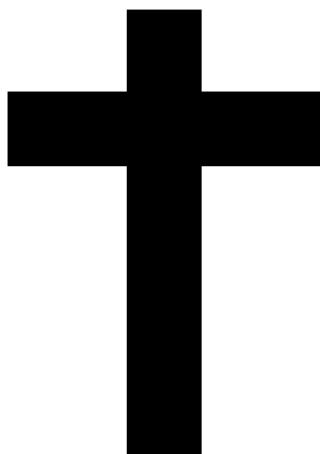

Kalin Apo Dios

New Testament in Kankanay, Northern

Kalin Apo Dios

New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 May 2025 from source files dated 29 Jan 2022
08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534

Contents

Mateo	1
Marcos	43
Lucas	68
Juan	111
Aapostolis	142
Roma	183
1 Corinto	204
2 Corinto	224
Galacia	237
Efeso	245
Filipos	252
Colosas	257
1 Tesalonica	262
2 Tesalonica	267
1 Timoteo	270
2 Timoteo	277
Tito	282
Filemon	285
Hebreo	287
Santiago	304
1 Pedro	310
2 Pedro	316
1 Juan	320
2 Juan	326
3 Juan	327
Judas	328
Naipagtek	330

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Mateo

Nan Maipanggep Isnan Insolat Mateo

Nan naay ay insolat Mateo et ipagtekna ay si Jesus nan inkalin Apo Dios isnan Daan ay Tolag ay mangisalakan ken datako. Nan naay gawis ay damag et baken kedeng isnan Judio ay kailiyan Jesus isdin kadana isnan batawa is menpaayana nodi pala isnan am-in ay ipogaw.

Gawis nan naiolnosan nan insolat Mateo ay naay tay inlogina ay mangibaga isnan naiyanakan Jesus, isnan nabonyagaña ya isnan nangdoldologan Satanas ken siya esanapay ibaga nan nin-is-isolowana ya nan nangpagawgawisana isnan masakat id Galilea. Danat abes ibaga nan inmay-ayan Jesus ay nin-isolsolowan ay menlogi id Galilea enggana id Jerusalem ya nan inom-ommat ken siya isnan naodi ay natatagowana isnan batawa ay nan nateyana ya nan kasina natagowan.

Ipailan nan naay ay naisolat ay si Jesus nan osto ay men-is-isolo ay nagapo ken Apo Dios isonga siya nan makaipakaawat isnan linteg Apo Dios ya makaibaga isnan maipanggep nan mentolayana. Kaadowan isnan insolsolon Jesus et naponok ay menbasal isnan kayatda ay kanan. Siya dana nan lima ay nadagopanda. (1) Nan pamagbagaa isnan bilig ay maipanggep isnan ogali, nan obla, nan lebbengen ya nan gon-oden nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 5-7) (2) Nan inbagbagan Jesus isnan simpoo ya dowa ay papasolotna isnan nangibaaana ken daida. (Kapitolo 10) (3) Nan deeyday pangngalig maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 13) (4) Nan insolsolon Jesus isnan mangkayat ay maitapi ta menpasolotna. (Kapitolo 18) (5) Nan insolsolon Jesus maipanggep nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios ya nan makombosan nan naay ay timpo. (Kapitolo 24-25)

Nan wada isna

Nan alal-apon Jesu Kristo ya nan naiyanakan 1:1-2:23

Nan inik-ikkan Juan ay Menbonbonyag 3:1-12

Nan nabonyagan Jesus ya nan nangdoldologan Satanas ken siya 3:13-4:11

Nan inik-ikkan Jesus id Galilea 4:12-18:35

Nan inik-ikkan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 19:1-20:34

Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 21:1-27:66

Nan kasin natagowan Apo Jesus ya nan ninpailaana 28:1-20

*Nan Alal-apon Jesu Kristo
Luc. 3:23-28*

¹ Naay nan kaibagaan din alal-apon Jesu Kristo. Siya nan apon din si Ali David ay apon abes din si Abraham.

² Si Abraham et siya nan aman din si Isaac. Si Isaac et aman Jacob. Si Jacob et aman din si Juda ya nan bebsatna.

³ Si Juda et aman da Pares ken Zara et din si Tamal nan inada. Si Pares et aman Esrom ya si Esrom et aman Aram.

⁴ Si Aram et aman Aminadab ya si Am-inadab et aman Naason ya si Naason et aman Salmon.

⁵ Si Salmon et aman Booz et si Rahab nan inana. Si Booz et aman Obed et si Ruth nan inana. Si Obed et aman Jesse.

⁶ Si Jesse et aman Ali David.

Si David et aman Solomon. Nan inana et din asawan din si Urias.

⁷ Si Solomon et aman Roboam. Si Roboam et aman Abias. Si Abias et aman Asa.

⁸ Si Asa et aman Josafat. Si Josafat et aman Joram. Si Joram et aman Ozias.

⁹ Si Ozias et aman Joatam. Si Joatam et aman Acaz. Si Acaz et aman Ezekias.

¹⁰ Si Ezekias et aman Manases. Si Manases et aman Amon. Si Amon et aman Josias.

¹¹ Si Josias et aman Jeconias ya nan bebsatna et issan deey ay timpo nan nangalaan nan iBabilonia isnan Judio ay baa daida.

¹² Isdin kad-an nan Judio id Babilonia et naiyanak si Salatiel ay si Jeconias nan amana. Si Salatiel et aman Zorobabel.

¹³ Si Zorobabel et aman Abiud. Si Abiud et aman Eliakim. Si Eliakim et aman Azor.

¹⁴ Si Azor et aman Sadoc. Si Sadoc et aman Akim. Si Akim et aman Eliud.

¹⁵ Si Eliud et aman Eleazar. Si Eleazar et aman Matan. Si Matan et aman Jacob.

¹⁶ Si Jacob et siya nan aman Jose ay nangasawa ken Maria ay nangiyakan ken Jesus ay makwani en Kristo ay imbaan Apo Dios ay mangisalakan ken datako.

¹⁷ Isonga simpoo ya epat nan kaapowan ay nagapo ken Abraham enggana ken David. Ya wada abes nan simpoo ya epat ay kaap-owan ay nagapo ken David enggana isdin nang-alaan nan iBabilonia isnan Judio. Ya wada abes nan simpoo ya epat ay kaap-owan ay ninlogi isdin ninteanda id Babilonia enggana ay naiyanak nan Kristo.

*Nan Naiyanakan Jesu Kristo
Luc. 2:1-7*

¹⁸ Siya na nan inommat isnan naiyanakan Jesu Kristo. Si Maria ay awnit mangiyakan ken Jesus et naitoya

ay makiasawa ken Jose. Ngem sadapay mentipon et naliton si Maria gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo.

¹⁹ Si Jose et nalinteg ay ipogaw ngem adina layden ay maibabain si Maria isonga adina kayten ay mangidalom ken siya nodi kanana en apedna isiyen si Maria ay maid mangtek.

²⁰ Ngem idi nemnemnemena pay nan ikkana dat menpaila ken siya isnan iitawna nan anghel ay nagapo ken Apo Dios ay mangwani en, "Jose, ay apon Ali David, adika madanagan ay mang-asawa ken Maria tay nan malitonana et gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo.

²¹ Awnit omanak siya is lalaki dakayot ngadnan siya is Jesus tay siya nan awnit mangisalakan isnan kaipoipogaw ta adida kadosdosa gapo isnan basbasolda."

²² Inommat am-in dana tapno matongpal din inpasolat Apo Dios isdin mamadtona id kasin en,

²³ "Awnit maliton nan babai dapay maid nangiseyseyep ken siya et awnit omanak is lalaki ay mangadanan is Emmanuel. Nan kanan nan naay ay ngadan et wada si Apo Dios ken datako."

²⁴ Magido pay si Jose danat tongpalen san kinwanan san anghel ken siya ay asawaena si Maria.

²⁵ Ngem egayna inid-idlen si Maria enganay binmala nan anakna. Dat ngadnan Jose siya is Jesus.

2

Nan Bisita Ay Nagapo Isnán Balaan Di Agew

¹ Isdin kaalin Herod et siya nan naiyanakan Jesus id Betlehem ay esay ili isnan probinsiya ay Judea. Issan deey ay timpo et inmey id Jerusalem nan mamasilib ay aamam-a ay nagapo isnan balaan di agew. Daida nan mang-ad-adal isnan maipanggep nan talaw. Omdanda pay dadat sooten,

² "Into nan onga ay naiyanak ay awnit men-ali isnan Judio? Tay isnan kad-anmi isnan balaan di agew et inilami nan talaw ay nangipagtek ken dakami isnan naiyanakana isonga inmali kami ay mangdayaw ken siya."

³ Issan nangdengngan Ali Herod issan kinwanida dat pilmi nan egyatna tay kanana en waay awnit masokatan siya ay ali ya madanaganda abes nan kailiyana id Jerusalem isnan awnit ommat.

⁴ Danat padagop nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios et sootena ken daida mo into nan maiyanakan nan makwani en Kristo ay isolat din mamadton Apo Dios.

⁵ Dadat ibaga en, "Id Betlehem isnan naay probinsiya ay Judea tay siya na nan insolat din mamadton Apo Dios id sang-adom ay mangwani en,

⁶ 'Nan ili ay Betlehem isnan probinsiya ay Judea et awnit siya nan kadadayawan isnan am-in ay ili isnan Judea tay isdi nan awnit maiyanakan nan mentolay isnan ipogawko ay Judio et siya nan mangay-ayowan ken daida.'

⁷ Dinning pay Herod di danat ayagan san bisita ay mamasilib ay aamam-a et sootena ken daida ay maiwed mangdedenge no ngan nan timpo ay binmalaan nan talaw.

⁸ Idi gintek Herod danat ibaa daida id Betlehem danapay ibaga ken daida en, "Anapenyo ay gawis san onga. No das-anyo siya dakayot somagong isna ta ipagtekyo sak-en tapno omeyak abes ay mangdayaw ken siya."

⁹⁻¹⁰ Dadat menlobwat ay omey id Betlehem. Issan mendad-aananda dadat ilaen kasin san talaw isonga palalo nan gasingda. Dat ipangpangon san talaw daida engganay inomdanda isnan kad-an san onga.

¹¹ Omdanda pay dadat songgep isnan baey et ilaenda san onga ya si Maria ay inana. Dadat menpalintomeng ay mangdayaw issan onga dadapay ited ken siya nan ninkangingina ay sagotda ay balitok ya nan menbangko ay insinso ya mira.

¹² Nakwas di dat ipaitaw Apo Dios issan mamasilib ay adida somagsagong isnan baey Herod. Isonga dadat idaan isnan teken ay daan ay somaa isnan ilida.

Nan Inmaya Da Jesus Id Egipto

¹³ Idi kinmaan san mamasilib dat kasin menpaila nan anghel Apo Dios isnan iitaw Jose ay mangwani ken siya en, "Bomanonganka ta eyeymo ay dagos nan onga yas inana id Egipto dakayot mentee isdi engganay ibagak en somagong kayo kasin. Tay ipaan-anap Herod nan onga ta ipapateyna."

¹⁴ Dat bomangon si Jose isnan tengan di labi et ilobwatna san onga ya si inana et omeyda id Egipto.

¹⁵ Dadat mentee isdi engganay natey si Ali Herod et siya nan natongpalan din inpasolat Apo Dios isnan mamadtona en, "Awnit ayagak nan Anakko ay magapo id Egipto."

Nan Nangipapateyan Herod Isnán Oongong-a

¹⁶ Issan nanggetkan Herod ay sinikapan san mamasilib ay aamam-a siya dat dadama nan ligetna isonga danat ibilin ay mapatey am-in ay oongong-a ay lalaki id Betlehem ya isnan am-in ay ili ay sag-ena.

Pinateyda am-in ay lalalaki ay kabalbala engganay mentew-en is dowa tay doway tew-en san nallos issan nang-ilaan san masilib ay aamam-a issan talaw.

¹⁷ Isonga natongpal tet-ewa din insolat din mamadto ay kangadan is Jeremias ay mangwani en,

¹⁸ "Adoadoo nan men-ag-aga isnan ili id Rama. Men-ag-aga nan iin-a ay aap-on Rakel tay natey nan an-akda. Et adida polos maliwiwa tay epdas natey nan an-akda."

Nan Kinmaananda Id Egipto

¹⁹ Idi natey si Herod dat menpaila kasin nan anghel isnan iitaw Jose id Egipto ay mangwani en,

²⁰ "Bomangonka ta isaam nan onga ya si inana id Israel tay nateyda et nan mangwani en mangpatey isnan onga."

²¹ Bomangon pay si Jose danat eyey san onga ya si inana id Israel.

²² Ngem dat dengngen Jose ay si Arkelao ay anak Herod nan mentolay id Judea isonga dat omegyat siya ay somagong isdi. Ngem dat kasin menpaiitaw si Apo Dios ken siya et ibagana en omeadya isnan probinsiya ay Galilea ta isdi nan menteanda.

²³ Dadat omeypentee isnan esa ay ili ay makwani en Nazaret. Et siya nan natongpalan nan kinwanin din deeyday mamadto id kasin maipanggep ken Jesus en, "Awnit kananda en siya nan iNazaret."

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag

Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-20; Juan 1:19-28

¹ Nakwas pay nan kaat ay tew-en dat omeypentee si Juan ay Menbonbonyag isnan bilbilid id Judea et ilogina ay mangibagbaga isnan ipogaw en,

² "Ibabawiyo nan ngawi ay ik-ikkanyo tay nganganani ay omali nan mentolayan Apo Dios."

³ Si Juan et siya nan inbagan din mamadto id sang-adom ay si Isaias ay mangwani en,

"Wada isnan bilbilid nan mangibogbogawen, 'Isaganayo nan daanen nan Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana.'

⁴ Nan badon Juan et inabe ay dotdot di camel ay badon di kodo ya kodil nan balikesna ya nan menkatagona et dodon ya dilo.

⁵ Adoadoo nan om-omey isnan kad-ana tapno dengngenda nan it-itdona. Wadada nan nagapo id Jerusalem ya isnan probinsiya ay Judea ya isnan kailili ay sag-en nan ginawang ay Jordan.

⁶ Dadat ibabawi nan basbasolda tapno mapakawanda ken Apo Dios dadapay menpabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jordan.

⁷ Ngem isnan nang-ilaan Juan isnan adoado ay Fariseo ya Saduceo ay omeypenpabonyag ken siya danat kanan ken daida en, "Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay kananoy en omanay nan mabonyaganyo is kaisalakananyo isnan awnit mendosaan Apo Dios?

⁸ Ngem adi kayo aped mabonyagan mo adiyo dokogan nan ngawi ay ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay inbabawiyo nan basbasolyo.

⁹ Et adiyo kanan en mailisi kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyo din si Abraham ay nangtongtongpal ken Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi ken dakayo tay olay nan bato ay naay et mabalin ay menbalinen Apo Dios is ap-on Abraham."

¹⁰ Dat itoloy Juan ay mangwani en, "Nan awnit idosan Apo Dios et siya nan kanegnan wasay ay naisasagana ay mangpoyo isnan kaiw. Am-in ay kaiw ay adi bomgas is gawis et mapoyo dat mapoowan. Et dakayo nan kaneg nan kaiw ay adi bomgas."

¹¹ Danat itoloy ay mangwani en, "Danomnan ibonyagko ken dakayo ay mangipagtek en inbabawiyo nan basbasolyo. Ngem wada nan wedweda mo sak-en ay omon-onod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan sapatosna. Siya nan awnit mangibonyag ken dakayo isnan Ispirito Santo ya nan apoy.

¹² No omali siya awnitna mensianen nan mamati ken siya isnan adi mamati et kaneg waday ligay ay mangtap-ana isnan pagey danat idolin isnan agamang nan mabgas danapay igwa nan kipit isnan apoy ay adi katkatkatey."

Nan Nabonyagan Jesus

Mar. 1:9-13; Luc. 3:21-22

¹³ Daan ay menbonbonyag si Juan isnan ginawang ay Jordan dat omdan si Jesus ay nagapo id Galilea ay menpabonyag ken siya.

¹⁴ Ngem kinwanin Juan en, "Ay sak-en nan mangbonyag ken sik-a dapay lebbengna ay sik-a koma nan mangbonyag ken sak-en?"

¹⁵ Ngem dat kanan Jesus, "Olay, tay gawis no ikkanta nan layden Apo Dios." Isonga dat bonyagan Juan si Jesus.

¹⁶ Nabonyagan pay si Jesus daet domaka isnan ginawang daet mapewak id daya danat ilaeen nan Ispirito Santo ay lomayog ken siya ay kaneg kalapati et pomatong ken siya.

¹⁷ Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, "Si tona nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken siya."

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus Mar. 1:12-13; Luc. 4:1-13

¹ Nakwas pay di dat ipangon nan Ispirito Santo si Jesus isnan bilbilig tapno dologen Satanas siya.

² Epatpoo ay agewna isdi ay egay nanganan isongna naowaowat siya.

³ Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken siya ay mangwani en, "No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a dakan adi kanan ta maboliw naayda ay bato is makan?"

⁴ Dat songbatan Jesus ay mangwani en, "Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en baken makan et kedeng di katagowan di ipogaw nodi masapol ay patiyenda am-in nan kankanan Apo Dios."

⁵ Dat ipangon Satanas si Jesus id Jerusalem danat eyey siya isnan toktok di Templo

⁶ danat kanan ken siya, "No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a kadya lomabtokka isna. Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en bilinena nan aanghelna ta ayowananda ay mangtapaya ken sik-a ta adi masogatan nan dapamno isnan bato."

⁷ Ngem dat songbatan Jesus siya ay mangwani en, "Nan naisolat ay kalin Apo Dios et kanana gedan en adiyo dologen si Apo Dios ay Apoyo."

⁸ Nakwas di dat ipangon kasin Satanas si Jesus isnan ataatakdag ay bilig et ipailana nan am-in ay ili isnan batawa ya nan kinabaknangda.

⁹ Danat kanan, "Idyak am-in dana ken sik-a no menpalintomengka ay mangdayaw ken sak-en."

¹⁰ Dat kanan Jesus, "Komaanka Satanas tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en sak-en ay Diosyo nan daydayawenyo ya mensilsilbyanyo et kedeng."

¹¹ Dat komaan si Satanas dapay domateng nan aanghel Apo Dios et badanganda si Jesus.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo Mar. 1:14-15; Luc. 4:14-15

¹² Idi dinngen Jesus ay naibalod si Juan ay Menbonbonyag, sinmagong siya isnan probinsiya ay Galilea ay men-isolo.

¹³ Ngem egay nintee id Nazaret ay ilina nodi inmey id Capernaum ay esay ili isnan benget di baybay ay Galilea isnan sakopen nan dagan Zabulon ya dagan Neftali.

¹⁴ Naikkan dana tapno matongpal din insolat din mamadto ay si Isaias id sangadom ay naay,

¹⁵ "Id Galilea isnan dagan da Zabulon ken da Neftali isnan benget di baybay ya isnan bas-ang di ginawang ay Jordan et siya gedan nan kad-an di baken Judio.

¹⁶ Nan ipogaw isdi et menbolinget nan nemnemda isongna kanegda natey tay adida getken si Apo Dios. Ngem awnit isdi nan mentanggewan nan silaw tay ormey nan mangisolo ken daida et awnit matanggewan nan nemnemda."

¹⁷ Natongpal san deey ay kali tay isnan deey ay timpo inlogin Jesus ay men-isolo ay mangmangwani en, "Ibabawiyo nan basbasolyo tay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios."

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna Mar. 1:16-20; Luc. 5:1-11

¹⁸ Isnan esa ay agew ay mendad-aan si Jesus isnan benget di baybay ay Galilea danat ilael nan doway sin-ag i ay da Simon ay makwani en Pedro ya si Andres. Mensidsidokda isnan baybay tay siya nan oblada.

¹⁹ Dat kanan Jesus ken daida en, "Akayo ta maitapi kayo ken sak-en. Id kawni ninsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok isipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."

²⁰ Dadat taynan nan sidokda et ikamoda ay omonod ken siya.

²¹ Idi mendad-aanda dat ilael Jesus da Santiago ken Juan yas amada ay Zebedeo ay mangitotokdo isnan bangkada ay mang-eset isnan sidokda. Dat ayagan Jesus da Santiago ken Juan ta maitapida abes ken siya.

²² Dadat taynan abes nan bangkada yas amada et ikamoda ay omonod ken siya.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangipagawisana Isnan Masaksakit Luc. 6:17-19

²³ Inmey si Jesus isnan il-ili isnan probinsiya ay Galilea et men-isolo isnan kasi-nasinagoga. Inpagpagtekna nan gawis ay damag ay maipanggsep isnan mentolayan Apo Dios ya pinagawisna nan natkenatken ay saksakit di ipogaw.

²⁴ Nindinamag nan inikkan Jesus isnan am-in ay ili ay sakop nan Siria isongna dadat eyey ken siya nan ipogaw ay wada nan sakitda ay kaneg nan kinapet di anito ya nan menkedas ya nan napilay et inpagawisna am-in daida.

²⁵ Isongna inmonod nan adoado ay ipogaw ken siya. Wadada nan nagapo isnan probinsiya ay Galilea ya Judea ya wadada gedan nan nagapo id Jerusalem ya De-capolis ya isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan.

5

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isn'an Nagasat

Luc. 6:20-26

¹ Inilan Jesus nan adoado ay ipogaw ay omey ken siya dat tomikid isnan bilig danat itokdo et somag-en nan papasolotna ken siya.

² Dat ilogin Jesus ay men-isolo ken daida ay mangwani en,

³ "Nagasat nan mangtek ay kolang nan kabaelana ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios tay daida nan awnit maitapi isnan mentolayana.

⁴ Nagasat nan menseseg-ang gapo isnan basbasolda tay awnit liwliwaen Apo Dios daida.

⁵ Nagasat nan mangipabababa isnan nemnema tay awnit ited Apo Dios nan am-in ay inkalina ken daida.

⁶ Nagasat nan manglayayad ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios tay awnit mapnekda.

⁷ Nagasat nan managseg-ang isnan iib-ada tay awnit seg-angan Apo Dios daida.

⁸ Nagasat nan ipogaw ay kedeng nan layden Apo Dios is nemnemnemenda ay ikkan tay awnitda ilaeñ siya.

⁹ Nagasat nan mang-ol-olnos isnan iib-ada tay awnitda maibilang ay an-ak Apo Dios.

¹⁰ Nagasat nan mang-it-itpe isnan ligat gapo isnan mang-ik-ikkananda isnan layden Apo Dios tay awnitda maitapi isnan mentolayana id daya.

¹¹ Nagasat kayo no aamisen di ipogaw dakayo ya palpaligatenda dakayo dadapay kanan am-in nan ngawi maipanggep ken dakayo gapo isnan mangpatpatiyanyo ken sak-en.

¹² Men-gasing kayo od tay olay no adoado nan ligatyo id wani et awnit dakkel nan ganabeyo ay idyan Apo Dios ken dakayo ay insaganana id daya. Tay nan ikkanda id wani ken dakayo et siya gedan nan inikikan din alal-apoda id sang-adom isdin mamadton Apo Dios isongya men-galalasing kayo isnan maiyisowanyo ken daida."

Nan Nangiyaligan Jesus Isn'an Mamati Ken Siya

Mar. 9:50; Luc. 14:34-35

¹³ Dat itoloy Jesus ay men-isolo et kanana, "Gawis nan asin ay os-osalen tako tay pagawisena nan makan. Et dakayo ay mamati ken sak-en et kaneg dakayo nan asin di kaipoipogaw isnan batawu tay nan mangisolsolowanyo ken daida et pagawisenyo nan ogalida. Ngem no epdas tinmamnay nan asin et adi mabalin ay makaasin ya maid silbina nodi maiwasit ay gatgatinan nan ipogaw."

¹⁴ Dat kasin kanan Jesus, "Nan ili isnan bilig et adi polos maigago. Siya nan kanegyo tay dakayo nan kaneg silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw.

¹⁵ Maid mangpasged is silaw danat salinan is timba tasyiy adi kaila nan silangna nodi ipatangna tapno masilawan am-in nan baey.

¹⁶ Et siya abes nan masapol ay ikkanyo ta adiyo igagago nan mangsolsolotanyo ken Apo Dios nodi ipailayo tapno getken nan kaipoipogaw nan gawis ay ogaliyo dadat mendayaw ken Amayo id daya."

Nan Nin-isolowan Jesus Isn'an Maipanggep Nan Linteg Moses

¹⁷ Dat kanan Jesus en, "Adiyo nemnemnemay inmaliyak ay mangpamaid isnan linteg Moses ya nan insololon nan madadtodin inmaliyak tapno tongpaleknan am-in ay inbagbagada.

¹⁸ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay engganay wada pay laeng nan batawu ya nan daya et adi polos mabalin ay mamaid nan linteg Apo Dios is olay bassit engganay matongpal nan am-in.

¹⁹ Et nan ipogaw ay adi mangtongpal isnan olay teeteen ay linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno makiikkanda abes ken daida et awnit siya nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios. Ngem nan ipogaw ay mangtongpal isnan linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno tongpalenda abes et awnit siya nan kaaamedan isnan mentolayan Apo Dios.

²⁰ Isongya ibagak ken dakayo en adi kabalini ay maitapi kayo isnan mentolayan Apo Dios no baken napaspasnek nan ikkanyo ay mangtongpal isnan laydene mo nan ik-ikkan nan Fariseo ya nan men-isolo is linteg."

Nan Nangisolowan Jesus Isn'an Maipanggep Nan Liget

²¹ Intoloy Jesus ay mangwani, "Getkenyo nan naibaga isnan linteg id sang-adom ay adi kayo menpatpatey tay nan ipogaw ay menpatey et maiyeyda isnan pagbistaan.

²² Ngem ibagak ken dakayo ay nan ipogaw ay makaliget isnan ib-ana et awnit maiyeyda isnan pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangiiyaw isnan ib-ana et awnit maiyeyda isnan nangatngato pay ay pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangbab-aos isnan ib-ana et awnit omey isnan kad-an di apoy ay adi katkatey.

²³ Isongya no wada nan itedyo isnan Templon Apo Dios dayot nemnemen omona no waday mangliligid ken dakayo

²⁴ et masapol ay taynanyo nan itedyo ken Apo Dios ta enkayo omona makitoya isnan mangliligid ken dakayo sakayopay omey ited nan itedyo ken Apo Dios.

²⁵ No wada pay gedan di mangidalom ken dakayo dakayot omeys omona ken siya tapno aliglowenyo sadapay eyey dakayo isnan pagbalodan. Tay no epdasda eyey dakayo isnan howis et waay itedna dakayo isnan polis et ibalodna dakayo.

²⁶ Et adi kayo makabala isnan pagbalodan engganay bayadanyo am-in nan moltayo."

Nan Nangisolowan Jesus Isnau Maipanggep Nan Makikamkamolala

²⁷ "Dinngeyo gedan nan kinkinwanida id sang-adom en adi kayo makikamkamolala.

²⁸ Ngem ibagak na ken dakayo, no wada ken dakayo nan mang-ila isnan babai danat nemnemnemen ay mangiseyep ken siya et law-en Apo Dios tay kaneg gedan mamabai.

²⁹ Isonga no nan pang-ilan nan esa ay matam is makabasolam et gawis no soklatem laengen tay gag-awis no es-esang nan matam id wani ngem wada nan biyagmo ken Apo Dios ay enggana mo nan awakmo ay maid kolangna ngem omeys isnan apoy ay adi katkatey.

³⁰ Wennno nan ikkan nan esa ay ledengmo di makabasolam et gawis no pokolamta iwasitmo tay gag-awis no es-esa nan ledengmo mo nan awakmo ay maid kolangna ngem omeys isnan apoy ay adi katkatey."

Nan Nangisolowan Jesus Isnau Maipanggep Nan Makiidang

Mar. 10:11-12; Luc. 16:18

³¹ "Kinkinwanida id sang-adom abes en nan lalaki ay makiidang et masapol ay waday kasolatan is mangipagtek ay ninsianda.

³² Ngem ibagak ken dakayo en bomsol nan lalaki ay aped makiidang dapay egay makikamkamolala nan babai. Tay no makiasawa kisin san babai et bomsol san asawana tay pinabalina siya ay makilalalaki. Ya nan maikadwa ay asawaena et bomsol gedan tay kanega mamabai."

Nan Nangisolowan Jesus Isnau Maipanggep Nan Mensapata

³³ "Getkenyo gedan nan linteg id sang-adom ay adiyo dokdokogan nan insapatayo tay no waday insapatayo ken Apo Dios et masapol tongpalenyo.

³⁴ Ngem ibagak ken dakayo en no waday ibagayo is ikkanyo et adi kayo mensapsapata. Adi kayo aped mensapsapata id daya tay siya nan kad-an Apo Dios

³⁵ wenne isnan batawa tay siya nan men-gagatinan nan sikina wenne id Jerusalem tay siya nan ilin nan kangatowan ay Apo.

³⁶ Olay nan oloyo et adiyo gedan isapsapata tay maid kabaelanyo ay mangipapolaw wenne mangipangitit is olay esay book.

³⁷ Nodi gag-awis no kananyo en Owen no tet-ewa wenne adi no baken tay magapgapo ken Satanas nan kompolmi ay itaptapiyo."

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnau Maaamis

Luc. 6:27-36

³⁸ "Dinngeyo abes nan kinkinwanida id sang-adom ay no waday mangtedkaw isnan matan nan ib-ana et awnitda tedkawen abes nan matana ya no waday mangpogopog isnan bab-an nan ib-ana et awnitda pogopog abes nan bab-ana.

³⁹ Ngem ibagak ken dakayo en adi kayo ibab-aes nan kompolmi ay ikkan nan ibayo ken dakayo. Nodi no waday mangtipak isnan ipingmo dakat idoo nan topakna.

⁴⁰ No waday mangidalom ken dakayo ta mamolta kayo is bado dakayot agtan is abito gedan.

⁴¹ No waday mangipapati ken dakayo en awitenyo nan awitna is esay kilometro dakayot awitnen is doway kilometro.

⁴² Ya no waday menkedaw dakayot agtan ya no waday menbolod dakayot paboladan.

⁴³ Getkenyo abes ay naibaga id sang-adom ay laylaydenyo nan iib-ayo dayopay adyan nan mang-aamis ken dakayo.

⁴⁴ Ngem ibagak ken dakayo en masapol ay laylaydenyo nan olay mang-aamis ken dakayo dayopay ilowalowan nan mangpaligat ken dakayo.

⁴⁵ Tay no siya dana nan ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay an-ak Ama tako id daya dakayo. Tay ipalpalobos Apo Dios nan agew ay mangtangtanggew isnan am-in ay ipogaw ay gawis nan ogalida ya nan ngawi gedan. Kaneg abes nan odan et itedna isnan kaipoipogaw ay gawis nan ikkanda ya isnan ngawi gedan.

⁴⁶ Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios dakayo no kedeng nan manglaylaydeno ken dakayo is laylaydenyo? Tay olay nan mensingsingil is bowis ay sowitik et siya abes nan ik-ikkanda.

⁴⁷ Ngan ngalod di katekenyo isnan adi mamati no kedeng nan iib-ayo is toy-toyaenyo ay gawis dapay olay nan adi mangtek ken Apo Dios et ik-ikkanda gedan.

⁴⁸ Si Ama tako id daya et kedeng nan gawis is ik-ikkana isonga masapol ay siya nan solsoloten tako tapno menbalin tako ay kaneg ken siya."

¹ Intoloy Jesus ay men-isolo et kanana, "Makailanyo ta baken kedeng isnan mangilaan nan ipogaw ken dakayo is mangik-ikkananyo is gawis. Tay no siya na nan wada isnan nemnemyo et awnit maid polos ganabeno is ited Amayo id daya ken dakayo.

² Isonga no waday badanganyo isnan kodoko et adiyo ipapaila ya iwalwala-gawag ay kaneg nan ik-ikkan nan aginsisingpet ay ipogaw. Tay ipagpagtekda nan gawis ay ik-ikkanda isnan sinagoga ya nan tap-in di om-ombonan di ipogaw tapno dayawenda daida. Ibagak ken dakayo en nan tet-ewa et epdasda ginanab nan ligaloda.

³ Ngem no waday badanganyo isnan iibayo et adiyo ipagpagtek isnan olay beb-satylo

⁴ tapno maid polos makagtek. Et si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay ik-ikkanyo et siya nan mang-itet isnan ganabeno."

Nan Insolon Jesus Ay Ikkан Di Menlowalo

Luc. 11:1-13

⁵ "No menlowalo kayo et adiyo koma toltoladen nan ik-ikkan nan aginsisingpet ay ipogaw. Tay gagalaenda ay tomakdeg ay menlowalo isnan paggimonganda ya isnan tengan nan daan tapno boyaeen nan ipogaw. Ibagak ken dakayo en nan tet-ewa et epdasda ginanab nan ligaloda.

⁶ Ngem dakayo no menlowalo kayo ken Apo Dios et songgep kayo isnan baeyyo dayot emban tapno maid mangiila ken dakayo. Et si Apo Dios ay mangiila isnan am-in et awnitna agtan dakayo is ligaloyo.

⁷ Isnan menlowalowanyo et adi kayo andoandowen ay kaneg nan ik-ikkan nan adi mamati ken Apo Dios tay kananda en no andoandowenda et mадnje nan lowaloda.

⁸ Adiyo toltoladen daida tay getken Amayo id daya nan masapolyo sayopay ilowalo.

⁹ Isnan menlowalowanyo ngalod ken Apo Dios et siya na nan kananyo, 'Amami ay wada id daya, Madaydayaw koma nan ngadanmo.

¹⁰ Omdan koma ay dagos nan mentolayam tapno matongpal nan laydem isnan batawa ay kaneg id daya.

¹¹ Agtam dakami is menkatagomi isnan inagew.

¹² Pakawanem nan basbasolmi ay kaneg nan mangpakananmi abes isnan nakabasol ken dakami.

¹³ Adim ipalobos dakami ay bomasol nodi badangam dakami ta adi kami madoldolog."

¹⁴ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No pakawanenyo nan makabasol ken dakayo

et pakawanen abes Amayo id daya nan basbasolyo.

¹⁵ Ngem no adiyo pakawanen daida et adi abes pakawanen Amayo id daya nan basbasolyo."

Nan Gawis Ay Ikkан No Mentepe

¹⁶ Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Isnан menteptepeanyo no menlowalo kayo ken Apo Dios et adiyo koma toltoladen nan ik-ikkan nan aginsisingpet. Tay isnan menteptepeanda et laydenda ay getken nan ipogaw nan ik-ikkanda isonga adida mendad-aop ya mensagsagaysay dadapay aginseg-ang. Ibagak ken dakayo en nan tet-ewa et epdasda dinawat nan ligaloda.

¹⁷ Ngem no mentepe kayo et mendaop kayo dayopay sagaysayen nan bookyo

¹⁸ tapno adi madlaw ay menteptepe kayo nodi kedeng si Apo Dios ay adi kaila is mangtek tay siya nan mangiila isnan am-in ya siya abes nan mang-itet isnan ganabeno."

Nan Kad-an Nan Kinabknang

Luc. 12:32-34

¹⁹ Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Adi kayo nemnemnenen ay men-ol-olnong is bomaknanganyo isnan kad-anyo isnan naay batawa. Tay nan kokwayo isnan batawa et nalaka ay dadaelen nan ataming ya lati ya akewen pay nan mangakew.

²⁰ Isonga nan layden Apo Dios di ik-ikkanyo koma tay no siya di nan ikkanyo et awnit wada nan kinabknangyo id daya ay maid polos makaakew ya makadadael.

²¹ Tay no id daya nan kad-an nan kinabknangyo et siya gedan nan kad-an nan nemnemnyo ngem no isnan batawa nan kad-ana et siya abes nan kad-an nan nemnemnyo."

Nan Silaw Nan Awak

Luc. 11:33-36

²² Dat itoloy Jesus et kanana en, "Nan mata et siya nan kaneg nan silaw nan awak isonga no gawis nan pangilam isnan ib-am et kaneg menpat-a nan awakmo tay gawis nan wada isnan nemnemmo.

²³ Ngem no ngawi nan pangilam isnan ib-am et kaneg menbolinget nan awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo."

Si Apo Dios Nan Mang-iteted Isnan Masapol Tako

Luc. 16:13, 12:22-31

²⁴ Intoloy Jesus ay mangwani en, "Nan baa et adi mabalin ay madodowa nan apona tay awnitna laylayden nan esa danapay aamisen nan esa isonga wada nan paam-amdena ken daida. Kaneg abes ken dakayo ay no nan kinabknangyo nan nemnemnenyo et adi kayo et makaikkan isnan layden Apo Dios.

²⁵ Siya di nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is ibadoyo tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan awak mo nan bado.

²⁶ Ilaenyo pod nan koyat. Adida menmola ya men-an i et maid agamangda is mangidoldolindana is menkatagoda dapay kayet pakpakanen Amayo id daya daida. Ay baken am-amend nan mang-ayowanana ken dakayo? Napatpateg kayo adi mo nan koyat.

²⁷ Olay enka mennemnenemnem ngem aykeka makaipaan-ando is biyagmo is olay esay olas?

²⁸ Dakayon abes aped madanagan is ibadoyo? Ilaenyo pod nan sabsabong ay tomotobo isnan bilbilig. Adida men-obl ya adida men-abes is badoda.

²⁹ Ngem ibagak ken dakayo en palalo ay mabmbagew nan sabsabong mo din kagawisanay badon din si Ali Solomon ay kabaknangan id sang-adom.

³⁰ No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomotobowanda is sin-awyan dadat maango et mapooowanda, ay adi am-amend nan mangnemnemana ay mangbado ken dakayo? Kolang bawet nan talekyo ken Apo Dios.

³¹ Isonga adi kayo madanagan is kinenyo ya badoyo.

³² Tay siya na nan nenenenemnemnan adi mamati ken Apo Dios. Ngem dakayo et gegetken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo.

³³ Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo Dios ya nan laydena ay ikkanyo et awnitna ited ken dakayo nan am-in ay masapolyo.

³⁴ Isonga adi kayo madanagan id wani isnan ligat ay waay awnit ommat is wak-gat. Awni ta mawakgat. Tay amedyo tap-tapiyan nan ligatyo id wani no itaptapiyo ay mangnemnemnem isnan ligat ay awnit ommat is wakgat."

7

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Iib-ada

Luc. 6:37-42

¹ Intoloy Jesus ay men-isolo ay mangwani en, "Adiyo pabasbasolen nan ib-ayo tapno adi abes pabasolen Apo Dios dakayo.

² Tay nan ikkanyo ay mangpabasol isnan ib-ayo et siya abes nan ikkan Apo Dios ay mangpabasol ken dakayo."

³ Dat menpanggalig si Jesus maipanggep isnan menkalkali is basol di ib-ada et kanana, "Damen delawen nan bota isnan matan nan besatmo dapay adim madlaw nan kega sindomet ay bota isnan matam?"

⁴ Ngan nan ikkam ay mangwani en, 'Pan-gaasim besatko ta kaanek nan bota isnan matam,' dapay wada nan kega domet ay bota isnan matam?

⁵ Sik-a ay aginsisingpet. Kaanem omonona nan dakkel ay bota isnan matam tapno makaila ay gawis esakapay kaanen nan teeteen ay bota isnan matan nan besatmo."

⁶ Dat itoloy Jesus, "Adiyo ipapati ay mangisolo isnan kalin Apo Dios isnan adi mangidngé tay kanegda aso ay olay gawis nan itedyo et ketbanda kayet dakayo. Ya kanegda gedan beteg ay mo maitep-a nan napateg ay oway isnan sagangda dadat aped gatigatinan."

Adi Somadsadot Koma Nan Mendawat Ken Apo Dios

Luc. 11:9-13

⁷ Dat kanan Jesus pay, "No waday masapolyo, menlowalo kayo ay mendawat ken Apo Dios et awnitna ited nan masapolyo ta no waday an-anapenyo et awnityo datangan. Kaneg no menkogkog kayo isnan segpan et tokabana ta songgep kayo.

⁸ Tay am-in ay kadadanawat ya kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna agtan. Ya nan kakakanogkog et awnitna tokaban nan eneb ta songgepda.

⁹ Waay maid ama ken dakayo is mangidya is bato isnan anakna no mendawat siya is kanena

¹⁰ weno agtana siya is oweg no mendawat is ikan.

¹¹ Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama et getkenyo ay mang-ited is gawis isnan anaky. Isonga am-amend nan ikkan Amayo id daya ay mang-ited isnan gawis ken daida ay mendawat ken siya.

¹² Isonga ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay ikkanda ken dakayo. Tay siya nan osto ay kayat ay kanan nan linteg din si Moses ya siya nan init-itdon din mamadton Apo Dios id sang-adom."

Nan Nalipit Ay Segpan

Luc. 13:24

¹³ Kinwanin Jesus gedan en, "Masapol ay songgep kayo isnan nalipit ay segpan tay siya nan omey isnan kad-an di biyag ay maid patenggana. Nan segpan ay omey isnan apoy ay adi katkatey et nalawa dapay nalaklaka nan daan isonga adoadao nan ipogaw ay om-omey isdi.

¹⁴ Ngem nan segpan ay omey isnan kad-an di biyag ay maid patenggana et nalipit dapay naligat ay masolotan nan daan isonga at-atik nan makaey."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna

Luc. 6:43-45

¹⁵ Intoloy Jesus ay mangwani en, "Makailanyo nan baken tet-ewa ay

mamadton Apo Dios ay omali ken dakayo. Tay naanos nan kaiilaanda ay kaneg nan kalnilo ngem nan tet-ewa et kanegda naangganga ay aso.

¹⁶ Isonga nan ik-ikkanda ay baken gawis et siya nan mangilasinanyo ken daida. Kaneg isnan kaiw ay nan begasna nan mangilasinanyo. Tay adi mabalin ay bomgas nan kawayan is papaya ya nan sibit is alomani.

¹⁷ Nan gawis ay kaiw et gawis nan ibgasna ngem nan ngawi ay kaiw et ngawi nan ibgasna.

¹⁸ Tay nan gawis ay kaiw et adi kabalin ay bomgas is ngawi ya siyang na gedan isnan ngawi et adi makabegas is gawis.

¹⁹ Am-in ay kaiw ay adi bomgas is gawis et awnit mapoyo dat mapoowan.

²⁰ Isonga mabalin ay mailasinanyo nan baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios gapo isnan ik-ikkanda.

Nan Adi Maitapi Isninan Mentolayan Apo Dios

Luc. 13:25-27

²¹ Baken am-in nan mangwani en sak-en nan Apoda is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi kedkedeng nan mang-ik-ikkan isnan layden Ama id daya nan awnit maitapi.

²² Isnan awnit mangbanagan Apo Dios isnan kaipoipogaw et ado nan awnit mangmangwani en, 'Apo, itapim dakami isnan mentolayan tay insolsolomi nan maipanggep ken sik-a ya inosalmi nan ngadanmo ay nang-ikkan isnan ado ay kaskasdaaw ya nangpakak-aan isnan anito ay kinmapet isnan ipogaw.'

²³ Ngem awnit kanak ken daida en, 'Adiyak getgeten dakayo. Komaan kayo ay managbasol.'

Nan Dowa Ay Ninsaad

Luc. 6:46-49

²⁴ Dat itoloy Jesus ay mangwani en, 'Am-in ay mangidnge ya mangpati isnan ibagbagak et kanegda nan masilib ay ipogaw ay ninsaad ay nangikaob ay gawis isnan tokodna enggana ay maipegnad isnan bato esanapay saaden nan baeyna.

²⁵ Isonga no lomemlem ya men-inewang et adi polos maiyanod nan baeyna tay naipegnaad isnan bato.

²⁶ Ngem am-in ay mangdenge ngem adida patiyan nan ibagbagak et kanegda nan ipogaw ay nangsaad isnan baeyna isnan lota ay egayna pegnadan is bato.

²⁷ Isonga no lomemlem ya men-inewang et makibet ay matokang san baeyna tay egayna pegnadan ay gawis.'

²⁸ Issan nakwasan san inbagan Jesus et nasdaaw am-in nan ipogaw ay nadagop isdi

²⁹ tay nan insolsolona et naiitken mo nan insolsolon nan men-is-isolo isnan linteg tay maila nan lebbeng Jesus isnan ikkana ay men-isolo.

8

Nan Nangipagawisan Jesus Isninan Nakolit

Mar. 1:40-45; Luc. 5:12-16

¹ Issan kinmaanan Jesus isnan bilig ay deey et inmonod nan adoadoo ay ipogaw ken siya.

² Dat somag-en nan am-ama ay nakolit isnan kad-an Jesus dat menpalintomeng ay mangwani en, "Apo, getkek ay kabaelam ay mangkaan isnan sakitko no kayatmo."

³ Dat gen-an Jesus siya danapay kanan, "Kayatko ay maagasanaka." Dat dagos ay makaan nan kolitna.

⁴ Danat kanan ken siya, "Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a. Basta idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo ay mapalti ay kaneg din in-bilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska."

Nan Nangipagawisan Jesus Isninan Baan Di iRoma

Luc. 7:1-10

⁵ Idi inomdan si Jesus id Capernaum dat sab-aten nan esa ay iRoma ay kapitan di ado ay soldado. Inmey ken Jesus ay menseg-ang ken siya en,

⁶ "Apo, wada nan baak id baey ay pilmi nan sakitna et adi makakiwi."

⁷ Dat kanan Jesus ken siya, "Owen, oma-liyak ta pagawisek siya."

⁸ Ngem dat kanan san kapitan, "Olay adika omali tay adi maibagay ay songgepka isnan baeyko tay bakenak Judio. Omanay nan kalim ay mangipagawis ken siya.

⁹ Tay olay sak-en et wada nan nangngato ay opisyal ay mangbab-aa ken sak-en. Et wada gedan nan sosoldado ay bab-aaek et patiyenda nan kankakan. No ibagak isnan esa en, 'Omeyska,' dat omey ay dagos ya no ibagak isnan esang en, 'Omalika,' dat omali ya no ibagak isnan esa en, 'Ikkm na,' danat ikkan tet-ewa. Isonga getkek ay omanay nan kalim is mangpagawis ken siya."

¹⁰ Nasdaaw si Jesus isnan dinngena danat kanan isnan ipogaw ay omon-onod ken siya en, "Ibagak ken dakayo en maid polos dinasdas-ak is napigpigma ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan naay kapitan.

¹¹ Et ibagak ken dakayo en adoadoo ay ipogaw ay baken Judio ay magapo isnan natkenatken ay ili nan awnit maitapi isdin alal-apo tako ay da Abraham, Isaac

yas Jacob isnan men-gasgasinganda isnan mentolayan Apo Dios id daya.

¹² Ngem nan bebsatko ay Judio ay maitapi koma isnan mentolayan Apo Dios et awnitda maitep-a isnan kad-an nan menbolinget et men-ag-ag-agada dadapay menowakis isdi tay pilmi nan ligatda."

¹³ Dat kanan Jesus isnan kapitan en, "Somaaka tay gapo isnan talekmo et matongpal nan dawdawatem."

Et tinmet-ewa tay issan menkalkaliyan Jesus et ginmawis ay dagos nan sakit san baaa.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnau Masaksakit

Mar. 1:29-34; Luc. 4:38-41

¹⁴ Dat omey si Jesus isnan baey Pedro et inilana ay pomopodan nan katogangan Pedro ay babai tay menpodpodat.

¹⁵ Dat sag-enen Jesus siya et gen-ana nan ledengna dat maganawis siya. Dat bomangon et pakanena daida.

¹⁶ Isnau sedemna dadat iyey ken Jesus nan ipogaw ay kinapet di anito. Et olay no kali nan inosalna et kedeng et inpakaana am-in ay anito ya pinagawisna gedan nan masaksakit.

¹⁷ Nan inikkana ay naayda et siya nan natongpalan din insolat di mamadto ay si Isaia ay mangwani en, "Siya ay mismo nan manglak-am isnan ligat tako ya mangkaan isnan sakit tako."

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Luc. 9:57-62

¹⁸ Isnau esa ay sedem et alibongbongan kayet di adoado ay ipogaw si Jesus isonga danat ibaga isnan papasoltna en omeyda isnan bas-ang di baybay.

¹⁹ Ngem sadapay menlobwat dat somagen ken siya nan esay men-is-isolo isnan linteg et kanana, "Apo, omon-onodak ken sik-a olay intoy omay-ayam."

²⁰ Dat kanan Jesus ken siya en, "Owen, ngem nemnemem ay gawis tay naligat nan ik-ikkak. Tay nan motit ya nan koyat et wada nan baeyda dapay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is omil-illengak."

²¹ Dat kanan nan esay pasolot Jesus en, "Apo, awnika od ta makilebenak ken Ama sakpay omonod ken sik-a."

²² Ngem dat kanan Jesus ken siya, "Gagawis no id wani nan mang-onodam ken sak-en. Tay nan iib-an amam ay adi mati ken Apo Dios et kanegda natey isonga olay daida nan mangileben isnan ib-ada."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnau Dagem Ya Danom

Mar. 4:35-41; Luc. 8:22-25

²³ Dat menlogan si Jesus ya nan papasoltna isnan bangka.

²⁴ Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay dagem et masepyatan nan bangkada et nganngani ay malimonda.

²⁵ Dat omegyat nan papasolot Jesus et gidowenda siya dadapay kanan en, "Apo, isalakam dakami tay naay malimon tako."

²⁶ Dat kanan Jesus, "Dakayon omegyat? Atiatik obpay nan talekyo." Dat tomakdeg et ipakin-ena nan dagem ya nan danom et omnengda.

²⁷ Nasdanasaawda am-in et kananda en, "Manakabalin obpay nan ipogaw ay naay tay olay nan dagem ya nan danom et tongpalenda siya."

Nan Nangipakaanan Jesus Isnau Anito
Mar. 5:1-20; Luc. 8:26-39

²⁸ Issan inomdand da Jesus isnan demang di baybay ay lakon di Gadareno dat sabaten nan dowu ay lalalaki ay kinapet di anito ay nagapo isnan liyang ay kad-an di natey. Pilmi nan kedseda isonga omegyat nan ipogaw ay mendaan isdi.

²⁹ Dadat ibobogaw ay mangwani ken Jesus en, "Sik-a nan Anak Apo Dios, ay ngan di ngotom ken dakami isna? Ay inmalika ta dosaem dakami id wani dapay egay omdan nan osto ay timpo?" Siya nan inpakalin nan anito ken daida.

³⁰ Dat wada nan adoado ay beteg ay mangmangan isnan pondag ay sag-enda

³¹ isonga dat menseg-ang san anito ken Jesus et kananda en, "No pakaanem dakami et ipalobosmo ngalod ta nan deeyday beteg nan kaptenni."

³² Dat kanan Jesus en, "Enkayo." Dadat taynan san lalalaki et kaptenda san deeyday beteg. Dat kanega naong-ong san kabetebeteg et kasida tatagtag ay omey isnan deppas dadat matekdag isnan baybay et malimonda.

³³ San mangbanbantay issan deeyday beteg et timmagtagda ay somaa isnan ilida dadat ibaga san inommat issan dowu ay lalalaki ay kinapet di anito.

³⁴ Dat omey nan omili ken Jesus et dawatenda tay taynana nan ilida.

9

Nan Nangipagawisan Jesus Isnau Napalais

Mar. 2:1-12; Luc. 5:17-26

¹ Isonga dat menlogan da Jesus isnan bangkada et somagongda isnan bas-ang di baybay isnan ilina.

² Idi omdanda isdi dat domateng nan mangaatangay isnan lalaki ay napalalais. Gintek Jesus ay talkenda siya isonga danat

kanan issan napalalais en, "Adika omegyat tay napakawan et nan basolmo."

³ Dat kankanan nan men-is-isolo isnan linteg isnan nemnemda en, "Aytay dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios?"

⁴ Gintek Jesus nan wada isnan nemnemda danat kanan en, "Dayon nenememen men nan ngawi?

⁵ Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan 'Mapakawan nan basolmo,' wenco nan 'Ibangonmo ta mendaanka?'

⁶ Ngem gapo tay adiyo patiyan et paneknekak ngalod ken dakayo ay wada nan kalebbengak isnan batawa ay mangpakan is basol tay sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw." Isonga danat kanan issan napalalais en, "Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka."

⁷ Dat mabanangon san am-ama et somaas.

⁸ Am-in san wada isdi ay nangiila et nasdaawda dadapay inmeyaegyat. Isonga dadat dayawen si Apo Dios is nang-itedana is kaneg todi ay kabaelan isnan ipogaw.

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Mateo

Mar. 2:13-17; Luc. 5:27-32

⁹ Kinmaan si Jesus isdi et issan mendad-aanana et inilana si Mateo ay esay mensingsingil is bowis ay mangitotoko isnan kabaybayan di bowis. Dat kanan Jesus ken siya en, "Omalika ta maitapika ken sak-en." Daet tet-ewa omonod et maitapi ken siya.

¹⁰ Inmey da Jesus ya nan papasolotna isnan baey Mateo ay makikan. Dat domateng nan ado ay ib-an Mateo ay mensingsingil is bowis ya nan tap-in di managbasol et makikanda.

¹¹ Idi inilan nan Fariseo daida dadat kanan isnan papasolot Jesus en, "Dan makikikan nan apoyo isnan sanada ay mensos-owtitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?"

¹² Dinngen Jesus nan kankananda danat songbatan isnan pangngalig et kanana en, "Nan ipogaw ay maid sakida et adida masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol.

¹³ Isonga inmaliyak isnan batawa tapno badangak nan mangtek ay nakabasolda ngem baken nan mangnenemnem en gawisa. Nemnenemnemnyo tapno maawatanyo nan inpasolat Apo Dios en, 'Nan mangseg-anganyo isnan iib-ayo nan laylaydek mo nan apedyo menpalpaltyian ta tongpaleno nan linteg.'

Nan Nangisolowan Jesus Isnau Maipanggep Nan Mentepe

Mar. 2:18-20; Luc. 5:33-35

¹⁴ Nakwas di dat omey nan papasolot Juan ay Menbonbonyag ken Jesus dadat sooten ken siya en, "Dan wada nan mentepeanmi ya nan Fariseo dapay nan papasoloto et adida mentepe?"

¹⁵ Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe nan papasolotna et kanana, "Ay kananya en adi makikan nan nadkat no daan nan nadawak ken daida? Adi mabalin. Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnau Balo Ya Logak Ay Solsolo

Mar. 2:21-22; Luc. 5:36-39

¹⁶ Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, "Maid mangitakop is balo ay galot isnan logak ay bado tay no malabaan dat komsen nan takop et amamed mabisngat nan natakopian.

¹⁷ Siya gedan isnan tapey. Maid mangigwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas."

Nan Nangtagowan Jesus Isnau Onga Ya Nan Nangipagawisana Isnau In-ina

Mar. 5:21-43; Luc. 8:40-56

¹⁸ Daan ay menkalkali si Jesus dat omey nan esay apon di Judio ken siya. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus et kanana en, "Katkatey nan anakko ay babai ngem omalika kad Apo, ta gen-am siya ta matago."

¹⁹ Dat makkey si Jesus ya nan papasolotna.

²⁰ Dat wada nan in-ina ay egay somalsaldeng nan basana is simpo ya doway tew-en. Inmey isnan dodokogan Jesus isnan mendad-aananda danat sikgaden nan benget nan badon Jesus

²¹ tay kanana isnan nemnemna en, "Olay no apedak sikgaden nan badona et gomawisik."

²² Ngem fintek Jesus ay wada nan nangisikgad ken siya isonga dat menligos et ilaena san in-ina. Danat kanan en, "Laton sa. Gomawiska gapo isnan pammatim ken sak-en." Dat maganawis siya.

* ^{9:17} Nan kodil di kalding et siya nan kaneg gosin di Judio ay mangipaypay-anda is tapey.

²³ Inomdan da Jesus isnan baey san apón di Judío danat ilán nan menbaybayao ya nan adoadó ay ipogaw isnan pantew ay menseseg-ang ya men-ag-agá.

²⁴ Danat kanan ken daida en, "Komaan kayo tay egay katey nan onga ay sana nodi maseseyep et kedeng." Dadat sayoton siya.

²⁵ Danat pabalaen daida et songgep siya. Danat gen-an nan ledeng san onga daet bomangon siya.

²⁶ Dat mendingamag nan inikkan Jesus isnan am-in ay ilili isdi.

Inpagawis Jesus Nan Dowa Ay Kowap

²⁷ Kinmaan si Jesus isdi dat issan mendad-aanana et inmonod nan dowa ay kowap ay lalaki ay mangibogbogaw en, "Sik-a ay apón din si Ali David, seg-anggam kad dakami."

²⁸ Ngem dat itoltoloy kayet Jesus ay mendaan engganay inomdan isnan baey dat songgep dat makisgep nan dowa ay kowap gedan. Dat sootén Jesus ken daida, "Ay mamati kayo ay makaipagawisak ken dakayo?" Dadat kanan, "Owen Apo."

²⁹ Dat kapposen Jesus nan matada et kanana en, "Gapo isnan pammatiyo et matongpal nan laydenyo."

³⁰ Dadat makaila. Dat bilinen Jesus daida et kanana, "Adiyo ibagbaga isnan iib-ayo nan inikkak ken dakayo."

³¹ Ngem dadat komaan et enda ipagtek isnan kailili nan inikkan Jesus ken daida.

Inpakalin Jesus Nan Naomel

³² Issan komak-aanana nan dowa ay lalaki dat wada nan mang-eyey ken Jesus isnan am-ama ay inomel di anito.

³³ Dat pakaanen Jesus san anito et dadlo makakali san am-ama. Nasdaaw san nangila isdi et kananda en, "Maid polos inilami isnan am-in ay iyIsrael is kaneg nan inikkana."

³⁴ Ngem kanan nan Fariseo ay wada isdi en, "Nan kabaelana ay mangipakaan isnan dimonyo et nagapo ken Satanas ay apón di dimonyo."

Nan Nangseg-angan Jesus Isnán Kaipoipogaw

³⁵ Nakwas di dat omey si Jesus isnan ilili ay men-isolsolo isnan kasinasinagoga. Inpagpagtekna nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ya pinagawisna nan natkenatken ay saksakit di ipogaw.

³⁶ Isnán nang-ilaan Jesus isnan kaipoipogaw dat maseg-ang siya isnan maligatanda tay kanegda kahnilo ay maid mangay-ayowan ken daida.

³⁷ Dat kanan Jesus isnan papasoltna en, "Adoadó nan egay pay laeng namati ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani.

Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin Apo Dios et kanegyo nan men-ani ngem atiatik kayo.

³⁸ Isonga dawatenyo ken Apo Dios ay kakwa isnan maani ta omiba is mangbadang ken dakayo."

10

Nan Nangibaaan Jesus Isnán Aapostolisna

Mar. 3:13-19, 6:7-13; Luc. 6:12-16, 9:1-6

¹ Nakwas di dat ayagan Jesus nan simpoo ya dowa ay papasoltna danat agtan daida is kabaelan ay mangipakaan is anito ya mangipagawis isnan natkenatken ay sak-sakit.

² Siya na nan ngadngadan nan simpoo ya dowa ay apostolis Jesus. Si Simon ay makwani en Pedro yas Andres ay besatna, da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo,

³ da Felipe ken Bartolome, da Tomas ken Mateo ay mensingsingil is bowis ya si Santiago ay anak Alfeo. Si Tadeo,

⁴ si Simon ay mangsaksakit isnan ilida ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

⁵ Inbaan Jesus daida et kanana en, "Enkayo ngem adi kayo om-omey isnan ilili id Samaria ya isnan tap-in di ili ay kad-an di baken Judio

⁶ nodi omey kayo isnan iib-a tako ay Judio tay kanegda nan naamas ay kahnilo.

⁷ Ibagayo ken daida en ngangnangi ay omali nan mentolayan Apo Dios.

⁸ Intedko nan kabaelanyo isonga pagawisenyo gedan nan masaksakit ya tagawenyo nan natey. Pagawisenyo nan nakolit ya pakaaneryo nan anito ay kinmapet isnan ipogaw. Maid inbayadyo isnan am-in ay wada ken dakayo isonga adiyo abes ipabaybayad nan ibadangyo.

⁹ Adi kayo omikawkawit is siping

¹⁰ ya makan ya is mensokatanyo ay bado ya sapatos ya is sokodyo. Tay lebbengna ay ited nan ipogaw nan masapolyo tay badbadanganyo daida.

¹¹ No omdan kayo isnan esa ay ili dakayot omanap is makayat ay mangsangaili ken dakayo dakayot mentee ken daida engganay taynanyo nan ili ay deey.

¹² No songgep kayo isnan esa ay baey dakayot kanan en, 'Si Apo Dios nan mangbadang ken dakayo.'

¹³ Et no men-gasingda ay mangsangaili ken dakayo et tet-ewa ay badangan Apo Dios daida. Ngem no adida sangailiyan dakayo et somagong ken dakayo nan badang Apo Dios ken daida.

¹⁴ Ngem no nan omayanyo ay ili wenno baey et adida idnge dakayo dakayot komaan dayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan isoloyo.

¹⁵ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amed nan dosan nan mang-adi isnan isoloyo mo nan iSodoma ya iGomora ay pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo isnan dadama ay basolda."

Nan Ligat Ay Awnit Omali

Mar. 13:9-13; Luc. 21:12-17, 12:2-9, 51-53, 14:26-27

¹⁶ Intoloy Jesus ay mangwani, "Denggenyo na. Ibaak dakayo ay kaneg nan naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et kanegda nan makedse ay aso isonga masapol ay makailanyo dayopay gagawisen nan ikkanyo.

¹⁷ Makailanyo tay awnit wada nan mangdepap ken dakayo dadat eyey dakayo isnan pagbistaan dadapay baigen dakayo isnan sinagogada.

¹⁸ Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnitda idalom dakayo isnan aali ya gogobilnadol et siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan Judio ya nan baken Judio.

¹⁹ No somalyaenda dakayo et adi kayo madanagan isnan awnityo isongsongbat tay kigad si Apo Dios.

²⁰ Isonga nan awnityo kankanan et baken isnan nemnemyo is magapowana nodi isnan Ispiriton Apo Dios ay Amayo.

²¹ Isnan deey ay timpo et awnit idalom nan ipogaw nan olay besatna ay mangipatey ken siya. Olay nan am-a et awnit papateyda nan an-akda ya awnit pabasolen nan an-ak nan am-ada dadat ipapatey daida.

²² Awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Ngem nan mang-an-anos ay olay ngan di ommat engganay makwas nan am-in et isalakan Apo Dios daida.

²³ No wada nan mangpaligat ken dakayo isnan esa ay ili dakayot men-aton isnan teken. Tay ibagak ken dakayo et tet-ewa ay adiyo lepasen nan inbagak ay ikkanyo isnan am-in ay ili id Israel engganay omali nan Iyon-an Am-in di Ipogaw."

²⁴ Dat itoloy Jesus ay men-isolo maipanggep isnan awnit ommat ken daida et kanana en, "Maid maisolsolowan is nangatngato mo nan men-is-isolo ken siya ya maid baa is nangatngato mo nan apona.

²⁵ Isonga masapol ay maawatanyo ay nan awnit ommat isnan men-is-isolo et paliso nan ommat isnan isolsolowana. Kaneg isnan baa et awnit ommat ken siya nan

kaneg nan ommat isnan apona. Isonga no kananda en Satanasak et am-amed nan pangwanida ken dakayo ay papasolotko.

²⁶ Ngem adi kayo omeg-egyat ken daida. Tay nan am-in ay ikkan nan ipogaw ay adi kagtek et awnit magtek met laeng.

²⁷ Nan ibagak ken dakayo id wani ay maid makadenge et masapol ay awnityo ibaga tapno dengngen nan am-in ay ipogaw.

²⁸ Adi kayo omeg-egyat isnan menpatay tay kedeng nan awak is patayenda nodi si Apo Dios nan omegyatanyo tay siya nan wada nan kalebbengana ay mangigwa isnan awak ya nan ab-abiik di ipogaw isnan apoy ay adi katkatey.

²⁹ Ngem dakdak-e abes nan layadna tay olay nan biding ay malakowan nan dowa is esay siping et adi kalkalingkingan Apo Dios daida tay no matey nan esang ken daida et getkena.

³⁰ Am-amed kayo ay ipogaw et nenemmen Apo Dios dakayo tay olay nan bookyo et getkena nan kabibilangda.

³¹ Isonga adi kayo omegyat tay am-amed kayo is ipatpateg Apo Dios mo nan adoado ay biding."

³² Intoloy Jesus ay mangwani en, "Nan mangibagbaga isnan kaipoipogaw en matati ken sak-en et awnitka ibaga abes ken Ama id daya en ipogawko daida.

³³ Ngem nan mangibagbaga ay adyana sak-en et awnitak adyan abes siya ken Ama id daya.

³⁴ Adiyo kanan en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa. Tay baken talna nan inyalik nodi nan mensiyanan nan kaipoipogaw tay matami nan tap-inna ken sak-en dapay adi matami nan tap-inna.

³⁵ Isonga awnit men-innapos nan sin-am-a ya sin-in-a. Et men-innapos gedan nan menkakatogangan.

³⁶ Et awnit nan kasapen nan ipogaw et nan met laeng pamilyana.

³⁷ Isonga kanak en nan mangpaam-amed isnan amana ya inana mo sak-en et adi maibagay ay pasolotko. Olay nan mangpaam-amed isnan anakna mo sak-en et adi maibagay gedan ay pasolotko.

³⁸ Et nan adi makaitpe isnan ado ay ligat ay olay matey gapo isnan pammatina ken sak-en et adi mabalin gedan ay menpasolotko.

³⁹ Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng. Ngem nan ipogaw ay adi mangnem-nemnem isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana."

Nan Maganab Ken Apo Dios
Mar. 9:41

⁴⁰ Intoloy Jesus ay mangwani en, "Am-in ay mangsangaili ken dakayo et kaneg sak-en nan sinangailida ya nan nangibaa ken sak-en.

⁴¹ Et nan mangsangaili isnan mamadton Apo Dios gapo tay si Apo Dios nan men-ob-obraana et awnit makiganab isnan gan-aben san mamadto. Ya nan mangsangaili isnan ipogaw ay gawis nan ogalina tay getkena ay tet-ewa ay nagapo ken Apo Dios nan kagawisna et awnit makiganab isnan ganabon san gawis nan ogalina.

⁴² Ibagak ken dakayo en olay nan aped mangpainom is danom isnan kababaan ay pasolotko gapo tay pasolotko et awnit wada nan ganabena."

11

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan Luc. 7:18-23

¹ Nakwas pay ay binilin Jesus nan simpoa ya dowa ay apostolisna dadat komaan dapay omeiy si Jesus isnan ilili ay naisasag-en et men-isolo.

² Daan ay naibabalod si Juan ay Menbon-bonyag ngem isnan nangdengngana isnan ik-ikkan Kristo danat ibaa nan papasoltna ken siya ta sootenda en,

³ "Ay sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios wenko waday teken is sedsed-enmi?"

⁴ Dat kanan Jesus ken daida, "Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan dinngeyo ya nan inilayo ay ik-ikkak.

⁵ Tay nan kowap et makailada, nan pilay et makadaanda, nan nakolit et ginmawisda. Nan toweng et makadngeda, nan natey et natagoda ya olay nan kodokdo et dinngeda nan naibagbaga ay gawis ay damag.

⁶ Kananyo gedan ken siya en mabindisy-onan nan ipogaw ay adi mendowadowa ay mamati ken sak-en."

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan Luc. 7:24-35

⁷ Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus isnan kaipoipogaw, "Isdin immayano isdin kad-an Juan isnan bilig ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninem-nemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwihiyen di dagem?

⁸ Baken. Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esa ay ipogaw ay ninbado is gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis et nan makiteteetan ali.

⁹ Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo Dios? Owen, ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo et nan-gatngato mo is mamadto.

¹⁰ Tay si Juan nan kakwaniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en, 'Wada nan ibaak ay omon-onia ay mangisagana isnan daanem.'

¹¹ Dat itoloy Jesus, "Ibagak ken dakayo en isnan am-in ay ipogaw et maid nangatngato mo si Juan. Ngem nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios et nangatngato mo si Juan.

¹² Isnan login nan men-is-isolowan Juan enggana id wani et dadama nan panglayad nan ipogaw ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios. Et olay nan mang-ik-ikkan is ngawi et ipapatida abes ay maitapi.

¹³ Am-in nan mamadton Apo Dios ya nan lintegna ay insolatda et ibagada nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay awnit omali. Dat domateng si Juan ay inmona ay mangtongpal isnan inbagada.

¹⁴ Tay no patiyeno nan tet-ewa et maawatanyo ay si Juan nan Elias ay inbagada en awnit omali.

¹⁵ Isongga dakayo ay mangdedenge et nememnemeyo nan dinngeyo."

¹⁶ Intoloy Jesus en, "Ay ngan nan mangidiligak ken dakayo ay ipogaw id wani? Men-ap-apos et kedeng nan getkenyo. Kaneg kayo nan oongong-a ay adi polos mapnek. Tay no men-ay-ayamda isnan malkitan et kankanan nan ib-ada ken daida en,

¹⁷ 'Nin-ganggangsa kami ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem egay kayo nakiaga.'

¹⁸ Kanak en kanegyo daida tay adi kayo polos mapnek. Inmali si Juan et at-atik han kinkinana ya egay polos inmin-inom is bomoteng ay mainom dakayot kanan en, 'Matawtawaw siya.'

¹⁹ Inmaliy abes et nakikikanak ya nakiin-inomak ken dakayo. Dakayot kanan en, 'Ilaenyo kod nan ipogaw ay naay. Bokatot ya men-inom danapay gayem nan mensos-owitik ay mensingsgil is bowis ya nan managbasol.' No siya ngalod sa is kankananoy et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay mangpagasing ken dakayo. Ngem olay no adyanyo nan initdok ya nan init-itdon Juan et mailanto isnan ogalin nan mamati ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya nan silih Apo Dios."

Nan Mang-adi Ay Mamati Ken Jesus Luc. 10:13-15

²⁰ Dat sagiit Jesus nan mentetee isnan ilili ay nang-ikkanana isnan adoado ay kaskasdaaw tay daida nan nang-il-ila dada-pay egay inbabawi nan basbasolda.

²¹ Kanana en, "Kaseseg-ang kayo ay iCorazin ya iBetsaida tay egayyo inbabawi nan basbasolyo. Id sang-adom et palalo nan dosan Apo Dios isnan iTiro ya isnan

iSidon ngem no daida koma nan nangila isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay nabayag ay ninbadoda is mensampet ay sako dadapay itotokdo isnan dapo ay mangipaila en inbabawida nan basbasolda.

²² Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo nan iTiro ya iSidon.

²³ Dakayo abes ay iCapernaum ay mangpapangato isnan nemnemyo et awnit kayo maibkas isnan kad-an di apoy ay adi katkatey. Tay no naikkan nan adoado ay kaskasdaaw id Sodoma ay kaneg nan inikkak isnan iliyo et waay inbabawida nan basbasolda et egay pinoowan Apo Dios daida.

²⁴ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo nan iSodoma."

*Nan Omibbayan Nan Mapalpaligatan
Luc. 10:21-22*

²⁵ Dat menlowalo si Jesus et kanana en, "Ama, sik-a nan Apo id daya ya isnan batawa. Men-iyamanak ken sik-a tay inpagtekmo isnan egay nakaadal nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en ngem egaymo inpagtek isnan mangwani en nalaing ya masilib tapno adida maawatan.

²⁶ Owen Ama, tay siya nan kayatmo ay maikkan."

²⁷ Nakalowalo si Jesus danat kanan isnan papasolotna en, "Inyalin Ama nan am-in ay wada ken sak-en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-in ay maipanggep ken sak-en nodi kedeng si Ama ya maid gedan mangtek isnan am-in ken Ama nodi kedengak ay Anakna ya nan pinilik ay mangipagtek isnan maipanggep ken siya."

²⁸ Danat kanan en, "Dakayo ay nabbay ya mapalpaligatan et omali kayo ken sak-en ta paibbayek dakayo.

²⁹ Dawatenyo nan it-itdok et solowenyo nan am-in ay maipanggep ken Apo Dios tay siya nan mangdatnganyo isnan tet-ewa ay talna ay nagapo ken sak-en. Tay isnan men-it-itdowak et naanosak ya adiyak ipapangato nan awakko.

³⁰ Et nalaka ay tongpalenyo nan ibagbagak tay adiyak palpaligenet dakayo."

12

*Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan
Obaya
Mar. 2:23-28, 3:1-6; Luc. 6:1-11*

¹ Sinabado ay obayan di Judio et issan esay Sabado indaan da Jesus isnan payayewan. Naowat nan papasolotna dadat menlosing is kotimenda.

² Idi inilan nan Fariseo dadat kanan ken Jesus en, "Ilam pod nan ik-ikkak nan papasolotmo. Dadan menlosing is kotimenda dapay law-en nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?"

³ Dat kanan Jesus, "Aytay dayon paba-solen daida? Ay egayyo polos binasa din inikkan da David isdin linmayawanda?* Naowaowatda

⁴ isongga dadat songgep isnan baey Apo Dios dat alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida.

⁵ Nan esa pay et ay egayyo polos binasa din insolat Moses en law-endu no men-obla nan ipogaw isnan obaya tak? Dapay am-amed nan obaya is men-oblaan nan papadi isnan Templo ngem adi pabasolen Apo Dios daida tay masapol ay ikkanda nan oblada.

⁶ Ngem ibagak ken dakayo en nan wada isna id wani et napatpateg mo nan Templo.

⁷ Naisolat isnan kalin Apo Dios en, "Nan managseg-anganyo isnan iib-ayo nan laylaydek mo nan menpalpaltyiano ay mangtongpal isnan linteg." No maawatanyo nan kayat tona ay kaliyen et egayyo idalom nan maid basolda.

⁸ Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay maikikan isnan obaya."

⁹ Nakwas pay di dat komaan si Jesus etomey isnan sinagoga.

¹⁰ Wada isdi nan am-ama ay nabingoy ya wada isdi gedan nan mangkayat ay mangidalom ken Jesus isongga dadat kanan, "Ay law-en nan linteg tako nan men-agas is sakit isnan obaya?"

¹¹ Dat kanan Jesus, "Ngan nan ikkanyo no waday talakenyo is natekdag isnan tengey isnan obaya? Ay adiyo en alaen?

¹² Napatpateg nan ipogaw mo nan talaken isongga ipalobos nan linteg tako ay badangon tako nan ib-a tako ay olay no obaya."

¹³ Danat kanan isnan nabingoy en, "Oyadem nan ledengmo." Inoyadna dat maoyad tet-ewa ay kaneg nan esa ay ledengna.

¹⁴ Ngem mamaslat nan Fariseo dadapay komaan et omeuya mentotyo no ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

* ^{12:3} Id kasin et din si Saul nan alin di Judio ngem gapo tay ngawi nan inkana et kinwanin Apo Dios ay awnit men-ali si David ngem kanan Saul en pateyena siya isongga linmayaw da David.

Nan Ipogaw Ay Pinilin Apo Dios

¹⁵ Gintek Jesus ay kaytenda ay mangpatey ken siya danat taynan nan ili ay deey. Dat omonod nan adoadoo ay ipogaw et pagewisena daida am-in.

¹⁶ Ngem binilina daida ay adida ibagbaga isnan iib-ada nan maipanggep ken siya.

¹⁷ Et siya nan natongpalan din impasolat Apo Dios isnan mamadtona ay si Isaias ay mangwani en,

¹⁸ "Ilaenyo nan naay ay pinilik ay inbaak. Siya nan laylaydek ya siya nan mangipagasgasing ken sak-en. Itedko ken siya nan Ispiritok ta siya nan mangipadamaq isnan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en isnan baken Judio abes.

¹⁹ Adina ibib-iyad nan kalina ay makisongbat isnan iib-ana isnan om-ombonanda ya adina bogbogawan daida.

²⁰ Adina dokogan nan ipogaw ay teteteen nan pammata ya badangana nan kaseseg-ang. Itoltoloyna engganay abakena nan am-in ay ngawi isnan batawa.

²¹ Et siya et kedeng nan namnamaen nan am-in ay ipogaw ay mangisalakan ken daida."

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus

Mar. 3:20-30; Luc. 11:14-23

²² Isnan esa ay agew inyeysa ken Jesus nan am-ama ay adi makaila ya adi makakali tay kinapet di anito. Dat pakaañen Jesus nan anito et makakali ya makaila dadlo nan am-ama.

²³ Nasdaaw san nangiila isnan inikkan Jesus dadat kanan en, "Ay siya ngen nan apon David ay sedsed-en tako?"

²⁴ Ngem idi dinngen nan Fariseo san kinwanida dadat kanan, "Baken, tay si Beelzebub ay Satanas ay apon di dimonyo nan nang-idya ken tosa isnan kabaelana ay mangipakpakaan isnan dimonyo."

²⁵ Gintek Jesus nan nemnemda isonga danat kanan, "Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-ombonanda. Kaneg abes nan sinbaey ya nan kakailian ay no maid olnosda et mabokada.

²⁶ Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no isapena daida awnit mamaid nan tolyna.

²⁷ Kananyo en si Satanas nan nangiyali isnan kabaelak ay mangipakpakaan is anito. No siya di, into pay nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo ay Judio ay mangipakak-aan is anito? Tay nan iklikkan nan iib-ayo et siya nan mangipaila ay baken si Satanas is mangbadbadang ken sak-en.

²⁸ Siya nan kagtekana ay si Apo Dios nan nangiyali isnan kabaelak ay mangipakpakaan is anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay inmali nan mentolayan Apo Dios."

²⁹ Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna en napigpiga nan panakabalina mo si Satanas. Kanana, "Nan mangakew et adi mabalin ay songgep isnan baey nan napigsa ay ipogaw ay mang-ala isnan napateg ay kowana no adina omon-on a galotan dat mabalin et ay alaena nan kayatna.

³⁰ Am-in ay adi maitapi ken sak-en et daida nan mang-ap-apos ken sak-en. Ya am-in ay adi bomadbadang ay mangponok isnan ipogaw et daida nan mangipaaddaddawi isnan ipogaw ken sak-en.

³¹ Tet-ewa nan kanak ken dakayo en mabalin ay mapakawan am-in nan basbasol di ipogaw ken Apo Dios ya nan mangmangwani isnan ngawi maipanggep ken siya. Ngem nan komalkali is ngawi maipanggep isnan Ispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan tay basolna ay eng-enggana.

³² Olay nan mangmangwani is ngawi maipanggep ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et mabalin ay mapakawan nan basolna ngem nan menkalkali is ngawi maipanggep isnan Ispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan tay basolna ay eng-enggana."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna

Luc. 6:43-45

³³ Dat menpangngalig si Jesus ay mangwani en, "Nan gawis ay kaiw et gawis nan ibgasna ngem no ngawi nan kaiw et ngawi abes nan ibgasna. Tay nan begasna nan mangipaila isnan kakaiwna.

³⁴ Ay apo kayo ay ngangananganngwi. Ayke mabalin ay kananyo nan gawis dapay ngawi nan nemnemyo? Tay nan kalin di ipogaw et ipailana nan wada isnan nemnema.

³⁵ Isonga nan gawis nan nemnemna et gawis gedan nan kankanana. Ngem nan ngawi nan nemnemna et ngawi gedan nan kankanana.

³⁶ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay isnan agew ay mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et wasdin kigad ay mangsongbat isnan am-in ay ngawi ay kinkinwanina.

³⁷ Tay am-in ay kinkinwaniyo et siya nan mangipaila no awnit madosa kayo wenne adi."

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omi-paila Is Kaskasdaaw

Mar. 8:11-12; Luc. 11:29-32

³⁸ Et wada isdi nan men-is-isolo isnan lintege ya nan Fariseo ay mangwani en, "Apo, kadya omipailaka is kaskasdaaw tapno

getkenmi ay tet-eway nagapoka ken Apo Dios."

³⁹ Ngem dat kanan Jesus, "Palalo nan kangawin nan ipogaw id wani tay dinokoganda si Apo Dios. Kaytenyo ay omnipailaak is kaskasdaaw sakayopay mamati ken sak-en ngem maid polos ipailak nodi kedeng nan kaneg din kaskasdaaw ay inommat isdin si Jonas.

⁴⁰ Tay din si Jonas et nintee isnan eges di dakkel ay ikan isnan tolo ay agew. Kaneg abes ken sak-en ay Lyon-an Am-in di Ipogaw et awnitak maikakaob is tolo ay agew.

⁴¹ Isonga isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et pabasolen nan iNineve dakayo tay inbabawida nan basbasolda isnan nangdengnganda isdin insolsolon Jonas dapay nan inmali ken dakayo et nangatngato mo din si Jonas dapay adiyo kayet patiyan.

⁴² Et isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et wada abes nan in-ina ay reyna id Seba ay mangpabasol ken dakayo tay id sang-adom et nagapo siya isnan addaaddawi ay ili ngem imney kayet ay mangdenge isnan insolsolon nan kasililan ay ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena dakayo tay adiyo polos idnge ya patiyan nan inmali ken dakayo dapay nangatngato mo din si Solomon."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnang Ipogaw
Luc. 11:24-26

⁴³ Dat itoloy Jesus ay mensodok ay mangwani en, "Wada nan ipogaw ay kinapet di anito dat taynan san anito san ipogaw et omey isnan bilbilig ay maid polos danom et men-an-an-anap is omillengana ngem maid dinatngana.

⁴⁴ Isonga kanana en, 'Somagonggak isnan ipogaw ay nagapowak.' Dat somagong et datngana san nagapowana ay maid mente-tee dapay nadalos.

⁴⁵ Dat omey kasin men-ayag is pito ay anito ay makedkedse mo siya et komapetda issan ipogaw ay tinaynana. Dat am-amed ngawi et nan ommat issan ipogaw mo san damo. Et kaneg todi gedan ken dakayo ay ngawi ay ipogaw id wani tay awnit amamed nan kangawiyanyo mo adiyo dawaten nan gawis."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mar. 3:31-35; Luc. 8:19-21

⁴⁶ Daan ay menkalkali si Jesus dat omdan da inana ya nan bebsatna. Idi wadada isnan pantew dadat ipaayag si Jesus.

⁴⁷ Dat wada nan mangwani ken siya en, "Wada da inam ya nan bebsatmo isman pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a."

⁴⁸ Dat kanan Jesus en, "Owen, ngem sinoda pay nan inak ya bebsatko?"

⁴⁹ Danat tamaangen nan papasolotna et kanana en, "Ilaenyo naayda nan kanegko ina ya bebsat.

⁵⁰ Tay am-in nan mamati ay mang-ikkhan isnan layden Ama id daya et kanegko gedan ina ya bebsat."

13

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mar. 4:1-20; Luc. 8:4-15

¹ Issan agew ay deey kinmaan si Jesus isnan baey dat omey isnan benget di baybay. Danat itokdo et ilogina ay men-isolo isnan kaipoipogaw.

² Adoadoda ay nadagop ken siya isonga dat omey tomokdo isnan bangka et tomatakdeg nan mendenge isnan benget di baybay.

³ Dat menpanggalig si Jesus ay men-isolo et kanana en, "Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a.

⁴ Idi insapowakna nan bonobon isnan om-a dat maekdag nan tap-in a isnan daan. Dat topken di koyat.

⁵ Nan tap-in a et naekdagda isnan kabatbatowan dadat dalas ay tomobo tay baken daemaen nan lota.

⁶ Ngem idi naagewanda dadat maango tay nalabaw nan linmamotanda.

⁷ Nan tap-in a et naekdagda isnan ginsatan ay sibit. Dat solinen di sibit nan timmobo et mateyda.

⁸ Ngem nan tap-in a ay naekdagda isnan gawis ay lota et timmobo dadapay bomgas am-in. Wada nan binomgas is sin-gagso, nan tap-in a et sag-eenempoo ya nan begas nan tap-in a et sagtotolompoo.

⁹ Dakayo ay mangdedenge isnan sodokko et dengnengyo no waday ingayo."

¹⁰ Nakasodok pay si Jesus dat sooten nan papasolotna en, "Daen pangngalig nan osalem ay men-isolo isnan ipogaw?"

¹¹ Dat kanan Jesus, "Owen, tay naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek id kasiyay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem egay naipagtek isnan tap-in di ipogaw."

¹² Tay nan mamati isnan isololok ta maawatana et taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan adi mangidnge et awnit mamaaid nan atiatik ay getkena.

¹³ Et pangngalig nan ik-ikkak ay mangisolo ken daida tay olay no iilanda adida getken nan tet-ewa ya olay no dedenggenda et adida maawatan.

¹⁴ Isonga natongpal din inpasolat Apo Dios ken Isaias ay mamadtona ay mangwani en, 'Olay no dengedengenda et adida maawatan. Ya ilailaenda ngem adida makaimaton isnan tet-ewa.'

¹⁵ Owen, tay adida layden ay mangnem-nem isnan tet-ewa isonga totowengenda dadapay bobolagen. Tay no adida ikkan dadi modiyet makailada ya makadengeda adi pay maawatanda nan tet-ewa dadat menbabawi et pakawanek nan basolda."

¹⁶ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ngem dakayo et nagasat kayo tay makaila kayo ya makadngne kayo isnan tet-ewa.

¹⁷ Ibagak ken dakayo ay adoado din madton Apo Dios ya nan tap-in di ipogaw id sang-adom ay nangtongtongpal isnan laydema et kakakayatda ay mang-ila isnan il-ilaoyid wani ngem egayda naila ya kaytenda gedan ay mangdenge isnan dengdenyo ngem egayda nakadnge."

¹⁸ Danat itoloy ay mangwani, "Denggenyo tay siya na nan kayat ay kanan san sinodokko ay ninbonobon.

¹⁹ Nan daan ay natekdagan di bonobon et kanegna nan mangdedenge isnan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem adina maawatan. Dat omey si Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adina patiyan.

²⁰ Nan kabatbatowan et kanegna nan ipogaw ay mangdenge ya men-galalasing ay mangdawat isnan kalin Apo Dios

²¹ ngem adi lomamot nan kalin Apo Dios isnan nemnemna tay patiyan is sin-awayan danat dokongan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammata.

²² Nan ginsatan ay sibit et kanegna nan mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomakangana ya men-gasgasngana is nenemnemna isonga adi bomgas tay nolson nan kalin Apo Dios et kalingkingana.

²³ Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itotloy ay mangpatpati engganay bomgas isonga nan kaad-adon nan gawis ay ikikkana et siya nan kaneg nan begasna."

Nan Awnit Ommat Isnan Mentolayan Apo Dios

²⁴ Dat kasin menpangngalig si Jesus isnan kaipoipogaw et kanana en, "Nan ommat isnan mentolayan Apo Dios et kanegna nan inommat isnan gawis ay padog ay intoned nan esa ay am-ama isnan payewna.

²⁵ Isnan esa ay labi ay maseseyepda dat omey nan bosona et men-esek is logam issan natondon.

²⁶ Dat tomobo nan pagey et menlogi ay bomgas dapay maigiddan abes san logam ay tomobo.

²⁷ Isonga dat omey nan baa isnan apoda et kananda en, 'Apo, ay baken gawis nan padog ay intoned tako isnan payewmo?

Into pay nan nagapowan nan tinmobo ay logam?"

²⁸ Dat kanan san apoda, 'Wada nan menapos ay nang-ikkan issa.' Dat kanan san baana, 'Ay omey kami menlogam?'

²⁹ Ngem kanan san apoda en, 'Adi, ta maid magabot isnan tinoned

³⁰ isonga bay-anyo nan logam ay makisiken isnan pagey engganay maani. Awnitke ibaga isnan men-ani ta nan logam di omon-onia is gabotenda dadat bedbeden ta poowanda esadapay anienan nan pagey et kapinenda isnan agamangko.'

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios Mar. 4:30-34; Luc. 13:18-21

³¹ Dat kasin menpangngalig si Jesus et kanana en, "Naay pay di esay sodok ay mangibaga isnan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya. Nan kanegna et nan masikenan nan teeteen ay bowa ay inis-ek nan amama isnan om-ana.

³² Siya di nan kateteenan isnan am-in ay bowa ngem no masiken et siya nan kadakkelan isnan am-in ay esek engganay kanega kadakkelan ay kaiw. Isonga malbalin ay bomaey nan koykoyat isnan pangana."

³³ Dat kasin menpangngalig et kanana en, "Naay pay abes nan kaneg nan mentolayan Apo Dios. Kanegna nan bobod ay intapin nan in-ina isnan tinaipay ay olay bassit et bomma isnan kaibobodana."

³⁴ Pangngalig nan os-osalen Jesus ay men-isolo isnan kaipoipogaw et maid polos nangisolowana ken daida ay egay nin-pangngalig.

³⁵ Et siya na nan natongpalan din insolat di esay mamadto id kasin ay mangwani en, "Pangngalig nan awnitko osalen ay menkali ken daida. Awnit ibagak ken daida nan egay naipagtek isdin nawad-an nan batawa enggana id wani."

Nan Kayat Ay Kanan Nan Pangngalig San Logam

³⁶ Nakwas pay di dat taynan Jesus nan adoado ay ipogaw daet songgep isnan baey ay mamakkey nan papasolotna. Dadat sooten ken siya, "Ibagam kad ken dakami nan kayat ay kanan san pangngalig ay maipanggep issan logam isnan payew."

³⁷ Dat kanan Jesus en, "San am-ama ay inmey mentioned et sak-en ay Iyon-an Am-di Ipogaw.

³⁸ San payew nan naiyaligan nan batawa. Nan gawis ay padog et daida nan an-ak Apo Dios tay naitapida isnan mentolayana. Nan logam et daida nan ipogaw Satanas.

³⁹ Nan boso ay nin-esek is logam et si Satanas. Nan panag-ani et siya nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw. Nan menani et daida nan aanghel.

⁴⁰ Isnan mangponokan nan baa isnan logam ay mapowtan et siya nan kaneg nan awnit ommat isnan adi mamati isnan mangbanagan Apo Dios isnan kaipoipogaw.

⁴¹ Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitko ibaa nan aanghelko ay omey mangdagop isnan am-in ay nangipabasbasol isnan ipogaw ya nan am-in ay nang-ikikan is ngawi.

⁴² Dadat itep-a daida isnan apoy ay adi katkatey et men-ag-ag-agada dadapay men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda.

⁴³ Ngem nan an-ak Apo Dios et awnitda makitee ken siya ay Amada id daya. Et awnitda somilang ay kaneg nan agew tay nakaan am-in nan basbasolda. Isonga dakoay ay mangdedenge et denggenyo no waday ingayo.

Nan Kagawisan Ay Maitapiyan Di Ipogaw Isnant Mentolayan Apo Dios

⁴⁴ Intoloy Jesus ay men-isolo ay mangwani en, "Nan kagawis nan maitapiyan di ipogaw isnan mentolayan Apo Dios et kanegna nan napateg ay gameng ay naikakaob isnan om-a. Dinatngan nan essay am-ama et palalo nan gasingna danat igago kasin ta omeyna on-onan ilako am-in ay kowana esapay somagong et lakowana san deey om-a.

⁴⁵ Naay gedan nan kaneg nan kagawis nan maitapiyan di ipogaw isnan mentolayan Apo Dios. Kanegna nan ipogaw ay oman-anap is kanginaan ay apang.

⁴⁶ No waday ilaena is kagawisan ay apang dat somagong et ilakona am-in ay kowana esanapay lakowan san apang."

Baken Am-in Ay Ipogaw Et Maitapi Isnant Mentolayan Apo Dios

⁴⁷ "Nan mentolayan Apo Dios et kaneg nan ommat isnan mensidsidok is adoaday ay kalsin di ikan.

⁴⁸ No mapno nan sidok dadat goyoden et idakada dadat piliyen nan gawis et igwada isnan labbada dadapay iwasit nan aayanda.

⁴⁹ Awnit kaneg todi nan ommat isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw. Omey nan aanghel ay mangisiyan isnan kaipoipogaw ay gawis nan ogalida isnan ngawi nan ogalida.

⁵⁰ Dadat iwasit nan ngawi nan ogalida isnan apoy ay adi katkatey et men-ag-ag-agada dadapay men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda."

⁵¹ Dat sootan Jesus isnan papasolotna, "Ay maawatanyo nan kayat ay kanan

nan sodsodokko?" Dadat kanan "Owen, maawatanmi."

⁵² Danat kanan, "Isonga maawatanyo gedan ay nan men-is-isolo isnan linteg no patiyena nan isolsolok ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios et kanegna nan kabaey ay mangtek ay mang-osal isnan indodolina ay logak ya balo ay maosal."

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya Mar 6:1-6; Luc. 4:16-30

⁵³ Nakasodok pay si Jesus dat komaan 54 et omey isnan ilina. Dat omey ay men-isolo isnan sinagogada et nasdaaw san ipogaw ay nangdenge issan insolsolona dadat kanan, "Into nan aped nang-alaan tona isnan silibna ya nan kabaelana ay mang-ikkan isnan kaskasdaaw?

⁵⁵ Ay baken kad anak Jose ay alawagi si tona? Ay baken anak Maria ya besat da Santiago, Jose, Simon, yas Judas?

⁵⁶ Et nan bebsatna ay bababai et wadada gedan isna. Into ngen nan nangsolowana isnan am-in ay getkena?"

⁵⁷ Isonga dadaet adi mamati ken siya. Dat kanan Jesus ken daida, "Am-in ay ipogaw et patpatgenda nan mamadto ay bakenda kailiyan ngem nan osto ay kailiyan da et adi patpatgen nan kakailiyanaya nan papamilyana."

⁵⁸ Et gapo tay adida mamati ken siya egay inmipaila si Jesus is ad-ado ay kaskasdaaw ken daida.

14

Nan Nateyan Juan Ay Menbonbonyag Mar. 6:14-29; Luc. 9:7-9

¹ Isnan deey ay timpo dinngen Herod ay mentoltolay id Galilea nan ik-ikkan Jesus.

² Danat kanan isnan opisyalna en, "Nan naay ipogaw et waay din si Juan ay Menbonbonyag ay kasin natago isonga mabalin ay ik-ikkanan nan kaskasdaaw."

³⁻⁴ Kinwanin Herod di tay nan inommat id kasi et inpalabodna si Juan gapo tay iniyaw Juan siya isnan nang-asawaana isnan aydonia ay si Herodias dapay daan nan asawana ay innodin Herod ay si Felipe.

⁵ Isonga kayten Herod ay ipapatesy si Juan ngem omegyat isnan ipogaw tay kananda en mamadton Apo Dios si Juan.

⁶ Dat omdan nan agew ay kanemnemne man nan naiyanakan Herod isonga dadat lagsakan. Dat songgep nan babassang ay anak Herodias et mensala isnan sagang nan kaipoipogaw. Dat gomasing si Herod isnan ninsalaana

⁷ isonga dat mensapata si Herod ken siya et kanana en, "Idyak ken sik-a nan kompolmi ay ibagam."

⁸ Dat ibagan inana isnan babassang ta kanana ken Herod en, "Paiyalim ngalod

nan olon Juan ay Menbonbonyag ay mapalato."

⁹ Menseseg-ang si Herod ngem gapo tay adoadonan nangdedenge isnan sapatana et ibilina ay matongpal san kinwanin san babassang

¹⁰ ay mapotowan nan olon Juan isnan pagbalodon.

¹¹ Dadat ippey isnan palato et idyada issan babassang danat eyey ken inana.

¹² Idi dinngen nan papasolot Juan dadat omey et alaenda san awakna et ikaobda. Dadat omey ibaga ken Jesus nan inommat.

Nan Nangpanakan Jesus Isnán Limay Libo Ay Ipogaw

Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

¹³ Issan nangdengngan da Jesus issan damag ay maipanggep ken Juan dadat komaan et menloganda isnan bangka ay gom-dang ta omey isnan pondag tapno makekedengda koma isdi. Ngem idi gintek nan ipogaw nan inmayaan Jesus dadat mendaan isnan benget di baybay ay omey isnan inmayaana.

¹⁴ Idi domaka da Jesus et inilana nan kaipoipogaw ay immonod ken siya isonga dat maseg-ang ken daida et pagawisena nan wada nan sakitda.

¹⁵ Masmasdem pay dat omey nan papasolotna ken siya ay mangwani en, "Nasdem datakopay wada kayet isnan pondag. Ibagam kad ken datona ta was-in omey isnan naisasag-en ay il-ili ta lomakoda is kanenda."

¹⁶ Ngem dat kanan Jesus ken daida en, "Adi masapol ay omeuya nodi dakayo nan mangpanken ken daida."

¹⁷ Dadat kanan en, "Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada ken dakami et kedeng."

¹⁸ Dat kanan Jesus, "Iyaliyo ngalod ken sak-en."

¹⁹ Danat patokdowen nan kaipoipogaw. Danat alaen san limay tinapay ya nan doway ikan dat mentangad id daya et meniyaman ken Apo Dios' esanapay amamasen danat idya isnan papasolotna et iwawatda.

²⁰ Dadat mangan am-in et nabsogda datay napno kayet nan simpoo ya doway lowa isnan binay-anda ay tinogop san pasolotna.

²¹ Et waay limay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay naibilang nan bababai ya oongong-a.

Nan Nindaanan Jesus Isnán Oson Di Danom

Mar. 6:45-52; Juan 6:16-21

²² Nakwas di dat ibaan Jesus nan pasolotna ay menlogan isnan bangka ta omon-onada isnan demang nan baybay

danapay pasaen nan ipogaw ay nadagop isdi.

²³ Idi inpsaana daida daet mentikid isnan bilig ta menlowalo. Nalabi et daan si Jesus isnan bilig

²⁴ dapay nan papasolotna et wadada et isnan tengen di baybay ngem adida makaipadaan isnan bangkada tay napigsa nan dagem ya dalloyon.

²⁵ Natan-o pay dat mendaan si Jesus isnan danom ay mangsab-at isnan papasolotna.

²⁶ Dadat ilaeen siya ay mendad-aan isnan danom dat palalo nan egypta tay kananda en waay anito. Dadat kabanogaw gapo isnan egypta.

²⁷ Ngem dat komali si Jesus ay mangwani en, "Laton, laton sa. Sak-en na. Adi kayo omegyat."

²⁸ Dat kanan Pedro, "Apo, no tet-ewa ay sik-a sa ipalobosmo es sak-en ay mendaan isnan danom ta enak datngan sik-a."

²⁹ Dat kanan Jesus, "Aka isna." Dat tet-ewa domaka si Pedro isnan bangka et omey ken Jesus.

³⁰ Ngem idi liknaena ay napigsa nan dagem dat omegyat et ilogina ay malimon. Dat kabanogaw en, "Apo, badangam sak-en."

³¹ Dat dagos ay gen-an Jesus siya et kanana, "Kolang pay laeng obpay nan talekmo. Dakan mendowadowa kayet ken sak-en?"

³² Dadat somakyat isnan bangka dat somaldeng nan dagem.

³³ Dat dayawen nan papasolotna siya ay mangmangwani, "Tet-ewa ay sik-a nan Anak Apo Dios."

Nan Nir-agasan Jesus Id Genesaret

Mar. 6:53-56

³⁴ Nakagdangda pay et omdanda isnan dagan di Genesaret

³⁵ dat inmamatonan nan ipogaw isdi si Jesus. Dadat ipadamag isnan il-ili ay eye-nya nam masaksakit ken Jesus.

³⁶ Dadat menseg-ang ta olay kedeng nan benget nan badona is sikgaden nan masaksakit daet am-in ay naangsigad et ginmawisda.

15

Nan Nateknan Nan Isolsolon Nan Fariseo Isnán Linteg Apo Dios

Mar. 7:1-13

¹ Isnán esay agew inmey ken Jesus nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay nagapo id Jerusalem. Dadat sooten ken siya en,

² "Dan adi tongpalen nan papasolotmo nan ogalin din alal-apo tako tay adida menboo sadapay mangan dapay lawa di ken datako?"

³ Dat kanan Jesus, "Dakayo pay, dayon adi tongpalen abes nan linteg Apo Dios dapay nan isololon di ipogaw et tongtong-palenyo?

⁴ Tay kanan nan linteg Apo Dios en, 'Masapol ay tongpalenyo da amayo ken inayo,' ya kanana gedan en, 'Nan komali is ngawi isnan amana wenco inana et maipapatey.'

⁵ Ngem nan apedyo isololo et kananyo en mabalin ay alaan nan ipogaw nan ibadangna koma isnan amana ya inana dat melason ken daida en, 'Epdasko inted ken Apo Dios.'

⁶ No siya di nan ikkana et adi pay adiyet masapol ay badangana da amana. Isnan mang-ik-ikkanyo is dana et dokdokoganyo nan linteg Apo Dios dayopay tongtongpalen nan aped isololon di ipogaw.

⁷ Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tet-ewa nan kalin Apo Dios maipanggep ken dakayo ay impasolatna ken Isaia id sang-adom ay mangwani en.

⁸ 'Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda sak-en isnan kalida ngem addaad-dawi nan nemnemda ken sak-en.'

⁹ Maid kapaayan nan mangdaydayawanda ken sak-en tay nan isololoda et nan aped bilin di ipogaw dadat aped kankanan en siya nan lintegko.'

Nan Mangipangawi Isnau Ipogaw Mar. 7:14-23

¹⁰ Nakwas ay kinwanin Jesus di danat ayagan nan kaipoipogaw et kanana ken daida en, "Dengngenyo tapno maawatanyo nan ibagak ken dakayo.

¹¹ Baken nan songgep isnan topek di ipogaw is mangipangawi ken siya nodi nan bomala isnan topekna."

¹² Dat somag-en nan papasolotna ken siya et kananda en, "Ay egaymo gintek ay naokos nam Fariseo isnan nangdengnganda isnan kinwanim?"

¹³ Dat kanan Jesus, "Awnit magabot am-in ay esek ay egay inis-ek Ama id daya."

¹⁴ Isonga bay-anjo san deeyday Fariseo tay kanegda nan nakowap ay mangipang-pango isnan ib-ada ay kowap isnan daan et no siya di et maekdagda ay dowa isnan ketang."

¹⁵ Dat kanan Pedro en, "Ibagam kad ken dakamo no ngan nan kayat ay kanan nan songgep isnan topek di ipogaw."

¹⁶ Dat kanan Jesus, "Ay adiyo maawatan kayet?"

¹⁷ Ay adiyo getken ay nan songgep isnan topek et kedeng nan makan isonga omey isnan eges dat bomala kasin.

¹⁸ Ngem nan ngawi ay kali ay bomala is-nan topek di ipogaw et siya nan wada isnan nemnemna et siya nan mangipangawi ken siya.

¹⁹ Tay nan nemnem di ipogaw nan magapgapowan nan am-in ay dakes ay ik-ikkana ay kaneg nan pomatey, lomalaki ya mam-abai, mangakew ya nan menkamkampot ya menpabpabasol isnan ib-ana.

²⁰ Siya dana am-in nan mangipangawi isnan ipogaw. Ngem nan mangan ay adi menboo et baken di is mangipangawi ken siya."

Nan Nangbadangan Jesus Isnau Baken Judio

Mar. 7:24-30

²¹ Nakwas pay dadi dat komaan da Jesus et omeveya isnan sakop nan ili ay Tiro ya Sidon.

²² Dat omevy ken siya nan in-inay ay iCanaan ay baken Judio danat ibibiyad ay mangwani en, "Apo, ay apon din si Ali David, maseg-angka ken sak-en tay pilmi nan ligat nan anakko ay babai ay kinapet di anito."

²³ Ngem egay inkaskason Jesus siya dat kanan nan papasolotna, "Pakaanem kitdin ta adi tomaktak tay omon-on-onod ken datako dapay menbogbogbogaw."

²⁴ Dat kanan Jesus, "Nan nangibaaan Apo Dios ken sak-en et kedeng isnan Judio tay kanegda naamas ay kalmilo."

²⁵ Ngem inpapatin san in-inay ay omevy ken Jesus et menpalintomeng isnan sagangna danapay kanan, "Apo, badangamadi sak-en."

²⁶ Ngem dat kanan Jesus, "Baken osto no maipakan nan kanen di an-ak isnan aso."

²⁷ Dat kanan san in-inay en, "Tet-ewa sa, Apo. Ngem olay nan aso et kanenda nan kamogay ay matekdag isnan dao."

²⁸ Dat kanan Jesus, "Ina, napigsa nan talekmo ken sak-en isonga ikkak nan lay-dem." Dat tet-ewa maganawis san anakna.

Impagawis Jesus Nan Adoadao Ay Masak-sakit

²⁹ Kinmaan si Jesus isdi dat mendaan isnan benget di baybay ay Galilea. Dat tomikid isnan bilig et tomokdo.

³⁰ Dat omevy nan adoadao ay ipogaw ken siya ya nan inbobotegda ay masaksakit. Wada nan pilay, nan bingoy, nan kowap, nan omel ya nan tap-in. Inyeyda daida isnan sagang Jesus danat pagawisen am-in daida.

³¹ Nasdanasaaw san nadadagop isdi. Dadat dayadayawen si Apo Dios ay nangbadbadang isnan Judio tay menkalkali et nan omel ya ginmawis nan bingoy, nan pilay et makadaan ya nan kowap et makaila.

*Nan Nangpakanan Jesus Isnau Epat Ay Libo Ay Ipogaw
Mar. 8:1-10*

³² Maikatlo ay agew ay daanda isdi dat ayagan Jesus nan papasolotna et kanana ken daida en, "Maseg-angak isnan naayda ay ipogaw tay tolo ay agewda isna 'dapat' naamin et nan baonda. No ipasaak daida waay maolawda is owatda isnan somaaanda."

³³ Dat kanan nan papasolotna en, "Into pay omalaanmi is makan is omanay is ipakanmi isnan naayday kaipoipogaw dapat ilit isna?"

³⁴ Dat kanan Jesus, "Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo?" Dadat kanan, "Pito ay tinapay ya nan atiatik ay ikan."

³⁵ Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw

³⁶ danat alaan san pito ay tinapay ya san ikan et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen danat idya isnan papasolotna et iwatwatda.

³⁷ Dadat mangan am-in et nabsogda. Dat togopen nan papasolotna nan binay-anda et napno kayet nan pito ay lowa.

³⁸ Waay epat ay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay naibilang nan bababai ya oongong-a.

³⁹ Dat pasaaen Jesus daida dapay menlogen da Jesus isnan bangka et omeyda isnan sakop di Magadan.

16

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omi-paila Is Kaskasdaaw

Mar. 8:11-13; Luc. 12:54-56

¹ Isnau esa ay agew wada nan inmey ay Fariseo ya Saduceo ken Jesus tay laydenda ay allilawen siya. Kinwanida en omipaila koma is kaskasdaaw ay mangpaila ay siya nan tet-ewa ay inbaan Apo Dios.

² Ngem dat kanan Jesus, "No mengadangdang nan daya isnan masdem dakayot kanan en maegew is wakgat.

³ Isnau abes wakgawakgat no mengadangdang nan daya ya bomobolinget dakayot kanan en waay omordan. Mabalinyo ay ibaga no awnit omordan weno adi no ilaenyo nan daya ngem adiyo maimatonan nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani.

⁴ Palalo nan kangawin nan ipogaw id wani ay timpo tay adida polos nemnemen si Apo Dios. Laydenyo ay omipailaak is kaskasdaaw ngem maid polos maipaila ken dakayo nodi kedeng nan kaneg nan kaskasdaaw ay inommat ken Jonas id sang-adom." Kinwanin Jesus di danat taynan daida.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo

Mar. 8:14-21

⁵ Isnau inomdanan da Jesus isnan demang di baybay dat nemnemen nan papasolotna ay kinalingkinganda ay omala is baonda ay tinapay.

⁶ Dat kanan Jesus ken daida, "Makaililanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo."

⁷ Dat men-asikwani nan papasolotna en, "Waay kinwanina di tay kinalingkingan tako ay omala is baon."

⁸ Getken Jesus nan kankananda danat kanan ken daida en, "Kolang nan talekyo. Dayon aped ap-apaten nan kamaid di kamenyo?

⁹ Ay adiyo kayet maawatan nan kabael-lak? Kanegyo kinalingkingan din limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin solok is limay libo ay ipogaw. Dapay kaat ay lowa nan pinnoyo isdin nabay-an?

¹⁰ Et san pito ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo ay ipogaw, kaat gedan ay lowa nan pinnoyo isdin nabay-an?

¹¹ Aytay dan adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak issan nangibagaak ken dakayo en makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo?"

¹² Dadat maawatan en baken obpay nan bobod di tinapay is ipanemnemnemna nodi makail-ilanda nan baken osto ay isol-solon di Fariseo ya Saduceo.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus

Mar. 8:27-30; Luc. 9:18-20

¹³ Dat itoloy da Jesus isnau sakop nan ili ay Cesarea Filipos. Wadada pay isdi dat sooten Jesus isnau papasolotna, "Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?"

¹⁴ Dat kanan nan papasolotna en, "Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias dapay kanan kayet nan tap-in en sik-a din si Jeremias weno din ib-an di mamadton Apo Dios."

¹⁵ Dat sooten Jesus ken daida, "Dakayo pay abes ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?"

¹⁶ Dat kanan Simon Pedro en, "Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana en awnit omali ay men-apo."

¹⁷ Dat kanan Jesus en, "Nagasatka Simon ay anak Jonas tay baken nan ipogaw is nagapowan nan mangtekam ken sak-en nodi si Amak id daya nan nangipanemnem ken sik-a.

¹⁸ Isonga ngadanak sik-a is Pedro tay kanegka bato. Et nan kinwanim ay maipanggep ken sak-en et siya nan kanega bato ay maipegnadan nan pammatin nan am-in ay maitapi ken sak-en. Et gapo isnau pammatida et maid polos makaabak ken daida ay olay nan tetey.

¹⁹ Et agtak sik-a is lebbengem ay kaneg mamanggen isnan tolbek ay manglokat isnan mentolayan Apo Dios. Et am-in ay iyadim ay maikkan isnan batawa et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay ipalobosmo ay maikkan isnan batawa et maipalobos abes id daya."

²⁰ Dat ibilin Jesus isnan papasolotna en adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios ay omali ay men-apo.

Nan Nangibagaan Jesus Isnau Awnit Menligatana

Mar. 8:31-33; Luc. 9:22

²¹ Enggana isnan deey ay timpo et inbagan Jesus isnan papasolotna nan awnit ommat ken siya. Kinwanina ken daida, "Masapol ay omeiyak id Jerusalem et awnit paligaten nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg sak-en ya awnita mangipapatey ngem isnan katlon di agew et kasinak matago."

²² Dat ipagay-ed Pedro si Jesus et kanana ken siya, "Apo, adi koma ipalobos Apo Dios dana ay ommat ken sik-a."

²³ Dat kanan Jesus, "Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin Satanas. Adim dologen sak-en ay adi mang-ikkana isnan kayat Apo Dios. Nan ninemnemmo et baken adi si Apo Dios is nagapowana nodi isnan ipogaw."

Nan Ikkana Maitapi Ken Jesus

Mar. 8:34-9:1; Luc. 9:23-27

²⁴ Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, "No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay natey et nan awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en."

²⁵ Tay nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng ngem no baken nan awakna is nemnemnemena gapo isnan mangsolsolotana ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.

²⁶ Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa is am-in ay kinabakhang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi. Tay maid polos kinabakhang di ipogaw is makasokat isnan biyagna.

²⁷ Awnitak omali ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. Isnau omaliyak et somilangak ay mangipaila isnan kanganon Ama et makkey nan aanghelko. Et awnitak sobalitan nan kaipoipogaw ay menbasal isnan inik-ikkanda.

²⁸ Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda

nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay."

17

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus

Mar. 9:2-13; Luc. 9:28-36

¹ Nallos nan enim ay agew dat ayagan Jesus si Pedro ya nan sin-agii ay da Santiago ken Juan ta ikekedengda ay omeiy isnan atakdag ay bilig.

² Dat tomeken nan mangilaanda ken Jesus id isdi tay mensilsilang nan angasna ay kaneg nan agew ya pinmolapolaw nan badona ay kaneg silang di silaw.

³ Dadat men-ila da Moses ken Elias ay makitooytoya ken Jesus.

⁴ Dat kanan Pedro ken Jesus, "Apo, gawis tay wada tako isna. No kayatmo omesetak is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa."

⁵ Daan ay menkalkali si Pedro daet mawanaada nan somili ay liboo ay manglingeb ken daida. Dadat dengngen nan kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, "Si tona nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken siya isonga denggenyo nan kankananan."

⁶ Isnau nangdengngan nan papasolotna isnan kali dat dadama nan egyptda et menlokbohda isnan lota.

⁷ Dat somag-en si Jesus et kapposena daida et kanana, "Bomangon kayo. Adi kayo omegyat."

⁸ Mentangadda pay dat maid teken is inilada nodi kedeng si Jesus.

⁹ Issan lomayoganda isnan deey ay bilig dat ibilin Jesus ken daida en, "Adiyo polos ibagbaga san inilayo engganay matagowak kasin."

¹⁰ Dat sooten nan papasolotna, "Owen. Ngem dakan kanan en matagoka kasin dapay kanan nan men-is-isolo isnan linteg en masapol ay omon-onia ay omali si Elias mo si Kristo?"

¹¹ Dat kanan Jesus, "Owen, tet-ewa ay omali omon-onia si Elias ta isaganana nan am-in.

¹² Ngem epdas inmali si Elias dapay egay inmatonan nan ipogaw isonga inik-ikkanda nan ngawi ken siya. Et awnit kaneg todi gedan nan ikkanda ay mangpaligat ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw."

¹³ Dat maawatan nan papasolotna ay si Juan ay Menbonbonyag nan kankananan en Elias.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnau Anito

Ay Nangpakedas Isnau Onga

Mar. 9:14-29; Luc. 9:37-43

¹⁴ Issan linmayoganda et dinatnganda nan adoaday ay ipogaw dat omey nan esay am-ama ken Jesus et menpalintomeng isnan sagangna danapay kanan,

¹⁵ "Apo, seg-angam kad nan anakko ay menkedas. Tay no domateng nan kedsna et palalo nan ligatna et namin ado ay naek-elkdag isnan apoy ya isnan danom.

¹⁶ Inyecko ay mangipaagas isnan papasolotmo ngem adida kabaelan."

¹⁷ Dat kanan Jesus, "Palalo kayo od ay ipogaw id wani. Baken osto nan nemnemyo tay nabayagak ay nakiteetee ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo kayet pomati." Danat kanan issan aman san onga, "Iyalim isna."

¹⁸ Dat bilinen Jesus nan anito ta komaan isonga dat maganawis san onga ay lalaki.

¹⁹ Maaw-awni pay dat ikekedeng nan papasolot Jesus ay omey mensoot ken siya en, "Aytay dakamin adi makaipakaan issan deey ay anito?"

²⁰ Dat kanan Jesus, "Gapo tay kolang pay laeng nan pammatiyo ken Apo Dios. Ngem ibagak nan tet-ewa et no waday pammatiyo ken siya ay olay teeteen ay kaneg nan kateteenan ay esek et mabalin ay kananyo isnan bilig ay naay en, 'Omeyka isdi,' dat tet-ewa omey. Maid polos adi mabalin is adiyo ikkan.

²¹ Ngem nan kaneg todi ay anito et adi maipakaan no adiyo ipapasnek ay menlolol-owalo ay olay adi kayo mangan."

*Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan
Katelyana*

Mar. 9:30-32; Luc. 9:44-45

²² Isnan namingsan ay nadagop nan pasolot Jesus ken siya id Galilea danat kanan, "Nganggani ay maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan mangdepap ken sak-en

²³ et awnitda mangpatey. Ngem awnitak matago kasin isnan maikatlo ay agew." Dat dadama ay menseseg-ang nan papasolotna isnan inbagana ken daida.

*Binayadan Da Jesus Nan Bowisda Isnan
Templo*

²⁴ Inomdan pay da Jesus id Capernaum dat omey nan mensingsingil is bowis di Templo ken Pedro et sootenda, "Ay menbaybayad is bowis di Templo nan apom?"

²⁵ "Owen," insongbat Pedro.

Idi sinonggep si Pedro isnan baey ay kad-an Jesus dat menkali omon-onan si Jesus ay mangwani, "Pedro, ay ngan nan nemnemmo, ay into nan men-alaan di aali is sipingda? Ay isnan an-akda wenno isnan teken ay ipogaw?"

²⁶ Dat kanan Pedro, "Nan teken ay ipogaw adi." Dat kanan Jesus, "No siya sa et adi masapol ay menbayad nan an-akna.

²⁷ Ngem adita koma paligten nan ipogaw isna isonga enka laengen menbannuit isnan baybay. Et nan damo ay banniitam dakat takawen nan topekna ta das-am nan siping ay omanay is maibayad. Dakat alaen et enka bayadan nan bowista."

18

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatagan

Mar. 9:33-37; Luc. 9:46-48

¹ Isnan deey ay agew dat omey nan papasolot Jesus ken siya et kananda, "Sino ken dakami nan kapatgan isnan mentolayan Apo Dios?"

² Dat ayagan Jesus nan esa ay onga et ipatakdeyna isnan sagang nan papasolotna

³ danat kanan, "Ilaenyo nan naay onga et adina polos nemnemnemen ay ipangato nan awakna. Ibagak ken dakayo nan tet-ewa no adiyo sokatan nan nemnemyo ta kaneg nan nemnem di onga et adi kayo polos maitapi isnan mentolayan Apo Dios.

⁴ Isonga nan kapatgan isnan mentolayan Apo Dios et nan mangipabababa isnan awakna ay kaneg nan naay onga.

⁵ Et nan manglayad ya mang-ayyew isnan kaneg nan naay ay onga gapo isnan pammatina ken sak-en et siya gedan nan kaneg nan layadna ken sak-en."

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol

Mar. 9:42-48; Luc. 17:1-3

⁶ "Ngem no wada nan mang-aw-awis isnan esa ay kapatpati ken sak-en ay menbasol et gag-awis no maitaked nan losongan ay bato isnan bagangna dat maikas isnan baybay mo nan mangipaypay-owana ay menbasol nan ib-ana.

⁷ Kaseseg-ang am-in nan ipogaw isnan batawa tay adoaday nan maaw-awisanda ay bomasbasolanda. Kanayon ay wada nan mang-aw-awis ay mangipabasbasol isnan ipogaw ngem kaseseg-ang nan mang-aw-awis isnan iib-ana tay palalo nan dosana.

⁸ No nan ikkan nan ledengmo wenno sikim di makabasolam et gawis no pokolam ta iwasitmo. Tay gag-awis no makolangka isnan ledeng wenno siki id wani basta wada nan biyagmo ay engenggana mo nan dowa nan ledengmo ya nan sikim dakat mapaligatan isnan apoy ay adi katkatey.

⁹ Et no nan pang-ilan nan esa ay matam di makabasolam gawis no soklatem laengen. Tay gag-awis no es-esa nan matam et kedeng mo naan dowa nan matam dakat mapaligatan isnan apoy ay adi katkatey.

¹⁰ Et maipanggep abes isnan oongong-a ay naayda et makailanyo ta adiyo aamisen daida. Tay ibagak ken dakayo ay nan

aanghel Apo Dios ay mang-ay-ayowan ken daida et wawawadada isnan sagang Apo Dios id daya.

¹¹ Et sak-en gedan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et inmaliyak ay mangisalakan isnan adi mangtek ken Apo Dios."

Nan Naamas Ay Kalnilo

Luc. 15:3-7

¹² Kinwas Jesus ay nangwani is dana danat itoloy ay menpangngalig et kanana, "Ngan nan ikkan nan ipogaw ay wada nan sin-gasot ay kalnilona dat maamas nan esa? Ay adina taynan nan siyampoo ya siyam isnan pagpastolan ta ena anapen san naamas?

¹³ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en isnan mangdatngana isnan naamas ay daan ay natatago et dadama nan gasingna mo nan gasingna isnan siyampoo ya siyam ay egay naamas.

¹⁴ Paliso abes ken Amayo id daya tay adina layden no waday maisyan ken siya is esa ay olay no nan kababaan ay ipogaw."

Nan Ikkan Isnab Nakabasol Ken Datako

¹⁵ "No wada nan ib-am ay mamati ken Apo Dios ay nakabasol ken sik-a dakat omey ta mentoya kayo ay dowa ta ibagam ken siya nan basolna. No idngena nan ibagam ya maawatana ay basolina et malin ay men-gayyem kayo kisin.

¹⁶ Ngem no adyana nan ibagam dakat omayag is esa wenco dowa ay ib-am ay makkey ken sik-a isnan omayam kisin ay makitoya ken siya tapno matongpal nan naisolat ay bilin ay masapol ay wada nan dowa wenco tolo ay mang-aboloy isnan tet-ewa ay kankanan.

¹⁷ Et no adyana pay laeng ay idnge daida dakat ipagtek isnan iib-am ay mamati isnan pagdagdagopanyo. Ngem no adyana kayet nan kanan nan iib-am ay mamati dakayot ibilang siya ay kaneg nan adi mamati ay ngawi nan ogalina.

¹⁸ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan am-in ay iyadiyo ay maikkan isnan batawu et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay ipalobosyo ay maikkan isnan batawu et maipalobos abes id daya.

¹⁹ Wada pay nan ibagak ken dakayo. No eseaen nan dowa ay mamati nan dawatenda et awnitik ikkan Amak id daya.

²⁰ Tay olay no kedkendeg nan dowa wenco tolo is madagop gapo isnan mamatiyanda ken sak-en et wadaak gedan ken daida."

Nan Ommat Isnab Adi Mangpakawan Isnab Ib-ana

²¹ Nakwas pay di dat omey si Pedro ken Jesus et kanana en, "Apo, no wada nan ibak ay mang-ik-ikkan is ngawi ken sak-en

et mamin kaat ay pakawanek siya? Ay mamin pito?"

²² Dat kanan Jesus, "Adiyak kanan en mamin pito et kedeng ay pakawanenyo nan ib-ayo nodi olay mamin ado pay.

²³ Tay no iyalingko nan mentolayan Apo Dios et kaneg nan esay ali ay makitolag isnan ipogawna gapo isnan otangda ken siya.

²⁴ Kailoglogina ay makitolag dat omey ken siya nan esa ay kalibolibo nan otangna.

²⁵ Ngem adi makabayad isnan otangna isonga inbilin san ali ay mailako siya ya nan asawana ya nan an-akda tapno menbalinda is baa. Et masapol abes ay mailako am-in ay kowana tapno maibayad isnan otangna.

²⁶ Dat menpalintomeng san am-ama isnan sagang san ali et mendawat ken siya ay mangwani en, 'No maseg-angka ken sak-en et awnitak hadapan am-in nan otangko.'

²⁷ Dat maseg-ang san ali issan am-ama ay deey isonga pinakawana nan otangna et pinalobosana siya.

²⁸ Issan nangtaynanan san am-ama issan baey san ali danat ilaeen nan esay ib-ana ay nakaotang ken siya is kolang ay singasot. Danat ikawe siya danapay seen ay mangwani en, 'Bayadam nan otangmo ken sak-en.'

²⁹ Dat menpalintomeng nan ib-ana isnan sagangna et mendawat ken siya ay mangwani en, 'Maseg-angka ken sak-en et awnitak bayadan nan otangko ken sik-a.'

³⁰ Ngem egayna idnge san kinwanin san ib-ana nodi inpalabodna siya engganay bayadana nan otangna.

³¹ Idi inilan nan iib-ana nan inikkan san am-ama dat mensakit nan nemnemda isonga dadat omey ibaga issan ali nan inonmat.

³² Dat ayagan san ali san am-ama et kanana ken siya en, 'Ngawingawi nan ogalim. Am-in ay otangmo et pinakawanko tay nindawatka ken sak-en.'

³³ Aytay damen egay seg-angan san ibam ay nindawat ken sik-a ay kaneg nan inikkak ay nangseg-ang ken sik-a?'

³⁴ Dat makaliget san ali et ipalabodna san am-ama et paligatenda siya ta engganay bayadana am-in nan otangna."

³⁵ Dat kanan Jesus en, "Keg todi nan ikkan Amak id daya no adi kayo pakawanen ay tet-ewa nan basol di ib-ayo ken dakayo."

19

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang

Mar. 10:1-12; Luc. 16:18

¹ Nakwas si Jesus ay nin-isolo danat taynan nan probinsiya ay Galilea et omey

isnan bas-ang di ginawang ay Jordan ay sakop di Judea.

² Adoadu nan ipogaw ay inmonod ken siya et inpagawisna nan wada nan saktida.

³ Isnan esa ay agew et wada nan Fariseo ay inmey ken Jesus tay kaytenda ay mangsikap ken siya. Dadat kanan, "Ay kanan en ipalobos nan linteg tako ay idangan nan lalaki nan asawana isnan kompolmi ay lason?"

⁴ Dat kanan Jesus, "Ay egayyo binasa isnan kalin Apo Dios ay isnan login di batawa et isnan nangboliwana isnan ipogaw et sinapona nan lalaki ya babai."

⁵ Dat kanan Apo Dios en gapo is dana et taynan nan lalaki nan amana ya inana et maitapi isnan asawana et menbalinda ay esa.

⁶ Et bakenda et dowa nodi es-esangda. Isonga baken osto no men-idang nan tinipon Apo Dios."

⁷ Dat kanan san Fariseo, "Owen, ngem attay dan insolat ngalod Moses nan linteg ay mangwani en mabalin ay men-ited nan lalaki is kasolatan ken asawana ay mangipagtek ay nin-idangda danat pakaanen siya?"

⁸ Dat kanan Jesus, "Gapo tay nasokil kayo isonga inpalobos Moses ay makiidang kayo ngem enggana isdin damo et adi layden Apo Dios di.

⁹ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan lalaki ay makiidang dapay egay makikamkamolala nan asawana et kaneg mamabai no makiasawa is teken."

¹⁰ Dat kanan nan papasolot Jesus, "No keg todi ngalod nan sin-asawa et gag-awis no adiyet makias-asawa."

¹¹ Dat kanan Jesus, "Owen, ngem baken am-in ay ipogaw nodi kedeng isnan deeyda ay nang-itedan Apo Dios is makaanos.

¹² Tay wada nan natkenatken ay gapo ay adi makiasawa nan ipogaw. Nan esa ay gapo et naiyanakda ay kanegda nai-bobotowan ya nan tap-inu et inbotowan nan ipogaw daida. Ya nan tap-inu et adida makiasawa tapno itoltoloyda ay mangibag-baga isnan maipanggep ken Apo Dios. Nan makaanos ay mangsolot et daida koma nan mang-ikkan."

Nan Nangbindisyunan Jesus Isnan Oongong-a

Mar. 10:13-16; Luc. 18:15-17

¹³ Isnau esay agew et wadada nan nangyey isnan oongong-a ken Jesus tapno kapposena ya ilowalowan daida ngem inyadin nan papasolotna.

¹⁴ Ngem dat kanan Jesus, "Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en

ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios."

¹⁵ Dat kapposen Jesus daida dat komaan.

Nan Kadangyan

Mar. 10:17-31; Luc. 18:18-30

¹⁶ Isnau namingsan et wada nan esa ay ipogaw ay inmey ken Jesus et kanana, "Apo, ngan nan osto ay ikkak tapno matagotagowak ken Apo Dios?"

¹⁷ Dat kanan Jesus, "Damen sos-ooten ken sak-en nan maipanggep isnan gawis dapay kedkedeng si Apo Dios is gawis? Ngem no kayatmo ay matagotago ken Apo Dios et masapol ay tongpalem nan lintegna."

¹⁸ Dat kasi sooten san lalaki, "Ngan pay ay linteg?" Dat kanan Jesus, "Adika menpatpatey, adika mamabai, adika menpabbabasol isnan ib-am."

¹⁹ Masapol ay tongpalem da amam ken inam ya laylaydem nan iib-am ay keg nan pananglayadmo isnan awakmo."

²⁰ Dat kanan san lalaki, "Tinongtong-palko met am-in dana. Ngan pay laeng di masapol ay ikkak?"

²¹ Dat kanan Jesus, "No kayatmo ay ikkan nan ostoostu et ilakom am-in nan kokwam damet ipakdaw nan lakona isnan kodokdo. Dakat mang-onod ta maitapika ken sak-en et awnit wada nan kinakadangyanmo id daya."

²² Idi dinngen san lalaki nan kinwanin Jesus dat komaan ay menseseg-ang tay adina kayten ay taynan nan kinakadangyan.

²³ Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, "Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.

²⁴ Owen, kasinak kanan en nalaklaka pay nan songgepan nan dakkel ay camel isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios."

²⁵ Nasdaaw nan papasolotna isnan nang-dengnganda issan kinwanin Jesus dadat sooten, "Sino pay obpay nan mabalin ay maisalakan?"

²⁶ Dat inenengneng Jesus daida dana-pay kanan, "Nan adi mabalin ay ikkan di ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan isonga am-in ay mangpati ken siya et maisalakan, kadangyan man wenne kodo."

²⁷ Dat kanan Pedro, "Ilam dakami et tinaynanmi am-in ay kokwami ta maitapi kami ken sik-a. Ngan pay es nan awnitmi ganaben?"

²⁸ Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, awnit ipabalon Apo Dios nan batawa et awnit sak-en nan mentolay et dakayo ay simpoo ya dowa ay papasolotko nan tomokdo isnan tokdowan di ali ay

mangbanag isnan am-in ay Judio ay aap-on din simpoo ya doway an-ak din si Israel.

²⁹ Nan am-in ay mangtaynan isnan baeyna, nan bebsatna, da amana, nan an-akna ya nan payewna gapo isnan maitapiyana ken sak-en et adoado nan ganabena dapay wada nan biyagna ay maid patenggana.

³⁰ Ngem ado isnan kapapatgan id wani et awnit daida nan kababaan. Ya ado isnan kababaan id wani et awnit daida nan kapapatgan."

20

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Awnit Ganaben Nan Ipogaw

¹ Intoloy Jesus ay menpangngalig et kanana en, "Nan awnit ited Apo Dios isnan ipogaw isnan mentolayana et kaneg nan ikkan nan kakwa isnan adoado ay payew. Isnan esa ay wisngit dat omey men-anap is agagena

² dat makitolag isnan deeyday dinas-ana isnan osto ay lagbo isnan sin-agew dadat lomokso.

³ Idi napatpat-a dat omey kasin san amama isnan pag-ag-aggongan danat ilaan ay wadada nan men-ag-aggong tay maid oblada.

⁴ Danat kanan ken daida en, 'Enkayo abes makiobla isnan payewko et awnitak ited nan osto ay lagboyo.'

⁵ Dadat tet-ewa omey.

Idi nakag-aw dat omey kasin san am-ama isnan pag-ag-aggongan danat paeyen kasin san deeyday dinatngana isdi. Idi alas tres danat ikkan kasin.

⁶ Nasdem pay dat kasin omey danat ilaan ay wadada kayet nan men-ag-aggong. Danat sooten ken daida en, 'Aytay dakayon men-ag-aggong? Ay egay kayo linmokso?'

⁷ 'Maid met mangipaobla ken dakami,' insongbatda. Dat kasin kanan san amama ken daida en, 'Enkayo ngalod menobla isnan payewko.'

⁸ Maaw-awni pay dat kanan san am-ama isnan apen di baana en, 'Ayagam nan menob-oblta ta bayadam nan lagboda. Ilogim isnan naodi ay immey enggana isnan inmona.'

⁹ Dat omey san kaodiyan ay nin-obla et nan lagbo isnan sin-agew nan inlagbona ken daida.

¹⁰ Isonga ninemnm san ninlogi issan wisngit en ad-ado nan lagboda ngem dat obpay paliso isnan lagbon nan naod-odi.

¹¹ Inalada nan lagboda dadat iyagotoot san nangipaobla ken daida

¹² ay mangwani en, 'Nan deeyda et es-esa ay olas nan nin-oblaanda dapay dakami et dadama nan poos dakami pay inmaagew.

Into nan ikkana ay aped paliso nan lagbomi?'

¹³ Dat kanan san nangipaobla issan esa, 'Owen gayyem, ngem egayak logiyan dakayo tay nintolag tako isnan osto ay inagewyo.

¹⁴ Alaem bawet nan lagbom dakat somaa. No kayatko ay paliso nan lagbo nan naodi is ken dakayo ay ngan di ngotoyo od?

¹⁵ Ay maid kalintegak ay mang-ikkan isnan kayatko isnan sipingko? Ay mensakit nan nemnemmo tay manag-itedak?"

¹⁶ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Sya di nan kaneg nan mentolayan Apo Dios tay nan ipogaw ay kababaan id wani et awnit daida nan kapatgan. Et nan ipogaw ay kapatgan id wani et awnit daida nan kababaan."

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mar. 10:32-34; Luc. 18:31-34

¹⁷ Isnan omay-ayan da Jesus id Jerusalem danat ipaigid san simpoo ya dowa ay papasolotna

¹⁸ danat kanan ken daida en, "Dengngenyo. Omey tako id Jerusalem et maidyaak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg. Et awnit kananda en masapol ay maipapateyak."

¹⁹ Dadat idya sak-en isnan baken Judio et awnit mangselaselatda ya mangbaibaigda dadat omilansa isnan kros. Ngem awnit kasi matago isnan maikatlo ay agew."

Nan Nindawatan Nan Inan Da Santiago Ken Juan

Mar. 10:35-45

²⁰ Nakwas di dat omey ken Jesus nan asawan Zebedeo ya nan dowa ay an-akna dat menpalintomeng san in-ina isnan sagang Jesus ta mendawat koma.

²¹ Dat sooten Jesus, "Ngan nan kayatmo?" Danat kanan, "Apo, no mabalin ta isnan mentolayam et makitoroko koma nan doway an-akko ken sik-a isnan makanawan ya nan makanigidmo."

²² Dat kanan Jesus issan dowa ay an-ak Zebedeo ay papasolotna en, "Adiyo getken nan dawdawatenyo. Ay makaitoled kayo ay mang-okmon isnan ligat ay awnitko ligaten?" Dadat kanan, "Owen. Makaitoled kami."

²³ Dat kanan Jesus en, "Tet-ewa ay awnit kaya maligatan ay kanegko. Ngem bak-enak is kalebbeng ay menpili is tomokdo isnan makanawan ya makanigidko. Tay si Amak nan kalebbeng ay mangpili is tomokdo is dana."

²⁴ Issan nangdengengan san simpoo ay ibada ay pasolotna isnan dinawat san sin-ag iya nan inada dadat ligten daida.

²⁵ Dat ayagan Jesus daida am-in et kanana en, "Getkenyo nan maik-ikkkan isnan aali ya nan tap-in di mentolay isnan batawa. Igagatinda nan ipogawda gapo tay wada nan kalinteganda ken daida.

²⁶ Ngem adi kabalin ay kaneg todii ken dakayo nodi nan manglayad ay ngomato ken dakayo et masapol ay siya nan menpababa ta badangana nan iib-an.

²⁷ Owen, nan manglayad ay kapatgan ken dakayo et masapol ay mensilbi ay kaneg baa isnan iib-an.

²⁸ Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et egayak inniali ay masilbiyan nodi tapno mensilbiyak isnan ipogaw. Isonga awnitak matey tapno masbot nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda."

Nan Nangipagawisan Jesus Isnán Dowa Ay Kowap

Mar. 10:46-52; Luc. 18:35-43

²⁹ Isnán nangtaynan da Jesus id Jerico et adoado nan inmonod ken daida.

³⁰ Et wada nan dowa ay kowap ay tinmotoko isnan benget nan daan. Issan nangdengnganda ay lomaos da Jesus dadat menbogaw ay mangwani en, "Sik-a ay apon din si David, seg-angam kad dakami."

³¹ Dat sagiitén nan ipogaw daida ta igig-inekda. Ngem am-ameda kayet ninbogaw ay mangwani en, "Sik-a ay apon din si David, seg-angam kad dakami."

³² Dat isaldeng Jesus et ayagana daida danat kanan, "Ay ngan nan kayatyo ay ikkakken dakayo?"

³³ Dadat kanan en, "Apo, kayatmi ay makaila koma."

³⁴ Dat seg-angan Jesus daida et kaposeña nan matada dadat maganawis et makailada dadlo. Dadat makkey ken siya.

21

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnán Inmayanda Id Jerusalem

Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

¹ Issan sinmag-enan da Jesus id Jerusalem et nganngani ay omdanda isnan ili ay Betfage ay sag-en nan bilig ay Olivo dat ibaan Jesus nan dowa ay papasolotna

² et kanana, "Enkayo isnan ili ay deey et awnit ilanyo nan kabayo ay wada nan anakna. Dayot okasen nan baodda ta iyaliyo isna.

³ No waday mensoot isnan ik-ikkanyo dayot kanan en masapol nan apoyo et ipalobosna ay dagos."

⁴ Naikkan dana ta matongpal nan inbagán nan esay mamadton Apo Dios en,

⁵ "Ibagayo isnan ijerusalem en, 'Ilaenyo. Naay omal-ali nan Aliyo ay

nangipababa isnan awakna ay mensasakay isnan anak di kabayo.'"

⁶ Dat omey nan papasolotna et ikkanda nan inbagán Jesus ken daida.

⁷ Inyeyda nan kabayo ya nan anakna dadat ap-apan isnan badbadoda dat sakayan Jesus san anak di kabayo.

⁸ Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daanen Jesus dapay iyaplag nan tap-iná nan tobón di kaiw ta ipailada ay daydayawenda si Jesus.

⁹ Nan inmon-oná ya naod-odi et menbogbogawda ay mangmangwani en, "Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali tako ay apon din si David. Mabindisyonan nan inbaan Apo Dios ay mentolay ken datako. Madaydayaw nan ngadan Apo Dios id daya."

¹⁰ Issan inomdanán da Jesus id Jerusalem dat men-giyaw nan omili isdi ay mangmangwani, "Sino nan ipogaw ay deey?"

¹¹ Dat kanan nan ipogaw ay nakkey ken siya en, "Sya na si Jesus ay mamadton Apo Dios ay nagapo id Nazaret isnan probinsiya ay Galilea."

Nan Inmayan Jesus Isnán Templo

Mar. 11:15-19; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

¹² Id Jerusalem et sinonggep si Jesus isnan Templo danat pabalaen nan men-ilaliko ya lomaklako is awnitda ited ken Apo Dios danapay tokangen nan lamisaan di mensoksokat is siping ya nan tokdowan di men-ilalako is kalapati.

¹³ Danat kanan ken daida en, "Naisolat isnan kalin Apo Dios en, 'Nan baeyko et paglowlowalan di ipogaw.' Siya di nan inbagán Apo Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen ay pagsos-owitzikan?"

¹⁴ Dat omey nan kowap ya nan pilay ken Jesus issan Templo.

¹⁵ Ngem issan nang-ilaan nan menkanggangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg issan kaskasdaaw ay inikkan Jesus et dadama nan ligetda. Dadat amamed lomiget issan nangdengnganda isnan oongong-a ay menbogbogaw isnan Templo ay mangmangwani en, "Dayawen takó nan apon din si David."

¹⁶ Dadat sooten ken Jesus, "Ay adim dengnen nan kankanan nan oongong-a?" Dat kanan Jesus, "Dedengngek ya. Ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios en initdowana nan oongong-a tapno ostoosto nan mangdaydayawanda ken siya?"

¹⁷ Kinwarin Jesus di danat taynan daida et omey omapa id Betania.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas

Mar. 11:12-14, 20-22

¹⁸ Kawakgatana isnan sinmagongan da Jesus id Jerusalem et naowat siya.

¹⁹ Danat ilaan nan esay kaiw ay higos dat omey ta ilana no waday begasna ngem kedeng nan tobona is wada. Danat kanan, "Adika kasin bombomgas." Dat maango ay dagos san kaiw.

²⁰ Nasdaaw nan papasolotna isnan nangilaanda et kananda en, "Ine. Dan aped naango ay dagos nan naay ay kaiw?"

²¹ Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo no mamaati kayo ken Apo Dios ay maid dowadowan et makaikkan kayo abes isnan kaneg nan inikkak isnan naay ay kaiw. Baken pay kedeng di is maikkanyo nodi mabalin ay ibagayo isnan deey ay bilig en men-aton isnan baybay et men-aton tetewa.

²² Tay no ostooosto nan pammatiyo ken Apo Dios et am-in ay dawatenyo ken siya et tongpalena."

Nan Nagapowan Nan Kalebengen Jesus

Mar. 11:27-33; Luc. 20:1-8

²³ Dat somagong si Jesus isnan Templo ay men-isolo dat omey ken siya nan aamama ya nan menkangangato ay papadi et kananda en, "Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebengang ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkan. Ay sino nan nangit ken sik-a isnan lebbengmo?"

²⁴ Dat songbatan Jesus daida en, "Sootek na od ken dakayo et no makasongbat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko.

²⁵ Siya na nan sootek. Into nan nagapowan din kalebengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenna isnan ipogaw?" Dadat men-asisoot et kananda en, "Ay sino nan isongbat tako? No kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, 'Aytal ngalod dayon egay pinata din si Juan?"

²⁶ Ngem no kanan tako en nagapo isnan ipogaw et kaeegyat nan ikkan nan ipogaw ken datako tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan."

²⁷ Isonga dadat kanan en, "Adimi getken." Dat kanan Jesus, "Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkan."

Nan Pangngalig Isnau Doway Sin-ag

²⁸ Dat menpangngalig si Jesus et kanana en, "Ngan nan nemnemyo isnan naay? Wada nan esay am-ama ay doway lalalaki nan anakna. Kinwanina isnan iyon-a en, 'Kadya enka mensaba.'

²⁹ 'Adiyak,' insongbatna. Ngem maawawni pay danat sokatan nan nemnemna et omey men-obra.

³⁰ Dat omey nan am-ama isnan innodi et paliso nan inbagana ken siya. Danat kanan ken amana en, 'Owen Ama, omeyak.' Ngem egay obpay inmey.

³¹ Sino issan dowa nan nangtongpal isnan bilin amada?" Dadat kanan, "Nan iyon-a adi." Dat kanan Jesus, "Owen et ibagak ken dakayo ay aap-apon di Judio, nan managbasol ay kaneg nan mensingsingil is bowis ya nan makilalaki et awnitda maitapi isnan mentolayan Apo Dios esakayopay maitapi.

³² Tay inmali si Juan ay Menbonbonyag et inbagana ken dakayo nan osto ay ikkanyo tapno gomawis nan ogaliyo ngem egayyo pinati siya dapay pinatin nan mensingsingil is bowis ya nan makilalaki siya. Olay no inilayo nan ninbabawiyanda et egayyo sinokatan nan nemnemyo ta patiyenyo nan inbagana Juan."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnau Menlelebbeng Ay Judio

Mar. 12:1-12; Luc. 20:9-19

³³ Dat sodoken Jesus na, "Dengngeno nan tap-in di pangngalig. Wada nan esay am-ama ay nin-esek is adoado ay onas. Danat bakden nan om-ana dat omset is paglebkan is mangsetset isnan danom di onas dapay mensaad is atakdag ay baey is mentean di menbanbantay. Danat ipaayowan isnan ipogaw esapay omey isnan addaaddawi ay ili.

³⁴ Inomdan pay nan maapitan nan onas dat ibaan san kakwa nan baana ta enda alaan nan pigasna.

³⁵ Ngem dinipan san men-ay-ayowan san inbaana et baibaigenda nan esa dadat pateyen nan esa dadapay gayangen nan esa.

³⁶ Dat kasing omibaa san kakwa is ad-ado mo san damo ngem paliso nan inikkak san men-ay-ayowan ken daida.

³⁷ Isonga danat ibaa nan anakna tay kanana en sigolado ay siya nan idngeda.

³⁸ Ngem issan nang-ilaan san men-ay-ayowan issan anak san kakwa dadat mentotya et kananda en, 'Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidina.'

³⁹ Isonga dadat depapen et ibalada isnan onasan dadat pateyen."

⁴⁰ Dat kanan Jesus isnan mangdedenje en, "No omali san kakwa isnan deey ay onasan ay ngan ngata nan ikkana isnan deeyda ay men-ay-ayowan?"

⁴¹ Dadat kanan, "Kaeegyat nan ikkana ay mangpatey ken daida tay palalo nan kangawida danat ipaayowan nan onasana isnan teken ay matalek ya makaited isnan pigasna."

⁴² Dat kanan Jesus ken daida en, "Tet-ewa sa. Ngem ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay ipakekenegna nan baey. Inikkan Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw ken datako.'"

⁴³ Intoloy Jesus en, "Ibagak ken dakayo en olay no nan Judio nan pinilin Apo Dios id sang-adom ngem gapo isnan mangadyananyo isnan inbaana et adi kayo et maitapi isnan mentolayana nodi nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kayatna.

⁴⁴ Et nan maipakpak isnan deey ay kapatgan ay bato ay naiyaligak et masogasogatan ya no matekdag gedan san deey ay bato et mamekmemekmek nan pontaana."

⁴⁵ Isnan nangdengngan nan menkangan-gato ay papadi ya nan Fariseo isnan panggalig Jesus et naawatanda ay daida nan kankanagan ay nang-adi isnan inbab-aan nan kakwa issan onasan ya nan napateg ay bato tay adyanda siya.

⁴⁶ Isonga laydenda ay depapen siya ay dagos ngem omegyatda isnan ipogaw tay kananda en mamadton Apo Dios siya.

22

Nan Pangngalig Maipanggep Isnababayas

Luc. 14:15-24

¹ Dat kasin menpangngalig si Jesus ken daida et kanana en,

² "Nan awnit maitapiyan nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios et kaneg nan ikkan nan esay ali ay mangisagana isnan bomayasan nan anakna.

³ Insaganana nan am-in danat ibaa nan baana ay omey mendekat ngem adyan nan nadkat ay omey.

⁴ Isonga inbaana kasin nan tap-in di baana ta ibagada en, 'Kadya, omali kayo tay pinaltimi nan baka ya nan tap-in di menlalmes ay talakenmi. Nakasagana et am-in isonga omali kayo et.'

⁵ Ngem nan inayaganda et adida polos idnge nodi itoltoloyda kayet nan ik-ikkanda. Wada nan limmokso ya wada nan inmey nin-ilako

⁶ dapay depapen nan tap-in san deey-day baa et baigenda ay mangpatey ken daida.

⁷ Dadama nan liget san ali issan nangdengngana is dadi isonga danat ibaa nan sosoldadona ay omey mangpatey isnan ngawi ay ipogaw dadapay poowan nan ilida.

⁸ Dat kasin kanan san ali isnan baana en, 'Naisagana nan am-in isnan babayas

ngem nan inayagak et adida maibagay ay maitapi.

⁹ Enkayo ngalod isnan madagdagopan di ipogaw ta ayaganyo am-in daida.'

¹⁰ Isonga dadat omey ayagan am-in nan das-anda olay no ngawi weno gawis nan ogalina daet napno nan baey san ali.

¹¹ Maaw-awni pay dat songgep san ali ay makitoya isnan sangailina danat ilaan nan esa ay egay nangibado isnan pala bodana.

¹² Dat kanan san ali ken siya en, 'Gayyemko, aytay dakan wada isna dkapay egay ninbado isnan pala bodam?' Ngem aped gomiginek san am-ama.

¹³ Dat kanan san ali isnan baana en, 'Ogdenyo nan naay ipogaw dayot itep-a siya isnan menbolinget. Et men-ag-ag-aga ya men-oowakis isdi gapo isnan pilmi ay ligatna.'

¹⁴ Dat kanan Jesus en, "Adoadu nan ayan Apo Dios ngem atiatik nan mapili ay maitapi ken siya."

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mar. 12:13-17; Luc. 20:20-26

¹⁵ Nakwas di dat komaan nan Fariseo ta enda mentotya is ikkanda ay mangsikap koma ken Jesus isnan mensootanda ken siya.

¹⁶ Dadat ibaa nan iib-ada ya nan ib-an Ali Herod ta omeyda ken Jesus. Dadat kanan, "Apo, getkenmi ay adika polos al-lilawen nan ipogaw nodi isolsolom nan osto ay layden Apo Dios ay ikkanda ya maid paam-amdem isnan nangato ya nababa ay ipogaw.

¹⁷ Isonga ibagam kad ken dakami no ngan nan kanam isnan naay. Ay iyadin nan linteg tako nan mangbayadanmi is bowis ken Cesar ay ali id Roma?"

¹⁸ Ngem getken Jesus ay siksikapanda siya isonga danat kanan, "Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, aytay dayon layden ay mangsikap ken sak-en?

¹⁹ Omyali kayo is siping ay maibayad is bowis." Dadat idya ken siya nan siping

²⁰ danat sooten, "Sino nan kaangas ya kangadan isna?"

²¹ "Si Cesar," insongbatda. Dat kanan Jesus ken daida en, "No siya ngalod sa et kowan Cesar nan siping isonga ikkanyo ken Cesar nan kalebbengana dayopay abes ikkan ken Apo Dios nan kalebbengana."

²² Nasdaaw san Fariseo issan nangdengnganda isnan kinwanin Jesus isonga dadat komaan.

Nan Soot Maipanggep Isnababayas

Mar. 12:18-27; Luc. 20:27-40

²³ Isnan deey ay agew et wada nan Saduceo abes ay immey ken Jesus ay mangpadas ay mangsikap ken siya. Datona nan Judio ay adi mamati ay kasin matago nan natey.

²⁴ Kinwanida ken Jesus, "Apo, insolat Moses id sang-adom en no matey nan lalaki ay inmasawa dapay maid anakda et masapol ay asawaen nan besat san natey nan balo tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey.

²⁵ Kadya, id kasin et wada nan pito ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna. Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda. Dat asawaen nan maisned san aydona

²⁶ dat matey gedan ay maid anakda. Et siya gedan nan inommat isnan maikatlo enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda.

²⁷ Kaodiyan ay natey san balo.

²⁸ Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey ay sino pay nan osto ay asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?"

²⁹ Dat songbatan Jesus et kanana, "Baken osto nan nemnemyo tay adiyo od getken nan naisolat isnan kalin Apo Dios ya adiyo gedan getken nan kabaelana.

³⁰ Tay isnan matagowan nan natey et menbalinda ay kaneg nan aanghel id daya ay adi makias-asawa.

³¹ Et maipanggep isnan matagowan nan natey ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios? Tay kanana en,

³² 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham ken Isaac ya si Jacob.' Ngem epdas natey da Abraham issan nangwaniyan Apo Dios isdi. Et siya di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalain ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda natago kasin."

³³ Dat nasdaaw nan ipogaw isnan nangdengganda isnan isolsolon Jesus.

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios Mar. 12:28-34; Luc. 10:27

³⁴ Issan nangdenggana nan Fariseo ay inabak Jesus nan Saduceo isnan mensosootanda dadat omey abes ken siya.

³⁵ Dat padasen nan esay men-is-isolo isnan linteg ay mangsikap ken Jesus et kanana en,

³⁶ "Apo, ngan nan kapatgan isnan linteg tako?"

³⁷ Dat kanan Jesus, "Masapol ay laylaydenyo ay ostoosto si Apo Dios ay Apoyo isnan nemnem ya posoyo ya isnan am-in ay ik-ikkanyo.

³⁸ Siya na nan kapatgan isnan am-in ay linteg.

³⁹ Et nan maikadwa ay kapatgan et laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan pananglayayadyo isnan awakyo.

⁴⁰ Nan naay dowa et daida nan poon nan am-in ay linteg Moses ya nan am-in ay isolsolon nan mamadton Apo Dios."

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo Mar. 12:35-37; Luc. 20:41-44

⁴¹ Esapay komaan san deeyday Fariseo et ninsoot abes si Jesus ken daida et kanana,

⁴² "Ngan nan pangwaniyo ken Kristo ay inbagan Apo Dios ay awnitna ibaa ay mentolay? Sino nan kaapo ken siya?" Dadat kanan, "Apon din si David."

⁴³ Dat kanan Jesus, "No apon din si David si Kristo aya ngalod dan kanan din si David en si Kristo nan Ap-apona? Tay inpakalin nan Ispiriton Apo Dios si David ay mangwani en,

⁴⁴ 'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan makanawanko engganay abakek am-in nan bosom.'

⁴⁵ Dat kasing mensoot si Jesus ken daida et kanana, "No kanan David en Ap-apona si Kristo, dayon aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon David si Kristo?"

⁴⁶ Dadat adi makasongbat isnan soot Jesus isonga enggana issan agew ay deey et egayda et kasing ninsos-oot ken siya.

23

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-isolo Isnano Linteg Ya Nan Fariseo Mar. 12:38-39; Luc. 20:45-46

¹ Dat ibagan Jesus isnan ipogaw ay nadagop ya isnan papasolotna en,

² "Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo et daida nan kalebbeng ay mangisolo isnan linteg Apo Dios ay insolat din si Moses

³ isonga masapol ay tongpalenyu am-in ay isoloda ken dakayo. Ngem adiyo sol-soloten nan ik-ikkanda tay adida ik-ikkana nan isolsoloda.

⁴ Tayaptapiyanda is adoado ay bilin nan linteg engganay mapaligatan nan mangtongpal ay kanegda men-ipaaw-awit is mendagsen dadapay adi polos badangan daida.

⁵ Am-in nan ik-ikkanda et ikkanda isnan mangilaan di ipogaw tapno it-it-ekda daida. Isonga impadakdak-edo nan papil ay naisolatan nan kalin Apo Dios ay ibebedbedda isnan kitongda ya isnan takkayda dadapay ipaando nan pagaypay nan badoda ta ipailada isnan ipogaw nan kagawisda.

⁶ Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tok-dowan isnan enda makikanan ya isnan sinagogue.

⁷ Kaytenda abes ay malispito isnan enda menpasyalan ya kaytenda abes ay mak-makwani en mistolo.

⁸ Ngem dakayo et adiyo ipalobos nan ib-ayo ay mangwani ken dakayo en mistolo tay sinbebasat kayo am-in et kedengak is mistoloy.

⁹ Et adiyo abes kankanan isnan ib-ayo isnan naay batawa en Ama tay wada nan es-esay amayo ay si Apo Dios id daya.

¹⁰ Adiyo gedan ipalobos nan ib-ayo ay mangwani en Apo ken dakayo tay sak-en ay Kristo nan Apoyo ay inbaan Apo Dios.

¹¹ Nan kapatgan ken dakayo et masapol ay siya nan mangbadbadang isnan ib-ana.

¹² Et nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab met laeng. Ngem nan mangipabababa isnan awakna et awnit maipanggato.”

*Nan Nangiyyawan Jesus Isnau Fariseo
Ya Nan Men-is-isolo Isnau Linteg
Luc. 11:39-42,44,52*

¹³ Dat itoloy Jesus ay mangwani en, “Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Seseyatanyo nan maitapi koma isnan mentolayan Apo Dios gapo isnan isolsoloyo ya isnan ik-ikkanyo. Adi kayo polos maitapi gapo isnan ogaliyo dayopay adi ipalobos nan mangkayat ay maitapi.

¹⁴ Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tay tagikowaenyo nan kokwan di nabalo ay bababai. Dayot lingban nan ngawi ay ik-ikkanyo isnan mang-andoandowanyo isnan lowaloyo. Ngem gapo is dana et awnit am-amid nan dosayo.

¹⁵ Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tay nan ikkanyo et olay nan baybay isnan teken ay ili et basangenyo ta omanap kayo is olay es-esa ay awisenyo ta men-ib-ayo. Ngem no waday awisenyo et am-amedyo ipangawi isongga am-amid nan maipaeyana isnan apoy ay adi katkatey mo dakayo.

¹⁶ Aye nan awnityo dosa tay dakayo koma nan men-is-isolo ngem kanegyo nan kowap ay mangipangpango isnan ib-ada. Tay isolsoloyo en no waday mangisapata isnan Templon Apo Dios et baken basol no adina tongpalen. Ngem kananyo en no nan balitok isnan Templo nan isapatana et masapol ay tongpalena nan sapatana.

¹⁷ Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid nemnemyo. Ngan nan kapatgan, nan balitok wenco nan Templo ay kabindisyonan nan balitok?

¹⁸ Kananyo abes en no nan mangisapata isnan altar ay maipaypay-an nan maiteden Apo Dios et baken basol no adina tongpalen ngem nan mangisapata isnan naited ken Apo Dios et masapol ay tongpalena nan insapatana.

¹⁹ Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid getkenyo. Ay ngan nan kapatgan, nan naited ken Apo Dios wenco nan naipay-anay kabindisyonan nan naited?

²⁰ Ngem no isapatanan ipogaw isnan naipay-an nan naited ken Apo Dios et itapin-abes nan naited ken siya.

²¹ Et no isapatana abes nan Templon Apo Dios et isapatana gedan si Apo Dios ay wada isdi.

²² Et no wada nan mangisapata isnan daya ay kad-an Apo Dios et isapatana abes si Apo Dios ay mentotolay isdi.

²³ Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tet-ewa ay dalonyo tongpalen nan linteg Apo Dios ay kaneg nan mang-ag-agtanyo ken siya is bingayna ay olay nan kaatikan ay apapitenyo ay mangipabango isnan madengeng ngem kalingkinganyo nan kaam-amedan isnan lintegna ay nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya nan mangbadanganyo isnan makasapol is badang ya nan mang-ikkananyo isnan ikkan di matalek. Gawis nan mang-it-itedanyo isnan bingayna ngem masapol ay adiyo kalkalingkingan nan naayda ay kaam-amedan isnan linteg.

²⁴ Tet-ewa ay kowap kayo ay men-ipangpango. Kanegyo nan mangsagat is lingew isnan inomena danapay menokmon nan baka tay eestenyoy mang-ikikan isnan kababaan ay bilin dayopay adi tongpalen nan kapatgan.

²⁵ Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan mangowas isnan tasa ya nan palato ay kedekeng nan maiila is owasana. Kanegyo datona tay gawis nan ipap-ailayo ngem adiyo dalosan nan ngawi isnan nemnemyo ay kinaagom ya sowitik.

²⁶ Dakayo ay Fariseo et kaneg kayo kowap. Masapol ay dalosanyo omon-onan ngawi ay adi mamaaila ta madalosan abes nan mamaaila.

²⁷ Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan pantiyong ay napintolan is polaw. Gawis nan boy-

ana ngem isnan leemna et kaingiingit di natey nan mentetee dapay menpeleleteg.

²⁸ Siya di tet-ewa nan kanegyo tay isnan mangiliaan nan ipogaw et gawis kayo ngem kedeng nan ngawi is wada isnan nemnemyo."

*Nan Awnit Madosaan Nan Men-is-isolo
Isnau Linteg Ya Nan Fariseo*

Luc. 11:47-51

²⁹ Intoloy Jesus ay mangwani ken daida en, "Aye nan awnityo dosa, dakayo ay mens-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tay om-omset kayo is gawis ay pantiyong isnan naikaoban din mamadton Apo Dios dayopay altialtiyan nan tap-in di naikaoban din gawis di ogalida.

³⁰ Dayopay kanan en, 'No wada kami koma issan timpon din alal-apomi et egay kami nakiik-ikkan isdin inik-ikkanda ay nangipapatey isdin mamadton Apo Dios.'

³¹ Siya nan kananyo na ngem gapo isnan ngawi ay nemnemyo et ipailayo ay dakayo nan tet-ewa ay aap-on din nangpatey isdin mamadton Apo Dios id sang-adom.

³² Sigi ngalod. Kewasenyo et ay mangikkan isnan inlogin din alal-apoyo id sang-adom.

³³ Kaneg kayo oweg tay nasikap ya manag-allilaw kayo. Ay kananyo en mailis-i kayo isnan dosa isnan apoy ay adi katkatey? Ngem adi.

³⁴ Tay awnitak ibaa nan mamadto ya nan mamasilib ya nan men-isolsolo ay mangisolo koma ken dakayo. Ngem awnityo pateyen ya ilansa isnan kros nan tapina. Nan tap-inu et baigenyo isnan singagoga dayopay kedagen nan tap-inu ay mangpaligat olay intoy omayanda.

³⁵ Isonga dakayo nan awnit mangikalo isnan dosan nan nangpatpatey isnan am-in ay ipogaw ay maid basolda menlogi isdin napateyan Abel ay esay lalaki ay gawis nan ogalina enggana isdin napateyan din anak Barakias ay si Zacarias isnan pantew ay ninbaeten nan Templo ya nan altar.

³⁶ Ibagak ken dakayo ay tet-ewa en awnit madosaan nan ipogaw id wani gapo ken daida am-in ay napatpatey."

*Nan Layad Jesus Isnau iJerusalem
Luc. 13:34-35*

³⁷ Dat kanan Jesus en, "Dakayo ay i Jerusalem et maseg-angak ken dakayo tay ginaygayangyo ya pinatpateyyo nan madatto ay inbaan Apo Dios ay mangisolo ken dakayo. Namin kaat ay kayatko ay ponoken dakayo koma ay kaneg nan mangsakokowan nan manok isnan ankna ngem adyanyo.

³⁸ Isonga id wani kigad kayo et tay adiyet mentetee si Apo Dios ay mangbadang ken dakayo.

³⁹ Ibagak ken dakayo en adi kayo kasin mang-il-ila engganay kananyo en, 'Maday-dayaw si Kristo ay inmali isnan ngadan Apo Dios.'

24

Nan Mabakasan Nan Templo

Mar. 13:1-2; Luc. 21:5-6

¹ Isnau kinmaanan Jesus isnan Templo dat somag-en nan papasolotna ken siya ay mangipaila isnan kagawis nan Templo ya nan bab-aey ay sag-ena.

² Ngem dat kanan Jesus, "Owen, ilanyo am-in nan naayda ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esa ay batona tay awnit mapokada am-in."

*Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mar. 13:3-13; Luc. 21:7-19*

³ Isnau nangtaynan da Jesus id Jerusalem dadat omey isnan bilig ay Olivo. Idi wadada isdi dat ikekedeng nan papasolotna ay omey ken siya et kananda en, "Kadya, ibagam ken dakami no tongona nan maikkanan san kinwanim id kawni. Ngan nan awnit kailasinana ta getkenmi ay nganngani nan omaliyam ya nan menpatengaan nan batawa?"

⁴ Dat kanan Jesus ken daida en, "Makailanyo ta maid mang-al-allilaw ken dakayo.

⁵ Tay adoado nan awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios et awnit allilawenda nan ado ay ipogaw.

⁶ Awnit dengngenyo nan ngalawngaw di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya nan damag ay wada nan gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat dana ngem baken di is menpatengaan nan batawa.

⁷ Awnit men-asigobat nan kailili ya kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit wada gedan nan kabitibil ya yegyeg isnan natkenaten ay il-ili.

⁸ Am-in dana et siya nan menlogiyan nan ligat ay kaneg nan damo ay menpasikalnan omanak.

⁹ Et awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Et awnit depapenda dakayo dadapay paligaten nan ib-ayo ya pateyen nan tap-ayo.

¹⁰ Gapo is dana et ado nan mangdokog isnan pammatida dadat men-inamis dada-pay isipsip nan ib-ada.

¹¹ Et awnit omdan ken dakayo nan madatto ay baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios et allilawenda nan ado ay ipogaw.

¹² Gapo isnan kapalalon nan ngawi isnan batawa et awnit mamaid nan layad nan ipogaw isnan ib-ada.

¹³ Ngem nan makaanos ay adi mangdok-dokog isnan pammatina engganay makwas nan am-in et wada nan biyagna ay maid patenggana.

¹⁴ Et awnit maibaga isnan kaipoipogaw isnan batawa nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios engganay dengngenda am-in et siya dinto et nan menpatenggana nan batawa."

Nan Kaeegyat Ay Ommat

Mar. 13:14-23; Luc. 21:20-24

¹⁵ Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Wada nan inbagan din si Daniel ay esay mamadton Apo Dios id sang-adom en, 'Awnit ilaenyo nan kadodogis isnan pangiilaan Apo Dios ay tomakdeg isnan Templo ay adina bagay ay tomakdegan.' (Nan mangbasa isnan naay et maawatanyo koma.)

¹⁶ Isonga isnan mang-ilaanyo is dana et masapol ay nan ipogaw id Judea et menbakwita isnan bilbilig.

¹⁷ Et nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mang-ala isnan bonagna.

¹⁸ Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna ay mang-ala isnan badona.

¹⁹ Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan deey ay timpo.

²⁰ Isonga menlowalo kayo ken Apo Dios tapno baken isnan timpon di lemlem wенно isnan obaya nan ommatana.

²¹ Tay nan ligat isnan deey ay timpo et siya nan kaam-amedan isnan am-in ay ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa ay enggana id wani dat maid et kasin domatdeteng is kaneg todii isnan batawa ay enggana.

²² Ngem maseg-ang si Apo Dios isnan pinilina ay ipogaw isonga inat-atikna nan agew ay menligatan tay no egayna ged-dengan nan agew et maid mabay-an isnan batawa."

²³ Intoloy Jesus ay mangwani en, "Isonga no wada nan mangwani en, 'Ilam, naay si Kristo,' wenko 'Deey siya,' et adi kayo kadi patpatiyan.

²⁴ Tay awnit wadada nan mangwani en daida kano si Kristo ya nan tap-inu et kananda en mamadton Apo Dios kano daida. Et awnit omipailada is kaskasdaaw ay kabaelanda tapno men-allilawda pati nan pinilin Apo Dios ay ipogawna no mabalini.

²⁵ Ipaon-onak ay mangibaga ken dakayo isnan naayda tapno nenemnemenyo ta adi kayo maal-allilaw.

²⁶ Isonga no kananda en, 'Ilam, wada si Kristo isnan bilig,' dakayot adi kadi omomey isdi. Ya no kananda en, 'Wada isna ay mentatabon,' dayot adi kadi patpatiyan.

²⁷ Tay isnan omaliyak kasin ay Lyon-an Am-in di Ipogaw et kaneg nan kimat ay menpangsilaw isnan daya.

²⁸ Awnit matongpal dana tay kaneg nan kananda en, 'No intoy kad-an di natey ay egay naikaob et siya nan maponokan di koyat ta topekenda.'

Nan Omaliyan Kasin Jesus

Mar. 13:24-27; Luc. 21:25-28

²⁹ Intoloy Jesus ay mangwani en, "Isnau makwasan san deey ay ligat et awnit bomolinget nan agew ya adiyet somilang nan bowan. Matekdag nan talaw ya maikiweg nan am-in ay wada id daya.

³⁰ Et siya na nan mailaan nan sinyal id daya ay somagongak. Et am-in nan ipogaw isnan batawa et pilmi nan egypta ya men-agada isnan mang-ilaanda ken sak-en. Tay siya na nan lomayogak ay Lyon-an Am-in di Ipogaw ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya et somisilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya nan kabaelan ay wada ken sak-en.

³¹ Et wada nan tanggoyob ay napigsa daket ibaa nan aanghelko isnan am-in ay kad-an di ipogaw isnan batawa ta dagopenda am-in nan ipogaw ay pinilin Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw

Mar. 13:28-31; Luc. 21:29-33

³² "Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay wada nan masoloyo. No sombo nan tobona et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.

³³ Kaneg abes no ilauenyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san inbagak ken dakayo et getkenyo ay nganngani nan omaliyak.

³⁴ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan am-in ay ipogaw ay matatago id wani.

³⁵ Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay kankakan et mawawada kayet ay eng-enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Oma-liyan Kristo

Mar. 13:26-44; Luc. 17:26-36

³⁶ "Maid polos mangtek isnan osto ay agew ya olas ay ommat san inbagak. Olay nan aanghel et adida getken ya olay sak-en ay Anak Apo Dios et adiyak getken gedan nodi kedeng si Ama is mangtek.

³⁷ Din inik-ikkan nan ipogaw isdin timpon din si Noah et siya gedan nan ikkan nan ipogaw isnan awnitak omaliyan kasin.

³⁸ Tay esapay mapsong nan batawa et maid egypta nodi ginan-ganasda nan

biyagda ay apedda mangmangan dada-pay omin-inom ya men-as-asawa engganay sinonggep da Noah isnan bapor.

³⁹ Egayda ninemnemnem nan ommat ken daida engganay linmayos nan batawa et nalimonda am-in. Et awnit kaneg todigedan nan ommat no somagongak.

⁴⁰ Tay isnan deey ay timpo et no wada nan doway lalalaki isnan payewda et maala nan esa dapay mataynan nan esa.

⁴¹ Et no wada nan doway babai ay men-babayao et maala gedan nan esa dapay mataynan nan esa.

⁴² Isonga mensasagana kayo ay kanayon tay adiyo getken nan osto ay agew ay omaliyan nan Apoyo.

⁴³ Tay kaneg nan mangakew, no getken nan akinbaey nan osto ay olas ay omaliyana et adi polos kaseyep ta adi makasgep nan mangakew.

⁴⁴ Isonga dakayo abes et masapol ay kanayon ay mensasagana kayo tay maid mangtek no tongona nan omaliyak ay Lyonan Am-in di Ipogaw."

*Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Luc. 12:41-48*

⁴⁵ Dat menpangngalig si Jesus maipanggep nan somagongana isnan batawa et kanana en, "Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan pinilin nan apona ay mangipangpango isnan iib-anaya baat siya nan kigad ay mang-ited isnan kanenda.

⁴⁶ Men-gasing nan sanay baa isnan domatngan nan apona no inikkana nan inbilina.

⁴⁷ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et gapo tay matalek siya et awnit siya nan mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana.

⁴⁸ Ngem nan adi katalek ay baa et nemnemena ay waay madmadney nan somaan nan apoda

⁴⁹ Isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-anaya baa ya aped makikikan isnan ipogaw dapay merboteng.

⁵⁰ Dat somaa nan apoda isnan agew ay adi getgetken san baana.

⁵¹ Daet dosaen nan apoda siya et itapina siya isnan dosan nan aginsosolot ken Apo Dios isnan kad-an nan pilmi ay ligat. Et men-ag-ag-aga dapay men-oowakis isdi gapo isnan pilmi ay ligatna."

25

Nan Pangngalig Maipanggep Isn Nan Simpooy Ay Bababassang

¹ Dat itoloy Jesus et kanana en, "Iyaligko nan ikkan di nakasagana ya nan egay isnan somagongak. Kanegda nan simpoo ay bababassang ay mang-ala isnan silawda ta enda sab-aten nan lalaki ay makiasawa.

² Nan lima et adida osalen nan nemnemda ngem nan lima et masilibda.

³ San lima ay egay nang-osal isnan nemnemda et inmeyda ay egayda inmaala is pondon di silawda.

⁴ Ngem san lima ay masilib et inmaala is pondon di silawda.

⁵ Nalabiyang ay inmey san lalaki ay maki-asawa isonga dadat mentom-e.

⁶ Tengan di labi esapay wada nan menbogaw ay mangwani en, 'Naay omali nan maki-asawa. Omaliyo sab-aten.'

⁷ Isonga dat mabanangon san simpoo ay bababassang et isaganada nan silawda.

⁸ Dat kanan san limay maid pondoda isnan iib-ada ay masilib en, 'Agtanyo kadakami is tap-in nan igasyo tay matmatdok nan igas nan silawmi.'

⁹ Ngem sinmongbat san limay masilib en, 'Adi kabalin tay adi omanay nan pondomi ken datako am-in. Omey kayo lomako isnan masapolyo.'

¹⁰ Dadat omey. Wadada isnan daan dapay omdan san sesed-endan. Dat makkey san limay nakasagana ay makikan dat maemban nan segpan.

¹¹ Maaw-awni pay dat domateng san limay en limmako is igas dadat menbogaw isnan segpan et kananda en, 'Apo, songgep kami kad.'

¹² Ngem sinmongbat san lalaki en, 'Adi kayo, tay adiyak getgetken dakayo.'

¹³ Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, "Isonga masapol ay mensasagana kayo tay adiyo getken nan agew ay omaliyak kasin."

*Nan Pangngalig Isn Nan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw
Luc. 19:11-27*

¹⁴ Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Iyaligko kisin nan ommat isnan awnit omaliyan. Kanegna nan inikkan nan kadangyan ay ninsagana isnan omayana isnan addawi ay ili. Esapay omey et inayagana nan kabaabaana ta ibagana nan ikkanda isnan gamengna.

¹⁵ Nan esang et inagtana is limay libo ay siping, nan maikatlo et doway libo ya nan maikatlo et sinlibo tay sigon isnan kabaelan di wasdin esa ken daida. Dat komaan san kadangyan.

¹⁶ San naagtan is limay libo et inigosyonay dagos dat men-galansiya is limay libo abes.

¹⁷ Siyang na gedan nan inikkan san naagtan is doway libo et doway libo abes nan galansiyana.

¹⁸ Ngem san naagtan is sinlibo et inkaobaan san inalana ta igagona.

¹⁹ Nabayag pay dat somaa san apoda danat paayagan san deeyday baana ta sootena nan inikkanda issan siping.

²⁰ Dat omey san naagtan is limay libo et kanana en, 'Apo, inagtam sak-en is limay libo et naay gedan nan limay libo ay inyanakna.'

²¹ Dat kanan san apoda, 'Gawis nan inikkam. Tet-ewa ay matalekkka ay baa. Gapo tay matalekkka isnan atiatik et tap-tapiyak nan kalebengkang isnan ado ya makigasingka isnan gasingko.'

²² Dat omey abes san naagtan is doway libo et kanana en, 'Apo, inagtam sak-en is doway libo et naay gedan nan doway libo ay inyanakna.'

²³ Dat kasin kanan san apoda, 'Gawis nan inikkam. Tet-ewa ay matalekkka abes ay baa. Gapo tay matalekkka isnan atiatik et tap-tapiyak abes nan kalebengkang isnan ado ya makigasingka gedan isnan gasingko.'

²⁴ Dat abes omey san naagtan is sinlibo et kanana en, 'Apo, getkek ay makedseka tay ap-apitem nan egaymo inis-ek dakapay men-galansiyaan nan egaymo ninligatan.

²⁵ Isonga daket ikaob nan sipingmo tay omegyatakken sik-a et naay isagongko et ken sik-a nan sipingmo.'

²⁶ Dat kanan san apoda en, 'Ngawika is baa tay sadotka ay pilmi. Getkem ay ap-apitek nan egayko inis-ek ya men-galansiyaak nan egayko ninligatan.

²⁷ Atya damen egay ngalod inbangko tapno no somagongak damet isagong nan sipingko ya nan binisna?'

²⁸ Danat kanan isnan tap-in di baana en, 'Alaenyo san intedko ken siya ta itedyo issan baa ay nakasimpoo ay libo.

²⁹ Tay nan matalek isnan naidya ken siya et mataptapiyan pay is ad-ado ngem nan adi katalek et olay nan atiatik ay wada ken siya et mamaid.

³⁰ Nan naay pay maid silbina ay baa et itep-ayo isnan kad-an nan menbolinget et men-ag-ag-aga dapay men-oowakis isdi tay pilmi nan ligatna.'

Nan Maodi Ay Kabanagan Di Kaipoipogaw

³¹ Intoloy Jesus ay mangwani en, "Isnau maliyak ay men-ali et mamakkey nan aanghel ta maila nan kangaton Apo Dios ken sak-en daket tomokdo isnan tokdowan di mentolay."

³² Dat madagop isnan sagangko nan am-in ay ipogaw isnan batawa. Daket mensianyen daida ay kaneg nan ikkan nan menpaspastol ay mangisiyan isnan kalnilo isnan kalding.

³³ Daket ipaey nan ipogaw ay gawis nan ogalida isnan makanawanko ya nan ngawi nan ogalida et ipaeyko abes isnan makanigidko.

³⁴ Daket kanan isnan wada isnan makanawanko en, 'Akayo tay dakayo nan binadangan Amak ta maitapi kayo isnan mentolayana ay naisasagana enggana isdin naboliwan di batawa.'

³⁵ Tay isdin naow-owatak ya naew-ewewak et nangpapkakan kayo ya nangpapainom kayo. Ya isnan inmaya-ayok isdin il-iliyo et sangsangailiyak dayopay inayagan kayet sak-en isnan bab-aeyyo.

³⁶ Et isdin kamaid badok et nangbadbado kayo gedan ya nang-ay-ayowan kayo isdin nasaksitak dakayo pay inmal-ali ay nangtoytoya isdin naibalbalodak.'

³⁷ Dat kanan san gawis nan ogalida ken sak-en en, 'Tongona nan nang-ilaanmi ken sik-a ya maid kanem ya inomem dakamit pinakan ya pinainom sik-a?

³⁸ Tongona nan nangsangailianmi ya nangbadowanmi ken sik-a?

³⁹ Tongona nan nasaksitam ya naibalod-dam dakamit omey ay makitoytoya ken sik-a?

⁴⁰ Sak-en ay ali et awnitak kanan ken daida en, 'Ibagak ken dakayo et tet-ewa ay olay no nan kababaan ay mamati ken sak-en nan nang-ikkananyo et kaneg sak-en gedan naikkanana.'

⁴¹ Daket kanan abes isnan wada isnan makanigidko en, 'Komaan kayo tay dakayo nan dosaen Apo Dios. Maitep-a kayo isnan apoy ay adi katkatey ay naisagana ken Satanas ya nan baana ay aanghel ay nangdokog ken Apo Dios.

⁴² Tay isdin naow-owatak ya naew-ewewak et egay kayo nangpapkakan ya nangpapainom.

⁴³ Isdin sangsangailiyak et egay kayo nang-ayag dakayo pay egay nangbadbado isdin kamaid badok ya egay kayo nang-ay-ayowan isdin nasaksitak ya naibalbalod-dak.'

⁴⁴ Dadat kanan en, 'Apo, tongona nan nang-ilaanmi ken sik-a ay naow-owat ya naew-ewew ya sangsangailika dakapay ninlalabos, nasaksit ya naibalbalod-damipay egay badangan sik-a?'

⁴⁵ Daket kanan ken daida en, 'Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et isdin nang-adayano ay badangan nan kababaan ay mamati ken sak-en et kaneg sak-en nan inadyano.'

⁴⁶ Isonga datona nan omey isnan dosa ay maid patenggana. Ngem nan gawis nan ogalida et matagotagoda ken Apo Dios.'

26

*Nan Nintotyaanda Isnau Ikkanda Ay
Mangpatey Ken Jesus
Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53*

¹ Kinwas Jesus ay mangibaga is dana isnan papasolotna danat kanan ken daida en,

² "Gegetkenyo ay isnan dowwa ay agew et omdan et nan Fiestan di Linmaosan di Anghel. Isnan deey ay agew et sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maitedak ay mailansa isnan kros."

³ Isnan deey gedan ay timpo et naponok isnan baey Caifas ay kangatowan ay padi nan am-in ay menkangangato ay papadi ya menlebbeng ay aamam-a

⁴ ta mentotyada isnan ikkanda ay mangdepap ay mangpatey ken Jesus ay maid mangtek is ipogaw.

⁵ Tay kananda en, "Adi mabalin ay ikkan tako na isnan timpon di fiesta modatyat golowen nan ipogaw datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnau Olon Jesus

Mar. 14:3-9; Juan 12:1-8

⁶ Issan kawad-an da Jesus id Betania isnan baey Simon ay inpagawisna nan kolitna

⁷ dadat mangan. Dat songgep nan esay babai ay nananggen isnan gawigawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo danat ibokbok am-in isnan olon Jesus.

⁸ Dat menkakaslat nan papasolotna et kananda en, "Ayyew pay na. Kawas nan bangbanglo.

⁹ No mailako koma adi di et ado nan bayadna ay maited isnan kodo."

¹⁰ Ngem getken Jesus nan kankananda danat kanan, "Bay-anyo siya tay gawigawis nan inikkana ken sak-en.

¹¹ Olay ket wawawawada nan kodo ken dakayo ngem sak-en et adiyak mabayag ay makitete ken dakayo.

¹² Nan nangibokbokana et isaganana nan awakko isnan maikaobak.

¹³ Osto nan ibagak ken dakayo, olay no into nan maiwalasan nan gawis ay damag isnan batawa et maipagpagtek abes nan inikkana ta kanemmennemana."

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus

Mar. 14:10-11; Luc. 22:3-6

¹⁴ Dat omey isnan menkangangato ay padi si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo ya dowwa ay pasolot Jesus

¹⁵ danat kanan, "Kaat nan ilagboyo ken sak-en no itedko si Jesus ken dakayo?" Dadat bilangen nan tolompooy ay napateg ay pilak et itedda ken siya.

¹⁶ Ninlogi isdi dat mennemnemnem si Judas is gawis ay timpo is mangipadepapania ken Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Pasolotna

Mar. 14:12-26; Luc. 22:7-20; Juan 13:21-30; 1 Cor 11:23-25

¹⁷ Isnau omona ay agew nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et siya nan mangkakananada is egay kabobodan ay tinapay ya siya gedan nan mangpaliyanada is kalnilo ay kaneg din inikkan din alalapoda ay Judio isdin nanglaosan di anghel isnan bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay mangpatey ken daida. Inmey nan papasolot Jesus ay mangsoot ken siya en, "Into nan laydem ay enmi mangisaganaan isnan kanan tako is fiesta?"

¹⁸ Dat kanan Jesus, "Omey kayo isnan esay am-ama id Jerusalem dakayot kanan ken siya en, 'Kanan nan Apo tako en nganggani kano nan mateyana. Omali kano siya ya dakami ay papasolotna isnan baeymo ta isna nan mang-isdaanmi isnan kalnilo.'"

¹⁹ Dat omey nan papasolotna et ikkanda nan inbagana ken daida ay mangisagana isnan kanenda.

²⁰ Nasdem pay dat menlikob da Jesus ya nan simpoo ya doway papasolotna.

²¹ Mangmanganda dat kanan Jesus ken daida, "Ibagak ken dakayo en awnit isipsip nan esa ken dakayo sak-en."

²² Dadat madanagan ay pilmi dadapay men-asioso en, "Ay sak-en ngen di mang-ikkan, Apo?"

²³ Dat kanan Jesus, "Maid teken is mang-ikkan nodi nan makisiwiwiw isnan kanena ken sak-en isnan malakong."

²⁴ Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey tay siya nan naisolat id kasikasin ngem kaseseg-ang nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en. Gepgeset di egay kaiyanak siya."

²⁵ Dat kanan Judas Iscariote, "Apo, ay sak-en nan mang-ikkan is dana?" Dat kanan Jesus, "Sinoy teken nodi sik-a?"

²⁶ Mangmanganda pay laeng dat omala si Jesus isnan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat amam-osen et idyana isnan papasolotna. Danat kanan, "Alaenyu na ta kanenyo tay siya na nan awakko."

²⁷ Danat abes alan nan inomenda dat men-iyaman ken Apo Dios. Danat idya isnan papasolotna danapay kanan, "Ominom kayo am-in."

²⁸ Tay siya na nan basak ay mangipaila isnan balo ay nakitolagan Apo Dios isnan ipogaw. Ipaliana nan men-ayosan nan basak ay mang-owas isnan basbasol nan ipogaw.

²⁹ Et ibagak ken dakayo en adiyak kasin omin-inom is basi engganay kasin tako menkadwa ay ominom isnan balo ay basi isnan mentolayan Amak id daya."

³⁰ Dadat menkanta ay mangdayaw ken Apo Dios dadat bomala et omevida isnan bilih ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

³¹ Isnang omay-ayanda dat kanan Jesus ken daida en, "Isnang labi met laeng ay naay et awnit lomayaw kayo am-in ay mangtaynan ken sak-en. Et siya nan matongpalan nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Awnitko pateyen nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo et maiwakatda am-in.'

³² Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ngem isnan matagowak et awnitak omon-onia id Galilea daket sesed-en dakayo."

³³ Dat kanan Pedro ken Jesus en, "Olay no lomayaw am-in nan iib-ak et adiyak kayet taytaynan sik-a."

³⁴ Dat kanan Jesus, "Ngem ibagak ken sik-a, esapay mentan-o nan manok is wakgat et mamitlo ay mangisotka en adika mangtek."

³⁵ Dat kayet kanan Pedro, "Adi polos mabalin ay awnitak ikkan sa tay olay no maitapiyak ken sik-a ay matey." Et paliso nan kinwanin nan am-in ay papasolotna.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani
Mar. 14:32-42; Luc. 22:39-46

³⁶ Dat omevy si Jesus ya nan papasolotna id Getsemani. Danat kanan ken daida en, "Sosom-ed kayo isna ta oyeyak menlowalo isnan gaygay-edna issa."

³⁷ Inkawitna si Pedro ya nan sin-agii ay an-ak Zebedeo. Dat liknaen Jesus nan pilmi ay seg-ang isnan nemnemna gapo isnan awnit ommat ken siya.

³⁸ Danat kanan ken daida en, "Pilmi nan seg-ang nan nemnemko et nganganii ay omisokba. Mentre kayo isna ta mangkakadwa kayo."

³⁹ Inaddawiyana bassit daida dat menlobob et menlowalo ay mangwani en, "Ama, no mabalin et kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken kadi nan laydek is matongpal nodi nan laydem."

⁴⁰ Dat somagong isnan kad-an san tolo ay ib-ana danat ilan daida ay naseseyep. Danat gidowen si Pedro et kanana en, "Dakan adi makaitpe obpay ay makilowalo is olay esa ay olas?"

⁴¹ Makailanyo ay gawis ya menlowalo kayo tapno adi kayo kadolog ay menbasol tay kayat nan nemnemyo ay mang-ikkan isnan gawis ngem nan awakyo et nakapsot."

⁴² Dat kasin en menlowalo si Jesus ay mangwani en, "Ama, no masapol ay lilik-naek nan mendagsen ay ligat ay naay et ikkak tapno maikkan am-in nan laydem."

⁴³ Idi kasin mensagong isnan kad-an nan iib-ana danat ilan ay maseseyepda kasin tay adida makaitpe isnan seyepda.

⁴⁴ Dat kasin taynan Jesus daida et omevy menlowalo isnan maikatlo et paliso met laeng nan linowalona.

⁴⁵ Idi kasin mensagong danat ilan ay daanda ay maseseyep danat kanan, "Ay daaan kayo pay laeng ay omiilleng ya maseseyep aya? Inomdan et nan maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan managbasol.

⁴⁶ Ibangonyo ta omevy takot tay naay omal-ali nan mangisipsip ken sak-en."

Nan Nadpapan Jesus

Mar. 14:43-52; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

⁴⁷ Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng si Judas ay esa isnan simpoo ya doway papasolotna. In pangolona nan adoado ay iib-ana ay inbaan nan menkanggato ay papadi ya aamam-an di Judio ay nananggen isnanispada ya pat-o.

⁴⁸ Esadapay omdan isnan kad-an da Jesus et inbagan Judas isnan iib-ana en, "Nan bisitowek et siya nan depapenyo."

⁴⁹ Dat menneneknek si Judas ken Jesus et kanana en, "Apo," danat bisitowan siya.

⁵⁰ Dat kanan Jesus ken siya en, "Sigi, gayyem. Ikamom ay mang-ikkan isnan ikkam." Dat depapen nan sosoldado si Jesus et ikaweda.

⁵¹ Dat asoten nan esay ib-an Jesus nan ispadana et menpingasana nan ingan nan esay baan nan kangatowan ay padi.

⁵² Ngem dat kanan Jesus ken siya en, "Isiklangmo nan ispadam tay nan mang-osal isnanispada et ispadam tay nan mangpatey ken siya.

⁵³ Ay adiyo getken ay no mendawatak is badang et ipaalim Amak nan adoado ay aanghel?

⁵⁴ Ngem no ikkak di et adi matongpal nan naisolat isnan kalin Apo Dios en ommat."

⁵⁵ Dat kanan Jesus isnan deeyda ay wada isdi en, "Aykeak pomatey ta menaalmas kayo ay mangdepap ken sak-en? Kaageagew ay tomotokdowak ay men-isisoloi isnan Templon Apo Dios et egay kayo nangdepdepap.

⁵⁶ Ngem masapol ay ommat dana tapno maikkan nan insolat nan mamaadto isnan kalin Apo Dios." Dat lomayaw am-in nan papasolotna et taynanda siya.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus

Mar. 14:53-65; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

⁵⁷ Dadat eyey si Jesus isnan baey Caifas ay kangatowan ay padi ay nadadagopan

nan men-is-isolo isnan linteg ya aamam-an di Judio.

⁵⁸ Omon-onod si Pedro ngem maiyaad-dawi. Inomdanda pay isnan nangyanda ken Jesus dat makitokdo si Pedro isnan pantew ay kad-an di sosoldado tapno getkena nan ommat.

⁵⁹ Dat men-anap nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-an di Judio is ikkanda ay mangipabasol ken Jesus tapno waday gapo ay ipapateyda siya.

⁶⁰ Ngem maid maanapanda olay no ado nan en mangpabpabasol ken siya. Dat omey nan dowa ay laraki

⁶¹ et kanana, "Kinwanin nan naay ay ipogaw ay mabalin ay bakasena nan Tem-pon Apo Dios danat kasin kano kewesen ay mangsaad isnan maikatlo ay agew."

⁶² Dat tomakdeg nan kangatowan ay padi et kanana ken Jesus, "Ay maid isongbatmo isnan kinwanin nan mangipabasbasol ay naayda ken sik-a?"

⁶³ Ngem aped igiginek Jesus. Dat kasin kanan nan kangatowan ay padi, "Isapatam isnan ngadan nan natatago ay Dios ta ibagam no sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios."

⁶⁴ Dat kanan Jesus, "Tet-ewa nan kinwanin. Ngem ibagak ken dakayo ay no makwas na et ilaenyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay tomotokdo isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin ya maitaptapi isnan liboo ay magapo id daya."

⁶⁵ Idi dinngen san kangatowan ay padi san kinwanin Jesus danat mensingat nan badona tay dadama nan ligetna danapay kanan, "Adi masapol pay laeng di mang-paneknек isnan basolna tay dinngayo et ay apedna ipapangato nan awakna tay kankananan en siya nan Anak Apo Dios.

⁶⁶ Ngan nan kananyo?" Dadat kanan, "Nakabasol adi et masapol ay matey."

⁶⁷ Dadat tobbatobbaan dadapay tipati-paken nan angasna. Dat kanan san nangtipak ken siya,

⁶⁸ "Sik-a ay Kristo kano. No tet-ewa ay mamadtoka, kadya ibagam no sino met laeng nan nangtipak ken sik-a."

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mar. 14:66-72; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

⁶⁹ Daan ay tomotokdo si Pedro isnan pantew dat somag-en nan esay babai ay baan di padi et kanana, "Esaka samet ay iban Jesus ay iGalilea."

⁷⁰ Ngem dat isot Pedro tay adoadu nan ipogaw isdi et kanana, "Maid getkek isnan ibagbagam."

⁷¹ Dat men-aton isnan malilingban. Dat abes ilaeen nan esay babai ay baa danat kanan isnan lalalaki isdi en, "Ib-an Jesus sa ay iNazaret."

⁷² Ngem kasin inisot Pedro et kanana en, "Isapatak ay adiyak getgetken si tosa."

⁷³ Maaw-awni pay dat kanan nan deey-day tomatakdeg isdi ken Pedro en, "Tet-ewa ay ib-ana sik-a. Adi mabalin ay is-isotmo tay mamagtek isnan menkalkaliyam."

⁷⁴ Dat kanan Pedro en, "Dosaen Apo Dios sak-en no menkamkampotak. Tet-ewa ay adiyak getgetken nan laraki ay sana."

Dat katanan-o nan manok.

⁷⁵ Dat nanemnem Pedro san inbagan Jesus en, "Esapay mentan-o nan manok et nangisotka is mamitlo." Dat dadama nan babawin Pedro issan nangisotana ken Jesus dat bomala et men-ogaog.

27

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato

Mar. 15:1-2; Luc. 23:1-2; Juan 18:22-38

¹ Kawakgatana dat mentotya nan menkangangato ay papadi ya nan aamama no ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

² Dadat galoten nan ledengna esadapay eyey ken Pilato ay gobilnadol.

Nan Nateyan Judas

Apos. 1:18-19

³ Dat si Judas ay nangisipsip ken Jesus et menbabawi isnan ngawi ay inikkana issan nangtekana ay pateyenda et si Jesus. Danat isagong nan tolompoo ay siping isnan menkangangato ay papadi ya nan aamama-a

⁴ Danapay kanan, "Binmasolak tet-ewa tay insipsipko nan ipogaw ay maid basolna." Ngem dadat kanan, "Ngan di ngotomi is inikkam. Kigadka adi."

⁵ Dat men-ibkas Judas san siping isnan Templo dat komaan et omey mensakkey.

⁶ Dat piditen nan menkangangato ay papadi san siping et kananda en, "Iyadin nan linteg tako ay maitapi nan naay isnan siping di Templo tay naibayad isnan biyag di ipogaw."

⁷ Dadat mentotya is mang-osalanda issan siping dadat lakowan nan om-an nan esay men-al-alamid is banga ta maikak-aoban nan matey ay baken Judio.

⁸ Et nangadan san deey ay om-a is om-a ay nabasaan enggana id wani tay nan siping ay inbayadda et bayad di biyag di ipogaw.

⁹ Siya na nan natongpalan din insolat din si Jeremias ay mamadton Apo Dios id sang-adom ay mangwani en,

"Inalada nan tolompoo ay siping ay osto ay bayadna isnan panangkalkolon di Judio

¹⁰ dadat lakowan nan om-an di men-al-alamid is banga tay siya di nan kinwanin Apo Dios en awnit ommat."

*Nan Ninsootan Pilato Ken Jesus**Mar. 15:2-5; Luc. 23:3-5; Juan 18:29-40*

¹¹ Inyeyda si Jesus ken Pilato ay gobilnadol danat sooten ken siya en, "Ay sik-a nan alin di Judio?" Dat somongbat si Jesus et kanana en, "Osto nan kinwanim."

¹² Ngem olay no pabasbasolen nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et egay simmongsongbat.

¹³ Isonga dat kanan Pilato en, "Ay adim dedengngen nan ipabasbasolda ken sik-a?"

¹⁴ Ngem egay simmongsongbat si Jesus isnan adoado ay ipabasbasolda ken siya isonga am-amed nasdaaw san gobilnadol.

*Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus**Mar. 15:6-15; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16*

¹⁵ Tinew-en ay Fiestan di Linmaosan di Anghel et wada nan ogalida ay omnipalobos nan gobilnadol is esay balod ay piliyen nan ipogaw.

¹⁶ Isnan deey ay timpo et wada nan kaganan is Jesus Barabas ay getgetken am-in nan ipogaw gapo isnan ngawi ay inikikkana.

¹⁷ Isonga isnan nadagopan nan ipogaw dat sooten san gobilnadol en, "Sino nan kayatyo ay ipalobosko? Ay si Jesus Barabas weno si Jesus ay makwani en Kristo?"

¹⁸ Ngem gegetkena ay nan nang-itedanda ken Jesus is ken siya et gapo isnan apalda isnan inik-ikkan Jesus.

¹⁹ Daan si Pilato isnan pagbistaan dat wada nan bilin awasana ay mangwani en, "Adika makidosdosa isnan lalaki ay maid basolna. Tay isnan iitawko id labi et napaligatak maipanggep ken siya."

²⁰ Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et dinologda nan kaipoipogaw ay mendawat ken Pilato ta si Barabas di palobosana dapay maipapatey si Jesus.

²¹ Ngem dat kasin sooten Pilato ken daida, "Sino ken datona ay dowa nan kayatyo ay palobosak?" Dadat kanan en, "Si Barabas."

²² Dat kanan Pilato, "Ngan ngalod nan ikkak ken Jesus ay makwani en Kristo?" "Ipalansam isnan kros," insongbatda.

²³ Dat kasin kanan Pilato ken daida en, "Aytay? Ngan nan ngawi ay inikkana?" Dadat amed men-giyaw ay mangwani en, "Ipalansam isnan kros."

²⁴ Gintek Pilato ay maid teken is mabalin ay ikkana modatyam am-amed menngalawngaw nan ipogaw isonga dat omala is danom et menboo isnan sagangda dapanay kanan, "Siya na nan ikkak tapno ipailak ay maid bibiyangko isnan maipapateyan nan naay ipogaw nodi dakayo nan kigad."

²⁵ Dadat ibobogaw ay mangwani en, "Olay tay dakami ya nan aap-omi nan manglikna no wada nan dosa isnan maipapateyan."

²⁶ Dat ipalobos Pilato si Barabas danapay ipabaig si Jesus danat ited isnan sosoldado ta ilansada isnan kros.

*Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus**Mar. 15:16-20; Juan 19:2-3*

²⁷ Dat isgep nan sosoldadon Pilato si Jesus isnan baey di gobilnadol et madagopda am-in ay sosoldado isdi.

²⁸ Dadat kaanen nan badona et sokatanda is men-gadangdang ay kaneg nan badon di ali.

²⁹ Dadat komawikaw is sibit et ipabedbedda ken siya. Dadat omnipagen is pao ay kaneg nan ikakkam di ali. Dadat menpalintomeng isnan sagangna ay mangsayot ken siya ay mangwani en, "Madayaw kano nan alin di Judio."

³⁰ Dadat tobbatobbaan siya dadapay alan nan pao ay ginegen-ana et ibaigda isnan toktokna.

³¹ Idi nakwas nan mangsaysayotanda ken siya dadat kaanen nan men-gadangdang ay bado et ipabadoda kasi san sigod ay badona dadat eyey ay mangilansa isnan kros.

*Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros**Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27*

³² Isnan omay-ayanda et sinab-atda nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene dat ipapati nan sosoldado ay mangipaawit isnan kros Jesus.

³³ Dadat itoloy engganay inomdanda id Golgota ay makwani en ingit di toktok.

³⁴ Dadat painomen si Jesus isnan basi ay natapiyan is menpait ay agas ay mangaon-onina isnan mensakit. Pinadasna ngem adyana ay mang-inom.

³⁵ Dadat ilansa siya isnan kros. Dat menbobonot nan sosoldado ay mangbin-gay isnan badona.

³⁶ Nakwas pay di dadat tomokdo ay mangseed isnan kateyana.

³⁷ Inpaeyda isnan ngangatowen nan toktokna nan naisolat ay mangibaga isnan ipabasolda ken siya ay mangwani en, "Soya na si Jesus ay alin di Judio."

³⁸ Wada gedan nan doway mangakew ay inlansada isnan krosda isnan makanawan Jesus ya isnan makanigidna.

³⁹ Nan lomal-aos et iwegwegda nan toktokda dadapay gilgilawen si Jesus

⁴⁰ ay mangmangwani en, "Sik-a nan mangwani en bakasem nan Templan Apo Dios esakapay kasi esten isnan maikatlo ay agew. No tet-ewa ay sik-a met laeng

nan Anak Apo Dios kadya isalakanmo nan awakmo ta lomayogka isnan krosomo."

⁴¹ Paliso gedan nan ik-ikkan nan menkangangato ay papadi ya nan mens-isolo isnan linteg ya nan aamam-an di Judio.

⁴² Kankananda en, "Insalakana kano nan tap-in di ipogaw ngem adi makaisalakan isnan awakna dapay siya kano nan alin di Judio. No lomayog siya isnan krosna id wani et mamati kami ay siya nan Kristo ay alin di Judio.

⁴³ Talkena si Apo Dios kano isonga ilaeen tako kadya no kayten Apo Dios ay mangisalakan ken siya. Tay kinkinwanina en siya nan tet-ewa ay Anak Apo Dios."

⁴⁴ Olay nan mangakew ay nailalansa isnan krosda et maitaptapida gedan ay makainsayayot ken siya.

Nan Nateyan Jesus

Mar. 15:33-41; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

⁴⁵ Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bomolinet nan batawa engganay inmalas tres isnan sedem.

⁴⁶ Dat menbogaw si Jesus ay mangwani en, "Eli Eli lama sabaktani." Nan kayatna ay kanan et, "Apo Dios ay Diosko, aytay damen taynan sak-en."

⁴⁷ Et nan nangdedenge ay wada isdi et kananda en, "Kanegna ay-ayagan din si Elias."

⁴⁸ Dat ikakamon nan esa ay omala is galot et itab-awna isnan basi danat igalot isnan pao danat ipangato ken Jesus ta sopsopana koma.

⁴⁹ Ngem kinwanin nan iib-ana en, "Awnika od ta ilaeen tako no omali si Elias ay mangisalakan ken siya."

⁵⁰ Dat kasin menbogaw si Jesus dat maoyos nan leng-agna.

⁵¹ Isnan Templo et nan menseledele ay koltina ay manglilingeb isnan nasantowan ay kowalto et aped mabisngat ay menlogi isnan ngato ay menpababa. Dapay menyegyeg et magpak nan dadadadakke ay bato.

⁵² Dat malokatan nan lil-iyang ay naikaoban nan natnatey ay ipogaw Apo Dios et matagoda kasin

⁵³ dadat taynan nan naikaobanda. Isn nan natagowan kasin Jesus dadat omey id Jerusalem et adoadonan ipogaw ay nangila ken daida.

⁵⁴ Nan kapitan ya nan sosoldadona ay mangbanbantay ken Jesus et liniknada nan yegyeg ya inilada nan am-in ay inommat dat dadama nan egyptad. Dadat kanan en, "Tet-ewa obpay ay Anak Apo Dios siya."

⁵⁵ Wadada gedan nan ado ay bababai isdi ngem egayda sinmag-en. Daida nan

naknakkey ya nangbadbadang ken Jesus isdin nagapowana id Galilea.

⁵⁶ Et nan iib-ada et da Maria Magdalena ya si Maria ay inan da Santiago ken Jose ya nan asawan Zebedeo.

Nan Naikaoban Jesus

Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

⁵⁷ Nasdem pay dat omdan si Jose ay iyArimatea ay esay baknang ya pasolot Jesus.

⁵⁸ Dat omey ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. Dat ibilin Pilato ta itedda.

⁵⁹ Dat omey si Jose ay mang-ala isnan awak Jesus et bongonena isnan balo ay galot.

⁶⁰ Danat eyey isnan nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal. Nan bato ay naay et siya nan awnitna koma maikaoban no matey. Danat seyatan is dakkel ay bato nan segpana dat komaan.

⁶¹ Si Maria Magdalena ya nan ib-ana ay Maria et wadada isdi ay tomotokdo ay mangsasagang isnan segpana.

Nan Mangbanbantay Isnan Naikaoban Jesus

⁶² Kawakgatana ay Sabado et obayan di Judio dat omey nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo ken Pilato

⁶³ et kananda, "Apo, ninemnemmi nan inbagan san deey managkampot espay matey en isnan maikatlo ay agew et kasin matago kano.

⁶⁴ Isongga gawis no bomilinka is omey mangbanbantay isnan naikaobana enggana isnan maikatlo ay agew. Tay waay awnit omey nan papasoltna ay mang-ala isnan awakna dadat aped kanan en kasin natago. No siya na nan ommat et maam-amed nan komampotanda mo isdin damo."

⁶⁵ Dat kanan Pilato, "Owen, ayagango ngalod nan sosoldado isdi ta bantayanda ay gawis."

⁶⁶ Isongga dat omey nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et estenda ay gawis san seyatna dadapay malkaan tapno getkenda no waday mangkaan isnan bato ay segpan dadat komaan dapay mataynan nan sosoldado ay menbantay.

28

Nan Kasin Natagowan Jesus

Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-9

¹ Nakwas nan obayada ay Sabado dat omey da Maria Magdalena ya nan esay kangadan is Maria isnan naipay-an Jesus isnan wisngit di Domingo.

² Dat menyegyeg is napigsa dat wada nan anghel Apo Dios ay nagapo id daya ay nangolin isnan bato ay segpan danat tokdowan.

³ Mensilsilang nan angasna ya mapomapolaw nan badona.

⁴ Issan nang-ilaan nan menbanbantay ken siya dadat menpayegpeg gapo isnan dadama ay egyatda dadat matomba ay kaneg natey.

⁵ Dat kanan san anghel isnan iinin-a id isdi en, "Adi kayo omegyat. Getkek ay ananapenyo si Jesus ay nailansa isnan kros

⁶ ngem maid siya isna tay kasin natago ay kaneg din inbagana ken dakayo. Akayo isna ta ilaenyo nan nangipopodanana.

⁷ Dakayot ikamo ay omey ay mangibaga isnan papasolotna en tet-ewa ay kasin natago si Jesus et inmon-on a et id Galilea et sayo ilaeen id isdi. Adiyo kalkalingkingan nan inbagak ken dakayo."

⁸ Dadat bomala ay dagos. Omeegyatda ngem wada abes nan gasingda. Dadat tomagttag ay omey mangibaga isnan papasolot Jesus.

⁹ Ngem isnan mentagtagtaganda dat sabaten Jesus daida et kanana en, "Menlam-lamnín kayo." Isnan nang-ilaanda ken siya dadat menpalintomeng ay dagos isnan sagangna ay mangdayaw ken siya.

¹⁰ Dat kanan Jesus ken daida en, "Adi kayo omegyat. Enkayo ibaga isnan bebsatko ta ometryda id Galilea ta men-asiila kami id isdi."

Nan Inbagan Nan Menbanbantay

¹¹ Issan kinmaanan san iinin-a dapay abes omey nan tap-in di menbanbantay id Jerusalem ta ibagada isnan menkangan-gato ay papadi nan am-in ay inommat.

¹² Daet madagop nan menkanganato ay papadi ya nan aamam-a et mentoyada is ikkanda. Dadat agtan is siping san deeyda ay menbanbantay

¹³ et ibagada ken daida en, "Siya na nan kananyo isnan ipogaw, 'Naseseyep kami dat omali nan papasolot Jesus isnan tengan dilabi et alaada nan awak Jesus.'

¹⁴ No denggen nan gobilnadol nan naay et kigad kami tay dakami nan mangtoya ken siya tapno maid dosayo."

¹⁵ Dat alaen san menbanbantay san siping et tongpalenda nan naibilin ken daida. Isonga enggana id wani et siya nan maipag-pagtek isnan Judio.

Nan Nimpailaan Jesus Isnan Papasolotna

Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

¹⁶ Imney nan simpooy esa ay papasolot Jesus id Galilea isnan esay bilig ay inbagan Jesus ay mangsab-atana ken daida.

¹⁷ Issan nang-ilaanda ken siya dadat dayawen. Ngem nan tap-in a et kanegda adi mamati ay siya si Jesus.

¹⁸ Dat somag-en si Jesus ken daida et kanana, "Naited ken sak-en nan am-in ay kabaelan id daya ya isnan batawa.

¹⁹ Isonga omey kayo isnan kaipoipogaw isnan am-in ay il-ili isnan batawa ta isolowanyo daida tapno mamatida ken sak-en. Dakayot bonyagan daida isnan ngadan Ama ya is ken sak-en ay Anakna ya isnan Ispirito Santo.

²⁰ Isolowanyo ay gawis daida tapno tongpalenda am-in nan inbagak ken dakayo. Ya adiyo kalkalingkingan ay wadaak ken dakayo ay eng-enggana."

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Marcos

Nan Maipanggep Isnan Insolat Marcos

Nan logiyan nan insolat Marcos et kanana en, "Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios." Inpailan Marcos isnan naay nan panakabalin Jesus ya nan kalebengana ay nagapo ken Apo Dios. Mapaneknekan dana isnan inikkan Jesus ay men-isolo, isnan makapakaanana isnan anito ay nangkapet isnan ipogaw ya nan nakapakawanana isnan basbasol di ipogaw. Nan pangwanin Jesus isnan awakna et siya nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay immali ay napaligatan isnan mang-itedana isnan awakna tapno maisalakan am-in ay mamati ken siya isnan basbasolda.

Am-amed nan nangsodokan Marcos isnan inik-ikkan Jesus mo nan kinkinwanna ya insolsolona. Inbagana nan atik ay maipanggep ken Juan ay Menbongonyag ya nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana danat dagos ay sodoken nan mangpagawisan Jesus isnan masaksakit ya nan nin-isolsolowana. Nan pasolot Jesus et ginmag-awis nan nangawatanda ken siya ngem nan deeyday mang-adi ken siya et am-ameda inaamis siya. Isnangombosna et ibagana nan naodi ay nintetean Jesus isnan naay ay batawa ay nan nateyana isnan kros ya nan kasina natagowan.

Wada nan naitapi ay waay baken si Marcos nan nangisolat et siya nan 16:9-20.

Nan wada isna

Nan login nan gawis ay damag 1:1-13

Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 1:14-9:50

Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 10:1-52

Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 11:1-15:47

Nan kasis natagowan Jesus 16:1-8

Nan ninpail-liaan Jesus ya nan sinmagongana id daya 16:9-20

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbongonyag

Mat. 3:1-12; Luc. 3:1-18; Juan 1:19-28

¹ Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios.

² Nan logiyana et kaneg din insolat Isaías ay mamadton Apo Dios id sang-adom isnan nangwaniyan Apo Dios isnan Anakna en,

"Wada nan ibaak ay omon-oná ay mangisagana isnan daanem isnan omayam.

³ Et siya nan wada isnan bilbilig ay mangibogbogaw en isaganayo nan daanen nan Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana."

⁴ Et natongpal di tay inmey si Juan isnan bilig ay nin-isolsolo ya ninbonbonyag. Kankana, "Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay menpabonyag tay siya nan kailasinan nan ninbabawiyanyo tapno pakawanen Apo Dios dakayo."

⁵ Dat omeay nan adoado ay i Judea ya i Jerusalem ay mangdenge ken Juan. Dadat ibaga nan basbasolda tapno mapakawanda ken Apo Dios dadapay menpabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jordan.

⁶ Nan badon Juan et inabe ay dotdot di camel ay badon di kodo ya kodil nan balikesna ya nan menkatagona et dodon ya dillo.

⁷ Siya na nan kinwanina, "Wada nan wedweda mo sak-en ay omon-onod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan sapatosna.

⁸ Danom nan ibonyagko ken dakayo. Ngem siya nan awnit mangbonyag ken dakayo isnan Espiritu Santo."

Nan Nabonyagan Jesus Ya Nan Nangdoldologan Satanas Ken Siya

Mat. 3:13-4:11; Luc. 3:21-22, 4:1-13

⁹ Issan menbonbonyagan Juan dat wada si Jesus ay nagapo id Nazaret ay ili isnan probinsiya ay Galilea ay omeay menpabonyag ken siya isnan ginawang di Jordan.

¹⁰ Nakwas pay ay mabonyagan si Jesus dat domaka isnan danom et ilaena ay mapewak id daya dat lomayog nan Espiritu Santo ken siya ay kaneg kalapati.

¹¹ Dat kanan Apo Dios, "Sik-a nan Anakkó ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken sik-a."

¹²⁻¹³ Dat dagos ay ipangon nan Espiritu Santo si Jesus isnan bilig ay kad-an di ayawan dat mentetee isdi is epatpoo ay agew. Isnangakad-ana isdi et pinadpadas Satanas ay mangdoldolog ken siya ngem egay patpatiyan Jesus siya. Wadada nan aanghel ay mangbadang ken Jesus.

Nan Nang-ayagan Jesus Isnang Epat Ay Damo Ay Papasolotna

Mat. 4:12-22; Luc. 4:14-15, 5:1-11

¹⁴ Naibalod et si Juan dat omeay si Jesus id Galilea ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios.

¹⁵ Kanana en, "Inomdan et nan osto ay timpo tay ngangani ay omali nan mentolayan Apo Dios. Isong ibabawiyo nan

basbasolyo ta patiyenyo nan ibagbagak ay gawis ay damag."

¹⁶ Issan mendad-aanan Jesus isnan benget di baybay id Galilea et inilana nan doway sin-agì ay da Simon ken Andres ay mensidsidok isnan baybay tay siya nan obla.

¹⁷ Dat kanan Jesus ken daida, "Akayo ta maitapi kayo ken sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."

¹⁸ Dadat taynan ay dagos nan sidokda et makkeyda ken siya.

¹⁹ Ginmaygay-edda dat ilael Jesus da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo ay mang-es-eset isnan sidokda isnan bangkada

²⁰ dat ayagan Jesus daida dadat taynan da Zebedeo ya nan men-ob-obaenda et makkeyda ken Jesus.

*Nan Nangipakaanan Jesus Isnán Anito
Luc. 4:31-37*

²¹ Inmey da Jesus id Capernaum. Sinabado nan obayan di Judio isonga isnan Sabado dat omey da Jesus isnan sinagoga dat men-isolo siya.

²² Nasdaaw nan nangdenge isnan insolona tay naiitken mo nan insolsolon nan men-is-isolo isnan linteg dapay maila nan kabaelan Jesus isnan ikkana ay men-isolo.

²³ Sinonggep isnan sinagoga nan amama ay kinapet di makedse ay anito dat menbogaw

²⁴ ay mangwani, "Jesus ay iNazaret, ay ngan di ngotom ken dakami? Ay dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan napateg ay inbaan Apo Dios."

²⁵ Ngem dat kanan Jesus issan anito, "Igiginekmo. Taynam bawet si tosa."

²⁶ Dat menkedas san ipogaw dapay men-owickan nan anito ay mangtayan ken siya.

²⁷ Nasdaaw nan nangila dadapay mensikwani, "Ay ngan ngen nan wada ken tosa? Ay balbalo sa is solsolo? Dan kabaelana ay mangbilibin isnan anito et patiyenda?"

²⁸ Dat masodsodok isnan kailili id Galilea nan inik-ikkana ay kaskasdaaw.

*Nan Nangipagawisan Jesus Isnán
Masaksakit*

Mat. 8:14-17; Luc. 4:38-41

²⁹ Kinmaan da Jesus isnan sinagoga et makkey da Santiago ken Juan dadat omey am-in isnan baey da Simon ken Andres.

³⁰ Nan katogangan Simon et inpopodana tay menpodpodot dadat ipagtek ay dagos ken Jesus.

³¹ Dat sag-enen Jesus san in-ina et genana nan ledengna ay mangpatokdo dat manganawis siya. Dat bomangon et pakanena daida.

³² Isnán sedemna dat iyey nan kaipoipogaw nan am-in ay masaksakit ya nan deeyday kinapet di anito.

³³ Nab-on nan am-in ay omili isnan pantew nan baey da Simon

³⁴ dat pagawisen Jesus nan wada nan sakitda danapay pakaanen nan anito issan kinapetda. Inyadina pay nan komaliyan nan anito ta bakenda is mangipagtek ay siya nan nagapo ken Apo Dios.

*Nan Nin-isolowan Jesus Id Galilea
Luc. 4:42-44*

³⁵ Isnán tan-o dat bomangon si Jesus et omey isnan bilig ay menlowalo.

³⁶ Bomangon pay da Simon dadat ilael ay maid si Jesus isonga dadat omey anapen siya.

³⁷ Das-anda pay dadat kanan ken siya, "An-anapen nan kaipoipogaw sik-a."

³⁸ Dat kanan Jesus, "Entako et isnan tapin di ili ta men-isolowak abes isdi tay siya nan gapo ay inmaliyak."

³⁹ Dadat omey isnan il-ili id Galilea et men-isolo si Jesus isnan kasinasinagoga danapay pakaanen nan kaanianito.

*Nan Nangipagawisan Jesus Isnán
Nakolit*

Mat. 8:1-4; Luc. 5:12-16

⁴⁰ Dinmateng nan esay nakolit isnan kadan Jesus dat menpalintomeng ay mensegang en, "Apo, getkek ay kabaelam ay mangkaan isnan sakitko no kayatmo."

⁴¹ Naseg-ang si Jesus danat gen-an siya danapay kanan, "Kayatko ay maagasanika."

⁴² Dat dagos ay makaan nan kolitna.

⁴³ Ngem esanapay papikaen siya et binilina omon-ona

⁴⁴ ay mangwani, "Adim ibagbaga nan inikkan ken sik-a. Basta idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo ay mapalti ay kaneg din inbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay gin-mawiska."

⁴⁵ Ngem sinodokna kayet et naiwalagawag nan inommat ken siya. Siya et di nan gapo ay adi menlanoy nan songgepan Jesus isnan il-ili. Isonga isnan ilit nan inmay-ayana ngem in-inmey kayet nan ipogaw ken siya ay nagapo isnan kailili.

2

Nan Nangipagawisan Jesus Isnán Na-palalais

Mat. 9:1-8; Luc. 5:17-26

¹ Nallo nan kaat ay agew dat somagong da Jesus id Capernaum et nindinamag isnan ipogaw ay sinmaada.

² Dat madagop nan kaipoipogaw engganay maid tean olay isnan segpan ya nan pantew. Dat isolon Jesus nan gawis ay damag ay maipanggеп isnan mentolayan Apo Dios.

³ Dat domateng nan epat ay nangaatangay isnan lalaki ay napalalais.

⁴ Ngem adida makasag-en ken Jesus tay napno nan baey isonga dadat ikay-at isnan atep. Dadat lokawan nan babatogen Jesus et oy-oyenda nan abek ay nangipopodanana isnan sagang Jesus.

⁵ Getken Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan napalalais en, "Gayyemko, napakawan et nan basolmo."

⁶ Wadada isdi nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios ay mangnemnemmen en,

⁷ "Sino pay na? Aytay dan iyiison tonna awakna ken Apo Dios dapay kededeng si Apo Dios is makapakawan is basol?"

⁸ Ngem getken Jesus nan nenemmennda danat kanan, "Ngan nan apedyo nemnemnem?

⁹ Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan 'Mapakawan nan basolmo' wенно nan, 'Ibangonmo. Alam nan dayonmo ta somaaka.'

¹⁰ Ngem gapo tay adiyo patien et paneknekak ngalod ken dakayo ay wada nan kallebbengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw." Isonga danat kanan isnan napalalais en,

¹¹ "Ibangonmo. Alam nan dayonmo ta somaaka."

¹² Dat bomangon et alaena nan dayona daet bomala. Am-in san wada isdi ay nangila et nasdaawda dadat daydayawen si Apo Dios ay mangmangwani, "Kedengna is nakail-an tako is makapabangon is napalalais."

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi

Mat. 9:9-13; Luc. 5:27-32

¹³ Inmey kasin si Jesus isnan benget di baybay dat madagop nan ipogaw danat isolowan daida.

¹⁴ Maaw-awni pay dat mendaan si Jesus et ilaena nan mensingsingil is bowis ay anak Alfeo ay si Levi ay mangitotokdo isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan Jesus ken siya en, "Omalika ta maitapika ken sak-en." Daet tet-ewa omonod et maitapi ken siya.

¹⁵ Inmey da Jesus isnan baey da Levi ay makikan dat domateng nan ado ay ib-an Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tapin di managbasol ay makikan gedan tay

ado nan inmon-onod ken Jesus ay kaneg datona.

¹⁶ Nan ib-an di Fariseo ay men-is-isolo isnan linteg et inilada si Jesus ay makikikan isnan mensingsingil is bowis ya isnan tap-in di managbasol. Dadat sooten isnan papasolot Jesus, "Dan makikikan nan apoyo isnan sanada ay mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?"

¹⁷ Dinngen Jesus nan kankananda danat songbatan isnan pangngalig et kanana en, "Nan ipogaw ay maid sakitda et adida masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol. Isonga inmaliyak isnan batawa tapno badangak nan mangtek ay nakabasolda ngem baken nan mangnenemnem en gawisda."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggеп Nan Mentepe

Mat. 9:14-15; Luc. 5:33-35

¹⁸ Isnan namingsan et nintepe nan papasolot Juan ay Menbonbonyag ya nan papasolot nan Fariseo tay mengilinda. Dat wada nan omeiy ken Jesus ay mangsoot, "Dan dakami ya nan Fariseo et mentepe kami dapay nan papasolotmo et adida mentepepe?"

¹⁹ Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi mentepepe nan papasolotna. Et kanana, "Ay kananay en adi makikan nan nadkat no daan nan nadawak ken daida? Adi mabalin tay adi mentepe nan nadkat no daan nan nadawak ken daida.

²⁰ Ngem no omdan nan agew ay maaptitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angga."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo

Mat. 9:16-17; Luc. 5:36-39

²¹ Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, "Maid mangitakop is balo ay galot isnan logak ay bado tay no malabaan dat komsen nan takop et amamed mabisngat nan natakopan.

²² Siya gedan isnan tapey. Maid mangigwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas."

* 2:22 llaem Mat. 9:17.

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya

Mat. 12:1-14; Luc. 6:1-11

²³ Issan esay Sabado ay obayan di Judio et indaan da Jesus isnan paypayewan dat menlosing nan papasolotna is kotimenda.

²⁴ Dat kanan nan Fariseo ken Jesus en, "Ilam pod nan ik-ikkan nan papasolotmo. Dadan menlosing is kotimenda dapay lawen nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?"

²⁵ Dat kanan Jesus, "Aytay dayon pabasolen daida? Ay egayyo polos binasa nan inikkan da David isdin linmayawanda is-din timpon padi Abiatar?

²⁶ Naowaowatda isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios dat alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanan danapay agtan nan iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida."

²⁷ Danat itoloy ay mangwani, "Egay aped boliwen Apo Dios nan ipogaw ta matong-tongpal nan obaya nodi sinapona nan obaya pala isnan ipogaw ta waday omilleng-ganda.

²⁸ Et sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kallebbeng isnan mabalin ay maik-ikkan isnan obaya."

3

¹ Kasin inmey si Jesus isnan sinagoga danat ilan nan nabingoy ay am-ama.

² Wada isdi nan mangkayat ay mang-dalam ken Jesus isonga sis-iimenda siya mo agasana san nabingoy tapno pabasolenda siya tay law-endan men-oblal isnan obaya ay olay nan men-agas.

³ Dat kanan Jesus issan nabingoy, "Oma-likia isna."

⁴ Danat sooten isnan deeyday ipogaw, "Ngan nan linteg tako isnan obaya? Ay ikkan nan gawis wенно nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wменно kawasan?" Ngem apedda igiginek.

⁵ Dat mainge si Jesus isnan nang-ilana ay maid somongbat ken daida tay ikekedseda ngem seg-angana met laeng daida. Danat kanan isnan nabingoy, "Oyadem nan ledengmo." Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naagasan et.

⁶ Dat komaan nan Fariseo et enda makitoya isnan papasolot Ali Herod mo ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

Nan Inmayaan Nan Kaipoipogaw Isnan Benget Di Baybay

⁷ Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna isdi dadat omeiy isnan benget di baybay. Et

inmonod ken daida nan adoado ay i Galilea ya i Judea.

⁸ Adoda ay i Jerusalem ya iyIdumea. Wada pay nan nagapo isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan ya nan i Tiro ya i Sidon. Inmonodda tay didinngeda nan am-in ay inik-ikkan Jesus.

⁹ Gapo tay adoado nan ipogaw et inbagan Jesus isnan papasolotna ta isaganada nan bangka isnan danom ay tomokdowana ta adi lipiten di kaipoipogaw.

¹⁰ Tay inagasan Jesus nan adoado ay ipogaw isonga men-innipit nan mensaskit ay omeiy manggeen ken siya ta moke makaan nan sakitda.

¹¹ Issan nang-il-an nan kinapet di anito ay ipogaw si Jesus dadat menpalintomeng ay mangibogbogaw en, "Sik-a nan Anak Apo Dios."

¹² Ngem binilin Jesus nan deeyday anito ta adida ipagtek siya.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:1-4; Luc. 6:12-16

¹³ Isnan namingsan et timnikid si Jesus isnan bilig danat ayagan nan tap-in di ipogawna. Omeyda pay

¹⁴ danat piliyen nan simpoo ya dowa ay nginadnana is apostolis. Danat kanan, "Pinilik dakayo ay makitee ken sak-en. Awnitak bab-aaen dakayo ta enyo ibagbaga nan gawis ay damag

¹⁵ dakpay idya ken dakayo nan kabaelan ay mangipakaan isnan anito."

¹⁶ Datona nan simpoo ya dowa ay pinilina. Si Simon ay nginadnan Jesus is Pedro,

¹⁷ nan dowa ay an-ak Zebedeo ay da Santiago ken Juan ay nginadnan Jesus is Boanerges ay makwani en an-ak di kido

¹⁸ ya si Andres, si Felipe, si Bartolome, si Mateo, si Tomas ya si Santiago ay anak Alfeo, si Tadeo ya si Simon ay mangisak-sakit isnan ilida

¹⁹ ya si Judas Iscariote ay awnit mangisip-sip ken Jesus.

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus

Mat. 12:22-32; Luc. 11:14-23

²⁰ Nakwas di dat somaa da Jesus et madagop kasin nan ipogaw isonga maid wayada ay mangan.

²¹ Dinngen pay nan ag-ina ay adi mangmangan si Jesus dadat omeiy ayagan koma siya tay wada nan mangmangwani en naong-ong siya.

²² Wadada abes nan nagapo id Jerusalem ay men-is-isolo isnan linteg ay mangmangwani en, "Linoganan Satanas ay apon di dimonyo et siya nan nang-idya isnan kabaelana ay mangipakaan isnan anito."

²³ Dat ayagan Jesus nan deeyday ipogaw dat men-apat ay mangwani, "Ayke sapeen Satanas nan awakna met laeng?"

²⁴ Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-ombonanda.

²⁵ Kaneg abes nan sinbaey ay no maid olnosa et mabokada.

²⁶ Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no isapena daida awnit mamaid nan tolayna."

²⁷ Dat itoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna en napigpiga nan panakabalina mo si Satanas. Kanana, "Nan mangakew et adi mabalin ay songgep isnan baey nan napiga ay ipogaw ay mang-ala isnan napateg ay kowana no adina omon-ona ogden siya tapno mabalin ay alaena nan kayatna.

²⁸ Tet-ewa nan kanak ken dakayo, mabalin ay mapakawan am-in nan basbasol di ipogaw ken Apo Dios ya nan kankananda ay ngawi maipanggep ker siya

²⁹ ngem nan komalkali is ngawi maipanggep isnan Ispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan ay eng-enggana."

³⁰ Siya di nan songbat Jesus tay wada nan mangwani en nan kabaelana et baken nan Ispirito Santo is nang-idya nodi si Satanas.

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna

Mat. 12:46-50; Luc. 8:19-21

³¹ Dat domateng da inan Jesus ya nan bebsatna. Wadada isnan pantew dadat iptaayag si Jesus.

³² Dat kanan nan ipogaw ay manglilikob ken siya, "Wada da inam ya nan bebsatmo isnan pantew ay mangpaay-agay ken sik-a."

³³ Dat kanan Jesus, "Owen, ngem sinoda pay nan inak ya nan bebsatko?"

³⁴ Danat tamaangen nan deeyday tomo-toko danapay kanan, "Ilanyo, naayda nan kanegko ina ya bebsat"

³⁵ tay am-in nan mamati dadapay ikkan nan layden Apo Dios et kanegko gedan ina ya bebsat."

4

Nan Ninbonobon

Mat. 13:1-23; Luc. 8:4-15

¹ Kasin nin-isolo si Jesus isnan benget di baybay daet madagop nan kaipoipogaw isonga tinmokdo si Jesus isnan bangka ay wada isnan danom dapay nan kaipoipogaw et wadada isnan benget di baybay.

² Adoadon insolon Jesus isnan panggalig. Dat men-isolo et kanana,

³ "Dengenyo pod. Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a.

⁴ Idi insapowakna nan bonobon dat maekdag nan tap-inna isnan daan dat topken nan koyat.

⁵ Nan tap-inna et naekdagda isnan kabat-batowan dadat dalas ay tomobo

⁶ ngem idi naagewanda dadat maango tay nalabaw nan linmamotanda.

⁷ Nan tap-inna et naekdagda isnan ginsatan ay sibit dat solinen di sibit nan tinmobo et mateyda isonga egayda bomgas.

⁸ Nan tap-inna et naekdagda isnan gawis ay lota dadat tomobo dadapay menliliton et bomgasda am-in. Wada nan binomgas is sin-gagsot, nan tap-inna et sag-eenempoo ya nan tap-inna et sagtotlompoo.

⁹ Dakayo ay mangdedenge isnan sodokko et dengenyo no waday ingayo."

¹⁰ Kinmaan nan adoado ay ipogaw dapay san deeyda ay simpooy dowa ay papasolot Jesus ya nan tap-in di ipogaw ay nabay-an et inpoottda ken Jesus no ngan nan kayat ay kanan nan sinodokna.

¹¹ Dat kanan Jesus, "Owen, naipagtek ken dakayo nan ega naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. Ngem isnan tap-inna et pangngalig nan ikikkak ay mangisolo ken daida.

¹² Isonga iilanda ngem adida getken nan tet-ewa ya dedengngenda ngem adida maawatan tay adyanda ay somagong ken Apo Dios ta mapakawan nan basolda."

¹³ Danat sootken ken daida, "Ay adijo es maawatan nan naay sinodokko? Into pay ngalod esayo ikkan ay mang-awat isnan tap-in di sodsodok? Nan kanan nan sinodokko et siya na.

¹⁴ Nan kalin Apo Dios et siya nan inbonobona.

¹⁵ Nan daan ay natekdagan di bonobon et siya nan kaneg nan ipogaw ay mamannge isnan kalin Apo Dios dat omeysi Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adina patien.

¹⁶ Nan kabatbatowan et kanegna nan mangdenge ya men-gasgasngay ay mangdawat isnan kalin Apo Dios

¹⁷ ngem adi lomamat isnan nemnemna isonga patienya is sin-awayan danat dokongan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina.

¹⁸ Nan ginsatan ay sibit et kanegna nan mangdenge isnan kalin Apo Dios

¹⁹ ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomaknangana ya nan men-gasgasngana is nenemnemna dapay omanap kayet is tap-in di mangipagasing ken siya. Isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios et kalingkingana.

²⁰ Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas isonga nan kaad-adon nan gawis ay ikikkana et siya nan kaneg nan begasna."

*Nan Naipatang Ay Silaw
Luc. 8:16-18*

²¹ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No pasgedan tako nan silaw, ayke tako ippey isnan timba wenneo isnan silok di kama? Ipatang tako adi tapno makasilaw.

²² Siya abes nan kaneg nan epdas naikanan ay olay egay kagtek et awnit magtek met laeng.

²³ Dakayo ay mangdedenge, dengngeno ngalod no waday ingayo.

²⁴ Masapol ay ikkanyo nan dinngeno tay no siya nan ikkanyo et am-amed matap-tapiyan nan panang-awatyoo isnan dengngeno.

²⁵ Tay nan mamatil isnan isolsolok ta maawatana et taaptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan adi mangidnge et olay nan atiatik ay getkena et mamaid."

Nan Ikkan Nan Mentolayan Apo Dios Ay Somika

Mat. 13:31-35; Luc. 13:18-19

²⁶ Kasin ninsodok si Jesus ay mangwani, "Nan ikkan nan mentolayan Apo Dios ay somika et kaneg nan ikkan di esek ay tomobo ay adi kagtek.

²⁷ Tay no epdas inis-ek di ipogaw et kigad san esek ay tomobo tay olay no ngan di ik-ikkan san nin-esek ay maseyep wenneo bomangon siya et tomobo kayet nan inis-ekna ay adi kagtek nan inikkana ay tinmbo.

²⁸ Nan lota nan makigad isnan am-in ay tomobo. Bomgi nan esek dat tomobo dat maliton dat bomgas.

²⁹ Mo pay mensedang dat kanan nan nin-esek, 'Entako men-ani.'

³⁰ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Naay nan kaiyaligan nan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya.

³¹ Nan kanegna et nan kateteenan ay bowa.

³² Ngem no nais-ek dat tomobo et siya nan kadakkelan ay kaiw isonga malilinongan nan bomaey ay koyat."

³³ Adiado nan kaneg tona ay sinod-sodok Jesus isnan ipogaw maipanggep isnan kalin Apo Dios. Insolona isnan getkena ay mabalin ay maawatanda.

³⁴ Maid polos nin-isolowana ay egay nin-pangngalig. Ngem no makekedenga isnan papasolotna danat ikwani am-in nan kayatna ay kaliyen ken daida.

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom

Mat. 8:23-27; Luc. 8:22-25

³⁵ Nagisbet pay dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Entakot isnan bas-ang nan baybay."

³⁶ Dadat taynan nan adoado ay ipogaw et menloganda issan bangka ay nintotok-dowan Jesus et omeysa am-in. Wada gedan nan tap-in di bangka ay nangboboweg ken daida.

³⁷ Dat domateng nan napigsa ay dagem dat menkeyasaw nan danom et maiseyep isnan bangka et ngannganay malimonda.

³⁸ Dapay maseseyep kayet si Jesus isnan solin di bangka ay ninpopongan. Dadat bangonen ay mangwani, "Apo, ay maseseyepka kayet dapay naay malimon tako?"

³⁹ Dat bomangon si Jesus et bilinema nan dagem ya danom ay mangwani, "Ikin-eyo." Dat ikin-en nan dagem dapay omneng nan danom.

⁴⁰ Danat kanan isnan papasolotna, "Dakayon omegyat? Atiatik obpay nan talekyo ken sak-en."

⁴¹ Nasdanasdaawda isnan inikkana dadat men-asikwani, "Manakabalin obpay si tona tay tongpalen nan dagem ya nan danom nan kanana."

5

*Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Luc. 8:26-39*

¹ Inomdan da Jesus isnan demangg di baybay isnan lakon di Geraseno

² et issan dinmakaanda isnan bangka dat sabatenan nan am-ama ay kinapet di anito.

³ Tawaw nan inidyada ken siya isonga nan lil-iyang ay kad-an di natey nan ninteevana. Maiwed makaikawee ken siya olay mo kawalanda.

⁴ Namin ado ay binalbalodda nan ledengna ya nan sikina ngem apedna sokskopoten nan kawal di ledengna danapay engewen nan balod di sikina. Maiwed makaipakin-e ken siya.

⁵ Inagew ya linabi ay menbogbogaw isnan liyang ya nan bilig dapay apedna tegtegteleben nan awakna is bato.

⁶ Issan nang-il-ana ken Jesus et naiyaad-dawi siya isonga dat tomagtag et en ninlokob isnan sagang Jesus.

⁷⁻⁸ Dat kanan Jesus, "Sik-a ay anito, taynam siya." Dat menbogaw san am-ama, "Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan, ay ngan di ngotom ken sak-en? Maseg-angka ta adika mangdosdosa."

⁹ Dat sootan Jesus isnan anito, "Sino nan ngadanmo?" Dat kanan nan anito, "Nan ngadanko et Linibo tay adoado kami."

¹⁰ Dat menseng-ang nan kaanianto ta adina palayawen daida isnan lakon di ili ay deey.

¹¹ Adiado ay beteg nan mangmangan isnan deey pondag

¹² isonga dat kanan nan anito ken Jesus, "Ipalobosmo ta nan deeyday beteg nan kaptenmi."

¹³ Dat ipalobos Jesus et taynanda san am-ama et kaptenda nan kabetebeteg. Dat kanega naong-ong san kabetebeteg et asida tatagtag ay omey isnan deppas dadat matekdag am-in isnan baybay et malimonda. Waay doway libo nan kabibilang san beteg ay natey.

¹⁴ Dat maboka nan menbanbantay isnan kabetebeteg dadat asitntagtag ay omey mangibaga isnan kailili. Dat omey san deeyday nangdenge ta ilaenda mo ngan nan inommat.

¹⁵ Dadat datngan da Jesus dadapay ilaen san am-ama ay kinapet di anito ay ninbabado dadlo dapay ginmawis nan nemnemna. Dadat menkakikibtot.

¹⁶ Dat sodoken san nang-ila nan inommat isnan am-ama ya nan kabetebeteg ken daida.

¹⁷ Dadat ipapati ay komaan da Jesus isnan ilida gapo isnan inommat.

¹⁸ Sinmagong pay da Jesus isnan bangkada dat menseg-ang nan am-ama ay kinapet di anito ken Jesus ta makkey koma ken daida.

¹⁹ Ngem dat iyadin Jesus et kanana, "Somaaka bawet ta ibagam isnan agiyo nan gawis ay inikkan Apo Dios ya nan nangsegangana ken sik-a."

²⁰ Dat somaan san am-ama et ipagtekna isnan lakon di Decapolis nan inikkan Jesus ken siya. Et nasdaaw am-in nan ipogaw.

Nan Nangtagowan Jesus Isnán Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnán In-ina Mat. 9:18-26; Luc. 8:40-56

²¹ Issan nanggedangan da Jesus isnan baybay ay omey isnan demangna et nadagopnan adoado ay ipogaw isdi.

²² Dat domateng nan am-ama ay kanganan is Jairo ay esay apon di sinagoga. Inmey ken Jesus dat menpalintomeng isnan sagangna

²³ et menseg-ang ken siya en, "Apo, matmatey nan anakko. Omalika kad ta gen-am siya ta gomawis."

²⁴ Dat makkey si Jesus dapay omononod kayet nan kaipoipogaw ay mang-alibongbong ken siya.

²⁵ Wada gedan nan in-ina isdi ay egay somalsaldeng nan basana is simpoo ya doway tew-en.

²⁶ Dadama ay naligatan isnan adoado ay nang-ag-agas ken siya et naamin nan kokwana dapay kayet adi kaagasan nan sakitna nodi ket aped masepsep.

²⁷ Dinngena nan damag ay maipanggep ken Jesus isonga dat omey isnan dodokongan Jesus danat sikgaden nan badona.

²⁸ Tay kanana isnan nemnemna en, "Olay no apedak sikgaden nan badona et gomawisak."

²⁹ Idi sinikgadna nan badon Jesus dat masanaldeng nan basana danat liknaen ay nakaan nan sakitna.

³⁰ Dat liknaen abes Jesus ay wada nan pinagawis nan panakabalina danat sagongan nan kaipoipogaw et sootena, "Ay sino nan nangsikgad isnan badok?"

³¹ Dat kanan nan papasoltna, "Ilam ay kaipoipogaw nan mang-al-alibongbong ken sik-a. Damen kayet sooten mo sino nan nangsikgad isnan badom?"

³² Ngem nintamaang kayet ay mangimatmaton mo sino nan nangsikgad ken siya.

³³ Gintek san in-ina nan inommat isnan awakna dat omey ay menpaypayegpeg is eyyatna. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus et ibagana nan tet-ewa.

³⁴ Dat kanan Jesus ken siya, "Ina, ginmawiska gapo isnan pammatim ken sak-en. Somaaka ay menlamlamnin tay adi kasin somagsagong nan sakitmo."

³⁵ Daan ay mentoytoya da Jesus issan inina dat domateng nan nagapo issan baey Jairo et kananda ken siya, "Somaan tako bawet Jairo, ta adim taktaken nan Apo tako." Danat getken ay natey et san anakna.

³⁶ Ngem dinngen Jesus san kinwanida danat kanan ken Jairo, "Adika mensesegang. No waday talekmo ken sak-en et awnit gomawis siya."

³⁷ Kedeng da Pedro ya nan sin-ag-i ay da Santiago ken Juan is pinakkeyna ken siya.

³⁸ Idi inomdanda isnan baey Jairo dadat dengnen nan ngalawngaw ya nan agan di ado ay ipogaw.

³⁹ Dat songgep si Jesus et kanana ken daida, "Dakayon menngalawngaw ya menag-ag-a? Egay katey nan sana ay onga nodi aped maseseyep."

⁴⁰ Dadat sayoten siya isonga dat pabal-aen Jesus daida danat ayagan san tolo ay papasoltna ya nan sin-asawa ay kaanak issan onga et omeyda isnan kad-an san onga.

⁴¹ Dat gen-an Jesus nan ledeng san onga danapay kanan isnan kalida, "Talita kom." Nan kayatna ay kanan et, "Ibangonmo ay anakko."

⁴² Dat mabanangon san babassang ay simpoo ya dowa nan tew-ena et mendaan. Dat masdamasdaaw nan kaipoipogaw.

⁴³ Dat ipoot Jesus ken da amana ya nan inana ta adida ap-apaten isnan ipogaw danapay ibaga en pakanenda san onga.

¹ Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna isdi dadat somaa isnan ilina.

² Isnau Sabado dat men-isolo si Jesus isnan sinagoga et masdaaw nan adoado ay wada isdi ay nangdedenge dadat kanan, "Intu nan aped nang-alaan tona isnan isololona? Intu ngen nan inikkana ay nangala isnan silibna? Kaskasdaaw pay am-in nan ik-ikkana.

³ Ay baken kad siya san alawagi ay anak Maria ya besat da Santiago, Jose, Judas ya si Simon? Wada pay nan bebsatna ay bababai id isna." Isonga dadaet adi mamati ken siya.

⁴ Dat kanan Jesus ken daida, "Am-in ay ipogaw et patpatgenda nan mamadto ay bakenda kailiyana ngem nan osto ay kailiyanda et adi patpatgen nan kakailiyana ya nan pangbona ya nan beb-satna."

⁵ Gapo tay adida mamati ken siya et egay omipaila si Jesus is ado ay kaskasdaaw. Kedeng nan atiatik ay masasakit ay mamati ken siya is ginen-ana ta makaan nan sakitda.

⁶ Nasdaaw si Jesus tay adi patiyan nan ipogaw siya.

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Simpooy Ya Dowa Ay Papasolotna

Mat. 10:5-15; Luc. 9:1-6

Inmey si Jesus isnan kailili ay men-isolo

⁷ danat ayagan nan simpooy ya dowa ay papasolotna et ibaana daida ay sindodwa et inagtana daida is panakabalin ay mangipakaan is anito.

⁸ Danat ibaga ken daida ta kedeng nan soksokodda is gegen-anda isnan menbaatanda. Adida mensengsenget, mensangsangi ya adida omikawkawit is siping

⁹ ya adida omikawkawit is mensokatanda ya sapatos.

¹⁰ Kinwanina pay ken daida en, "No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot adi men-at-aton engganay taynanyo nan ili ay deey.

¹¹ Ngem no adida idnge dakayo isnan ili ay omayanyo dakayot komaan dayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan isoloyo."

¹² Dat omey nan papasolotna ay mangibagbaga isnan ipogaw ta dokoganda nan basbasolda.

¹³ Impakaanda nan adoado ay anito dada-pay lanaan nan wada nan sakitda ta pagewisenda daida.

Nan Nateyan Juan ay Menbonbonyag

Mat. 14:1-12; Luc. 9:7-9

¹⁴ Gintek et am-in nan ipogaw nan ik-ikkana Jesus tay nasodsodok isonga dinngen et Herod ay alin di Judio nan maipanggep

ken Jesus. Wada nan nangwani, "Nan naay ipogaw et si Juan ay din ninbonbonyag ay kasin natago isonga mabalin ay ik-ikkana nan kaskasdaaw."

¹⁵ Nan tap-in di ipogaw abes et kananda en siya si Elias ay kasin natago. Nan tap-in et kananda en si Jesus et mamadton Apo Dios ay kaneg nan deeyda ay mamadto id kasin.

¹⁶ Ngem isnan nangdedengngan Herod isnan inikkana Jesus danat kanan, "Nan ipogaw ay deey et si Juan ay pinapotok ay kasin natago."

¹⁷⁻¹⁸ Kinwanin Herod di tay siya nan nangipabalod ken Juan id kasin tay iniyaw Juan siya isnan nang-asawaana isnan ay-dona ay si Herodias dapay daan nan asawana ay innodin Herod ay si Felipe.

¹⁹ Isonga dat nakaliget si Herodias ken Juan et laydema ay ipapatey siya. Ngem adi mabalin

²⁰ tay iyegyat Herod od si Juan tay getkena ay gawis nan kaipogaw Juan isonga inbalbaliwana. Makokolkol nan nemnem Herod no dedengngena nan kankanan Juan ngem laydema kayet ay dengngen.

²¹ Dat omdan nan agew ay lagsakanda nan naiyanakan Herod danat paayagan am-in nan oopisyal ya nan ap-apon di soldado ya nan kakadangyan id Galilea. Et siya nan nawayaan Herodias ay mangipapatey ken Juan

²² tay dat songgep nan anak Herodias ay babassang ay mensala. Dat gomas-ing da Herod ya nan ib-ana isonga danat kanan isnan babassang, "Ngan nan laydem? Ibagam ta idyak ken sik-a."

²³ Dalos ninsapata ay mangwani, "Olay ngan di ibagam et idyak olay mo nan kagedwan di kinakadangyanko."

²⁴ Dat bomala nan babassang et sootena ken inana en, "Ay ngan di dawatek?" Dat kanan inana en, "Nan olon Juan ay Menbonbonyag nan dawatem."

²⁵ Dat ikakamon tet-ewa san babassang ay songgep et ibagana ken Herod en, "Lay-dek ay paiyalim nan olon Juan ay Menbonbonyag ay napapalato."

²⁶ Menseseg-ang nan ali ngem gapo tay adoado nan nangdedene isnan sapatana et mabain ay teknena nan kinwanina.

²⁷ Isonga dagos ay binaana nan esay soldado ta alana nan olon Juan. Dat omey et potowana nan olon Juan isnan pagbalodan.

²⁸ Danat ippey nan olo isnan palato et idyana isnan babassang danat es idya ken inana.

²⁹ Idi dinngen nan papasolot Juan nan inommat dadat omey alaen nan awakna et ikaobda.

Nan Nangpakanan Jesus Isnán Limay Libo Ay Ipogaw

Mat. 14:13-21; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

³⁰ Sinmagong nan papasolot Jesus ay binaana dadat ibaga am-in nan inik-ikkanda ya nan insolsoloda.

³¹ Dat kanan Jesus ken daida, "Ikekedeng tako ay omey isnan maid ipogaw ta omileng kayo is sin-awayan." Tay adoado nan om-omey isnan kad-anda et maid wayada is ikkanda ay mangan.

³² Dadat menlogan isnan bangka ta makekedengda koma isnan omayanda.

³³ Ngem inmamatonan kayet nan ado ay ipogaw nan ninlologan isnan bangka isongga dadat tomagtak ay magapo isnan il-ilida et las-iyanda daida et omon-onada isnan omayanda da Jesus.

³⁴ Idi domaka da Jesus dadat ilaen nan kaipoipogaw dat maseg-ang ken daida tay kanegda kalmilo ay maid mang-ay-ayowonken daida. Danat ilogi ay men-isolo et adoado nan insolsolona ken daida.

³⁵ Masdem pay dat omey nan papasolotna ken siya ay mangwani, "Naay masdem datakopay wada kayet isnan pondag.

³⁶ Ibagam et ken datona ta was-in omey isnan naisagsag-en ay il-ili ya isnan babaeys isnan ilit ta enda lomako is kanenda."

³⁷ Ngem kinwanin Jesus ken daida, "Dakayo nan mangpakan ken daida." Dadat sooten, "Ay enkami lomako is tinapay is pasal di dowanggasot ay ipakanmi ken daida?"

³⁸ Danat sooten ken daida, "Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo? Kadya enkayo ilan." Enda pay ilan dadat kanan, "Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada et kedeng."

³⁹ Danat patokdowen nan kaipoipogaw isnan logam et malikobda.

⁴⁰ Nalikob nan tap-iná is sin-gagsot ya nan tap-iná is sinlilmampoo.

⁴¹ Dat alan Jesus san limay tinapay ya nan doway ikan dat mentangad id daya et men-iyaman ken Apo Dios. Danat amamasen et idyana isnan papasolotna et iwawatwatda. Danat es ipawatwat nan ikan ken daida.

⁴² Dadat mangan am-in et nabsogda

⁴³ dapay napno kayet nan simpoo ya doway lowa isnan tinogopda ay nabay-an ay tinapay ya ikan.

⁴⁴ Waay limay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay kaibilang nan oongong-a ya bababai.

Nan Nindaanan Jesus Isnán Oson Di Danom

Mat. 14:22-33; Juan 6:16-21

⁴⁵ Nakwas di dat ibagan Jesus isnan papasolotna ta menloganda isnan bangka ta

omon-onada ay omey isnan demangna ay id Betsaida ta danapay es pasaaen nan ipogaw ay nadadagop isdi.

⁴⁶ Nakapakadada pay ken siya dat omey si Jesus isnan bilig ta menlowalo.

⁴⁷ Nalabi et dapay daan nan papasolotna isnan tengan di baybay ya si Jesus et daan es isnan bilig.

⁴⁸ Dat ilan Jesus daida ay adida makaipadaan isnan bangka tay napisga nan dagem. Natan-o pay dat mendaan si Jesus isnan danom ay mangsab-at ken daida. Laosana koma daida

⁴⁹ ngem inilada siya ay mendad-aan isnan danom dat palalo nan egypta tay kananda en waay anito. Dadat kabanogaw

⁵⁰ is egypta issan nang-il-anda am-in ken siya. Ngem dat komali si Jesus ken daida ay mangwani, "Laton, laton sa. Sak-en na. Adi kayo omegyat."

⁵¹ Dat somakyat isnan bangka et kasanaldeing nan dagem. Dadat am-amet masdaaw

⁵² tay adida maawatan nan kabaelan Jesus olay no inilada nan inikkana ay nangipaad-ado isnan tinapay tay adida makaipasnek ay gawis isnan nemnemda.

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret

Mat. 14:34-36

⁵³ Nakagdangda pay et omdanda isnan dagan di Genesaret dadat ipad-an nan bangkada isnan lota benget di baybay.

⁵⁴ Issan dinmakaanda dat inmatonan ay dagos nan ipogaw si Jesus

⁵⁵ dadat asitatagtag isnan bab-ay ay kad-an di masakit ta dangeyenda daida ay mangyey isnan olay intoy getkenda ay kad-an Jesus.

⁵⁶ Et olay mo into nan omayan Jesus ay dadakkel ay ili wenno baban-eg ya olay mo isnan bab-ay isnan ilit et inyeuya kayet nan masaksakit isnan malkitan di ili ay inmayana. Dadapay menseg-ang ken siya ta olay kedeng nan benget nan badona is sikgaden nan masaksakit daet am-in ay nangsikgad et ginmawisda.

7

Nan Nateknan Nan Insolsolon Nan Fariseo Isnán Linteg Apo Dios

Mat. 15:1-9

¹ Nakilikob ken Jesus nan deeyda Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay nagapo id Jerusalem.

² Dadat ilaen ay egay ninboo nan tap-in di papasolot Jesus esadapay mangan ay kaneg nan ogalin di Judio.

³ Tay nan Fariseo ya nan tap-in di Judio et adida mangan no adida menboo omon-ona

ta makaan nan lawada tay siya nan ogalin din alal-apoda.

⁴ Nan esa pay et adida kanen nan mi-nalkitanda engganay owasanda omon-on. Et wada pay nan nateketeken ay ogalida isnan mang-owasanda isnan tasa ya nan banga ya nan kandiloda.

⁵ Isong san deeyda ay Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg et kinwanida ken Jesus en, "Dan adi tongpalen nan papasolotmo nan ogalid di alal-apo tako? Tay manganda dapay adida menboo omon-onapay lawa."

⁶ Dat kanan Jesus ken daida, "Tet-ewa nan kalin Apo Dios ay maipanggep ken dakayo ay aginsosolot ken siya isnan inpasolatna ken Isaias id sang-adom ay mangwani en,

'Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda sak-en isnan kalida ngem addaad-dawi nan nemnemda ken sak-en.

⁷ Maid kapaayan nan mangdaydayawenda ken sak-en tay nan isolsoloda et nan aped bilin di ipogaw dadat aped kankanan en siya nan lintegko.'

⁸ Et tet-ewa ay ik-ikkanyo nan insolat Isaias ay naay tay baybay-anjo nan linteg Apo Dios tapno tongpalenyo nan isolon nan aped ipogaw."

⁹ Danat itoloy ay mangwani, "Ipipinoyo ay mangisiksikap isnan kaadyan nan linteg Apo Dios ta nan ogaliyo nan ik-ikkanyo.

¹⁰ Tay inbagan din si Moses isdin in-pasolat Apo Dios ken siya en, 'Masapol ay tongpalenyo da amayo ken inayo,' ya kanana gedan en, 'Nan komali is ngawi isnan amana wenno inana et maipapatey.'

¹¹ Ngem nan apedyo isololo et kananyo en mabalin ay alaen nan ipogaw nan ibadangna koma isnan amana ya inana dat menlason ken daida en, 'Korban nan naay,' et siya nan mangwaniyana en intedna et san inalana ken Apo Dios.

¹² No siya di nan ikkana dayot tet-ewa itan-oy nan adina et mangbadangan ken da amana.

¹³ Isnan mang-ik-ikkanyo is dana et dokdokoganyo nan linteg Apo Dios tay nan isololon di ipogaw nan apedyo tongtong-palen ya ado pay nan kaneg tona ay ik-ikkanyo."

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw Mat. 15:10-20

¹⁴ Kasin inayagan Jesus nan ipogaw danat kanan ken daida, "Am-in kayo et dengnenyo ta maawatanyo nan ibagak.

¹⁵ Baken nan songgep isnan topek di ipogaw is mangipangawi ken siya nodi nan bomala isnan topekna.

¹⁶ Dakayo ay mangdedenge et dengnenyo no waday ingayo."

¹⁷ Dadat taynan nan ipogaw et songgepda isnan baey. Dat sooten nan papasolotna no ngan nan kayat ay kanan san kinwanina.

¹⁸ Danat kanan, "Ay adiyo es maawatan? Ay adiyo getken ay baken nan songgep isnan topek di ipogaw is mangipangawi ken siya?

¹⁹ Tay nan makan et baken nan nem-nemna is omayana nodi omey isnan egesna dat bomala kasi." Isnan nangwaniyan Jesus isdi et siya nan mang-itdowana en maid lawa isnan makan.

²⁰ Danat itoloy ay mangwani, "Nan ngawi ay kali ay bomala isnan topek ya nan ngawi ay ikkana et siya nan mangipangawi isnan ipogaw.

²¹ Tay nan nemnem di ipogaw nan maggapowan nan am-in ay dakes ay ik-ikkana ay kaneg nan lomalaki ya nan mam-abai, nan mangakew, nan pomapatey, nan makikamkamolala,

²² nan men-ag-agom ya nan am-in ay natkenatken ay sokil. Magapo am-in dadi isnan nemnem. Wada abes nan men-allilaw, nan somisikap, nan men-ap-apal, nan men-ap-apos, nan men-et-etek ya nan adi mang-osal' isnan nemnemna.

²³ Datona am-in nan ngawi ay ik-ikkana di ipogaw ay magapo isnan nemnemda et siya dana nan mangipangawi isnan ipogaw."

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio

Mat. 15:21-28

²⁴ Kinmaan si Jesus isdi dat omey isnan sakop di Tiro. Dat songgep isnan esay baey tay adina layden ay waday mangtek isnan kad-ana tasiyay makailleng ngem adi kabalin ay men-gago.

²⁵ Wada nan esay in-ina isdi ay kinapet di anito nan anakna ay babai. Issan nang-dengngana ay wada si Jesus isdi dat omey menpalintomeng isnan sagangna.

²⁶ Baken Judio san in-ina tay id Fenisia id Siria nan ilina ngem ninseg-ang kayet ken Jesus ta pagawisena nan anakna.

²⁷ Ngem dat kanan Jesus, "Masapol ay mangan nan an-ak omon-onan tay baken osto no maipakan nan kanen di an-ak isnan aso."

²⁸ Naawatan nan in-ina nan kinwanina ay masapol ay badangana nan Judio esanapay badangan nan tap-in di ipogaw isongga danat kanan, "Owen Apo, ngem olay nan aso et kanenda nan kamogay nan an-ak."

²⁹ Dat kanan Jesus, "Osto nan insongbatmo. Somaaka tay kinmaan nan anito et ginmawis nan anakmo."

³⁰ Dat somaa nan in-in a et datngana nan anakna ay maseseyep isnan kama tay tet-ewa ay tinaynan nan anito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnau Awew

³¹ Tinaynan Jesus id Tiro danat laosan id Sidon ya id Decapolis et omey kasin isnan baybay id Galilea.

³² Dat wadada nan mangyey isnan amama ay awew dadat menseg-ang ken Jesus ta gen-ana siya.

³³ Dat ayagan Jesus san awew et omeyda ay dowa isnan kamaid ipogaw. Dat payen Jesus nan gomotna isnan ingan san amama dat mentobba danat kapposen nan dilan san am-ama.

³⁴ Dat mentagad id daya et menpog-es danapay kanan isnan kalida, "Eppata." Nan katyuna ayakan et makadngeka.

³⁵ Dat tet-ewa makadnge ya makadiladil dapay domawes nan menkaliyana.

³⁶ Dat ibilin Jesus ta adida sodsodoken nan inommat. Ngem am-ametda sododenan nan inik-ikkana.

³⁷ Nasdanasdaaw san nangdedenge datat kanan, "Ay-ay. Gawigawis am-in nan ik-ikkana. Olay nan natoweng et makadngeda ya nan omel et makakalida."

8

Nan Nangpakanan Jesus Isnau Epat Ay Libo Ay Ipogaw

Mat. 15:32-39

¹ Isnau namingsan ay agew et kasin nadagop nan adoado ay ipogaw ken Jesus dat naamin nan kanenda. Dat ayagan Jesus nan papasolotna et kanana ken daida,

² "Maseg-angak isnan ipogaw ay naayda tay tolo ay agewda isna dapay naamin et nan baonda.

³ No ipasaak daida dadapay egay nangan et waay maolawda is owtatda isnan daan dapay addaaddawi nan saaen nan tap-in."

⁴ Dat kanan nan papasolotna, "Into pay nan mang-al-an tako is makan isnan naay bilig?"

⁵ Dat kanan Jesus, "Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo?" "Pitpito," kinwanida.

⁶ Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw danat alaen san tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat amam-asen danat ipawatwat isnan papasolotna ta kanan san kaipoipogaw.

⁷ Wada gedan nan nagabis ay baban-eg ay ikan. Dat men-iyaman ken Apo Dios danat ipawatwat es isnan kaipoipogaw.

⁸⁻⁹ Waay epat ay libo nan kabibilangda ay nangan dadapay nabsog. Dadat togopen nan nabay-an et napno nan pito ay lowa. Danat pasaaen nan kaipoipogaw.

¹⁰ Dat menlogan da Jesus isnan bangka et omeyda isnan sakop di Dalmanuta.

Nan Nindawatan Nan Fariseo Ken Jesus Is Kaskasdaaw

Mat. 12:38-42, 16:1-4

¹¹ Dinmateng nan Fariseo ay mensoot ken Jesus ta padpadasenda siya. Kananda en omipaila is kaskasdaaw ay mangipaila ay siya nan tet-ewa ay inbaan Apo Dios.

¹² Ninpog-es si Jesus danat kanan, "Dan aped is kaskasdaaw nan dawdawaten nan ipogaw id wani ay timpo? Tet-ewa nan ibagak ay maid polos maipaila is kaskasdaaw ken dakayo."

¹³ Dat taynan et da Jesus daida isdi dadapay kasin menlogan isnan bangka et omeyda isnan demangna.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo

Mat. 16:5-12

¹⁴ Kinalingkingan nan papasolot Jesus ay omala is baonda et es-esa ay tinapay nan inkakawitda isnan bangka.

¹⁵ Dat bagbagaan Jesus daida ay mangwani, "Makail-ilanyo nan bobod Herod ya nan deeyda ay Fariseo."

¹⁶ Dat men-asikwani nan papasolotna en, "Waay kinwanina di tay kinalingkingan tako ay omala is baon."

¹⁷ Gintek Jesus nan kankananda danat kanan, "Dayon aped ap-apaten nan kamaid di baonyo? Ay adi kayet maawatan nan kabaelak? Ay maid maiyoloyo?

¹⁸ Wada nan ilanyo dayopay adi maimatonan. Wada nan dedenggenyo dayopay adi maawatan. Ay kinalingkinganyo

¹⁹ din limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin limay libo ay ipogaw? Kaat ay lowa din nangtogopanyo isdin nabay-an?" "Simpoo ya dowa," kinwanida.

²⁰ "Din pay es pito ay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo ay ipogaw et kaat ay lowa din nabay-an isdi?" "Pito ay lowa," kinwanida.

²¹ Danat kanan, "Ay adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak nodi nan baken osto ay isolsolon di Fariseo?"

Nan Nangipagawisan Jesus Isnau Nakowap

²² Inmey da Jesus id Betsaida dat wada nan nangyey ken siya isnan kowap dadat menseg-ang ta kapposenan nan matana ta makaila.

²³ Dat pedneng Jesus et ipangona isnan benget di ili. Dat tobbaan Jesus nan matana danat kapposen. Danat sooten, "Ay waday mailam?"

²⁴ Daet mentamaang san kowap danat kanan, "Wada. Iilak nan ipogaw ngem kanegda kaiw ay mendad-aan."

²⁵ Dat kasin kapposen Jesus nan matana. Dat menbotag san kowap et pinmat-a dadlo nan iilaena.

²⁶ Dat pasaaen Jesus ay mangwani, "So-maaka ngem adika somagsagong isnan ili ay tinaynanta."

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus

Mat. 16:13-20; Luc. 9:18-21

²⁷ Inmey si Jesus ya nan papasolotna isnan kailili id Cesarea Felipe. Issan nindaaananda dat sootoen Jesus en, "Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?"

²⁸ Dadat kanan, "Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias dapay kanan nan tap-in en sik-a nan esa isdin tap-in di mamadton Apo Dios."

²⁹ Dat sootoen Jesus ken daida, "Dakayo pay abes, ay ngan nan pangwaninyo ken sak-en?" Dat kanan Pedro, "Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana en awnit omali ay men-apo."

³⁰ Dat bilinen Jesus daida ta adida ibaga isnan olay sino ay ipogaw.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana

Mat. 16:21-23; Luc. 9:22

³¹ Inlogin Jesus ay men-isolo ken daida ay masapol ay mapaligatan siya ay Iyon-an Am-in di Ipogaw tay nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit adyanya siya dadapay ipapatey siya ngem is katlon di agew et matago kasi.

³² Inpootna pay ay mangibaga. Dat ipagay-ed Pedro siya et yamyamana si Jesus gapo isnan inbagana ken daida.

³³ Dat menligos si Jesus danat ilan nan papasolotna danapay abes yamyaman si Pedro et kanana, "Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin Satanas. Nan ninem-nemmo et baken adi si Apo Dios is na-gapowana nodi isnan ipogaw."

Nan Ikkana Nan Maitapi Ken Jesus

Mat. 16:24-28; Luc. 9:23-27

³⁴ Dat ayagan Jesus nan papasolotna ya nan ado ay ipogaw et kanana ken daida, "No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay kaneg natey et nan awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en."

³⁵ Tay nan mangnemnemnem isnan awakna et kedeng et awnit matey met laeng. Ngem nan adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en ya nan mangibagaana isnan gawis ay damag et

olay no matey ngem matagotago ay engenggana ken Apo Dios.

³⁶ Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa isnan am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi.

³⁷ Tay maid polos kinabaknang di ipogaw is makasokat isnan biyagna.

³⁸ Ngawingawi nan ipogaw id wani tay ado nan mangdokdokog ken Apo Dios. Isonga no sinoy mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok et awnitko abes adyan daida isnan omaliyak ay mangipala isnan kangatok ya nan kangaton Ama ya nan kaangheanghelna."

9

¹ Danat kanan pay ken daida, "Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan panakabalin Apo Dios isnan mentolayana."

Nan Nateknan Nan Ilan Jesus

Mat. 17:1-13; Luc. 9:28-36

² Nalloz nan enim ay agew dat ayagan Jesus da Pedro ken Santiago ya si Juan danat ipango daida isnan atakdag ay bilig. Dat tomeken nan kaiilaan Jesus ken daida

³ et pinmolapolaw ay sinmilang nan badona ay maid is-isona isnan batawa

⁴ dat menpaila da Elias ken Moses ay makitooytoya ken Jesus.

⁵ Dat kanan Pedro ken Jesus, "Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami is toloy bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa."

⁶ Ngem apedna kinwani di tay pilmi ay nasngangda et adina getken nan kankanagan.

⁷ Dadat maililingban isnan liboo dadat denggen dat ibilin Jesus ken daida en, "Adiyo polos ibagbagya nan inilayo engganay kasi-nak matago."

⁸ Dat menpangatamaang da Pedro ngem daet nakekedeng si Jesus ay maid da Elias ken Moses.

⁹ Issan lomaylayoganda issan deey ay bilig dat ibilin Jesus ken daida en, "Adiyo polos ibagbagya nan inilayo engganay kasi-nak matago."

¹⁰ Egayda sinodsodok ngem asida popoot mo ngan nan kankanagan ay kasina matagowan.

¹¹ Dadat sootoen abes ken Jesus en, "Dakan kanan en kasinka matago dapay kanan nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios en masapol ay omon-onia ay omali si Elias mo si Kristo?"

¹² Dat kanan Jesus, "Tet-ewa ay omali omon-onia si Elias ta isaganana nan am-in. Ngem ayta ngalod dan naisolat isnan kalin

Apo Dios en masapol ay mapaligatanak ya maamisak?

¹³ Ibagak ken dakayo ay epdas inmali si Elias ngem inikkan nan deeyday ipogaw nan kinaykayatda ken siya tay pinateyda ay kaneg nan naisolat id kasin ay ommat ken siya."

Nan Nangpakaanan Jesus Isn Nan Anito Ay Nangpakedas Isn Nan Onga
Mat. 17:14-21; Luc. 9:37-43

¹⁴ Simmagong da Jesus issan kad-an san tap-in di papasolotna dadat ilaeen ay adoadonan ipogaw dapay makisongsongbat nan men-is-isolo isnan linteg issan deeyday papasolot Jesus.

¹⁵ Kaanila nan ipogaw ken Jesus dadat nasdaaw dadapay tomagttag ay mangsab-at ya mangtoga ken siya.

¹⁶ Dat kanan Jesus ken daida, "Ngan nan mangsongsongbatanyo ken da todi?"

¹⁷ Dat kanan nan esay am-ama, "Apo, iyalik koma ken sik-a nan naay anakkotay wada nan anito ay mang-om-omel ken siya.

¹⁸ No kapten san anito siya danat tokangen et omosab nan topekna dat mengilet nan bab-ana dapay komenteg nan awakna. Inbagak isnan papasolotmo en pakaanenda nan anito ngem adida kabaelan."

¹⁹ Dat kanan Jesus ken daida. "Dakayo od id wani et adi kayo polos mamati. Nabaya-gak ay nakitetee ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo kayet pomati. Aye pay di anosko ken dakayo. Iyaliyo isna."

²⁰ Dadat eyey san onga ken Jesus. Idi inilan nan anito si Jesus danat pakedesan san onga et matokang dat menbalibalin dapay men-osab nan topekna.

²¹ Dat kanan Jesus, "Tongona nan nangkapetan nan anito ken ton?" Dat kanan san aman di onga, "Enggana isnin kaong-ongana.

²² Namin ado ay binkasna siya isnan apoy no baken et isnan danom ta matey koma. Maseg-angka ta badangam nan anakkno kabaelam."

²³ Dat kanan Jesus, "Damen aped kanan en no kabaelak? Nan mamati ken Apo Dios et maid adi mabalin is maikkana."

²⁴ Dat pigsaan san am-ama nan kalina ay mangwani, "Mamatiyak. Ngem kolang nan pammatik isongan mangbadangka ta maanayan nan pammatik."

²⁵ Dat ilan Jesus ay madagdagop nan ipogaw ay manglikob ken daida danat bilinen nan anito ay mangwani, "Sik-a ay toweng ya omel ay anito, taynam siya ta adim kasin kapkapten."

²⁶ Dat men-owakis nan anito et dadama nan ikkana ay mangpakedas issan onga dat komaan et taynana siya. Dat kega natey

nan kaiil-an san onga isongan kanan san deeyday ipogaw en natey.

²⁷ Ngem dat gen-an Jesus nan ledengna danat bangonen et tomakdeg.

²⁸ Dat makekedeng da Jesus ya nan papasolotna ay songgep isnan baey dat sooten nan papasolotna, "Aytay dakamin adi makaipakaan issan deey ay anito?"

²⁹ Dat kanan Jesus, "Nan anito ay kaneg todi et adi maipakaan no adiyo ipapasnek ay menlowalo."

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isn Nan Katedeyana

Mat. 17:22-23; Luc. 9:44-45

³⁰ Kinmaan da Jesus isdi dadat laosan id Galilea tay kayat Jesus ay maid mangtek isnan menteteanda

³¹ ta isolowana nan papasolotna. Danat ibaga ken daida en, "Nganngani ay maitebak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan mangdepap ken sak-en et awnitda mangpatey. Ngem isnan maikatlo ay agew et awnitak matago kasin."

³² Egayda maawatan nan kayatna ay kanan ngem mabainda ay mangsoot.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan

Mat. 18:1-5; Luc. 9:46-48

³³ Inomdanda pay id Capernaum dadat songgep isnan baey dat sooten Jesus no ngan nan kinkinwanida isnan daan.

³⁴ Ngem igiginekda tay nan kinkinwanida et mo sino nan kapatgan ken daida.

³⁵ Dat tomokdo si Jesus et palikobena daida ay simpoo ya dowa ken siya. Danat isolowan daida ay mangwani, "Nan manglayad ay siya nan kapatgan ken dakayo et masapol ay iyoy-oyana danapay badbadangan am-in ay ipogaw."

³⁶ Danat ayagan nan esay onga et daina-gena danapay kanan,

³⁷ "Nan manglayad ya mang-ayyw isnan kaneg nan naay onga gapo isnan pammatina ken sak-en et siya nan kaneg nan layadna ken sak-en. Et nan manglayad ken sak-en et bakenak kedeng is laydena nodi laydena gedan nan nangbaa ken sak-en ay si Apo Dios."

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bodmadang

Luc. 9:49-50

³⁸ Dat kanan Juan, "Apo, inilami nan esay am-ama ay mangipapkakaan is anito isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano ken sik-a. Ngem inyadimi tay baken tako ib-a."

³⁹ Dat kanan Jesus, "Adiyo iyadi siya tay nan mang-osal isnan ngadanko ay mangikkan is kaskasdaaw et adi mabalin ay aposena sak-en ay dagos.

⁴⁰ Tay nan adi mang-ap-apos ken datako et daida nan bomadbadang.

⁴¹ Tet-ewa nan ibagak ken dakayo en olay nan aped mangpainom is danom ken dakayo gapo tay ib-ayo sak-en ay si Kristo et awnit wada nan ganabena."

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol

Mat. 18:6-11; Luc. 17:1-3

⁴² "Ngem no wada nan mang-aw-awis ay menbasol nan esa ay kapatpati ken saken et gag-awis no maitakden nan losong ay bato isnan bagangna dat maibkas isnan baybay."

⁴³ Dat itoloy Jesus en, "Mo nan ikkan nan ledengmo di makabasolam et gawis no pokolam ta iwasitmo tay gag-awis no kolang nan ledengmo id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan ledengmo id wani dakat mapaligatan isnan impilno ay kad-an di apoy ay adi katkatey.

⁴⁴ (-)

⁴⁵ Ya no nan ikkan nan esa ay sikit di makabasolam, gag-awis no pokolam. Tay gag-awis mo es-esang nan sikit id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan sikit dakapay omey isnan apoy ay adi katkatey.

⁴⁶ (-)

⁴⁷ Et no gapo abes nan pang-ilan nan esay matam is makabasolam et gawis no soklatem laengen. Tay gag-awis no es-esang nan matam id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan matam dakat omey isnan apoy ay adi katkatey.

⁴⁸ Tay id isdi ay impilno et adi katkatey nan bogis isnan awakda ya adi kasebseban nan apoy ay eng-enggana.

⁴⁹ Kaneg nan mang-osalan nan ipogaw isnan asin ay mangpagawis is makan et nan ligat abes nan osalen Apo Dios ay mangpagawis isnan ogalin di ipogaw.

⁵⁰ Gawis nan asin ngem no epdas nakaan nan sidekna et maid et kaosalana. Isongga dakayo et menpinagawis kayo ta menbinadang kayo ay kaneg nan mangipaimisan nan asin isnan makan."

10

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang

Mat. 19:1-12; Luc. 16:18

¹ Kinmaan da Jesus isdi dadat omey isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan ay sakop di Judea. Dat kasin madagop nan kaipo-pogaw ken siya danat isolowan daida tay siya nan sigod ay ogalina.

² Dat wada abes nan tap-in di Fariseo ay omey mangpadas ay mangsikap ken Jesus

isongga dadat kanan, "Ay ipalobos nan linteg tako ay idangan nan lalaki nan asawana?"

³ Dat kanan Jesus, "Ngan nan bilin ay insolat din si Moses?"

⁴ Dadat kanan, "Inpalobosna met. Ngem masapol kano ay men-ited nan lalaki is kasolatan ken asawana ay mangipagtek ay nin-idangda sanapay pakaanen siya."

⁵ Dat abes kanan Jesus, "Gapo tay gitekna od ay adi kayo maisolowan isongga siya nan insolatna.

⁶ Ngem wada isnan naisolat ay maipanggep isdin login di batawa en, 'Binoliw Apo Dios nan ipogaw ay lalaki ya babai.

⁷ Isongga taynan nan lalaki da amana ken inana et maitapi ken asawana.

⁸ Et nan deeyda ay sin-asawa, men-balinda ay es-esang,' kanana. Tet-ewa benkenda dowa nodi es-esang.

⁹ Isongga baken osto no men-idang nan tinipon Apo Dios."

¹⁰ Sinmagondga isnan baey dat sooten nan papasolotna no ngan san kayatna ay ibaga issan kinwanina.

¹¹ Danat kanan ken daida, "Nan lalaki ay makiidang dat makiasawa is teken et kaneg gedan mamabai.

¹² Kaneg abes nan babai et makabasol no makiidang dat makiasawa is teken."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a

Mat. 19:13-15; Luc. 18:15-17

¹³ Wadada nan nangyey is oongong-a ken Jesus ta mokena kapposen daida ta mabindisyonanda ngem inyadin nan papasolt Jesus daida.

¹⁴ Ngem idi inilan Jesus danat sagiit den daida ay mangwani, "Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios.

¹⁵ Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan mangtalkan nan oongong-a isnan amada."

¹⁶ Danat sag-es-angen ay manglak-ey isnan oongong-a et ipatangna nan ledengna isnan oloda ay mangwani en, "Bindisyonan Apo Dios dakayo."

Nan Kadangyan

Mat. 19:16-30; Luc. 18:18-30

¹⁷ Isnan nalobwatan da Jesus et nintagtag nan esay lalaki dat menpalintomeng isnan sagang Jesus danat kanan, "Apo, gawigawiska ay ipogaw isongga ibagam kad no ngan nan osto ay ikkak ta matagotagowak ken Apo Dios."

¹⁸ Dat kanan Jesus, "Dakan aped kanan en gawigawisak dapay si Apo Dios et kedeng nan kagawisan.

¹⁹ Getkem met nan linteg Apo Dios ay kanana, "Adika menpatpatey, adika mamabai, adika mangak-akew, adika menpab-pabasol isnan ib-am, adika men-al-allilaw ya masapol ay tongpalem da amam ken inam."

²⁰ Dat kanan san lalaki, "Apo, am-in dana et tinongtongpalko enggana isdin kaon-gak."

²¹ Palalo nan layad Jesus issan nangilaana ken siya danat kanan, "Wada pay nan esang ay kolangmo. Enka ilako am-in nan kokwam damet ipakdaw isnan kokodokdo nan lakona dakat omali et maitapika ken sak-en. Tay no siya nan ikkam et awnit wada nan kinakadangan-yano id daya."

²² Ngem isnan nangdengngana issan kinwanin Jesus et maiila isnan angasna ay menbabawi nan nemnemna. Dat menseseg-ang ay komaan tay adina kayat ay taynan nan kinakadangyan.

²³ Dat menligos si Jesus ay mang-ila isnan papasolotna danat kanan, "Naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios."

²⁴ Nasdaaw nan papasolotna issan kinwanina. Dat kasiñ kanan Jesus, "Gagayyemko, tet-ewa ay naligat nan kaitapiyan nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios.

²⁵ Nalaklaka pay nan songgepan nan camel isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan nan kadangyan isnan mentolayan Apo Dios."

²⁶ Dadat am-amed masdaaw dadat kanan, "Apo, sino pay obpay nan mabalin ay maisalakan?"

²⁷ Dat iilan Jesus daida danapay kanan, "Nan adi mabalin ay ikkan di ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan isonga am-in ay mangpati ken siya et maisalakan, kadangyan man wenno kodo."

²⁸ Dat kanan Pedro, "Ilam dakami. Tinay-nanmi nan am-in ta maitapi kami ken sik-a."

²⁹ Dat kanan Jesus, "Owen. Ibagak nan tet-ewa ken dakayo et nan mangtayan isnan baeyna, bebsatna, inana, amana, anakna ya nan payewna isnan maitapiyan ken sak-en ya nan mangibagaana isnan gawis ay damag Apo Dios

³⁰ et awnitda maagtan is am-amed id wani ay timpo. Maagtanda is ad-ado ay baey, bebsat, in-a, an-ak ya paypayew mo nan tinaynanda ngem mapaligatanda abes. Ngem maagtanda abes is biyag ken Apo Dios ay maid patenggana.

³¹ Et ado isnan kapapatgan id wani et awnit daida nan kababaan ya ado isnan kababaan id wani et awnit daida nan kapapatgan."

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Katedanya

Mat. 20:17-19; Luc. 18:31-34

³² Issan omay-ayanda id Jerusalem et inyon-onan Jesus ay mangidadaawes. Nasdaaw nan papasolotna ya omeegyat am-in nan ipogaw ay nangboboweg tay omeey si Jesus id Jerusalem ay kad-an nan bosona. Dat kasiñ ayagan Jesus san simpoo ya dowa ay papasolotna danat ibaga ken daida nan awnit ommat ken siya.

³³ Kanana, "Dengngeno, naay omeey tako id Jerusalem et maidyaak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg. Awnitda kanan en masapol ay maipapateyak esadapay idya sak-en isnan baken Judio.

³⁴ Et awnitda mangsaysayot, mangtobbatobba ya mangaibaig esadapay mangpatey. Ngem awnitak matago kasiñ isnan maikatlo ay agew."

Nan Nindawatan Da Santiago Ken Juan Ken Jesus

Mat. 20:20-28

³⁵ Inmey da Santiago ken Juan ay anak Zebedeo ken Jesus dadat kanan, "Apo, wada koma nan dawatenmi ken sik-a."

³⁶ Dat kanan Jesus, "Ngan nan laydenyo ay ikkak ken dakayo?"

³⁷ Dadat kanan, "Apo, no mabalin ta isnan men-aliyam et tomokdo kami koma isnan makanawan ya nan makanigidmo."

³⁸ Ngem dat kanan Jesus, "Adiyo getken nan dawdawtenyo. Ay makaitoled kayo ay mang-omkon isnan ligat ay awnitko ligaten? Ay makaitoled kayo isnan tetey ay kaneg nan ikateyko?"

³⁹ Dadat kanan, "Owen. Makaitoled kami."

Dat kanan Jesus, "Tet-ewa ay awnit kayo maligatan ay kanegko. Et awnityo itoled nan tetey ay ikateyko."

⁴⁰ Ngem bakenak is kallebbeng ay menpili is tomokdo isnan makanawan ya makanigidko tay si Apo Dios nan mangpili isnan tomokdo is dana."

⁴¹ Issan nangdengngan nan simpoo ay ib-ada ay papasolotna isnan dinawat da Santiago dadat ligten daida.

⁴² Isonga dat ayagan Jesus daida am-in et kanana, "Getkenyo nan maik-ikkikan isnan makwani en apo ya nan tap-in di mentolay isnan batawa. Igagatinda nan ipogawda gapo tay wada nan kalinteganda ken daida.

⁴³ Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan manglayad ay ngomato

ken dakayo et masapol ay siya nan men-pababa ta badangana nan iib-ana.

⁴⁴ Owen, nan manglayad ay kapatgan ken dakayo et masapol ay mensilbi ay kaneg baa isnan iib-ana.

⁴⁵ Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et egayak inniali ay masilbiyan nodi tapno mensilbiyak isnan ipogaw. Isonga awnitak matey tapno masbot nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda."

Nan Nangipagawisan Jesus Isnán Kowap

Mat. 20:29-34; Luc. 18:35-43

⁴⁶ Inomdan da Jesus ya nan papasolotna id Jerico dapay kayet on-onoden nan adoado ay ipogaw. Isnán kinmaananda isdi et wada nan esay kowap ay anak Timeo ay si Bartimeo ay nangitotokdo isnan benget di kalsa ay menlimlimos.

⁴⁷ Issan nangdengngana ay si Jesus ay iNazaret nan lomaos dat menboggogaw ay mangmangwani, "Jesus ay apon din si David, seg-angam kad sak-en."

⁴⁸ Dat ibagan nan ado ay ipogaw ta iginekna. Ngem am-amed kayet ninbogawen, "Apon din si David, seg-angam adi sak-en."

⁴⁹ Dat itakdeg Jesus et kanana, "Ayaganyo siya." Dadat ayagan san kowap ay mangwani, "Gomasingka tay naay paayagana sik-a."

⁵⁰ Danat men-itep-a nan ewesna et katanakdeg dat omey ken Jesus.

⁵¹ Dat kanan Jesus ken siya, "Ay ngan nan kataymo ay ikkak ken sik-a?" Danat kanan, "Apo, kaytek ay makaila koma."

⁵² Dat kanan Jesus, "Enka. Gomawiska gapo isnan pammatim ken sak-en." Dat maganawis nan matana et makaila dadlo dat makkey ken Jesus.

11

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnán Inmayanda Id Jerusalem

Mat. 21:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-

¹⁹ ¹ Issan om-omdanan da Jesus id Jerusalem ay ngannganida laosan id Betfage ya id Betania ay gogowaben nan bilih ay Olivo dat ibaan Jesus nan dowa ay pasolotna

² ay mangwani, "Enkayo isnan ili ay deey et awnityo laen nan koyaw di kabayo ay egay kasaksakayan ay naibabaod. Dayot okasen nan baodna ta iyaliyo isna.

³ No waday mangsot en, 'Dayon aped alaen sa?' dayot kanan en, 'Masapol nan apo tako ngem sin-awyan danat ipasagong.'

⁴ Inmeyda dadat tet-ewa datngan nan koyaw di kabayo isnan kalsa ay naibabaod

isnan segpan di baey dadat okasen nan baodna.

⁵ Wadada nan nang-ila dadat sooten, "Dakayon kak-aanen nan baod tosa?"

⁶ Dadat ibaga san kinwanin Jesus dat itan-oy san nang-ila ken daida.

⁷ Inleyda san kabayo ken Jesus dadat iyap-ap nan badbadoda isnan edeg san kabayo dat mensakay si Jesus.

⁸ Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daan ay daanen Jesus ta mangipaila ay daydayawenda siya. Nan tapina et inmalada isnan lamos ay timtoboo isnan daanena.

⁹ Dat menboggogaw nan ipogaw ay inmon-onia ya nan omon-onod ay mangmangwani, "Hosanna. Madayaw nan naay Ali tako. Mabindisyonan nan inbaan Apo Dios ay mentolay ken datako

¹⁰ ya gawigawis abes nan mentolayana tay awnitna isagong din nintolayan din alapo tako ay si Ali David. Madaydayaw si Apo Dios id daya."

¹¹ Dadat omdan id Jerusalem et songgep si Jesus isnan Templo danat tamaangen am-in nan wada isdi. Gapo tay nasdem dadat komaan ay omey id Betania ay nanakkey nan simpoo ya dowa ay papasolotna.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas

Mat. 21:18-19

¹² Kawakgatana isnan nagapowanda id Betania ay omey kasin id Jerusalem et naowat si Jesus.

¹³ Danat ilaeen isnan naiyad-addawi nan kaiw ay higos ay adoado nan tobona. Isonga dat omey si Jesus ay mang-ila no waday begasna tay nan higos et bomgas isnan bomalaan nan tobona. Ngem idi ilaena dat maid polos begasna tay baken timpon di panagbebegas di higos.

¹⁴ Danat kanan, "Adika kasin makabegas." Didinngen nan papasolotna nan kinwanina.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnán Men-ilaklo Isnán Templo

Mat. 21:12-13; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

¹⁵ Isnán inomdanda id Jerusalem dat kasin omey si Jesus isnan Templo. Danat pabalaen nan men-ilaklo ya nan lomaklako isnan awnitda ited ken Apo Dios dana-pay tokangen nan lamisaan di mensok-sokat isiping ya nan tokdowan di men-ilaklako is kalapati.

¹⁶ Inyadina gedan nan men-aawit ay mangidaan isnan Templo.

¹⁷ Danat isolowan daida ay mangwani en, "Naisolat isnan kalin Apo Dios en, Nan baeyko et paglol-owlawan am-in di

ipogaw.' Siya di nan inpasolat Apo Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen ay pagsos-owitikan nan baeyna?"

¹⁸ Dinngen pay nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg dadat anapen nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus. Ngemomegyatda ay mang-ikkan tay nsadaaw am-in nan ipogaw isnan insolona.

¹⁹ Nasdem pay di dat taynan da Jesus nan ili.

*Nan Maadal Issan Kaiw Ay Higos
Mat. 21:20-22*

²⁰ Issan kawakgatana et linaosanda kasin san kaiw ay higos ay maid begasna. Ilan pay nan papasolotna ay naango enggana isnan lamotna

²¹ Dat nemnemen Pedro din kinwanin Jesus danat kanan, "Apo, ilam pod san kaiw ay binaosmo et naango."

²²⁻²³ Dat kanan Jesus ken daida, "Nen-emnemenyo nan kanak. No mamati kayo ay maid dowadowana ken Apo Dios et mabalin ay ibagayo isnan deey ay bilig en men-aton isnan baybay et men-aton tet-ewa.

²⁴ Isonga ibagak ken dakayo, olay mo ngan nan dawatenyo ken Apo Dios, no talkenyo siya awnit tongpalena tet-ewa nan dawatyo.

²⁵ Ya abes no menlowalo kayo et masapol ay pakawanenyo nan nakabasol ken dakayo ta pakawanen abes Amayo id daya nan basbasolyo."

²⁶ (-)

*Nan Nagapowan Nan Kalebengen Jesus
Mat. 21:23-27; Luc. 20:1-8*

²⁷ Inmeyid Jerusalem kasing dat isnan mendad-aanan Jesus isnan Templo et inmey ken siya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a.

²⁸ Dadat soot, "Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebengam ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam? Ay sino nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?"

²⁹ Danat kanan abes ken daida, "Sootek od na ken dakayo et no makasongbat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko. Siya na nan sootek.

³⁰ Into nan nagapowan din kalebengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios weno isnan ipogaw? Ibagayo."

³¹ Dadat men-asisoot ay mangwani, "Ay ngan nan isongbat tako? Mo kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, 'Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan?'

³² Ngem ayke tako kanan en nagapo isnan ipogaw?" Siya nan kinwanida tay omegyatda isnan kaipoipogaw tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan.

³³ Isonga dadat kanan en, "Adimi getken." Daet kanan Jesus, "Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak."

12

Nan Nangiyaligan Jesus Isnau Menlebbeng Ay Judio

Mat. 21:33-46; Luc. 20:9-19

¹ Dat menpangngalig si Jesus ken daida ay mangwani, "Wada nan am-ama ay nin-esek is adoado ay onas danat bakden nan om-a. Dat omset is paglebkan ay mangset-set isnan danom di onas dapay mensaad is atakdag ay baey ay mentean di menbanbantay. Danat ipaayowan esapay omey isnan addaaddawi ay ili.

² Inomdan pay nan kaapitan nan onas dat ibaan san kakwa nan esay baana ta ena alaen nan pigasna.

³ Ngem dinpap san men-ay-ayowan san inbaana dadat baibaigen esadapay ipasaa ay maid polos ginegen-ana.

⁴ Dat kasing omibaa san kakwa is esa. Ngem ginongayanda nan olona dadapay baibainan siya.

⁵ Dat kasing omibaa nan kakwa is teken. Dadat pateyen. Et adoado pay nan inik-ikkanda ay ngawi isnan tap-in di baan di kakwa. Binaigda nan tap-in ya pinateyda nan tap-in.

⁶ Kamaodiyan et kedeng nan kalalayadna ay anak is nabay-an danat ibaa tay kanana en modatya siya nan idngeda.

⁷ Ngem kanan san deeyda ay mang-ay-ayowan en, 'Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidna.'

⁸ Isonga dadat depapen et pateyenda dadat ibala isnan onasan."

⁹ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ngan pay nan ikkan et san kakwa ken daida? Awnit omey et pateyena nan deeyday mang-ay-ayowan danat ipaayowan isnan teken ay ipogaw san om-a.

¹⁰⁻¹¹ Waay binasayo met nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay ipakekenegna nan baey. Inikkan Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw ken datako.'

¹² Gintek san deeyday aap-apon di Judio ay daida nan kankanan Jesus ay nang-adi issan inbab-aan nan kakwa issan onasan

ya nan napateg ay bato tay adyanda siya. Isonga laydenda ay depapen siya. Ngemomegyatda isnan ipogaw isonga dadat komaan et taynanda si Jesus.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mat. 22:15-22; Luc. 20:20-26

¹³ Nakwas di dadat ibaa nan tap-in di Fariseo ya nan ib-an Ali Herod ta enda sikapan koma si Jesus isnan mensootanda ta waday mangipabasolanda ken siya.

¹⁴ Inomdan san nabaa ken Jesus dadat kanan, "Apo, getkenmi ay tet-ewa am-in nan kankanan tay adika polos al-allilawen nan ipogaw nodi isolsolom nan layden Apo Dios ay ikkanda ya maid paam-amdem isnan nangato ya nababa ay ipogaw. Isonga ibagam kad ken dakami no iyadin nan linteg tako nan mangbayadan tako is bowisken Cesar ay ali id Roma.

¹⁵ Ay menbayad kami wенно adi?" Ngem getken Jesus ay agindasosoot isonga danat kanan, "Aytay dayon padpadasen ay mangsikap ken sak-en? Omyali kayo is esay siping ta ilaek."

¹⁶ Dadat omidya. Dat sooten Jesus, "Sino nan kaangas ya kangadan isna?" Dadat kanan, "Si Cesar."

¹⁷ Dat kanan Jesus en, "No siya ngalod sa et kowan Cesar nan siping isonga ikkanya ken Cesar nan kallebbengana dayopay abes ikkan ken Apo Dios nan kallebbengana." Dadat masdaaw gapo isnan laingna ay somongbat.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey

Mat. 22:23-33; Luc. 20:27-40

¹⁸ Imney ken Jesus nan tap-in di Saduceo ay mangpadas ay mangsikap ken siya. Datona nan tap-in nan Judio ay adi mamatni en kasan matago nan natey.

¹⁹ Kinwanida ken Jesus, "Apo, insolat Moses id sang-adom en mo matey nan lalaki ay inmasawa dapay maid anakna et masapol ay asawaen nan besat san natey nan balo ta omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey.

²⁰ Kadya, id kasin et wada nan pito ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna. Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda.

²¹ Dat asawaen nan maisned san aydona ay balo dat matey abes ay maid anakda. Et siya gedan nan inommat isnan maikatlo

²² enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda. Kaodiyen ay natey san balo.

²³ Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey ay sino pay nan osto ay asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?"

²⁴ Dat songbatan Jesus daida ay mangwani, "Baken osto nan nemnemyo tay adiyo od maawatan nan naisolat isnan kalin Apo Dios ya adiyo getken abes nan kabaelana.

²⁵ Tay isnan matagowan nan natey et menbalinda ay kaneg nan aanghel id daya ay adi makias-asawa.

²⁶ Et maipanggep isnan matagowan nan natey, ay egayyo binasa nan insolat din si Moses? Inpagtekna ay gintekna ay kasin matago nan natey isdin nangisolatana isnan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios ken siya isdin menbidbidang ay kaiw. Tay insolatna nan kinwanin Apo Dios ken siya en, 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham ken Isaac ya si Jacob.'

²⁷ Siya na nan insolatna dapay epdas natey da Abraham issan nangwanian Apo Dios isdi. Et siya di nan manggetkan tako ay matago kasin nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalini ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda natago kasin. Isonga tet-ewa ay naillado kayo."

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios

Mat. 22:34-40; Luc. 10:27

²⁸ Imney ken Jesus nan esay men-is-isolo isnan linteg. Dinngena nan kinkinwanin san Saduceo et gintekna ay gawis nan insongbat Jesus ken daida isonga danat sooten, "Apo, ngan nan kapatgan ay linteg Apo Dios?"

²⁹ Dat kanan Jesus, "Nan kapatgan ay linteg Apo Dios et siya na. 'Dakayo ay Judio, dengngeny. Nan Ap-apo tako ay si Apo Dios et siya nan Dios ay maid teken.

³⁰ Masapol ay laylaydenyo siya ay ostooto isnan nemnem ya posoyo ya isnan am-in ay ik-ikkanya ya isnan kabaelanyo.'

³¹ Nan maikadwa ay kapatgan et, 'Laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan pananglaylayadyo isnan awakyo.' Maid teken is napatpateg ay linteg Apo Dios mo datona."

³² Dat kanan san men-is-isolo isnan linteg, "Osto Apo. Tet-ewa nan kinwanim en esa et kedeng si Apo Dios ay maid teken is dios.

³³ Et tet-ewa abes ay masapol ay laylayden tako siya isnan nemnem, poso ya nan am-in ay kabaelan tako. Et osto gedan nan kinwanim ay masapol ay laylayden tako nan ib-a tako ay kaneg nan manglaylaydan tako isnan awak tako. Tet-ewa ay napatpateg di is ikkan tako mo nan am-in ay ik-ikkanya tako ay men-id-idya is pala ken Apo Dios ay kaneg nan mapalti ya nan tap-in."

³⁴ Gintek Jesus ay nanemneman di ay ipogaw tay gawis nan songbatna isonga danat kanan, "Nganganika ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios."

Inmegyat et nan tap-in di ipogaw ay mensos-oot ken Jesus tay gawis am-in nan songbatna.

*Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Luc. 20:41-44*

³⁵ Issan nin-isolowan Jesus isnan Templo et sinoottna en, "Dan kanan nan men-isolo isnan linteg en alapon Kristo din si David.

³⁶⁻³⁷ dapay inbagan David nan initdon Ispirito Santo ken siya ay kanana en Apapona si Kristo? Tay siya na nan kinwanin David,

'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan makanawanko engganay abakek am-in nan bosom.'

Dat itoloy Jesus en, "No kanan David en Ap-apona si Kristo, dadan aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon David si Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isn Nan Men-isolo Isn Nan Linteg

Mat. 23:1-12; Luc. 20:45-47

Men-gasing nan deeyday kaipoipogaw ay mangdedenge isnan kankanan Jesus

³⁸ danat itoloy ay men-isolo et kanana, "Makail-ilanyo nan deeyda ay men-is-isolo isnan linteg. Tay laylaydenda ay menbabado is gawigawis ay maisagsagayad tasiyyay mailalasinda ya laydenda abes ay lislispitowen nan ipogaw daida ay mangmangwani en, 'Omayanyo, Apo?' no enda menpasyal.

³⁹ Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya kagawisan ay kad-an no enda makikan.

⁴⁰ Dadapay tagikowaen nan kokwan di nabalo ay bababai. Ngem kayatda ay lingban nan ngawi ay ik-ikkanda isongga andoandowenda nan lowaloda. Ngem gapo is dana et awnit am-amet nan dosada."

Nan In-gasing Nan Balo

Luc. 21:1-4

⁴¹ Tinmokdo si Jesus et sagangena nan maig-igwaan di siping isnan Templo danat ilan nan mang-ip-ippey isnan siping. Ado ay kakadangyan nan mang-ip-ippey is sag-aado ay siping.

⁴² Dat omey abes nan balo ay babai ay kodokodo et ippeyna nan dod-owa ay galak ay sipingna.

⁴³ Dat ayagan Jesus nan papasoltna et kanana ken daida, "Ibagak ken dakayo en ad-ado nan inippey nan naay kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-in."

⁴⁴ Tay kedeng nan soblan di kinabanganga is inidyada ngem san balo et olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona."

13

*Nan Mabakasan Nan Templo
Mat. 24:1-2; Luc. 21:5-6*

¹ Issan binmalaan da Jesus isnan Templo dat kanan nan esay pasoltna, "Apo, ilam pod nan naayda ay ganaganagwis ay bato ay naisaad isnan ganagwis ay bab-aey ya Templo."

² Dat kanan Jesus, "Owen, ilam nan naayda menbebgew ay baey ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esa ay batona tay awnit mapokada am-in."

*Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mat. 24:3-14; Luc. 21:7-19*

³ Isnan nangtaynan da Jesus id Jerusalem dadat omey isnan bilig ay Olivo et tomokdo si Jesus ay mangdedemang isnan Templo. Dat somag-en da Pedro, Santiago, Juan ya si Andres ken Jesus et kanana,

⁴ Kadya, ibagam ken dakami mo tongona nan omdanan san kinwanim id kawni ya nan kailasinan nan omdanana."

⁵ Dat ilogin Jesus ay men-isolo et kanana, "Makailanyo ta maid mang-al-allilaw ken dakayo.

⁶ Tay ado nan awnit omali ay aped mangwani en daida si Kristo et awnit adoado nan allilawenda.

⁷ Awnit dengngeno nan ngalawngaw di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya nan damag ay wada nan gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat dana ngem baken di is menpatengaan nan batawa.

⁸ Awnit men-asigogobat nan kailili ya kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit wada gedan nan adoado ay yegyeg ya kabitibil isnan natkenatken ay il-ili. Am-in dana et siya nan menlogiyan di ligat ay kaneg nan menpasikalan di omanak.

⁹ Dakayo abes, makailanyo nan ikkanyo tay awnit wada nan mangdepap ken dakayo dadat eyey dakayo isnan pagbisitaan dadapay baigen dakayo isnan sinagoga. Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnitta idalom dakayo isnan gogobilno ya aali et siya nan wayayo ay mangipagtek isnan gawis ay damag ken daida.

¹⁰ Tay masopol ay maipagtek nan gawis ay damag isnan am-in ay kailili isnan batawa esapay omdan nan menpatengaan.

¹¹ No somalyaenda dakayo et adi kayo madanagan isnan awnityo isongsongbat tay kigad si Apo Dios. Isongga nan awnityo kankanan et baken nan nemnemyo is mapapowana nodi isnan Ispirito Santo.

¹² Isnan deey ay timpo et awnit idalom nan ipogaw nan olay besatna ay mangipatey. Olay nan am-a et awnit ipapateyda

nan an-akda ya awnit pabasolen nan an-ak
nan am-ada dadat ipapatey daida.

¹³ Awnit aamisen nan ipogaw dakayo
gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Ngem
nan mang-an-anos ay olay ngan di ommat
engganay makwas nan am-in et isalakan
Apo Dios daida."

Nan Kaeegyat Ay Ommat

Mat. 24:15-28; Luc. 21:20-24

¹⁴ Dat itoloy Jesus, "Awnit ilanyo nan
kadogoris isnan pangilaan Apo Dios ay
tomakdeg isnan Templo ay adina bagay ay
tomakdegan. (Nan mangbasa isnan naay
et maawatanyo koma.) Isonga isnan mang-
ilaanyo is dana et masapol ay nan ipogaw
id Judea et menbakwida isnan bilbilig.

¹⁵ Et nan wada isnan pantewna et adiyet
songgep ay mang-ala isnan bonagna.

¹⁶ Kaneg abes nan epdas linmokso et
adiyet makasaka isnan baeyna ay mang-ala
isnan badona.

¹⁷ Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya
nan mensaskot isnan omdanan nan timpo
ay deey.

¹⁸ Isonga dawatenyo ken Apo Dios ta adi
kaitimpo nan ligat isnan pinaglemllem.

¹⁹ Tay nan ligat isnan deey ay timpo et
awnit siya nan kaam-amedan isnan am-in
ay ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa
ay enggana id wani dat maidet kasin do-
matdateng is kaneg todii isnan batawa ay
eng-enggana.

²⁰ No egay geddengan Apo Dios nan agew
ay menligatan et awnit maid mabay-an
is ipogaw isnan batawa ngem gapo tay
maseg-ang siya isnan pinilina ay ipogaw
isonga awnit at-atikena nan agew ay men-
ligatanda.

²¹ Isonga no wada nan mangwani ken
dakayo, 'Ilam. Naay si Kristo,' wenne 'Deey
siya,' et adiyo kadi patpatieni.

²² Tay awnit wadada nan mangwani en
daida kano si Kristo ya nan tap-in et
kananda en mamadton Apo Dios kano
daida. Et awnit omipailada is kaskasdaaw
ay kabaelanda tapno men-allilawda pati
nan pinilin Apo Dios ay ipogawna no ma-
balin.

²³ Makailanyo. Ipaon-onak ay man-
gibaga ken dakayo isnan am-in tapno nen-
emnemenyo ta adi kayo maal-allilaw."

Nan Omalian Kasin Jesus

Mat. 24:29-31; Luc. 21:25-28

²⁴ Intoloy Jesus ay mangwani, "Ngem
isnan makwasan nan deey ay ligat et awnit
malingban nan agew et bomolinget ya
adiyet somilang nan bowan.

²⁵ Nan talaw et awnit maekdagda ya nan
am-in ay wada id daya et awnit maikiweg.

²⁶ Et siya na nan mang-ilaan nan kaipo-
pogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di

Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi is-
nan liboo ay magapo id daya et somilangak
ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya
nan kabaelana ay wada ken sak-en.

²⁷ Esak ibaa nan aanghelko isnan am-
in ay kad-an di ipogaw isnan batawa ta
dagopenda am-in nan ipogaw ay pinilin
Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw

Mat. 24:32-35; Luc. 21:29-33

²⁸ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Nemne-
menyo nan kaiw ay higos tay wada nan ma-
soloyo. No sombo nan tobona et getkenyo
ay nganngani nan pinag-odan.

²⁹ Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat
isnan batawa ay kaneg san inbagak et
getkenyo ay nganngani nan omaliyak.

³⁰ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et om-
mat san inbagak esapay matey nan am-in
ay ipogaw ay matatago id wani.

³¹ Olay no mamaid nan batawa ya nan
wada id daya ngem nan am-in ay kankanak
et mawawada kayet ay eng-enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Oma- liyana

Mat. 24:36-44

³² Maid polos mamangtek isnan osto ay
agew ya olas ay ommatan san inbagak.
Olay nan aanghel et adida getken ya olay
sak-en gedan ay Anak Apo Dios et adiyak
getken nodi kedeng si Ama isnan mangtek.

³³ Isonga mensasagana kayo ay kanayon
ya makail-ilanyo tay adiyo gegetken nan
ommattana.

³⁴ Nan is-isona et kaneg nan ipogaw
ay menbaat ay esapay komaan et ibilina
omon-ona nan biyang di wasdin esa ken
esa isnan baana danat abes ibaga isnan
gowaldiya ta adi aped maseyseyep nodi
sesed-ena nan somaana.

³⁵ Isonga mensasagana kayo ay kanayon
tay adiyo getken nan somaan nan kabaey
no sedem, tengen di labi, tan-o wenne
wakgat.

³⁶ Mensagana kayo ta no golpi nan oma-
liyak et adi kayo kadatngan ay maseseyep.

³⁷ Nan ibagak ken dakayo et ibagak abes
isnan am-in ay ipogaw ta wasdin men-
sasagana."

14

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus

Mat. 26:1-5; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

¹ Nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et
siya gedan di nan agew ay mangkakananda
is tinapay ay egay kaboboden. Doway
agew esapay omdan nan fiesta dat anapen
nan menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg nan ikkanda ay

mangdepap ay mangpatey ken Jesus ay maid mangtek is ipogaw.

² Tay kananda en, "Masapol ay adi tako iyas-aspo isnan timpon di fiesta ta modatya golowen nan ipogaw datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus

Mat. 26:6-13; Juan 12:1-8

³ Wada da Jesus id Betania isnan baey da Simon ay din nakolit ay inpagawisna. Isnau mangmangananda dat songgep nan esay babai ay nananggen isnan gawigawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo danat gepaken nan olon di palanggo ay mangtokab esanapay ibokbok am-in isnan olon Jesus.

⁴ Ngem naslat nan tap-in di ipogaw et kananda en, "Ayyew pay sa. Danan aped kawkawesen nan bangbanglo?

⁵ Mo nailako di koma et waay solok ay lagbo is makatew-en ta maibadang koma isnan kodo." Dadat iyawen san babai.

⁶ Ngem dat kanan Jesus ken daida, "Bayanyo siya tay gawigawis nan inikkana ken sak-en.

⁷ Olay ket wawawawada nan kodo ken dakayo et ado ay agew nan mabalin ay mangbadanganyo ken daida. Ngem sak-en pay et adiyak mabayag ay makitetee ken dakayo.

⁸ Isongka inikkana nan kabaelana ken sak-en. Nan ngilibokbokana et isaganana nan awakko isnan maikaobak.

⁹ Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, olay no into nan maiwalasan nan gawis ay damag isnan batawa et maipagpagtek abes nan inikkana ay kanemmennemana."

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus

Mat. 26:14-16; Luc. 22:3-6

¹⁰ Nalpas am-in dadi dat omey si Judas Iscariote ay esa isnan simpooy dowa ay papasolot Jesus isnan menkangangato ay papadi et makitolag ay awnitna isipsip si Jesus ken daida.

¹¹ Palalo nan gasing san papadi isnan nangdengnganda isnan kinwanin Judas dadat tolagen siya ay awnitda agtan is siping. Dat ilogin Judas ay mennemnem is gawis ay timpo is mangipadeppapana ken Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna

Mat. 26:17-30; Luc. 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Cor. 11:23-25

¹² Inomdan et nan agew ay mangkakanan di Judio is egay kabobodan ay tinapay. Et siya gedan nan mang-palitiyanda is kahnilo ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan

di anghel isnan bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay mangpatey ken daida. Dat kanan nan papasolot Jesus ken siya, "Into nan laydem ay enmi mangisaganaan isnan kanan tako is fiesta?"

¹³ Dat baaen Jesus nan dowa ay papasolotna et kanana, "Enkayo id Jerusalem et awnityo sab-aten nan mangbobilig is sinakdona dayot onoden siya

¹⁴ isnan baey ay segpene dayot kanan isnan kabaey, 'Kinwanin nan Apo tako en into kano nan kowalto ay esana manganan ya nan papasolotna is fiesta?"

¹⁵ Et awnit itdon nan kabaey ken dakayo nan dakedakey ay kowalto isnan maikadwa ay galodal dayot isagana nan kanan tako tay wada am-in nan masapol tako isdi."

¹⁶ Dat omey san dowa ay papasolot Jesus isnan ili et naikkan san kinwanina dadat isagana nan kanenda.

¹⁷ Nasdem pay dat omey da Jesus ya nan simpooy ya dowa ay papasolotna issan baey.

¹⁸ Mangmanganda pay dat kanan Jesus ken daida, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et wada nan esang ay makikikan ken datako isna ay awnit mangisipsip ken sak-en."

¹⁹ Dadat menseseg-ang dapay wasdin mensoot ken siya, "Ay sak-en ngen?"

²⁰ Dat kanan Jesus, "Owen, nan esa ken dakayo ay simpooy ya dowa ay makisiwi-siwiw isnan tinapayna ken sak-en.

²¹ Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey tay siya nan naisolat id kasikasin ngem kaseseg-ang nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en. Gepgeset di egay kaiyanak siya."

²² Mangmanganda dat alaen Jesus nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen et idyana ken daida. Danat kanan, "Alaenyo na ta kanenyo tay siya na nan awakko."

²³ Danat alaen abes nan inomenda et men-iyaman ken Apo Dios. Danat idya ken daida am-in et inomenda.

²⁴ Dat kanan Jesus ken daida, "Naay nan basak ay mangipaila isnan balo ay nakitolagan Apo Dios isnan ipogaw. Ipailana nan omayosan nan basak ay mangsakbot isnan ipogaw.

²⁵ Tet-ewa nan ibagak ken dakayo et adiyak kasin omin-inom is basi engganay omdan nan agew ay ominomak isnan balo ay basi isnan mentolayan Apo Dios."

²⁶ Dadat menkanta ay mangdayaw ken Apo Dios esadapay bomala ay omey isnan biling ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

²⁷ Issan mendad-aananda dat kanan Jesus ken daida, "Awnit lomayaw kayo am-in ay mangtaynan ken sak-en et siya nan matongpalan din naisolat isnan kalin Apo Dios ay, 'Awnitak pateyen nan mang-ayayowan isnan kalnilo et maiwakatda am-in.'"

²⁸ Dat itoloy Jesus et kanana, "Ngem isnan matagowak kasin et awnitak omon-on id Galilea daket sesed-en dakayo."

²⁹ Dat kanan Pedro, "Olay no lomayaw am-in nan iib-ak et adiyak kayet taytaynan sik-a."

³⁰ Dat kanan Jesus, "Ngem ibagak ken sik-a en id wani ay labi esapay mentan-o nan manok is mamin dow-a et namitlo ay mangisotka ay adika mangtek."

³¹ Dat kayet kanan Pedro, "Adi mabalin ay awnitak ikkan sa tay olay no maitapiyak ken sik-a ay matey." Et siya gedan nan kinkinwanin nan iib-ana.

*Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani
Mat. 26:36-46; Luc. 22:39-46*

³² Inmeyda id Getsemani dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Sosom-ed kayo isna ta omeyak menlowalo ken Apo Dios."

³³ Danat ipakkey da Pedro ken Santiago ya si Juan. Dat liknaen Jesus nan dadama ay seg-ang ya sakit di nemnemna gapo isnan awnit ommat ken siya.

³⁴ Danat kanan ken daida, "Palalo ay menseseg-ang nan nemnemko ay ngangan-gani ay omisokba. Mentee kayo isna ta mangkakadwa kayo."

³⁵ Danat gomay-ed si Jesus et menlokbob ay mendawat ken Apo Dios ta no mabalin et adi matoloy nan nganngani ay ommat ken siya

³⁶ et kanana, "Ama, Ama. Maid adi mabalin ken sik-a. Kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken nan laydek is matongpal nodi nan laydem."

³⁷ Dat somagong si Jesus et ilana ay maseseyep san tolo ay papasolotna danat gidown si Pedro et kanana en, "Simon, ay maseseyepka? Ay adika makakadwa ken sak-en is olay esay olas?"

³⁸ Makailano ay gawis ya menlowalo kayo tapno adi kayo kadolog ay menbasol tay kayat nan nemnemyo ay mang-ikkan isnan gawis ngem nan awakyo et nakapsot."

³⁹ Dat kasi omey si Jesus ay mendawat ken Apo Dios ay kaneg san dinawatna issan damo.

⁴⁰ Dat somagong et ilaena nan papasolotna ay maseseyep kasi. Dadat adi makaneemnem is kananda ken siya.

⁴¹ Dat omey menlowalo is maikatlo esapay kasi mensagong et ilaena nan papasolotna danat kanan, "Ay daan kayo pay laeng ay omilleng ay maseseyep aya? Ad-o

sa tay inomdan et nan maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan managbasol.

⁴² Ibangonyo ta entakot tay naay omal-ali et nan mangisipsip ken sak-en."

*Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12*

⁴³ Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng si Judas ay esa isnan simpoo ya dow-a ay pasolotna. Ipapangolona nan ado ay iib-ana ay inbaan nan menkangangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-an di Judio et gegen-anda nan ispada ya pat-o.

⁴⁴ Esadapay omdan isnan kad-an da Jesus et inbagan Judas isnan bowegna en, "Nan bisitowek et siya nan depapenyu dayot ikaan et bantayano ay gawis."

⁴⁵ Idi inomdanda dat idadawes Judas ken Jesus et kanana, "Apo," danat bisitowen siya.

⁴⁶ Dadat depapen et ikakaweda.

⁴⁷ Ngem inasot nan esay pasolot Jesus nan ispadana et menpingasana nan ingan han esay baan nan kangatowan ay padi.

⁴⁸ Dat kanan Jesus isnan deeyda ay wada isdi en, "Aykeak pomatey is ipogaw ta menaalmas kayo ay mangdepap ken sak-en?

⁴⁹ Kaageagew ay nin-isolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo nangdepap. Ngem olay ta matongpalan nan naisolat isnan kalin Apo Dios id kasi."

⁵⁰ Dat lomayaw am-in nan papasolotna et taynanda siya.

⁵¹ Ngem wada kayet nan omon-onod ken Jesus ay baballo ay nin-eewes et kedeng. Pinadas nan sosoldado ay mangdepap ken siya

⁵² dat matekdag nan ewesna ngem lin-mayaw kayet ay ninlalabos.

*Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan
Ay Padi Ken Jesus*

Mat. 26:57-68; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

⁵³ Inyeida si Jesus isnan baey di kangatowan ay padi ay nadadagopan am-in nan menkangangato ay papadi, nan aamam-an di Judio ya nan men-is-isolo isnan linteg.

⁵⁴ Immon-onod si Pedro ken daida ngem maiyaaddawi engganay inomdanda isnan pantew danat itokdo et makianido isnan gogowaldiya.

⁵⁵ Nan menkangangato ay papadi ya nan menlebbeng ay Judio et men-anapda is mangipabasolanda ken Jesus tapno maipapatey siya ngem maid maanapanda.

⁵⁶ Wada nan ado ay nin-ibagbaga is baken tet-ewa ay maipanggep ken Jesus ngem adi men-iiso nan kankananda.

⁵⁷ Dat tomakdeg nan tap-in di ipogaw et menkampotda ay mangwani,

⁵⁸ “Dinngemi nan kinwanina ay awnitna bakasen kano nan Templo ay sinaad di ipogaw danat sa kasin saaden isnan katlon di agew ay awnit baken ipogaw nan mangsaad.”

⁵⁹ Ngem olay da todi et egay napalloy nan kinwanida.

⁶⁰ Dat tomakdeg nan kangatowan ay padi ay mangsagang ken daida et kanana ken Jesus, “Ay maid isongbatmo isnan kinwanin da tona ay mangipabasbasol ken sik-a?”

⁶¹ Ngem igiginek Jesus. Dat kasin sooten nan kangatowan ay padi, “Ay sik-a si Kristo ay Anak nan madaydayaw ay si Apo Dios?”

⁶² Dat kanan Jesus, “Sak-en. Et awnityo ilan sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay tomotokdo isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin. Et awnityo ilan gedan nan omaliyak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya.”

⁶³ Idi dinngen san kangatowan ay padi san kinwanin Jesus danat mensingat nan badona tay dadama nan ligetna danapay kanan, “Adi masapol pay laeng di mangpaneknek isnan basol tona

⁶⁴ tay dinngeyo ay apedna kanan en siya nan Anak Apo Dios. Ngan nan kananyo?”

Datat am-in kanan en masapol ay matey.

⁶⁵ Dat ilogin nan tap-in di ipogaw ay mangtobba ken Jesus dadat komonan nan matana et tipakenda siya dadapay kanan, “No tet-ewa ay mamadotka, kadya ibagam no sino nan nangtipak ken sik-a.” Dat maitapi nan gogowaldiya et sogtowenda siya.

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus

Mat. 26:69-75; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

⁶⁶ Daan kayet si Pedro isnan pantew dat lomaos nan babassang ay baan nan kangatowan ay padi.

⁶⁷ Issan nang-ilana ken Pedro ay menan-anido danat inengneng siya danapay kanan, “Esaka samet ay ib-an san iNazaret ay si Jesus.”

⁶⁸ Ngem dat isot Pedro ay mangwani, “Bakenak. Adiyak getken nan kankanam.” Dat men-aton si Pedro isnan segpan nan pantew. Dat mentan-o nan manok.

⁶⁹ Dat kasin ilan san babai et kanana isnan mentetee isdi, “Nan sana ay ipogaw et siya nan esay ib-an Jesus.”

⁷⁰ Ngem dat kasin isot Pedro. Maaw-awni pay dat kanan nan wada isdi, “Tet-ewa ay ib-ana sik-a tay iGalileaka.”

⁷¹ Dat kanan Pedro en, “Dosaen Apo Dios sak-en no menkamkampotak. Tet-ewa ay adiyak polos getken nan lalaki ay sana.”

⁷² Dat pomindowa ay mentan-o nan manok daet maipanemmne ken Pedro din kinwanin Jesus en, “Esapay pomindowa ay

mentan-o nan manok et epdasmo inisot sak-en is namitlo.” Dat menbabawi si Pedro issan nangisotana ken Jesus dat bomala et men-agaga.

15

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato

Mat. 27:1-2, 11-14; Luc. 23:1-5; Juan 18:28-38

¹ Wiit dat kasin madagop nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg ya nan tapin di menlelebbeng nan Judio ta mentotolagda is esada ikkan. Dadat galotan nan ledeng Jesus esadapay eyey ken Pilato ay gobilnadol.

² Dat sooten Pilato ken Jesus, “Ay sik-a nan alin di Judio?” Dat kanan Jesus, “Osto nan kinwanim.”

³ Nan deeyday menkangangato ay papadi et adoado nan mangpabasbasolanda ken Jesus.

⁴ Dat kanan Pilato ken Jesus, “Ay maid isongbatmo? Ilam et adoado nan mangpabasbasolanda ken sik-a.”

⁵ Ngem egay sinmongbat si Jesus isonga am-amdedda nsasdaaw si Pilato.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus

Mat. 27:15-26; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

⁶ Tinew-en isnan Fiestan di Linmaosan di Anghel et nan ogalida et omipalobos nan gobilnadol is esay balod ay piliyen di ipogaw.

⁷(-)

⁸ Isonga nadagop nan adoado ay ipogaw ay mendawat ken Pilato ta palobosana nan esay balod.

⁹ Dat kanan Pilato ken daida, “Ay laydenyo ta nan lobosak et nan naay alin di Judio?”

¹⁰ Tay gintekna ay aped inbalod nan menkangangato ay papadi si Jesus gapo is apalda ken siya.

¹¹ Ngem nan deeyday menkangangato ay papadi et dinologda nan nadagop ay ipogaw ta si Barabas nan dawatenda ay bomala ta baken si Jesus. (v 7) Si Barabas et nakitapi ay nakigobat isnan gobilno isonga nababalod et wada nan pinateyna isnan ningolowanda.

¹² Dat kanan Pilato kasin isnan nadagop, “Ngan pay ngalod nan ikkak isnan kananyo en alin di Judio?”

¹³ Dadat asigigiyaw ay mangwani, “Ipalansam isnan kros.”

¹⁴ “Atya ay? Ngan nan ngawi ay inikkana?” kinwanin Pilato. Ngem am-amdedda men-giyaw, “Ipalansam isnan kros.”

¹⁵ Kayten Pilato ay mapnek nan ipogaw isonga inpalobosna si Barabas danapay

ipabaig si Jesus danat ited isnan sosoldado ta ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus

Mat. 27:27-31; Juan 19:2-3

¹⁶ Dat eyey nan sosoldado si Jesus isnan makwani en Preterio ay bangsal nan baey di gobilnadol. Dadat ayagan nan iib-ada ay sosoldado

¹⁷ dadat badowan si Jesus isnan men-gadangdang ay bado ay kaneg nan badon di ali. Dadat komawikaw is sibit et ipabedbedda isnan olona.

¹⁸ Dadat kankanan en, "Madayaw kano nan alin di Judio."

¹⁹ Dadat menpalintomeng ay agindadayaw ken siya. Dadat ibaibaig nan pao isnan olona dadapay tobbatobbaan siya.

²⁰ Naomada pay ay mangselset ken siya dadat kaanen san men-gadangdang ay badona et kasinda ipabado san sigod ay badona esadapay eyey ay mangilansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnán Kros

Mat. 27:32-44; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

²¹ Issan mendad-aananda et sinab-atda nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene ay aman da Alejandro ken Rufo. Nagapo si Simon isnan ilit ay omey koma id Jerusalem ngem dat ipapatin nan sosoldado ay mangpaawit ken siya isnan kros Jesus.

²² Dadat eyey si Jesus id Golgota ay mak-wani en ingit di toktok.

²³ Dadat painomen koma si Jesus is basi ay natapiyan is agas ay mira ay mangapon-onina is sakit di awakna ngem adyana.

²⁴ Dadat ilansa siya isnan kros. Dat menbobonot nan sosoldado is mangbingay isnan badona.

²⁵ Nakag-aw ay alas nowibi nan nang-lansanda ken Jesus.

²⁶ Inippeyyda isnan ngangatowen nan olona nan naisolat ay basolna ay mang-wani en, "Alin di Judio."

²⁷ Wada abes nan dowa ay mangakew ay ilansada isnan krosda isnan makanawan ya makanigid Jesus.

²⁸ (-)

²⁹ Nan lomal-aos et gilgilawenda si Jesus dadapay iwegweg nan oloda dadapay kanan, "Essem, sik-a od nan nangwani en bakasem nan Templon Apo Dios esakapay kasi esten isnan maikatlo ay agew.

³⁰ Kadya, lomayogka isnan krosmo ta isalakam nan awakmo."

³¹ Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et sinaysayotda si Jesus gedan dadapay kankanan, "In-salakana kano nan tap-in di ipogaw ngem adi makaisalakan isnan awakna.

³² No lomayogka isnan krosmo id wani et mamati kami ay sik-a si Kristo ay alin di Judio." Olay nan dowa ay nailansa isnan krosda et nakisaysayotda gedan ken Jesus.

Nan Nateyan Jesus

Mat. 27:45-56; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

³³ Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bo-molinget nan batawa enggana ay inmalas tres isnan sedem.

³⁴ Dat menbogaw si Jesus ay mangwani, "Eli, Eli lama sabaktani." Nan kayatna ay kanan et, "Apo Dios ay Diosko, aytay damen taynayan sak-en?"

³⁵ Et nan nangdedenge ay wada isdi et kananda, "Kanegna ay-ayagan din si Elias."

³⁶ Dat ikakamon nan esa ay omala is galot et itab-awna isnan basi danat igalot isnan pao danat ipangato ken Jesus ta sopsopana. Danapay kanan, "Ilaen tako mo omali si Elias ay mangkaan ken siya isnan krosna."

³⁷ Dat kasin menbogaw si Jesus dat maoyos nan leng-agna.

³⁸ Isnán Templo et nan menselelede ay koltila ay manglilingeb isnan nasantowan ay kowalto et aped mabisngat ay menlogi isnan ngato ay menpababa.

³⁹ Nan kapitan di sosoldado ay tomatakdeg isnan sagang nan kros Jesus et inilana nan nakateyana danat kanan, "Tet-ewa oppay ay Anak Apo Dios siya."

⁴⁰ Wada abes nan bababai ay naiyaad-dawi ay mangila ken siya, ay da Maria Magdalena ya si Maria ay inan da Jose ken Santiago ya si Salome.

⁴¹ Daida nan naknakkey ya nangbad-badang ken Jesus isdin nagapowana id Galilea. Wada gedan nan tap-in di bababai et daida nan nang-on-onod ken Jesus isnan inmayana id Jerusalem.

Nan Naikaoban Jesus

Mat. 27:57-61; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

⁴² Esapay magisbet isnan Biyalnis ay mensagaanaan di Judio pala isnan obayada

⁴³ et intotoled Jose ay iyArimatea ay omey ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. Si Jose et wada nan saadna tay esay appon di Judio. Siya abes nan nangses-eed isnan mentolayan Apo Dios.

⁴⁴ Nasdaaw si Pilato issan nangwaniyana en natey et si Jesus isonga danat ayagan nan kapitan di sosoldado ta sootena no tet-ewa.

⁴⁵ Kinwanin nan kapitan en natey et si Jesus dat ipalobos Pilato ay alaen Jose nan awak Jesus.

⁴⁶ Danat kanan si Jesus isnan krosna et bongonena isnan linakowana ay balo ay galot danat eyey isnan nakakaongan

ay bato. Danat seyatan nan segpana is dakkade ay bato.

⁴⁷ Wada da Maria Magdalena ken Maria ay inan Jose ay mangila isnan nangipayana.

16

Nan Kasin Natagowan Jesus

Mat. 28:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-10

¹ Nakwas nan obadayaa ay Sabado dat omey da Maria Magdalena ken Maria ay inan Santiago ya si Salome ay lomako is agas ay menbangko ta iyapowapda isnan awak Jesus.

² Wiit pay isnan Domingo dadat omey isnan naipay-an nan awak Jesus dadat omdan isdi isnan ostoy bomala nan agew.

³ Nintoytoyada isnan mendad-aananda ay mangwani, "Sino ngen nan mang-olin isnan bato ay naitangeb isnan liyang?"

⁴ Ngem idi dinmangda dadat ilan ay naolin san dakkade ay bato.

⁵ Dadat songgep isnan liyang dadat men-ila nan baballo ay tomotokdo isnan makanawan ay ninbabodo isandoando ay polaw dadat ninkakikibtot.

⁶ Danat kanan ken daida, "Adi kayo omegyat. Getkek ay an-anapenyo si Jesus ay iNazaret ay nailansa isnan kros ngem maid siya isna tay kasin natago. Ilanyo nan naipay-ana et maiwed siya.

⁷ Enkayo et ta ibagayo ken da Pedro ya nan tap-in nan papasolot Jesus ta onodenda tay inmon-onaa id Galilea. Et isdi nan mang-il-anda ken siya ay kaneg met laeng san inbagbagana ken daida."

⁸ Dat bomala ay dagos san iinin-a dadat lomayaw tay menpaypayegpegda ya nangangda. Ngem in-giginekda et maid polos nangibagaanda gapo isnan egyatda.

(*Nan Naitapi Isnan Kombosna*) *Nan Nang-ilaanda Ken Jesus Ay Kasin Natago*
Mat. 28:9-20; Luc. 24:13-49; Juan 20:11-23 Apos. 1:6-8

⁹ Issan kasin natagowan Jesus ay wiit issan Domingo et nan inmona ay ninpailana et si Maria Magdalena ay din nangipakaanana isnan pito ay anito.

¹⁰ Dat omey si Maria issan papasolot Jesus ay daanda ay menseseg-ang ya meng-ag-aga danat ibaga nan nang-il-anda ken Jesus.

¹¹ Ngem olay dinngeda nan nangwaniana en inilana si Jesus et egayda kayet patiyan ay kasin natago.

¹² Nakwas pay di dat menpaila si Jesus isnan dowaa ay papasoltna ay nindaan isnan ilit ngem natken nan nang-il-anda ken siya.

¹³ Dadat somagong ay mangibaga isnan iib-ada ngem egayda patiyan.

¹⁴ Dat menpaila si Jesus isnan simpoo ya esa ay papasoltna isnan mangmanagananda. Danat sagiitien daida tay egayda patiyan nan kinwanin nan inmona ay nang-il-anda ken siya ay kasin natago. Kega kinmenteg nan oloda.

¹⁵ Danat kanan, "Omey kayo isnan kailili isnan batawa ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kaipoipogaw.

¹⁶ Nan mangpati isnan gawis ay damag dadat mabonyagan et maisalakanda ta makiteeda ken Apo Dios ay eng-enggana. Ngem nan adi mangpati et madosada tay awnit dosaen Apo Dios daida tay egay nakaan nan basolda.

¹⁷ Et nan mangpati ken Apo Dios et awnitda ik-ikkan nan kaskasdaaw tapno maipagtek ay naitapi si Apo Dios ken daida. Siya dana nan awnitda ik-ikkan, pakaa-nenda nan anito ay kinmapet isnan ipogaw gapo isnan kabaelan nan ngadanko dadaya makakali isnan teken ay kali ay egayda solowen

¹⁸ ya no bangten nan oweg daida ya no ominomda is kedet et maid ommat ken daida. Ya mo gen-anda nan awak nan mensakit et gomawisda."

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya
Luc. 24:50-53; Apos. 1:9-11

¹⁹ Nakwas ay binagbagaan Apo Jesus nan papasoltna dat ipangaton Apo Dios siya id daya et tomotokdo si Jesus isnan makanawana.

²⁰ Dat omey nan papasoltna ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kailili et badbadangan Apo Jesus daida tay mangidya isnan kabaelana ken daida tay mangikkan isnan kaskasdaaw ta kagtekana ay tet-ewa nan ibagbagada.

Siya dadi nan inom-ommata.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Lucas

Nan Maipanggep Isnan Insolat Lucas

Nan naay ay insolat Lucas et ipailana ay si Jesus nan naikali isnan Judio ay mangisalakan ya siya nan mangisalakan gedan isnan am-in ay ipogaw ay mamati ken siya. Insolat Lucas ay si Jesus nan pinilin nan Ispirito Santo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kodokdo ay mabalin ay maisalakanda isonga maipaila isna ay isakit Jesus nan kaipoipogaw ay natkenatenan nan masapolda. Kagagasing nan inpailan Lucas isna ay am-amed isnan logiyana ay nangipagtekana isnan inmaliyan Jesus ya isnan kombosna ay nan naipangatowan Jesus id daya. Isnana esa pay ay insolat Lucas ay "Nan Inik-ikkikan Nan Aapostolis" et intoloyna nan sodok isnan mangipanggep nan naetengan ya naiwalagawan nan pammatin nan mamati ken Jesus issan nakwasan san sinmagongana id daya.

Ado nan banag ay kedeng isnan naay ay nailiblo ay Lucas is kad-ana ay kaneg nan kantan nan aanghel ya nan inmayan nan menpaspastol ken Jesus isnan naiyanakana, nan inmayan Jesus isnan Templo isdin kaongana ya nan pangngalig maipanggep isnan layad ay kaneg nan esay iSamaria ya nan maipanggep isnan naamas ay anak. Isnana naay ay insolat Lucas et dalona inbaga nan kaam-amend nan lowalo, nan Ispirito Santo, nan pateg nan bababai isnan men-is-isolowan Jesus ya nan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-4

Nan naiyanakan da Juan ay Menbon-bonyag ken Jesus ya nan kaongan Jesus 1:5-2:52

Nan nin-isolsolowan Juan ay Menbon-bonyag 3:1-20

Nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldolongan 3:21-4:13

Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 4:14-9:50

Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 9:51-19:27

Nan naodi ay nintetean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 19:28-23:56

Nan kasin natagowan Jesus, nan ninpaililaana ya nan sinmagongana id daya 24:1-53

*Login Nan Solat
1-4 Gayyem Teofilo,*

Naay di sodsodok ay maipanggep ken Jesus ay isolatko ken sik-a. Nan ipogaw ay naknakkey ken Jesus ay nang-ilila isnan am-in ay inom-ommat isdin kad-ana isna taya daida nan nangipagpagtek isnan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus. Issan nangdengngak is dana daket ipoot ay gawis ay mangsolo isnan am-in ay inom-ommat enggana isdin logiyana tay getkek ay adoado nan nangisolat isna ngem kanak en gawis no sak-en nan mang-eset ay mangisolat abes tapno getkem ay tet-ewa am-in nan dindinngem.

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Juan

⁵ Naay da nan inom-ommat. Isdin nintolayan Herod isnan probinsiya ay Judea et wada nan esay padi ay kangadan is Zacarias ay ib-an nan papadi ay kaapo isdin si Abias. Nan asawan Zacarias et si Elisabet ay anak gedan di padi.

⁶ Gawis nan ogalida ay sin-asawa isnan pangiliaan Apo Dios tay pinatpatida am-in nan bilina.

⁷ Ngem maid anakda tay adi makaanak si Elisabet dadapay gedan nain-inya naama.

⁸ Isnana esay agew inomdan nan biyang da Zacarias ay mensilbi isnan Templo.

⁹ Nan ogalin di papadi et menbonotda no sino nan songgep isnan Templo ay mangpoo isnan insinso ay menbangko et si Zacarias san nabonotan.

¹⁰ Idi pop-oowana nan insinso, menlolowalo abes nan kaipoipogaw isnan pantew.

¹¹ Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken siya ay tinmatakdeg isnan makanawan nan kapop-oowan nan insinso.

¹² Nasngang si Zacarias isnan nangilaana ya palalo nan egyptna.

¹³ Ngem dat kanan san anghel ken siya, "Adika omegyat Zacarias. Inmaliyak ay mangibaga ken sik-a en dinngen Apo Dios nan lowalom et awnit omanak si Elisabet ay asawam is lalaki dakat ngadanan is Juan.

¹⁴ Isnana maiyanakana et men-galalasing kayo ya nan ado ay ipogaw

¹⁵ tay awnit madaydayaw siya ken Apo Dios. Masapol ay adi omin-inom is botmoteng. Olay isnan kaililitonana et wada et nan Ispirito Santo ken siya.

¹⁶ Awnit adoado nan pasagongena ay Judio ken Apo Dios ay Diosda.

¹⁷ Siya nan ibaan Apo Dios ay mangisagana isnan kaipoipogaw isnan esa omailiyan Kristo ay mangisalakan. Kaneg nan

kabaelan ya silib din si Elias ay mamadhton Apo Dios id kasin nan kabaelana. Awnit paolnosena nan nasis-ian ay sin-am-a et pasagongena nan ipogaw ay adi mamati tapno gomawis nan nemnemda. Siya di nan ikkana ay mangipasaganan isnan kaipoigaw isnan omaliyan nan Apoda."

¹⁸ Dat kanan Zacarias issan anghel, "Ay ngan di manggetkak ay tet-ewa ay ommatna dapay naam-amaak ya nain-in a si asawak?"

¹⁹ Kinwanin san anghel en, "Getkem tay sak-en si Gabriel ay esay bab-aaen Apo Dios et binaana sak-en ay mangibaga ken sik-a isnan naay gawis ay ommat.

²⁰ Ngem gapo tay adika patiyan nan kinwanik et maomelka enggana ay omdan nan agew ay ommatana tay tet-ewa ay ommat isnan osto ay timpona."

²¹ Isnan pantew di Templo et masmasdaaw nan kaipoigaw ay mangses-eed ken Zacarias tay adi bomalbalba.

²² Ngem issan binmalaana dat mensinsinyas ken daida tay adi makakali isonga getkenda ay wada nan ninpaila ken siya.

²³ Nakwas pay san talabakona isnan Templo dat somaa.

²⁴ Egay pay nabayag daet maliton si Elisabet et limay bowan ay ninlolololokok is baeyda.

²⁵ Danat kanan, "Men-gasingak tay sinegangan Apo Dios sak-en et kinaana nan maibabainak isnan ipogaw."

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Jesus

²⁶ Issan maikan-em ay bowan nan liton Elisabet dat kasin ibaan Apo Dios si Gabriel ay anghel isnan ili ay Nazaret isnan probinsiya ay Galilea

²⁷ ta omeys isnan babassang ay kangadan is Maria ay naitoya ay makiasawa ken Jose ay esay apon din si Ali David. Dat menpaila si Gabriel ken Maria et kanana,

²⁸ "Men-gasingka. Nagasatka ay babai tay sik-a nan pinilin Apo Dios."

²⁹ Pilmi ay madanongan si Maria issan inbagan san anghel et nemnemnemena mo ngan nan kayatna ay kanan.

³⁰ Ngem dat kanan san anghel, "Adika omegyat Maria tay tet-ewa ay pinabolan Apo Dios sik-a.

³¹ Awnit malitonka et omanakka is lalaki dakayot ngadnan is Jesus.

³² Awnit kangangatowan siya ay makwani en Anak Apo Dios ay kangatowan ya patolayen Apo Dios siya ay kaneg din alapona ay si Ali David id kasin

³³ et siya nan men-alin di Judio ay engenggana."

³⁴ Dat kanan Maria issan anghel, "Ngem intoy ikakkana ay malitonanak dapay maid polos kaseyseyepko is lalaki?"

³⁵ Dat kanan san anghel, "Nan Ispirito Santo nan awnit omali ken sik-a isonga nan panakabalin Apo Dios nan mangtakdo ken sik-a. Siya na nan kakwaniyan nan anakmo en Anak Apo Dios ay maid polos basbasolna.

³⁶ Kaneg si Elisabet ay agiyo ay makwani en adi omanak et enim ay bowan nan litona id wani dapay nain-in.

³⁷ Tay am-in et kabaelan Apo Dios ay ikkan."

³⁸ Dat owenan Maria et kanana, "Owen. Maikkan ken sak-en nan inbagam tay baan Apo Dios sak-en." Dat komaan san anghel.

Nan Nangsangailiyan Elisabet Ken Maria

³⁹ Nakwas pay nan kaat ay agew dat ikakamon Maria et omey isnan baey da Zacarias ay wada isnan esay ili id Judea isnan bilbilig.

⁴⁰ Omdan pay danat kanan ken Elisabet, "Inmaliyak ay mang-ila ken dakayo."

⁴¹ Issan nangdengngan Elisabet isnan kalin Maria dat menkiwi nan onga isnan egesna et takdowen nan Ispirito Santo siya ay mang-itdo isnan kanana.

⁴² Dat ibiyad Elisabet ay mangwani, "Isnau am-in ay bababai et sik-a nan kagasan tay sik-a nan pinilin Apo Dios ya nan awnitmo iyanak abes nan kagasan.

⁴³ Nagasatak tay inmalika ay inan Kristo ay Apok.

⁴⁴ Tay nan nangdengngak isnan kalim dat menkiwi nan onga isnan egesko gapo isnan gasingna.

⁴⁵ Kaneg ken sik-a abes men-gasingka tay patiyan ay awnit tomet-ewa nan inbagan Apo Dios ken sik-a."

Nan Nangdaydayawan Maria Ken Apo Dios

⁴⁶ Dat kanan Maria, "Dadama nan panangdayawko ken Apo Dios

⁴⁷ et men-gasingak ken siya ay mangisal-salakan ken sak-en.

⁴⁸ Tay nenemnemena sak-en ay baana. Et menlogi id wani kanan am-in nan ipogaw en nagasatak

⁴⁹ gapo isnan kaskasdaaw ay inikkan nan manakabalin ay Dios ken sak-en isonga madaydayaw nan ngadana.

⁵⁰ Maseg-ang isnan am-in ay mangdayaw ken siya enggana isnan ipogaw id sang-adom ya nan awnit maiyanan.

⁵¹ Inpailana nan panakabalinan danapay bokaen nan ipogaw ay mangipapan-gato isnan nemnemda ya nan nemnemenda ay ikkan.

⁵² Inpababana nan ninkangangato ay ali danapay pangatowen nan napakom-baba ay ipogaw.

⁵³ Inagtana nan kaseseg-ang is masapolda danapay pakaanen nan babaknang ay maid polos gegen-anda.

⁵⁴⁻⁵⁵ Badbadangan Apo Dios nan ipogawna ay datako ay Judio ay eng-enggana tay egayna kinalkalingkingan din inkalina ken Abraham ya nan anakna ay alal-apo tako. Tay kinwanina en seg-angana daida ya datako ay ap-oda ay eng-enggana."

⁵⁶ Nakitete si Maria is toloy bowan ken da Elisabet esipay somaa.

Nan Naiyanakan Juan Ay Menbon-bonyag

⁵⁷ Inomdan nan omanakan Elisabet dat omanak is lalaki.

⁵⁸ Issan nangdengngan nan sagsag-gogongda ya nan ag-ida issan kaskasdaww ya kagagasing ay inikkan Apo Dios ken siya dadat omey am-in makigasgasing.

⁵⁹ Nan ogalin di Judio et no maikawao ay agew nan onga dat madagop nan ag-ida et seyatanda dadapay ngadnan. Sineyatanda san onga et ipangadanda koma nan ngadan amana ay Zacarias

⁶⁰ ngem dat kanan inana en, "Baken sa. Nan ngadana et Juan."

⁶¹ Dadat kanan ken siya, "Ayta? Dapay maid polos apo tako is kagandan is Juan."

⁶² Dadat isinyas ken amana ay mangsoot no sino nan kayatna ay ngadan nan onga.

⁶³ Dat menpaala si Zacarias is mensolata et isolatna, "Nan ngadana et Juan." Et nasdaawda am-in ay wada isdi issan nangbasaanda.

⁶⁴ Dat makanali si Zacarias ay mangday-dayaw ken Apo Dios.

⁶⁵ Am-in nan sagogongda et nasdaawda isnan inommat dadat ibaag isnan am-in ay ilili isnan bilig id Judea.

⁶⁶ Am-in nan nangdenge et getkenda ay wada nan panakabalin Apo Dios ken Juan dadat men-asisoot, "Ay ngan ngata nan menbalinan nan onga ay naay?"

Nan Nangdaydayawan Zacarias Isnan Ik-ikkan Apo Dios

⁶⁷ Si aman Juan ay Zacarias et tinakdon nan Ispirito Santo danat kanan en,

⁶⁸ "Madaydayaw si Apo Dios ay Dios tako ay Judio tay inmali ay mangbadang isnan ipogawna danapay sobten daida ta adida madosdosa gapo isnan basbosolda.

⁶⁹ Inbaana nan manakabalin ay apon din si David ay mangisalakan ken datako.

⁷⁰⁻⁷² Si tona din inbagana id kasin ay awnit mangisalakan ken datako isnan am-in ay mang-aamis. Tay inbagana

Apo Dios id kasin ay kanan din madtona en awnit badbadangana nan alal-apo tako et adina kalkalingkingan nan nasantowan ay tolagda.

⁷³⁻⁷⁵ Inkalin Apo Dios id sang-adom ken Abraham ay alapo tako ay siya nan awnit mangilisi isnan mang-aamis ken datako tasiyay adi tako omeyyat ay mensilbi ken siya ya ta maid ililaena is kolang wenneo ngawi ay ikikkan tako engganay matey tako."

⁷⁶ Dat itoloy Zacarias ay mangwani, "Sik-a ay anakko et awnitka makwani en mamadton nan Kangatowan ay si Apo Dios. Tay awnit mang-on-onaka mo nan Apo tako ta isaganam nan ipogaw isnan omaliyana

⁷⁷ tay omeyka ay mangibaga isnan ipogawna en awnit maisalakanda isnan kapakawan nan basbasolda.

⁷⁸⁻⁷⁹ Nan Dios tako et managseg-ang ya naanos. Isonga awnit omali nan mangisalakan ken datako. Kaneg siya nan silaw ay nagapo id daya tay silawana nan ipogaw ay kaneg natey ay maisisiyan ken Apo Dios tay menbolinget nan nemnemda. Et siya nan mangsilaw isnan daan tako ay omey isnan gawis," kinwanin Zacarias.

⁸⁰ Nasiken si Juan ay masilib ya mamati ken Apo Dios dat omey mentetee isnan bilig engganay inomdan nan menpailaana ay men-isolo isnan Judio.

2

Nan Naiyanakan Jesus

Mat. 1:18-25

¹ Isdin nawad-an Juan et wada nan bilin nan ali id Roma ay si Cesar Augusto ay omey am-in nan ipogaw ay menpalista isnan il-ilida.

² Siya na din damdamo ay ninpalistaan di ipogaw isdin kagobilnadol Kirenio isnan probinsiya ay Siria.

³ Daet wasdin omey menpalista isnan ilin di alal-apoda id sang-adom.

⁴ Si Jose abes ay nagapo id Nazaret ay esay ili id Galilea et imney menpalista id Betlehem ay esay ili id Judea ay ilin din si Ali David. Siya nan immayana tay siya et apon din si Ali David.

⁵ Si Maria et nakkey ken Jose ay menpalista tay naitoya ay men-asawada. Maliton si Maria

⁶ et isnan kawad-anda id Betlehem dat padongan san onga ay bomala

⁷ ngem maid somya is menteanda isnan pag-abangan ay baey tay nanapno is ipogaw isongga dadat omey isnan kolongan di bakkba. Et isdi nan nangiyankana

isnan damo ay anakna ay lalaki danat ewesan et papodanena isnan pangpanganan di baka.

Nan Ninpilaan Nan Anghel Isnan Men-paspastol

⁸ Issan labi issan deey ay ili et wadada nan menpaspastol isnan pondag ay mangbanbantay isnan kakalnikalniloda.

⁹ Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken daida et matanggewanda isnan silang Apo Dios dat palalo nan egyatda.

¹⁰ Ngem dat kanan san anghel ken daida, "Adi kayo omegyat. Tay wada nan gawis ay ipadamagko ken dakayo ay mangpagasing isnan am-in ay ipogaw.

¹¹ Siya na nan ipadamagko, id wani ay labi et naiyanak si Kristo ay Apo tako isnan ilin din si David et siya nan mangisalakan isnan ipogaw.

¹² Nan pangilasinanyo et nan awntyro datngan ay onga ay naeewesan ay aped naipapapodan isnan pangpanganan di baka."

¹³ Daet menpaila nan adoado ay anghel ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay mangmangwani en,

¹⁴ "Madaydayaw si Apo Dios ay wada id daya tay binmala si Kristo ay mangpasingpa isnan ipogaw isnan batawa ay mangipagasing ken Apo Dios."

¹⁵ Issan ninsagongan san aanghel id daya et nin-asikwani san menpaspastol en, "Oney tako ilan nan onga id Betlehem ay inpagtek Apo Dios ken datako."

¹⁶ Dadat ikakarno ay oney et datnganda da Maria ken Jose ya san onga ay naipapapodan isnan pangpanganan di baka.

¹⁷ Issan nang-ilaanda issan onga dadat sodoken san inbagan san anghel maipanggep ken siya

¹⁸ et nasdaaw am-in nan nangdenge.

¹⁹ Ngem si Maria et ninenemnemna am-in nan inommat ya nan inbagan nan menpaspastol.

²⁰ Dat somaa san deeyday menpaspastol ay menkankanta ay mangdaydayaw ken Apo Dios tay inilada san onga et tet-ewa am-in san inbagan san anghel ken daida.

Nan Nangadnan Jesus

²¹ Issan maikawao ay agew san onga dadat segyatan dadapay ngadnan tay siya nan ogalin di Judio. Nan impangadanda et Jesus tay siya san inbagan di anghel esapay mainginaw.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Templo

²²⁻²⁴ Inomdan pay nan mangtongpalan da Jose ken Maria isnan bilin Apo Dios ay insolat din si Moses id kasin maipanggep isnan babai ay kaan-anak dadat oney id

Jerusalem. Tay kanan san bilin en masapol ay omyeyda is ilimosda is mapalti ay doway tala wenno doway anak di kalapati isnan Templo tay siya nan kadalosan nan kaan-anak. Inyeysda gedan si Jesus ta idatonda ken Apo Dios. Tay nan bilin Apo Dios et am-in ay damo ay anak ay lalaki et masapol ay maidaton ken siya ay kaneg siya nan kaanak.

²⁵ Id Jerusalem wada nan esay am-ama ay kangadan is Simeon ay mangses-eed isnan kaisalakanan nan Judio. Gawigawis nan ogalina tay patiyena nan bilin Apo Dios ya daydayawena siya. Tinakdon nan Ispirito Santo siya

²⁶ ay nangipagtek ken siya en adi matamatey enggana ay ilana nan inkalin Apo Dios ay awnit omali ay si Kristo.

²⁷ Issan kad-an da Jose ken Maria id Jerusalem inpangon nan Ispirito Santo si Simeon isnan Templo dat isgep abes da Maria ken Jose si Jesus ta ikkanda nan linteg ay inbilin Apo Dios.

²⁸ Dat akwaen Simeon nan onga dapay mendayaw ken Apo Dios ay mangwani en, ²⁹⁻³¹ "Apo, id wani et tinmet-ewa nan impagtekmo gapo isnan naay onga isongka mang-apitka et tay naay inilak nan inbagam ay awnit omali ay mangisalakan isnan ipogaw, ay siya nan inbaam tapno getken am-in nan ipogaw.

³² Kaneg siya nan silaw ay mang-itdo olay isnan baken Judio tapno ilaenda nan daan ay oney ken sik-a. Isonga gapo isnan onga ay naay awnit madayaw nan Judio."

³³ Nasdaaw da Jose ken Maria isnan kinwanin Simeon maipanggep ken Jesus.

³⁴⁻³⁵ Binindisyonan Simeon daida dapanay kanan ken Maria, "Nan onga ay naay et siya nan kaddadaelan nan ado ay Judio ya kaisalakanan nan tap-ina. Maila gedan ken siya ay tet-etet-ewa nan am-in ay inbagan Apo Dios ngem adoado nan mang-adi ken siya et siya nan kagtekan nan ngawi ay nemnemda. Ngem ken sik-a, Maria, awnitmo liknaen nan sakit di nemnem ay kanega waday naitebek isnan pagaeumo gapo isnan ommat ken siya."

³⁶ Wada id sidi gedan si Ana ay nain-iinia ay mamadton Apo Dios. Siya et anak Panuel ay apon din si Aser. Pitoy tew-en ay nin-aasawa da Ana ken asawana

³⁷ et waompoo ya epat ay tew-ena ay nabalo. Wedweda ay mentetee isnan Templo tay inagew ya linabi ay menteptepe ay menlol-owalo ya mendaydayaw ken Apo Dios.

³⁸ Isdin nangisgepanda ken Jesus et wada gedan si Ana isdi ay nin-iyaman ken Apo Dios maipanggep isnan onga danat sodsodoken nan onga isnan ipogaw ay

mangses-eed isnan mangsobutan Apo Dios isnan ipogaw id Jerusalem.

³⁹ Issan nakwasan san inkanda ay inbag-an san linteg Apo Dios et simmagongda isnan ilida id Nazaret ay sakop di probinsiya ay Galilea.

⁴⁰ Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib tay nan badang Apo Dios et wada ken siya.

Nan Nataynanan Jesus Isnant Templo

⁴¹ Tinew-en ay omeyp da Jose ken Maria id Jerusalem isnan Fiestan di Linmaosan di Anghel.

⁴² Et issan maikasimpoo ya doway tew-en Jesus, inmeyda kasiñ tay siya nan ogalida.

⁴³ Issan nakwasan san fiesta dadat men-lbwat ay somaap ngem dat obpay mataynan si Jesus id Jerusalem et adi getken da inana ay nataynan

⁴⁴ tay kananda en waay naiboweg isnan bowegda. Esay agew nan nindaananda esadapay getken ay maid siya dadat omeyp anapen isnan ag-ida ngem maid.

⁴⁵ Dadat somagong id Jerusalem ay mang-anap ken siya.

⁴⁶ Isnan maikatlo ay agew, dinas-anda siya isnan Templo ay makitotokdo isnan men-is-isolo isnan linteg. Dedengngena nan kakananda dapay mensos-oot ken daida.

⁴⁷ Nasdaaw am-in nan mangdedenge ken siya gapo isnan silibna tay ostootho nan isongsongbatna ya kankanana.

⁴⁸ Nasdaaw gedan da inana issan nangilaanda ken siya danat kanan, "Anakko, dakan egay naiboweg ken dakami? Madadanagan kami ken amam ay mang-an-anap ken sik-a."

⁴⁹ Ngem dat kanan Jesus, "Dakayon mang-an-anap? Ay adiyo getken ay masapol ay wadaak isnan baey Ama?"

⁵⁰ Ngem adida maawatan nan kankanana ken daida.

⁵¹ Dat makkey si Jesus ken da inana et somaada id Nazaret et pinatpatina am-in nan inbagbagada ken siya. Si inana et egayna kinalkalingkingan am-in nan inom-ommata.

⁵² Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib et laylayden Apo Dios ya nan kaipoipogaw siya.

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbon-bonyag

Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Juan 1:19-28

¹⁻² Isdin maikasimpoo ya lima ay tew-en ay mentolayan Cesar Tiberio et wada nan inpaliknan Apo Dios isnan anak Zacarias ay si Juan ay mentetee isnan biling. Siya na gedan din kagobilnadol nan epat ay naayda; si Poncio Pilato id Judea, si Herod

id Galilea, nan besat Herod ay si Felipe id Iturea ya id Traconite ya si Lisanius id Abeline. Nan kangatowan ay papadi id Jerusalem issan deey ay tew-en et da Anas ken Caifas.

³ Si Juan et inmeyna sinolsol am-in nan sakop nan ginawang ay Jordan ay mangibagbaga, "Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay menpabonyag tay siya nan kail-an nan kakaanan di basol."

⁴ Nan inikkan Juan et siya nan nang-tongpalana isnan insolat din si Isaías ay mamadton Apo Dios ay kanana en, "Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw en isaganayo nan daaan nan Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana.

⁵ No nadodontog ya nakakaongan et masapol ay simpaenyo. No abes natikotiko et paletgenyo ya nan ngawi ay daan et estenyo.

⁶ Tapno am-in ay ipogaw et ilaenda nan ibaan Apo Dios ay mangisalakan ken daida."

⁷ Adoadonan ipogaw ay inmey ken Juan ay menpabonyag danat kanan ken daida, "Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay kananyo en omanay nan mabonyaganyo is kaisalakananyo isnan awnit mendosaan Apo Dios?

⁸ Ngem adi kayo aped mabonyagan mo adiyo dokogan nan ngawi ay ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay inbabawiyonan basbasolyo. Et adiyo kanan en mailisi kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyo din si Abraham ay baan Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi ken dakayo tay olay nan bato ay naay et mabalin ay menbalinen Apo Dios is ap-on Abraham."

⁹ Dat itoloy Juan ay mangwani en, "Nan awnit idosan Apo Dios et siya nan kaneg nan wasay ay naisagsagana ay mangpoyo isnan kaiw. Am-in ay kaiw ay adi bomgas is gawis et mapoyo dat mapoowan. Et dakayo nan kaneg nan kaiw ay adi bomgas."

¹⁰ Dat sooten nan kaipoipogaw ken siya, "Ay ngan ngalod nan ikkanmi?"

¹¹ Simmongbat si Juan, "Nan dowa nan badona et idyana nan esa isnan maid badona ya nan wada nan kanenda et agtanda nan ib-ada ay maid kanenda."

¹² Inmey abes nan ib-an di mensingsingil is bowis ay menpabonyag dadat sooten ken Juan, "Apo, ay ngan nan masapol ay ikkanmi?"

¹³ Adi kayo mensingsingil is sobla nodi nan ostootho nan singilenyo," insongbatna ken daida.

¹⁴ Dat abes sooten nan sosoldado, "Dakami pay abes ay ngan nan ikkanmi?" Danat kanan, "Adiyo paeg-egyaten ya

pabasbasolen nan ipogaw ay aped mangkikikil ken daida ya masapol od ay mapnek kayo isnan lagboyo."

¹⁵ San kaipoipogaw ay nangdenge issan kinkinwanin Juan et nasdaawda ya inpagalopada ay siya nan Kristo ay inbagaan Apo Dios id sang-adom en awnit omali.

¹⁶ Ngem kinwanin Juan ken daida, "Bakenak si Kristo. Ngem wada siya ay omon-onod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan sapatosna. Danom nan ibonyagko ken dakayo ngem awnit bonyagana dakayo isnan Ispirito Santo ya nan apoy.

¹⁷ No omali siya et awnitna mensiyansen nan mamati ken siya isnan adi mamati et kaneg waday ligao ken siya ay mangtapanan isnan pagey danat idolin isnan agamang nan mabgas danapay igwa nan kipit isnan apoy ay adi katkatkatey."

¹⁸ Siya na ya adoado pay nan inbagagan Juan isnan kaipoipogaw isnan mang-itidowana ken daida isnan gawis ay damag tapno getkenda ay mensagana isnan oma-liyan Kristo.

¹⁹ Olay si Gobilnadol Herod et iniyaw Juan gedan tay apedna inasawa nan ay-dona ay si Herodias dapay daan nan asawana ay innodin Herod ya iniyawna gedan nan tap-in di ngawi ay inik-ikkana.

²⁰ Ngem dat am-amed somokil si Herod et paibalodna si Juan.

Nan Nabonyagan Jesus

Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

²¹⁻²² Issan nangbonyagan Juan issan kaipoipogaw dat menpabonyag abes si Jesus. Issan nabonyagan Jesus dat menlowalo ken Apo Dios et issan menlol-owalowana et napewak id daya dat lomayog nan Ispirito Santo ay kaneg kalapati et pomatong ken siya. Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, "Sik-a nan Anakkay ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken sik-a."

Nan Alal-apon Jesus

Mat. 1:1-17

²³ Si Jesus et waay tolompoor nan tew-ena esanapay ilogi ay men-isolo. Siya nan anak Jose, kanan nan kaipoipogaw. Naay nan ngadngadan nan alal-apon Jose. Si Jose, anak Eli.

²⁴ Si Eli, anak Matat; si Matat, anak Levi; si Levi, anak Melki; si Melki, anak Jane; si Jane, anak Jose;

²⁵ si Jose, anak Matatias; si Matatias, anak Amos; si Amos, anak Nahum; si Nahum, anak Esli; si Esli, anak Nage;

²⁶ si Nage, anak Maat; si Maat, anak Matatias; si Matatias, anak Semei; si Semei, anak Jose; si Jose, anak Juda;

²⁷ si Juda, anak Joana; si Joana, anak Resa; si Resa, anak Zorobabel; si Zorobabel, anak Salatiel; si Salatiel, anak Neri;

²⁸ si Neri, anak Melki; si Melki, anak Adi; si Adi, anak Cosam; si Cosam, anak Elmodam; si Elmodam, anak Er;

²⁹ si Er, anak Josue; si Josue, anak Eliezer; si Eliezer, anak Joram; si Joram, anak Matat; si Matat, anak Levi;

³⁰ si Levi, anak Simeon; si Simeon, anak Judas; si Judas, anak Jose; si Jose, anak Jonan; si Jonan, anak Eliakim;

³¹ si Eliakim, anak Melea; si Melea, anak Mena; si Mena, anak Matata; si Matata, anak Natan; si Natan, anak David;

³² si David, anak Jesse; si Jesse, anak Obed; si Obed, anak Booz; si Booz, anak Salmon; si Salmon, anak Naason;

³³ si Naason, anak Aminadab; si Aminadab, anak Aram; si Aram, anak Arni; si Arni, anak Esron; si Esron, anak Fares; si Fares, anak Juda;

³⁴ si Juda, anak Jacob; si Jacob, anak Isaac; si Isaac, anak Abraham; si Abraham, anak Tare, si Tare, anak Nacor;

³⁵ si Nacor, anak Serug; si Serug, anak Ragau; si Ragau, anak Peleg; si Peleg, anak Heber; si Heber, anak Selah;

³⁶ si Selah, anak Cainan; si Cainan, anak Arfaxad; si Arfaxad, anak Sem; si Sem, anak Noah; si Noah, anak Lamec;

³⁷ si Lamec, anak Matusalem; si Matusalem, anak Enoc; si Enoc, anak Jared; si Jared, anak Mahalaleel; si Mahalaleel, anak Cainan;

³⁸ si Cainan, anak Enos; si Enos, anak Set; si Set, anak Adam; si Adam, anak Apo Dios.

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus

Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

¹ Tinakdon nan Ispirito Santo si Jesus issan nabonyagana isnan ginawang ay Jordan danat ipango siya isnan bilig.

² Omdan pay issan bilig dat padasen Satanas ay mangdoldolog ken siya isnan epatpoo ay agew. Egay nangnangan si Jesus isnan deeyday agew et naowaowat siya issan nakwasana.

³ Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken siya ay mangwani en, "No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a dakat kanan ta maboliw nan naay bato is makan."

⁴ Dat songbatan Jesus ay mangwani en, "Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en baken makan et kedeng di katagowan di ipogaw."

⁵ Dat ipangon Satanas si Jesus isnan ataatakdag ay bilig danat ipaila ken siya is sin-awyan nan am-in ay ili isnan batawa.

⁶ Dat kanan Satanas, "Idyak ken sik-a am-in dana ya nan kinabaknangda tay kowak am-in datona et mabalin ay idyak isnan olay sino ay laydek ay mang-idyaan.

⁷ Kowam am-in datona no sak-en nan dayawem ay apom."

⁸ Ngem simmongbat si Jesus et kanana, "Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, 'Sak-en ay Diosyo nan daydayawenyo ya mensilsilbiyano et kedeng.'"

⁹ Dat kasing ipangon Satanas si Jesus id Jerusalem danat eyey siya isnan toktok di Templo danat kanan ken siya, "No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a, kadya lomabtokka isna.

¹⁰ Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en bilinena nan aanghelna ta ay-owananda ay

¹¹ mangtapaya ken sik-a ta adi masogatan nan dapanmo isnan bato."

¹² Ngem dat songbatan Jesus siya ay mangwani, "Nan naisolat ay kalin Apo Dios et kanana gedan en adiyo dologen si Apo Dios ay Apoyo."

¹³ Nakwas pay san nangpadpadasan Satanas ay nangdoldolog ken Jesus danat tay-nan siya ta enggana is mamingsan kasing.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo

Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

¹⁴ Sinmagong si Jesus id Galilea et wada nan kabaelan nan Ispirito Santo ken siya isongga mendinamag isnan kailili nan inikikkana.

¹⁵ Nin-is-isolo siya isnan kasinasinagoga et daydayawenda am-in siya.

Nan Nang-adanya Ken Jesus Id Nazaret

Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6

¹⁶ Inmey si Jesus isnan nasiknana ay ili ay Nazaret. Sinabado ay obayan di Judio dat isnan esay Sabado et inmey siya isnan sinagoga tay siya nan sigod ay ogalina. Dat tomakdeg ay mangibasa isnan kalin Apo Dios

¹⁷ isongga dadat ited nan insolat nan madto ay din si Isaias danat bilagen et datngana nan naisolat ay naay,

¹⁸ "Wada nan Ispirito Santon Apo Dios ken sak-en tay pinilina sak-en ay mangipagtek isnan gawis ay damag isnan kodokdo. Inbaana sak-en ay mangbadang isnan maligligatan ta mapalobosan nan balod ya makaila kasin nan kollaw

¹⁹ ya mangipagtek isnan awnitna mangisalakanan isnan ipogawna."

²⁰ Linolon Jesus san mababasa danat isagong isnan mensilsilbi dat tomokdo et men-isolo. Am-in nan ipogaw issan sinagoga et inenengnengda siya.

²¹ Danat ilogi ay mangwani ken daida, "Tinmet-ewa id wani ay agew san dinngayo ay binasak ay naisosolat ay kalin Apo Dios."

²² Laylayden am-in nan ipogaw siya gapo isnan gawis ay inbagbagana ngem nasdaawda dadat kanan, "Ay baken kad na san anak Jose ay kailiyan tako?"

²³ Danat kanan ken daida, "Waay nemnemeyo nan kankanan nan ipogaw isna ay nan men-ag-agas et masapol ay agasana nan awakna esapay mamati nan ipogaw isnan agasna. Kaneg todi nan nemnemeyo tay kaytenyo ay ikkak abes isna nan dinngayo ay inik-ikkak id Capernaum.

²⁴ Ngem kanak ken dakayo en am-in ay ipogaw et patpatgenda nan mamadto isnan nateketeken ay ili ngem isnan osto ay ilina et adi patgen nan kailiyanaya siya.

²⁵ Kaneg din timpon Elias ay mamadto ay egay polos omod-odan is toloy tew-en ya kagedwa dat menbitil am-in ay ili id Israel. Wada nan ado ay balo issan deey ay ilida

²⁶ ngem egay inbaan Apo Dios si Elias ay mangbadang ken daida ay Judio nodi kedeng nan esa ay balo ay iSerepta is binadangana isnan ili id Sidon.

²⁷ Dat kaneg abes din timpon Eliseo ay esay mamadto et ado nan nakolit ay kailiyanida id Israel dapay maid olay esa ken daida is inpagawisna nodi kedkedeng si Naaman ay iSiria is pinagawisna."

²⁸ Palalo nan liget am-in nan ipogaw issan sinagoga issan nangdengnganda issan kinwanin Jesus tay kailiyanada daida.

²⁹ Dadat tomakdeg et goyodenda si Jesus ay mangibala dadat iyey isnan toktok di bilig ay benget di ilida ta tekdagenda koma siya isnan deppas.

³⁰ Ngem dat kayet idaan Jesus isnan tengan nan napoponokanda et komaan.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnau Anito

Mar. 1:21-28

³¹ Linmayog si Jesus id Capernaum ay esay ili isnan probinsiyen di Galilea dat men-isolo isnan sinagoga isnan Sabado ay obayan di Judio.

³² Nasdaawda issan inikkan Jesus ay men-isolo tay inpailana nan kabaelana.

³³ Issan deey ay sinagoga et wada nan am-ama ay kinapet di makedse ay anito dat menbogaw is napinapigsa,

³⁴ "Ine. Jesus ay iNazaret, ay ngan di ngtom ken dakami? Ay dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan nasantowan ay inbaan Apo Dios."

³⁵ Ngem dat kanan Jesus issan anito, "Igiginekmo. Taynam si tosa." Dat menidogos san anito san am-ama et matokang isnan sasagangenda danapay taynan siya ay maid inommat.

³⁶ Nasdaawda am-in san nangiila dapay wasdin mangwani, "Ay ngan ngen nan wada ken tona? Dan kabaelana ay mangipakaan isnan makedse ay anito?"

³⁷ Siya di nan inikkan Jesus isonga nindinamag isnan am-in ay ili isdi.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnán Masaksakit

Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34

³⁸ Tinaynan Jesus san sinagoga et omey isnan baey da Simon. Nan katogangan Simon isdi et menpodpodat dadat ibagaen Jesus en mensakit siya.

³⁹ Dat sag-enen Jesus san in-ina et pagawisena san podotna dat mabanangon san in-ina et pakanena daida.

⁴⁰ Nakwas et nan obayada issan naongan di agew isonga dat iyej nan omili nan am-in ay wada nan sakitda ken Jesus danat sag-es-aen ay mang-ejen ken daida dat gomawis nan sakitda.

⁴¹ Nan anito gedan et tinaynanda nan ipogaw ay kinapetda dadapay ibogbogaw, "Sik-a nan Anak Apo Dios." Daet paginken Jesus daida tay adina layden ay daida nan mangipagtek en siya nan Kristo.

Nan Nin-isolsolowan Jesus Isnán Kasi-nasinagoga

Mar. 1:35-37

⁴² Issan kawakgatana et nasapa si Jesus ay inmey isnan bilig ngem omey kayet ananapen nan ipogaw siya. Dadat datngan siya et adida ipalobos ay taynana daida.

⁴³ Ngem danat kanan, "Masapol ay omeyak abes isolo isnan teken ay ili nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios tay siya nan nangibaaana ken sak-en."

⁴⁴ Isonga dat omey men-isolo isnan kasi-nasinagoga ay paggimongan di Judio.

5

Nan Nang-ayagan Jesus Isnán Tolo Ay Papasolotna

Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

¹ Issan namingsan ay nin-isolowan Jesus isnan benget di baybay id Genesaret et natogop nan kaipoipogaw isnan kad-ana et mendindinogosda tay kayatda ay denggen nan kalin Apo Dios ay isolona.

² Maid somya is tomakdegan Jesus danat ilaan nan doway bangka ay ninbebengen isnan baybay ay tinaynan nan mensidsidok tay inmeyda inowasan nan sidokta.

³ Dat omey si Jesus issan bangkan nan esay mensidsidok ay si Simon danat ibagaen siya ta iyad-addawina is bassit isnan benget di baybay tasiyyat tomokdowana ay mangisolo isnan kaipoipogaw.

⁴ Nakwas pay ay nin-isolo danat kanan ken Simon, "Ipagawgawam nan bangkam isnan kaadaeman nan baybay ta mensidok kayo."

⁵ Dat kanan Simon, "Apo, inlalabimi ay ninsidsidok dapay maid polos inalam ngem no siya say kanan et ikkanmi."

⁶ Dadat oy-yen nan sidok et adoado nan inalada ay ikan et nganngani ay mabakas nan sidok isonga adida makaipangato.

⁷ Dadat wag-eyan san iib-ada issan esay bangka ta badanganda daida. Inmeyda binadangan daida et pinopinoda san doway bangka is ikan et gistayda malimon.

⁸ Idi inilan Simon Pedro san inommat dat menpalintomeng ken Jesus et kanana, "Apo, mabainak ken sik-a tay managbasolak isonga taynam sak-en."

⁹ Nasdaaw am-in san wada issan bangkan Simon issan nang-ilaanda isnan kaad-adon san sinidokanda

¹⁰ Olay gedan san ib-an Simon issan esay bangka ay da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo. Dat kanan Jesus ken Simon, "Adi kayo mabain ay maitapi ken sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."

¹¹ Isonga dadat ipakni nan bangkada dadapay taynan am-in nan kowada et omonodda ken siya.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnán Nakolit

Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

¹² Isnán namingsan ay kad-an Jesus issan esay ili et simmag-en nan am-ama ay nabayag ay nakolit dat menlokbob ay menseg-ang, "Apo, getkek ay kabaelam ay mangkaan isnan sakitko no kayatmo."

¹³ Dat gen-an Jesus siya danapay kanan, "Kayatko ay maagasantika." Dat dagos ay makaan nan kolitna.

¹⁴ Danat kanan ken siya, "Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a isnan teken ay ipogaw. Basta idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo ay mapalti ay kaneg din imbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska."

¹⁵ Ngem dinngen kayet nan kaipoipogaw san inikkan Jesus ken siya dadat omey et enda denggen nan kankanagan ya ta pagawisena nan wada nan sakitda.

¹⁶ Ngem no mamingsan et komaan si Jesus tay omey isnan bilig ay menlowalo.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnán Napalais

Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

¹⁷ Issan esay agew ay men-is-olowan Jesus isnan esay baey et wadada nan nangitotokdo ay Fariseo ya nan men-is-isolo

isnan linteg ay nagapo isnan probinsiya ay Galilea ya Judea ya isnan ili ay Jersalem. Nan panakabalin Apo Dios ay mangipagawis isnan sakit et wada ken Jesus.

¹⁸ Dat domateng nan mang-aatangay isnan napalalais ay kayatda ay eyey issan baey ay kad-an Jesus.

¹⁹ Ngem nanopno nan baey is ipogaw et maid polos ikkanda ay mangisgep ken siya isonga insakyatda isnan atep san baey ay nadadata dadat lokaben nan atep dadat oyoyen san napalalais et ompa issan tengan nan ipogaw ay sasagangen Jesus.

²⁰ Getken Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan am-ama, "Gayyem, napakawan et nan basolmo."

²¹ Dat kasiaagasaas nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo ay mangwani en, "Sino pay nan lalaki ay naay? Ayta dan iyison tona nan awakna ken Apo Dios dapay kedkedeng si Apo Dios is makapakawan is basolso?"

²² Ngem getken Jesus nan kakananda danat kanan, "Ngan nan apedyo nemnem-nemen?

²³ Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan 'Mapakawan nan basolmo' wenno nan 'Ibangonmo ta mendaanka?'

²⁴ Ngem gapo tay adiyo patiyan et panekeknek ken dakayo ay wada nan kalebengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw." Isonga danat kanan issan napalalais en, "Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka."

²⁵ Nabanangon et san am-ama danat alaen san dayona et somaa ay mangday-dayaw ken Apo Dios.

²⁶ Am-in san wada isdi ay nangiil et nasdaawda dadapay inmeygaegyat dadat dayawen si Apo Dios ay mangwani en, "Kaskasdaaw nan inilami id wani."

*Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17*

²⁷ Nakwas pay san nin-agasan Jesus dat bomala et ilana si Levi ay esay mensingsingil is bowis ay mangitotokdo isnan kabaybayandan di bowis. Dat kanan Jesus, "Omalika ta maitapika ken sak-en."

²⁸ Dat taynan Levi nan oblana ya am-in ay kokwana isnan opisina daet omonod ken Jesus et maitapi ken siya.

²⁹ Inmeyda isnan baey Levi dat menpalti siya ta makikan da Jesus ya nan iib-an Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tap-in di ipogaw.

³⁰ Idi inilan san ib-an san Fariseo ya san men-is-isolo is linteg ay makikikanda dadat kanan issan papasolot Jesus, "Ayaytay dakayon makikikan isnan sanada ay

mensos-owtitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?"

³¹ Ngem si Jesus nan sinmongbat et kanana ay mangiyalig, "Nan ipogaw ay maid sakitna et adina masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol.

³² Isonga inmaliyak tapno badangak nan mangtek ay nakabasol tapno menbabawida ngem baken nan mangnenemnem ay gawisda."

*Nan Nangisolowan Jesus Isnau Maipanggep Nan Mentepe
Mat. 9:14-15; Mar. 2:18-20*

³³ Sinoottda ken Jesus ay mangwani en, "Nan papasolot Juan et wada nan mentepe-anda ay adi mangan isnan obaya dadapay menlol-owalo ay kaneg abes nan papasolot nan Fariseo dapay nan papasolotmo et adi mentepe."

³⁴ Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe nan papasolotna et kanana, "Ay kananyo en adi makikan nan nadkar no daan pay nan nadawak ken daida? Adi mabalin.

³⁵ Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angga."

*Nan Nangiyaligan Jesus Isnau Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mat. 9:16-17; Mar. 2:21-22*

³⁶ Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalini ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, "Maid mangitakop is balo ay bado isnan logak. No ikkana na et kawasena nan balo ay bado dapay gedan nan baloy galot et adi maibagay ay maitakop isnan logak.

³⁷ Siya gedan isnan tapey. Maid mangigwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay mo menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan.

³⁸ Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas.

³⁹ Maid abes mangkayat ay ominom is olay gawis ay kapewpewak ay tapey no epdas inminom isnan nabayag ay tapey tay kanana en gawgawis nan nabayag mo nan balo."

6

*Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnau Obaya
Mat. 12:1-14; Mar. 2:23-28, 3:1-6*

* 5:37 Ilaem Mat. 9:17.

¹ Sinabado ay obayan di Judio et isnan esay Sabado indaan da Jesus isnan pay-payewan. Dat menlosing nan papasolotna is kotimenda.

² Dat kanan nan tap-in di Fariseo, "Aytay dakayon menlosing is kotimenyo dapay lawaan nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?"

³ Dat kanan Jesus, "Ayta dayon paba-solen daida? Ay egayyo binasa din inikkan da David isdin linmayawanda?" Naowaowatda

⁴ isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios et alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iib-an. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida."

⁵ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kallebbeng isnan mabalin ay maik-ikkan isnan obaya."

⁶ Isnan esay Sabado kasin, sinonggep si Jesus isnan sinagoga ay men-isolo. Dat wada nan am-ama ay nabingoy nan kanawan ay ledengna.

⁷ Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, kaytenda ay mangidalom ken Jesus isonga sis-iimenda siya no pagawisena nan nabingoy tay lawaenda nan men-agas is sakit isnan obaya tay kananda en obla di.

⁸ Ngem getken Jesus nan nenemnemenda isonga danat kanan issan nabingoy, "Omalika ta itakdegmo isnan sasagan-genmi." Dat omey san nabingoy.

⁹ Dat sootan Jesus ken daida, "Ngan nan linteg tako isnan obaya? Ay ikkan nan gawis wenneo nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wenneo kawasen?"

¹⁰ Danat inengneng daida danat kanan issan nabingoy, "Oyadem nan ledengmo." Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naagasan et.

¹¹ Ngem mamaslat nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg dadapay mensitoya no ngan nan ikkanda ken Jesus.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisa

Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

¹² Issan esay agew timnikid si Jesus isnan bilig ta omey menlowalo danat ilalabi ay menlol-owalo ken Apo Dios.

¹³ Kawakgatana pay danat ayagan nan papasolotna et piliyena nan simpoo ya dow ayan nginadnana is apostol.

¹⁴ Datona nan ngadngadan nan pinilina. Si Simon ay nginadanan Jesus is Pedro ya nan besatna ay si Andres ya da Santiago ken Juan, si Felipe, si Bartolome,

¹⁵ si Mateo, si Tomas, si Santiago ay anak Alfeo, si Simon ay mangisaksakit isnan ilida,

¹⁶ si Judas ay anak Santiago ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nang-pagawisana Isnan Masaksakit

Mat. 4:23-25

¹⁷ Linmayog si Jesus ya nan papasolotna ay nagapo issan bilig et omdanda pay isnan nasisimpa dat isaldeng Jesus ya nan ado ay pasolotna. Wadada gedan nan adoado ay nagapo id Judea ya id Jerusalem ya isnan ilili isnan benget di baybay ay id Tiro ya Sidon.

¹⁸ Inmeyda ay mangdenge isnan kankanana dapay ta pagawisena nan wada nan sakitda et olay nan deeyday pinalpaligat di anito ay imney et gimmawisda gedan.

¹⁹ Am-in nan ipogaw et kaytenda ay somag-en ay mangsikgad ken siya tay wada nan panakabalina ay magapo ken siya ay mangpagawis isnan am-in ay sakitda.

Nan Kinwanin Jesus Isnan Nagasat Ya Kaseseg-ang

Mat. 5:1-2

²⁰ Inilan Jesus san papasolotna danat kanan,

"Nagasat kayo ay mangtek isnan kolangyo tay awnit kayo maitapi isnan mentolayan Apo Dios.

²¹ Nagasat kayo ay manglayayad ay mangikkan isnan layden Apo Dios tay awnit kayo mapnek.

Nagasat kayo ay menseseg-ang gapo isnan basolyo tay awnit kayo mensgasgasing.

²² Nagasat kayo no kalilget nan ipogaw dakayo ya aamisenda ya babainanda dadapay kanan en ngawi kayo gapo isnan mangpatpatiyano ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.

²³ Men-gasing kayo tay olay no adoado nan ligatyo id wani et awnit dakkel nan ganabenyu ay idyan Apo Dios ken dakayo ay insaganana id daya. Tay nan ik-ikkanda id wani ken dakayo et siya gedan nan inik-ikkan din alalapoda id sang-adom isdin mamadton Apo Dios isonga men-galalasing kayo isnan maiisowanya ken daida.

²⁴ Ngem kaseseg-ang kayo ay kedeng nan kinabaknangyo is nenemmenyo tay epdasyo ginanaganas nan biyagyo.

²⁵ Kaseseg-ang kayo ay mamapnek id wani tay awnit kayo maowat.

* **6:3** Ilaem Mat. 12:3.

Kaseseg-ang kayo ay men-gasgasing id wani tay awnit kayo menseseg-ang ya men-ag-ag-a.

²⁶ Kaseseg-ang kayo no it-it-ek nan ipogaw dakayo olay baken tet-ewa ay kaneg din inik-ikkan din alal-apoyo ay nang-it-it-ek isdin baken tet-ewa ay mamadoto."

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis

Mat. 5:38-48

²⁷ "Dakayo ay mendedenje isnan kankananak et masapol ay laylaydenyo nan mang-aamis ken dakayo ya ipailayo gedan nan gawis isnan mangliliget ken dakayo.

²⁸ No waday mang-aamis ken dakayo kananyo en badangan Apo Dios daida day-op ilowalowan daida.

²⁹ No waday mangtipak isnan esa ay ipingmo dakat idoo nan topakna ya no waday mang-ala isnan abitom, bay-am ta alaena gedan nan badom.

³⁰ No waday menkedaw ken sik-a dakat agtan ya no waday mang-ala isnan osalmo adim kankanan en isagongna.

³¹ Ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay ikkanda ken dakayo.

³² Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios dakayo no kedeng nan manglaylayad ken dakayo is laylaydenyo? Adi tay olay nan adi mamati ken Apo Dios et laylaydenda gedan nan manglaylayad ken daida.

³³ Ngan ngalod nan naikkenanyo no kedeng nan mang-ikkan is gawis ken dakayo nan mang-ikkananyo abes is gawis? Olay nan adi mamati ken Apo Dios et siya gedan di nan ik-ikkanda.

³⁴ Ya no kedeng nan mangisagsagong isnan bolodenda ken dakayo is pabolbolodanyo ay it-it-ek ngen Apo Dios dakayo? Olay nan adi mamati et menpabolodda gedan isnan ib-ada tay getkenda ay maisagong met laeng san inpabolodda.

³⁵ Isonga baken dana is ikkanyo koma nodi laylaydenyo nan mang-aamis ken dakayo dayopay ikkan nan gawis ken daida. Menpabolod kayo olay getkenyo ay adida isagong nan bolodenda tay no siya dana nan ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay an-ak Apo Dios dakayo et awnit gawis nan idyana ken dakayo. Tay maseg-ang siya olay isnan adi mangtek ay men-iyaman ya nan naimot.

³⁶ Masapol abes ay managseg-ang kayo ay kaneg nan Amayo ay managseg-ang."

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Ib-ada

Mat. 7:1-5

³⁷ "Adiyo banbanagen nan ib-ayo ta adi abes banagen Apo Dios dakayo. Adiyo abes pabasbasolen nan ib-ayo ta adi gedan

pabasolen Apo Dios dakayo. Nodi pakawanenyo nan ib-ayo ta pakawanen abes Apo Dios dakayo.

³⁸ Agtanyo nan ib-ayo et agtan gedan Apo Dios dakayo. Tay nan kaad-adon nan intedyo et siya gedan nan kaad-adon nan idyana ngem nasolsolok pay tay olay itamtamedna ya ibasbasbasna ay mangisedsed et lomoslosoy kayet."

³⁹ Dat sodoken Jesus nan naay, "Nan kowap et adi makaipango isnan kanegna ay kowap tay no ikkana na et maekdagda ay dowa isnan ketang."

⁴⁰ Maiwed maisolsolowan is nangatngato mo nan men-is-isolo ken siya ngem am-in nan oskila ya mangkewas isnan ad-adalena et awnit kanegna abes nan mistolona."

⁴¹ Dat menpanggalig si Jesus maipanggep isnan menkalkali is basol di ib-ada et kanana, "Damen delawen nan bota isnan matan nan besatmo dapay adim madlaw nan kega sindomet ay bota isnan matam?

⁴² Ngan nan ikkam ay mangwani en, 'Pangaasim besatko ta kaanek nan bota isnan matam,' dapay adim malikna nan kega sindomet ay bota isnan matam? Sik-a ay aginsisingpet. Kaanem omon-onan dakkel ay bota isnan matam tasiyay makailaka ay gawis esakapay kaanen nan teeteen ay bota isnan matan nan besatmo."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna

Mat. 7:16-20, 12:33-35

⁴³ "Nan gawis ay kaiw et adi bomgas is ngawi ya adi abes bomgas nan ngawi is gawis.

⁴⁴ Nan kailasinan nan am-in ay kaiw et nan ibgasda tay adi mabolas nan papaya isnan kawayan wenneo nan alomani isnan sibit.

⁴⁵ Kaneg abes datako ay ipogaw, no nan gawis nan nemnemna et gawis nan ik-ikkana ngem no nan ngawi nan nemnemna et ngawi abes nan ik-ikkana. Tay nan kalin di ipogaw et ipailana nan wada isnan nemnemna."

Nan Dowa Ay Ninsaad

Mat. 7:24-27

⁴⁶ "Dayon kankanan en sak-en nan Apoyo dakayopay adi patpatiyan nan ibagbagak?

⁴⁷ Am-in ay omali ken sak-en ay mangidnge ya mangpati isnan ibagbagak et siya na nan kaiyaligana.

⁴⁸ Kanegna nan esa ay ipogaw ay ninsaad is baeyna. Inkaobna ay gawis nan tokod enggana ay maipegnad isnan bato sanapay saaden nan baeyna. Isonga no meninewang et dalaposena san baey ngem egay natokang tay menkeneg.

⁴⁹ Ngem nan ipogaw ay mangdedenje isnan kankanan danapay adi patiyan et

kanegna nan nangsaad is baeyna isnan lota ngem egayna pegnadan is bato ay menpatangan nan tokodna. Isonga idi meninewang dat makibbek ay matokang san baeyna tay egay kasaad ay gawis."

7

*Nan Nangipagawisan Jesus Isnab Baan Di Kapitan Ay iRoma
Mat. 8:5-13*

¹ Issan nakwasan pay san am-in ay kayatna ay ibaga isnan kaipoipogaw dat omey si Jesus id Capernaum.

² Id sidi et wada nan iRoma ay kapitan di adoado ay soldado. Wada nan baana ay laylaydena ay matmatey.

³ Dinningen san kapitan nan maipanggep ken Jesus danat ibaa nan aamam-a ay Judio ta enda ayagan si Jesus ta omeyna pagawisen nan baana.

⁴⁻⁵ Dadat omey ken Jesus ay menseg-ang ay mangwani en, "Nan naay kapitan et olay baken Judio ngem laylaydena datako ay Judio dapay gedan ninpasaad is sinagogga isonga gawis abes no badangam siya."

⁶ Dat makkey si Jesus ken daida. Iди naisag-enda isnan baey san kapitan, inbaan san kapitan nan gagayyemna ay mangibaga ken Jesus en, "Apo, olay adika kano songgep tay mabain ken sik-a

⁷ isonga baken siya is nangsab-at ken sik-a. Getkena gedan ay omanay nan kalim is mangipagawis isnan baana

⁸ tay siya kano et kanegmo gedan ay wada nan nangatngato ay opisyal ay mangbab-aa ken siya ngem wada gedan nan sosoldadona ay bab-aaena. Et no ibagana isnan esay bab-aaena en, 'Omeyka,' dat omey ay dagos, ya no ibagana isnan esang en, 'Omalika,' dat omali, ya no ibagana is esa en, 'Ikkam na,' danat ikkan tetewa. Isonga getkena ay omanay nan kalim is mangpagawis ken siya."

⁹ Nasdaaw si Jesus issan dinngena dat menligos ay mangwani isnan ipogaw ay omon-onod ken siya, "Ibagak ken dakayo en maid polos dinasdas-ak is napigpigsa ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan sana ay kapitan."

¹⁰ Dat somagong et san deeyda ay binaan san kapitan issan baey dadat datngan ay ginmawis san baa ay masaksakit.

Nan Nangtagowan Jesus Isnab Anak Di Balo

¹¹ Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan ili ay Nain et nakkey nan papasolotna ya nan adoado ay ipogaw.

¹² Omdanda pay isnan soban di ili dadat sab-aten nan mabob-oweg ay omey mangikaob isnan natey. San deey lalaki ay natey et dalos kedkedeng is anak nan

esay balo isonga adoado nan omili ay binmadang.

¹³ Olay si Jesus et palalo gedan nan segangna isnan nang-ilaana issan balo. Danat kanan ken siya, "Laton sa. Adika men-agaga."

¹⁴ Daet somag-en si Jesus et gen-ana san inaawitda ay koong dat itakdeg san deeyday mang-aawit. Dat kanan Jesus, "Baballo, bomangonka."

¹⁵ Dat tet-ewa mabanangon san natey dapay komali. Dat kanan Jesus issan balo, "Naay san anakmo."

¹⁶ Am-in ay wada isdi et palalo nan egypta dadat dayawen si Apo Dios ay mangmangwani en, "Esay mamaadtan Apo Dios nan naay inmali ken datako." Dapay kanan es nan ib-ana, "Inmali si Apo Dios ay mangisalakan ken datako ay ipogawna."

¹⁷ Daet maibaag san inik-ikkan Jesus id Judea ya isnan am-in ay naliliwes ay il-ili.

*Nan Inbagan Jesus Isnab Inbaan Juan
Mat. 11:2-6*

¹⁸ Si Juan ay Menbonbonyag et wada isnan pagbaloden ngem getkena met laeng san ik-ikkan Jesus tay ibagbagan san papasolotna.

¹⁹ Danat ayagan san dowa et ibaana daida ta omeuya sooten ken Jesus no siya nan Kristo ay inbaan Apo Dios wenno waday teken is awnit omali is mamas-ed.

²⁰ Idi inomdanda ken Jesus kinwanida en, "Inbaan Juan ay Menbonbonyag dakami ta sootenmi no sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios ay si Kristo wenno waday teken is sedsed-enmi."

²¹ Issan inmayanda ken Jesus et adoado nan pagawgawisena ay masaksakit ya ipakak-aana nan anito ay kinmapet ken daida.

²² Danat kanan issan papasolot Juan, "Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan dinngayo ya nan inilayo ay ik-ikkak. Tay nan kowap et makailada, nan pilay et makadaanda, nan nakolit et ginnawisda, nan toweng et makadngeda, nan natey et natagoda ya olay nan kodokdo et dinngeda nan naibagbaga ay gawis ay damag.

²³ Kananyo gedan ken siya en mabindisyonan nan ipogaw ay adi mendowadowa ay mamati ken sak-en."

*Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Mat. 11:7-19*

²⁴ Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus issan kaipoipogaw, "Isdin inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig, ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninem-nemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwiwiyan di dagem? Baken.

²⁵ Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay ipogaw ay ninbado is gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis ya naganas nan biyagna et nan makiteteet isnan ali.

²⁶ Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo Dios? Owen, ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo et nangatngato mo is mamadto.

²⁷ Tay si Juan nan kakwaniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en, 'Wada nan ibaak ay omon-onay mangisagana isnan daanem isnan omaliyan.'

²⁸ Dat itoloy Jesus, "Ibagak ken dakayo en isnan am-in ay ipogaw et maid nangatngato mo si Juan. Ngem nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios et nangatngato mo si Juan.

²⁹ Nan adoado ay ipogaw ya olay nan mensingsingil is bowis et dinngeda san kinkinwanin Juan. Da tona nan nangtongan pal isnan kayten Apo Dios isonga dadat menpabonyag ken Juan.

³⁰ Ngem nan Fariseo ya nan men-isolo isnan linteg et egayda tinongpal nan kayten Apo Dios ay ikkanda isonga adyanda ay menpabonyag ken Juan."

³¹ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ay ngan nan mangidiligak ken dakayo ay ipogaw id wani? Men-ap-apos et kedeng nan getkenyo.

³² Kaneg kayo oongong-a ay adi polos mapnek tay no men-ay-ayamda isnan malkitan et kankanan nan ib-ada ken daida en, 'Nin-ganggangsa kami ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem egay kayo nakiaga.'

³³ Kanak en kanegyo daida tay adi kayo polos mapnek. Inmali si Juan ay Menbonbonyag et at-atik nan kinkinana ya egay polos inmin-inom is bomenteng ay mainom dakayot kanan en, 'Matawtawaw siya.'

³⁴ Inmaliyak abes et nakikikanak ya naki-inomak ken dakayo dakayot kanan en, 'Ilaenyo pod nan ipogaw ay naay. Bokatot ya men-inom danapay gayyem nan mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol.' No siya ngalod sa di kankananyo et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay mangpagasing ken dakayo.

³⁵ Ngem olay no adyanyo nan initdok ya nan init-itdon Juan et mailanto isnan ogalin nam matati ken Apo Dios ay nan itidomi et siya nan silib Apo Dios."

Nan Inmayan Jesus Isnan Baey Di Fariseo

³⁶ Inayagan nan esay Fariseo ay kanganan is Simon si Jesus ta omey makikan isnan baeyna. Dat omey si Jesus et maki-likob.

³⁷ Issan deey ay ili et wada nan babai ay managbasol. Idi dinngena ay wada si Jesus ay makikikan issan baey di Fariseo dat omey ay mangikakawit isnan gawigawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo.

³⁸ Dat menpalintomeng isnan kad-an Jesus ay men-ag-agaa dat mentedted nan agana isnan sikin Jesus. Danat ponasan isnan bookna danat bisitowen danapay bokbokan is bangbanglo.

³⁹ San Fariseo ay nang-ayag ken Jesus et inilana danat kanan isnan nemnemna, "No tet-ewa ay mamadtona et getkena koma no ngan nan kaipogaw nan babai ay naay ay manggeg-een ken siya."

⁴⁰ Dat kanan Jesus, "Simon, wada nan ibagak ken sik-a." Dat kanan Simon, "Apo, ay ngan di ibagam?"

⁴¹ Dat kanan Jesus, "Wada nan doway aamam-a ay nin-otang is siping isnan kadangyan. Nan esa et limang gasot nan otangna ya nan esang abes et limampoo.

⁴² Ngem gapo tay adida makabayad danat kaanen san otangda. Kadya ibagam ken sak-en no sino ken daida ay doway nan dakdake nan layadna issan kadangyan?"

⁴³ Simmongbat si Simon en, "Kanak en waay san ad-ado nan otangna ay nakaan." "Tet-ewa nan songbatmo," kinwanin Jesus.

⁴⁴ Dat ilaan Jesus san babai danat kanan ken Simon, "Ay iilaem nan babai ay naay? Sinangailim sak-en isnan baeymo ngem maid inbaam is mang-owas isnan sikik dapay siya nan ogali tako ngem si tona et inowasana nan sikik isnan agana danapay iponas nan bookna.

⁴⁵ Egaymo sinab-at sak-en ay mangbisito ay kaneg gedan nan ogali tako ngem siya et egay somalsaldeng ay mangbisbisito isnan sikik enggana issan inmaliyak.

⁴⁶ Egaymo linanaan nan bookko ay kaneg nan ogali tako ngem siya et binokbokana nan sikik is nangina ay bangbanglo.

⁴⁷ Ibagak ngalod ken sik-a, gapo tay getkena ay adoado nan basolna ay mapakawan isonga siya na nan inikkana ay mangipaila isnan dakkel ay layadna ken sak-en. Ngem nan ipogaw ay mangwani en bassit nan basolna ay napakawan et bassit abes nan layadna."

⁴⁸ Dat kanan Jesus issan babai, "Na-pakawan nan basbasolmo."

⁴⁹ Nan ib-ada ay mangmangan et kinwanida isnan nemnemda, "Ay sino ngan nan ipogaw ay naay ay olay nan basol et pakawanena?"

⁵⁰ Ngem dat kanan Jesus issan babai, "Nan pammatim nan nangisalakan ken sik-a. Somaaka et ay menlamlamnin."

8*Nan Iinin-a Ay Nakkey Ken Jesus*

¹ Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan kailili ay mangibagbaga isnan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. Nakkey san simpoo ya dowa ay pasolotna

² ya san pinagawis Jesus ay iinin-a ay nasasakit ya tinoyan di anito. Naay nan ngadanda. Si Maria Magdalena ay tinayan di pito ay anito,

³ si Juana ay awasan Cusa ay ap-apo isnan baey Herod ya si Susana ya nan adoado pay ay iinin-a ay nang-idya isnan tap-in di kokwada ta badanganda si Jesus ya nan papasolotna.

Nan Am-ama Ay Ninbonobon

Mat. 13:1-23; Mar. 4:1-20

⁴ Inmali nan kaipoipogaw ay nagapo isnan natkenatken ay ili dadat madagop tay kaytenda ay dengngen nan kalin Jesus. Dat mensodok si Jesus ken daida et kanana,

⁵ "Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a. Idi insapowakna nan bonobon isnan om-a, naekdag nan tap-in a isnan daan et gatgatinan nan ipogaw dapay topken di koyat.

⁶ Nan tap-in a et naekdagda isnan kababatowan dat tomobo ngem namgaan nan lota isonga dadat maango.

⁷ Nan tap-in a et naekdagda isnan ginsatan ay sibit dat solinen di sibit nan tinmobo et mateyda.

⁸ Ngem nan tap-in a ay natekdag isnan gawis ay lota et tinmoboda dadapay bomgas is adoado." Dat ibiyad Jesus ay mangwani en, "Dengngeno ngalod no waday ingayo."

⁹ Dat sootan nan papasolot Jesus ken siya nan kayat ay kanan nan sinodokna.

¹⁰ Simmongbat si Jesus ay mangwani, "Owen tay naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem isnan tapina et ipangpangngalikgo nan ikkak ay mangisolo ken daida tasiyay olay il-ilaenda et adida getken nan tet-ewa ya olay dengdengenda et adida maawatan.

¹¹ Siya na nan kayat ay kanan san sindokko. Nan bonobon et siya nan kanega kalin Apo Dios.

¹² Nan daan ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem dat omey si Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adi mamati ya maisalakan.

¹³ Nan kababatowan et kanegna nan ipogaw ay mangdenge ya men-gasgasngay ay mangdawat isnan kalin Apo Dios. Ngem adi lomamot nan kalin Apo Dios isnan nemnemna tay patiyena is sin-awayan

danat dokogan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammataina.

¹⁴ Nan ginsatan ay sibit et siya nan mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomak-nangana ya men-gasgasngana is nemnemna isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios et kalingkingana.

¹⁵ Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et siya nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas nan kalin Apo Dios isnan biyagna."

Nan Naipatang Ay Silaw

Mar. 4:21-25

¹⁶ Danat itoloy ay mensodok, "Maid mangpasged is silaw danat salinan is timba weno igwana isnan silok di podanan tasiyay adi kaila nan silangna nodi ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw.

¹⁷ Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit maipabala ya nan nemnemnen nan ipogaw et awnit magtek met laeng.

¹⁸ Isonga dengngeno ay gawis nan isolok tay nan mamati isnan isoloslok et masilawan nan nemnemna ta maawatana dat taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan ipogaw ay adi mangidnge ya adi mamati et awnit mamaid nan atiatik ay getkena."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna

Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

¹⁹ Inmey si inan Jesus ya nan bebsatna isnan kad-ana ngem adida makasag-en ken siya tay adoado nan ipogaw.

²⁰ Dat wada nan mangwani ken Jesus, "Wada da inam ya nan bebsatmo isnan pantew ay mangaay-ayag ken sik-a."

²¹ Dat kanan Jesus ken daida am-in en, "Owen, ngem bakenda kedeng is inak ya bebsatko tay am-in nan mangidnge isnan kalin Apo Dios et daida gedan nan inak ya bebsatko."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom

Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

²² Isnan namingsan et ninlogan si Jesus ya nan papasolotna isnan bangka tay kinwanin Jesus en omeyda isnan bas-ang di baybay.

²³ Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay dagem et masepyatan nan bangka et nganngani ay malimonda dat omegyat nan papasolotna

²⁴ isonga dadat gidowen si Jesus ay mangwani, "Apo, Apo, naay malimon tako."

Dat bomangon siya et ipakin-ena nan dagem ya dalloyon.

²⁵ Danat kanan isnan papasolotna, "Dakayon omegyat? Ay maid talekyo ken Apo Dios?"

Ngem nasdaawda ya nakibtotda am-in dadat men-asikwani, "Manakabalin obpay nan ipogaw ay naay. Danan bilinen nan dagem ya danom dadat tet-ewa tong-palen?"

*Nan Nangipakaanan Jesus Isnán Anito
Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20*

²⁶ Intoloyda ay men-gedang isnan baybay id Galilea ay omey isnan dedemangena ay lakon di Geraseno.

²⁷⁻²⁹ Dimmaka si Jesus isnan benget di baybay dat sab-aten nan esay lalaki ay kinapet di anito. Tawaw nan imidyada issan lalaki et nabayag ay aped menlalabos ya adi kasala isnan baey ay aped nan liliyang ay kad-an di natey nan nintet-eeaná. Et nabayag ay pinalpaligat san anito siya et olay ibalodda ya galotenda nan ledengna ya sikina is kawal, mensokpotna kayet dat patatgagen san anito siya isnan pondag. Issan nang-ilaana ken Jesus nin-owakis dapay menlokbob isnan sasagangena dapay ibibiyad ay mangwani, "Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan, ay ngan di ngtom ken sak-en? Maseg-angka ta adika mangdosdosa." Kinwanina di tay inbilin Jesus en komaan san makedse ay anito ken siya.

³⁰ Dat sooten Jesus ken siya, "Ay sino nan ngadanmo?" "Nan ngadanko et Linibo," kinwanina tay kalibolibo nan anito ay kinapet ken siya.

³¹⁻³² Dat menseg-ang san kaanianito ken Jesus en adina paeyen daida isnan longok ay kadosdosaanda.

Ngem isnan sasag-enenda adoado nan beteg ay mangmangan isnan bilig isonga dat kanan san kaanianito ken Jesus en palobosana daida tasiyay enda kapten nan kabetebeteg. Danat palobosan daida

³³ isongga dadat taynan san lalaki et kaptenda san kabetebeteg. Dat kanega naongong am-in san beteg et kasida tatagtag ay omey isnan deppas dadat matekdag isnan baybay et malimonda.

³⁴ Issan nang-ilaan san mangbanbantay isnan beteg issan inommat dadat tomagtag et omeida ibaga isnan kailili.

³⁵ Dat omey nan nangdenge et enda ilan nan inommat dadat datngan san lalaki ay tinaynan di anito ay timmotokdo isnan sag-en Jesus et ninbabado dadlo dapay gawis nan nemnemna dadat menkakikibot am-in.

³⁶ San deeyda ay nang-ila et inbagada isnan kadatdateng ay ipogaw nan inkakkan san lalaki ay ginmawis.

³⁷ Gapo isnan dadama ay egyat san iGeraseno et inbagada ken Jesus en olay komaan isnan ilida.

³⁸⁻³⁹ Ngem san lalaki ay tinaynan di kaanianito et ninseg-ang ken Jesus en makaey koma ken siya. Ngem dat kanan Jesus ken siya, "Somaaka bawet ta enka ibaga nan gawis ay inikkan Apo Dios ken sik-a." Dat menlogan da Jesus issan bangka et taynanda daida. Dat somaa san lalaki et ena ibaga isnan am-in ay kailiyana san inikkan Jesus ken siya.

*Nan Nangtagowan Jesus Isnán Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnán In-ina
Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43*

⁴⁰ Sinmagong da Jesus isnan demang di baybay dat men-gasing nan kaipoipogaw isdi tay sisin-edda siya.

⁴¹ Dat domateng nan am-ama ay kanganadan is Jairo ay esay apon di sinagoga isdi. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus ay menseg-ang ken siya ta omey id baeyda

⁴² tay matmatey nan bogtong ay anakday babai ay simpoo ya dowá nan tew-ena. Dat makkey si Jesus et omon-onod kayet nan kaipoipogaw ay mang-al-alibongbong ken siya.

⁴³ Dat wada gedan nan in-ina isdi ay egay somalsaldeng nan basana is simpoo ya doway tew-en. Inamina am-in nan kokwana ay inbaybayadna is mang-agas ken siya ngem maid polos nakaagas.

⁴⁴ Inmey isnan dódokogan Jesus danat sikgaden nan benget nan badon Jesus dat masanaldeng nan basana.

⁴⁵ Dat sooten Jesus, "Ay sino nan nangsikgad ken sak-en?" Dat was-in mangwani isnan kaipoipogaw isdi en bakenda. Dat kanan Pedro, "Apo, adoado nan mang-alibongbong ken sik-a isonga nasiskgadka adi."

⁴⁶ Ngem dat kanan kayet Jesus, "Wada nan teken ay nangsikgad ken sak-en tay gegetkek ay wada nan masaksakit ay pinagawis na panakabalinko."

⁴⁷ Gintek san in-ina ay nasokalan siya dat menpaypayegpey ay omey menpalintomeng isnan sasagangen Jesus. Et isnan sasagangen am-in di ipogaw, inbagana ken Jesus nan gapo ay nangsikgadana ken siya ya nan dagos ay ginmawisan nan sakitna.

⁴⁸ Dat kanan Jesus ken siya, "Ina, ginmawiska gapo isnan pammattim ken sak-en. Somaaka ay menlamlinin."

⁴⁹ Daan ay mento toyota da Jesus issan inina dat domateng nan nagapo issan baey Jairo et kanana ken siya, "Somaaka tako bawet Jairo, ta adim aped taktaken nan

Apo tako." Danat getken ay natey san anakna.

⁵⁰ Ngem dinngen Jesus san kinwanina danat kanan ken Jairo, "Adika mensesegang. No waday talekmo ken sak-en et awnit gomawis siya."

⁵¹ Inomdanda issan baey et maid inpas-gep Jesus is teken ay ipogaw nodi kedeng da Pedro, Juan, Santiago ya san aman ya inan nan onga.

⁵² Men-ag-aga am-in nan ipogaw issan pantew ngem dat kanan Jesus, "Adi kayo men-ag-aga tay egay katey nan onga ay sana nodi maseseyep et kedeng."

⁵³ Dadat sayoten siya tay getkenda ay natey et.

⁵⁴ Ngem dat songgep si Jesus et genana nan ledeng san onga danat kanan, "Anakko, ibangonmo."

⁵⁵ Dat somagong nan ab-abiikna et bomangon tet-ewa. Dat ibagan Jesus en paknenda.

⁵⁶ Nasdaaw da amana ngem inbagan Jesus ken daida en adida ibab-aag isnan ipogaw.

9

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

¹ Issan esay agew inayagan Jesus san simpoo ya doway ay apostolisna danat agtan daida is panakabalin ay mangipagawis isnan masaksakit ya mangipakaan isnan amin ay anito.

² Danat ibaa daida ta omeysa ay mangibaga ay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios dadapay pagawisen gedan nan masaksakit.

³ Inbagana ken daida en, "Adi kayo omikawkawit is olay sokod, sangi, makan, siping ya mensokatanyo no menbaat kayo.

⁴ No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot adi men-at-aton enggana ay taynanyo nan ili ay deey.

⁵ Ngem no adida idnge dakayo isnan ili ay omayanyo dakayot komaan dakayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan isoloyo."

⁶ Dat omeysan papasoltna isnan am-in ay il-ili ay mangibagbaga isnan gawis ay damag dadapay pagawisen nan wada nan sakitda.

Nan Nakolkolan Nan Nemnem Herod
Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29

⁷ Si Herod ay mentoltolay id Galilea et dinngena am-in nan inik-ikkana Jesus et nakolkol nan nemnemna tay wada nan mangwani en si Jesus et waay siya din si Juan ay Menbonbonyag ay kasin natago.

⁸ Kanan nan ib-ana en siya din si Elias ay ninpaila dapay kanan kayet nan ib-ana en siya din esa ay mamadto id kasin ay natago.

⁹ Dat kanan Herod, "Dakpay inpapoto nan olon Juan ngem ay sino ngata nan ipogaw ay ibagbagada ay sana?" Enggana isdi et kaytena ay mang-ila ken Jesus.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Juan 6:1-14

¹⁰ Issan sinmagongan san simpoo ya doway apostolis ay inbaan Jesus dadat ibaga ken siya am-in nan inik-ikkana. Danat ipakkey daida et kedkedenga is inmey isnan pondag id Betsaida

¹¹ ngem idi gintek nan ipogaw ay inmeyda dadat omonod. Dat ayagan Jesus daida et isolowana daida isnan maipanggep nan mentolayan Apo Dios danapay pagawisen nan masaksakit.

¹² Masmasdem pay dat omeysa san simpoo ya doway pasolot Jesus ken siya et kananda en, "Nasdem datakopay daan isnan pondag. Ibagam kad ken da tonata was-in omeysa isnan naisagsag-en ay ilili ya isnan bab-aey isnan il-ilit ta enda makilang-ay dadapay omapa."

¹³ Ngem dat kanan Jesus ken daida, "Dakayo nan mangpakan ken daida." Dadat kanan, "Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada ken dakami et kedeng. Ay omeysa kami lomako is kanen nan naayda ay ipogaw?"

¹⁴ Dat ibilin Jesus isnan papasoltna ta patokdowenda daida is saglilimappo. Waay limay libo ay lalalaki san wada isdi ngem egay kaiblang nan bababai ya nan oongong-a.

¹⁵ Dadat patokdowen nan kaipoipogaw.

¹⁶ Dat alaen Jesus san limay tinapay ya doway ikan dat mentangad id daya et meniyaman ken Apo Dios esanapay amamasen danat idya isnan papasoltna et iwatwattda.

¹⁷ Dadat mangan am-in et nabsogda dat napno kayet nan simpoo ya doway lowa isnan binay-anda ay tinogop san papasoltna.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus

Mat. 16:13-20; Mar. 8:27-30

¹⁸ Isnan namingsan ay kedkedeng da Jesus ya nan papasoltna dat menlowalo si Jesus. Nakwas pay ay makalowalo danat sootuen ken daida, "Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?"

¹⁹ Dadat kanan, "Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Kanan nan tap-in a en sik-a din si Elias dapay

kanan kayet nan tap-inen kasin natago nan esa isdin mamadto id kasin."

²⁰ "Dakayo pay abes, ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?" sinootna ken daida. Dat kanan Pedro, "Sik-a si Kristo ay din inbagaan Apo Dios ay awnit omali ay men-apo."

²¹ Dat ibilin Jesus ken daida en masapol ay adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw

²² danat itoley ay mangwani, "Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et masapol ay awnitak mapaligatan. Nan aamaman di Judio ya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit adyanya sak-en dadapay mangipatarey ngem kasinak matago isnan maikatlo ay agew."

Nan Ikknan Nan Maitapi Ken Jesus

Mat. 16:24-28; Mar. 8:34-9:1

²³ Isnan namingsan et kinwanina ken daida am-in, "No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay natey et nan awakna ta baken nan laydema is ik-ikkana nodi nan laydek ta toledana nan ligat ay kaneg nan mang-awawit isnan krosna ta omonod ken sak-en.

²⁴ Tay nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng ngem nan adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.

²⁵ Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa is am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi.

²⁶ No sinoy mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok et awnitko abes adyan daida isnan omaliyak ay mangipailaan isnan kangatok ya nan kangaton Ama ya nan kaangheanghelna.

²⁷ Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan panakabalin Apo Dios isnan mentolayana."

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus

Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8

²⁸ Nallos nan waay esay domingo dat ayagan Jesus da Pedro, Juan ya si Santiago et omeyda menlowalo isnan bilig.

²⁹ Issan menlol-owalowan Jesus daet mateken nan angasna ya nan badona et pinnolapolaw ay mensilsilap.

³⁰⁻³¹ Dat nawanada nan ninpaila ay mensilsilang ay doway amam-a ay makitoytoya ken Jesus ay da Moses ken Elias ay upon di Judio id kasin. San kakananda et maipanggep isnan nganngani ay kateyan Jesus id Jerusalem.

³² Da Pedro et naseypanda ngem dadat magido et ilanda ay mensilsilang si Jesus ya san dowa ay amam-a ay makitatakdeg ken siya.

³³ Idi komak-aan san doway amam-a issan kad-an Jesus, kinwanin Pedro ken siya, "Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa." Ngem aped kinwanin Pedro di tay nasngang et adina getken nan kankananan.

³⁴ Daan ay menkalkali si Pedro daet kanaliboo et lingbana daida isongga inmegerat san papasolot Jesus.

³⁵ Dadat dengen kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, "Siyá na nan Anakkó ay pinilik ay mentolay isongga dengngenyó nan kananana."

³⁶ Idi simmaldeng san kali, kedeng si Jesus is inilada. San papasolotna et egayda inbagbaga san inilada engganay sokod natago kasin si Jesus.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anita Ay Nangpakedas Isnan Onga

Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

³⁷ Kawakgatana ay ninlayogan da Jesus issan bilig et adoadó nan ipogaw ay nangsab-at ken siya.

³⁸ Dat wada nan esay am-ama ay mangibogbogaw, "Apo, seg-anggam kad nan naay kedkedeng ay anakkó

³⁹ Tay wada nan anito ay mangkakapet ken siya et aped menbogbogaw dapay menkedas et tomatalabotab nan topekna. Pakalokalowena ay adina taytaynan siya.

⁴⁰ Mensegseg-angak isnan papasolotmo ta pakaanenda koma nan anito ngem adida kabaelan."

⁴¹ Dat kanan Jesus, "Palalo kayo od ay ipogaw id wani. Baken osto nan nemnemyo tay nabayagak ay nakiteete ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo kayet pomati." Danat kanan issan aman san onga, "Iyalim nan anakmo isna."

⁴² Idi somagsag-en san onga ken Jesus dat pakadesan san anito danapay ibkas siya. Ngem dat bilinen Jesus san anito ta komaan isongga dat gomawis san onga dat kanan Jesus ken amana, "Naay nan anakmo."

⁴³ Am-in san nang-ila et nasdaawda isnan panakabalin Apo Dios.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

Daan ay masmasdaaw nan kaipoipogaw issan am-in ay inikkan Jesus danat kanan issan papasolotna,

⁴⁴ "Adiyo kalkalingkingan nan naay ibagak ken dakayo. Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et nganngani ay matedak isnan mangdepap ken sak-en et kigadda ay

mang-ikkan isnan kaytenda ay ikkan ken sak-en.”

⁴⁵ Ngem adi getken nan papasolotna nan kayatna ay kanan tay egayna inpagtek ken daida. Ngem mabainda ay mangsoot ken siya.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan

Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37

⁴⁶ Nan papasolot Jesus et nintotyada no sino nan kapatgan ken daida.

⁴⁷ Ngem getken Jesus nan kankananda isonga danat ayagan nan esay onga et patakdegena isnan sag-ena

⁴⁸ danat kanan ken daida, “Nan manglayad ya mang-ayowan isnan kaneg nan naay onga gapo isnan pammartinan ken sak-en et siya gedan nan kaneg nan layadna ken sak-en. Et nan manglayad ken sak-en, laydena abes nan nangbaa ken sak-en ay si Apo Dios. Tay nan kababaan ken dakayo et siya nan kapatgan ken Apo Dios.”

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang

Mar. 9:38-40

⁴⁹ Dat kanan Juan, “Apo, inilami nan esay am-ama ay mangipakpakaan is anito isnan ipogaw gapo isnan pammartinan kano ken sik-a. Ngem inyadimi siya tay baken tako iba.”

⁵⁰ Dat kanan Jesus ken siya ya isnan iib-ana, “Adiyo iyad-adi siya tay nan adi mang-ap-apos ken dakayo et daida nan bomadang.”

Nan Nang-adyan Nan iSamaria Ay Omapa Da Jesus Isnan Ilida

⁵¹ Idi nganngani nan kateyan Jesus ya nan katagowana kasin ya nan maipangatowana id daya, ninemnemna ay masapol ay omey siya id Jerusalem.

⁵² Isonga inpaon-onana nan papasolotna ay mangisagana isnan awnitda omapaan isnan esay ili isnan probinsiya ay Samaria tay laosanda ay omey id Jerusalem.

⁵³ Ngem nan ipogaw isdi et adyanya ay omapa da Jesus tay id Jerusalem nan omayanda dapay adi patiyan nan iSamaria ay id Jerusalem nan osto ay pangdayawan ken Apo Dios.

⁵⁴ Issan nangtekan san papasolotna ay da Santiago ken Juan ay adyan nan iSamaria daida dadat kanan ken Jesus, “Apo, ay dawatenmi ken Apo Dios ta poowana daida?”

⁵⁵ Danat sagongen daida et sagiitena daida

⁵⁶ dadat omey isnan teken ay ili.

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Mat. 8:19-22

⁵⁷ Issan mendad-aananda kinwanin nan esay am-ama ken Jesus, “Omon-onodak ken sik-a olay intoy omay-ayam.”

⁵⁸ Dat kanan Jesus ken siya, “Owen, ngem neminemem ay gawis tay naligat nan ikikkak tay nan motit ya nan koyat et wada nan baeyda dapay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is omillenggak.”

⁵⁹ Danat kanan abes isnan teken ay am-ama, “Omonodka ken sak-en.” Ngem kanan san am-ama, “Apo, awnika od ta makileben-ken ken ama sakpay omonod ken sik-a.”

⁶⁰ Dat kanan Jesus, “Nan iib-an amam ay adi mamati ken Apo Dios et kanegda natey isonga olay daida nan mangileben isnan iib-ada. Ngem sik-a, omeyka bawet ibag-baga nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.”

⁶¹ Wada kayet nan esay am-ama ay nangwani ken Jesus, “Apo, makkeyak abes ken sik-a ngem omeyak od ipagtek isnan ag-ik.”

⁶² Ngem daet kanan Jesus, “Nan mensamsama ay mangsagosagong isnan dokogna et baken gawis nan samaena. Kaneg abes nan makmakkey ken sak-en ay mangsagosagong isnan dodokogana et adida mappay isnan mentolayan Apo Dios.”

10

Nan Inbaan Jesus Ay Pitompo Ya Doway Pasolotna

¹ Nakwas pay di dat piliyen Jesus nan teken ay pitompo ya doway ay pasolotna danat ibaa daida ay sindodwa ta omononada ay omey men-isolo isnan tonggal ili ay awnitna omayan.

² Dat mensodok si Jesus en, “Adoadonan egay namati ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani. Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin Apo Dios et kanegyo nan menani ngem atiatiuk kayo isonga dawatenyo ken Apo Dios ay kakwa isnan maani ta omibaa is mangbadang ken dakayo.

³ Enkayo. Ibaak dakayo ay kanegyo nan naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et kanegda nan makedse ay aso.

⁴ Adi kayo omikawkawit is siping, sangi ya sapatos dakayot idadawes ay adi kayo mensaldesaldeng ay makitoya isnan ipogaw.

⁵ No songgep kayo isnan esay baey kananayen, ‘Inmali kami ay mangipagtek isnan gawis ay biyag ay maid patenggana tapno tet-ewa ay menlamnin kayo.’

⁶ No waday manglayad ay mamati isnan isoloyo et dawatenya ken Apo Dios nan gawis ay biyag ngem no adida patiyan et maid silbin nan insoloyo ken daida.

⁷ No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot mentetee isdi ay

adi kayo men-atoaton is teken ay baey. Nan idyada ken dakayo et kanenyo ya inomenyo tay lebbenga ay itedda nan kanegyo lagbo ay men-isolo.

⁸ Isonga siya nan ikkanyo isnan omayanyo isnan teken ay ili. Kanenyo nan idyada

⁹ dayopay pagawisen nan masaksakit ya ibagayo ken daida en, 'Ipagtekmi ken dakayo ay inomdan nan mentolayan Apo Dios tapno maitapi kayo ken siya.'

¹⁰ Ngem no omey kayo isnan esay ili ya adyanda dakayo, omey kayo isnan kaponponokan nan ipogaw dakayot kanan,

¹¹ 'Pokpokenmi nan tapok ay pinomket isnan sikimi isnan iliyu mangipaila en maid teken is ikkanmi ken dakayo nodi inmali kami ay mangipagtek en inomdan nan mentolayan Apo Dios ngem gapo tay adyanyo nan isolsolomi et adi kayo maitapi ken siya.'

¹² Ibagak ken dakayo en isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et amamed nan dosan san mang-adi isnan isoloyo mo nan iSodoma ay pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo isnan dadama ay basolda." Siya di nan kinwanin Jesus issan pitompoo ya doway pasolotna.

¹³ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Aye nan awnityo dosa ay iCorazin ya iBetsaida. Tay inilayo nan kaskasdaaw ay inik-ikkak isnan iliyu dayopay egay inbabawi nan basbasolyo. Id sang-adom palalo nan dosan Apo Dios id Tiro ya id Sidon ngem no daida koma nan nang-ila isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay nabayag ay ninbadoda is mensampet ay sako dadapay itotoko isnan dapo ay mangipaila en inbabawida nan basbasolda.

¹⁴ Isonga no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amad nan dosayo mo nano iTiro ya iSidon.

¹⁵ Dakayo pay abes ay iCapernaum ay mangipapangato isnan nemnemyo et awnit kayo maibkas isnan kad-an di apoy ay adi katkatkatey."

¹⁶ Dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Nan mangidnge ken dakayo et sak-en nan idngeda, et nan mang-adi ken dakayo, sak-en nan adyanda ya nan mang-adi ken sak-en et si Apo Dios abes ay nangibaa ken sak-en nan adyanda."

Nan Sinmagongan San Papasolot Jesus

¹⁷ Adi pay issan nadandan dat mengalasing ay mensagong san pitompoo ya doway ay inbaan Jesus dadat kanan ken siya, "Apo, olay nan anito et pinatida dakami gapo isnan panakabalin ay wada ken dakami."

¹⁸ Dat kanan Jesus, "Getkek ay epdas naabak si Satanas tay inilak ay naekdag

ay nagapo id daya ay kaneg nan ikkan di kimat nan naekdagana.

¹⁹ Inidyak od nan panakabalin y tasiyyat olay gatgatinanyo nan oweg ya nan minoong et maid ngawi is om-ommat ken dakayo ya abakenyo gedan nan kabaelan Satanas.

²⁰ Ngem baken nan mangpatiyan nan anito ken dakayo is men-gasinganyo nodi nan men-gasinganyo et nan naisolatan nan ngadanyo isnan listaan di ngadan id daya tay siya nan kail-ana ay matagotago kayo ay eng-enggana."

Men-gasgasing Si Jesus

Mat. 11:25-27, 13:16-17

²¹ Idi nakwas san ibagbagan Jesus ken daida dat menlowalo ken Apo Dios tay inpagasing nan Ispirito Santo siya et kanana en, "Ama, sik-a nan Apo id daya ya isnan batawa. Men-iyamanak ken sik-a tay inbagtekmo isnan egay nakaadal nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en ngem egaymo inpagtek isnan mangwani en nalaing ya masilip tapno adida maawatan. Owen Ama, tay siya nan kayatmo ay maikkan."

²² Danat kanan isnan ipogaw isidi, "Inyalin Ama nan am-in ay wada ken sak-en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-in ay maipanggep ken sak-en nodi kedeng si Amak ya maid gedan mangtek isnan am-in ken Ama nodi kedengkay ay Anakna ya nan pinilik ay mangipagtek isnan maipanggep ken siya."

²³ Dat sagongan Jesus san papasolotna et kedengda isnan nangwaniyana en, "Dakayo et iilaenyo nan ik-ikkak ya dedenggenyo nan kankanak

²⁴ isonga nagasat kayo mo nan adoado ay mamadton Apo Dios ya ali id kasin tay kakayatda ay mang-ila isnan il-laenyo id wani ngem egayda inila ya kaytenda abes ay mangdenge isnan dengdenggenyo id wani ngem egayda nakadnge."

Sino Nan Makwani Ay Ib-a Tako

²⁵ Dat wada nan esay men-is-isolo isnan linteg Apo Dios ay inmey ken Jesus tay kayatna ay sikapan siya danat sooten, "Apo, ay ngan nan masapol ay ikkak ta matagowak ay eng-enggana ken Apo Dios?"

²⁶ Dat sooten abes Jesus ken siya, "Ngan nan kanan nan linteg isnan liblon Apo Dios? Ngan nan mang-awatam?"

²⁷ Dat songbatan san men-is-isolo, "Masapol ay laylayden tako ay ostosteo si Apo Dios ay Apo tako isnan nemnem ya poso tako ya isnan am-in ay ik-ikkak tako ya masapol gedan ay laylayden tako abes nan iib-a tako ay kaneg nan pananglayad tako isnan awak tako."

²⁸ Dat kanan Jesus, "Nan songbatmo et osto. Ikkam na et awnit matagotagoka."

²⁹ Ngem tapno adi kabainan san men-isolo sinootna kasiñ ken Jesus, "Sino nan iib-ak?"

³⁰ Dat mensodok si Jesus et kanana, "Wada nan am-ama ay Judio ay nagapo id Jerusalem ay lomaylayog id Jerico dat sabaten nan mangakew et sogtosogtowenda dadapay pat-opat-owan dadat alaan am-in nan kowana ya nan badona dadat taynan ay matmatey.

³¹ Dat wada nan Judio ay padi ay lomaos et inilana san matmatey ay am-ama ngem dat omigid et teken nan idaana.

³² Dat wada kasiñ nan lomaos ay bombadang isnan Templon Apo Dios ay makwani en Levite et dinatngana san matmatey ay am-ama danat aped ilaen siya danapay laosan et kedeng.

³³ Wada pay nan lomaos ay iSamaria ay kaliliget nan Judio et idi inilana san amama dat dadama nan seg-angna.

³⁴ Dat omey et agasana nan nasogatan danapay bedbedan danat isakay san amama isnan kabayona et eyeyna isnan pagabangan danat ay-ayowanana siya.

³⁵ Kawakgatana dat agtan san iSamaria is siping san kabaey isnan pag-abangan danat ibaga ken siya en, 'Babantayam siya ta no somagongak kasiñ isna ya no waday kolangna et awnitak anayan.'

³⁶ Dat sootan Jesus issan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios en, "Ken sik-a, sino ken da tona ay tolo nan kanam en ib-an san am-ama ay pinilagat di mangakew?"

³⁷ Danat karanan, "San nangseg-ang adi ken siya." Dat karanan Jesus, "Omeyka et, ta ikkam abes nan gawis ay kaneg san inikkan san iSamaria."

Nan Nangsangailiyan Da Marta Ken Maria Ken Jesus

³⁸ Isnan nindad-aanan da Jesus ya san papasolotna, dinatnganda nan esay ili ay kad-an nan in-ina ay kangadan is Marta ay nangsangaili ken da Jesus.

³⁹ Wada nan innodin Marta ay si Maria ay mangdedenge isnan isolsolon Jesus.

⁴⁰ Dapay kedkedeng si Marta is mensonsoni ay mang-ik-ikkan isnan obla isonga nabbay dat omey ken Jesus et kanana, "Apo, kedkedengak is mensonsoni ay mang-ik-ikkan isnan obla isonga no maseg-angka ken sak-en et ibagam ken innodik ta omali ay bomadang."

⁴¹ Dat karanan Jesus, "Marta, Marta, dakan aped madanagan is mensonsoniyam et kedeng ay adika od mendende ken sak-en."

⁴² Si Maria et pinilina nan mapaaay tay mendedende ken sak-en et adi makaan san dinngena."

11

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Menlowalo

Mat. 6:9-13, 7:7-11

¹ Isnan namingsan et ninlowalo si Jesus ken Apo Dios. Dat kanan nan esay pasolotna ken siya, "Apo, itdowam dakami ay menlowalo ay kaneg nan inikkan Juan ay nang-itdo isnan papasolotna."

² Dat kanan Jesus ken daida, "No menlowalo kayo siya na nan kananyo. Ama, madaydayaw koma nan ngadanmo. Omdan koma ay dagos nan mentolayam.

³ Agtam dakami is menkatagomi isnan inagew.

⁴ Pakawanem nan basbasolmi dakami pay pakawanen abes nan nakabasol ken dakami.

Ya adim ipalobos dakami ay madoldolog ay menbasol."

⁵⁻⁶ Dat mensodok si Jesus ay mangwani, "Kadya no waday gayyemmo dakat omey isnan baeyna isnan tengen di labi dakat karanan ken siya, 'Ggayem, kadya omatedka is binay-anyo tay wada nan dinmag-os ay sangailik dapay maid ipakanko.'

⁷ Ngem simmongbat san gayyemmo ay wada isnan baey, 'Adika mangtawtaw tay epdas kami nindakig ya inpodanmi isnan an-akko et adiyak layden ay bomangon.'

⁸ No ipapatim ay ngan ngata nan ikkana? Ibagak ken dakayo, olay no gayyemmo, adi bomangon ay mang-ated ken sik-a isnan masapolmo ngem gapo tay ipapatim et kapilitan ay bomangon et itedna nan amin ay masapolmo.

⁹ Kaneg todi nan ikkanyo ay menlowalo ken Apo Dios. No waday masapolyo dayot dawaten ken siya et awnit itedna nan masapolyo. No waday an-anapenyen et awnityo datngan. No menkogkogkog kayo isnan segpan et awnit tokabana ta songgep kayo.

¹⁰ Tay am-in ay kadadanawat ya kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna agtan ya am-in ay menkogkog et awnit tokabana nan eneb ta songgepda.

¹¹ Ken dakayo waay maid ama is en mang-idya is oweg isnan anakna no mendawat is ikan

¹² wenne agtana siya is gayaman no mendawat is illog.

¹³ Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama et getkenyo ay mang-ited isnan an-akyo is gawis. Ngem am-amed adi nan ikkan Ama tako id daya tay nan itedna isnan mendawat et nan Ispirito Santo."

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus

Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27

¹⁴ Wada nan am-ama ay inomel di anito. Inilan Jesus danat pakaanen san anito et

kasin dadlo menkali san am-ama. Nasdaaw san nang-ila

¹⁵ Ngem kanan nan tap-inen, "Si Beelzebub ay Satanas ay apon di dimonyo nan nang-idya ken tosa isnan kabaelana ay mangipakaan is dimonyo."

¹⁶ Nan tap-inen et kayatda ay allilawen si Jesus isonga kananda en kasin omipaila is kaskasdaaw no tet-ewa ay si Apo Dios nan wada ken siya.

¹⁷ Ngem getken Jesus nan nenemne-menda isonga danat kanan ken daida, "Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensapse nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-ombonan. Kaneg abes nan sinbaey, no maid olnosa et mabokada.

¹⁸ Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no isapena daida awnit mamaid nan tolayna. Ay kananyo en si Satanas nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakakan is anito?

¹⁹ No siya di into pay nan nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo ay Judio ay mangipakaan is anito? Tay nan ik-ikkan nan ib-ayo et siya nan mangipaila ay baken si Satanas is mangbadbadang ken sak-en.

²⁰ Siya nan kagtekana ay si Apo Dios nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakaan is anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay inmali nan mentolayan Apo Dios."

²¹ Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna en napigpiga nan panakabalina mo si Satanas. Kanana, "Si Satanas et kanegna nan napigsa ay ipogaw ay mangbanbantay isnan baeyna et menbalbeg ya mengamig siya ta maid mangakew isnan bonagna.

²² Ngem no sapeen ya abaken nan napig-piga ay ipogaw san mangbanbantay is baeyna maalana nan balbeg ya gamig ay mangsalsalaknib koma issan kasapena danat alaen gedan nan bonag san inabkna et iwalsna isnan iib-ana.

²³ Isonga am-in ay adi maitapi ken sak-en, daida nan mang-ap-apos ken sak-en. Am-in nan adi bomadang ay mangponok isnan ipogaw et daida nan mangipa-addawi isnan ipogaw ken sak-en."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnau Ipogaw Mat. 12:43-45

²⁴ Dat itoloy Jesus ay mensodok ay mangwani, "Wada nan am-ama ay kinapet di anito dat taynan san anito san ipogaw et omey isnan bilbilg ay maid polos danom et men-an-an-anap is omillengana ngem maid datngana isonga danat kanan en, 'Somagonggak issan ipogaw ay nagapowak.'

²⁵ Dat somagong et datngana san na-gapowana ay nadalosan.

²⁶ Dat omey kasin men-ayag is pito ay anito ay makedkedse mo siya et komapetda issan ipogaw ay tinaynana. Dat am-amamed ngawi et nan ommat issan ipogaw mo san damo."

Sino Nan Nagasat

²⁷ Idi menkalkali si Jesus, inbiyad nan esay in-inen ay makikib-on isnan ipogaw ay mangwani en, "Nagasat nan ina ay nangiyakan ya nang-ay-ayowan ken sik-a."

²⁸ Dat kanan Jesus, "Nagasgasat kayet nan ipogaw ay mangidnge ya mamati is-nan kalin Apo Dios."

Nan Nindawatanda ken Jesus Ay Omi-paila Is Kaskasdaaw

Mat. 12:38-42; Mar. 8:11-12

²⁹ Inaalibongbongan nan kaipoipogaw si Jesus danat itoloy ay mangwani, "Palalo nan kangawin di ipogaw id wani ay timpo tay laydenda ay omipailaak is kaskasdaaw sadapay mamati ken sak-en. Ngem maid polos ipailak nodi kedeng nan kaneg din kaskasdaaw ay inommat isdin si Jonas.

³⁰ Tay din si Jonas et nintetee isnan eges di dakkel ay ikan is toloy agew et siya nan pangilaslasinan nan iNineve ay siya nan inbaan Apo Dios ay mangibaga isnan kalina. Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et nan awnit ommat ken sak-en nan pangilaslasinan nan ipogaw id wani.

³¹ Isnau awnit mabanagan nan ipogaw et wada nan in-inen ay reyna id Seba ay mang-pabasol ken dakayo tay id kasikasin et nagapo siya isnan addaaddawi ay ili. Ngem inmey kayet ay mangdengne isnan insolon nan kasililan ay ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena dakayo tay adiyo polos idnge ya patiyan nan inmali ken dakayo dapay nangatngato mo si Solomon.

³² Isnau mabanagan nan ipogaw et pabasolen gedan nan iNineve dakayo tay inbabawida nan basbasolda issan nang-dengganda isdin insololon din si Jonas dapay nan inmali ken dakayo et nangatngato mo si Jonas dapay adiyo kayet patiyan."

Nan Silaw Nan Awak

Mat. 5:15, 6:22-23

³³ Dat itoloy Jesus, "Maiwed mangpas-gec is silaw danat igwa isnan masasalinan wenne tangbana is sokong nodi masapol ay ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw.

³⁴ Nan mata et siya nan kaneg nan silaw nan awak isonga no gawis nan pangilam isnan ib-am et kaneg menpat-a nan awakmo tay gawis nan wada isnan nem-nemmo. Ngem no ngawi nan pangilam isnan ib-am et kaneg menbolinget nan

awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo.

³⁵ Makailanyo ngalod ta masilawan ay gawis nan nemnemyo.

³⁶ Tay no gawis nan nemnemyo ay mawed ngawi is ik-ikkanyo et menpat-a nan awakyo ay kaneg nan kapat-an nan sisilan-gan nan silaw."

*Nan Nang-iyawan Jesus Isnán Fariseo
Ya Nan Men-is-isolo Isnán Linteg*

Mat. 23:1-36

³⁷ Nakakali pay si Jesus dat ayagan nan esay Fariseo siya ta omeysa mangan isnan baeysa. Dat omeys si Jesus et makilikob.

³⁸ Ngem nasdaaw san nang-ayag ken siya isnan nang-ilaana ay egay ninboo si Jesus ay kaneg nan ogalida esadapay mangan.

³⁹ Isonga dat kanan Jesus ken siya, "Dakayo ay Fariseo et kanegyo nan mangowas isnan tasa ya nan palato ay kedekdeng nan maiila is owasana. Siya di nan kanegyo tay menboo kayo ngem adiyo dalosan nan ngawi isnan nemnemyo ay kinaagom ya sowitik.

⁴⁰ Ong-ong kayo. Si Apo Dios ay nangsapo isnan awak ay daldalosanyo et sinapona gedan nan nemnem.

⁴¹ Isonga masapol ay dalosanyo nan nemnemyo tapno getkenyo ay mangseg-ang isnan ib-ayo. Tay no gawis nan nemnemyo ay adi kaiila et gawis abes nan ik-ikkanyo ay maiila.

⁴² Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo tay tet-ewa ay dalonyo tongpalen nan linteg Apo Dios ay kaneg nan mang-agagtanyo ken siya is bingayna ay olay nan kaatikan ay ap-apitenyo ay mangpabango isnan madengdeng ngem kalingkinganyo nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya nan mangipalaanyo ay laylaydenyo si Apo Dios. Gawis nan mang-it-itedanyo isnan bingayna ngem masapol ay adiyo kalkalingkingan nan naayda ay kaam-amedan isnan linteg.

⁴³ Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo. Kaykayato ay dakayo nan wedweda ay tomokdo isnan kagawisan ay tokdowan isnan paggimonganyo ya madyadayaw isnan kad-an nan adoado ay ipogaw.

⁴⁴ Kaseseg-ang kayo. Kanan nan ipogaw en gawis no makikib-ada ken dakayo ngem adida getken ay apedda maalisan isnan ngawi ay ogaliyo," kinwanin Jesus.

⁴⁵ Dat kanan nan esay men-is-isolo isnan linteg ken Jesus, "Apo, isnan mangmangwaniyam issa et maitaptapi kami ay mabab-ainan."

⁴⁶ Dat kanan Jesus, "Aye nan awnityo dosa dakayo gedan ay men-is-isolo isnan linteg. Kanegyo ipaawit isnan ipogaw

nan mendagsen ay awit tay ipapatiyo ay ikkanda nan lintegyo ay adi mabalin ay maikkan dayopay adi badangan daida.

⁴⁷ Kaseseg-ang kayo. Tay isapsapowanya is pantiyong din mamadton Apo Dios id kasin ay pinatpatey din alal-apoyo.

⁴⁸ Nan pantiyong ay sapsapowenya et siya nan kail-ana ay iyoowogyo din nangpatpateyan din alal-apoyo isdin mamadto id kasin.

⁴⁹ Siya na nan mangipaila ay tet-ewa nan kinwanin Apo Dios id kasin ay naay, 'Awnitak ibaa nan mamadtok ya nan paspasoloko ay mangisolsolo isnan ipogaw ngem awnita pateyen nan tap-inada-dapay aposen nan tap-in.'

⁵⁰ Isonga nan ipogaw id wani et awnit madosada gapo isnan napatpateyan nan am-in ay mamadto enggana isdin nakabolwan nan batawa

⁵¹ ay menlogi isdin napateyan Abel enggana isdin napateyan Zacarias ay pinatelya isnan pantew ay ninbaetan nan Templo ya nan altar. Owen, ibagak ken dakayo ay awnit madosa nan ipogaw id wani gapo ken daida am-in ay napatpatey.

⁵² Aye nan awnityo dosa dakayo ay men-is-isolo isnan linteg tay dakayo nan lebbenga ay mangisolo isnan kalin Apo Dios ngem egayyo insolo taya adi kayo od mamati ken siya dakayo pay iyad-adi nan ipogaw ay manglayad ay mamati," kinwanin Jesus.

⁵³ Idi bimimala si Jesus isnan baey di Fariseo, linmiget san deeyday Fariseo ya nan men-is-isolo is linteg isonga siya nan ninlogiyan nan adoado ay sos-ootenda ken siya

⁵⁴ tay kaytenda ay depapen no waday kanana is ngawi ta waday gapo is mangipabasolanda ken siya.

12

Nan Aginsisingpet Ay Fariseo

Mat. 10:26-27

¹ Napoposek nan ipogaw ay mang-alilibongbong ken da Jesus isonga men-gin ginatinda. Dat kanan Jesus issan papasoltona, "Makaililanyo ta adi kayo maalisan isnan aginsisingpet ay Fariseo ay kaneg nan bobod ay mang-alis isnan kai bobodana ay tinapay.

² Kananda en maid mangtek isnan ogalida ngem awnit gedan magtek. Tay nan am-in ay egay kagtek ay naikkan et awnit magtek met laeng.

³ Ya olay nan kankanyo isnan labi et awnit magtek isnan kag-aw ya nan am-in ay inyag-agasaasyo isnan naeemban ay kowalto et awnit maipabala isnan pag-agaggongan."

*No Sino Nan Omegyatán Tako
Mat. 10:28-31*

⁴ “Ibagak ken dakayo ay gagayyemko, adi kayo omeg-egyat isnan menpatpatey tay kedeng nan awak di ipogaw is pateyenda.

⁵ Si Apo Dios koma nan omegyatanyo tay no matey nan ipogaw et wada nan kalebbengana ay mang-igwa ken daida id impilno. Owen, siya nan masapol ay omegyatanyo.

⁶ Ngem dakdake abes nan layadna tay olay nam biding ay maiwed banolna ay malakowan nan lima is dowa ay galak et adi kalingkingan Apo Dios daida.

⁷ Am-améd kayo ay ipogaw et nenemmenmen Apo Dios dakayo tay olay nan bookyo et getkena nan kabibilangda. Isonga adi kayo omegyat tay am-améd kayo is ipatpateg Apo Dios mo nan adoado ay biding.”

Nan Mamati Ya Nan Mang-ap-apos Ken Jesus

Mat. 10:32-33, 12:32, 10:19-20

⁸ “Ibagak ken dakayo, nan mangibagbaga isnan kaipoipogaw en mamati ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitko abes ibaga isnan aanghel Apo Dios en ipogawko daida.

⁹ Ngem nan mangibagbaga ay adyana sak-en et awnitak adyan abes siya isnan aanghel Apo Dios.

¹⁰ Am-in ay menkalkali is ngawi maipanggep ken sak-en et mabalin ay mapakawan nan basolna ngem nan menkalkali is ngawi maipanggep isnan Inispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan.

¹¹ No idalomda dakayo isnan apon di Ju-dio ya isnan howis gapo isnan pammatiyo ken sak-en et adi kayo madadanagan is awnityo isongsongbat isnan sos-ootenda ken dakayo

¹² tay nan Inispirito Santo nan awnit mangipagtek isnan isongbatyo,” kinwanin Jesus.

Nan Sodok Maipanggep Isnán Kadangyan

¹³ Nan esay lalaki ay nakikib-on isnan kaipoipogaw et kinwanina ken Jesus, “Apo, ibagam kad isnan besatko ta agtana sak-en is kowak isnan tawidmi ta adina bobokodan.”

¹⁴ Ngem dat kanan Jesus, “Kigad kayo adi tay egayak inmali ay mangbanag isnan tawidyo.”

¹⁵ Danat itoloy ay mangwani ken daida am-in, “Makail-ilanyo ta adi kayo men-ap-apal. Tay nan tet-ewa ay katagowan di ipogaw et baken nan kaad-adon di bonagna is kagapowana.”

¹⁶ Dat sodoken Jesus ken daida nan naay, “Wada nan esay kadangyan ay gawis nan ap-apiteña.

¹⁷ Danat nemnemen, ‘Maiwed somya is mangidolinak isnan am-in ay ap-apitek. Ay ngan ngen nan ikkak?

¹⁸ A, siya na gayam nan ikkak. Bakasek am-in nan agamangko ta mensaadak is dadadakke tasiyay omanay nan mangidolinak isnan am-in ay ap-apitek ya nan bonagko gedan.

¹⁹ Daket kanan isnan awakko en nagasatak tay wada am-in nan gawis ay mas-apolko is katew-etew-en. Isonga mabalin ay gan-ganasek nan biyagko. Owen. Mangganan, ominomak, dakpay gan-ganasen et kedeng.’

²⁰ Ngem dat kanan Apo Dios ken siya, Tololka tay mateyka is labi et sino ngen di esa mang-alá isnan am-in ay kokwam?”

²¹ Dat kanan Jesus, “Siya na nan maikkan isnan deeyda ay ipogaw ay aped mangbobokod isnan kinabaknangda ngem bakenda baknang isnan pangil-an Apo Dios.”

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnán Masapol Tako

Mat. 6:25-34

²² Dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Siya na nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is ibadoyo.

²³ Tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan awak mo nan bado.

²⁴ Ilaenyo pod nan gayang. Adida menmola ya men-ani et maid agamangda dapay pakanen kayet Apo Dios daida. Am-améd nan mang-ayowanana ken dakayo tay napatpateg kayo mo nan koyat.

²⁵ Olay enka mennemnenemnem ngem aykeka makaipaan-ando is biyagmo is olay esay olas?

²⁶ No nan bassit et maid mabalinanyo is ikkan dakayon aped madanagan is teken?

²⁷ Ilaenyo pod nan sabsabong ay tomobtobo. Adida men-obra ya adida menabe is badoda. Ngem ibagak ken dakayo en mabmabgew nan sabsabong mo nan kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay kabaknangan id sang-adom.

²⁸ No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomotobowanda is sinawayan dat maango et mapoowan, am-améd nan mangnemnemana ay mangbadoken dakayo. Kolang bawet nan talekyo.

²⁹ Adi kayo ngalod madadanagan is kaneyo.

³⁰ Tay siya nan pilmi ay nenemnemen nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem dakayo et getken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo.

³¹ Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo Dios et awnit itedna ken dakayo nan am-in ay masapolyo."

*Nan Kad-an Nan Kinabknang
Mat. 6:19-21*

³² "Dakayo ay papasolotko ay ayayowanak, adi kayo omegyat olay atatik kayo tay si Amayo id daya et mengasing ay mangitapi ken dakayo isnan mentoltolayana.

³³ Isonga ilakoyo nan kokwayo dayopay ited nan lakona isnan kokodokdo et kane-gyo isagana nan sopot ay adi madondonot tay id daya nan kad-an di kinabknangyo et isdi adi makeskesayan ya mawied mangakew is makasag-en ya mawied ataming is mangbotbot.

³⁴ Tay no id daya nan kad-an nan kinabknangyo et siya gedan nan kad-an nan nemnemyo ngem no isnan batawa nan kad-ana et siya abes nan kad-an nan nemnemyo."

Nan Nakasagana Ay Baa

³⁵⁻³⁶ Intoloy Jesus ay mangwani isnan papasoltna, "Masapol ay mensagana kayo ay kaneg nan mabab-aa ay mangses-eed isnan apoda ay inmey nakibabayas. Menbabadoda ya mensisilawda ta no somaa nan apoda ya menkogkog et ikakamoda ay mangtokab isnan eneb.

³⁷ Men-galalasing nan mabab-aa no nagigidoda ya nakasaganada ay datngan nan apoda. Ibagak ken dakayo en awnit patokdowen nan apoda daida isnan pagkakanan danat pakanen daida.

³⁸ Olay no tengen di labi wenno maladladaw pay nan somaan nan apoda et men-galalasing kayet nan sanaday mabab-aa no nagigidoda.

³⁹ Adiyo kalkalingkingan nan naay, no getken nan akinbaey nan osto ay olas ay omaliyan nan mangakew, adi polos kaseyep ta adi makasgep nan mangakew.

⁴⁰ Isonga dakayo et kanayon ay masapol ay mensasagana kayo abes tay maid mangtek no tongona nan omaliyan ay Iyonan Am-in di ipogaw."

*Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Mat. 24:45-51*

⁴¹ Dat kanan Pedro, "Apo, ay dakami ngen nan mangibagbagaam isnan sodsodokem wenno nan am-in ay ipogaw?"

⁴² Dat kanan Jesus, "Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan piliyen nan apoda ay mangipangpango isnan iib-ana ay baa ta siya nan kigad ay mang-ited isnan kanenda.

⁴³ Men-gasing nan sanay baa isnan domatngan nan apoda no inikkana nan inbilin nan apoda ken siya.

⁴⁴ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, gapo tay matalek siya et awnit siya nan mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana.

⁴⁵ Ngem nan adi katalek ay baa et nemnemnema ay waay madmadney nan somaan nan apona isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-ana ay baa ay lalalaki ya bababai ya aped makikikan isnan ipogaw dapay menboteng.

⁴⁶ Daet somaa san apoda isnan agew ay adi getgetken san baa daet dosaen nan apoda siya et ipaliknana ken siya nan dosan di adi katalek ay baa danat pateyen.

⁴⁷ Nan baa ay mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan ngem adina tongpalen et madosa siya is mendagsen.

⁴⁸ Ngem nan baa ay adi mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan dat bomasol, mayapyap-ew nan dosana. Tay nan kaad-adon nan nait-ited ken siya et siya abes nan kaad-adon nan magamgam ken siya. Isonga no ad-ado nan nait-ited ken siya mo nan ib-ana et awnit ad-ad-ado pay nan magamgam ken siya."

Si Jesus Nan Gapo Ay Masis-iyan Nan Kaipoipogaw

Mat. 10:34-36

⁴⁹ "Getkek ay nan inmaliyak isnan batawa et siya nan gapo ay makawas nan olnos nan kaipoipogaw tay masisiyanda ay kaneg nan ikkan nan apoy ay mangkawas isnan poowana isonga kaytek ay epdas makwas koma.

⁵⁰ Ngem masapol ay mapaligatak omonona et maol-olawak enggana ay makwas.

⁵¹ Ay kananyo ngen en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa? Ngem baken nodi inmaliyak ay mangsis-iyan isnan kaipoipogaw tay mamati nan tap-inaken sak-en dapay adi mamati nan tap-inaken.

⁵² Menlogi id wani, nan sinbaey no limada et awnitda masis-iyan tay meninnaposda et aposen nan tolo nan dowa, ya aposen abes nan dowa nan tolo.

⁵³ Olay nan sin-ama ya sin-in a et awnit men-innaposda am-in ya olay nan an-akda. Olay nan sinkatogangan et men-innaposda gedan."

Nan Kailasinan Nan Timpo

Mat. 16:2-3

⁵⁴ Dat kanan gedan Jesus issan kaipoipogaw, "No ilaeryo nan menngitiyan ay liboo ay magapgapo isnan kaonogan di agew kananyo en awnit omodan dat omodan tet-ewa.

⁵⁵ No abes getkenyo ay magapgapo nan dagem isnan abagatan kananyo en awnit palalo abes nan atong dat pomoos tet-ewa.

⁵⁶ Aginlalaing kayo tay mabalinyo ay ibaga nan timpo no ilaeño nan batawa ya nan daya. Ngem dakayon adi getken nan sinaly Apo Dios isnan ommat id wani."

*Makialiglo Esapay Maidalom
Mat. 5:25-26*

⁵⁷ "Dakayo ay aginsisingpet, dayon adi nemnemen nan masapol ay ikkanyo?"

⁵⁸ Id wani mabalin pay ay ibabawiyi nan basbasolyo ta mamati kayo ken sak-en. Tay kanegyo nan nakaotang ay awnit maidalom gapo isnan otangna. Esanapay idalom sik-a et masapol ay ipakatmo nan kabaelam ay makialiglo tapno adina eyey sik-a isnan howis tay nan howis et awnit eyeyna sik-a isnan polis et nan polis awnit ibalod daka.

⁵⁹ Ibagak ken sik-a en adika makabala isnan pagbaloden enggana ay bayadam am-in nan otangmo. Kaneg todi nan awnit ikkan Apo Dios ken dakayo no adiyo ibabawi nan basbasolyo esapay omdan nan pinagdosa."

13

*Nan Nangibagaan Jesus En Masapol Ay
Ibabawi Nan Basbasol*

¹ Issan nin-isolowan Jesus et wada nan tap-in di ipogay ay inmey ken siya ay mangibaga isnan inikkan Gobilnadol Pilato tay inapateyna nan iGalilea isnan mangpal-palitiyanda isnan idatonda ken Apo Dios.

² Dat kanan Jesus ken daida, "No nap-ateyda ay keg todi, waay kananyo en siya nan mangipila ay am-amet nan basolda mo nan ib-ada ay iGalilea.

³ Ngem ibagak ken dakayo en baken sa tay no adi kayo ibabawi nan basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay kanegda.

⁴ Ngan pay abes nan kananyo isnan simpooy ya wao ay nagat-onan ay natey id Siloe ay sakop di Jerusalem? Ay kananyo ngen en am-amet nan basolda mo nan tap-in di kailiyanda?

⁵ Ngem baken gedan. Ibagak kasin ken dakayo, no adi kayo ibabawi nan basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay kanegda."

Nan Kaiw Ay Adi Bomgas

⁶ Dat ibagan Jesus nan naay sodsodok ken daida, "Wada nan kaiw ay makwani en higos ay inis-ek nan esay am-ama. Idi omdan nan bomgasana koma dat omey et ena ilaeñ no waday begasna ngem maid.

⁷ Isonga danat kanan issan mangban-bantay issan om-ana, 'Ilam, toloy tew-en ay inmal-aliyak ay nang-il-ila isnan mola ay naay dapay maid polos begasna is dinasdas-ak. Poyowem na. Ay aped obpay

tomotobona ay mang-amin isnan abonon nan lota?"

⁸ Ngem dat kanan san mangbanbantay, 'Apo, bay-am kadya ta kaobak od nan lili-wesena daket abonowan

⁹ et no is tew-en dat bomgas, gawis, ngem no adi dakat ipapoyo." Siya na nan sindok Jesus tay nan kaiw ay adi bombomgas et siya nan kaneg nan Judio ay adi mamati ken Apo Dios.

Nan In-in Ay Binakog Di Anito

¹⁰ Sinabado ay obayan di Judio. Issan esay Sabado men-is-isolo si Jesus isnan sinagoga

¹¹ dat wada nan in-in ay binakog di anito is simpooy ya wao ay tew-en et adi polos makatakdeg ay menleteg.

¹² Issan nang-ilaan Jesus ken siya danat ayagan et kanana, "Ina, gomawis nan sak-itmo."

¹³ Dat gen-an Jesus siya dat tomakdeg et menleteg dadlo danapay dayawen si Apo Dios.

¹⁴ Ngem nan ap-apo isnan sinagoga et nakaliget ken Jesus tay apedna pinagawis san in-in dapay obaya. Isonga danat kanan isnan kaipoipogaw, "Enem ay agew nan men-obraan tako et siya dadi ay agew nan omaliyano ay menpaagasan ay baken nan obaya."

¹⁵ Ngem dat kanan Jesus ken siya, "Dakayo ay aginsisingpet. Isnan obaya et men-obra kayo gedan tay ipokayyo nan nowangyo ya bakayo ay mangipainom ken daida. No siya di nan ikkanyo,

¹⁶ ay ngawi ngen no men-obraak isnan obaya ta pagawisek nan in-in ay naay ay apon din si Abraham dapay pinalpaligat Satanas is simpooy ya wao ay tew-en?"

¹⁷ Gapo isnan kinwanin Jesus, nabainan am-in san mang-ap-apos ken siya. Ngem san tap-in di ipogaw et men-gasingda isnan am-in ay kaskasdaaw ay inik-ikkana.

*Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32*

¹⁸ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Naay di sodsodokko ay mangibaga isnan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoad o awnit maitapi ken siya.

¹⁹ Nan kanegna et nan teeteen ay bowa ay nais-ek dat tomobo et pomanga is dadadadakke et masasalinan nan bomaey ay koyat."

²⁰ Danat kasin kanan, "Naay pay nan kaneg nan mentolayan Apo Dios.

²¹ Kanegna nan bobod ay intapin nan in-in isnan tinipay ay olay bassit et bomma isnan kaibobodana."

*Nan Nalipit Ay Segpan
Mat. 7:13-14, 21-23*

²² Issan inmayan Jesus id Jerusalem et nin-isolsolo isnan linal-aosana ay il-il.

²³ Dat wada nan mensoot ken siya, ‘Apo, ay awnit atiatik nan maisalakan ay adi omey id impilno ay kadosdosaan di ipogaw?’

Dat kanan Jesus ken daida,

²⁴ “Nan segpar isnan mentolayan Apo Dios et nalipit. Isongga ipakatyoo nan kabaelanyo ay songgеп id wani tay tet-ewa ay awnit adoadoo nan mangpadas ay songgеп

²⁵ ngem no epdas inemban nan kabaeay et adi kayo makasgep. Olay no menkogkog kayo dakayo pay mensegseg-ang en, ‘Apo, tokabam kad ta songgеп kami,’ ngem awnit kanana ken dakayo, ‘Adiyak getken dakayo.’

²⁶ Dakayot kanan kayet, ‘Dapay nakikikan kami ken sik-a ya insolsolowam dakami isnan ilimi.’

²⁷ Ngem danat kasin kanan, ‘Adiyak getken no sino kayo tay bakenak ib-a dakayo. Komaan kayo issa, dakayo am-in ay mang-ik-ikkan is ngawi.’

²⁸ Awnit men-agaa kayo dakayo pay menowakis no ilaenyoo da Abraham, Isaac ya si Jacob ay alal-apoyo ya nan am-in ay mamadto isnan mentolayan Apo Dios tay adi kayo makasgep.

²⁹ Madagop gedan nan ipogaw isnan kailili isnan batawa et manganda isnan mentolayan Apo Dios ngem adi kayo kayet maitapi.

³⁰ Tay nan kananyo en adi mapaaay ay ipogaw et daida nan maitapi ken Apo Dios ngem nan kananyo en mapaaay ay ipogaw et daida nan adi maitapi ken Apo Dios.”

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem

Mat. 23:37-39

³¹ Issan olas ay deey inmey nan tap-in di Fariseo ken Jesus dadat kanan, “Gag-awis no komaanka isna tay kayat kano Ali Herod ay mangipapatey ken sik-a.”

³² Dat kanan Jesus ken daida, “Enkayo ibaga isnan sanay nasikap ay ali en isnan madandan ay agew et pakak-aanek nan anito dakpay pagawgawisen nan masaksakit et nganngani ay kewesk nan oblak.”

³³ Danat itoloy ay mangwani, “Masapol ay omeyak od id Jerusalem tay isdi nan kateyan nan am-in ay mamadton Apo Dios isongga masapol ay isdi nan kateyak gedan.

³⁴ Mensakit nan nemnemko isnan ipogaw id Jerusalem. Kaseseg-ang kayo ay iJerusalem tay ginaygayangyo ya pinatpateyyo nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay mangisolo ken dakayo. Namin kaat ay kayatko ay ponoken dakayo ay kaneg nan ikkan nan manok ay mangsakoko isnan an-akna ngem adyanyo.

³⁵ Isongga id wani kigad kayo et tay si Apo Dios et adiyet mentetee ay mangbadang ken dakayo. Ibagak ken dakayo en adi kayo kasin mang-il-ila enggana ay kananyo en, ‘Madaydayaw si Kristo ay inmali isnan ngadan Apo Dios.’”

14

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Amama

¹ Esay Sabado ay obayan di Judio kasin dat omey si Jesus ay makikan isnan baey di essay apon di Fariseo dat sis-limen nan ipogaw isdi siya

² tay wada nan am-ama isdi ay nabotot.

³ Dat sooten Jesus isnan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, “Ay lawaan nan linteg tako ay maipagawis nan masaksakit isnan obaya?”

⁴ Ngem apedda igiginek. Dat kayet genan Jesus san am-ama et gomawis danat pasaaen.

⁵ Dat kanan Jesus issan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, “Kadya, no waday anakyoo wenne bakayo is matekdag isnan bobon, ay adiyo ngen padakaen isnan agew di obaya?”

⁶ Ngem adida makasongbat issan kinwanina.

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Madkat Ya Mendekat

⁷ Inilan Jesus nan tap-in di ipogaw issan baey di Fariseo ay mangpilpili is kagawisan is mentokdowan isongga danat bagbagaan daida et kanana en,

⁸ “No waday mangdekat ken daita isnan babaya, adita pilpiliyen nan kagawisan ay tokdowan modatya waday nadkat is nangatngato pay mo daita.

⁹ Tay mabainanta no kanan san nangdekat ken daita en, ‘Kadya ikoyam nan tokdowan ken tonaa,’ datat en tomokdo isnan kaasiyan ay tokdowan.

¹⁰ Isongga gawgawis no tomokdota isnan kaasiyan ay tokdowan tapno kanan san nangdekat ken daita en, ‘Gayyem, omalika isnan gawgawis ay tokdowan.’ Et no siya di nan ikkam et ibilang daka isnan ipogaw di nangatngato.

¹¹ Tay nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab. Nan abes mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato.”

¹² Dat kanan Jesus abes isnan nang-awis ken siya, “No men-ayagka is makikan isnan baeymo, baken kedeng nan makasobalit ay gagayyemmo, bebsatmo, ag-im ya nan baknang ay sag-ogongmo is ay-ayagam.”

¹³ Nodi nan gawis ay ikkam et ayagam nan kaseseg-ang ay kaneg nan nababakog ya nan kowap

¹⁴ tay adida makasobalit ken sik-a isnan ikkam ken daida et awnitka men galasing tay si Apo Dios nan kigad ay mangsobalit isnan inikkam ken daida no kasin matago nan nangpatpati ken siya."

Nan Sodsodok Ay Laglagsak

Mat. 22:1-10

¹⁵ Dinningen nan esa ay makioobong san inbagaan Jesus en kasin matago nan mang patpati ken Apo Dios danat kanan ken siya, "Aye, nagasat nan awnit makiobong isnan mentolayan Apo Dios."

¹⁶ Dat kanan Jesus ken siya, "Tet-ewa nan kanam ngem olay no adoda ay naayagan et adida am-in makikan tay kanegda nan naay. Wada nan am-ama ay nangis agsagana is laglagsak danat paayagan nan adoado ay ipogaw.

¹⁷ Nganngani pay nan panangan danat ibaa nan baana ay omey mendekat isnan sangailiyena.

¹⁸ Ngem san deeyda ay naayagan wasinda ninlason. Nan damo ay naayagan et kinwanina issan nabaa, 'Ibagam kad en adiyak makaey tay wada nan linakowak ay payew et masapol ay omeyak ilae id wani.'

¹⁹ Nan esa et kinwanina, 'Ibagam isnan apoyo en laydek ay omey ngem wada nan linakowak ay simpooy ay nowang et masapol ay omeyak padasen ay mangisama ken daida.'

²⁰ Nan esa et kinwanina abes, 'Adiyak mabalin ay omey tay kaas-asawaak.'

²¹ Dat somagong san nabaa et ibagana issan apona san kinkinwanin san ena inayagan. Dat makaliget san apona danapay kanan, 'Ala, ikakamom ngalod ta omeyka isnan kaseseg-ang ay kodoko ya olay nan nababakog, kowap ya nan pilay ta ibagam en omalida ay makikan.'

²² Isonga inmey san baana ngem issan inmaliyan san deeyday inayagana et inilana ay adoado kayet nan naisagana danat ipagtek isnan apona.

²³ Dat kanan san apona ken siya, 'Omeyka kasin omayag is tap-in ta mapno nan baeyko.

²⁴ Tay maid polos olay esa issan damo ay naayagan is esa mangtamtam isnan insagsaganak ay makan.'

Nan Ligat Nan Maitapi Ken Jesus

Mat. 10:37-38, 5:13; Mar. 9:50

²⁵ Issan omay-ayan Jesus id Jerusalem et adoado nan ipogaw ay mang-on-onod ken siya. Danat sagongan daida et kanana,

²⁶ "Nan mangkayat ay maitapi ken sak-en et masapol ay paam-amdena sak-en mo nan am-in, ay kaneg da amana, nan asawana ya an-akna, nan bebsatna ya olay pay nan awakna.

²⁷ Nan adi makaitpe isnan ado ay ligat ay olay matey gapo isnan pammartinan ken sak-en et adi mabalin ay menpasolotko. Isonga nan maitapi ken sak-en et masapol ay nemnemena omon-onan ligat sapay omonod.

²⁸ Kaspangaligan no waday mensaad ken dakayo is baey et kobblena omon-onan banolna no omanay nan sipingna is gastowena enggana ay makwas.

²⁹ Ngem no adina nemnemendanat aped saaden dapay adi omanay nan sipingna awnit adi makwas nan baey et am-in ay mang-ilal et ammenganda siya

³⁰ ya kananda en, 'Ilanyo kod nan aped hangilogi ay mensapo is baey danat adi kewasen.'

³¹ Kaneg abes no omey makigobat nan ali ay simpooy libo nan soldadona isnan ali ay dowampoy libo nan soldadona. Ay adina ngen nemnemendanat omon-onan no makaabak isnan kagobatna?

³² Dat no adi makaabak et omibaa is mangsab-at isnan ali ay kagobatna ta mensoot no ngan nan ikkanda ta adida mengobat.

³³ Isonga kaneg todi nan ikkanyo gedan ta nemnemendo omon-onan ay masapol ay taynanyo am-in nan laylaydeno esakay opay omonod ken sak-en.

³⁴ Nan mangmangwani en onodena sak-en ngem egayna tinaynan nan laylaydena et kanegda nan mentamnay ay asin tay gawis nan asin ngem no epdas tomamnay et adi kasin somidek.

³⁵ Isonga maid kaosalana nodi maiwasit tay olay isnan lota wenne nan abono et adi kappay nan asin. Kaneg todi ay maid kapaayan nan pasolotko no adina paamden sak-en. Denggenyo ngalod no waday ingayo."

15

Nan Naamas Ay Kalnilo

Mat. 18:12-14

¹ Nan mensingsingl is bowis ya nan ib-adaya managbasol et om-omeyda ay mangdengdengde isnan isolsolon Jesus.

² Dat menlili nan Fariseo ya nan men-isolo isnan linteg ay mangwani en, "Ilanyo kod nan ipogaw ay naay et laylaydena ay makitoytoya isnan naayda ay managbasol ya aped makikikan ken daida."

³ Isonga dat sodoken Jesus nan naay ta ipagtekna nan layad Apo Dios isnan managbasol ay mangibabawi isnan basolna.

⁴ "Kadya, no wada ken dakayo nan kakwa is sin-gasot ay kalnilo dat maamas nan esa, ay ngan nan ikkana? Ay adina taynan nan siyamboo ya siyam isnan pagastolan

ta ena anapen san naamas enggana ay datngana?

⁵ No datngana san naamas ay daan ay natatago et men-galalasing. Danat boligan

⁶ et isaana danat ayagan nan gagayyemna ya nan sag-ogongna et kanana, 'Men-gasgasing tako tay dinatngak nan naamas ay kalnilok.'

⁷ Idiligko san gasing san kakwa isnan kalnilo isnan gasing Apo Dios id daya tay am-amed nan gasingna no menbabawi nan esa ay managbasol mo nan gasingna isnan siyampoo ya siyam ay ipogaw ay mangwani en adi masapol ay menbabawida."

Nan Naamas Ay Palata

⁸ Intoloy Jesus ay mensodok, "Kadya, no waday simpoo ay nabanol ay palatan di inina danat amasen nan esa, ay sino ngan nan ikkana? Pasgedana nan silaw danapay iyaamma ay mensigid ta anapena enggana ay datngana.

⁹ Et no datngana danat ayagan nan gagayyemna ya nan sagogongna et kanana en, 'Makigasgasing kayo ken sak-en tay naay dinatngak san palatak ay naamas.'

¹⁰ Ibagak ken dakayo ay kaneg tona nan ikkan nan aanghel Apo Dios tay men-gasingda no menbabawi nan managbasol."

Nan Naamas Ay Anak

¹¹ Dat itoloy Jesus ay mensodok, "Wada nan am-ama ay kaanak is doway lalalaki.

¹² Dat kanan nan innodi ken amana, 'Ama, iyalim nan tawidko.' Isonga dat pigasen amada nan tawidda ay sin-agi.

¹³ Adi pay nan nadandan dat ilakon san innodi am-in san tawidna danat alaan nan lakona et komaan. Inmey siya isnan addaaddawi ay ili danat gastogastowen san sipingna is komkompolmi.

¹⁴ Idi naamin san sipingna dat domateng nan bitil isnan ili ay kad-ana et maiwed polos nabay-an is ilakona is kanena.

¹⁵ Isonga dat omey menpabaa isnan esay baey di kadangyan isdi et pala banbantay di beteg.

¹⁶ Maoooowat siya et kayatna ay mangan isnan kankanan di beteg tay egay polos inag-agtan san kabeteg siya is kanena.

¹⁷ Dat dadlo mennemnem et kanana en, 'Am-in nan baan Ama et mapnekda ay mangan dapay apedak wada isna ay matmatey is owtatko.

¹⁸ Somagongak gayam ken Ama ta kanan, "Ama, nakabasolak ken Apo Dios ya ken sik-a abes

¹⁹ isonga adiyak et makwani en anakmo. Ngem alaam kad sak-en ta maitapiyak isnan baam."

²⁰ Issan sinmagongana isnan kad-anda et egay pay laeng omdan dat ilaan amana ay omal-ali et palalo nan seg-angna dat

tomagttag ay mangsab-at ken siya et sektena danapay bisitownen.

²¹ Danat tet-ewa kanan ken amana, 'Ama, nakabasolak ken Apo Dios ya ken sik-a abes isonga adiyak et makwani en anakmo.'

²² Ngem dat bogawan amana san baana, 'Ikamoyo ta alaenyo nan kagawisan ay bado ta ipabadoyo dayot pay-an nan ledengna is singsing dayopay pasapatosen.

²³ Omey kayo gedan alaen nan menlames ay koyaw di baka ta paltyenyo ta isda tako datakopay men-gasgasing

²⁴ tay nan naay anakko kanak en natey ngem wada obpay ay matmatagao. Naamas siya ngem kasin dinmateng.'

²⁵ Ngem maiwed san iyon-ana tay linmokso. Idi somas-aa, dinnenga ay wada nan men-ganggangsa isnan baeyda.

²⁶ Isonga danat ayagan nan baada et sootena no dadan aped men-ganggangsa.

²⁷ Dat kanan nan baada en, 'Men-gasgasingda tay dinmateng dadlo nan innodim. Isonga impapaltin amam nan menlames ay baka tay sinmagong nan anakna ay maid inom-ommat ken siya.'

²⁸ Dat makaliget nan iyon-a et adiyet songgep isnan baeyda. Isonga dat bomala si amana et ayakena ta songgep.

²⁹ Ngem danat kanan ken amana, 'Ilam, kaat ay tew-en ay nin-ob-oblakken sik-a ya pinatpatik nan inbilbilimo ken sak-en ngem maid inyalim is olay anak di kalding tapno waday igasingko is mangayagak isnan gagayyemko.

³⁰ Domateng pay nan anakmo ay inmeyna aped inam-amas nan menkatagom ay ena inbababai dakat aped ipaltiyan is baka.'

³¹ Dat kanan amana en, 'Anakko, adim kankanan sa. Wadaka ay mentetee ken sak-en ay enggana. Sik-a am-in nan kakwa isnan wada ken sak-en.

³² Ngem gawgawis no men-gasgasing tako tay dinmateng nan naamas ay innodim ay kanan en natey dat obpay daan ay matmatagao.'"

16

Nan Nasikap Ay Menbanbantay

¹ Nakwas di dat kanan Jesus abes isnan papasolotna, "Wada nan baa ay am-ama ay mamanggen isnan am-in ay kowan nan esay kadangyan ngem dat wada nan nangipagtek issan kadangyan en nan baana et apedna gasgastowen nan siping ay ipapagena.

² Isonga danat paayagan et kanana, 'Ayta dan dinngek ay keg todi nan ikikkam? Iyalim am-in nan listaan nan ayayowanam ay kokwak tay kaanek et sik-a isnan oblamb.'

³ Dat kanan san baa isnan nemnemna, 'Ngan di esak pay ik-ikkan no kaanen nan apok sak-en isnan oblak? Adiyak kabaelan ay menkamanilo ya mabainak gedan ay menlimos.

⁴ A, Owen, siya gayam na nan ikkak tasiyay waday gagayyemko is awnit mangaw-wis ken sak-en isnan bab-aeyda olay no makaanak isnan oblak.'

⁵ Isonga danat ayagan ay sin-es-a nan nakaotang isnan apona. Kinwanina isnan omona, 'Kaat nan inotangmo isnan apok?'

⁶ Dat kanan san nakaotang, 'Sin-gasot ay bolnay ay mantika.' 'Naay ngalod di lisibom. Itokdom ta isolatmo en limampoo et kedeng.'

⁷ Naisoblat san esa danat es kanan, 'Sik-a pay abes, kaat nan inotangmo?' Danat isongbat en, 'Sinlibo ay sako ay pagey.' 'Naay di lisibom. Isolatmo en waoy gasot,' kinwanin san baa.

⁸ San apona et init-ekna nan kinasikap san baana. Tay nan ipogaw isnan naay batawa ay adi mamaati ken Apo Dios et nasiksikapda isnan ik-ikkanda mo nan mamaati," kinwanin Jesus.

⁹ Danat itoloy ay mangwani, "Isonga ibagken dakayo en osaleno nan kinabaknangyo ay mangbadang isnan ib-ayo tay olay no maamin ngem maitapi kayo isnan biyag ay maid patenggana.

¹⁰ Tay nan mang-ikkan is gawis isnan naited ken siya olay no bassit et matalek isnan dadakte ngem nan adi katalek isnan bassit ay banag et adi katalek isnan dadakte.

¹¹ No ngalod adi kayo katalek ay mangayowan isnan kinabaknang isnan batawa, intoy ikkana ay matalek ken dakayo nan tet-ewa ay kinabaknang ay wada ken Apo Dios?

¹² No adi kayo matalek isnan bakenyo kowa et maid mang-ited ken dakayo is awnityo menkowa.

¹³ Nan baa et adi mabalin ay madodowa nan apona tay awnit laylaydena nan esa danapay aamisen nan esa isonga wada nan paam-amdena ken daida. Kaneg abes ken dakayo ay no nan kinabaknangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo et makaikkan isnan layden Apo Dios."

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Deeyda Ay Fariseo

Mat. 5:31-32; Mar. 10:11-12

¹⁴ San deeyday Fariseo et dinngeda san kinwanin Jesus isonga dadat sayoten siya tay dadama nan layadda isnan siping.

¹⁵ Dat kanan Jesus ken daida, "Dakayo nan aped mangmangwani isnan ipogaw en gawis kayo ngem getken Apo Dios nan

kaipogawyo. Tay olay nan mapaay isnan ipogaw et adi paayen Apo Dios.

¹⁶ Nan linteg Apo Dios ay insolat din si Moses ya din mamadto id sang-adom et siya nan osto ay nasolsolot engganay nawada si Juan ay Menbonbonyag. Ngem id wani et maibagbaga nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios isnan kaipoigaw isonga adoda nan aped mangkayat ay maitapi olay ngawi kayet nan ogalida.

¹⁷ Ngem nalaklaka ay mamaid nan batawa ya nan daya mo nan esay kali isnan linteg Apo Dios ay mangibaga isnan osto ay maikkan.

¹⁸ Naay nan esa ay adi mabalin ay mamaid. Nan lalaki ay makiidang isnan asawana dat makiasawa is teken et kaneg makikamkamolala gedan ya olay es nan lalaki ay mang-asawa isnan babai ay nakiidang."

Nan Kadangyan Ya Si Lazaro

¹⁹ Dat mensodok si Jesus en, "Wada nan esay kadangyan ay menbababado is kanginaan ay bado ya inagew ay gan-ganasena nan biyagna.

²⁰ Wada abes nan kodokodo ay si Lazaro ay nakikilop nan awakna is yam-an. Tinaynanda siya isnan segpan san kadangyan

²¹ ta kanena koma nan iwaswasit san kadangyan. Olay nan aso et omevida dildildilan nan yam-ana.

²² Dat matey san kodokodo et eyey nan aanghel nan ab-abii kna isnan kad-an Abraham id daya. Matey pay san kadangyan dadat ikaob

²³ et mapalpaligatan nan ab-abii kna id impilno. Idi mentangad danat ilaan si Abraham isnan addaaddawi et wada gedan si Lazaro isnan kad-ana.

²⁴ Isonga dat menbogaw, 'Amay Abraham. Maseg-angka ken sak-en. Ibaam kad si Lazaro ta itab-awna nan gomotna isnan danom ta tedtedana nan dilak tay palalo nan ligatko ay mapopop-oowan isnan apoy.'

²⁵ Ngem dat kanan Abraham, 'Nemmem anakko, issan natatagowam et wada am-in nan kaykayatmo dapay si Lazaro et napalpaligatan ngem id wani gan-ganasena isna dapay ta mapalpaligatanka abes issa.

²⁶ Baken pay kedeng sa. Wada nan depas isnan baet tako tapno nan mangkayat ay omevy isnan kad-am ay magapo isna et adi makaey ya adi abes makaali isna nan magapo isnan kad-am.'

²⁷ Dat kanan san kadangyan, 'Dawatek ngalod ken sik-a, Ama, ta ibaam si Lazaro isnan baey amak

²⁸ ay kad-an nan limay bebsatko. Kanam ta omeyna bagbagaan daida tapno adida awnit omal-ali isna ay kad-an di ligat.'

²⁹ Dat kanan Abraham, 'Nan bebsatmo et wada nan insolat din si Moses ya din mamadton Apo Dios ay mangbagbaga ken daida. Bay-am nan bebsatmo ta kigadda ay mangdenge isnan kankananda.'

³⁰ Sinmongbat san kadangyan, 'Adi omanay sa, Amay Abraham. Ngem no waday matago is natey dat omeay ken daida, et balbaliwanda nan ngawi ay ik-ikkanda.'

³¹ Ngem dat kanan kayet Abraham, 'No adida patiyan nan insolat din si Moses ya din mamadton Apo Dios, adida kayet mamiati olay no waday matago is natey.'

17

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnana Papa-solotna

Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

¹ Nakwas di dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Tet-ewa ay wada nan maawisan di ipogaw ay menbasol ngem kaseseg-ang nan mang-aw-awis isnan iib-ana ay menbasol tay mendalagsem nan dosana.

² Gawgawis pay no naitaked nan losongan ay bato isnan bagangna dat maibkas isnan baybay mo nan mangipaypay-wana ay menbasol isnan esang ay kapatpati ken Apo Dios.

³ Isonga makaililanyo ta adiyo awawisen nan ib-ayo ay mang-ikkan is ngawi.

No makabasol nan ib-am, sagiitem. Dat no menbabawi et pakawanem.

⁴ Olay no mamin pito ay bomasol ken sik-a isnan sin-agew ngem no tonggal makabasol ay omeay ken sik-a ay mangwani, 'Ibabawik nan basolko,' masapol ay pakawanem."

⁵ Dat kanan nan apostolis, "No siya sa ngalod, padakdakkelem nan pammattimi tapno mabalin esa ay ikkanmi."

⁶ Dat kanan Jesus ken daida, "Baken nan kadakdakem di pammatti is masapol nodi nan tet-ewa ay pammatti tay olay no teeteen nan pammatiyo ay kaneg nan kateteenan ay esek et mabalin ay kananyo isnan kaiw en, 'Gabotem nan lamotmo dakat omeay isnan baybay tasiyay tomobowam,' danat tet-ewa tongpalen.

⁷ Kadya, no waday esa ken dakayo is waday baana is mensamsama wenco mangipaspastol is kalnilo, no domateng ay magapo isnan payew, ay kanam ken siya en, 'Ikamom ta manganka?'

⁸ Adi, Nodi kanan ken siya, 'Mensokatka dakat isagana nan kanek dakat mangseed enggana ay makakanak esakapay mangan abes.' Siya nan ikkam tay baam siya.

⁹ Et adi masapol ay meniyaman nan kabaa isnan baana no tongtongpalena nan maibab-aa ken siya tay siya nan oblana.

¹⁰ Kaneg abes ken dakayo no kinwasyo am-in nan inbagan Apo Dios ay ikkanyo et adiyo it-it-ek nodi kananyo en, 'Aped tako is nabab-aa et inikkan tako et kedeng nan masopol ay ikkan tako.'

Nan Nangpagawisan Jesus Isnana Simpooy Ay Nakolit

¹¹ Issan inmayan da Jesus id Jerusalem et indaana isnan baet nan Samaria ya Galilea.

¹² Nganngani ay omdanda isnan esay ili dat sab-aten nan simpooy ay nakolit daida. Tinmakdegda isnan ad-addawi bassit

¹³ dadat menbogaw, "Apo Jesus, masegangka kad ken dakami."

¹⁴ Inilan Jesus daida danat kanan, "Enkayo ipaila nan awakyo isnan padi." Issan mendad-ananda ay omeay dat gomawis nan kolitda.

¹⁵ Issan nang-il-an nan esa ken daida ay ginmawis nan awakna dat mensagong ken Jesus danapay ibibiyad nan kalina ay mangdaydayaw ken Apo Dios.

¹⁶ Dat menpalintomeng isnan sasagan-gen Jesus dapay meniyaman ken siya. San sinmagong et iSamaria.

¹⁷⁻¹⁸ Dat kanan Jesus, "Ay kedeng nan sangaili ay naay is makaali? Ay egay obpay ginmawis am-in san simpooy ay lalalaki? Into pay san siyam? Ay adida makaali ta meniyamanda abes ken Apo Dios?"

¹⁹ Dat kanan Jesus ken siya, "Ginmawiska gapo isnan pammattim ken sak-en. Itakdegmo ta somaaka."

Nan Omaliyan Nan Mentolayan Apo Dios

Mat. 24:23-28, 37-41

²⁰ Isnan namingsan et sinoot nan tap-in di Fariseo ken Jesus no tongon nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios. Dat kanan Jesus, "Baken nan mata nan osalen tako ay mangtek isnan omaliyan nan mentolayan Apo Dios

²¹ tay adi kaila. Isonga adi kabalin ay kanan nan ipogaw en, 'Ilam, naay,' wenco, 'Ilam, deey nan mentolayan Apo Dios.' Ngem nan tet-ewa et epdas inmali tay wada isna."

²² Danat kanan isnan papasolotna, "Awnit wada nan agew ay kayakayatyo ay ilaeu sak-en ay Lyon-an Am-in di Ipogaw is olay sin-awyan ngem adi kayo makaila.

²³ Wadada nan awnit mangwani en, 'Deey si Jesus. Ilaem kod isdi,' wenco, 'Ilaem kod isna.' Ngem adi kayo kadi patpatiyanen.

²⁴ Tay nan omaliyan kasing et kaneg nan kimat ay menpangsilaw isnan daya.

²⁵ Ngem masapol ay menligatak omonona tay mang-adi nan ipogaw id wani.

²⁶ Din inik-ikkan nan ipogaw isnan batawa isdin timpon Noah et siya nan ikkan nan ipogaw isnan awnitak omaliyan kasi.

²⁷ Tay esapay mapsong nan batawa ay manglimon ken daida am-in et kaneg maid egyatda nodi ginan-ganasda nan biyagda ay aped mangmangan dadapay omin-inom ya men-as-as-awa enggana issan agew ay sinonggepan da Noah issan bapor.

²⁸ Kaneg abes isdin timpon Lot id Sodoma. Am-in nan ipogaw et maid idngeda is kalin Apo Dios nodi apedda mangmangan dadapay omin-inom, lomak-lakoda dadapay ilaklako, men-es-esekda ya mensas-aadda

²⁹ enggana issan agew ay tinaynan da Lot id Sodoma dat wada nan apoy ya asopli ay kaneg niket ay nagapo id daya et mapoowanda am-in.

³⁰ Kaneg todii abes nan ommat isnan agew ay kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.

³¹ Et isnan agew ay deey, nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mang-ala isnan bonagna. Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna.

³² Nemnemyo din inommat isdin asawan Lot tay natey isdin nangsagongana ay mang-ila isnan ilida.

³³ Nan ipogaw ay kedeng nan awkna is ay-ayyewana et awnit matey met laeng ngem nan adi mang-ayyew isnan awkna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.

³⁴ Ibagak ken dakayo ay isnan labi ay omaliyk et no waday doway lalalaki ay maseseyep isnan kama et maala nan esa ay maitapi ken sak-en dapay mataynan nan esa.

³⁵ No wada abes di doway bababai is menbaybayo et maala nan esa dapay mataynan nan esa."

³⁶ No waday doway lalalaki gedan isnan payew et maala nan esa dapay mataynan nan esa."

³⁷ Dat sooten nan papasoltna ken siya, "Apo, intoy sana maikkana?" Dat kakan Jesus, "No intoy kad-an di natey ay egay kaikaob et siya nan maponokan di koyat ta topkenda."

18

Nan Balo Ya Nan Howis

¹ Dat mensodok si Jesus ken daida ta ittdona ay masapol ay menlol-owaloda ay kanayon ya adida somadsadot.

² Kinwanina en, "Wada nan esay howis isnan esay ili ay adi polos omegyat ken Apo

Dios ya maid gedan baina isnan ib-ana ay ipogaw.

³ Et isnan deey ay ili et wada gedan nan esay balo ay babai ay kanayon ay omey issan howis ay menseg-ang isnan kalintegana ay mangmangwani en, 'Badangam sak-en isnan mangbososo ken sak-en.'

⁴ Nabayag ay egay inkaskason san howis ngem omanono pay danat kanan isnan nemnema, 'Olay no adiyak omegyat ken Apo Dios ya maid bainko isnan ib-ak ay ipogaw

⁵ ngem gawgawis no idyak et nan daw-dawatena tay no adi, awnit gedan omaliay mangtaktataktak et maamin nan anosko.'

⁶ Dat itoloy Jesus, "Ilanyo san inikkan san ngawi ay howis. Olay no maid seg-angna et binadangana kayet san balo ta adi omeomey ay mangtaktataktak ken siya.

⁷ Isonga si Apo Dios et am-amendna badangan nan ipogawna no mensegseg-angda ken siya is inagew ya linabi

⁸ et itedna ay dagos nan dawatenda. Ngem olay no adoadoo nan badangan Apo Dios et waay atiatik kayet nan mamatii ken sak-en isnan kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw."

Nan Fariseo Ya Nan Mensingsingil Is Bowis

⁹ Naay di sodsodok Jesus isnan ipogaw ay mangnemnemnem ay gawisda ya menyaiyaw isnan ib-ada.

¹⁰ Danat kakan, "Wada nan doway lalaki ay imney ninlowalo isnan Templo. Nan esa et Fariseo ya nan esa et mensingsingil is bowis.

¹¹ Tinmakdeg san Fariseo dat menlowalo ay mangwani en, 'Men-iyamanak ken sik-a Apo Dios tay bakenak kaneg nan ib-ak ay ipogaw tay agomda, lastogda ya makibababaida. Bakenak kaneg gedan nan naaya sowitik ay mensingsingil is bowis.

¹² Gapo ken sik-a et dinomingo ay adiyak mangmangan is doway agew ya id-idyak abes nan pigasmo ay pagkasimpoon nan lagbok.'

¹³ Ngem san mensingsingil is bowis et tinmakdeg isnan ad-addawi dapay egay nintangad di daya tay mabain danapay aped kegkegkegen nan pagaewna gapo isnan sakit di nemnemna ay mangmangwani en, 'Apo Dios, maseg-angka ken sak-en tay adoadoo nan basolko.'

¹⁴ Kinwanin et Jesus, "Ibagak ken dakayo esapay somaa san mensingsingil is bowis et pinakawan Apo Dios siya ngem san Fariseo et egay napakawan. Tay nan mangipapan-gato isnan awkna et awnit maipagowab met laeng ngem nan mangipabababa isnan awkna et awnit maipangato."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnán Oongong-a

Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16

¹⁵ Issan esay agew et wadada nan nangyey isnan an-akda ken Jesus tapno kapposena daida ta mabindisyonanda. Ilaen pay san papasolot Jesus dadat iyadi ta adida taktaken siya.

¹⁶ Ngem dat ayagan kayet Jesus san oongong-a danat kanan isnan papasolotna en, "Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naaday-oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios.

¹⁷ Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan onga ay mangtalek isnan amana."

Nan Kadangyan

Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

¹⁸ Wada nan esay ap-apon di Judio ay nangwani ken Jesus en, "Apo, gawigawiska ay ipogaw, isongga ibagam kad no ngan nan osto ay ikkak tapno matagotagowak ken Apo Dios."

¹⁹ Dat kanan Jesus, "Dakan aped kanan en gawigawisak dapay si Apo Dios et kendeng nan kagawisan.

²⁰ Getkem nan linteg Apo Dios ay kanana en, 'Adika mamabai, adika menpatpatey, adika men-ak-akew, adika menpabpabasol isnan ib-am ya masapol ay tongpalem da amam ken inam.'

²¹ Dat kanan san lalaki, "Enggana isdin kaongak, tinongtongpalko am-in nan naaday-linteg."

²² Dinning pay Jesus danat kanan, "Wada pay nan esang ay kolangmo. Ilakom am-in nan kokwam damet ipakdaw isnan kokodokdo nan lakona dakat mang-onod ta maitapi ken sak-en et awnit wada nan kinakadangyanmo id daya."

²³ Idi dinngen san lalaki nan kinwanin Jesus dat menseseg-ang tay adina kayat ay taynan nan kinakadangyan.

²⁴ Inilan Jesus ay menseseg-ang san kadangyan danat kanan, "Naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.

²⁵ Nalaklaka pay nan songgepan nan dakkel ay camel isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan nan kadangyan isnan mentolayan Apo Dios."

²⁶ Dinning nan ipogaw san kinwanin Jesus dadat sooten, "Apo, sino pay obpay nan maisalakan?"

²⁷ Dat kanan Jesus, "Nan adi mabalin ay ikkan nan ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan

isongga am-in ay mangpatpati ken siya et maisalakan, kadangyan man weno kodo."

²⁸ Isongga dat kanan Pedro, "Ilam dakami et tinaynanmi nan bab-aeymi ta maitapi kami ken sik-a."

²⁹ Dat kanan Jesus, "Owen. Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan mangtaynan isnan baeyna, nan asawana, nan bebsatna, da amana weno nan an-akna gapo isnan maitapiyanu isnan mentolayan Apo Dios

³⁰ et adoado nan ganabena ken Apo Dios isnan naay batawa mo san tinaynana dapay wada nan biyagna ken Apo Dios ay maid patenggana."

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnán Katelyana

Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34

³¹ Nakwas ay kinwanin Jesus di danat ipaigid san simpoo ya doway pasolotna danat kanan ken daida, "Dengngenyu. Omey tako id Jerusalem ay matongpalan am-in din insolsolat din mamadto id sangadom maipanggep ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.

³² Maidyaak isnan baken Judio et awntida mangselselat, mangaibaian dadapay mangtobbatobba.

³³ Awnitda mangaibaiga sadapay mangpatey. Ngem awnitak kasin matago isnan maikatlo ay agew."

³⁴ Ngem adi polos getken san pasolotna san inbagbagana tay adida maawatan nan kayatna ay kanan.

Nan Nangpagawisan Jesus Isnán Kowap

Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52

³⁵ Ngangnani ay omdan da Jesus id Jerico et wada nan kowap ay timotokdo isnan benget di daan ay menlimlimos.

³⁶ Dinninga nan lomal-aos ay kaipo-pogaw danat sooten no ngan nan maikikkan.

³⁷ Dadat ibaga ken siya, "Naay lomaos si Jesus ay iNazaret."

³⁸ Dat ibogaw san kowap, "Jesus ay apon din si David, seg-anggam kad sak-en."

³⁹ Dat islat san nang-on-ona ay mendaan et kananda en igiginekna. Ngem amamed kayet ninbogaw ay mangwani, "Apon din si David, seg-anggam kad sak-en."

⁴⁰ Dat isaldeng Jesus et kanana en padan-genda san kowap ta isag-endá ken siya. Naisag-en pay san kowap dat sooten Jesus ken siya,

⁴¹ "Ay ngan nan kayatmo ay ikkak ken sik-a?" Dat kanan nan kowap, "Apo, kaytek ay makailaka koma."

⁴² "Makailaka et," kinwanin Jesus. "Nan pammattim ken sak-en nan gapo ay makailaka kasin."

⁴³ Dat maganawis et makaila dadlo daet omonod ken Jesus ay mangdaydayaw ken Apo Dios. Issan nang-ilaan san kaipo-pogaw issan inommat dadat abes dayawen si Apo Dios.

19

Si Jesus Ya Si Zakeo

¹ Isnan mendad-aanan da Jesus id Jerico

² et wada nan kangadan is Zakeo ay bak-nang tay siya nan apon di mensingsingil is bowis.

³ Kayatna ay ilaeen no sino nan kaneg Jesus ngem maid somya tay adoadoo nan ipogaw dapay gedan aptiaptik siya et adi makaila.

⁴ Isonga dat tomagtag et omey komaaba is-nan esay kaiw ay sikamolo tasiyyay makaila isnan lomaosan Jesus.

⁵ Wada pay ay maibatog si Jesus is-san kad-an Zakeo danat tangaden siya et kanana, "Zakeo, ikamom ay lomayog tay is baeyyo nan omeyak omapaan."

⁶ Dat malanayog si Zakeo issan kinokomabana ay kaiw et men-galalasing ay mangipango ken Jesus isnan baeyda.

⁷ Am-in san nang-ila issan inommat et men-ag-agotootda ay mangmangwani en, "Dan aped omey si Jesus isnan baey nan managbasol ay deey?"

⁸ Ngem si Zakeo, tinmakdeg et kanana ken Jesus, "Ilam Apo, ipakdawko isnan kokodokdo nan kagedwan nan kokwak. No wada abes di inallilawko et isagongko is mamin epat nan kaad-adona mo san inalak."

⁹ Dat kanan Jesus, "Id wani ay agew maisalakan kayo ay sinbaey isnan dosa ay maid patenggana tay nan ikkam et kaneg din inikkan Abraham ay nangtalek ken Apo Dios. Siya di nan kagtekana ay tet-ewa ay apon di si Abraham sik-a.

¹⁰ Nan gapo ay inmaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et ta ayagak nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios tapno maisalakanda."

Nan Panggalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw

Mat. 25:14-30

¹¹ Dandaney omdan da Jesus id Jerusalem et inpagalop nan nanangnge ken siya en nganngani ay menpaila nan mentolayan Apo Dios. Dat sodoken Jesus nan naay ta getkenda ay egay kayet ninpaila.

¹² Kanana, "Wada nan nangato ay ipogaw ay inmey isnan addaaddawi ay ili ta dotokanda siya ay men-ali isnan ilina.

¹³ Ngem esapay omey, inayagana nan simpoo ay baana et agtana daida is sag-es-a ay palata ay balitok.* Danat ibaga ken daida en, 'Ipaanakyu nan naay siping isnan kamaidko.'

¹⁴ Ngem kaliliget nan kailiyana siya isonga dadat omibaa is mang-onod ken siya ta enda ibaga isnan mangdotok ay adida layden siya is men-alida.

¹⁵ Ngem nadotokan kayet ay ali dat so-maa danat ayagan san babaana ay inag-tana is siping tay kayatna ay getken no kaat nan inyanak nan intedna ay siping ken daida.

¹⁶ Dat omey nan esa et kanana en, 'Apo, inmanak is simpoo ay palata ay balitok san inyalim.'

¹⁷ Dat kanan san ali en, 'Gawis nan inikkam. Gawiska obpay is baa. Isonga gapo tay matalekkka isnan atiatik ay in-paikkak ken sik-a et mentolayka isnan sim-poo ay ili ay sakop nan mentolayak.'

¹⁸ Dat abes omey nan maikadwa ay baa et kanana en, 'Apo, inmanak is lima ay palata ay balitok san inyalim.'

¹⁹ Dat kanan san ali ken siya en, 'Sik-a abes et mentolayka isnan lima ay ili.'

²⁰ Dat omey san esa ay baa et kanana en, 'Apo, naay san inyalim ay siping. Binon-gonko isnan panyo daket idolin.'

²¹ Omegyatok od ken sik-a tay getkek ay masapol ay matongpal nan kankanan dakapay men-galansiyaan nan egaymo ninligatan ya ap-apitem gedan nan egaymo inis-ek.'

²² Dat kanan san ali en, 'Ngawika is baa. Moltaek sik-a isnan am-in ay kinwanim. Getkem ngalod ay masapol ay matongpal nan kanak et men-galansiyaak nan egayko ninligatan ya apitek nan egayko gedan inis-ek.'

²³ Aytay ngalod damen egay ibangko ta no somaaak damet isagong nan siping ya nan binisna.'

²⁴ Dat kanan et san ali issan deeyday tomatakdeg isdi en, 'Alaenyo nan siping ken siya ta itedyo isnan nangipaanak is simpoo.'

²⁵ Dadat kanan issan ali en, 'Apo, dapay wada nan simpoo ay sipingna.'

²⁶ Ngem kinwanin san ali en, 'Ibagak ken dakayo no sino nan matalek isnan naidya ken siya et mataptapiyan pay is ad-ado ngem nan adi katalek et olay nan atiatik ay wada ken siya et mamaid.'

²⁷ Danat kanan pay, 'Nan deeyda ay mangbosboso ay adi mangkayat ay men-aliyak et iyalivo daida ta pateyenyo isnan sasagangek.'"

* ^{19:13} Esay palata ay balitok isnan naay sodsodok et siya nan kanega lagbon di esay ipogaw isnan tolo ay bowan.

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isn nan Inmayanda Id Jerusalem

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Juan 12:12-19

²⁸ Nakwas ay ninkali si Jesus dat omonona ay omey id Jerusalem.

²⁹ Wada nan doway ili ay Betfage ya Be-tania ay gogowaben nan biling ay makwani en Olivo tay adoadon nan olivo ay kak-aiw et isnan inomdanon da Jesus isdi danat ibaa nan dowa ay pasolotna et kanana,

³⁰ "Enkayo isnan ili ay deey et awnit datnganyo nan koyaw di kabayo ay egay kasakasakanay ay naibabaod. Dayot okasen nan baodna ta iyalijo isna."

³¹ No waday mensoot no dayon kak-aanen nan baodna dayot kanan en masapol nan apoyo."

³² Dadat omey isdi et datnganda tet-ewa am-in san inbagan Jesus ken daida.

³³ Isn nan mang-ok-okasanda isnan baodna dat kanan nan kakwa, "Dakayon kak-aanen nan baod tosa?"

³⁴ Dadat kanan "Owen tay masapol nan apo tako."

³⁵ Dadat eyey ken Jesus dadat iyap-ap nan badbadoda isnan edeg nan kabayo dadat ipasakay si Jesus.

³⁶ Issan mendad-aanan san kabayo ay mensasakanay Jesus dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daan ay daanena ta mangipaila ay daydayawenda siya.

³⁷ Inomdan pay da Jesus isnan dedemangan di Jerusalem ay menpalayog isnan biling ay Olivo dat ilogin nan kaipoipogaw ay omon-onod ken Jesus ay mangibibiyad isnan kalida ay men-iyaman ken Apo Dios dadapay dayawen siya gapo isnan kaskadaaw ay inilada ay inik-ikkan Jesus.

³⁸ Kankananda en, "Hosanna. Mabindisyonan nan naay Ali tako. Madaydayaw nan ngadan Apo Dios isnan natalna ay daya."

³⁹ Nan tap-in nan Fariseo ay makikibon isnan kaipoipogaw et adyanda ay madayaw si Jesus isonga kinwanida ken siya, "Mistolo, paginkem nan papasolotmo."

⁴⁰ Ngem dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo en no iginekda et olay nan bato et mangdayawda gedan."

Nan Nangseg-angan Jesus Isn nan Jerusalem

⁴¹ Issan sinmag-enan Jesus id Jerusalem dat men-aga gapo isnan seg-angna isnan ipogaw isdi

⁴² danapay kanan, "Ay-ayyewka ay Jerusalem. No getkem koma id wani nan masapol tapno tomalnaka ngem id wani adika et makaila.

⁴³ Awnit domateng nan agew ay menlengatka tay awnit likoben nan bosom sik-a is baked et maseyatanka ya nan am-in ay solsolim.

⁴⁴ Awnitda dadaelen sik-a ya nan ipogawmo et paapokenda am-in nan batbatom tay inadyam nan inmaliyan Apo Dios ay mangisalakan ken sik-a."

Nan Nangipabalaan Jesus Isn Men-ililako Isn nan Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Juan 2:13-17

⁴⁵ Inomdan si Jesus id Jerusalem dat omey isnan Templo danat pabalaen san men-ililako isnan awnit ited nan ipogawken Apo Dios

⁴⁶ danat kanan ken daida, "Naisolat isnan kalin Apo Dios en, 'Nan baeuko et paglowl-owlowan di ipogaw.' Siya di nan inbagan Apo Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen is pagsos-owitikan?"

⁴⁷ Dat men-is-isolo et si Jesus isnan Templo ay inagew. Ngem nan menkangangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan ap-apon di ipogaw et kayatda ay pateyen siya

⁴⁸ ngem maid somya is ikkanda ay mang-patey ken siya tay am-in nan ipogaw et laylaydenda ay dengdengngan am-in nan kankanana.

20

Nan Nagapowan Nan Kallebbengan Jesus

Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

¹ Isnan esay agew ay kad-an Jesus issan Templo ay men-isolsolo ya mangibagbaga isnan gawis ay damag dat omey ken siya nan menkangangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a

² et kananda, "Ibagam kad ken dakami no ngan nan kallebbengam ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkan. Ay sino nan nangited ken sik-a isnan lebbengmo?"

³ Dat songbatan Jesus daida en, "Sooteknna od ken dakayo. Ibagayo ken sak-en

⁴ ay into nan nagapowan din kallebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno isnan ipogaw?"

⁵ Dadat men-assoot et kananda, "Ay sino nan isongbat tako? No kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, 'Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan.'

⁶ Ngem no kanan tako abes en nagapo isnan ipogaw et am-in nan ipogaw ay naayda et awnit gomayangda engganay matey tako tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan."

⁷ Isonga dadat kanan en adida getken nan nagapowan nan kallebbengan din si Juan ay Menbonbonyag.

⁸ Dat kanan Jesus, "Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kallebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlebbeng Ay Judio

Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

⁹ Dat sodoken Jesus na isnan kaipoipogaw, "Wada nan esay am-ama ay ninsek is adoado ay onas danat ipaayowan isnan ipogaw esapay omey isnan addaad-dawi ay ili tay mabayag isdi.

¹⁰ Inomdan pay nan maapitan san onas dat ibaan san kakwa nan esa ay baana ta ena alaan nan pigasna. Ngem sinogtosogton san mang-ay-ayowan san baa dadat ipasaa ay maid polos ginegen-ana is onas.

¹¹ Binaana kasing nan esay baana ngem am-amed nan inikkanda ken siya mo san damo. Binaibainanda pay esadapay pasaen ay maid intedda gedan ken siya.

¹² Pinitlowana ay nangibaa isnan baana ngem sinogatanda dadat ipabala isnan onasan.

¹³ Dat kanan et san kakwa issan onasan, 'Ay ngan ngen et di ikkak? Ibaak gayam nan laylaydek ay bogtong ay anakko et getkek ay awnitda idnge siya.'

¹⁴ Ngem isnan nang-ilaan san mang-ay-ayowan issan onasan ken siya dadat mentotya et kananda, 'Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidena.'

¹⁵ Dadat ibala isnan onasan et pateyenda."

Siya na nan sinodok Jesus danat kanan ken daida, "Ay ngan ngata nan ikkak nan kakwa isnan onasan isnan deeyda ay mang-ay-ayowan?

¹⁶ Awnit omey et pateyena daida danat ipaayowan nan om-ana isnan teken ay ipogaw."

Dinngen san kaipoipogaw dadat kanan, "Ay inayan. Baken koma keg tosa abes nan ommat ken dakami."

¹⁷ Dat inengneng Jesus daida et kanana, "Ay sino ngalod nan kayat ay kanan din naisolat id kasing ay naay."

'Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay ipakekenegna nan baey.'

¹⁸ Et nan maipakpak isnan naay ay bato et masogasogatan ya no matekdag gedan nan naay ay bato et mamekmemekmek nan pontaana."

¹⁹ Getken nan men-is-isolo isnan linteg ya nan menkangangato ay papadi ay daida nan kankanan Jesus ay nang-adi isnan

inbab-anan kakwa issan onasan ya san napateg ay bato tay adyanda siya. Isonga kaytenda ay depapen ay dagos ngem omegyatda isnan kaipoipogaw.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17

²⁰ Enggana isdi et ninses-eedda is gawis ay timpo ay mangdepapanda ken siya. Linagbowanda nan tap-in di lalalaki dadat ibaa daida ta omyeda aginsisingpet ay mang-allilaw ken Jesus tapno waday ikkanda ay mangdepap ken siya ta eyeyda isnan gobilnhadol.

²¹ Dat omey san lalalaki ken Jesus et kananda en, "Apo, getkenmi ay ostoosto am-in nan kakanan ya it-itdom ya maid paam-amdem isnan nangato ya nababa ay ipogaw nodi isolsolom nan tet-ewa ay kayat Apo Dios ay ikkan di ipogaw.

²² Isonga ibagam kad no iyadin nan linteg tako nan mangbayadanmi is bowis ken Cesar ay ali id Roma."

²³ Ngem getken Jesus ay siksikapanda siya isonga danat kanan,

²⁴ "Omyali kayo is esay siping. Ay sino nan kaangas ya kangadan isnan naay siping?"

²⁵ "Si Cesar," insongbatda. Dat kanan Jesus, "No siya sa ngalod et kowan Cesar nan siping isonga ikkanyo ken Cesar nan kallebbengana dayopay abes ikkan ken Apo Dios non kallebbengana."

²⁶ Egayda nakaallilaw ken siya isnan kadan nan adoado ay ipogaw ya nasdaawda isnan insongsongbatna isonga dadat igig-inek.

Nan Soot Maipanggep Isnant Matago Ay Natey

Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27

²⁷ Inmey abes nan tap-in di Saduceo ken Jesus ay mangpadas ay mangsikap ken siya. Datona nan tap-in di Judio ay adi mamati ay kasing matago nan matey. Kinwanida ken siya,

²⁸ "Apo, insolat din si Moses id sang-adom en no matey nan lalaki ay inmasawa dapay maid anakda et masapol ay asawaen nan besat san natey nan balo tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey."

²⁹ Kadya, id kasing et wada nan pitoy singagi-ay lalalaki. Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda.

³⁰ Dat asawaen nan maisned san aydona ay bato dat matey gedan ay maid anakda.

³¹ Et siyang na gedan nan inommat isnan maikatlo enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda.

³² Kaodiyan ay natey san balo.

³³ Naay nan sootenni, isnan katagowan nan natey, ay sino pay nan osto ay asawan

san babai issan pito ay sin-ag-i tay ina-sawada am-in siya?"

³⁴ Dat songbatan Jesus et kanana, "Men-as-as-awa nan ipogaw id wani

³⁵ ngem adi men-as-as-awa nan awnit tagowen kasin Apo Dios ay paayena ay makitete ken siya

³⁶ tay kanegda nan aanghel ay adi katkatey isongga adi masapol di omanakda. Daida nan an-ak Apo Dios tay kasinda matago.

³⁷ Adiyo patiyan nan kasin katagowan nan ipogaw ay natey ngem pinaneknekan din si Moses ay kasin matago nan natey isdin nangisolatana isnan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios ken siya isnan men-bibidang ay kaiw en, 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham, Isaac ya si Jacob.' Siya na nan insolat Moses dapay epdas natey da Abraham issan nangwaniyan Apo Dios isdi.

³⁸ Et siya di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda matago kasin."

³⁹ Nan tap-in san men-is-isolo isnan linteg et kinwanida ken siya, "Apo, gawis nan insongbatmo,"

⁴⁰ tay adida et maitoled ay mensoot ken Jesus.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo

Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

⁴¹ Dat sootan Jesus ken daida en, "Dadan kanan en alapon Kristo din si David

⁴² dapay kanan David en madaydayaw ay Ap-apona si Kristo isnan nangisolatana isnan naay isnan liblo ay Salmo,

'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ya Ap-apok en tomokdoka isnan makanawanko

⁴³ engganay abakek am-in nan bosom.'

⁴⁴ Dat kasin sootan Jesus ken daida en, "No kanan David en Ap-apona si Kristo, dadan aped kanan en alapon Kristo si David?" Ay baken Ap-pon David si Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isn'an Men-is-isolo Isn'an Linteg

Mat. 23:1-12; Mar. 12:38-40

⁴⁵ Issan nangdengan san kaipoipogaw dat kanan Jesus isnan papasoltna,

⁴⁶ "Makail-ilanyo nan men-is-isolo isnan linteg. Kaykaytenda ay menbabado is gawigawis ay maisagsagayad tasiyaw mailalasinda ya kaytenda ay lislispitowen nan ipogaw daida ay mangwani, 'Omayam, Apo?' no omeyda menpasyal. Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya nan kagawisan ay kad-an no enda makikan.

⁴⁷ Dadapay tagikowaen nan kokwan di nabalo ay bababai. Ngem kaytenda ay

malingban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga andoandowenda nan lol-owaloda. Ngem gapo is dana et awnit am-amend nan dosada."

21

Nan In-gasing Nan Balo

Mar. 12:41-44

¹ Issan ninmolian Jesus danat ilaeen nan babaknang ay mang-ip-ippey isnan sipingda isnan maig-igwaan di siping issan Templo.

² Ínilana gedan nan kodokodoy babai ay balo ay nang-ippey isnan dod-owa ay galak ay sipingna.

³ Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo en ad-ado na nipppey nan naay kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-in."

⁴ Tay kedeng nan soblan di kinabanganga is inigwada ngem san balo et olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona."

Nan Nangibagaan Jesus Isn'an Ngawi Ay Om-ommata

Mat. 24:1-14; Mar. 13:1-13

⁵ Nan tap-in san pasoltna et sodsodokenda nan Templo tay naalkosan is ganaagwis ay batbato ya nan inig-igwada ay igasingda ken Apo Dios. Ngem dat kanan Jesus en,

⁶ "Owen. Ilanyo am-in nan naayda ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esay batona tay awnit mapokada am-in."

⁷ Dadat sootan ken Jesus, "Apo, ay tongon nan maikkanana? Ngan nan kailasinana no ommata sa?"

⁸ Dat kanan Jesus, "Makailanyo ta adi kayo maallilaw. Tay adoado nan awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios ya kanan nan tap-inna en nganggani ay omdan nan omaliyan kasin Kristo. Ngem adiyo patpatiyan daida tay baken tet-ewa nan kankananda.

⁹ Awnit dengngeno ay wada nan gobat ya golo ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommata da tona ngem baken di is menpattinggaan di batawa."

¹⁰ Danat itoloy ay mangwani en, "Awnit men-asigobat nan kailili ya kaneg abes nan kagobigobilno.

¹¹ Awnit wada gedan nan adoado ay kaeegyat ay yegyeg, kabitibtil ya sakit ay mangpatey isnan adoado ay ipogaw isnan natkenatken ay il-il. Id daya et wada abes nan kaeegyat ya kaskasdaaw ay kailasinan di awnit om-ommata.

¹² Ngem esapay ommata da tona kayman awnit depapen ya paligaten nan ipogaw dakayo. Awnit idalomda dakayo isnan singagoga ay pagdalomanda ta maibalod kayo.

Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnit kayo maidalom isnan aali ya gogobilno.

¹³ Ngem olay tay awnit siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis ay damag.

¹⁴ Ipasnekyo isnan nemnemyo ta adi kayo madadanagan is awnityo isongsong-bat

¹⁵ tay sak-en nan awnit mang-itdo isnan kankananyo ya silibyo et adi polos masopyat ya masongbatan.

¹⁶ Nan tap-in aken dakayo et awnit idalom nan in-ayo ya am-ayo, nan bebasaty, nan ag-iyo ya nan gagayyemyo ya awnida ipapatey dakayo.

¹⁷ Awnit aamisen am-in nan ipogaw dakayo gapo isnan kaitapiyano ken sak-en.

¹⁸⁻¹⁹ Ngem no anosanyo olay ngan di ikkanda ken dakayo et adi kayo mabalin ay maisyan ken sak-en."

Nan Madadaelan Nan Ili Ay Jerusalem
Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

²⁰ "No ilauenyo ay likoben di sosoldado id Jerusalem et getkenyo ay nganngani ay madadael

²¹ et masapol ay nan ipogaw id isna Judea et menbakwitda isnan bilbilig. Isonga nan mentetee id Jerusalem masapol ay koamaanda ya nan linmokno abes et masapol ay adida somaa id Jerusalem.

²² Tay siya na nan pinagdodosa ay matongpalan nan am-in ay insolat din madto id kasin.

²³ Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan timpo ay naay tay domateng nan kaeegyat ay ommat isnan naay ay ili tay dosaen Apo Dios nan naayda ay Judio.

²⁴ Awnit mabebet nan tap-in aye mapeatey dapay maiyey nan tap-in isnan natkenatken ay il-ili ta menbalinda ay baa. Dadaelen nan baken Judio id Jerusalem engganay pasaldengen Apo Dios daida."

Nan Omalian Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27

²⁵ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Awnit wada pay nan kaeegyat ay ommat isnan agew, isnan bowan ya isnan talta-law. Am-in ay ipogaw isnan batawa et awnida omegyat isnan dakkel ay dalloyon ya napigsapigsa ay ngengen nan baybay.

²⁶ Matalimodawda gapo isnan egyatda tay adida getken nan awnit ommat pay isnan batawa tay am-in ay wada id daya et maikiwegda.

²⁷ Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya. Et somisi-langak ay mangipaila isnan kangaton Apo

Dios ya wada ken sak-en am-in nan kabaelana.

²⁸ No ommat nan naayda et adi kayo omeg-egyat nodi gomasing kayo tay siya nan manggetkanyo ay nganngani ay mapalobosan kayo isnan ligatyo."

Nan Ipailan Nan Kaiw

Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

²⁹ Dat sodoken Jesus na ken daida, "Nemnemyo nan kaiw ay higos ya nan tap-in nan kak-aiw

³⁰ tay no sombo nan toboda et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.

³¹ Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san inbagak ken dakayo et getkenyo ay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios.

³² Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan am-in ay ipogaw ay matatago id wani.

³³ Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay kankanak et mawawada kayet ay eng-enggana."

Nan Mensaganaan Nan Ipogaw Isnan Omaliyan Jesus

³⁴ "Makail-ilanyo ta baken nan masapolyo isnan batawa is paam-amdenyo ya adi kayo menbaybayanggodaw ya menboteboteng modatya madanatengak ay adiyo getgetken.

³⁵ Tay no omaliyak et awnit makibtot am-in nan ipogaw isnan batawa.

³⁶ Isonga gawis no mensasagana kayo dakayo pay kanayon ay menlol-owalo tasiyyah waday pigsayo ya toledyo ay mangitpe isnan awnit om-ommat tapno maitapi kayo ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan omaliyak kasin."

³⁷ Inagew ay nin-isolsolo si Jesus isnan Templo ngem no malabi dat omeiy omapa isnan bilig ay Olivo.

³⁸ Winakgat ay masapasapa ay omeiy nan kaipoipogaw isnan Templo ta dengngenda nan kankanana.

22

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus

Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53

¹ Nganngani ay omdan nan Fiestan di Linmaosan di Anghel. Siya gedan di nan agew ay mangkakananda is tinapay ay egay kaboboden.

² Nan menkangangato ay papadi ya nan men-isolo isnan linteg et nintotyada is ikkanda ay mangipapatey ken Jesus tay omegyatda ay mangpatey ken siya no iliaen nan kaipoipogaw tay laylayden nan ipogaw si Jesus.

³ Daet kapeten Satanas si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo ya dowa ay pasolot Jesus

⁴ et ena tolagen nan menkangangato ay papadi ya nan aap-apon nan gowaldiyan di Templo ay awnitna isipsip si Jesus ken daida dadapay mentotlag isnan ikkanda ay mangdepap ken Jesus.

⁵ Palalo nan gasingda issan kinwanin Judas dadat kanan en awnitda agtan siya is siping.

⁶ Inowenan Judas danat ilogi ay men-nemnem is gawis ay timpo ay mangipade-papana ken Jesus ta adi iilaen nan ipogawa.

Nan Mensaganaanda Isnan Mangangananada

Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Juan 13:21-30

⁷ Inomdan et nan agew ay mangkakanan di Judio is egay kaboboden ay tinapay et siya gedan nan mangpaliyanda is kalmilo ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan di anghel isman bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay mangpatey ken daida.

⁸ Dat baaen Jesus da Pedro ken Juan ay mangwani en, "Enkayo isagana nan kanen tako is fiesta."

⁹ Dadat kanan, "Into pay nan laydem ay omey kami mensaganaan?"

¹⁰ Dat kanan Jesus, "Enkayo id Jerusalem et awnityo sab-aten isdi nan lalaki ay mangbobolig is sinakdona. Dayot onoden isnan baey ay segpene

¹¹ dayot kanan isnan kabaey en, 'Inbaan nan apo tako dakami ta sootenmi no into nан kowalto ay awnitni manganan.'

¹² Et awnit itdona ken dakayo nan dakedake ay kowalto isnan maikadwa ay galado dayot isagana nan kanen tako tay wada am-in nan masapol tako isdi."

¹³ Dadat omey et naikkan nan kinwanin Jesus dadat isagana nan kanenda.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Pasolotna

Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Cor. 11:23-25

¹⁴ Inomdan nan osto ay olas ay man-gananda dat malikob da Jesus ya nan aa-postolisna.

¹⁵ Danat kanan ken daida, "Esakpay men-ligat et palalo nan layadko ay makiobong ken dakayo isnan naay manganan tako ay mangpanemnem isdin inommat id Egipto.

¹⁶ Ibagak ken dakayo en adiyak kasin mangmangan isnan keg ton a yikan eng-gana ay matongpal nan tet-ewa ay kak-waniyana isnan mentolayan Apo Dios."

¹⁷ Danat alaen nan inomenda dat men-iyaman ken Apo Dios danat kanan ken daida, "Alaenyo na ta wasdin ominom

¹⁸ tay ibagak ken dakayo en adiyak kasin omin-inom is basi enggana ay omali nan mentolayan Apo Dios."

¹⁹ Danat alaen abes nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat amam-assen et idyana ken daida ay mangmang-wani, "Siya na nan awakko ay maidya ay mangisalakan ken dakayo. Et siya na nan awnityo ik-ikkan ay mangnemnem-nem ken sak-en."

²⁰ Issan nakakananda danat idya kasin ken daida nan inomenda et kanana, "Siya na nan mangipaila isnan balo ay nakitolagan Apo Dios isnan ipogawna. Ipailana nan awnit men-ayosan nan basak ay mang-owas isnan basbasolyo."

²¹ Danat kanan, "Ngem ilaenyo. Nan awnit mangisipsip ken sak-en et wada isna ay makiobong."

²² Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey ta matongpal nan naisolat id sang-adom ay ommat ken sak-en ngem kaseseg-ang nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en."

²³ Dat men-asisoot san aapostolis no sinoy awnit mangisipsip ken siya.

Sino Nan Tet-ewa Ay Kangatowan

²⁴ Maaw-awni pay dat mentotya nan pa-solot Jesus no sino ken daida nan makawan dan kangatowan.

²⁵ Ngem dat kanan Jesus ken daida, "Nan ali isnan batawu et wada nan kalinteganda isnan ipogaw dapay nan mentolay abes et kayatda ay daydayawen di ipogaw daida.

²⁶ Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan kangatowan koma ken dakayo nan mangbadbadang isnan ib-ana ay kaneg nan ik-ikkan nan baa.

²⁷ Sino aya nan mangatngato, ay nan tomotokdo ay mapakpakan weno nan baana ay mang-id-idya is kanena? Ay baken nan masilbiyan? Ngem sak-en pay ay apoyo et mensilsilbiyak ken dakayo ay kanega baa.

²⁸ Nakiteete kayo ken sak-en et inan-anosanyo nan ligatko ya egay kayo nang-taytayan.

²⁹ Isonga awnitko mentolayen dakayo ay kaneg nan inikkan Ama ay nangyali isnan kalebenggak ay mentolay

³⁰ tapno makiobong kayo isnan mang-ganak isnan mentolayak, dakayopay tomokdo isnan tokdowan di ali ay mangbanag isnan am-in ay Judio ay aap-on din simpoo ya doway an-ak din si Israel."

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Juan 13:36-38

³¹ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Dengngem pod Simon. Layden Satanias

ay mangdolog ken dakayo tasiyyay masisiyan kayo ay kaneg nan matap-an ay pagey et komaan nan taep dapay mataynan nan begasna.

³² Ngem inlol-owlawak sik-a, Simon, tapno adi mamaid nan pammattim. Getkek ay awnitka mangdokog ngem no somagongka et masapol ay papigsaem nan iib-am."

³³ Ngem dat kanan Simon Pedro, "Apo, sak-en et adi kamam-aid nan pammatik et olay pay no maitapiyak ken sik-a isnan pagbalodan ya maitapiyak ken sik-a ay matey."

³⁴ Dat kanan Jesus, "Ngem ibagak ken sik-a, Pedro, esapay mentan-o nan manok is wakgat et mamilto ay mangisotka en adika mangtek."

*Nan Nangibagaan Jesus En Omikawit
Nan Papasolotna Is Masapolda*

³⁵ Dat kanan Jesus ken daida en, "Isdin nangibab-aaak ken dakayo ay maid inkawityo is sangi, siping ya sapatosyo, ay waday ninkolanganyo?" Dadat kanan, "Maid."

³⁶ Dat kanan Jesus, "Owen, maid tay laylayden nan ipogaw sak-en isdi isonga inid-idyada nan masapolyo ngem id wani adyanda sak-en isonga nan wada nan sangina ya sipingna danat ikkawit. Nan maid gamigna danat ilako nan badona no maid sipingna ta lomako.

³⁷ Tay masapol matongpal din naisolat id kasing ay maipanggep ken sak-en isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Siya et naitapi isnan dosan nan ninpatpatey' et naay nganngani ay matongpal."

³⁸ Dat kanan nan papasolotna, "Apo, naay di dowa ay gamig." Dat kanan Jesus, "Osto et sa."

Nan Ninlowalowan Jesus Isnan Bilig Ay Olivo

Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42

³⁹ Kinmaan si Jesus ya nan papasolotna issan ili dadat omey isnan bilig ay Olivo tay siya nan ogalina.

⁴⁰ Inomdanda pay danat kanan ken daida, "Menlowalo kayo tasiyyay adi kayo kadolog ay menbasol."

⁴¹ Dat omad-addawi si Jesus ken daida dat menpalintomeng et menlowalo ay mangwani en,

⁴² "Ama, no mabalin et kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken nan laydek is matongpal nodi nan laydem."

⁴³ Dat menpaila ken siya nan anghel ay nagapo id daya ay mangipapigsa ken siya.

⁴⁴ Gapo isnan palalo ay ligatna danat ipapasnek ay menlowalo et kaneg basa nan lingetna ay nintedtedt isnan lota.

⁴⁵ Nakalowalo pay dat somagong isnan kad-an san papasolotna danat ilaeen ay

maseseyepda tay nabbayda gapo isnan dadama ay seg-angda ken siya.

⁴⁶ Dat kanan Jesus ken daida, "Dakayon aped maseseyep? Igidoyo ta menlowalo kayo tasiyyay adi kayo kadolog ay menbasol."

Nan Nadpapan Jesus

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Juan 18:1-12

⁴⁷ Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng nan kaipoipogaw ay in pangolon Judas ay esa isnan simpoo ya dowa ay pasolotna. Dat somag-en ken Jesus ta bositowena

⁴⁸ ngem dat kanan Jesus, "Judas, ay mangbisitoka tapno ipailam ay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan depapenda?"

⁴⁹ Wada pay ay ilaeen nan papasolotna nan ommat ken Jesus dadat kanan, "Apo, ay makibinetbet kami?"

⁵⁰ Dat menpingasan nan esay pasolotna nan kanawan ay ingan nan baan nan kangatowan ay padi.

⁵¹ Ngem dat kanan Jesus, "Ad-o sa." Danat kapposenan nan ingan san baa dat gomawis.

⁵² Dat kanan Jesus isnan menkangangato ay papadi, nan aap-apon nan gowaldiyen di Templo ya nan aamam-a ay inmey mangdepap ken siya en, "Aykeak pomatey ta men-aalmas kayo ay omali ay mangdepap ken sak-en?

⁵³ Kaagegew ay nin-isolsolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo nangde-pdepap. Ngem id wani inpalobos Apo Dios dakayo ay mangdepap isonga nan layden Satanas ya nan laydenyo nan matongpal."

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Mar. 14:66-72; Juan 18:15-18, 25-27

⁵⁴ Dinpapda si Jesus dadat eyey isnan baey san kangatowan ay padi et omon-onod si Pedro ngem omaaddawi.

⁵⁵ Dinentanda nan pag-anidowan isnan pantew dat makianido si Pedro.

⁵⁶ Dat ilaeen nan esay baa si Pedro ay sisilangan nan apoy danat inengneng siya danapay kanan, "Naay di esay ib-an Jesus."

⁵⁷ Dat isol Pedro ay mangwani isnan baebai en, "Dapay adiyak getken si todi ay ipogaw."

⁵⁸ Maaw-awni pay dat imatonan kasing nan esay lalaki si Pedro danat kanan, "Esaka gedan ken daida." Ngem dat kanan Pedro, "Bakenko ib-a daida."

⁵⁹ Maid pay esay olas dat wada kasing nan lalaki ay mangipapati en, "Tet-ewa ay ib-an nan lalaki ay naay si Jesus tay iGalilea siya gedan."

⁶⁰ Dat kasing kanan Pedro, "Adiyak polos getken nan kakanam." Daan ay menkalkali dat matanan-o nan manok.

⁶¹ Dat sagongen Jesus si Pedro et inengnengna. Dat maipanemnem ken Pedro san inbagan Jesus en, "Esapay mentan-o nan manok id wani ay agew et mamitlo ay nangisotka."

⁶² Menbabawi si Pedro issan nangisotana ken Jesus isonga dat bomala et men-ogaog.

Nan Nangselselatanda Ya Nangtiptipakanda Ken Jesus

Mat. 26:67-68; Mar. 14:65

⁶³ Dat ilogen nan mangbanbantay ken Jesus ay mangselselat dadapay tipaken siya.

⁶⁴ Kinobotanda nan matana dadat kanan, "Ibagam no sino nan nangtipak ken sik-a no tet-ewa ay mamadtoka."

⁶⁵ Adoado pay nan kinkinwanida ay nangbaibain ken siya.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio

Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Juan 18:19-24

⁶⁶ Kawakgatana pay dat madagop nan menlelebbeng ay Judio ay menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg dat maeyey si Jesus isnan kad-anda et somalayenda siya.

⁶⁷ Dadat kanan, "Kadya, ibagam no sik-a si Kristo ay inbaan Apo Dios." Dat kanan Jesus, "No ibagak et adi kayo met laeng patiyan sak-en

⁶⁸ ya no mensootak et adi kayo met laeng songbatan.

⁶⁹ Ngem enggana id wani et tomokdo nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin."

⁷⁰ Dadat kanan am-in, "Adi pay sik-a ngalod nan Anak Apo Dios?" Danat kanan, "Osto nan inbagayo."

⁷¹ Dadat kanan, "Adi masapol pay laeng di mangpaneknek isnan basolna tay dinnge tako am-in ay apedna kankanan en Anak Apo Dios siya."

23

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato

Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Juan 18:28-38

¹ Am-in san wada isdi ay nangidalom ken Jesus et tinmakdegda dadat eyey si Jesus ken Pilato ay gobilnadol

² et kasinda idalom ken siya ay mangmangwani en, "Sinokalanmi si tona ay mang-al-allilaw isnan kailiyanmi ta adida kano baybayadan nan bowis ken Cesar danapay kankanan en siya si Kristo ay ali."

³ Dat sooten Pilato, "Ay sik-a nan alin di Judio?" Dat kanan Jesus, "Osto nan kinwanim."

⁴ Isonga dat kanan Pilato isnan menkangangato ay papadi ya nan kaipoipogaw, "Maid met masokalak is basol nan naay lalaki."

⁵ Ngem ipapatida kayet ay mangwani en, "Dapay it-itdona isnan ipogaw en mengoloda. Inlogina id Galilea et enggana id isna Judea."

Nan Naeyeyan Jesus Ken Herod

⁶ Issan nangdengan Pilato isna danat sooten no iGalilea siya.

⁷ Issan nangtekana ay nagapo si Jesus isnan ili ay sakop di Galilea ay mentoltolayan Herod danat paeyen siya ken Herod tay wada si Herod id Jerusalem issan fiesta.

⁸ Men-galalasing si Herod isnan nangilaana ken Jesus tay nabayag ay dingena nan maipanggep ken siya isonga laydena ay mang-ila isnan kaskasdaaw ay ik-ikkana.

⁹ Adoado nan sinos-oot Herod ngem egay polos sinmongsongbat si Jesus.

¹⁰ Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et tinmakdegda ay mangpabasbasol ken Jesus.

¹¹ Dat saysayoten ya selselaten da Herod ya nan sosoldadona si Jesus. Dadat badowan siya is badon di ali esadapay pasagongan ken Pilato.

¹² Enggana isdi ay agew dat men-gayem da Herod ken Pilato dapay ninbinbinsoda id kasin.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus

Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Juan 18:39-19:16

¹³ Dat paayagan Pilato nan menkangangato ay papadi ya nan ib-ada ay menlelebbeng ay Judio ya nan kaipoipogaw.

¹⁴ Danat kanan ken daida, "Indalomyo si tona ken sak-en ay mangwani en ipangpangolona nan ipogaw ay manggolo isnan gobilino. Ngem sinomalyak ay iilaenyo et maid nasokalak is ngawi ay mangipabasbasolanyo ken siya.

¹⁵ Olay si Herod et maid sinokalana is basolna tay inpasagongna siya ken dakami. Maid basol tona is apedna kapateyan.

¹⁶ Ipasaplikto et kedeng esakpay palobosan."

¹⁷ Kinwanina di tay nan ogalida et tinewen isnan fiesta ay deey et omipalobos nan gobilnadol is esay balod.

¹⁸ Dat igig-iyaw nan kaipoipogaw en, "Ipapateymo kayet siya. Tay si Barabas nan kayatmi ay palobosam."

¹⁹ Si Barabas et naibalod gapo tay ningolo id Jerusalem dapay ninpatey.

²⁰ Gapo tay kayten Pilato ay mangipalobos ken Jesus isonga nakikali kasin ken daida

²¹ Ngem in-giyawda kayet en, "Pailansam isnan kros. Pailansam isnan kros."

²² Dat pitlowan Pilato ay mangwani ken daida, "Aytay? Ay ngan pay di basolna? Maid getkek is inikkana is gapo is kapateyana. Pasaplitko et kedeng daket palobosan."

²³ Ngem am-ameda in-giyaw en mailansa si Jesus isnan kros et nangabakda.

²⁴ Isonga dat tongpalen Pilato nan laydenda.

²⁵ Pinalobosana san nin-golo ya ninpatey tay siya nan laydenda danapay karan en mapatey si Jesus ay kaneg nan inbagada.

Nan Nailansaan Jesus Isnán Kros
Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Juan 19:17-27

²⁶ Inkaanda si Jesus ay omey mangilansa isnan kros dadat sab-aten nan esay laraki ay si Simon ay iCirene ay nagapo isnan ilit. Omey koma id Jerusalem ngem inpapatida ay mangipabolig isnan kros ken siya dadat ipaonod ken Jesus.

²⁷ Adoadoo nan ipogaw ay inmonod ken Jesus et nan tap-in di bababai et men-agagada gapo isnan seg-angda ken siya.

²⁸ Ngem dat sagongen Jesus daida et kanana, "Dakayo ay bababain di Jerusalem et adiyo ag-agaan sak-en nodi nan awawkyo ya nan an-akyu bawet nan agaanyo.

²⁹ Tay awnit omdan nan timpo ay menligat nan ipogaw isonga awnit kananda en nagsat nan bababai ay maid an-akda tay awnit maid ilaenda is menligatan di an-akda.

³⁰ Siya di gedan nan awnitda mangwaniyan isnan bilbilig en gawgawis no magday ta gab-onanda daida gapo isnan palalo ay ligatda.

³¹ Tay no siya di nan ikkanda ken saken ay maid basolna et awnit am-amed nan ikkanda ken dakayo ay managbasol," kinwanin Jesus.

³² Wada gedan nan dowa ay mangakew ay inbowegda ta mapateyda ay maigisan ken Jesus.

³³ Wada pay ay omdanda isnan bilig ay makwani en ingit di toktok wenna Calvary dadat ilansa si Jesus isnan kros. Inlansada gedan san dowa ay mangakew isnan krosda et wada nan esa isnan makanawan Jesus ya nan esa isnan makanigidna.

³⁴ Dat kanan Jesus, "Ama, pakawanem nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ken saken tay adida getken nan ik-ikkanda." Daet menbobonot nan sosoldado esadapay pigasen nan badon Jesus.

³⁵ San kaipoipogaw et tomatakdegsa ay mangboyboya dapay saysayoten nan

aap-apon di Judio ay mangmangwani en, "Insalakana kano nan tap-in di ipogaw. Isonga isalakana koma abes nan awakna no tet-ewa ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios."

³⁶ Sinaysayot gedan nan sosoldado. Sinmag-endu ken Jesus et agindaiidya is basi

³⁷ dadapay kanan, "Isalakanmo nan awakmo no sik-a tet-ewa nan alin di Judio."

³⁸ Kinwanida di tay wada nan naisosolat isnan ngangatowena ay, "Si tona nan alin di Judio."

³⁹ San esa abes ay mangakew ay nailansa et saysayotena si Jesus ay mangmangwani, "Ay baken sik-a si Kristo? Isalakanmo ngalod nan awakmo dakat abes isalakan dakami."

⁴⁰ Ngem san ib-ana ay mangakew et iniyawna san ib-ana ay mangwani, "Ay adika omegyat ken Apo Dios? Nais-o tako am-in ay madosdosa

⁴¹ ngem lebbengna ay madosata gapo isnan inikkanta. Ngem si tona et maid ngawi is inikkana dapay aped madosdosa."

⁴² Danat kanan ken Jesus, "Apo, mangnenemnemka no awnitka omali ay men-ali."

⁴³ Dat kanan Jesus ken siya, "Ibagak ken sik-a, id wani ay agew maitapika ken saken ay makigasgasing id daya."

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Juan 19:28-30

⁴⁴ Kag-aw ay tinmenga nan agew dat pomolingeset nan batawa engganay inmalas tres isnan sedem.

⁴⁵ Isnan Templo et nan menselelede ay koltina ay manglilingeb isnan nasantowan ay kowalto et aped nabisingat ay makadawa.

⁴⁶ Dat ibiyad Jesus nan kalina, "Ama, idyak nan ab-abiikkko ken sik-a." Osto ay kinwanina di dat maoyos nan leng-agna.

⁴⁷ Nan kapitan di sosoldado et inilana san inommat dat mendaway ken Apo Dios ay mangwani, "Tet-ewa obpay ay maid basol nan ipogaw ay naay."

⁴⁸ Inilan gedan san kaipoipogaw ay inme ninboya san inommat dadat somaa ay dadama nan seg-angda.

⁴⁹ Ngem am-in san iib-an Jesus ya nan bababai ay naknakkey ken siya enggana id Galilea et nataynanda tay kayatda ay ilaen nan om-ommata.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Juan 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Wada nan am-ama ay kangadan si Jose ay iyArimatea ay sakop di Judea. Siya et gawis ay ipogaw tay osto nan ik-ikkana

et sedsed-ena nan menlogiyan nan mentolayan Apo Dios. Siya et esay ap-apon di Judio ngem egay naitapi isnan ngawi ay inik-ikkan nan iib-ana ken Jesus.

⁵² Inmey si Jose ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus.

⁵³ Danat kaanen nan awak Jesus isnan krosna et bongonena isnan balo ay galot danat ippey isnan nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal.

⁵⁴ Nganngani ay magisbet isnan Biyalnis et mensagana nan Judio tay siya nan menlogiyan nan obayada engganay magisbet kasin isnan Sabado.

⁵⁵ San bababai ay nang-on-onod ken Jesus enggana id Galilea et immonodda ken Jose ta ilaenda nan maipay-an nan awak Jesus.

⁵⁶ Dadat somaa ay mangisagana isnan lana ya nan menbangko ay agas ay awnitta iyapowap isnan awakna. Inomdan nan obaya isonga dadat omilleng tay siya nan bilin nan lintegda.

24

Nan Kasin Natagowan Jesus

Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Juan 20:1-9

¹ Wakgawakgat isnan Domingo dat omey san bababai issan naipay-an san awak Jesus et inkawitda nan menbangko ay agas.

² Dinatnganda ay naolin nan bato ay tangeb san naipay-an Jesus

³ isonga dadat songgep ngem maid dinatnganda issan awakna.

⁴ Nasngangda isnan inommat dat mawanada nan doway lalalaki ay mensilsilang nan badoda.

⁵ Dadat menlobob gapo isnan dadama ay egytta ngem dat kanan san lalalaki ken daida en, "Aytay dayon an-anapen nan natago isnan kad-an di natey?

⁶ Maiwed si Jesus isna tay kasin natago. Ay kinalingkinganyo din inbagana ken dakayo isdin kad-ana id Galilea en

⁷ siya ay Lyon-an Am-in di Ipogaw et masapol ay maidya isnan managbasol et ilansada isnan kros ngem dat kasin matago isnan maikatlo ay agew?"

⁸ Ninemnem san bababai din inbagana Jesus

⁹ isonga dadat somaa et ibagada issan simpoo ya esay pasolotna ya san iib-ada san inommat.

¹⁰ Naay da san bababai ay nangibaga isnan aapostolis issan inommat, si Maria Magdalena, si Juana ya si Maria ay inan Santiago ya nan tap-ida ay bababai.

¹¹ Ngem egay pinatin san aapostolis daida tay kananda en waay baken tet-ewa nan inbagada.

¹² Ngem si Pedro et tinmagtag ay omey issan naipay-an Jesus danat osdongan et tet-ewa ay kedeng nan galot is inilana. Dat somaa ay mangnemnem nem isnan inommat.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Doway Pasolotna

Mar. 16:12-13

¹³ Issan deey met laeng ay agew et mendad-aan nan dowa ay pasolot Jesus ay omey isnan ili ay Emaus. Waay nasolok ay simpoo ya esa ay kilometro nan kaad-addawina id Jerusalem.

¹⁴ Sodsodokenda nan am-in ay inommat ken Jesus.

¹⁵ Issan menkalkaliyanda dat somag-en si Jesus et maiboweg ken daida.

¹⁶ Inilada siya ngem egayda nakaimaton.

¹⁷ Dat kanan Jesus ken daida, "Ay ngan nan sodsodokenyo isnan mendad-aananyo?" Dadat itakdeg et maiila isnan angasda ay menseseg-angda.

¹⁸ Nan esa ken daida ay kangadan is Cleofas et kinwanina ken Jesus, "Waay kedengka is mentetee id Jerusalem is adi mangtek isnan inom-ommata isdi isnan nadandan ay agew."

¹⁹ Dat sooten Jesus, "Ay ngan di inommat?" Dadat kanan, "San inikkanda ken Jesus ay iNazaret. Siya nan tet-ewa ay mamadton Apo Dios tay inilan am-in nan ipogaw nan panakabalina isnan kinagawis nan insolsolona ya nan nakaskasdaaw ay inik-ikkan.

²⁰ Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan menlebbeng isnan ili tako et indalomda siya isnan gobilnadol dadat pailansa isnan kros.

²¹ Dapay kananmi en siya koma nan mangisalakan id Israel. Owen, et baken kedeng di. Id wani nan maikatlo ay agew enggana isdin nateyana.

²² Nan tap-in nan bababaimi et tinaada dakami tay inmeyda issan wakgawakgat issan naipay-an Jesus

²³ ngem egayda kano dinatngan nan awakna. Dadat mensagong ay mangmangwani en ninpaila kano nan aanghel ay nangwani en natago siya.

²⁴ Inmey gedan nan iib-ami issan naipayana et pinaneknekanda ay tet-ewa san kinwanin san bababai ay egayda inila si Jesus."

²⁵ Dat kanan Jesus ken daida, "Ay apo, menkenteg nan toktokyo. Naligat nan mangpatiyanyo isnan am-in ay inbagbagan din mamadto.

²⁶ Ay baken aya masapol ay menligat si Kristo esapay omey id daya?"

²⁷ Danat ibaga nan maipanggep ken siya isnan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios

enggana isnan liblon Moses ya nan insolat din mamadto.

²⁸ Inomdanda pay issan ili ay omayanda dat itoley Jesus ay mendaan

²⁹ ngem dadat ipakod siya ay mangmangwani, "Omapaka isna tay naay bomolingit." Isonga dat makkey ken daida.

³⁰ Wada pay ay manganda danat alaen nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat amasen et idyana ken daida.

³¹ Dat kaneg natokaban nan matada et imatonanda siya ngem dat aped namanaid si Jesus.

³² Dadat men-asikwani en, "Tet-ewa obpay ay siya si Jesus iso gayam nga gawis nan nemnemta issan daan issan nangibag-bagaana isnan maipanggep ken siya ay wada isnan liblon Apo Dios."

³³ Dadat ikakamo ay mensagong id Jerusalem dadat datngan san simpoo ya esay pasolot ya nan tap-inaya nadagop isdi

³⁴ ay mangmangwani en, "Tet-ewa obpay ay natago si Apo Jesus tay ninpaila ken Simon."

³⁵ Dat abes ibagan san dowan san inomat issan daan ya san nangimatonanda ken Jesus issan nang-amasana issan tina-pay.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Tap-in Nan Papasolotna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

³⁶ Daan ay sodsokenda na ken daida dat mawanaida si Jesus et kanana ken daida, "Somingpa nan nemnemyo."

³⁷ Dat dadama nan egyatda tay kananda en ab-abiik Jesus nan ilanda.

³⁸ Ngem dat kanan Jesus ken daida, "Dakayon omegyat ya mendowadowa no sak-en wenno bakenak?"

³⁹ Ilaenyo nan sikit ya adpak et sak-en tet-ewa. Mangkappos kayo tasiyyat mapnek kayo. Tay nan ab-abiik et maid awakna ya ingitna ngem wada ken sak-en ay ilanyo."

⁴⁰ Kinwanina di danapay ipaila nan nalansaan ay adpana ya sikina.

⁴¹ Masmasmaawda ya men-galalasingda ngem mendodowada kayet isonga dat sooten Jesus, "Ay waday makan isna?"

⁴² Dadat agtan is dinawkis ay ikan

⁴³ danat isda dadapay iilaen.

⁴⁴ Danat kanan ken daida, "Nan nateyak ya nan natagowak kasin et siya din inbagbagak isdin kawad-ak ken dakayo. Tay masapol ay matongpal am-in din naisolat ay maipanggep ken sak-en isnan insolat din si Moses ya din tap-in di mamadton Apo Dios ya nan naisolat gedan isnan liblo ay Salmo."

⁴⁵ Danat ipalawag ken daida nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ta maawatanda

⁴⁶ danat kanan, "Siya na nan naisolat ay maipanggep ken sak-en, 'Masapol ay menligat si Kristo esapay matey dat matago isnan maikatlo ay agew'

⁴⁷ isonga am-in ay mamati ken siya dada-pay ibabawi nan basbasolda et pakawanen Apo Dios daida.' Masapol ay maibagbaga nan naay gawis ay damag isnan am-in ay ilili isnan batawa menlogi id isna Jerusalem.

⁴⁸ Et dakayo ay nang-ila is dadi et masapol ay dakayo nan mangibagbaga en tet-ewa da tona.

⁴⁹ Ngem sesed-enyo id Jerusalem enggana ay dawatenyo nan panakabalin ay magapo id daya tay awnitak ibaa nan Ispirito Santo ay inbagan Amak."

*Nan Naipangatowan Jesus Id Daya
Mar. 16:19-20; Apos. 1:9-11*

⁵⁰ Danat eyey nan papasolotna id Betania danat ipangato nan ledengna et bindisyonana daida.

⁵¹ Daan ay binbindisyonana daida danat taynan daida et maipangato id daya.

⁵² Dinaydayawda siya dadat somagong id Jerusalem ay dadama nan gasingda.

⁵³ Kanayon ay omeysa isnan Templo ay mendaydayaw ken Apo Dios.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Juan

Nan Maipanggep Isnan Insolat Juan

Nan naay ay insolat Juan et ipailana ay si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada ken Apo Dios esapay naboliw nan batawa dat menbalin is ipogaw et makitee isnan ipogaw isnan batawa. Intapin Juan nan gapo ay insolatna nan naay isnan ngangibagana isnan menbasa en, "...nan naayda et naisolatda tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay eng-enggana." (20:31)

Nakwas ay inbagan Juan en si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada danat ilogi ay mangibaga isnan inomommatt isdin kad-an Jesus isna. Ibaganan nan nateketeken ay nakaskasdaaw ay inikikkian Jesus ay mangipaila ay siya nan naikali ay mangisalakan ken datako danat ipagtek nan kayat ay kanan san kaskasdaaw isnan mangibagbagaana isnan sod-sodok ya insolsolon Jesus. Insolat Juan gedan nan inkakanan tap-inna ay namati ken Jesus dadat menbalin ay pasolotna dapay ligten nan tap-inna siya et adida patiyen. Isnant kapitulo 13 enggana isnan 17 et naibaga nan menkakadwaan da Jesus isnan papasolotna isdin labi esapay madpap ya naan inbagbagan Jesus ken daida issan deey ay labi ta mensaganada ya papipiensaenda nan nemnemda ay olay no ngan di ommat. Isnant kombosna et inbagan gedan Juan nan nadpapan Jesus ya nabistaana, nan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan ninpalaana isnan papasolotna isdin kasina natagowan.

Dalon inbagan Juan isnan naay ay insolatna nan maipanggep isnan biyag ay maid patenggana ay gon-oden tako no mamati tako ken Kristo. Et siya nan namnama nan am-in ay mangpati ay si Jesus nan daan ay omey ken Apo Dios, nan mangibagbaga isnan tet-ewa ya nan mang-itid is biyag. Nan naikten ay insolat Juan et nan ad-ado ay inbagana maipanggep isnan nangidildiligan Jesus isnan sigod ay wada isnan insolsolona ay kaneg nan danom, makan, silaw, kalnilo, nan kaiw ya nan begasna, pagey ya nan tapina pay.

Nan wada isna

Nan logina 1:18

Si Juan ay Menbonbonyag ya nan damo ay papasolot Jesus 1:19-51
Nan nin-isolsolowan Jesus 2:1-12:50

Nan kad-an Jesus id Jerusalem esapay madpap 13:1-19:42
Nan kasis natacowan Jesus ya nan nin-palaana 20:1-31
Nan ninpalaana Jesus id Galilea 21:1-25

Si Jesus Nan Kali Ay Ninbalin Ay Ipogaw

¹ Isdin loglogina ay esapay mawada nan batawa et nawawada nan Kali ay si Kristo et nawawada ken Apo Dios san Kali ya Dios gedan siya.

² Owen, nawawada siya ken Apo Dios esapay mawada nan naboliw.

³ Impaboliw Apo Dios ken siya nan am-in et maiwed nawada no egayna boliwen.

⁴ Magapo ken siya nan biyag ya siya nan mangtangtanggew isnan nemnem di ipogaw ay kaneg silaw.

⁵ Tatanggewan nan silaw nan menbolinget et adi polos makaabak nan bolinget isnan silaw.

⁶ Wada gedan nan inbaan Apo Dios ay kangadan is Juan.*

⁷ Inmali ay mangipagtek issan silaw tasiyay dengen am-in di ipogaw dadat patiyen san silaw.

⁸ Baken si Juan san silaw ngem inmali ay mangipagtek issan silaw ay si Jesu Kristo.

⁹ Owen, siya nan tet-ewa ay silaw ay inmali isnan batawa ay mangtangtanggew isnan am-in ay ipogaw.

¹⁰ Inmali san makwani en Kali isnan batawa et olay no naboliw gapo ken siya et egay kayet inmatonan nan ipogaw siya.

¹¹ Inmali isnan osto ay ilina ngem inadyan nan kailiyana siya.

¹² Ngem wadada nan nangdawat ya nangpati ken siya et daida nan inagtana is kalintegan ay menbalin ay an-ak Apo Dios.

¹³ Et baken kaneg nan ikkanan sinasawa ay omanak is ikkanda ay menbalin ay an-ak Apo Dios nodi isnan kabaelana ay Amada.

¹⁴ San Kali et ninbalin is ipogaw ay si Jesu Kristo dat makitee ken dakami. Am-in ay kinkinwanina et tet-ewa ya gawigawis nan inik-ikkana ay nangipaila isnan layadna. Inilami nan panakabalina ay inidyan Amana ken siya ay kedkedeng is Anakna.

¹⁵ Siya nan inpagtek Juan isdin nangwaniyana en, "Si tona din inbagak ken dakayo en awnit wada nan somosokat ken sak-en ay nangatngato mo sak-en tay nawawada esakpay mawada."

¹⁶ Gapo isnan dadama ay layadna ken datako et id-id-idyana nan gawis ken datako.

* ^{1:6} Si Juan ay naay et siya san menbonbonyag ay baken nan pasolot Jesus ay nangisolat isna.

¹⁷ Nan linteg Apo Dios nan inpagtek din si Moses ngem nan inpagtek Jesu Kristo et nan kinatet-ewan nan maipanggep ken Apo Dios ya nan layadna ken datako.

¹⁸ Maiwed nakail-ila ken Apo Dios nodi nan kedkedeng ay Anakna ay makiteteet ken Amana et siya nan nangipagtek.

Nan Inpagtek Juan Ay Menbonbonyag

Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-18

¹⁹ Naay nan inommat isdin nangipagtek Juan isnan maipanggep ken Jesus. Inbaan nan aap-apon di Judio id Jerusalem nan papadi ya nan iib-ada ay makwani en Levite ta sootenda ken Juan no sino siya.

²⁰ Dat songbatan Juan et ibagana nan tet-ewa ay mangwani en, "Bakenak si Kristo ay inbaan Apo Dios."

²¹ Ngem dadat kayet sooten, "Sinoka pay obpay? Ay sik-a din si Elias ay mamadto ay kasin natago?" "Bakenak," kinwanin Juan. "Ay sik-a nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay sesed-enmi?" kinwanida. "Baken," kinwanin Juan.

²² Dadat kanan, "Ibagam ngalod ken dakami no sinoka tay masapol ay ibagami isnan nangbaa ken dakami. Ay ngan pay nan pangwanian isnan awakmo?"

²³ Dat kanan Juan, "Sak-en nan mangtongpal isdin kinwanin Isaias ay mamadto id kasikasin ay nangwani en,

'Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw en enkayo menletgen nan daanen nan Apo tako ay awnit omali.'

²⁴ Dat kayet sooten nan Fariseo ay tap-in di inbaan nan aap-apon di Judio en,

²⁵ "Ngan nan kalebbengam ay menbonbonyag no bakenka si Kristo, si Elias ya no bakenka san mamadto?"

²⁶ Dat kanan Juan, "Ibonyagko nan danom ngem wada nan naiddom ken dakoay ay adiyo getgetken

²⁷ et siya nan awnit mangsokat ken sak-en. Et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan olay sapatosna."

²⁸ Inommat am-in dana id Betania ay dedemangen di ginawang ay Jordan ay menbonbonyag Juan.

Si Jesus Nan Mangkaan Is Basol

²⁹ Kawakgatana dat ilaeen Juan si Jesus ay somagsag-en danat kanan, "Si todi nan mangkaan isnan basbasol di ipogaw isnan batawa gapo isnan awnitna kateyan. Inyalin Apo Dios siya ay kaneg kalnilo ay mapalti ta kaanena nan basol.

³⁰ Si todi san kinwanik en awnit wada nan mangsokat ken sak-en ay nangatngato mo sak-en tay nawawada esakpay mawada.

³¹ Egayak gintek no sino siya ngem inmaliyak ay mangibonbonyag is danom tasiyyat ipagtekko siya isnan Judio."

³²⁻³³ Danat kanan ay mangipagtek isnan inommat, "Egayak gintek siya ay sokod inbagaan Apo Dios ay nangibaa ken saken en, 'Awnitmo ilaeen nan Ispirito Santo ay lomayog ay pomatong isnan esay lalaki et siya nan awnit mangibonbonyag isnan Ispirito Santo.' Et timnet-ewa tay inilak nan Ispirito Santo ay linmayog ay nagapo id daya ay kaneg kalpati dat pomatong ken Jesus.

³⁴ Siya nan inilak isongga ipaneknekko ken dakoay ay siya tet-ewa nan Anak Apo Dios."

Nan Inmon-onaa Ay Papasolot Jesus

³⁵ Kawakgatana kasin dat wada da Juan ya nan dowa ay pasolotna

³⁶ danat inenengneng si Jesus ay lomaos danapay kanan, "Ilaenyo. Si tona nan kalnilon Apo Dios ay mangkaan isnan basbasol di ipogaw."

³⁷ Dinggen pay san doway pasolotna san kinwanina dadat omonod ken Jesus.

³⁸ Dat mensagong si Jesus et ilaeena daida ay omon-onod danat sooten, "Ay waday ibagayo?" Dadat kanan, "Rabbi, ay into nan menteteam?" (Nan kanan nan Judio isnan rabbi et mistolo.)

³⁹ Danat kanan ken daida, "Akayo ta entako ilaeen." Isongga dadat makkey ken siya et enda ilaeen nan menteteana dadat makiteteet ken siya issan sedem engganay naghisbet.

⁴⁰ San esa ken daida ay dowa et si Andres ay besat Simon Pedro.

⁴¹ Dat ikakamon Andres ay mang-anap ken Simon ta ibagana en, "Dinas-anmi nan Mesias." Nan kayatna ay kanan et dinas-anda si Kristo ay sedsed-endna tay inbagaan Apo Dios en awnitna ibaa.

⁴² Dat bowegen Andres si Simon et omeyda ken Jesus. Dat inenengneng Jesus siya danat kanan, "Sik-a si Simon ay anak Juan ngem menngadanmo et nan Cefas." (Nan ngadan ay naay isnan kalin di Judio et paliso nan kanana isnan ngadan ay Pedro ay makwani en bato.)

Nan Namatiyan Abes Da Felipe Ken Natanael

⁴³ Issan kawakgatana dat kanan Jesus en omey isnan probinsiya ay Galilea. Dinatngana si Felipe danat kanan, "Makkeyka ken sak-en."

⁴⁴ Si Felipe et kailiyan da Andres ken Pedro ay nagapo id Betsaida id Galilea.

⁴⁵ Dat anapen Felipe si Natanael danat kanan, "Dinas-anmi nan ipogaw ay insolat Moses isnan liblo ay naisolatan nan linteg

ya din insolat din mamadto. Siya si Jesus ay iNazaret ay anak Jose."

⁴⁶ "Ayke waday gawis is magapo id Nazaret?" kinwanin Natanael. Dat kanan Felipe, "Aka bawet ta enta ilaan."

⁴⁷ Issan nang-ilaan Jesus ken Natanael ay om-omey isnan kad-ana danat kanan, "Naay di tet-ewa ay Judio ay maid ngawi isnan nemnemna."

⁴⁸ Dat sooten Natanael, "Ngan di mangtekam ken sak-en?" Dat kanan Jesus, "Inilak sik-a issan kad-am issan poon di kaiw esapay omey ayagan Felipe sik-a."

⁴⁹ Dat kanan Natanael, "Apo, sik-a od nan Anak Apo Dios. Sik-a nan ali ay sedsed-enmi isna id Israel."

⁵⁰ Dat kanan Jesus, "Ay nan mamatiyam et gapo tay inbagak en inilak sik-a isnan poon di kaiw? Ngem awnit wada pay nan ilaem ay kaskasdaaw mo nan naay."

⁵¹ Ibagak et tet-ewa ay awnityo ilaan ay matokaban id daya et om-omey ya omalai nan aanghel Apo Dios ken sak-en ay makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw."

2

Nan Danom Ay Ninbalin Is Tapey

¹ Issan maikatlo ay agew et wada nan babayas id Cana ay sakop di Galilea. Wada si inan Jesus isdi

² dapay nadkat gedan si Jesus ya san papasolotna.

³ Naamin pay nan tapey* dat kanan inan Jesus ken siya, "Naamin et nan tapeyda."

⁴ Dat kanan Jesus, "Ina, adi masapol ay ibagam nan ikkak. Egay pay omdan nan mang-ikkanak isnan inbilin Apo Dios."

⁵ Ngem dat ibagan inana isnan deeyday baa isdi en, "Tongpalenyo am-in nan ibagna ken dakayo."

⁶ Nan Judio et wada nan abigda isnan menboowanda isongga wada nan enim ay bolnay isdi ay maipaypay-an di danom et waay limay boti nan malaon di esa.

⁷ Dat kanan Jesus issan deeyday baa, "Ponowenyo dana is danom." Dadat ponowen san deeyday bolnay

⁸ danat kanan, "Ala, gomaod kayo ta eyeyyo isnan apowen di baey ay naay." Siya di nan inikkanda.

⁹ Dat tamtaman san apowen di baey san danom ay ninbalin is tapey daet masdaaw tay gawigawis. Ngem adina getken nan nagapowana tay kedengda ay baa is mangtek tay daida nan nang-ala. Danat ayagan san lalaki ay binommeay

¹⁰ et kanana, "Nan ogalin di ipogaw et nan kagawisan ay tapey nan iyapagda omon-onan isnan sangailida et no maamian

nan kagawisan dadat iyapag nan kaasiyan. Ngem sik-a et apay nga inpaod-odim ay nangiyapag isnan kagawisan ay tapey?"

¹¹ Nan naay inikkan Jesus id Cana ay esay ili id Galilea et siya nan damo ay kaskasdaaw ay inikkana ay nangipalaana isnan panakabalina dat omam-amed nan pammatin nan papasolotna ken siya.

¹² Nawkwas pay san babayas dat omey da Jesus ken da inana, nan bebsatna ya nan papasolotna id Capernaum dadat mentetee isdi isnan nadandan ay agew.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-ilaklo Isnan Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luc. 19:45-46

¹³ Nganngani nan Fiestan di Linmaosan di Anghel ay mangnemneman di Judio isdin nangbadangan Apo Dios isdin alapoda id sang-adom isongga inmey da Jesus id Jerusalem ay makifiesta.

¹⁴ Dadat omey isnan Templo et datnganda nan men-ilaklako is baka, kalnilo ya kalapati ay awnit mapaliti ay iboyag nan ipogaw ken Apo Dios. Wada gedan isdi nan mensoksokat is sipingda.

¹⁵ Dat somalapid si Jesus is saplit et abowena am-in san bakbaka ya kakalnilo ta bomalada danapay tokangen nan lamisaan di mensoksokatanda is siping et maiwakonan san sipingda.

¹⁶ Danat ibilin issan men-ilaklako is kalapati, "Ibalayo am-in dana. Ay inayan kayo pay, ay dakayon pabalinen ay pag-ilakowan nan baey Amak?"

¹⁷ Dat nemnemen san papasolotna nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay naay, "Apo Dios, dadama nan sakit di nemnemko tay adida polos paayen nan baeymo."

¹⁸ Gapo isnan inikkan Jesus isnan Templo dat kanan nan aap-apon di Judio, "Ngan di kaskasdaaw ay ikkam ta kail-ana ay waday kalintegam ay mang-ikkan isna?"

¹⁹ Dat kanan Jesus, "No bakasenyo nan baey Apo Dios ay naay et pasagongek kasin isnan tolo ay agew."

²⁰ Dat kanan san deeyday Judio, "Aykeka makasaad kasin isna is tolo ay agew? Dapay epatpoo ya enim ay tew-en nan nasaadan nan Templo ay naay."

²¹ Ngem nan baey Apo Dios ay kankanan Jesus et nan awakna.

²² Isongga idi natey si Jesus dat kasin matago et ninemnem san papasolotna ay tinmet-ewa nan kinwanina dadat patiyen nan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios ya din inbagan Jesus isnan awnitna katagowan.

* ^{2:3} Nan tapey di Judio et nasapo isnan danom di obas ya kanegna nan ingel di tapey isna.

²³ Issan kawad-an Jesus id Jerusalem ay makiesta et adoadonan mamati ken siya tay inilada nan kaskasdaaw ay inik-ikkana.

²⁴ Ngem getkena ay kolang kayet nan pammatida ken siya tay gegetkena nan kaipogawda

²⁵ et adi masapol di waday mang-itdo ken siya maipanggep isnan ipogaw tay gegetkena nan nemnemda am-in.

3

Si Jesus Ya Si Nikodemo

¹ Wada nan esay ap-apon di Judio ay Fariseo ay kangadan is Nikodemo.

² Isnan esay labi inmey ken Jesus et kanana, "Apo, getkenni ay si Apo Dios nan nangibaa ken sik-a ay mangisolo ken dakami tay maiwed makaikkan isnan kaskasdaaw ay ik-ikkam malaksig no wada si Apo Dios ken siya."

³ Dat kanan Jesus, "Tet-etet-ewa nan ibagak ken sik-a, maiwed makasgep isnan mentolayan Apo Dios no adi maiyanak kasan."

⁴ Dat kanan Nikodemo, "Ayke mabalin ay maiyanak kasan nan ipogaw ay naeteng? Ay daan di songgepana isnan eges inana esapay bomala kasan?"

⁵ Dat kanan kasin Jesus, "Ibagak ken sik-a nan tet-ewa, adi mabalin ay maitapi nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios no adida maiyanak isnan danom ya Ispirito Santo.

⁶ Nan iyanak nan ipogaw et awatena nan nangiyakan ken siya ay ipogaw. Et nan ipogaw ay iyanak nan Ispirito Santo et awatena abes nan nangiyakan ken siya ay Ispirito Santo isongga menbalinda ay an-ak Apo Dios.

⁷ Isongga adika masdaaw no ibagak en masapol ay maiyanak kayo kasan.

⁸ Kaneg nan dagem et adi kaila ngem menpoyopoyopoy isnan laylaydena. Dedengngem nan ngengena ngem adim getken nan magapgapowana ya nan omayayana. Siya na nan kaneg nan am-in ay maiyanak isnan Ispirito Santo."

⁹ "Intoy ikakkana?" sinoot Nikodemo.

¹⁰ Dat kanan Jesus, "Esaka ay nangato ay mangisolsolo ken datako ay Judio dakapay adi getken na?

¹¹ Ibagbagak met nan tet-ewa ay getkek ya inilak ngem adiyo kayet patien nan kankananak.

¹² Inpagtekko nan maipanggep isnan wada isnan batawa ngem adiyo patien.

Intoy ikkanyo ngalod ay mangpati no ibagak ken dakayo nan maipanggep isnan wada id daya?

¹³ Maiwed ipogaw is in-inmey id daya ay makaibaga isnan wada isdi nodi kedengak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw tay nagapowak id daya.

¹⁴ Et awnitak maipangato ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay kaneg din inikkan din si Moses ay nangilansa isnan sinang-oweg isnan sokod danat ipangato isnan kadanda issan bilbilig* tay masapol ay awnitak mailansa abes esakpay maipangato

¹⁵ tasiyay am-in ay mamati ken sak-en et matagotagoda ay eng-enggana ken Apo Dioso." Siya di nan kinwanin Jesus.

¹⁶ Gapo tay dadama nan layad Apo Dios isnan ipogaw isnan batawa et inpaialina nan kedkedeng ay Anakna tasiyay am-in ay mamati ken siya et adida kadososa nodi matagotagoda ken Apo Dios.

¹⁷ Tay egay inbaan Apo Dios nan Anakna ay mangpabasol ken datako ay ipogaw nodi ta isalakana datako

¹⁸ tay am-in ay mamati isnan Anakna et adida madosa ngem nan adi mamati et awnit madosada is maid patenggana tay adida patien nan kedkedeng ay Anak Apo Dios.

¹⁹ Nan kapabasolanda et inmali nan silaw isnan batawa rgem pawedwed-en kayet nan ipogaw nan menbolinget mo nan menpat-a gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

²⁰ Tay adyan nan mang-ik-ikkana is ngawi nan menpat-a isongga adida somag-en isnan silaw tay adida layden ay maila nan ik-ikkanda.

²¹ Ngem nan mang-ik-ikkana isnan gawis et somag-endna isnan silaw tasiyay ipailada ay si Apo Dios nan mangbadbadang isnan gawis ay ik-ikkanda.

Nan Pangwanin Juan Ken Jesus

²² Nakwas pay di dat omey si Jesus ya nan papasolotna isnan tap-in di ili isnan probinsiya ay Judea. Ninteeda isdi isnan nadandan ay agew et menbonbonyagada.

²³ Si Juan et menbonbonyag abes id Enon ay sag-en di Salim tay adoadonan danom isdi. Men-inonod nan ipogaw ay omey ken siya danat bonyagan daida.

²⁴ Egay pay naibalod si Juan issan deey ay menbonbonyagana.

²⁵ Issan esay agew et wada nan inmey ay nakisongbat isnan papasolot Juan maipanggep isnan bonyag ay kakaanan di basol.

* ^{3:14} Isdin kad-an di Judio isnan bilbilig et binmasolda isongga inpaeyey Apo Dios nan kaoweoweg ay mangketeb ken daida ta mateyda. Ngem idi inbabawida san basolda, inbagan Apo Dios ken Moses en somapo is sinang-oweg ay gading ta mailansa isnan sokod danat ipangato et am-in ay mang-ila isdi et matagoda olay naketbanda.

²⁶ Isonga dadat omey ken Juan et kananda, "Apo, din ib-am issan demang di ginawang ay Jordan ay inbagam ken dakami et menbonbonyag id wani et siya nan omay-ayan am-in nan kaipoipogaw isonga atiatik nan omal-ali isna."

²⁷ Dat kanan Juan, "Adi mensakit nan nemnemkolo olay no atiatik nan omali isna tay si Apo Dios nan mang-idya isnan kalebbengan di ipogaw ay ikkan.

²⁸ Dakayo met laeng nan mangpaneknek isdin kinwanik en bakenak si Kristo nodi inbaan Apo Dios sak-en ay mangipagtekken siya tasiyay mamatida ken siya.

²⁹ Nan kaidilgana et kaneg nan mangisagana is omasawaan nan gayyemna. No omey nan lalaki isnan babai ay asawaena et dadama nan gasing nan gayyemna tay men-asawada tet-ewa. Et siya nan kanegko abes ay nangisagana isnan omaliyan Jesus isonga dadama nan gasingko tay inmali et siya.

³⁰ Et siya nan masapol ay maipawed-weda dakpay maipababa."

Nan Magapo Id Daya Nan Kangatowan

³¹ Nan magapo isnan batawa et ibatawa isonga nan getkena et nan maipanggep isnan batawa ngem nan magapo id daya et siya nan kangatowan isnan am-in.

³² Ibagbagana nan inil-ilana ya nan dindinngena ngem atiatik nan mangpati isnan kankananan olay no siya nan kangatowan.

³³ Ngem nan mangidnge isnan ibagbagana et panelekana ay tet-ewa nan kankananan Apo Dios.

³⁴ Tay si Jesu Kristo ay inbaan Apo Dios et kankananan kalin Apo Dios tay inidyan Apo Dios nan am-in ay panaakabalin di Ispirito Santo ken siya.

³⁵ Si Apo Dios et laylaydena nan Anakna isonga inidyanan kabaelana ta makigad isnan am-in.

³⁶ Nan mampati isnan Anakna et matagotago ken Apo Dios ngem nan adi mampati et adi matagotago nodi dosaen Apo Dios ay eng-enggana.

4

Si Jesus Ya Nan Babai Ay iSamaria

¹ Nan Fariseo et mamaslatda issan nang-denganda ay adoado nan om-omey ken Jesus ay menpabonyag ay amed ad-ado mo nan om-omey ken Juan.

² (Ngem nan kinatet-ewana et egay ninbonbonyag si Jesus nodi kedeng nan papasolotna.)

³ Idi gintek da Jesus ay mamaslat nan Fariseo dadat komaan id Judea et somagongda id Galilea

⁴ et nan daanda ay omey et isnan probinsiya ay Samaria.

⁵⁻⁶ Kag-aw nan inomdananda id Sicar ay esay ili id Samaria ay sag-en di om-a ay inpatawid din si Jacob ken Jose ay anakna id sang-adom. Wada gedan isdi nan bobon din si Jacob. Nabbay si Jesus ay nindad-aan dat omey tomokdo isdi

⁷⁻⁸ dapay omey san papasolotna isnan ili ay lomako is kanenda.

Dat wada nan somakdo ay babai ay iSamaria dat kanan Jesus ken siya, "Omyalika kad is inomek."

⁹ Nasdaaw san babai issan kinwanin Jesus tay nan Judio et aamisenda nan iSamaria isonga danat kanan, "Judioka dakapay aped makiin-inom ken sak-en ay iSamaria?"

¹⁰ Dat kanan Jesus, "No getkem koma nan idyan Apo Dios ya no sinowak ay mangmangwani en painomem et ibagam koma tapno agtak sik-a isnan danom ay mang-idya is biyag."

¹¹ Dat kanan san babai, "Apo, maid met igaodmo dapay adaadaem nan naay ay bobon. Ay intoy apedmo mang-alaan is danom ay mang-idya is biyag?"

¹² Inpatawid din alapo tako ay si Jacob nan naay bobon. Siya na nan sakdowanda isdin an-akna ya nan inmin-inoman din talakena. Ay kanam en nangatngatoka mo din si Jacob?"

¹³ Ngem dat kanan Jesus, "Nan mang-inom isnan danom ay naay et maewew kasin

¹⁴ ngem nan mang-inom isnan idyak ay danom et adi kaew-ewew. Tay nan danom ay idyak et menbalin ay kaneg balaan ay adi katkatdok isnan awakna ay mang-idya ken siya is biyag ay eng-enggana."

¹⁵ Dat kanan san babai, "Apo, iyalmi ngalod nan sanay danom tasiyay adiyak kasin maew-ewew ya mabmabbay ay somakdo isna."

¹⁶ Dat kanan Jesus, "Enka ayagan si asawam dakayot omali isna."

¹⁷ Dat kanan san babai, "Dapay maid asawak." Dat kanan Jesus, "Tet-ewa nan inbagam ay maid asawam."

¹⁸ Namin limaka ay nakias-asawa et nan lalaki ayibabaeyo id wani et bakenmo asawa. Tet-ewa nan inbagam."

¹⁹ Dat kanan san babai, "Apo, mamadtoka obpay."

²⁰ Ay into ngalod nan osto ay mang-dayawan tako ken Apo Dios? Tay nan bilig ay naay nan nangdayawan di alal-apomi ay iSamaria ken siya ngem dakayo et kananyo en id Jerusalem nan kadayawan Apo Dios et kedeng."

²¹ Dat kanan Jesus, "Patiyem nan kanak, awnit omdan nan timpo ay baken nan

bilig ay naay ya baken gedan id Jerusalem is mangdaydayawan nan ipogaw ken Apo Dios ay Ama.

²² Dakayo ay iSamaria et adiyo getken no sino nan daydayawenyo ngem dakami ay Judio et getkenmi nan daydayawenmi tay nagapo isnan Judio nan awnit mangisalakan.

²³ Ngem inomdan nan timpo ay nan ikkan nan tet-ewa ay mangdayaw ken Apo Dios et dayawenda ay ostoosto isnan nem-nemda ya isnan tet-etet-ewa ay pammataida tay si Apo Dios ay Ama et siya di nan laydena ay ikkan di mangdayaw ken siya.

²⁴ Si Apo Dios et manakabalin ay adi kaila isonga olay no intoy kad-am et wada siya isonga masapol ay dayawenda siya isnan kinatet-ewa ya isnan osto ay nemnemda."

²⁵ Dat kanan san babai, "Getkek ay awnit omali nan Mesias ay makwani en Kristo et awnit ipagtekna nan am-in ken datako."

²⁶ Dat kanan Jesus, "Nan kankananam ay awnit omali et sak-en ay makikalkali ken sik-a."

Nan Dinmatngan Nan Papasolot Jesus

²⁷ Daan ay makikalkali si Jesus dat domateng san papasolotna et nasdaawda tay dinatnganda siya ay makitoytoya isnan babai. Ngem maid makasoot no ngan di masapol san babai ya dan aped makitoytoya ken siya.

²⁸ Dat taynan san babai nan kalambana et somagong isnan ili danat kanan isnan kakailiyana,

²⁹ "Akayo pod ta entako ilaan nan lalaki ay nangibaga isnan am-in ay inik-ikkak. Ay baken ngen siya di nan Kristo?"

³⁰ Isonga dadat menlobwat ay omey issan kad-an Jesus.

³¹ Issan kinmaanan san babai isnan kad-an da Jesus dat kanan san papasolotna ken siya, "Apo, aka ta manganka od."

³² Ngem danat kanan, "Wada nan kanek ay adiyo getken."

³³ Dat men-asikwani san papasolotna, "Ay wada ngen di nangyali is kanena?"

³⁴ Dat kanan Jesus, "Nan kanek et nan mangtongpalak isnan layden nan nangibaa ken sak-en ya nan mangkewasak isnan ipaooblana.

³⁵ Olay kananyo en epat pay ay bowan esapay aani ngem ibagak ken dakayo en mentamaang kayo et ilaenyo nan ado ay egay mamati ken Apo Dios tay kanegda pagey ay maani et.

³⁶ Dakayo ay mangisolsolo id wani nan kaneg nan men-ani et malagbowan kayo tay togopenyo nan nabgasan tapno waday biyagda ay maid patenggana. Nan nin-isolo id kasin et daida nan nintoned isonga

maigiddanda ay makigasing ken dakayo ay men-ani.

³⁷ Tay tet-ewa nan pangwanida id kasin en teken nan mentioned ya teken nan men-ani.

³⁸ Ibaak dakayo ay men-ani isnan egayyo ninbannog. Teken nan nangibannog ngem makilak-am kayo isnan ninbannoganda."

Nan Namatiyan Nan iSamaria Ken Jesus

³⁹ Adoadu ay iSamaria nan namati ken Jesus issan deey ay ili gapo isnan nangwaniyan san babai en, "Inbagana ken sak-en nan am-in ay inik-ikkak."

⁴⁰ Isonga inmeyda ken Jesus dadat ipabati ay makitee da Jesus ken daida dadat makitee is doway agew

⁴¹ et adado pay nan namati ken siya gapo isnan insolsolona.

⁴² Kinwanida issan babai, "Mamati kami et baken gapo isnan inbagam nodi tay dinngemi abes nan kankananam et getkenmi ay siya tet-ewa nan mangisalakan isnan ipogaw isnan batawu tay idyana nan biyag ay maid patenggana."

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Anak Di Opisyal

⁴³ Nakwas nan doway agew dat komaan da Jesus id Samaria et omeyda isnan probinsiya ay Galilea.

⁴⁴ Id kasin kinwanin Jesus en, "Nan madatto et adi maipateg isnan ilina."

⁴⁵ ngem issan inomdanda id Galilea ay nasiknana dat dayawen obpay nan kailiyana siya tay issan inmayanda id Jerusalem issan Fiestan di Linmaosan di Anghel et inilada am-in nan inik-ikkana.

⁴⁶ Dat omey da Jesus id Cana ay esay ili id Galilea ay din nangipabalinana is tapey nan danom. Id Capernaum et wada nan opisyal ay masaksakit nan anakna ay lalaki.

⁴⁷ Dinningena ay wada si Jesus id Galilea ay nagapo id Judea isonga dat omey mensegang ken siya ta ena koma pagawisen nan anakna ay matmatey.

⁴⁸ Ngem dat kanan Jesus, "Ay adi kayo mamati no maid ilaenyo is kaskasdaaw?"

⁴⁹ Dat kanan san opisyal, "Apo, panggaasim ta enta esapay matey nan anakko."

⁵⁰ Dat kanan Jesus, "Somaaka tay giminawis nan anakmo."

Pinatin san opisyal san inbagan Jesus dat somaa.

⁵¹ Issan kawakgatana ay egay kayet omnidan dat sab-aten nan baana ay mangibaga en ginmawis nan anakna.

⁵² Danat sooten no tongona nan giminawisana dadat kanan en, "Nabaew nan podotna issan nakwasan di kakan isnan kag-aw id kob-a."

⁵³ Nasdaaw siya tay ninemnemna ay siya di san osto ay nangwaniyan Jesus ken siya en, "Ginmawis nan anakmo." Isonga dadat mamati ay sinbaey ken Jesus.

⁵⁴ Siya na nan maikadwa ay kaskasdaaw ay inikkan Jesus id Galilea isnan nagapowana id Judea.

5

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Masakit Dapay Obaya

¹ Nakwas pay di dat fiestan di Judio id Jerusalem isonga dat omeay si Jesus ay makifesta.

² Wada nan pag-emsan isdi ay nginadnan di Judio is Betsaida isnan sag-en di segpan nan kakalnilo. Isnan bengetna et wada nan limay bawi

³ ay mangipodpodanan nan adoado ay masaksakit ay kollaw, pilay ya nan napalais (tay sedsed-enda nan menkiwiyan nan danom

⁴ tay mamin ado kano ay lomayog isnan pag-emsan nan esay anghel et pakiwiyena nan danom et nan omon-onay manggatin isnan pag-emsan et gomawis kano nan kompolmi ay sakintra.)

⁵ Wada isdi nan lalaki ay nasasasakit is tolompoo ya wao ay tew-en.

⁶ Issan nang-ilaan Jesus ken siya ay nangipopodan isdi et gintekna ay nabayag ay nasasakit isonga danat kanan, "Ay laydem ay gomawis?"

⁷ Dat kanan san masaksakit, "Apo, maiwed od mangippey ken sak-en isnan pag-emsan no menkiwi nan danom tay no kanak en omeyak dat wada et nan epdas inmey."

⁸ Dat kanan Jesus, "Bomangonka. Alaem nan abekmo ta mendaanka."

⁹ Dat maganawis san mensakit danat alaen nan abekna et mendaan et.

Sinabado ay obayan di Judio et issan agew ay deey et Sabado

¹⁰ isonga kinwanin nan aap-apon di Judio issan lalaki ay ginmawis, "Obaya id wani et lawaan nan linteg tako nan mangawitam isnan abekmo."

¹¹ Danat kanan, "Dapay inbagan san ipogaw ay nangpagawis ken sak-en en alaek nan abekko ta mendaanak."

¹² Dadat sootan ken siya, "Ay sino nan ipogaw ay sana ay nangwani issa?"

¹³ Ngem adi getken san lalaki san nangpagawis ken siya tay adoado nan ipogaw et kinmaan si Jesus ay egayda getken.

¹⁴ Maaw-awni pay dat anapen Jesus san lalaki ay deey danat datngan siya isman Templo danat kanan, "Ilam, ginmawiska et. Adika bomasbasol kasin modatyat waday ommat ken sik-a is am-am-amed ngawi."

¹⁵ Dat komaan san lalaki et ena ibaga issan aap-apon di Judio en si Jesus obpay nan nangipagawis isnan sakintra.

¹⁶ Gapo isnan naay et kaliligeltda si Jesus tay inpagawisna nan masaksakit isnan obaya.

¹⁷ Issan nang-ilaan pay Jesus ken daida danat kanan en, "Nan kananyo et no obaya datakot adi men-obla. Ngem si Apo Dios ay Amak, et adina isalsaldeng ay mang-ayayowan isnan ipogaw olay no obaya isonga masapol ay kaneg todi abes nan ikkak."

¹⁸ Isnan kinwanina ay naay et am-amend ginmege nan aap-apon di Judio ay mangwani en mangpatey ken siya tay baken kedeng di egayna nangtongpalan isnan lintegda isnan obaya nodi iyis-isona nan awakna ken Apo Dios ay mangwani en Amana siya.

Nan Kalebengan Jesus

¹⁹ Isonga dat kanan Jesus ken daida en, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, sak-en ay Anak Apo Dios et maiwed mabalinko is ikkan no makekedengak nodi ikkak et kedeng nan ilaeck ay ik-ikkan Ama. Tay am-in ay ik-ikkan Ama et siya abes nan ikkak.

²⁰ Tay si Ama et laylaydena sak-en ay Anakna isonga ipailana ken sak-en nan am-in ay ik-ikkana et awnitna ipaikkan ken sak-en nan am-amend kaskasdaaw no da tona isonga awnit kayo masdaaw.

²¹ Si Ama et tagowena nan natey et siya abes nan ikkak ay Anakna tay agtak is biyag nan laydek ay agtan.

²² Tay baken si Ama is mangbanag isnan ipogaw nodi inyalina ken sak-en ay Anakna nan kalebengak ay mangbanag isnan ipogaw

²³ tasiyyay dayawenda am-in sak-en ay Anakna ay kaneg nan panangdayawda ken Ama. Nan adi mangpateg ken sak-en et adina gedan patgen si Ama ay nangibaa ken sak-en."

²⁴ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ibagak nan tet-ewa, am-in ay mangidnge isnan ibagbagak ya mamati isnan nangibaa ken sak-en et matagotago ay eng-enggana ya adi kadosdosa. Napakawan et nan basbasolna isonga makitetee ken Apo Dios ay eng-enggana.

²⁵ Ibagak nan tet-ewa ken dakayo et kaneg nan natey nan kaipoipogaw tay mai-sisiyanda ken Apo Dios ngem enggana id wani et dengngenda nan kalik ay Anakna et nan mangidnge et awnit matagotagoda.

²⁶ Tay si Ama nan kagapowan di biyag isonga inyalina nan kalebengak ay mangidya gedan is biyag.

²⁷ Inyalina gedan nan kalebbengak ay mangbanag isnan ipogaw tay sak-en nan Iyon-an Am-in di Ipogaw.

²⁸ Adi kayo masdaaw isnan inbagak tay awnit omdan nan timpo ay am-in ay natey et dengngenda nan kalik

²⁹ et awnitud bomala isnan naipay-anda. Am-in ay gawis nan inik-ikkanda et awnit matagotagoda ay eng-enggana ken Apo Dios ngem nan ngawi nan inik-ikkanda et awnit maid patenggan nan dosada."

Si Amanan Mangpaneknek Ken Jesus

³⁰ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No makekedengak et maiwed maikkak isongka kedeng nan ibagan Ama ken sak-en is bangek. Osto nan ikkak ay mangbanag isnan ipogaw tay baken nan laylaydekk is ik-ikkak nodi kedeng nan layden Ama ay nangibaa ken sak-en.

³¹ No sak-en met laeng nan mangpaneknek isnan awakko et waay baken kapapati nan kankanan.

³² Ngem si Ama nan mangpaneknek ken sak-en et getkek ay tet-ewa nan ibagana maipanggep ken sak-en.

³³ Wadada nan inbaayo ay inmeyken Juan et inbagana nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en.

³⁴ Adiyak od masapol di ipogaw is mangpaneknek ken sak-en ngem apedko ipanemnem ken dakayo din inbagana Juan tasiyyay mamati kayo koma daket agtan dakayo is biyag ay eng-enggana ken Apo Dios.

³⁵ Si Juan et siya nan kaneg silaw ay menbidbidang tay tangtanggewana nan nem-nem di ipogaw ngem apedyo ginanas is sinawayan nan insololona.

³⁶ Ngem wada nan mangpaneknek ken sak-en ay am-am-amed no si Juan. Nan naayday ik-ikkak ay ipaik-ikkkan Ama et siya nan mangpaneknek isnan maipanggep ken sak-en ya mangipaila gedan ay si Ama nan nangibaa ken sak-en.

³⁷ Isongka si Ama ay nangibaa ken sak-en et siya gedan nan nangibaga isnan maipanggep ken sak-en ngem egayyo dindinnge nan kalina ya egayyo gedan inilila nan kanegna

³⁸ ya adiyo ipateg nan inbagana tay adiyo patien sak-en ay inbaana.

³⁹ Solsolowenyo nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasisan isnan liblo tay kananyo en no siya nan patienyo et matagotago kayo ay eng-enggana dapay sak-en nan kankanan san liblo.

⁴⁰ Ngem dayon ngalod adyan ay mamati ken sak-en tapno matagotago kayo ay eng-enggana?

⁴¹ Adiyak masapol nan dayaw di ipogaw

⁴² tay getkek nan gapo ay mang-adayano ken sak-en. Owen, tay maiwed layadyo ken Apo Dios.

⁴³ Inmaliyak gapo isnan kallebengan Ama ngem mang-adi kayo. Ngem no waday aped omali is teken ay wada nan kabaelana ay egay inbaan Apo Dios et siya nan dawatenyo.

⁴⁴ Ayke kayo od mamati? Tay laydenyo ay mendindinayaw ngem adyano ay mang-ikkkan is gawis tasiyyay dayawen nan kedkedeng ay Dios ay si Apo Dios dakayo.

⁴⁵ Ngem adiyo kanan en sak-en nan awnit mangpabasol ken dakayo ken Ama tay nan awnit mangpabasol ken dakayo et nan insolat din si Moses ay nangitalkanyo isnan namnamayo ay maisalakan.

⁴⁶ Tay no pinatpatiyo din si Moses et patienyo abes sak-en tay din insolat Moses et sak-en nan kankanan.

⁴⁷ Ngem gapo tay adiyo patien nan insololatna, intoy ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak?" kinwanin Jesus.

6

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17

¹ Nalloz nan kaat ay agew dat gedangen da Jesus nan baybay ay Galilea ay makwani gedan en baybay ay Tiberias.

² Adoadzo nan ipogaw ay nang-onod ken siya gapo tay inilada nan kaskaskaaw ay inik-ikkana issan nangipagawisana isnan masaksakit.

³ Tinmikid si Jesus ya nan papasolotna isnan bilig dadat tomokdo.

⁴ Issan deey ay timpo et nganngani nan kapatgan ay fiestan di Judio ay makwani en Linmoasan di Anghel.

⁵ Nintamaang si Jesus danat ilaeen nan kaipoipogaw ay om-omey isnan kad-ana isongka danat kanan ken Felipe, "Ay into ngen lomakowan tako is kanen am-in nan ipogaw ay naayda?"

⁶ Getken Jesus nan awnitna ikkan ngem apedna kinwani di ta ilaeena no ngan nan ikkan Felipe.

⁷ Dat kanan Felipe, "Isnau kaad-adoda et adi omanay nan kaat ay gasot ay pisos is mailako is tinapay ay kanenda olay no sintat-ikenda ay mangpigmigas."

⁸ Dat kanan nan esay pasolotna ay si Andres ay besat Simon Pedro,

⁹ "Wada nan esay baballo ay kabaon is limay tinapay ya doway ikan. Ngem ayke omanay di isnan naayda ay kaipoipogaw?"

¹⁰ Dat kanan Jesus, "Kadya patok-dowenyo daida." Isonga dat tomokdo am-in san ipogaw isnan kaloglogaman isdi et waay limay libo nan lalalaki ay egay kaibilang nan bababai ya nan oongong-a.

¹¹ Dat alan Jesus nan deeyday tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat ipawat-wat isnan adoado ay timokdo. Siya di gedan nan inkana issan ikan et nanganda engganay nabsogda.

¹² Idi nabsogda am-in danat kanan isnan papasolotna, "Togopenyo nan binay-an ta maid makawas."

¹³ Isonga dadat togopen am-in san binay-anda issan limay tinapay et napno nan simpoo ya dowa ay lowa.

¹⁴ Issan nang-ilaan san kaipoipogaw isnan kaskasdaaw ay inikkan Jesus dadat kanan, "Waay siya na nan tet-ewa ay madto ay inbaan Apo Dios isnan batawa."

¹⁵ Gintel Jesus ay ipapatida ay mang-alak ken siya ta menbalinenda ay alida isonga dat makedeng ay omey isnan bilig.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom

Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52

¹⁶ Nagisbet pay dat lomayog san papasolotna issan baybay.

¹⁷ Nalabi et dapay maid kayet si Jesus isnan kad-anda isonga dadat menlogan isnan bangka et men-gedangda koma ay omey id Capernaum

¹⁸ Ngem dat domateng nan napigsa ay dagem et mendaloyon.

¹⁹ Idi lima wenko enim ay kilometro nan nallosanda dadat ilaeen si Jesus ay mendadaan isnan danom ay omey isnan bangka daet palalo nan egyatda.

²⁰ Ngem dat komali si Jesus ay mangwani en, "Adi kayo omegyat tay sak-en na."

²¹ Dadat men-galalasing ay mangipalogan ken siya isnan bangka dadat maandedan isnan omayanda.

²²⁻²⁴ Issan kawakgatana et wada kayet nan adoado ay ipogaw issan kad-an san nin-iyamanan Jesus ay nangananda is tinapay. Kananda en waay wada kayet si Jesus isdi tay inilada ay es-esang ay bangka nan ninloganan nan papasolotna dapay egay nakilogan si Jesus. Ngem idi inilada ay maiwed si Jesus wenko san papasolotna isdi dadat et menlogan isnan bangka tay wada nan tap-in di bangka ay nagapo id Tiberias dadat omey anapen siya id Capernaum.

Si Jesus Nan Kaneg Makan Ay Mang-idya Is Biyag

²⁵ Issan nangdatnganan san kaipoipogaw ken Jesus issan demang di baybay dadat kanan ken siya, "Apo, ay tongona nan inmaliyan isna?"

²⁶ Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et mang-an-anap kayo gapo tay napnek kayo isnan tinapay ay kinanyo ay baken gapo tay naawatanyo nan kayat ay kanan nan kaskasdaaw ay inpailak ken dakayo.

²⁷ Adi kayo koma aped menligligat gapo isnan makan ay adi menbayag nodi anapeno nan makan ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana. Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan mang-idya ken dakayo isnan makan ay naay tay si Apo Dios ay Amak nan nangyali isnan kalebengkak."

²⁸ Isonga dadat sooten, "Ngan pay nan ikkanmi ay mangtongpal isnan kayat Apo Dios?"

²⁹ Dat kanan Jesus, "Siya na nan layden Apo Dios ay ikkanyo, patiyenyo sak-en tay sak-en nan inbaana."

³⁰ Dadat kanan, "Ngan ngalod di kaskasdaaw is ipailam tasiyyat mamati kami ken sik-a? Ay ngan nan ikkam?

³¹ Tay din si Moses et pinakana din alalapo tako isnan bilbilig is makan ay makwanu en manna tay kanan nan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios en, 'Inagtana daida is makan ay nagapo id daya.'

³² Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, baken si Moses is nang-idya isnan makan ay nagapo id daya nodi si Amak tay siya nan mang-idya isnan tet-ewa ay makan ay magapo id daya.

³³ Et nan makan ay idyan Apo Dios et siya nan magapo id daya ay mang-idya is biyag isnan kaipoipogaw."

³⁴ Dadat kanan, "Apo, agtam kad dakami ay kanayon isnan sanay makan."

³⁵ Dat kanan Jesus, "Sak-en nan makan ay mang-idya is biyag tay nan omali ay maitapi ya mamati ken sak-en et adi kaaowat ya adi kaew-ewew."

³⁶ Ngem ibagak kasin din kinwanik en olay no mang-il-ila kayo et adi kayo kayet mamati.

³⁷ Am-in nan ipogaw ay iyulin Ama ken sak-en et awnitda mamati ken sak-en. Et nan omali ken sak-en et adiyak polos adadyan.

³⁸ Tay egayak nagapo id ngato ay omali ay mang-ikkan isnan laylaydek nodi nan layden nan nangibaa ken sak-en nan ikkak.

³⁹ Et siya na nan layden nan nangibaa ken sak-en ay ikkak, masapol ay aayewak ta maid maamas is olay esa isnan am-in ay inyalina ken sak-en nodi tagowek daida isnan kaodiyan ay agew.

⁴⁰ Tay siya na nan layden Amak, am-inda ay mangtek ya mangpati ay sak-en nan inbaan Apo Dios et agtak daida is biyag ay maid patenggana ken Apo Dios et sak-en

nan mangtago ken daida isnan kaodiyay ay agew."

⁴¹ Nan Judio et mamaslatda ken Jesus gapo isnan nangwaniyana en siya nan makan ay nagapo id daya.

⁴² Dadat kanan, "Ay baken siya na si Jesus ay anak Jose? Getken tako da amana ken inana danat aped kankanan id wani en nagapo id daya?"

⁴³ Dat kanan Jesus, "Adi kayo men-ag-agotoot.

⁴⁴ Maid makaali ken sak-en no adi paaliyen Ama ay nangibaa ken sak-en et siya nan awnitak tagowen isnan kaodiyay ay agew.

⁴⁵ Insolat din deeyday mamadto en, 'Am-in nan ipogaw et itdowan Apo Dios,' ya nan am-in ay mangidnge ken Ama et daida nan omali ken sak-en.

⁴⁶ Ngem adiyak kanan en waday nangila ken Ama tay maiwed nakaila ken siya nodi kedengak ay nagapo ken Apo Dios ay Amak.

⁴⁷ Tet-ewa nan ibagak ken dakayo ay nan mamariti ken sak-en et matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.

⁴⁸ Sak-en nan makan ay mang-idya is biyag.

⁴⁹ Din alal-apo tako et olay no kinanda nan makan ay manna isnan bilbiling ngem nateyda met laeng.

⁵⁰ Ngem nan mangan isnan makan ay nagapo id daya et adi katkatey.

⁵¹ Sak-en nan makan ay nagapo id daya ay mang-idya is biyag. Et nan mangkakan isnan naay ay makan et maagtan is biyag ay eng-enggana. Nan awakko et siya nan makan ay idyak isnan ipogaw isnan batawa tasiyay matagotagoda."

⁵² Dat mamaslat nan Judio dadapay mensikwani en, "Into nan aped ikkan tosa ay mangiyali isnan awakna ta kanen tako?"

⁵³ Dat kasin kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, no adiyo kanen nan awakko ya no adiyo inomen nan basak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed biyag ken dakayo.

⁵⁴ Tay nan mangkakan isnan awakko ya mang-inom isnan basak et daida nan matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios et daida abes nan awnitak tagowen isnan kaodiyay ay agew.

⁵⁵ Tay nan awakko nan tet-ewa ay makan ya nan basak nan tet-ewa ay mainom.

⁵⁶ Nan mangkakan isnan awakko ya mang-inom isnan basak et makiteteetee ken sak-en ya makiteteek abes ken siya.

⁵⁷ Tay si Amak ay nangibaa ken sak-en et siya nan kagapowan di biyag isongga matatagowak gapo ken siya. Siya di nan kaneg nan mangkakan ken sak-en et matatago abes gapo ken sak-en.

⁵⁸ Tay sak-en nan makan ay nagapo id daya ay baken kaneg din makan ay kinan din alal-apo tako id kasin dadat matey met laeng. Ngem nan mangkakan ken sak-en et matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios."

⁵⁹ Inbagan Jesus na issan nin-isolsolowana isnan sinagoga id Caper-naum.

Si Jesus Nan Kali Ay Mang-idya Is Biyag

⁶⁰ Adoadoo nan naknakkey ken Jesus ay nangdedenge isnan inbagbagana ngem dadat kanan, "Adi kaokmon obpay nan naay isolsolona. Ayke ngen waday mangpati?"

⁶¹ Olay no maiwed nangibaga ken Jesus et gegetkena nan kankananada isonga danat kanan ken daida, "Ay mensakit obpay nan nemnemyo gapo isnan naay?

⁶² Ngan ngen pay nan nemnemyo no ilaeanya sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay somagong id daya ay nagapowak?

⁶³ Nan mang-idya is biyag et nan Ispirito et nan ipogaw et maid maikkana isonga no patiyeno nan kankananak et idyan Apo Dios ken dakayo nan biyag ay maid patenggana.

⁶⁴ Ngem wada kayet ken dakayo nan adi mamariti." Tay sigod ay getken Jesus nan adi mamariti ya nan awnit mangisipsip ken siya.

⁶⁵ Danat itoloy ay mangwani en, "Siya na nan gapo ay inbagak ken dakayo en maiwed makaali ken sak-en no adi paaliyen Ama."

⁶⁶ Gapo isnan kinwanina et adoado nan kinmaan ay naknakkey ken siya.

⁶⁷ Isongga danat kanan issan simpoo ya dowa ay pasolotna, "Dakayo pay, ay mang-taynan kayo abes?"

⁶⁸ Dat kanan Simon Pedro, "Apo, ay sinoy teken is omayanmi dapay sik-a nan mangibagbaga isnan kali ay mang-idya is biyag ay eng-enggana?

⁶⁹ Et id wani mamariti kami et ay sik-a nan nasantowan ay inbaan Apo Dios ay mangisalakan."

⁷⁰ Dat kanan Jesus, "Sak-en nan nangpili ken dakayo ay simpoo ya dowa ngem wada kayet ken dakayo nan esa ay baan Satanas."

⁷¹ San kankananada et si Judas ay anak Simon Iscariote tay siya nan awnit mangisipsip ken siya olay no esa siya ken daida ay simpoo ya dowa ay pasolotna.

7

Nan Inmayan Jesus Isnan Fiestan Di Bawbawi

¹ Nakwas pay di dat kedeng id Galilea is sinolsol Jesus ay egay inmey id Judea tay getkena ay layden nan aap-apon di Judio isdi ay mangpatey ken siya.

² Nganngani nan fiestan di Judio ay makwani en Fiestan di Bawbawi

³ isonga dat ibagan nan bebsat Jesus ken siya en, "Komaanka isna ay Galilea ta omeyka id Judea ay kad-an di adoado ay ipogaw

⁴ tay no laydem ay mait-it-ek et baken isna ay teeteen ay ili is apedmo mentetean. Enka koma adi isnan dakkel ay ili tasiyay ilaan am-in nan ipogaw nan kaskasdaaw ay ik-ikkam."

⁵ Kinwanida di tay olay bebsat Jesus daida et adida mamati ken siya.

⁶ Dat kanan Jesus ken daida, "Egay pay inomdan nan menpailaak id Jerusalem. Ngem dakayo, omey kayo tay ikkanyo nan laydenyo is olay ngan tosa ay agew.

⁷ Adi mabalin ay kaliligelit nan adi mamati ken Apo Dios dakayo ngem kaliligelitda sak-en tay ibagbagak ay ngawi nan ik-ikkanda.

⁸ Enkayo bawet makifiesta. Adiyak makkey tay egay inomdan nan menpailaak."

⁹ Inbagana na ken daida dat kayet mente-tee id Galilea.

¹⁰ Idi nallos san bebsatna ay omey makifiesta id Jerusalem dat abes omey si Jesus isdi ngem egayna inpagpagtek.

¹¹ Nan aap-apon di Judio et an-anapenda siya issan pagfiestaan no into nan kad-an.

¹² Nan kaipoipogaw ay nadagop id Jerusalem et sodsodokenda si Jesus maipanggep isnan ik-ikkana. Wada nan mangmangwani en, "Siya et gawis ay ipogaw." Ngem nan tap-ina kananen en, "Baken, tay sos-owitikena nan ipogaw."

¹³ Ngem inyaammada nan kalida tay omegyatda ay dengngen nan aap-apon di Judio.

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Fiesta

¹⁴ Nintenga pay nan fiesta dat omey si Jesus isnan Templo et men-isolo.

¹⁵ Nasdaaw nan aap-apon di Judio isnan laingna dadat kanan, "Dan aped adoado nan getken nan ipogaw ay naay dapay egay nin-adal?"

¹⁶ Issan nangdengngan Jesus isnan kinwanida danat kanan, "Nan isolsolowan Jesus isnan Templo et inbibiyadna ay mangwani, "Kananya kayman en mangtek kayo ya getkenyo nan nagapowak. Ngem adiyo getken adi tay bakenak is kanemnem ay aped inmali nodi wada nan nangibaa ken sak-en et siya nan tet-ewa ay nagapowak. Adiyo getken siya ngem

¹⁷ Nan manglayad ay mang-ikkana isnan layden Apo Dios et getkena no sak-en nan kagapgapowan nan kankanan weno si Apo Dios.

¹⁸ Tay nan mangibagbaga isnan maipanggep isnan awakna et it-it-ekna nan awakna. Ngem nan manglayad ay mangidayaw isnan nangibaa ken siya et adi menlaslastog ya tet-ewa am-in ay kankananan.

¹⁹ Indiyan din si Moses nan linteg ken dakayo ngem maiwed olay esa ken dakayo

is mangtongpal isnan linteg tay dakayon kanan en mangpatey kayo?"

²⁰ Dat kanan nan kaipoipogaw, "Maongong-ongka samet. Ay sinoy mangwani en pateyen dakaet en?"

²¹ Dat kanan Jesus, "Isdin namingsan et naslat kayo tay Sabado nan nangpagawas isnan masaksakit dapay obaya.

²² Ngem dakayo et segyatanyo nan anakyoo isnan maikawao ay agewna olay no Sabado ay obaya tapno tongpalenyo din inbilin Moses isnan kasegyatan di onga. (Ngem baken si Moses is nangibilin isnan kasegyatan di onga nodi din alal-apona.)

²³ No segyatanyo nan onga isnan obaya tasiyay tongpalenyo nan linteg Moses dakayon aped mamaslat ken sak-en gapo isnan nangipagawisak isnan masaksakit isnan obaya?

²⁴ Adi kayo aped menpabpabasol gapo isnan il-ilaenyo et kedeng nodi nemnemenyo ay osto esakayopay menpabasol."

Ay Si Jesus Nan Kristo?

²⁵ Nan tap-in di ijerusalem et kinwanida en, "Ay baken kad si tona nan laydenda ay pateyen?

²⁶ Ilaenyo. Menkalkali siya isnan kad-an nan kaipoipogaw dapay maid makasopyat ken siya. Ay getken ngen nan aap-apo tako ay siya tet-ewa nan Kristo ay inbaan Apo Dios?

²⁷ Ngem waay baken tay getken tako met am-in nan nagapowan tona ngem no omali si Kristo et maiwed mangtek kano is kapagpowana."

²⁸ Ngem issan men-isolsolowan Jesus isnan Templo et inbibiyadna ay mangwani, "Kananya kayman en mangtek kayo ya getkenyo nan nagapowak. Ngem adiyo getken adi tay bakenak is kanemnem ay aped inmali nodi wada nan nangibaa ken sak-en et siya nan tet-ewa ay nagapowak. Adiyo getken siya ngem

²⁹ getkek siya tay siya nan nagapowak ya siya gedan nan nangibaa ken sak-en."

³⁰ Idi kinwanina di dat depapen koma nan aap-apon di Judio siya ngem egay inpalobos Apo Dios isonga egayda nakadappan ken siya.

³¹ Ngem olay no kaneg todi et adoado kayet nan mamati ken siya dadat kanan, "Waay siya tet-ewa si Kristo. Tay no baken siya, ay wada ngen teken ay omali ay menpaila is am-amend kaskasdaaw mo nan inikkan tonan?"

³² Dinningen nan Fariseo nan kankananan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus isonga dat ibaan nan Fariseo ya nan aap-apon di papadi nan gogowaldiyan di Templo ta enda depapen si Jesus.

³³ Ngem dat kanan Jesus, "Makiteekan dakayo is sin-awayan pay esakpay somagong isnan nangibaa ken sak-en."

³⁴ Et awnit kayo mang-an-anap ngem adi kayo makadateng tay nan omayak et adi kayo makaali."

³⁵ Dat men-asikwani nan aap-apon di Judio en, "Ay into ngen nan awnitna omayan tasiyyat adi tako datngan? Ay omeyna ngen isolowan nan baken Judio isnan il-ilida ay imaynan nan ib-a tako ay Judio?"

³⁶ Ay ngan ngen nan kayat ay kanan nan inbagana en awnit tako an-anapen siya ngem adi tako makadateng ya nan inbagana gedan en adi tako makaey isnan omayana?" kinwanida.

³⁷ Nan kaodiyan ay agew isnan Fiestan di Bawbawi et siya nan kawedweda. Issan deey ay agew tinmakdeg si Jesus danat ibibiyad ay mangwani, "No sino nan maewew dat omali ken sak-en ta ominom.

³⁸ Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en, 'Nan mamati ken sak-en et mawada ken siya nan kaneg balaan ay adi katkatdok ay mang-idya is biyag ay enggana.'

³⁹ Nan kayat ay kanan nan inbagana Jesus et nan Ispirito Santo ay nganngani ay dawaten nan mamati ken siya ngem egay kayet naidya tay masapol ay somagong si Jesus isnan kadayawana id daya esapay maidya.

⁴⁰ Nan tap-in nan nangdenge isnan naay ay inbagan Jesus et kinwanida en, "Tet-ewa obpay ay siya na nan mamadto ay sinsin-ed tako."

⁴¹ Nan tap-in et kananda en, "Siya na si Kristo ay inbaan Apo Dios." Ngem nan tap-in et kananda en, "Baken tay id Galilea nan nagapowana dapay baken kano isdi is kagapowan di Kristo.

⁴² Tay kanan nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin en magapo kano si Kristo isnan ap-on David et maiyanak id Betlehem ay ilin din si David."

⁴³ Isonga nateketeken nan pangwanin nan kaipoigaw ken siya.

⁴⁴ Nan tap-in et kayatda ay depapen siya ngem maiwed nakaitoled is mangikawe ken siya.

Nan Aap-apon Di Judio Ya Nan Fariseo Et Adida Mamati

⁴⁵ San gogowaldiyan di Templo et sinmagongda isnan aap-apon di papadi ya nan Fariseo dat sooten nan nangibaa ken daida en, "Dayon egay inyali siya no?"

⁴⁶ Dat kanan san gogowaldiya, "Kaskasdawaaw od nan kankanana tay maiwed makaikkan isnan ikkana ay men-isolo."

⁴⁷ Dat gilawen nan Fariseo daida ay mangwani, "Ay olay dakayo et naallilaw kayo gedan?

⁴⁸ Ayke kad waday ap-apo weno Fariseo is mamati ken siya?

⁴⁹ Nan sanaday ninkanenengneng et adida od getken nan linteg Moses isongga yawaw-andawa."

⁵⁰ Dat menkali nan esa ken daida ay si Nikodemo. Siya din inmey nakikali ken Jesus. Kinwanina ken daida en,

⁵¹ "Kanan nan linteg tako en adi mabalin ay pabasolen tako nan ipogaw no adi tako somalyaen tasiyyat getken tako nan inikkana."

⁵² Dadat kanan ken siya, "Dakan aped badbadangan siya? Ay kailiyam siya ay iGalilea? Basaem kod nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin et awnit getkem ay maiwed polos mamadto is magapo id Galilea."

⁵³ Dadat somaa am-in.

8

Nan Babai Ay Makiseyseyep Isnan Bakena Asawa

¹ Inmey si Jesus isnan bilig ay Olivo ay omapa

² dat issan kawakgatana et nasapa ay sinmagong isnan Templo dat alibongongan nan ipogaw siya isongga danat itokdo et isolowan daida.

³ Dat iyey nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo nan babai ay dinatnganda ay makiseyseyep isnan bakena asawa dadat patakdegen isnan sasagangenda am-in.

⁴ Dadat kanan ken Jesus, "Mistolo, dinatnganmi nan naay babai ay makiseyseyep isnan bakena asawa dapay wada nan asawana.

⁵ Isnan linteg tako et inbilin Moses en nan kaneg tona ay babai et masapol ay magayang ta matey. Ay ngan nan kanam?"

⁶ Kinwanida di tay kaytenda ay waday kanan Jesus is mangidalomanda ken siya. Ngem dat aped menyodong si Jesus et isolatna nan gomotna isnan lota.

⁷ Ngem kasasanootda od isonga dat tomakdeg si Jesus et kanana ken daida, "Nan maiwed ngalod basolna ken dakayo et siya nan omon-onaa ay manggayang ken siya."

⁸ Dat kasin menyodong et mensolat.

⁹ Issan nangdengnganda isnan kinwanina dadat masonson ay komaan ngem nan kaam-amaan nan inmon-onaa ay kinmaan. Et kedeng si Jesus ya san babai ay tintatakdeg is nataynan isdi.

¹⁰ Tinmakdeg si Jesus danat kanan issan babai, "Ay into da todi? Ay maid nataynan is manggayang ken sik-a?"

¹¹ "Maiwed, Apo," kinwanin san babai. Dat kanan Jesus, "Olay sak-en et adiyak dosaen sik-a. Somaaka et ngem adika kasin menbasbasol."

Si Jesus Nan Silaw Nan Ipogaw Isnan Batawa

¹² Kasin ninkali si Jesus isnan kaipoipogaw danat kanan, "Sak-en nan silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw isnan batawa. Nan mamati ken sak-en dat mang-onod et matanggewan siya ta makaan nan menbolinget isnan nemnemna tasiyay maagtan is biyag ay maid patenggana."

¹³ Dat kanan nan Fariseo ken siya, "Kaneg baken kapapati nan ibagbagam tay sik-a met laeng nan mangpanpaneknek isnan awakmo."

¹⁴ Dat kanan Jesus, "Olay no sak-en nan mangpanpaneknek isnan awakko et tet-ewa nan kankanan. Tay gegetkek nan maipanggep ken sak-en dakpay getken nan nagapowak ya nan somagongak ngem dakayo et adiyo getken.

¹⁵ Aped kayo menpabpabasol gapo isnan maiila ay iilanyo. Sak-en et adiyak menpabpabasol

¹⁶ ngem no pabasolek dakayo et tet-ewa nan ikkak ay mangipabasol tay bakenak kedeng nodi dowwa kami ken Ama ay nangibaa ken sak-en.

¹⁷ Tay tet-ewa nan kanan nan lintegyo en no menpaliso nan kanan nan doway tistigo et mapati nan kananda.

¹⁸ Et dowwa kami ken Ama ay nangibaa ken sak-en ay mangpaneknek isnan awakko."

¹⁹ Dadat sooten, "Ay into obpay di kad-an di amam is kankanan?" Dat kanan Jesus, "Adi kayo mangmangtek ya adiyo gedan getgetken si Ama. No mangmangtek kayo koma, getgetkenyo koma abes si Amak."

²⁰ Inbagan Jesus am-in dana issan men-isolsolowana isnan mentetean nan maipaypay-an di siping isnan Templo. Ngem maid nangdepap ken siya tay egay pay inpabolos Apo Dios.

Adida Makaey Isnan Omayan Jesus

²¹ Intoloy kasing Jesus ay mangwani en, "No komaanak et awnit kayo mang-anap ngem adi kayo makadateng tay awnit kayo matey dapay egay kapakawan nan basbasolyo isongga adi kayo makaey isnan omayak."

²² Isongga nin-asikwani nan Judio, "Aytay ngen danan kanan en adi tako makadateng ken siya? Ay awnitna pateyen ngen nan awakna?"

²³ Dat kanan Jesus, "Ibatawa kayo od et maipanggep isnan batawa nan getkenyo et kedeng. Ngem sak-en et idayaak isongga

nan maipanggep abes isnan daya nan ibagbagak.

²⁴ Isongga inbagak en awnit matey kayo dapay egay kapakawan nan basbasolyo et maisisisiyan kayo ken Apo Dios no adi kayo mamati ay sak-en nan inbaana."

²⁵ Dadat sooten, "Ay sinoka obpay?" Dat kanan Jesus, "Kanayon ngalod ay ibagak ken dakayo enggana isdin damo ay ninisolsolowak.

²⁶ No maipanggep ken dakayo et adoado nan mabalin ay kanak ay mangipabasol ken dakayo ngem adiyak ikkan nodi nan ibagbagak isnan ipogaw isnan batawa et nan tet-ewa ay dendengngek ay kankanan nan nangibaa ken sak-en."

²⁷ Ngem daida egayda naawatan ay si Apo Dios ay Amana nan kinwanina

²⁸ isongga dat kanan Jesus ken daida, "No ipangatoyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan kros et siya nan mangtekanyo ay sak-en nan inbaan Apo Dios ya maiwed teken is ikkak nodi nan itidton Ama ken sak-en.

²⁹ Nan nangibaa ken sak-en et kanayon ay wada ken sak-en ay mangbadbadang tay adina taytaynan sak-en ay maeesa tay nan laydena et kedeng nan ik-ikkak."

Nan An-ak Abraham

³⁰ Adoado ay Judio nan namati ken Jesus gapo isnan kinwanina

³¹ isongga danat kanan ken daida, "No patpatiyenyo nan isolsolok et dakayo nan tet-ewa ay papasolotko.

³² Daket ipagtek nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en tasiyay mawayaan kayo."

³³ Dadat kanan, "Ap-on din si Abraham dakami et enggana id kasing maiwed kabaa ken dakami. Damen aped kanan en awnit kami mawayaan?"

³⁴ Dat kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, am-in ay bomasol et baan di basol.

³⁵ Nan baa et mabalin ay maipakaan isnan baey nan kabaa ken siya ngem nan anak et adi mabalin ay aped maipakaan isnan baey nan amana tay wada nan kallebbengana.

³⁶ Ngem no sak-en ay Anak Apo Dios nan mangwaya ken dakayo isnan basol et mawayaan kayo tet-ewa.

³⁷ Getkek ay ap-on din si Abraham dakayo ngem laydenyo pay laeng ay mangpatey tay adiyo patiyan nan isolsolok.

³⁸ Isolsolok nan inpailan Amak ken sak-en ngem dakayo et nan ik-ikkanyo et nan ibagbagan amayo."

³⁹ Dadat kanan, "Dapay si Abraham din amami." Dat kanan Jesus, "No tet-ewa ay

an-ak Abraham dakayo et ikkanyo koma nan kaneg nan inik-ikkana.

⁴⁰ Ngem dakayon aped layden ay mangpatey dapay sak-en nan mangibagbaga ken dakayo isnan tet-ewa ay dinngek ken Apo Dios? Maiwed kaneg tosa is inik-ikkana din si Abraham nodi

⁴¹ nan ogaliyo et kaneg nan ogalin amayo." Dadat kanan, "Baken kami nailis-tog tay es-esa nan Amami ay si Apo Dios et kedeng."

⁴² Dat kanan Jesus, "No tet-ewa ay amayo si Apo Dios et manglaylayad kayo koma tay naayak ay nagapo ken siya. Egayak aped inmali nodi inbaana sak-en.

⁴³ Ngem aytay dayon adi maawatan nan kankakan? Owen, gapo tay totowengenyu nan ibagbagak.

⁴⁴ Dakayo nan an-ak Satanas ay amayo isongga laydenyo ay mangtongtongpal isnan laydene. Enggana isdin damo et ninpat-patey siya. Maiwed tet-ewa is kankanana tay siya di nan sigod ay ogalina ay menlaslastog. Isongga siya nan kagapowan nan am-in ay kinalaastog.

⁴⁵ Siya na nan gapo ay adi kayo mangpati olay no ibagak nan tet-ewa.

⁴⁶ Ay wada ken dakayo di mangpaneknek en binmasolak? Maid tay maiwed basolko. Isongga no ibagak nan tet-ewa, dakayon pay adi mangpati?

⁴⁷ Nan an-ak Apo Dios et idngeda nan ibagbagana. Ngem nan gapo ay adiyo idnge siya et tay bakena an-ak dakayo."

Nan Pangwanin Jesus Isnana Awakna

⁴⁸ Dat kanan nan deeyday Judio ken Jesus, "Tet-ewa nan kananmi en iSamariaka tay ap-aposem dakami ay Judio. Waay obpay naan-anitowanka."

⁴⁹ Ngem dat kanan Jesus, "Egayak kaananitowan. Patpatgek si Amak ngem aped ngawi nan kankanyo ken sak-en.

⁵⁰ Adiyak oman-anap is mangdaydayaw ken sak-en ngem si Apo Dios ay mangbanbantay ken sak-en et siya nan mangpaneknek ay gawisak.

⁵¹ Ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo ay nan mangtongpal isnan ibagbagak et adi katkatey."

⁵² Dat kanan nan Judio, "Id wani getkenmi ay tet-ewa ay naan-anitowanka. Tay din si Abraham ya din mamadto et nateyda id sang-adom dakapay aped kanan en adi katkatey di mangtongpal isnan kalim?"

⁵³ Natey din napateg ay alapo tako ay si Abraham ya din mamadto. Ay kanam en nangatngatoka no daida? Ay sinoka et en?"

⁵⁴ Dat kanan Jesus, "No idaydayawko nan awakko et maiwed silbina. Nan mangidayaw ken sak-en et si Amak ay apedyo kankanan en Diosyo.

⁵⁵ Ngem adiyo getken siya. Sak-en pay et getkek tay no kanak en adiyak getken et kampotanak ay kanegyo. Ngem tet-ewa ay getkek siya isonga tongtongpalek nan kankananan.

⁵⁶ Men-gasing din si Abraham ay alapoyo tay kanana en awnit mang-ila isnan oma-liyak et id wani men-galalasing tay nangila."

⁵⁷ Dat kanan nan Judio, "Maiwed pay limampoo is tew-enmo damet aped kanan en inilam si Abraham?"

⁵⁸ Dat kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nawadaak esapay naiyanak si Abraham."

⁵⁹ Dadat menpidit is bato ay igayangda koma ken siya ngem dat itabonan Jesus daida et komaan isnan Templo.

9

Nan Nangpagawisan Jesus Isnana Naiyanak Ay Kowap

¹ Issan mendad-aanan Jesus et inilana nan esay lalaki ay naiyanak ay kowap.

² Dat sooten nan papasolotna ken siya, "Apo, ay sino nan kabasol isnan naiyanakanak ay kowap? Ay siya ngen wenne nan makin-anak?"

³ Ngem dat kanan Jesus, "Nan nakowapan et baken gapo isnan basbasolna wenne nan makin-anak. Nakowap siya tasiyay maipaila nan panakabalin Apo Dios isnan mangpagawisana ken siya.

⁴ Masapol ay ikkan tako nan ipaik-ikkana nan ngibaa ken sak-en tay daan ay kagaw et wada pay laeng nan waya tako. Tay no matey tako et maiwed mabalin is ikkan tako ay kaneg nan labi ay adi tako menobla.

⁵ Et isnan kawad-ak isnan batawa et sak-en nan silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw."

⁶ Kinwanina di dat mentobba isnan lota danat pekkken et ipoklatna isnan matan san kowap

⁷ danapay kanan, "Enka mendaop isnan pag-emsan id Siloe." (Nan kayat ay kanan nan Siloe et naibaa.) Isongga dat omey mendaop san lalaki dat makaila et ay somaa.

⁸ Ilaen pay nan sag-ogongna ya nan nang-il-ila ken siya isdin menlimlimosana dadat kanan, "Ay baken si tona din tomotototokdo isna ay menlimlimos?"

⁹ Nan tap-ina et kananda en, "Owen, siya si tosa," ngem nan tap-ina et kananda en, "Baken. Ngem kanekanegna et kedeng."

Isonga dat kanan san lalaki, "Owen, tet-ewa ay sak-en din menlimlimos."

¹⁰ Dadat sooten, "Dakan aped makaila? Ay into nan inkakkam ay ginmawis?"

¹¹ Danat kanan, "Nan kangadan is Jesus et inlaokna nan tobbana isnan lota danat ipoklat isnan matak danat kanan en omeyak mendaop id Siloe isonga daket omey et issan nakadaopak daket tet-ewa makaila."

¹² "Into pay nan kad-ana?" sinoottda. Danat kanan, "Adiyak getken."

Nan Ninsootan Nan Fariseo Isnan Kowap

¹³⁻¹⁵ Dadat eyey san ginmawis ay kowap isnan deeyday Fariseo. Dat sooten nan Fariseo nan inkakkan nan matana ay ginmawis. Danat kanan, "Pinoklatana nan matak is lota daket mendaop daket makaila."

San agew ay nangsapowan Jesus isnan lota danat iyagas isnan matan san kowap et Sabado ay obayan di Judio

¹⁶ Isonga kinwanin nan tap-in di Fariseo en, "Nan nang-ikkan isna adi et egay kagapo ken Apo Dios tay adina tongpalen nan linteg di obaya." Ngem nan tap-in a et kananda baw en, "Ayke makaikkan di managbasol is kaskasdaaw ay kaneg nan naayda?" Dadat mensinopyat am-in.

¹⁷ Isonga dat kanan kasin nan Fariseo issan lalaki, "Kanam en inpagawisna nan matam. Et ngan ngalod nan pangwanim ken siya?" "Sya et mamadton Apo Dios," kinwanina.

¹⁸ Ngem san deeyday aap-apon di Judio et adida patien ay kowap siya dat makaila isonga dadat paayagan da amana

¹⁹ Et sootenda, "Ay si todi san anakyo? Ay tet-ewa ay kowap isdin naiyanakana? Dan aped makaila id wani no?"

²⁰ Dat kanan da amana, "Owen, anakmi di et tet-ewa ay kowap isdin binmalaana.

²¹ Ngem maipanggep isnan makailaan id wani et adimi getken no ngan nan inikkana ya no sino nan nangpagawis isnan matana. Sootendo baw ken siya tay naetngan met siya et getkena nan kankana.

²² Siya di nan kinwanida tay omegyatda isnan aap-apon di Judio tay kananda en no sinoy mangwani en si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios et adida ipalobos ay maitapida isnan sinagoga.

²³ Isonga siya na nan gapo ay kinwanin da amana en sootenda ken siya.

²⁴ Dat kasin paayagan san Fariseo san lalaki et kananda en, "Isapatam ngalod ken Apo Dios en inbagam nan tet-ewa tay getkenmi ay managbasol nan nangpagawis ken sik-a."

²⁵ Dat kanan san lalaki, "Adiyak getken no managbasol siya. Basta nan getkek et kowapak daket makaila."

²⁶ Dadat sooten, "Ngem ngan nan inkana ay nangipagawis isnan matam?"

²⁷ Danat kanan, "Inbagak et ngalod ken dakayo ngem adiyo patien. Dayon layden ay denggen kasin? Ay laydenyo abes ay menbalin ay pasolotna?"

²⁸ Iniyawda siya ay mangwani en, "Sika adi nan pasolotna tay papasolot Moses dakami.

²⁹ Getkenmi ay makikalkali si Apo Dios ken Moses ngem nan ipogaw ay deey et adimi pay getken no intoy nagapowana."

³⁰ Dat kanan san lalaki, "Katakataaa obpay sa. Adiyo obpay getken nan nagaowana danapay inpagawis nan matak.

³¹ Getken tako met ay adi id-idngen Apo Dios nan kankanan di managbasol ngem idngena nan mangdaydayaw ken siya ya nan mang-ikkan isnan laydena.

³² Enggana isdin naboliwan nan batawa et maiwed nadnadnge is nangipagawgawis is naiyanak ay kowap.

³³ No egay kagapo ken Apo Dios et adi koma makaikkan isna."

³⁴ Dadat kanan, "Naiyanakka ay managbasol dakapay aped isolsolowan dakami?" Dadat pakaanen siya.

Kaneg Kowap Nan Adi Mamati

³⁵ Issan nangdengan Jesus ay inpakaanda san lalaki danat anapen siya et kanana, "Ay mamatika isnan Iyon-an Am-in di Ipogaw?"

³⁶ Dat kanan san lalaki, "Apo, ibagam od no sino siya tasiyyat mamatiy ken siya."

³⁷ Dat kanan Jesus, "Sya nan iliaem ay makikalkali ken sik-a."

³⁸ "Mamatiy et ken sik-a, Apo," kinwanin san lalaki dat menpalintomeng ay mangdayaw ken Jesus.

³⁹ Dat kanan Jesus, "Imnaliyak isnan batawa tasiyyat mailasinan nan mamati ya adi mamati ken Apo Dios. Nan adi mamati ken Apo Dios et kanegda kowap ngem awnitak pagawisen daida no matatida. Ngem nan aped mangmangwani en makailada tay getkenda kano si Apo Dios et daida nan kowap."

⁴⁰ Nan tap-in di Fariseo ay wada isdi et dinngeda san kinwanina dadat sooten, "Ay kanam en kowap kami abes?"

⁴¹ Dat kanan Jesus, "No getkenyo koma ay kowap kayo et pagawisen Apo Dios dakayo tasiyyat mangpatiyano ken siya ta adina pasabolen dakayo. Ngem gapo tay apedyo kankanan en getkenyo si Apo Dios isonga siya nan mangipabasolana ken dakayo."

10

Si Jesus Nan Kagawisan Ay Menbanbantay

¹ Dat menpangngalig si Jesus ay mangwani en, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan ipogaw ay mangsakyat isnan baked kakalnilo ay baken nan segpana is segpana et mangakew.

² Tay nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo et kedeng nan segpana is segsegpana

³ tay wada nan mangbanbantay isnan segpana ay mangtokab isnan eneb no songgep nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo. No ayagana nan ngadngadan nan kalmilona et gegetkenda nan kalina danat ipabala daida.

⁴ No inpabala daida dat mang-on-ona et onoden nan kakalnilona siya tay imam-atonanda nan kalina.

⁵ Adida aped omon-onod isnan teken ay ipogaw nodi itatgaganda tay adida getken nan kalina."

⁶ Sinodok Jesus di ken daida ngem egayda naawatan nan kayat ay kanan nan ibagbagana ken daida

⁷ isongga dat kasin kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, sak-en nan kanega segpana di pokokan di kalmiloko.

⁸ Ngem am-in ay inmal-ali esakpay omali et kanegda mangakew tay baken tet-ewa nan insolsoloda. Ngem nan mamati ken sak-en et egayda id-idnge daida

⁹ tay sak-en nan segpana et am-in ay omali ken sak-en et awnitak isalakan daida et kanegda nan kalmilok ay songsonggep ya bombalbala ay mangmangan is gawis ay menkatagoda.

¹⁰ Nan mangakew et aped omali ta menakew, menpalti ya mendadael et kedeng ngem inmaliyak tasiyay agtak nan ipogaw is gawis ay biyag et siya na nani biyag ay maid kolangna ken Apo Dios."

¹¹ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Saken nan kagawisan ay mangbanbantay isnan kakalnilo. Nan gawis ay menbanbantay et olay matey gapo is ayyewna isnan kalmilona.

¹² Ngem nan malaglagbowan ay menbanbantay et taynana nan kalmiloko no wadayilaena is dakkel ay atap ay aso ay omala is isdana isnan banbantayana tay bakena kowa daida. Isongga isdan san atap ay aso nan tap-ina danapay patagtagen nan tapina ta mabokada.

¹³ Siya nan gapo ay lomayaw nan menbanbantay tay aped malaglagbowan et kedeng isongga adina paayen nan kalmiloko.

¹⁴⁻¹⁵ Ngem sak-en nan kagawisan ay menbanbantay tay nan ikkanmi ken Ama ay men-gin-ginetek et siya nan kaneg nan

kalmilok tay getkek daida ya mangtekda abes. Et olay mateyak basta matago nan kalmilok.

¹⁶ Wada pay nan tap-in di kalmilok ay egay naitatapi isnan naayda ay naipopokok et masapol ay iyalik daida isna ta idngeda abes nan kalik tasiyay maaam-inda ya ta maeesa nan mangbanbantay ken daida.

¹⁷ Laylayden Ama sak-en tay ikkak nan laydena ay olay siya nan kateyak tapno matagowak kasin.

¹⁸ Maiwed makapatey ken sak-en no adiyak ipalobos tay sak-en et kedeng nan kalebbeng isnan kateyak ya sak-en gedan nan kalebbeng isnan matagowak kasin. Siya na nan inbilin Ama ay ikkak," kinwanin Jesus.

¹⁹ Nan deeyday Judio et ninsisinopyatda kasin gapo isnan kinwanin Jesus.

²⁰ Adoadoo nan mangmangwani en, "Matawtawaw siya tay naan-anitowan. Dayon aped dendenggen nan kankananan?"

²¹ Ngem nan tap-ina et kankananan en, "Nan naan-anitowan et adi makakali is kaneg tona. Ayke kad makaipagawis di anito is kowap?"

Adi Mamati Nan Judio Ken Jesus

²² Isnan pinagtedek et siya nan Fiestan di Daton id Jerusalem.

²³ Wada si Jesus issan fiesta et mendadaan isnan makwani en Bangsal Solomon isnan Templo

²⁴ dat likoben nan Judio siya et kananda, "Tongona pay nan mangibagaam isnan tet-ewa ken dakami? Ibagam kad no sik-a nan Kristo ay inbaan Apo Dios."

²⁵ Dat kanan Jesus, "Inbagak et ken dakayo ngem adi kayo mangpati. Nan ikkak gapo isnan panakabalin Ama et siya dana nan mangipagpagtek ken sak-en

²⁶ ngem adi kayo mamati tay bakenko kalmiloko dakayo.

²⁷ Tay nan kalmilok et idngeda nan kalik ya getkek gedan daida isongga mang-ononodda.

²⁸ Agtak daida is biyag ken Apo Dios ay eng-enggana et adida maisis-ian ken siya ya maiwed makagowad ken daida ken saken.

²⁹ Si Ama nan nangyali ken daida ken sak-en et siya nan kangatowan isnan am-in isongga maiwed makagowad isnan banbantayana.

³⁰ Dakami ken Ama et es-esa kami."

³¹ Dat kasin menpidit nan Judio is bato ta igayangda koma ken siya

³² isongga dat kanan Jesus, "Ngan nan gapo ay manggayang kayo? Adoadoo nan

gawis ay inpail-ilak ken dakayo ay inpaik-ikkan Ama et into isnan naayda nan gapo ay manggayanganyo?"

³³ Dat kanan nan Judio, "Adimi gayangan sik-a gapo isnan gawis ay inik-ikkan nodi nan mangiyisowam isnan awakmo ken Apo Dios dakapay aped ipogaw et kedeng."

³⁴ Dat kanan Jesus, "Ngem naisosolat isnan liblo isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Kaneg kayo dios gedan.'

³⁵ Isonga kinwanina en dios din aap-apoyo ay nangisolsolowana isnan linteg id sang-adom et adi mabalin ay sokatan tako din kinwanin Apo Dios.

³⁶ Sak-en nan pinilin Ama ay inbaana isnan batawa isonga dayon aped kanan en ap-aposek si Apo Dios gapo isnan mangwaniyak en sak-en nan Anakna?

³⁷ No baken nan ipaik-ikkan Ama is ik-ikkkak et adiyo koma patpatiyan sak-en.

³⁸ Ngem no nan ipaikkan Ama nan ik-ikkkak et olay no adiyo patiyan nan kankakanak et patiyenyo koma nan gawis ay inik-ikkkak tasiyyay getkenyo ay tet-ewa ay wada si Ama ken sak-en ya wadaak abes ken siya."

³⁹ Kananda kasiin en depapenda siya ngem danat men-ikolipet ay komaan.

⁴⁰ Dat kasiin somagong si Jesus isnan demang di ginawang ay Jordan ay ninbon-bonyagan Juan et mentee isdi.

⁴¹ Adoadoo nan ipogaw ay inmey ken siya dadat men-asikwani, "Maiwed kaskasdaaw is inik-ikkan Juan ngem tet-ewa nan am-in ay inbagbagana maipanggep ken Jesus."

⁴² Et adoadoo nan namati ken siya isdi.

11

Nan Nateyan Lazaro

¹⁻² Wada id Betania ay ili id Judea nan tolo ay sin-ag-i ay kangadan is Maria, Marta, ya Lazaro. Si Maria ay naay et siya nan nangibokbok isnan menbangko ay lana isnan sakin Apo Jesus danapay iponas nan bookna.* Ninsakit si Lazaro

³ dat omibaa da Maria ken Marta is omey mangibaga ken Jesus en, "Apo, nan gayemmo ay laylaydem et mensaksakit."

⁴ Issan nangdengan Jesus isna danat kanan, "Nan sakit Lazaro et adina ikatey nodi ta maipaila nan panakabalinko ta madaydayaw si Apo Dios ya sak-en abes ay Anakna."

⁵ Si Jesus et laylaydena san tolo ay sin-ag-i

⁶ ngem issan nangdengngana ay mensaksakit si Lazaro dat mentee kayet issan kadana is doway agew

⁷ danat kanan isnan papasolotna, "Somagong tako id Judea."

⁸ Dadat kanan, "Apo, egay nabayag din manggayangan koma nan Judio ken sik-a dakat aped kasiin somagong isdi?"

⁹ Ngem dat kanan Jesus, "Olay, tay sim-poo ya dowa ay olas nan sin-agew isonga wada pay nan waya tako ay mang-ikkan isnan ikkan tako. Kanegna nan mendad-aanan nan ipogaw isnan kag-aw et adi maisagaw tay menpat-a

¹⁰ ngem no mendad-aan isnan labi et maisagaw tay menbolinget."

¹¹ Dat itoley Jesus ay mangwani, "Nan gayem tako ay si Lazaro et naseyep ngemomeyak ay manggido."

¹² Dat kanan nan papasolotna, "Apo, gawis no naseyep tay awnit gomawis."

¹³ Kananda en waay tet-ewa ay naseyep si Lazaro ngem nan kayat Jesus ay kanan et natey et

¹⁴ isonga danat kanan, "Natey si Lazaro

¹⁵ ngem men-gasingak tay maiwedak isnan kad-ana isnan nateyan tasiiy pomigsa nan pammatiyo no ilaeenyu nan ikkak. Entako bawet ilaeen siya."

¹⁶ Si Tomas ay makwani en Ipi et kinwanina isnan iib-ana ay pasolot en, "Makkey tako ken Jesus id Judea ta olay no maitapi tako ken siya ay matey."

Si Jesus Nan Mangtago Isnan Natey Ya Nan Mang-idya Is Biyag

¹⁷ Issan inomdanan da Jesus id Betania et dinatnganda ay epdas naikaob si Lazaro is epat ay agew.

¹⁸ Toloy kilometro nan kaad-addawina id Jerusalem

¹⁹ isonga adoadoo nan Judio ay inmey nangliwliwaliw ken da Marta ken Maria gapo isnan nateyan nan besatda.

²⁰ Issan nangdengan Marta ay omal-ali si Jesus danat omey sab-aten siya ngem si Maria et nataynan isnan baeysa.

²¹ Dat kanan Marta ken Jesus, "Apo, no wadaka isna et egay koma katey nan besatko.

²² Ngem getkek ay olay id wani et idyan Apo Dios ken sik-a nan dawatem ken siya."

²³ Dat kanan Jesus, "Awnit matago san besatmo."

²⁴ Dat kanan Marta, "Owen tay getkek ay awnit matago siya isnan katagowan kasiin di am-in ay natey isnan kaodiyen ay agew."

²⁵ Dat kanan Jesus, "Sak-en nan mangtago isnan natey tay sak-en nan mang-idya is biyag. Am-in ay mamati ken sak-en olay no matey et awnit matago kasiin

²⁶ et daida ay matatago gapo isnan pammatida ken sak-en et adida kaisis-iyen ken Apo Dios. Ay patiyem na?"

* 11:1-2 llaem isnan 12:3.

²⁷ Danat kanan, "Owen, Apo. Mamatiyak ay sik-a nan sinsin-edmi ay omali isnan batawa ay si Kristo ay Anak Apo Dios."

²⁸ Kinwanin Marta di dat somaa et wageyena si Maria ta iyagasaasna ay mangwani, "Inmali nan Apo tako et paayaganaya sik-a."

²⁹ Issan nangdengan Maria isna danat ikakamo et ena sab-aten si Jesus.

³⁰⁻³¹ San deeyda ay Judio ay wada isnan baey da Maria ay mangliwliwliw ken siya et inonodda siya tay kananda en waayomey isnan naikaoban nan besatna ay men-ag-a. Ngem baken obpay is inmayana nodi issan kad-an Jesus tay egay kayet inomdan issan ili tay daan issan nangsabatan Marta ken siya.

³² Inomdan pay si Maria issan kad-an Jesus dat menlokbob isnan sasangangena danapay kanan, "Apo, no wadaka isna et egay koma katey nan besatko."

³³ Inilan Jesus ay men-ag-ag-a siya ya nan Judio ay nakkey ken siya dat dadama nan seg-angna

³⁴ danat sooten, "Ay into nan nangikaobanyo ken siya?" Dadat kanan, "Apo, aka ta entako ilaeen."

³⁵ Dat men-ag-a abes si Jesus

³⁶ isongat dat kanan nan Judio, "Ilaenyok et dadama nan layadna ken Lazaro."

³⁷ Ngem nan tap-inu et kinwanida, "Inpagawisna met san kowap. Ay maid ngeng mabalin is inkana tasiyay egay katey koma si Lazaro?"

Nan Natagowan Kasin Lazaro

³⁸ Inmam-amend nan seg-ang Jesus issan sinmag-enana isnan liyang ay naipay-an san natey ay naeemban is bato.

³⁹ Danat ibilin en, "Kaanenyo nan bato." Ngem dat kanan Marta ay besat san natey, "Apo, adi tay menpeleleteg tay maikap-at ay agew id wani isnan naikaobana."

⁴⁰ Dat kanan Jesus ken siya, "Ay kinalingkingam nan inbagak en no mamatika et laem nan panakabalin Apo Dios?"

⁴¹ Dadat kaanen san bato dat mentagad si Jesus danapay kanan, "Ama, menyamanak tay id-idngem sak-en."

⁴² Getkek ay id-idngem sak-en ngem kanak na tasiyay nan mangdedenje ay naayda et mamatida ay sik-a nan nangibaa ken sak-en."

⁴³ Kinwanina na danat ibibiyad ay mangwani en, "Lazaro, bomalaka."

⁴⁴ Dat bomala ay nabebedbedan nan ledengna ya sikina ya nakokomonan nan angasna is galot. Dat kanan Jesus, "Kaanenyo nan naibebedbed ken siya tasiyay makadaan ay gawis."

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus

Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2

⁴⁵ Adoadi issan deeyday Judio ay inmey nangliwaliw ken da Maria et namatida ken Jesus issan nang-ilaanda isnan kaskasdaaw ay inikkana.

⁴⁶ Ngem nan tap-inu et sinmagongda isnan Fariseo ta ibagada san inikkan Jesus.

⁴⁷ Isongat dat kanan Fariseo ya nan menkangangat ay papadi et inpadagopda nan aap-apon di Judio dadat kanan, "Ay ngan nan ikkan tako ken Jesus tay adoadi nan kaskasdaaw ay ik-ikkana?

⁴⁸ No adi tako pasaldengen nan ik-ikkana et mamati nan am-in ay ipogaw ken siya daet siya nan men-apoda et awnit omali nan menlebbeng ay iRoma et bakasenda nan Templo ya nan il-il tako."

⁴⁹ Ngem si Caifas ay kangatowan ay padi issan deey ay tew-en et kinwanina, "Maiwed polos getkenyo.

⁵⁰ Ay adiyo getken en gawgawis no matey nan esa tapno matago nan kaipoipogaw isnan il-il tako?"

⁵¹ Aped kinwanin Caifas di ay baken nan nemnemna is nagapowana ngem tay siya nan kangatowan ay padi isongat siya nan nangipanemneman Apo Dios en nganggani ay matey si Jesus ta kaanena nan basol di am-in ay Judio

⁵² ngem bakenda kedeng ay Judio nodi nan am-in ay an-ak Apo Dios ay mamati ken siya ay niwakat isnan batawa tasiyay maeesada.

⁵³ Enggana issan deey ay agew et ninemnemnem nan aap-apon di Judio nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus

⁵⁴ isongat egay ninpal-ila si Jesus ya nan papasolotna id Judea nodi inmeyeida nintee isnan ili ay Efraim ay sag-en di bilig.

⁵⁵ Nganngani nan Fiestan di Limmaosan di Anghel isongat adoadi nan ipogaw ay hintikid id Jerusalem tasiyay ikkanda nan lintegda ay masapol ay men-emesda ta makaan nan dakes esapay omdan nan fiesta.

⁵⁶ Anaanapenda si Jesus et issan nadagopanda isnan Templo dadat mensikwani, "Ay ngan nan kananyo? Ay omali ngata siya isnan fiesta?"

⁵⁷ Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo et inbilinda en no waday mangtek isnan kad-an Jesus danat ibaga ken daida ta depapenda.

¹ Enem pay ay agew esapay menlogi nan fiesta dat omey si Jesus id Betania ay ilin Lazaro ay tinagona.

² Nakikan da Jesus isnan insagsaganada ay makan et binmadang si Marta ay mangpanken daida dapay makioobong si Lazaro ken Jesus.

³ Dat alaan Maria nan esay palanggo ay nangina ay menbangko ay lana ay makwani en naldo et ibokbokna isnan sikin Jesus danat ponasan isnan bookna daet napno nan baey isnan bangon nan lana.

⁴ Ngem nan esay pasolot Jesus ay si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken siya et kinwanina en,

⁵ "Dan egay kitdi nailako nan lana ay naay is tolong gasot ta maidya isnan kodoko?"

⁶ Kinwanina di ngem baken gapo tay isakitna nan kodoko nodi tay siya nan manggegeen isnan sipingda et apedna gasgastowen no laydema tay siya di nan ogalina.

⁷ Ngem dat kanan Jesus, "Bay-am si Maria. Tay nan inikkana ken sak-en et insaganaan nan awakko isnan awnitak maikaohan.

⁸ Olay ket wawawawada nan kodokdo ay mabalin ay badanganyo ngem sak-en et adiyak makitete ken dakayo ay engenggana."

⁹ Dinningnan adoado ay Judio ay wada si Jesus id Betania dadat omey isdi. Inmeyda ngem baken si Jesus et kedeng nan gaponanodita ilaenda si Lazaro ay tinagoma.

¹⁰ Isonga dat mentotolag nan deeyday menkangangato ay papadi ta pateyenda gedan si Lazaro

¹¹ tay isnan natagowana et adoado nan Judio ay naisiyan isnan aap-apoda ta matatida ken Jesus.

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40

¹² Issan kawakgatana nan kaipoipogaw ay inmey makifiesta et dinngeda ay domatdateng si Jesus id Jerusalem

¹³ isonga dadat omala is lamos ay iyap-apda isnan daanen Jesus isnan enda mangsab-atang ken siya dadapay ibogboway mangmangwani en, "Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali tako. Mabindisyonan nan inbaan Apo Dios ay omali mentolay ken datako ay Judio."

¹⁴ Si Jesus et mensasakay isnan anak di kabayo. Et siya nan katongpalan nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin ay naay,

¹⁵ "Dakayo ay ijerusalem, adi kayo omeg-egyat tay naay omal-ali nan Aliyo ay mensasakay isnan anak di kabayo."

¹⁶ Nan papasoltna et egayda naawatan nan kayatna ay kanan ngem isnan sinmagongan Jesus id daya et siya nan nangnemnemanda isdin naisolat id kasin maipanggep ken siya tay tinmet-ewa ay naikkan ken siya.

¹⁷ Nan nang-ila isdin nang-ayagan Jesus ken Lazaro isnan liyang ay nangtagowana ken siya et inpadamagda nan inommat.

¹⁸ Siya di nan gapona ay adoado nan nangsab-at ken Jesus tay dinngeda nan inikkana ay kaskasdaaw.

¹⁹ Ngem nan Fariseo et nin-asikwanida kayet en, "Ilaenyo, maid maikkan tako tay omon-on-onod ken siya nan am-in ay ipogaw isnan batawa."

Inpagtek Jesus Nan Nganngani Ay Katedanya

²⁰ Wadada nan baken Judio ay nagapo id Grecia ay inmey id Jerusalem ay makifiesta dadapay mendayaw ken Apo Dios.

²¹ Dadat omey ken Felipe et kananda en, "Apo, laydenmi ay mang-ila ken Jesus." (Si Felipe san iBetsaida id Galilea.)

²² Dat omey ibagan Felipe ken Andres ta omeyda ipagtek ken Jesus.

²³ Dat kanan Jesus, "Nganngani nan kateyak ya nan kaipangatowak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.

²⁴ Nan awnitak maikaohan et siya nan kaneg nan mais-ekan nan esay bowa tay no adi kais-ek et adi bomgas ngem no mais-ek et awnit bomgas is adoado. Kaneg nan awnitak mateyan et awnit adoado nan maisalakan.

²⁵ Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is ay-ayywewana et awnit matey met laeng. Ngem nan adi mang-ayywew isnan awakna isnan naay batawa gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana.

²⁶ Nan manglayad ay menpabaa ken sak-en et masapol ay mang-on-onod tasiyaw olay intoy kad-ak et wada siya abes isdi. Tay am-in ay menpabaa ken sak-en et awnit patpatgen Ama."

²⁷ Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Id wani et mangangawngaw nan nemnemko. Ngan ngata nan kanak ken Ama? Ay kanak ngen en, 'Ama, ilisim koma sak-en isnan naay ommat ken sak-en?' Ngem adi tay siya na nan gapo ay inmaliyak."

²⁸ Danat kanan ken Apo Dios en, "O Ama, ipailam nan kadayawan nan ngadanmo."

Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, "Inpailak nan kadayawak isnan inik-ikcam et awnitak ipaila kasin."

²⁹ San tinmatakdeg isdi et dinngeda san kali ngem kananda en waay ninkido. Nan tap-inna et kinwanida en nakitoya nan essay anghel ken siya.

³⁰ Ngem dat kanan Jesus, "San kali ay dingeoy et bakenak is maipadngeana nodi ken dakayo.

³¹ Id wani et nan menlogiyan nan kabanagan nan ipogaw isnan batawa ya id wani nan kaabakan Satanas ay ap-apon di adi mamati.

³² No maipangatowak et awisek am-in nan kaipoipogaw ta mamatiken sak-en."

³³ Kinwanina na ta ipagtekna nan kateyana ay mailansa siya isnan kros.

³⁴ Dadat kanan, "Damen kanan en masapol ay maipangato ta matey nan Iyon-an Am-in di Ipogaw dapay kanan nan linteg en nan Kristo et matatago ay eng-enggana? Ay sino obpay nan Iyon-an Am-in di Ipogaw? Ay baken siya nan Kristo?"

³⁵ Dat kanan Jesus, "Sak-en nan silaw et sin-awayan pay et kedeng nan menteak ken dakayo. Isonga omali kayo isnan silaw tay kakad-ana pay ken dakayo ta adi kayo kalabiyan. Tay nan mendad-aan isnan menbolinget et adina getken nan omay-ayana.

³⁶ Iso ngalod nga mamati kayo ken sak-en ay silaw isnan kakad-ak ken dakayo tapno matatanggewan nan nemnemyo."

Nan Egay Namatiyan Nan Judio

Kinwanin Jesus di dat komaan et itabonanada daida.

³⁷ Olay no inpailana nan adoado ay kaskasdaaw isnan kad-anda et egayda kayet namati ken siya

³⁸ et siya nan katongpalan din insolat Isaiaay mamadton Apo Dios id sang-adom ay naay,

"Apo, maiwed namati isnan inbagbagami ya maiwed gedan namati isnan inpail-ilam ay panakabalinmo."

³⁹ Nan gapo ay egayda namati et insolat gedan din si Isaiaay en,

⁴⁰ "Kaneg kinollaw Apo Dios nan dalon mang-adi ay mamati ya impaktegna nan toktokda tay adida layden ay mangnemnem isnan tetewa isonga bobolagenda dadapay towengen tay adida layden ay omali ken sak-en ta pakawanek nan basolda."

⁴¹ Kinwanin Isaiaay na tay inilana nan kinadio Kristo id sang-adom danat ibaga nan maipanggep ken siya.

⁴² Ngem olay no kaneg todi et ado nan aap-apon di Judio ay namati ken Jesus ngem egayda inpapagtek tay omegyatda isnan Fariseo tay no getkenda et adida ipalobos ay maitapida isnan sinagogada

⁴³ ya tay laylaydenda ay madaydayaw isnan ipogaw mo nan madayawanda ken Apo Dios.

⁴⁴ Dat kasin menkali si Jesus et ibibiyadna ay mangwani en, "Nan mamatiken sak-en et bakenak kedeng is patiyenda nodi nan nangibaa gedan ken sak-en

⁴⁵ tay nan nang-ila ken sak-en et inilana gedan nan nangibaa ken sak-en.

⁴⁶ Inmaliyak ay silaw isnan batawa ta tanggewak nan nemnem am-in nan mamati ken sak-en ta adida mentetee isnan menbolinget.

⁴⁷ Nan mangdenge isnan kalik danat adi tongpalen et bakenak is mangipabasol ken siya tay egayak inmali isnan batawa ay mangipabasol isnan ipogaw nodi inmaliyak ay mangisalakan ken daida.

⁴⁸ Ngem wada nan mangpabasol isnan mang-adi ken sak-en ya nan kankanak tay nan mangpabasol ken daida et siya nan tetewa ay kinkinwanik isonga awnit madosada isnan kaodiyay ay agew.

⁴⁹ Tay bakenak is kanemnem isnan kinkinwanik nodi inbilin Ama ay nangibaa ken sak-en nan masapol ay kanak.

⁵⁰ Tay getkek ay nan bilin Ama nan mangidya is biyag ay maid patenggana isonga nan inbilin Ama nan ibagbagak."

13

Nan Nangdenasan Jesus Isnan Papasoltna

¹ Nganngani nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et getken Jesus ay siya nan ko-maanana isnan batawa ay somagongana ken Amana. Et siya na nan timpo ay mangipilaana ay maid kolang di layadna isnan ipogawa isnan batawa tay enggana isdin damo et linaylayadna daida.

² Idi mangmangan si Jesus ya nan papasoltna isnan labi dat ipanemnem Satanus ken Judas ay anak Simon Iscariote en id wani ay labi nan mangisipsipana ken Jesus.

³ Ngem si Jesus et getkena ay inidyan Amana nan am-in ay panakabalin ken siya ya getkena gedan ay si Apo Dios nan naga-powana ya nan somagongana.

⁴ Dat tomakdeg et kaanena nan nin-ooson ay badona dat men-ibalikes is towalya.

⁵ Danat pay-an nan palanggana is danom et denasana nan papasoltna danapay ponasan issan towalya ay inbalikesna.

⁶ Idi inomdan si Jesus ken Simon Pedro dat kanan Pedro, "Apo, ay sik-a nan mangdenas ken sak-en dapay apomi sik-a?"

⁷ Dat kanan Jesus, "Adim pay maawatanan naay ay ik-ikkak ngem awnit to met laeng getkem."

⁸ Dat kanan Pedro, "Adiyak layden ay sika nan mangdenas ken sak-en." Dat kanan Jesus, "Ngem no adiyak denasan sika et adika et maibilang ay pasolotko."

⁹ "Apo, baken ngalod kedeng nan sikik is owasam nodi nan ledengko ya nan toktokko gedan," kinwanin Pedro.

¹⁰ Ngem dat kanan Jesus, "Nan epdas ninemes et adi masapol ay men-emes kasin tay nadalos et nodi kedeng nan sikina is made-nasan. Dakayo et nadalos kayo malaksig nan esa."

¹¹ Getken Jesus nan awnit mangisipsip ken siya isonga siya nan gapo ay kinwanina en bakenda nadalos am-in.

¹² Idi dinenasana daida dat menbado kasin et makitokdo ken daida. Danat sooten, "Ay maawatanyo san inikkak ken dakayo?

¹³ Kankananyo ken sak-en en Mistolo ya Apo et osto nan kananyo tay tet-ewa.

¹⁴ Iso ngalod nga no sak-en ay Apoyo ya Mistoloye et ipababak nan awakko ta denasak dakayo et masapol abes ay mendinnenas kayo ya adiyo pangangatowen nan awakyo.

¹⁵⁻¹⁶ Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, maiwed baa is nangatngato mo nan apona ya maiwed naibaa is nangatngato mo nan nangibaa ken siya. Isonga sak-en ay apoyo et inpailak di ken dakayo tasiyay ikkanyo abes nan inikkak.

¹⁷ No getkenyo ya maawatanyo dana et nagasat kayo no tongpalenyo."

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Mangisipsip Ken Siya

Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luc. 22:21-23

¹⁸ "Ngem baken kayo am-in is pangwaniyak en nadalos kayo tay getkek nan nemnemyo ay pinilik. Ngem masapol ay maikkan na ta matongpal din naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay naay, 'Nan esa ay nakikan ken sak-en et mangisipsip.'

¹⁹ Ibagak na ken dakayo esapay ommat tasiyay no matongpal et awnit mamati kayo ay sak-en nan Kristo ay inbaan Apo Dios.

²⁰ Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan mangidnge isnan ibaak et mangidnge gedan ya nan mangidnge et idngena gedan nan nangibaa ken sak-en."

²¹ Kinwanin Jesus di dat dadama ay manggangawngaw nan nemnemna isonga danat kanan, "Ibagak nan tet-ewa et mangisipsip nan esa ken dakayo."

²² Dat men-asila nan papasolotna tay adida getken no sino ken daida nan kankanana.

²³ Nan tomotokdo isnan sag-en Jesus et siya nan pasolot ay laylaydema

²⁴ dat sinyasan Simon Pedro siya ta sootena ken Jesus no sino ken daida nan kankanana.

²⁵ Isonga dat somag-en ken Jesus san deey pasolot et sadagana siya danapay sooten, "Apo, ay sino ken dakami nan kankanan?"

²⁶ Dat kanan Jesus ken siya et kedeng, "Siya nan mang-idaak isnan itab-awko ay tinapay." Isonga dat omala is tinapay et itab-awna danat idya ken Judas ay anak Simon Iscariote.

²⁷ Idi alaan Judas san tinapay dat kapten Satanas siya.

Dat kanan Jesus ken siya, "Ikkam ay dagos nan wada isnan nemnemmo."

²⁸ San kinwanin Jesus ken Judas et egay naawatan nan papasolotna ay mangmangan

²⁹ ngem gapo tay si Judas nan manggegeen isnan sipingda et inpagalopda en inbagan Jesus en omey lomako is osalenda isnan fiesta wенно agtana nan kodokdo.

³⁰ Kinan pay Judas san tinapay dat bomala. San kinmaanana et nalabi.

Masapol Ay Menlinayad Nan Papasolot Jesus

³¹ Issan kinmaanan Judas dat kanan Jesus, "Maipaila nan kadayawak id wani ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ya siya abes nan maipailaan nan kadayawan Apo Dios.

³² Et no maipaila nan madayawan Apo Dios gapo ken sak-en et siya met laeng nan mail-an nan kinadayawko ay Anakna et maikkan ay dagos.

³³ An-akko, sin-awayan pay et kedeng nan kawad-ak ken dakayo. Awnit kayo mang-an-an ngem ibagak ken dakayo id wani din inbagak isnan aap-apon di Judio en adi kayo makaey isnan omayak.

³⁴ Naay di balbalo ay bilin ay ipagtekko ken dakayo. Masapol ay menlinayad kayo. Kaneg nan pananglayadko ken dakayo nan ikkanyo koma ay menlinayad.

³⁵ No menlinayad kayo et siya nan mangipagtek isnan am-in ay ipogaw en tet-ewa ay papasolotko dakayo."

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34

³⁶ Dat sooten Simon Pedro, "Apo, ay intoy omayam et en?" "Adi mabalin ay omonodka ken sak-en id wani ngem esaka met laeng omonod," kinwanin Jesus.

³⁷ Dat kayet sooten Pedro, "Apo, ayta dan adi mabalin ay omonodak ken sik-a id wani dapay olay mateyak gapo isnan pammatic ken sik-a?"

³⁸ Dat kanan Jesus, "Kanam en olay no mateyka gapo isnan pammattim ken sak-en ngem ibagak nan tet-ewa ken sik-a et esapay mentan-o nan manok et mamiloka ay mangisot."

14

Si Jesus Nan Daan

¹ Dat itoley Jesus ay mangwani ken daida, "Olay no ngan di ommat et adi kayo koma mendanag nodi mamati kayo ken Apo Dios ya mamati kayo gedan ken sak-en."

² Tay nan kad-an Ama et omanay ay menteean di kaipoipogaw et omeyak ay mangisagana isnan menteanyo. Egayak koma inbagana no baken tet-ewa.

³ Et isnan omayak ay mangisagana isnan awnityo mentean, awnitak somagong ay mang-ayag ken dakayo tasiyay makitee kayo isnan kad-ak.

⁴ Getkenyo met nan daan ay omey isnan omayak."

⁵ Dat kanan Tomas ken siya, "Apo, adimi getken nan omayam isonga adimi gedan getken nan daan ay omey isdi."

⁶ Dat kanan Jesus, "Sak-en nan daan tay kedengak is kagapowan di biyag ya kedengak is mangibagbaga isnan tet-ewa et maiwed makaey ken Ama no adi mendaan ken sak-en.

⁷ No tet-ewa ay mangtek kayo et getkenyo gedan si Ama et enggana id wani kanegyo inila siya tay nang-ila kayo."

⁸ Dat kanan Felipe, "Apo, ipailam ngalod si Amam ken dakami ta mapnek kami."

⁹ Dat kanan Jesus, "Felipe, nabayag ay wadaak ken dakayo dakapay adi mangtek kayet? Nan nang-ila ken sak-en et inilana gedan si Ama. Ngem dakan kayet kanan en ipailak si Ama?"

¹⁰ Ay adim patien ay wadaak ken Ama ya wada abes si Ama ken sak-en? Nan inbagbagak ken dakayo et bakenak is nagapowana nodi si Ama tay siya nan mangipakalkali ken sak-en.

¹¹ Mamati kayo koma ay wadaak ken Ama ya wada abes si Ama ken sak-en. Ngem no adi kayo mamati isnan ibagbagak et mamati kayo koma gapo isnan naayda ay ik-ikkak.

¹² Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan mamati ken sak-en et awnit ikkana nan ik-ikkak. Owen, dadakke pay mo da tona nan ikkana tay omeyak ken Ama.

¹³ Isonga am-in ay dawatenyo gapo isnan mangtalkanyo isnan kabaelak et tongpalek tasiyay maidaway si Ama isnan ik-ikkak ay Anakna.

¹⁴ Owen, gapo isnan talekyo ken sak-en et olay am-in ay dawatenyo isnan ngadanko et awnitak ikkan."

Nan Nangibagaan Jesus En Omali Nan Ispirito Santo

¹⁵ Intoloy Jesus ay mangwani en, "No laylaydenyo sak-en et tongpalenyo nan bilinko.

¹⁶ Awnitak dawaten ken Ama ta omibaa is teken ay mangbadang ay makitee ken dakayo ay eng-enggana

¹⁷ et siya nan Ispirito Santo ay mangipagtek isnan tet-ewa. Nan adi mamati ken sak-en et adida dawaten nan Ispirito Santo tay adida maimatonan siya. Ngem dakayo et gegetkenyo siya tay wada siya ken dakayo ay eng-enggana.

¹⁸ Adiyak taynan dakayo ay kaneg ngoso tay awnitak kasin somagong.

¹⁹ Isnan sin-awayan et awnit adi mangilila nan adi mamati ken sak-en ngem dakayo ay mamati et awnit ilaenyo sak-en. Et gapo tay matagowak kasin isonga awnit kayo abes matagotago.

²⁰ No omdan nan agew ay deey et getkenyo ay wadaak ken Ama et wada kayo ken sak-en ay kaneg nan kawadak ken dakayo.

²¹ Nan mangdenge isnan bilinko danat tongpalen et siya nan manglaylayad ken sak-en. Nan manglaylayad ken sak-en et laylayden Ama ya laylaydek abes isonga awnitak ipagtek ken siya nan am-in ay maipanggep ken sak-en," kinwanin Jesus.

²² Dat kanan Judas (baken si Judas Iscariote), "Apo, dakan aped ipagtek nan kai-pogawko ken dakami et kedeng ay baken isnan am-in ay ipogaw?"

²³ Dat kanan Jesus, "Nan manglaylayad ken sak-en et tongtongpalena nan ibagbagak. Siya gedan et laylayden Ama isonga dakami ken Ama et awnit kami omali ay makitee ken siya.

²⁴ Ngem nan adi manglaylayad ken sak-en et adina tongtongpalen nan ibagbagak. Bakenak is nagapowan nan kali ay dinngyeo nodi nagapo ken Ama ay nangibaa ken sak-en.

²⁵ Ibagbagak am-in dana tay daanak ken dakayo.

²⁶ Ngem awnit ibaan Ama nan bomabang ay si Ispirito Santo ay mangipagtek isnan maipanggep ken sak-en. Awnitna itdo nan maipanggep isnan am-in ay gawis ya ipanemnemna am-in nan inbagbagak ken dakayo.

²⁷ Adi kayo madandanagan ya omeg-egyat tay idyak nan lamnin ken dakayo ta menlamlamin kayo et nan naay ay lamnin ay magapo ken sak-en et maiwed kaneg di kagawisna isnan batawa.

²⁸ Dinngyeo san inbagak ay awnitak taynan dakayo ngem awnitak kasin somagong. No linaylayadyo sak-en et men-

gasing kayo tay omeyak ken Ama ay nan-gatngato mo sak-en.

²⁹ Inbagak na id wani ken dakayo esapay ommat tasiyay no ommat et pomigsa koma nan pammatiyo ken sak-en.

³⁰ Adiyak bayabayagen ay makikalkali ken dakayo tay omal-ali si Satanas ay apapon di adi mamati ay ipogaw. Maiwed kabaelana ken sak-en

³¹ Ngem ipalobosko ay ikkana nan kayatna ay ikkan tasiyay ipailak isnan am-in ay ipogaw ay laylaydek si Ama isonga tongtongpalek am-in ay ibagbagana ken sak-en.

Ala, akayo ta entako."

15

Si Jesus Nan Kanega Kaiw

¹ Intoloy Jesus ay mangwani, "Sak-en nan kanega kaiw et si Ama nan mang-ay-ayowan.

² Kaanena am-in nan panga ay adi bom-bomgas. Ngem nan bomboengas ay panga kaanena nan pingpingina ay adi bomboengas tasiyay ad-addo nan ibgasa.

³ Kanegyo nan panga ay bomboengas tay nadalosan kayo tay patiyyeno nan inbagak ken dakayo.

⁴ Isonga itoltoloyyo ay mangtaltalek tasiyay menteteeak ken dakayo. Tay no adi kayo mangtaltalek et adi kayo makaikkan is gawis. Kaneg nan panga et adi mabalin ay bomgas mo makaanen isnan poona.

⁵ Sak-en nan kanega poon di kaiw et dakayo nan kanegna panga. Nan mangtaltalek ken sak-en et menteteeak ken siya et awnit adoadu nan ik-ikkana ay gawis tay no maiwedak et adi kayo makaikkan is gawis.

⁶ Isonga nan adi maitoloy ay mentetee ken sak-en et maiwasit ay kaneg nan panga ay maango dat maponok et mapoowan.

⁷ Ngem no itoltoloyyo ay mentetee ken sak-en ya idngeyo nan kalik dakayot ibaga nan kayatyo ken Ama et awnit maikkan ken dakayo.

⁸ Siya na nan pakaidayawan Ama, no gawis nan ikkanyo et kaneg kayo bom-gas is ado ta mangipail-anyo ay pasolotko dakayo.

⁹ Laylaydek dakayo ay kaneg nan pananglayad Ama ken sak-en isonga adiyo taytaynan nan layadko ken dakayo.

¹⁰ No tongpalenyo nan bilinko ay kaneg nan ikkak ay mangtongpal isnan bilin Ama et adi makak-aan nan layadko ken dakayo ay kaneg nan layad Ama ken sak-en ay adi makak-aan.

¹¹ Inbagak na ken dakayo tasiyay maki-gasgasing kayo ken sak-en ay eng-enggana.

¹² Siya na nan ibilinko, menlinlinayad kayo ay kaneg nan ikkak ay manglayayad ken dakayo.

¹³ Nan kadakkelan ay layad ay ipailan nan ipogaw et olay matey siya basta matago nan gagayyemna

¹⁴ et dakayo nan gagayyemko no tong-palenyo nan bilinko.

¹⁵ Id wani gagayyem nan pangwanik ken dakayo tay inbagak ken dakayo nan am-in ay dinngek ken Ama isonga baken et baa nan pangwanik ken dakayo tay nan baa et adina getken nan ik-ikkana nan apona.

¹⁶ Baken kayo is nangpili ken sak-en ay mangisolo ken dakayo nodi sak-en nan nangpili ken dakayo. Pinilik dakayo ay omey mang-ikkan is gawis et siya nan kanegyo begas ay adi kaam-am-amin et ited Ama ken dakayo nan am-in ay dawatenyo isnan ngadanko tay mamati kayo ken sak-en.

¹⁷ Ibagak kasin san inbagak ken dakayo, menlinlinayad kayo."

Nan Mang-aamisan Nan Adi Mamati Ken Jesus Isnan Papasolotna

¹⁸ Kinwanin pay Jesus en, "Adi kayo masdaaw no aamisen nan adi mamati ken sak-en dakayo tay inilayo nan inkanda ay nang-aamis ken sak-en.

¹⁹ No kanegyo koma nan adi mamati et laylaydenda dakayo tay ib-ada dakayo. Ngem bakenyo kaneg daida tay pinilik dakayo ay mamati ken sak-en isonga siya na nan gapo ay aamisenda dakayo.

²⁰ Nenemnemenyo nan inbagak ken dakayo ay maiwed baa is nangatngato mo nan apona. No inaamisda sak-en et awnitda aamisen abes dakayo. Ngem no tinongtongpaldha koma nan inbagbagak et tongpalenda abes nan ibagbagayo.

²¹ Ngem awnit ikkanda na am-in ken dakayo gapo ken sak-en tay adida od mamati ken Apo Dios ay nangibaa ken sak-en.

²² No egayak koma inmali ay ninkali ken daida et bakenda basol nan adida mang-patiyan ken sak-en. Ngem id wani maiwed et ilasonda isnan basbasolda.

²³ Tay nan mang-adi ken sak-en et adyana gedan si Ama.

²⁴ Bakenda koma basol nan adida mang-patiyan ken sak-en no egayak inpaila ken daida nan kaskasdaaw ay maiwed polos makaikkan. Ngem id wani ay olay inilada nan inik-ikkak et adyanda kayet dakami ken Ama isonga dadama nan basolda.

²⁵ Ngem masapol ay ommat dana tasiyay matongpal nan insolat din mamadto id kasin ay naay, 'Adyanda sak-en ay maiwed gapo na.'

²⁶ Awnitak ibaa ken dakayo nan Ispirito Santo ay magapo ken Ama tasiyay

badbadangana dakayo ay eng-enggana. Siya nan mangpaneknek isnan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en.

²⁷ Et dakayo abes nan mangibaga isnan maipanggep ken sak-en tay nai-boboboboweg kaya ken sak-en engganay inilogik ay men-isolo et getkenyo nan kaipogawko.

16

¹ Inbagak na ken dakayo tasiyay adiyo kalkalingkingan nan pammatiyo olay ngan di awnitda ik-ikkan ken dakayo

² tay awnit adida ipalobos ay maitapi kayo isnan sinagogada gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Owen, awnit omdan nan timpo ay nan mangpatey ken dakayo et kananda en nan inikkanda et siya nan layden Apo Dios.

³ Siya na nan ikkanda ken dakayo tay adida getken si Ama ya sak-en.

⁴ Ngem ibagbagak na tasiyay mo ikkanda na ken dakayo dayot manemnem nan inbagbagak."

Nan Ikkana Nan Ispirito Santo

"Egayak inbaga na id kasin tay daanak ken dakayo

⁵ ngem id wani ibagak na tay so-magongak et isnan nangibaa ken sak-en. Ngem dan maiwed mensoot ken dakayo no intoy somagongak?

⁶ Getkek ay menseseg-ang kayo gapo isnan inbagbagak

⁷ ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo, pagawisanyo met laeng nan komaanak tay no adiyak komaan et adi mabalin ay omali nan Ispirito Santo ken dakayo ngem isnan komaanak et ibaak siya ta badbadangana dakayo.

⁸ Et isnan omaliyana awnit ipagtekna isnan adi mamati ken sak-en nan maipanggep isnan basolda. Ipagtekna gedan nan maipanggep isnan kinagawisko ya ipagtekna gedan nan maipanggep isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw isnan batawa.

⁹ Nan maipanggep isnan basol et nan mangtekanda ay nakabasolda isnan egayda nangpatiyan ken sak-en.

¹⁰ Nan maipanggep nan kinagawisko et nan mangtekanda ay sak-en nan pinilin Apo Dios ay mang-ikkan isnan laydena ya nan omayak ken siya ay awnit adi kayo mang-ilila.

¹¹ Nan maipanggep isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et nan mangtekanda isnan nabananagan Satanas ay ap-apon di adi mamati ya nan am-in ay baana.

¹² Adoadu pay nan ibagak koma ken dakayo ngem id wani adiyo pay laeng maawatan.

¹³ Ngem olay tay no omali nan Ispirito Santo et siya nan mangipagtek ken dakayo isnan am-in ay tet-ewa. Nan awnitda itido et baken nan nemnemna is kagapowanoda nodi nan dengngena ay ibagbagan Apo Dios danapay ipagpagtek nan awnit om-ommat.

¹⁴ Madayawak gapo ken siya tay awnit idana nan kayatko ay ibaga ken dakayo.

¹⁵ Tay nan nemnem Ama et siya abes nan nemnemko isongsa inbagak en awnit id-an nan Ispirito Santo nan kayatko ay ibaga ken dakayo."

Nan Mang-ilaanda Kasin Ken Jesus

¹⁶ Intoloy Jesus ay mangwani, "Isnau madandan ay agew awnit adiyo il-ilaen sak-en ngem adi mabayag et awnit mangila kaya kasin."

¹⁷ Dat kanan nan tap-in nan pasolot Jesus isnan iib-ada, "Ngan ngen nan kayat ay kanan nan inbagana en isnan madandan ay agew et adi tako il-ilan siya ngem adi mabayag datakot ilaeen kasin siya ya nan kinwanina gedan en omayana ken Amana?"

¹⁸ Dadat men-asisoot en, "Ngan nan kayatna ay kanan isnan madandan ay agew? Adi tako maawatanan ibagbagana."

¹⁹ Getken Jesus ay kayatda ay sooten ken siya isongsa danat kanan ken daida, "Ay men-asisoot kayo gapo isnan inbagak en isnan madandan awnityo adi il-ilaeen sak-en ngem adi mabayag dakayot mang-ila kasi?

²⁰ Dengenyo pay nan ibagak ken dakayo, awnit kayo men-agá dakayopay menseseg-ang gapo isnan awnit ommat ken sak-en dapay men-gasgasin nan adi mamati. Owen, awnit kayo menseseg-ang ngem awnit kayo kasin gomasing.

²¹ Kaneg nan omanakan nan babai et kaseseg-ang nan ilana gapo isnan menpasikalana ngem no epdas binmala nan onga et kalingkingana et nan sakitna gapo isnan gasingna isnan onga.

²² Kaneg abes ken dakayo, id wani menseseg-ang kayo ngem nan awnitak mang-ilaan kasin ken dakayo et awnit kayo men-galalasing. Owen, gasing ay maiwed makakaan ken dakayo.

²³ Ngem no mang-ila kayo kasin et bakenak is mendawdawatanyo nodi ken Ama. Owen, itedna nan am-in ay dawatenyo ken siya no iyosalyo nan ngadanko.

²⁴ Enggana id wani et maiwed dinawatyo ken Ama ay maipoon isnan pammatiyo ken sak-en. Mendawat kayo et awnit maagtan kayo tasiyay maid kolang di gasingyo."

Inabak Jesus Si Satanas

²⁵ Intoloy Jesus ay mangwani, "Panggalig nan inik-ikkak ay nangsodsodok is dana ken dakayo ngem awnit omdan nan timpo ay adi masapol ay menpangngaligak ay mensodsodok ken dakayo nodi ipapadawesko ay mangipagtek isnan tet-ewa maipanggеп ken Ama.

²⁶ No omdan nan timpo ay deey awnit siya nan mendawdawatanyo tay idyak nan kalebenganyo ay mendawat et adiyet masapol ay idawdawatak dakayo

²⁷ tay laylayden Ama dakayo isonga itedna nan dawatenyo. Laylaydena dakayo gapo tay laylaydenyo sak-en ya patiyenyo ay nagapowak ken Apo Dios.

²⁸ Nagapowak ken Ama daket omali isnan batawa ngem id wani et taynak nan batawa tay somagongak ken Ama."

²⁹ Dat kanan nan papasoltna ken siya, "Ilaem, maawatanmi nan kankanan id wani tay adim dadlo ipapangngalig.

³⁰ Id wani getkenmi ay getkem am-in isonga adi masapol ay mensoot kami ken sik-a tay getkem nan wada isnan nemnemmi. Siya na nan mangpatiyanmi ay nagapoka ken Apo Dios."

³¹ Dat kanan Jesus, "Ay mamati kayo dadlo id wani?

³² Ngem nganngani ay omdan nan timpo ay awnit kayo masis-ian tay wasdin somaa et mataynanak ay maeesa. Ngem adiyak kaeesa tet-ewa tay wada si Ama ken sak-en.

³³ Inbagak na ken dakayo tasiyay menlamlamnin kayo isnan maitatapiyanyo ken sak-en tay awnit paligaten nan adi mamati dakayo. Ngem olay, papigsaenyo kayet nan nemnemyo tay inabakko si Satanas ay appon nan adi mamati ya nan am-in ay anito."

17

Nan Lowalon Jesus

¹ Nakwas pay ay kinwanin Jesus na dat mentangad id daya et kanana, "Ama, inomdan et nan kateyak. Ipailam nan kinapategko tasiyay maipaila abes nan kinapategko ken sak-en.

² Tay inyalim nan kalebengak isnan am-in ay ipogaw tasiyay agtak is biyag ay maid patenggana nan am-in ay mamati ken sak-en.

³ Nan gapo ay matagotago nan ipogaw ay eng-enggana et nan pangtekanda ay sik-a et kedekeng nan tet-ewa ay Dios ya nan pangtekanda ken sak-en ay Kristo ay inbaam.

⁴ Inailak nan kinadiosmo isnan ipogaw isnan batawa tay kinwasko nan inbagam ay ikkak.

⁵ Ama, pasagongem sak-en isnan kad-am dakat mangipateg ay kaneg san panangipategko ken sak-en issan kakad-ak ken sik-a esapay maboliw nan batawa.

⁶ Impagtekko nan maipanggеп ken sik-a isnan ipogaw ay inyalim ken sak-en tay ipogawmo daida dakat iyalu ken sak-en. Tinongtongpalda nan kalim

⁷ et id wani getkenda ay sik-a nan nagapowan am-in nan inik-ikkak.

⁸ Inbagak am-in ken daida nan inbagam ken sak-en et pinatida. Getkenda ay tet-ewa ay nagapowak ken sik-a ya sik-a nan nangibaa ken sak-en

⁹ isonga ilol-owalowak daida. Baken nan adi mamati is ilol-owalowak nodi nan mamati tay ipogawmo ay inyalim.

¹⁰ Am-in ay ipogawko et ipogawmo gedan kaneg nan ipogawmo et ipogawko abes et daida nan nangipaila isnan kinapategko.

¹¹ Id wani somagongak ken sik-a tay komaanak isnan batawa ngem mataynanda isna. Manakabalin ay Ama, aywanam daida isnan panakabalinmo tasiyay maeesa nan nemnemda ay kanegta.

¹² Isnan kawadak ken daida et inaywanak daida isnan panakabalinmo ay inyalim. Inaywanak daida et maiwed naisisiany nodi kedeng nan esa ay manglayad ay maisiyan tasiyay matongpal din naisolat ay kalim id kasin.

¹³ Nganngani ay somagongak ken sik-a isonga ibagak dana ta dengen nan papasolotto esakpay taynan daida tasiyay makigasgasingda ken sak-en.

¹⁴ Impagtekko nan kalim isnan papasolotto ngem inaamis nan adi mamati daida tay bakenda od ib-a daida ay kanegko ay bakenko gedan ib-a daida.

¹⁵ Adiyak kanan en pakanem daida isnan batawa nodi dawatek ta aywanam daida isnan panakabalin Satanas.

¹⁶ Tay nan papasolotto et bakenda kaneg nan adi mamati nodi kanegda sak-en.

¹⁷ Nan kankanan et tet-ewa isonga ipagtekmo ken daida nan maipanggеп ken sik-a ta maisiyanda isnan ngawi tasiyay makaikkanda isnan laydek ay ikkanda.

¹⁸ Nan inikkam ay nangibaa ken sak-en et siya abes nan ikkak ay mangibaa ken daida ay omey isnan il-li isnan batawa ay mangipadamag isnan maipanggеп ken sik-a.

¹⁹ Gapo ken daida et mensaganaak ay matey tasiyay madilosanda tet-ewa ken sik-a.

²⁰ Baken kedeng nan naayda ay papasolotto is ilol-owalowak nodi olay nan am-in ay awnit mamati ken sak-en gapo isnan mangisolsolowanda isnan maipanggеп ken sak-en.

²¹ Ilowalowak daida ta maeesa koma nan nemnemda ay kanegta. Maitapida koma ken daita ay kaneg nan kawad-ak ken sik-a ya nan kawad-am ken sak-en tasiyay patiyan nan ipogaw ay inbaam sak-en.

²² Siya di nan kinwanina tasiyay matong-pal san inbagana en, "Ama, maid polos naisis-iyan isnan am-in ay inyalim ken saken."

²³ Wadaka ken sak-en ya wadaak abes ken daida isonga maeesada tasiyay maipaila isnan ipogaw ay inbaam sak-en ya laylaydem daida ay kaneg nan pananglayadmo ken sak-en.

²⁴ Ama, linaylayadmo sak-en esapay maboliw nan batawa et siya di nan gapo ay inyalim nan kinadiosmo. Laydek ay daida ay mamatimken sak-en et maitapida ken sak-en id daya ta ilaenda abes nan kinadiosko.

²⁵ Ama ay nalinteg, nan adi mamatimken sak-en et addita getken sik-a ngem getkek sik-a ya getken nan mamatimken sak-en.

²⁶ Tay inpailak ken daida nan kinadiosmo et itoltoloyko ay mangipagtek tasiyay men-linlinayadda ay kaneg nan pananglayadmo ken sak-en ya tasiyay wadaak ken daida ay eng-enggana," kinwanin Jesus.

18

Nan Nadpapan Jesus

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53

¹ Issan nakalowalowan Jesus danat iboweg nan papasolotna et gomdangda isnan ginawang ay Kidron dadat omey issan kad-an di kak-aiw ay olivo.

² Si Judas ay nangisipsip ken Jesus et getkena nan kad-anda tay namin ado ay inmey da Jesus isdi.

³ Isonga inmey si Judas isdi ay mang-boboweg isnan sosoldado ya nan tap-in di gowaldiyan di Templo ay inbaan nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo. Ninseselewda ya nin-aalmasda ay inmey.

⁴ Gegetken Jesus nan awnit ommat ken siya isonga danat sab-aten daida et kanana, "Ay sino nan an-anapenyo?"

⁵ Dadat kanan, "Si Jesus ay iNazaret." Dat kanan Jesus, "Naayak." (Si Judas ay nangisipsip et wada ay makitatakdeg ken daida.)

⁶ Ngem issan nangwaniyan Jesus en, "Naayak" dadat mensanod dadapay matokang.

⁷ Dat kasin sooten Jesus, "Sino ngalod nan an-anapenyo?" Dadat kasin kanan, "Si Jesus ay iNazaret."

⁸ Dat kanan Jesus, "Inbagak ngalod ay sak-en. No sak-en nan an-anapenyo, bayano nan iib-ak."

⁹ Siya di nan kinwanina tasiyay matong-pal san inbagana en, "Ama, maid polos naisis-iyan isnan am-in ay inyalim ken saken."

¹⁰ Si Simon Pedro et wada nan gamigna danat asoten et pingasana nan kanawan ay ingan Malco ay baan di kangatowan ay padi.

¹¹ Dat kanan Jesus ken Pedro, "Isik-langmo nan gamigmo. Ay kanam en adiyak maanosan nan ligat ay inyalin Ama?"

¹² San sosoldado, san apoda ya san gogowaldiya et dinpapda si Jesus dadat ogden nan ledengna

¹³ dadat eyey omona ken Anas ay kataloggan Caifas ay kangatowan ay padi isdin deey ay tew-en.

¹⁴ Si Caifas nan nangbagbaga isnan Judio ay gawgawis mo matey nan esay ipogaw gapo isnan kaipoipogaw.

Nan Damo Ay Nangisotan Pedro Ken Jesus

Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luc. 22:56-57

¹⁵ Si Simon Pedro ya nan esay ib-ana ay pasolot et inmonodda ken Jesus. San ib-ana Pedro et getgetkena si Anas ay kangatowan ay padi isdin nallos ay tew-en isonga nakisgep ken Jesus issan pantew.

¹⁶ Ngem si Pedro et nataynan isnan lowangan di pantew isonga dat somagong san ib-ana et ibagana issan mangbanban-tay isnan lowangan ta pasegprena si Pedro.

¹⁷ Dat kanan san babai ken Pedro en, "Ay baken sik-a nan esay pasolot nan ipogaw ay deey?" Dat kanan Pedro, "Baken."

¹⁸ Issan labi ay deey et mentedek isonga dat mendenet nan deeyday baa ya san gogowaldiya et men-anidoda dat makianido abes si Pedro ken daida.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus

Mat. 26:57-66; Mar. 14:55-64; Luc. 22:66-71

¹⁹ Issan baey et somsomalyaan san kangatowan ay padi si Jesus maipanggep isnan papasolotona ya nan isolsolona.

²⁰ Dat kanan Jesus, "Nan ninkalkalyak et isnan sagang nan kaipoipogaw tay nan nin-isolsolowak et isnan kapomponokan am-in di Judio ay kasinasinagoga ya isnan Templo. Maiwed polos kinkinwanik is naililimed.

²¹ Ngem dan sak-en od nan somsoma-lyaan ay baken nan naayda ay ipogaw ay nangdedenge ken sak-en is mensootam no ngan nan inbagbagak ken daida tay getkenda?"

²² Idi nakakali si Jesus dat tipaken nan esay gowaldiya siya danapay kanan, "Dan

aped kaneg tosa nan ikkam ay mangsongbat isman kangatowan ay padi?"

²³ Dat kanan Jesus ken siya, "No waday kinwanik is ngawi, ibagam. Ngem no maiwed dakan aped mangtipak?"

²⁴ Dat paeyey Anas si Jesus ay daan ay nababalod nan ledengna ken Caifas ay kangatowan ay padi.

*Nan Nangisotan Kasin Pedro Ken Jesus
Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luc.
22:58-62*

²⁵ Daan ay tomatakdeg si Pedro ay men-an-anido dat kanan nan tap-inna ken siya en, "Ay baken kad sik-a nan esay pasolot todi?" Ngem dat isot Pedro ay mangwani, "Bakenak."

²⁶ Nan esay baan di kangatowan ay padi ay agin san piningasan Pedro san ingana et kinwanina en, "Ay baken sik-a san inilak ay ib-an todi issan kad-an di kalk-aiw?"

²⁷ Dat kasin isot Pedro en bakena ib-a si Jesus dat matanan-o nan manok.

*Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luc.
23:1-5*

²⁸ Wisngit dat ikaan san aap-apon di Judio si Jesus issan baey Caifas et eyeyda isnan baey Gobilnadol Pilato. Ngem egayda songgep tay nan ogalida et no songgepda isnan baey di baken Judio et adi mabalin ay makikanda isnan Fiestan di Linmaosan di Anghel tay bakenda nadalos.

²⁹ Isongga dat bomala si Gobilnadol Pilato et ena sooten, "Ngan nan mangidalomanyo isnan naay ay ipogaw?"

³⁰ Dadat kanan, "Adimi aped iyali siya ken sik-a no maiwed basolna."

³¹ Dat kanan Pilato ken daida, "Kigad kayo ngalod ay mangbanag ken siya ay kaneg isnan lintegyo." Dat kanan san deeyday Judio, "Ngem dakami ay Judio et maid kalebbenganmi ay mangipapatey is ipogaw."

³² Siya di nan inommat ta matongpalan din inbagaan Jesus ay ikkakan di kateyana.

³³ Dat songgep kasin si Pilato danat paayagan si Jesus et sootena en, "Ay sik-a nan alin di Judio?"

³⁴ Dat kanan Jesus, "Ay sik-a nan kanem-nem isnan sinootmo wenko waday nan-gibaga ken sik-a?"

³⁵ Dat kanan Pilato, "Aykeak Judio? Nan kailiyam ya nan menkangangato ay papadiyo nan nangidalom ken sik-a isna. Ay ngan nan basolmo?"

³⁶ Dat kanan Jesus, "Baken isnan batawa is men-aliyak. Tay no isnan batawa koma waay makigobat nan ipogawko tasiyay adiyak maidya isnan Judio. Ngem baken isnan batawa is men-aliyak."

³⁷ Isongga dat kanan Pilato, "Adi pay alika obpay?" Dat kanan Jesus, "Sik-a nan nangwani en aliyak. Siya na nan gapo ay naiyanakak isnan batawa ta ibagbagak nan tet-ewa. Et nan manglayad isnan tet-ewa, dengngenda nan ibagbagak."

³⁸ Dat kanan Pilato, "Ay ngan ngen nan kinatet-ewa?" Dat bomala kasin et kanana issan deeyday Judio en, "Maiwed getkek is basol todi is apedna kadosaan.

³⁹ Ngem gapo isnan ogaliyo ay tonggal Fiestan di Linmaosan di Anghel et omipalobosak is esay balod isongga ay laydenyo ta nan naay alin di Judio nan palobosak?"

⁴⁰ Dadat asigigiyaw ay mangmangwani en, "Baken siya nodi si Barabas nan palobosam." Si Barabas et mangakew.

19

*Nan Nangibagaanda En Mailansa Si Jesus
Mat 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luc. 23:13-25*

¹ Daet ipabaig Pilato si Jesus.

² Dat komawikaw nan sosoldado is sibit et ipabedbedda ken Jesus ay kaneg kalagong di ali dadapay badowan is mendangdang ay kaneg badon di ali.

³ Dadat sag-enen siya ay mangmangwani en, "Madayaw kano nan alin di Judio," dadapay tipatipaken siya.

⁴ Dat bomala kasin si Pilato et kanana issan kaipoipogaw, "Ilaenyo, ipailak siya ken dakayo tasiyay getkenyo ay maid met masokalak is gapo na ay apedak mangdosaan ken siya."

⁵ Isongga dat bomala si Jesus ay nin-bebedbed is sibit ya ninbabado is kaneg badon di ali dat kanan Pilato ken daida, "Ilaenyo, naay san ipogaw."

⁶ Idi inilan san menkangangato ay papadi ya san menlelebbeng ay Judio si Jesus dadat kasigigiyaw en, "Pailansam isnan kros. Pailansam isnan kros." Ngem dat kanan Pilato ken daida, "Dakayo ngalod nan mangilansa ken siya isnan kros tay maiwed nasokalak is gapo na is apedak mangdosaan ken siya."

⁷ Dat kanan san deeyday Judio, "Ngem isnan lintegmi et lebbengna ay matey siya tay apedna kankanan en Anak Apo Dios siya."

⁸ Issan nangdengngan Pilato isnan kinwanida et am-amed immegyat

⁹ dat songgep kasin et sootena ken Jesus, "Ay into nan nagapowam?" Ngem egay sinmongbat si Jesus.

¹⁰ Dat kanan Pilato, "Dakan adi somongbat? Ay adim getken ay wada nan kalebbengak ay mangipalobos wenko mangpalansa ken sik-a isnan kros?"

¹¹ Dat kanan Jesus, "Maid kalebbengam ken sak-en no egay inidyan Apo Dios ken sik-a. Isonga nan nang-idya ken sak-en ken sik-a et dadama nan basolda."

¹² Issan nangdengngan Pilato isna et palalo nan layadna ay mangipalobos koma ken siya. Ngem am-amet inbogaw san deeyday Judio en, "No palobosam si tosa et mamagtek ay bakenmo gayyem si Cesar ay ali tako. Tay nan mangwani en ali nan awakna et ap-aposena si Cesar."

¹³ Issan nangdengngan Pilato issan kinwanida danat ipabala kasin si Jesus dat omey tomokdo si Pilato isnan tokdowan di howis. San deey ay tokdowan et nadadatil is bato ay kanan nan Judio en Gabata.

¹⁴ Issan tinmokdowana ay mangbanag ken Jesus et kag-aw esapay menlogi nan fiesta. Dat kanan Pilato issan deeyday Judio, "Naay nan aliyo."

¹⁵ Dadat kasigigiyaw en, "Papateymo. Papateymo. Pailansam isnan kros." Dat sooten Pilato ken daida, "Ay laydenyo ay pailansak isnan kros nan aliyo?" Dat kanan san menkangangato ay papadi, "Maiwed teken is alimi nodi kedeng si Cesar."

¹⁶ Dat idyan Pilato si Jesus ken daida ta mailansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43

¹⁷ Isonga dat alaen san sosoldado si Jesus et ipaboligda nan krosna dadat iyey isnan bilih ay makwani en ingit di toktok ay kanan di Judio en Golgota.

¹⁸ Isdi nan nangilansaanda ken siya isnan kros. Wada gedan nan doway lalalaki ay nailansa isnan krosda ay nanggagawa ken Jesus.

¹⁹ Dat ipasolat Pilato nan naay, "Si Jesus ay iNazaret ay alin di Judio" danat ipapaey isnan kros.

²⁰ Adoadonan Judio ay mangbasbasa isna tay san nailansaan Jesus et naisasagen id Jerusalem dapay naisolat isnan kalin di Judio, kalin di iRoma ya isnan kalin di iGrecia.

²¹ San deeyday Judio ay menkangangato ay papadi et enda inbaga ken Pilato en, "Sokatam kad nan insolatmo ay, 'Alin di Judio' ta isolatmo en, 'Kankanan tona en siya nan alin di Judio.'

²² Ngem dat kanan Pilato, "Nan epdasko insolat et siya nan maisosolat."

²³ Idi inlansan san sosoldado si Jesus dadat alaen nan badbadona et pagkap-atenda ay mangpigigas tay epatda. Inalada gedan nan an-ando ay badona ay inabe ay maid panaitana.

²⁴ Isonga dadat kanan, "Gawis no adi tako singsingaten na ta menbonot tako no sinoy

mang-ala." Et siya nan natongpalan din kalin Apo Dios ay naisolat id kasin ay naay, "Pinigpigasda nan badbadok. Ninsosogalda gapo isnan an-ando ay badok." Et siya di nan inkhan san sosoldado.

²⁵ Issan sag-en nan kros Jesus et tinmatakdeg da inana ya san besat inana, si Maria ay asawan Cleofas ya si Maria Magdalena.

²⁶ Inilan Jesus si inana ya san esay pasolotna ay linaylayadna ay tinmatakdeg isdi isonga dat kanan Jesus ken inana, "Ina, si tosa et nan men-anakmo."

²⁷ Danat abes kanan issan pasolotna, "Si ina et nan men-inam." Et enggana isdi dat agayan san pasolot si inan Jesus ta makitee ken siya.

Nan Nateyan Jesus

Mat. 27:45-56; Mar. 15:31-41; Luc. 23:44-49

²⁸ Getken Jesus ay nakwas am-in danat kanan, "Naewewak," ta matongpalan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin.

²⁹ Wada isdi nan nalaka ay basi dadat itab-aw nan galot ay naibedbed isnan pao dadat ipangato ta sopsopan Jesus.

³⁰ Sinopspan Jesus san basi danat kanan, "Nakwas et am-in id wani," dat mayoys nan leng-agna.

³¹ Issan agew ay deey et Biyalnis et kanan nan Judio ay lawa no taynanda nan nailansa isnan kros isnan agew di obaya tay nan kawakgatana et ngitingit di obaya isonga dat dawaten san aap-apon di Judio ken Pilato en palobosana nan sosoldado ta gopongenda nan siksikin san deeyday nailansa tasiyyay epdasda matey ta kakaananda isnan krosda.

³² Isonga dat omey san sosoldado et gopongenda san siksikin san dowa ay naitapi ay nailansa ken Jesus.

³³ Omdanda pay ken Jesus dadat ilaen ay epdas natey isonga egayda et gopongen nan sikina.

³⁴ Ngem nan esay soldado et indoy-okna kayet nan balbegna isnan gitang Jesus dat mabanala ay dagos nan basa ya danom.

³⁵ San nang-ila issan am-in ay inommattet siya nan nangibagbaga isnan tetewa tasiyyat patiyenyo abes. Tetewa nan ibagbagana tay getkena nan inom-ommatt.

³⁶ Siya na san inommatt ta matongpalan din naipagto ay kalin Apo Dios id kasin, "Maiwed esay ingitna is awnit magpong."

³⁷ Wada gedan nan naisolat ay kanana en, "Awnit ilaenda met laeng san dinoyokda."

Nan Naikaoban Jesus

Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56

³⁸ Wada nan am-ama ay si Jose ay iyAri-matea. Si Jose et mamati ken Jesus ngem egayna inpagpagtek tay omegyat isnan aap-apon di Judio. Ngem issan nateyan Jesus dat omey ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. Dat palobosan Pilato siya ay mang-ala ken Jesus isonga dadat omey ken Nikodemo et alaenda.

³⁹ Si Nikodemo san inmey nakitoya ken Jesus isdin esay labi. Issan inmayanda ken Jose et inkakawit Nikodemo nan limampoo ay kilo ay menbangko ay agas ay ninlaok nan libon di kaiw ay mira ya alos.

⁴⁰ Inalada nan awak Jesus dadat pak-bowan issan menbangko ay agas dadapay bongonen isnan balo ay galot tay siya di nan ikkan nan Judio isnan natey sadapay ikaob.

⁴¹ Dadat eyey siya isnan kakak-aiwan ay kad-an di nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal ay sag-en nan nailansaana.

⁴² Siya di nan nangiyanda tay naisasagen dapay kamadsedema et menlogi san obayan di Judio.

20

Nan Namaidan Nan Awak Jesus Issan Naipay-ana

Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12

¹ Wisngit isnan Domingo dat omey da Maria Magdalena issan naipay-an Jesus dadat ilae ay nakaan san bato ay naitangeb.

² Dadat tomagtak ay omey ken Simon Pedro ya san esay pasolot ay linaylayad Jesus dat kanan Maria, "Inalada man nan Apo tako issan naipay-ana et adimi getken no intoy nangyanda ken siya."

³ Dat omey si Pedro ya san esay pasolot issan naipay-an Jesus.

⁴ Mentagtagtagda ay dowa ngem san iban Pedro et makatagtag mo siya isonga inomdan omon-onaa

⁵ danat osdongan et inilana san galot ay naibongan ken Jesus ngem egay sinonggep.

⁶ Omdan pay si Simon Pedro danat idadawes ay songgep danat ilae san galot ay naibongan ken Jesus ay naibabadeng

⁷ ngem san galot ay naibebedbed issan toktok Jesus et nalonan ay naisisiyau issan galot ay naibongan issan awakna.

⁸ Dat abes songgep san ib-an Pedro. Issan nang-il-ana issan galot et siya nan namatiyana ay natago kasin si Jesus.

⁹ Ngem egayda kayet naawatan din naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay mangwani en awnit matago kasin.

Nan Ninpailaan Jesus Ken Maria Magdalena

Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11

¹⁰ Dat somaa san doway pasolot

¹¹ ngem si Maria Magdalena et nataynan ay men-ag-aga issan kad-an di naipay-an Jesus. Daan ay men-ag-aga dat men-osdong

¹² danat ilae nan doway anghel ay ninbabado is polaw. Timmotokdoda issan naipay-an san awak Jesus. Nan esa et wada isnan totongowen di toktok ya nan esa isnan sikiyan.

¹³ Dadat kanan, "Dakan aped men-ag-aga?" Danat kanan, "Inalada nan Ap-apo et adiyak getken nan nangyanda ken siya."

¹⁴ Kinwanina di dat menligos danat ilae si Jesus ay tomatakdeg isdi ngem egayna naimatonan ay si Jesus.

¹⁵ Dat kanan Jesus, "Dakan aped men-ag-aga? Ay sino nan an-anapem?" Ngem kanan Maria Magdalena en waay siya san mangbanbantay issan kad-an di kak-aiw isonga danat kanan, "Apo, no sik-a nan nang-ala ken siya, ibagam kad no intoy nangyam ta omeyak alaen."

¹⁶ "Maria," kinwanin Jesus. Dat sagongen Maria siya danat kanan, "Rabboni." (Nan kanan tona isnan kalin di Judio et mistolo.)

¹⁷ Ngem dat kanan Jesus, "Adika mangikawkawe tay egayak kayet ninsagong ken Ama. Omeyka bawet ibaga issan papasolotko ay bebsatko en somagongak ken Amak ay Diosko ay siya nan Amayo ya Diosyo gedan."

¹⁸ Isonga dat omey si Maria Magdalena et ibagana issan papasolot Jesus en inilana si Apo Jesus danapay inbaga san inbagan Jesus ken siya.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papasolotna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49

¹⁹ Nalabi issan deey ay Domingo dat matogop san deeyday pasolot Jesus et mendakigda tay omegyatda isnan aap-apon di Judio. Ngem dat mawanada si Jesus issan kad-anda ay tomatakdeg danat kanan, "Menlamlamin kayo."

²⁰ Danat ipaila nan adpana ya nan gitangna et dadama nan gasing san deeyday papasolotna issan nang-ilaanda isnan Apoda.

²¹ Dat kanan kasin Jesus ken daida, "Menlamlamin kayo. Ibaak dakayo ay kaneg nan inkan Ama ay nangibaa ken sak-en."

²² Danat sip-oyan daida danapay kanan, "Dawatenyo nan Ispirito Santo.

²³ No pakawanenyo nan basbasol di ipogaw et pakawanen Apo Dios daida ngem no adiyo pakawanen daida et adi pakawanen Apo Dios daida."

Nan Ninpailaan Jesus Ken Tomas

²⁴ Issan ninpailaan Jesus issan papasolotna et maiwed si Tomas ay makwani en Ipi ay esa issan simpoo ya dowa

²⁵ isonga dat ibagan san iib-ana en inilada nan Apoda. Dat kanan Tomas, "No adiyak ilaan ya kapposen nan kiblat di nalansaan isnan adpana ya adiyak kapposen nan gitangna et adiyak polos patiyan."

²⁶ Nakwas nan essay domingo dat maponok kasin san papasolot Jesus isnan baey et wada et si Tomas. Naidadakig nan en-eneb ngem dat mawanada si Jesus ay tomatakdeg isnan kad-anda. Danat kanan, "Menlamlamin kayo."

²⁷ Danat kanan ken Tomas, "Ilaem nan kiblat isnan adpak dakat kapposen daka-pay oyaden nan ledengmo ta kapposem nan gitangko. Adika mendowadowa nodi mamatika."

²⁸ Dat kanan Tomas, "Sik-a nan Apok ya nan Diosko."

²⁹ Dat kanan Jesus ken siya, "Mamatika aya tay nang-ilaka? Nan mamatet olay no egayda nang-ila et dadama nan gasingda."

Nan Gapo Ay Naisolat Nan Naay Ay Liblo

³⁰ Adoadu pay nan inik-ikkan Jesus ay kaskasdaaw ay inpaililana isnan papasolotna ngem egay naisolat isnan naay ay liblo.

³¹ Ngem nan naayda et naisolatda tasiyay patiyanyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay eng-enggana ken Apo Dios.

21

Nan Ninpailaan Jesus Isnant Pito Ay Pasolotna

¹ Nallos nan kaat ay agew dat kasin menpaila si Jesus isnan papasolotna isnan baybay id Tiberias. Siya na nan inkana ay ninpaila.

² Nadadagop da Simon Pedro, Tomas ay makwani en Ipi, Natanael ay iCana ay essay ili id Galilea, san doway an-ak Zebedeo ya nan doway pay ay ib-ada.

³ Dat kanan Simon Pedro issan iib-ana, "Omejak mensidok." Dadat kanan, "Makkey kami ken sik-a." Isonga dadat omey et menloganda isnan bangka ngem maid polos inalada isikan issan labi ay deey engganay nawakgt.

⁴ Isnant wisngit dat tomakdeg si Jesus issan benget di baybay ngem egay naimatonan san papasolotna siya.

⁵ Danat kanan ken daida, "Gagayyem, ay waday sinidokanyo?" Dadat kanan, "Maiwed polos."

⁶ Danat kanan ken daida, "Oy-oyenyo nan sidokyo isnan makanawan nan bangka et awnit wada nan alaenyo." Isonga dadat oy-oyen nan sidok dadat adi makaipadaka

isnan sidok tay adoadu nan inalada ay ikan.

⁷ Dat ibagan san pasolot ay linaylayad Jesus ken Pedro en, "Sya di si Apo Jesus." Issan nangdengengan Simon Pedro ay siya si Apo Jesus dat menbado tay ninlalabos dat lomabtok isnan danom ta ena datngan si Jesus

⁸ dapay mataynan san iib-ana isnan bangka ay manggoygoyod ay mangidaka isnan sidok ay nanapno is ikan tay waay siyampoo ay metro et kedeng nan kaaddawida isnan benget nan baybay.

⁹ Kinmay-atda isnan benget nan baybay dadat ilaea nan men-gag-aeb ay gabbang ay naiyooson nan ikan ya wada gedan nan tinapay.

¹⁰ Dat kanan Jesus ken daida, "Omyali kayo isnan kaal-alayo ay ikan."

¹¹ Dat omej si Simon Pedro et ipadakana isnan benget di baybay san sidok ay nanapno is dadakke ay ikan. Sin-gasot ya limampoo ya tolo am-in ngem olay no adoadu nan ikan et egay nabakas san sidok.

¹² Dat kanan Jesus ken daida, "Akayo ta mangan tako." Ngem mabainda ay mangsoot no sino siya tay gegetkenda ay siya si Jesus.

¹³ Dat alaen Jesus nan tinapay ya nan ikan et idyana ken daida.

¹⁴ Siya di san maikatlo ay ninpailaan Jesus issan papasolotna enggana isdin natagowana.

Si Jesus Ya Si Pedro

¹⁵ Nakakanda pay dat kanan Jesus ken Simon Pedro, "Simon ay anak Juan, ay amamed nan pananglayadmo ken sak-en mo da tona?" Dat kanan Simon, "Owen, Apo, getkem ay laylaydek sik-a." Dat kanan Jesus, "No siya sa, banbantayam ngalod nan ipogawko tay daida nan kanegko kakalnilo."

¹⁶ Pinidwan Jesus ay mangwani, "Simon, ay anak Juan ay manglayayadka?" Dat kanan kasin Simon, "Owen, Apo, getkem met ay laylaydek sik-a." Dat kanan Jesus, "No siya sa, banbantayam nan kakalnilok."

¹⁷ Dat pitlowan Jesus ay mangwani, "Simon, ay anak Juan, ay manglayayadka tet-ewa?" Dat menseseg-ang si Pedro tay namitlo ay sinoot Jesus no laylaydena siya danat kanan, "Apo, getkem nan am-in et getkem ay laylaydek sik-a." Dat kanan Jesus ken siya, "Banbantayam ngalod nan kakalnilok.

¹⁸ Ibagak ken sik-a nan tet-ewa, issan kaonggam et kigadka ay menbadbado dakat omey is laylaydem ngem no maam-amaka awnit wadada nan mangipadedepa ken sik-a dadapay igalot nan ledengmo dadat eyey sik-a isnan adim layden ay omayan."

¹⁹ Nan nangwaniyan Jesus isna et tasiyyay ipagtekna nan awnit maikkan ken Pedro isnan mateyana ta maidaydayaw si Apo Dios. Dat kanan Jesus ken siya, "Mang-ononodka."

²⁰ Dat menligos si Pedro et ilaena ay omon-onod san pasolot ay linaylayad Jesus. Siya di san nangasadag ken Jesus isdin deey labi ay nangananda ay nangsoot en no sinoy awnit mangisipsip ken siya.

²¹ Issan nang-ilaan Pedro issan deey ay pasolot danat kanan ken Jesus, "Apo, ay ngan pay nan awnit ommat isnan naay ay ipogaw?"

²² Ngem dat kanan Jesus, "No laydek ay matatago siya enggana ay omaliyak kasin, ay ngan di pangtom? Basta mang-ononodka bawet."

²³ Issan nangdengngan san papasolot Jesus et kananda en waay adi matmatey nan deey ay pasolot. Ngem egay kinwanin Jesus en adi katkatey nodi kinwanina et kedeng en, "No laydek ay matatago siya enggana ay omaliyak kasin, ay ngan di pangtom?"

Nan Kombos Nan Liblo Ay Naay

²⁴ San deey pasolot ay kankanan Jesus et sak-en ay nangibaga ya nangisolat isnan naayda et getkenmi ay tet-ewa nan insolatko ay naay.

²⁵ Owen, adoado pay nan tap-inay inik-ikkan Jesus. No maisolatda koma am-in et kanak en adi omanay nan batawa is kaipay-an nan liblo ay kaisolatanda.

Nan Inik-Ikkan Nan Apostolis

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan liblo ay Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis et siya nan toloy nan damo ay liblo ay insolat Lucas ay maipanggep ken Jesus. Nan osto ay kayatna ay ipagtek et nan inik-ikkan din inmon-onaa ay papasolot Jesus ay nangibagbaga isnan maipanggep ken siya ay ninlogi id Jerusalem dat isnan kailili id Judea ya id Samaria enggana isnan kailili isnan batawa. Nan Ispirito Santo nan nangtaktaido ay mangbadbadang ken daida. Ibagbagana isna nan nataptapiyan nan mamati ken Kristo ay ninlogi isnan Judio engganay maitapi gedan nan adoado ay baken Judio.

Nan liblo ay naay et napagkatlo ay nagedgedwa ay mangipaila isnan kaad-adon nan il-ili ay naibagbagaan nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ya nan nangsolotan di ipogaw ken siya. Nan damo et nan ninlogiyana id Jerusalem maisned isdin sinmaaan Jesus id daya. Nan maikadwa et nan naiwakatan nan gawis ay damag isnan tap-in nan ilin di Judio. Ya nan maikatlo et nan am-amedna nai-wakatan enggana id Roma.

Nan esay napateg ay ibagbagan nan liblo ay naay et nan nangbadbadangan nan Ispirito Santo isnan mamati. Nan ninlogiyana et siya nan kinmapetana isnan mamati id Jerusalem isnan agew ay makwani en Pentecostes. Et ninlogi isdi danat itoltoloy ay mangbadbadang ya mangipapigisa isnan mamati ya mangipangpango ken daida. Nan inom-ommatt ay naibagbaga isna et ipailana nan kabaelan nan mait-itdo ay wada isnan gawis ay damag ay mangbadbadang isnan ipogaw ay mangpati.

Nan wada isna

Nan maisaganaan nan ipogaw ay mangpanekne ken Jesus 1:1-26

a. Nan kaodiyay ay bilin ya inkalin Jesus 1:1-14

b. Nan naisokat ken Judas 1:15-26

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Jerusalem 2:1-8:3

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Judea ya id Samaria 8:4-12:25

Nan nin-isolsolowan Pablo 13:1-28:31

a. Nan damo ay omayan da Pablo ay men-itdo 13:1-14:28

b. Nan nadagopan nan papangolon di mamati 15:1-35

- c. Nan maikadwa ay omayan da Pablo ay men-itdo 15:36-18:22
- d. Nan maikatlo ay omayan da Pablo ay men-itdo 18:23-21:6
- e. Nan naibalodan Pablo id Jerusalem, Cesarea ya id Roma 21:7-28:31

Login Nan Solat

1 Gayyem Teofilo:

Isdin damo ay liblo ay insolatko et inbagak am-in din inik-ikkan ya insolon Jesus menlogi isdin logina

² ya enggana isdin nangipangatowan Apo Dios ken siya id daya. Ngem esapay somaa id daya et wada nan inbilina isnan deeyda ay papasolotna ay pinilina ay makwani en apostolis. Nan Ispirito Santo nan nang-itdo ken Jesus isnan inbagbagana ken daida.

³ Namin ado nan ninpap-ailaana isnan aapostolis isnan kasina natagowan enggana ay nalpas nan epat poo ay agew. Adoadu gedan nan inik-ikkana tasiyyay maid gapona is adida mangpatiyan ay kasin natago. Inil-ilada siya et inititdowana daida maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.

⁴⁻⁵ Isnan esa ay agew nadagopda. Dat kanan Jesus ken daida, "Din si Juan et danom nan inosalna ay menbonyag ngem awnit nan Ispirito Santo nan ited Apo Dios ken dakayo ay kanegna ibonyag ken dakayo. Isongga adi kayo komak-aan id isna Jerusalem ta sed-enyo tay ngangngani ay omali. Siya di nan inkalin Ama ay inbagak abes ken dakayo."

Nan Nangipangatowan Apo Dios Ken Jesus Id Daya

⁶ Isnan namingsan ay nadagopan da Jesus ya nan aapostolis et sinoottida en, "Apo, ay id wani nan mangipakaanam isnan iRoma ay mentotolay ken datako tasiyyay datako nan kallebbeng ay mentolay isnan am-in ay ili tako ay Judio?"

⁷ Dat kanan Jesus ken daida en, "Nan timpo ay mentolayan tako et adi kabalini ay getkenyo tay si Apo Dios et kedeng nan kallebbeng ay mangtek isnan awnit om-ommatt isnan omal-ali ay agew ya nan timpo ay ommatana.

⁸ Ngem nan ipagtekko ken dakayo et siya na. Awnit kapten nan Ispirito Santo dakayo et itedna nan kabaelanyo ta tomoled kayo ay mangibagbaga isnan maipanggep ken sak-en id Jerusalem dat isnan kailili id Judea ya isnan kailili id Samaria enggana isnan kailili isnan batawa."

⁹ Nakwas nan initdon Jesus ay deey dadat ilan siya ay maipangato id daya. Nintanggadda ay mang-ila ken siya enggana ay nasalinan isnan liboo.

¹⁰ Daanda pay ay mangiila id daya dat wada nan doway lalalaki ay anghel ay ninbabado is polaw ay natanakdeg isnan kad-an nan aapostolis.

¹¹ Dadat kanan, "Dakayo ay iGalilea, dakayon aped tatangaden id daya? Si Jesus ay inilayo ay naipangato id daya et awnityo kasiñ ilan nan omaliyana ay kaneg nan inmayana id wani."

¹² Dat somagong nan aapostolis id Jerusalem ay magapo isnan bilig ay Olivo ay esay kilometro nan kaasag-ena.

Nan Nangpilyanya Isnan Maisokat Ken Judas

¹³ Idi inomdan nan aapostolis id Jerusalem et inmeyda isnan baey. Dadat omey isnan maikadwa ay galado ay menteteanda. Siya dana nan ngadngadanda. Da Pedro ken Juan, Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago ay anak Alfeo, Simon ay mangisaksakit isnan ilina yas Judas ay anak Santiago.

¹⁴ Inagew ay enda makilol-owalo tay naeesa nan nemnemda maipanggep isnan pammatida ken Apo Dios. Wada abes nan bababai ay naitapi ken daida ya si Maria ay inan Jesus ya nan bebsat Jesus ay lalalaki.

¹⁵ Isnan esay agew ay nadagopan nan waay sin-gasot ya dowampoo ay mamati ken Jesus dat tomakdeg si Pedro et kanana,

¹⁶⁻¹⁸ "Dakayo ay bebsatko ay mamati ken Jesu Kristo, natongpal et nan inpanemnem nan Ispirito Santo ay insolat din si David ay maipanggep ken Judas tay am-in ay kankanan Apo Dios et masapol ay matongpal. Si Judas et nadotokan ay nakiobla ken dakami ay apostolis. Ib-ami siya ngem siya nan nangipango isnan nangdepap ken Jesus. Linagbowanda siya isnan ngawi ay inikkana dat maosal nan lagbona ay mailako is om-a. Dat mentekdag dat maboslayan nan egesna.

¹⁹ Idi gintek am-in nan iJerusalem nan ikikan Judas dadat ngadnan san oma is Aceldama ay makwani en om-a ay nabasaan isnan kalida."

²⁰ Dat itoley Pedro ay mangwani en, "Siya na nan inpanemnem nan Ispirito Santo id kasikasin ay maipanggep ken Judas et naisolat isnan liblo ay Salmo. Kanana en, 'Menbayen koma nan baeyna ta maid kasin mentet-ee isdi.'

Wada abes nan naisolat ay mangwani, 'Maidya koma nan saadna isnan tap-in di ipogaw.'

Siya di nan naisolat."

²¹⁻²² Dat itoley Pedro ay mangwani en, "Isonga omila tako is maisokat ken Judas ta waday maitapi ken dakami is mangpaneknek isnan kasiñ natagowan Apo Jesus. Anapen tako nan ipogaw ay nakiib-a ken datako enggana isdin damo. Masapol ay inilana am-in nan inik-ikkan Jesus ay menlogi isdin ninpbonyagana ken Juan et enggana isdin naipangatowana id daya." Siya di nan kinwanin Pedro.

²³ Dadat ibaga nan ngadan di doway ipogaw ay da Matias ken Jose ta mapili ken daida nan maisokat ken Judas. Nan tap-in nan ngadan Jose et Barsabas ya Justo.

²⁴ Dadat menlowalo ay mangwani en, "Apo, gapo tay sik-a nan mangtek isnan nemnem am-in nan ipogaw et ipagtekmo ken dakami nan piliyem ken datona ay dowa

²⁵ ta maitapi ken dakami ay mang-ikkan isnan oblamii ay aapostolis tasiyay siya nan maisokat ken Judas tay kimmaan ay omey isnan impilno." Siya di nan lowaloda.

²⁶ Dadat menbobonot ken datodi ay dowa. Et si Matias nan nabonot. Dat maitapi et maikasimpoo ya dowa ken daida.

2

Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Isnan Mamati Ken Jesus

¹ Idi inomdan nan esay fiestan di Judio ay makwani en Pentecostes daet madagop am-in nan mamati ken Jesu Kristo isnan esay baey.

² Dadat madanenge isnan kaneg ngengen di dagem ay nagapo id daya et pinmigsa isnan baey ay nadadagopanda.

³ Dadat ilan nan adoado ay kanega apoy ay masisiyan ay omey pomatong am-in isnan ipogaw.

⁴ Dadat wasdin nakapet isnan Ispirito Santo et wasdin menkali isnan teken ay kali ay egayda solower tay inpakalin nan Ispirito Santo daida.

⁵ Isnan timpo ay deey wada id Jerusalem nan adoado ay Judio ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay nagapo isnan kailili isnan batawa.

⁶⁻⁸ Idi dinngeda san ninngengenge dadat madagop isnan kad-anda et nasdanasaadawa tay was-in nangdedenge isnan osto ay kalina isnan komalkaliyan nan apostolis. Nasdaawda ay mangwani, "Dan getken nan iGalilea ay naayda nan kalin di kailili ay nagapowan tako?

⁹ Datakto pay iPartia, iMedia, iyElam, iMesopotamia, ijudea, iCapadocia, iPonto ya iyAsia.

¹⁰ Wada pay nan iFrigia, iPamfilia, iyEgipto ya nan nagapo isnan tapin di ili id

Libia ay as-asag-en id Cirene ya nan nagapo id Roma abes.

¹¹ Nan tapi tako et Judio ngem nan tapina et baken Judio ngem solotenda nan ogalin di Judio. Nan tapi tako et iCreta ya nan tap-in a et iyArabia." Kananda pay, "Dengngen tako ay kalkaliyahan nan nateketeken ay kali tako ay mangibaga isnan kaskasdaaw ay inikkan Apo Dios."

¹² Nasdanasdaawda dadat men-asitotya ay mangwani, "Ngan nan aped mangtekhan datona isnan nateketeken ay kali tako? Ngan nan kayat tona ay ibaga?"

¹³ Ngem wadada nan naitapi isnan kaipoipogaw ay mang-oy-oyaw isnan mati ken Jesu Kristo ay mangwani en nabotengda.

¹⁴ Dat kanan Pedro ay mangipigsa isnan kalina ay mangitakdeg isnan simpo ya doway apostolis ay mangwani en, "Dakayo ay ijerusalem ya am-in kayo ay ib-ami ay Judio, dedengngeo pod nan kanak ta ibagak nan kayat tona ay kaliyen.

¹⁵ Egay kami kabeteng ay kananya. Getkenyo ay adi kabeteng nan ipogaw isnan olas di alas nowibi isnan wakat.

¹⁶ Ngem nan dinnggeo isnan menkalkaliyanmu isnan nateketeken ay kali et siya na nan inbagan din madonot Apo Dios ay si Joel isnan nangibagaana isnan kinwanin Apo Dios. Kinwanina en,

¹⁷ Siya na nan ik-ikkak isnan maod-odi ay agew. Awnitko ipakapet nan Ispirito isnan kaipoipogaw. Nan an-akyu ay lalalaki ya bababai et awnitda ibagbaga nan itdok ken daida. Nan bababallo et awnit kaskasdaaw nan ipailak ken daida. Nan aamama et awnitda iitawen nan itdok ken daida.

¹⁸ Isnan siya di ay agew awnitko ipakapet nan Ispirito Santo isnan ibab-aak ay lalalaki ya bababai et enda ibagbaga nan itdok ken daida.

¹⁹ Awnit wada nan ipailak ay kaskasdaaw id daya ya isnan batawa tay awnit ipailak nan kabaelak ay kaneg naisoyat ay basa, apoy ya kaeegyat ay asok.

²⁰ Awnit bomolinget nan agew ya gomadangdang nan bowan ay kaneg basa. Siya di nan ommat esapay omdan nan napateg ay agew ay omaliyan nan Apo.

²¹ Isonga mo sino nan menpabadang ken sak-en et daida nan maisalakan ay adiyak dosaen.

Siya di nan kinwanin Apo Dios ay insolat din si Joel."

²² Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Dakayo ay ib-ak ay Judio, dedengngeo pod nan kanak. Si Jesu Kristo ay iNazaret et inpagtek Apo Dios ken dakayo ay siya nan inbaana tay adoado nan kaskasdaaw

ay inik-ikkana ay mangipaila isnan kabaelana. Et getkenyo dana tay inilayo nan inpaikkan Apo Dios ken Jesus.

²³ Id kasin et ninenemnem Apo Dios nan ommat ken Jesus. Et natongpal tay inpapateyyo isnan iRoma ay makedse ay ipogaw et inlansada isnan kros.

²⁴ Ngem si Apo Dios et egayna ipalobos ay maitoloy ay matey si Jesus tay tinagona kasin. Tay nan tetey et maid kabaelana ay mangikawe ken siya.

²⁵ Si Jesus nan natongpalan din insolat David ay mangwani,

'Getkek ay mamamamakkeyka, Apo Dios et olay no waday domateng is ligat adiyak omegyat tay wadaka ay bomadang.

²⁶ Isonga men-galalasingak et maila nan gasingko isnan kankanan tay patiyek ay adi madonot nan awakko

²⁷ tay getkek ay adika mangkalkalingking isnan kad-an di natey ya adim ipalobos ay madonot nan awakko tay sak-en nan mangtongtongpal ken sik-a.

²⁸ Inpagtekmo nan ikkak tapno matatagowak ay eng-enggana et palalo nan gasingko tay makiteak ken sik-a.' Siya di nan insolat din si David."

²⁹ Dat itoloy Pedro, "Dakayo ay bebsatko, laydek ay inpagtekko ay osto ken dakayo nan maipanggep ken David ay ali tako id kasin. Din si David et baken nan awakna is kinwanina tay natey et naikaob. Et daan ay mamaila nan naikaobana id wani.

³⁰ Ngem gapo tay madonot Apo Dios din si David isonga gintekna ay awnit tongpalen Apo Dios nan insapatanay awnit wada nan bomala ay apona ay mangsokat ken siya ay men-ali et si Kristo.

³¹ Gintek David ay awnit tomet-ewa nan inbagan Apo Dios maipanggep isnan kasin matagowan nan awnit men-ali ay si Kristo isonga kinwanina en adi kakalkalingkingan ay adi madonot nan awakna isnan kad-an di natey."

³² Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Si Jesus din inbagan din si David tay siya nan tinagon Apo Dios. Mabalin ay ibagami ken dakayo tay inilami am-in ay natago siya.

³³ Ngem di wani wada si Jesus id daya isnan makanawan Apo Dios ay Amana ay kad-an di madaydayaw. Et intedna ken Jesus nan epdasna inkali ken siya et siya nan Ispirituna ay inpaalina ken dakami. Isonga dinnggeo ya inilayo nan menkalkaliyanmi isnan nateketeken ay kali.

³⁴ Baken nan awakna is kinwanin David tay egay inmey nan awakna id daya nodi si Jesus nan inmey isonga kinwanin David nan maipanggep ken siya ay mangwani en, 'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan makanawanko

³⁵ enggana ay abakek am-in nan bosom ta sik-a nan Apo.' "

³⁶ Dat itoloy Pedro ay mangwani, "Isonga dakayo ay ib-ami ay Judio, masapol ay getkenyo ay gawis ay si Jesus ay pinateyyo et siya nan pinabalin Apo Dios is Apo tako ya Ali tako ay kanan tako en Kristo."

³⁷ Idi dinggen nan kaipoipogaw nan kinwanin Pedro dat dadama nan seg-angda tay daida nan nangipapatey ken Jesus. Dadat kanan ken da Pedro, "Gagayyem, sino nan ikkanmi tapno makaan nan naay basolmi?"

³⁸ Dat kanan Pedro ken daida, "Wasdin mangdokog is basolna dat menpabonyag ay mangipagtek ay apowena si Jesu Kristo tapno pakawanena nan basolyo et itedna nan Ispirito Santo ta komapet ken dakayo.

³⁹ Tay nakitolag si Apo Dios ay mangwani en, 'Am-in kayo ay ayagak et awnit komapet nan Ispirito Santo ken dakayo ya nan an-akyu ya nan ap-oyo, olay nan ipogaw ay baken Judio olay sino ay ipogaw ay ayagak et makapetda isnan Ispirito Santo.' "

⁴⁰ Menkalkali kayet si Pedro ay mangtongan ken daida ay mangwani en, "Masapol ay dokoganyo nan basolyo ta adi kayo maitapi isnan ipogaw ay madosa isnan impilno ay eng-enggana gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda."

⁴¹ Dat adoado nan mamati ken Jesus et ninpabonyagda. Omey ay tolo ay libo nan bilang nan mamati isnan agew ay deey et maitapida issan deeyda ay namati isnan damo.

⁴² Nan mamati et kaageagew ay madagdagopda ta dengngenda nan it-itdon nan aapostolis. Isn nan madagdagopanda et makilol-owlao ya makiap-apatda maipanggep isnan kankanan Apo Dios dadapay makikikan isnan kanemneman nan nateyan Jesus.

Napos-a Nan Nemnem Nan Mamati Ken Jesus

⁴³ Nan aapostolis et adoado nan imikikkanda ay kaskasdaaw ay mangipaila isnan kabaelan Apo Dios et inmegyat am-in nan ipogaw isnan il-ilaenda.

⁴⁴ Intoltoloy nan deeyda ay mamati ken Jesus ay madagdagop et pinos-ada am-in nan kok-owada tapno maiwalas ken daida am-in.

⁴⁵ Dadat omilako isnan payewda ya isnan kokwada ta ipigasanda nan ib-ada ay makasapol.

⁴⁶ Intoltoloya ay madagdagop isnan Tempon Apo Dios id isdi Jerusalem ay kaageagew. Makiol-olnosda ay maobong ay mangmangan isnan bab-aeyda et

dadama nan gasingda tay napopos-a nan nemnemda.

⁴⁷ Daydayawenda si Apo Dios et am-in nan omili id Jerusalem olay nan adi mamati ken Jesus, kananda en gawigawis nan ik-ikkan nan deeyda ay mamati ken Jesus. Inagay tapiyan Jesus nan mamati ken siya ay maisalakan.

3

Nan Ginmawisan Nan Napilay

¹ Isn nan naminsan et inmey da Pedro ken Juan isnan Templo isnan alas tres isnan masdem tay siya nan olas ay menlowalowan di ipogaw isdi.

² Isn sepgan ay ngniadnanda is Mengbeg et wada nan am-ama ay pilay enggana isdin binmalaana. Winakbat ay awitwenda siya ay mang-eyey isnan Templo ta menlimlimos isnan songsonggep.

³ Idi ilana da Pedro ken Juan ay songgep isnan Templo daet menlimos ken daida.

⁴ Dadat ikikiyat siya dat kanan Pedro, "Ilam dakami."

⁵ Danat ilan daida ta baleng waday itedda ken siya.

⁶ Ngem dat kanan Pedro, "Maid polos sipingmi ngem nan kabaelan Apo Jesus ay iNazaret et siya nan wada ay ibadangmi ken sik-a." Danat kanan, "Mendaanka."

⁷ Dat gen-an Pedro nan kanawan ay ledengna ta patakdegena daet naganawis nan sikina.

⁸ Dat matanakdeg et mendaan ta makkey ken da Pedro yas Juan ay songgep isnan Templo. San napilay et mendad-aan ay menyakyaking ay mangdaydayaw ken Apo Dios.

⁹ Am-in nan ipogaw et inilada siya ay mendad-aan ay mangdaydayaw ken Apo Dios.

¹⁰ Dadat imatonan ay siya san menlimlimos issan sepgan ay makwani en Mengbeg. Dadat masdaaw tay makadaan.

¹¹ Isn nan nggegen-anan nan napilay ken da Pedro ken Juan dat matanagtag nan kaipoipogaw ay omey isnan kad-anda isnan kanandan Bangsal Solomon tay pilmi ay masdaawda.

Nin-isolo Si Pedro Isn Nan Templo

¹² Inilan Pedro nan kaipoipogaw danat kanan ken daida, "Dakayo ay ib-ami ay Judio, dakayon masdaaw ay mangwani en dan makadaan si tona? Dakayon ikikiyat dakami? Ay kananyo en gapo tay gawis kami ay ipogaw wenno nan kabaelanmi nan nangipagawis ken tona?

¹³ Baken dakami tay si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apo tako ay da Abraham ken Isaac yas Jacob nan nangipagawis ken siya ta madayaw si Jesus ay inbaana ken

datako. Ngem indalomyo siya isnan iRoma dayopay inadyan isnan nangbistaan Pilato ken siya olay linayad Pilato ay ipalobos siya.

¹⁴ Ay apo kayo, inadyanyo nan gawigawis ay ipogaw ay maid polos basolna dayopay aped piliyen nan ninpatey is ipogaw is kayatyo ay mapalobosan.

¹⁵ Si Jesus ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana et siya nan pinateyyo. Ngem kasing tinagon Apo Dios siya et ibagbagami ay tet-ewa ay kasing natago tay inilami.

¹⁶ Gapo isnan kabaelan nan olay ngadan Jesus isonga ginmawis nan pilay nan ipogaw ay naay. Si Jesus nan nangipagsa isnan nemnemna ay mamati ken siya isonga ilaaenyo am-in ay nakaan nan pilayna."

¹⁷ Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Dakayo ay bebsatko, getkek ay egayyo getken nan saad Jesus isonga inapateyyo. Olay nan ap-apoyo et egayda getken.

¹⁸ Nan inikkanyo ay mangpatey ken siya et siya din inbagan Apo Dios isdin madtona id kasing tay inbagada en nan pinilin Apo Dios ay mentolay et masapol ay mapaligatan ya matey gapo isnan basbasol di ipogaw. Et siya di nan natongpalan nan kinwanina.

¹⁹ Isonga dokoganyo nan basolyo ta nemnenyo si Apo Dios ta kaanena nan basolyo ya itedna nan nasimpa ay nemnem ken dakayo.

²⁰⁻²¹ Si Jesus et id wani masapol ay id daya nan kad-ana enggana isnan timpo ay kasing pagawisen Apo Dios nan am-in. Ngem awnit ibaan kasing si Jesus is Ali tako ay makwani en Kristo tay siya di nan sigod ay inbagan Apo Dios isdin mamadtona enggana id kasing."

²² Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Olay din si Moses et kinwanina en,

'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw isnan ib-a tako is mamadto ay kaneg nan inikkana ay nangdotok ken sak-en et ipootyo ay mangdenge am-in isnan kankanagan.

²³ Nan ipogaw ay adi mamati isnan kankanagan nan mamadton Apo Dios ay deey et awnitda maisiyen isnan ipogawna et madosada ay eng-enggana.'

²⁴ Siya met laeng din kinwanin din am-in ay mamadton Apo Dios ay menlogi ken Samuel. Tay inbagada nan maik-ikkan isnan timpo tako id wani.

²⁵ Datako id wani et naitapi tako abes isnan inpagagan Apo Dios isdin mamadtona. Naitapi tako abes isnan nakitolagan Apo Dios isdin alal-apo tako tay kinwanina ken Abraham en, 'Awnitak osalen nan esa ay

Apom ay mangbadang isnan kaipoipogaw isnan batawa'.

²⁶ Isonga inbaan Apo Dios nan Anakna ta omali isnan batawa et datako ay Judio nan damdamo ay inmaliyana tay layden Apo Dios ay bomadang ken datako ta dokogan tako nan ngawi ay ik-ikkan tako." Siya di nan kinwanin Pedro ken daida.

4

Nasomalya Da Pedro Ken Juan

¹ Daan ay menkalkali da Pedro isnan kaipoipogaw dat omey nan papadi ya nan apon di gogowaldiyan di Templo ya nan tap-in di Judio ay Saduceo isnan kad-an da Pedro. Nan Saduceo et daida nan mangwani en adi kasing matago nan matey ay ipogaw.

² Makaligetda tay isolsolon da Pedro en kasing natago si Jesus isonga tet-ewa ay kasing matago nan ipogaw.

³ Isonga dadat ikawe daida et eyeyda isnan pagbalodan. Ngem gapo tay nasdem et, apedda inbalod daida ta mawakgat esadapay masomalya.

⁴ Adoadu nan mamati isnan deeyda ay nangdedenge isnan kinkinwanin da Pedro. Nan kabililang nan aamam-a ay mamati ken Jesus et omey ay limay libo.

⁵ Idi nawakgat nadagop id Jerusalem nan menlebbeng isnan ilida, nan aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios.

⁶ Dadat menmimiting ken da Caifas, Juan ya si Alejandro yas Anas ay kangatowan ay padi ya nan tap-in di agin Anas.

⁷ Dadat ipatakdeg da Pedro ken Juan isnan sasagangenda ta somalyaenda daida. Dadat kanan ken daida. "Sino nan kanganan isnan kananyo en nangipagawis isnan napilay ay naay? Sino nan nang-idya isnan kabaelanyo ay mangipagawis ken siya?"

⁸ Dat itdowan nan Ispirito Santo si Pedro is isongbatna et kanana, "Dakayo ay apapomi ya aam-ami,

⁹ no maipanggep isnan gawis ay inikkanmi ay nangkaan isnan sakit nan pilay nan isomalyayo ken dakami ya no ngan nan inikkanmi ay nangipagawis ken siya et

¹⁰ dengngenyo tay masapol ay getkenyo ya nan am-in ay ib-a tako ay Judio. Si Jesu Kristo ay iNazaret nan nang-idya isnan kabaelanyo ay mangkaan isnan sakitna. Et siya nan inlansayo isnan kros ngem tinagon kasing Apo Dios.

¹¹ Nan inpasolat Apo Dios ay mangwani en, 'Nan bato ay inadyan di ninsaad is baey et siya nan kapatgan tay ipapaknegna nan baey.' Et si Jesus nan naiyaligana. Owen si Jesus nan kapatgan.

¹² Tay maid teken is mabalin ay mangisalakan ken datako no baken si Jesus tay kedkedeng siya is inbaan Apo Dios ay mangisalakan isnan ipogaw."

¹³ Idi nakakali si Pedro dat kanan nan menlebbeng, "Dan datona ay dowa nan natoled ay mangsongbat ken datako ay apapoda? Egaya nakaadal dadapay getken ay mangsongbat ken datako." Masdaawda dadat nemnemen en daida nan nakiboweg ken Jesus.

¹⁴ Dapay san menlebbeng et maid isongbatda tay wada san napilay ay makitatakdeg ken da Pedro et mamagtek ay tet-ewa nan kankanan.

¹⁵ Isonga nan inikkanda et inpabalada da Pedro ken Juan ya san napilay ta ikekedeng nan menlebbeng is menkalkali.

¹⁶ Dadat mentotoya ay mangwani en, "Ngan di ikkan tako ken datodi tay tet-ewa ay kaskasdaaw nan inikkanda isnan napilay et getken am-in nan omili id Jerusalem isonga adi mabalin ay kanan tako en baken tet-ewa."

¹⁷ Dadat kanan en, "Ibaga tako ken daida en madosada no kasinda sodsodoken si Jesus ta adi denggen nan kaipoipogaw modatuya patiyenda."

¹⁸ Dadat kasin ayagan da Pedro et ibagada ken daida ta adida kasin sodsodoken si Jesus ya adida isolsolowan nan ipogaw maipanggep isnan ngadana.

¹⁹ Ngem da Pedro ken Juan et simmongbatda ay mangwani en, "Nemnemenyo no sino nan layden Apo Dios. Ay dakayo nan osto ay patienmu wenna si Apo Dios?

²⁰ Adi mabalin ay isaldengmi ay mangibagbaga isnan inil-ilami ya dindinngemi ay maipanggep ken Jesus."

²¹ Dat eg-egyatnan menlebbeng da Pedro esadapay palobosan daida tay adida getken nan ikkanda ay mangdosa ken daida tay omegyatda isnan kaipoipogaw tay daydayawenda si Apo Dios gapo isnan inikkan da Pedro isnan napilay.

²² Kaskasdaaw nan ginmawisan nan napilay tay solok is epatpoo nan tew-ena.

Nan Lowalon Nan Mamati Ken Jesus

²³ Idi naipalobos da Pedro ken Juan dadat omey isnan ib-ada ay mamati ken Jesus. Dadat ibaga nan kinwanin nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a ken daida.

²⁴ Idi dinnge nan ib-ada dadat makilowalo ay mangdayaw ken Apo Dios ay mangwani en, "Apo, sik-a nan nangboliw isnan daya, nan batawu, nan baybay ya nan am-in ay mentetee."

²⁵ Olay din alapomi ay din si David ay esay ipogawmo et inpabagan nan Ispirito Santo ken siya nan insolatna ay,

'Dan aped menpapangato ken Apo Dios nan ipogaw ay baken Judio? Dan aped nemnemen nan Judio ay mangik-ikkan isnan ol-olay ay maid silbina ay mang-apos ken Apo Dios?

²⁶ Mensagana nan alin di kailili et madagop abes nan menkangangato ay ipogaw ta gobatenda si Apo Dios ya nan Anakna ay makwani en Kristo.'

²⁷ Et natongpal san deey ay kinwanin David tay nadagop nan ib-ami ay Judio ya nan baken Judio ya nan ap-apo ay da Herod ken Poncio Pilato id Jerusalem ta mentotyada ay mangpatey ken Jesus ay mangtongtongpal ken sik-a dapay siya nan dinotokam ay mentolay isnan am-in ay ipogaw.

²⁸ Inikkanda ken Jesus nan ninenem-nemmo ay ommat gapo isnan kayat ya panakabalinmo.

²⁹ Id wani, Apo, ilam pod nan ik-ikkanda ay mangipaegyat ken dakami ay inbaam. Et anayang nan toledmi ay mamati ken sik-a ta ibagbagami kayet nan kankanan.

³⁰ Pagawisem nan masaksakit ay ipogaw et ipailam nan kaskasdaaw ay maikkan gapo isnan kabaelan Jesus ay mangtongtongpal ken sik-a."

³¹ Idi nakalowaloda daet mawedwed nan baey ay menteteanda dat takdown nan Ispirito Santo daida dadat amed tomoled ay mangibagbaga kayet isnan kankanan Apo Dios.

³² Nan am-in ay mamati ken Jesus et makiolnosda isonga am-in nan kok-owada et pinos-ada ta kowada am-in ay maid mangibobokod.

³³ Pilmi nan kabaelan nan aapostolis ay mangibagbaga isnan nang-il-anda ken Apo Jesus ay kasin natago. Et gawigawis nan badang Apo Dios ken daida.

³⁴ Am-in nan mamati et maid kolangda tay nan wada nan payewna wenna baeyna danat ilako et itedna nan lakona

³⁵ isnan aapostolis ta iwalasda isnan makasapol.

³⁶ Siya nan inikkan Jose ay esay iChipre ay esay apon din si Levi. Nan inpangadan nan aapostolis ken siya et Bernabe tay nan kayatna ay kanan et ipogaw ay mangipa-gasing is nemnem di napaligatan.

³⁷ Nan inikkana et nin-ilako is payewna danat ited nan lakona isnan aapostolis.

5

Nan Maipanggep Ken Da Ananias Yas Safira

¹ Wada pay nan esay am-ama ay kangan danat is Ananias ya nan asawana ay si Safira. Inlakona nan ib-an nan kokwada.

² Dadat mentoya ay sin-asawa ta igagoda nan tap-in nan lakona. Danat ited nan tap-inan isnan aapostolis ay mangwani, "Naay nan lakon nan kokwami."

³ Ngem kinwanin Pedro, "Ananias, damen patien nan kanan Satanas ken sik-a? Nan Ispirito Santo nan pinadasmu ay sikapan tay isotmo nan tap-in nan lakona.

⁴ Isnan egayna kailakowan, kokwam. Et sik-a nan kigad is ikkam isnan lakona. Ngem dayon aped nemnemen ay mangikkan isnan naay? Baken met aped ipogaw nodi si Apo Dios nan pinadasyo ay sika-pan."

⁵ Dinngen Ananias nan kankanan Pedro dat aped matokang et matey. Dat am-in ay mangdedeinge isnan inommat ken Ananias et pilmi nan egypta ken Apo Dios.

⁶ Dat pomika nan bababallo et bongon-nan awakna dadat ibala et ikaobda.

⁷ Nallos nan waay toloy olas dat omey nan asawana ngem egayna getken ay natey san asawana.

⁸ Dat kanan Pedro ken siya, "Ibagam mo tet-ewa ay siya na nan osto ay lakon nan inlakoyo ay kowayo." Dat kanan nan babai en, "Tet-ewa ay siya sa."

⁹ Dat kanan Pedro ken siya, "Dakayon nintolag ay mangsilksikap isnan Ispiriton Apo Dios? Ilam, naay omali nan nangikaob ken asawam esadat abes isoblat sik-a."

¹⁰ Dat matokang et matey abes siya. Sinonggеп san deeyda ay bababallo et idi ilaenda ay natey dadat ibala ay en mangidlen isnan naikaoban asawana.

¹¹ Dat nan mamati ken Jesus ya nan am-in ay mangdedeinge isnan inommat et immegyaegyata.

Nan Kaskasdaaw Ay Inik-ikkanaan Nan Aapostolis

¹² Nan aapostolis et adoado nan kaskasdaaw ay inik-ikkanda ay inilan nan ipogaw. Nan osto ay nadagopan nan deeyda ay mamati ken Jesus et nan bangsal nan Tempon Apo Dios ay makwani en Bangsal Solomon.

¹³ Dinayaw am-in nan ipogaw daida ngem omegyatda ay maitapi ken daida no eygaya mamati ken Jesus.

¹⁴ Ngem inmadoado met laeng nan aamam-a ya iiin-a ay naitapi ay mamati ken Apo Jesus.

¹⁵ Gapo isnan inik-ikkanaan di aapostolis et impabala nan ipogaw nan masaksakit dadat eyey isnan kalsa dadat ipapodan daida isnan kamada wenno isnan abekda. Tay kananda en ta moke lomaos si Pedro et olay no kedeng nan alin-ewna is manglingeb ken daida et makaan nan sakitda.

¹⁶ Adoadu pay nan nagapo isnan kailili ay as-asag-en id Jerusalem et ey-eyeyda

nan masaksakit ya nan kinapet di anito et ginmawisda am-in.

Nan Napaligatan Di Aapostolis

¹⁷ Gapo isnan kabaelan nan aapostolis et linmiget nan kangatowan ay padi ya nan iib-ana ay Saduceo gapo isnan apalda.

¹⁸ Dat nan inikkanda et inmeyda ay mangdepap isnan aapostolis dadat eyey daida isnan pagbalodan.

¹⁹ Ngem isnan labi, inmey nan esay anghel Apo Dios et tokabana nan eneb nan pagbalodan danat ipabala daida ay mangwani en,

²⁰ "Enkayo isnan Templo ta ibagayo isnan ipogaw nan maipanggеп isnan biyag ay maid patenggana." Siya di nan kinwanin nan anghel.

²¹ Isonga idi pinmat-a dadat omey isnan Templo ay men-isolo. Mawakgat pay dat ayagan nan kangatowan ay padi ya nan iib-ana am-in nan menlelebbeng ya nan aamam-a ta menmitingda. Dadat omibaa is omey isnan pagbalodan ta ayaganda nan aapostolis.

²² Omdan pay nan deeyda ay gowaldiya ay inbaada dadat ilaeen ay maiwed san aapostolis. Dadat somagong ay mangwani en,

²³ "Nan kananyo ay ayaganmi et maidda. Inilami nan pagbalodan et daan ay naeemban ya daan ay naikakandado. Wada abes nan gowaldiya ay tomatakdeg isnan segpan. Ngem idi tinokabanmi et maid ipogaw."

²⁴ Idi dinngen nan menkangangato ay papadi ya nan ap-apon di gogowaldiyan di Templo nan kinwanin nan deeyda ay binaada dadat kanan isnan nemnemda en, "Ngan ngata nan awnit ommat gapo ken daida?"

²⁵ Dat wada nan inmey ay mangibaga en, "San deeyda ay binalodyo et wadada isnan Templo ay men-is-isolo isnan ipogaw."

²⁶ Dat omey nan deeyda ay gowaldiya ya nan ap-apoda ay mang-ala ken daida ngem egaya goyoden daida isnan nangayaganda ken daida tay omegyatda isnan kaipoipogaw modatya gayangenda daida tay daydayawen nan ipogaw nan aapostolis.

²⁷ Dadat eyey nan aapostolis isnan menmitingan nan deeyda ay menlelebbeng. Dat kanan nan kangatowan ay padi en,

²⁸ "Binibibilinmi dakayo ta adiyo isolsolo nan maipanggеп ken Jesus. Dapay id wani et maid polos egay nangdenge isnan isoloylo id Jerusalem. Et kanegyo layden ay madosa kami isnan nateyan Jesus."

²⁹ Simmongbat da Pedro ya nan iib-ana ay aapostolis ay mangwani en, "Masapol ay patienmi nan inbagan Apo Dios ken

dakami ta ibagbagami nan maipanggep ken Jesus isonga baken nan kananyo ay aped ipogaw is patpatiyenmi.

³⁰ Tet-ewa ay pinateyyo si Jesus ya inlansayo isnan kros ngem si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apo tako et tinagona kasin siya.

³¹ Danat ipangato siya ta tomokdo isnan makanawana ta siya nan men-ap-apo ya siya nan mangisalsalakan ken datako tasiyay mawayaan tako ay Judio ay menbabawi tapno pakawanen Apo Dios nan basbasol tako.

³² Dakami nan nang-ila ay tet-ewa isonga ibagami ken dakayo. Et nan Ispirito Santo ay inpakapet Apo Dios ken dakami ay mamati ken Jesus nan mangpaneknek ay tet-ewa nan kankananmi isnan mangipaik-ikkanana ken dakami isnan kaskasdaaw." Siya di nan kinwanin Pedro.

³³ Isnan nangdengngan nan deeyda ay menlebbeng isdi et nakaligeteda isonga kayatda ay pateyen daida.

³⁴ Ngem wada nan esay Fariseo ken daida ay kangadan is Gamaliel. Siya nan esay men-is-isolo isnan linteg Apo Dios et siya nan ikabain nan ib-ana. Tinmakdeg ay mangibaga ta ikaanda san aapostolis is sinawayan.

³⁵ Inpabalada daida dat kanan Gamaliel, "Dakayo ay ib-ak ay Judio, nemnemen tako ay gawis nan ikkan taken datona.

³⁶ Nemnemenyo nan inommat id kasing tay no maid si Apo Dios isnan ipogaw et mamaid nan itdoda. Kaneg din binmalinan Teudas ay aped nangipangato isnan awakna issan kaat todi ngen ay tew-en et sinmolot nan waay epat gasot ay ipogaw ken siya. Ngem napatey siya et aped naboka nan papasolotna et namaid nan insolsolona.

³⁷ Nakwas di dat wada si Judas ay iGalilea isdin timpon di nasinsosan di ipogaw. Adoad abes nan naawis ay nakiboweg ken siya. Ngem napatey abes dat maboka nan mamati ken siya.

³⁸ Isonga nan ibagak ken dakayo id wani et adiyo paligeten nan naayda ay ipogaw. Bay-anjo daida tay siya met laeng nan ommat no aped nan nemnemda nan nagapowan nan isolsoloda ya ik-ikkanda tawnit mamaid abes.

³⁹ Ngem no si Apo Dios nan nangidya isnan kabaelandta et adi mabalin ay ipasaldengyo. Isonga adiyo itoltoloy ay mang-aamis ken daida modatyta si Apo Dios nan aamisenyo." Siya di nan kinwanin Gamaliel.

⁴⁰ Et siya di nan pinatida. Isonga kasinda inpaayag daida et ipabaibaigda daida. Dadat kanan, "Adi kayo kasin men-is-isolo

isnan maipanggep isnan ngadan Jesus." Dadat palobosan daida.

⁴¹ Napatlobosanda dadat taynan nan deeyda ay menmitmiting et men-gasingda tay maawatanda ay getken Apo Dios ay adida omegyat olay no mabainanda maipanggep isnan it-itdoda ay maipanggep ken Jesus.

⁴² Isonga winakgat ay om-omeyda kayet isnan Templo ya nan am-in ay bab-aey ay mangisolsolo ay si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios ay mentoltolay isnan ipogaw.

6

Nan Napiliyan Nan Nangbadang Isnan Aapostolis

¹ Issan timpo ay deey isnan inmadadowan nan mamati ken Jesus et ninasisongbat nan mamati ay Judio ya nan iibada ay Judio ay naiyanak isnan teken ay ili ay Griego nan kalida. Dat menlili nan kakali is Griego ay mangwani en, "Apay nga mabaybay-an nan bababaimi ay balo isnan maiwalasan nan makan isnan inagew?"

² Isonga inpaayag nan aapostolis amiam-in nan deeyda ay mamati ken Jesus dadat kanan, "Adi mabalin ay mataktak-tak kami isnan oblami ay mangibagbaga isnan kankanan Apo Dios ay maipanggep ken Jesus ta dakami nan mangiwalwalas is makan.

³ Isonga dakayo ay kadwami ay mamati ken Jesus et pomili kayo is pito ay nalaing ay amam-a ay managpati isnan Ispirito Santo ta daida nan dotokanmi ay mangiwalwalas isnan makan.

⁴ Tapno dakami pay ay aapostolis et mabalin ay eesangenmi ay menlol-owalo ya mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus."

⁵ Dat iyoog am-in nan mamati ken Jesus nan kinwanin nan aapostolis. Et datona nan pinilida. Nan esa et si Esteban. Mangatongpal isnan Ispirito Santo ya napisga nan pammatina ken Jesus. Nan ib-ana et da Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas ya Nicolas ay iyAntiokia. Baken Judio si Nicolas ngem solsolotena nan ogalin di Judio.

⁶ Dadat eyey daida isnan aapostolis. Dat menlowalo nan aapostolis dadapay ipatang nan ledengda isnan olon nan deeyday pito tay siya nan ikkanda ay mangdotok ken daida.

⁷ Isonga inmad-ado nan nangdengdenge isnan kalin Apo Dios dat omadoado abes ay mamati ken Jesus id Jerusalem. Olay nan papadi et adoadoda ay mamati ken Jesus.

Nan Nang-ap-aposanda Ken Esteban

⁸ Si Esteban pay et kaskasdaaw nan inikkana isnan ipogaw tay binadangan Apo Dios siya et adoadoo nan intedna ay kabaelana.

⁹ Ngem wadada nan ipogaw isnan sinagogan di Libertino, ay Judio ay nagapo id Cirene ya id Alejandria ya Judio ay iCilicia ya iyAsia et nakisongbatda ken Esteban. Ngem adida makaabak ken siya tay

¹⁰ initdowan nan Ispirito Santo siya isonga nalaing ay komali.

¹¹ Dadat lagbowen nan ipogaw ta menkampotda ay mangwani en, "Dinngemi nan kinwanin Esteban et aposena din si Moses yas Apo Dios."

¹² Isonga nan kaipoipogaw ya nan aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios et nakaligetda ken Esteban gapo isnan kinwanin nan deeyda ay menkampot. Dadat ikawe si Esteban et eyeyda isnan menlelebeng.

¹³ Dadat ipatakdeg san deeyda ay menkampot ay mangwani en, "Si Esteban et adi somalsaldeng ay mang-apapos isnan linteg ay initdon din si Moses ya ngawi nan kankanana maipanggip isnan Templo

¹⁴ tay dinngemi nan nangwaniyana en awnit dadaelen Jesus ay iNazaret nan Templo tako ya sokatana nan linteg ay initdon din si Moses ay tinawid tako."

¹⁵ Ilan pay nan deeyda ay menlelebbeng si Esteban dadat ilan ay somilang nan angasna ay kaneg angas di anghel.

7

Nan Insongbat Esteban

¹ Dat kanan nan kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg isnan Judio ken Apo Dios ken Esteban en, "Ay tet-ewa nan kankanan datona?"

² Dat kanan Esteban ay mangwani en, "Dakayo ay ap-apok ya aam-ak ya bebsatko, nemnemenyo pod nan inik-ikkan Apo Dios ken datako ay Judio enggana id kasi. Si Apo Dios ay kangatowan et ninpaila ken Abraham ay din alapo tako id isdin ninteteana id Mesopotamia isdin egay pay laeng nin-alisana id Haran.

³ Et kanan Apo Dios ken siya, 'Komaanka isnan iliyo ay naay ta taynam nan agyo ta enka isnan ili ay awnitko itdo ken sik-a.'

⁴ Isonga kinmaan si Abraham id Mesopotamia ay menteteaan nan ipogaw ay makwani en Caldeo et inmey ninteteetee id Haran. Idi natey din amana dat ipangon Apo Dios siya isnan naay ili ay menteteaan tako id wani.

⁵ Issan inmaliyan Abraham isnan kad-an tako id wani et maid polos inidyan Apo

Dios is dagana is olay teeteen. Ngem naki-tolag si Apo Dios ay mangwani en awnitna idya ken siya ta ipatawidna isnan anakna ya nan ap-ona. Isnan nangwaniyana isdi et maid pay laeng anak da Abraham.

⁶ Et siya na nan tap-in nan inbagan Apo Dios ken Abraham. Kinwanina en awnit omey nan ap-ona isnan ilin di teken ay ipogaw et awnitda mapilit ay menpabaa ay maid lagboda ya awnit maligligatan am-in nan ap-ona enggana ay makwas nan epat gasot ay tew-en.

⁷ Ngem kanan Apo Dios en, 'Awnitko dosaena nan deeyda ay ipogaw ay mangpaligat isnan ap-om. Et gapo isnan madoasaanda et awnitda ipalobos nan ap-om ay komaan isdi ay omali kasi ay mangday-dayaw ken sak-en id isna.'

⁸ Dat itoloy Esteban ay mangwani en, "Wada nan inbilin Apo Dios ken daida ta waday mangnemnemnemanda isnan naki-tolagan Apo Dios ken daida. Et siya nan hangsegyatanda isnan an-akda ay lalalaki. Isonga idi binmala nan anak Abraham ay si Isaac et isnan maikawao ay agewna siya nan inikkan amana ken siya. Et siya met laeng nan inikkan Isaac isnan anakna ay si Jacob. Siya abes nan inikkan Jacob isnan simpoo ya dowa ay an-akna ay lalalaki ay kanan tako en am-a tako id kasi.

⁹ Din deeyday am-a tako ay an-ak Jacob et inapalandia nan innodida ay si Jose. Isonga inlakoda siya isnan iyEgipto ta eye-nya isnan ilida ta mabab-aa ay adi kalagbo. Ngem si Apo Dios et wada kayet ken siya

¹⁰ et binadangana siya isnan naligilgatana. Gapo tay wada si Apo Dios ken siya ya wada nan intedna ay laingna et laylayden nan alin di Egipto ay makwani en Faro si Jose. Danat dotokan siya ay mengobiladol isnan am-in ay ili id Egipto ya men-ap-apo abes isnan am-in ay ipogaw isnan baey Faro.

¹¹ Dat domateng nan bitil isnan kailili id Egipto ya id Canaan et napalipaligatan nan ipogaw. Din deeyday am-a tako ay an-ak Jacob et maid ikkanda ay omanap is kanenda.

¹² Isonga idi dinngen Jacob ay wada nan kasaoyan di makan id Egipto danat ibaa nan iiyon-an Jose ta omeyda manaoi is kanenda. Siya di nan damo ay inmayanda.

¹³ Isnan ikadwa ay inmayanda et nintagtek si Jose ken daida. Danat ipagtek abes daida ken Faro.

¹⁴ Danat ipaayag da amana ay si Jacob ya nan am-in ay ag-ida ta omeyda id Egipto. Pitompooda ya lima am-in.

¹⁵ Inmey da Jacob am-in id Egipto. Et siya nan ninteteana enggana ay natey. Siya abes nan nateyan nan an-akna ay din am-a tako.

¹⁶ Ngem naisas-aa nan awakda id Sikem et naikak-aobda isnan liyang ay linakowan Abraham isnan an-ak Hamor isdi."

¹⁷ Dat itoley Esteban ay mangwani en, "Nganggani ay omdan nan nakitolagan Apo Dios ken Abraham et inmad-ado nan ap-on Jacob ay din alal-apo tako.

¹⁸ Isdin deey ay timpo et wada nan naisokat ay ali ay egay nangtek isdin gawis ay inik-ikkan din si Jose tay adoadonan nallos ay tew-en.

¹⁹ Nan ali et siniksikapana din alal-apo tako et pinaligatna daida ya inpapatina ay mababay-an nan kaengaenga ta mateyda tasiyay adida omad-ado.

²⁰ Et siya di nan timpo ay naiyanakan Moses ay menbelelegew ay onga et linayelayad Apo Dios siya. Toloy bowan nan nangpasososowan inana ken siya.

²¹ Idi adida makaigago ken siya dadat baybay-an. Ngem dinatngan nan esay babai ay anak nan ali danat alan et talaknena ay kanegna anak.

²² Et naisolowan si Moses isnan am-in ay adal nan iyEgipto et nalailaing ay mangmangwani isnan kankananaya mang-ikikan isnan ik-ikkana.

²³ Idi epatpoo nan tew-en Moses danat kayten ay omey ilan nan kadalaana ay ap-on Jacob.

²⁴ Isnan inmayana et inilana ay amamisen nan esay iyEgipto nan esay kailiyana. Dat omey ta badangana nan napaligatan et pateyena nan iyEgipto.

²⁵ Tay kanan Moses en waay gintek nan kadalaana ay siya nan pinilin Apo Dios ay mangipalobos ken daida isnan mapalpali-gatana ngem egayda obpay maawatan.

²⁶ Idi kasin napseng dat mensape nan doway ipogaw ay ap-on Jacob dat sekaken Moses daida ay mangipagawis koma isnan nemnemda ay mangwani en, 'Bebsat, dakayon mensapsape dapay sin-ag-i kayo?'

²⁷ Ngem indogos nan nakabasol si Moses danat kanan ken siya, 'Ayke waday lebbengmo ay men-apo ken dakami ya mangibangan isnan ik-ikkammi?

²⁸ Ay laydem ay pomateyka ay kaneg nan inikkam isdin iyEgipto id kob-a?

²⁹ Idi dinngen Moses san kinwanina datomeyat et linmayaw ay omey id Midian. Nakiasawa isdi et isdi nan naiyanakan nadoway an-akna ay lalalaki.

³⁰ Nallos nan epatpoo ay tew-en ay nineteen Moses id Midian daet menpaila si Apo Dios ken siya isnan apoy isnan kada-na isnan pondag ay gogowaben nan bilig ay Sinai.

³¹ Et nasdaaw si Moses tay nan inilana et nan kaiw ay aped menbidbidang ngem adi kanen nan apoy. Idi inmas-asag-en

dinngena nan kalin Apo Dios ay mangwani en,

³² 'Sak-en si Apo Dios ay Dios din alapom ay da Abraham, Isaac yas Jacob.' Dinningen Moses dat aped menpayegpeg etomegyat ay mang-ila.

³³ Dat kanan Apo Dios ken siya, 'Kaanem nan sapatosmo, tay napateg nan naay lota ay menteteam tay wadaak isna.

³⁴ Tet-ewa ay inil-ilak nan mapalpali-gatan nan ipogawko id Egipto. Dakpay dengdengnen nan adawagda. Isong in-maliyak ay mangisalakan ken daida isnan mabab-aaanda. Aka ta ibaak sik-a ay omey id Egipto.' Siya di nan kinwanin Apo Dios ken Moses.

³⁵ Dat itoley Esteban ay mangwani en, 'Din si Moses ay egay dinawat din kadalaana ay mangwaniyanda en, 'Ayke waday lebbengmo ay men-apo ken dakami ya mangibangan isnan ik-ikkammi?' et siya kayet nan inbaan Apo Dios ay men-apo ya mangipalobos ken daida isnan napalpali-gatanda. Et nan anghel ay ninpaila ken siya issan kaiw et binabdarangana siya.

³⁶ Din si Moses met laeng nan nang-ikikan isnan kaskasdaaw isnan nangipang-pangowana ken daida isnan kinmaananda id Egipto ya isnan inikkanda ay ginomdang isnan baybay ay makwani en Gadangdang ya nan inik-ikkana isnan epatpoo ay tew-en ay nindad-aananda isnan pondag.

³⁷ Din si Moses abes nan nangibaga isnan deeyda ay ap-on Jacob ay mangwani en, 'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw isnan iba tako is mamadtona kaneg nan inikkana ay nangdotok ken sak-en.'

³⁸ Nakidagop met laeng si Moses isdin alal-apo tako isnan bilig ay Sinai ay makitoya ken Apo Dios. Danat dawaten nan naisolat ay linteg ay naidya ken datako ay adi makak-aan ay eng-enggana.

³⁹ Ngem egay pinatin din alal-apo tako din si Moses. Et inadyanda siya ay men-apo ken daida tay kayatda ay somagong id Egipto.

⁴⁰ Gapo tay nabayag si Moses isdn bilig ay Sinai, kinwanida ken Aaron ay iyon-an Moses en, 'Somapoka is dios tako is mangipangpango ken datako. Adi tako getken no ngan di inommat ken Moses ay nangipango ken datako issan linmayawan tako id Egipto.'

⁴¹ Dadat sapowen nan kanega anak di baka ay kinadiosda. Dadat ipalitiyan ay menlalagsak ya mangdaydayaw isnan sinapoda ay dios.

⁴² Isonga dinokogan Apo Dios daida et binabay-anan daida ay mangdaydayaw isnan olay talaw id daya. Naisolat isnan liblon din mamadton Apo Dios nan mangwaniyan Apo Dios ken daida en,

'Dakayo ay nagapo isdin si Israel, ayke sak-en di inpaliyanjo issan epatpoo ay tew-en ay nindad-aananyo isnan pondag?

⁴³ Nodi nan sinang didios ay sinapoyo nan dinaydayawyo. Inawityo pay nan baey ay nangipay-anjo isnan sinang didiosyo ay makwani en Moloch. Dayopay daydayawen nan sinapoyo ay sinang tatalaw ay makwani en Refam. Gapo isnan inikikkanyo et awnitko pakaanen dakayo isnan iliyio ta omeay kayo isnan bas-ang nan ili id Babilonia ta mapaligatan kayo.'

⁴⁴ Ngem din alal-apo tako et egayda dinawat si Apo Dios is men-apo ken daida, olay no sinapoda ya inkawkawitda din inos-osalda ay mangnemnemanda koma ken siya issan nindad-aananda isnan pondag. Sinapon da Moses nan baey ay tolda ay kaneg nan inpailan Apo Dios ay toladena.

⁴⁵ Et siya nan inkawkawitda isdin sinonggepanda isnan ili ay inpatawid Apo Dios ken daida. Isdin timpo ay deey et si Josue nan naisokat ken Moses ay mangipangpango ken daida isdin nangipakaanen Apo Dios isnan nateketeken ay ipogaw ay mentetee. Et isdi nan nintetean san baey Apo Dios enggana isdin timpon din si David ay ali.

⁴⁶ Din ali ay si David et linaylayad Apo Dios siya et sinootna ken Apo Dios no mabalin ay somaad is osto ay baeyna tay siya nan Diosna ay Dios gedan din si Jacob ay alapona id kasin.

⁴⁷ Ngem egay inyoog Apo Dios. Nodi si Solomon ay anakna nan kanana en mangsaad.

⁴⁸ Gawis tay sinaadna ngem getken tako ay nan osto ay mentetean Apo Dios ay kangatowan isnan am-in et baken baey ay sinaad di ipogaw olay no gawigawis. Kaneg nan insolat din mamadton Apo Dios ay mangwani en,

⁴⁹ 'Sak-en nan ap-apo id daya ya isnan gagatinak ay batawa. Isonga olay ngan nan saadenyo et adi omanay is menteteak.

⁵⁰ Tay sak-en nan nangboliw isnan am-in ay wada id daya ya nan wada isnan batawa.' Siya di din kinwanin Apo Dios."

⁵¹ Dat itoley Esteban ay mangwani ken daida en, "Ay apo kayo, ikekedseyo ay adi mangpati ken Apo Dios dayopay totowengen nan ibagbagana. Dayopay adyan abes nan Ispirito Santo. Nan inik-ikkan din alal-apo tako et siya kayet nan ik-ikkanyo.

⁵² Maid olay esa isdin mamadton Apo Dios is egay pinaligat din alal-apo tako. Olay din mamadto ay nangibagbaga isnan oma-iliyan nan napateg ay ipogaw ay si Jesus et pinatelyda daida. Dakayo abes, siya met

laeng nan inikkanyo tay dinpapyo si Jesus olay no maid basolina dayot ipapatey.

⁵³ Dapay dakayo nan naitedan nan linteg Apo Dios ay inpaitedna ken Moses isnan aanghel ngem adiyo patpatiyen."

Nan Nangpateyanda Ken Esteban

⁵⁴ Idi dinngen nan deeyda ay menlelebbeng nan kinwanin Esteban et nakaligetda ay pilmi dadapay men-gegege.

⁵⁵ Ngem si Esteban et naitakdo nan Ispirito Santo daet mentangad id daya et masili isnan nang-il-ana ken Jesus ay tomatakdeg isnan makanawan Apo Dios.

⁵⁶ Dat kanan Esteban en, "Deey. Iilak ay napewak id daya et wada si Jesus ay Iyonan Am-in di Ipogaw ay tomatakdeg isnan makanawan Apo Dios."

⁵⁷ Dat menbogaw san deeyda ay menlelebbeng dadapay opopen nan ingada ta adida dedengngan nan kankanana. Dadat mapanika ay mangikawe ken siya.

⁵⁸ Dadat goyoden et eyeyda isnan benget nan ili ta gayangenda is bato tasiyay matey. San deeyda ay nangipabasol ken Esteban et kinaanda nan badoda et inbadengda isnan sag-en nan esay baballo ay Saulo nan ngadana. Inikkanda di ta bantayana ta makigayangda abes ken Esteban.

⁵⁹ Idi gaygayangenda dat menlowalo si Esteban ay mangwani en, "Apo Jesus, dawatem nan ab-abiikkko."

⁶⁰ Dat menpalintomeng et menbogaw ay mangwani, "Apo Jesus, adim pabasolen datona isnan naay ik-ikkanda." Nakwas di dat matey. Et inyoog Saulo nan nangpateyanda ken siya.

8

Nan Nangpaligatan Saulo Isnau Mamatii Ken Jesus

¹⁻² Natey si Esteban dat agaan nan amama ay mangpatateg ken Apo Dios dadat ikaob siya. Et esangka ay agew nan nangpateyanda ken Esteban ya nan ninlogian nan nangpaligatanda isnan am-in ay mamatii ken Jesus id Jerusalem. Dat masisian nan deeyda ay mamatii ken Jesus et omeaya isnan probinsiyen di Judea ya Samaria. Et kedeng nan deeyda ay aapostolis is nataynan.

³ Ngem nan inik-ikkan Saulo et pinaligatna nan ipogaw ay mamatii ken Jesus. Sinongsonggep isnan kabaebaey ay mangbalod isnan lalalaki weno bababai ay mamatii ken Jesus ta eyeyna isnan pagbalodan tay kayatna ay mamaid nan ipogaw ay mamatii ken Jesus.

*Naibagbaga Nan Maipanggep Ken Jesus
Isnau Kailiili Id Samaria*

⁴ Nan nasis-ian ay ipogaw ay mamati ken Jesus et inmeyda isnan nateketeken ay ili ay mangibagbaga isnan kankanan Apo Dios ay maipanggep ken siya.

⁵ Si Felipe nan esa et inmey isnan esay ili id Samaria et inap-apatna si Jesus ken daida ay mangwani en si Jesus nan inbagan Apo Dios ay omali ay mentolay.

⁶ Nan kaipoipogaw id isdi et kaykayatda ay mangdengdene isnan kankanan Felipe ya mang-il-ila isnan kaskasdaaw ay ik-ikkana.

⁷ Nan anito ay kinmapet isnan ipogaw et inpakaan Felipe daida dadat men-owakis ay mangtaynan isnan ipogaw ay kinapetda. Adoadu abes nan napalalais ya nan napilay ay inpagawis Felipe.

⁸ Isonga men-galalasing nan omili isdi.

⁹ Wada abes nan am-ama ay kangadan is Simon ay somasalamangka. Masdaaw nan iSamaria isnan kabaelana. Men-et-eteke siya ay mangwani en siya et nangato ay ipogaw.

¹⁰ Patien am-in nan omili olay sinoy kaipogawna, nangato wenna nababa. Et kananda en napigsa nan kabaelana ay inidyan Apo Dios ken siya.

¹¹ Et pinatpatin am-in nan ipogaw siya tay nabayag ay siniksikapan daida isnan inik-ikkana ay mensalsalamangka.

¹² Ngem idi pinatin nan ipogaw nan inbagagan Felipe ay masapol ay apowenda si Jesu Kristo esadapay maitapi isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana dat menpabonyag am-in nan lalalaki ya nan bababai.

¹³ Olay si Simon et namati abes isnan kabaelan Apo Dios dat menpabonyag. Dat makiboweg ken Felipe et nasdaaw isnan kaskasdaaw ay inik-ikkana.

¹⁴ Idi dinngan san deeyda ay aapostolis id Jerusalem ay dinawat nan iSamaria nan kalin Apo Dios dadat ibaa da Pedro ken Juan ay omey isdi.

¹⁵ Idi inomdanda, inlowalowanda nan mamati ken Jesus tasiyyat kapten nan Ispirito Santo daida.

¹⁶ Tay issan nabonyaganda et egay kinmapet ken daida tay basta nan ngadan Apo Jesus et kedeng nan ninpabonyaganda.

¹⁷ Dat ipatang da Pedro ken Juan nan ledengda isnan oloda ay mangilowalo ken daida. Dat komapet nan Ispirito Santo ken daida.

¹⁸ Dat si Simon ay somasalamangka et inilana ay kinmapet nan Ispirito Santo isnan ipogaw ay gen-an nan aapostolis danat pabal-en nan sipingna

¹⁹ ay mangwani en, "Mang-ated kayo is kabaelak tasiyyat olay sino nan gen-ak et kapten nan Ispirito Santo daida."

²⁰ Ngem kinwanin Pedro ken siya, "Maitapi nan sipingmo ken sik-a ay mapoowan isnan impilno tay apedmo kanan en mabalin ay malakowan nan badang Apo Dios ay adi kalakowan.

²¹ Maid polos biyangmo ay maitapi isnan ik-ikkamni tay getken Apo Dios ay baken osto nan nemnemmo.

²² Dokogam nan ngawi ay nemnemmo. Menlowaloka ta moke pakawanen Apo Dios sik-a.

²³ Tay getkek ay palalo ay omapalka ya baan di basol sik-a."

²⁴ Dat kanan Simon, "Ilowalowanyo ngalod sak-en ken Apo Dios ta adi ommat ken sak-en nan sana kankanan."

²⁵ Nakwas pay ay inbagan da Pedro ken Juan nan inilada maipanggep ken Jesus ya inbagada nan kankanan Apo Dios dadat somaa. Ngem isnan somas-aaanda id Jerusalem et inbagbagada nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan kailili ay linal-aosanda id Samaria.

Nan Nang-itdowan Felipe Isnan Opisyal Di Etiopia

²⁶ Ngem nan inommat ken Felipe et wada nan anghel Apo Dios ay nakitoya ken siya ay mangwani en, "Ipikam ta omeyska isnan kalsa ay magapo id Jerusalem ay omeys id Gaza." Et an-annawa ay pondag nan madaan.

²⁷ Inpikana dat omeys. Danat datngan nan iyEtiopia ay nangato ay opisyal nan alida ay babai ay kangadan is Candace. Siya abes nan nang-ay-ayowan isnan kokwana am-in. Nan naay am-ama et nagapo id Jerusalem tay inmey ay nindayaw ken Apo Dios.

²⁸ Dat menlogan isnan kalisana ay somaa isnan ilina danapay basbasaen nan tap-in nan liblon Apo Dios ay insolat Isaias ay din mamadton Apo Dios.

²⁹ Inilan Felipe siya dat kanan nan Ispirito Santo, "Enka ta maisag-enka isnan deey Logan."

³⁰ Dat tomagtak si Felipe et somag-en isnan logan et dedengngena nan basbasaen nan am-ama ay solat din mamadto ay si Isaias. Danat kanan ken siya, "Ay maawatam nan basbasaem?"

³¹ "Adiyak maawatan no maid mang-itdo ken sak-en," kanan san am-ama. Danat ibaga ken Felipe ta makilogan.

³² Nan basbasaena isnan liblon Apo Dios et siya na. Kanana en, "Kanegna nan kalnilo ay maeyey ay mapalti. Apedna igiginek ay kaneg nan kalnilo ay mapokpokisan ay maid polos lilina."

³³ Baibainanda siya dadapay adi somalyaen omona. Olay maid basolna ngem

pinateyda kayet. Ngem olay natey et adi kabilang nan awnitna kaneg an-ak."

Siya di nan binasana isnan liblon Apo Dios.
³⁴ Dat kanan san am-ama ken Felipe, "Kadya, sino nan inap-apat din mamadto ay si Isaias? Ay nan osto ay awakna nan kanana en awnit mapaligatan wенно nan teken ay ipogaw?"

³⁵ Dat ilogin Felipe ay mangiyispikal ken siya isnan kayat ay kanan nan insolat din si Isaias. Inbagana nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus.

³⁶ Idi wada nan danom ay dinas-anda isnan mendad-aananda dat kanan san am-ama, "Naay di danom. Ay mabalin ay mabonyaganak isna?"

³⁷ Dat kanan Felipe, "Mabalin no mamatika ken Jesus." "Mamatiyak," kanan san am-ama, "Patiyek ay tet-ewa ay Anak Apo Dios si Jesu Kristo."

³⁸ Danat ipasaldeng nan logan. Dadat lomayog ay dowa et domakkadka isnan danom. Dat bonyagan Felipe siya.

³⁹ Idi dinmakada isnan danom dat ikaan nan Ispirito Santo si Felipe et egay kasin inilan san am-ama siya. Ngem men-gasing nan nemnemna danat itoloy ay omey isnan omayana.

⁴⁰ Ngem si Felipe et aped wada id Azoto. Danat ibagbaga nan maipanggep ken Jesus isnan kailili isdi enggana ay inomdan id Cesarea.

9

Nan Namatiyan Saulo

¹ Ngem si Saulo et intoltoloya ay mangpaligat isnan mamatikken Jesus tay laydena ay patey daida isongga imney isnan kangatowan ay padi

² ay menpasolat is solat ta eyeyna isnan kasinasinagoga ay madagdagopan di Judio id Damasco. Nan kanan nan solsolat et maidya nan kalintegan Saulo ay mangdepap isnan ipogaw ay lalalaki wменно babaiay mamatikken Jesus ta eyeyna id Jerusalem.

³ Dat pomika si Saulo ay omey id Damasco. Idi inmas-asag-en isnan ili dat menkatatanggewan siya isnan pat-a ay nagafo id daya.

⁴ Dat matokang et dengngena nan kali ay mangmangwani, "Saulo, Saulo, dakan paligaten sak-en?"

⁵ Dat kanan Saulo, "Sinoka Apo?" "Sak-en si Jesus ay mangisakit isnan ipogawko ay paligaten.

⁶ Ibangonmo ta omeyka isnan ili ay omayam et awnit wada nan mangibaga ken sik-a isnan masapol ay ikkam."

⁷ Nan ib-an Saulo et sinmaldengda ya ginminekda tay didinngeda nan kali ngem maid inilada is menkalkali.

⁸ Dat bomangon si Saulo ngem idi bita- gena nan matana et adi makaila tay nakowap isongga pinadangda ay mang- pango id Damasco.

⁹ Toloy agew nan nakowapana et egay mangmangan ya egay omin-inom.

¹⁰ Wada abes id Damasco nan esay am- ama ay kangadan is Ananias ay mamatikken Jesus. Ninpaila si Apo Jesus ken siya ay kaneg iitaw danat kanan, "Ananias." Dat songbatan Ananias, "Sinoy ibagam, Apo?"

¹¹ Dat kanan Apo Jesus, "Ipikam ta omeyka isnan kalsa ay Leteg isnan baey Judas ta ilam si Saulo ay iTarso ay menlol- ovalo.

¹² Tay wada nan inpailak ken siya ay kaneg iitaw et inilana sik-a ay sinonggеп ay mangkappos isnan matana ta kasin makaila."

¹³ Ngem omegyat si Ananias isongga sinongbatana ay mangwani en, "Apo, adoado nan mangmangwani en dadama nan ik-ikkan Saulo ay mangpaligat isnan ib-ami ay mamatikken sik-a id Jerusalem.

¹⁴ Id wani kano wada nan solat ay inilana isnan menkangangato ay papadi id Jerusalem ta mabalin ay omali ay mangde- bap ken dakami am-in ay mamatikken sik-a."

¹⁵ Ngem kinwanin Apo Jesus, "Olay, omeyka kayet tay pinilik siya ay en mangbagbaga isnan maipanggep ken sak-en isnan ipogaw ay baken Judio ya nan alida ya nan ib-ayo ay Judio ay daan pay laeng ay egay mamatikken sak-en.

¹⁶ Awntiko ibaga abes ken Saulo nan adoado ay ligat ay masapol ay liknaena gapo tay apowena sak-en."

¹⁷ Dat tet-ewa omey si Ananias et songgеп isnan baey ay mentetean Saulo. Danat genan siya et kanana, "Besat ay Saulo, nan Apo tako ay si Jesus ay ninpaila ken sik-a isnan daan isnan inmaliyam et siya met laeng nan nangibaa ken sak-en ay omaliyak ken sik-a ta kasinka makaila ya ta kapten nan Ispirito Santo sik-a."

¹⁸ Dat mapanokyatan nan matana et kasin makaila. Danat ipika et mabonyagan.

¹⁹ Dat mangan et pomiga nan awakna. Nakitee si Saulo isnan mamatikken Jesus id Damasco isnan nadandan ay agew.

²⁰ Dat omey isnan sinagoga ay madagdagopan nan ib-ana ay Judio et ibagbagana ay mangwani en, "Tet-ewa ay Anak Apo Dios si Jesus."

²¹ Nasdaaw am-in nan nangdedenge isnan kankanan Saulo. Dadat kanan, "Ay

baken si todi nan nangpalpaligat isnan mamati ken Jesus id Jerusalem? Ay baken nan inmaliyana isna et ta depapena nan mamati ta eyeyna isnan menkangangato ay papadi id Jerusalem?"

²² Ngem am-amet binmikas si Saulo ay men-isolo isnan ib-ana ay Judio id Damasco isnan maipanggep ken Jesus et adida makaabak ken siya tay nalaing ay mangpaneknek ay si Jesu Kristo nan inbaan Apo Dios ay omali ay mentolay.

²³ Idi nalalanganan is kaat ay agew dat mentotya nan Judio ay adi mamati is ikkanda ay mangpatey ken Saulo.

²⁴ Kaageagew ya kalabilabi ay sesenda si Saulo isnan sepgan nan ilida ta pateyenda no bomala. Ngem wada nan nangipagtek ken Saulo isnan layden nan ib-ana ay ikkan ken siya.

²⁵ Isonga isnan labi et inippey nan ib-ana siya isnan dakedake ay tiklis dadat oy-oyen isnan ataatakdag ay baked nan ilida. Nan nang-oy-oy ken siya et daida nan nangpati isnan kinkinwanin Saulo maipanggep ken Jesus. Et siya di nan inikkan Saulo ay kinmaan isnan ili et egayda pateyen.

Nan Inmayan Saulo Id Jerusalem

²⁶ Sinmagong si Saulo id Jerusalem et laydena ay maitapi isnan mamati ken Jesus. Ngem omegyatda tay adida patiyan no tetewa ay mamati siya ken Jesus.

²⁷ Ngem si Bernabe et inayagana siya ta ibowegna ay omey isnan deeyda ay aapostolis. Danat sodoken ken daida nan am-in ay inommat ken Saulo isnan nang-il-ana ken Jesus isnan daan ya nan dingena ay kalin Jesus. Inbagana abes nan nangitoledana ay nangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus id Damasco.

²⁸ Isonga nakibob-oweg si Saulo ken daida id Jerusalem. Natoled abes ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus.

²⁹ Ngem wada abes nan iib-ana ay Judio ay Griego nan kalida ay makisongsong-batan Saulo isnan maipanggep ken Jesus. Ngem kayatda ay pateyen siya.

³⁰ Idi gintek nan mamati ken Jesus ay kayatda ay pateyen siya dadat ipango id Cesarea dadat palobwaten ta somaa id Tarso ay ilina.

³¹ Dat somingga nan biyag nan mamati ken Jesus isnan probinsiya id Judea ya id Galilea ya id Samaria tay maid et mang-amamis ken daida. Dadat omad-ado dapay pomigsa nan pammatida tay apowenda si Jesus ya badangan abes nan Ispirito Santo daida.

Nan Inmayan Pedro Id Lidda Ya Id Joppe

³² Si Pedro abes et inmey ninpaspasyal isnan kailili ay kad-an di mamati ken Jesus. Nan esay inmayana et id Lidda.

³³ Dinas-ana isdi nan esay am-ama ay kangadan is Eneas ay napalalais ay ninpopopdan is wao ay tew-en.

³⁴ Dat kanan Pedro ken Eneas, "Ibangonmo ta lolonem nan kamenmo tay pagawisen Jesu Kristo sik-a." Dat mabanangon siya.

³⁵ Nan omili id Lidda ya nan kaipoipogaw ay iSarona et inilada dadat mamati ken Jesus.

³⁶ Wada abes nan kangadan is Tabita ay in-in aya mamati ken Jesus id Joppe. Nan pangwanida isnan kalin di Griego et Dorcas tay nan kanan nan ngadana et ogsa. Gawis am-in nan inik-ikkana isnan ipogaw danapay badbadangan nan kokodoko.

³⁷ Ngem dat mensakit dat matey. Dadat banyosan et papordanenda isnan kowaltona maikadwa ay galado.

³⁸ Ngem gintek nan mamati ken Jesus ay wada si Pedro id Lidda ay sag-en nan ilida dadat ibaa nan dowa ay amam-a ay omey mang-ayag ken siya ay mangwani, "Pan-gaasim ta ikakamom ay omey id Joppe."

³⁹ Dat mapika si Pedro et makkey ken daida. Idi inomdanda dadat ipango isnan kowaltona ay kad-an san natey. Wadada isdi nan adoado ay bababai ay babalo ay men-ag-ag. Inpailada ken Pedro nan sinapon Dorcas ay badbado ya ew-ewes isnan egayna kateyan.

⁴⁰ Dat ipabalan Pedro daida am-in dat menpalintomeng ay menlowalo. Danat sagangen nan awak san natey et kanana, "Tabita, ibangonmo." Dat menbitag nan matan san babai et ilana si Pedro dat bomongan.

⁴¹ Dat gen-an Pedro nan ledengna et patakdegena siya. Dat ayagan Pedro san deeyda ay bababai ay balo ya nan ib-ada ay mamati ken Jesus ta ilaenda si Dorcas ay kasis natago.

⁴² Nan inommat ken Dorcas et nagtek isnan am-in ay omili id Joppe dat omad-ado nan mamati ken Apo Jesus.

⁴³ Nintetee si Pedro id Joppe is nadandan ay agew isnan baey Simon ay mensapsapo is lalat.

10

Nan Inmayan Pedro Isnau Baey Di Baken Judio

¹ Id Cesarea et wada nan esay am-ama ay baken Judio ay kangadan is Cornelio. Siya nan kapitan di sin-gasot ay sosoldado ay nagapo id Italia.

² Olay no baken Judio si Cornelio et napigsá nan pammatina ken Apo Dios. Si Apo Dios nan daydayawenda ay sinbaey ya adoado nan badangna isnan Judio ay

kokodokdo. Kanayon abes ay menlolowalo.

³ Isnan esay agew isnan alas tres isnan kag-aw et inbaan Apo Dios nan esay anghelna ken Cornelio ay mangwani, "Cornelio."

⁴ Dat omegyat si Cornelio et ikikiyatna. Danat kanan, "Sino nan ibagam, Apo?" Dat kanan nan anghel, "Nenemnemen Apo Dios sik-a tay getkena nan ik-ikkam ay menlowalo ken siya ya getkena gedan nan ik-ikkam ay mangbadbadang isnan kokodokdo ay ipogaw.

⁵ Bomaaka is omey mang-ayag ken Simon Pedro id Joppe.

⁶ Makiteteetee siya ken Simon ay mensapsapo is lalat ay naisasag-en nan baeyna isnan baybay."

⁷ Kinwanin nan anghel di dat komaan. Dat omayag si Cornelio is doway baana ya nan esay soldado ay kabadangna ay ib-ana ay mangdaydayaw ken Apo Dios.

⁸ Danat sodsodoken am-in nan inommat danat ibaa daida ta omeysa id Joppe.

⁹ Isnan kawakgatana et daan ay mendadaan nan deeyday tolo ay omas-asag-enda et id Joppe. Esadapay omdan et inmey si Pedro isnan nasisingpa ay atep nan baey ay menteteana. Dat menlowalo isnan alas dosi isnan kag-aw.

¹⁰ Danat layden ay mangan tay naowat. Ngem egayda makaoto. Dat wada nan impailan Apo Dios ken siya ay kaneg iitaw.

¹¹ Nan inilana et napewak id daya. Dat wada nan maoy-oy ay kaneg dakkel ay ewes ay napapadonan nan epat ay solina.

¹² Nan wada isnan ewes et am-iam-in ay menkiwiwi ay kalasin di animal, oweg ya koyat.

¹³ Danat dengngen nan kali ay mangwani en, "Ibangonmo, Pedro, ta pomaltika is isdam." Ngem isnan Judio et adoado nan law-enda isnan datodi ay maisda.

¹⁴ Isonga kinwanin Pedro, "Adi mabalin, Apo, tay maid inis-isdak is malawa ay maisda."

¹⁵ Dat kasing kanan nan menkalkali, "Adim kanan en lawa tay adi law-en Apo Dios daida id wani."

¹⁶ Namitlo ay inilana ya dinngena di dat ngomato nan ewes id daya.

¹⁷⁻²⁰ Dat nemnemen Pedro no sino ngen nan kayatna ay kaliyen. Dat komali nan Insprito Santo ken siya ay mangwani en, "Dengngem nan ibagak. Wada nan tolo ay mang-an-anap ken sik-a. Ipiak ta lomayogka et adika mendodowa nodi makkeyka ken daida tay sak-en gedan nan nangbaa ken daida." Dat omdan tetewa san deeyday toloy inbaan Cornelio ay

mang-an-anap isnan baey Simon. Inomdanda isnan segpan dadat sooten mo siya nan baey ay mentetean Simon Pedro.

²¹ Dat lomayog si Pedro et kanana isnan toloy amam-a, "Sak-en nan an-anapenyo. Dakayon inmali?"

²² Dadat kanan en, "Si Kapitan Cornelio han nangbaa ken dakami. Si Cornelio ay apomi et gawigawis ay ipogaw et si Apo Dios nan daydayawena. Olay nan ib-ayo ay Judio et gawigawis nan kankananda ay maipanggep ken siya. Et wada nan ninpaila ken siya ay esay anghel Apo Dios et inbagana ta ipaayagna sik-a ta dengngena no ngan di ibagam ken siya." Siya di nan kinwanida.

²³ Dat pasgepen Pedro daida ta isdi nan kaseyepanda. Mawakgat pay dadat menlobwat. Naiboweg abes nan tap-in di matati ken Jesus ay iJoppe.

²⁴ Inomdanda id Cesarea issan maikadwa ay agew et sisin-ed Cornelio daida. Wada abes nan ag-ina ya nan gagayyemna ay makiseseed tay inayagan Cornelio daida.

²⁵ Idi inomdan da Pedro dat omey sabaten Cornelio siya. Dat menpalintomeng ay mangdayaw ken siya.

²⁶ Ngem inpatakdeg Pedro siya ay mangwani, "Itakdegmo tay ipogaw tako am-in. Bakenak dios ta dayawem sak-en."

²⁷ Mentoytoyada ay songgep isnan baeyna dat ilan Pedro nan adoado ay nadagop ay ipogaw.

²⁸ Dat kanan Pedro ken daida, "Dakayo, getkenyo ay dakami ay Judio et law-enmi ay makiib-a isnan ipogaw ay baken Judio ya law-enmi abes ay songgep isnan baeyda. Ngem inpaktek Apo Dios ken sak-en ay madi no waday adyak is ipogaw gapo tay kanak en bakenda nadalos gapo tay adida solsoloten nan ogalimi.

²⁹ Isonga isnan nangipaayaganyo ken sak-en et egayak mendodowa ay omali. Isonga ibagayo kadya no dakayon nangipaayag."

³⁰ Dat kanan Cornelio, "Id sin pang-etewna isnan kaneg tona ay alas tres et ninlowalowak. Dat katanakdeg nan anghel ay somili nan badona.

³¹ Kinwanina ken sak-en, 'Cornelio, dengdenggen Apo Dios nan lowalom ken siya ya getkena nan ik-ikkam ay mangbadbadang isnan kokodoko ay ipogaw.'

³² Bomaaka is omey id Joppe ta ayagana nan am-ama ay si Simon Pedro. Makiteteetee siya ken Simon ay mensapsapo is lalat ay maisasag-en nan baeyna isnan baybay.'

³³ Siya di nan kinwanina isonga inpaayagko sik-a ay dagos et gawigawis tay inmalika. Et iilaen Apo Dios ay nadagop

kami isna ta dengngenmi no ngan di laydena ay itdom ken dakami."

³⁴ Dat ilogin Pedro ay mangibaga en, "Tetewa ay maawatak id wani ay si Apo Dios et maid paam-amdena is ipogaw.

³⁵ Tay olay sino ay ipogaw, Judio wenna baken et no dayawenda si Apo Dios ya gawis nan ik-ikkanda et dawatena daida.

³⁶ Inpagtek Apo Dios ken dakami ay Judio ay ap-on din si Israel nan gawis ay damag ay mangwani en nakaan nan ligetna isnan basbasol di ipogaw gapo ken Jesu Kristo ay apon di kaipoipogaw.

³⁷ Waay dindinngeyo nan inik-ikkana ya nan insolsolon Jesus ay iNazaret isnan probinsiya id Galilea dat isnan kailili id Judea issan nakwasan din nin-isolsolowan Juan ay menbonbonyag.

³⁸ Isonga maawatanyo nan nangitapiyan Apo Dios isnan Ispiritona ya kabaelana ken Jesus. Olay no into nan inmay-ayana et inpagawisna nan masaksakit ya nan ipogaw ay kinapet di anito tay wada si Apo Dios ken siya.

³⁹ Et dakami nan nang-il-ila isnan am-in ay gawis ay inik-ikkana id Jerusalem ya isnan kailili id Judea. Inilami abes nan nangilansaanda ken siya isnan kros ay耐tayana.

⁴⁰ Ngem si Apo Dios et tinagona kasin siya isnan maikatlo ay agew. Et kasin ninpap-aila ken dakami.

⁴¹ Egay ninpap-aila si Jesus isnan am-in ay ipogaw ngem ninpap-aila ken dakami et nakikikan ya nakiin-inom ken dakami tay dakami nan pinilin Apo Dios ay mangibaga-baga isnan inil-ilami.

⁴² Et inbaan Apo Dios dakami ay en mangibbagaga isnan gawis ay damag isnan kaipoipogaw. Ibagbagami gedan ay si Jesus nan pinilina ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw olay no epdasda natey wenna matatago kayet isnan kasina omaliyan.

⁴³ Olay id kasin et inbagbagan din madton Apo Dios en gapo isnan inikkan Jesus et mapakawan nan basbasol nan am-in ay mamati ken siya." Siya di nan inbagan Pedro ken da Cornelio.

Nan Namatiyan Nan Baken Judio Ya Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Ken Daida

⁴⁴ Daan ay menkalkali si Pedro dat komapet nan Ispirito Santo isnan am-in ay mangdedenge.

⁴⁵ Nasdaaw san ib-an Pedro ay Judio ay mamati ken Jesus tay olay nan ipogaw ay baken Judio et kapten nan Ispirito Santo daida.

⁴⁶ Nan nangtekanda ay kinmapet nan Ispirito Santo ken daida et kasida kakali is

nateketeken ay kali ay mangdaydayaw ken Apo Dios. Dat kanan Pedro,

⁴⁷ "Nan naayda ay ipogaw, olay no bakenda Judio et kinmapet nan Ispirito Santo ken daida ay kaneg ken datako met laeng. Isonga adi mabalin ay iyadi tako nan kabonyaganda."

⁴⁸ Danat kanan ken da Cornelio, "Masapol ay menpabonyag kayo ta ipagtekyo ay ap-apowenyo si Jesus." Dat kanan da Cornelio en makitee si Pedro ken daida is madandan ay agew.

11

Sodsodoken Pedro Nan Inik-ikkana

¹ Egay nabayag dat nan aapostolis ya nan iib-ada ay mamati ken Jesus ay wada id Judea et dinggaid aya patien abes nan ipogaw ay baken Judio nan kanan Apo Dios ay maipanggep ken Jesus.

² Dat somaa si Pedro id Jerusalem. Dat wada nan ib-ana ay Judio ay mangipati ay masapol ay masolot nan linteg Moses olay no mamatida ken Jesus. Dadat delawen si Pedro

³ ay mangwani en, "Dakan aped songgep isnan baey di baken Judio? Nakikikanka pay isdi. Dapay law-en nan linteg tako di is maikkan."

⁴ Dat sodoken Pedro am-iam-in nan inommat.

⁵ Kinwanina en, "Wadaak id Joppe et menlol-owlawok dat wada nan inpailan Apo Dios ken sak-en ay kanega iitaw et inilak nan maoy-oy-oy ay kanega dakkay ewes ay nagapo id daya ay napapadonan nan epat ay solina daet ompa isnan sagenko.

⁶ Daket isin-eng et am-iam-in ay menki-kiwi ay kalasin di animal, oweg ya koyat nan mentetee.

⁷ Daket denggen nan kali ay mangwani en, 'Ibangonmo, Pedro, ta pomaltika is isdam.'

⁸ Daket kakan, 'Adi mabalin Apo, tay maid inis-isdak is malawa ay maisda.'

⁹ Dat kasin kanan nan menkalkali ay nagapo id daya en, 'Adim kanan en lawa tay adi law-en Apo Dios daida id wani.'

¹⁰ Namitlo nan nang-ilaak ya nangdengngak isdi dat ngomato nan ewes.

¹¹ Idi ngimato san ewes id daya dat siya nan inomdanan nan tolo ay amam-a ay nabaa ay nagapo id Cesarea.

¹² Inbagan nan Ispirito Santo en adiyak mendodowa ay makkey ken daida olay bakenda Judio. Nakkey abes nan naayda ay enim ay ib-a tako et inmey kami am-in id Cesarea et sinonggep kami isnan baey da Cornelio.

¹³ Dat apaten Cornelio nan nang-il-ana isnan anghel isnan baeyna ya nan inbag-an nan anghel ken siya ay mangwani en, 'Bomaaka is omey mang-ayag ken Simon Pedro.

¹⁴ Et awnitna ibaga nan masapol ay patiyenyo ta mapakawan nan basolyo ta malisalakan kayo.' Siya di nan kinwanin nan anghel ken Cornelio."

¹⁵ Dat itoloy Pedro ay mangwani en, 'Is-san menkalkaliyak et komapet nan Ispirito Santo ken daida ay kaneg met laeng din kinmapetana ken datako isdin damo.'

¹⁶ Daket nemnemnan nan kinwanin Apo Jesus ken datako en, 'Si Juan et binonyaga-na dakayo is danom ay mangipagtek ay mamati kayo ken Apo Dios ngem id wani ibonyag Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo.' Siya di nan kinwanin Apo Jesus.

¹⁷ Si Apo Dios nan nangipakapet isnan Ispiritona ken datako isdin namatiyan tako ken Apo Jesu Kristo. Paliso gedan isnan baken Judio et inpakapetna nan Ispiritona ken daida. Et sinowak is mangiyadi ken Apo Dios ay mang-ikkan isdi?'

¹⁸ Idi dinngeda di dadat somaldeng ay mangdeldelaw ken siya et daydayawenda si Apo Dios. Et kananda en layden Apo Dios obpay ay maidya nan biyag ay maid patenggana isnan olay ipogaw ay baken Judio no ibabawida nan basolda.

Nan Damo Ay Makwani En Kristiano

¹⁹ Isnan nangpateyan nan Judio ken Esteban et nasis-iyan nan mamati ken Jesus tay pinalpaligat nan adi mamati ay Judio daida. Inomdan nan tap-inna enggana id Fenicia ya id Chipre ya id Antiokia. Inbag-bagada kayet nan maipanggep ken Jesus ngem kedekdeng isnan iib-ada ay Judio is nangibagbagaaanda.

²⁰ Ngem wada nan iChipre ya iCirene ay mamati ken Jesus et inmeyda id Antiokia et inbagada abes nan gawis ay damag ay maipanggep ken Apo Jesus isnan baken Judio.

²¹ Inted Apo Dios nan kabaelanda ay men-is-isolo isonga adoado nan nangibabawi isnan basbasolda ta mamatida ken Apo Jesus.

²² Nan mamati ken Jesus ay wada id Jerusalem et dinngeda di. Dadat ibaa si Bernabe ay omey mang-ila ken daida id Antiokia.

²³ Idi inomdan isdi dat men-gasing isnan nang-il-ana isnan badang Apo Dios ken daida. Danat bagbagaan daida ta itoltoloyda ay mamati ken Apo Jesus olay ngan di om-ommat ken daida.

²⁴ Si Bernabe et gawigawis siya ay ipogaw. Nan Ispirito Santo nan mang-itido isnan ik-ikkana dapay napigsapigsa

nan pammatina ken Apo Dios. Et adoado nan naitapi ken Apo Jesus gapo isnan insolona.

²⁵ Kinmaan si Bernabe id Antiokia dat omey id Tarso ay mang-anap ken Saulo.

²⁶ Idi dinatngana danat ayagan et somagongda ay dowwa id Antiokia et nakatewenda isdi ay makibob-oweg isnan ipogaw ay mamati ken Jesus et adoado nan insolsolowanda. Nan mamati ken Jesus id Antiokia et daida nan damo ay makwani en Kristiano.

²⁷ Isnan ninteteanda id Antiokia et wadada nan mamadton Apo Dios ay naga-po id Jerusalem.

²⁸ Nan esa ay kangadan is Agabo et init-dowan nan Ispirito Santo siya danat ibaga en awnit mabtil nan kailili' isnan batawa. Tinmet-ewa nan kinwanina isnan timpon Ali Claudio.

²⁹ Et nan deeyda ay mamati ken Jesus et nintotolagda ay mangipaw-it isnan badan-gda isnan ib-ada ay mamati ken Jesus ay wada id Judea. Nin-itedda isnan wada ay mabalin ay ibadangda.

³⁰ Nan nangyey isnan badangda et da Bernabe ken Saulo dadat ited isnan amam-an di mamati ken Jesus id Jerusalem.

12

Nan Naipalobosan Pedro Isnan Pag-balodan

¹ Isnan timpo ay deey inlogin Ali Herod ay mangpaligat isnan tap-in di ipogaw ay mamati ken Jesus.

² Inpapotona nan olon Santiago ay besat Juan.

³ Idi inilana ay men-gasing nan Judio isnan inikkanan danat ipapap si Pedro. Nan nang-ikkanana isdi et isnan fiesta ay mangananda isnan tinapay ay egay kabodan.

⁴ Idi nadpap si Pedro dadat ipagowaldiya isnan simpo ya enim ay sosoldado ngem masin-ep-atda ay mensinsinokat ay men-banbantay. Kanan Herod en ipapateyna siya isnan mangboyaan di kaipoipogaw no makwas nan fiesta.

⁵ Naibalod si Pedro ngem nan ib-ana ay mamati ken Jesus et adida somaldeng ay mangilol-owalo ken siya.

⁶ Nalabi et naseseyep si Pedro isnan betaay nan doway gowaldiya tay kanan Ali Herod en kawakgatana et ipaboyana siya ay maipapatey. Nakakawalan si Pedro is doway kawal ya nagogowaldiyaan abes nan segpan nan pagbalodan.

⁷ Dat aped pomat-a nan kowalto et mawanada nan anghel Apo Dios. Dat iwedwed nan anghel ay manggido ken siya danat kanan, 'Ikamom ta bomangonka.'

Dat aped natanekdag nan kawal ay naibabalod isnan ledengna.

⁸ Dat kanan nan anghel, "Isiglotmo nan balikes nan badom dakat mensapatos." Inikkan Pedro di dat kasin kanan nan anghel, "Isadleymo nan ewesmo ta omonodokda."

⁹ Dat bomala si Pedro ay omonod isnan anghel ngem nan wada isnan nemnemna et waay baken tet-ewa nodi iitaw et kedeng.

¹⁰ Linaosanda nan esa ay gowaldiya ya nan maikadwa dadat omdan isnan dakkel ay eneb ay landok isnan segpan ay bomala id deya. Dat aped matokaban ay maid mangtokab dadat bomala. Mendaanda pay isnan esa ay kalsa dat mamaid san anghel.

¹¹ Nakwas di dat nemnemen Pedro ay tet-ewa obpay nan inommat ken siya. Danat kanan, "Getkek id wani ay tet-ewa ay si Apo Dios nan nangbaa isnan anghelna ay mangisalakan ken sak-en ta adi pomatey si Ali Herod tasiyay adi maikkan nan layden nan Judio ay maikkan ken sak-en."

¹² Danat nemnemen ay omey isnan baey da Maria ay inan Juan ay kangadan abes is Marcos. Siya di nan nadagopan nan mamati ken Jesus ay menlol-owalo.

¹³ Idi inomdan isnan segpan dat menkogkog dat omey nan esay baa ay si Roda ay mangtokab.

¹⁴ Mailalasina nan kalin Pedro ngem kinalingkingana ay mangtokab gapo isnan gasingna dat tomatagtay ay en mangibaga ay wada si Pedro isnan segpan.

¹⁵ Ngem egayda patien ay kananda en. "Ay naong-ongka?" Ngem inpapatina ay tet-ewa dadat kanan, "Waay nan anghelna."

¹⁶ Ngem ninkogkog kayet si Pedro enggana ay enda tinokaban dadat ilan ay tet-ewa ay si Pedro dadat masdamasaaw.

¹⁷ Dat ipaginek Pedro daida et sodokena nan inikkan Apo Dios ay nangipabala ken siya isnan pagbalodan. Danat kanan, "Enkayo ibaga abes is ken da Santiago ya nan iib-a tako ay mamati ken Jesus." Dat komaan et omey isnan teken ay ili.

¹⁸ Mawakgat pay dat palalo ay menngalngalnwang nan men-gogowaldiya isnan pagbalodan tay maid si Pedro.

¹⁹ Si Ali Herod pay et inbilina ay anapenda siya ngem adida makadateng. Isonga sinomalyan Ali Herod nan gogowaldiya danat ipapatey daida. Dat komaan si Ali Herod id Judea et omey menpasyal id Cesarea.

Nan Natelyan Ali Herod

²⁰ Si Ali Herod et nakaliget isnan ipogaw id Tiro ya id Sidon. Isonga maid somya is ikkanda ay omala is kanenda tay nan ili ay mentolayan Ali Herod nan magapowan

nan kanenda. Isonga nin-an-anapda is limidyoda ay mang-ayak ken siya ta makanan ligetna. Nan inikkanda et inawisda si Blasto ta gayyemenda ta badangana daida tay siya nan kangatowan ay baan Ali Herod. Et tet-ewa ay binadangana daida ay makitoya ken Ali Herod. Dadat mensegang ken siya ta makanan nan ligetna ken daida.

²¹ Inomdan nan agew ay pinilin Herod ay menpailaana ta itedna nan songbatna ken daida. Dat menbado is nanginangina ay bado ay badon di ali dat omey tomokdo isnan tokdowan di ali et menkali isnan adoado ay ipogaw ay nadagop isdi.

²² Nakwas di dat menbogaw nan kaipoipogaw ay mangdayaw ken siya ay mangwani en, "Kalin di dios, baken aped kalin di ipogaw."

²³ Dat dosaen Apo Dios siya tay laylaydena nan mangdayawanda ken siya dapay maid polos panangdayawna ken Apo Dios. Isonga inpa-eyna ay dagos nan esay anghelna ay mangipasakit ken siya. Dat aped mabanogis nan awakna et egay nabayag dat matey.

²⁴ Ngem nan kalin Apo Dios et naitoltoloy ay maipagtek ya inmad-ad-ado nan ipogaw ay mamati.

²⁵ Da Bernabe ken Saulo et nakwas nan oblada id Jerusalem dadat komaan et somagongda id Antiokia. Inkawitda abes si Juan ay kangadan is Marcos.

13

Nan Nabaaan Da Bernabe Ken Saulo Ay Men-isolo

¹ Isnan mamati ken Jesus id Antiokia et wada nan naitapi ken daida ay mamadton Apo Dios. Wada abes nan nalaing ay menis-isolo isnan kalin Apo Dios. Siya dana nan ngadanda. Da Bernabe, si Simeon ay kangadan is Niger, si Lucio ay iCirene yas Manaen ay esa ay tinalaken din aman Herod ay gobilnadol id Galilea yas Saulo.

² Isnan esay agew et menlol-owalo nan mamati ken Jesus dadapay mentepe ay adi mangmangan ta kedeng si Apo Dios is nemnemenda. Dat kanan nan Ispirito Santo ken daida en, "Dotokanyo da Bernabe ken Saulo ta ikkanda nan ipaoblak ken daida."

³ Isonga kasinda ninlowalo ya nintepé dadat ipatang nan ledenga isnan olon da Bernabe ken Saulo ay mangdotok ken daida. Dadat papikaen daida ta omeyda ikkan nan kayat Apo Dios ay ikkanda.

Si Elimas Ay Mensip-ok

⁴ Isonga da Bernabe ken Saulo ay inbaan nan Ispirito Santo et inmeyda id Seleucia. Dadat menlogan isnan bapor ay omey id Chipre.

5 Inomdanda pay id Salamina ay esay ili id Chipre dadat ibagbaga nan kalin Apo Dios isnan kasinasinagoga ay madagdagopan nan ib-ada ay Judio. Inkawitda si Juan Marcos ay mangbadang ken daida.

6 Pinasyalda am-in nan ili id Chipre enggana id Pafo. Dadat datngan nan esay Judio ay mensip-ok ay mangwani en siya nan esay mamadton Apo Dios ay mang-itido isnan ibagbagana ngem baken tete-ewa kadi. Nan ngadana et Barjesus wenna Elimas tay nan kayat ay kanan nan Elimas isnan kalin di Griego et mensip-ok.

7 Siya nan esay ib-an nan nalaing ay gobilnadol id Chipre ay si Sergio Paulo. Isnan esay agew et inayagan nan gobilnadol da Bernabe ken Saulo tay laydena ay dengngen nan kanan Apo Dios.

8 Idi makikalkalida ken siya dat taktaken nan mensip-ok daida tasiyay adi patiyan nan gobilnadol si Jesus.

9 Dat liknaen Saulo ay kangadan abes is Pablo nan kabaelan nan Ispirito Santo ken siya et ikiyatna si Elimas.

10 Danat kanan ken siya, "Sik-a nan anak Satanas tay aposem am-in nan gomawisan nan ipogaw. Nalaingka ay menkamkampot ya mensiksikap. Dakan adi somaldeng ay mangbalbalinsowek isnan kankanan Apo Dios?

11 Id wani et dosaen Apo Dios sik-a ta makowapka ta adika makaila is kaat ay agew." Osto ay kinwanina di dat liknaen nan mensip-ok ay kaneg wada nan mangasalin isnan matana et menkap-kapokay ay omanap is mangpadang ay mangipango ken siya.

12 Inilan nan gobilnadol di dat mati tay nasdanasaaw isnan insoloda ay maipanggep ken Apo Jesus.

Id Antioquia Pisidia

13 Nakwas pay di dat komaan da Pablo ya nan ib-ana id Pafo et menloganda kasin isnan bapor et omevida id Perge ay esay ili id Pamfilia. Idi inomdanda isdi dat taynan Juan Marcos daida ay somaa id Jerusalem.

14 Ngem intoloy da Pablo ay omey et taynanda id Perge et omevida isnan teken ay Antioquia ay ili id Pisidia. Wadada isdi isnan Sabado ay agew ay omil-illengan di Judio dadat songgep isnan sinagoga ay madagdagopan di Judio et makitokdoda.

15 Idi nakwas nan nangbasaanda isnan tap-in di naisolat ay linteg Moses ya nan naisolat ay kalin di tap-in di mamadton Apo Dios dat kanan nan apon di sinagoga ken da Pablo en, "Dakayo ay gagayyem, no waday isoloyo isnan ipogaw ay naayda, ibagayo."

16 Dat tomakdeg si Pablo et ipaginekna daida danat kanan, "Dakayo ay ib-ami ay Judio ay kaalapo ken Israel ay din apo tako id kasin ya dakayo abes ay baken Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios et dengngeny.

17 Nan daydayawen tako ay Judio et si Apo Dios. Siya nan nangpili isdin alal-apo tako ay an-ak din si Israel. Et siya gedan nan nangipaad-ado ken daida is-din ninteteanda id Egipro. Siya abes nan nangipaila isnan pigsana ay nangipango ken daida ay komaan id isdi.

18 Isdin ninteteanda isnan pondag et inan-anosana nan inik-ikkanda ay menlilili ken siya enggana ay inmey nan waay epatpoo ay tew-en.

19 Idi inomdanda id Canaan et binabdarangan Apo Dios daida ay mang-abak isnan ipogaw isnan pito ay ili isdi ta ipatawidna ken daida ay Judio. Nakwas nan epatgasot ya limampoo ay tew-en enggana isdin inmayanda id Egipro.

20 Nakwas di dat menpilpili si Apo Dios is mangibanbanag ken daida ay mensinsinokat enggana isdin timpon din si Samuel ay esay mamadtona.

21 Dat mendawat din alal-apo tako ken Apo Dios is ali ay men-apo ken daida. Isonga pinilin Apo Dios si Saulo ay anak Kis ay kaalapo ken Benjamin. Dat siya nan men-ali is epatpoo ay tew-en.

22 Dat kaanen Apo Dios si Saulo et isokatna si David ay men-ali ken daida. Naay nan kinwanin Apo Dios ay maipanggep ken David.

'Nan anak Jesse ay si David nan laylaydek tay gawigawis ay ipogaw siya tay matalek ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay laydek.'

23 Dat itoloy Pablo ay mangwani, "Din si David nan kaapo isnan mangisalsalan ken datako ay ap-on din si Israel. Et siya si Jesus ay inkalin Apo Dios ay omali.

24 Isnan egay pay laeng ninlogiyan Jesus ay men-isolo et wada si Juan ay menbon-bonyag ay mangibagbaga isnan ib-a tako ay ap-on Israel en dokoganda nan basolda ya menpabonyagda.

25 Nganngani ay makwas nan lebbeng Juan ay men-isolo danat kanan isnan kaipoipogaw en, 'Waay kananyo en sak-en nan inbaan Apo Dios ay mangisalakan ken dakayo ngem baken. Ngem omali ay mangsokat ken sak-en et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibagay ay mangkaan isnan sapatosna.' Kinwanin Juan di."

26 Dat itoloy Pablo ay mangwani en, "Dakayo ay ib-ak ay kaalapo ken Abraham, olay dakayo ay baken Judio ay mangdaydayaw ken Apo Dios et datako

am-in nan nangipagtekian Apo Dios isnan maipanggep isnan mangisalakan ken datako.

²⁷ Ngem nan ib-a tako ay Judio ay ijerusalem ya nan ap-apoda et egayda getken ay si Jesus nan mangisalakan isnan ipogaw. Egayda maawatan ay si Jesus nan sinodsodok din mamadton Apo Dios id kasin olay no sinabado ay basbasaenda din insolatda. Ngem daida nan nangtongpal isnan kinwanin din mamadton Apo Dios tay kinwanida en masapol ay matey si Jesus.

²⁸ Isonga olay maid basolna is gapo ay matey siya ngem inbagada kayet ken Pilato ta ipapateyna.

²⁹ Siya di nan inikkanda tapno matongpal am-in nan epdas naisolat ay maipanggep ken siya. Dat wada nan nangkaan isnan awakna isnan kros dadat iliyang.

³⁰ Ngem tinagon Apo Dios siya kasin.

³¹ Et san nakiboboweg ken siya issan nagapowanda id Galilea ay enggana id Jerusalem et daida nan ninpap-ailaana is nadandan ay agew et daida id wani nan mangipagpagtek ken datako ay Judio ay kasin natago siya.

³²⁻³³ Siya di nan inmaliyanmi id wani ta ibagami ken dakayo nan gawis ay damag tay timet-ewa isnan timpo tako din naktolagan Apo Dios isdin alal-apo tako id kasin isnan kasina nangtagowan ken Jesus. Kaneg nan naisolat isnan maikadwa ay Salmo en,

'Anakko sik-a, isonga id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam.'

³⁴ Id kasin abes inbagan Apo Dios nan maipanggep isnan kasin matagowan Jesus ay adi kasin matey ay enggana isnan nangwaniyana en,

'Ikkak ken sik-a nan badang ay inkalik is-din si David ay adi polos kasoksokat.'

³⁵ Tay nan inkalina ken David et naisolat isnan nangwaniyana David en,

'Adi kabalini ay iyoogmo, Apo, ay madonot nan awakko tay patiyek sik-a.'

³⁶ Tay si David et pinatina am-in nan inbagan Apo Dios ay ikkana isdin timpona. Ngem dat matey dadat ikaob isnan naikaoban din alapona gedan dat madonot nan awakna.

³⁷ Ngem si Jesus et egay nadonot nan awakna tay kasin tinagon Apo Dios siya.

³⁸ Isonga ibagami ken dakayo ay gagayyemmi en gapo isnan inikkan Jesus et mabalin ay pakawanen Apo Dios nan basol tako.

³⁹ Olay no patiyen tako am-in nan linteg din si Moses ngem baken kayet gawis nan pangilaan Apo Dios ken datako. Ngem

no si Jesus nan patiyen tako et gawis nan pangilaana ken datako.

⁴⁰ Makailanyo ta adi ommat ken dakayo din inbagan din mamadton Apo Dios id kasin ay mangwani en,

⁴¹ 'Dakayo ay mang-oy-oyaw isnan kankanan Apo Dios et makailanyo tay awnit kayo masdaaw isnan ikkan Apo Dios dakayot maisiyen ken siya ay matey tay adi kayo mamati. Olay no ipootda ay gawis ay mangibaga ken dakayo et adi kayo met laeng mamati.'

Siya di nan naisolat." Siya di nan kombos nan inbagan Pablo ken daida.

⁴² Idi bomala da Bernabe ken Pablo isnan sinagoga dat kanan nan ipogaw en no mabalin koma ta tapiyanda kasin nan insoloda isnan omali ay Sabado.

⁴³ Idi nabokada isnan sinagoga dat maboweg nan adoado ay ipogaw ken da Pablo yas Bernabe. Wada ken daida nan Judio ya wada abes nan baken Judio ay mangsolsolot isnan ogalin di Judio. Dadat kanan ken daida en itoltoloya ay mamati isnan gawis ay badang Apo Dios ken daida.

⁴⁴ Idi kasin Sabado dat kanega am-iam-in nan omili id Antiochia nan inmey ay makidenge isnan maitdo ay nagapo ken Apo Dios.

⁴⁵ Ngem nan adi mamati ay Judio et pilmi ay inmapalda isnan nang-ilaanda isnan adoado ay ipogaw ay mangdedenge ken da Pablo. Dadat makisongbat ken Pablo dadapay oyawen siya.

⁴⁶ Ngem da Pablo ken Bernabe et intoledda ay mangwani en, "Masapol ay dakayo nan damo ay maibagaan nan kalin Apo Dios tay Judio kayo ngem gapo tay adyano ya adiyo layden ay matatago ken Apo Dios ay eng-enggana, isonga id wani omey kami isnan baken Judio ta ibagami ken daida.

⁴⁷ Tay siya nan inbilin Apo Dios ken dakami isnan nangwaniyana en,

'Ibaak sik-a ay omey mang-itdo isnan baken Judio ay manglawag isnan nemnemda ta waday waya ay maisalakan nan am-in ay kaipo-pogaw isnan batawa.'

Siya di din inbagan Apo Dios."

⁴⁸ Idi dinngen nan deeyda ay baken Judio nan kinwanin Pablo dadat men-galalasing. Dadapay dayawen si Apo Dios gapo isnan inbagan da Pablo ay maipanggep ken Jesus. Dat am-in ay pinilin Apo Dios ay manglayad ay mangdawat isnan biyag ay maid patenggana et mamatid.

⁴⁹ Dat maibagbaga nan maipanggep ken Apo Jesus isnan kailili id isdi.

⁵⁰ Ngem nan Judio ay adi mamati et tinoyada nan amam-a ay kallebbeng isnan

ili ya nan babaknang ay inin-a ay mangsolsolot isnan ogalin di Judio ta aposenda da Pablo ken Bernabe. Dadat ilogi ay mangpaligat ken daida dadat ipapati ta komaanda isnan ilida.

⁵¹ Isonga nan inikkan da Pablo et inpigadda nan sikida ta makaan nan tapok ay mangipagtek ay adida kasin isolsolowan daida tay olay no dinngeda nan kali ay maipanggep ken Jesus et egayda patiyan. Dadat omey id Iconio.

⁵² Ngem nan deeyda ay mamati ken Jesus ay nataynan id Antiokia et egay makakan nan gasingda. Et wawawawada nan Ispirito Santo ken daida.

14

Id Iconio

¹ Id Iconio abes et inmey da Pablo ay men-isolo isnan sinagoga ay madagdagopan nan ib-ana ay Judio. Isnan nin-isolowan Pablo et adoado nan Judio ya nan baken Judio ay namati ken Jesus.

² Ngem nan Judio ay egay namati et inawisda nan baken Judio ta aposenda nan matami ken Jesus.

³ Ngem nababay kayet da Pablo ken Bernabe id isdi. Dadapay natoled ay men-isolo isnan maipanggep ken Apo Jesus. Et inpagtek Apo Jesus ay tet-ewa nan inbagbagada ay maipanggep isnan badangna isnan ipogaw tay intedna nan kabaelandaya mang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw.

⁴ Ngem nagegedwa nan nemnem nan kaipoipogaw ay omili id isdi maipanggep ken da Pablo. Wada nan mangsolut issan Judio ay adi mamati ngem wada abes nan mangsolut ken da Pablo.

⁵ Dat mentolag nan Judio ya nan baken Judio ay adi mamati ya nan menlebbeng ken daida ta aamisenda da Pablo dadat gayangen ta mateyda.

⁶ Idi gintek nan aapostolis dadat lo-mayaw et inmeyda isnan tap-in di ili id Licaonia ay id Listra ya id Derbe ya isnan tap-in di ili ay naisasag-en isdi.

⁷ Dadat isolo kasin nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus.

Id Listra Ya Id Derbe

⁸ Wada id Listra nan esay am-ama ay pilay et egay polos nindad-aan enggana isdin naiyanakan.

⁹ Dedengngen nan pilay nan kankanan da Pablo dat inengneng Pablo siya et gintekna ay patiyea ay mabalin ay kaanen Apo Dios nan pilayna.

¹⁰ Danat ibiyad nan kalina ay mangwani, "Itakdegmo." Dat katanakdeg et mendaan.

¹¹ Idi inilan nan kaipoipogaw nan inikkan da Pablo dadat ilogi ay menbogaw, "Dios dana ay ninpaila ay kaneg ipogaw

et inmalida ken datako." Ngem egay maawatan da Pablo tay nan kalida ay iLicaonia nan ikalkalida.

¹² Dadat ngadnan daida isnan ngadan nan diosda. Nginadnanda si Bernabe is Zeus ya si Pablo gapo tay siya nan ninkalkali et nginadnanda is Hermes ay esay diosda gedan.

¹³ Nan simbaan ay mangdayawanda isnan diosda ay si Zeus et wada isnan soban nan ili. Et nan padida et wada nan sab-sabong ya bakkaka ay inyeeda isnan segpan nan ilida ta paltiyenda ay mangdayaw ken da Pablo.

¹⁴ Ngem idi gintek da Bernabe ken Pablo nan layden nan ipogaw ay ikkan dadat bisngaten nan badoda ay mangipagtek isnan mang-adyanda isnan ikkanda tay ngawi di ken Apo Dios. Dadapay tomagttag ay omey isnan kad-an nan kaipoipogaw ay menbogaw ay mangwani en,

¹⁵ "Gagayyem, dayon aped ik-ikkan na? Ipogaw kami ay kanegyo met laeng. In-mali kami isna ta ibagbagami nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo ta taynanyo nan sinang didiosyo ay maid kapaayanda ta patiyeayo si Apo Dios ay naleleng-agam. Si Apo Dios et siya nan nangboliw isnan daya, nan batawa, nan baybay ya nan am-in ay mentetee.

¹⁶ Idi kasin et binaybay-ana nan kaipoipogaw ay mang-ik-ikkan isnan laylay-denda.

¹⁷ Ngem wada met laeng nan mangtekanda ay wada siya gapo isnan gawigawis ay inik-ikkana ay pala ken daida. Tay siya nan mang-it-ited isnan odan ya nan bomgasan di nais-ek ta waday katatagowanyo tasiyay men-gasing kayo."

¹⁸ Ngem olay dinngeda nan kinwanin Pablo ay deey ngem kayakayatda kayet ay ipalitiyan daida.

¹⁹ Nakwas di dat wada nan Judio ay adi mamati ken Jesus ay iyAntiokia id Pisidia ya nan iyIconio ay inmey id isdi Listra. Dadat awisen nan kaipoipogaw ta gayangenda si Pablo. Idi nakagayangda dadat goyoden ay mangyey isnan soban nan ili tay kananda en natey.

²⁰ Ngem idi likoben nan mamati ken Jesus siya dat bomangon et somagong isnan ili. Kawakgatana dat komaan da Pablo ken Bernabe ay omey id Derbe.

Nan Simagongan Da Pablo Id Antiokia Siria

²¹ Idi inomdan da Pablo id Derbe dadat isolo nan maipanggep ken Jesus isdi et adoado nan mamati. Dadat somagong id Listra ya id Iconio enggana id Antiokia ay ili id Pisidia

²² ta papigsaenda nan pammartin nan ipogaw ay mamati ken Jesus issan damo ay inmayanda. Kinwanida en, "Itoltoloyyo kayet ay mamati ken Apo Jesus tay mapaligatan tako is nateketeken ay ligat esatakopay maitapi isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana."

²³ Dadat mendotok is kalebbeng ay mangipangpango isnan iib-ada ay mamati isnan tonggal paggimgimongan nan mamati ken Jesus. Dadat mentepe ay manglowalo ay mangitalek ken daida ken Apo Jesus ay mamatiyanda.

²⁴ Dadat idaan isnan probinsiya ay Pisidia et omeida id Perge ay ili id Pamfilia.

²⁵ Insoloda nan maipanggep ken Jesus id Perge dadat omeid Atalia.

²⁶ Dadat menlogan isnan bapor et somagongda id Antiokia id Siria. Sinmaada isdi isnan nangkewasanda isnan oblada tay siya di din ninlowalowan nan mamati ken Jesus ay nangidawat ken Apo Dios ta ay-ayowanana da Pablo ken Bernabe isnan oblada.

²⁷ Idi inomdanda id Antiokia dadat ipadagop nan mamati ken Jesus dadat ibaga am-in nan inpaik-ikkan Apo Dios ken daida. Inbagada abes ay inpalobos Apo Dios nan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag isnan baken Judio ta mamatida abes ken Jesus.

²⁸ Nabayag nan nakiteteen da Pablo ken Bernabe isnan mamati ken Jesus id isdi Antiokia.

15

Maipanggep Isnant Osto Ay Ikkana Nan Baken Judio Ay Mamati Ken Jesus

¹ Wada nan Judio ay ijerusalem id Judea ay inmey id isdi Antiokia dadat mensolsolo isnan ipogaw ay baken Judio ay mamati ken Jesus. Kinwanida en, "Adi isalakan Apo Dios dakayo no adi kayo menpasegyat ay kaneg nan initdon Moses ay ogalimi ay Judio."

² Isonga da Pablo ken Bernabe et pilmi nan inik-ikkanda ay makisonsongbat ay mangwani en adi masapol ay ikkanda. Isonga inbaan nan iyAntiokia ay mamati ken Jesus da Pablo ken Bernabe ya nan tapina ay omeid Jerusalem ta sootenda isnan aapostolis ya nan amam-a no sino nan tetewa.

³ Dat palobwaten nan mamati ken Jesus daida. Isnant nanglaosanda id Fenicia ya id Samaria et sinodsodokda isnan ib-ada ay Judio ay mamati ken Jesus nan mamatiyana nan baken Judio. Isonga men-galalasingda isnan nangdengnganda isdi.

⁴ Inomdanda id Jerusalem dat men-galalasingda aapostolis ya nan aamam-a

ya am-in nan mamati ken Jesus ay mangila ken daida. Dat sodsodoken abes da Pablo nan inik-ikkan Apo Dios ay mangbadang ken daida isnan inmay-ayanda.

⁵ Ngem wada nan Fariseo ay mamati ken Jesus et tinmakdegda ay mangwani en, "Masapol ay bilinen tako nan baken Judio ta menpasegyatda ya patiyenda abes am-in nan linteg Moses ay patpatiyan tako ay Judio."

⁶ Dat menpamiting nan aapostolis ya nan aamam-a ay mangipangpango isnan mamati ta tolagenda nan kinwanin nan Fariseo ay maipanggep isnan linteg Moses.

⁷ Nabayag ay mentoltolagda dat tomakdeg si Pedro ay mangwani en, "Bebatsko, getkenyo ay sak-en nan pinilin Apo Dios ken datako id kasin ay en mangisolo isnan baken Judio isnan maipanggep ken Jesus tasiyay dengngenda ta patiyenda.

⁸ Si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay nemnem di ipogaw et inpailana ay dawawatena nan baken Judio no mamatida ken siya tay impakapetna nan Ispirito Santo ken daida ay kaneg met laeng nan inikkana ken datako.

⁹ Baken tako kedeng is kaam-amedan di layad Apo Dios. Tay dalosana nan basol nan ipogaw ay baken Judio met laeng no mamatida ken siya.

¹⁰ No epdas impagtek Apo Dios ay dawatena daida dayon layden ay mangpadas isnan anosna isnan mangmangwaniyano en masapol ay tongpalenda nan linteg tako dapay nan linteg ay kananyo en masapol ay tongpalenda et adi tako kabaelan ay mangtongpal? Olay din alal-apo tako id kasin et egayda nakaikkan.

¹¹ Nodi getken tako ay maisalakan tako gapo isnan badang Apo Jesus ken datako et siya gedan nan maisalakanan nan baken Judio." Siya di nan kinwanin Pedro.

¹² Nakwas di dat gominek nan kaipoipogaw ta dengngenda nan mangsodokda da Bernabe ken Pablo isnan kaskasdaway inik-ikkan Apo Dios ay mangbadang ken daida isnan nin-isolowanda isnan ipogaw ay baken Judio.

¹³ Nakwas abes di dat menkali si Santiago ay mangwani en, "Dakayo ay bebsat, dedenggenyo pod nan kanan.

¹⁴ Sinodsodok Simon Pedro din damo ay nangipailaan Apo Dios isnan layadna isnan ipogaw ay baken Judio tasiyay wada abes ken daida nan menbalin is ipogawna.

¹⁵ Maiyiso abes nan kinwanin din madadt Apo Dios ay naisolat id kasin ay mangwani en,

¹⁶ 'Kinwanin Apo Dios en, Awnitak kasin somagong ay men-ali et maisagong

nan paliso isdin napigsa ay nin-aliyan din si David

¹⁷ tasiyay mang-anap nan kaipoipogaw olay nan baken Judio ay inawisko ay men-balim is ipogawko.

¹⁸ Siya di nan kinwanin Apo Dios ay in-pagtekna id kasin.”

¹⁹ Dat itoloy Santiago ay mangwani en, “Isongka kanak en adi tako paligaten nan baken Judio ay mangdokdokog isnan pinatidna id kasin ta mamatida ken Jesus.

²⁰ Nodi mensolat tako ken daida ta ibaga tako ta adida is-isda nan naiboyag isnan sinang didios ya adida is-isda nan napalti no egay nakaan nan basana isnan napalitiyana ya adida is-isda nan basa ya adida iseyseyep nan bakenda asawa. Tay no siya dadi nan ik-ikkanda et adi liligten ay pilmi nan Judio daida.

²¹ Tay getken am-in nan Judio nan naayda ay linteg ya enggana id kasin insololoda nan linteg Moses isnan kasinasinagoga ay madagdagopanda ay sinabado. Isongka gawis no ibaga tako isnan baken Judio ta tongpalenda nan naayda ta adi masaktan nan nemnem di Judio.” Kinwanin Santiago di.

²² Dat Owenan am-in nan aapostolis ya nan aamam-a ya nan am-in ay mamatid ken Jesus. Dadat kakanen en pomilida isnan amam-ada ta makkeyda ken da Pablo yas Bernabe ay omey id Antiokia. Nan pinilida et nan dowa ay apoda ay da Judas ay kangadan gedan is Barsabas yas Silas.

²³ Siya na nan inpaw-itda ay solat ken daida,

“Naay di solatmi ay aapostolis, amam-a ya ib-ayo ay mamatid ken Jesus id isna Jerusalem ken dakayo ay bebsatmi ay baken Judio id issa Antiokia ya isnan kailili id Siria ya id Cilicia.

²⁴ Dinngemi ay mendodowa kayo gapo isnan insolon nan deeyda ay nagapo id isna ay inmey nangngawngaw isnan nem-nemyo issa. Ngem baken kami is nangbaa ken daida.

²⁵ Isongka ninmiting kami isna et ninem-nemmi en gawis no piliyenmi nan ibaami ay makkey ken da Pablo yas Bernabe ay gayem tako.

²⁶ Datona ay ipogaw et adida kawaninan nan biyagda olay mateyda gapo isnan men-obraanda ay pala ken Apo Jesu Kristo.

²⁷ Nan pinilimi ay makkey ken daida et da Judas ken Silas ta ibagada abes nan insolatmi ay naay.

²⁸ Nan kankananmi isna et inaboloyan abes nan Ispirito Santo. Adimi layden ay paligaten dakayo ay mangipapati ay tongpalenyo nan ogalimi. Basta siya dana nan gawis ay maik-ikkana.

²⁹ Adiyo is-isda nan naiboyag isnan sinang didios ya adiyo is-isda nan basa ya adiyo is-isda nan napalti no egay nakaan nan basa isnan napalitiyana. Adiyo abes iseyseyep nan bakenyo asawa. Gawigawis no siya dana nan tongtongpalenyo. Kedeng di is laydenmi ay ibaga ken dakayo issa.” Siya di nan insolatda.

³⁰ Idi nakasolatda dat komaan nan nangipaw-itanda isnan solat ay omey id Antiokia.

Idi inomdanda dadat ipadagop nan mamatid ken Jesus dadat ited nan solat.

³¹ Basaenda pay dat gomasing nan nemnemda isnan gawis ay inbagbagana.

³² Da Judas ken Silas et mamadton Apo Dios daida et adoado nan insolsoloda isongka pinmigsa nan pammata.

³³ Nakwas nan kaat ay agew dat palob-waten nan mamatid ken Jesus da Judas. Kinwanida en, “Sapay koma ta bobowegen Apo Dios dakayo isnan omayanyo.” Dadat somagong id Jerusalem ay kad-an di nang-baa ken daida.

³⁴ (-)

³⁵ Ngem nataynan da Pablo ken Bernabe id Antiokia ay men-isolo ya mangibaga isnan maipanggep ken Jesus ya wada gedan nan iib-ada ay men-is-isolo.

Inlogin Da Pablo Ken Silas Ay Men-isolo Isnau Kailili

³⁶ Nakwas nan kaat ay agew dat kakanen Pablo ken Bernabe, “Enta pasyalen nan ib-ata ay mamatid ken Jesus isnan kailili ay inmey-ayanta ay mangibaga isnan maipanggep ken Jesus ta ilanta no kasanoada.”

³⁷ Inyoog Bernabe ngem laydena ay makkey si Juan Marcos.

³⁸ Ngem kakanen Pablo en olay adi makkey siya tay siya san linmayaw isdin kad-anda id Pamfilia et egayna itoloy ay mangbadang isnan oblada.

³⁹ Dadat menbinogtak et mensiyanda. Isongka inboweg Bernabe si Marcos et men-lobanda isnan bapor ay omey id Chipre.

⁴⁰ Ngem si Pablo et pinilina si Silas is kadwana. Dat ilowalowan nan mamatid ken Jesus daida ta badangan Apo Dios daida isnan am-in ay omayanda. Dadat omey.

⁴¹ Inmeyda isnan kailili id Siria ya id Cilicia ta papigsaenda nan nemnem nan mamatid ken Jesus isnan paggimonganda id isdi.

16

Si Timoteo Nan Nakiboweg Ken Da Pablo Yas Silas

¹ Inmeyda abes id Derbe ya id Listra. Dadat datngan si Timoteo ay esa ay mamatid

ken Jesus. Nan inana et Judio ay esa ay mamati abes ngem si amana et Griego.

² Dinayaw am-in nan mamati ken Jesus id Listra ya id Iconio si Timoteo.

³ Et layden Pablo ay makkey si Timoteo ken daida ngem gapo tay gintek am-in nan ipogaw ay baken Judio si amana isonga sinegyatana ay kaneg nan ogalin di Judio ta adi masaktan nan nemnem di ib-ada ay Judio isnan il-ili ay omayanda.

⁴ Isnang nangpasyalanda isnan kailili isdi et inbagbagada san kinwanin nan aapostolis ya amam-a id Jerusalem ta siya di nan solotenda.

⁵ Isonga nan mamati ken Jesus isnan paggimngimonganda et pinmiga nan pammataida dapay inagew ay omad-adoda.

Inuitaw Pablo Nan iMacedonia Ay Men-pakpakaasi

⁶ Nalpas di dadat idaan isnan il-ili id Frigia ya id Galacia tay inyadin nan Ispirito Santo nan omayanda id Asia ay mangibaga isnan maipanggep ken Jesus.

⁷ Idi inomdanda isnan pep-eng nan probinsiya id Misia dadat kanan en omeyda id Bitinia ngem kasin inyadin nan Ispiriton Jesus.

⁸ Isonga dinaanda id Misia et inmeyda id Troas.

⁹ Nalabi dat ipaaitaw Apo Dios ken Pablo nan esay am-ama ay iMacedonia ay tomatakdeg ay menpakpakaasi ken siya ay mangwani en, "Omalika id isna Macedonia ta badangam dakami."

¹⁰ Isonga dakamit mensagana ay omey id Macedonia tay gintekmi ay inayagan Apo Dios dakami ay mangibaga isman maipanggep ken Jesus isnan ipogaw isdi. Et sak-en si Lucas ay nakkey gedan.

Mamati Si Lydia

¹¹ Ninlogan kami isnan bapor id Troas dakamit mendagas id Samotracia. Mawak-gat pay dakamit omey id Neapolis.

¹² Nindessaag kami isdi dakamit mendaan ay omey isnan ili ay Filipos. Siya nan esay dakkel ay ili id Macedonia ay mentolayan nan iRoma. Nintee kami isdi is nadandan ay agew.

¹³ Isnang Sabado ay omil-illengan di Judio et tinaynanmi nan ili et inmey kami isnan benget di ginawang tay kananmi en waay siya nan madagopan nan ib-ami ay Judio ay menlowalo. Dakamit tomokdo et makitoya kami isnan inin-a ay nadagop isdi.

¹⁴ Wada nan esa ay in-na ay kangadan is Lydia ay iTiatira ay men-ilaklako is nangina ay lopot ay men-gadangdang. Olay baken Judio siya ngem solsolotena nan ogalin di Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios. Idi dinngena nan kankanan Pablo dat

ipanemnem Apo Dios ken siya ta patiyena nan inbagana.

¹⁵ Dadat menpabonyag ay sinbaey. Danat kanan ken dakami, "Mo kananayo en tet-ewa ay mamatiyak ken Apo Jesus, omali kayo isnan baeymi ta makitee kayo." Inpapatina isonga inmey kami.

Naibalod Da Pablo Id Filipos

¹⁶ Isnang esa ay agew, inmey kami isnan paglowalowan dat maisab-at nan babassang ay kinapet di anito. It-itdowan nan anito siya isonga ibagbagana nan awnit ommat isnan omali ay agew. Nan kabaa ken siya et adoado nan inalada ay lagbon san babassang tay lagbowen nan ipogaw siya no ibagana nan awnit ommat ken daida.

¹⁷ Dat omonod ken dakami ken Pablo ay mangibogbogaw en, "Nan naayda ay ipogaw et inbaan di kangatowan ay Dios daida. Ibagada nan masapol ay ikkanyo ta maisalakan kayo."

¹⁸ Nadandan ay agew nan mang-ik-ikkanana isdi enggana ay naoma si Pablo tay agindadayaw nan anito ken Apo Dios. Isonga dat sagongan Pablo nan babassang et kanana isnan anito en, "Gapo isnan kabaelan nan ngadan Jesu Kristo et ibagak en taynam siya." Dat tet-ewa komaan nan anito ay dagos.

¹⁹ Idi gintek nan kabaa ken siya ay maid kasinda omalaan is siping dadat depaben da Pablo ken Silas dadat goyoden daida ay mangyey isnan kad-an di mentolay isnan malkitan.

²⁰ Dadat pabasolen daida isnan mentolay ay timodingan nan iRoma ay mangwani en, "Datona ay Judio et ap-aposenda nan ili tako.

²¹ Tay adi mabalin ay soloten tako ay iRoma nan linteg ay isolsoloda."

²² Dat nan kaipoipogaw abes et sapsapeenda da Pablo. Dat bisngaten nan mentoltolay nan badon da Pablo ay mangkaan dadat ipabaig daida.

²³ Nakwas ay nabaibaigda dadat ibalod daida. Dadat ibilin isnan gowaldiya ta bantayana daida ay gawis.

²⁴ Idi dinngen nan gowaldiya nan kinwanida danat ipa-ey daida isnan kowalto isnan dogon nan pagbalodan danat ippey nan sikida isnan nalolokawan ay kaiw ay pag-ipitan.

Nan Namatiyan Nan Gowaldiya

²⁵ Tengen di labi pay dat menlol-owalo ya menkanka da Pablo ken Silas ay mangdayaw ken Apo Dios dapay dedenggen nan ib-ada ay balod.

²⁶ Dat kayanegyeg nan batawa is napigsa et naiwedwed am-in nan pagbalodan. Dat aped matokaban am-in nan segpan ya aped

makaan nan kawal ay naitaked isnan kabalabalod.

²⁷ Binmangon nan gowaldiya et inilana ay natotokaban nan en-eneb isonga inasotna nan gamigna ay mangpatey isnan awakna tay kanana en waay linmayaw am-in nan balod.

²⁸ Ngem ninbogaw si Pablo ay mangwani en, "Adim ikkan sa. Wada kami isna am-in."

²⁹ Dat ibagan nan gowaldiya ta waday mangyey is silaw. Dat menkakamo ay songgep et omeysen palintomeng ay aped menpaypayaegpeg isnan sag-en da Pablo ken Silas.

³⁰ Danat pabal-en daida et sootena en, "Apo, sino nan masapol ay ikkak tapno maisalakanak ay maitapi ken Apo Dios?"

³¹ "Masapol ay patiyem si Apo Jesu Kristo ta maitapika ya nan pamilyam ken Apo Dios," kinwanin Pablo.

³² Dat itdowan da Pablo daida am-in ay sinbaey isnan kankanan Apo Dios.

³³ Daan pay ay tengen di labi dat ayagan nan gowaldiya daida et owasana nan sogatda isnan nangbaiganda ken daida dadapay menpabonyag am-in ay sinbaey.

³⁴ Danat ayagan da Pablo ken Silas isnan baeyda ta pakanena daida. Et mengasingda am-in ay sinbaey tay ninbalinda is mamati ken Apo Dios.

³⁵ Mawakgat pay dat ibaan nan mentolay nan polis ta ipalobosda da Pablo.

³⁶ Dat ibagan san gowaldiya ken Pablo en, "Kanan nan mentolay en maipalobos kayo ken Silas. Isonga enkayo ya sapay koma ta badangan Apo Dios dakayo."

³⁷ Ngem kinwanin Pablo isnan polis en, "Adi, tay apedda inpasaplit ya inpabalod dakami dadapay egay nangsomalaya onona ta getkenda no tet-ewa ay waday basolmi. Dapay paliso nan kalebbenganmi isnan iRoma. Ayke mabalin ay igagoda nan inikkanda ken dakami ay mangwani en aped kami igiginek ay komaan? Gagawis no daida ay mismo nan omali ay mangipalobos ken dakami."

³⁸ Dat ibagan nan polis nan kinwanin Pablo isnan mentolay. Et inmegyatda isnan nangdengnganda ay iRoma gedan da Pablo.

³⁹ Isonga inmeyda isnan pagbalodan ta menpakawanda esadapay ipango daida ay komaan isnan pagbalodan dadapay kanan no mabalin ta komaanda isnan ili.

⁴⁰ Isonga kinmaan da Pablo ken Silas isnan pagbalodan et omeysen isnan baey Lydia. Nakidagopda isnan ib-ada ay mamati ken Jesus et insolowanda daida ta pomigsa kayet nan pammataida. Dadat komaan.

Id Tesalonica

¹ Linaosan da Pablo ken Silas id Amfipolis ya id Apolonia dadat omdan id Tesalonica et wada isdi nan sinagoga ay madagdagopan di Judio.

² Tolo ay Sabado ay in-inmey si Pablo isnan sinagoga ay men-isolo isnan kalin Apo Dios. Tay nan ogalin Pablo no omeysen teken ay ili et nan sinagoga nan omayawa on-ona ay men-isolowan.

³ Nan insolsolona et nan naisolat ay kankanan Apo Dios ay masapol ay matey si Kristo dat kasin matago. Danat kanan, "Si Jesus ay ibagbagak ken dakayo et siya nan inbaan Apo Dios ay makwani en Kristo."

⁴ Wadada nan Judio ay mamati et naitapida ken da Pablo yas Silas. Adoadu abes nan mamati ay baken Judio ay nangsolsolot isnan ogalin di Judio ya nan inin-a ay wada nan kalebbenganda.

⁵ Ngem omapal nan Judio dadat dagopen nan mamakedse ay ipogaw ya nan menbaybayanggodaw ta menngalawngawda enggana ay magolo am-in nan omili. Dadat ipapati ay songgep isnan baey Jason ay esay mamati tay siya nan mentetean da Pablo. Tay laydenda ay pabal-en daida ta ilan nan kaipoipogaw.

⁶ Ngem egayda makadateng isonga ginoyodda da Jason ya nan ib-ana ay mamati ken Jesus dadat iyey daida isnan mentolay. Dadat pabasolen daida ay mangwani en, "Wada nan ipogaw ay manggolgolo isnan kailili et naay inmalida abes isna."

⁷ Dat si Jason ay naay et palanglangayena daida. Et am-in nan mangpati ken daida et adida patiyen nan linteg Ali Cesar dadapay kanan en wada nan teken ay ali ay kangadan is Jesus."

⁸ Idi dinggen nan mentolay ya nan kaipoipogaw nan kinwanida dadat makaliget.

⁹ Dadat moltaen da Jason ya nan ib-ana esadapay ipalobos daida.

¹⁰ Nalabi dat palobwaten nan mamati ken Jesus da Pablo ken Silas ta omeysen id Berea. Idi inomdanda isdi dadat omeysen sinagoga ay madagdagopan nan ibada ay Judio.

¹¹ Nan Judio id Berea et gagawis nan nemnemda mo nan Judio id Tesalonica tay laylaydenda ay mangdengdenge isnan kankanan Apo Dios. Inagew ay basbasaenda nan naisolat ay liblon Apo Dios ta ilanda no tet-ewa nan insolsolon da Pablo.

¹² Isonga adoado nan mamati ken Jesus. Adoadu abes nan wada nan kalebbenganda ay inin-a ya nan amam-a ay baken Judio ay mamati.

¹³ Ngem idi gintek nan Judio id Tesalonica ay inmey da Pablo id Berea ay

mangisolo isnan maipanggep ken Jesus dadaat omonod. Dadat omawis is ipogaw ta amisenda da Pablo.

¹⁴ Isonga nan mamati ken Jesus et inpalobwatda ay dagos si Pablo ta omey isnan ili isnan benget nan baybay ngem nataynan da Silas ken Timoteo id Berea.

¹⁵ Nan nangipango ken Pablo et nakkeyda enggana id Atenas. Dadat somaa id Berea et ibagada ken da Silas yas Timoteo nan kinwanin Pablo ta ikakamoda ay omey mangdateng ken siya.

Id Atenas

¹⁶ Nan kad-an Pablo id Atenas ay mangses-eed ken da Silas et inilana nan adoado ay tinagtogo ay sinang didios di ipogaw id isdi et palalo nan sakit nan nemnemna.

¹⁷ Isonga nakito toyota isnan Judio ya nan baken Judio ay mangdayaw ken Apo Dios isnan sinagoga. Winakbat abes ay omey isnan malkitan ay makitotya isnan madagdagop isdi.

¹⁸ Dat wada nan omey ay makisongbat ken Pablo. Daida nan mangsolsolot isnan insolon din si Epicureo ya din si Estocio. Wada ken daida nan mangwani en, "Ngan nan kankanan nan naay ay aped menkalkali is maid paayna?" Kanan abes nan tap-inen, "Waay nan teken ay dios nan isolsolona." Kananda di tay insolon Pablo nan maipanggep ken Jesus ya nan kasin matagowan di ipogaw.

¹⁹ Dadat ayagan siya et eyeyda isnan bilig ay kananda en Areopago ay pag-ag-gongan di amarn-a et kananda en, "Mo mabalin ta ipagtekmo ken dakami nan naay balo ay isolsolom."

²⁰ Nasdaaw kami isnan isolsolom tay teken. Ket no mabalin laydenmi ay getken nan kayat ay kanan nan kankanan."

²¹ Siya di nan kinwanida tay am-in nan omili id Atenas olay nan nagapo isnan teken ay ili ay nakiili id isdi et iyaagewda ay mangibagbaga weno mangdengdenge isnan balo ay solsolo.

²² Dat tomakdeg si Pablo isnan sasagan-en nan ipogaw id isdi Areopago et kanana en, "Dakayo ay iyAtenas, inilak ay pilmi nan mangnemnemnemanyo isnan diosyo

²³ tay pinasyalko nan iliyi et inilak nan adoado ay mangdaydayawanayo isnan kadiodiosyo et wada abes nan esa ay inilak ay naisolatan nan kali ay mangwani en, 'Siya na nan mangdaydayawanmi isnan dios ay adimi getken.' Nan Dios ay dayawenyo ay adiyo getken et siya nan ipagtekko ken dakayo id wani.

²⁴ Et siya si Apo Dios ay nangboliw isnan batawa ya nan am-in ay mentetee. Et baken isnan sinang bab-aey ay sinapon di

ipogaw is menteteana tay siya nan Apo isnan am-in, nan daya ya nan batawa.

²⁵ Et maid masapolna is mabalin is ibadang tako ay ipogaw ken siya tay siya nan mangiyal-ali isnan biyag tako ya am-ain ay masapol tako.

²⁶ Es-esang nan ipogaw ay binoliw Apo Dios isdin damo et siya nan poon nan kaipoipogaw isnan am-in ay kailili isnan batawa. Enggana id kasikasin et pinilin Apo Dios nan timpon nan menlebbengan nan nateketeken ay ipogaw ya nan il-li ay awntida mentean.

²⁷ Inikkana di tasiyay nemnemne-menda siya koma ta moke siya di nan mangtekanda ken siya tay baken met addawi ken datako.

²⁸ Kaneg nan esay nangwani en, 'Si Apo Dios nan nangiyali isnan biyag ken datako. Siya abes nan nangiyali isnan nemnem tako ya wawawawada siya ken datako isnan am-in ay ik-likkan tako.'

Wada din nakaadal ay ib-ayo abes ay nangwani en,

'Si Apo Dios nan kaanak ken datako.'

²⁹ Isonga kanak en nan anak et awatenda nan kaanak ken daida. No datako nan anak Apo Dios et adi kabalin ay kanan tako en baliton weno bato si Apo Dios ay sinapon di nalaing ay ipogaw is tinagtogo.

³⁰ Id kasin inan-anosan Apo Dios nan inik-ikkan din ipogaw ay egayna dosdosaen daida tay egaya getken siya. Ngem id wani et inbilina ay masapol ay dokogan am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-likkan.

³¹ Tay epdas ninemnem Apo Dios nan agew ay mangbanagana isnan kaipoipogaw ta ibagana nan maitapi ken siya ya nan adi. Inpagtekna ay si Jesus nan pinilina ay mang-ikkan is dana tay tinagona kasin siya. Si Apo Dios nan mangtek isnan timpo ay mangbanagana isnan kaipoipogaw et nan ikkana ay mangbanag et gawigawis."

³² Idi dinngeda nan nangwaniyan Pablo en wada nan kasin matago ay ipogaw et ninammeng nan tap-inen. Ngem nan tap-inen et kinwanida en, "Laydenmi ay denggen nan kankanan is mamingsan kasin."

³³ Dat taynan Pablo daida.

³⁴ Wadada nan naitapi ken Pablo ay mamati ken Jesus. Nan esa et si Dionisio ay esay am-ama ay makipangbon isnan obong di Areopago. Si Damaris ay in-ina nan esa ya wadada abes nan tap-inen.

² Dinaatngana isdi da Akila ken Priscila ay sin-asawa ay iPonto. Judio datona et kadat-datengda ay nagapo id Italia tay inpakaan Ali Claudio am-in nan Judio id Roma ay dakkel ay ili id Italia. Inmey si Pablo ay mangila-ken daida.

³ Dat makiteteet ken daida tay kanegna daida ay mensapsapo is lalat ay baey isongna nakiob-obla ken daida.

⁴ Sinabado ay omey si Pablo ay mangiy-isipikal isnan maipanggep ken Jesus isnan sinagoga ta mamati koma nan Judio ya nan baken Judio.

⁵ Idi inomdanda da Silas ken Timoteo ay nagapo id Macedonia daida nan makiobla dapay eesten Pablo ay mangibagbaga ay inagew isnan maipanggep ken Jesus isnan Judio. Ibagbagana en tet-ewa ay si Jesus nan makwani en Kristo ay inbaan Apo Dios ay mentoltolay.

⁶ Ngem inaposda ya inoyawda siya isongna inyagyag Pablo nan badona ta ipagtekna ay adina kasin isolsolowan daida. Kinwanina en, "Kigad kayo is ik-kanyo no madosa kayo tay id wani et maid bibiyangko ken dakayo. Isongna taynak dakayo ta omeyak ay mangisolo isnan baken Judio."

⁷ Dat komaan et egay kasin men-isolo isnan sinagoga ngem inmey isnan baey Tito Justo ay baken Judio ngem si Apo Dios nam daydayawena. Nan baeyna et naisasag-en isnan sinagoga.

⁸ Ngem si Crispus ay apon di sinagoga ya na pamilyana et mamati ken Jesus. Adoadu abes nan iCorinto ay mamati isnan nangdengnganda isnan kinwanin Pablo dadat menpabonyag.

⁹⁻¹⁰ Isnan esay labi et ninpaiitaw si Apo Dios ken Pablo ay mangwani, "Adika omeget isnan ipogaw id isna tay adi mabalin ay aamisen daka tay wadaak ken sik-a. Isongna itoltoloymo ay men-isolo tay adoadu pay laeng nan egay mamati ay laydek ay maitapi ken sak-en."

¹¹ Isongna nintetee si Pablo isdi is esay tew-en ya kagedwa ay mangisolsolo isnan kankanan Apo Dios.

¹² Idi men-gobilnadol si Galion id Acaya dat makitoya nan Judio ay adi mamati et eyeyda si Pablo ay mangidalom isnan gobilnadol.

¹³ Kananda en, "Nan naay am-ama et awisena nan ipogaw ta teken nan ikkanda ay mangdayaw ken Apo Dios ay bakenmi linteg."

¹⁴ Kanan Pablo ta komali dat kanan Gobilnadol Galion isnan Judio, "No waday inikkan tosa is ngawi et masapol ay dengek nan ibagayo.

¹⁵ Ngem gapo tay maipanggep isnan ogaliyo ya nan mentontonanyo isnan agiyo

ya nan lintegyo nan liliyenyo et adiyak layden ay mangdedenge is dasa. Isongna kigad kayo ay mangnemnem is ikkanyo."

¹⁶ Danat ipakaan daida isnan kad-ana isdi.

¹⁷ Dat ikawen nan kaipoipogaw si Sostenes ay ap-apon nan sinagogan di Judio dadat baigen isnan pantew nan menteteen nan gobilnadol. Ngem olay inilan Gobilnadol Galion nan ik-ikkanda et binabay-ana daida.

Sinmagong Si Pablo Id Antioquia

¹⁸ Nabayag pay laeng si Pablo id Corinto danat taynan nan ib-ana ay mamati ken Jesus. Nakkey da Akila ken Priscila ken siya. Idi inomdanda id Cencrea dat menpaapolog si Pablo tay siya nan ogalida ta getken nan ib-ana ay wada nan insapatanan ken Apo Dios. Dadat menlogan isnan bapor et omeyda id Siria.

¹⁹⁻²¹ Idi inomdanda id Efeso dat songgep si Pablo isnan sinagoga ay madagdagopan di ib-ada ay Judio ay makitoya ken daida. Laydenda ay makiteteet siya ken daida ngem adina layden. Ngem isnan kinmaanana et inbagana ken daida en, "No layden Apo Dios, awnitak kasin omali." Danat taynan da Akila ay sin-asawa et menlogan isnan bapor ay omey id Siria.

²² Nindessaag id Cesarea ay esay ili id Siria dat omey id Jerusalem ay mang-ila isnan mamati ken Jesus isnan paggim-monganda isdi esapay omey id Antioquia id Siria.

²³ Nabayag isdi esapay kasin komaan et pasyalena am-in nan il-ili id Galacia ya id Frigia et men-is-isolo isnan mamati ken Jesus ta pomigpisga nan pammatida.

Nan Nin-isolowan Apolos Id Efeso Ya Id Corinto

²⁴ Daan si Pablo id Galacia ya id Frigia dat wada nan esa ay Judio ay iyAlejandria ay inmey id Efeso. Nan ngadana et Apolos. Nalaing siya ay men-isolo et adoadu nan getkena maipanggep isnan kalin Apo Dios ay naisolat id kasikasin.

²⁵ Et wada din nangisolo ken siya maipanggep ken Apo Jesus ngem kedeng nan inbagan Juan ay din menbonbonyag is insolona. Nagaget si Apolos ay men-isolo isnan maipanggep ken Jesus ngem adina getken am-in.

²⁶ Idi timoled si Apolos ay men-isolo isnan sinagoga et siya di nan nangdengngan da Akila ken Priscila ken siya. Dadat ayagan ay makkey is baeyda et isoloda nan egayna getken maipanggep ken Jesus ya nan inik-ikkana.

²⁷ Dat layden Apolos ay omey men-isolo isnan probinsiya id Acaya. Isongna ninsolat nan ib-ana id Efeso isnan mamati ken Jesus

id Acaya ta sangailiyenda siya ay gawis. Idi inomdan isdi et adoadoo nan badangna isnan ipogaw ay mamati gapo isnan nangipailaan Apo Dios isnan layad ya anosna ken daida.

²⁸ Nalaing siya ay makisongsongbat isnan Judio ay mang-ap-apos ken siya isonga inabakna daida tay inpailana nan wada isnan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangpaneknek ay si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios ay mangisalakan isnan kaipoipogaw.

19

Kinapet Nan Ispirito Santo Nan Ipogaw Ay iyEfeso

¹ Daan si Apolos id Corinto ay esay ili id Acaya dat omey si Pablo id Efeso et indaana isnan bilbilig ay magapo id Frigia. Idi inomdan id Efeso dat wada nan dinatngana ay mamati.

² Danat sooten ken daida en, "Ay kinapet nan Ispirito Santo dakayo isnan namatiyanyo?" "Egay," kinwanida. "Maid getkenmi isnan kanam en Ispirito Santo."

³ Dat kanan Pablo kasin, "Sino nan kaneg din ninpabonyaganyo?" "Kaneg din inikkan Juan ay ninbonyag nan ninpabonyaganmi," kinwanida.

⁴ Dat kanan Pablo, "Nan insolon Juan isdin ninbonyagana et inbagana isnan ipogaw ta menpabonyagda ay mangipaila ay ibabawida nan basbasolda. Ngem inbagana abes en masapol ay patiyan nan ipogaw nan maisokat ken siya ay si Jesus."

⁵ Idi dinngeda di dadat mamati ken Jesus dadat kasin menpabonyag ngem nan naikadwa ay ninpabonyaganda et gapo isnan pammatida ken Jesus.

⁶ Idi inpatang Pablo nan ledengna ken daida dat kapten nan Ispirito Santo daida et komalida is nateketeken ay kali ay mangibaga isnan inpatgek Apo Dios ken daida.

⁷ Nan kabibilangda et waay simpoo ya dowaa.

Nan Kad-an Pablo Id Efeso

⁸ Tolo ay bowan nan nin-isolowan Pablo isnan sinagoga ay madagdagopan nan ibana ay Judio id Efeso. Intoledna ay mangisolo isnan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios tasiyah maawisda ta patiyenda gedan si Jesus.

⁹ Ngem wada nan makedse ay ipogaw ay mang-adi ay mamati et oyawenda nan ibagbagan Pablo maipanggep ken Jesus isnan kad-an nan nadagop ay ipogaw. Isonga tinaynan Pablo daida dat makkey ken siya nan mamati ken Jesus. Inmeyda isnan oskilaan Tirano. Dat imagew ay mensolsolo si Pablo isdi.

¹⁰ Doway tew-en nan nin-isolsolowana isdi isonga am-in nan ipogaw id Asia ay Judio ya nan baken Judio et dinngeda nan maipanggep ken Apo Jesus.

¹¹ Si Pablo et adoadoo nan inpaikkan Apo Dioso ken siya ay maid nakail-ila is kanegna.

¹² Tay olay nan panyo wenne galot ay kapposena dat maiyey isnan masaksakit ya nan kinapet di anito et gomawisda ya taynan nan anito daida.

¹³ Ngem wada nan Judio ay mensip-ok ay om-omey ay mangipagawis isnan kinapet di anito. Dadat padasen ay mang-osal isnan ngadan Apo Jesus ay mangwani en, "Sik-a ay anito, komaanka id wani tay si Jesus ay insolon Pablo nan mangipakaan ken sik-a." Siya di nan kinwanida isnan anito.

¹⁴ Nan tap-in nan nang-ikkan isdi et nan pito ay an-ak Sceva ay esa isnan menkanggato ay padin di Judio.

¹⁵ Ngem sinongbatan nan anito daida ay mangwani en, "Gettek da Jesus ken Pablo et omegyatken daida. Ngem dakayo et adiyak getken dakayo."

¹⁶ Dat nan ipogaw ay kinapet nan anito et dinpapna daida et gapo isnan pigsan nan anito et inabakna daida am-in dadat lo-mayaw ay menlabos ya nakiblakibladan.

¹⁷ Idi dinngen nan Judio ya nan baken Judio ay menteteetee id Efeso dadat omegyat isnan kabaelan Apo Dios dapay omamamed nan kinapateg nan ngadan Apo Jesus.

¹⁸ Dat wada nan namati ken Jesus ay mensip-ok id kasin ay omey ken Pablo ta ipagtekda nan inik-ikkanda esadapay mamati.

¹⁹ Isonga adoadoo nan nangibala isnan inos-osalda ay mensip-ok ya mensapsapo. Dadat dagopen am-in et iilaen nan kaipoipogaw nan nangpoowanda. Nan banol nan deeyda et omey is limampoo ay libo.

²⁰ Isonga naiwalagawag nan maipanggep ken Jesus et inmad-ado nan mamati ken siya.

Nan Menbesa Ay iyEfeso Et Mengalawngawda

²¹ Idi nakwas di dat nemnemen Pablo ay omey isnan probinsiya id Macedonia ya id Acaya esapay omey id Jerusalem. Kanana abes en masapol ay omey id Roma.

²² Isonga inbaana on-onaa nan dowaa ay kabadangna ay da Timoteo ken Erasto ay omey id Macedonia. Dapay mataynan si Pablo isnan probinsiya id Asia ay kad-an nan ili ay Efeso et mentee isdi is sin-awayan.

²³ Isnan kawad-ana isdi et siya di nan ninlogiyan nan nin-golowan nan kaipoipogaw maipanggep isnan mamati ken Jesus. Siya na nan inommat.

²⁴ Wada nan am-ama ay kangadan is Demetrio ay nalaing ay menbesa is balitok. Adoadongnan men-oblana ay mensapsapo is sinang sisimbaan nan diosda ay babay ai nginadnanda is Artemis. Ilaklakoda nan sinang sisimbaan ay deey et dakkel abes nan galansiyada.

²⁵ Isonga menpamiting si Demetrio isnan men-ob-oblana ya nan am-in ay ib-ana ay menbesbesa et kanana en, "Dakayo ay kakadwak, getkenyo ay nan obla tako ay besa nan menkatagowan tako.

²⁶ Iilaen tako ya dedenggen tako abes ay adoadongnan mamati isnan isolsolon Pablo id isnan Efeso ya gistantay am-iam-in nan kailili isnan probinsiya id Asia. Et awisena daida ta dokoganda si Artemis tay kanana en baken tet-ewa ay dios nan aped sinapon nan ipogaw.

²⁷ Naligat na tay awnit maid mangpaay isnan sapowen tako ay menbesbesa. No ipalobos tako nan ik-ikkan Pablo et baken kedkedeng nan obla tako is adida paayen nodi awntida kanan abes en maid bilang nan simbaan nan kangatowan ay dios tako ay si Artemis ya mamaid nan panangdayawda ken Artemis dapay siya nan dios nan kaipoipogaw isnan probinsiya id Asia ya nan kailili isnan batawa." Siya di nan kinwanin Demetrio.

²⁸ Idi dinngen nan menbesbesa nan kinwanina dadat makaliget dadat kasibobogaw ay mangwani en, "Madaydayaw si Artemis ay dios id Efeso."

²⁹ Isonga nagolo am-in nan omili dadat asitatagtag ay omey isnan kadagdagopan di ipogaw dadat depapen da Gayo ken Aristarco ay iMacedonia ay boweg Pablo isnan inmayanda id Efeso. Dadat goyoden daida ay mangyey isnan madagdagopan nan kaipoipogaw.

³⁰ Si Pablo abes et kanana en ta omey isnan madagdagopan nan kaipoipogaw ngem nan mamati ken Jesus et egayda impalobos.

³¹ Olay nan gagayyem Pablo ay menlelebbeng isnan probinsiya et inbaada nan omey mangibaga ken Pablo ta adi menpailila koma isnan madagdagopanda.

³² Nan ipogaw isnan madagdagopanda pay et wasdin menbogbogaw is teken tay adi men-iso nan nemnemda tay nan kaadowan ken daida et egayda getken nan poon nan nadagopanda.

³³ Dat ipatakdeg nan Judio nan ibada ay si Alejandro isnan kad-an nan kaipoipogaw ta iyispikalna koma nan ommomat. Isonga tinmakdeg si Alejandro et pinadasna ay mangipaginek isnan ipogaw ta kaliyanada.

³⁴ Ngem inmatonanda ay Judio siya dadat eesangen nan ibogbogawda is ngan-

ngani ay doway olas ay mangmangmangwani en, "Madaydayaw si Artemis ay dios id Efeso."

³⁵ Ngem nan esay nangato ay ipogaw isnan ili et inpaginekna daida danat kanan ken daida, "Dakayo ay kailiyak ay iyEfeso, ayke maid mangtek ay datako nan mangbanbantay isnan simbaan nan madaydayaw ay dios tako ay si Artemis ya nan tinagtogo ay bato ay nagapo id daya id kasin?

³⁶ Maid mabalin is mangwani en baken tet-ewa na isonga masapol ay igiginekyo ay adi kayo kaneg matawtawaw.

³⁷ Nan ipogaw ay inyaliyo isna et maid inakewda isnan simbaan tako ya egayda oyawen nan dios tako.

³⁸ Isonga no wada nan ipogaw ay idalom da Demetrio ya nan ib-ana et wada nan howis isnan opisinada ya olay nan menlelebbeng isnan probinsiya et wadada abes. Isonga idalomda koma ken daida esapay songbatan abes nan idalomda.

³⁹ No waday tap-in di laydenyo is maibaga et totyaen tako isnan osto ay miting tako.

⁴⁰ Tay gapo isnan inikkanyo id wani mabalin ay maidalom tako isnan apo tako id Roma et sino ngen nan isongbat tako tay maid osto is ninpoongan nan ningolowanya."

⁴¹ Kinwanina di danat kanan en mabokada.

20

Nan Sinmagongan Da Pablo Isnan Il-ili Ay Pinaspasyalda

¹ Idi nakwas nan nin-golowan nan menbesbesa dat ayagan Pablo nan mamati ken Jesus ay mangipagaget ken daida isnan pammatida esanapay taynan daida ay omey id Macedonia.

² Isnan nangpaspasyalana isnan kailili id isdi ay men-is-isolo isnan mamati ken Jesus et ginmasingda dat omey id Acaya.

³ Tolo ay bowan nan ninteteana id isdi danat kanan en menlogan isnan bapor ta omey koma isnan probinsiya id Siria ngem dat maipagtek nan kanan nan Judio ay adi mamati ken Jesus en pateyenda siya. Isonga ninemnemna ay kasin idaan id Macedonia.

⁴⁻⁵ Idi inomdan kami id Filipos dat omongan nan ib-ami ay menlogan isnan bapor ay omey mangseed ken dakami id Troas. Daida da Sopatro ay anak Pirro ay iBerea ken Aristarco yas Segundo ay iTesalonica yas Gayo ay iDerbe yas Timoteo ya da Tikico ken Trofimo ay iyAsia.

⁶ Idi nakwas nan fiesta ay nangananda isnan tinapay ay egay kabobodan dakamit

menlogen isnan bapor. Sak-en si Lucas ay nakkey abes. Inmey nan limay agew esamipay datngan nan ib-ami id Troas. Et nakadomingomi isdi.

Nan Natekdagan Eutico Id Troas

⁷ Isnan Domingo et nadagop kami am-in ay mamati ken Jesus ta kanenmi nan tinapay ay mangnemnemanmi isnan nateyan Jesus. Dat men-isolo si Pablo enggana isnan tengan di labi tay kanana en komaan isnan kawakgatana.

⁸ Adoado nan silaw isnan kowalto id ngato ay ninteteanmi.

⁹ Nan esa ay baballo ay si Eutico et intotokdona isnan tawa. Idi nabayag ay ninkalkali si Pablo dat mentomtom-e si Eutico dat maseyep isongga natekdag ay nagafo isnan maikatlo ay galadon nan baey. Idi enda bangonen dat obpay natey et.

¹⁰ Ngem linmayog abes si Pablo et enna gen-an danat kanan, "Adi kayo madanagan tay natago kasin."

¹¹ Dat kasiin tomikid si Pablo dakamit mangan isnan tinapay ay mangnemnemanmi isnan nateyan Jesus. Dat kasiin makikalkali si Pablo engganay mawakgat dat komaan.

¹² San baballo pay et inyeysda isnan baeyda dadat men-galalasing tay daan ay matatago.

Nan Inmayan Pablo Id Mileto

¹³ Ngem isnan komaananmi et inbilin Pablo ay menlogen kami isnan bapor ay omey id Asson dapay ta mendad-aan siya ay omey isdi esamipay dag-osen siya.

¹⁴ Idi ninsab-at kami id Asson dat makilogan ken dakami et omey kami am-in id Mitilene.

¹⁵ Napseng dakamit kasiin menlobwat et linaosanmi id Chio. Napseng abes dakamit domag-os id Samos. Kasiin mawakgat pay dakamit idadawes ay omey id Mileto

¹⁶ tay kananmi en adi kami domag-os id Efeso tay adi layden Pablo ay mabayag kami id Asia tay menkakamo siya ay omdan id Jerusalem esapay omdan nan fiesta ay Pentecostes no mabalini.

Nan Inbagan Pablo Isnan Amam-an Di Mamati Ken Jesus Id Efeso

¹⁷ Isongga isnan kad-anmi id Mileto et inbaan Pablo nan omey id Efeso ay mangayag isnan mangipangpango isnan mamati ken Jesus id isdi.

¹⁸ Idi inmalida danat kanan ken daida en, "Dakayo ay amam-a, getkenyo am-in nan inik-ikkak isnan nakiteak ken dakayo isnan probinsiyayo id isna Asia enggana isdin damo ay inmaliyak.

¹⁹ Tinongpalko am-in nan inbagan Apo Jesus ken sak-en. Egayak aped ninpapan-gato. Getkenyo abes ay no mamingsan et mensakit nan nemnemko gapo isnan inik-ikkak nan ib-ak ay Judio ay nangpalaligat ken sak-en ay mangpatey koma ngem itoltoloyko kayet nan oblak.

²⁰ Getkenyo abes ay maid egayak inbagbaga is men-gawisanyo isdin nin-itidowak ken dakayo isnan madagdagopanya ya isnan bab-aeyyo.

²¹ Getkenyo abes ay insetko ay mangibagbaga isman ib-ak ay Judio ya nan baken Judio ay masapol ay dokoganda nan basolda ta patpatiyenda si Apo Dios ya mamatida ken Apo Jesus.

²² Isongga id wani omeyak id Jerusalem tay siya nan inbagan nan Ispirito Santo ken sak-en. Et adiyak getken am-in nan awnit ommat ken sak-en id isdi.

²³ Ngem inpagtek nan Ispirito Santo ken sak-en isnan kailili ay linal-aosanmi ay awnitak maibalod ya mapaligatan id Jerusalem.

²⁴ Ngem napatpateg nan bilin Apo Jesus is ikkak mo nan awakko isongga kedeng nan mangkewasak isnan inpaobian Apo Jesus ken sak-en is nemnemnemek. Et siya nan mangibagbaagaq isnan gawis ay damag ay mangipagpagtek isnan dakkel ay badang Apo Dios isnan ipogaw.

²⁵ Inbagbagaq ken dakayo nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana. Ngem menlogi id wani et getkek ay adi kayo kasiin il-ilaen sak-en.

²⁶ Isongga ibagak ken dakayo en no waday awnit madosa isnan impilno et adi kabalin ay omnipabasol kayo

²⁷ tay maid egayak inbagan layden Apo Dios ay maipagtek ken dakayo.

²⁸ Isongga dakayo ay amam-a, pagawisenyu koma nan nemnemyo dayot abes banbantayan ay gawis nan ipogaw ay inted nan Ispirito Santo ay biyangyo tapno sololotenda si Kristo ay osto. Isolowanyo ay gawis nan mamati ken Jesus tay nan nang-itedana isnan awakna ay matey nan insakbotna ken datako.

²⁹ Getkek ay no komaanak et awnit omali nan men-isolo isnan baken tet-ewa ay kanegda atap ay animal ay mangpatey isnan talaken. Kanak di tay laydenda ay madadael nan pammartin nan ipogaw Apo Dios ay banbantayano.

³⁰ Olay ken dakayo ay mamati et wada nan maitatapi ken dakayo ay awnit men-isolo isnan baken tet-ewa ta awisenda nan mamati ken Jesus ta daida nan patiyenda.

³¹ Isongga makailanyo. Nemnemeyo ta toladenyo nan inik-ikkak isnan toloy tewen ay nakiteak ken dakayo ay egayak somalsaldeng ay men-isolo ken dakayo ay

olay no mamingsan et men-ag-agaaak gapo isnan dakkel ay seg-angko ken dakayo.

³² Id wani italekko dakayo ken Apo Dios ya isnan mait-itdo maipanggep isnan pilmi ay badangna ken datako. Tay nan mait-itdo ay naay et kabaelana ay mangipapigsa isnan pammati tako ya mang-ited isnan gawis ay it-itd Apo Dios isnan ipogawna.

³³ Sak-en pay et egayak ninkedkedaw is sipingyo wenno badoyo.

³⁴ Tay getkenyo ay kigadak ay nin-ob-obra is ninkatagok ya nan ninkatagon nan iib-ak.

³⁵ Tay siya di gedan nan inpail-ilak ken dakayo et gawis no men-obra tako ta waday ibadang tako isnan makasapol tay nenem-nemek nan kinwanin Apo Jesus en, ‘Am-amed nan gasing nan men-ited ay mangbadang isnan makasapol mo nan gasing nan maagtan.’

³⁶ Idi nakakali si Pablo dadat menpalintomeng am-in ay menlowalo.

³⁷ Dadat men-aga ay mangikawe koma ken siya tay adida layden ay komaan siya.

³⁸ Tay pilmi ay menseseg-angda gapo isnan nangdengnganda ay adida kasin esa men-in-inila. Dadat ipango siya enggana isnan bapor.

21

Nan Inmayan Pablo Id Jerusalem

¹ Dakami ken da Pablo et idi kasin kami ninlogan ay mangtaynan ken daida et indadawesmi id Coos. Isnan napsengana inmey kami id Rodas. Idi napseng abes dat id Patara.

² Et dinatnganmi isdi nan esay bapor ay omey id Fenicia. Dat siya nan ninloganamni.

³ Isnan omay-ayanmi et linaosanmi id Chipyre isnan makanigidmi. Damit indadawes id Tiro ay esay ili isnan probinsiya id Siria dakamit mendessaag tay siya nan nangipadessaaganda isnan kalga.

⁴ Dinaatnganmi nan mamati ken Jesus et nakadomingomi ay nakitee ken daida. Dadat ibaga ken Pablo ta adi omey id Jerusalem tay inpagtek nan Ispirito Santo ken daida en awnit mapaligatan id isdi.

⁵ Ngem idi nakwas nan ninteteanmi id isdi dakamit omey kayet. Dadat masin-babaey ay mangipango ken dakami enggana isnan baybay ay benget nan ilida. Dakamit menpalintomeng ay menlowalo. Idi nakapakada kami ken daida dadat palobwaten dakami.

⁶ Dakamit menlogan isnan bapor dada-pay somaa isnan bab-aeyda.

⁷ Ninlogan kami enggana id Tolemaida ay nagapo id Tiro dakamit mendessaag.

Nakiag-aggong kami isnan mamati ken Jesus id isdi et siya nan inmapaanmi.

⁸ Idi nawakgat dakamit komaan ay omey id Cesarea. Nan baey Felipe nan nakitee anmi id isdi. Siya nan esa isnan pito ay napili ay mangbadang isnan aapostolis id Jerusalem id kasin. Men-is-isolo abes maipanggep ken Jesus.

⁹ Wada abes nan epat ay an-akda ay bababassang ay mamadton Apo Dios.

¹⁰ Nakitee kami id isdi is nadandan ay agew dat wada nan am-ama ay mamadton Apo Dios ay kangadan is Agabo ay inmali ay nagapo id Judea.

¹¹ Dat omali ay mang-ila ken dakami. Danat alan nan balikes Pablo et ibedbedna isnan ledengka ya nan sikina danat kanan en, “Siya na nan kayat ay ipagtek nan Ispirito Santo. Nan kakwa isnan balikes ay naay et siya nan awnit esa ogden nan Judio id Jerusalem ay kaneg met laeng nan naikkan isnan ledengko ya nan sikik ay nag-od. Awnitda abes idalom isnan baken Judio ay mangipapatey ken siya.” Kinwanin Agabo di.

¹² Idi dinngemi di dakamit menpakaasi am-in ta adi koma omey si Pablo id Jerusalem.

¹³ Dat songbatan Pablo ay mangwani en, “Dayon agaan sak-en? Dayon pasakite nan nemnemko? Nakasaganaak isnan mangibalodanda ken sak-en olay no mangpateyda id Jerusalem maipanggep isnan bammatik ken Apo Jesus.”

¹⁴ Idi adi kabalini ay ipapatimi nan kayatni dakamit iginiek et kananmi en, “Sapay koma ta nan layden Apo Dios di ommat.”

¹⁵ Nakwas nan ninteteanmi isdi dakamit mensagana ay omey id Jerusalem.

¹⁶ Wada abes nan mamati ken Jesus ay iCesarea ay nakkey abes id Jerusalem. Dadat ipango dakami isnan baey Nason ay iChipyre tay siya nan kananda en menteanmi. Si Nason et nabayag ay matati ken Jesus.

Nan Inbagan Santiago Ken Pablo

¹⁷ Nan mamati ken Jesus id Jerusalem et ginmasingda isnan inomdanamni isdi.

¹⁸ Idi napseng dakamit omey ay menpaila ken da Santiago ya nan am-in ay amam-a ay mangipangpango isnan matati ken Jesus.

¹⁹ Idi nin-asiinilada dat sodsodoken Pablo am-iam-in nan inpaikkan Apo Dios isnan baken Judio isnan nin-isolowana ken daida.

²⁰ Idi dinngeda di dadat daydayawen si Apo Dios. Ngem kinwanida ken Pablo, “Besatmi, getkem et kalibolibo nan bilang

nan Judio ay mamati ken Jesus et am-iambda et ipapatida ay mangwani en masapol ay matongpal nan linteg tako ay Judio.

²¹ Ngem wada nan nangibaga ken daida en initdowam kano nan Judio ay wada isnan ilin di baken Judio ta taynanda nan linteg tako ay initdon din si Moses. Itidom kano ta adida segyatan nan an-akda ya adida soloten nan ogali tako.

²²⁻²⁴ Isonga sino nan ikkan tako ta getken nan ib-a tako ay egaymo initdo dadi tay kapilitan ay awnitda dengngen ay wadaka isna? Waay siya ngalod na nan gawis ay ikkam. Makkeyka isnan naayda epat ay amam-a ay wada nan insapataken ken Apo Dios. Et omeay kayo isnan Templo ta menpaila kayo isnan padi ta tongpalenyo nan kanan nan linteg tako ay maikkan. No makwas pay nan pitoy agew dakat bayadan nan masapolda ta mabalin ay apologan nan padi daida. Et awnit siya nan mangteknan ipogaw en tongpalem gedan nan linteg tako.

²⁵ Ngem nan baken Judio ay mamati ken Jesus et adimi kanan ta patiyenda nan linteg tako ay Judio. Kedkedeng san bilin ay insolatmi ken daida ta adida is-isda nan naiboyag isnan sinang didios ya adida is-isda nan basa ya adida is-isda nan napaliti no egay nakaan nan basana isnan napalitiyana ya adida iseyseyep nan bakenda asawa." Siya di nan kinwanin da Santiago ken Pablo.

²⁶ Isonga napseng dat maiboweg si Pablo isnan epat ay amam-a et omeysa isnan Templo et menpailada isnan padi ta ipagtekda nan agew ay kakwasan nan ikkanda esadapay menpalti ya menpaapolog.

Nadpan Si Pablo

²⁷ Nganngani ay makwas nan pitoy agew dat wadada nan Judio ay nagapo id Asia ay nang-ila ken Pablo isnan Templo. Dadat ibaga isnan kaipoipogaw ta sapeenda si Pablo dadat depapen

²⁸ dadapay menbogaw isnan ib-ada ay Judio ay mangwani en, "Akayo gagayym. Mangbadang kayo tay si tona nan omomey isnan kailili ay men-is-isolo isnan naikakasiyo ken datako ay Judio ya nan Templo tako ya nan linteg tako ay initdon din si Moses. Nan esa pay ay inikkana et padogisena nan Templo tako tay inpasgepna nan baken Judio."

²⁹ Kinwanina di tay inilada ay inboboweg Pablo nan esay iyEfeso ay si Trofimo isnan ili id Jerusalem et kananda en waay inisgepna siya isnan Templo.

³⁰ Idi dinngen nan omili id Jerusalem di dadat makaliget dadat kasitata>tagtakay

en mangikawe ken Pablo et goyodenda ay mangibala isnan Templo dadat emban.

³¹ Laydenda ay mangpatey ken siya koma ngem dingen nan apon di soldado ay iRoma ay mentoltolay id Jerusalem ay men-golgolo am-in nan omili.

³² Danat ipaayag nan kakapitan ya nan sosoldadoda dadat asitatagtag ay omeys mangdateng isnan kaipoipogaw. Idi ilan nan ipogaw san apo ya san sosoldado dadat isaldeng ay mangbab-aig ken Pablo.

³³ Dat ikawen san apo si Pablo et ipagodna is doway kawal danat sootan isnan kaipoipogaw no sino nan ngadana ya nan basolina.

³⁴ Ngem nateketeken nan insongbatda dadapay menngalawngaw isonga egay maawatan san apo nan kinwanida. Isonga kinwanina en maiyey isnan menteteanda ay sosoldado.

³⁵ Idi inomdanda isnan agdan dadat lakyen siya ay mangipapangato tay dadama nan inikkan nan kaipoipogaw

³⁶ ay nangboboweg ken daida dadapay menbogbogaw ay mangwani en, "Pateyen tako."

³⁷ Si Pablo pay isnan songsonggepanda isnan mentetean di sosoldado et kinwanina issan apo, "No mabalin koma wada nan ibagak ken sik-a." Dat nasdaaw san apo tay gintek Pablo nan kalina ay Griego tay siya nan inkalina.

³⁸ "Kanak en sik-a san iyEgipto ay ninpagolo isnan ipogaw id kasin ay apon di epat ay libo ay ninpatey isipogaw ay nangboboweg ken siya isnan pondag," kinwanin san apo ken Pablo.

³⁹ "Bakenak," kinwanin Pablo. "Judiowak ay iTarso id Cilicia et waay maid egay nangtek isnan ilimi. Et wada nan kayatko ay ibaga isnan ipogaw ay naayda no mabalin."

⁴⁰ Dat Owenan san apo dat tomakdeg si Pablo isnan agdan danat ipaginek nan kaipoipogaw. Idi ginminekda dat komali si Pablo isnan Hebreo ay kalina nan ib-ana ay Judio.

22

Nan Nangsongbatan Pablo Isnau Judio

¹ Kinwanin Pablo en, "Dakayo ay beb-satko ya am-ak, dengngenyu pod nan isongbatko isnan ipabasolda ken sak-en."

² Idi dinngeda ay Hebreo nan kalina dadat am-amet gominek. Dat itoloy Pablo ay mangwani en,

³ "Sak-en et Judiowak. Naiyanakak id Tarso ay esay ili isnan probinsiya id Cilicia. Ngem id isna Jerusalem nan nasiknak. Si Gamaliel din mistolok ay nangisolo ken sak-en am-in isnan linteg din alal-apo tako

ay Judio. Napigsa nan pammatik ken Apo Dios ay kaneg ken dakayo abes id isna.

⁴ Tay sak-en abes et pinalpaligatko ya impapateyko nan mamati ken Jesus. Olay lalalaki wenna bababai et dinpapko daida am-in ay mangipabalod.

⁵ Nan kangatowan ay padi ya nan am-in ay amam-a tako et getkenda nan inikkak. Mabalin ay paneknekanda ay tet-ewa nan ibagbagak tay daida nan nangiyali is solat ay maipaw-it isnan ib-a tako ay Judio id Damasco ta mabalin ay omeyak id isdi ay mangdepap isnan mamati ken Jesus ta iyalik daida id isna Jerusalem ta madosada.

⁶ Ngem isnan nganngani ay omdananmi id Damasco et nakag-aw dat aped mapanata a din kad-ak et masilanganak isnan pat-a ay nagapo id daya.

⁷ Daket matokang daket dengngen nan mangmangwani en, ‘Saulo, Saulo dakan mangpaligat?’

⁸ Daket songbatan, ‘Sinoka, Apo?’ Danat kanan en, ‘Sak-en si Jesus ay iNazaret ay mangisakit isnan ipogawko ay palpaligatem.’

⁹ Nan iib-ak pay et inilada nan pat-a ngem egayda dengngen nan ninkalkali ken sak-en.

¹⁰ Daket kanan, ‘Sino nan masapol ay ikkak, Apo?’ Danat kanan ken sak-en en, ‘Ibangonmo ta omeyka id Damasco ta maipagtek ken sik-a isdi nan awnitak ipaikkan ken sik-a.’

¹¹ Ngem adiyak makaila tay nakowapak isnan nasiliyak issan pat-a. Isonga nan iib-ak et pinadangda sak-en ay mangipango enggana ay inomdan kami id Damasco.

¹² Wada id Damasco nan kagadan is Ananias. Gawiis nan inik-ikkana ay mamati isnan linteg Moses isonga lispitowen am-in nan ib-a tako ay Judio id Damasco siya.

¹³ Dat omali siya et tomakdeg isnan sag-enko. Danat kanan ken sak-en, ‘Bessatko ay Saulo, mapokyatan nan matam ta makailaka.’ Daket bitagen nan matak et ilak siya.

¹⁴ Danat kanan ken sak-en, ‘Nan Dios ay dinaydayaw din alal-apo tako et pinilina sik-a ay mang-ila ya mangdenge isnan maibagay ay Anakna tay laydena ay getkem nan ipaikkana ken sik-a.

¹⁵ Tay sik-a nan awnit mangipagtek isnan kaipoipogaw isnan inilam ya dinngem.

¹⁶ Sino nan sedsed-em? Ibangonmo ta menpabonyagka. Apowem si Apo Jesus ta makaan nan basolmo.’ Siya di nan inbagan Ananias ken sak-en.

¹⁷ Idi simmagongak id isna Jerusalem daket menlol-owalo isnan Templo tako dat wada nan kaneg iitaw ay inpailan Apo Dios ken sak-en

¹⁸ tay inilak si Jesus ay mangwani ken sak-en en, ‘Ikakamom ay mangtaynan id isna Jerusalem tay awnit adi patiyan nan ib-am ay Judio id isna nan ibagbagam maipanggep ken sak-en.’

¹⁹ Ngem kinwanik ken siya, ‘Waay matida, Apo, tay getkenda ngalod ay id kasin et sak-en nan nangbab-aig ya nangipabalbalod isnan mamati ken sik-a isnan kasinasinagoga ay madagdagopanda.

²⁰ Getkenda abes nan gasingko id kasin ay mangbantay isnan nangpateyanda isdin si Esteban ay esay nangibagbaga isnan maipanggep ken sik-a. Sak-en pay nan nangegeen isnan badon di nangpatey ken siya.’

²¹ Danat kanan ken sak-en en, ‘Olay, omeyka et tay ibaak sik-a ay omey mens-isolo isnan baken Judio isnan anaanad-dawi ay il-il.’ Siya di nan inbagan Pablo isnan kaipoipogaw.

²² Et dinngem nan kaipoipogaw siya eng-gana isnan nangwaniyana en omey isnan baken Judio dadat menbogaw ay mangwani en, ‘Pateyen tako siya tay gag-awis no matey.’

²³ Et nakaligetda dadat aped iwasawas nan badbadoda ya itabtab-okda nan tapok gapo isnan ligetda.

²⁴ Dat ipasgep nan apon di sosoldado si Pablo isnan menteteanda ta ipabaigna ta ibagana nan tet-ewa no aytay dan aped nakaliget nan kaipoipogaw ken siya.

²⁵ Ngem idi ibaodda siya tasiyyay baigenda koma dat komali si Pablo isnan kapitan ay timmatakdeg isnan sag-ena ay mangwani en, ‘Ayke waday lebbengyo ay mangbaig isnan ipogaw ay waday kalintegana ay kanega iRoma no egay kasomalya on-on-a?’

²⁶ Idi dinngem nan kapitan nan kinwina danat omey ibaga isnan apona. Kinwanina en, ‘Sino nan aped tako ik-ikkana dapay wada nan kalintegan tona ay kanega iRoma?’

²⁷ Dat omey nan apo ay mangsoot ken Pablo ay mangwani, ‘Ibagam no tet-ewa ay iRomaka.’ Dat kanan Pablo en, ‘Owen, tet-ewa.’

²⁸ Dat kanan nan apo, ‘Olay sak-en ngem dakkel nan inbayadko ta mabalin ay maibilangak ay iRoma.’ ‘Ngem sak-en,’ kanan Pablo, ‘maid inbayadko tay naiyanakak ay iRoma abes.’

²⁹ Dat nan deeyday mangbaig koma ken siya et kinmaanda ya olay nan apoda et inmegyat isnan nangtekana ay apedna in-pabaod nan ipogaw ay wada nan kalintegana ay kanega iRoma.

Nan Nangsomalyaan Nan Judio Ken
Pablo

³⁰ Isnan napsengana et kayat nan apo ay getken nan osto ay mangipabasolan nan Judio ken Pablo isonga inpakaana nan naigagalot ken siya danat ipatogop nan menkangangato ay papadi ya nan am-in ay amam-an di Judio. Danat ipatakdeg si Pablo ta komali ken daida.

23

¹ Dat inengneng Pablo nan amam-a et kanana en, "Dakayo ay iib-ak ay Judio, getken Apo Dios ay enggana id wani et ostooto nan mangsolsolotak ken siya isonga maid babawin nan nemnemko."

² Ngem si Ananias ay kangatowan ay padi et inbagana isnan naisasag-en ken Pablo ta tampikenda nan topekna.

³ Dat kanan Pablo ken siya en, "Ayke adi dosaen Apo Dios sik-a abes tay aginngangatoka tay bistaem sak-en maipanggep isnan linteg tako ngem sik-a nan nakabasol tay inpatampikmo sak-en dapay iyadin nan linteg tako di is maikkan."

⁴ Dat kanan nan naisasag-en ken siya, "Damen aped oyawen nan kangatowan ay padin Apo Dios?"

⁵ Dat kanan Pablo, "Mosaya gintekko ay siya nan kangatowan ay padi, gagayyem, ta egayak koma kinwani di tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en adi tako oyawen nan apo tako."

⁶⁻⁸ Dat ilan Pablo nan amam-a ay wada nan doway dagop ay Fariseo ya Saduceo. Nan Saduceo et daida nan mamati ay adi kasin matago nan ipogaw no epdas natey ya kananda en maid anghel wenco ab-abiik. Ngem nan Fariseo et patiyenda ay wada am-in dadi. Dat nemnemen Pablo nan limidyona. Isonga ibibiyadna nan kalina ay mangwani en, "Gagayyem ay amam-a, sak-en et Fariseowak. Naiyanakak ay Fariseo. Isonga patiyek ya sedsed-ek nan kasin matagowan nan natey ay ipogaw. Dapay siya di nan apedyo mangipabasolan ken sak-en." Et siya nan nin-asiligtan nan Fariseo ya nan Saduceo tay adi men-iso nan pammatida.

⁹ Isonga ninngangalawngawda ay menbogaw. Dat tomakdeg nan tap-in di Fariseo ay men-is-isolo isnan linteg et ipapatida ay mangwani en, "Maid magtek is basol nan ipogaw ay naay tay waay tet-ewa ay ninpaila nan adi kaila wenco anghel ken siya."

¹⁰ Dadat am-amet men-asisongbat isonga inmegyat nan apon di sosoldado moditya men-ginoyodanda si Pablo et maanok-a nan awakna isonga inbilina isnan sosoldado ta enda eyey isnan menteteanda.

¹¹ Dat isnan labi, ninpaila si Apo Jesus ken Pablo ay mangwani en,

"Adika omegyat tay awnitmo ipagtek nan maipanggep ken sak-en id Roma ay kaneg met laeng nan inik-ikkam id isnan Jerusalem."

Nan Nangpadasan Di Epatpoo Ay Ipogaw Ay Mangdepap Ken Pablo

¹²⁻¹³ Isnan napsengana wada nan epatpoo ay Judio ay adi mamati ken Jesus ay nintotya no sino nan ikkanda ay mangpatey ken Pablo. Ninsapatada am-in ay adida mangmangan ya adida omin-inom engganay pateyenda si Pablo.

¹⁴ Dadat omeypakitoya isnan menkangangato ay papadi ya nan amam-an di Judio ay mangwani en, "Insapatami ay adi kami mangmangan engganay pateyenmi si Pablo.

¹⁵ Isonga dakayo ay amam-ami et kadya ibagayo isnan apon di sosoldado ta iyalina si Pablo isnan naay pagmitinganyo ay kaneg laydenyo tet-ewa ay somalyaen siya ay gawis. Dakamit siimen siya isnan daan ta pateyenmi siya esapay omdan isna."

¹⁶ Ngem nan kaanakan Pablo et dinngena ay siimen koma san deeyda ay ipogaw si Pablo. Isonga inmey isnan mentetean di sosoldado ay mangibaga ken Pablo.

¹⁷ Dat ayagan Pablo nan kapitan danat kanan ken siya, "Eyeymo nan baballo ay naay isnan apoyo tay wada nan ibagana ken siya."

¹⁸ Isonga inyey nan kapitan danat kanan, "Nan balod ay si Pablo et inayagana sak-en ta ipangok nan baballo ay naay tay wada kano nan ibagana ken sik-a."

¹⁹ Dat padangen nan apo san baballo et gomaygay-edda ta makekedengda danat sooten no sino nan kayatna ay ibaga.

²⁰ Dat kanan nan baballo isnan apon di sosoldado en, "Nan Judio et nintotolaga ta ibilinda ken sik-a ta eyeymo si Pablo isnan pagmitingas is wakgat ta somalyaenda ay gawis kano.

²¹ Ngem adim kadi patpatiyen daida tay nasolok is epatpoo ay ipogaw nan mangsisium ken siya tay insapatada en adida mangmangan ya adida omin-inom engganay pateyenda siya. Nakasaganada et kedke-deng nan kanam is sesed-end."

²² Dat kanan nan apo, "Adim ibagbaga ay inbagam nan naay ken sak-en." Kinwanina di danat pabalaeen san baballo.

Nan Nangyeyanda Ken Pablo Id Cesarea

²³ Dat ayagan nan apo nan dowa ay kapitan danat kanan ken daida, "Isaganayo nan dowanggasot ay sosoldado ay mangipango ken Pablo id Cesarea ya nan dowanggasot ay menbabalbeg ya nan pitompooy ay mensakay is kabayo. Ngem sokod alas nowibi isnan labi esakayopay menlobwat.

²⁴ Pasakayenyo abes si Pablo. Dayot bantayan siya ta maid ommat ken siya enggana ay id-anyo ken Gobilnadol Felix." Siya di nan inbagana isnan kakapitan.

²⁵ Ninsolat abes ay mangwani en,

²⁶ "Apo Gobilnadol Felix, sak-en si Claudio Lisiyas nan mensolat et komostaka.

²⁷ Nan ipogaw ay naay et dinpap nam Judio tay kananda en pateydena. Ngem dakami ya nan sosoldado et dinatnganmi siya. Idi gintekko ay iRoma siya et inbalik-wak.

²⁸ Ngem gapo tay kayatko ay getken no sino nan ipabasolda ken siya et inyecko isnan aamam-ada.

²⁹ Isonga getkek ay maid basolina is gapo ay maibalod wenna mapatey tay maipanggep isnan lintegda nan gapo ay nakaligtanda ken siya.

³⁰ Idi wada nan nangipagtek ken sak-en en wada nan mangsiim ken siya daket kanan en gawis no maiyey ay dagos ken sik-a. Inbilinko abes isnan nangidalom ken siya ta omeyda abes issa ta ibagada ken sik-a no sino nan ipabasolda ken siya." Siya di nan naisolat.

³¹ Idi nalabi dat ipangon nan sosoldado si Pablo enggana id Antipatrisa tay siya nan inbilin nan apoda ken daida.

³² Kawakgatana dat somagong nan tap-in di sosoldado isnan menteteanda id Jerusalem daet kedeng nan nakasakay is kabayo nan nangiboweg ken Pablo.

³³ Idi id-anda si Pablo id Cesarea dadat iyeuy siya ya nan solat isnan gobilnadol.

³⁴ Idi binasan nan gobilnadol nan solat danat sooten ken Pablo no sino ay probinsiya nan nagapowana dat ibagan Pablo en iCilia siya.

³⁵ Dat kanan nan gobilnadol ken siya en, "Esak somalyaen sik-a no omali nan nangidalom ken sik-a." Kinwanina di danat ibaga ta magowaldiyaan si Pablo isnan baey ay inpasaad din ali ay si Herod.

24

Nan Nangsomalyaan Felix Ken Pablo

¹ Nallos nan limay agew dat omey nan kangatowan ay padi ay si Ananias ya nan tap-in di amam-an di Judio ya nan esay abogadoda ay si Tertulo id Cesarea ta ibagada isnan gobilnadol nan ipabasolda ken Pablo.

² Idi inpaayag nan gobilnadol si Pablo dat ibagan Tertulo nan ipabasolda ken siya. Kanana en, "Madaydayaw ay Apo Gobilnadol. Gapo isnan gawigawis ay ik-ikkam ay mentolay ken dakami et sinmaldeng nan nang-aamis ken dakami dapay adoado nan nas-et isnan kad-anmi.

³ Et am-in kami isnan kailili et getkenmi am-in nan inik-ikkam et men-iyaman kami ken sik-a.

⁴ Adiyak layden ay tawtawen sik-a ngem no mabalin ta anosam ay mangdedenge isnan naay atiatik ay ibagami ken sik-a.

⁵ Nan ipogaw ay naay et getkenmi ay ngawi siya tay golgolowena am-in nan Judio isnan kailili isnan batawa. Siya gedan nan esay apon nan obon di ipogaw ay mamati ken Jesus ay iNazaret ay mang-adadi ay mangsolot isnan tet-ewa.

⁶ Pinadasna abes ay padogisen nan Templo ay mangdaydayawanmi ken Apo Dios isonga dinpapmi.

⁷ (-)

⁸ No somalyaem et magtek ay tet-ewa am-in nan ibagbagami." Siya di nan kinwanin Tertulo ken Felix.

⁹ Nan iib-an Tertulo abes et ababoloyanda nan kankanagan.

Nan Insongbat Pablo Isnan Naidalamana

¹⁰ Dat ipakalin Gobilnadol Felix si Pablo. Et siya na nan songbatna. Kanana en, "Getkek ay nabayag nan nintolayam ken dakami ya Judio isonga men-gasingak ay mangsongbat isnan ipabasol datona ken sak-en tay sik-a nan wada.

¹¹ Nalaka ay getkem ay egay nasolok is simpoo ya doway agew nan nienteak id Jerusalem. Inmeyak isdi ay mangdayawken Apo Dios isnan Templona.

¹² Maid polos nang-il-anda ken sak-en is makisongsongbatak isnan Templo wenna nanggololo isnan kaipoipogaw isnan kasi-nasinagoga wenna isnan kompolmi ay kadaanda.

¹³ Maid polos mabalin is ikkanda ay mangpaneknek isnan naay ay ipabasolda ken sak-en.

¹⁴ Ngem kedeng na is getkek ay tet-ewa is kinwanida tay tet-ewa ay maitatapiyak isnan mamati ken Jesus ay kananda en teken ay solsolo. Si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apomi nan daydayawek abes ngem nan initdon Jesus nan solsolotek ay mangdaydayaw ken siya. Patiyek pay am-in nan naisolat isnan lintegmi ya nan am-in ay insolat nan mamadton Apo Dios id kasin.

¹⁵ Nan naayda ay amam-ami ay Judio et patpatiyenda ya sedsed-enda gedan nan patpatiyek ya sedsed-ek et siya di nan mangtagowan Apo Dios isnan am-in ay natnatey ay gawis wenna ngawi.

¹⁶ Gapo tay siya di nan patpatiyek et padpadasek ay mang-ikkam isnan gawis tasiyay adiyak mabainan ken Apo Dios ya isnan ipogaw.

¹⁷ Nabayag ay kinmaanak id Jerusalem et kadatdatengak ay en mang-ited isnan

siping ay maibadang isnan ib-ak ay makasapol. Daket oney abes ay menpalti ta maiboyag ken Apo Dios isnan Templona.

¹⁸ Et maid mabalin is ipabasolda ken sak-en tay siya di san ik-ikkak isnan nangdattangan nan Judio ay iyAsia ken sak-en isnan Templo. Kagapgapowak ay en ninpaila isnan padi. Maid met mennganggalawngaw isdi ya maid abes adoado is ipogaw.

¹⁹ San deeyda ay iyAsia koma nan inmali ay mangidalom no waday ipabasolda ken sak-en.

²⁰ Ngem maidda isonga nan naayda ay amam-ami nan mangibaga koma no tetewa ay waday getkenda is basolko isnan nangsomalyaanda isnan nadagopan nan amam-a id Jerusalem.

²¹ Nan getkek et kedeng ay kananda en basolko et nan inbagak ken daida isnan nangitakdegak ay nangibiyad isnan kalik ay mangwani en, ‘Nan gapo ay mangsoma-lyaanyo ken sak-en et gapo tay mamatiyay ay kasis matago nan natey ay ipogaw.’ Siya di nan kinwanin Pablo isnan gobilnadol.

Nan Nabalodan Pablo Isnan Kagobilnadol Felix

²² Ngem si Gobilnadol Felix et adoado nan gintekna maipanggep isnan ik-ikkkan nan mamati ken Jesus ya nan isolsoloda ay initdon Jesus. Isonga inpakaana daida tay kanana en ta omali si Lisisias ay apon di sosoldado esanapay banagen.

²³ Danat ibilin isnan kapitan ta ipagowaldiyyana si Pablo ngem adida palpaligaten dadapay ipalobos abes nan omayan nan gagayyemna ay mangyey isnan masapolna.

²⁴ Nallos nan nadandan ay agew dat wada da Felix ya nan asawana ay Judio ay si Drusila. Danat ipaayag si Pablo ta dengngenda nan ibagana maipanggep isnan pammati ken Jesu Kristo.

²⁵ Dat isolon Pablo ken siya nan maipanggep isnan gawis ay maikkan ya nan osto ay nemnem ta adi ik-ikkkan di ipogaw nan ol-olay. Inbagana abes ay awnit banagen Apo Dios nan kaipoipogaw isnan batawa ta ibagana nan maitapi ken siya ya nan adi. Idi insolona di dat omegyat si Gobilnadol Felix danat pabal-en siya ay mangwani en, “Olay omeyska id wani ta is mamingsan no waday wayak esakpay kasin ipaayag sik-a.”

²⁶ Dat kanayon ay ipaayagna si Pablo ta mentoyada ngem nan wada isnan nemnemna et kanana en ta moke agtan Pablo siya is siping.

²⁷ Nakwas nan doway tew-en dat maisokat si Porcio Festo ken Felix ay men-gobilnadol. Ngem gapo tay layden Felix

ay it-it-ek nan Judio siya isonga egayna pinalobosan si Pablo.

25

Nan Nangbistaan Festo Ken Pablo

¹ Nakwas nan toloy agew enggana isdin ninlogiyan Festo ay men-gobilnadol id Cesarea dat oney id Jerusalem.

²⁻³ Dat nan menkangangato ay papadi ya nan apon di Judio id isdi et inbagada nan lilida maipanggep ken Pablo dadapay mensegseg-ang ay mangipapati ta ipaeyeyna si Pablo id Jerusalem. Siya di nan kananda tay nemnemenda ay siimenda siya isnan daaan ta pateyenda.

⁴ Ngem simongbat si Festo ken daida ay mangwani en, “Nagogowaldiyyaan si Pablo id Cesarea dakpay nganngani ay somaa.

⁵ Isonga no waday manglayad isnan appoyo ay makkey ken sak-en et gawis no id isdi nan mangidalomanyo ken Pablo no waday inikkana is ngawi.” Siya di nan insongbat Gobilnadol Festo isnan Judio.

⁶ Et waay wao weno simpoo ay agewna id Jerusalem esapay somaa id Cesarea. Dat isnan kawakgatana et inpaayagna si Pablo ta bisaena.

⁷ Idi inomdan si Pablo dat likoben nan Judio ay nagapo id Jerusalem. Et adoado nan mendagsen ay inpasolda ken siya. Ngem maid ikkanda ay mangpaneknek is basolna.

⁸ Nan insongbat Pablo et kinwanina en, “Maid getkek is basolko isnan linteg weno isnan Templo tako. Olay ken Ali Cesar et maid gedan.”

⁹ Ngem gapo tay kayat Gobilnadol Festo ay dayawen nan Judio siya isonga sinootna ken Pablo en, “Ay laydem ay oney id Jerusalem ta isdi nan mangbistaak isnan dalomda ken sik-a?”

¹⁰ Dat kanan Pablo en, “Adi, tay naayak ay mangitatakdeg isnan sasagangem et sik-a nan esay tinodingan Ali Cesar ay kalebbeng ay mangibanag isnan kasok. Ngem nan ibak ay Judio et maid biyangda ken sak-en tay getkem met ay maid basolko ken daida.

¹¹ Tay no nakabasolak isnan lintegyo ya omanay is kapateyak et adiyak adyan. Ngem nan inpasolda ken sak-en et maid kinatet-ewana isonga adi mabalin ay ipabanagmo nan kasok ken daida. Isonga laydek ay si Ali Cesar nan mangibanag.”

¹² Dat makitoya si Gobilnadol Festo isnan ib-ana ay nalaing ay mangibanag danat kanan ken Pablo, “No si Ali Cesar nan laydem ay mangibanag isnan kasom et siya nan mangipaeyak ken sik-a.”

Nan Nangsodokan Festo Ken Ali Agripa Maipanggep Ken Pablo

¹³ Nallos nan kaat ay agew dat omey nan Alin di Judio ay da Agripa ya nan asawana ay si Bernice id Cesarea ta ipagtekda nan gasingda isnan nin-gobilnadolan Festo.

¹⁴ Idi nadandanda isdi dat sodoken Gobilnadol Festo ken Ali Agripa nan maipanggep ken Pablo ay mangwani en, "Wada nan esay balod isna ay tinaynan Gobilnadol Felix.

¹⁵ Idi wadaak id Jerusalem et inbagan nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-an di Judio nan inpabasolda ken siya tay kayatda ay ipapatey.

¹⁶ Ngem inbagak ken daida ay bakenmi ogali ay iRoma ay mangipapatey isnan naidalam no egay mawaayaan omona ay mangsongbat isnan ipabasol nan mangdalom ken siya.

¹⁷ Isonga idi inomdan isna nan amam-a ay mangidalom ken siya daket banagen ay dagos isnan nawakgatana.

¹⁸ Kanak en wada nan ngawi ay inikkana ngem idinimalda et maid met.

¹⁹ Nodi nan lilida ken siya et maipanggep isnan ogalida ay Judio ya nan esay ipogaw ay kangadan is Jesus ay natey ay kanan Pablo en kasin natago.

²⁰ Gapo tay maid getkek ay mangbanag isnan kaneg todi ay lili isonga sinootko ken Pablo no laydena ay id Jerusalem nan mangbistaak isnan kasona.

²¹ Ngem adina layden di tay laydena ay sed-en nan mangbanagan Ali Cesar ken siya. Isonga inpagowaldiay engganay mabalin ay maipa-ey siya isnan kad-an Ali Cesar." Siya di nan kinwanin Gobilnadol Festo ken Ali Agripa.

²² Dat karan Ali Agripa, "Laydek ay dengngen abes nan karan Pablo." Dat karan Gobilnadol Festo, "Is wakgat ta esak ipaayag ta dengngem."

²³ Isnan wakgat ninbado da Ali Agripa ken Bernice isnan gawigawis ay badoda ay men-et-eteck dadat omey isnan pagbistaan. Nakkey abes nan aap-apon di sosoldado ya nan aap-apon di ili. Inpaayag Festo si Pablo dadat eyey siya.

²⁴ Dat karan Gobilnadol Festo en, "Ali Agripa ya dakayo am-in ay wada isna, nan ipogaw ay iilaenyo ay naay et siya na nan inapapatin nan kaJudiojudio id Jerusalem ya id isna Cesarea ay ipapateyko.

²⁵ Ngem sak-en, maid dinatngak is basolna is omanay is mapateyana. Isonga awnitak ipa-ey siya id Roma isnan kad-an Ali Cesar tay laydena ay siya nan mangbanag isnan kasona.

²⁶ Ngem maid getkek is isolatko ken Ali Cesar maipanggep ken siya. Et siya di nan poon nan nangyaliiyak ken siya isnan sasagangenyu am-in ya am-amet ken sik-

a Ali Agripa tasiyyay waday isolatko no makabista tako ken siya.

²⁷ Tay baken osto no maipaeyey nan balod ken Ali Cesar no maid ibaga tako is basolna."

26

Nan Insongbat Pablo Ken Ali Agripa

¹ Dat karan Ali Agripa ken Pablo, "Kadya ibagam nan songbatmo." Dat ipaginek Pablo nan ipogaw danat songbatan nan inpabasolda ken siya ay mangwani en,

² "Apo Ali Agripa, dadama nan gasingko tay sik-a nan mangibagaak isnan songbatko isnan ipabasbasol nan ib-ata ay Judio ken sak-en.

³ Tay sik-a et getkem ay osto nan ogali tako ay Judio ya getkem gedan nan mensinsinongbatan tako. Isonga anosam kaid ay mangdenge isnan kanak.

⁴ Getken am-in nan ib-ata ay Judio nan inik-ikkak enggana isdin kaongak tay nakiteteek ken daida isnan ilik ya id Jerusalem.

⁵ No laydenda ay mangibaga isnan tettewa et ibagada koma ay nabayag ay getkenda ay Fariseowak ay mang-atiw isnan tap-in di Judio ay mangsolsolot isnan linteg tako.

⁶ Gapo tay patpatiyek nan inkalin Apo Dios isdin alal-apo tako ay awnit kasi matago nan natey et siya nan gapo ay wadaa isna ay mabisbista.

⁷ Dapay siya nan sedsed-en nan am-in ay Judio isnan mangdaydayawanda ken Apo Dios isnan kaageagew ya kalabilabi. Et gapo isnan naay ay namnama et siya di nan mangipabasolanda ken sak-en, Apo Ali Agripa.

⁸ Ay adi kayo abes mamati ay kabaelan Apo Dios ay mangtago isnan natey ay ipogaw?

⁹ Olay sak-en id kasi esakpay mamati et kanak en gawis no aposek am-in nan mamati ken Jesus ay iNazaret.

¹⁰ Et siya di nan inik-ikkak id Jerusalem. Inyalin nan menkangangato ay papadi nan lebbengko ay mangibalod isnan mamati ken Jesus. Idi kinwanida en masapol ay mapateyda et inow-owenak abes tay kanak en gawis no mapateyda.

¹¹ Kanayon abes ay sinonggepak isnan sinagoga ay madagdagopanda ay mangpaligat ken daida. Pinadasko ay mangipati ta taynanda nan pammata. Dadama nan inik-ikkak ken daida tay olay isnan ilin di baken Judio et in-inmeyak gedan ay mang-amis ken daida.

¹² Et siya di nan inmayak id Damasco tay wada nan ginen-ak ay solat di menkangan-gato ay papadi ay mangwani en mabalin ay depapek nan matmati ken Jesus.

¹³ Ngem isnan osto ay kag-aw Apo Agripa et nasilanganak isnan pat-a ay nagapo id daya ay napiggisa mo nan agew et nasi-langan gedan nan bobowegko.

¹⁴ Dakamit aped matokang dat wada nan dinngek ay mangwani isnan kali tako ay Hebreo, ‘Saulo, Saulo dakan mangpalpaligat? Maid silbin nan ik-ikkam tay nan awakmo met laeng nan palpaligatem.’

¹⁵ Daket sooten ay mangwani en, ‘Sinoka, Apo?’ Dat kanan Apo Jesus ken sak-en, ‘Sak-en si Jesus ay mangisakit isnan ipogawko ay palpaligatem.

¹⁶ Ngem ibangonmo tay ninpailaak ken sik-a ta ibaak sik-a ta makibadangka ay mangipagtek isnan maipanggep ken sak-en. Awnitmo ibagbaga nan inilam id wani ya nan awnitko ipaila ken sik-a isnan tap-in di agew.

¹⁷ Et sak-en nan mangibalbaliw ken sik-a no waday mangpadas ay mangpatey ken sik-a isnan mangibaak ken sik-a ay omey isnan Judio ya nan baken.

¹⁸ Isolowam daida ta maawatanda nan maipanggep ken sak-en ta malawagan nan nemnemda ya dokoganda nan ngawi ya ta maabak nan kabaelan Satanas ken daida. Et no mamatida ken sak-en, pakawanen Apo Dios nan basbasolda tapno maitapida isnan ipogawna.’ Siya di nan kinwanin Jesus ken sak-en.

¹⁹ Dat itoloy Pablo ay mangwani, ‘Isonga, Apo Ali Agripa, tinongpalko nan inpagtek Apo Jesus ken sak-en

²⁰ tay inbagbagak isnan kaipoipogaw ta dokoganda nan basolda ta si Apo Dios di patiyenda dadapay ik-ikkan nan gawis ay mangipagtek isnan pammata. Id Damasco nan damo ay nangisolowak is dadi dat id Jerusalem dat isnan kailili isnan probinsiya ay naay ay Judea dat abes isnan baken Judio.

²¹ Et gapo isnan insolsolok et dinpap nan Judio sak-en isnan Templo tay kananda en mangpateyda.

²² Ngem gapo tay si Apo Dios nan kanayon ay mangbadangken sak-en isonga wadaak isna ay mangibagbaga kayet is dadi isnan nangato wenna nababa ay ipogaw. Isonga nan ibagbagak et maid teken nodi nan inbagan gedan din mamadton Apo Dios id kasisi ya nan inbagan din si Moses ay awnit ommat.

²³ Tay inbagada en awnit wada nan ibaan Apo Dios ay si Kristo et masapol ay matey siya ngem awnit siya nan damo ay kasisi matago. Et siya nan mangipagpagtek isnan

Judio ya nan baken Judio tapno malawagan nan nemnemda ta maisalakanda.”

²⁴ Daan ay menkalkali si Pablo dat menbogaw si Gobilnadol Festo ay mangwani en, ‘Natawawka Pablo. Waay nan dadama ay sinolom nan nangtawaw ken sik-a.’

²⁵ Dat songbatan Pablo ay mangwani en, ‘Adiyak matawawaw, Apo Gobilnadol Festo, tay tet-ewa nan kankanan. Adiyak aped kankanan.

²⁶ Intoledko ay mangibaga isnan naayda ken Ali Agripa tay getkek ay getkena am-in dana tay inom-ommat isnan mangilaan nan adoado ay ipogaw.’

²⁷ Danat itoloy ay mangwani isnan Ali, ‘Apo Ali Agripa, ay patiyem nan inbagan din mamadton Apo Dios id kasisi? Getkek ay patpatiyem nan inbagada.’

²⁸ Ngem kinwanin Ali Agripa ken siya, ‘Ay kanam en nalaka nan mang-awisam ken sak-en ta maitapiyak isnan Kristiano?’

²⁹ Dat kanan Pablo, ‘Sik-a Ali ya am-in kayo ay mangdedenge ken sak-en id wani, olay nalaka wenna naligat ay matmati kayo ngem nan dawatek ken Apo Dios et ta maiyiso kayo koma ken sak-en basta adi kayo maibalod.’

³⁰ Dat bomala da Ali Agripa ya nan gobilnadol yas Bernice ya nan nakitotokdo ken daida.

³¹ Dadat mentotya ay mangwani en, ‘Si todi ay ipogaw et maid basolna is omanay is maibalodana wenna maipapateyana.’

³² Dat kanan Agripa ken Festo, ‘Mabalin ay palobosam siya no baken nan nangwaniyana en si Ali Cesar nan mangbanag isnan kasona.’

27

Nan Ninlogiyan Nan Inmyan Da Pablo Id Roma

¹ Idi inomdan nan omayan Pablo id Italia ay kad-an Ali Cesar dakamit menlogan isnan bapor. Inpagowaldiyyada da Pablo ya nan tap-in di balod ken Julio. Si Julio nan kapitan nan sosoldado ay makwani en gropon Augusto.

² Nan ninlogananmi et nagapo id Adrumeto ay omey isnan il-ilid Asia. Sak-en si Lucas yas Aristarco ay iTesalonica id Macedonia et nakkey kami abes. Dakamit menlobwat.

³ Nawakgat nan inomdananmi id Sidon. Gapo isnan anos Kapitan Julio et inpalobosna si Pablo ay omey mangpasyal isnan gagayyemna ta agtanda siya is masapolna.

⁴ Idi kasisi kami ninlobwat ay nagapo id Sidon dat napigsa nan dagem ay sab-aten nan loganmi isonga indaanmi isnan igid nan ili id Chipre ay baken dadama nan dagem.

⁵ Linaosanmi nan demang nan probinsiya id Cilicia ya id Pamfilia dakamit omdan id Mira ay esay ili id Licia.

⁶ Et id isdi nan nangdatngan Kapitan Julio isnan esay bapor ay nagapo id Alexandria ay omey id Italia ay omayanmi et siya nan ninlogananmi.

⁷ Iyam-amman nan loganmi isonga nabayag esakampay demangen nan ili id Nido tay napaligatan kami isnan napigsa ay dagem ay mangsabsab-at. Idi adi kami makaipadaan isnan bapor gapo isnan dagem damit teknen nan daanenmi et idaanmi isnan igid id Creta ay bassit nan dagem et dinmangmi id Salmon.

⁸ Ngem olay no inpadaanmi nan bapor isnan sag-en nan ili id Creta et napaligatan kami gedan. Dakamit omdan isnan ili ay makwani en gawis ay somaldengan di bapor ay sag-en id Lasea.

⁹ Ngem gapo tay nabayag kami isnan daan et kaeegyat ay menlogan isnan bapor tay pinaglemllem. Isongga dat kanan Pablo ken daida en,

¹⁰ "Gagayyem, kaeegyat no ipapati tako ay omey kayet. No itoloy tako et awnit adoado nan madadael isnan kalga tako ya madadael abes nan naay bapor ya awnit wada abes nan matey ken datako."

¹¹ Ngem nan kapitan et egayna patiyan nan kinwanin Pablo tay nan menman-maniho ya nan kakwa isnan bapor nan patiyena et kedeng.

¹² Ad-ado abes nan manglayad ay itoloymi ay omey mo dakami tay kananda en kaeegyat isdi is menteamni isnan pinaglemllem. Isongga kananda en, "Waay mabalin ay omdan tako id Fenix ay esay ili id Creta ta siya di nan menteteen tako isnan pinaglemllem." Kinwanida di tay gagawis di is somaldengan di bapor tay adina sasagangan nan magapowan di dagem isnan pinaglemllem.

Nan Nalemeleman Da Pablo

¹³ Idi naegew dakamit menlobwat tay kananda en mabalin et. Damit idaan isnan sag-en nan igid id Creta.

¹⁴ Ngem kaloblobwat kami dat omdan nan napigsa ay lemlem ay nagapo isnan totongowen nan ili.

¹⁵ Et maisaplit nan bapor et paliwesenai et adi kabalini ay pasagangenda isnan dagem isonga apedmi impalobos ay padaanen nan dagem dakami isnan omayana.

¹⁶ Idi dinmangmi nan teeteen ay ili id Cauda et bakin kami nasalinan isnan dagem. Damit ilogan nan bangka ay ginoy-goyod nan bapor ngem napaligatan kami ay mangilogan tay mendagdagem.

¹⁷ Nailogan san bangka dadat bedbeden nan bapor ta adi masisiyan nan tablana.

Ngem omegyatda modatya mailomlom nan bapor isnan lagan tay at-atapew nan danom id Sirte isonga linolonda nan mensede ay galot ay osalenda ay mangsalapa isnan dagem et indogos nan dagem dakami isnan omayanmi gedan.

¹⁸ Idi nawakgat dat am-amed pomigsa nan lemmet et pilmi nan ikkana isnan bapor isonga kinsayanda nan kalga ay mangiwasisit ta yomap-ew.

¹⁹ Isnan maikatlo ay agew inwasitda gedan nan tap-in di maosal isnan bapor.

²⁰ Nabayag ay egaymi il-ilan nan agew ya nan talaw isonga kananmi am-in en waay adi kami makaibaliw isnan awakmi tay napigsapigsa nan dagem.

²¹ Nabayag abes ay egay kami polos nangnangan dat tomakdeg si Pablo ay mangwani, "Gagayyem, mosaya tinongpalyo san kinwanik ta egay tako koma tinayan id Creta. No siya di nan inikkan tako et egay tako napaligatan ya maid abes nadadael.

²² Ngem olay baw, papigsaenyo nan nemnemyo kayet tay awnit maid matey ken datako nodi kedeng nan bapor is madadael.

²³ Getkek di tay si Apo Dios ay dayayawek ay kakwa ken sak-en et id labi inbaana nan esay anghelna ay ninpaila ay mangwani ken sak-en

²⁴ en, 'Adika omegyat, Pablo, tay masapol ay omeyka menpaila ken Ali Cesar. Et gapo isnan layad Apo Dios ken sik-a et awnit maid matey gedan isnan iib-am isnan bapor.' Siya di nan kinwanin nan anghel ken sak-en.

²⁵ Isongga tomoled kayo ay iib-ak tay patiyek si Apo Dios ay awnit ommat am-in han inbagana.

²⁶ Ngem awnit maidongpal nan bapor isnan teeteen ay ili isnan gawan di baybay et isdi nan maisalakan tako."

²⁷ Dowa ay domingo ay aped indogdogos nan dagem nan bapor isnan gawan di baybay id Adriatico. Tengan di labi dat nemnemen nan men-ob-oblai isnan bapor ay waay omas-asag-en kami isnan lota.

²⁸ Dadat lokden nan kaad-adaem nan danom ngem dowampoo ay depa pay laeng. Sinomsomleg kami is atik dadat kasin lokden et simpooy ya limay depa damit getken en wada nan ili isnan sag-enmi.

²⁹ Dadat omegyat modatya maidongpal nan bapor isnan bato ay wada isnan benget nan ili. Isongga inoy-oyda nan epat ay landok ay napapalongan ay mangikawe isnan obet nan bapor damit ilol-owalo ta epdas koma mawakgat.

³⁰ Ngem ngawi tay layden nan tap-in di men-ob-oblai isnan bapor ay lomayaw et

agindaooy-oy isnan landok ay mangikawe isnan bapor isnan sagangna ngem nan bangka nan inpagowabda isnan baybay ay kananda kadi en ta menlogananda.

³¹ Idi gintek Pablo nan kayatda ay ikkan danat kanan isnan kapitan ya nan sosoldadona, "No lomayaw nan deeyda ay menobla isnan bapor et awnit maid matago ken datako."

³² Isonga ginedged nan sosoldado nan tali ay mangikawe isnan bangka et matekdag ta adida makalaway.

³³ Nganngani ay mawakgat dat menpakaasi si Pablo ta manganda. Kanana en, "Naay dowa ay domingo ay egay kayo polos nangnangan tay sinsin-edyo nan somalidengan nan dagem.

³⁴ Isonga pangaa siyo ta mangan kayo ta pomigsa kayo is bassit. Adi kayo madangan tay awnit tako maisalakan am-in ya maid gedan masogatan ken datako."

³⁵ Dat omala isnan esay tinapay dat menlowalo ken Apo Dios danat pit-ingen et kanena et inilada am-in.

³⁶ Isonga pinmigsa nan nemnemda dadat mangan abes.

³⁷ Nan kabibilangmi am-in isnan bapor et dowanggasot ya pitompo ya enim.

³⁸ Idi nakakanda dadat iwasit nan tapin di kalga tapno am-amed yomap-ew nan bapor.

Nan Naisaplitan Nan Bapor Isnant Bato

³⁹ Mawakgat pay dat maila nan benget di ili. Adida makailasin no sino nan kailina. Ngem inilada ay nadadata nan bengetna et kananda en waay mabalin ay ipad-anda nan bapor isdi.

⁴⁰ Isonga inokasda nan landok ay mangikawe et tinaynanda isnan baybay. Dadat okasen abes nan tali ay mangikawe isnan tabla ay mangipango isnan omayan nan bapor dadat ipangato nan mensedeh ay galot ay wada isnan sagang ta idogos nan dagem nan bapor isnan bengetna.

⁴¹ Ngem dat mailomlom nan sagang nan bapor isnan lagan dat maikawe. Nan obetna pay et nasaplisplit isnan napigsa ay dallyon isonga nadadael.

⁴² Dat kanan nan sosoldado en pateyenda koma nan balod ay gogowaldiyaanda ta adida lomayaw.

⁴³ Ngem dat iyadin nan kapitan tay laydena ay ibaliwan si Pablo. Isonga inbagana ta menlamew nan mangtek ta omeuya isnan benget nan ili.

⁴⁴ Dapay men-akbaya nan tap-in isnan tabla ya nan tap-in di kaiw ay magapo isnan bapor. Isonga siya di nan inikkamni et dinatnganmi nan ili et maid natey ken dakami am-in.

28

Nan Kad-an Pablo Id Malta

¹ Idi dinmaka kami esampay getken ay Malta nan ngadan nan ili ay inomdanamni.

² Nan omili id isdi et gawigawis nan inikkanda ay nang-ay-ayowan ken dakami. Dinomnetda is men-anidowanmi tay mend-odan dapay mentedek.

³ Si Pablo et nangmong is maanido abes ngem idi inigwana isnan apoy dat bomala nan oweg ay menkedet et kinetbana nan ledengna.

⁴ Idi inilan nan omili nan oweg ay mentatayon isnan ledeng Pablo dadat mensikwani, "Waay ninpatey is ipogaw tay dey olay egay katey isnan baybay ngem bakena gasat ay matago kayet."

⁵ Ngem si Pablo et apedna inwakgi nan oweg isnan apoy et maid inommat.

⁶ Binanbantayan nan omili ta ilaenda no bomgeng nan ledengna wenneo aped matokang ay matey. Idi nabayag dapay maid inommat dadat sokatan nan nemnemda et kananda en waay dios obpay gedan siya.

⁷ Isnant sag-en nan inomdanamni ay deey et wada nan kowan Publio ay esay apoda id isdi. Et gawis tay inpasgepna dakami et naktetee kami ken siya is toloy agew.

⁸ Nan aman Publio et masaksakit ay menpodpodat dapay mentakki is basa. Isonga inmey si Pablo isnan kad-ana et gen-ana siya danat ilowalowan et makaan nan sakitna.

⁹ Idi gintekda nan inommat daet am-in nan masaksakit isnan ili isdi et inmeyda ken Pablo et pagawisena daida.

¹⁰ Adoadu abes nan inyalida ay mangipaila isnan gasingda ken dakami. Issan kinmaananmi abes inyalida am-in nan masapolmi isnan daan.

Nan Inomdanamni Da Pablo Id Roma

¹¹ Nintetee kami isdi is toloy bowan esakamipay komaan. Ninlogan kami isnan bapor ay nagapo id Alejandria ay nintetee isdi issan pinaglemllem. Nan inpan-gadanda isnan bapor et Singin ay Dios.

¹² Inomdan kami id Siracusa et toloy agewmi isdi.

¹³ Kasin kami ninlobwat et omeuy kami id Regio. Esay agewmi isdi danat ilogi ay mendagem isnan nagapowanmi isonga ninlobwat kami kasin et inomdan kami id Puteoli isnan nawakgatana.

¹⁴ Dinatnganmi isdi nan iib-ami ay matati ken Jesus. Dadat kanan en makiteteetee kami ken daida is esay domingo. Nalpas nan esay domingo dakamit mendad-aan ay omeuy id Roma.

¹⁵ Idi gintek nan mamati ken Jesus id Roma ay omeuy kami isdi dadat mangsabat isnan malkitan id Appio. Nan tap-in et

isnan kad-an di toloy tindaan nan nangsabatanda ken dakami. Idi inilan Pablo daida dat men-iyaman ken Apo Dios et pomigsa nan nemnemna.

¹⁶ Idi inomdan kami id Roma dat ipalobos nan soldado ay men-abang si Pablo isnan esay baey ngem wada abes nan gowaldiya ay makitete ken siya.

Tinoyan Pablo Nan Judio Id Roma

¹⁷ Nallos nan toloy agew dat ipaayag Pablo nan aamam-an di Judio ay wada id Roma. Idi nadagopda danat kanan ken daida en, "Dakayo ay aamam-a, olay maid basolko isnan ib-a tako ay Judio wenneo isnan ogalin din alal-apo tako ngem aped in-pabasol nan ijerusalem sak-en ta maitedad isnan iRoma.

¹⁸ Idi sinomalyan nan iRoma sak-en dadat kayat ay ipalobos sak-en tay gitekda ay maid inikkak is omanay is mangpateyanda ken sak-en.

¹⁹ Ngem nan ib-a tako ay Judio et daida nan nangiyadi isnan mapalobosak. Isonga masapal ay omaliyak isna ta ipabanagko ken Ali Cesar. Waay kananyo en idalomko daida ngem adyak. Maid idalomko.

²⁰ Et siya di nan poon nan nangipaaya-gak ken dakayo ta mensinagang tako ta ibagak ken dakayo nan poon nan naibalod-dak. Maid teken nodi gapo isnan pammatik isnan sedsed-en nan am-in ay Judio ay si Kristo ay awnit mentoltolay ken datako." Siya di nan kinwanin Pablo isnan aamaman di Judio.

²¹ Dadat kanan ken siya, "Maid di-nawatmi is solat is nagapo id Judea maipanggep ken sik-a. Olay gedan nan immali ay ib-a tako et maid sinodsodokda is ngawi ay inikkam.

²² Ngem getkenmi ay nakaliget nan kaipoipogaw isnan kailili ken dakayo laydenmi ay mamati ken Jesus isonga laydenmi ay dengngen no sino nan kanam."

²³ Dadat tolagen nan agew ay kasinda madagopan. Idi kasinda inmey isnan kad-an Pablo dadat madad-aoman isonga inlogin Pablo isnan wakgat enggana ay malabi tay adoado nan inbagbagana ken daida. Inbagana nan maipanggep ken Jesus ya nan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana. Laydena ay awisen daida ta mamatida abes ken Jesus isonga adoado nan inbagana ay wada isnan insolat din si Moses ya nan insolat nan tap-in din mamadton Apo Dios id kasing ay maipanggep ken Kristo.

²⁴ Et wadada nan naawis ngem nan tapina et egayda mamatii.

²⁵ Idi adi kapos-a nan nemnemda dadat kanan en komaanda dat kanan Pablo ken daida,

"Tet-ewa nan inpanemnem nan Ispirito Santo ken Isaia ay esay mamadton Apo Dios id kasin ay maipanggep isnan alal-apo tako. Tay kinwanin Apo Dios ken Isaia en,

²⁶ 'Ibaak sik-a ay omey mangibaga isnan ipogaw en, "Tet-ewa ay dendengengenyu nan kakanak ngem maid polos maawatanyo. Tet-ewa ay boyboyaenyo nan ipap-ailik ken dakayo ngem adiyo imatonan.

²⁷ Tay adiyo nemnemen nan kayatko ay kanan. Nodi totowengenyu ya kokollawenyo ay mang-ad-adi isnan kakanak tay adyanyo ay mang-il-ila ya mangdengdenge ken sak-en dayopay adyan ay mangtek ken sak-en modatya dokoganyo nan basbasolyo ta sak-en di solotenyo ta isalakanko dakayo.' "

Siya di nan kinwanin Apo Dios ay insolat din si Isaia ay inbagan Pablo isnan aamam-a.

²⁸ Dat itoloy Pablo ay mangwani en, "Isonga ipagtekko ken dakayo en id wani et layden Apo Dios ay maibaga nan maipanggep ken Kristo isnan ipogaw ay baken Judio tay daida nan mangidnge ta maisalakanda."

²⁹ (-)

Nan Nintetean Pablo Id Roma

³⁰ Et doway tew-en nan nintetean Pablo isnan baey ay inabangana id Roma. Et am-in ay omey ken siya et men-gasing ay mangipasgep ken daida.

³¹ Insolsolona nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana ya maipanggep ken Apo Jesu Kristo. Et maid baina ay mangibagbaga is dadi dapay maid nangiyad-adi isnan inik-ikkana.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Roma

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat Pablo isnan mamati id Roma et naisolat ay mangipagtek isnan mangkaytana ay omey mangbisita ken daida. Nan kayatna et men-it-itdo isnan mamati id isdi et sin-awyan esanapay itoloy ay omey id Espanya.

Ninsolat ay mangipaawat ken daida isnan maawatana maipanggep isnan pammati ken Jesus. Laydena ay ipagtek ken daida nan masapol ay ik-ikkan nan ipogaw no mamatida ken Kristo. Isnau am-in ay solat ay insolat Pablo et nan naay ay solatna isnan iRoma nan kad-an nan kaadowan nan inbagana ay maipanggep isnan pammati ken Jesus. Idi pinakomostaana nan mamati id Roma ya inbagana nan mangilol-owalowana ken daida danat ibaga nan kayatna ay ipagtek isnan solat et siya na na inikkan Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangilaana isnan ipogaw. Inbagana ay gapo isnan pammati et kedeng, maid teken. (1:17)

Kinwanin Pablo en am-in ay ipogaw, olay Judio wenco baken et masapol ay mapakawan nan basbasolda tapno mabalin ay maitapida ken Apo Dios tay palisoda ay managbasol. Ngem kedeng nan pammatin di ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay mapakawanda. Nan maisned et inbagan Pablo nan kaneg nan balo ay biyag ay wada isnan maitapi ken Jesus gapo isnan mapakawan nan basbasolda. Nan mamati et makaan nan mangbosowanda ken Apo Dios ya mawayaanay adi mangitoltoloy ay bomasol gapo isnan badang nan Ispirito Santo. Isongga maipalobosda ay adi maitapi isnan dosa ay maid patenggana.

Isnau kapitulo 5 engganay 8 et ibagbagan Pablo nan kaosalan nan linteg Apo Dios ya nan esa et nan kabaelan nan Ispiriton Apo Dios isnan biyag di mamati. Nan maisned et inbagagana nan planon Apo Dios isnan Judio ya nan baken Judio ay makwani en Gentil. Kinwanina en nan mangadyanan nan Judio ken Jesus et siya nan epdas ninemnem Apo Dios tapno mawayaan nan tap-in di ipogaw ay mangdenge isnan badangna ta maisalakanda abes gapo isnan inikkan Kristo. Ngem kinwanin Pablo ay adi maitoltoloy ay enggana nan mangadyanan nan Judio ken Jesus.

Isnau maisned ay insolat Pablo et ibagbagana nan osto ay ikkan di mamati, amamed nan maipanggep isnan ikkanda ay menlinayad. Inbagana gedan nan ikkanda

ay mensilbi ken Apo Dios ya nan menlinayadanda ya nan masapol ay ikkanda ay mangtongpal isnan menlebbeng ya nan osto ay maikkan no mendowadowa nan nemnemda maipanggep isnan bilin Apo Dios. Isnau kombos nan solat et inbagana nan mangdayawana ken Apo Dios ya nan ipalowalona ken daida ya nan ipogaw ay menpakomostaana.

Nan wada isna:

Login nan solat ya nan napateg ay inbagana 1:1-17

Nan maisalakanan di ipogaw nan masapol 1:18-3:20

Nan inikkan Apo Dios ay mangisalakan isnan ipogaw 3:21-4:25

Nan balo ay biyag ay magapo ken Jesu Kristo 5:1-8:39

Nan planon Apo Dios maipanggep isnan Judio 9:1-11:36

Nan ogalin di mamati 12:1-15:13

Nan kombos nan solat 15:14-16:27

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pablo ay esay baan Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo id issa Roma. Napiliyak ay esay apostolisna. Dinotokan Apo Dios sak-en tapno om-omeyak ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken siya.

² Nan gawis ay damag ay kankanak et inkalin Apo Dios id kasikasin. Inbagana isnan mamadtona et siya nan insolsolatda gedan isnan liblo ay inpasolatna.

³ Inpasolatna nan maipanggep isnan Anakna ay si Jesu Kristo ay Apo tako. Nan maipanggep isnan kaipogawna et naiyanak siya isnan naay ay batawa et nan alapona et din si David.

⁴ Ngem nan maipanggep isnan kadiosna et nan kasina natagowan nan pilmi ay nangipagtek ay siya nan Anak Apo Dios.

⁵ Gapo ken siya et inted Apo Dios ken sak-en nan gawis ay badangna danapay ninbalinen sak-en is esay apostolis Kristo. Inikkana di tapno aw-awisek nan kaipogaw ay nagapo isnan natkenatken ay ilili tapno mamatida ken Kristo. Tay no siya di nan ommat et madaydayaw siya.

⁶ Maitatapi kayo gedan id issa Roma isnan ipogaw ay inayagan Apo Dios ay maitapi ken Jesu Kristo.

⁷ Isongga mensolatak ken dakayo issa ay laylayden Apo Dios ay inayagana ay menbalin is ipogawna. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako yas Apo Jesu Kristo.

*Nan Mangkaytan Pablo Ay Pasyalen
Nan iRoma*

⁸ Nan damo ay kayatko ay ibaga et menyamanak ken Apo Dios gapo ken dakayo am-in tay nagtek isnan olay addaaddawi nan gawis ay pammatiyo. Et dengdenggen Apo Dios nan lowalok tay wada si Kristo ay mangitaktakdeg isnan mamati.

⁹⁻¹⁰ Gegetken Apo Dios ay tet-ewa nan kankakanak en isnan tonggal menlowalowak et ilol-owlawok dakayo. Dawdawatek ken Apo Dios ay nang-itedak isnan awakko ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay maipanggep isnan Anakna tapno no kayatna et mangwaya ta omejak pasyalen dakayo tay nabayag ay kakakayatko.

¹¹ Tay pilmi nan layadko ay mang-ila ken dakayo tapno pomigpiggsa nan pammatiyo isnan mangitapiyak ken dakayo isnan gawis ay maitdo ay nagapo ken Apo Dios.

¹² Nan kayatko ay kanan et ta mabadangan tako am-in. Mabadanganak gapo isnan mang-ilaak isnan pammatiyo ya mabadangan kayo abes isnan pammatic.

¹³ Bebsatko, kayatko ay getkenyo ay namin ado nan nangnemnemak ay omejak pasyalen dakayo ngem kanayon ay wada nan nangpasaldeng ken sak-en. Kayatko ay pasyalen dakayo tay laydek ay wada kayet ken dakayo ay iRoma nan mamati gapo isnan ibagbagak ay kaneg nan matiyan nan tapin di baken Judio.

¹⁴ Tay adi mabalin ay adiyak ibagbaga nan gawis ay damag isnan am-in ay kalasin di ipogaw ay nakaadal wenne egay wenne nan naidokalan wenne egay tay siya nan bilin Apo Dios ken sak-en.

¹⁵ Isonga men-galasingak ay mang-itdo isnan gawis ay damag ken dakayo abes ay mentetee id issa Roma.

¹⁶ Adiyak polos mabain ay mangibagbaga is dana tay getkek ay siya nan mail-ilaan nan kabaelan Apo Dios ay mangisalakan isnan am-in ay mamati. Ngem nan mamati ay Judio nan damdamo ay naisalakan esapay maisalakan nan mamaati ay baken Judio.

¹⁷ Men-gasingak ay mangibaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo tay siya di nan kagteknan inikkan Apo Dios tapno mabalin ay mapakawan nan basbasol di ipogaw tapno gawis nan pangilaana ken daida. Kedkedeng nan mamatiyan nan ipogaw is gapona ay mabalin ay mapakawanda. Kaneg na nan esay nakwani isnan inpasolat Apo Dios ay mangwani en, "Kedkedeng nan pammatin nan ipogaw is gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida ay matagotagoda ay enggana."

¹⁸ Ipagpagtek Apo Dios nan mang-adadyana isnan ngawi isnan mangipapailaana isnan ligetna isnan ngawi ay ikikan di ipogaw ya nan kamaid polos nemnemda ken siya. Masolsolin nan tet-ewa ay maipanggep ken siya gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

¹⁹ Kinwanik ay solsolinenda tay nalaka ay getkenda nan maipanggep ken siya no kayatda tay inpailan Apo Dios dadlo.

²⁰ Tay ninlogi isnan nangboliwan Apo Dios isnan batawa et wada nan naipagtek ay maipanggep ken siya. Olay adi kaila ngem nalaka ay getken tako nan kadiosna ya nan pilmi ay kabaelana ay maid patenggana gapo isnan mangilaan tako isnan binoliwna. Isonga maid polos lasonda ay adi mangtek isnan tet-ewa.

²¹ Getkenda ay wada si Apo Dios ngem adida kayet patgen dapay siya nan osto ay mapateg ya adida mensalamat ken siya. Nodi nan nemnemda et ninbalin is maid polos paayna isonga am-amend menbolinget nan nemnemda.

²² Kankananda en masilibda ngem amamedda ninbalin ay adi makanemnem is ostoosto.

²³ Tay imbis si Apo Dios ay kangatowan ya adi katkatey nan patpatgenda ngem nan sinang didios ay sapsapowenda ay paliso han kail-anda isnan ipogaw ay nalaka ay mamaid wenne isnan koykoyat wenne isnan tap-in di matagtogo nan patpatgenda.

²⁴ Isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ikkkan isnan kompolmi ay kadodogis ay maikkan ay laydenda ay ikkan. Ibabainda nan awakda gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

²⁵ Sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios ta nan baken tet-ewa nan patiyenda. Tay nan patpatgenda et nan binoliw Apo Dios dadapay adi patgen nan nangboliw is dana dapay siya nan osto ay madaydayaw ay enggana. Tet-ewa sa.

²⁶ Gapo tay siya dadi nan inik-ikkanda isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ik-ikkkan isnan kababain. Olay nan bababai, sinokatanda nan osto isnan baken osto ay nemnem ay maipanggep isnan awakda.

²⁷ Paliso isnan ik-ikkkan nan lalalaki. Dinokoganda nan osto ay omasawaan nan ipogaw tay nan iib-ada ay lalalaki nan big-pigawenda ay asawaen. Kababain di tay kadodogis nan ikkan nan lalalaki isnan iib-ada ay lalalaki. Isonga nan ngawi ay om-mat isnan awakda gapo isnan kadodogis ay ik-ikkanda et maibagay ken daida.

²⁸ Gapo tay adida paayen nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios isonga

binaybay-an Apo Dios daida ay mennem-nemnem is baken osto ya maid kapaayana. Isong ik-ikkanda nan baken gawis ay maikkan.

²⁹ Nanapno nan nemnemda isnan am-in ay ngawi. Kaykayatda ay mangipasakit isnan iib-ada ay ipogaw dadapay adi mapnek isnan wada ken daida. Omaapalda, pomapateyda, somasapeda, somisikapda,

³⁰ somosolbogda ya tomatayoktokda. Kaseselatda si Apo Dios ya maid lispitoda isnan kompolmi ay ipogaw. Ipapangatoda nan awakda dadapay men-et-etek. Kanayon ay nemnemda nan awnitda ikkan ay ngawi dadapay adi polos patiyan nan napowanda.

³¹ Adida polos matalek ay ipogaw. Maid layadda wenne seg-angda ya maid nemnemda ken Apo Dios.

³² Olay getkenda nan linteg Apo Dios ay mangwani en osto no madosa ay engenggana nan ipogaw ay mang-ik-ikkana is dadi ngem ik-ikkanda kayet. Et baken kedkedeng di is ik-ikkanda nodi nan amamed ngawi et nan men-gasinganda no soloten nan tapin di ipogaw ay mang-ikkan isnan kaneg nan ik-ikkanda.

2

Malak-am Nan Judio Gedan Isn Nan Ma-dosaan Nan Kaipoipogaw

¹ Ay kananyo en ngawingawi ay ipogaw da todi? Ngem kanak ken dakayo en maid polos lebbengyo ay mangbanag ken daida tay paliso nan ik-ikkanyo isnan ik-ikkanda. Isong no banbanagenyo daida et itap-tapiyo ay mangbanbanag isnan awakyo.

² Getken tako ay ostoo sto nan mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw ay mang-ik-ikkikan isnan ngawi ay kaneg da todi.

³ Isong ayke osto no nemnemeyo ay adi kayo madosa dapay ik-ikkanyo nan ngawi ay paliso isnan ik-ikkana nan ipogaw ay banbanagenyo?

⁴ Adiyo patgen samet nan pilmi ay anos Apo Dios ken dakayo. Ay adiyo getken ay pilmi ay an-anosan Apo Dios dakayo tay sesesed-ena nan mangbabawayanyo isnan ngawi ay ik-ikkanyo?

⁵ Ngem dakayo et adi kayo menbabawi tay menkenteg nan oloyo. Isong amamed nam madosaanyo isnan agew ay mangipailaan Apo Dios isnan ligetna ay mangdosa isnan egay nangpati ken siya isnan mangbanagana ay maiyostoo sto isnan kaipoipogaw.

⁶ Tay awnit ited Apo Dios nan ostoo sto ay maibagay isnan inik-ikkana nan tonggal esay ipogaw.

⁷ Nan ipogaw ay gawigawis nan inik-ikkana gapo isnan nanggamgamana

isnan makiteana ken Apo Dios ay enggana ya nan mangdayawana ken siya et ited Apo Dios ken siya nan biyag ay maid patenggana.

⁸ Ngem nan ipogaw ay mangipaon-onan isnan kaykayatda ya mang-adi ay mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios tapno ik-ikkanda nan ngawi et awnitda lakamen nan pilmi ay liget Apo Dios.

⁹ Owen, siya di nan ommat isnan am-in ay ipogaw ay mang-ik-ikkana isnan ngawi, olay no Judioda wenne baken.

¹⁰ Ngem nan mang-ik-ikkana isnan gawis et awnitda ganaben nan maitapiyanda ken Apo Dios ay enggana danapay ipangato ya dayawen daida. Ommat di abes isnan Judio ya nan baken Judio.

¹¹ Tay maid ipogaw is pawedwed-en Apo Dios isnan mangbanagana ken daida.

¹² Isong am-in ay bomasbasol ay olay no Judio wenne baken et madosada ay engenggana. Nan baken Judio et adida getken nan linteg Apo Dios ay intedna isnan Judio isong baken nan lintegna is osalena ay mangbanag ken daida. Ngem madosada kayet ay maisyan ken Apo Dios ay engenggana gapo isnan basbasolda. Ngem nan osalen Apo Dios ay mangbanag isnan Judio isnan basbasolda et nan lintegna tay sigod ay getkenda.

¹³ Tay baken nan mangtekan nan ipogaw isnan linteg Apo Dios is gapo ay gawis nan pangililan Apo Dios ken daida nodi masapol ay tongtongpalenda.

¹⁴ Olay no adi getken nan baken Judio nan naayda ay linteg ay naited ken Moses et mailasin ay getkenda kayet nan osto ya nan baken osto ay maikkan ay kaneg nan naibaga isnan linteg. Isong magtek ay nan nemnemda nan mangilinlinteg ken daida ay olay adida getken nan naisolat ay linteg Moses.

¹⁵ Ipap-ailada isnan ik-ikkanda ay getkenda nan osto ay maikkan ay kaneg nan inbilin Apo Dios isnan kaipoipogaw. Getkenda tay nan nemnemda nan mangibaga ken daida no gawis wenne baken gawis nan ik-ikkanda.

¹⁶ Isong kaneg nan ibagbagak isnan gawis ay damag et madosa nan am-in ay bomasbasol. Awnit ommat di isnan agew ay ipabanag Apo Dios ken Jesu Kristo nan am-in, ay olay nan adi kakagtek ay wada isnan nemnem di ipogaw.

Baken Nan Kajudion Di Ipogaw Is Nap-ateg Ken Apo Dios Nodi Nan Mangtongpa-landa Isn Nan Bilbilina

¹⁷ Dakayo ay iib-ak ay Judio, wada nan ibagak ken dakayo. It-it-ekyo nan kajudiyo ay mangmangwani en gawis nan nemnem Apo Dios ken dakayo tay wada

ken dakayo nan lintegna. It-it-ekyo nan mangtekanyo ken siya ay tet-ewa ay Dios.

¹⁸ Tet-ewa ay getkenyo nan kayatna ay maikkan et gapo isnan mangtekanyo isnan lintegna et oowenanyo nan gawis.

¹⁹ Isnan nemnemyo et maibagay kayo ay men-itdo isnan adi mangtek ken Apo Dios ay mangipagtek ken daida isnan adida getken.

²⁰ Nalaing kayo kano ay mang-eset isnan baken osto ay ik-ikkanda. Kaneg kayo kano mistolo is men-itdo is oongong-a. Mabalin ay ikkanyo kano tay getkenyo nan linteg Apo Dios ay kad-an nan am-in ay osto ya tet-ewa.

²¹ Ngem dakayo ay men-itdo et itidowanyo nan iib-ayo ngem kanak en aytay dakayon adi itdowan nan awakyo? Ibilbilinyo ken daida ay mangmangwani en, "Adi kayo mangak-akew." Ngem ay tet-ewa ngen ay adi kayo mangak-akew?

²² Kankananyo abes en, "Adi kayo menkamkamolala." Ngem ay tet-ewa ay adiyo ik-ikkana ngen? Pilmi ay adadyanyo nan tinagtago ay sinang didios ngem ik-ikkanyo nan ngawi tay aped kayo songsonggep isnan kad-an da todi ay ngawi ken dakayo ay mang-ak-akew isnan nabanal ay wada isnan kad-anda.

²³ It-it-ekyo nan kawadnan nan linteg Apo Dios ken dakayo ngem ibabainyo si Apo Dios isnan adiyo mangtongtongpalan isnan lintegna.

²⁴ Kaneg nan naisolat ay mangwani en oy-oyawen nan baken Judio si Apo Dios gapo isnan il-ilaenda ken dakayo.

²⁵ Mapaay nan kajudioyo no tongtonganlyo nan linteg Apo Dios. Ngem no adiyo tongpalen et maid polos paayna. Kanegyo nan baken Judio ay baken ipogaw Apo Dios.

²⁶ Paliso isnan baken Judio tay no tongtongpalenda nan linteg Apo Dios et kanegda Judio met laeng abes ay ipogaw Apo Dios.

²⁷ Isonga awnit idalom nan baken Judio dakayo ay Judio ay mangwani en, "Lebbenga no madosa kayo." Kananda di tay olay wada ken dakayo nan naisolat ay linteg Apo Dios ngem adiyo tongtongpalen ay olay no ipailayo nan maitatapiyanyo isnan Judio isnan ninpasegyatanyo ay kaneg nan ogali tako ay Judio. Dapay daida ay baken Judio ay egay nasegyatan et tongtongpalenda nan linteg Apo Dios.

²⁸⁻²⁹ Tay nan tet-ewa ay Judio ay ipogaw Apo Dios et daida nan ipogaw ay ostooostoo nan nemnemda. Baken nan mepasayatan nan ipogaw is mangipaila ay tet-ewa ay ipogaw Apo Dios siya tay nan oson nan awakna et kedeng nan madalosan

ay baken nan nemnemna. Tay nan masokatan nan nemnem di ipogaw tapno managtongpaldia et nan Ispirito Santo nan kaobla ay baken nan linteg. Et daida nan tet-ewa ay ipogaw Apo Dios. Et olay maid dayawda isnan ipogaw ngem daydayawen Apo Dios daida.

3

Ostoosto Am-in Nan Ik-ikkana Apo Dios

¹ No kaneg todi nan tet-ewa, sino ngen nan kagag-awis nan kajudion nan ipogaw isnan baken Judio? Ay waday paay nan kajudion tako?

² Kaysan nan kagag-awisna. Tay nan damo et intalek Apo Dios isnan Judio nan damo ay kalina ay inpasolatna.

³ Tet-ewa ay adi matalek nan tapina ken daida. Ngem adi kabalin ay kanan tako en adi matalek si Apo Dios.

⁴ Tay olay no menkamkampot am-in nan ipogaw et adi polos mabalin ay menkampot si Apo Dios. Kaneg nan naisolat isnan kalina id kasikasin ay mangwani en, "Tet-etet-ewa ay magtek ay ostooosto nan am-in ay ikkan ya nemnem Apo Dios isnan kankanana. Olay no waday mangipabasol ken siya ngem siya kayet nan tet-ewa."

Siya di nan naisolat ay maipanggep ken siya.

⁵ Waay kankanan nan ipogaw ay manglaslason isnan bomasbasolanda en baken osto nan ikkan Apo Dios no dosaena daida gapo isnan basbasolda tay omam-amed kano mamagtek nan kinangatona no maidilng nan kinaostona isnan bomasbasolanda.

⁶ Ngem kanak en adi kabalin tay no baken osto nan ik-ikkana Apo Dios et intoy ikkana ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw?

⁷ Ngem waay wada nan mangmangwani en adi lombeng no madosa gapo isnan kampot ay kankanana tay am-amed maila kano nan katet-ewan nan kankanan Apo Dios isnan menkamkampotana isonga am-am-amed kano maila nan kinangatona.

⁸ Ngem nan songbatko et baken osto di tay no tet-ewa sa et gag-awis no ikkan tako nan ngawi tapno am-amed nan madyawan nan kinagawis Apo Dios. Siya sa nan kankanan nan mensolsolbog ay mangidaldalom ken sak-en tay kananda en siya di nan it-itdok dapay baken tet-ewa. Isonga lebbenga nan awnitda madosaan.

Maid Ipogaw Is Ostooosto Nan Ik-ikkana

⁹ Isonga sino nan osto ay nemnemna tako? Ay mabalin ay kanan tako en gag-awis nan nemnem Apo Dios ken datako ay Judio mo nan nemnemna isnan baken

Judio? Adi kabalin. Kaneg nan kinwanik en baan di basol datako am-in.

¹⁰ Kaneg na abes nan naisolat isnan kalin Apo Dios id kasikasin ay mangwani en, "Maid polos ipogaw is mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya.

¹¹ Maid polos makaawat isnan ostoosto ay maipanggep ken Apo Dios ya maid abes manggamgam ay mangtek ken siya.

¹² Nodi teken nan an-anapenda isonga nin-balinda is adi mapaaay ay ipogaw. Olay esang et maid mang-ikkana is ostoosto.

¹³ Kadodogis nan kankananda ay kaneg nan menpeteg ay magapgapo isnan beka. Nanapno nan dilada is kampot. Ompipasakit nan kankananda ay kaneg nan kedet di oweg.

¹⁴ Liget ya amis nan kanayon ay kalkaliyenda.

¹⁵ Nalaka ken daida nan pomatey.

¹⁶ Dadadaelenda nan olnos ya ganas nan iib-ada ay ipogaw ay olay kompolmi nan omay-ayanda.

¹⁷ Maid polos likliknaenda is natalna ay nemnem.

¹⁸ Adida polos patgen si Apo Dios."

Siya dadi nan inpasolat Apo Dios.

¹⁹ Getken tako ay inpasolat Apo Dios nan lintegna tapno tongpalen nan ipogaw ay nang-itedana. Isonga adi kabalin ay menlasan nan olay essay ipogaw isnan mangbanagan Apo Dios ken datako tay olay wada ken datako nan linteg Apo Dios et adi tako tongtongpalen.

²⁰ Isonga ibagak en maid ipogaw is mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya gapo isnan mangtongtongpalana isnan lintegna tay adina tongpalen am-iam-in. Isonga nan mabalin ay kaosalan nan linteg et kedkedeng nan mangipagtekana isnan ipogaw ay wada nan basolna.

Nan Inkkkan Apo Dios Tapno Mabalin Ay Gawis Nan Pangilaana Isnan Ipogaw

²¹ Ngem id wani naipagtek nan inikkkan Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangilaana isnan ipogaw. Ngem baken nan mangtongtongpalanda isnan lintegna is gapona ay olay napaneknekan nan maipanggep isnan inikkana isnan insolat Moses ya nan tapin di mamadtona.

²² Nan gapo ay mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios isnan kaipoipogaw et gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo. Olay kompolmi ay ipogaw ay mamati ken Jesu Kristo et gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida tay maid paam-amdena ken daida am-in.

²³ Tay managbasol tako am-in ya addaad-dawi nan kinagawis tako isnan kinagawis Apo Dios.

²⁴ Ngem kaneg nan kinwanik en mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken datako gapo isnan inikkkan Jesu Kristo ay nangsobot ken datako. Siya nan badang Apo Dios ken datako ay maid bayadna.

²⁵ Inted Apo Dios siya ta matey gapo isnan basbasol tako tapno mabalin ay makawakan tako gapo isnan mamatiyan tako ken siya. Inikkana di tapno ipailana ay maid polos baken osto isnan ik-ikkana tay tinongpalna ay mangdosa isnan basol. Tay olay inan-anosana nan binmasbasolan nan ipogaw id kasin

²⁶ ngem id wani inpailana ay egayna aped baybay-an nan basbasol di ipogaw tay wada si Kristo ay nadosa gapo isnan basbasol tako isonga magtek ay ostoosto nan ik-ikkana Apo Dios. Et siya abes nan mangipap-aosto isnan am-in ay mamati ken Jesus tapno gawis nan pangilaana ken daida.

²⁷ Isonga ay waday somya is mabalin ay it-it-ek tako nan ginmawisan tako? Maid. Tay baken nan nangtongpalan tako isnan linteg Apo Dios is gapo ay ginmawis tako nodi gapo isnan pammati tako ken Kristo.

²⁸ Tay patienmi ay kedkedeng nan mamatiyan nan ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida ay baken nan mangtongpalanda isnan linteg Moses.

²⁹ Nan gapo ay baken nan mangtongpalan nan ipogaw isnan linteg Moses is gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida et tay no keg todi kedkedeng nan Judio is maisalakan koma tay kedkedengda is mangtek isnan lintegna. Ngem baken di is tet-ewa tay olay no baken Judio et lakkamen Apo Dios daida gedan.

³⁰ Es-esa nan Dios et siya nan Dios isnan am-in. Isonga gawis nan pangilaana isnan ipogaw am-in ay Judio weno baken gapo isnan pammatida.

³¹ Ngem baken di is kayatko ay kanan ay adi tako paayen nan linteg Apo Dios gapo tay mamati tako. Nodi am-amed tako tongpalen nan lintegna.

4

Si Abraham Nan Esay Pagbasalan Ay Nan Pammatin Nan Ipogaw Nan Gapo Ay Gawis Nan Nemnem Apo Dios Ken Daida

¹ Nemnemen tako si Abraham ay alapo tako ay Judio id kasikasin ta getken tako ay osto ay baken nan mangtongpalan tako isnan linteg is gomawisan tako. Sino nan inommat ken siya?

² No gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya gapo isnan inik-ikkana et bagayna ay ninpadayaw siya. Ngem adi kabalin ay men-et-eteke siya ken Apo Dios tay baken

nan gawis ay inik-ikkana is gapo ay nin-gasing si Apo Dios ken siya.

³ Tay naibaga isnan inpasolat Apo Dios en adi mendowadowa si Abraham isnan kankanan Apo Dios isonga gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya gapo isnan pammatina.

⁴ Siya na nan esay pagbasalan. Nan ipogaw et no men-ob-oblal, malagbo siya ngem adi tako kanan en sagot nan lagbona tay nan oblana nan sokatna.

⁵ Ngem baken keg todi nan ipogaw ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya tay maid mabalin is ikkana ay mangsokat isnan ited Apo Dios ay sagotna. Nodi nan pammatina ken Apo Dios ay mangpak-pakawan isnan managbasol nan gapo ay makaganab siya. Tay na pammatin nan ipogaw nan iilan Apo Dios sapay mabalin ay gawis nan pangilaana ken daida.

⁶ Siya di nan wada isnan nemnem din si David isnan nangibagaana isnan pilmi ay gasing nan ipogaw ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida ay baken nan inik-ikkanda is gapo na.

⁷ Kinwanina en,
"Men-galalasing nan ipogaw ay pinakawan
Apo Dios ay mangkalingking isnan
basbasolda.

⁸ Owen, men-galalasing siya ay nang-waniyan Apo Dios en maid et basol is ilaeik ken sik-a."

Siya di nan kinwanin din si David.

⁹ Ay kedeng nan Judio ay mangsolsolot isnan esay lintegda ay mangwani en mapol ay merpasegyatda is mabalin ay manglikna isnan keg todi ay gasing? Baken. Tay mabalin ay malak-am abes nan baken Judio ay olay egayda ninpasegyat. Tet-ewa na tay kaneg nan inbagak ay naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en adi mendowadowa si Abraham ken Apo Dios et gapo isnan pammatina et gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya.

¹⁰ Isonga nemnemenyo na. Ay nasegyatan si Abraham sapay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya? Egay. Naodi nan ninpasegyatana.

¹¹ Inpasegyat Apo Dios siya tapno waday malkana ay mangpaneknek ay nan pammatina Abraham nan gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya ay olay egay pay laeng ninpasegyat. Isonga siya nan kaneg aman am-in nan ipogaw ay mamati ken Apo Dios et nan pammatida nan gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida ay olay adida menpasegyat.

¹² Si Abraham abes nan aman nan Judio ay nangsolot isnan ogalida ay menpasegyat. Ngem baken isnan ninpasegyatanda is gaponia ay kanegda ama siya. Nodi nan pammatida ken Apo Dios ay kaneg nan

pammatin Abraham ay olay egay pay laeng menpasegyat siya nan gaponia.

¹³ Inkalin Apo Dios ken Abraham ya isnan aap-ona ay daida nan awnit mangtawid isnan batawa. Inkalin Apo Dios di gapo isnan gawis ay pangilaana ken siya gapo isnan kamaid dowadowan Abraham isnan kankananay baken isnan nangtongtongpalana isnan adoado ay lintegna.

¹⁴ Tay no maited nan inkalin Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan mangtongtongpalana isnan lintegna et maid kaosalan nan pammatida. Ya maid paay abes nan inkalin Apo Dios ken daida tay adida makaganab gapo isnan adida makatongpalan isnan lintegna.

¹⁵ Nan tet-ewa ay it-itet nan linteg et siya nan kaliknaan nan liget Apo Dios. Tay kedeng nan kamaid linteg is kamaid basol.

¹⁶ Isonga nan inkalin Apo Dios et mabalin ay ganaben nam ipogaw gapo isnan pammatina. Masapol ay kaneg todi tapno matongpal nan inkalin Apo Dios ken datako am-in ay aap-on Abraham ay baken kedke-deng isnan Judio ay mangpatpati isnan linteg. Badang Apo Dios di ay maid bayadna isnan am-in ay mamati ay kaneg Abraham. Tay siya nan ama tako am-in

¹⁷ ay kaneg nan naisolat ay inbagan Apo Dios ken siya ay mangwani en, "Menbalinek sik-a is aman nan adoado ay kalasin di ipogaw." Siya di nan kinwanina. Et natongpal nan kinwanina tay isnan nemnem Apo Dios et siya nan ama tako ay mamati. Si Apo Dios nan makabael ay mangtago isnan natey ya mangpawada isnan maid et siya nan Dios ay pinatpatin Abraham.

¹⁸ Pinatpatina nan kinkinwanin Apo Dios ay olay no kega adi kabalin ay matongpal nan inkalina. Isonga tet-ewa ay natongpal nan ninbalinana is aman nan adoado ay kaneg nan nangwaniyan Apo Dios ken siya en, "Awnit omadoado nan magapo ken sik-a."

¹⁹ Egay kinmapsot nan pammatina isnan nangnemnemana isnan awakna ay maid polos kabaelana ay omanak tay nganganai ay sin-gasot nan tew-ena dapay si Sara ay asawana et adi kabalin ay maliton.

²⁰ Ngem maid sokat nan nangpatatiyana ken Apo Dios dapay egay nindowadowa nan nemnemna isnan inkalin Apo Dios ken siya. Nodi inam-amedna kayet nan pammatina ya dinaydayawna si Apo Dios.

²¹ Egay polos nindowadowa nan nemnemna ay kabaelan Apo Dios ay mangtongpal isnan inkalina.

²² Et siya di nan gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya.

²³ Ngem nan naisolat ay mangwani en nan pammatina nan gapo ay gawis nan pangiliaan Apo Dios ken siya et baken pala ken Abraham et kedeng is naisolatana.

²⁴ Nodi nalak-am tako. Tay gawis nan pangiliaan Apo Dios ken datako abes ay mamati ken siya ay nangtago ken Jesus ay Apo tako.

²⁵ Naited si Jesus ay natey gapo isnan basbasol tako dat tagowen Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangilaana ken datako.

5

Inpailan Apo Dios Nan Pilmi Ay Layadna Ken Datako Isn Nan Inikkan Kristo Ay Pala Ken Datako

¹ Isonga gapo isnan pammati tako et gawis nan pangiliaan Apo Dios ken datako. Ya gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako et naakanan liget Apo Dios ken datako gapo isnan basbasol tako.

² Gapo ken Kristo et ginanab tako nan pilmi ay gawis ay badang Apo Dios ay naay tay mamati tako. Isonga men-galalasing tako isnan mangnannamaan tako isnan awnit tako maitapiyan ken siya isnan kangatona.

³ Et baken kedeng nan gawis ay awnit ommat is gomasingan tako nodi mengasing tako abes isnan ligat tay getken tako ay nan ligat et badangana datako tapno getken tako ay men-itpe.

⁴ Et no getken tako ay mangitpe isnan ligat et mapaneknekan ay matalek tako ay ipogaw. Dat nan banagna et getken tako ay awnit matongpal nan namnamaen tako.

⁵ Et adi tako mabainan gapo isnan namnamaen tako tay getken tako ay tet-ewa ay matongpal gapo isnan Ispirito Santo ay inted Apo Dios ken datako tay siya nan mangipaliklikna isnan pilmi ay layad Apo Dios ken datako.

⁶ Mamagtek nan pilmi ay layadna isnan inikkan Kristo tay isnan timpo ay pinilin Apo Dios et natey siya ay pala ken datako ay managbasol ay maid polos pigsana ay mang-ikkan isnan osto.

⁷ Naligat isnan kompolmi ay ipogaw ay matey ay pala isnan olay gawigawis ay ipogaw. Ngem waay wada samet nan makaikkan.

⁸ Ngem inpailan Apo Dios nan pilmi ay layadna tay natey si Kristo ay pala ken datako datakopay ngawingawi ay ipogaw ay bomasbasol ken siya.

⁹ Isonga am-amend nan mangisalakanan Kristo ken datako isnan liget Apo Dios isnan mangbanagana isnan kaipoipogaw tay gawis et nan pangiliaan Apo Dios ken datako gapo isnan nateyan Kristo.

¹⁰ Owen, inpagayyem Apo Dios datako ken siya gapo isnan nateyan nan Anakna dapay pilmi nan nang-ap-aposan tako ken siya. Isonga id wani isnan epdas tako nanggayyeman ken siya et am-amend nan mangisalakanana ken datako gapo isnan matatagowan nan Anakna.

¹¹ Ngem baken kedeng dadi is gawis tay id wani et pilmi nan gasing tako gapo isnan mangtekan tako ken Apo Dios gapo ken Apo Jesu Kristo ay nangipagayyem ken datako ken siya.

Nan Ginanab Tako Ken Adam Ya Nan Mang-awatan Tako Ken Kristo

¹² Gapo isnan basol Adam id sang-adom et siya nan ninlogiyan nan bomasbasol di ipogaw. Et nan nateyana abes et gapo isnan binmasbasolana. Isonga am-in tako ay ipogaw et matey tako tay bomasbasol tako am-in.

¹³ Binmasbasol nan ipogaw esapay ited Apo Dios nan lintegna ken Moses. Isonga getken tako ay wada nan bilina ken daida tay no maid bilin et adi makwani en basol nan ngawi ay inik-ikkanda.

¹⁴ Getken tako ay wada nan basolda tay ninlogi ken Adam enggana ken Moses et natey nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda ay olay baken paliso nan basolda isnan basol Adam ay egay nangidnge isnan kinwanin Apo Dios ken siya.

Si Adam et wada nan naila ken siya ay maiyiso isnan inmali ay si Kristo.

¹⁵ Ngem baken nan inikkanda is mensiwanda tay nan om-ommat gapo isnan ited Apo Dios ay maid bayadna et baken paliso isnan om-ommat gapo isnan basol Adam. Tay gapo isnan basol nan esa et matey nan am-in ay ipogaw ngem gapo isnan gawis ay badang nan esa ay si Jesu Kristo et wada nan somya ay maisalakan nan am-in. Isonga napigpigsa nan badang Apo Dios ay maid bayadna mo nan banag nan basol Adam.

¹⁶ Et teken abes nan banag nan inikkanda tay nan banag nan es-esa ay basol Adam et nabananag nan ipogaw ay madosada ay eng-enggana. Ngem nan banag nan inikkan Kristo et olay adado nan basbasol nan ipogaw et mabalin ay mapakawanda tapno gawis nan pangiliaan Apo Dios ken daida ay olay maid ibayadda.

¹⁷ Owen, gapo isnan basol nan esa et abaken nan tetey nan am-in. Ngem gapo isnan esay ipogaw abes ay si Jesu Kristo et napigpigsa nan banag nan inikkana. Kanak en napigpigsa tay am-in ay mangdawat isnan dadama ay badang Apo Dios ya isnan gawis ay pangilaana ken daida ay sagotna et matatatatago ya maitatatakipida ken Jesus isnan mentolayana.

¹⁸ Isonga nan men-isowan da Adam ken Kristo et olay es-esa adoadonan naagambit isnan inikkanda. Tay nabanag ay madosa ay enggana nan am-in gapo isnan esa ay inikkan Adam. Et gapo isnan esay ostoosto ay inikkan Kristo et mabalin ay mapalobosan nan am-in ay adi madosa isonga matagotagoda ay enggana.

¹⁹ Gapo isnan egay nangpatiyan nan esa isnan kinwanin Apo Dios et ninbalinda is managbasol am-in. Kaneg todi abes nan ninbalinan ay gawis nan pangilaan Apo Dios isnan am-in ay mamati tay nan nangpatiyan nan esa abes nan gapona.

²⁰ Inted Apo Dios nan lintegna tapno maimatonan nan maam-amedan nan basol. Ngem isnan naam-amedan nan basbasol et inmam-amed kayet nan badang Apo Dios.

²¹ Isonga id kasing inabak nan basol nan ipogaw et tetey nan banagna. Ngem id wani kaneg na nan nangabakan nan gawis ay badang Apo Dios isnan basol. Tay gapo isnan inikkan Apo Jesu Kristo et gawis nan pangilaan Apo Dios isnan ipogaw. Et nan banagna et matagotago tako ay enggana ken siya.

6

Nan Gapo Ay Mabalin Ay Abaken Tako Nan Ngawi

¹ Gapo tay napigpigsa nan badang Apo Dios mo nan basol ay ik-ikkan tako ay mabalin ngen ay kanan tako en itoltoloy tako ay bomasbasol tapno omam-amed pay nan badang Apo Dios?

² Adi polos mabalin. Tay naabak nan kabaelan nan basol ken datako. Isonga adi kabalin ay bomasbasol tako kayet.

³ Tay getken tako ay isnan ninpabonyagan tako ay mangipaila isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et kaneg tako naitapi ken siya isnan nateyana.

⁴ Naitapi tako ken siya isnan nateyana ya isnan naikaobana tapno matago tako kasing isnan balo ay biyag ay kaneg nan natagowan Kristo kasing gapo isnan pilmi ay kabaelan Apo Dios ay Ama tako.

⁵ Tay no tet-ewa ay naitapi tako ken siya isnan nateyana et tet-ewa abes ay maitapi tako ken siya ay matatago kasing isnan biyag ay naikken isnan biyag tako id wani.

⁶ Getken tako ay naitapi nan inmona ay biyag tako ken siya isnan nateyana isnan kros tapno mamaid nan kabaelan nan basol ken datako tapno adi tako kasing mababaa isnan ngawi ay maik-ikkan.

⁷ Tay no matey nan ipogaw et mapalobosan siya isnan kabaelan nan basol.

⁸ Owen, gapo tay naitapi tako ken Kristo ay natey, patien tako gedan ay maitapi tako abes ken siya isnan biyagna.

⁹ Tay getken tako ay natago kasing siya ay adi katkatkatey. Namaid nan kabaelan nan tetey ken siya.

¹⁰ Issan nateyana et napatengga nan nangawitanan basol di ipogaw isonga matatago siya ay mensilsilbi ken Apo Dios.

¹¹ Kaneg tona koma nan ik-ikkan. Nemnemenyo ay napatengga nan kabaelan nan basol ken dakayo tapno mensilbi kayo ken Apo Dios tay maitatapi kayo ken Jesu Kristo.

¹² Adi kayo koma menpaab-abak kasing isnan basol tapno baken nan ngawi ay kaykayatyo is tongtongpalenyo.

¹³ Owen, adi tako ipalobos nan olay esay paltin di awak ay mang-ikkan isnan ngawi. Nodi ited tako ken Apo Dios nan awak tako ay mang-ik-ikkan isnan gawis ay kayatna taya siya nan maibagay ay ikkan nan ipogaw ay naisalakan isnan tetey ay nangananab isnan balo ay biyag.

¹⁴ Isonga adi tako kasing menpabab-aa isnan ngawi tay baken nan linteg Moses ay maid kabaelana ay mangbadang ken datako is manggegeen ken datako. Nodi nan gawigawis ay badang Apo Dios nan wawawawada ken datako.

¹⁵ Isonga ay itoltoloy tako ay bomasbasol gapo isnan napalobosan tako isnan linteg Moses gapo isnan kawawawawanan nan anos ya layad Apo Dios ken datako? Adi kabalin.

¹⁶ Ay adiyo getken ay madogdogdog kayo isnan nang-itedanyo isnan awakyo? No ipalobosyo nan awakyo ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et nan ngawi nan kabaa ken dakayo. Et tetey nan banagna. Ngem no ipalobosyo nan awakyo ay mangtongtongpal ken Apo Dios et nan banagna et gawis nan pangilaana ken dakayo.

¹⁷ Ngem daydayawek si Apo Dios tay olay no nabab-aa kayo id kasing isnan ngawi ay maikkan ngem id wani et adi tay inpasnekyo isnan nemnemyo ay mangtongpal isnan tet-ewa ay mait-itdo ay naipadngne ken dakayo.

¹⁸ Et id wani, nan gawis ya osto ay maikkan nan kabaa ken dakayo tay napalobosan kayo isnan nangbab-aaan nan ngawi ken dakayo.

¹⁹ Inikwanik isnan nalaka ay maawatanyo tay egay pay laeng maeteng nan pammatiyo. Tay id kasing, ninpabab-aa kayo isnan basol isonga nan ngawi nan inik-ikkan. Ngem id wani sokatanyo koma ta nan gawis ya ostoosto nan menpabaaanyo.

²⁰ Isdin kabaan nan ngawi ken dakayo et maid polos nabab-aaanyo is gawis.

²¹ Ngem sino ngen nan ginanabyo isnan naikkan ay mabab-ainanyo id wani dapay nan banag nan keg todi ay maikkan et tetey?

²² Ngem id wani ay napalobosan kayo, baken et nan ngawi ay maikkan is apoyo nodi si Apo Dios. Ginanabyo dadlo nan biyag ay mensilbi ken siya. Et nan matagotagowanyo ay enggana ken siya nan banagna.

²³ Tay nan bayad nan basol et tetey ngem nan sagot Apo Dios isnan kaipoipogaw et biyag ay maid patenggana gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo ay Apo tako.

7

Nawayaan Tako Isnant Dati Ay Naisolat Ay Linteg

¹ Bebsatko, getkenyo nan maipanggep isnan linteg Apo Dios isonga maawatanyo ay kedkedeng isnan matatagowan nan ipogaw nan kawadan nan lebbeng nan linteg ken siya.

² Kas pangaligan nan babai ay inmasawa. Kankanan nan linteg en adi kabalini ay omasawa isnan teken ay lalaki no daan pay laeng nan asawana. Ngem no matey siya dat mabalin ay omasawa kasin.

³ Isonga no makitey siya isnan teken ay lalaki dapay wada pay laeng nan immona et kanan tako en makikamkamolala siya. Ngem no matey nan asawana et maipalobos siya ay mangsolot isnan deey ay bilin. Isonga baken basol no omasawa kasin.

⁴ Kanegna abes ken dakayo, bebsatko. Kaneg kayo nakitetej ken Kristo isnan nateyana isonga maid et lebbeng nan linteg Moses ken dakayo. Et id wani teken nan menlebbeng ken dakayo et siya si Kristo ay natago kasin tapno mensilsilbi tako ken Apo Dios.

⁵ Tay isdin nangtongtongpalan tako isnan ngawi satakopay mamati et inamed amed tako ikkan nan ngawi isnan nangtekken tako isnan linteg tay laylayden nan sigod ay ogali tako ay mangipapapati isnan kaykayatna. Ngem nan banagna et tetey.

⁶ Ngem id wani napalobosan tako isnan naay ay linteg tay kaneg tako natey abes isnan nateyan Kristo. Isonga adi tako kasin mabab-aa isnan dati ay naisolat ay linteg nodi solsoloten tako nan balbalo et siya nan mensilbiyan tako ken Apo Dios gapo isnan badang nan Ispirito Santo ken datako.

Nan Osto Ay Kapaayan Nan Naisolat Ay Linteg

⁷ Ay kanan tako ngen en ngawi nan linteg gapo isnan nang-am-amelan tako

isnan ngawi isnan nangtekken tako isnan linteg? Baken. Tay no maid linteg et adiyak mailasin nan kangawin nan ogalik. Kas pangaligan no adi kanan nan linteg en adi kayo men-ap-apal et baken am-amelan mangkaytak ay ikkan.

⁸ Ngem gapo tay managbasolak et amamedak manag-apal isnan nangtekken isnan linteg ay mangmangwani en adi kayo men-ap-apal. Ngem no maid linteg ay mang-adi isnan ngawi ay maikkan et adi mala nan basol.

⁹ Sak-en id kasin et maid danagko isnan binmasbasolak tay egayak pay laeng maawatanan kayat nan linteg ay kanan. Ngem isnan nangtekken ay osto isnan kayatna ay kanan ay inayan, inmam-amelak obpay binmasol.

¹⁰ Isonga tetey nan inted nan linteg ken sak-en dapay nan ostoosto ay kaosalana et ipagtekna nan maikkan tapno matagotago nan ipogaw ay enggana.

¹¹ Ngem nangsogsog nan basol isnan nangtekken isnan linteg ay mangipapati ay mang-ikkan isnan adyan nan linteg. Isonga tet-ewa ay binmasbasolak et siya nan kega nangpatey ken sak-en tay gapo isnan basol et madosa nan ipogaw ay enggana.

¹² Isonga baken nan linteg is ngawi nodi nan ipogaw tay nan linteg Apo Dios et maid polos ngawi ya nan bilbilina et gawisda ya ostoostoda.

¹³ Ay kananay en into nan ikkana ay gawis nan linteg dapay tetey nan itedna isnan ipogaw? Ngem baken kaneg todi. Nodi nan gapo ay awnit madosa nan ipogaw ay enggana et gapo isnan basbasolda. Nan gapo ay kaneg todi et tapno maila nan kangawingawin nan basol tay ipaadina datako ay mangtongpal isnan linteg dapay gawis. Et gapo isnan adi tako mangtongpalan isnan linteg et madosa tako ay enggana. Isonga gapo isnan ostoosto ay bilbilin Apo Dios et am-amelan nan kail-ilaan nan kangawin nan basol.

Nan Manggobgobat Isnant Ipogaw

¹⁴ Getken tako ay nagapo isnan Ispirito Santo nan linteg isonga gawis. Ngem sak-en apedak ipogaw ay nalaka ay bomasol. Mabab-aaaik isnan ngawi.

¹⁵ Isonga kega adiyak maawatanan ikikkak tay adiyak ikkan nan gawis dapay siya nan kayatko ay ikkan. Nodi nan ngawi ay kaseselatko nan ikikkak.

¹⁶ Isonga nan mamaslatak isnan ngawi ay ik-ikkak et siya nan mangipaila ay oownak nan linteg ay siya nan gawis ay masolot.

¹⁷ Kega bakenak is mang-ik-ikkan isnan ngawi nodi nan mangkaytak ay bomasol nan mangipapapati ken sak-en.

¹⁸ Getkek ay maid polos gawis is mabalin ay ikkan nan naiyogali isnan kaipoipogaw tay managbasol tako am-in. Tay olay no kayatko ay ikkan nan gawis ngem adiyak kayet makaikkan.

¹⁹ Isonga adiyak makaikkan isnan gawis ay kayatko ay ikkan nodi nan ngawi ay adiyak layden nan apedko ik-ikkana.

²⁰ Isonga nan tet-ewa et bakenak is mangipapati ay mang-ikkan isnan basol nodi nan ngawi ay naiyogali ken sak-en nan mangipapati ay ikkak dakpay adi layden ay mang-ikkan.

²¹ Isonga da tona nan likliknaek ay mangbab-aa ken sak-en. Olay laydek ay mang-ikkan isnan gawis et maid polos pigsak ay mang-ikkan isonga nan ngawi nan ik-ikkak kayet.

²² Nan nemnemko et men-gasing isnan am-in ay linteg Apo Dios.

²³ Ngem kaneg teken nan mangbab-aa isnan awakko. Et teken nan kayatra isnan kayat nan nemnem ay mangoowen isnan linteg Apo Dios. Isonga kanegna gobgobaten enggana ay maabak nan gawis tapno bomasolak.

²⁴ Ay apo, sak-en nan ipogaw ay maid polos gasingna. Sino nan mangisalakan ken sak-en isnan kangawik tapno adiyak itoloy ay omey isnan dosa ay maid patenggana?

²⁵ Tay olay no kayat nan nemnemko ay mangtongpal isnan linteg Apo Dios ngem no kedkedengak et adi kabalalin. Nodi napig-pigska kayet nan mangkaytan nan awakko ay mangtongpal isnan ngawi. Ngem pilmu nan panangdayawko ken Apo Dios tay wada nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay makabael ay mangipalobos ken sak-en tapno adiyak mabab-aa isnan ngawi.

8

Nan Biyag Ay Maid Patenggana Nan Ited Nan Ispirito Santo

¹ Isonga am-in ay ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo et adida madosa ay enggana.

² Tay wada nan balo ay linteg ay nagapo isnan Ispirito Santo ay nangipalobos ken datako isnan bomasbasolan tako tapno adi tako madosa ay enggana. Tay gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et inyalin nan Ispirito Santo nan balo ay biyag ken datako.

³ Inikkan Apo Dios nan adi kabalalin ay ikkan nan linteg Moses gapo isnan kamaid pigsan nan kaipoipogaw ay mang-adi isnan ngawi. Inpaalina nan Anakna isnan naay ay batawa ay ninbalin is ipogaw ay kaneg tako tapno siya nan madosa ay pala isnan basbasol di ipogaw. Gapo isnan inikkan

Kristo et kinaan Apo Dios nan kabaelan nan basol ay mang-aw-awis ken datako.

⁴ Inikkan di tapno mabalin ay tongtongpalen tako nan lintegna tay siya nan ostoosto ay maonod. Tongpalen tako tay nan Ispirito Santo nan patpatiyan tako ay baken nan ngawi ay kaykayat nan awak tako.

⁵ Nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kaykayatda et nan kayatda nan mangtim-timbeng isnan nemnemda. Ngem nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kayat nan Ispirito Santo et siya nan mangtim-timbeng ken daida.

⁶ Nan banag nan matimtimbengan tako isnan kaykayat tako et tetey. Ngem nan matimtimbengan tako isnan kaykayat nan Ispirito Santo et tomalna nan nemnem tako datakopay ganaben nan biyag ay maid patenggana.

⁷ Tay nan ipogaw ay mangnemnemnem isnan kaykayatna et ap-aposena si Apo Dios. Adina tongpalen nan linteg Apo Dios tay nan tet-ewa et adi kabalalin ay ikkana.

⁸ Isonga adi kabalalin ay men-gasing si Apo Dios ken siya.

⁹ Ngem baken kaneg todi ken dakayo. Tay no mentetee ken dakayo nan Ispirito Santo et tongtongpalenyo nan ipagtekna ken dakayo ay baken nan sigod ay ogaliyo ay mangkaykayat isnan basol is tongtongpalenyo. Ngem nan ipogaw ay adi menteteen nan Ispirito Santo et baken ipogaw Kristo.

¹⁰ Ngem no mentetee ken dakayo si Kristo et wada nan balo ay biyagyo. Olay awnit matey nan awakyo gapo isnan basolyo ngem nan ab-abiikyo et matagotago ay enggana ken Apo Dios gapo tay gawis nan pangilaana ken dakayo isnan maitatapiyan ken Kristo.

¹¹ Et no wada ken dakayo nan Ispiriton Apo Dios ay nangtago ken Kristo et awnitna tagowen abes nan awakyo isnan mateyanyo gapo isnan menteteen nan Ispiriton ken dakayo.

¹² Isonga, bebsatko, wada nan masapol ay tongpalen tako ngem baken nan sigod ay kaykayat tako is masapol ay matongpal.

¹³ Tay no siya dadi nan tongtongpalen tako et madosa tako ay eng-enggana. Ngem no menpabadang tako isnan Ispiriton Apo Dios tapno baken nan ngawi ay kaykayat tako is ik-ikkana tako et matagotago tako ken Apo Dios ay eng-enggana.

¹⁴ Nan ipogaw ay mangidnge isnan kankanan nan Ispirito Santo et daida nan an-ak Apo Dios.

¹⁵ Tay nan naited ken datako et baken nan nemnem ay iyeeeegyat di baa ay kaneg nan ipogaw ay mapopokok isnan linteg. Nodi nan Ispirito Santo nan naited ken

datako et siya nan gapo ay kaanak Apo Dios ken datako. Et siya nan gapo gedan ay men-gasing tako ay mangwani en Ama si Apo Dios.

¹⁶ Ipagpagtek nan Ispiriton Apo Dios isnan nemnem tako ay tet-ewa ay an-ak Apo Dios datako.

¹⁷ Et gapo tay an-ak Apo Dios datako et tawidana datako datakopay makitawid abes isnan am-in ay itedna ken Jesus. Tay no makiligtakken Kristo isnan kaneg nan inommat ken siya id kasiñ et maitap-tapi tako abes ken siya isnan kangatona.

Nan Awnit Gomawisan Nan Am-in Nan Sesesed-en Tako

¹⁸ No nemnemek nan ligat ay likliknaen tako et kega mamaid no nemnemek gedan nan dadama ay gawis ay awnit ipailan Apo Dios ken datako.

¹⁹ Olay nan am-in ay binoliw Apo Dios et kakakakayatda ay siya dat omdan nan timpo ay ipailan Apo Dios nan kaan-aknaen ken datako.

²⁰ Tay nan am-in ay binoliwna et nasokat nan kasasaadda ay adi makaikkan isnan osto ay kapaayanda gapo isnan binmasolan Adam. Ngem baken di is kayatda ay ommat ken daida nodi nan nangboliw ken daida nan nang-ikkan isdi.

²¹ Ngem olay no siya di nan inommat ken daida et namnamaenda kayet ay awnit kasinda gomawis ay adi madondonot ay maitapi isnan an-ak Apo Dios ay adi kasiñ matmatey.

²² Ninlogi isnan damdamo ay enggana id wani et palalo nan adawag nan am-in ay naboliw ay kaneg nan menpasikalan nan omanak.

²³ Ngem bakenda kedeng is men-ad-adawag nodi olay datako met laeng ay naitedan nan Ispirito Santo ay damdadamdamo ay naited ken datako ay mamati. Tay pilmi nan layad tako ay siya dat omdan nan timpo ay maila ay ostoo sto nan kaanak Apo Dios ken datako ya nan mang-alaan tako isnan balo ay awak ay adi katkatey.

²⁴ Tay isnan namatiyan tako et naitapi nan namnamaen tako ay awnit matago kasiñ nan awak tako. Ngem no ilaen tako nan namnamaen tako et kaneg baken namnamaen tayo epdas inommat.

²⁵ Ngem no adi tako pay laeng ilaen nan namnamaen tako ay awnit ommat et ananosan tako ay mangseseseed.

²⁶ Baken kedeng nan namnamaen tako is mangbadbadang ken datako isnan kinakapsot tako nodi olay nan Ispirito Santo. Tay olay isnan menlowalowan tako et adi tako getken nan ostoo sto ay ilowalo tako

ngem nan Ispiriton Apo Dios et ilolol-owalowana datako ay mangiyas-asog ken datako isnan kali ay maid makaikwani.

²⁷ Ngem si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay wada isnan nemnem tako et getken abes nan nemnem nan Ispiriton tay ilol-owalowana nan ipogaw Apo Dios ay maipaliso isnan kayat Apo Dios ay om-mat isnan ipogawna.

Maid Olay Esang Is Masapol Ay Madanagan Tako Gapo Isnan Layad Apo Dios Ken Datako

²⁸ Datako ay manglayayad ken Apo Dios ay inayagana gapo isnan gandatna et getken tako ay am-in nan om-ommat ken datako et menbalinena ay masilbi ken datako.

²⁹ Et nan am-in ay epdas gintek Apo Dios ay mamati et daida abes nan epdasna pinili ay awnit maiyiso isnan Anakna tapno siya nan men-inoy-an am-in nan kanegna kabebsabesbat.

³⁰ Isonga inayagan Apo Dios am-in ay epdasna gintek ay awnit mamati. Et daida nan ninbalinena ay gawis ken siya. Et am-in ay gawis isnan pangilaana et awnitna itapi daida isnan kinangaton nan Anakna.

³¹ Sino ngen nan kayat da todi am-in ay ipagtek? Nan ipagpagtekda ken datako et maid polos mabalin is mangipasakit ken datako tay pilmi nan layad Apo Dios ken datako.

³² Olay nan es-esang ay Anakna et inpalobosna siya ay matey ay pala ken datako am-in. No siya di nan inikkana ay adina ited ken datako nan am-in ay masapol tako?

³³ Isonga sino ngen nan makaidalom ken datako ay pinilin Apo Dios? Ay si Apo Dios? Baken, tay pinakawana datako tapno gawis nan pangilaana ken datako.

³⁴ Et sino ngen nan makabanag ken datako ay mangwani en masapol ay madosa tako ay enggana? Ay si Kristo? Baken. Siya nan natey ay pala ken datako et kasiñ natago. Isonga wada siya id wani ay mangitaktakdeg ay mangbadbadang ken datako isnan makanawan Apo Dios ay kad-an di menlebbeng.

³⁵ Isonga ay waday mabalin is mangisiyan ken datako isnan layad Kristo ken datako? Maid. Olay kompolmi ay kalasin di ligat et maid kabaelanda. Nan danag tako wenna nan mangpaligatan nan ipogaw ken datako wenna nan kaeegyat ay ommat et adi mabalin ay isiyanda datako isnan layadna. Adi kabalin abes nan kakodo tako wenna nan kaow-owatan tako ya olay nan mateyan tako.

³⁶ Nan manglikliknaen nan mamati isnan ligat et siya nan kaneg nan inpasolat Apo Dios en,

"Gapo ken sik-a Apo, et eepdenmi ay mapatay. Inbilangda dakami ay kaneg kakalnilo is maisagana ay mapalti."

³⁷ Ngem olay wada am-in ay ligat et maid kabaelanda ay mang-abak ken datako tay wada si Kristo ay manglaylayad ken datako.

³⁸ Tay getkek ay maid polos makaisiyen ken datako isnan layadna. Nan am-in ay om-ommat isnan biyag tako ya olay nan tetey et maid polos kabaelanda. Olay anghel wenna nan tapin di adi kaila ay menlebbeng wenna kompolmi ay wada nan kabaelanda et adida makaisiyen ken datako ken Apo Dios. Ya olay nan ommat id wani wenna nan awnit ommat ³⁹ wenna nan am-in ay panakabalin ay wada id daya wenna nan panakabalin ay wada isnan batawa et adida makaikkan. Isnan am-in ay naboliw et maid polos makaisiyen isnan layad Apo Dios ken datako ay intedna gapo ken Jesu Kristo ay Apo tako.

9

Lebbeng Apo Dios Ay Mang-ikkan Isnan Kompolmi Ay Kayatna Ay Ikkana

¹⁻³ Nan ibagak ay naay et tet-etet-ewa tay adiyak menkamkampot gapo tay esaak ay mamati ken Kristo. Et nan nemnemko ay tatakdown nan Ispirito Santo et panpanekneka ay bakenko kampot. Nan kayatko ay ibaga et pilmi nan seg-angko ay maid makaipagasing gapo isnan beb-satko ay kakadalaak ay Judio. Gapo isnan layadko ken daida no mabalin koma olay sak-en nan adi maisalakan ya sak-en nan madosa ay pala ken daida.

⁴ Pilmi nan kinapategga tay daida nan pinilin Apo Dios et ninbalinena daida is an-akna. Et inpap-ailana nan kinadiosna ken daida. Wada abes nan nakitolagana ken daida ya intedna nan lintegna. Ingagtekna gedan nan osto ay ik-ikkanda ay mangdayaw ken siya ya adoado nan gawis ay inkalina ken daida.

⁵ Nan alal-apoda et napategga ay ipogaw id kasikasin. Et si Kristo ay kangatowan ay Dios et Judio siya isnan ninbalinana is ipogaw. Madaydayaw siya koma ay engenggana.

⁶ Ngem olay no ad-adyan nan adoado ay Judio ay mangpati ken Jesus et adi kabalinan ay kanan tako en maid paay nan inkalin Apo Dios ken daida. Nodi tongpalen Apo Dios tet-ewa nan inkalina isnan ipogawna am-in ay baken kedeng nan Judio. Tay baken am-in ay nagapo isdin si Israel et ipogaw Apo Dios.

⁷ Baken gedan am-in ay kaalapo ken Abraham is tet-ewa ay aap-ona is

mangtawid isnan inkalin Apo Dios ken siya. Kaneg nan kinwanin Apo Dios ken Abraham en, "Kedeng nan magapo isnan anakmo ay si Isaac is tet-ewa ay aap-om ay inkalik ken sik-a." Et am-in nan mamati et daida nan kaneg nan nagapo ken Isaac.

⁸ Isonga getken tako ay baken nan nagapo isnan anak Abraham ay egay inkalin Apo Dios is bilangna ay an-akna. Nodi kedeng nan nagapo isnan anak Abraham ay inkalin Apo Dios.

⁹ Tay esapay maiyanak si Isaac et inkalin Apo Dios ken Abraham en, "Is tew-en et ipailak nan kabaelak ken Sara ay asawan tay awnit omanak is lalaki."

¹⁰⁻¹² Et baken kedeng di is mangipaila ay ikkan Apo Dios nan kayatna ay ikkan tay isdin nalitonan Rebecca ay asawan nan alapo tako ay din si Isaac et wada nan inbagan Apo Dios ken siya. Esapay maiyanak nan doway an-akna ay lalalaki et kinwanin Apo Dios ken siya en awnit napatpateg nan innodi mo nan inoy-ana. Kinwanina di sapay wada nan ikkanda ay gawis wenna ngawi tapno magtek ay ikkan Apo Dios nan ik-ikkana gapo isnan epdasna mangnemneman isnan kayatna ay ommat. Isonga egay nagapo isnan inik-ikkana san sin-agii nodi nan epdas ninemnem Apo Dios ay awnit ommat nan nagapowana.

¹³ Kaneg nan naisolat ay nangwaniyan Apo Dios en, "Laylaydek si Jacob ngem si Esau et adi."

¹⁴ Gapo tay kaneg todi nan inikkan Apo Dios isnan nangwaniyana isdi, ay kanan tako en baken osto nan ik-ikkana? Adi kabalinan tay kalebengana ay mang-ikkan isnan gawis ken siya.

¹⁵ Kaneg nan inbagana isdin si Moses ay mangwani en, "Seg-angak nan kayatko ay maseg-angan."

¹⁶ Isonga baken nan ik-ikkana ya manglay-dan nan ipogaw is gapo ay matongpal nan kayatda nodi gapo isnan seg-angna ken daida.

¹⁷ Kaneg nan naisolat ay kinwanin Apo Dios ken Faro ay ali id Egipto id kasikasin. Kinwanina en, "Ninbalinek sik-a ay apo tapno matongpal nan kayatko ay mangipaila isnan kabaelak isnan ikkam tapno maipagtek isnan kaipoipogaw isnan batawa." Siya dana nan kinwanin Apo Dios.

¹⁸ Isonga getken tako ay seg-angan Apo Dios nan kayatna ay seg-angan ya pakentege-na nan olon nan kayatna ay pakentegen.

¹⁹ Gapo isnan kinkinwanik waay wada nan mangwani en, "No keg todi intoy ikkan Apo Dios ay mangipabasol isnan ipogaw? Tay no waday kayat Apo Dios et maid ipogaw is makaadi isnan kayatna."

²⁰ Ngem kanak en ayke mabalin ay songbatan nan aped ipogaw si Apo Dios? Ay mabalin ay kanan nan banga isnan nangsapo ken siya en aytay dan kaneg tona nan nangsapowam ken sak-en?

²¹ Ay adi mabalin ay ikkan nan mensapo is banga nan kayatna ay ikkan isnan kelayeng ay sapowena is banga? No laydena et somapo is pala napateg nan kaosalana danapay sapowen nan tapina is kompolmi nan kaosalana.

²² Kaneg todi abes nan inikkan Apo Dios tay lebbengna ay mang-ikkan isnan kayatna. No kayatna ay mangipaila isnan ligetna ya kabaelana isnan mangdosaana isnan ipogaw ay maibagay ay madosa ay enggana gapo isnan bomasbasolanda et lebbengna. Ngem inan-anosana daida.

²³ Inan-anosana tay lebbengna gedan ay mangipaila isnan pilmi ay kagawisna isnan ipogaw ay segseg-angana ay epdasna insagana tapno makiteeda ken siya ay enggana.

²⁴ Et datako ay mamati nan ipogaw ay deeyda. Ngem baken kedeng nan Judio is inayagana nodi nalak-am nan baken Judio abes.

²⁵ Kaneg tona nan inpasolat Apo Dios ken Hosea ay mamadtuna id kasin. Kinwanina en,

"Nan bakenko ipogaw et awnitko kanan en ipogawko daida. Et nan ipogaw ay maid layadko ken daida et awnitak kanan en daida nan laylaydek."

²⁶ Nan ipogaw ay egay nangtek ken sak-en ay makwani en bakenko ipogaw et awnit daida nan makwani en an-ak nan tet-ewa ay Dios."

²⁷ Et wada abes nan inpabagan Apo Dios ken Isaias id kasikasin ay maipanggep isnan Judio ay ipogaw ay nagapo isdin si Israel. Kinwanina en,

"Olay no kaneg nan lagan isnan baybay nan kaad-adon nan nagapo isdin si Israel et atiatik ken daida nan awnit maisalakan."

²⁸ Tay awnit tongpalen Apo Dios nan inbagana ay dosaena nan ipogaw isnan batawa et adina pabayagen nan mang-ikkanana."

²⁹ Kaneg abes nan esay kinwanina en, "No egay binay-an Apo Dios ay kangatowan nan atiatik ken dakami et namaid kami am-in ay kaneg nan inommat isdin iSodoma ya iGomora."

³⁰ Sino nan kayat ay kanan nan naayda ay inbagak? Siya na nan banagna. Nan ipogaw ay baken Judio ay baken nan gawis ay pangilaan Apo Dios ken daida is ninem-nemnemda et daida nan nangdateng isdi gapo isnan pammata.

³¹ Ngem nan Judio ay nanggamgamgam isnan gawis ay pangilaan Apo Dios ken

daida gapo isnan nangsolsolotanda isnan gawis ay linteg et egayda dinatngan.

³² Nan gapo ay egayda dinatngan et tay ipagalopda en nan mang-ik-ikkananda isnan gawis di mangdatnganda ay baken nan matiyanda ken Kristo.

³³ Isonga naseyatanda ken Kristo ay makwani en bato ay nadismayaanda ay naibaga isnan inpasolat Apo Dios. Kanana en,

"Ilaenyo, ipa-eyko id Jerusalem ay makwani en Sion nan bato ay madidis-mayaan di ipogaw ay kaol-olinanda. Ngem nan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken siya et adida polos mabainan."

10

Baken Osto Nan Nemnem Nan Judio Maipanggep Isnan Maisalakanan Di Ipogaw

¹ Ngem bebsatko, nan nemnemko isnan iib-ak ay Judio et kakakakayatko ay maisalakanda. Siya di nan kanayon ay ilolowalok ken Apo Dios.

² Getkek ay dadama nan mangnemnem-nemanda ken Apo Dios. Ngem adida getken ay osto nan maipanggep ken siya.

³ Adida ikaskoso nan inikkan Apo Dios tapno gawis nan pangilaana isnan ipogaw. Nodi daida nan nangpadas ay somapo isnan wayada et siya nan mangsolsolotanda isnan linteg Moses.

⁴ Ngem baken osto di tay pinatenggan Kristo nan linteg Moses tapno nan pamatinan nan ipogaw nan gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida ay baken nan mangsolsolotanda isnan linteg.

⁵ No nan mangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg di nemnemenda is gawis ay pangilaan Apo Dios ken daida et pinaneknekan Moses ay adi kabalin di tay insolatna en, "Nan ipogaw ay mangtongpal isnan am-iam-in ay linteg et daida nan makaganab isnan biyag ay maid pateng-gana."

⁶ Ngem naitken nan inpagtek nan kalin Apo Dios maipanggep isnan pammata tako ay siya nan gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken datako. Tay inpagtekna ay adi masapol ay ikkan tako nan adi mabalin ay maikkan ay kaneg nan inbilin nan linteg. Tay adi masapol ay kanan tako en masapol ay waday omey id daya is mang-ayag ken Kristo tay epdas inpaalin Apo Dios et.

⁷ Ya adi masapol ay kanan tako en masapol ay waday lomayog is omey isnan kadan di natey ay mangtago ken Kristo tay epdas natago.

⁸ Nodi nan inpagtekna ken dakayo et wada ken dakayo nan damag ay nagapo ken Apo Dios tay wada isnan nemnemyo ya

mabalin ay itoytoyayo. Nan damag ay naay et siya nan ibagbagami ay mangwani en nan pammatin nan ipogaw nan gapo ay maisalakanda.

⁹ Tay kankananmi en maisalakan kayo no tet-ewa ay patiyenyo ay tinagon Apo Dios si Jesus dayopay ipagtek nan patiyenyo ay siya nan kangatowan ay Apo.

¹⁰ Tay gapo isnan tet-ewa ay pammati tako et gawis nan pangilaan Apo Dios ken datako. Ya gapo isnan mangipagpagtekan tako isnan patpatien tako et maisalakan tako ay adi madosdosa ay enggana.

¹¹ Kanan nan inpasolat Apo Dios en maid polos menbabawayan nan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken Jesus.

¹² Tay mabalin ay maitapi nan am-in. Tay maid nateknan nan Judio isnan baken Judio ken Apo Dios. Tay si Apo Dios nan Apon nan am-in et dadama nan badangna isnan am-in ay menpababang ken siya.

¹³ Kaneg na nan naisolat isnan kalin Apo Dios tay kanana en nan am-in ay menpababang ken Kristo ay menpaisalakan et isalakana.

Dinngen Nan Judio Nan Tet-ewa Ngem Egayda Pinati

¹⁴ Ngem ay mabalin ngen ay menpababang nan ipogaw isnan adida patiyen? Adi kabalini. Et sino nan wayan nan ipogaw ay mamati ken Jesus no adida dengnen nan maipanggep ken siya? Maid. Et intoy ikkanda ay mangdenge no maid mangibaga?

¹⁵ Et into abes nan ikkanda ay mangibaga no maid nangbaa ken daida? Ngem naibaada. Tay naisolat isnan kalin Apo Dios en, "Kagagasing nan omaliyan nan mangibaga isnan gawigawis ay damag." Siya dana nan naisolat.

¹⁶ Ngem baken am-in ay ipogaw et dawatarenda nan gawis ay damag. Olay si Isaias ay esay mamadton Apo Dios id kasin et siya nan esa ay nangwani en, "Apo, atiatik nan mangpatpati isnan ibagbagami."

¹⁷ Ngem nan kankanan et siya kayet nan tet-ewa ay masapol ay dengnen nan ipogaw nan maibaga sadapay mamati. Et nan maibaga et siya nan damag ay maipanggep ken Kristo.

¹⁸ Ngem sootek na. Ay egay dinngen nan Judio nan maipanggep ken Kristo? Dinngeda tay kanan nan inpasolat Apo Dios en nadnge isnan natkenatken ay ili. Naipagtek isnan am-in ay batawa.

¹⁹ Ngem kasinak sootek. Ay egayda getken ay maitapi nan baken Judio? Getkenda tay inbagan Moses nan kinwanin Apo Dios isnan Judio ay mangwani en,

"Awnitak men-imonen dakayo gapo isnan ipogaw ay bakenko ipogaw. Paligtek

dakayo gapo isnan ipogaw ay maid polos getkenda isnan maipanggep ken sak-en."

²⁰ Olay si Isaias et natoled pay ay mangibaga isnan kinwanin Apo Dios ay maipanggep isnan baken Judio. Kinwanina en,

"Nangdateng nan egay nang-an-anap ken sak-en. Ninpailaak isnan ipogaw ay maid sinos-oottda is maipanggep ken sak-en."

²¹ Ngem nan kinwanina ay maipanggep isnan nagapo isdin si Israel et kinwanina en,

"Nabayabayag nan nang-ay-ayagak isnan ipogaw ay mangikekeeg ya adi mangapati."

11

Nan Planon Apo Dios Isnan Judio Ya Isnan Baken Judio

¹ Mensootak kadya. Gapo tay inadyan nan Judio ay mamati et ay ipagalopyo en inadyan Apo Dios daida ay ipogawna? Egay. Tay sak-en nan esay ipogawna ay nagapo isdin si Israel. Si Abraham nan alapok id kasikasin. Et nan anak Israel ay si Benjamin nan osto ay nagapowak.

² Tet-ewa nan kinwanik en egay inadyan Apo Dios nan ipogawna ay pinilina isdin damdamo. Getkenyo nan kinwanin din si Elias ay esay mamadton Apo Dios isnan ninliliyana gapo isnan ngawi ay inik-ikknan nan kakadwana ay Judio.

³ Kinwanina ken Apo Dios en, "Apo, pinatelyda nan tapin nan mamadton. Dinaadaelna nan am-in ay kapop-oowan nan ited nan ipogaw ken sik-a. Kedkedengak is nabay-an et olay sak-en et mang-an-anapda ta pomateyda."

⁴ Ngem sino nan insongbat Apo Dios ken siya? Kinwanina en, "Wada pay nan ipogawko tay wada nan pito ay libo ay adi mangdayaw isnan sinang didios ay kangadan is Baal."

⁵ Et paliso id wani ay timpo tay wada nan nagabis ay pinilin Apo Dios gapo tay kayatna ay ited nan gawis ay badangna ken daida.

⁶ Tet-ewa nan kanak ay pinilina daida gapo isnan layadna ay mang-itid isnan gawis ay baken nan ik-ikkanda is gaponia. Tay no masapol ay ostoosto nan ik-ikkana di ipogaw sadapay mapili et maid paay nan badang Apo Dios ken daida ay mang-itid isnan maisalakananda.

⁷ Isongka sino nan inommat? Egay dinangan nan Judio nan inan-anapda. Kedkedeng nan atiatik ay napili is nangdateng. Nan adoado ay tapina ay Judio et kinmenteg nan oloda.

⁸ Kaneg nan inpasolat Apo Dios ay mangwani en,

"Inted Apo Dios ken daida nan nemnem ay kaneg nan nemnem nan ipogaw ay maseseyep. Enggana id wani et olay mamamataanda et adida makaila. Ya olay maiingaanda et adida makadnge."

⁹ Olay din si David et wada nan lowalona abes ay maipanggep ken daida. Kinwanina en,

"Sapay koma ta bitowan nan pilmi ay papayenda daida et siya nan mabae-sanda.

¹⁰ Makowap nan nemnemda koma tapno adida makaawat isnan tet-ewa. Dadapay mapalpaligatan ay pilmi."

Siya dadi nan kinwanin David.

¹¹ Sino nan nemnemnemeyo? Ay kananyo ngen en nan mang-ad-adyanan nan Judio ay mangpati ken Kristo et siya nan madadaelanda ay adida kasin makasobl? Baken, nodi nan ninbanagan nan basolda ay adi mamati ken Kristo et siya nan gapo ay nalak-am nan baken Judio ay maisalakan tapno isnan mang-ilaan nan Judio et apalandia ay maisalakan abes.

¹² Isonga no dadama nan mabadangan nan baken Judio gapo isnan basol nan Judio ya nan adida mangganaban isnan kayat Apo Dios ay ited ken daida et amamed gag-awis nan ommat isnan baken Judio isnan somagongan nan Judio ay mamati ay osto ken Apo Dios.

¹³ Siya dana nan kanak ken dakayo ay baken Judio. Gapo tay inbaan Apo Dios sak-en ay esay apostolisna ay omyey men-it-itdo ken dakayo et patpatgek nan naay ay oblak.

¹⁴ Et ipapangatok ta modatya apalan nan iib-ak ay Judio nan mabadanganyo tapno maitapida koma ay mamati tapno maisalakanda abes.

¹⁵ Tay isnan mang-aadyanan Apo Dios ken daida et ninbalin nan baken Judio is gagayyem Apo Dios. Isonga getken tako ay am-am-amed gawis nan ommat isnan kasin mangdawatan Apo Dios ken daida. Nan kagawisna et kega natey is kasin natago.

¹⁶ Siya na nan kaiyaligan nan kayatko ay kanan ay maipanggep isnan Judio ay daan ay ipogaw Apo Dios tay ipogawna nan alal-apoda. Kaneg na nan damdadamdo ay begas di esek ay maited ken Apo Dios ay mangipagtek ay kowan Apo Dios nan am-iam-in. Nan esa pay no nemnemen tako nan kaiw. No kowan Apo Dios nan poopoona, kowana met laeng nan tinmobo ay nagapo isnan poopoona.

¹⁷ Nan Judio et daida nan kaneg nan pangan nan esay kaiw Apo Dios. Ngem nabodasan nan tapin di pangan nan kaiw

daet maisoop nan teken ay panga ay nagaipo isnan aped tinmobo ay kaiw. Et dakayo ay baken Judio nan kanak en aped tinmobo ay kaiw tay id wani et maitatapi kayo isnan gawis ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna ay Judio.

¹⁸ Isonga adiyo ipangato nan nemnemeyo ay mangwani en dakayo nan gag-awis mo nan inmona ay panga. Tay masapol ay adiyo kalkalingkingan ay baken kayo is mangipatobo isnan lamotna nodi nan lamotna nan mangipatobo.

¹⁹ Waay wada nan mangwani en, "Tetewa sa, ngem nabodasan nan inmona ay panga tapno nawayaak ay maitapi."

²⁰ Ngem kanak en tet-ewa ay nabodasanda ngem nan gapo na et gapo tay egayda namati. Dapay nan gapo ay maitatapi kayo et gapo isnan mamatiyano. Ngem adiyo koma it-it-ek. Nodi masapol ay makailanyo

²¹ tay no kinaan Apo Dios nan Judio ay ipogaw ay pinilina isnan damdamo et nalaklaka ay kaanena dakayo ay bakena ipogaw isnan loglogina.

²² Siya na nan mangipap-aila isnan kaneg Apo Dios tay tet-ewa ay naanos siya ngem mendosa gedan. Dinosana nan egay nangpati ken siya danapay ipap-aila nan anosna ken dakayo ay mamati. Ngem masapol ay itoltoloyyo ay mamati ken siya tapno maitoloy abes nan anosna. Tay no adi, mabodasan kayo gedan.

²³ Dapay nan Judio et no mamatida, isagogon Apo Dios daida isnan sigod ay kadanda tay kabaelana ay mang-ikkan.

²⁴ Tay no mabalin ay itapin Apo Dios nan aped tinmobo ay kaiw isnan nais-ek ay kaiw et am-amend nan kalakana ay mangisagong isnan sigod ay pangan nan nais-ek ay kaiw isnan dati ay kad-anda id kasin.

²⁵ Bebsatko, wada nan ipagtekko ken dakayo ay egay naipagtek id kasin. Kayatko ay ipagtek tapno adi kayo men-et-eteck gapo isnan naisalakananyo dapay egay pay laeng nan Judio. Tay nan nang-adyanan nan tapin di Judio ay mamati ken Kristo et adi maitoloy ay enggana. Awnitda mamati abes ngem sokod maanay non bilang nan baken Judio ay maisalakan.

²⁶ Isonga awnit maisalakan nan nagapo isdin si Israel ay kangadan is Jacob met laeng. Naibaga isnan esay naisolat id kasin ay mangwani en,

"Awnit omali nan mangisalakan isnan kaipoipogaw ay magapo id Sion. Nan ikkana et kaanena nan ngawi isnan ap-on din si Jacob.

²⁷ Et siya nan matongpalan nan nakitolagak ken daida ay awnitak kaanen nan basbasolda."

Siya di nan kinwanin Apo Dios.

²⁸ Gapo isnan nang-adyanan nan Judio ay mamati isnan gawis ay damag et kega boson Apo Dios daida. Ngem gapo isdi et nawayaan kayo ay baken Judio ay mabadangan. Ngem no nemnemen tako nan pangpiliyan Apo Dios ken daida et gagayyem Apo Dios daida met laeng tay ipogawna nan alal-apoda.

²⁹ Tay si Apo Dios et adi mabalin ay sokatana nan nemnemna no waday pilipena ya ikalina ay ited.

³⁰ Dakayo ay baken Judio, egayyo pinati si Apo Dios id kasin. Ngem id wani ay patpatiyenyo, sineg-angna dakayo ay mangpakawan isnan basbasolyo. Nan seg-angna ken dakayo et siya nan banag nan nang-adyan nan Judio ay patiyan si Kristo.

³¹ Kaneg na abes nan Judio id wani. Adida patpatiyen si Apo Dios. Ngem awnitna met laeng seg-angna daida ay kaneg nan nangseg-angna ken dakayo.

³² Tay kayat Apo Dios ay maawatanan am-in ay ipogaw ay managbasolda tapno maawatanda abes nan seg-angna isnan am-in isnan mangisalakanana ken daida ay olay adoado nan basbasolda.

³³ Pilmi ay dadama nan gawigawis ay ik-ikkan Apo Dios ken datako. Nan getkena ya nan laingna ay mennemnem et maid kaisisona. Maid ipogaw is makaawat ay ostoosto isnan ninemnemna ya isnan ikkana ay mangipatongpal isnan ninemnemna.

³⁴ Kaneg nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,
"Ay waday mangtek isnan nemnem Apo Dios? Maid. Isonga maid makabaga-baga ken siya.

³⁵ Maid polos masapol Apo Dios tapno mabalin ay paboladan nan ipogaw siya ta wada es di otangna."

³⁶ Tet-ewa nan kanan nan naisolat tay siya nan nangboliw isnan am-in. Siya nan mang-ay-ayowan isnan am-in ta waday toloyda ya nan gapo ay naboliwda tapno madayaw siya. Isonga daydayawen tako siya ay eng-enggana. Sapay koma.

12

Nan Osto Ay Isobalit Tako Ken Apo Dios

¹ Bebsatko, gapo isnan am-in ay gawis ay inik-ikkan Apo Dios ay pala ken datako ya gapo isnan seg-angna ken datako, kanak en pangaasiyo ta itedyo ken Apo Dios nan awakyo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna tay siya nan gomasingana ken datako. Ikkana tako tay siya di nan osto ay maikkan no tet-ewa ay patgen tako si Apo Dios.

² Adi tako ipalpaliso nan ogali ya ik-ikkan tako isnan ogalin nan adi mamati. Nodi ipasokat tako ken Apo Dios nan nemnem

tako tapno baken kaneg nan ogali tako isdin damo. Tay no siya di nan ikkan tako et mabalin ay getken tako nan ostoosto ya gawigawis ay kayat Apo Dios ay kapkapnekana.

Masapol Ay Osalen Tako Nan Laing Tako Ay Ostoosto

³ Gapo isnan lebbengko ay inyalin Apo Dios ay men-itdo ken dakayo kanak en adiyo ipapangato nan awakyo. Nodi masapol ay nemnemnemyo ay ostoosto nan laingyo ay inted Apo Dios gapo isnan pamatiyo.

⁴ Tay nan laing ay naited isnan mamati et natkenatken ay kaneg nan awak di ipogaw. Tay nan awak et adoado nan paltina ngem baken paliso nan oblada am-in.

⁵ Kaneg na ken datako ay mamati. Tay olay adoado tako ngem kaneg tako es-esa gapo isnan maitatapiyan tako am-in ken Kristo. Tay paltin nan esa nan tonggal esa ken datako am-in.

⁶ Isonga masapol ay ikkan tako nan ipaoblan Apo Dios ken datako sigon isnan laing ay intedna ken datako. Isonga no nan laingmo et nan mangibagaam isnan ipagtek Apo Dios ken sik-a, sigi, ikkam ay maitimbang isnan pammattim.

⁷⁻⁸ No nan mangbadangam isnan makasapol is badang wenco nan men-itdowam isnan kalin Apo Dios isnan iib-am wenco nan mangbadangam ken daida ay mangsolot ken Apo Dios ay ostoosto di laingmo et masapol ay ipasnekmo isnan nemnemmo ay mang-ikkan ay gawis. No nan mentedam isnan wada ken sik-a ay ibadangmo isnan makasapol di ipaikkana ken sik-a et ikkam ay gawigawis ay maid polos imotam. No nan laing ay men-ipango di inted Apo Dios ken sik-a et ipangom nan ipogaw ay naitalek ken sik-a ay ostoosto. Wenco nan mangbadangam isnan kaseseg-ang di getkem et men-gasingka koma ay mang-ikkan.

⁹⁻¹⁰ Siya dana nan tapin nan kayat Apo Dios ay maikkan. Ipailayo ay tet-ewa nan layadyo isnan am-in ay ipogaw et nan iib-ayo ay mamati et nemnemnemyo daida ay kanegyo tet-ewa bebsat. Patgenyo daida mo nan mangpatganyo isnan awakyo. Kaseselatyo nan ngawi dakayopay soloten ay kanayon nan gawis ay maik-ikkan.

¹¹ Adi kayo somadsadot nodi itoltoloyyo ay kanayon nan mang-ikkananya isnan oblayo ay pala ken Apo Dios dakayopay men-gasing ay mang-ikkan.

¹² Men-gasing kayo abes isnan gawis ay namnamaen tako ay awnit ommat. Anosanyo koma nan naligat. Adiyo taytayan nan kanayon ay menlowalowanyo ken Apo Dios.

¹³ Men-ited kayo is badang isnan iib-ayo ay mamati ay makasapol is badang dakay-opay men-gasing ay mangsangaili isnan somikom.

¹⁴ Nan ipogaw ay mangpaligat ken dakayo et adiyo nemnemen en gawis no dosaen Apo Dios daida. Nodi ilowaloyo ta badangana daida.

¹⁵ No men-gasing nan iib-ayo ay ipogaw et makigasing kayo abes gapo isnan gasingda. Wenko no menseseg-angda et makiseg-ang kayo abes.

¹⁶ Iyesayo nan nemnemyo koma isnan iib-ayo ay mamati tapno adi kayo mensasisape. Adiyo polos menlalasinen nan nemnemyo wenko ipapangato nan awakyo isnan iib-ayo ay ipogaw. Adi kayo menbabain ay mang-ikkan isnan oblan di baa.

¹⁷ No waday mang-ikkan is ngawi ken dakayo et adiyo ibab-aes. Nodi nan kankanan nan am-in ay ipogaw en gawis et siya koma nan ik-ikkanyo.

¹⁸ No mabalin koma et bakenka is mangiloglogi is ngalawngaw isnan ipogaw tapno gawis nan men-ginayemanyo am-in.

¹⁹ Laylaydek ay bebsatko, adi kayo menbab-aes. Bay-anyo ken Apo Dios tay naisolat isnan inpasolatna en, "Sak-en ay kangatowan nan mang-ikkan isnan baes."

²⁰ Isonga ikkan tako nan kaneg nan naisolat id kasin ay mangwani en no naowat nan bosom dakat pakanen. No naewew et painomem. Tay no siya di nan ik-ikkan tako et mabainan ay pilmi gapo isnan ngawi ay inikkana.

²¹ Isonga kanak en adi tako koma paabak nan gawis ay ik-ikkan tako isnan ngawi. Nodi nan kanayon ay ikkan tako et nan gawis tapno maabak nan ngawi.

13

Masapol Ay Patiyen Tako Nan Menlebbeng

¹ Siya dana pay nan ibagak. Am-in tako ay ipogaw et masapol ay patiyen tako nan menlebbeng isnan gobilno tay maid lebbeng is baken ken Apo Dios is nagapowana ya am-in nan menlebbeng et si Apo Dios nan nangipatakdeg.

² Isonga nan mang-adi ay mangpati isnan menlebbeng et adyana abes ay mangpati isnan kayat Apo Dios ay maikkan. Et siya di nan gapo ay madosa siya.

³ Nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan gawis et maid iyegyatna isnan menlebbeng. Ngem nan mang-ik-ikkan isnan ngawi et omegyat. Isonga no laydenyo ay maid iyegyatyo ken daida et nan gawis nan ik-ikkanyo. Tay no siya di nan ik-ikkanyo, men-gasing nan menlebbeng ken dakayo.

⁴ Tay ipap-aoblan Apo Dios ken daida nan oblada tapno gawis nan biyagyo. Ngem no ngawi nan ik-ikkanyo omegyat kayo koma tay mabalin ay osalenda nan lebbengda ay mendosa. Tay daida nan kaneg baan Apo Dios ay mangtongpal isnan kayatna ay mangdosa isnan ipogaw ay mang-ikkan isnan ngawi.

⁵ Isonga masapol ay tongtongpalen tako nan bilin nan gobilno tapno adi tako lakamen nan liget Apo Dios. Ngem baken kedeng di is gapona nodi masapol ay tongpalen tako tay getken tako ay siya nan osto ay maikkan.

⁶ Isonga gapo tay si Apo Dios nan nangipatakdeg isnan gobilno et masapol ay bayadan tako nan bowis tako tay nan menlebbeng et ibab-aan Apo Dios daida ay mang-ik-ikkan isnan oblada ay pala ken datako.

⁷ Isonga am-in ay bowisyotay bayadanyo. Dayopay lispitowen nan menlebbeng tay siya nan ostooto.

Nan Kapatgan Ay Bilin

⁸ No waday otang tako masapol ay adi tako bayabayen ay mangbayad. Malaksig mo nan otang ay maid patenggana ay layad isnan iib-a tako. Tay no layden tako nan iib-a tako ay ipogaw et matongpal am-in nan linteg Apo Dios.

⁹ Tay nan bilbilin ay mangmangwani en adi kayo menkamkamolala ya adi kayo menpatpatey ya adi kayo mangak-akew ya adi kayo men-ap-apal wenko nan kompolmi ay tapin di bilin et matongpalda am-in isnan esay bilin ay mangwani en laylaydem nan iib-am ay kaneg nan manglaylaydam isnan awakmo.

¹⁰ Tay no laylaydem nan iib-am et maid polos ngawi is ikkan ken daida. Siya di nan gapo ay kinwanik en matongpal nan am-in ay linteg Apo Dios no laylayden tako nan iib-a tako.

¹¹ Masapol am-ameden tako ay ikkan nan gawis tay getken tako ay omas-as-asagen nan agew ay omaliyan kasi Kristo. Isonga masapol ay adi tako komaneg nan maseseyap ay ipogaw nodi kanayon ay ik-ikkan tako nan obla tako ay pala ken Apo Dios.

¹² Tay nganngani ay menpatengga nan labi. Adi mabayag dat somagong si Kristo ay mang-ala ken datako. Isonga dokogan tako koma nan am-in ay ngawi ay maikkan ta nan gawis di ikkan tako tay siya nan kaneg almas nan ipogaw ay nalawagan nan nemnemda.

¹³ Owen, nan ostooto ay maikkan nan ik-ikkan tako koma tay siya nan maibagay isnan ipogaw ay nalawagan nan nemnemda. Adi tako menbotboteng ya ik-ikkan

nan kababain ay ik-ikkanda. Ya adi tako mamabai ya lomalaki weno men-ap-apal ya makisapsape.

¹⁴ Baken nan ngawi ay kaykayat nan awak tako is palaglagsaken tako. Nodi nan ogalin Jesu Kristo ay Apo tako nan toladen tako.

14

Adi Tako Men-asiyyaw Maipanggep Isnan Nateknan Nan Nemnem Nan Esa Ken Esa

¹ Nan ipogaw ay nakapsot pay laeng nan pammatafa et masapol ay dawatenyo daida ay maitapi ken dakayo. Ngem adi kayo makisongsongbat ken daida gapo isnan naitkenan nan nemnemda ken dakayo.

² Tay natkenatken nan nemnem nan esa ken esa. Nan nemnem nan esa et baken ngawi nan mangkakanana isnan kompolmi. Dapay nan nakapsot nan pammatafa et nenemnemena ay kedeng nan madengdeng is gawis ay kanena.

³ Nan ipogaw ay maid egyatna ay mang-an isnan kompolmi et adina nemnemmen koma ay gag-awis siya mo nan ipogaw ay omegyat. Ya nan es ipogaw ay omegyat ay men-isda et adina ibanag nan ipogaw ay maid egyatna tay dinawat Apo Dios siya.

⁴ Isonga adi tako men-asiabanag. Tay maid lebbeng tako ay mangbanag isnan ipogaw ay baan nan teken. Nodi si Apo Dios ay Apona nan lombeng ay mangbanag ken siya no gawis weno baken nan ik-ikkana. Et gawis nan ik-ikkana tay makabael nan Apona ay si Kristo ay mangpaosto ken siya.

⁵ Nan esa pay ay nateknan nan nemnem di mamatet kankanan nan tapina en masapol ay patpatgen tako nan tapin di agew mo nan tapina. Ngem kanan abes nan tapina en paliso am-in nan agew isonga adi masapol ay patgen tako nan esa mo nan esa. Ngem kanak en kigad nan esa ay mangnemnem isnan men-gawisana.

⁶ Tay nan ipogaw ay mangpateg isnan tapin di agew et ikkana tay siya nan gawis ken siya ay mangpateg ken Apo Dios. Paliso isnan ipogaw ay maid adyana is makan tay si Kristo nan patgena isnan men-iyamanana ken Apo Dios. Ya nan ipogaw ay mang-adi ay mensida et ikkana abes ay mangpateg ken Apo Jesus tay menyaman siya gedan isnan kanena.

⁷ Tay am-in tako ay mamatet baken tako et kedeng is kakwa isnan biyag tako ya olay isnan mateyan tako.

⁸ Tay isnan biyag tako masapol ay ipaona tako nan kayat Apo Jesus ken datako. Ya isnan mateyan tako et siya gedan nan kakwa

ken datako. Isonga olay no matatago tako weno matey tako et si Kristo nan kakwa ken datako.

⁹ Tay si Kristo et natey dat kasin matago tapno siya nan Apo tako isnan matatagowan tako ya isnan mateyan tako.

¹⁰ Isonga adi tako men-asidelaw weno men-asiabanag isnan maipanggep isnan kankanan tako. Tay am-in tako et si Apo Dios nan awnit mangbanag ken datako.

¹¹ Kaneg nan naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios. Kinwanin Apo Dios en,

"Nan kaneg nan katet-ewan nan matatagowak et kanegna nan katet-ewan nan awnit menpalintomenang nan am-in ay ipogaw ken sak-en. Awnitda kanan am-in en tet-ewa ay sik-a nan Dios."

¹² Isonga awnit sag-es-angena datako am-in ay mangipabaga ken datako isnan inik-ikkan tako isnan batawa.

Adi Tako Ikkana Nan Mangsakit Isnan Nemnem Nan Iib-a Tako

¹³ Gapo tay kaneg todii nan ommat adi tako iiyawen nan iib-a tako ay mamatet. Nodi nemnemena tako ay baken koma nan kompolmi ay mangseyat ken daida ay mangsolot ay osto ken Kristo is ikkan tako.

¹⁴ Tay isnan nemnemko ay esay maitapi ken Apo Jesus et maid makan is malawa. Ngem no basol isnan nemnem di tapin di ipogaw gag-awis no adida kanen tay bomasolda no ipapatida ay mangkakan isnan kadodogisda.

¹⁵ Isonga no masaktan nan nemnem nan ib-am ay mamatet gapo isnan mangkakanam isnan lawaena et baken layad nan ipailam ken siya. Isonga adim ipalobos ay madadael nan pammatin nan esay ipogaw gapo isnan makan tay natey si Kristo ay pala ken siya.

¹⁶ Owen, adi tako ikkan nan kanan nan tapin di ipogaw en ngawi ay olay baken ngawi isnan nemnem tako tapno maid domlawanda.

¹⁷ Tay isnan mentolayan Apo Dios et baken nan kanan nan ipogaw weno nan inomena is napateg. Nodi nan napateg et nan osto ay maikkan ya nan natalna ay nemnem ya nan gasing ay it-ited nan Ispirito Santo.

¹⁸ Nan mang-ik-ikkana is dadi isnan men-ob-oblana ken Kristo et men-gasing si Apo Dios ken siya ya kagagasing nan tapin di ipogaw siya.

¹⁹ Isonga ipakat tako ay mang-ik-ikkana isnan mang-olnos isnan nemnem di ipogaw ya nan mangbadang ken datako isnan mangsolatan tako ken Kristo.

²⁰ Kanak kasin nan kakakwanik. Adi tako koma dadaelel nan pammatin nan iib-a

tako gapo isnan makan. Tet-ewa ay maid law-en Apo Dios is makan ngem basol tako mo siya nan maseyatan nan iib-a tako ay nakapsot nan pammata.

²¹ Isonga gag-awis no adi tako mangan is sida wенно ominom is alak wменно ikkan nan kompolmi ay maikkan no siya nan gaponia ay maseyatan nan osto ay mangsoltan nan ipogaw ken Kristo.

²² Isonga nan patpatienan tonggal esay ipogaw ay maipanggep isnan mabalinan ay kanena wменно inomena et itoltoloyna ay patienan ngem adina isongsongbat isnan kaipoipogaw. Tay men-gasing nan ipogaw ay adi mendowadownan nemnemna gapo isnan patpatienan.

²³ Ngem nan mendowadownan nemnemna gapo isnan makan et basolna no kanena tay olay kompolmi ay maikkan et no mendowadownan nemnem tako et tet-ewa ay bomasol tako no ipapati tako ay ikkan.

15

*Ipaon-onan Tako Nan Iib-a Tako Ay
Baken Nan Kayat Tako*

¹ Datako ay napigsa nan pammataina ay maid adoadi is mendowadownan nemnemna et masapol ay an-anosan tako nan mendowadownan nemnem nan nakapsot nan pammataina. Adi tako ipaon-onan nemnem tako.

² Nodi ipaona tako nan iib-a tako tapno mabadianya maipapigsada isnan pammata.

³ Tay siya di nan kaneg nan inik-ikkhan Kristo. Egayna inpaon-onan nan awakna nodi inan-anosana nan ngawi ay inik-ikkhan nan ipogaw ken siya. Kaneg na nan naisolat id kasikasin ay maipanggep ken siya ay mangwani en, "Nan liget nan ipogaw ken sik-a, Apo Dios, et sak-en nan nangipapasanda."

⁴ Nan kaneg todi ay naisolat ya nan am-in ay tapina ay naisolat id kasikasin et inpasolat Apo Dios tapno maisolowan tako tapno mabalinan ay anosan tako nan ligat ya maliwliwaliwan tako tapno adi makak-aan ken datako nan gawigawis ay namnamaen tako.

⁵ Si Apo Dios nan mangliwliwaliw ya mangbadbadang ken datako tapno makaitpe tako isnan ligat. Sapay koma ta siya nan mangpos-a isnan nemnemyo gapo isnan mangtoltoladanyo isnan ogalin Kristo.

⁶ Tay no kaneg todi nan ik-ikkhanay et maeesa nan nemnemyo ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu Kristo ay Apo tako.

⁷ Isonga ibagak ken dakayo en laydenyo ay mangdawatan isnan iib-ayo ay mamati ay olay baken paliso nan nemnemda isnan nemnemyo. Dawatenyo daida ay kaneg nan nangdawatan Kristo ken dakayo tapno madayaw si Apo Dios.

⁸ Adiyo kalkalingkingan ay inmali si Kristo ay mangbadang isnan Judio tapno ipailana ay tet-ewa nan inkalin Apo Dios isdin alal-apoda.

⁹ Ya nan esa ay inmaliyanan et gapo isnan baken Judio gedan tay kayatna ay day-dayawenda si Apo Dios abes gapo isnan seg-angna ay mangitapi ay mangisalakan ken daida. Siya di nan kaneg nan kinwanin Kristo ay naisolat id kasikasin ay mangwani en,

"Maitapiyak isnan baken Judio ay maki-dayaw ken sik-a. Olay nan kanta ay mangdayaw ken sik-a et kantaek."

¹⁰ Kanan nan esa pay ay naisolat en, "Dakayo ay baken Judio et makigasing kayo isnan ipogaw Apo Dios."

¹¹ Ya nan esa pay. Kankananan en, "Dakayo ay baken Judio et dayawenyo si Apo Dios. Am-in kayo ay ipogaw et daydayawenyo siya."

¹² Nan esay mamadon Apo Dios ay si Isaias et kinwanina abes en,

"Awnit maiyanan nan esay apon Jesse. Awnit siya nan mentolay isnan am-in ay baken Judio. Et siya gedan nan kad-an nan namnamada."

¹³ Isonga kanak en sapay koma ta si Apo Dios ay nang-ited isnan namnamaenyo et itedna abes koma nan natalha ay nemnem ya dadama ay gasing gapo isnan pammatiyo ken siya. Tay no siya di nan om-mat et pomigpigigisa nan mangpatiyanay isnan namnamaenyo gapo isnan kabaelan nan Inspiritu Santo ay mangbadbadang ken dakayo.

*Nan Mangkaytan Pablo Ay Mangibaga
Isnau Gawis Ay Damag Isnau Addaaddawi
Ay Il-ili*

¹⁴ Bebsatko, isnan nemnemko et mapnekak ay nan kanayon ay ikkanyo et gawis. Getkek ay ostoooston mangetekanyo isnan maipanggep isnan pammatiyo. Mabalinan ay isolowanyo nan iib-ayo.

¹⁵ Ngem insolatko nan inbagak tapno adiyo kalkalingkingan. Maid dowadowak isnan inbagak tay wada nan lebbengko gapo tay sak-en nan esay apostolis Kristo ay pinilin Apo Dios.

¹⁶ Pinilina sak-en ay esay baan Jesu Kristo ay men-oblia isnan baken Judio ay mangibagbaga ken daida isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Isnau mang-ik-ikkhanak is dana et ik-ikkak nan kaneg nan oblan nan mensilsilbi isnan

Templon Apo Dios. Nan gapo ay mang-ik-ikkanak is dana et tapno dalosan nan Ispirito Santo daida tapno mabalin ay dawaten Apo Dios daida.

¹⁷ Adiyak mabain ay mangibagbaga isnan inik-ikkak ay pala ken Apo Dios gapo isnan mangtatakdowan Kristo ken sak-en.

¹⁸ Tay maid teken is bagbagak nodi kedeng nan badang Kristo ken sak-en is gapo na ay nakabadangak isnan baken Judio ta mamati.

¹⁹ Binadbadangana sak-en isnan inik-ikkak ya isnan kinkinwanik ya isnan kabaelak ay nang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo. Isonga inlogik id Jerusalem ay engana id Ilirico et maid linaosak is egayak mangibagaan isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.

²⁰ Tay nabayag ay kakakakayatko ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan deeyda ay ilili ay maid inmonna tay adiyak layden ay taktaken nan epdas inmonna.

²¹ Kayatko ay ikkan nan kaneg nan naisolat ay mangwani en,

"Nan egay mangdenge isnan maipanggep ken siya et awnitta ilaeen siya ya awnitta maawatan nan maipanggep ken siya."

²² Gapo isnan mangkaytak ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan natkenatken ay ili et siya di nan gapo ay egayak pasyalen dakayo.

²³⁻²⁴ Ngem id wani kinwasko nan oblak isnan adoado ay ili ay naayda isonga kayatko ay pasyalen dakayo isnan omayak id Espanya tay ado ay tew-en ay ninem-nemko ay pasyalen dakayo. No mabalin koma kayatko ay badanganyo sak-en isnan masapolko isnan omayak id Espanya no maiyiliwanak ken dakayo.

²⁵ Ngem id wani mensaganaak ay mangyey id Jerusalem isnan inolnong nan tapin di mamati ay mangbadang isnan mamati isdi.

²⁶ Tay nan mamati id Macedonia ya id Acaya et ninemnemda en gawis no menolnongda is itedda isnan mamati ay makas-apol id Jerusalem.

²⁷ Nin-gasingda ay mang-ikkan isdi et maibagay tay kega wada nan otangda isnan Judio. Kanak di tay maitapida isnan Judio ay kakwa isnan gawigawis ay badang Apo Dios ken daida isonga gawis no menteedda is masapol nan Judio isnan biyagda.

²⁸ Isonga no id-anko nan ited nan baken Judio isnan Judio id Jerusalem daket ilogi ay menbiyahi ay omey id Espanya ngem domag-osak ken dakayo omona.

²⁹ Et getkek ay isnan omayak ken dakayo et gawigawis nan badang Kristo ken datako

tapno am-amet pomigsa nan pammati tako.

³⁰⁻³¹ Nan esay kayatko ay ikkanyo bebsatko, et badanganyo sak-en ay mangilowalo ken Apo Dios ta badangana sak-en tapno adi saksakitan nan adi mamati ay Judio id Jerusalem sak-en. Ilowlawanyo sak-en koma gapo isnan layadyo ken Apo Jesu Kristo ya gapo isnan layad ay inted nan Ispirito Santo ken datako. Ilowlayo abes tapno gawis nan mangdawatan nan Judio ay mamati id Jerusalem isnan olnong ay eyeyko ken daida.

³² Tay no siya na nan ommat et pilmi nan gasingko ay omey ken dakayo no siya nan kayat Apo Dios. Et gapo isnan men-asiilaan tako, gomasing tako.

³³ Sapay koma ta si Apo Dios ay mang-itited isnan natalna ay nemnem nan mente-tee ken dakayo.

16

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

¹ Wada nan esay mamati ay babai ay esay men-ob-obla isnan simbaan id Cen-crea ay omey id issa ken dakayo. Febe nan ngadana.

² Kayatko ay dawatenyo siya ay gawis gapo tay ipogaw Kristo siya. Ikkanyo ken siya nan maikkan ay maibagay isnan ipogaw ay mamati. Badanganyo siya koma isnan masapolna tay adoado nan binadbadangana. Esangak abes ay binadangana.

³ Komosta ken Akila yas asawana ay Priscila ay men-ob-obla ay kanegko ay pala ken Jesu Kristo.

⁴ Olay nan biyagda et inpostada ay pala ken sak-en. Isonga mensalamatak ken daida. Ngem bakenak et kedeng is mensalamat nodi nan am-in ay baken Judio isnan kasimbasiamba isnan il-ilida.

⁵ Adoado pay nan kayatko ay menpako-mostaan. Nan mamati ay madagdagop isnan baey da Akila et daida nan esa ya nan kanegko besat ay si Epeneto abes ay damdamo ay mamati isnan probinsiya ay Asia.

⁶ Komosta abes ken Maria. Pilmi nan oblana ay mangbadbadang ken dakayo.

⁷ Da Adronico ken Junia ay iib-ak ay Judio nan ib-ana ay menpako-mostaak. Namatidia sakpay mamati et esangka nan naibalodanmi id kasin gapo isnan pamma-timi. Pilmi nan lispiton nan aapostolis ken daida.

⁸⁻⁹ Menpako-mostaak ken Ampliato yas Estakis ay pilmi nan layadko ken daida gapo isnan pamma-timi ken Apo Jesus. Ya si Urbano ay esay ib-a tako isnan men-ob-oblaoan tako ken Kristo.

¹⁰⁻¹¹ Nemnemnemek abes si Apeles ay esay napaneknekan ay gawigawis nan pammatina ken Kristo. Nan pamilyan Aristobulo ya nan mamati isnan pamilyan Narciso et komosta ken daida am-in. Komosta abes ken Herodion ay esay ib-ak ay Judio.

¹² Kananyo en komosta ken Trifena yas Trifosa ay tapin di men-ob-obla ay pala ken Apo Jesus. Si Persida abes ay laylayden nan am-in ay mamati issa. Siya nan esa pay ay pilmi nan oblana ay pala ken Jesus.

¹³ Komosta abes ken Rufo ay gawigawis nan mangsolsolotana ken Kristo. Itapiyo nan inana ay kanegko ina abes gapo isnan inik-ikkana ken sak-en.

¹⁴ Si Asincrito, si Flegonte, si Hermes, si Patrobas, si Hermas ya nan mamati ay maitatapi ken daida et ibagayo nan komostak ken daida am-in.

¹⁵ Itapiyo abes si Filologo yas Julia yas Nereo ya nan besatna ay babai yas Olimpas ya nan iib-ada ay mamati.

¹⁶ Menpinakomosta kayo abes ay mangipaila isnan men-asilaydanyo. Nan mamati isnan am-in ay tapin di simbaan et menpakomostada ken dakayo issa.

¹⁷ Wada nan bassit pay ay ibagak. Makailanyo tapno adiyo dawdawaten nan ipogaw ay mangipasongsongbat ya mangipaaddawi isnan ipogaw isnan osto ay pammati ay naido ay inpasnekyo. Ad-dawiyanyo daida

¹⁸ tay baken si Kristo ay Apo tako is men-ob-oblaanda. Nodi kedeng nan awakda is nemnemnemenda. Gapo isnan laingda ay komali is gawigawis et nalaka ay maallilaw nan nalaka ay maawis.

¹⁹ Kinwanik dadi tay olay mamagtek isnan adoado nan osto ay mangsolsolotanyo ken Kristo ya siya nan esay men-gasingak ken dakayo ngem kayatko ay maamamed nan mangtekanyo isnan ostoosto ay maikkan dayopay adi nemnemnemen nan ngawi.

²⁰ Et si Apo Dios ay mang-it-ited isnan natalna ay nemnem tako et adi mabayag danat ipagatin si Satanas ken dakayo. Sapay koma ta likliknaenyo abes nan badang ya layad Apo Jesu Kristo.

²¹ Menpakomosta ken dakayo si Timoteo ay ib-ak isnan oblami ay pala ken Kristo. Menpakomosta abes nan iib-ak ay Judio ay da Lucio yas Jason yas Sosipatro.

²² Si Tercio ay ib-a tako ay mamati ay mangipasolsolatak isnan naay ay solat et menpakomosta siya gedan.

²³ Menpakomosta ken dakayo gedan si Gayo ay menteteek. Kanayon ay sangsan-gailiyyena nan am-in ay mamati ay omalali isna. Maitapi ay menpakomosta nan besat tako ay si Cuarto yas Erasto ay mangidoldolin isnan siping di omili.*

²⁴ (-)

²⁵⁻²⁷ Sapay koma ta daydaydayawen tako si Apo Dios ay enggana gapo ken Jesu Kristo. Kedkedeng siya is makagtek isnan am-in. Siya abes nan makabael ay mangipapipigsa ken dakayo isnan pammatiyo ay kaneg nan kankanan nan gawis ay damag ay ibagbagak ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan gawis ay damag ay naay et egay naipagtek isnan ipogaw id kasin. Ngem id wani naipagtek isnan mangibagbagaanni isnan insolat nan mamadton Apo Dios id kasin. Inbilin nan wawawawada ay si Apo Dios ta ibagbagami tapno waday somya ay mamati am-in nan kaipoipogaw isnan batawa. Owen, dayawen tako siya koma ay enggana. Siya dana nan ibagak.

* ^{16:23} Isnan tapin di Biblia, naitapi nan versiculo 24 ay mangwani en, "Sapay koma ta wawawawada ken dakayo am-in nan badang nan Apo tako ay si Jesu Kristo."

Nan Damo ay Solat Pablo Isnang Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnang Solat

Nan damo ay solat Pablo isnan mamatid Corinto et naisolat tasiyyay badangana daida isnan kolang pay isnan pammati ya tapno mas-et nan baken osto ay ik-ikkanda tay nan nin-it-itdowan Pablo ken daida nan gapona ay mamatida ken Jesus.

Issan deey ay timpo et dakkel ay ili di Griego id Corinto et siya nan kapital nan Acaya ay esay probinsiya ay mentolayan di Roma. Nagtek nan deey ay ili gapo isnan kinabaknang nan ipogaw isdi ya nan nangsolsoltanda isnan sigod ay ogalida, nan adoado ay sinang didiosda ya nan ngawi ay ogalida ay mamabai ya lomakli. Nan pilmi ay masapol ay esten Pablo ken daida et nan egay kapopos-anan nemnemda ya nan adida mangiyadyan isnan makikamkamolala. Adiado pay nan egayda maawatan ay osto ay kaneg nan maipanggep isnan ik-ikkanda isnan omasawaanda ya nan maik-ikkana isnan madagdagopanda isnan paggimonganda ya nan osto ay kaosalan nan laing ay ited nan Isiprito Santo isnan mamatid ya nan matagowan kasing nan natnatey. Ngem inbagan Pablo ay mabalin ay getkenda nan osto ay maipanggep isnan naayda ay soot gapo isnan mangtekanda isnan gawis ay damag.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-9

Nan egay kapopos-anan nemnem nan mamatid 1:10-4:21

Nan biyag di sinbaey ya nan kangawin nan mamabai ya lomalaki 5:1-7:40

Nan maipanggep isnan nateknan nan ik-ikkana nan mamatid ya nan adi mamatid 8:1-11:1

Nan osto ay maikkanan isnan paggimongan di mamatid 11:2-14:40

Nan kasing natagowan Jesus ya nan awmit matagowan nan mamatid ken siya 15:1-58

Nan maolnong ay maited isnan mamatid Judea 16:1-4

Nan kombos nan solat 16:5-24

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken dakayo ay mamatid ay ipogaw Apo Dios ay mentetee id Corinto. Et inaboloyan Sostenes ay ib-a tako ay mamatid nan ibagak isnan naay ay solatko.

Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkak.

Mensolataken dakayo ay inalan Apo Dios ta menbalinena dakayo is ipogawna gapo isnan maitatapiyano ken Jesu Kristo. Owen, inayagana dakayo ay nadalosan ta ipogawna dakayo ay mang-ik-ikkana isnan kayatna. Baken kayo kedkedeng is inayagana nodi am-in ay ipogaw ay mamatid ken Jesu Kristo ay Apo tako.

3 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Gawis Ay Inted Apo Dios

4 Kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios gapo isnan ganaganagwis ay it-itedna ay mangipaila isnan layadna ay mangbadang ken dakayo. Nabadangan kayo tay maitatapi kayo ken Jesu Kristo gapo isnan mamatipiyano ken siya.

5 Isonga adoado nan badangna ken dakayo. Nan esay badangna et nan ostoo sto ay mang-awatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken siya ya nan laingyo ay mangibagbaga is dana.

6 Owen, pinatiyo ay ostoo sto nan inbagbagami ken dakayo ay maipanggep ken Kristo

7 isonga maid kolangyo isnan adoado ay kalasin di laing ay it-ited Apo Dios tapno mababangan kayo ay mangsolsolot isnan kayatna isnan mangsedsed-anyo isnan kasing omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo.

8 Et siya nan mangitoltoloy ay mangbadang ken dakayo enggana isnan menpatenggaan nan biyagyo tapno maid polos madlawanyo isnan agew ay kasing omaliyan.

9 Tay si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo tapno maipos-a kayo ken Apo Jesu Kristo ay Anakna et pilmi ay matalek siya.

Nan Baken Gawis Ay Ik-ikkana Nan iCorinto

10 Dakayo ay ib-ak ay mamatid, wada nan ibagak ken dakayo gapo isnan lebbeng nan Apo tako ay si Jesu Kristo. Kanak en pangaasiyo ta eesangenyu nan nemnemyo. Adi kayo tektenken.

11 Kinwanik di bebsatko, tay wada isnan pamiliy Cloe nan nangibaga ay mensosongbat kayo gapo isnan nateknan nan nemnem nan esa ken esa.

12 Siya na nan ik-ikkanyo ay baken osto. Kankanan nan esa en, "Si Pablo nan sololtek." Dat kakanan nan esa en, "Si Apolos nan solsolotek." Wada nan tapina ay mangmangwani en, "Maitatapiyak ken Pedro." Dat wada pay nan mangmangwani en, "Sak-en abes et si Kristo nan maitatapiyak."

13 Ay apo, ayke mabalin ay am-amamasenyo si Kristo? Ay sak-en nan natey

isnan kros ay pala ken dakayo? Wenno ay nan nangsolotanyo ken sak-en nan gapo ay ninpbonyag kayo?

¹⁴⁻¹⁵ Men-gasingak tay bakenak is nangbonyag ken dakayo tapno adi mabalin ay kananyo en gapo isnan nangsolotanyo ken sak-en nan ninpbonyaganyo. Tay kedde-deng da Crispo ken Gayo is binonyagak.

¹⁶ Ya da Estefanas ay sinbaen obpay kayman. Maid teken is getkek is binonbonyagak.

¹⁷ Tay baken nan menbonyagak is ipogaw is gapo ay inbaan Kristo sak-en. Nodi inbaana sak-en tapno ibagbagak nan gawis ay damag ay maipanggep ken siya. Et isnan nang-ik-ikkak is dana, baken nan kali ay mangipaila isnan silib di ipogaw is os-osalek tapno baken nan silib ay kali nan makaawis isnan ipogaw. Nodi nan maawatanda ay nateyan Kristo ay pala ken daida di maawisanda.

Si Kristo Nan Kagteknan Nan Kabaelan Apo Dios

¹⁸ Nan adi mamati ay ipogaw ay adi maisalakan et no dengngenda nan damag ay ibagbagak ay maipanggep isnan nateyan Kristo isnan basbasol di ipogaw et kananya en maid silbina. Ngem ken datako ay mamati ay isalsalakan Apo Dios et getken tako ay siya nan esay nangipailaan isnan kabaelana.

¹⁹ Maila nan katet-ewan nan kinwanik isnan esay naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios. Kinwanin Apo Dios en,

"Nan silib di masilib ay ipogaw ay adi mamati et awnitak dadaelen tapno adi masilbi."

Ya nan laingda et awnitak ipaila ay maid polos paayna ken sak-en."

²⁰ No kaneg todi nan awnit ikkan Apo Dios, sino ngan nan paay nan masilib ay ipogaw ya nan kalalaingan ay mangtek isnan linteg Moses ya nan nalaing ay makisongbat ay wada isnan batawa? Tay olay no adoadu nan getken nan adi mamati et inpailan Apo Dios ay maid kabaelan nan silibda.

²¹ Nan gapo ay kanak en maid kabaelan nan silibda et tay getken Apo Dios ay adi mabalin ay nan silibda nan mangtekanda ken siya. Nodi gapo isnan silibna nan mangtekan di ipogaw ken siya tay ninem-nemna ay maisalakan nan ipogaw gapo isnan mangpatiyanda isnan maipanggep ken Kristo ay ibagbagami. Ngem isnan nemnem nan adi mamati et maid silbin nan ibagbagami.

²² Tay isnan nemnem di Judio et kananya en masapol ay wada nan kaskasdaaw ay inpailan Apo Dios sadapay mamati. Et isnan nemnem di Griego et adida patiyan nan

maibaga no isnan nemnemda et baken tet-ewa ay silib.

²³ Ngem nan ibagbagami et nan nateyan nan mangisalakan isnan ipogaw ay si Kristo et siya nan adyan nan Judio ay dengengen ya isnan nemnem di Griego et maid paay nan kaneg todii ay inommat.

²⁴ Ngem isnan ipogaw ay pangpati isnan ayag Apo Dios ken siya ay olay no Griego wenna Judio et getkena ay nan inikkan Kristo ay nangisalakan isnan ipogaw nan nangipaila isnan kabaelan ya silib Apo Dios.

²⁵ Tay nan ik-ikkan Apo Dios ay maid paayna isnan adi mamati et nangatngato mo nan am-in ay silibda. Ya nan wada isnan nemnemda ay kinakapsot Apo Dios et napigpigsa mo nan am-in ay kabaelan di ipogaw.

²⁶ Bebsatko ay mamati, nemnemenyo na. Atiatik nan ap-apo ken dakayo wenna madaydayaw isnan silib wenna anak di nangato ngem inayagan Apo Dios dakayo kayet ta mamati kayo ken siya.

²⁷ Tay pinilin Apo Dios nan ipogaw ay kankanan nan adi mamati en maid paayda tapno nan mangmangwani en daida nan mapaaay ay ipogaw et daida nan awnit mabainan. Nan maid kabaelanda nan pinilina abes tapno mabainan nan mangmangwani en daida nan wada nan kabaelanda.

²⁸ Et nan nababa ay ipogaw ay adi paayen nan adi mamati et daida nan pinilin Apo Dios tapno maila ay nan mang-pangato isnan nemnemda nan tet-ewa ay maid paayna ken siya.

²⁹ Inikkanan di tapno magtek ay maid polos somya is ikkan di ipogaw ay mang-pangato isnan awakda ken siya.

³⁰ Tay nan am-in ay wada ken datako et nagapo ken siya. Owen, siya nan nangitapi ken datako ken Jesu Kristo. Et siya di nan gapo ay wada nan silib tako ya nan gapo ay awnit maid mangdelawan Apo Dios ken datako. Si Kristo gedan nan nangsobot ken datako ya nan gapo ay mabalin ay nadiosan tako ay ipogaw.

³¹ Isonga kaneg nan naisolat id kasin en no waday ipangato tako et baken nan awak tako nodi si Kristo nan maipangato.

2

*Nan Damag Ay Maipanggep Ken Kristo
Et Siya Nan Kapatgan*

¹ Bebsatko, isdin inmayak ken dakayo ay mangibaga isnan ipabagbagaan Apo Dios ay maipanggep ken Kristo et baken nan kali ay mangipaila isnan silib is kinkinwanik.

² Tay ninemnemko ay masapol ay kedeng si Jesu Kristo ya nan nateyana ken datako is wada isnan nemnemko.

³ Isdin nakiteak ken dakayo et mabainak ay men-itdo modatya kolang nan getkek ay mangibaga isnan maipanggep ken Kristo. Isonga ninpay-payegpek gapo isnan pilmi ay egaytako ay men-itdo.

⁴ Et isdin nin-itdowak ken dakayo et baken nan silib di ipogaw is inpailak isnan kinkinwanik ay nang-awis isnan kaipo-pogaw. Nodi inpailan Apo Dios nan kabaelana gapo isnan Ispiritona et siya di nan kailasianana yang tet-ewa nan inbagbagak.

⁵ Kaneg todi nan inikkak tapno mamati kayo gapo isnan nangtalkanyo isnan kabaelan Apo Dios ay baken nan nangtalkanyo isnan silib di ipogaw.

⁶ Ngem wada nan silib ay ipagpagtekko isnan ipogaw ay naeteng nan pammata. Ngem baken kaneg nan silib ay magapgapo isnan nemnem di ipogaw isnan batawa wenna silib ay magapgapo isnan aap-apo tay nan silibda et nakokombos ay kaneg nan nakokombosan nan men-ap-apowanda.

⁷ Nodi nan silib Apo Dios ay egay naipagtek id kasin nan ipagpagtekmi. Ngem sapay boliwen Apo Dios nan batawa et wada isnan nemnemna olay egayna inpagtek. Nan silib ay kanak et siya nan mangipagtek isnan inikkan Apo Dios tapno awnit tako maitapi ken siya isnan kangatona.

⁸ Nan nangangato ay ipogaw isnan batawa et egayda naawatan dana tay no naawatanda koma egayda pinatey si Kristo ay kangatowan ay Apo.

⁹ Nan ibagbagami et siya nan kaneg nan inpasolat Apo Dios id kasikasin ay mangwani en,

"Wada nan insaganan Apo Dios isnan manglayad ken siya. Nan insaganana et nan egayda ilan wenna dinnge wenna ninemnem ngem siya dana nan awnit maited ken daida."

Siya dana nan inpasolat Apo Dios.

¹⁰ Et id wani da tona nan inpabagana isnan Ispirito Santona ken datako ay mamati. Tay maid adi getken nan Ispiriton Apo Dios. Olay am-in ay maipanggep ken Apo Dios et getkena.

¹¹ Kaneg nan ipogaw, maid mangtek isnan wada isnan nemnem nan esay ipogaw no adina ibaga. Kedkedeng nan nemnemna is mangtek. Kaneg abes ken Apo Dios. Kedkedeng nan Ispiritona is mangtek isnan am-in ay maipanggep ken siya.

¹² Ngem datako ay mamati et baken nan nemnem ay kaneg nan nemnem di adi mamati isnan batawa is inted Apo Dios

ken datako. Nodi nan ostoosto ay nemnem nan intedna gapo isnan nang-itedana ken datako isnan Ispiritona tapno ostoosto nan mangtekan tako isnan adoado ay intedna ken datako.

¹³ Isonga isnan men-it-itdowanmi, adimi os-osalen nan kali ay mangipaila isnan silib di ipogaw nodi ibagbagami nan itidton nan Ispirito Santo ken dakami. Iyispikalmi nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios isnan ipogaw ay mentetean nan Ispirito Santo.

¹⁴ Ngem nan ipogaw ay adi mamati ay adi mentetean nan Ispiriton Apo Dios et adanya ay mangdawat isnan magapgapo isnan Ispirito Santo. Maid paayna ken siya tay adi makaawat isnan kagawisda tay maid ken siya nan Ispiriton Apo Dios ay mangibagbaga ken siya isnan kagawisda.

¹⁵ Ngem nan ipogaw ay mamati et wada ken siya nan Ispiriton Apo Dios isonga mabalin ay mailasina am-in ay om-ommat dapay maid makailasin isnan ik-ikkana isnan ipogaw ay adi mamati.

¹⁶ Naisolat isnan inpasolat Apo Dios en, "Ayke waday mangtek isnan nemnem Apo

Dios wenna makabagbaga ken siya?" Ngem kanak ken dakayo en wada nan getken tako ay maipanggep ken siya tay inpagtek Kristo nan nemnemna ken datako.

3

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Oblan Da Pablo Ken Apolos

¹ Ngem bebsatko, isdin nakiteak ken dakayo et egay kabalin ay itdowak dakayo ay kaneg nan nang-itdowak isnan ipogaw ay napigsa nan pammata. Nodi init-itdowak dakayo ay kaneg oongong-a tay adoado pay nan inik-ikkanyo ay kaneg nan ik-ikkana di adi mamati.

² Isonga pinalakak nan init-itdok ken dakayo tay egay kayo nakadawat isnan maitdo ay pala isnan naeteng nan pammata. Olay id wani et egay pay laeng maeteng nan pammatiyo.

³ Tay adoado pay nan maiyisowan nan nemnemyo isnan adi mamati. Kanak di tay ik-ikkanyo id wani nan kaneg nan ik-ikkana tay makisongsongbat kayo ya manag-apal kayo.

⁴ Tay isnan mangmangwaniyan nan tapina ay sak-en nan solsolotenda dapay kankanan abes nan tapina ay si Apolos nan gawis ay masolsolot et maila ay paliso nan ik-ikkanyo isnan ik-ikkan nan adi mamati.

⁵ Tay sinowak ya sino si Apolos? Baan Apo Dios dakami et kedeng ay nin-it-itdo ken dakayo tapno mamati kayo ken Jesus. Inikkanmi nan ipaik-ikkan nan Apo Dios ken dakami.

⁶ Maidiligak isnan men-esek is mola tay sak-en nan nangibaga isnan pinatiyo. Et maidilig si Apolos isnan mensibog tay siya nan nangtapi isnan pammatiyo tapno amamed pomigsa. Ngem si Apo Dios nan tet-ewa ay mangsiken ken dakayo tapno pomigpigigsa nan pammatiyo.

⁷ Isonga atiatik nan silbin nan men-esek ya nan mensibog. Ngem nan mangsiken ay si Apo Dios et siya nan dakedake nan silbina.

⁸ Nan menmola ya nan mensibog et paliso nan paayda. Et awnit maligalowanda ay osto isnan ik-ikkanda.

⁹ Dakami ay men-it-itdo ken dakayo et dakami nan men-ob-oblak ken Apo Dios. Ngem dakayo nan men-oblakanmi. No iyaligko na et kanegyo nan payew wenna baey ay sapsapowen Apo Dios.

¹⁰ Gapo isnan laing ay inted Apo Dios ken sak-en et sak-en nan kaneg nan nangsapo isnan pegnadna. Et ostoosto nan nangikkarak is dana. Ngem teken nan ipogaw ay mang-anay isnan kolangna. Ngem masapol ay makailan nan ipogaw ay mang-anay tapno ostoosto nan itapina.

¹¹ Tay maid teken is mabalin ay osalen di ipogaw is pegnad nodi kedkedeng nan inosal Apo Dios ay si Jesu Kristo.

¹² Ngem mabalin ay natkenatken nan maosal ay itapida isnan pegnadna tay wada nan gawis ya wada nan baken gawis ay it-itdon di ipogaw. Kaneg nan mensaad is baey tay nan tap-inna et nan gawigawis ay mabayabayag nan osalenda ay kaneg nan segat wenna samiunto wenna temtem ay bato. Ngem nan tap-inna et nan nakapsot nan osalenda ay kaneg nan segak-a wenna goon wenna galami.

¹³ Ngem awnit maila isnan agew ay mangbanagan Kristo isnan am-in nan inikkan nan ipogaw ay nin-it-itdo. Tay awnitna ipadas nan apoy isnan sinapoda tapno maila no makneg wenna adi.

¹⁴ Et no adi mapoowan nan intapida isnan pegnad et maagtanda is gawis is ligaloda.

¹⁵ Ngem no mapoowan adida maagtan. Nodi maisalakan nan awakda et kedeng. Kaneg nan ipogaw ay maisalakan isnan mapop-oowan ay baey.

¹⁶ Ay adiyo getken ay dakayo nan kaneg baey Apo Dios tay mentetee si Apo Dios ken dakayo gapo isnan Ispiritona?

¹⁷ Isonga no waday mangdadael isnan baey Apo Dios ay mang-itdo isnan baken tet-ewa, awnit dadaelen Apo Dios abes siya. Tay initken Apo Dios dakayo ay kowana ay menteteana.

Maid Polos Lebbeng Nan Ipogaw Ay Men-et-etek

¹⁸ Adi kayo maal-allilaw ay mangnemnemem en masilib kayo gapo tay adoado nan getkenyo isnan getken di ipogaw isnan batawa. No kaneg todii nan nemnemyo et kanak en gag-awis no menbalinenyo nan awakyo ay kaneg maid getkenyo tapno ganabenyo nan tet-ewa ay silib ay magapo ken Apo Dios.

¹⁹ Tay nan kankanan nan ipogaw isnan batawa ay silibba et maid paayna isnan nemnem Apo Dios. Kaneg nan naisolat isnan kalina ay mangwani en, "Awnit idaael Apo Dios nan laingda ken daida."

²⁰ Inpasolat Apo Dios abes nan nakwani en, "Getken Apo Dios ay maid silbin nan nemnem di mangmangwani en masilibda."

²¹ Isonga adiyo ipapangato nan esay ipogaw isnan esa tay nakikowa kayo ken Kristo ay kakwa isnan am-in.

²²⁻²³ Isonga olay sak-en yas Apolos yas Pedro et baayo dakami am-in. Am-iam-in ay wada isnan batawa, nan biyag, tetey, nan om-ommat id wani ya nan awnit om-mat et kowayo am-in dadi. Owen kowayo tay kowan Kristo dakayo dapay kowan Apo Dios si Kristo.

4

Nan Osto Ay Nemnem Isnan Oblan Di Apostolis

¹ Kaneg nan kinwanik en nan masapol ay wada isnan nemnemyo ay maipanggep ken dakami et baan Kristo dakami. Intalek Apo Dios ken dakami nan ibagbagami ay maipanggep ken Jesu Kristo ay egay gintek nan kaipoipogaw id kasin.

² Isonga ik-ikkanki ay gawis tay nan masapol ay ikkan nan ipogaw ay wada nan oblana ay naitalek ken siya et masapol ay ik-ikkana nan kankanan nan apona.

³ Isonga olay kompolmi nan mangnemnemanyo isnan ikkak ay men-obla tay baken kayo wenna kompolmi ay ipogaw is mangbanag ken sak-en no gawis nan oblak ay pala ken Apo Dios wenna baken tay si Apo Dios nan apok. Olay sak-en, adiyak kanan en ostoosto wenna baken.

⁴ Tay olay maid getkek is basolko, adiyak getken no siya nan tet-ewa. Isonga baken-nak is mangwani en gawis nan oblak nodi si Kristo nan makaibaga isnan tet-ewa.

⁵ Isonga dakayo ay iCorinto, adiyo ban-banagen nan iib-ayo ay ipogaw. Tay awnit kasin omali si Kristo ay mangbanag. Et siya di nan osto ay limpo ay mabanaganda tay awnitna ipaila nan tet-ewa ay wada isnan nemnem di ipogaw ay adi kagtek id wani. Dat dayawen Apo Dios daida isnan maibagay isnan inik-ikkanda.

⁶ Bebsatko, inbagak am-in nan maipanggep isnan oblami ken Apolos

tapno waday adalenyo. Tay kayatko ay menbasal kayo ken dakami ta adiyo lakdangan nan kanan Apo Dios isnan solatna en masapol ay maid ipapangatoyo isnan tonggal esa ken dakayo. Isongga ngawi no kananyo en gag-awis nan esa isnan pinilina ay mang-it-itdo ken dakayo.

⁷ Dakayo ay men-et-etek, olay no waday laingyo, ay baken si Apo Dios is nang-ited is dadi? Ayke aped wada ken dakayo? Isongga no maited ken dakayo aytay dakayon menet-etek ay kaneg dakayo nan nangsapo isnan laingyo?

⁸ Ay apo kayo ay iCorinto. Isnan nemnemyo et gittekyo et nan am-in ay masapol ay getkenyo. Kankananyo isnan nemnemyo en wada ken dakayo nan am-in ay laing ay it-ited Apo Dios. Kaneg dakayo nan menali. Ngem ken dakami ay aapostolis, egay pay laeng. Gawis no tet-ewa ay ali kayo tapno makiali kami abes.

⁹ Ngem isnan nemnemko kega kayat Apo Dios no dakami ay aapostolisna nan nababa isnan am-in. Kanegmi nan ipogaw ay nabanag ay maipapatey isnan pobliko ta boyaeen nan am-in ay ipogaw ya nan aanghel abes.

¹⁰ Gapo isnan mangsolsolatanmi ken Kristo et kankananan nan adi mamati en maid nemnemmi ya kabaelanmi dadapay kanan en maid paaymi. Ngem dakayo et kankananyo en pilmi nan silibyo isnan mangtekanyo ken Apo Dios ya adoado nan kabaelanyo dakayopay nangangato ay ipogaw. Waay siya nan wada isnan nemnemyo.

¹¹ Ngem dakami et enggana id wani ay timpo it-itpemi nan owat ya ewewmi ya kolang nan badomi. Maid osto is baeymi ya adoado nan mangpaligat ken dakami.

¹² Mapalpaligat kami ay men-obla tapno waday katagowanmi. Olay ngawi nan ik-ikkan di ipogaw ken dakami ya olay no ngawi nan kalkaliyenda ken dakami et ilowalowanmi daida tapno badangan Apo Dios daida. No paligatenda dakami et anosanmi.

¹³ No waday solbog is kankananda ay maipanggep isnan ik-ikkanmi et adimi songsongbatan is ngawi. Nodi iyammami ay mangwani isnan gawis. Nan nemnem nan tapin di ipogaw ken dakami et kankananda en dakami nan kangawiyen ay ipogaw ay maid polos paayna.

¹⁴ Egayak inbaga dana ay mangipabain ken dakayo. Nodi laydek ay itdok ken dakayo nan osto ay maikkan tay laylaydek dakayo ay kanegko an-an.

¹⁵ Tay olay waday adoado is mangbagaga ken dakayo gapo tay mamati kayo ken Jesus et kedkedengak is kanegyo ama. Sak-en nan amayo gapo tay sak-en nan gapo

ay mamati kayo ken Jesu Kristo gapo isnan nangibagbagaak isnan gawis ay damag ken dakayo.

¹⁶ Isongga pangaasiyo ta sak-en nan toladenyo.

¹⁷ Gapo tay laydek ay toladenyo sak-en et inbaak si Timoteo ay omey ken dakayo. Siya nan esay laylaydek ay anakko gapo isnan pammattina abes ken Kristo. Matalek siya ay ipogaw isongga inbaak siya tapno ipanemnemna ken dakayo kasin nan kaneg nan ik-ikkak ay mangsolot ken Kristo ay maiyiso isnan it-itdok isnan ipogaw ay mamati isnan am-in ay il-ili.

¹⁸ Wada ken dakayo nan mangipapan-gato isnan awakda. Kankananda en waay omegyatay ak omey issa.

¹⁹ Ngem adi mabayag daket omey issa no siya nan kayat Apo Dios ay ikkak. Daket ilaen no tet-ewa ay waday kabaelan nan menpapangato. Masapol ay maila isnan ik-ikkanda ay baken kedkedeng isnan kalkaiyenda.

²⁰ Tay nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios et masapol ay maila nan kagawisda isnan ik-ikkanda ay baken kedkedeng isnan kankananda.

²¹ Isongga ngan nan laydenyo? Ay masapol ay omeyak id issa ay mangdosa ken dakayo weno laydenyo ay men-gasingak ay mangpiala isnan layad ya anosko?

5

Nan Esay Basol Nan iCorinto

¹ Siya na nan esay delawek ken dakayo. Naibaga ken sak-en ay wada nan esay ibayo ay mamati ay asiisi nan ik-ikkana. Inasawana nan ininana. Olay nan adi mamati et adida ikkanan basol ay kaneg todi.

² Ngem dakayo et kankananyo en gawigawis nan mangsolsolatanyo ken Kristo dayopay inpalobos nan kaneg todi ay om-mat. Gag-awis no menseseg-ang kayo gapo isnan ngawi ay basol ay inikkan nan esa ken dakayo.

Siya na nan kanak ay masapol ay ikkanyo. Pakaanenyo siya isnan maitapayiana ken dakayo isnan simbaanyo.

³ Tay olay no maidak issa et epdasko ninemnem nan masapol ay maikkan. Isongga kanegak wada ken dakayo tay nan nemnemko et wada ken dakayo.

⁴ Gapo isnan lebbengko ay inted Jesus ay Apo tako ken sak-en, kanak en madagop kayo isnan simbaanyo. Et kanegak maitapapi gapo isnan kawadan nan nemnemko ken dakayo.

⁵ Et gapo isnan kabaelan Apo Jesus ay wada ken dakayo abes, pakaanenyo san

deey ay lalaki isnan simbaanyo tapno paligaten Satanas siya. Tay kayatko ay ibabawina nan basolna tapno maisalakan siya isnan agew ay mangbanagan Jesus isnan kaipoipogaw.

⁶ Adi polos lombeng ay men-et-etek kayo. Ay adiyo getken ay olay atiatik ay bobod nan maitapi isnan kompolmi et sin-awayan dadat maalisan am-in? Kaneg tona abes nan ommat ken dakayo no adiyo kaanen nan esay ngawi.

⁷ Isonga kaanenyo nan ngawi ay ogali ay kaneg nan inik-ikkanyo id kasin tapno bomalo nan biyagyo tay nadalosan kayo gapo isnan mamatiyanyo. Nan gapo ay nadalosan kayo et gapo tay natey si Kristo isnan basbasol tako. Et nan nateyana nan naiyaligan nan menpalpaliyan nan Judio is anak di kalmilo isnan mangnemnemanda isnan nanglaosan nan anghel ay adi mangpatey isnan iyon-a ay anakda.

⁸ Isonga pagasingen tako si Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkkan nan Judio ay mangipagasing ken siya isnan deey ay fiestada. Ngem baken kaneg nan ik-ikkanda ay adi mangbobod isnan tinapayda nan ikkan tako. Nodi nan kaanen tako et nan amiam-in ay ngawi ay kaiyaligan nan bobod ta sokatan tako is osto ay nemnem ya gawis ay maikkan.

⁹ Nan inbagak isnan esay solatko id kasin et kinwanik en masapol ay maisiyan kayo isnan ipogaw ay mamabai ya lomalaki.

¹⁰ Ngem baken di is kayatko ay kanan en maisiyan kayo isnan adi mamati ay mang-ik-ikkkan isnan kaneg todi ya omaapal wenco mangakew wenco nan mamati isnan baken tet-ewa ay dios. Tay adi mabalin ay maisisiyan tako ken daida tay maid teken is mentetean tako isnan naay batawa ay kad-an tako am-in.

¹¹ Nodi nan kayatko ay ikkanyo et adi kayo makigayyem isnan ib-ayo ay mangwani en mamati no ik-ikkana nan ngawi ay kaneg nan mamabai wenco botengan ya mangakew. No managsolbog siya ay ipogaw wenco apalana nan wada isnan iibana wenco patpatiyena nan baken tet-ewa ay dios et adiyo gaygayyemen. Ya adi kayo makikikan ken siya.

¹²⁻¹³ Maid biyang tako ay mangbanag isnan baken tako ib-a ay mamati tay si Apo Dios nan kabiyang is dadi. Nodi nan iib-a tako ay mamati nan masapol ay banagen tako. Isonga kaanenyo isnan simbaanyo nan mang-ik-ikkkan isnan ngawi ay kaneg nan inbagan Apo Dios isnan solatna.

6

Nan Osto Ay Maikkan No Waday Menasidalom Isnant Mansolsolot Ken Kristo

¹ Naayda pay di ibagak. No waday idalomyo isnan ib-ayo ay mamati ayke gawis no nan adi mamati di mangipabanagananyo? Nan mamati ken Jesus di mangipabanagananyo koma.

² Ay adiyo getken ay nan ipogaw Apo Dios nan awnit mangbadang ay mangbanag isnan am-in? No siya di nan awnityo iukkan, ayke adi mabalin ay banagenyo nan bassit nan pategna?

³ Olay nan aanghel et awnit tako badangan si Kristo ay mangbanag ken daida. Isonga am-amed ay mabalin ay banagen tako nan maipanggep nan wada isnan batawa.

⁴⁻⁶ Isonga no waday kasoyo aytay dayon eyey isnan adi mamati ay mangipabanag dayopay getken ay maid maiyisowan nan nemnemda isnan nemnem di mamati? Tay nan ik-ikkanyo et men-asidalom kayo dayopay ipabanbanag isnan ipogaw ay adi mamati. Kababain di is maikkan. Ayke maid nalaing ken dakayo is makabanag isnan kasoyo?

⁷ Olay nan men-asidalomanyo et ngawingawi di. Kaneg inabak nan ngawi dakayo. Gag-awis no baybay-anyo nan mang-ikkan isnan ngawi ken dakayo. Olay masos-owitik kayo basta adiyo omey ipabanbanag isnan adi mamati.

⁸ Ngem nan ik-ikkanyo et dakayo nan mang-ik-ikkkan isnan ngawi ya mangsos-owitik isnan ipogaw. Olay nan ib-ayo ay mamati et sowitkenyo daida.

⁹ Ay adiyo getken ay adi maitapi isnan mentolayan Apo Dios nan ipogaw ay mang-ik-ikkkan isnan ngawi? Adi kayo masogsogan ay mangpati isnan baken tet-ewa. Tay adi maitapi ken Apo Dios nan mamabai, nan menkamkamolala, nan lalaki ay mangbigaw isnan ib-ana ay lalaki ay asawaen ya nan mangpati isnan baken tet-ewa ay dios.

¹⁰ Adi maitapi abes isnan mentolayan Apo Dios nan menpidpidit, nan mangakakew, nan naimot, nan managsolbog ya nan botengan.

¹¹ Id kasin kaneg todi nan inik-ikkkan nan tapina ken dakayo. Ngem id wani nadalosan kayo tay pinakawan Apo Dios dakayo. Ninbalin kayo abes is ipogawna ay mensilbi ken siya. Et id wani gawis nan pangilaan Apo Dios ken dakayo. Inommat am-in dadi gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako ya nan Ispiriton nan Dios tako.

Adi Tako Ikkkan Nan Ngawi Tay Nan Awak Nan Mamati Nan Kaneg Baey Apo Dios

¹² Wada pay nan ibagak ken dakayo. Tet-ewa ay am-in ay adi adyan Apo Dios et mabalin ay ikkan tako. Ngem adina kayat

ay kaliyen en isnan mang-ikkanan tako am-in is dana et mabadangan tako. Ya nan esa et baken gawis no pakaam-amden tako nan esay maikkan ay olay baken basol. Tay no siya di nan ikkan tako et menbalin is basol tay nan pakaam-amden tako et siya nan menbalin ay apo tako.

¹³ Kas pangaligan nan makan. Wada nan kaosalana tay ninsapo si Apo Dios is makan tapno kanen tako ya sinapona nan eges di ipogaw tapno siya nan omayan nan kanen tako. Ngem adina kanan en dadamen tako. Tay baken dadi is napatepateg tay maid toloy nan makan ya nan eges di ipogaw. Ngem nan awak nan ipogaw et baken nan kinababailona is kaosalana. Tay nan osto ay kaosalan nan awak tako et ta ikkan tako nan kayat Kristo et si Kristo abes et ay-ayowanana nan awak tako.

¹⁴ Masapol ay nan gawis nan mangosalan tako isnan awak tako tay siya nan wada nan toloyna tay awnit tagownen Apo Dios gapo isnan kabaelana ay kaneg nan nangtagowana ken Kristo.

¹⁵ Ay adiyo getken ay paltin nan awak Kristo nan awak nan mamati? Isongay mabalin ay om-omey kayo isnan kad-an di mabaybayadan ay bababai dapay wada si Kristo ken dakayo? Baken osto di.

¹⁶ Tay nan mangiseyepan nan ipogaw isnan kaneg da todi ay bababai et menbalinda is esa. Tay kinwanin Apo Dios en, "Nan dowa et menbalinda is esa."

¹⁷ Et wada nan maiyisowana ken Kristo ya nan maitatapi ken siya tay kanegda es-sang gedan gapo isnan napolis-an nan nemnemda.

¹⁸ Isongay adi kayo mamabai. Nan tapin di basol et baken nan awak is pangawiyena. Ngem nan babailo et nan awakna nan pangawiyena.

¹⁹ Ay adiyo getken ay nan awakyo nan kaneg baey nan Ispirito Santo ay inted Apo Dios tay mentetee siya ken dakayo? Baken kayo is kakwa isnan awakyo nodi si Apo Dios.

²⁰ Tay nangina nan inbayadna tapno mabalin ay ipogawna datako. Isongay masapol ay madaydayaw si Apo Dios isnan am-in ay ik-ikkan tako.

7

Nan Bilbilin Ay Maipanggеп Isnан Omasawaan Di Ipogaw

¹ Siya na nan songbatko isnan sinootyo isnan solatyo ay maipanggеп isnan omasawaan nan ipogaw. No mabalin koma gawis no adida omasawa.

² Ngem tapno adi madolog nan ipogaw ay mamabai ya lomalaki et gag-awis no omasawada.

³ Et mentiongpal koma nan sin-asawa.

⁴ Tay no omasawa nan babai et baken siya et kedeng is kakwa isnan awakna. Nodi wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna. Siyangna isnan lalaki. Wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna.

⁵ Isongay no sin-asawa kayo adi kayo men-asiadi malaksig no mentoya kayo onoma tay laydenyo ay mangnemnem isnan lowaloyo ken Apo Dios is kaat ay agew. Dat no makwas nan kaat ay agew, maseyep kayo kasin tapno adi mabalin ay dologen Satanas daikay ay omey isnan bakenyo asawa gapo isnan adiyo makateppelan isnan kayatyo.

⁶ Nan kinwanik et mabalin ay omasawa nan ipogaw ngem baken di is bilin.

⁷ Tay isnan nemnemko et gag-awis no adi omasawa nan ipogaw ay kanegko. Ngem getkek ay baken di is mabalin isnan am-in ay ipogaw. Tay natkenatken nan kabaelan ay it-itied Apo Dios isnan ipogawna.

⁸ Isnan egay omasawa pay laeng ya isnan balo ay babai et kanak en gawis no itoloyda ay adi omasawa ay kanegko.

⁹ Ngem no adi kabalain ay teppelenda nan kayat nan awakda et omasawada. Tay gag-awis no omasawa nan ipogaw mo nan mangnemnemnemana isnan kaykayat nan awakna.

¹⁰ Siya na nan ibagak isnan sin-asawa. Bakenko bilin nan naay nodi bilin Apo Jesus. Kanak en adi koma isis-ian nan babai nan asawana.

¹¹ Ngem no taynana nan asawana et adi koma makias-asawa kasin. Kedekeng nan sigod ay asawana is mabalin ay asawaena. Ya adi koma abes isis-ian nan lalaki nan asawana.

¹² Naay da pay di ibagak isnan tapin di ipogaw. Sak-en nan mangwani tay egay inbagan Apo Jesus na. Kanak en no wada ken dakayo ay lalalaki ay mamati ngem adi mamati nan asawana et adina isis-ian no men-gasing siya ay makitetee ken siya.

¹³ Siyang na isnan bababai ay mamati. No adi mamati nan asawana ngem no men-gasing siya ay makitetee ken siya et adina isis-ian.

¹⁴ Tay nan adi mamati isnan sin-asawa et ibilang Apo Dios siya ay kanegna ipogaw gapo isnan pammatin nan asawana. Tay no adi ikkan Apo Dios di et adi kalakam abes nan an-akda. Ngem baken tay maibilangda abes ay kanegna an-ak.

¹⁵ Ngem no adi layden nan adi mamati ay makitetee isnan asawana ay mamati, olay, bay-ana. Adi masapol ay ikakawena tay kayat Apo Dios ay nasingpa nan biyag nan ipogawna.

¹⁶ Tay olay adim ipalobos, adim getken no awnit maisalakan nan asawam gapo isnan badangmo ken siya.

¹⁷ Ngem siya dana nan esay bilinko isnan am-in ay mamati. Nan sigod ay biyag ay inted Apo Dios ken datako et itoltoloy tako isnan mamatiyanyo tako. Adi masapol ay padasen tako ay sokatan.

¹⁸ Kaspangaligan, ay epdas kayo ninpasegyat isdin namatiyanyo? Adi masapol ay padasenyo ay sokatan. Wenna no egay kayo ninpasegyat isdin namatiyanyo, adi masapol ay menpasegyat kayo.

¹⁹ Tay baken nan menpasegyatanyo wenna nan adi kayo menpasegyatanyo is mappay nodi nan mangsolsolotanyo isnan bilbilin Apo Dios nan mappay.

²⁰ Isonga adi tako nemnemen ay masapol ay sokatan tako nan sigod ay biyag basta baken ngawi ken Apo Dios.

²¹ Ay baaka isnan namatiyam? Olay. Itoltolymo ay mabaa. Ngem no waday somya ay mapalobosanka isnan mababaaam gawis no taynam.

²² Ngem ken Apo Dios olay no baaka isnan nemnem di ipogaw et bakenka baa isnan nemnemna no anakna sik-a. Et nan ipogaw ay olay baken baa isnan nemnem di ipogaw et baada tay baan Kristo daida no siya nan Apoda.

²³ Ipogaw Apo Dios dakayo tay sinobotna dakayo is nanginangina. Isonga adi kayo menpabaa isnan nemnem ya kankanan nan aped ipogaw tapno adi kayo maisiyan isnan mensilsilbiyanyo ken Apo Dios.

²⁴ Kanak kasin nan kinwanik, bebsatko. Adiyo nemnemen ay masapol ay masokatan nan sigod ay biyagyo no mamatikay basta itoltoloyyo ay somag-en ken Apo Dios.

²⁵ Siya dana pay nan ibagak isnan omasawaan di ipogaw. No egay omasawa pay laeng nan ipogaw et ibagak nan wada isnan nemnemko ay maipanggep isnan gawis ay ikkanda. Maid inbilin Apo Jesus is maipanggep isnan naay ngem mabalin ay talkenyo nan ibagak tay matalekkap gapo isnan layadna ay mangbadbadang ken sak-en.

²⁶ Gapo isnan inmam-amedian nan ligat nan ipogaw id wani et kanak en gawis no adi sokatan nan ipogaw nan kasasaadna.

²⁷ Nan kayatko ay kanan et no inmasawaka et adim isis-iyan nan asawam. No maid asawam adi masapol ay omasawaka.

²⁸ Ngem no laydem ay omasawa baken basol. Ngem gag-awis no adi kayo omasawa. Kanak di tay kayatko ay adi kayo kapaligatan isnan sigod ay ligat di sin-asawa.

²⁹ Bebsatko, nan kayatko ay ibaga et adi mabayag nan waya tako ay men-obla-

ken Apo Dios. Isonga menlogi id wani et nan ipogaw ay wada nan asawana baken nan asawana is madadanagana nodi nan oblana ken Apo Dios.

³⁰ Nan gasing wenna nan seg-ang wenna nan kinabknang et baken dadi koma is mangiyadi isnan men-ob-obraam ken Apo Dios.

³¹ Olay nan am-in ay wada isnan batawa et adi tako nemnemnen ay pilmi tay maid toloyda. Tay awnit mamaid nan batawa ay mentetean tako id wani.

³² Nan kayatko et baken koma adoado nan danagyo. Tay nan ipogaw ay maid asawana, kedeng nan oblana ken Apo Dios ya nan ikkana ay mangipagasing ken siya is nemnemnema.

³³ Ngem nan inmasawa et masapol ay nemnemena nan biyagda isnan batawa tapno men-gasing nan asawana.

³⁴ Isonga adi maolnos nan nemnemna tay nemnemnemena nan pamilyana dapanay es nemnemnenan nan laydena ay ikkan ay pala ken Apo Dios. Siyang na isnan babai ay adi omasawa. Nemnemnemena omona nan masapol ay maikkan ay pala ken Apo Dios tay kayatna ay kedeng nan ipaik-ikkan Apo Dios is ik-ikkana. Ngem nan babai ay wada nan asawana et nan oblana ay mangipagasing isnan asawana nan nemnemnema.

³⁵ Inbagak nan kinwanik tapno mabadangan kayo. Adiyak iyadi nan makiasawaanyo. Ngem inbagak tapno ostoco nan ik-ikkanyo ya tapno adi kayo maisiyan isnan layadyo ay mang-ikkana isnan ipaik-ikkan Apo Jesus.

³⁶ Ngem no wada nan mentolag ay mensawa dadat mentoya ay adi itoley dat no liknaen nan lalaki ay adina mateppelan nan kayatna et itipona nan gayyemna. Baken basol di.

³⁷ Ngem no nemnemena ay makaitpe ay adi makiasawa ya no nemnemena ay siya nan gawis ken siya ya maid mangpililit ken siya et gawis no ikkana.

³⁸ Isonga no omasawa nan ipogaw et gawis di ngem gagag-awis no adi omasawa.

³⁹ Nan mamati ay babai ay wada nan asawana et adi mabalin ay kasin omasawa no daan pay laeng nan asawana. Ngem no matey nan sigod et kigad siya no omasawa kasin ngem masapol ay mamati nan asawaena.

⁴⁰ Ngem isnan nemnemko et gag-awis ken siya no adi omasawa kasin. Et waay siya abes nan nemnem nan Ispiriton Apo Dios.

Nemnem Tako Mo Nan Kanen Tako

¹ Siya na nan ibagak maipanggep isnan maisda ay sinoootyo ay naiboyag isnan sinang didios no mabalin ay kanen tako. Tet-ewa ay getken tako ay maid kabaean nan sinang didios. Ngem baken nan mangtekan tako isna is makabadang isnan iib-a tako tay mabalin ay men-et-eteck nan ipogaw gapo isnan getkena. Ngem no pilmi nan layad tako isnan iib-a tako et siya nan makabadang ken daida.

² Tay no men-et-eteck nan ipogaw ay mangmangwani en adoadoo nan getkena et ipailana ay baken osto pay laeng nan nemnemna.

³ Ngem no laylayden nan ipogaw si Apo Dios et ibilangna siya ay anakna.

⁴ Ngem isnan nangsootanyo isnan isda et siya na nan ibagak. Getken tako ay baken tet-ewa ay dios nan sinang didios tay es-esa et kedeng nan tet-ewa ay Dios.

⁵⁻⁶ Olay no waday adoadoo is patpatiyan nan ipogaw ay kananda en dios ngem ken datako et es-esang nan Dios ay Ama tako. Et siya nan nagapowan nan am-in ay wada. Ya nan matatagowan tako et tapno ik-ikkan tako nan kayatna. Es-esang abes nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay nangboliw isnan am-in ya nang-itid isnan balo ay biyag tako. Ngem isnan adi mamati adoadoo nan dios ay ap-apowenda ay mentetee isnan batawa ya id daya.

⁷ Olay isnan tapin di mamati et adida maawatan kayet ay baken tet-ewa ay dios nan sinang didios. Tay inningsada ay mangpatpati ken daida. Isonga no kanenda nan naiboyag isnan sinang didios et basol isnan nemnemda. Tay mendowadowna nan nemnemda maipanggep isnan sinang didios tay baken napigsa nan pammatida ken Apo Dios.

⁸ Ngem ibagak ken dakayo en baken nan kankanen tako is gapo na ay gawis nan nemnem Apo Dios ken datako. Paliso no kanen tako wenno adi.

⁹ Ngem masapol ay makailan tako nan iib-a tako ay nakapsot pay laeng nan pammatida ta adida bomasol gapo isnan ikkan tako.

¹⁰ Tay olay baken ngawi isnan nemnemmo ngem no waday mang-ila ken sika ay makikanka isnan baey di sinang didios waay kanana en mabalin ay maitapi siya ay mangan dapay mendowadowna nan nemnemna no basol di wenno baken.

¹¹ Isonga gapo isnan inikkam olay getkem ay baken basol di et madadael nan pammatinan ib-am ay nakapsot nan pammattina dapay siya abes nan essayateyan Kristo.

¹² Isonga binmasolka ken Kristo gapo isnan binmasolam isnan ib-am ay mamati

ay mangipasakit isnan nemnemna gapo isnan kinakapsot nan pammattina.

¹³ Isonga no bomasol nan ib-ak ay mati gapo isnan men-isdaak isnan naiboyag isnan sinang didios et adiyak polos ikkan tapno adi bomasol siya gapo ken sak-en.

9**Nan Lebbeng Nan Apostolis**

¹⁻² Olay nawayaak ay mangnemnem isnan ikkak ngem baken nan awakko is paon-on-onae. Olay esaak ay menlebbeng ay apostolis Kristo ya esaak ay nang-ila ken siya ay Apo tako ngem adiyak ipati nan kayatko. Olay no kanan nan tapin di ipogaw en bakenak apostolis ngem getkenyo ay tet-ewa ay apostolisak tay nan maitatapiyanyo ken Kristo gapo isnan mamatiyanyo nan kailasinana ya mangpaneknek ay tet-ewa ay men-ob-obraak ay pla ken siya.

³ Et siya dadi nan songbatko isnan ipogaw ay adi mangpati ay apostolis Kristo sak-en.

⁴ Nemnemenyo nan ik-ikkanmi. Wada nan lebbengmi ay omala isnan menitdowanmi is kanenmi ya inomenmi ngem adimi ik-ikkan dadi.

⁵ Wada nan lebbengmi abes ay oma-sawa ya mangikawit isnan asawami isnan omayanmi ay men-itdowan ay kaneg nan ik-ikkan Pedro ya nan tapin di apostolis ya nan bebsat Jesus.

⁶ Isonga baken osto no kananyo en masapol ay menlagbo kami ken Bernabe ta waday katagowanmi.

⁷ Baken di is osto tay kaspangaligan, maid soldado is manglaglagbo isnan awakna nodi nan men-ob-obraana nan manglagbo ken siya. Ya maid menmola is adi mangbolas isnan begas nan molana. Ya maid menpaspastol is adi mang-in-inom isnan gatas nan pastolna.

⁸ Ay nagapo isnan nemnem di ipogaw nan kakawanik? Baken, tay paliso nan kinwanin Apo Dios isnan linteg ay inpaslatna ken Moses.

⁹ Tay naisolat isnan linteg Moses nan mangwani en, "Adika op-optanon nan topek nan baka ay men-ilik isnan pagey." Sootek ken dakayo en ay kedeng nan baka is nemnemnen Apo Dios?

¹⁰ Baken adi. Inbagana na tay ninemnemna nan ipogaw. Tay osto isnan omeyp makialado wenno makiani ay mangnamnama isnan lagboda.

¹¹ Isonga am-amed ken dakami tay nan napatepateg ay nagapo ken Apo Dios nan init-itedmi ken dakayo isonga bagayna no

agtanyo dakami is katagowanmi ay atiatik nan banolna.

¹² Isonga no osto ay maagtan nan tapin di ipogaw et am-améd kami is maagtan.

Ngem olay no bagayna ay omala kami et egay kami omal-ala. Nan gapo ay egay kami inmala et tay adimi layden no waday mangsolin isnan gawis ay damag ay ibagbagami. Isonga olay no mapalpaligatan kami ay men-an-anap is katagowanmi et an-anosanmi.

¹³ Ngem wada nan lebbengmi ay omala no laydenmi. Kaneg nan ipogaw ay men-ob-obla isnan Templon Apo Dios. Ay adiyo getken ay maagtanda is kanenda? Ya nan menpalti isnan maiboyag ken Apo Dios isnan Templona et wada nan kowada isnan paltyienda.

¹⁴ Siyang na isnan ipogaw ay omeiy mangibagbaga isnan gawis ay damag. Tay siya nan esay bilin Apo Jesus ay siya nan mangalaanda isnan katagowanda.

¹⁵ Ngem sak-en, egayak inmal-ala isnan men-it-itdowak olay waday lebbengko ay omala. Et baken di is gapo ay inbagak na ta maagtanak. Olay mateyak gapo isnan owatko. Gag-awis di mo nan makaanaan nan gasingko ay mangwani en adiyak kalagbo ay men-itdo.

¹⁶ Tay maid lebbengko ay maidayaw gapo isnan mangibagbagaak isnan gawis ay damag. Nodi masapol ay ikkak tay inayan no adiyak ikkan tay siya nan tetewa ay ipaoob-oblana Apo Dios ken sak-en.

¹⁷ No apedko nemnem ay ikkan ay egay inpaoblan Apo Dios ken sak-en et osto no maagtanak is lagbok. Ngem gapo tay siya nan inpaoblana ken sak-en ay egayak ninemnem inmona et ik-ikkak tay siya nan intaleka ken sak-en.

¹⁸ No keg todi, sino ngen nan ligalok ay mang-ik-ikkan isnan oblak? Nan ligalok et nan gasingko ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay adi bayadan nan mang-dengdenge ay olay waday lebbengko ay omala is katagowak ken daida.

¹⁹ Isonga gapo tay maid manglagbo ken sak-en maid abes kalebbengan nan ipogaw ay mangibabaa ken sak-en. Ngem olay no keg todi nan tet-ewa et mabaaak isnan kompolmi gapo isnan layadko ay mang-ikkan tapno waday maawis is adoado ay mangsolot ken Kristo.

²⁰ Kaspangaligan no wadaak isnan Judio solotek nan ogalin di Judio tapno maawisda ay mangsolot ken Kristo. No kananda en masapol ay masolot nan linteg Moses, olay solotek tapno idngeda nan ibagak. Ngem getkek ay adi masapol ay masolot nan linteg Moses tapno maisalakan nan ipogaw.

²¹ Isnan ipogaw ay baken Judio ay adi mangsolot isnan linteg Moses et adiyak soloten abes tapno patiyenda nan ibagak ay maipanggep ken Kristo. Ngem adina kayat ay kanan en adiyak solsoloten nan bilin Apo Dios tay wada nan inbilin Kristo et siya dadi nan solsolotek.

²² Isnan ipogaw ay nakapsot nan pammatida et adiyak ikkan abes nan kananda en basol olay getkek ay baken tet-ewa ay basol. Ikkak tapno mabalin ay badangak daida isnan pammatida. Isonga ipamospasak nan kompolmi ay napateg isnan nemnem di ipogaw tapno waday maawis is mangpati ken Kristo tapno maisalakanda.

²³ Am-in dadi et ik-ikkak tapno omadoado nan marmati ken Jesu Kristo tay kayatko gedan ay maitapiyak isnan gawis ay ited Kristo isnan mangsolsolot ken siya.

Masapol Ay Maiyaddawi Tako Isnan Ngawi Tapno Adi Kaanen Apo Dios Nan Badangna

²⁴ Iyaligko nan mangsolotan tako ken Kristo isnan kaneg nan ikkan nan menlomba. Getkenyo ay olay adoado nan makilomba ngem es-esa nan mangabak ay maligalowan. Keg datako abes tay masapol ay ipapati tako ay mang-ikkan isnan gawis ta maagtan tako is ligalo.

²⁵ Nan ikkan nan makikontis ay mangtetena isnan am-in tapno pomipigsa nan awakna et siya di nan kaneg nan ikkan tako koma ay mangipapigsa isnan pammati tako. Ikkana di tapno mangabak ay mang-ala isnan ligalo ay nalaka ay menpatenga. Ngem nan ligalo tako isnan ik-ikkana tako et maid patenggana.

²⁶ Keg sak-en tay adiyak aped ik-ikkana nan maid paayna ay mangtaktaktak isnan oblak ken Apo Dios.

²⁷ Nodi ten-ek nan am-in tapno abakek nan ngawi ay kayatko ay ikkan tay adiyak layden no awnti adi ligalowan Apo Dios sak-en gapo isnan inik-ikkak dakpay esay mangibagbaga isnan gawis ay damag isnan ipogaw isnan osto ay ikkanda.

10

¹ Tay no adi itoltoloy nan ipogaw ay mangtongpal ken Apo Dios et waay ngen kaanena nan badangna ken daida. Adiyak kalkalingkingan, bebsatko, nan inommat isdin alal-apo tako id kasikasin. Binadbadangan Apo Dios daida am-in tay maitapti siya isnan liboo ay mangibabweg ken daida. Binadangana daida abes ay nanggedang isnan baybay ay Gadangdang nan ngadana.

² Et din si Moses nan nangipangpango ken daida isdin inommataan todi isonga

napos-a nan nemnemda am-in ay nangsoloet ken siya.

³ Pinakpakan Apo Dios daida am-in isnan makan ay nagapgapo ken siya.

⁴ Olay nan tapin di danom ay ininomeda et inpabalana isnan bato. Naiyalig san bato ken Kristo ay mang-it-ited isnan masapol nan ipogawna. Tay si Kristo nan nangtaktaido ken daida ay nang-it-ited isnan masapolda.

⁵ Ngem olay binabdarangan Apo Dios daida am-in et atiatik ken daida nan mengasingana tay atiatik nan managtongpal. Nagtek ay tet-ewa di tay natey nan adoado ken daida isnan kad-anda isnan pondag.

⁶ Inpasolat Apo Dios nan inommat id kasis ta makailan tako ay adi manggammgam isnan ngawi ay kaneg nan inik-ikkanda.

⁷ Adi tako gedan ikkan nan kaneg nan inik-ikkanaan tapina ken daida ay manggasgasing isnan sinang didios. Getken tako ay inikkanda di tay naisolat isnan kalin Apo Dios nan mangwani en, "Nakwasda ay nangkakan isnan pinaltida ya ininomda ay mangdayaw isnan sinang didios ay sinapoda dadat ikkan nan ol-olay."

⁸ Adi tako abes mamabai ya lomalaki ay kaneg nan inikkan nan tapina ken daida tay siya nan gapo ay natey nan dowampoo ya tolo ay libo isnan sin-agew.

⁹ Ya adi tako koma padpadasen nan anos Apo Dios ay kaneg nan inikkan nan tapina tay siya nan gapo ay inpa-ey Apo Dios nan menkedet ay oweg ay mangpatey ken daida.

¹⁰ Nan esay ngawi ay inikkan nan tapina et nimmotmotda isnan inikkan Apo Dios isonga inbaan Apo Dios nan esay anghel ay mangpatey ken daida.

¹¹ Nan am-in ay inikkan Apo Dios ay nangdosa ken daida et inommat tapno waday men-adalan tako. Et naisolatda tapno makailan tako tapno adi tako madosa ay kaneg datodi. Tay id wani nganggani ay menpatengga nan batawa.

¹² Isonga no waday ipogaw is mangnem-nem en adina ikkan nan ngawi tay napigsa nan pammartin et makailana ta modatyau nalaka ay bomasol siya.

¹³ Maid naiktenan nan madologam isnan madologan nan am-in ay ipogaw. Ngem si Apo Dios et pilmi ay matalek ay mangbadang ken sik-a. Tay adina ipalobos ken sik-a nan adim kabaelan ay mang-adi. Nodi no waday ipalobosna et itedna abes nan kabaelam ay mang-adi tapno adim ikkan.

Baken Gawis No Malaolaakan Nan Pammatin Nan Ipogaw

¹⁴ Isonga dakayo ay laylaydek, adi kayo maitaptapi ay mangdaydayaw isnan

sinang didios ta adi kayo madosa ay kaneg din alal-apo tako.

¹⁵ Gapo tay getkenyo ay mennemnem, kanak en nemnemnyo no tet-ewa wenco baken nan ibagak.

¹⁶ Nan mang-inoman tako isnan menyiamanan tako ken Apo Dios ay mangipanemnem isnan nin-ayosan nan basan Jesus ay badangna et siya nan mangipaila isnan maitatapiyan tako ken Kristo. Ya nan manganan tako isnan naamaamas ay tinapay ay mangnemneman tako isnan awak Jesus isnan nateyana et siya nan esay mangipaila isnan maitatapiyan tako ken siya.

¹⁷ Gapo tay es-esa ay tinapay nan naamam-as ay pala ken datako et ibagana ay olay adoado tako et kaneg tako es-esa gapo tay es-esa nan maitatapiyan tako ay si Kristo.

¹⁸ Nan esa ay pagbasalan et siya nan ik-ikkana di Judio. Tay no maitapida ay makikan isnan pinaltida ay iboyagda ken Apo Dios et ipailada ay maitatapida ken Apo Dios ay maitedenan pinaltida.

¹⁹ Ay maawatanyo nan kayatko ay ibaga gapo isnan kinwanik? Ay kananyo en tet-ewa ay dios nan sinang didios wenco kananyo en mappay nan napalti ay iboyagda ken daida? Baken di is kayatko ay kanan.

²⁰ Nodi nan kayatko ay kanan et nan paltyien nan adi mamati ay iboyagda isnan sinang didiosda et nan adi kaila ay akinapo ken Satanas ay aanito nan tet-ewa ay mangiboyboyaganda ay baken si Apo Dios. Isonga adiyak layden no maitapi kayo isnan ik-ikkanda tay adiyak layden ay maitapi kayo isnan aanito.

²¹ Tay adi kabalain ay maitaptapi kayo isnan mainom ay mangipagtek isnan matatiyano ken Kristo dakayot abes maitapi isnan mangipagtek isnan matatiyano isnan anito. Ya adi kabalain abes ay makikan kayo isnan mangipanemnem ken Kristo dakayot makikan abes isnan naiboyag isnan anito.

²² Tay no kaneg todi nan ikkanyo et padpadasenyo ay mangipaliget ken Apo Dios. Ayke kayo napigpigsa mo siya tapno abakenyo siya?

Nemnemen Tako Omona Nan Iib-a Tako

²³ Wadada nan mangwani en, "Nawaya kami ay mang-ikkanaan isnan laydenmi basta baken basol." Ngem kanak en baken am-in nan ik-ikkanaan tako et mabadangan nan ib-a tako.

²⁴ Tay masapol ay nemnemen tako omona nan iib-a tako satakopay nemnenmen nan awak tako.

²⁵ Isonga kanak en baken basol no kennyo nan lang-ay ay ilakoda isnan malkitan no adiyo sos-ooten no naiboyag isnan sinang didios gapo isnan mendowadowan nan nemnemyo.

²⁶ Mabalin ay kanenyo tay nan batawa ya nan am-in ay wada et kowan Apo Dios.

²⁷ Isonga no ayagan nan adi mamati sik-a ay makikan dat no laydem dakat omey ya kanem nan kompolmi ay itedda. Ngem adim nemnemnemen ay masapol ay sootem no inboyagda nan lang-ay.

²⁸⁻²⁹ Ngem no waday mamati isdi is mangwani ay naiboyag isnan sinang didios dakat adi kanen tay siya nan mangipaila ay basol isnan nemnemna no kanem. Isonga adim kanen tapno adi masaktan nan nemnemna.

Waay wada nan mangwani en, "Aytay daken adi kanen dakpay getken ay baken basol di?" Kananda pay en, "Dan masapol ay soletek nan nemnem di esa dapay baken osto nan nemnemna?

³⁰ Tay no men-iyamanak ken Apo Dios isnan makan aytay dadan delawen sak-en?" Waay siya di nan sootenyo.

³¹ Ngem ibagak nan gapo ay masapol ay adi tako kanen. Nan gapo na et tay masapol ay madaway si Apo Dios gapo isnan am-in ay ik-ikkkan tako ay olay isnan kanen tako wenco isnan inomen tako.

³² Masapol ay adi mapasaksakitan nan nemnem nan iib-a tako am-in ay olay no Judioda wenco baken wenco iib-a tako ay mamati.

³³ Toladenyo sak-en tay adiyak ipaona nan awakko nodi padpadasek ay mangipagasing isnan am-in ay ipogaw gapo isman am-in ay ik-ikkak. Ik-ikkak di tapno idngeda nan ibagbagak tapno maisalakanda.

11

¹ Owen, toladenyo sak-en ay kaneg gedan nan mangtoltoladak ken Kristo.

Nan Osto Ay Ikkkan Di Babai Isnau Simbaan

² Wada abes nan ibagak ay maipanggep isnan osto ay maikkan isnan madagdagopanyo isnan simbaanyo. Nan damo et gawis tay adiyo kalkalingkingan nan init-itdok ken dakayo dayopay solsoloten nan sigod ay bilin ken datako ay inbagbagak ken dakayo.

³ Ngem wada pay nan masapol ay getkenyo et siya na. Nan babai et nan asawana nan apona. Nan lalaki abes et si Kristo nan apona ya nan apon Kristo et si Apo Dios.

⁴ Isonga no menlowalo nan lalaki wenco waday ibagana isnan inpagtek Apo Dios ken siya et masapol ay adi men-aapongot.

Tay no menkakalogong et kega ipababana nan awakna isnan ipogaw dapay si Kristo nan Apona. Et no siya di nan ikkana, ipabaina si Kristo.

⁵ Ngem no menlowalo abes nan babai wenco men-ibaga isnan inpagtek Apo Dios ken siya et masapol ay men-aapongot tay no adina ikkan et ipabaina nan asawana tay adina ipaila ay nabababa siya mo nan lalaki. Kababain isnan babai ay adi men-aapongot ay kaneg nan menpaapolog.

⁶ Isonga no adina layden ay komonan nan olona et kanak en menpaapolog siya. Ngem no mabain siya isnan mangikkana isdi komonana koma nan olona no omey makisimba.

⁷ Nan gapo ay gawis no adi menkalogong nan lalaki isnan simbaan tay siya nan kailaan nan kinaapon Apo Dios. Ngem nan babai et siya nan kailaan nan kinaapon nan lalaki. Isonga gawis no men-aapongot.

⁸ Tay baken nan babai is nagapowan nan lalaki nodi nagapo isnan lalaki nan babai.

⁹ Ya egay binoliw Apo Dios nan lalaki ay pala isnan babai nodi binoliwna nan babai ay pala isnan lalaki.

¹⁰ Isonga masapol ay komonan nan babai nan olona ay mangipaila isnan kababana isnan lalaki tay olay nan aanghel id daya et ililaenda.

¹¹ Ngem isnan maitatapiyan tako ken Kristo, adi mabalin ay kanan nan lalaki en adina masapol nan babai. Kaneg abes nan babai tay adi mabalin ay kanana en adina masapol nan lalaki. Tay men-asisapolda ay dowa.

¹² Tay olay nagapo nan damo ay babai isnan lalaki ngem id wani et maid lalaki is adi maiyanak isnan babai. Ngem nan amiam-in et nagapo ken Apo Dios.

¹³⁻¹⁵ Nemnemeyo na no tet-ewa wenco baken. Ay baken gawis isnan nemnem di ipogaw no andoando nan book di bababai? Ay baken di is esay mangipabgew ken daida? Owen siya tay inted Apo Dios ken daida ay mangipaila ay gawis no makomunan nan oloda. Siya dadi nan mangipagtek ay baken gawis no adi komonan nan bababai nan oloda no menlowaloda ken Apo Dios isnan simbaan. Ngem teken isnan lalalaki tay no paawondewa nan bookna ay kaneg babai et maibabain siya.

¹⁶ No waday ipogaw is menlili gapo isnan inbagak kanak en kedeng di is it-itdok ay maipanggep isnan bababai ya kedeng di is ik-ikkkan nan mamati isnan am-in ay simbaan. Isonga siya gedan nan masapol ay ik-ikkanyo.

Nan Osto Ay Maikkan Ay Mangtongpal Isnau Esay Bilin Kristo Ay Mangnemneman Nan Ipogaw Ken Siya

¹⁷ Isnan mangibagaak isnan osto ay tapin di maikkan et adi mabalin ay kanak en gawis nan ik-ikkanyo isnan madagdagopanyo. Tay kaneg maid silbin nan madagdagopanyo ay mangnemnemken Apo Dios tay ad-ado nan ngawi ay ikkanyo mo nan gawis.

¹⁸ Tay nari esay dinngek et masis-iyan nan nemnemyo. Et midyo patiyek

¹⁹ tay siya nan sigod ay ogalin di ipogaw. Ngem waay maosal nan masis-iyanan nan nemnemyo tay siya nan mangipasokal isnan ostoo sto ay nemnem di esang ken esang.

²⁰ Mailila ay baken gawis nan nemnemyo tay isnan madagdagopanyo ay makikan ay mangnemnem isnan nateyan Jesus et baken si Jesus is nemnemeyo.

²¹ Tay nan tonggal esa et ibobokodna nan eyeyna ay adina iwalas isnan iib-ana. Isongga wada nan maboteng gapo tay sobla nan kanen ya inomena dapay maoowat nan tapina.

²² Ayke maid baeyyo is mangananyo? Ay-tay dan maid lispitoyo isnan iib-ayo ay mamati ay ipogaw Apo Dios dayopay ipabain nan kokodokdo? Ayke mabalin ay kanak en gawis nan ik-ikkanyo?

²³ Ibagak ken dakayo kasiin nan osto ay ikkanyo ay inpagtek Apo Jesus ken sak-en. Ikkanyo nan kaneg nan inommat isdin labi ay naisipsip siya. Nan inommat et inalan Apo Jesus nan tinapay ay kanenda.

²⁴ Dat men-iyaman ken Apo Dios danat amam-asen ay mangiwala. Danat kanan en, "Siya na nan awakko ay itedko ay matey ay pala ken dakayo. Ik-ik-ikkanyo nan naay ay inikkak ay mangnemnemken sak-en."

²⁵ Nakwas nan nangananda danat alaen nan inomenda. Danat kanan en, "Nan naay ay mainom et siya nan kaiyaligan nan balo ay tolak Apo Dios isnan ipogaw. Nan mangipatet-ewa isnan balo ay tolak et nan basak ay men-ayos isnan mateyak. Ik-ik-ikkanyo na ta adiyo kalkalingkingan saken." Siya dadi nan inbilin Jesus.

²⁶ Et isnan mangtongtongpalanyo isnan inbilina ay naay et ipagtekyo nan nateyan enggana isnan kasina omaliyan.

²⁷ Gapo tay nan mang-ik-ikkanyan tako isdi nan mangipagtek isnan nateyan Jesus et no waday aped maitapi ay makikan ay adi mangnemnem ay osto isnan kaosalana et bomasol siya tay adina lispitowen nan mangipanemnem isnan nateyan Jesus.

²⁸ Isongga masapol ay nemnemen nan ipogaw omona no maid kaibabainana esa-pay mabalin ay maitapi ay makikan ya makiinom.

²⁹ Tay no waday aped maitapi ay adi mang-awat ay osto isnan maipanggep isnan mangipanemnem isnan nateyan Jesus et dosaen Apo Dios siya.

³⁰ Siya di nan gapo ay adoado nan masak-sakit ya nakapsot ken dakayo ya wada abes nan natnatey.

³¹ Ngem no nemnemem tako omona nan ikkan tako tapno adi tako ik-ikkana nan ngawi et adi dosaen Apo Dios datako.

³² Ngem no dosaen Apo Dios datako ay mamati et ikkana di tapno adi tako itoloy ay mang-ikkan isnan ngawi ta adina itapi datako isnan ipogaw ay adi mamati ay awnit madosa ay enggana.

³³ Isongga bebsatko, no madagop kayo ay mangan gapo isnan mangtongtongpalanyo isnan bilin Kristo et masapol ay mensineed kayo.

³⁴ No wada es naowaowat et mangan siya omona isnan baeyna tapno adi dosaen Apo Dios siya. Awnitak ibaga nan tapin di ibilinko ken dakayo isnan omayak id issa.

12

Nan Osto Ay Mang-osalan Nan Mamati Isnan Laing Ay Nagapo Isnan Ispirito Santo

¹ Bebsatko, id wani songbatak nan sinootyo ay maipanggep isnan laing ay ited nan Ispiriton Apo Dios isnan ipogawna tay katyoko ay getkenyo ay ostoo sto.

² Tay id kasiin sakayopay mamati et getkenyo ay naawis kayo ay mamati isnan sinang didios ay maid leng-agda. Gapo isnan nangpatiyanyo ken daida et nalilo kayo ay inmaddawi isnan tet-ewa ay Dios.

³ Ngem isnan mamatiyanyo ken Apo Dios et mabalin ay getkenyo no tet-ewa ay magapo ken siya nan kankanan nan ipogaw wenneo baken. Tay adi kabalini ay nagapo isnan Ispiriton Apo Dios no kankanan nan ipogaw en ngawi koma nan ommat ken Jesus. Ya adi kabalini abes ay kanan nan ipogaw ay si Jesus nan kangatowan ay Apo no baken nan Ispirito Santo is mangipagtek ken siya.

⁴ Ngem isnan laing ay maitied isnan ipogaw Apo Dios et adoado ay kalasi ngem es-esa nan mang-itid ay nan Ispirito Santo.

⁵ Adoado abes nan kalasin di obla ay mangbadang isnan iib-a tako ngem es-esa nan kaikkanana ay nan Apo tako ay si Kristo.

⁶ Adoado nan kailaan nan kabaelan Apo Dios ken datako ngem kedkedeng siya is nagapowana.

⁷ Tay tonggal esay mamati et maagtan is mangipaila ay wada ken siya nan Ispirito Santo ngem nan kaosalan nan intedna et ta menbinadang tako.

⁸ Ited nan Ispiriton Apo Dios isnan esay ipogawna nan silibna ay mangibaga isman maipanggep ken siya. Isnana esa et itedna nan laingna ay mangiyispikal is dadi.

⁹ Nan Ispiriton met laeng nan mangited isnan kabaelan nan esay ipogaw ay mangipagawis isnan sakit. Ya siya met laeng nan mangited ay mangipapigsa isnan talek nan esa ken Apo Dios.

¹⁰ Isnana esa et agtana siya is kabaelana ay mang-ikkan isnan kaskasdaaw. Nan laing ay itedna isnan esa et ibagbagana nan kayat Apo Dios ay maibaga. Nan esay laing ay itedna isnan esang et nan kabaelana ay mangilasin isnan nagapowan nan ibagbagan nan ipogaw no napago isnan Ispiriton Apo Dios wenneken Satanas. Nan laing ay itedna isnan esa et nan laing ay menkali isnan kali ay egayna solowen. Nan esay laing ay itedna isnan esang et getkena ay mangiyispikal isnan kanan nan kali ay egayna solowen.

¹¹ Kedkedeng nan Ispiriton Apo Dios is nagapowan am-in nan laing ay naayda. Et siya abes nan mangnemnem isnan kayatna ay ited isnan tonggal esay ipogaw.

Es-esa Nan Awak Nan Mamati Gapo Isnana Maitatapiyanda Ken Kristo

¹² No nemnemen tako nan awak di ipogaw et adoado nan paltina ngem es-esa ay awak. Siyangna ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siya.

¹³ Tay olay no adoado tako ay mamati et kaneg es-esa nan awak tako gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesus, olay no Judio wenneken baken ya baa wenneken baken. Tay es-esa nan Ispirito ay naited ken datako et siya nan nang-esa ken datako isnan naitapiyan tako ken Jesus isnan menpabonyagan tako.

¹⁴ Kaneg nan kinwanik isnan awak. Baken es-esa nan paltina nodi adoado.

¹⁵ Adi mabalin ay kanan nan siki en, "Bakenak is esa ay maitatapi isnan awak tay bakenak is ledeng." Olay no kanana di baken tet-ewa tay adi mabalin ay adi maitapi isnan awak.

¹⁶ Paliso isnan inga. Adi kabalin ay adi maitatapi isnan awak olay kanana en, "Bakenak is mata isongga adiyak maitatapi isnan awak."

¹⁷ Nemnemeno na. No mata et kedeng nan awak di ipogaw into nan ikkana ay mendenge? Wennno no inga et kedeng nan awak into nan ikkana ay mensongsong?

¹⁸ Ngem baken kaneg todi tay binoliw Apo Dios nan ipogaw ay mangippey isnan am-in ay paltin di awakna isnan ostoosto ay menteteana.

¹⁹ Tay no es-esa nan paltina ayke makwani en awak?

²⁰ Ngem nan kinatet-ewana et adoado nan paltina ngem es-esa ay awak.

²¹ Isongga adi kabalin ay kanan nan mata isnan ledeng wenneken olo isnan siki en, "Adik masapol sik-a."

²² Nodi nan tet-ewa et nan ipagalop tako ay waay adi kapaay isnan awak et daida nan am-amend ay masapol tako mo nan tapina.

²³ Ya nan paltin di awak ay kanan tako en at-atik nan paayna et daida nan pabegewen tako isnan menbadowan tako. Ya nan paltin di awak ay maibabainan tako et salinan tako ay gawis.

²⁴ Ngem adi tako salinan nan gawis nan kaiilaana tay adi masapol. Isongga getken tako ay sinapon Apo Dios nan awak tapno patpatgen tako nan atiatik nan paayna.

²⁵ Inikkana di tapno maid pakaam-amen takonod ikan takonod ay mang-ayowan isnan am-in ay paltin nan awak tako.

²⁶ No mensakit nan esay paltin di awak et liknaen nan awak am-in. No madayaw nan esay paltina et men-gasing nan am-iam-in.

²⁷ Isongga kaneg tako nan es-esa ay awak ay adoado nan paltina tay es-esa nan maitatapiyan tako ay si Kristo. Keg datako nan awakna. Ngem adoado tako ay paltina.

²⁸ Isongga natkenatken nan obla tako ay ipaooblans Apo Dios ken datako ay mamati. Nan damdamo ay kapatgan et nan oblan nan apostolis. Nan maikadwa et siya nan oblan nan mamadton Apo Dios ay osalena ay mangibaga isnan kayatna ay ibaga. Nan maikatlo et siya nan oblan di men-it-itdo isnan kalina. Nan omonod et daida nan mang-ikkan isnan kaskasdaaw ya nan mabalin ay mangipagawis isnan sakit di ipogaw ya nan mangbadang isnan iib-ada ya nan mangipangpango isnan iib-ada ya mamati ya nan makakali isnan kali ay egayda solowen.

²⁹ Ayke kedkedeng nan apostolis am-in wenneken mamadto am-in wenneken ipogaw ay men-itdo am-in di men-ob-oblans Apo Dios? Baken. Ya baken am-in ay makkikan isnan kaskasdaaw

³⁰ wenneken mangkaan isnan sakit di ipogaw wenneken menkali isnan teken ay kali wenneken mangibaga isnan kayat ay kanan nan makakali isnan teken ay kali.

³¹ Gawis am-in nan kabaelan ay ited Apo Dios ngem gawis no nan napatpateg di dawatem. Ngem nan men-asilaydan tako et siya pay laeng nan kagawisan.

13

Nan Kagawisan Ay Nemnem

¹ Tay olay getkek ay mangikali isnan natkenatken ay kalin di ipogaw ya olay

no getkek ay kaliyen nan kalin di aanghel ngem no maid layadko isnan iib-ak ay ipogaw et maid polos paay nan mangtekak isnan adoado ay kali. Nodi apedak ngalawngaw ay kaneg nan adi kagaeb ay gangsia.

² Olay no getkek nan am-in ay maipanggep ken Apo Dios ya nan adi kagtek no baken siya is mangipagtek, ya no nalaingak ay mangibaga isnan kayat Apo Dios ay ipagtek isnan kaipoipogaw ya olay no mabalin ay bilinek nan bilig ta menalis isnan teken gapo isnan kapigsan nan pammatik ngem no maid layadko isnan kaipoipogaw et maid polos paayko.

³ Olay pigasek nan am-in ay bonagko ay mangipakdaw ya itapik nan awakko ay mapoowan ay matey ngem no baken nan layadko isnan kaipoipogaw is gapona et maid ganabek isnan mang-ikkana is dana.

⁴ Siya dana nan kaneg nan layad ay ibag-bagak. Managkoya ya managbadang. Maid apal ken siya ya baken napasindayaw. Nan ipogaw ay gawigawis nan layadna et adina ipapangato nan awakna.

⁵ Managlispiro siya ya adina ipapati nan katynta. Adi abes nalaka ay makaliget ya nalaka ay kalingkingana nan ngawi ay ikkan nan ipogaw ken siya.

⁶ Baken nan ngawi ay ik-ikkan nan iibana is kagagasingna nodi nan gawigawis ay maik-ikkan di kagagasingna.

⁷ Nan ipogaw ay dadama nan layadna et adi kaom-oma ay mang-itpe isnan am-in ay om-ommat ken siya ya maid lilina. Adi kakak-aan nan talekna ya nan namnana isnan iib-ana.

⁸ Nan am-in ay laing ya kabaelan ay itid Apo Dios isnan ipogawna et awnitda mapatengga. Ngem nan layad et maid patenggana. Tay nan laing nan ipogaw ay mang-it-itdo isnan inpagtek Apo Dios et awnit makombos. Ya nan laing ay menkali isnan kali ay egay nasolo et wada abes nan pep-engna. Olay nan getken nan ipogaw id wani ay maipanggep ken Apo Dios et awnit adi maosal.

⁹ Tay nan getken tako id wani et egay kaanay. Ya nan mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios et kolang pay laeng tay adi tako getken nan am-in.

¹⁰ Ngem no maanay nan getken tako ta maid kolangna, adiyet maosal nan laing ay wada ken datako id wani.

¹¹ Kaneg nan onga tay isdin kaongak et nan wada isnan nemnemko ya nan inikkak ay mennemnem ya nan inikkak ay menkali et kaneg onga. Ngem id wani ay am-amaak et tinaynak nan ogalin di onga.

¹² Siya na nan kaneg nan awnit ommat ken datako tay awnit tako getken nan am-in no ilaen tako ay mismo si Jesus.

Ngem id wani kaneg tako mensalsalming isnan masasalimaawan ay salming ay adi mangipaila ay ostoosto isnan iilaen tako. Kanak di tay adi tako getken nan am-in id wani. Ngem awnit maiyiso nan mangtekak isnan maipanggep ken Apo Dios isnan mangtekana ken sak-en.

¹³ Isonga kanak en wada nan tolo ay mappay ay eng-enggana, nan mangtaltalkan tako ken Apo Dios ya nan gawis ay namnama ya nan gawigawis ay layad. Ngem nan kagawisan isnan tolo et nan layad. Isonga siya na nan nenemnemen tako koma ay ikkan.

14

Napatpateg Nan Laing Ay Mangipagtek Isnan It-itdon Apo Dios Mo Nan Makakaliyan Nan Ipogaw Isnan Kali Ay Ipakalin Nan

Inspirito Santo

¹ Ipakatyoo nan kabaelanyo ay menlinayad ngem gawis abes no dawatenyo ken Apo Dios nan tap-in di laing ay it-itdina isnan ipogawna, am-amet nan laing ay mang-itdo isnan ipagpagtek Apo Dios ay baken nan menkaliyano isnan teken ay kali.

² Tay no menkali nan ipogaw isnan teken ay kali ay egayna solowen et kedeng si Apo Dios is toytoyaena. Baken nan ipogaw tay adida maaewan. Tay nan ab-abikna nan mangipakalkali ken siya isnan adi getken nan tapin di ipogaw.

³ Ngem nan ipogaw ay mangipagtek isnan inpagtek Apo Dios ken siya et wada nan badangna isnan mangdenge tay ipapigsana nan nemnemda ya nan ikkanda ay mangsolot ken Jesus danapay badangan daida isnan madadanaganda.

⁴ Isonga nan menkali isnan teken ay kali et kedkedeng nan awakna is badangana ngem nan mangipagtek isnan kankanan Apo Dios et nan iib-ana ay mamati nan badbadangana.

⁵ Katytko koma ay makaikali kayo am-in isnan kali ay egayyo solowen ngem mas kaykaytko pay no ipagtekkyo nan kankanan Apo Dios. Tay mapapay nan mang-ikkan isdi malaksig no makaiispikalka isnan kayat ay kanan nan kalyiem tapno mabadangan nan iib-am ay mamati.

⁶ Bebsatko, nemnemenyo na. No omeyak ken dakayo dat nan teken ay kali di osalek ay men-itdo, ay mabadangan kayo ngen? Adi, tay masapol ay waday ipagtekko isnan inpagtek Apo Dios ken sak-en wenne waday itdok isnan getkek ay maipanggep ken siya tapno tet-ewa ay mabadangan kayo.

⁷ Tay kaspangaligan nan kalaleng wenna
kotengteng. No nalaolaok nan kalina ayke
getken nan mangdenge nan osto ay ayo-
gna?

⁸ Kaneg abes nan tanggoyob ay osalen
nan soldado ay mang-ayag isnan iib-ana.
No baken osto nan ikkana ay mangtang-
goyob, ayke maawatan nan sosoldado ta
mensaganada ay makigobat?

⁹ Siyang na ken dakayo. No nan kali ay
adi maawatan di osalenyo et maid mangtek
isnan kankananyo. Kaneg dagem di toytoy-
aenyo.

¹⁰ Tet-ewa ay adoado nan kalasin di kali
isnan batawa ya wada nan kayatda ay
kanan am-in.

¹¹ Ngem no adiyak maawatan nan kali ay
kalkaliyen nan esa et tekenak ken siya ya
teken siya ken sak-en.

¹² Isonga gapo tay laydenyo ay maagtan
is laing ay magapo isnan Ispirito Santo,
padasenyu koma ay mang-ala isnan laing
ay mangbadang isnan iib-ayo ay mamati.

¹³ Isonga no nan menkaliyano is teken
ay kali di inted nan Ispirito Santo is laingyo,
menlowalo kayo tapno itedna abes nan
laingyo ay mangibaga isnan kayatna ay
kanan.

¹⁴ Tay no menlowalowak isnan teken ay
kali daket adi maawatan et nan ab-abiikk
nan mang-ikkan ngem nan nemnemko et
adi kailak-am.

¹⁵ Isonga sino nan gawis ay ikkak? Siya
dana. Menlowalowak ken Apo Dios isnan
kali ay ipakalin nan ab-abiikk ngem
menlowalowak abes isnan kali ay getkek.
Menkantaak ay mangdayaw ken Apo Dios
isnan kali ay ipakalin nan ab-abiikk ngem
menkantaak abes isnan kali ay getkek.

¹⁶ Tay no dayawen tako si Apo Dios isnan
teken ay kali et adi mabalin ay overan nan
adi makaawat nan kanan tako ay mang-
dayaw ken siya tay adida getken nan kali
ay inosal tako.

¹⁷ Olay no gawigawis nan mang-
dayawen ken Apo Dios ngem adi mabalin
ay mabadianan nan adi makaawat.

¹⁸ Men-iyamanak ken Apo Dios tay naag-
tanak is laing ay menkali isnan kali ay
egayak solowen. Waay abakek dakayo am-
in.

¹⁹ Ngem baken di is kapatgan tay nan
gag-awis et olay lima ay kali et kedeng
di ibagak ay men-itdo isnan kaipoipogaw
basta maawatanda mo nan simpooy ay libo
nan bilangad dadat adi maawatan.

²⁰ Bebsatko, sapay koma ta baken nan
laing ay menkali isnan kali ay egayyo
solowen is gamgamgamanyo tay kaneg
kayo oongong-a is mennemnemnem no
siya di nan ikkanyo. Nodi nan naeteng

koma ay nemnem di wada isnan nem-
nemyo. Ngem no maipanggep isnan
ngawi, komaneg kayo koma engnga ay adi
mangtek ay mang-ikkan is ngawi.

²¹ Nemnemenyo nan kinwanin Apo Dios
ay mangwani en, "Awntak osalen nan
teken ay ipogaw ay menkali isnan teken ay
kali tapno ibagada nan kayatko ay ibaga
isnan naaya kaipoipogaw. Ngem olay no
siya di nan ikkak et adida kayet omidnige."
Siya di nan kinwanin Apo Dios.

²² Magtek isnan kinwanina ay nan mang-
osalan Apo Dios isnan menkaliyan nan
ipogaw isnan teken ay kali et siya nan
kailasinan nan adi mamati ay tet-ewa ay
adida mamati. Baken isnan ipogaw ay
mamati is kaosalana. Ngem nan mangi-
pagteknan mamadto isnan kayat Apo
Dios ay ipagtek et siya nan kailasinan nan
mamati ay tet-ewa ay mamatida. Isonga
baken isnan adi mamati nan kaosalana.

²³ Isonga no madagop kayo ay mamati
isnan paggimgimonganyo dakayot menkali
am-in isnan teken ay kali, ay adi kanan
ngen nan adi mamati en matawtawaw
kayo?

²⁴ Ngem no aam-inenyo ay mangipagtek
isnan kayat Apo Dios ay kanan dat songgep
nan adi mamati et maamowana nan ngawi
isnan ogalina isonga nemnemena.

²⁵ Danat liknaen ay getken Apo Dios
nan am-in ay basolna ay adi maila isnan
ipogaw. Isonga ibabawina et dayawena
si Apo Dios danapay kanan en tet-ewa ay
wada si Apo Dios ken dakayo.

Masapol ay Maolnos Nan Maikkan Isn nan Simbaan

²⁶ Isonga bebsatko, sino ngen nan gawis
ay maikkan? Ibagak ken dakayo en nan
mangbadang isnan ipogaw isnan pam-
matina et siya nan gawis. Isonga no
madagop kayo gawis no waday menkanta
ay mangdayaw ken Apo Dios. Wada nan
mangbiyang ay men-itdo. Biyangen nan
tapina ay mangipagtek isnan initdon Apo
Dios ken daida. Menkali nan tapina isnan
teken ay kali dat waday mangibaga isnan
kayatna ay kanan isnan ipogaw.

²⁷ Ngem no waday menkali isnan teken
ay kali, masapol ay adi somolok is tolo
ay ipogaw ya masapol ay masin-es-ada ay
komali. Masapol gedan ay waday mangi-
palawag isnan kananda.

²⁸ Ngem no maid mangipalawag et adida
ikkan isnan simbaan. Nodi nan makeke-
dengdanga di mang-ikkananda ta kedeng si
Apo Dios is makikaliyanda.

²⁹ No waday mangipagtek isnan kayat
Apo Dios ay ibaga et gawis no dowa wenna
tolo nan mang-ikkan. Ngem masapol ay
nemnemen nan am-in ay mangdenge no

tet-ewa ay magapgapo isnan Ispirito Santo nan kankana.

³⁰ Menbinanesda abes ay mangibaga. No waday ipagtek nan Ispirito Santo isnan esa isnan menkalkaliyan nan esa et gawis no isaldeng nan inmona ay menkalkali.

³¹ Tay mabalin ay komali kayo am-in ngem masapol ay mensinonson kayo tapno maitdowan ya mabadangan nan am-in ay mangdedeinge.

³² Tay mabalin ay geddengan nan mangipattek nan ipagpagtekna.

³³ Tay baken nan ngalawngaw is layden Apo Dios nodi nan laydена et nan naolnos.

Baken Nan Bababai Is Men-itdo Isnan Simbaan

³⁴ Isnan am-in ay simbaan di mamati et baken koma nan babai is men-itdo. Adida maipalobos ay mang-ikkan isdi tay masapol ay nabababada mo nan lalalaki tay siya nan kanan nan linteg ay naisolat id kisan isnan kalin Apo Dios.

³⁵ No waday adida maawatan, gawis no somaada sadapay sooten isnan as-awada. Tay kababain di is maikkan no adoado nan kalin di babai isnan simbaan.

³⁶ Ay adiyo layden ay patiyan nan kanak? Ay magapo ngen ken dakayo nan gawis ay damag wenco kedkedeng kayo is mangtek isna? Baken adi.

³⁷ Nan mangwani en wada nan ipagpattek Apo Dios ken siya wenco no kanana en siya nan esay mamadton Apo Dios et masapol ay patiyena gedan ay tet-ewa ay bilih Apo Dios nan insolatko ken dakayo.

³⁸ Ngem nan adi mangpati et adi tako abes patiyan nan kankana.

³⁹ Bebsatko, nan kayatko ay kanan ay maipanggep isnan laing ay ibagbagak et gag-awis no dawatenyo ken Apo Dios nan laing ay mangipattek isnan ipagtekna ken dakayo. Ya mabalin abes ay menkali kayo isnan teken ay kali.

⁴⁰ Ngem masapol ay maolnos am-in.

15

Nan Kapatgan Isnan Gawis Ay Damag

¹ Bebsatko, kasinak ipanemnem nan ibagak id kasin ken dakayo ay pinatiyo ay daan ay patpatiyenyo id wani. Et siya nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.

² Et siya abes nan maisalakananyo no itoltoloyyo ay patiyan, malaksig no baken tet-ewa ay mamati kayo.

³ Et siya dana nan kapatgan ay ibagbagak id kasin ay naitdo ken sak-en. Inbagak nan nateyan Kristo ay pala isnan basbasol di ipogaw ay epdas inpasolat Apo Dios id kasikasin.

⁴ Inbagak abes nan naikaobana ya nan nangtagowan Apo Dios ken siya isnan

maikatlo ay agew ay inbagan abes nan epdasna inpasolat.

⁵ Inbagak nan ninpailaana ken Pedro ya nan kasina ninpilaan ken daida am-in ay aapostolisna.

⁶ Idi nakwas di dat menpaila ay naming-pingsans isnan adoado ay mamati ken siya ay nasolok is limang gasot. Adiado nan daaan ken daida id wani.

⁷ Dat menpaila siya abes ken Santiago dat kasin isnan am-in ay aapostolisna.

⁸ Et sak-en nan naodi ay ninpilaana. Et kanegak naiyanak ay kolang nan binowata tay golpi nan namatiyak ken siya ay baken kaneg nan namatiyan nan tapin nan aapostolisna.

⁹ Tay isnan nemnemko et adiyak maibagay ay menbalin is esay aapostolisna. Sak-en nan kababaan tay sakpay mamati et pinalpaligatko nan mamati ken siya.

¹⁰ Ngem gapo isnan anos ya layad Apo Dios ken sak-en et nan ogalik id wani et baken kaneg nan ogalik id kasin. Et wada nan paayko ken Apo Dios id wani isongna nasalbi nan anosna ken sak-en. Tay napig-pigsa nan men-ob-obraak ken Apo Dios mo nan men-obraan nan tapina. Ngem nan tet-ewa et bakenak is mang-ik-ikkan nodi magapgapo isnan badang Apo Dios ken sak-en.

¹¹ Ngem no maipanggep isnan gawis ay damag ay ibagbagami ay patpatiyenyo et paliso am-in nan kankananmi ay aapostolis.

Nan Baken Tet-ewa Ay Kankanan Nan iCorinto

¹² Aytay dan kanan nan tapina ken dakayo en adi kasin matago nan ipogaw ay natey dapay nan esay inbagbagami et kasin natago si Kristo?

¹³ Tay no tet-ewa ay adi matago kasin nan ipogaw waay egay kasin natago si Kristo.

¹⁴ Et no egay natago si Kristo et maid paay nan ibagbagami ya maid polos paay nan pammatiyo.

¹⁵ No tet-ewa nan kankananay ay adi kasin matago nan ipogaw ay natey, kampot nan ibagbagami ay maipanggep ken Apo Dios damipay ibagbaga en tinagon Apo Dios si Kristo.

¹⁶ Tay no adi matago kasin nan ipogaw ay natey et egay tinagon Apo Dios si Kristo.

¹⁷ Et no kaneg todii maid polos paay nan mamatiyano ken Kristo ya egay pay laeng napakawan nan basbasolyo.

¹⁸ Ya nan mamati ken Kristo ay natey et egayda naisalakan isnan dosa.

¹⁹ No kedeng isnan matatagowan tako is kapaayan nan namamaen tako ay magapo isnan pammati tako ken Kristo et kaseseg-ang tako ay ipogaw mo nan am-in.

Nan Kasin Natagowan Kristo Nan Kailasinan Nan Awnit Kasin Matagowan Nan Mamati Ken Siya

²⁰ Ngem nan tet-etet-ewa et tinagon Apo Dios si Kristo. Siya nan damo ay natago kasin isnan am-in ay natey ay mangipatet-ewa isnan awnit kasin matagowan nan am-in ay mamati ken siya.

²¹ Nan gapo ay matey nan ipogaw et gapo isnan inikkan nan esay ipogaw id sang-asang-adom ay si Adam. Siyang na abes isnan awnit matagowan di ipogaw tay esay ipogaw nan gaponia.

²² Tay kaneg nan mateyan tako gapo isnan kaap-on Adam ken datako et kaneg abes nan matagowan tako gapo isnan mai-tatapiyan tako ken Kristo.

²³ Ngem si Kristo nan damo ay kasin natago tay siya di nan osto. Et awnit abes omonod nan am-in ay ipogawna isnan agew ay kasina omaliyan.

²⁴⁻²⁵ Makwas pay di dat omdan nan kaodiyen ay timpo. Dat abaken Kristo am-in ay ninkangangato ay mang-ap-apos ken siya olay no ipogaw wenco si Satanas ya nan iib-ana ay dimonyo. Tay awnit mentolay si Kristo engganay abakena am-in ay mangbosboso ken siya. Danat ited am-in nan mentolayana ken Amana ay si Apo Dios.

²⁶ Ngem wada pay nan masapol ay maabak kayet et nan tetey. Tay masapol abes ay kaanen Kristo nan esay boson di ipogaw ay tetey tapno adida matey.

²⁷ Getken tako di tay naibaga isnan kalin Apo Dios en, "Awnitna ited nan am-in ken Kristo tapno maid nangatngat mo siya." Ngem adi maitapi si Apo Dios isnan am-in ay men-apowan Kristo tay siya nan mang-ikkan is dadi.

²⁸ Isnan mangabakan Jesus ay Anak Apo Dios isnan am-in danat isagong nan am-in ken Apo Dios ay nang-ited is dana ken siya. Itapina nan awakna ay mangipababa tapno si Apo Dios nan kanganatowan.

²⁹ Ngem isnan kangananyo ay adi matago kasin nan ipogaw ay natey kanak en no tet-ewa ay adida matago kasin, aytay dakayon menpabonyag ay mangitakdeg isnan natey ay egay nimpabonyag ay kananyo en badang ken daida? Tay no esada adi kasin matago sino ngen nan paay nan mang-ik-ikkananyo is dasa?

³⁰ Ya nan esa et aytay dakamin ipalobos nan biyagmi ay olay matey gapo isnan mangbagbagaanmi isnan maipanggep ken Kristo no adi matago kasin nan natey?

³¹ Dapay nan kinatet-ewana et inagew ay malililigatanak. Patiyeno di tay inbagak nan tet-etet-ewa gapo isnan gasingko ken dakayo ay bebsatko gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo ay Apo tako.

³² No adi kasin matago nan natey maid polos paay nan napalpaligatak ay kaneg nan inommat id Efeso. Tay intoltoloya ay nangsapsape ken sak-en. Ngem maid silbin nan nang-it-itpeak isnan ligat no esaak matey daket esa adi kasin matago. Tay no kaneg todi et ikkan tako ngalod nan kaneg nan kanayon ay kankanan di ipogaw en, "Gag-awis no nan gomasinan tako nan ikkan tako tay no matey tako dat kedeng."

³³ Ngem adi kayo maal-allilaw tay baken di is tet-ewa. Makailanyo ta adi kayo maki-gaygayem isnan baken osto nan nem-nemodataya malak-am kayo.

³⁴ Mennemnem kayo pod ay osto. Dokoganyo nan ngawi ay ogaliyo. Kanak di ta menbain kayo. Tay wada pay laeng nan tapiro ay adi mangtek ken Apo Dios.

Nan Nateknan Nan Balo Ay Awak Isnan Sigod

³⁵ Isnan matagowan kasin nan natey et waay wada nan mangsoot ay mangwani en, "Into nan ikakkana? Sino nan kaneg nan awakda?" Siya dadi nan sootenda?

³⁶ Ngem kanak en ay maid nemnemyo? Nemnemen tako pod nan mola. No is-ekmo nan bowan di mola sino nan ommat? Ay adi masapol ay maikaob nan bowa sapay tomobo nan mola?

³⁷ Ya nan esa, kedkedeng nan bowa is mais-ek olay pagey wenco teken. Ngem no tomobo baken bowa nan kailaana nodi teken.

³⁸ Tay sapowen Apo Dios nan tobona ay kaneg nan katayna. Tonggal esa ay mola ay bolboliwena et tobowana daida isnan maibagay isnan esa ken esa.

³⁹ Paliso no nemnemen tako nan awak nan matatago tay nateketeken. Tay teken nan begas nan ingit nan ipogaw isnan begas nan ingit nan animalis. Ya teken abes nan begas nan ingit di koyat isnan ikan.

⁴⁰ Wada abes nan mentetee id daya ay teken isnan mentetee isnan batawa. Teken nan begew nan wada id daya isnan begew nan wada isna.

⁴¹ Olay nan wada id daya ay kaneg nan agew, teken nan begewna isnan begew nan bowan. Dat teken abes nan katalatalaw. Olay nan katalatalaw et naitken nan esa isnan esa.

⁴² Siya dadi nan mangipaila ken datako isnan nateknan abes nan awak nan ipogaw ay tagowen Apo Dios isnan awak tako id wani. Tay nan awak nan ipogaw ay tagowen Apo Dios et adi katzkatkatey.

⁴³ Nan awak tako no matey et maid kabaelana dapay madonot. Ngem no matago kasin et menbelelejew ya wada nan kabaelana.

⁴⁴ No maikaob et aped awak di ipogaw ngem isnan mangtagowan Apo Dios isnan awak tako et wada nan maiyisowana ken siya. Kaneg nan katet-ewana ay wada nan awak di ipogaw id wani et siya abes nan katet-ewana ay wada nan awak ay wada nan maiyisowana ken Apo Dios.

⁴⁵ Getken tako dadi tay wada nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en naagtan nan damo ay ipogaw ay si Adam is biyagna et siya nan kaneg tako ay nagapo ken siya. Ngem nan biyag ay nagapo ken Adam et matey. Ngem ninbalin si Kristo is ipogaw ay makwani en kombos Adam ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana.

⁴⁶ Ngem baken nan balo ay awak ay maid patenggana is damo ay wada ken datako nodi nan awak ay matey.

⁴⁷ Si Adam et naboliw ay nagapo isnan lota ngem si Kristo et id daya nan gapowana.

⁴⁸ Et gapo tay nagapo tako ken Adam, matey nan awak tako. Ngem am-in ay maitatapi ken Kristo et wada ken daida nan biyag ay maid patenggana ay kaneg nan biyag Kristo.

⁴⁹ Owen, tet-ewa ay kaneg tako nan nagapo isnan lota. Et kaneg na abes nan katet-ewan nan awnit kakaneg tako isnan nagapo id daya.

Nan Mangabakan Kristo Isnan Am-in

⁵⁰ Bebsatko, nan kayatko ay kanan gapo isnan kinkinwanik et adi mabalin ay maitapi tako isnan kad-an nan mentolayan Apo Dios no adi masokatan nan awak tako. Tet-ewa na tay adi mabalin ay maitapi nan awak ay matey isnan kad-an di adi katkatey ay eng-enggana.

⁵¹ Ibagak ken dakayo nan egay kaawatan id kasin. Siya na nan awnit ommat isnan mamati. Awnit tako esa adi matey am-in ngem am-in tako et masokatan nan awak tako.

⁵² Isnan ommatana, kaneg nan menkedeman nan mata ay siasiawayan. Ommat na isnan agew ay matanggoyoban nan tanggoyob Apo Dios. Tay awnit madnge nan tanggoyob Apo Dios dat matago kasin nan awak nan mamati ay natey et adiyet katkatey. Dapay maigiddan ay masokatan nan awak nan egay pay laeng natey ta adida katkatey abes.

⁵³ Tay masapol ay maagtan tako ay sinkapottong nan biyagna is balo ay awak ay adi katkatey ya masokat nan awak tako ay nalaka ay madonot is awak ay adi kadonot.

⁵⁴ No ommat di dat matongpal nan naisolat id kasin ay mangwani en, "Awnit ma-

maid nan tetey ta adiyet matmatey nan ipogaw.

⁵⁵ Into pay obpay di kabaelam ay tetey? Naabakka et dadlo. Namaid nan kabaelam ay mangipaeg-egyat isnan ipogaw." Siya na nan naisolat id kasin.

⁵⁶ Tay nan bomasbasolan nan ipogaw et siya nan kagapowan nan kabaelan nan tetey ay mangpaligat ken daida. Ya nan kagapowan nan kabaelan nan basol ay mangdosa isnan ipogaw et gapo tay wada nan linteg Apo Dios.

⁵⁷ Ngem dayawen tako si Apo Dios tay ititedna ken datako ay mamati nan kabaelan tako ay mang-abak isnan tetey gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.

⁵⁸ Isonga kanak ken dakayo ay laylaydek ay bebsatko en itoltoltoyyo ay mamati ya adi masokokatan koma nan nemnemyo olay waday mangdoldolog ken dakayo. Ikkanyo ay kanayon nan oblayo ay pala ken Kristo tay getken tako ay mapaay nan am-in ay ik-ikkan tako ay pala ken siya.

16

Nan Gawiis Ay Maikkan Ay Maipanggep Isnan Olnong

¹ Wada nan bassit pay ay ibagak. Nan maipanggep isnan olnongyo ay pala isnan mapalpaligatan ay mamati id Jerusalem et ikkanyo abes nan kaneg nan inbilinko isnan mamati id Galacia.

² Kinwanik en dinomingo ay men-ited kayo is mabalin ay itedyo signon isnan olnongyo. Isaganayo tapno baken nan omayak issa is men-ol-olnonganyo.

³ Et no omdanak issa et ipaw-itko isnan ipogaw ay talkenyo ay mang-awit ta iyeyda id Jerusalem. Et wada abes nan solat ay ipaw-itko ay mangipagtek ay daida nan inbaak.

⁴ Ngem no esaak makanemnem ya gagawis isnan nemnemko ay sak-en di esa mang-awit isnan maiyey dadat makkey ken sak-en.

Nan Tapina Ay Ibagbagan Pablo Isnan Kombos Nan Solatna

⁵ Nemnemnemek ay omeyak ay menitdo isnan probinsiya ay Macedonia daket pasyalen dakayo.

⁶ Et mabayagak ngata is bassit ken dakayo. Waay makiteek ken dakayo engganay makwas nan pinag-andap. Et gawis no badanganyo sak-en isnan masapolko isnan mangtaynanak ken dakayo.

⁷ Tay adiyak layden ay pasyalek dakayo id wani dat siasiawayan et kedeng. Nodi kayatko ay mabayagak is bassit no ipalobos Kristo sak-en ay mang-ikkan.

⁸ Ngem menteteeak id isna Efeso engganay omdan nan fiesta ay makwani en Pentecostes

⁹ tay wada nan gawis ay somya id wani ay men-itdowak isna ay olay adoado nan mang-ap-apos ken sak-en.

¹⁰ No omey si Timoteo ken dakayo, sanggiliyenyo ay gawis tay ib-ak siya ay men-ob-obra isnan Apo tako ay si Kristo.

¹¹ Isonga lispitowenyo siya ay gawis. Ikkanyo nan gawis ken siya tapno mengasing ken dakayo isnan komaanana ay somagong ken sak-en tay sesed-ek siya ya nan iib-ana ay bebsat tako ta dengngek nan ibagana.

¹² Si Apolos ay esay besat tako et inbagak ken siya en kakakakayatko no makkey siya isnan iib-a tako ay mamati ay mangpasyal ken dakayo. Ngem adina layden ay omey id wani. Awnit omey no waday wayana.

¹³ Isnan mangsolsolotanyo ken Kristo et makailanyo ta maitoloy ay osto nan pammatiyo. Am-amid kayo pomigsa koma ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios. Adi kayoomegyat ay mangsolot ken siya olay naligat.

¹⁴ Ya isnan am-in ay ikkanyo et ipailayo nan gawis ay layad.

¹⁵ Bebsatko, getkenyo da Estefanas ay sinbaey ay daida nan damodamo ay mamati id Acaya. Et isdin damo enggana id wani adoado nan badangda isnan iib-ada ay mamati.

¹⁶ Kanak en patiyenyo koma nan kankanananda ya nan kankanan abes nan tapin di ipogaw ay kaneg todi nan ik-ikkanda.

¹⁷ Pilmi nan gasingko isnan inmaliyan da Estefanas ken Fortunato yas Acaico tay naksayan nan iliuko ken dakayo gapo ken daida.

¹⁸ Pinagasingda sak-en ay kaneg nan nangipagasinganda ken dakayo. Lispitowenyo ay gawis nan ipogaw ay kanegda.

¹⁹ Gapo isnan maitatapiyan tako am-in ken Kristo et menpakomosta nan ipogaw isnan kasimbasiyan isnan il-li ay probinsyan di Asia ken dakayo. Am-amid nan pakomoston da Akila ken asawana ay Priscila ya nan am-in ay madagdagop isnan baeyda ay mensolo isnan maipanggep ken Apo Dios.

²⁰ Olay nan am-in ay mamati isna et kananda en gawis koma nan biyagyo. Ipailayo nan pananglispitoyo ya nan men-asilayadanyo no men-asiila kayo.

²¹ Isnan inpasolatko ay naay et sak-en nan nangitoloy ay nangisolat isnan kombosna.

²² Nan kayatko et omali koma ay dagos si Kristo. Nan aginpatati ay maid polos

layadda ken Kristo et awnitda madosa ay eng-enggana.

²³ Sapay koma ta likliknaenyo nan badang ya layad nan Apo tako ay si Jesus.

²⁴ Wada ken dakayo am-in ay mamati nan layadko abes. Siya na nan kombos nan insolatko isna.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo Isnán Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnán Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo isnan iCorinto et insolatna isnan timpo ay naligatana ken daida tay nasokat nan nemnem nan tap-in di iCorinto ken siya. Nan tap-in di mamati isdi et wada nan ngawi ay inbagbagada ay maipanggep ken Pablo ngem baken kadi tet-ewa. Ngem olay no siya di nan inik-ikkanda et inpailan Pablo kayet nan pilmi ay anosna ay mangses-eed isnan menbabawiyanda. Et isnan nangbasaanda isnan solatna, ninbabawida ay tet-ewa. Isonga dadama nan gasing Pablo.

Isnán login nan solat et ibagbagaan Pablo nan gawis ay nemnemna ken daida. Iyissipikalna nan gapo ay pilmi nan nangsagitanan ken daida isnan nang-iyawanda ya nang-ap-aposanda ken siya. Danat ibaga nan dadama ay gasingna tay gapo isnan nangislataan ken daida et ninbabawida ya ginmawis nan nemnemda kasin ken siya.

Nan esa ay inbagana isnan mamati isdi et men-olnongda koma is badangda isnan mamati id Judea ay makasapol is badang. Isnán kombos nan solatna et inbagan Pablo nan kalintegana ay men-apostolis tay wada nan ipogaw id Corinto ay aped mangmangwani en daida nan tet-ewa ay apostolis ay nangatngato mo si Pablo dapay baken kadi tet-ewa. Isonga inpagtek Pablo nan tet-ewa.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-11

Nan nemnem Pablo isnan mamati id Corinto 1:12-7:16

Nan maited ay badang isnan mamati ay makasapol id Judea 8:1-9:15

Nan nangpaneknekan Pablo isnan kalebbengana ay men-apostolis 10:1-13:10

Kombos nan solat 13:11-14

Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et aboloyan abes Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo Dios. Mensolatak ken dakayo ay mamati id issa Corinto ya nan am-in ay ipogaw Apo Dios isnan probinsiyayo ay Acaya.

² Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, nan layad ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Ama tako ay Apo Dios yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Si Apo Dios Nan Mangbadbadang Isnán Ipogaw Ay Mapalpaligatan

³ Dayawen tako si Apo Dios ay Aman Apo Jesu Kristo ya Diosna tay dadama ay maseg-ang ken datako danapay ay-ayowen datako isnan am-in ay ligat.

⁴ Liwliwalena datako tapno getken tako abes nan ikkan tako ay mangliwliwaliw isnan iib-a tako ay mapalpaligatan. Mabalin ay badangan tako daida gapo isnan inadal tako ay badang Apo Dios ken datako.

⁵ Owen, tay nan kaad-adon nan mapalpaligatak ay kaneg din napalpaligatan Kristo et siya nan kaad-adon nan badang Apo Dios ken sak-en gapo isnan maitatapiyak ken Kristo.

⁶ Isonga olay no mapalpaligatan kami isnan mangibagbagaanmi isnan gawis ay damag tay menpaay ken dakayo tay siya di nan mabadanganyo ya maisalakananyo. Et nan mangliwliwaliwan Apo Dios ken dakami isnan ligat et siya nan mangtekanmi ay mangliwliwaliw ken dakayo isnan ligatyo tapno mabalin ay anansanyo.

⁷ Isonga maid danagmi ken dakayo tay getkenmi ay no mapalpaligatan kayo ay kanegmi et badangan Apo Dios dakayo gedan ay kaneg nan mangbadbadangana ken dakami.

⁸ Wada nan ibagak bebsatko, tay laydek ay getkenyo nan inommat ken dakami isnan il-ili id Asia. Dadama nan napalpaligatanmi isdi. Isonga kanak en adi kami makaitpe isnan mendalagsen ay ligat.

⁹ Tay isnan nemnemmi et waay siya di nan timpo ay mateyanmi. Ngem inommat di ta baken nan awakmi is talkenmi nodi si Apo Dios ay makabael ay mangtago isnan matey.

¹⁰ Et tet-ewa ay insalakana dakami ta adi kami matey. Et getkek abes ay itoltoloya ay mangisalakan ken dakami isonga dadama nan talekko ken siya.

¹¹ Et nan lowaloyo pala ken dakami nan esa ay mangbadang ken dakami. Et isnan mangsongbatan Apo Dios isnan lowalon nan adoadao et maadoado abes nan mangdayaw ken siya ay men-iyaman isnan gawis ay badangna.

Inbagan Pablo Nan Gapo Ay Sinokatana Nan Nemnemna

¹² Men-gasing kami ay mangwani en maid polos getkenmi is inikkanmi is ngawi isnan ipogaw, am-amet ken dakayo. Ostotoo nan inik-ikkammi ya maid polos kampot is wada isnan nemnemmi tay si Apo Dios nan nagapowana. Isnán am-in ay ik-ikkammi et baken nan silib di ipogaw is magapgapowana nodi nagapo

isnan badang Apo Dios isonga makaikkan kami isnan ostoosto.

¹³⁻¹⁴ Magtek ay maid kampot isnan nemnemmi tay maid sinalinammi isnan am-in ay insolatko ken dakayo tay nalaka ay mabasa ya maawatan. Sapay koma ta nan bassit ay getkenyo id wani ay maipanggep isnan oglami et namnamaenmi ay awnit mataptapiyan enggana ay omdan nan agew ay kasin omaliyan Kristo tapno awnit maipaliso nan gasingyo ken dakami isnan gasingmi ken dakayo.

¹⁵⁻¹⁶ Gapo tay namnamaek ay mengasing kayo ken dakami et ninemnemko en gawis no dinmag-os kami koma isnan kad-anyo isnan inmayanmi id Macedonia dakamit kasin domag-os isnan somagonganmi. Kayatko no mamindowa ay ilaeunmi dakayo tapno mamindowa ay mabadangan kayo. Et isnan komaanak ay omey id Judea gawis no bomadang kayo.

¹⁷ Waay kananyo ngen en no kaneg todii nan kayatko aytay dan egay natongpal? Ay kananyo ngen en nalaka ay masokat nan nemnemko gapo tay egayak tinongpal nan omayak ken dakayo? Ngem adiyak koma kanan en adiyak matalek ay ipogaw ay kaneg nan ipogaw ay maid nemnemna ken Apo Dios ay mangwani en Owen dat nalaka ay sokatana nan nemnemna.

¹⁸ Tay baken tet-ewa di. Tay tet-etet-ewa nan ibagbagami ken dakayo ay kaneg nan katet-ewan nan kankanan Apo Dios.

¹⁹ Tay nan Anak Apo Dios ay si Jesu Kristo ay inbagbagami ken da Silas yas Timoteo ken dakayo et adi polos masokatan nan kankanan am-in.

²⁰ Et siya nan natongpalan nan am-in ay inkalin Apo Dios ay maipanggep isnan mangisalakan isnan kaipoipogaw. Isonga gapo ken Kristo, oowenan tako nan katet-ewan nan inkalin Apo Dios et siya nan esay madaydayawana.

²¹ Et si Apo Dios nan mangipapapigsa ken datako isnan mangsolsolotan tako ken Kristo. Pinilina datako ay menbalin is ipogawna ay mang-ikkan isnan obla ay pala ken siya.

²² Intedna nan Ispirituna ken datako ay kailasinan nan maitatapiyan tako ken siya. Et gapo isnan kawadan nan Ispirituna ken datako getken tako ay tongpalena nan am-in ay awnitna ited ken datako.

²³ Ngem ibagak id wani nan gapo ay egayak inmey id issa ay mangpasyal ken dakayo. Egayak inmey tapno maagtan kayo is waya ay mangibabawi isnan basbasolyo ta adi masapol ay dosaek dakayo. Getken Apo Dios ay tet-ewa di.

²⁴ Ngem baken na is kayatko ay kanan ay pilpiltenmi dakayo maipanggep isnan

pammati tako ken Kristo tay osto nan pamatiyo. Ngem laydenmi ay mangbadang ken dakayo isnan mangsolsolotanyo ken siya tapno matapiyan nan gasingyo.

2

¹ Owen, tet-ewa di. Egayak inmey tay epdasko ninemnem ay adiyak layden ay mangipaseg-ang kasin ken dakayo.

² Tay maid mangpagasing ken sak-en no baken dakayo. Et adi mabalin ay pagasigenyo sak-en no menseseg-ang kayo.

³ Isonga siya di nan gapo ay ninsolatak omona ken dakayo. Inikkak di tapno ibabawiyo koma nan ngawi tapno adi mensakit nan nemnemko gapo ken dakayo no omeyak issa. No mabalin koma et dakayo nan mangipagasing ken sak-en. Tay matatiyak en no men-gasingak et men-gasing kayo abes.

⁴ Isonga isnan ninsolatak et nin-ayos nan agak gapo isnan dadama ay seg-angko. Ngem egayak ninsolat ay mangipaseseg-ang ken dakayo nodi ninsolatak tay kayatko ay ipaila nan pilmi ay layadko ken dakayo.

Masapol Ay Mapakawan Nan Nakabsol

⁵ Nan binmasol issa et bakenak is nasakitan nodi dakayo. Ngem baken kayo am-in is nasakitan. Kanak en baken kayo am-in tay adiyak layden ay paam-ameden nan kadagsen nan basol nan binmasol.

⁶⁻⁷ Isonga id wani omanay nan nangdosaan nan adoado ken dakayo ken siya. Isonga teknenyo nan nemnemyo ta pakawanenyo ya pagasingenyo siya tapno adi palalo ay menseseg-ang gapo isnan baina.

⁸ Pangaasiyo ta kasinyo ipaila nan layadyo ken siya.

⁹ Tay nam ninsolatak ken dakayo et tapno mapaneknekan no managpati kayo.

¹⁰ Isonga kanak en nan pakawanenyo et pakawanek abes. Tay no waday masapol ay mapakawan et pakawanek tapno mabadangan kayo abes et getken Kristo ay tet-ewa nan kankanan.

¹¹ Tay adiyak layden no tongpalenyo si Satanas ay mangkayat ay bomasol kayo tay getken tako ay siya di nan oblana.

Nan Oblan Da Pablo Et Nan Mangibagagaanda Isnan Maipanggep Ken Kristo

¹² Itoloyko ay ibaga nan inmayak id Macedonia. Isnan inomdanak id Troas ay mangibaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo et gawis nan wayak ay men-itdo ay men-obla ken Apo Jesus.

¹³ Ngem gapo tay egayak inila nan gayyemko ay si Tito et nadanaganak ay pilmi. Isonga tinaynak nan gagayyemko

ay mentetee isdi ta itoloyko ay omey id Macedonia.

¹⁴ Idi dinatngak siya et gawigawis nan inbagana ken sak-en isonga pilmi nan nangdayawak ken Apo Dios. Daydayawek siya tay isnan maitatapiyanmi ken Kristo et si Apo Dios nan Apomi ay mangipangpango ken dakami tapno am-in ay omay-ayanmi et osalena dakami ay mangibaga isnan gawigawis ay damag.

¹⁵ Men-galalasing si Apo Dios ken dakami gapo isnan mangibagbagaanmi ken Kristo. Et si Kristo ay ibagbagami et wada nan ipagpagtekna isnan am-in ay ipogaw ay omay-ayanmi ay mamati wенно adi mati.

¹⁶ Nan mangpati isnan kananmi et laydenda ay mangdenge isnan ibagbagami tay siya nan maagtananda is biyag ay maid patenggana. Ngem nan adi mamati ay adi masalakan et ahyanda ay mangdenge tay siya di nan mangtekanda ay awntida madosa ay eng-enggana. Isonga gapo tay napatepateg nan oblami kanak en maid ipogaw is maibagay ay mang-ikkan.

¹⁷ Ngem makaikkan kami tay inpaikkan Apo Dios ken dakami. Ibagbagami nan kayatna ay maibaga gapo isnan maitatapiyanmi ken Kristo. Maid polos ngawi isnan nemnemmi isnan mang-ik-ikkananmi is dadi tay getkenmi ay iiliaen Apo Dios dakami. Bakenmi kaneg nan adoado ay ipogaw ay men-it-itdo isnan kalin Apo Dios ay nan kalagbowanda et kedeng nan gamgamgamanda.

3

¹ Ay sino nan nemnemnemyo ay maipanggep ken sak-en gapo isnan kinkinwanik? Ay kananyo en men-et-etekek? Ay masapol ay waday ipailami is solat is nagapo isnan teken ay ipogaw ay mangpaneknek isnan kagawis nan ogalimi? Wenko masapol ay waday ipasolatmi ken dakayo ta ipailami isnan ipogaw isnan teken ay ili ay omayanmi ay men-itdowan? Siya di nan ik-ikkan nan tapin di ipogaw ngem adi masapol di ken dakami

² Tay dakayo nan kinasolatmi ay mangpaneknek ay tet-ewa nan ibagbagami tay mamati kayo gapo isnan oblami. Getkek ay tet-ewa di. Et nalaka ay getken nan tapin di ipogaw gedan.

³ Mail-ila isnan ik-ikkanyo ay nagapo ken Kristo nan pammatiyo et dakami nan inosala ay nangibaga isnan pinatiyo. Bakenyo kaneg nan tet-ewa ay solat ay tinta nan naisolat nodi nan Ispiriton Apo Dios ay naleleng-agam ay Dios nan nangisolat. Et baken nan nadadapig ay bato ay kaneg nan naisolatan nan linteg Moses is nangisolata nodi isnan nemnemyo ay mamati.

⁴ Mabalin ay kanak en ostoosto nan ikikanmi tay si Apo Dios nan talkenmi ay bomadbadang gapo tay maitatapi si Kristo ken dakami.

⁵ Tay getkenmi ay maid mabalin is ikkanmi is osto no kedkedeng nan awakmi is talkenmi. Nodi nan gapo ay makaikkan kami isnan ikkanmi et gapo tay badbadangan Apo Dios dakami.

⁶ Tay an-anayana nan kabaelanmi ay mangibaga isnan balo ay nakitolagana. Nan naay ay nakitolagana et baken kaneg nan damdamo ay naisolat ay linteg ay inbagan Apo Dios ken Moses. Nodi nan Ispirito Santo nan mangipagpagtek. Tay nan damo ay naisolat ay linteg et dosa ay maid patenggana nan itedna tay maid makasolot. Ngem nan ited nan Ispirito Santo et biyag ay maid patenggana.

Nan Balo Ay Tolag Et Siya Nan Kagawisan

⁷⁻⁸ Wada pay nan ibagak isnan nateknan nan nakitolagan Apo Dios isnan lintegna. Nan linteg ay naisolat isnan bato et naila isdi nan kinangaton Apo Dios. Ya olay si Moses ay nang-itedana et similang ay pilmi nan angasna gapo isnan naisag-enana ken siya. Et olay mamam-aid nan silangna, adi kayet makaila nan Judio ken siya tay nasilida. Isonga no naila nan kinangaton Apo Dios isnan linteg ay nangited isnan teley, ay baken am-am-amed nan kail-an nan kinangaton Apo Dios isnan ik-ikkan nan Ispiritona ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana?

⁹ Owen, tay no maila nan kangaton Apo Dios isnan linteg ay mang-ited isnan dosa ay maid patenggana et am-am-amed nan mailaan nan kangatona isnan balo ay nakitolagana ay mang-ited isnan gawis ay pangilaana isnan kaipoipogaw ta makteeda ken siya ay eng-enggana.

¹⁰ Minaid nan kagawis nan nakitolagan Apo Dios nan kagawis nan linteg ay inmona.

¹¹ Tay no maila nan kangaton Apo Dios isnan nalaka ay mamaid, am-am-amed nan kail-an nan kangatona isnan maid patenggana.

¹² Gapo tay getkenmi ay kaneg todinan pateg nan patpatiyenmi et maid salinanmi isnan mangibagbagaanmi isnan am-in isnan nakitolagan Apo Dios ay maipanggep ken Kristo.

¹³ Bakenmi kaneg si Moses ay nangsalin isnan angasna tapno adi ilaeen nan Judio nan mamaidan nan silang nan angasna.

¹⁴ Ngem san deeyda ay Judio et menkenteg nan oloda. Olay nan Judio id wani ay timpo no basaenda nan insolat Moses id

kasikasin et kaneg nasasalinan nan nemnemda tay adida maawatan nan tet-ewa ay kayat Moses ay ibaga. Kedkedeng nan mangtekanda ken Kristo is mabalin ay maawatanda.

¹⁵ Owen, tet-ewa sa tay olay id wani no mabasa nan linteg Moses et kaneg wada nan mangsasalin isnan nemnemda.

¹⁶ Ngem no mamatida ken Kristo et makaan nan mangsasalin isnan nemnemda.

¹⁷ Tay si Kristo nan Ispirito Santo ay mentete isnan mamati. Et siya nan mangwaya isnan mabab-aan nan ipogaw isnan linteg ya isnan ngawi ay maikkan.

¹⁸ Isonga getken tako ay ostoosto nan tettewa ay maipanggep ken Kristo ya nan kanganatona tay nakaan nan nangsasalin isnan nemnem tako. Isonga gapo isnan mangil-ilaan tako ken siya et gomawgawgawis tako engganay maipaliso tako ken Kristo. Et si Apo Jesus ay Ispirito Santo nan mangik-ikkan is dana.

4

Nan Ogalin Nan Mang-it-itdo Isnau Gawis Ay Damag

¹ Gapo tay nan gawigawis ay kaneg todii nan ibagbagami et maid polos egyatko ay mangibaga ay olay no mapalpaligatak. Et maid teken is nagapowan nan kalebbenganmi ay mang-ikkan no baken nan layad ya seg-ang Apo Dios.

² Isonga inadyanmi ay mang-ikkan isnan kababain ay mangbabain isnan ipogaw no magtek. Adimi siksikapan nan kaipoipogaw. Maid soksokatanmi isnan kankanan Apo Dios nodi kedeng nan tettewa is ibagbagami. Et siya dadi nan ikikanmi ay mangpaneknek isnan ipogaw ay maid ngawi isnan nemnemmi. Et getken Apo Dios ay tet-ewa di tay iiliaena dakami.

³ Ngem wada nan kasasalinan nan gawis ay damag ay ibagbagami et kedkedeng isnan adi mamati ay awnit madosa ay engengga.

⁴ Nan gapo ay adida mamati et gapo tay kinowap Satanas ay apon nan ipogaw isnan batawa nan nemnemda tapno adida getken nan kagawis nan damag ay mangipaila isnan kangaton Kristo ay mangipaila isnan kaneg Apo Dios.

⁵ Tay nan ibagbagami et baken nan awakmi nodi si Jesu Kristo et siya nan Apo ay inbaan Apo Dios. Et kanegmi nan baa ay men-ob-oblia ken dakayo ay pala ken Kristo.

⁶ Tay si Apo Dios ay nangboliw isnan mangsilsilaw isnan menbolinget et siya gedan nan nangtanggew isnan nemnemmi

ta ipailana nan kanganatona ay il-ilaen tako ken Kristo.

Intalek Apo Dios Nan Kabanolan Ay Maitdo Isnau Aped Ipogaw

⁷ Nan gawigawis ay damag ay intalek Apo Dios ken dakami tapno ibagbagami et siya nan kabanolan. Ngem ken datako ay ipogaw ay atiatik nan pategna ay kaneg nan banga ay atiatik nan banolna nan nangitalkana tapno magtek ay nan kabaelana ay maid polos naiyisowana nan maggapowan nan kabaelan nan ipogaw ay mang-ikkan isnan naitalek ken daida.

⁸ Tay adoado nan mapalpaligatanmi ngem namnamaenmi ay mamaid. Namin ado ay magogolo nan nemnemmi ngem egay naam-amas.

⁹ Palpaligaten nan ipogaw dakami ngem wawawawada si Apo Dios ay bomabdarang ken dakami. Nganngani ay pateyenda dakami ngem naibaliwan kami.

¹⁰ Sasasagangenmi nan kateyanmi ay kaneg nan inommat ken Jesus ngem gapo isnan badangna ken dakami et daan kami ay matatago. Isonga siya nan mangpaneknek ay daan ay matatago si Jesus.

¹¹ Tet-ewa nan kinwanik tay isnan matatagowanmi et kanayon ay wada nan ommat ay nganngani ay mateyanmi gapo isnan pammattimi ya nan oblami ay pala ken Kristo. Om-ommat di tapno mailila nan manakabalin ay biyag Kristo ken dakami ay aped ipogaw ay maid kabaelana.

¹² Owen, tet-ewa nan mapalpaligatanmi ay pilmi ngem gawis di tay siya nan gapo ay matagotago kayo ay eng-enggana ken Apo Dios.

Awnit Masokat Nan Sigod Ay Awak Di Ipogaw Is Balo

¹³ Isonga olay no mapalpaligatan kami et itoltoloymi kayet ay mangibaga isnan maipanggep ken Apo Dios tay paliso nan pammattimi isnan pammattin nan esay ipogaw id kasikasin ay nangwani en, "Pattatiyek nan kankanan Apo Dios isonga ibagbagak."

¹⁴ Tay getkenmi ay si Apo Dios ay nangtago ken Apo Jesus et awnitna tagowen dakami gapo isnan maitatapiyanmi ken siya. Awnitna alaen datako am-in ay matati ay mangitapi ken siya isnan kad-ana.

¹⁵ Isonga am-in ay ligat et it-itpemi gapo isnan mangbadbadanganmi ken dakayo. It-itpemi nan ligat tapno omadoado nan ipogaw ay mangtek isnan layad Apo Dios. Isonga omadoado abes nan men-iyaman ken Apo Dios et siya dadi nan esay masyarakat.

¹⁶ Isonga adi kami somadsadot ay mangabaga is dana. Tay olay no komap-kapkapsot nan awak tako et inagew ay pomigpigsga nan biyag ay wada ken datako ay adi katkatkatey.

¹⁷ Isonga olay no liklikaen tako nan ligat et olay tay siasiawayn. Tay isaganan gedan nan ligat datako isnan gawigawis ay awnit tako ganaben ay maid patenggana.

¹⁸ Tay nan kanayon ay wada isnan nemnemmi et baken nan mail-ila isnan batawa ay gamgamgaman nan kaipoipogaw nodi nan wada id daya ay awnit ganaben nan mamati nan nemnemnemenmi. Tay nan mail-ila et wada nan patenggada dapay nan adi kaila et maid patenggada.

5

¹ Tay getken tako ay olay matey nan sigod ay awak et wada nan balo ay awak ay ited Apo Dios ay naitken isnan awak tako tay nan balo ay awak et adi katey ya id daya nan menteteana.

² Isnan matatagowan tako isnan naay batawa et naligaligat nan biyag tako isonga kayat tako ay pilmi ay siya dat maisokat nan balo ay awak

³ tapno waday awak tako is mentean nan ab-abiik tako ay dagos no taynan tako nan awak tako ay sigod.

⁴ Tet-ewa nan kinwanik tay naligaligat nan biyag tako id wani. Adoadu nan madanagan tako. Ngem adiyak kanan en kayatko ay matey ta taynak nan sigod ay awakko nodi nan kayatko et ta maisokat nan balo ay awak ay adi katkatey isnan sigod.

⁵ Et si Apo Dios nan nangisagana ken datako ay mangganab isnan balo ay awak ya intedna nan Ispirituna ay mentetee ken datako ay mangpanpaneknek ay awnit tako maagtan.

⁶ Isonga gapo tay wada nan Ispiritu Santo ken dakami adi kami madanagan. Getkenmi ay maiyaddawi kami ken Apo Jesus id daya isnan naay kadaanmi isnan naay batawa.

⁷ Ngem olay tay nan pammati tako nan napateg ay olay adi tako iilaen.

⁸ Isonga men-gasing kami kayet. Ngem gag-awis no taynanmi nan awakmi tapno makitee kami ken Apo Dios id daya.

⁹ Ngem olay nan kadaanmi wenco nan makiteanmi ken siya et nan mangipagasiganmi ken siya met laeng nan kapatgan ken dakami.

¹⁰ Tay am-in tako et awnit banagen Kristo datako tapno ganaben tako nan inik-ikkan tako no gawis wenco ngawi.

Gapo Isn Nan Inikkan Kristo Et Wada Nan Somya Isn Nan Ipogaw ay Menbalin Is Gayyem Apo Dios

¹¹ Isonga gapo tay getkenmi ay kaegyayt nan menbanagan Kristo, siya nan mangipakpakanmi ay mang-awis isnan ipogaw tapno patiyenda dakami. Getken Apo Dios ay maid ngawi isnan nemnemmi isnan men-it-itdowanmi. Et sapay koma ta getkenyo abes.

¹² Adiyak menpangangato isnan nangwaniyak is dadi. Nodi ibagak nan tet-ewa tapno adi kayo polos mababin ay mangsalaknib ken sak-en isnan mangdeldelaw ken sak-en. Baken nan tet-ewa ay gawis ay nemnem is napateg ken daida nodi nan mamaila ay maid pategda ken Apo Dios nan patpatgenda.

¹³ Ngem nan nemnemmi et baken kaneg nan nemnemda. Tay no kanan nan tapin di ipogaw en matawtawaw kami et olay tay pala ken Apo Dios nan am-in ay ik-ikkanmi. Wenco no kanan nan tapina en ostooosto nan nemnemmi et mabalin abes tay pala ken dakayo abes nan oblami.

¹⁴ Olay kompolmi nan kakananda tay nan tet-ewa et nan mangtekammi isnan pilmi ay layad Kristo nan gapo ay ik-ikkanmi nan oblami. Tay getkenmi ay linak-am nan esa nan tetey ay pala isnan am-iam-in. Isonga am-in ay ipogaw et kanegda naitapi abes ken Kristo ay natey isnan nateyana.

¹⁵ Natey si Kristo ay pala isnan am-in tapno isnan matatagowan tako et adi tako ipaon-on-ona nan kayat tako. Nodi nan kayat Kristo ay natey dat kasin matago ay pala ken datako nan paon-on-onaen tako.

¹⁶ Isonga isnan nemnemko baken nan maiila ay napateg isnan ipogaw ay adi mamati is gapo ay kanak en gawigawis nan ipogaw. Nodi nan ostooosto ay wada isnan nemnem di ipogaw nan gapo ay gawisda wenco baken. Ngem nan nemnemko id kasin ken Kristo et kaneg nan nemnem nan adi mamati. Ngem nasokat et id wani.

¹⁷ Tay nan ipogaw ay maitatapi ken Kristo et kanegda ninlopton tay binmalu nan nemnemda isnan nangtaynananda isnan sigod ay ogalida.

¹⁸ Nan balo ay nemnem et nagapo ken Apo Dios tay kinaana nan mangsolsolin ken datako ken siya gapo isnan inikkan Kristo. Danat italek ken datako nan omayan tako mangibagbaaan isnan inikkana tapno getken nan ipogaw ay naimad nan mangsolsolin ken daida isnan maitapiyanda ken Apo Dios.

¹⁹ Ibagbaga tako ay si Kristo nan kadan nan somya ay mangpakawan Apo Dios isnan basbasol di ipogaw tapno waday somya ay gayyemena daida. Siya dana nan

intalek Apo Dios ken datako ay omey tako ibagbaga.

²⁰ Isonga dakami nan kinatopek Kristo ay mangipagtek isnan kayatna ay ipagtek. Isonga as-asogannmi dakayo ta adiyo itoloy ay mang-adi ken Apo Dios ta makiinawat kayo ken siya. Tay aw-awisen Apo Dios dakayo isnan ibagbagami.

²¹ Tay inpaalina si Kristo ay maid polos basolna ta siya nan manglak-am isnan basbasol tako. Inikkana di tapno waday somya ay maitapi tako ken siya isnan kinagawisna gapo isnan maitatapiyan tako ken Kristo.

6

¹ Isonga gapo tay maitatapi kami ken Apo Dios ay makiob-obla isnan oblana kanak en mensilbi kayo koma ken Apo Dios ta maaay nan nangdawatanyo isnan inikkana ay mangisalakan ken dakayo.

² Tay awnit komombos nan timpo ay badangan Apo Dios nan kaipoipogaw. Kaneg nan mangwaniyan Apo Dios id kasikasin en,

"Wada nan osto ay timpo ay mangdedeng-gak isnan lowaloyo ya wada nan osto ay timpo ay mangbadangak ay mangisalakan ken dakayo."

Siya di nan kinwanina. Isonga kanak en menpababang kayo ken siya id wani tayaan nan timpo ay mangisalakana isnan mamati ken siya. Tay adi tako getken nan komombosana.

Nan Ligat Ay It-itpen Da Pablo Nan Mangipaila Ay Si Apo Dios Nan Nangibaa Ken Daida

³ Isnan men-ob-oblaanmi ay pala ken Apo Dios et maid ik-ikkanmi is mabalin ay delawen nan kaipoipogaw tapno maid lasonda ay mang-adi isnan ibagbagami.

⁴ Nodi isnan am-in ay ikanmi et ipaililami ay baan Apo Dios dakami. Mail-ila isnan mang-an-anosanmi ay mang-it-ipa isnan am-in ay ligat ya kaeegyat ay ommommat ken dakami.

⁵ Inan-anosanmi nan nangpatpatowanda ken dakami ya nan naibal-balodanmi ya nan nangliklikobanda ay mangpatey koma ken dakami ya nan naligat ay oblami. Init-itpemi nan owatmi ya seyepmi.

⁶ Mail-ila ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan kamaid ngawi isnan nememmi ya isnan osto ay mangtekanmi ken siya ya isnan gawis ay nemennya gawis ay ikanmi isnan ipogaw. Mail-ila abes isnan badang nan Ispirito Santo ken dakami ya isnan layadmi isnan ipogaw.

⁷ Inpail-ilami ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan mangibagbagaanmi isnan tet-ewa ya isnan kabaelan Apo Dios ay

wada ken dakami. Nan kanegmi almas et nan kagawis nan ogalimi. Et siya nan osalenmi ay ibanget ya mangsalaknib ken dakami no waday mang-ap-apos.

⁸ Itoltolymi ay mang-ikkan isnan gawis ay olay no maipapangato kami weno ipapagowabda dakami. No iiyawenda dakami weno daydayawenda dakami et adi katken nan ik-ikkanmi. Olay kankanan nan tapin di ipogaw en agin-iisolo kami ngem nan ibagbagami et tet-ewa.

⁹ Isnan nemnem di tapin di ipogaw et maid paaymi ngem getken nan tapina nan tet-ewa ay maipanggep ken dakami. Matmateyan kami ngem ilaenyo et daan kami kayet. Nadosdos kami ngem baken sobla tayo osto ay men-gawisanmi.

¹⁰ Wada nan mangipaseseg-ang ken dakami ngem egay makak-aan nan gasingmi. Kodokdo kami ngem pabak-nangenmi nan adoado ay ipogaw isnan gawis ay magapagapo ken Apo Dios. Maid gamengmi isnan batawu ngem maiwed abes bakenmi gameng tay maitapi kami ay makikwa isnan kowan Ama tako id daya.

¹¹ Ilaenyo ay iCorinto, maid egayak inbagia ken dakayo ya pilmi abes nan layadko ken dakayo.

¹² Baken kami is maid layadna ken dakayo nodi dakayo nan maid layadna ken dakami.

¹³ Isonga mensobalit kayo ta manglayad kayo tay dakayo nan kanegko an-ak.

Masapol Ay Adi Maipalpaliso Nan Matati Isnan Adi Mamati

¹⁴ Nan esay ibilinko ken dakayo et adi kayo makias-asawa weno makisossoso isnan adi mamati ay ipogaw. Tay sino ngen nan men-isowan nan ostoosto ay maikkan isnan ngawi? Kaneg na nan adi menisowan nan pat-a isnan bolinget.

¹⁵ Kaneg abes da Kristo ken Satanas et maid men-isowanda. Isonga maid abes men-isowan nan mamati ken Kristo isnan adi mamati.

¹⁶ Ayke maibagay no maitapi nan sinang didios isnan mentetean Apo Dios? Adi adi. Isonga siyang na ken datako. Adi kabalin ay matapiyan tako is ngawi tay datako ay mamati nan mentetean nan naleleng-agam ay Dios. Kaneg nan kinwanin Apo Dios en, "Awnitak menteet ken daida. Sak-en nan Diosda ya daida nan ipogawko."

¹⁷ Isonga kankanan Apo Dios en, "Taynanyo nan am-in ay ngawi. Adi kayo maipalpaliso ken daida. Am-in ay baken nadalos ken sak-en et adiyo sagsag-enen. No kaneg todi nan ik-ikkanyo et dawatek dakayo ay omali ken sak-en.

18 Et sak-en nan Amayo ya dakayo nan an-akko."

Siya dadi nan kinwanin nan kangatowan ay Apo.

7

¹ Gagayyemko, gapo tay keg da todi nan inkalin Apo Dios ken datako et kaanen tako koma nan am-in ay ngawi ay maikikan ya ngawi ay nemnem. Ipakat tako ay pagawgawisen nan ogali tako engganay maanay gapo isnan mangpatpatgan tako ken Apo Dios.

Nan Layad Pablo Isnán iCorinto

² Kasinko kanan en pangaasiyo ta mengasing kayo ken dakami tay maid ngawi is inikkanmi ken dakayo. Maid inpaíl-ilami is ngawi ay ogali is mangipangawi ken dakayo ya maid siniksikapanmi.

³ Egayak kinwani na ay mangipabasol ken dakayo. Tay tet-ewa nan kinwanik en laylaydek dakayo. Olay makiteek ken dakayo ay engganay mateyak et mabalin no siya nan kayat Apo Dios.

⁴ Pilmi nan talek ya gasingko ken dakayo. Olay napalpaligatan kami ngem nakaan nan danagmi isnan inmaliyan Tito. Mengalasingak gapo isnan gawis ay inbagana.

⁵ Tay isdin inmayanmi id Macedonia et magogolo ay pilmi nan nemnemmi gapo isnan pilmi ay ligat ay dinatngamni. Napalpaligatan kami isnan mang-ap-apos ken dakami ya isnan dadama ay danagko gapo isnan mangnemnemnemak isnan mamati ay initdowak modaty mamaid nan pamatida.

⁶ Ngem si Apo Dios ay mangipasingsingpa isnan nemnem di madadanagan et kinaana nan danagmi gapo isnan inmaliyan Tito.

⁷ Et baken kedkedeng nan nang-ilaanmi ken siya is nangipasingpa isnan nemnemmi nodi am-amend nan gasingmi isnan gawis ay inbagana ay maipanggep ken dakayo. Tay inbagana nan nangipagasingganyo ken siya ay mangibaga isnan pilmi ay layadyo ay mang-ila ken sak-en ya nan pilmi ay seg-angyo isnan nangipasakitano isnan nemnemko. Inbagana abes ay kayatyo ay ikkan nan inbilinko ken dakayo.

⁸ Isonga id wani maid babawik isnan damo ay solatko ken dakayo olay getkek ay nasaktan nan nemnemeyo is sin-awayan gapo isnan kinwanik. Ngem issan nangisalatak ninbabawiyak tay gintekko ay masakanit kayo.

⁹ Ngem id wani men-galalasingak tay nan nasakitan nan nemnemeyo nan gapo ay tinaynanyo nan ngawi. Tay nan inikkanyo

ay menseg-ang et pinaay Apo Dios. Isonga nabadangan kayo gapo isnan solatko.

¹⁰ Tay nan osto ay seg-ang ay kaneg nan layden Apo Dios et siya nan mangbadang isnan ipogaw ta ibabawida nan ngawi tapno maisalakanda. Isonga maid polos babawiyo isnan ninbabawiyanyo. Ngem nan menseg-angan nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios et maid badang nan menseg-angana nodi iyeyna isnan tetey tay olay menseg-ang et baken nan basbasolna is menseg-angana.

¹¹ Isonga nemnemeyo nan gawis ay inommat gapo isnan seg-angyo ay inpaliknan Apo Dios ken dakayo. Tay naam-amend nan layadyo ay mang-ikkan isnan osto id wani. Palalo ay kayatyo ay mangipaila ay baken ngawi nan nemnemeyo. Inadyanyo ay pilmi nan naibabaianyao ay inikkan nan ib-ayo. Inmegyat kayo modaty madosa kayo. Kayatyo ay pilmi ay men-gasingak ken dakayo kasin. Pilmi nan mang-adadyanyo isnan ngawi tay dinosayo ay osto nan nakabasol. Isnán am-in et inpailayo ay maid polos egayyo esten isnan masapol ay mas-et.

¹² Isonga baken kedeng nan nakabasol wenno nan nasaktan is gapo ay ninsolatak. Nodi am-amend kayo is gapo ay ninsolatak ta ipagtekko ken dakayo isnan pangilaan Apo Dios ay tet-ewa ay laylaydenyo ay mangipagasing ken dakami. Isonga siya dadi nan ginmasinganmi.

¹³ Et am-amend nan gasingmi isnan nangilaanmi ken Tito tay men-galalasing siya isnan nakaanan nan danagna gapo isnan gawis ay inilana ken dakayo.

¹⁴ Esapay omey si Tito ken dakayo et inbagak ken siya nan adoado ay gawis ay ik-ikkanyo. Danat ilaeen ay tet-ewa isonga egayak nabain isnan kinwanik. Issan am-in ay inbagak ken dakayo et maid polos kampot. Et id wani nagtek abes ay tet-ewa nan kinwanik en gawigawis kayo.

¹⁵ Id wani inmam-amend nan layad Tito ken dakayo no nemnemnemena nan gawis ay inikkanyo ay nangidnge isnan inbagbagana. Inmegyat kayo ay adi mangtongpal isnan am-in ay inbagbagana.

¹⁶ Isonga men-galalasingak id wani tay getkek ay mabalin ay talkek dakayo ay mang-ikkan isnan ostoosto.

8

Nan Maipanggep Isnán Badang Isnán Makasapol

¹ Bebsatko, laydek ay getkenyo nan gawigawis ay inikkan nan mamati isnan probinsiya ay Macedonia gapo isnan nangbadbadangan Apo Dios ken daida.

² Tay olay pilmi nan mapalpaligatanda ya dadama nan kakododa ngem gapo isnan pilmi ay gasingda ken Apo Dios adoadonan intedda ay badangda isnan iib-ada.

³ Gapo tay kayatda ay ikan et ad-ado nan intedda mo nan nabay-an ay masapolda.

⁴ Maid nangibagbaga ken daida ay masapol ay men-itedda nodi daida nan nangwani ken dakami en, "Pangaasiyo ta maitapi kami ay bomadang isnan iib-a tako ay mamati id Judea ay makasapol isbadang."

⁵ Et ad-ado nan intedda mo nan wada isnan nemnemmi ay ikkanda. Tay sadapay men-ited is badangda et intalekda on-onan biyagda ken Apo Dios. Dadat italek abes ken dakami tay getkenda ay siya nan layden Apo Dios ay ikkanda.

⁶ Isonga inbagami ken Tito ay nangipalogi ken dakayo ay men-ited is badangyo ta kasin omey issa ta badangana dakayo ay mangikwas isnan epdasyo inlogi id kasin.

⁷ Gwigawis koma no wedwedaenyo nan itedyo ay badangyo isnan kodokdo ay kaneg nan kawedwedan nan pammatiyo, nan osto ay mangtekanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo, nan laingyo ay mang-itdo is dana, nan mangtongtongpalanyo ken Jesus ya nan pilmi ay layadyo ken dakami.

⁸ Egayak bilinen dakayo ay men-ited ngem kinwanik dadi tay kayatko ay ipasagid nan inikkan nan iMacedonia tapno maila nan kinatet-ewan nan layadyo.

⁹ Tay getkenyo nan kaneg nan layad Jesu Kristo ay Apo tako ay mangbadang ken datako. Tay olay siya nan kangatowan ay kakwa isnan am-in ngem tinaynana am-in dadi isnan ninbalinana is ipogaw gapo isnan layadna ken datako. Inikkana di tapno wada nan somya ay maitapi tako ken siya isnan kangatona ay makikwa isnan am-in.

¹⁰ Isonga bagbagaak dakayo ta itoloyyo nan epdasyo inlogi id tew-en. Tay dakayo nan damdamo ay nangnemnem ya damdamo met laeng ay nangilogi isdi.

¹¹ Isonga itoloyyo ay mangikwas ay mented is mabalin ay itedyo tapno maipaliso nan ikkanyo isnan wada isnan nemnemyo.

¹² Tay no tet-ewa ay laydenyo ay mented et men-gasing si Apo Dios ay mangdawat isnan mabalin ay itedyo. Baken nan ad-ado ay adi mabalin ay itedyo is nemnemena.

¹³ Adiyak kanan en badbadbadanganyo nan ib-ayo engganay mapaligatan kayo.

¹⁴ Ngem nan kayatko ay kanan et gawis no nan soblan nan osalenyo nan itedyo ay ibadang ken daida tapno no awnit kayo makolangan et intedda abes nan soblaenda

ay mangbadang ken dakayo. Gawis no kaneg todi nan maik-ikkan tapno palipaliso.

¹⁵ Kaneg nan naisolat id kasin en, "Nan nangsolok isnan inalana et maid nabay-an ken siya dapay nan nang-ala isnan atiatik et inmanay."

¹⁶ Men-iyamanak ken Apo Dios tay impalisona nan nemnem Tito isnan nemnemko ay bomadang ken dakayo.

¹⁷ Nagtek ay tet-ewa na tay epdasna ninemnem ay kayatna ay omey ken dakayo sakpay sootken siya no mabalin.

¹⁸ Ipkayeyni ken Tito nan esay ib-a tako ay mamati ay getkegetken nan ipogaw isnan am-in ay paggimongan di mamati gapo isnan laingna ay mangibagbaga isnan gawis ay damag.

¹⁹ Et siya abes nan pinilin nan mamati isnan tapin di paggimongan ay makkey ken sak-en ay mangtrey id Jerusalem isnan inolnongyo. Ikkanni di tapno am-amend nan madawayan Apo Dios ya tapno ipailami nan gawis ay nemnemmi ay mangbadang isnan kodokdo.

²⁰ Bakenak kedkedeng is mang-ikkan tapno maid somya is mangdelawanda ken dakami ay mangwani en keskesayenmi nan kasipisiping ay ol-olnongenmi.

²¹ Tay baken kedkedeng nan ostoosto ken Apo Dios is laydenmi ay ik-ikkan nodi ikkanni isnan ipogaw abes.

²² Wada nan esa pay ay besat tako ay makkey ken daida ay omey issa. Namin ado ay pinanpaneknek siya et nail-ila ay nagaget siya ay mang-ikkan isnan oblana ken Apo Dios. Et id wani am-amend nan mangkaytana ay mangbadang ken dakayo tay pilmi nan panangtalekna isnan gawis ay ogaliyo.

²³ Isonga si Tito et siya nan ib-ak ay men-oblala ay pala ken dakayo ya nan iibana ay bebsat tako et daida nan kinaawakan mamati isnan tapin di simbaan. Gapo isnan gawis ay ik-ikkanda et madaydayaw si Kristo.

²⁴ Isonga ipailayo nan layadyo ken daida tapno mapaneknek isnan iib-ayo ay mamati isnan tapin di simbaan. Ya tapno getkenda abes ay tet-ewa nan gawis ay inbagak ken daida ay maipanggеп ken dakayo.

9

Itoltoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Maipanggеп Nan Olnong

¹ Getkek ay adi masapol ay bagbagaak dakayo maipanggеп isnan olnong ay maited isnan iib-a tako ay mamati id Judea

² tay getkek ay siya nan kayatyo ay ikan. Isonga inbagbagak dakayo isnan iMacedonia ay mangwani en, "Nan ipogaw isnan

probinsiya ay Acaya et nakasaganada ay bomadang enggana id tew-en." Et gapo isnan inbagak ay maipanggep ken dakayo et adoado nan naitapi ay men-ited is badanga abes.

³ Ngem ipa-eyko san deeyda ay inbagak tapno maila ay tet-ewa nan kinwanik ay maipanggep isnan gawis ay ik-ikkanyo ya tapno isnan omayak issa epdas naisagana nan itedyo ay kaneg san epdasko kinwani.

⁴ Tay no waday iMacedonia is makkey ken sak-en ay omey issa, mabainanak no egay maisagana dakpay kinwani en tet-ewa ay naisagana. Et bakenak kedkedeng is mabainan nodi olay dakayo gedan.

⁵ Isonga ninemnemko en gawis no omeyda omona tapno epdas maisagana nan inkaliyo sakpay omdan issa. Tay no keg todi nan ikkanyo et maila ay nan gasingyo nan magapowan nan itedyo ay adi kayo mapilit.

⁶ Nemnemnyo pod na. No atiatik nan is-ek nan ipogaw atiatik abes nan apitena. Ngem no adoado nan is-ekna et adoado abes nan awnitna apiten.

⁷ No men-ited tako et gawis no tonggal esa ay mangnemnem omona isnan osto ay mabalin ay itedna. Danat ited gapo isnan gasingna ay mang-ikkan ay adi mapilit siya tay kagagasing Apo Dios nan men-gasing ay men-ited.

⁸ Tay kabaelan Apo Dios ay mang-ited ken datako isnan ad-ad-ado mo nan masapol tako tapno adi tako polos makolangan ay men-ited is ad-ado isnan makasapol.

⁹ Kaneg nan kanan nan esay impasolat Apo Dios ay maipanggep isnan ipogaw ay maid polos imotna en,

"Adoado nan it-itedna ya badbadangana nan kodokdo. Isonga adi makalkalikalingkingan nan gawigawis ay ik-ikkana."

Siya di nan kanan nan naisolat.

¹⁰ Tay si Apo Dios ay mang-it-ited is esek isnan menmola ya isnan kanan di ipogaw et siya met laeng nan mangtaptapi isnan wada ken datako tapno mataptaptapiyan abes nan gawis ay ik-ikkana tako ay men-ited.

¹¹ Owen, adoado nan ited Apo Dios ken datako tapno adoado abes nan ited tako isnan makasapol. Et no iyeymi nan itedyo isnan makasapol dadama nan meniyamananda ken Apo Dios.

¹² Isonga doway banag nan ik-ikkanyo tay mabadangan nan iib-a tako ay mamati ay makasapol ya madayaw ay pilmi si Apo Dios.

¹³ Tay no maila ay tet-ewa nan kankananyo ay pammatiyo isnan bomadbadanganyo et adoado nan mangday-dayaw ken Apo Dios gapo isnan gawis

ya osto ay mangsolsolotanya isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Dadapay dayawen si Apo Dios isnan badangyo ken daida ya isnan tapin di ipogaw.

¹⁴ Et isnan mangilowalowanda ken dakayo maitatapi nan layadda gapo isnan gawigawis ay ik-ikkanyo gapo isnan mangbadbadangan Apo Dios ken dakayo ay mang-ikkan.

¹⁵ Daydayawen tako si Apo Dios gapo ken Kristo ay Anakna ay insagotna ken datako ay maid polos makaatiw isnan kagawisna.

10

Nan Songbat Pablo Isnau Mangdeldelaw Ken Siya

¹⁻² Naayda pay di ibagak. Nan kayatko et ta gawis nan ik-ikkanyo tapno adiyak dosaen dakayo tay kayatko ay ikkan ken dakayo nan kaneg nan ik-ikkana Kristo ay mang-an-anos ken datako. Ngem getkek ay wada nan mangmangwani en no maiyaad-dawiyak et natoledak ay mangislat ken dakayo ngem no sasagangek dakayo et egyatana ay ipogaw. Ngem sak-en ay mismo nan mangwani en pangaasiyo ta adi masapol ay ipailak nan toledko no omeyak issa. Tay wada nan kalintegak ay mangipaila isnan toledko isnan ipogaw ay mangmangwani en ngawiayak ay kaneg nan ik-ikkana nan adi mamati.

³ Ngem baken tet-ewa di tay olay apedak ipogaw ay maid kabaelana, makaikkanak met laeng isnan oblak tay baken nan awakko is talkek ay manggobat isnan am-in ay ngawi ay mang-ap-apos ken Apo Dios.

⁴ Tay nan os-osalenmi ay pinakaalmasmi et naikten isnan wada isnan batawa. Ngem isnan nemnem Apo Dios et daida nan kapipgsaan tay daida nan kad-an nan kabaelan ay mangdadael isnan mang-ap-apos ken siya.

⁵ Abakenmi am-in nan lason nan ipogaw ay mang-adi isnan am-in ay maipanggep ken Apo Dios. Abakenmi abes nan ipapangatoda ay mangsosolin ken daida isnan mangtekanda ken Apo Dios. Isonga sokatanda nan nemnemda tapno si Kristo nan patiyenda.

⁶ Isonga magtek isnan kinwanik ay nakasaganaak ay mangdosa isnan ipogaw ay adi mangpati isnan ibagbagak. Ngem agtak dakayo omona is wayayo ay membawbi.

⁷ Baken osto nan nemnemyo tay adiyo paneknekan omona nan wada isman nemnem di ipogaw. Tay wada nan mangmangwani en wada nan lebbengda ay menoblak ken Kristo. Ngem no siya di nan

kankananda masapol ay getkenda ay menlebbeng kami gedan.

⁸ Tay olay no adoado nan ibagbagak ay maipanggep isnan lebbengko et adiyak mabain tay tet-ewa ay si Kristo nan nangiyali tapno badangak dakayo ay baken nan mangdadaelak isnan pammatiyo is kaosalana.

⁹ Adiyak layden no apedyo kankanan en, "Padpadasen Pablo ay paegyaten dakami isnan insolsolatna."

¹⁰ Tay baken tet-ewa nan mangmangwanian nan tapin di ipogaw isdi. Kankananda en, "Natoled si Pablo ay nangisolat isnan kankanana. Ngem no iilaem siya et kaneg kin-oy tay maid toledna ya maid paay nan kalkaliyena."

¹¹ Ngem kanak en masapol ay maawatan nan mangmangwani is dana ay nan kankanak isnan solatko et siya nan awnitak ikkan no omeyak isnan kad-anyo.

¹² San deeyda ay ipogaw ay mangipaspasindyaw isnan awakda et mabainak ay mangipaliso isnan awakko isnan awakda. Tay nangatngatoda mo sak-en. Ngem lablabakko kadi di. Tay baken osto nan ik-ikkanda tay kedkedeng nan ipogaw ay maiyiisowan nan nemnemda ken daida is mendildiganda. Adida nemnemen nan kankanan Apo Dios en gawis. Isonga maid polos paay nan nemnemda.

¹³ Ngem dakami et adimi kankanan en dakami nan nang-ikkan isnan egaymi inikkan. Nodi kedeng nan ostoosto ay inpaik-ikkan Apo Dios ken dakami is kankananmi en inikkanmi. Et nan oblam ken dakayo nan esay ipap-aoblan Apo Dios ken dakami.

¹⁴ Isonga nan nin-it-itdowanmi ken dakayo et siya nan biyangmi. Tay dakami nan damdamo ay inmey ken dakayo ay nang-itdo isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.

¹⁵ Adi kami men-et-eteck ay mangwani en dakami nan nang-ikkan isnan inpaoblan Apo Dios isnan teken ay ipogaw. Nodi nan kayatmi et omostoosto koma nan pammatiyo tapno mabalin ay taynanmi dakayo ay omey isnan teken ay ili

¹⁶ ta iyeymi abes nan gawis ay damag isnan tapin di naiad-addawi ay ilili ay maid ipogaw is men-it-itdo tapno baken nan biyang nan teken is it-ekmi ay mangwani en biyangmi.

¹⁷ Ngem kaneg nan nakwani isnan solat Apo Dios en, "No layden nan ipogaw ay mendayaw et baken nan awakna is dayawena nodi si Apo Dios nan dayawena."

¹⁸ Tay baken nan mangdayawan nan ipogaw isnan awakna is mangpankeknek ay tet-ewa nan kankanananodin nan mangdayawan Apo Dios ken siya et

siya nan mangpaneknek ay tet-ewa ay gawis siya.

11

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Lebbeng Pablo

¹ Wada nan ibagak ay adiyak polos layden ay kanan tay kaneg adi kapaay ngem anosanyo koma.

² Ngem mapilitak ay mangwani gapo isnan pilmi ay mangnemnemnemak ken dakayo modatya maawis kayo isnan dolog. Tay imonak dakayo ay kaneg nan mangimunan Apo Dios ken dakayo. Tay intedko dakayo ken Kristo ay kaneg nan mangitedan nan ama isnan anakna ay babassang isnan lalaki ay asawaena. Isonga kayatko ay mapopos-a nan pammatiyo.

³ Ngem omegyatak modatya masokat nan gawis ay nemnemyo ken Kristo ay mangpati isnan baken tet-ewa. Kaneg todin inommat ken Eva id kasikasin tay nasikapan siya gapo isnan laing nan oweg ay si Sataanas ay nangdolog.

⁴ Madanaganakan tay tonggal waday omey ay mangibagbaga ken dakayo isnan teken ay Jesus ay baken si Jesu Kristo ay ibagbagami et nalaka kayo ay maawis. Wennmo ibagada nan teken ay ispirito ay baken nan Ispirito Santo ay inted Apo Dios wennmo teken ay damag ay kananda en gawis ay damag et nalaka ay dawatenyo.

⁵ Isonga masopal ay ipailak ay bakenak nababa mo nan agin papangato ay baken tet-ewa ay apostolis ay inmey ken dakayo.

⁶ Olay bakenak nalaing ay men-osal isnan menkapapateg ay kali ngem adiyak menkolang isnan gettek ay maipanggep ken Apo Dios. Inpailami ay tet-ewa di isnan am-in ay inil-ilayo ken dakami.

⁷ Wada nan sootek. Ay kanano en nakabasolak tay inpababak nan awakko ay egay ninpalagbo ken dakayo isnan mangibagbagaak ken dakayo isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios? Adiyo kanan en ngawi di. Nodi inikkak di tapno mabadangan kayo.

⁸ Tet-ewa ay maid inalak ken dakayo. Nodi nan mamati isnan teken ay ilili nan nang-alaak isnan masapolko isnan nin-it-itdowak ken dakayo. Kanegak nangakew tay nan teken ay ipogaw nan nang-alaak isnan inos-osalko dapay bakenda is ninoblaak.

⁹ Tay issan nakiteake ken dakayo et baken kayo is nalgiligatan ay nangilaklakam ken sak-en no waday masapolko. Nodi nan mamati ay nagapo id Macedonia nan nang-ited isnan masapolko. Isonga baken kayo is pinalpaligatko et ibagak ken dakayo

ay awnit siya gedan nan itoltoloyko ay ikkan.

¹⁰ Et tet-etet-ewa ay maid makaipasaldeng ken sak-en isnan ik-ikkak ay adi omal-ala is katagowak isnan am-in ay probinsiyen di Acaya. Tet-ewa di ay kaneg nan katet-ewan nan ibagbagan Kristo ay wada ken sak-en.

¹¹ Ay kakanano en maid layadko ken dakayo tay adiyak omala ken dakayo is masapolko? Adiyo kakanan tay getken Apo Dios ay laylaydek dakayo.

¹² Ngem itoltoloyko kayet ay ikkan nan sigod ay ik-ikkak tapno maid somya ay kakanan nan men-et-eteck ay men-it-itdo en paliso nan ik-ikkanda isnan ik-ikkak. Baken tet-ewa tay malaglagboda dapay dakami et adi.

¹³ San deeyda ay men-it-itdo et kakananda en aapostolis Kristo daida dapay baken tet-ewa kadi. Al-allilawenda nan it-itdowanda. Nan ipap-ailada et nan gawis ngem ngawi nan wada isnan nemnemda.

¹⁴⁻¹⁵ Ngem baken kaskasdaaw di tay nan apoda ay si Satanas nan kanegda. Tay mabalin ay menpaila siya ay kanegna nan anghel Apo Dios. Isonga siya nan ik-ikkana nan baana abes. Ipailada ay daida nan mang-it-itdo isnan gawis. Ngem nan awnit ommat ken daida et ngawi ay kaneg nan kawagin nan ik-ikkanda.

¹⁶ Kanak kasin en adiyo nemnemen ay maong-ong-ongak gapo tay nan awakko nan ibagbagak. Ngem olay kakanano basta dengngenyoy kayet nan ibagbagak.

¹⁷ Ngem ibagak ken dakayo omona ay baken nan kaneg nan ogalin Jesus ay Apo tako nan mangibagbagaak isnan awakko. Nodi toladek nan kaneg nan ik-ikkana nan baken osto nan nemnemna.

¹⁸ Ngem masapol ay ikkak nan ik-ikkana nan adoado ay makitee ken dakayo ay mang-it-it-ek isnan baken napateg ta dengngenyoy abes nan ibagbagak.

¹⁹ Tay nan mang-os-osalanyo isnan silibyo et nan manglaylaydanyo ay mangdenge isnan maid paayna.

²⁰ Owen, maila ay laylaydenyo nan adi kapaay tay laylaydenyo nan ipogaw ay mangibab-aa ken dakayo wenna mang-alala isnan kowayo wenna mangipapangato isnan awakna ken dakayo wenna mangamis ken dakayo.

²¹ Ayke gawis di? Baken kaneg todii nan toledko. Ngem nan kakananda ay maipanggep isnan awakda et mabalin ay kanak gedan ay olay adi kapaay.

²² Kakananda en Judioda ay makwani en Hebreo. Esangak abes ay Hebreo. Kakananda en din si Israel nan nagapowanda. Esangak abes ay nagapo ken

siya. Ay din si Abraham nan alapoda? Olay sak-en abes.

²³ Kakananda abes en men-ob-oblada ay pala ken Kristo. Olay kanegak maongong-ong ngem ipapatik kayet ay mangwani en am-amet nan oblak ken Kristo. Ililaenyo nan katet-ewana tay ad-ado nan ik-ikkak ay pala ken Kristo mo daida. Ad-ado abes nan naibalbalodak gapo isnan inik-ikkak ay pala ken siya. Adi mabalin ay mabilang nan napatpat-owak. Namin ado ay ngangananiyak ay matey.

²⁴ Naminlima ay inab-ablatan nan Judio sak-en is sintotlompo ya siyam.

²⁵ Namintolo ay napat-owanak is kaiw. Isnau namingsan pay et nagayangak is bato et nappyadak. Isnau ninlogloganak isnan bapor et namintolo nadadadaelda. Isnau namingsan et ginegen-ak nan tabla et naitaptappak isnan baybay is singagew ya sinlabiyan.

²⁶ Isnau immay-ayak isnan natkenatken ay ili et adoado nan kaeegyat ay in-inmat ken sak-en. Nan esa et nan napigsa ay danom isnan ginawang. Nan tapina et nan mangakew. Wada abes nan kaeegyat ay nagapo isnan ngawi ay inik-ikkana nan ibak ay Judio ya nan baken Judio ya nan aginpatri. No mamingsan wada nan ngawi ay om-ommat ken sake-en isnan dadadake ay ilili ya isnan maid bab-aey ya isnan ninlogloganak isnan bapor.

²⁷ Mailila ay tet-ewa ay aapostolis Kristo sak-en isnan naligaligat ay obla ay ik-ikkak. Mailila abes tay namin ado ay egayak naseyseyep ya naow-owatak ya naew-ewewak ya nasnaskawak tay maid omanay is osalek.

²⁸ Dakpay kanayon ay madanagan gapo isnan mangnemnemnemak isnan mamati ken Kristo.

²⁹ Tay no waday nakapsot nan pammatida kanegak liliknaen abes nan kinakapsotda. Wennno no waday makabasol et pilni nan seg-angko.

³⁰ Ngem nan kinatet-ewana et adiyak layden ay mangibaga isnan kabaelak. Nodi laydekk ay mangibaga isnan kinakapsotko tapno magtek ay nan kabaelan Kristo nan nagapowan nan kabaelak.

³¹ Si Apo Dios ay Dios ya Aman Apo Jesus et getkena ay tet-ewa. Siya nan madaydayaw ay eng-enggana.

³² Siya na nan esay inommat ay nangpaila isnan kinakapsotko tay id Damasco, kayat nan gobilnadol ay pinilin Ali Aretas ay mangpadpap ken sak-en. Isonga wada nan sosoldado ay inbaana ay omeay mangbantay isnan segpan nan ili.

³³ Ngem egayda nakadateng tay nangbadang nan mamati ay nangipalayaw ken

sak-en. Pinalonganda nan tiklis daket men-onog et oy-oyenda sak-en isnan ataatakdag ay toping ay baked nan ilida.

12

Itoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Tap-in Nan Lebbengna

¹ Naayda pay di ibagak. Kaneg nan kinwanik en adiyak layden ay mang-it-ek isnan awakko ngem kapilitan ay ikkak ay olay adi kapaay. Isonga ibagak nan tapina ay inommat ken sak-en ay maipanggep isnan inpailan Apo Jesus ken sak-en.

² Enggana isdin inommatana et simpoo ya epat ay tew-en nan nallos. Nan inommat et naiyeyak id daya isnan kad-an Apo Dios. Adiyak getken no kedkedeng nan ab-abiiKKO is inmey wенно naitapi nan awakko. Getken Apo Dios di.

³ Owen, inmeyak isnan mentetean Apo Dios ay makwani en Paraiso ngem kedkedeng si Apo Dios is mangtek no naitapi nan awakko wenco egay.

⁴ Id daya, dinngek nan adi kabalin ay maibaga tay maid kali is makaibaga ya adi gedan ipalobos Apo Dios ay ikkak.

⁵ Nan inommat ken sak-en ay deey et no kayatko ay it-ek et lebbengna ngem adiyak layden. Nodi nan kinakapsotko nan ibagbagak.

⁶ Ngem no kayatko ay ipangato nan awakko et adi kabalin ay kananyo en maong-ong-onggak tay tet-ewa ay inommat nan ibagbagak. Ngem adiyak layden ay men-et-eteK tapno maid mangipangapato ken sak-en. Nodi laydek no nan osto ay il-ilaen ya dengdengngen nan ipogaw ken sak-en di mang-alaanda is mangnemne-manda ken sak-en.

⁷ Gapo tay adi layden Apo Dios ay ipapangatok nan nemnemko gapo isnan na-banobanol ay inpailana ken sak-en et in-palobosna nan essay baan Satanas ay mang-palpaligat ya mangpasaksakit ken sak-en.

⁸ Olay namintolo ay ninlowalowak ken Apo Jesus ta pakaanena

⁹ ngem kinwanina en, "Adi masapol tay omanan nan badangko ken sik-a tay ostoto nan kailaan nan kabaelak isnan nakapsot ay ipogaw." Isonga men-gasingak isnan kinakapsotko tasiyay wawawawada nan kabaelan Kristo ay mangbadbadang ken sak-en.

¹⁰ Isonga men-gasingak isnan ligat ya isnan kaeegyat ya isnan kinakapsotko. No iiyawenda sak-en ya mangpalpaligatda gapo isnan mangsolsolotak ken Kristo et olay tay no maid pigsak et maam-amend nan badangna ay mangipapigsa ken sak-en.

¹¹ Gapo tay nan awakko nan inbagak kaneg baken osto nan nemnemko

ngem napilitak ay mangwani gapo isnan ik-ikkanyo. Dapay gag-awis koma no dakayo nan mangibaga isnan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en. Tay olay no maid kabaelak ngem baken nan agin-aapostolis is nangatngato mo sak-en ay olay no isnan nemnemda et daida nan kangatowan.

¹² Inil-ilayo ay tet-ewa ay apostolisak isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak issan nakiteteak ken dakayo. Inan-anosak ay mang-ik-ikkan isnan mangipaila isnan panakabalin Apo Dios.

¹³ Ayke waday nateknan nan inik-ikkak ken dakayo isnan inik-ikkak isnan tapin di mamati isnan tapin di il-ili? Kedkedeng nan egayak nin-al-alaan is katagowak ken dakayo is naitken isnan inikkak. Ngem ayke basol di?

¹⁴ Nakasaganaak id wani ay omey mang-ila kasin ken dakayo. Et siya nan maikatlo ay omayak issa. Adiyak kayet omal-ala ken dakayo is masapolko ta adi kayo mapaligatan tay baken nan kowayo is gamgamgamak nodi dakayo nan kayatko ay awisen ta nan ostosto nan solotenyo. Tay sak-en nan kanegyo ama et nan ama nan mangtalaken isnan an-akna. Baken nan an-ak is mang-ikkak.

¹⁵ Isonga men-gasingak ay manggastos isnan wada ken sak-en. Olay nan biyagko et itedko ta mabadangan kayo. Ay makmak-sayan nan layadyo ngen ken sak-en isnan maam-amedian nan layadko ken dakayo?

¹⁶ Nan essay idaldalomda ken sak-en et kakananda en olay maid inyal-aliyo is katagowak ngem inallilawko dakayo kano ay nin-al-ala is kompolmi.

¹⁷ Ngem nan isongbatko et ibagayo no intoy inkakkak. Ay waday inal-alan nan inbab-aaak ay inmey ken dakayo? Maid polos.

¹⁸ Tay si Tito nan essay inbaak et nakkey nan essay ib-a tako ay mamati. Ay waday inalana ken dakayo? Maid polos. Nodi paliso nan nemnemna ya nan inikkana isnan nemnemko ya inik-ikkak.

¹⁹ Gapo isnan adoado ay inbagak ay ipagalopyo en salsalaknibak nan ik-ikkak? Adi. Nodi nan ibagbagak et nan maibagay ay ikkan nan mamati ken Kristo tay baken kayo is mangbanag ken sak-en nodi si Apo Dios nan mang-ikkak. Isonga nan kinwanik et inbagak tapno mabadangan kayo ay gagayyemko.

²⁰ Omegyatak ay datngan nan adiyak layden ay ilaan ay ikkanyo no omeyak issa. Dat no kaneg todi et ilaenyo abes nan adiyak layden ay ilaan ken sak-en tay masapol ay dosaek dakayo. Tay madadanaganak ay mangdateng isnan ngawi ay kaneg nan solbog, nan imon, nan bonget, nan imot ya nan etek. No adi kayo maolnos ya

mensinongbat kayo wenco mentinayoktok
kayo et siya dadi nan adiyak layden.

²¹ Omegyatak modatya ipabain Apo Dios
sak-en ken dakayo ay mangdateng isnan
ngawi. Daket menseseg-ang ay pilmi gapo
isnan adiyo mangibabawian isnan ngawi
ay kinbabailoyo ya nan tapina ay kaneg
tona.

13

*Masapol Ay Madosa Nan iCorinto No
Adida Ibabawi Nan Ngawi Ay Ik-ikkanda*

¹ Siya na nan maikatlo ay omayak ken
dakayo. Kanan nan naisolat isnan kalin
Apo Dios en, "No waday mangidalom isnan
ib-ana et masapol ay waday dowu wenco
tolo is mang-aboloy isnan katet-ewana."

² Issan naikadwa ay inmayak ken dakayo
et inbagak isnan nakabasol ya isnan tapin
di ipogaw en no omeyak kasin ya adida pay
laeng ibabawi nan ngawi et dosaek daida.
Et kasinko ibaga id wani.

³ Gapo tay kayatyo ay paneknekak ay
si Kristo tet-ewa nan nangibaa ken sak-
en et awnitak ipaila nan lebbengko ay
mangdosa isnan mang-ikkan isnan ngawi.
Tay si Kristo ay wada ken sak-en et maid
polos kapsotna ay mangdosa isnan nakaba-
sol nodi dadama nan kabaelana ay mang-
ikkan.

⁴ Olay kanan nan tapin di ipogaw en
maid kabaelan Kristo issan nangpateyanda
ken siya ngem nan katatagowana id wani
gapo isnan kabaelan Apo Dios et siya nan
mangipaila isnan kabaelan Kristo. Et pal-
iso ken dakami tay no mamingsan kega
maid pigsami abes gapo isnan anosmi
isnan maitatapiyanmi ken siya. Ngem
no masapol ay awnitko dosaen dakayo et
awnityo ilae ay napigpigaak ay kaneg
nan pigsan Jesus gapo isnan kabaelan Apo
Dios.

⁵ Isonga ilaenyo nan ik-ikkanyo ta
paneknekanyo no tet-ewa nan pammatiyo.
Aykeyo adi getken ay wada si Jesu Kristo
ken dakayo? Malaksig no baken tet-ewa
nan pammatiyo.

⁶ Ngem gawis no getkenyo ay tet-ewa
ay apostolis Kristo sak-en ya tet-ewa nan
kabaelak.

⁷ Nan ilol-owalok ken Apo Dios et ta maid
koma ngawi is ik-ikkanyo. Ngem baken di
is gapo na ay kayatko ay madayaw kami.
Tay olay no adi patiyan nan tapin di ipogaw
ay wada nan lebbengko basta gawis nan ik-
ikkanyo.

⁸ Tay no gawis nan ik-ikkanyo et adi
kabalin ay ipailak nan lebbengko ay mang-
dosa ken dakayo. Tay nan kaosalan nan

lebbengko et kedkedeng isnan mang-apo-
apos isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo
ken Apo Dios.

⁹ Isonga kaneg nan kinwanik en men-
galalasingak no adi masapol ay ipailak nan
kabaelak ay mendosa. Olay no kankanan
nan tap-in di ipogaw en nakapsot kami,
basta gawigwis nan mangsoltanyo ken
Jesus. Tay nan kayatko ya nan ilol-owalok
ken Apo Dios et nan gomawisan nan ik-
ikkanyo.

¹⁰ Isonga isolatko nan naayda ay ibag-
bagak sakpay omey issa tapno estenyu
omona nan ngawi ay ik-ikkanyo tapno adi
masapol ay ipailak nan lebbengko ay inted
Apo Dios ken sak-en. Tay nan tet-ewa
ay kaosalana et ta badangak dakayo isnan
mangsolsoltanyo ken Jesus ay baken nan
mangdadaelak isnan pammatiyo is kaos-
alana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

¹¹ Bebsatko, siya dana nan kanak isnan
kombos nan naay ay solatko. Estenyu nan
ogaliyo tasiyay madiosan kayo. Patiyenyo
nan ibagbagak isna. Pos-aenyo nan nem-
nemyo ta adi kayo men-asisongbat. No
kaneg da todi nan ikkanyo et makitetee ken
dakayo si Apo Dios ay manglayad ya mang-
ited isnan talna.

¹² No men-asiila kayo et ipailayo nan
pananglisptoyo ya nan layadyo.

¹³ Menpacomsta nan mamati isna ken
dakayo.

¹⁴ Kanayon koma ay liknaenyo am-in
nan badang ya anos Apo Jesu Kristo ya
nan layad Apo Dios ya nan kawadan nan
Ispirito Santo ken dakayo. Sapay koma ta
matongpal am-in nan inbagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Galacia

Nan Maipanggep Isnan Solat

Idi naibagbaga nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan baken Judio dat adoado ken daida nan namati. Isonga kanan nan tap-in di Judio en masapol ay tongpalenda nan linteg Moses tapno dawaten Apo Dios daida is an-akna. Ngem inbagbagan Pablo ay nin-is-isolo isnan iGalacia id kasin en adi masapol tay baken nan mangsolsolotan di ipogaw isnan linteg Moses is gapo ay maisalakanda. Nodi kedekeng nan pammatida ken Jesus is gapo ay mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken daida. Ngem wada nan inmey isnan mamati id Galacia ay mang-ap-apos ken Pablo ay teken nan init-itdoda. Kinwanida en masapol gedan ay masolot nan linteg Moses sapay gawis nan pangilaan Apo Dios isnan ipogaw.

Nan naay solat Pablo isnan iGalacia et naisolat tasiyay somagong isnan osto ay pammati nan deeyday ipogaw ay naawawis isnan baken tet-ewa ay mait-itdo. Pinaneknekana ken daida nan osto ay kalebbengana ay esay apostolis Jesu Kristo. Inpagtekna ay nan kalebbengana ay ninbalin is apostolis et nagapo ken Apo Dios ay baken isnan aped kompolmi ay ipogaw. Laydena ay maawatan nan iGalacia ay ostoosto ay kedekeng nan pammati ken Jesus is gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios isnan ipogaw. Isnan kombos nan solatna et inpagtek Pablo ay nan gawis ay ogalin di mamati et siya nan banag nan menlinlinayadanda gapo isnan pammatida ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-10

Nan kalebbengan Pablo ay esay apostolis 1:11-2:21

Nan gawis ay damag ay mangipagtek isnan badang Apo Dios 3:1-4:31

Nan mawayaan di mamati ay adi mangsolot isnan linteg Moses ya nan masapol ay ikkanda 5:1-6:10

Kombos nan solat 6:11-18

Nan Login Nan Solat

¹⁻³ Sak-en si Pablo ay esay apostolis Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo ay mamati ken siya ay mentetee isnan il-ili id issa probinsiya ay Galacia. Menpakomosta nan iib-a tako ay mamati ay wada isna ken dakayo id issa. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken

Apo Dios ay Ama dasa Jesu Kristo ay Apo tako.

Apostolisak et baken nan ipogaw is nangili wenno daida nan nangwani ken sak-en en ibagak nan maipanggep ken Kristo. Nodi si Jesu Kristo dasa Apo Dios ay Ama ay ngantago ken Kristo nan nangpili ken sak-en ta ikkak nan ipaikkana.

⁴ Gapo tay laydena ay mabadian tako ay mangtaynan isnan ngawi ay maikikkan isnan batawa isonga inted Kristo nan biyagna ay mangsobot ken datako isnan nangtongpalana isnan layden Apo Dios ay Ama tako.

⁵ Siya nan osto ay madayaw ay engenggana. Sapay koma.

Es-esa Nan Tet-ewa Ay Gawis Ay Damag

⁶ Bebsatko issa, masdaawak ay pilmi gapo isnan ik-ikkanyo id wani tay sinawayan dakayot dokogan si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo gapo isnan layad ya anos Kristo isnan ipogaw. Dat teken nan dayopay solsoloten ay mait-itdo ay kananayen gawis ay damag.

⁷ Dapay baken dadi is tet-ewa ay gawis ay damag nodi kedekeng nan maipanggep ken Kristo is tet-ewa. Ngem wada nan men-it-itdo ay mangngawngawngaw isnan nemnemyo tay laydenda ay sokatan nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.

⁸ Ngem kanak ken dakayo en no waday men-it-itdo is maibabangsa isnan gawis ay damag ay inbagami ken dakayo et kapilitan ay dosaen Apo Dios ay mangipa-ey ken siya isnan impilno. Olay dakami wenno anghel di mang-ikkan isdi et madosa kami gedan.

⁹ Inbagak ken dakayo id kasing nan kakawanik ngem kasinko ibaga tay siya nan masapol ay patiyenyo. Kanak en no waday men-it-itdo is damag ay naitken isnan gawis ay damag ay pinatiyo ay nagapo isnan initdomi et masapol ay madosa siya isnan impilno.

¹⁰ Gapo tay kinwanik di, ayke mabalin ay kananayen en nan madayawak di ananapek? Baken, nodi nan tet-ewa ay ananapek et nan gomasinan Apo Dios ken sak-en tay no nan mangdayawan nan kaipoipogaw ken sak-en di an-anapek et bakenak gawis is baan Kristo.

Ibagbagan Pablo Nan Nagapowan Nan Lebbengna Ay Men-apostolis

¹¹ Bebsatko, laydek ay getkenyo ay baken nan nemnem di ipogaw is nagapowan nan gawis ay damag ay inbagak ken dakayo.

¹² Baken gedan ipogaw nan nang-itdo is dana nodi si Jesu Kristo nan nangipagtek ken sak-en.

¹³⁻¹⁴ Dinngeyo nan inikkak ay nangsolot isnan pammartin di Judio sakpay mamati ken Jesus. Ninlasinak isnan adoado ay

ib-ak ay katew-enak isnan nangwanwan-danmi isnan linteg din al-apomi. Isonga pinalpaligatko ay pilmi nan ipogaw Apo Dios ay mamati ken Jesu Kristo tay kanak en adida banolen nan linteg din alal-apomi. Isonga din laydek et maid polos mangsolot ken Jesus.

¹⁵ Ngem teken obpay nan mang-osalan Apo Dios ken sak-en. Tay sakpay maiyanak epdas nangpili et gapo isnan layadna, inayagana sak-en ta mamatiyak isnan Anakna.

¹⁶ Isonga isnan inomdanan nan timpo ay kayat Apo Dios ay ipagtek ken sak-en ay tet-ewa ay Anakna si Jesus tapno omeyak ibagbagna nan maipanggep ken siya isnan ipogaw ay baken Judio et maid polos esa is ipogaw is inmayak ay ninpaitdowan.

¹⁷ Olay isnan tapin di aapostolis ay wada id Jerusalem ay damo ay pinilina et egayak imney ay ninpaitdo ken daida. Nodi imneyak ay dagos id Arabia. Idi nakwas nan ninteteak isdi daket somagong id Damasco.

¹⁸ Nalloz nan tolo ay tew-en enggana isdin namatiyak daket komaan id Damasco et omeyak id Jerusalem ay mangpasyal ken Pedro. Nakiteakek ken siya is doway domingo.

¹⁹ Ngem kedkedeng si Pedro ya si Santiago ay besat Jesus is apostolis is inilak isdi. Maid teken.

²⁰ Getken Apo Dios ay baken kampot dana.

²¹ Issan kinmaanak id Jerusalem et imeyak nin-is-isolo isnan il-ili id Siria ya id Cilicia.

²² Ngem issan timpo ay deey, egay kayet getken nan mamati id Judea sak-en.

²³ Nodi nan mangtakanda et kedeng et nan mangmangwaniyan nan tapin di ipogaw en, "Nan nangpalpaligat ken datako id kasing ay si Pablo, et siya nan men-it-itdo isnan maipanggep ken Kristo id wani dapay id kasing adyana no waday mangsolot ken Jesus."

²⁴ Issan nangtekanda ay ninbalbaliw nan nemnemko et dinaydayawda si Apo Dios.

2

Nan Nakitoyaan Pablo Ken Da Santiago

¹ Idi nakwas nan simpoo ya epat ay tew-en daket omey kasing id Jerusalem ay mentet-ean nan aapostolis. Nakkey si Bernabe daket iboweg si Tito abes.

² Inmeyak id Jerusalem tay inpagtek Apo Dios ken sak-en ay kayatna ay omeyak ilawlawag isnan mamati isdi nan kaneg nan kankanak ay mang-itdo isnan gawis ay damag isnan ipogaw ay baken Judio ay makwani en Gentil. Inpalawagko omona

isnan nangangato ay mangipangpango isnan mamati isdi tapno getkek no owe-nanda nan it-itdo wenno adi. Tay no adida Owenan kega maid silbin nan oblak ay inikkak ya nan ikkak ay men-it-itdo ken daida ay Gentil.

³ Et tet-ewa ay inaboloyanda am-in. Isonga tet-ewa nan it-itdo ay mangwani en adi masapol ay soloten nan baken Judio ay mamati nan adoado ay linteg di Judio. Olay si Tito ay esay baken Judio et egayda kanan ken siya en masapol ay menpas-egyat siya ay kaneg nan kanan nan esay linteg di Judio.

⁴ Kedeng nan aginsosolot ken Kristo is nangwani en masapol ay menpas-egyat siya. Inmalida ay mensiim ay mangtek isnan it-itdo isnan baken Judio. Nan gapona et tay adida layden ay mapalobosan tako ay mangtaynan isnan linteg di Judio gapo isnan pammati tako ken Jesus. Nodi laydenda no mabab-aa tako isnan menkalilat ay linteg.

⁵ Ngem egaymi polos patiyan nan kankananda tapno adi madadael nan tet-ewa ay gawis ay damag tapno masolotanyo ay osto.

⁶ Kaneg san kinwanik, san deeyday menpangpango et maid intapida wenno sinokatanda isnan it-itdo. Ngem olay no daida nan ipangangaton nan tapin di ipogaw et getkek ay maiwed paam-amden Apo Dios isonga palipalisoda am-in isnan nemnemko.

⁷⁻⁹ Ngem tet-ewa, maid sinokatanda isnan it-itdo. Nodi isnan nangtekanda ay wada nan kabaelak gapo isnan badang Apo Dios ken sak-en, kinwanin nan mangipangpango ay da Santiago ken Pedro yas Juan ken dakami ken Bernabe en, "Gawis nan ik-ikkanyo isonga itoloyyo ta badangganyo dakami ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo. Omey kayo isnan Gentil dakampay omey isnan Judio." Kinwanida di gapo tay gintekda ay intalek Apo Dios ken sak-en nan ikkak ay mangibagbaga isnan gawis ay damag isnan baken Judio ay kaneg nan nangtalkana ken Pedro ay mang-itdo is dana isnan Judio. Tay si Apo Dios nan mangbadbadang ken Pedro ay men-itdo isnan Judio isnan maipanggep ken Kristo et siya gedan nan mangbadbadang ken sak-en ay men-it-itdo isnan baken Judio.

¹⁰ Ya kinwanida gedan en, "Adiyo kalkalingkingan ay mangbadbadang isnan kodokdo." Daket kanan, "Owen," tay siya nan esay kaykayatko ay ikkan. Daket taynan daida.

Nan Nangsagiitan Pablo Ken Pedro

¹¹ Ngem isnan inmaliyan Pedro id Antioikia et wada nan baken gawis ay inikkana. Isonga sinagiitko siya isnan sagang nan tap-in di mamati.

¹² Tay issan kaal-alina et osto nan ikkana tay makikikan isnan baken Judio ay mamati ay kaneg nan ik-ikkan nan tapin di Judio ay mamati isdi. Ngem idi inmali nan nagapo ken Santiago ay Judio ay mangbanbanol isnan lintegda dat adiyet makikikan si Pedro isnan baken Judio tay omegyat isnan mangbanbanol isnan linteg modatoya oyawenda siya. Tay nan linteg di Judio et law-endu ay makikan isnan baken Judio.

¹³ Isonga wada nan nangsolut ay tapin di Judio isnan inikkan Pedro olay getkenda ay baken osto di. Olay si Bernabe et simolot gedan.

¹⁴ Siya di nan gapo ay sinagiitko da Pedro tay baken nan kaneg todi is mait-itdo isnan gawis ay damag. Isonga kinwanik ken Pedro isnan napoponokanmi am-in en, "Olay no esaka ay Judio kanegka baken tay adim soloten nan adoado ay linteg di Judio tay getkem ay adi masapol. No sik-a ay Judio nan adi mangsolot isnan linteg tako, damen aped ilak-am nan baken Judio ay mangsolot?"

¹⁵ Kanak en, "Tet-ewa ay Judio tako ay mangtek isnan linteg Apo Dios. Baken tako Gentil ay adi mangtek isnan lintegna.

¹⁶ Ngem getken tako kayet ay adi mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken datako gapo isnan mangsolotan tako isnan linteg. Nodi kedkedeng nan pammati tako ken Jesu Kristo is gapo na. Isonga olay no Judio tako et baken nan linteg Moses is talken tako nodi pinati tako si Jesu Kristo ta gawis nan pangilaan Apo Dios ken datako tay baken nan mangsolotan tako isnan linteg is mangwaniyana en gawis tako." Siya di nan kinwanik ken Pedro.

¹⁷ Isonga id wani baken nan mangsolotan tako isnan linteg Moses is nenemnemen tako ta gawis nan pangilaan Apo Dios ken datako. Nodi nan pammati tako ken Kristo nan namnamaen tako ay kaisalakanan tako. Siya na nan gapo ay kankanan nan tapin di ipogaw en bomasbasol tako. Isonga pasabasolenda si Kristo gapo isnan mangpatiyan tako ken siya. Ngem baken kadi di is tet-ewa ay basol.

¹⁸ Nodi tet-ewa ay bomasolak no sagongek nan init-itdok id kasin ay mangmangwani en masapol ay soloten nan ipogaw nan linteg di Judio tapno gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya.

¹⁹ Owen, siya di nan tet-ewa ay basol tay isnan nangsolsolawak isnan linteg et getkek ay adiyak makaikkan isnan am-in isonga getkek ay baken di is mabalin ay

gawis nan pangilaan Apo Dios ken sak-en. Isonga tinaynak nan linteg tapno nan kayat Apo Dios et kedeng di kanayon is ikkak.

²⁰ Isonga isnan nateyan Kristo kegak naitapi gedan ay natey tay natken nan nemnemko id wani. Et baken et nan laydek is ik-ikkak nodi nan layden Kristo tay wada siya ay mangtaktdo ken sak-en. Isonga gapo isnan pammatic ken siya, laylaydek ay mang-ikkan isnan layden Kristo ay Anak Apo Dios ay natey pala ken sak-en gapo isnan layadna.

²¹ Tay no mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan mangsolsolotanda isnan linteg et maid silbin nan nateyan Jesus. Ngem tay adi kabalin isonga natey. Isonga adi polos mabalin ay kanak en maid paay nan nateyan Jesus ay badang Apo Dios ken datako tapno mabalin ay maisalakan tako.

3

Nan Pammartin Di Ipogaw Nan Gapo Ay Mabalin Ay Maisalakanda

¹ Ay apo, dakayo ay iGalacia. Maiila ay wada nan manggolgolo isnan nemnemyo. Dayon aped patiyan nan it-itdoda dapay inpaawatko ay gawis ken dakayo nan gapo ay natey si Kristo?

² Wada kad nan sootek. Ay nan nangsolsolotanyo isnan linteg di Judio di gapo ay inted Apo Dios nan Ispirituna ken dakayo? Baken. Nodi intedna gapo tay pinatiyo nan inbagak ay maipanggep ken Kristo.

³ Isonga ayke mabalin ay itoltoloyo ay mangsolot ken Kristo no nan mangikkananyo isnan linteg di talkenyo dapay nan Ispiriton Apo Dios nan masapolyo isnan namatiyanyo ken siya?

⁴ Ay maid paay nan adoado ay inommat ken dakayo? Waay wada.

⁵ Owen, tay getkenyo ay baken nan nangsolotanya isnan linteg is gapo ay inted Apo Dios nan Ispirituna ken dakayo ya inpail-ilana nan kaskasdaaw nodi gapo isnan nangpatiyanyo isnan dindinngeyo ay maipanggep ken Kristo.

⁶ Siyang na ken Abraham ay alapomi id kasikasin. Nan gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya et tay pinatpatina nan kankanan Apo Dios.

⁷ Isonga getken tako ay maibilang en ap-on Abraham nan ipogaw no gawis nan pammataid aya pangmatina.

⁸ Olay nan baken Judio et maitapida gedan isnan ipogaw ay gawis nan pangilaan Apo Dios no mamatida. Inpagtek Apo Dios di ken Abraham id kasikasin. Kinwanina en, "Gapo ken sik-a awnitak badangan nan adoado ay ipogaw isnan am-in ay kailiili." Isonga epdas nagtek

isnan naisolat ay kalin Apo Dios nan gawis ay damag ay mangibaga isnan badangna isnan kaipoipogaw.

⁹ Isonga am-in ay ipogaw ay gawis nan pammatida et mabadanganda ay kaneg nan nangbadangan Apo Dios ken Abraham id kasin gapo isnan pammata.

¹⁰ Ngem am-in ay mangtalek isnan mangsolsolotanda isnan linteg Moses et nabangda ay awnit madosa isnan impilno. Nan gapo na et tay naisolat isnan kalin Apo Dios en, "Masapol ay maid malakdangan is olay esa isnan naisolat ay lintegna ta adi madosa nan ipogaw isnan dosa ay maid patenggana."

¹¹ Ngem maid makaikkan isnan am-in. Isonga nagtek ay maid ipogaw is gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya gapo isnan mangsolsolotana isnan linteg. Nodi kinwanin Apo Dios en kedeng nan pammatain nan ipogaw is gapo ay gawis nan pangilaana ken siya. Et siya di nan gapo ay matagotago siya ken Apo Dios ay enggana.

¹² Baken nan mamatiyam isnan linteg is gapo ay mabalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken sik-a nodi nan mangtong-palam isnan linteg. Tay naibaga isnan kalin Apo Dios en, "Masapol ay ikkam am-in nan lintegna esapay mabalin ay matagotaga oy eng-enggana."

¹³ Ngem gawis tay sinobot Kristo datako ta adi tako mabanag ay madosa ay enggana gapo isnan adi tako makasolotan isnan am-in ay linteg. Adi tako madosa tay si Kristo nan nanglak-am isnan dosa tako. Nan inommat ken siya et kaneg nan naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, "Nan kailasaninan nan pilmi ay mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw et maisakkey isnan kaiw."

¹⁴ Inalan Kristo nan dosa tako tapno maitapi nan Gentil ay mangganab isnan badang ay inkalin Apo Dios isdin si Abraham ya tapno ganaben tako nan inkalinaya Ispirituna gapo isnan pammata.

Napatpateg Nan Badang Ay Inkalin Apo Dios Mo Nan Lintegna

¹⁵ Bebsatko, no isnan nemnemyo et napatpateg nan linteg Apo Dios mo nan inkalinay abadangna et ibagak ken dakayo nan pagbasalan ta maawatanyo ay gawis en adi makasokat nan linteg isnan badang ay inkalin Apo Dios. Et siya na. Isnan ipogaw, no wada nan mentolaganda et adi mabalin ay masokatan no epdasda pinilamaan.

¹⁶ Kaneg todi nan inommat isdin nangitedan Apo Dios isnan inkalin ken Abraham ya isnan awnitna apo ay si Kristo issan nintolaganda. Ngem baken isnan am-in ay

ap-onia is nang-itedana nodi kedeng isnan esa.

¹⁷ Nan gapo ay kanak en kaneg todi nan inommat tay sokod nakwas nan epat gasot ya tolompooy ay tew-en esapay ited Apo Dios nan lintegna. Isonga san nintolaganda ken Abraham et adi mabalin ay sokatan nan lintegna tay epdasda inowenan san nintolaganda.

¹⁸ Tay no ited Apo Dios nan am-in ay kayatna ay ited isnan ipogaw gapo isnan mangsolsolotanda isnan lintegna et maid paay nan badang ay inkalina. Ngem baken kaneg todi. Tay no nemnemen tako si Abraham et getken tako ay inted Apo Dios nan intedna ken siya gapo tay inkalina.

Nan Kaosalan Nan Linteg Ay Inted Apo Dios Ken Moses

¹⁹ Waay kananya en no keg tosa, ngan ngalod nan gapo ay inted Apo Dios nan lintegna? Ngan nan kaosalana? Siya na nan songbatko. Inted Apo Dios nan lintegna ay mangipagtek no sino nan basol. Ngem maosal et kedeng engganay maiyanak nan esay apon Abraham ay si Kristo ay nang-itedana isnan kinwanina. Et nan esay kailasinana ay nababanbol nan inkalin Apo Dios mo nan linteg et tay nan aanghel nan inbaana ay nang-ited isnan linteg ken Moses. Dat ibagan Moses isnan ipogaw.

²⁰ Ngem nan inmali ay nang-ited isnan inkalina et siya ay mismo.

²¹ Ngem adi mabalin ay kanan tako en kontalaen nan linteg Apo Dios nan inkalina tay no waday linteg is mabalin ay mang-ited is biyag ay maid patenggana et tet-ewa ay siya nan inosal Apo Dios tapno waday somya ay gawis nan pangilaana ken daida.

²² Ngem kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, "Maid polos ipogaw is maid basolna tay baan nan basol datako am-in." Tet-ewa di tasiyay kedeng nan mamatiyam nan ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay ited Apo Dios ken daida nan badang ay inkalina ay biyag ay maid patenggana.

²³ Esapay inomdan nan timpo ay matami nan ipogaw ken Kristo et kaneg tako balod tay pinopokok nan linteg datako tapno baken nan ngawi is ik-ikkam tako. Pinopokokna datako engganay inmali san pinatpati tako.

²⁴ Tay binanbantayan nan linteg nan ipogaw ta ipagtekna no sino nan basol engganay naiyanak si Kristo. Ngem egay kaanen nan linteg nan basbasol tako. Ngem isnan inmaliyan Kristo wada dadlo nan somya ta gawis nan pangilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan pammata.

²⁵⁻²⁶ Isonga gapo isnan pammata tako ken Kristo et maibilang en an-ak Apo Dios

datako am-in tay siya nan maitatapiyan tako. Isonga baken et nan linteg is mangbanbantay ken datako.

²⁷ Owen, tay am-in ay ipogaw ay menpabonyag ay mangipagtek ay mamatida ken Kristo et maitapida ken siya. Isonga wada nan maiyisowanda ken siya isnan ogalina.

²⁸ Isonga isnan ipogaw ay mamati, adi nemnemnemen Apo Dios no sino nan kai-pogawda no Judioda wenco baken ya no baada wenco baken. Adina abes nemnemnemen no lalakida wenco bababaida tay palipalisoda am-in. Kega es-esa nan kalasin di ipogaw ken siya gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo.

²⁹ Isonga no maitatapika ken Kristo et apon Abraham sik-a et nakitawidka isnan inkalin Apo Dios ken siya.

4

Nan Esay Maidiligan Nan Linteg Moses

¹ Naay di esay pagbasalan ay amed mang-anay isnan maawatanyo issan kaibagbagak. Isnan kaongan pay laeng nan anak di bakhang ay awnit mangtawid isnan am-in ay kowan amana et bassit nan naitkenana isnan baan amana ay olay siya nan awnit mangtawid isnan am-in.

² Tay adi mabalin ay kikigadena ay mangikkan isnan kayatna nodi masapol ay tongpalena nan kanan nan mang-ay-ayowan ken siya. Ya baken siya is mangnemnem-nem isnan kaosalan nan awnitna tawiden engganay omdan nan timpo ay inbagan amana ay mang-alaana isnan tawidna.

³ Siya na nan kaneg tako id kasin satakopay maawatan nan tet-ewa. Keg tako oongong-a ay mabab-aa isnan nangik-ikkanan tako isnan adoado ay paikikan nan ipogaw ay mangipagasing isnan diosda.

⁴ Ngem impaal Apo Dios nan Anakna ay maiyanak isnan batawa isnan osto ay timpo ay pinilina. Naiyanak ay Judio ay mangsolsolot isnan linteg Moses

⁵ tapno sobtena datako isnan mababalodan dan tako isnan linteg tapno menbalin tako ay an-ak Apo Dios.

⁶ Isonga id wani an-ak Apo Dios dakayo et siya nan gapo ay intedna nan Ispiriton nan Anakna ken dakayo. Isonga mabalin ay kananyo en Ama no menlowalo kayo ken siya.

⁷ Baken kayo et kaneg nan baa nodi an-ak Apo Dios dakayo. Isonga awnit ited Apo Dios ken dakayo nan am-in ay ipatawidna isnan an-akna.

⁸ Id kasin sayopay getken si Apo Dios et pinatpatiyo ya sinolsolotyo nan baken tet-ewa ay dios. Keg kayo baa ken daida.

⁹ Ngem gapo isnan nangnemneman Apo Dios ken dakayo omona et getkenyo siya id wani. Dan no getkenyo si Apo Dios aytay dayon aped layden ay somagong isnan inik-ikkanyo ay maid paayna? Ay laydenyo ay menbaa kasin?

¹⁰ Dayon kankanan en masapol ay solotenyo nan ik-ikkana di Judio ay men-obaya ya menpalti isnan agew ay patpatgenda ta badangan Apo Dios dakayo?

¹¹ No keg tona nan ik-ikkanyo omegyatay tay keg maid paay nan oblak ay nin-it-itdo ken dakayo.

Mensakit Nan Nemnem Pablo Gapo Isnan Ik-ikkana Nan iGalacia

¹² Bebsatko, pangaasiyo ta toladenyo sak-en. Tay baken nan linteg di Judio is soloteket. Et siya nan kanegyo id kasin isdin kamaid linteg is getkenyo.

Isdin nakiteatek ken dakayo id kasin, gawigawis nan inik-ikkanyo ken sak-en. Isonga pangaasiyo ta nan gawis ay ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak di itoltoloyo.

¹³ Isdin nasakitak et siya nan gapo ay nakiteatek ken dakayo ya getkenyo ay siya nan damok ay mang-itdo ken dakayo isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.

¹⁴ Et olay napalpaligatan kayo gapo isnan ngawi ay sakitko egay kayo nadisismaya ya nang-ad-adyan nodi nang-an-anos kayo. Sinangailiyo sak-en ay kaneg anghel is nagaipo ken Apo Dios. Gawis nan inik-ikkanyo ken sak-en ay kaneg si Jesu Kristo nan sinangailiyo.

¹⁵ Ngem aytay dan teken nan nemnemyo id wani? Dan maid gasingyo ken sak-en dapay id kasin et pilmi din gasingyo? Tet-ewa di tay din nakiteatek ken dakayo et no mabalin et kaanenyo nan matayo ta iyaliyo ken sak-en ta isokatko isnan matakay mensakit.

¹⁶ Ngem dakayon natken id wani? Ay kananyo ngen en bosbosowek dakayo gapo isnan mangibagbagaak isnan tet-ewa ken dakayo?

¹⁷ Nan men-it-itdo ken dakayo ay mangwani en masapol ay solotenyo nan linteg Moses et as-asokalandan nan kankananda tapno gawis nan nemnemyo ken daida. Ngem baken nan gomawisanyo is nemnemenda. Nodi laydenda ay dokoganyo sak-en ya nan it-itdok.

¹⁸ Baken ngawi no waday makigayyem ken dakayo basta nan gaponet laydenda ay bomadang ken dakayo. Olay no wadaak issa wenco maidak.

¹⁹ Dakayo ay an-akko, mensakit nan nemnemko gapo isnan ik-ikkanyo. Mensakit ay kaneg nan likliknaen nan babai

isnan menpasikalana. Siya nan kaneg nan likliknaek isnan mangsesed-ak isnan osto ay mangsolotanyo isnan ogalin Kristo.

²⁰ Kayatko no wadaak koma issa ta mabalin ay mentotya tako. Tay naligat ay maawatan ya magtek nan osto ay kanak gapo tay naiyaddaaddawiyak ken dakayo.

Nan Esa Pay Ay Maidiligan Nan Linteg Moses

²¹ Dakayo ay mangnemnemnem en masapol ay solotenyo nan linteg Moses, ay getkenyo nan kankanan nan linteg ay deeyda? Dengngenyu ta ibagak.

²² Naisolat isnan kalin Apo Dios din dowa ay anak Abraham. Nan esa et anak din asawan Abraham ay baana ya nan esa et anak din asawana ay sigod.

²³ Naliton din asawana ay baa et baken kaskasdaaw tay sigod ay malitlitonan nan babai. Ngem egay naliton nan sigod ay asawana no egay inkalin Apo Dios ay awnit omanak tay nain-iin-in siya.

²⁴⁻²⁵ Wada nan kayat ay kanan nan inomat ay keg todi. Siya dana nan kaiyaligan san doway asawan Abraham. San baa ay kangadan is Agar et aligna nan linteg ay inted Apo Dios ken Moses isnan bilig ay makwani en Sinai ay wada id Arabia. Nan gapo ay kanak en alig Agar nan linteg Moses et tay am-in ay ipogaw ay mangtaltalek isnan linteg Moses et daida nan kaneg nan an-ak Agar ay baa tay bab-aeen nan linteg daida. Et nan mangtaltalek isnan linteg Moses et daida nan Judio ay adi mamati ken Jesu Kristo.

²⁶ Ngem nan kaiyaligan nan sigod ay asawan Abraham et siya nan esay katalogan ay inted Apo Dios ay mangwani en badangana nan ipogaw ay mangpati ken siya. Et am-in taka ay mamati ken Kristo et datako nan kaneg an-ak nan babai ay baken baa tay adi tako mabab-aa isnan linteg.

²⁷ Wada nan kanegna isnan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, "Gomasingka ay babai ay maid anakna.

Olay egayka omanak menlagsakka gapo isnan gasingmo. Tay sik-a ay tinaynan asawam et ad-adon nan kanegmo an-ak mo nan babai ay egay taynan asawana."

²⁸ Bebsatko, datako ay mamati nan palpalison din si Isaac ay anak nan baken baa. Tay naiyanak siya gapo isnan nangpatiyan nan napowana isdin inkalin Apo Dios. Et datako abes, an-ak Apo Dios datako gapo tay pinati tako nan inkalina.

²⁹ Issan deey ay timpo nan inyanak san asawan Abraham ay baa et pinalpaligatna nan anak ay naiyanak gapo isnan badang nan Ispiriton Apo Dios. Et olay id wani siya

gedan nan om-ommat tay palpaligaten nan adi mamati nan ipogaw ay mamati.

³⁰ Ngem sino nan kanan nan naisolat isnan kalin Apo Dios? Kinwanin Apo Dios ken Abraham en, "Pakaanem nan asawam ay baa ya nan anakna tay adi mabalin ay makitawid nan anakna isnan awnit tawidenan anak nan baken baa."

³¹ Bebsatko, getken tako ay baken nan baa is makin-anak ken datako isongga awnit tako makitawid isnan ipatawid Apo Dios.

5

Adiyet Mabab-aa Nan Mamati Isnan Linteg Moses

¹ Pinalobosan Kristo datako ta adi tako kasin mabab-aa isnan linteg. Isongga adi kayo kasin somagsagong isnan kabaa ken dakayo.

² Ibagak ken dakayo en maid polos paay Kristo ken dakayo no kananyo en masapol ay solotenyo nan esay linteg ay mangwani en menpasegyat kayo.

³ Ibagak kasin ken dakayo en no laydenyo ay menpasegyat et masapol ngalod abes ay tongpalenyo am-iam-in nan linteg Moses.

⁴ Isongga nan ipogaw ay mangnemnemnem en masapol ay solotena nan linteg Moses esapay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya et maisiyan ken Kristo ya adi maitapi isnan badang Apo Dios isnan ipogaw ta maisalakan.

⁵ Ngem datako et namnamaen tako nan gawis ay pangilaan Apo Dios ken datako gapo isnan pammati tako ken Kristo et nan Ispiritonan nan mangbadbadang ken datako isnan mangses-eedan tako isnan katongpalana.

⁶ Tay nan ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo et baken nan ninpasegyatana weno nan egayna ninpasegyatan is gapo ay gawis nan nemnem Apo Dios ken siya. Nodi nan gapo na et nan pammatina ay maipaila isnan manglaylaydana isnan ib-ana ay ipogaw.

⁷ Id kasin gawigawis nan inik-ikkanyo ay mangsolot ken Kristo. Ngem sino nan nangngawngaw ken dakayo ta adiyo et patiyan nan tet-ewa?

⁸ Baken si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo ta mamati kayo isnan Anakna is nagapowana.

⁹ Olay no es-esa ay ipogaw nan nanggolo isnan nemnemyo mabalin ay ngomawi kayo am-in. Kaneg nan bobod. Olay atiyan nan osalem, alisana am-in nan mangipayam.

¹⁰ Ngem talkek nan badang Kristo ken dakayo ta adiyo patiyan nan mait-itdo ay

teken isnan initdok. Et nan manggolgolo ken dakayo et awnit madosa.

¹¹ Wada nan mangmangwani abes en ittdok kano en masapol ay menpasegyat nan Gentil no mamati siya. Ngem ibagak ken dakayo ay bebsatko, baken tete-ewa di tay no tet-ewa, adi koma mang-palpaligat nan Judio gapo isnan it-itdok ay maipanggep isnan nateyan Jesus. Dapay nan mangmangwaniyak en adi masapol ay masolot nan linteg Moses nan kaliligeta ken sak-en.

¹² Sapay koma ta taynan nan ipogaw ay manggolgolo dakayo.

¹³ Bebsatko, kayat Apo Dios ay mawayaan kayo ta adi kayo mapilpilit ay mangsolot isnan linteg Moses. Ngem adiyo kanan en nawayaan kayo isnan linteg ta ikkanyo nan kompolmi ay kayatyo. Nodi menbinadang kayo gapo isnan menlinayadanyo.

¹⁴ Tay no solotenyu nan bilin Apo Dios ay mangwani en laydem nan ib-am ay ipogaw ay kaneg nan manglaylaydam isnan awakmo et matongpal nan am-in ay lintegna tay am-in ay linteg et wada isna.

¹⁵ Ngem no men-asiligid kayo, makailanyo modatya madadael nan olnosyo ay mangsolsolot ken Kristo.

Naitken Nan Kayat Nan Ispirito Santo Isnau Kayat Di Ipogaw

¹⁶ Siya dana nan kayatko ay ikkanyo. Solotenyu ay gawis nan am-in ay kayat nan Ispirito Santo ken dakayo ta adiyo koma ikkan nan ol-olay ay layden nan awakyo.

¹⁷ Tay nan kayat di ipogaw ya nan kayat nan Ispirito Santo et baken paliso. Kegda menbinoso isongga no maminsan adi tako makaikan isnan kayat tako ay ikkan tay mensinopla nan gawis isnan ngawi.

¹⁸ Ngem no nan kayat nan Ispirito Santo nan solotem et adi masapol ay solosolotenyu nan linteg Moses.

¹⁹⁻²⁰ Nalaka ay mailasin nan aped magapgapo isnan kayat di ipogaw. Et siya dana; nan mamabai, mamati isnan sinang didios, mensapsapo isnan ib-ada ay ipogaw, malililit, makisosongbat, manag-apal, naimot, omaapos ya adi menkin-naawatan,

²¹ mabotboteng ya nan tapina ay kaneg datona. Kasinko ibaga nan kaneg nan inbagak id kasin. Kanak en makailanyo tay nan ipogaw ay mang-ikkan isnan da tona et adida mabalin ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios.

²² Ngem dakkel nan nateknan nan maikan ay magapo isnan Ispirito Santo. Siya dana nan magapgapo ken siya; layad, gasing, natalna ay nemnem, anos ya gawis

nan ik-ikkam isnan ib-am, matalekka isnan ipogaw,

²³ managpakombaba ya getkem ay mangtena isnan am-in ay ikkam. No ikkam am-in da tona et tongtongpalem nan amiam-in ay linteg.

²⁴ Et nan makwani en ipogaw Jesu Kristo et taynanda nan ngawi ay inik-ikkanda id kasin ta adida patpatiyen nan ol-olay ay kaykayatda.

²⁵ Gapo tay wada nan balo ay biyag gapo isnan nang-itedan Apo Dios isnan Ispiritonan ken datako et masapol ay ikkan tako ngalod nan gawis ay it-itdon nan Ispiritonan ken datako.

²⁶ Masapol ay adi tako pangangatowen nan nemnem tako ya adi tako makisongsongbat ya kaanen tako nan ngawi ay apal isnan nemnem tako.

6

Menbinadang Tako

¹ Bebsatko, naay di kasinko ibaga. No waday mamati is makabasol masapol ay badangan nan ipogaw ay napigsa nan pammatina ya anosana ay mangbadang ken siya ay mangipaila isnan layadna. Ya makailana tay mabalin ay madolog siya gedan.

² Menbinadang kayo ay mamati no waday menligatan nan esa ken dakayo. No siya di nan ik-ikkanyo et matongpal nan bilin Kristo ay mangwani en menlinayad tako.

³ Adi kayo mendine ay mangwani en adiyo masapol nan badang nan ib-ayo. Tay no keg tona nan nemnem nan ipogaw et al-allilawena nan awakna tay baken di is tet-ewa.

⁴ Isonga masapol tonggal esa ay mangnemnem isnan ik-ikkana ta paneknekana omona no osto wenne baken. Et no mapanekneknan ay gawis am-in nan inikkana, men-gasing siya. Ngem baken koma nan kinakolang nan ib-am is mangidildilgam isnan kabaelam ta mabalin ay kanam en gag-awiska mo siya.

⁵ Tay tonggal esay ipogaw et wada nan kinakapsotna ay nalaka ay bomasolana. Et siya nan masapol ay makailana.

⁶ Siya na nan esay it-itdok. Nan ipogaw ay mait-itdowan isnan kalin Apo Dios et masapol ay agtana isnan wada ken siya nan ipogaw ay mang-it-itdo ken siya.

⁷ Siya dana pay nan ibagak ken dakayo. Adi kayo masiksikapan. Tay nan ik-ikkana nan ipogaw ay gawis wenne ngawi et siya nan awnitna apiten tay adi mabalin ay maallilaw si Apo Dios.

⁸ No nan layden nan ipogaw et nan ik-ikkana ay ol-olay, awnit madosa siya ay

eng-enggana. Ngem no ik-ikkana nan layden nan Ispirito Santo et awnitna ganaben nan biyag ken Apo Dios ay ited nan Ispirito Santo ken siya ay maid patenggana.

⁹ Isonga adi tako koma maom-oma ay mang-ik-ikkana isnan gawis tay no itoltoloy tako ay mang-ikkan awnit siya nan apiten tako no omdan nan osto ay timpo.

¹⁰ Isonga kanayon koma ay ikkan tako nan gawis isnan am-in ay ipogaw isnan matatagowan tako. Am-am-amed isnan iba tako ay mamati.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

¹¹ Isnan naay kombos nan solatko ken dakayo et sak-en ay mismo nan nangisolat. Isonga ilaenyo baw nan kadadaken nan solatko.

¹² Kanak en nan men-it-itdo ken dakayo ay mangwani en masapol ay menpasegyat kayo ta maisalakan kayo et ik-ikkanda dadi ta madayawda. Ikkanda di abes tay no kananda en omanay nan nateyan Jesus gapo isnan basbasol di ipogaw et pali-gaten nan ib-ada ay Judio daida. Isonga kankananda en masapol ay masolot nan linteg Moses gedan.

¹³ Ngem olay ninpasegyatda adida kadi solsoloten nan am-in ay linteg Moses. Laydenda ay menpasegyat kayo ta mabalin ay men-etekda ay mangwani isnan tapin di ipogaw en, "Ilaenyo, ninpasegyatda gapo tay solsolotenda nan it-itdomi."

¹⁴ Ngem sak-en, baken nan kaneg todi is laydek ay ibaga. Nodi laydek ay ibaga nan nateyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay pala ken sak-en. Gapo isnan inikkana et id wani maid polos laydek isnan am-in ay maik-ikkan isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios tay maid polos paayda ken sak-en.

¹⁵ Tay nan napatepateg isnan biyag tako et nan balo ay nemnem ay nagapo ken Apo Dios. Baken nan menpasegyatan nan ipogaw.

¹⁶ Sapay koma ta liknaen nan am-in ay mangpatpati isnan kakakwanik nan segang ya nan natalna ay nemnem ay magapago ken Apo Dios. Daida nan ipogaw Apo Dios olay no Judio wenna baken.

¹⁷ Menlogi id wani, adi kayo koma pomaligat ay mangsongsongbat isnan kankanak. Tay nan naay adoado ay kablatko ay nagapo isnan mang-ad-adi ken Jesus et da tona nan mangipagtek isnan kinatet-ewan nan men-ob-oblaak ay pala ken Jesus.

¹⁸ Bebsatko, sapay koma ta wawawawada ken dakayo nan layad ya anos Jesu Kristo ay Apo tako.

Siya dana et kedeng nan ibagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Efeso

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan naay ay insolat Pablo isnan mamati id Efeso et nan awnit ikkan Apo Dios ay mangpos-a isnan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is apoda. (1:10). Siya nan gapo ay binagbagaan Pablo nan mamati tapno osto nan ikkanda ta mapos-a nan nemnemda.

Panggalig nan tap-in nan inosal Pablo ta ipailana nan kaneg nan mapos-aan tako ay mamati. Kanana en nan mamati et kanegda nan esay awak et si Jesu Kristo nan kaneg olon nan awak ay deey. Kanana abes en kaneg baey nan mamati et si Kristo nan kanegna tokod. Indiligna pay nan sin-asawa ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siaya.

Nan wada isna:

Nan login nan solat 1:1-2

Nan mapos-aan Kristo ya nan mamati
ken siya 1:3-3:21

Nan ik-ikkan nan mamati ken Kristo 4:1-
6:20

Kombos nan solat 6:21-24

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pablo ay pinilin Apo Dios ay esay apostolis Jesu Kristo. Naay di solatko ken dakayo ay ipogaw Apo Dios id issa Efeso ay mangitoltoloy ay mamati ken Jesu Kristo.

² Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay nemnem ay magapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kaskasdaaw Ay Seg-ang Apo Dios

³ Dadama nan panangdayaw tako ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu Kristo ay Apo tako. Gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et dadama nan badang Apo Dios ken datako tay inpaialina isnan Ispiritona nan am-in ay gawis ay nagapo id daya.

⁴ Gapo ken Jesu Kristo et olay isdin egay kabolowan nan naay batawa et epdas pinilin Apo Dios datako ay men-ipogawna ta menbalinena datako is nadiosan ay maid polos basbasolna ken siya.

⁵ Id sang-adom et ninemnem Apo Dios ay menbalinena datako is an-akna maipoon isnan ikkan Jesu Kristo. Siya nan layden Apo Dios ay ommat ken datako gapo isnan dadama ay layadna ken datako.

⁶ Isonga daydayawen tako si Apo Dios gapo isnan gawigawis ay egayna inyim-imot ay badangna ken datako tay inbaana

ken datako nan laylaydena ay Anakna ay si Jesu Kristo.

⁷ Nan basan Jesu Kristo ay inmayos isdin nateyana et siya nan nangsakbot ken datako isnan basbasol tako isonga pinakawan Apo Dios datako. Gapo tay managseg-ang siya

⁸ et dakkel nan badangna ken datako ay maid kankanegeña. Si Apo Dios et getkena nan am-in ay wada ya ostoosto nan am-in ay ikkana.

⁹ Isonga inpagtekna ken datako nan awnit maikkan ay egayna inpagtek isnan tap-in di ipogaw ay epdasna ninemnem id sang-adom ay awnit matongpal gapo ken Kristo.

¹⁰ Siya na nan planona. No makwas nan am-in ay masapol ay ommat dat pos-aen Apo Dios nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is Apo.

¹¹⁻¹² Am-iam-in ay om-ommat et epdas ninemnem Apo Dios ay awnit ommat. Kaneg nan nangpiliyana ken dakami ay Judio ta dakami nan omon-oná ay mamati ken Jesu Kristo. Tay enggana id sang-adom et dakami ay Judio nan nangses-eed isnan inbagana ay awnit omdan ta madayaw si Apo Dios gapo isnan panakabalina.

¹³ Ngem id wani gawis tay olay dakayo ay baken Judio et ipailan Apo Dios ay ipogawna dakayo tay inidiana ken dakayo nan Ispiritona ay kaneg din inbagana. Inikkana di tay namati kayo ken Kristo issan nangdengnganyo isnan gawis ya tet-ewa ay mait-itdo maipanggep isnan inikkan Apo Dios ay mangisalakan ken datako.

¹⁴ Nan makitetean nan Ispirito Santo ken datako et siya nan manggetkan tako ay tet-ewa ay tongpalen Apo Dios nan am-in ay inkalina isnan ipogawna isonga getken tako ay awnitna dawaten datako. Daydayawen tako nan kaskasdaaw ay seg-ang Apo Dios.

Nan Lowalon Pablo Pala Isnan Mamati

¹⁵ Gapo tay dinngek nan pammatiyo ken Apo Jesus ya nan dadama ay layadyo abes isnan am-in ay ib-ayo ay ipogaw Apo Dios

¹⁶ et adiyak isalsaldeng ay men-iyaman ken Apo Dios gapo isnan inikkana ken dakayo ya ilol-owalowak dakayo ken siya.

¹⁷ Menlol-owalowak ken Apo Dios ay kadayawan ay Ama tako ay nangibaa ken Apo Jesu Kristo. Dawdawatek ay itedna koma ken dakayo nan silib ay magapo isnan Ispiritu Santo ya mangipagtek isnan am-in ay maipanggep isnan kinadiosna tapno getkenyo siya ay osto.

¹⁸ Idawdawatko pay ken Apo Dios ay silawana nan nemnemyo tapno getkenyo ay osto nan awnitna ited ken dakayo ay

biyag ay maid patenggana tay siya nan gapo ay pinilina dakayo. Laydek abes ay getkenyo nan kinaado ya kinagawis nan awnitna ited isnan ipogawna.

¹⁹ Idawdawatko gedan ay likliknaenyo koma nan kabaelana ay mangbadang ken datako ay mamati ken siya. Inpailan Apo Dios nan kapigsan nan kabaelana ay maid kanegna

²⁰ isdin nangtagowana ken Jesu Kristo isdin nateyana danat ipangato id daya et patokdowena isnan makanawana ay kad-an di madaydayaw.

²¹ Isonga wada si Jesus id daya et siya nan kangatowan ay Apo id wani ay eng-enggana. Maiwed nangatngato mo siya isnan am-in ay manakabalin ay apo isnan batawa ya id daya ay maila ya adi kaila.

²² Inpagaton Apo Dios si Jesu Kristo ay men-apo isnan am-in ay wada et siya gedan nan pinilin Apo Dios ay Apon di mamati.

²³ Isonga datako ay mamati ken Jesu Kristo et kanega datako nan awakna ya siya nan kaneg tako olo. Tay si Kristo ay kangatowan ay Apo isnan am-in et siya nan mangipaik-ikkan isnan am-in ay laydena ay maikkan et datako nan mang-ik-ikkan ya datako gedan nan mangipagtek isnan kanegna.

2

Si Apo Dios Nan Mangipabalo Isnan Biyag Tako

¹ Id kasin, isdin egay kayo namatiyan et kaneg kayo natey gapo isnan basbasolyo.

² Din ogaliyo et kaneg nan ngawi ay ikkan nan mangnemnemnem isnan biyagda isnan naay ay batawa et kedeng tay pinatpatiyo gedan nan layden Satanas ay apon am-in di anito ya nan mang-adi ay mangpati ken Kristo.

³ Olay datako id kasin et inik-ikkan tako abes nan aped tako is laylayden ay olay no getken tako ay ngawi. Nan layden nan awak tako ya nan wada isnan nem-nem tako et siya nan aped tako inik-ikkan. Isonga no egay tako namati ken Jesu Kristo et masapol ay dosaen Apo Dios datako ay kaneg nan adi mamati.

⁴ Ngem olay no kaneg todii et dadama kayet nan seg-ang ya badang Apo Dios tay dadama nan layadna ken datako.

⁵ Olay no kaneg tako natey gapo isnan menbasbasolan tako et intapina datako isnan balo ay biyag ken Kristo. Nan seg-ang Apo Dios nan gapo ay intapina datako ken Jesu Kristo tapno maisalakan tako.

⁶ Et gapo isnan naitapiyan tako ken siya et awnitna ipangato datako ta wada nan kalebengen tako ay makitolay ken siya id daya.

⁷ Nan gapo ay inikkan Apo Dios nan naay et ta maila ay eng-enggana nan kinapigsan nan layadna ya nan seg-angna ken datako gapo isnan naitapiyan tako ken Jesu Kristo.

⁸ Tay nan seg-ang Apo Dios et kedeng nan gapo ay dawatena datako no mamati tako. Et maiwed polos inik-ikkan tako is gapo ay insalakana datako nodi siya nan kanemnem et kedeng.

⁹ Isonga adi mabalin ay men-eteke nan ipogaw ay mangwani en nan gawis ay inikkana nan gapo ay insalakan Apo Dios siya.

¹⁰ Tay si Apo Dios et kedeng nan mangipabalo isnan biyag tako gapo isnan naitapiyan tako ken Jesu Kristo tapno ikkan tako koma nan gawis ay ninem-nemnemna id kasin ay awnit tako ikkan.

Pinos-an Jesu Kristo Nan Nemnem Nan Am-in Ay Mamati Ken Siya

¹¹ Isonga dakayo ay baken Judio ay mak-wani en Gentil et nemnemenyo din kane-gyo id kasin. Dakayo et kanan nan Judio en egay kayo naibilang ay ipogaw Apo Dios tay egay kayo od kasegyatan. Owen, tay id kasin et inbagan Apo Dios en masapol ay masegyatanda tay siya nan mangipaila ay ipogaw Apo Dios daida. Ngem maid silbin han apedda ikkan isnan awakda no adida ikkan pay nan layden Apo Dios.

¹² Ngem nemnemenyo din egayyo naitapiyan ken Kristo. Kaneeg kayo naiyaddaaddawi ken Apo Dios tay baken kayo Judio ay ap-on Israel ay pinilin Apo Dios ay ipogawna. Isonga egay kayo gedan nailak-am isdin inkalin Apo Dios isnan ipogawna en awnit omali nan mangisalakan ken daida. Isdin nangitoltoloyano isnan sigod ay ogaliyo et maid namnamayo ay awnit dawaten Apo Dios dakayo tay egayyo getken nan maipanggep ken siya.

¹³ Ngem id wani gawis tay naitapi kayo ken Apo Dios ya ken dakami ay ipogawna gapo isnan nateyan Jesu Kristo.

¹⁴ Isonga inamong Jesu Kristo datako ay Judio ya nan baken Judio et ninbalin tako ay kaneg sin-ag-i. Inesangna nan nemnem tako tay minaidna nan poon nan men-naamisan tako

¹⁵ tay isnan nateyana et minaidna nan linteg ay naitied ken Moses ya am-in nan bilbilina ay pinatpatimi ay Judio id kasin ta maeesang si Apo Dios is solsolotenmi ay Judio ya dakayo ay baken Judio. Isonga id wani et siya nan kaoolnosan tako tay pinabalona datako ay ninbalinenia ay esa-esa ay ipogaw gapo isnan maitatapiyan tako ken siya.

¹⁶ Gapo isnan nateyan Jesu Kristo isnan kros et siya nan nakaanan nan kedse tako

tay pinos-ana nan nemnem tako ay mamati ay Judio ya Gentil ay kaneg esay ipogaw tasiyay somag-en tako ken Apo Dios.

¹⁷ Isonga inmali si Kristo ta ibagana ken dakayo ay naiyaaddawi ken Apo Dios ya ken dakami gedan ay naisasag-en ken siya nan gawis ay damag ay mabalin ay maitapi tako ken Apo Dios.

¹⁸ Et nan maitatapiyan tako ken Kristo nan gapo ay makasag-en tako am-in ken Apo Dios ay Ama tako tay wada nan Ispirito Santo ken datako id wani.

¹⁹ Isonga dakayo ay egay kaibilang ay ipogaw Apo Dios id kasin et naitapi kayo id wani ken dakami ay ipogawna et menan-ak Apo Dios datako am-in.

²⁰⁻²² Et maitapi tako am-in isnan baey ay sas-aadena ay mentetean di Ispirito Santo. Si Jesu Kristo et siya nan kanegna tokod tay siya nan mangipapakneg ya mangipadadakkel isnan baey dapay nan aapostolis ya nan mamadton Apo Dios et daida nan kanega kiling san baey tay daida nan omon-onay mangipagtek isnan maipanggep ken Jesus. Gapo isnan maitatapiyan nan mamati ken Kristo et kanegda nan kaiw ay nateketeken ngem wada nan kaosalandia am-in isnan baey. Isonga dakayo pay ay mamati nan tap-in di isaad Apo Dios isnan gawis ay baeyna.

3

Si Pablo Nan Mangipagtek Isnan Maipanggep Ken Apo Dios Isnan Baken Judio

¹ Gapo isnan am-in dadi ay kaibagbagak et ilol-owalowak dakayo. Owen sak-en si Pablo ay naibalod gapo isnan nangibag-bagaak ken dakayo ay baken Judio isnan maipanggep ken Jesu Kristo.

² Waay getkenyo met ay si Apo Dios nan nangyali isnan kalebbengak ay mangipagtek ken dakayo isnan layadna ya nan seg-angna ta mabadangan kayo.

³ Tay inpagtek Apo Dios ken sak-en nan egay naipagtek id kasin et siya nan insolatok isnan logiyan nan solat ay naay.

⁴ No basaenyo ay osto et awnityo getken ay tet-ewa ay inpagtekna ken sak-en nan awnit ommat isnan maipanggep ken Kristo.

⁵ Egayna inpagtek isdin ipogaw id kasin ngem id wani nan Ispiritora nan nangipagtek ken dakami ay aapostolis ya mamadton Apo Dios.

⁶ Et siya na nan inpagtekna. Baken kami kedeng ay Judio is dawaten Apo Dios nodi olay dakayo gedan ay baken Judio ta maitapi kayo isnan mamati ken Kristo dakayopay maagtan isnan am-in ay inkalin Apo Dios en itedna isnan ipogawna gapo

isnan pammatiyo ken Jesu Kristo issan nangdengnganyo isnan gawis ay damag.

⁷ Inbaan Apo Dios sak-en ta ibagak nan gawis ay damag et inyalina gedan nan laingko ay mang-ikkan gapo isnan kabaelana.

⁸ Olay sak-en nan kababaan isnan am-in ay ipogawna ngem sak-en kayet nan pinilinan ay mangibaga ken dakayo ay baken Judio isnan dadama ay layad Kristo ken datako ay maid kanegna.

⁹ Tay si Apo Dios ay nangboliw isnan am-in ay wada et inbaana sak-en ay mangipagtek isnan am-in ay ipogaw nan ikkana ta matongpal nan panggepna ay egayna inpagtek id kasin enggana id wani

¹⁰ tasiyay no ilaen nan aap-apon diaanghel id daya ya nan tap-in di manakabalin ay adi kaila nan gawis ay ikkan Apo Dios ken datako ay mamati dadat getken ay osto nan kinapigsan di silibna ya nan kinagawis di nemnemna.

¹¹ Tay olay id kasin et siya din ninemnemna ay ikkana ken datako et siya nan tet-ewa ay inikkana isnan nateyan Jesu Kristo ay Apo tako.

¹² Isonga id wani adi tako mabain ay menlowalo ken Apo Dios tay getken tako ay idngena datako gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo.

¹³ Isonga adi kayo koma menseseg-ang gapo ken sak-en tay olay no mapalpali-gatak et paggawisanyo met laeng.

Nan Lowalon Pablo

¹⁴ No nemnemek nan am-in ay inikikan Apo Dios ay Ama tako daket menpalintomeng ken siya ay mangilowalo ken dakayo.

¹⁵ Siya nan makwani en Ama tay siya nan nagapowan nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya.

¹⁶ Adoadon badang Apo Dios ken datako gapo isnan kabaelana ay maid kanegna. Isonga idawdawatko ken siya ta papigsaen nan Ispirito Santo nan nemnemyo

¹⁷ ta liknaenyo koma ay tet-ewa ay wada si Jesu Kristo ken dakayo gapo isnan pammatiyo. Idawdawatko abes ta pomigisa kayet nan layadyo ken Apo Dios ya isnan ib-ayo

¹⁸ ta mawada ken dakayo ya nan am-in ay ipogaw Apo Dios nan laing ay manggetek ya makaawat isnan kinaam-amed nan pigsan nan layad Jesu Kristo ken datako.

¹⁹ Tet-ewa ay maiwed makagtek ay osto isnan kapigsan nan layadna ngem matapatiyan koma nan getkenyo ta maanay nan komaneganyo ken Apo Dios.

²⁰ Madaydayaw si Apo Dios ay manakabalin ay mangbadbadang ken datako tay olay no ngan di dawaten tako wenne nemnemen tako et mabalin ay ikkana tay napigsa nan kabaelana ay mang-ikkan mo nan aped tako nemnemen.

²¹ Am-in tako ay mamati et daydayawen tako siya gapo isnan nangpos-aana ken datako ya gapo abes ken Jesu Kristo isonga si Apo Dios nan daydayawen tako ay enggana. Sapay koma.

4

Mapopos-a Koma Nan Nemnem Di Mati

¹ Sak-en ay naibalod gapo ken Apo Jesus et ibagak en pangaasiyo koma ta tongpaleno nan am-in ay maibagay ay ikkan nan pinilin Apo Dios.

² Kaneg tona nan ikkanyo koma, mangkoya kayo ay adi kayo men-et-etek nodi men-inanos kayo ay menlinayad.

³ Nan Ispirito Santo nan mangpopos-a isnan nemnem tako isonga gawis no itoltoloy tako ay mang-ik-ikkan isnan masapol ta adi kangawgaw nan mapopos-aan tako.

⁴ Tay am-in tako ay naitapi ken Jesu Kristo et kaneg tako esay awak ya esa nan Ispirito Santo ay makiteteet ken datako am-in. Esang abes nan namnama tako gapo isnan nangpiliyan Apo Dios ken datako.

⁵ Es-esa nan patiyan tako et siya nan esa ay Apo tako ya es-esa nan mangipaila ay naitapi tako ken Kristo et siya nan kabonyagan tako.

⁶ Es-esa si Apo Dios ay Ama tako am-in et siya nan kangatowan ay Apo isnan am-in ya wada siya ay mangbadbadang ken datako am-in.

⁷ Ngem olay no es-esa nan pammati tako et nateketeken nan laing tako tay wasdin esa ken datako et inagtan Kristo is osto ay laingna.

⁸ Tay wada nan naisolat ay kalin Apo Dios ay maipanggep ken Kristo ay mangwani en, "Inabakna nan bosona danat ikawit nan adoado ay baana isnan somagongana id daya danat idya nan gawis ay laing isnan ipogawna."

⁹ Ngan ngen nan kayatna ay kanan isnan nangwaniyana en somagong id daya? Kanana met en inmali siya tet-ewa isnan naay batawa ay nagapo id daya.

¹⁰ Tay san nagapo id daya et siya nan sinmagong kasin isonga id wani siya nan kangatowan ay Apon nan am-in ay nawada.

¹¹ Et siya abes nan mang-id-idya is gawis ay laing isnan ipogawna ta makaikkanda isnan kayatna. Pinilina nan tap-in a

men-apostolis ya nan tap-in a makwani en mamadto ay mangibagbaga isnan kankananan. Wadada abes nan pinilina ay omey mangibagbaga isnan gawis ay damag isnan kailili ya wadada abes nan mang-itido ya mangbadbadang isnan mamati.

¹² Nan gapo ay inyalin Kristo nan laing tako et ta menbinadang tako ta pomigsa koma nan pammartin nan ipogawna ay kanegna awak

¹³ ya ta mataptapiyan nan getken tako ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios ta maeteng nan pammati tako ken siya. Tay no siya di nan ommat et mapoposa nan nemnem tako dapay omosto et awaten tako nan gawigawis ay ogalin Jesu Kristo.

¹⁴ No siya di nan ikkan tako et baken tako dadlo kanega onga ay nalaka ay mamati isnan kompolmi ay dengngena tay adi tako aped mamatpati isnan teken ay solsolo ya adi tako gedan masiksikapan isnan nalaing ay men-al-allilaw ay mangisolsolo isnan baken tet-ewa.

¹⁵ Owen, baken nalaka koma ay masokatan nan pammati tako nodi kalkaliyen tako isnan ib-a tako nan tet-ewa ay maititdo gapo isnan layad tako ken daida ta omosto nan pammati tako ken Jesu Kristo et komaneg nan ogali tako isnan ogalina tay siya nan kaneg tako olo

¹⁶ ya datako nan kanegna awak. Iyapapowana datako ta mapopos-a nan nemnem tako ay menbinadang. Tay am-in ay baltin di awak et no ikkanda nan layden nan olo et pomigpigsya ya domakdakkel nan awak. Et siya nan kaneg tako no menlinayad tako.

Komaneg Koma Isnau Ogalin Apo Dios Nan Ogalayo

¹⁷ Ibagak nan naay ken dakayo tay si Apo Jesus nan mangkayat ay ibagak. Masapol ay adiyo itoltoloy ay mang-ikkan isnan ogalina nan adi mamati ken Apo Dios tay nan ik-ikkanda ya nan nemnemda et adi kapaay.

¹⁸ Gapo tay menkenteg nan toktokda ay adida kabagbagaan et egay natanggewan nan nemnemda isonga maiwed ken daida nan biyag ay ited Apo Dios.

¹⁹ Isonga maid polos bainda tay apedda ik-ikkan nan layden nan awakda ay adida ten-en nan ik-ikkanda ay ngawi.

²⁰ Ngem dakayo et baken kaneg todi nan sinolosolo isnan maipanggep ken Kristo.

²¹ Tay dinneyo met nan tet-ewa ay initdomi ay maipanggep ken siya et siya nan solsolotenyo.

²² Isonga kaanenyo nan sigod ay nemne myo ya ogaliyo tay nan ngawi ay layden nan awak tako et siya nan mang-allilaw

ken datako ay mang-ik-ikkan isnan ngawi ya siya nan mang-engew ay mangipangawgi ken datako.

²³ Isonga masapol ay masokatan nan ogaliyo ya nan nemnemyo is gawis.

²⁴ Dawatenyo nan mangpabalowan Apo Dios isnan biyagyo ta komaneg kayo ken siya et maila ay napabalo nan biyagyo isnan tet-ewa ya nadiosan ay ik-ikkanyo.

²⁵ Isonga adi tako koma menkamkampot nodi nan tet-ewa et kedeng nan kankanan tako isnan ib-a tako tay datako ay mamati et naitapi tako am-in isnan awak Jesu Kristo.

²⁶ No makaliget tako datakot pabaewen nan nemnem tako ta adi tako bomasol ay mang-ikkan is ngawi. Adi tako koma itoltoloy nan liget tako isnan sin-agew

²⁷ tapno maid wayan Satanas ay mangdolog ken datako.

²⁸ No waday mangakew ken dakayo et masapol ay isaldengna et ta bomikas ay men-obla is katagowana ya tasiyay wada gedan di ibadangna isnan kodoko.

²⁹ Adi tako koma menkalkali is ngawi nodi am-in ay kankanan tako et nan bomadang ay mangipapigsa ya mangipaosto isnan nemnem di mendedenge.

³⁰ Nan esa pay et adi tako koma ipasesegang nan Inspirito Santo tay nan menteteana ken datako nan mangipaila ay ipogaw Apo Dios datako ya siya abes nan mangipagtek ay maitapi tako ay maisalakan isnan kasin omaliyan Jesu Kristo.

³¹ Isonga adiyo koma aamisen nan ib-ayo. Masapol ay kaanenyo am-in ay sakit di nemnemyo ya nan bongetyo ken daida. Adi kayo makisapsape ya makisongsongbat ya adiyo taytayoktokten nan ib-ayo.

³² Baken koma kaneg todi nan ikkan tako nodi men-inanos tako ya ipaila tako nan seg-ang tako isnan ib-a tako. Menpinakawan tako ay kaneg nan inikkan Apo Dios ay mangpakawan ken datako gapo ken Jesu Kristo.

5

Mentetee Kayo Koma Isnan Menpat-a

¹ Gapo tay datako nan an-ak Apo Dios ay laylaydena et siya koma nan toltoladen tako ta komaneg tako ken siya.

² Laylayden tako koma nan ib-a tako ay kaneg nan pananglayad Kristo ken datako. Inyoogna nan awakna ay matey tasiyay mabalin ay pakawanen Apo Dios nan basbasol tako isonga pinagasingna si Apo Dios isnan inikkana.

³ Isonga adi kayo koma makikamkamolala ya men-ag-agom. Adi kayo aped mensodsodok isnan kaneg todi ay ngawi. Baken

kaneg todi koma nan ikkan nan ipogaw Apo Dios.

⁴ Adi maibagay ay menkalkali is ngawi wenno naalas nan ipogawna nodi nan gawis koma nan kankanan tasiyay madayaw si Apo Dios

⁵ tay gegetken tako ay adi mabalin ay maitapi isnan mentolayan Kristo ya si Apo Dios nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg nan makikamkamolala ya nan naagom. Nan naagom et nan kinaagomna nan kina-diosas tay siya nan kapatgan ken siya.

⁶ Adi kayo maal-allilaw isnan menkamkampot ay mangmangwani en baken ngawi nan mang-ikkan isnan kaneg todi. Tay nan kaneg todi ay maik-ikkan et siya nan gapo ay makaliget si Apo Dios isnan adi mangpati ken siya isonga dosaena daida.

⁷ Isonga adi kayo maibob-oweg isnan kaneg da todi ay ipogaw.

⁸ Tay id kasin et kaneg menbolinget nan nemnemyo ngem id wani ay tinanggewan Jesu Kristo nan nemnemyo et kaneg kayo mentetee isnan menpat-a gapo isnan naitapiyano ken siya isonga ikkanyo nan osto ay ikkan nan mentetee isnan menpat-a.

⁹ Tay nan ipaik-ikkan Jesu Kristo isnan tinanggewana et nan am-in ay gawis, nan nalinteg ya nan tet-ewa.

¹⁰ Solowenyo koma dayopay ikkan nan layden Apo Jesus.

¹¹⁻¹² Adi kayo makiik-ikkan isnan adi kapaay ay ik-ikkan di egay katanggewan di nemnemna. Owen, tay nan ik-ikkanda ay ngawi ay adida ipapaila et kababain is aped masodsodok. Ngem nan gawis ay ik-ikkanyo et siya nan kanega silaw ay mangipaila isnan kangawin nan ik-ikkanda tasiyay omapalda koma isnan gawis dadat isaldeng nan ngawi.

¹³ Tay no masilawan nan wada isnan menbolinget et maila nan tet-ewa ay kanegna.

¹⁴ Daet no ilaenda nan kangawida et matanggewan nan nemnemda dadat menbalin is gawis. Et siya nan gapo ay wada nan day-eng ay naay,

"Magidoka ay naseyep. Matagoka ay natey, Ta tanggewan Kristo nan nemnemyo."

¹⁵ Isonga masapol ay nemnem tako ay gawis nan ik-ikkan tako ta adi tako kaneg maong-onc-onc nodi kaneg tako koma nan masilip

¹⁶ ay mang-ik-ikkan is gawis. Siya di nan ikkan tako koma tay id wani et adoado nan mang-ik-ikkan is ngawi.

¹⁷ Adiyo koma oong-ongen nodi nemne menyio nan layden Apo Jesus ay ikkanyo.

¹⁸ Adi kayo menbotboteng tay nan maboteng et adina getken nan kankanan

ya nan ik-ikkana. Nodi nan Ispirito Santo koma nan mangipanemnem ken dakayo isnan gawis.

¹⁹ No madadagop kayo dakayot menkanta ay mangdayaw ken Jesu Kristo ngem masapol ay tet-ewa koma ay dayawenyo siya isnan nemnemyo ta baken kedeng nan topekyo is mangdaydayaw.

²⁰ Ya men-iyaman kayo ken Apo Dios ay Ama tako isnan am-in ay om-ommat olay no gawis wenco naligat gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Osto Ay Ikkana Nan Sin-asawa

²¹ Menpinateg kayo tay siya nan layden Kristo ay Apo tako ay ikkanyo.

²² Dakayo ay bababai et patgenyo nan as-awayo ay kaneg nan panangpategyo ken Apo Jesu Kristo.

²³ Tay nan lalaki nan apowen nan asawana ay kaneg gedan si Jesus ay apon nan mamati ken siya tay kaneg siya nan olon di mamati tay siya nan nangisalakan ken datako ay kanegna awak.

²⁴ Isonga masapol ay patienyo ay bababai nan am-in ay kanan nan as-awayo ay kaneg nan mangpatpatiyan tako isnan am-in ay layden Kristo.

²⁵ Dakayo abes ay lalalaki, masapol ay laylaydenyo nan as-awayo ay kaneg nan pananglayad Jesu Kristo isnan ipogawna. Tay nan inikkana et intedna nan awakna ta isolakana datako

²⁶ tasiyy menbalinena datako ay ipogawna ay maid basolna. Tay kanegna inowasan nan basbasol tako isnan nabonyagan tako ay mangipaila ay patien tako am-in nan wada isnan kalin Apo Dios.

²⁷ Nan gapo ay natey siya et ta kaanena nan am-in ay basol tako tasiyy no omali siya ay mang-ala ken datako et gawis tako ay maid polos kadelawana isnan pangil-anana.

²⁸ Isonga dakayo ay lalalaki et masapol ay laylaydenyo nan as-awayo ay kaneg nan pananglayadyo isnan awakyo tay nan asawam et kanegmo gedan awak.

²⁹ Tay maiwed ipogaw is mang-adi isnan awakna nodi ayowanana. Et kaneg todii nan ik-ikkana Kristo ken datako ay mamati

³⁰ tay ibilangna ay awakna datako.

³¹ Wada nan naisolat ay kalin Apo Dios ay kanana en, "No makiasawa nan lalaki et taynana nan amana ya inana ta maipos-a isnan asawana et menbalinda ay es-esa."

³² Naligat ay magtek nan kayatna ay kanan ngem ken sak-en et idiligko nan sin-asawa ken Kristo ya nan mamati ken siya.

³³ Ngem naay pay di kanana ay maipanggep ken dakayo ay sin-asawa. Sik-a ay lalaki et masapol ay laylaydem nan asawam ay kaneg nan pananglayadmo

isnan awakmo. Ya sik-a pay abes ay babai et masapol ay patpatgem abes si asawam.

6

Nan Osto Ay Ikkana Nan Onga

¹ Dakayo ay ongong-a, patienyo nan ama ya inayo tay siya nan osto ay ikkan nan maitapi ken Jesu Kristo

² tay wada nan bilin Apo Dios ay mangwani en, "Masapol ay patpatgem da amam ken inam." Siya di nan omon-onaa ay bilin Apo Dios ay wada nan ibagana ay ommat no matongpal.

³ Kanana en, "No tongpalem na et gawis nan ommat ken sik-a dakapay matatago ay mabayag isnan naay ay batawa."

⁴ Dakayo pay ay am-a ya in-a et adiyo paligligten nan an-akyu nodi itdoyo nan gawis ay layden Jesu Kristo ya bagagaanyo daida tasiyy gawis nan ikkanda.

Nan Osto Ay Ikkana Nan Baa Ya Nan Apoda

⁵ Dakayo ay baa et patienyo nan apoyo isnan batawa. Ipakatmo koma nan kabaelam ay mang-ikkana isnan ibagana ken sik-a ay kaneg nan ikkam no si Kristo nan mangbaa ken sik-a.

⁶⁻⁷ Baken koma kedeng nan mangiil-an nan apom ken sik-a is mang-ikkana isnan oblambat dayawen daka nodi men-gasingka dakapay men-gaget koma ay mang-ikkana isnan am-in ay ibagana tay siya nan layden Apo Dios. Ikkam di tay nenemnemem ay baken kedeng nan ipogaw is apom nodi nan osto ay apom et si Kristo

⁸ tay getkenyo ay ligalowan Apo Dios nan mang-ikkana is gawis olay no baa siya wenco baken.

⁹ Dakayo abes ay wada nan baana et masapol ay gawis abes nan ikkanyo isnan baayo. Adiyo paeg-egyaten daida tay getkenyo ay es-esang si Apo Dios id daya ay Apoyo isnan baam et maiwed pawedwedenia is ipogaw.

Nan Kaneg Salida Ay Ited Apo Dios

¹⁰ Siya na nan kombos nan ibagak ken dakayo. Gapo isnan maitatapiyano ken Jesu Kristo et dawatenyo ay papigsaena koma nan pammatiyo. Mabalin ay ikkana gapo isnan panakabalina.

¹¹ Tay datako et kaneg tako makigobgobat isnan boso tako ay si Satanas ay mang-allilaw ken datako isonga masapol ay osalen tako nan am-in ay inted Apo Dios ay salida ta adi tako maabak.

¹² Tay baken ipogaw nan kaboso tako nodi si Satanas ya nan menkakekedse ay kaanianito ya nan tap-in di adi kaila ay

mang-ik-ikkan is ngawi ay men-ap-apo is-nan naay ay batawa ay kad-an di men-bolingeret ay nemnem.

¹³ Siya di nan gapo ay masapol ay osalen tako am-in nan salida ay inyalin Apo Dios tasiyyat nakasagana tako no waday ommat is ngawi ta olay no pomigsa nan ikkan Satanas et adi polos makaabak ken datako.

¹⁴ Isonga isagana tako nan naayda ay kanega salida ay masapol ay osalen tako. Nan mangibagaan tako isnan tet-ewa et siya nan kanega balikes ay salida. Nan gawis ay ik-ikkan tako et siya nan kanega salidan di pagaew.

¹⁵ Nan kaneg tako sapatos ay mangipagawis isnan mendad-aanan tako et nan manglaydan tako ay mangibaga isnan gawis ay damag.

¹⁶ Nan mentoltoloyan di pammati tako ken Jesu Kristo et siya nan kaneg tako kasay tay siya nan isalida tako isnan ngawi ay nemnem ya nan kaeegyat ay om-ommat tay daida nan kaneg menbidbidang ay balbeg ay igaygayang Satanas.

¹⁷ Nan kaneg abes salidan nan olo tako et nan pammati tako isnan nangisalakanan Jesu Kristo ken datako. Ya nan kaneg tako gamig ay manggobat ken Satanas et nan kalin Apo Dios ay inted nan Ispirito Santo.

¹⁸ Nan esa pay ay salida ay wada ken datako et nan lowalo. Masapol koma ay kanayon ay menlowalo tako isnan badang nan Ispirito Santo. Itoltoloyyo ay menlowalo olay ngan nan om-ommat dayopay adi kalkalingkingan ay ilowalowan nan am-in ay ipogaw Apo Dios.

¹⁹ Ilol-owlawanyo koma abes sak-en ta itdon Apo Dios nan kankanak no menisolowak ya ta tomoledak ay mangipagtek isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay egay naipagtek enggana id wani.

²⁰ Siya di nan nangibaaan Apo Dios ken sak-en et siya nan gapo ay maibabalodak id wani. Isonga ilol-owlawanyo sak-en ta tomoledak koma ay mangibaga isnan kayatna.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

²¹ Si Tikico nan ibaak ken dakayo ta ipagtekna nan am-in ay om-ommat ken sak-en. Siya nan esay gawigawis ay ib-ak ay naanos ay mangbadbadang ken sak-en isnan ik-ikkak ay pala ken Jesu Kristo.

²² Isonga inbaak siya ken dakayo ta ipadamagna nan om-ommat ken dakami isna ya ta papigsaena nan nemnemyo.

²³ Dakayo ay bebsatko ay mamati et sipay koma ta si Apo Dios ay Ama tako ya si Apo Jesu Kristo nan mangipapigsa isnan pammatiyo tapno liknaenyo nan natalna ay nemnem ya menlinayad kayo.

²⁴ Ya sapay koma ta liknaen nan am-in ay manglaylayad ay eng-enggana ken Apo Jesu Kristo nan gawis ay badang ya seg-ang Apo Dios.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Filipos

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan iFilipos. Daida nan damon di namati ken Kristo id Europa gapo isnan solsolon Pablo. Naibabalod si Pablo isdin nangisolatana isnan naay et mensakit nan nemnemna gapo isnan ngawi ay kankanan nan tap-in di men-is-isolo maipanggep ken siya dapay madanagan isnan deeyday mamati ay wada id Filipos tay wada nan baken osto ay naitido ken daida. Ngem olay no siya di et maila isnan naay ay solat nan gasing Pablo ya nan talekna gapo isnan pammatica ken Jesu Kristo.

Nan osto ay gapo ay nangisolatana Pablo isnan naay et ta menpasalamat isnan badang nan deeyday mamati ay wada id Filipos ken siya. Bagbagaana gedan daida tapo papigsaena nan pammatica olay no ngan nan ommat ken siya wenna ken daida. Inbagana en ipababada nan awakda ay kaneg nan inikkan Jesus tapno adida men-im-imot ya men-et-etek. Inpanem-nemna ken daida ay wada nan osto ay biyagda gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo et nan layad Apo Dios ken daida nan gapo na. Tay naidya ken daida na gapo isnan pammatica ay baken gapo isnan nangtongpalanda isnan linteg di Judio. Inpanemnem Pablo gedan nan gasing ya nan talnan di nemnem ay inidyan Apo Dios ken daida isnan naitatapiyanda ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login di solat 1:1-11

Nan inommat ken Pablo 1:12-26

Nan biyag di maitapi ken Kristo 1:27-2:18

Nan planon Pablo ken da Timoteo ken

Epafradio 2:19-30

Pamagbaga maipanggep isnan men-apoys ya nan ngawi ay solsoloda 3:1-4:9

Nan gasing Pablo isnan badang di iFilipos 4:10-20

Kombos di solat 4:21-23

Nan Login Nan Solat

¹ Dakami da Pablo ken Timoteo ay baan Jesu Kristo nan mensolat ken dakayo ay mangipangpango ya mangbadbadang isnan mamati id issa Filipos ya ken dakayo am-in abes ay ipogaw Apo Dios issa gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.

² Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Lowalon Pablo

³ Isnan am-in ay mangnemnemak ken dakayo daket men-iyaman ken Apo Dios

⁴ ya men-gasingak isnan mangilol-owalowak ken dakayo am-in

⁵ gapo isnan nangbadbadanganyo ken sak-en isnan ik-ikkak ay mang-it-itdo isnan gawis ay damag maipanggep ken Jesu Kristo. Tay enggana isdin namatiyano enggana id wani et nangbadbadang kayo.

⁶ Isonga gettek ay itoltoloy Apo Dios nan gawis ay ik-ikkana isnan biyagyo engganay maanaanay isnan omaliyan kasin Jesu Kristo.

⁷ Kanayon ay nemnemnemek dakayo et osto no siya nan ikkak tay makilaklak-am kayo isnan oblak ay inted Apo Dios. Kaneg id kasin et binadbadanganyo sak-en isnan nangipanpaneknekak ay tet-ewa nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ya id wani et itoltoloyyo ay olay naibabalodak. Isonga makilaklak-am kayo isnan badang Apo Dios ken sak-en.

⁸ Getken Apo Dios ay dadama nan iliwko ken dakayo tay laylaydek dakayo ay kaneg nan pananglayad Jesu Kristo ken dakayo.

⁹ Siya na nan ilowalok ken Apo Dios. Idawdawatko ay pomigpiga kayet koma nan layadyo ken siya ya nan ikkanyo abes ay menlinayad ta mataptapiyan nan getkenyo maipanggep ken Apo Dios ya nan kabaelmanyo ay mangtek ken siya.

¹⁰ No siya di et getkenyo ay mang-ikkanyo is gawis ta awnit maiwed mangipabasol ken dakayo isnan omaliyan kasin Kristo tay gawis nan ogaliyo.

¹¹ Dat omad-ado nan gawis ay ik-ikkanyo ay ipaikkan Jesu Kristo tay kedeng siya is makapaikkan. Siya nan ikkana ta maday-dayaw si Apo Dios.

Nan Badang Nan Nabalodan Pablo

¹² Bebsatko, waay kananyo en sin-maldeng nan maibagbagaan nan gawis ay damag gapo isnan naibabalodak. Ngem egay tay amed pinmigsa nan maibagbagaana.

¹³ Tay dinggen nan am-in ay sosoldanon di ali ya nan am-in ay ipogaw isna ay maid teken is gapo ay naibabalodak nodi kedeng nan pammatic ken Jesu Kristo.

¹⁴ Isonga pinmigsa nan pammatin nan adoado ay bebsat tako ken Apo Jesu Kristo isnan nang-ilaanda isnan ik-ikkak isnan naay ay pagbalodan dadat amed tomoled ay mangibaga isnan kalin Apo Dios.

¹⁵ Tet-ewa ay wadada nan mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo ay baken is osto ay gandatda nodi gapo isnan apalda ken sak-en. Ngem wada nan tap-in a y osto nan gandatda

16 tay nan maipanggep ken Kristo nan ibagbagada gapo isnan layadda ken sak-en tay getkenda ay inpalobos Apo Dios ay naibalodak ta paneknekak ay tet-ewa nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo.

17 Ngem san deeyda ay omapal et apedda it-itdo nan maipanggep ken Kristo tay lay-denda ay daida koma nan mangipango isnan ado ay ipogaw tay kananda en no siya nan ikkanda et omam-amed nan ligatko isnan naay ay pagbalodan no dengngek nan ik-ikkanda.

18 Ngem olay no siya di et olay. Tay no ngawi wenco gawis nan gandatda basta maitdo nan maipanggep ken Jesu Kristo et men-gasingak met laeng.

19 Owen, mentoltoloy nan gasingko tay getken ay paggawisak nan am-in ay inom-mat ken sak-en gapo isnan lowaloyo ya nan mangbadbadangan nan Ispirito Santo ken sak-en ay nan nangbadbadang gedan ken Jesu Kristo.

20 Nan namnamak ya nan osto ay laydek et ta maiwed koma ik-ikkak is gapo ay mabainak ken Apo Dios. Et adi koma makmaksayan nan toledko ta id wani ya isnan omali ay agew et maitoltoloy ay madaydayaw si Jesu Kristo isnan ik-ikkak isnan katatagowak ya olay no mateyak.

21 Tay ken sak-en et isnan matatagowak et ta ipailak koma nan kinagawis Jesu Kristo ngem no mateyak et gawgawis pay tay omejak ken siya.

22 Ngem no matatagowak et makanitoyak isnan naay ay nabanol ay ik-ikkak. Isonga no sak-en nan menpili et adiyak getken no ngan nan kagawisan

23 tay tet-ewa ay laydek nan dow. Kanak en gagag-awis no komaanak isnan naay batawa ta makiteek ken Kristo

24 ngem gapo tay masapolyo sak-en et waay gawgawis no adiyak matey id wani.

25 Isonga gegetek ay adiyak matey id wani tay masapol ay wadaak ken dakayo tapno pomigpigsa kayet nan pammatiyo dakayopay am-amed gomasing.

26 Kayatko gedan ay matatago pay tapno isnan awnitak somagongan kasiñ ken dakayo et siya nan amedyo mangdayawan ken Jesu Kristo.

27 Ngem olay no ngan nan ommat et masapol ay ikkanyo nan osto ay ikkan nan mamiñtay isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dat olay no omejak issa wenco adi et nan dengdengngek koma ay maipanggep ken dakayo et itoltoloyyo ay maeesa nan nemnemyo ay manggobat ken Satanas ya nan baana ta itakdegoy nan pammatiyo.

28 Adi kayo koma omeg-egyat isnan mangbosboso ken dakayo. Tay no tomo-tooled kayo et siya nan mangipagtek ay maabakda et madosada ay eng-enggana dapay dakayo nan mangabak tay si Apo Dios nan mangbadbadang ken dakayo ta maitapi kayo ken siya ay eng-enggana.

29 Tay naagtan kayo is waya ay mamati ken Jesu Kristo ta madayaw siya. Ngem baken kedeng nan pammatiyo is naite nodi masapol gedan ay mapaligatan kayo ta madayaw siya.

30 Isonga maitapi kayo ken sak-en ay manggobat ken Satanas ay kaneg nan inililayo ay nakigobgobatak id kasin ya nan dengdenggenyo ay ik-ikkak id wani.

2

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 Getkenyo ay pinmigsa nan nemnemyo gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo ya isnan layadna ken dakayo. Makitetee ken dakayo abes nan Ispirito Santo ay mangbadbadang ken dakayo. Getkenyo abes ay menlinayad ya mensineg-ang.

2 Isonga anayenyo pay nan gasingko isnan amedyo mangeesangan isnan nemnemyo ay nan men-ginayyemanyo ya menlinayadanyo.

3 Baken koma nan madayawanyo ya mait-ekanyo is ik-ikkanyo nodi ipababayo nan nemnemyo dayopay patgen nan iib-ayo.

4 Baken kedeng nan paggawisanyo is nemnemenyo nodi olay nan masapol nan iib-ayo.

5 Solotenyo koma nan kaneg nan nem-nem Jesu Kristo.

6 Olay no Dios si Kristo et adina nemnem-nemen nan kinangatona

7 Nodi tinaynana nan kinangatona et men-balini is ipogaw danat ibilang ay baa siya.

8 Isnan ninbalinana is ipogaw et inpaba-bana nan nemnemna

Ta tongpalena nan gandat Apo Dios ken siya ay enggana isnan kaeegyat ay ikateyna ay nan mailansaana isnan kros.

9 Isonga siya nan gapo ay inpangaton Apo Dios siya

Ta siya nan kangangatowan isnan am-in ay wada

10 Ta nan am-in ay wada et dayawenda siya. Nan wada id daya ya isnan batawa ya nan natnatey gedan

Et awnitda menpalintomeng am-in ay mangdayaw ken siya

11 Ay mangwani en si Jesu Kristo nan es-esa ay Apo.

Et siya di nan kaidaydayawan Ama tako ay si Apo Dios.

Nan Mamati Et Kaneg Silaw Isnan Batawa

¹² Isonga naay di ibagak ken dakayo ay laylaydek. No siya di nan inik-ikkan Kristo et masapol abes ay managpati tako. Isnana kad-ak ken dakayo et pinatpatiyo sak-en ngem id wani ay maiwedek ken dakayo et am-amed koma nam ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak. Itoltoloyyo ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios ta matongpal nan gandatna ay omosto nan pammatiyo. Ngem gapo tay adi kayo makatongpal no adina badangan dakayo et masapol ay ik-abainyo ya iyegyatyoo siya.

¹³ Tay si Apo Dios ay mentetee ken dakayo nan mang-it-ited isnan layadyo ay mang-ikkan isnan laydenya ya isnan kabaelanyo ay mangtongpal gedan.

¹⁴ Isnana am-in ay ik-ikkanyo et masapol ay adi kayo menlilili ya adi kayo gedan makisongsongbat

¹⁵ ta maiwed koma makaipabasol ken dakayo ay an-ak Apo Dios. Olay no makitee kayo isnan mang-ik-ikkan is ngawi isnan naay ay batawa et adi kayo koma maal-alisan isnan ngawi ay ik-ikkanda nodi maila koma ay gawis ya osto nan ik-ikkanyo tay kanegyo nan silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw isnan batawa.

¹⁶ Tay nan kalin Apo Dios ay it-itdoyo et siya nan mang-ited ken daida isnan biyag ay maid patenggana. No siya di nan ik-ikkanyo et men-gasingak ay mang-it-ek ken dakayo isnan omaliyan kasin Kristo tay nan ik-ikkanyo nan mangipaila ay mapaa yan isnan inpakpakatko ay inik-ikkan.

¹⁷ Waay awnitak mapatey gapo isnan oblak ay pala ken Apo Dios ngem olay tay siya nan mangipapigsa isnan pammatiyo. Kaneg nan pammatiyo nan igasingyo ken Apo Dios isonga men-gasingak tay kega anayan nan kateyak nan igasingyo.

¹⁸ Isonga olay no awnitak matey et maki-gasing kayo koma ken sak-en.

Da Timoteo Ken Epafradito

¹⁹ Adi mabayag et ibaak si Timoteo ken dakayo no ipalobos Apo Jesu Kristo tasiyay no somagong siya daket men-gasing gapo isnan ipadamagna ay maipanggep ken dakayo.

²⁰ Maid teken is ib-ak ay mangnemnem-nem is paggawisanyo nodi siya et kedeng

²¹ tay nan tap-inna et kedeng nan paggawisanda is apedda nemnemnemen ay baken nan layden Jesu Kristo ay ikkanda.

²² Ngem si Timoteo et getkenyo met ay gawis nan ogalina tay kaneg kami sinama gapo isnan mang-it-itdowanmi isnan maipanggep ken Jesu Kristo.

²³ Isonga ibaak siya ken dakayo ay dagos no getkek nan mabanagan nan kasok.

²⁴ Et sapay koma abes ta ipalobos Apo Jesu Kristo ay adi mabayag daket omey gedan ken dakayo issa.

²⁵ Ngem kanak en masapol ay pasagongek issa ay dagos nan ib-a tako ay si Epafradito. Kanegko besat siya tay nakuu-ba ken sak-en ay kaneg soldadon Apo Dios gedan. Siya nan inbaayo ken sak-en ay mangbadang isnan am-in ay masapolko.

²⁶ Ngem ipasaak siya ken dakayo issa tay mailiw ken dakayo et am-amed nan segangna isnan nanggetkana ay dinngyeo ay nasakit siya.

²⁷ Tet-ewa ay pilmi nan sakinna tay ngangngani ay matey ngem sineg-angan Apo Dios siya et ginmawis. Baken kedeng siya is sineg-angan Apo Dios nodi sak-en gedan ta adi omam-amed nan ligatko no matey siya.

²⁸ Isonga kakakakayatko ay pasagongan siya ta gomasing kayo kasin no ilaenyo siya ya ta makesayan nan danagko gedan.

²⁹ Ipailayo koma ay men-gasing kayo isnan somagongana issa tay siya nan tet-ewa ay besat tako gapo isnan pammatina ken Apo Dios. Nan ipogaw ay kaneg ken Epafradito et gawis no patgenyo.

³⁰ Tay gistay ay matey gapo isnan inik-ikkanay ay maipanggep ken Kristo. Adina imotan nan biyagna ay mangbadbadang ken sak-en isnan kamaidyo.

3

Nan Osto Ay Paggawisan

¹ Kasinak ibaga ken dakayo ay beb-satko en men-galalasing kayo koma gapo isnan naitapiyano ken Apo Jesu Kristo. Adiyak maom-oma ay mangibagbaga isnan inbagbagak ken dakayo tay masapol ay maawatanyo ay osto ta adi mangawngawn-gaw nan pammatiyo.

² Makailanyo nan menkenteg nan toktokda ay mang-ik-ikkan isnan ngawi tay ipapatida en no egay kayo kasegyatan et adi kayo kano maitapi ken Apo Dios.

³ Ngem datako nan tet-ewa ay an-ak Apo Dios tay baken kadi nan seyat di kailasanin nan tet-ewa ay anakna nodi nan mangdaydayawan tako ken Apo Dios isnan kabaelan nan Ispirito Santo ya nan mangipapangatowan tako ken Jesu Kristo. Siya nan osto ay talken tako, ay baken nan maikkan isnan awak tako ta katongpalan nan linteg ay kaneg nan kasegyatan di ipogaw.

⁴ No waday ipogaw is mabalin ay talkena isnan am-in ay inik-ikkana et maid teken nodi sak-en. No waday mangwani en maitapi siya ken Apo Dios gapo isnan inik-ikkana ya nan kaipogawna et am-amed ken sak-en

⁵ tay ilaenyo, tet-ewa ay Judiowak tay Judio gedan da ama isonga nasegyatanan isdin maikawao ay agewko. Sak-en nan esay apon din si Israel tay nan anakna ay din si Benjamin nan apok et maid apok is baken Judio. No maipanggep isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et tinongpalko am-in dadi tay Fariseowak.

⁶ Pilmi nan nangpaligatak isnan matati ken Jesus tay kanak en mamaidenda nan lintegmi. Maiwed met nangpabpabasol ken sak-en maipanggep isnan linteg Moses tay tinongtongpalko od am-in.

⁷ Ngem am-in dadi ay kanak en paggawisak et id wani ibilangko ay maid obpay paayda tay si Kristo et kedeng nan mangited is pagawisan di ipogaw.

⁸ Baken kedeng di nodi ibilangko ay maid polos paay nan am-in no idiligko daida isnan kagawisan ay maid kanegna isnan makiib-aak ken Jesu Kristo ay Apok. Gapo ken siya et tinaynak nan am-in tay laydey ay getken osto si Jesu Kristo

⁹ tapno maitatapiyak ken siya. Baken nan gawis ay ikkak ay mangtongpal isnan linteg di gapo ay maibilangak ay gawis nodi isnan pammatic ken Jesu Kristo. Tay si Apo Dios nan kagapowan nan kinagawis nan matati ken siya et gawis nan pangilaana ken daida gapo isnan pammatida.

¹⁰ Isonga laydelaydek ay maawatak ay osto si Kristo. Padasek koma abes nan kabaelan Kristo ay wada ken siya isnan kasina natagowan. Kayatko ay mapaligatak ay kaneg nan napaligatana ya olay no mateyak ay kaneg nan nateyana

¹¹ tay namnnamek ay no mateyak et tagowen kasin Apo Dios sak-en ta makiteeak ken siya ay eng-enggana.

Ipakat Tako Ay Mang-ikkkan Isnan Layden Apo Dios

¹² Adiyak kanan en getkek ay osto nan maipanggep ken Kristo ya adiyak kanan gedan en maiwed kolang isnan ogalik. Ngem ipakatko nan am-in ay kabaelak ta ganabek koma nan gandat Kristo isnan ngapabalinana ken sak-en ay ipogawna.

¹³ Bebsatko, adiyak kanan en makaikanan isnan am-in ay laydek ngem id wani et baken nan am-in ay inik-ikkak is nemnemnemek nodi ipakatko ay mangikkian isnan layden Kristo.

¹⁴ Ipakpatko ay mang-ikkkan isna ta ganabek nan gon-gona ay awnit ited Apo Dios ken datako ay nan maitapiyan tako

ken siya id daya gapo isnan inikkan Jesu Kristo.

¹⁵ Kaneg todi koma nan nemnem tako am-in ay naeteng nan pammatica. Ngem no wada nan teken di nemnemna ken dakayo et si Apo Dios nan mang-itdo isnan osto.

¹⁶ Nan masapol et nan mang-ikkkanan tako isnan am-in ay getken tako ay layden Apo Dios.

¹⁷ Bebsatko, nan inil-ilayo ay inik-ikkak nan toltoladenyo koma. Inpail-ilami nan osto ay maikkan isonga ilaenyo nan deeyday mangsolot tet-ewa

¹⁸ tay kaneg din inbagbagak id kasin et addoda nan mang-ikkkan is ngawi ay mang-ap-apos ken Jesu Kristo tay kanegda iyawen nan nateyana isnan kros. No nemnemek daida et pilmi nan sakit di nemnemko isonga mentedtednan agak.

¹⁹ Tay nan layden nan awakda et kedeng nan tongtongpalenda ay kaneg siya nan diosda. Et nan kababain ay maikikanan nan laydenda ay ipail-ila ya nan katatagowanda isnan batawa et kedeng nan apedda nemnemnemen. Ngem nan menbanaganda et madosdosada ay engganga isnan impilno.

²⁰ Ngem teken ken datako ay matati tet-ewa tay olay no mentetee tako isnan batawa id wani ngem awnit tako omey id daya ay osto ay ili tako. Et siya gedan nan magapowan nan sedsed-en tako ay si Apo Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako.

²¹ Et awnitna menbalinen nan naay kaseseg-ang ay matmatey ay awak tako is kaneg nan gawis ay awakna. Et mabalin ay ikkana di gapo isnan kabaelana ay menapo isnan am-in wada.

4

¹ Isonga dakayo ay bebsatko, pagisaenyo nan pammatiyo ken Jesu Kristo. Maililiwak ken dakayo ay laylaydek tay dakayo nan mangipagasgasng ken sak-en ya dakayo pay nan gon-gonak isnan mendit-itdowak.

Nan Pamagbagan Pablo

² Dakayo Evodias ken Sintike, pangaasiyo ta menkinaawatan kayo tay keg kayo sinbesat gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.

³ Et sik-a abes ay matalek ay gayyemko, kadya badangam da tona ay bababai ta menkinaawatanda. Tay ninbikasda abes ya nangbadbadang ken sake-en isdin nangipadamdamagak isnan maipanggep ken Kristo. Owen, daida ken da Clemente ya nan tap-in di nangbadbadang ken sak-en. Epdas inlistan Apo Dios daida isnan

liblona ay listaan di matagotago ken siya ay enggana.

⁴ Kanayon ay men-gasing kaya koma gapo tay wada si Jesu Kristo ken dakayo. Kasinek kasin ay mangwani en men-galasing kaya koma.

⁵ Ipailayo nan anosyo isnan am-in ay ipogaw. Nganngani nan omaliyan kasin nan Apo tako.

⁶ Adi kayo koma aped madadanagan is kompolmi nodi menlowalo kaya ken Apo Dios ta dawatenyo ken siya nan am-in ay masapolyo dakayopay men-iyaman ken siya gapo isnan am-in.

⁷ No siya di nan ik-ikkanyo et gawis nan nemnemyo isnan mamatiyanyo ken Jesu Kristo tay idyan Apo Dios nan natalna ay nemnem ay adi tako manemnem.

⁸ Siya na nan kombos nan ibagak ken dakayo ay bebsatko, nemnemnemeyo nan tet-ewa ya nan napateg ya nan am-in ay osto ya gawis ay ikkan nan ipogaw. Nan am-in ay kadadayaw nan nenemnemeyo koma.

⁹ Nan sinolsoloyo ken sak-en ay inilayo ya nan dindinngeyo et siya dadi nan ikkanyo. Et adi taytayan Apo Dios dakayo danapay pagawisen gedan nan nemnemyo.

Nan Gasing Pablo Isnan Badangda Ken Siya

¹⁰ Men-galalasingak ya daydayawek si Apo Dios gedan tay olay no nabayag ay egay kayo nangbadbadang ngem isnan in-paiyaliyo id wani et ipailayo kasin ay kay- atyo ay mangbadang ken sak-en. Getkek ay egayyo kinalingkingan sak-en ngem maid wayayo ay bomadang.

¹¹ Adiyak kanan na gapo isnan kakolang di masapolko tay inmingsaak ay mang-itpe isnan kompolmi ay ommat.

¹² Pinadpadasko nan kakolang di masapolko ya nan kasoblana gedan isongga id wani olay no maoowatak wenna mamab- sogak ya olay no kolang wenna sobla nan masapolko et mapnekak gedan ay adiyak menlili.

¹³ Mabalin ay makaitpeak isnan am-in ay ommat tay nan kabaelan Kristo nan mangbadbadang ken sak-en.

¹⁴ Ngem olay no siya di et gawis met laeng tay mangbadbadang kaya isnan ma- ligligatak.

¹⁵ Dakayo ay iFilipos et getkenyo met ay din damdamon di nangibagbagaak isnan gawis ay damag isdin nagapowak id Macedonia et maid teken is nangbadbadang ken sak-en nodi dakayo. Kedeng dakayo ay mamati id issa nan nangiyal-ali isdin masapolko.

¹⁶ Olay isdin kad-ak id Tesalonica et baken nammamingsan ay inpawpaw-ityo nan masapolko.

¹⁷ Men-gasingak isnan mangbadbadang ganyo ken sak-en ngem nan am-amedko men-gasingan et nan kawadan nan awnty- tyo gon-oden ay gon-gona ken Apo Dios.

¹⁸ Id wani gapo isnan inpaw-ityo ken Epafroditu et adiyak makolangan is masapolko nodi sobla. Ya nan inyal- aliyo ken sak-en et bakenak kedeng is nangiyaliyanyo nodi ken Apo Dios gedan isongga men-gasing siya gedan tay laydena nan inikkanyo.

¹⁹ Et si Apo Dios ay kakwa isnan am-in et siya nan mang-idya ken dakayo isnan am-in ay masapolyo gapo isnan naitapiyanyo ken Jesu Kristo.

²⁰ Isongga si Apo Dios ay Ama tako nan daydayawen tako ay eng-enggana koma.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

²¹ Sak-en ya nan bebsatko isna et nemnemnememmi dakayo issa am-in ay ipogaw Apo Dios gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.

²² Am-in nan ipogaw Apo Dios id isna Roma et menpacomostada ken dakayo gedan ngem am-amed nan deeyda ay wada isnan baey Ali Cesar.

²³ Sapay koma ta si Apo Jesu Kristo nan mangbadbadang ken dakayo am-in issa.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Colosas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan mamati ay wada id Colosas ay esay ili ay asag-en di Efeso id Asia. Baken si Pablo isnan nangisolsolo isnan mamati ken Kristo id isdi ngem kinwanin Pablo en wada nan biyangna ken daida tay inbaana nan mamati id Efeso ay omey id isdi. Gintek Pablo en wada nan men-is-isolo isnan baken tet-ewa id Colosas ay mangipapati en masapol kano ay daydayawen di ipogaw nan adi kaila esadapay maisalakan ya maitapi ken Apo Dios. Insoloda gedan en masapol ay matongpal nan am-in ay ogalida ay kaneg nan mensegyat ya nan masapol ay ikkanda isnan makmakan ya nan ib-an di ogali. Dat isolat Pablo na ta iyadina nan mangpat-patiyanda isnan deeyday baken tet-ewa. Kanana en kedkedeng si Jesu Kristo isnan makaited ken daida isnan osto ay kaisalakananda dapay nan deeyday baken tet-ewa ay solsolo et apedna paaddawiyen daida ken Jesus.

Inpaw-it Pablo ken Tikiko nan naay ay solat ay omey isnan iColosas. Inpaileyenna gedan si Onesimo (4:9). Si Onesimo nan baa ay inpasagong Pablo ken Filemon ay apona. Et siya nan gapo ay insolatna nan solat ay Filemon.

Nan wada isna:

Login di solat 1:1-8

Nan kaneg Kristo ya nan inik-ikkana 1:9-2:19

Nan balo ay biyag is ken Kristo 2:20-4:6

Kombos di solat 4:7-18

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan abes Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo Dios.

² Mensolatak ken dakayo ay matalek ay bebsatmi ay ipogaw Apo Dios id issa Colosas gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo.

Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako.

Nan Men-iyamanan Pablo Ya Nan Lowalona

³ No ilowalowanmi dakayo ken Apo Dios ay Aman Jesu Kristo ay Apo tako et kanayon ay men-iyaman kami ken siya

⁴ tay dinamagni ay napigsa nan pammatiyo ken Jesu Kristo ya pilmi abes nan layadyo isnan am-in ay ipogaw Apo Dios.

⁵ Siya di nan ik-ikkanyo tay getkenyo ay awnityo dawaten nan insaganan Apo Dios ken dakayo id daya et siya dadi nan namnamayo enggana isnan nangdengnganyo isnan tet-ewa ay gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo.

⁶ Nan naay gawis ay damag ay inomdan ken dakayo id kasin et maipadamdamag id wani isnan am-in ay ilili isnan batawa isonga mamati nan adoado ay nangdenge dadat sokatan nan ogalida ay kaneg nan nasokatan din ogaliyo gedan isdin natiyanyo. Tay engganay dinngeyo na et napadasanyo nan badang Apo Dios isonga getkenyo et nan kinatet-ewana.

⁷ Nan nang-itdo isnan naayda ken dakayo et si Epafras ay esay matalek ay baan Jesu Kristo. Siya nan esa ay laylaydek ay ib-ami ay men-it-itdo.

⁸ Inbagana ken dakami nan manglay-laydanyo isnan ib-ayo ay maid teken is nagapowanu nodi nan Ispirito Santo.

⁹ Isonga engganay dinngemi nan pammatiyo ken Jesu Kristo et adimi isalsaldeng ay mangiol-owalo ken dakayo. Dawdawatenmi ken Apo Dios ta ipagtekna ken dakayo nan am-in ay laydena ay ik-ikkanyo ya ta awatenyo koma nan am-in ay silibna ay ipagtek nan Ispirita.

¹⁰ Dat mabalin ay ikkanyo nan layden Apo Dios ta dakayo nan mangipaila isnan gawis ay ogalin di mamati ken Kristo ya nan mangipagasing ken siya daet dadlo omad-ad-ado nan getkenyo ay maipanggep ken Apo Dios.

¹¹ Dawdawatenmi abes nan panakabalin Apo Dios ay maid kanegna ta siya nan mangipapigsa isnan pammatiyo ta olay ngan di ommat ken dakayo et mabalin ay maanosanya ya gomasing kayo.

¹² Et baken siya di et kedeng nodi men-iyaman kayo pay ken Dios Ama ay nang-idya isnan kalebbengan tako ay makitawid isnan ipatawidna isnan ipogawna ay natanggewan nan nemnema.

¹³ Insalakan datako isnan kabaelan Santanas ay apon di menbolinget nan nemnema. Tay intapina datako isnan mentolayan Jesu Kristo ay laylaydena ay Anakna ay

¹⁴ nangsobot ken datako ta mapakawan nan basbasol tako.

Nan Kaneg Jesu Kristo Ya Nan Inikkana

¹⁵ Si Jesu Kristo et siya nan nangipaila no ngan nan kaneg Apo Dios ay adi kaila. Si Kristo ay kangatowan et nawawada esapay mawada nan am-in ay naboliw

¹⁶ et gapo ken siya et naboliw am-in ay wada id daya ya isnan batawa. Tay siya nan nangboliw isnan am-in ay maila ya nan adi kaila, olay nan aanghel ya nan

tap-in di manakabalin ay adi kaila ya nan kababaan enggana isnan kangangatowan. Impasapon Apo Dios dana ken Kristo et siya na nan naikkan ta madayaw si Kristo.

¹⁷ Nawawada si Kristo esapay mawada nan am-in et mentoltoloy nan am-in ay wada gapo ken siya.

¹⁸ Siya gedan nan kaneg tako toktok ay mamati ya datako nan kanegna awak. Tay siya ay Anak Apo Dios nan nagapowan nan balo ay biyag tako tay natago kasin siya isongka matatago abes ay enggana nan matati ken siya. Isongka siya nan kangatowan isnan am-in.

¹⁹ Layden Apo Dios ay nan am-in ay wada ken siya et masapol ay wada gedan ken Jesu Kristo ay Anakna isongka paliso nan kadiosda.

²⁰ Et layden Apo Dios gedan ay maipos-a kasingken siya nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya tay naisiyanda ken siya. Isongka kinaana nan naisiyanda isnan imayosan nan basan Kristo isnan nateyana isnan kros.

²¹ Olay dakayo id kasing et naiyaaddawi nan nemnemyo ken Apo Dios tay kanegyo boso siya gapo isnan ngawi ay ninemnemnemyo ya nan inik-ikkanyo.

²² Ngem id wani baken kaneg todi tay ninbalinen Apo Dios dakayo ay ib-an gapo isnan nateyan nan Anakna isnan kros. Gapo isdin nateyana et nadalosan nan basbasolyo tasiyay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken dakayo ay maid kadeldelawanyo.

²³ Ngem masapol ay ipakatyay ay mangitoltoloy isnan pammatiyo. Adi kayo koma kaaw-awis ay mangtaynan isnan pammatiyo ya isnan dinngeyo tay maid teken is nannaman di ipogaw ay maitapi ken Apo Dios no baken nan naay ay gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan naay ay makwani en gawis ay damag et naiwalas isnan batawa. Et sak-en si Pablo ay esay mangibagbaga.

Nan Badang Pablo Isnan Mamati

²⁴ Olay no mapalpaligatak isnan naay ay pagbalodan gapo isnan naay ay it-itdok ken dakayo ay baken Judio et men-gasingak kayet tay an-anayak nan am-in ay kinwanin Kristo en masapol ay liknaek gapo isnan iib-a tako ay mamati ay kanegna awak.

²⁵ Si Apo Dios nan nangpili ken sak-en ta badangak nan am-in ay mamati. Amamed dakayo ay baken Judio ta ipagtekko ken dakayo nan am-in ay kinwanin Apo Dios ay maikkan.

²⁶ Enggana id sang-adom et maid nakagtek isnan ninemnem Apo Dios ay awnit maikkan ngem id wani et inpagtekna ken datako ay ipogawa

²⁷ et maitapi kayo gedan ay baken Judio isnan ipogaw ay nangipagtekana. Maid kais-isom nan kaskasdaaw ay ninemnemna ay naay, makitetee si Kristo ken datako et siya nan poon nan namnama tako ay maitapi ken Apo Dios.

²⁸ Isongka si Kristo nan ibagbagami isnan am-in ay ipogaw. Itoltoloymi ay mangbagbaga ya mang-it-itdo isnan am-in ay getkenmi ay maipanggep ken Kristo tasiyay maeteng koma nan nemnemda am-in maipanggep isnan pammata.

²⁹ Ipakatko ay mang-ikkan is dana isnan am-in ay kabaelak et nan napigsa ay kabaelan Jesu Kristo nan nagapowan nan kabaelak.

2

¹ Dakayo ay iColosas ya iLaodicea ya am-in ay mamati ay egayko inil-ila, kayatko ay getkenyo ay ipakpakan kabelak gapo ken dakayo.

² Tay nan laydek ay ommat ken dakayo et ta pomigsa pay nan pammatiyo ya mapos-a nan nemnemyo gapo isnan tet-ewa ay menlinayadanyo. No siya di et maawatanyo ay osto ta maid dowadowayo isnan gawis ay mait-itdo ay inpagtek Apo Dios ay egay naipagtek id kasing et siya nan maipanggep ken Jesu Kristo.

³ Tay wada gedan ken Jesus nan nemnem ya nan am-in ay silih Apo Dios isongka siya et kedeng nan makaipagtek isnan ipogaw.

⁴ Ibagak nan naayda ken dakayo ta adi kayo kaal-allilaw isnan nalaing ay menallilaw.

⁵ Tay olay no adiyak makitetee ken dakayo issa, adiyak kalkalingkingan dakayo et men-gasingak gapo isnan napos-an nan nemnemyo ya isnan kinapigsan nan pammatiyo ken Kristo.

Nan Kinagawis Nan Biyag Di Mamati Ken Kristo

⁶ Tet-ewa ay dinawatyo si Jesu Kristo ay Apoyo isongka masapol abes ay siya nan patiyenyo ay bomadang isnan am-in ay ikkanyo.

⁷ Nan pammatiyo ken siya et kaneg nan kaiw koma ay andoando nan lamotna tasiyay napaot. Solowenyo pay nan naitdo ken dakayo ay maipanggep ken siya tasiyay pomigsa kayet nan pammatiyo ya kanayon ay men-iyaman kayo ken Apo Dios.

⁸ Makailanyo nan mang-aw-awis ken dakayo tay kayatda ay allilawen dakayo ta daida koma nan solotenyo. Kaneg gawis nan it-itdoda ngem nan kinatet-ewana et maid paayna tay aped nan ogalin di ipogaw id kasing ay nagapo isnan ninemnemda ay maipanggep isnan naay batawa nan it-itdoda ay baken nan nagapo ken Kristo.

⁹ Tay si Jesu Kristo et ninbalin is ipogaw ngem wada kayet ken siya nan am-in ay wada ken Apo Dios

¹⁰ isonga am-amet nan kabaelan Jesu Kristo mo nan am-in ay manakabalin et nangatngato siya mo daida. Et dakayo et maid kolangyo isnan am-in ay masapolyo tay wada ken dakayo nan am-in ay wada ken siya gapo isnan naitapiyano ken siya.

¹¹ Id kasing et wada nan inbagan Apo Dios ay menpasegyat nan Judio tay siya nan mangipaila ay ipogawna daida ngem id wani et wada nan teken ay makaan abes ken datako ay mangipaila ay ipogawna datako. Nan makaan id wani gapo isnan maitapiyan tako ken Kristo et baken nan segyat nodi nan makaaninan nan ngawi ay nemnem tako.

¹² Tay nan kakaanan nan nemnem tako ay ngawi et maipaila isnan kabonyagan tako tay kaneg tako natey ya kaneg tako naitapi ken Kristo ay naikaob datakot matago isnan balo ay biyang ken siya gapo isnan pammati tako isnan kabaelan Apo Dios ay nangtago ken Jesu Kristo gedan.

¹³ Isdin egay kayo namatiyan et kaneg kayo natey gapo tay egay nakaan nan basolyo ya maid getkenyo ay baken Judio isnan linteg Apo Dios. Ngem id wani tinagon Apo Dios dakayo tay intapina dakayo isnan balo ay biyang Jesu Kristo. Pinakawan Apo Dios nan am-in ay basol tako.

¹⁴ Id kasing et masapol ay madosa tako tay egay tako tinongpal nan linteg Apo Dios ngem id wani et adi masapol ay dosaena datako ay mamati tay kinaana nan basbasol tako isdin nangikalowan Kristo isdin nateyana isnan kros.

¹⁵ Et isdin nateyana inabakna si Satanas ya nan iib-ana et siya abes nan nangipailaanay tay kinaana nan kabaelan nan dimonyo tay inabakna daida isnan pangilinan nan am-in ay wada.

¹⁶ Isonga adiyo koma patpatiyan nan mangpabasbasol ken dakayo ay mangmangwani en lawa nan tapin di makan ya mainom ya nan kananda en masapol ay maikkan isnan men-obayaanda ay kaneg nan bomeskaan nan bowan ya nan Sabado ya nan tapin di agew ay ibilangda ay napateg.

¹⁷ Tay am-in da tona et apedda is panggalig ay naitdo id kasing isnan maipanggep isnan awnit domateng. Ngem epdas dinmateng met si Jesus ay Kristo isonga soloten tako siya.

¹⁸ Adi kayo abes masiksikapan isnan mangwani en maid paayyo isonga masapol kano ay dayawenyo nan aanghel ta daida nan kinatopekyo kano ken Apo Dios ta intapina dakayo ken siya koma. Kanan nan

naayda ay ipogaw en wada kano nan inpagtek Apo Dios ken daida ngem adiyo kadi patpatiyan tay apedda men-et-eteck tay nan nemnemda et kedeng nan nagapowana ay baken ken Apo Dios.

¹⁹ Egayda itoltoloy ay mamati ken Kristo dapay si Kristo nan kaneg tako toktok ya datako ay mamati nan kanegna awak. Am-in ay masapol nan awak ta masiken et magapo isnan toktok et siya gedan nan mangoolnos isnan awak ta masiken ay osto ay kaneg nan layden Apo Dios ay ommatken datako.

²⁰ Dakayo ay mamati et kaneg kayo naitapi ken Kristo isnan nateyana isonga siya nan naipalobosanyo isnan ogalin di ipogaw ya isnan kananda en bilin di adi Kaila. No siya di dayon aped patiyan kayet nan lawlawaenda ay mangwani en

²¹ adiyo gengen-an dadi ya adiyo tamtamaman dana?

²² Nan nagapowan nan deey ay bilin et nan nemnem di ipogaw et kedeng dapay binoliw Apo Dios nan am-in ta osalen nan ipogaw et maamin.

²³ Nan bilinda ay deey et kanega wada nan kinagawisna tay kananda en masapol ay paligatenda nan awakda dadapay ipababaya nan nemnemda ay mangipaila ay ipakpakan da ay mangdayaw ken Apo Dios. Ngem maid paay nan ik-ikkanda tay wada kayet nan laylayden nan awakda ya ngawi ay nemnemda.

3

¹ Ngem isnan natagowan kasing Kristo et naitapi tako ay natago isnan balo ay biyang. No siya di, masapol ay paayen tako nan mapaaay ken Kristo isnan makanawan Apo Dios id daya ay kad-an di mentolay.

² Nan wada koma isnan nemnem tako et nan maipanggep ken Kristo ta baken nan wada isnan naay batawa.

³ Tay datako ay mamati et kaneg tako natey isnan naay batawa. Ngem natago tako kasing tay wada ken datako nan biyang Jesu Kristo ay adi kaila ay wada ken Apo Dios id daya.

⁴ Tay si Kristo nan nagapowan nan tetewa ay biyang tako et no somagong kasing et mailak-am tako isnan pat-an nan kinagawisna tay wada tako ken siya.

Nan Sigod Ay Inik-ikkana Tako Ya Nan Maik-ikkana Id Wani

⁵ Isonga masapol ay adyanyo ay mangikkana isnan am-in ay ngawi ay sigod ay ogalin di ipogaw isnan batawa ay kaneg nan mamabai ya lomalaki ya nan am-in ay layden nan awak ay ngawi. Baken kayo koma naagom tay nan naagom et nan

kinaagomna nan kinadiosna tay siya nan kapatgan ken siya.

⁶ Awnit dadama nan panangdosan Apo Dios isnan mang-ikkan isnan kaneg da todii.

⁷ Isdin egay kayo namatiyan et nakiikkikan kayo abes is dadi.

⁸ Ngem id wani masapol ay isaldengyo abes ay mang-ik-ikkan am-in is dana. Adi kayo koma lomigliget, makisongsongbat ya adiyo taytayoktoken nan ib-ayo. Adiyo gedan aamisen nan ib-ayo. Masapol ay adiyo aped pabalbal-en nan ol-olay ay ngawi ay kali.

⁹ Adi kayo pay menlinlinastog tay inwasiyo nan sigod ay nemnemyo ya ogaliyo

¹⁰ dayopay dinawat nan balo ay nemnem ay inted Apo Dios. Et an-an-anayana nan naay ay gawis ay nemnem ta mabalin ay maawatan tako nan maipanggep ken Apo Dios datakopay komankankaneg ken siya.

¹¹ Ken Apo Dios et maiwed nateknan nan am-in ay ipogaw ay inpabalina ay an-akna ay olay no Judio wenne baken, olay nasegyatan wenne egay ya olay no nakaadal wenne egay, olay baa wenne baken. Palipalisoda am-in ken Apo Dios tay ipogawna daida ay mamati ken Jesu Kristo et wada siya ken daida.

¹² Dakayo nan pinilin Apo Dios ay ipogawna ay laylaydena isonga masapol ay nan laydena nan ik-ikkanyo koma. Managseg-ang ya managbadang kayo koma isnan ib-ayo. Adiyo koma pangatowen nan awakyo nodi ipabababayon nan nemnemyo ta adiyo paseseg-angen nan ib-ayo ya managkoya kayo.

¹³ Men-inanos kayo isnan iib-ayo ta no waday bomasol dakayot menpinakawan ay dagos. Menpinakawan kayo ay kaneg nan inikkan Apo Jesus ay nangpakawanken datako.

¹⁴ Nan kapapatgan ay ikkanyo et menlynayad kayo tay nan layad nan osto ay poon nan kapopos-an nan mamati.

¹⁵ Nan olnos ay nagapo ken Jesu Kristo nan dawdawatenyo tay pinos-an Apo Dios datako ay kaneg awak Jesu Kristo isonga laydena ay gawis nan menkakadwaan tako. Ya adi tako koma kalkalingkingan ay men-iyaman ken siya.

¹⁶ Adiyo kalkalingkingan nan am-in ay dinngeyo ay inbagan Kristo nodi osalenyo nan silib ay intedna ken dakayo ay menintido ya menbinagbaga. Kantaenyu nan mangipanemmne isnan kalin Apo Dios ya dayawenyo siya abes isnan kantayo. Ya men-iyaman kayo ay osto ken siya.

¹⁷ Isnan am-in ay ik-ikkanyo ya nan kankananyo, masapol ay nenemnemenyo si Jesu Kristo ta siya nan solotenyo ya masapol abes ay men-iyaman kayo ken

Apo Dios ay Ama tako gapo ken Apo Jesu Kristo.

¹⁸ Dakayo ay bababai, patgenyo nan asawayo tay siya nan masapol ay ikkan nan mamati ken Jesu Kristo.

¹⁹ Dakayo abes ay lalalaki et masapol ay laylaydenyo nan as-awayo ya masapol ay naan kayo ken daida.

²⁰ Dakayo ay ongong-a, patienyo nan am-in ay ibagan nan ama ya inayo tay siya naan mangpagasing ken Apo Dios.

²¹ Dakayo abes ay am-a ya in-a et adiyo dadam-en ay mangsagiit isnan an-akyta adida madisismaya.

²² Dakayo ay baa, tongpalenyo nan am-in ay ibagan nan apoyo. Et baken koma kedeng nan mangil-ana ken sik-a is mangikkanam isnan oblam ta dayawen daka nodi masapol ay men-gagetka ay mangikkan isnan ibagana gapo tay siya nan maibagay ay ikkan nan ipogaw Apo Dios.

²³ Isonga am-in ay ikkam et men-gagetka ay mang-ikkan ay kaneg si Apo Dios nan kabaa ken sik-a ya baken nan ipogaw.

²⁴ Nemnemenyo ay si Apo Dios nan manglilago ken dakayo isnan inik-ikkanyo tay si Kristo nan tet-ewa ay kabaa ken dakayo et awnitna ited ken dakayo nan insasaganana.

²⁵ Ya am-in ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et awnit abes masobalitan is ngawi tay ken Apo Dios et maid polos pawedwedenya isnan awnitna mangbanagan isnan am-in ay ipogaw isonga nan inik-ikkana et sobalitan Apo Dios is kanegna.

4

¹ Dakayo ay wada nan baana, masapol ay ikkanyo nan gawis ya osto isnan baayo. Nemnemenyo ay wada nan Apoyo gedan id daya.

² Am-in kayo et itoltoloyyo koma ay menlol-owalo ya baken nan topekyo is aped magappowan nan lowaloy nodi masapol ay ipasnekyo isnan nemnemyo ya men-iyaman kayo abes ken Apo Dios.

³ Ilol-owlawanyo abes dakami ta ited Apo Dios nan wayawayami ay mangipadpadmag isnan egay kaipagtek id kasin ay maipanggep ken Jesu Kristo. Ta olay no maibabalodak id wani gapo isnan mensolsolowak et mabalin koma kayet ay itoltoloyko ay men-isolo.

⁴ Ya dawatenyo ken Apo Dios ta badanggana sak-en tasiyay nalaka ay maawatan nan isolsolok.

⁵ Masapol ay makailanyo ta gawis nan ipap-ailayo isnan adi mamati ya no waday wayayo et masapol abes ay it-itdowanyo daida ta matatida koma ken Apo Dios.

⁶ Masapol ay nemnemenyo nan osto ay songbatyo ta no wada di mensoot ken dakayo dat mayat nan songbatyo.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

⁷ Naay omey issa nan laylaydek ay besat tako ay si Tikico. Matalek siya ay mangbadbadang ken dakami isnan menob-oblaanmi gapo ken Apo Dios et siya nan awnit mangipadamag ken dakayo isnan maipanggep ken sak-en.

⁸ Ibaak siya ken dakayo ta ipadamagna nan om-ommat ken dakami isna ya ta papigasena nan nemnemyo.

⁹ Makkey gedan si Onesimo ay esay kailiyanyo ay laylaydenmi gedan. Matalek siya gedan ya maibilang ay esay besat tako ay mamati. Daida nan omey mangipadamag isnan am-in ay om-ommat isna.

¹⁰ Si Aristarco ay ib-ak isnan naay pagbalodan et menpакомоста ken dakayo. Ya kaneg abes si Marcos ay kasinsin Bernabe. Wada din inbagak ken dakayo ay maipanggep ken siya isonga no omey siya ken dakayo dayot ayowanay ay gawis.

¹¹ Si Jesu Justo et menpакомоста gedan ken dakayo. Am-in ay Judio ay wada isna et kedeng nan tolo ay naayda, da Aristarco, Marcos ya si Jesu, is nangbadbadang ken sak-en ay mangibagbaga isnan maipanggep isnan mentoltolayan Apo Dios. Adoadonan badangda ya daida nan mangpagasgasing ken sak-en.

¹² Si Epafras ay kailiyanyo gedan et menpакомоста ken dakayo. Siya gedan nan esay baan Jesu Kristo et kanayon ay ipapasneknay mangilol-owalo ken dakayo ta pomigsa koma nan pammatiyo ya ta maid menkolkolangan nan nemnemyo tasiyay getkenyo ay tet-ewa nan layden Apo Dios.

¹³ Paneknekak ay si Epafras et pilmi nan inikkana ay mangbadang ken dakayo ya ken daida ay iLaodicea ya iHierapolis gedan.

¹⁴ Si Lucas ay doktol ay laylayden tako am-in ya si abes Demas et menpакомоста gedan ken dakayo.

¹⁵ Menpакомостаак gedan isnan iib-a tako ay mamati id Laodicea. Menpакомостаак gedan ken Nimfas ya nan iib-ana ay madagdagop isnan baeyna ay mamati ken Apo Dios.

¹⁶ No basaenyo nan naay ay solat dayot ipaey id Laodicea ta basaenda abes isnan madagdagopanda ay mamati isdi. Dayot alaan abes nan solatko ken daida ta basaenyo id issa Colosas.

¹⁷ Ibagayo gedan ken Arkipo en masapol ay kewasena nan oblana ay inted Apo Dios ken siya.

¹⁸ Sak-en si Pablo ay nangpilma isnan naay ay solat ay inpasolatko. Ibagak

ken dakayo en adiyo kalkalingkingan ay wadaak isnan naay ay pagbalodan.

Sapay koma ta badbadbadangan Apo Dios dakayo.

Nan Damo ay Solat Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Id Tesalonica nan kapital nan Macedonia ay esay probinsiyan nan Roma. Wadanda nan mamati isdi gapo isnan nin-it-itdowan Pablo isnan kinmaanana id Filipos. Ngem egay nabayag dat wada nan Judio ay omapal gapo isnan nangpatiyan nan baken Judio isnan init-itdon Pablo ken daida ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dadat aamisen. Isonga napilitan si Pablo ay kinmaan id Tesalonica. Idi inomdan id Corinto danat dengnen ken Timoteo ay ibana ay men-it-itdo nan mapalpaligatan nan mamati id Tesalonica.

Isonga dat isolat Pablo nan damo ay solatina isnan iTesalonica ay mangipapigsa ya mangliwliwaliw isnan mamati isdi. Niniyaman siya gapo isnan dinngena ay gawis nan pammata ya layadda. Inpanem-nemna gedan san kaneg san biyagna isan nakiteteana ken daida danapay ibaga nan songbat nan sinos-ootda maipanggep isnan kasin somagongan Jesu Kristo. Tay sinootda no mabalin ay maitapi isnan biyag ay maid patenggana nan mamati ay epdas natey isnan somagongan Kristo. Sinootda gedan no tongona nan kasina omaliyan. Mabalin ay mabasa nan songbat nan soot ay naay isnan kapitulo 4 ya 5.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1

Nan mangdayawan Pablo ken Apo Dios gapo isnan iTesalonica 1:2-3:13

Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 4:1-12

Pamagbaga maipanggep isnan kasin omaliyan Kristo 4:13-5:11

Kombos nan solat 5:12-28

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan da Silas ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati ay mentetee id issa Tesalonica ay maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Ibagbagan Pablo Nan Gawis Ay Ik-ikkan Nan iTesalonica

²⁻³ Isnan menlowalowanmi et adimi kalkalingkingan ay ilol-owalowan dakayo am-in. Kanayon ay men-iiyaman kami ken Apo Dios ay Ama tako gapo tay nemnemne-memni nan gawis ay ik-ikkanyo gapo isnan tet-ewa ay pammatiyo. Men-iiyaman kami

abes isnan adoado ay ik-ikkanyo ay pala ken Apo Dios gapo isnan layadyo ken siya. Ya nan esa et nan adi makak-aanan nan namnamayo ken Jesu Kristo ay Apo tako.

⁴ Bebsatko ay laylayden Apo Dios, getkenmi nan nangpiliyan Apo Dios ken dakayo ta maisalakan kayo.

⁵ Getkenmi na tay dadama nan badang nan Ispirito Santo ken dakami issan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag ken dakayo. Tay baken kedeng nan kinkinwanimi is dindinngeyo nodi linikliknayo nan kabaelan nan Ispirito Santo ay nangipagtek isnan tet-ewa. Isonga pinatiyo san kinkinwanimi. Getkenyo nan gawis ay inik-ikkanmi isdin nakiteteanmi ken dakayo et siya dadi gedan nan mangbadang ken dakayo ta mamati kayo.

⁶ Gapo isnan namatiyano et tinoladyo dakami ya si Apo Jesus abes et olay no napalpaligatan kayo gapo isnan pammatiyo isnan kalin Apo Dios ngem men-gasing kayo kayet ay mangpatpati tay nan Ispirito Santo nan mangipagagasing ken dakayo.

⁷ Isonga ninbalin kayo is menbasbasalan nan am-in ay mamati ken Jesu Kristo ay mentetee isnan kailili id Macedonia ya id Acaya.

⁸ Et baken kedeng nan iMacedonia ya iyAcaya is nangdenge isnan maipanggep ken Jesus nodi dendenggen nan tapin di kailili abes gapo isnan nangdenganda isnan gawis ay pammatiyo. Isonga adi masapol ay ibagami tay epdasda gintek.

⁹ Tay daida nan mangibagbaga ken dakami isnan inommat issa. Ibagbaga-gada nan gasingyo ay nangdenge issan inbagami. Ibagbagada gedan nan nangtaynananyo isnan sinang didios isnan namatiyano ta mensilbi kayo ken Apo Dios ay tet-ewa ay Dios ay matatago.

¹⁰ Ibagbagada abes nan mangseseedanyo isnan kasin omaliyan nan Anakna ay magapo id daya. Et siya si Jesus ay kasin tinagon Apo Dios. Siya abes nan mangisalakan ken datako isnan dosa ay awnit omdan gapo isnan mangliligitan Apo Dios isnan am-in ay ngawi.

2

Nan Nin-itdowan Pablo Isnan iTesalonica

¹ Dakayo ay ib-ak ay mamati ken Jesu Kristo, olay no wada nan mangmangwani en maid silbin nan inmayanmi id kasin issa ngem getkenyo ay nasilbi.

² Getkenyo nan napaligatanmi id Filipos ya nan pilmi ay nang-iiyawanda ken dakami sakamipay omeys issa. Ngem olay no adoado nan nang-ap-apos ken dakami et

egay kami kayet inmeg-egyat ay nangibagaga isnan gawis ay damag Apo Dios tay badbadbadangana dakami.

³ Maid egyatmi tay baken kampot nan ibagbagami ay mang-aw-awis isnan ipogaw ta mamatiken Jesu Kristo. Maid kankananmi is mangsikap isnan ipogaw ya baken bababai nan wada isnan nemnemmi isdin inmayanmi issa ay nin-itdo.

⁴ Nodi kanayon ay ibagbagami nan tetewa ay kaneg nan ik-ikkan nan ipogaw ay taltalken Apo Dios tay talkena dakami ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Et baken nan gomasingan di ipogaw ken dakami is wada isnan nemnemmi nodi nan gomasingan Apo Dios tay siya nan makailasin isnan gawis wenneo ngawi ay nemnem di ipogaw.

⁵ Getkenyo met ay egaymi inas-asokalan nan kinkinwanimi tapno maawis nan ipogaw. Ya baken nan bomaknanganmi is inan-anapmi issan nin-isolsolowanmi. Getken Apo Dios ay tet-ewa dana.

⁶ Et baken nan dayawyo ken dakami wenneo nan dayaw di teken ay ipogaw is inan-anapmi.

⁷ Ngem no kayatmi ay madayaw et mabalin tay dakami nan pinilin Kristo ay aapostolisna. Ngem egaymi inpapangato nan nemnemmi nodi inan-anosanmi nan am-in ay inik-ikkanmi ay pala ken dakayo ay kaneg nan ikkan nan ina ay mang-ayayowan ay gawis isnan an-akna.

⁸ Isonga gapo isnan dadama ay layadmi ken dakayo et baken kedeng nan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag is it-itemi ken dakayo ngem mabalin ay olay matey kami gapo ken dakayo basta getkenyo nan kalin Apo Dios.

⁹ Waay nemnemnemeyo kayet nan dadama ay nin-oblaanmi. Labi ya kagaw et intoltoloymi ay ninsapsapo is inlaklakomi dakamipay isololo nan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Ninsapsapo kami is inlaklakomi tasiyay waday menkatagomi tapno egay kayo napaligatan ay men-gasto pala ken dakami.

¹⁰ Inil-ilayo ya getken Apo Dios abes nan gawigawis ay ogalimi ken dakayo ay mamati id issa. Maid inik-ikkanmi is mabalin ay nadeldelaw nodi nan mangipagasgasging ken Apo Dios nan inik-ikkanmi.

¹¹ Getkenyo ay kaneg nan gawis ay ikkan nan ama ay mang-it-itdo isnan an-akna nan kaneg nan inikkanmi ken dakayo.

¹² Liniwliwaliwmi ya inpagpagagetmi dakayo ta adi kayo somadsadot ay mangsolsolot isnan gawis ay maikkan tapno pagasingenyo si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo tapno maibilang kayo isnan awnitna mentolayan ya isnan kinangatona abes.

Mapalpaligatan Nan Mamati Id Tesa lonica Ngem Intoltoloyda Kayet Ay Mamati

¹³ Nan esa pay ay kanayon ay menyiamananmi ken Apo Dios et isnan nangdengganyo isnan kalina ay inbagami et pinatiyo tay getkenyo ay baken aped kalin di ipogaw nodi kalin Apo Dios tay siya nan tet-ewa ay nagapowana. Tay nan kalina et kaelana ay mangbadang isnan ipogaw ay mamati ta solotenda nan gawis.

¹⁴ Nail-ila nan kaelana tay olay no pinalpaligat nan kailiyanay ay adi mamati dakayo ngem egay nasokatan nan nemnemeyo ay mangpati isnan kalin Apo Dios. Paliso nan inommat ken dakayo isnan inommat isnan mamati ken Jesu Kristo id Judea tay pinalpaligat gedan nan kailiyanada.

¹⁵ Nan Judio id kasikasin nan nangpatey isnan tapin di mamadton Apo Dios. Et nan ap-oda ay Judio abes nan nangpatey ken Jesus ay Apo tako. Pinalpaligatda dakami abes. Isonga maid gasing Apo Dios ken daida isnan ik-ikkanda. Ap-aposenda am-in nan ipogaw

¹⁶ tay adida layden no ibagami isnan baken Judio nan maipanggep ken Kristo ta maisalakanda. Et siya nan mangtaptapiyanda isnan basolda enggan omadoado ay pilmi. Ngem epdasda nabanag ay madosa tay liniget Apo Dios daida gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

Pilmi Nan Iliw Pablo Isnau Mamati Id Tesanonica

¹⁷ Dakayo ay naibilang ay kanegko bebas, pilmi nan iliwmii ken dakayo isnan sinawayan ay naisiyananmi ken dakayo. Olay no maid kami ay makitete ken dakayo ngem wada kayo kayet isnan nemnemmi. Gapo isnan iliwmii et inpakatmi ay somagong id issa ta kasin tako men-inila.

¹⁸ Namin ado ay pinadpadasko ay omey ngem inpaspasaldeng Satanias sak-en ya nan iib-ak gedan.

¹⁹ Pilmi nan layadmi ay mang-ila ken dakayo tay dakayo nan mangipagasgasging ken dakami gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo. Taltalkenmi dakayo ay mangintoloy ay mangsolsolot ken Jesu Kristo. Isonga awnit kami men-galalasing ay mangipaila ken dakayo ken Jesu Kristo isnan kasina omaliyan tay osto nan pammatiyo.

²⁰ Tet-ewa na. Dakayo nan mangipagasgasging ken dakami et daydayawenmi si Apo Dios ay pilmi gapo isnan ostoosto ay pammatiyo.

¹⁻² Isonga isnan kadadaman nan iliuket ibaa si Timoteo ay omey id issa ay olay no kedkedengak is nabay-an id Atenas. Inbaak nan besat tako ay si Timoteo ay esay mangbadbadang isnan oblamai ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo ta papigsaena dakayo isnan pammatiyo. Ibagana nan masapol ay ik-ikkanyo ta solotenyu ay gawis si Kristo

³ ta adiyo dokdokogan nan pammatiyo gapo isnan mapalpaligatanyo. Tay getkenyo ay masapol ay mapaligatan tako tay siya nan esay ipalpalobos Apo Dios ken datako.

⁴ Inbagami dadi ken dakayo isdin nakaniteanmi ken dakayo. Inbagami sapay ommat ay masapol ay liknaen tako nan ligat. Et getkenyo nan katet-ewana tay siya dadi nan inommat.

⁵ Isnau nangibaaak ken Timoteo et pilmi ay mensakit nan nemnemko gapo tay inmeyatak modatya nadolog kayo gapo isnan ik-ikkanyo Satanas. Tay no nadolog kayo dakayot taynan nan pammatiyo et maid silbin nan oblamai ay nangibagbaga isnan kalin Apo Dios ken dakayo.

⁶ Ngem id wani sinmagong si Timoteo id isna ay mangipadamag isnan gawis ay maipanggep ken dakayo. Inbagana nan kapigsan nan pammatiyo ya nan manglaylaydanyo isnan ib-ayo. Inbagana abes nan gawis ay nemnemyo ken dakami ya nan mangkaytanyo ay mang-ila ken dakami ay kaneg nan mangkaytanmi ay mang-ila ken dakayo.

⁷ Isonga bebsatko, olay no waday adoado is ligat is likliknaenmi id wani ngem sinmingpa nan nemnemmi isnan nangtekamni ay itoltoloyyo obpay ay mamati.

⁸ Tay isnan nemnemmi et olay no mapaligatan kami basta itoltoloyyo ay mangtalek ken Jesu Kristo ay Apo tako. Tay no kaneg todii nan ikkanyo et mamaid nan danagni ken dakayo.

⁹ Maid getkek is kanak ay men-iyaman ken Apo Dios tay dadama nan gasingmi ay nagapo ken siya gapo isnan gawis ay pammatiyo.

¹⁰ Itoltoloymi ay mangdawdawat ken Apo Dios ta kasin tako men-asiila ya tapno tapiyanmi nan kolang isnan pammatiyo.

¹¹ Sapay koma ta kaanen Apo Dios ay Ama tako yas Jesus ay Apo tako nan mangtaktak ken dakami ta omeymi ilaeen dakayo kasin.

¹² Ya taaptaptapiyan koma nan Apo tako nan layadyo isnan iib-ayo ya isnan am-in ay ipogaw. No mabalin koma et gawis no kaneg nan layadmi ken dakayo nan pananglayadyo abes isnan iib-ayo.

¹³ Tay no kaneg todii nan layadyo et mabalin ay papigsaen nan Apo tako dakayo ay mang-ik-ikkanyo gawis tapno maid ilaeen Apo Dios ay Ama tako is ngawi ken datako isnan agew ay awnit kasin omaliyan Kristo ay makkeyan am-in nan ipogawna.

4

Nan Tapin Di Bilin Ay Masapol Ay Masantowan

¹ Naay da pay di ibagak ken dakayo ay bebsatko. Getkenyo nan gawis ay maik-ikkanyo tapno men-gasing si Apo Dios ken datako tay inad-adalyo ken dakami et siya nan ik-ikkanyo id wani. Ngem gapo tay wada nan kalebbengan Apo Jesus ken dakami et ipakpakaasimi ta taaptapiyano kayet nan gawis ay ik-ikkanyo.

² Tay getkenyo nan inbilinmi ken dakayo ay nagapo isnan kalebbengan Apo Jesus ay intedna ken dakami.

³ Kinwanimi en layden Apo Dios ay nadiosan kayo ay ipogaw. Masapol ay adi kayo mamabai.

⁴ Nodi nan ostoosto ay maid polos ngawi wenneo kadelawan nan ikkanyo ay mangibabaey isnan as-awayo

⁵ ta baken koma kaneg nan ik-ikkanyo ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios is ik-ikkanyo. Tay nan mangiseyepanda isnan babai nan pilmi ay nemnemnemenda.

⁶ Adiyo pod ikkan nan ngawi isnan ib-ayo ay mangiseyep isnan asawaya tay awnit baesan Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkanyo is dana. Insisigodmi ay nangibaga is dana id kasin.

⁷ Tay baken nan mamabaiyan nan ipogaw is kayat Apo Dios ay ikkan tako nodi laydena ay madiosan tako ay ipogaw.

⁸ Isonga no ikkanyo di et baken nan kankanan di ipogaw is adyanyo nodi nan kankanan Apo Dios dapay intedna nan nasantowan ay Ispirituna ken dakayo tay kayatna ay madiosan kayo.

⁹ Ngem isnan manglaylaydanyo isnan ib-ayo ay mamati et adi masapol ay waday ibagak tay si Apo Dios nan mangisolsolo ken dakayo isnan layadyo.

¹⁰ Tet-ewa di tay baken nan kailiyanjo et kedeng is laylaydeno nodi am-in ay ipogaw isnan tapin di ili id Macedonia. Ngem kananmi en am-amedenyo kayet nan layadyo.

¹¹ Ya nan esay ibagak et ipasnekyo isnan nemnemyo nan nasingpa ay ogali tapno maoolnos kayo. Adi kayo abes makibibiyang isnan maid kabiyanganyo nodi men-obra kayo ay gawis ta waday katagowanyo. Siya na nan esay inbilinmi ken dakayo id kasin.

¹² Men-obla kayo ay gawis tapno adi masapol ay kanayon ay menpabadbadang kayo isnan iib-ayo ya tapno lispitowen nan adi mamati dakayo.

Nan Maitdo Ay Maipanggep Isnant Matamti No Mateyda

¹³ Bebsatko, wada pay kayet nan ibagak ta getkenyo nan ommat isnan mamati ay natey. Ibagak ta adi kayo menseseg-ang ay kaneg nan ipogaw ay maid namnamada ay maipanggep isnan awnit matagowan nan awakda.

¹⁴ Pinati tako nan nateyan Jesus ya nan kasina natagowan. Isongga patiyen tako abes ay kasin matago nan natey ay mamati ken siya tay awnit ipakkey Apo Dios daida ken Jesus isnan kasina omaliyan isnan batawa.

¹⁵ Naay nan kinwanin Jesus ay Apo tako ay ibagbagak ken dakayo. No egay tako pay laeng matey isnan kasina omaliyan et baken tako isomona is mangsab-at ken siya nodi nan awak nan mamati ay natey ay tinaynan di ab-abiiakda.

¹⁶ Siya na nan awnit ommat. Awnit menbogaw si Kristo ay mang-ayag isnan mamati ken siya. Dat menbogaw abes nan esay kangatowan ay anghelna ya madnge nan tanggoyob Apo Dios. Dat lomayog nan Apo tako ay si Jesus ay magapo id daya. Danat tagowen nan awak nan natnatey ay mamati ken siya.

¹⁷ Makwas pay di dat ayagan Jesus abes nan mamati ay egay pay laeng natey et sabatenda siya am-in id ngato. Et makitetee tako ken siya ay maid patenggana.

¹⁸ Isongga masapol ay ibagbagayo nan kali ay naayda isnan ib-ayo ay mamati ta adida menseseg-ang ay pilmi no waday matey.

5

Nan Kasin Omaliyan Kristo

¹ Bebsatko, adi masapol ay waday isolatko is maipanggep isnan timpo ay awnit omaliyan Kristo ay mangbanag isnan ipogaw

² tay getkenyo ay maid mangtek isnan agew ay ommatana. Kaneg nan domatngan nan mangakew nan omaliyan Kristo tay adina ipagtek sapay ommat.

³ Isnant omdanan nan timpo ay deey et nan wada isnan nemnem di adi mamati et kananda en nasingpa nan biyagda ya maid madadanaganda. Dat domateng ay golpi nan dosa ay maid patenggana. Et maid somya is lomayawanda. Kaneg nan golpi ay menpasikalan nan omanak nan kaneg nan domatngan nan dosa ay maid patenggana ken daida.

⁴ Ngem dakayo ay mamati, baken kaneg todi nan awnit ommat ken dakayo tay

baken nan menbolinget is menteteanyo isongga adi kayo masdaaw isnan domatngan nan dosa.

⁵ Tay nalawagan nan nemnem tako ay baken kaneg nan adi mamati ay menbolinget nan nemnemda ay adi makaawat isnan tet-ewa.

⁶ Isongga adi tako somadsadot ay mang-ikikkan isnan gawis ay baken kaneg nan ikikkan nan adi mamati. Itoltoloy tako koma ay mang-ikkan isnan gawis ya nemnemen tako omona ay osto nan am-in ay ikkan tako tapno nakasagana tako isnan awnit omaliyan Kristo.

⁷ Tay baken tako kaneg nan adi mangtek ken Apo Dios ay menbolinget nan nemnemda. Kanegda maseseyep tay maid ikkanda ay mensagana isnan awnitna omaliyan nodi adoado nan ik-ikkanda ay ngawi ay kaneg nan ipogaw ay maboteng.

⁸ Ngem teken ken datako ay mamati tay nalawagan nan nemnem tako. Isongga tenen tako koma nan am-in ay ikkan tako ya nan nemnem tako ta maid ngawi is ik-ikkkan tako. Adi tako kalkalingkingan nan pammati tako ken Kristo ya layad tako isnan iib-a tako. Adi tako kalkalingkingan abes nan nangisalakan Jesus ken datako tadi tako madosa. Tay nan pammati ya nan layad ya nan nangisalakan Jesus ken datako et daida nan mangbadbadang ay mangsalaknib ken datako isnan dolog.

⁹ Tay baken nan mangipaalaan Apo Dios isnan ligetna is gapo ay pinilina datako nodi kayatna ay maisalakan tako gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.

¹⁰ Tay si Kristo nan natey ay pala ken datako tapno olay no natey tako wenne daan ay matatago tako isnan kasina omaliyan et makitetee tako ken siya ay enggana.

¹¹ Isongga nan ik-ikkanyo ay men-ginasina ya menbinadang ay mangipapapigsa isnan pammatiyo di itoltoloyyo.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Daida

¹² Naay da pay di ibagak ken dakayo. Nan ipogaw ay mangipapaek ay mangbagba ya mangipangpango ken dakayo isnan mangsolsolotanyo ken Kristo et kayatko ay lispitowenyo daida ay gawis.

¹³ Ipailayo nan layadyo ya banolenyo daida tay daida nan men-ob-obla ay gawis pala ken Kristo. Ya nan esay kayatko et pos-aenyo koma nan nemnemyo am-in ay mamati.

¹⁴ Ibagak abes ken dakayo ay mamati en masapol ay ibilinyo isnan sadot ay menobla ta mentalabakoda ay gawis. Ayayowenyo nan omegyat isnan ligat ya badanganyo nan nalaka ay madoldolog ta

baken nan dolog is patpatiyenda. Masapol ay anosanyo ay mangbadbadang isnan am-in ay ipogaw.

¹⁵ No waday mang-ik-ikkan is ngawi ken dakayo adiyo bab-aesan nodi nan gawis koma nan ikkanyo ay kanayon isnan ib-ayo.

¹⁶ Olay no waday ligat et adi koma makak-aan nan gasingyo.

¹⁷ Itoltoloyyo ay menlol-owalo ken Apo Dios isnan am-in ay maik-ikkan.

¹⁸ Men-iyaman kayo ken siya isnan am-in ay om-ommat olay no naligat tay siya dana nan kayatna ay ikkan tako gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo.

¹⁹ Adiyo sopsoplaen nan ibagbagan nan Ispirito Santo ken dakayo.

²⁰ Lispitowenyo ay gawis nan kankanan nan mamadton Apo Dios

²¹ ngem masapol ay paneknekanyo nan ibagbagada ta getkenyo no tet-ewa ay na-gapo ken Apo Dios

²² ya itoltoloyyo ay mangpati isnan am-in ay gawis dakayopay addawiyian nan am-in ay ngawi.

²³ Sapay koma ta si Apo Dios ay mang-pasingsingpa isnan nemnem tako nan mangipagawgawis ken dakayo isnan am-in ay nemnemyo ya am-in ay ikkanyo ta maid kadelawanyo isnan Apo tako ay si Jesu Kristo isnan kasina omaliyan.

²⁴ Matalek si Apo Dios ay nang-awis ken dakayo ta mamati kayo isonga siya gedan nan mangbadbadang ken dakayo ay mang-ikkan isnan gawis ta masilbi kayo ken siya.

²⁵ Dakayo ay ib-ami ay mamati, ilol-owalowanyo kad dakami.

²⁶ Ibagayo abes nan layadko isnan ib-ayo ay mamati issa.

²⁷ Gapo isnan kalebbengak ay nagapo ken Jesus ay Apo tako et ibilinko ken dakayo ay ibasayo nan naay solatko isnan am-in ay mamati id issa Tesalonica.

²⁸ Sapay koma ta likliknaenyo nan badang ya layad nan Apo tako ay si Jesu Kristo.

Nan Maikadwa Ay Solat Pablo Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan mamatid Tesalonica et mangawngawngaw nan nemnemda tay addida maawatan ay gawis nan mait-itdo ay mangwani en awnit kasing somagong si Kristo. Isonga insolat Pablo nan naay ay maikadwa ay solatna isnan iTesalonica tasiyay ipakaawatna ay baken tet-ewa nan naibaga ay epdas sinmagong si Jesus. Kanana en egay pay laeng ommat tay esapay somagong et masapol ay omam-amamed nan ngawi ay ik-ikkan di ipogawgapo isnan awnida mangpatpatiyan isnan mang-ap-apos ken Kristo. Binagbagaana daida ta itoltoloyda koma nan gawis ay pammataid ken Kristo ay olay mapalpali-gatanda. Inbagana gedan ay masapol ay men-oblada is menkatagoda ay kaneg san inikkana ya san iib-ana isdin nakiteantea ken daida. Ya inbagana en am-amendeda koma ay mang-ikkan isnan gawis.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Panangdayawna ken daida gapo isnan kinagawisda 1:3-12

Pamagbaga maipanggep isnan omaliyan kasing Kristo 2:1-17

Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamatid 3:1-16

Kombos nan solat 3:17-18

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pablo ay nagapowan nan naay ay solat et inaboloyan da Silas ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamatid id issa Tesalonica ay maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

² Sapay koma ta nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magappapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako di wawawawada ken dakayo.

An-anosan Tako Nan Ligat Tay Wada Nan Kaosalana Isnan Mamati

³ Bebsatko, masapol ay kanayon ay menyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Ostoosto no ikkanmi di tay dadama nan innam-amedian nan pammatiyo ya nan menlinayadanyo am-in.

⁴ Isonga idaydayawmi dakayo ay mangibagaña isnan tapin di simbaan isnan mangitoltoloyano ay mamatid olay waday mangpaligat ken dakayo. Ibagbagami abes nan mang-an-anosanyo isnan ligat.

⁵⁻⁶ Nan mang-an-anosanyo isnan ligat gapo tay soolsolotenyi si Kristo et siya nan

maibagayanyo ay maitapi ken Apo Dios isnan mentolayana danapay awnit dosaen nan mangpaligat ken dakayo. Siya dadi nan mangipagtek ay ostoosto nan menibanagan Apo Dios.

⁷ Tay awnit omdan nan timpo ay maiden Apo Dios nan am-in ay ligat ay om-ommat ken datako id wani. Awnit tako somingpa isnan kasing omaliyan nan Apo tako ay si Jesus. Et makkey ken siya nan aanghelna ay mangipaila isnan pilmi ay kabaelana. Isnan omaliyan kasing ay magapo id daya et kaneg menbibidang ay apoy nan awkna.

⁸ Et dosaena nan ipogaw ay mang-ad-adi ay mangtek ken Apo Dios ya adi mangpatpati isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ay Apo tako.

⁹ Nan dosada gapo isnan nang-adyanda isnan tet-ewa et maisiyanda ken Apo Dios ay eng-enggana ya adida polos makasag-en isnan pilmi ay kinangatona.

¹⁰ Awnit ommat am-in dana isnan somagongan Kristo isnan batawa ay mangbanag isnan ipogaw. Isnan timpo ay deey et awnit daydayawen ya patpatgen am-in nan ipogawna siya. Et maitapi kayo gedan tay ipogawna dakayo tay pinatpatiyo nan inbagbagami ken dakayo.

Nan Gawis Ay Ilol-owalon Pablo Ay Pala Isnan Mamati

¹¹ Gapo tay nenenenemnemenmi am-in dadi et kanayon ay ilol-owalonwanmi dakayo tapno gawigawis nan mangsol-solotanyo ken Kristo tapno awnit kanan Apo Dios en maibagay kayo ay maitapi ken siya tay siya nan gapo ay inawisna dakayo. Ilol-owalomi abes ay gapo isnan kabaelan Apo Dios et tongpalena nan am-in ay gawis ay kayatyo ay ikkan ya am-in ay gawis ay ipakpakyatyo ay ikkan gapo isnan pammatiyo.

¹² Tay no keg todi et madayaw si Jesus ay Apo tako gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo ya madayaw kaya abes gapo isnan maitatapiyano ken siya. Ommat dadi tay badabangan Apo Dios yas Jesu Kristo datako gapo isnan layad ya anosda ken datako.

2

Nan Masapol Ay Ommat Sapay Omali Kasing Si Kristo

¹ Siya na nan ibagak maipanggep isnan kasing omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo ya maipanggep isnan mangdagopana ken datako ay mamatid ta makitetee tako ken siya ay eng-enggana.

² Bebsatko, baken koma nalaka ay magolo nan nemnemyo no waday mangwani en inomdan nan timpo ay kasing omali si Jesus. Adiyo kadi patpatien olay no kankananda en mamadton Apo Dios

daida wенно daida nan mangibagbagga isnan kalin Apo Dios wменно kananda en wada nan solat ay nagapo ken dakami ay mangwani is dana.

³ Adi kayo koma masogsogsogan tay adi omali si Kristo kasin ay sokod omdan nan timpo ay omadoado nan mangdokog ken Apo Dios. Ya nan esay kailasina danamateng nan dakes ay ipogaw ay mangkayat ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ngawi ay adyan Apo Dios. Siya nan epdas nabanag ay awnit madosa isnan impilno.

⁴ Ispangatona nan awakna et aposena nan am-in ay patien nan ipogaw ay kananda en diosda. Olay si Apo Dios dana-pay itapi ay mang-ap-apos gedan. Isonga awnit itokdona isnan Templon Apo Dios ay wada id Jerusalem danapay kanan en siya si Apo Dios.

⁵ Ay kinalingkinganyo din nangibagaak is dana ken dakayo isdin nakiteak issa?

⁶ Getkenyo nan gapo ay egay kayet om-mat tay wada nan mangiyad-adi isnan dakes ay ipogaw ay deey no omali. Isonga adi makaali engganay omdan nan osto ay timpo ay pinilin Apo Dios.

⁷ Ngem olay no egay pay laeng domateng nan deey ay mang-ap-apos ken Apo Dios et wada nan mangsas-ailo isnan ipogaw ta adyanda ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios ngem masasalinan ay adi kaila. Ngem awnit komaan nan mangiyad-adi isnan deey dakes ay ipogaw dat omali tet-ewa ay adi et masasalinan.

⁸ Ngem no omali nan Apo tako ay si Jesus et awnitna dadaelen siya ay mangipaila isnan kinangaton. Et awnit olay kedeng nan angesna is isip-oyna ken siya et matey.

⁹⁻¹⁰ Isnan omaliyan nan dakes ay ipogaw ay deey et wada ken siya nan kabaelan Satanas. Isonga nalaing ay men-allilaw ya adoado nan kaskaskaaw ay mabalin ay ikkana ay mangsikap isnan ipogaw. Et nan nalaka ay masikapan et daida nan adi mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios. No patiyenda koma et maisalakanda. Ngem adida patien isonga awntida madosa.

¹¹ Gapo tay ad-adyanda nan tet-ewa et ipalobos Apo Dios ken daida nan nemnem ay mangpati isnan baken tet-ewa.

¹² Isonga mabanagda ay madosa tay adida patien nan tet-ewa nodi nan ngawi ay maik-ikkan nan igasgasingda.

Nan Gapo Ay Kanayon Ay Men-iyaman Si Pablo

¹³ Ngem dakayo ay bebsatko ay laylayden nan Apo tako, gawigawis no kanayon ay men-iyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Men-iyaman kami tay olay id sang-asang-adom ay egay kayo pay laeng

nawada et epdas pinilin Apo Dios dakayo ay maisalakan gapo isnan nangdalosan nan Ispirito Santo ken dakayo gapo isnan pammatiyo isnan tet-ewa ay mait-itdo.

¹⁴ Inayagan Apo Dios dakayo ta maisalakan kayo gapo isnan nang-dengnganyo isnan gawis ay damag ay inbagbagami. Owen, inayagana dakayo tapno maibilang kayo isnan kinangaton Jesu Kristo ay Apo tako.

¹⁵ Isonga bebsatko, masapol ay adi masoksokatan nan patpatiyeno. Adio kak-aanen nan tet-ewa ay insolomi ken dakayo isnan insolsolatmi ya isnan inbagbagami.

¹⁶⁻¹⁷ Sapay koma ta si Jesu Kristo ay Apo tako yas Apo Dios ay Ama tako nan mangipagagaget ya mangipapapigsa ken dakayo ta gawis nan am-in ay ik-ikkanyo ya am-in ay kankananyo tay si Apo Dios nan manglayayad ken datako. Et gapo isnan layad ya anosna et it-itedna gedan nan gasing tako ay maid patenggana ya nan gawis ay namnamaen tako ay awnit ommat.

3

Nan Kayat Pablo Ay Ilowaloda

¹ Naay pay di atik ay ibagak ken dakayo ay bebsatko. Kayatko ay ilowalowanyo dakami tapno sin-awayan dat maiwalas nan kalin Apo Dios ay ibagbagami. Ilowaloyo koma abes ta patgen di kaipoipogaw ya dawatenda ay kaneg nan inikkanyo.

² Ilowalowanyo dakami abes ta salakni-ban Apo Dios dakami isnan dakes ay ipogaw tay baken am-in ay ipogaw et matidita ken Apo Dios.

³ Ngem si Jesu Kristo et dadama ay matalek. Et siya nan mangipapapigsa ya mangsalsalaknib ken dakayo isnan ngawi ay ik-ikkanyo Satanas.

⁴ Isonga talkenmi dakayo ay mangoltoloy ay mang-ikkan isnan am-in ay in-bilinmi ken dakayo tay nan talekmi ken Jesus nan mang-it-ited.

⁵ Sapay koma ta paam-amdena nan mang-awatanyo isnan pilmi ay mang-anosana isnan ligat ya nan pilmi ay layad Apo Dios ken dakayo ta mabadangan kayo isnan mangsolsolotanyo ken siya.

Ngawi No Somadsadot Nan Ipogaw

⁶ Naay di esay ibilinmi ken dakayo ay ibagak gapo isnan kalebbenganmi ay in-yalin Jesu Kristo. Ibilinko ta adi kayo makigaygayyem isnan ib-ayo ay mamati ay sadot ay men-obla ay adi mangtongpal isnan inadalyo ken dakami.

⁷ Tay getkenyo ay egay kami sinmadsadot ay men-obla isdin nakiteeanmi ken dakayo. Siya di nan masapol ay solotenyo.

⁸ Maid inal-alami is masapolmi is egaymi baybayadan. Nodi nin-ob-obla kami ay pilmi ay inagew ya linabi tapno adi masapol ay dakayo nan men-gasto isnan masapolmi.

⁹ Baken di kamaid lebbengmi is gapo ay egay kami nindawdawat ken dakayo. Egay kami nindawdawat is kanegmi lagbo ta baken di is toladenyo nodi nan inikkanmi ay nin-obla di toladenyo.

¹⁰ Issan nakiteteammi ken dakayo et kinkinwanimi en, "No adyan nan ipogaw ay men-obla et masapol ay adi mangan abes."

¹¹ Ibagbagak nan naay kasin tay dingemi ay wada ken dakayo nan mang-adi ay men-obla. Nodi adoado nan ibagbagada ay adi mapaay ay mangtaktak isnan ibada.

¹² Gapo tay wada nan kallebbenganmi ay inyalin Apo Jesu Kristo et ibilinmi en masapol ay adida aped mentaktak nodi tonggal esa ken daida ay omiyobla is katagowana.

¹³ Dakayo ay ib-ak ay mamati, adi kayo koma maom-oma ay mang-ik-ikkan isnan gawis.

¹⁴ No waday mang-adi ay mangpati isnan ibagbagami isnan solat ay naay et masapol ay kananyo en ngawi nan nemnemna. Isongga adijo gaygavyemen tapno mabainan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.

¹⁵ Ngem gapo tay siya nan esay ib-ayo ay mamati et adi kayo makalkaliget nodi bagbagaanyo bawet ay gawis ta ibabawina nan ngawi ay ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

¹⁶ Sapay koma ta kanayon ay ited nan Apo tako nan nasingpa ay nemnem ay olay ngan nan ommat ken dakayo tay siya nan kagapowan nan tet-ewa ay natalna ay biyag. Sapay koma ta kanayon ay wada siya ken dakayo am-in.

¹⁷ Nan kanak ay naay isnan kombos nan solatko et sak-en si Pablo ay mangisolsolat is dana. Siya di nan ik-ikkak isnan am-in ay solatko ta getkenyo ay tet-ewa ay nagapo ken sak-en.

¹⁸ Sapay koma ta am-in kayo et liklik-naenyo nan badang ya layad Jesu Kristo ay Apo tako.

Kedeng dana is ibagak.

Nan Damo ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnau Solat

Si Timoteo et esay mamati ay iDerbe. Nan inana et Judio ngem nan amana et Griego. Ninbalin si Timoteo ay esay iban Pablo ay mangbadang ken siya isnan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan damo ay solat Pablo ken Timoteo et wada nan tolo ay napateg ay kayatna ay ibaga. Nan damo et ibagbagana nan ikkan Timoteo tasiyyat iyadina nan baken osto ay mait-itdo. Nan naay ay mait-itdo et aped nagapo isnan nemnem di ipogaw. Nan maikadwa et inbagbagan Pablo nan masapol ay kaneg nan ogalin di mangipangpango isnan mamati ya nan osto ay ik-ikkan di mamati koma isnan paggimonganda. Isnau kombos nan solatna et inbagana ken Timoteo nan ikkana tasiyyat am-améd gomawis ay baan Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Pamagbaga maipanggep isnan mamati
ya nan menpangpango 1:3-3:26

Pamagbaga ken Timoteo maipanggep is-
nan oblana 4:1-6:21

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pablo ay esay pinilin Jesu Kristo ay makwani en apostolis ay inbilin Apo Dios ay mangisalakan ken datako yas Jesu Kristo ay kad-an nan namnama tako.

² Mensolatak ken sik-a Timoteo ay ibilangko ay kanegko tet-ewa ay anak gapo isnan pammatif.

Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan seg-ang ya nan badang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Masapol Ay Maipasaldeng Nan Ipogaw Ay Mang-it-itdo Isnau Baken Tet-ewa

³ Timoteo, adim kalkalingkingan din napateg ay inbagak ken sik-a isdin kinmaanak issa ay omey id Macedonia. Din kinwanik et masapol ay itoltolomyo ay mentetee id issa Efeso tay wada nan mang-it-itdo isnan baken tet-ewa ay solsolo. Masapol ay bilinem daida ta isaldenga.

⁴ Bilinem daida ta adida aped it-itdo nan maid silbina ay is-istolya ay baken tet-ewa. Ya adida tontontontonen nan alal-apoda ay maid kombosna. Tay adi mapaaay nan kaneg todi ay maikkan tay kedkedeng nan adoado ay soot is om-ommat dapay maid magtek is songbatna. Maid ibadang nan

kaneg todi ay maikkan ken datako isnan kayat Apo Dios ay ikkan tako. Nodi kedeng nan pammati tako ken siya is makabadang ken datako.

⁵ Tay nan kayat Apo Dios ay ommat ay banag nan ibagbagami et nan manglaydan tako isnan iib-a tako ay ipogaw. Magapgapo di isnan kamaid ngawi isnan nemnem tako is mabainan tako ya isnan katetewan nan pammati tako ken Apo Dios.

⁶ Ngem nan men-it-itdo is baken osto et teken nan nemnem nemenda isongga ikkkanda nan maid silbina ay mangapsapsit isnan adi mapaaay.

⁷ Laylaymentda ay daida nan mangisolo isnan linteg ay inted Apo Dios isdin si Moses id sang-adom tay ipagalopda ay osto nan it-itdoda ngem adida maawatan nan kayat nan linteg ay kanan. Apedda menkalkali ay adi mangtek isnan kankanaanda.

⁸ No nemnemen tako nan linteg Moses et getken tako ay gawigawis no osto nan mang-os-osalan di ipogaw.

⁹ Tay getken tako ay baken nan ipogaw ay mangsolsolot isnan gawis is gapo ay inted Apo Dios nan linteg nodi intedna gapo tay wada nan mang-ad-adi ay mailintegan. Adadyanda ay mangpati isnan kankanaanda Apo Dios. Masapol nan linteg isnan ipogaw ay bomasbasol ya isnan ngawingawi nan nemnemda tay maiwed nan ogalin Apo Dios ken daida. Masapol abes isnan pomatapey ay olay amana ya inana et mabalin ay pateyena.

¹⁰⁻¹¹ Wada nan linteg abes tay wada nan mamabai ya lomalaki ya lalaki ay mangalem isnan ib-ana ay lalaki ta asawaen. Nan ipogaw ay mangdepap isnan ib-ana ay ipogaw ta menbaana ya nan ipogaw ay menkampot ay olay no mensapata da et siya dadi nan gapo ay masapol ay wada nan linteg. Am-in ay mait-itdo ay adi maibagay isnan gawigawis ay damag ay maipanggep ken Apo Dios ay kangatowan ya kaoostowan et siya dadi nan gapo ay inted Apo Dios nan lintegna isnan kaipoipogaw. Nan gawigawis ay damag ay kinwanik et siya di nan intalek Apo Dios ken sak-en ta it-itdok isnan kaipoipogaw.

Nan Men-iyamanan Pablo Ken Apo Dios

¹²⁻¹³ Men-iyamananak ken Jesu Kristo ay Apo tako ay mang-it-itid isnan pigsak ay mang-ik-ikkan isnan oblak pala ken siya. Men-iyamananak ken siya tay taltalkena sak-en isongga pinilina sak-en ay mang-ikkan isnan ipaob-oblana ay olay inikikkah id kasin nan ngawingawi ken siya isnan adoado ay kinwanik ay nang-apos ken siya ya isnan nangpalaligatak isnan ipogawna. Ngem gapo isnan seg-ang Apo

Dios ken sak-en et pinakawana sak-en isnan am-in ay ngawi ay inik-ikkak id kasin tay maid gintekko is osto ay ikkak tay egayak namati ken siya issan timpo ay deey.

¹⁴ Inyalin Kristo ken sak-en nan pilmi ay layad ya anosna danapay inted ken sak-en nan gawis ay pammatic ya nan manglayadak isnan iib-ak tay siya dana nan it-itdina isnan maitatapi ken siya.

¹⁵ Nan naay mait-itdo maipanggep isnan gapo ay inmali si Kristo isnan batawa et gawigawis no talken ya patiyan nan am-in ay ipogaw tay tet-etet-ewa. Inmali siya tasiyay isalakana nan managbasol ta adida omeys isnan impilno. Et sak-en nan kapilmianay managbasol.

¹⁶ Ngem naseg-ang si Apo Dios ken sak-en ya binadangana sak-en tapno sak-en nan esay mailaan nan dadama ay anos Kristo. Tay no ilaeen nan tapin di ipogaw ay awnit mamati ken siya nan anosna ken sak-en ay kapilmianay managbasol et waay kananda en mabalin ay pakawanen Apo Dios daida gedan tapno matagotagoda ay eng-enggana ken siya.

¹⁷ Isonga patpatgen ya daydayawen tako si Apo Dios ay eng-enggana tay siya et kedeng nan Dios. Siya nan Ali ay engenggana. Adi kaila siya ngem nawada siya ay maid logina ya adi matmatmatey. Tet-etet-ewa nan kinwanik ay naay.

Nan Tapin Di Ibilin Pablo Ken Timoteo

18-20 Sik-a Timoteo, ay kanegko anak et naay di ibilinko ken sik-a. Itoltoloymo ay mangiyad-adi isnan am-in ay baken osto ken Apo Dios. Isnan mang-ikkanaam isdi et masapol ay napigsa nan pammatic ya masapol abes ay maid ikkam is ngawi ta maid kabainam ken Apo Dios ya isnan ib-am ay ipogaw. Inpagtek Apo Dios ay siya nan kayatna ken sik-a isdin kinwanin nan mamadtona isdin nangibaanda ken sik-a ay mangibaga isnan maipanggep ken Kristo. Adim kalkalingkingan nan inbagada tasiyay pomigpigsaka ay mang-ikkana is dadi. Ngem wada nan ipogaw ay maid bainda ay kaneg da Himeneo ken Alejandroy tay ik-ikkanda nan ngawi olay getkenda nan kangawina. Siya di nan gapo ay maid pammatica id wani isnan am-in ay maipanggep ken Apo Dios dapay namatida id kasin. Inpalobosko daida isnan kabaelan Satanas ta liknaenda nan ligat ta adida itoltoloy ay mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep ken Apo Dios.

2

Nan Osto Ay Maikkan Isnan Mengimonganda

¹ Naay pay di ibagak ken sik-a. Nan omona et masapol ay ilowalowan tako am-in ay ipogaw olay ngan nan kai-pogawna. Dawaten tako ta badangan Apo Dios daida datako adi kalkalingkingan ay men-iyaman isnan badangna.

² Ilowalowan tako nan ap-apo tako ay mentoltolayken datako ya nan am-in ay ib-ada ay wada nan kallebbenganda ay mangipangpango ken datako. Ilowalowan tako daida ta gawis nan mentolayanda tapno nasingpa nan kailili tako ya tapno mabalin ay ik-ikkana takonan mangipala isnan mangatgan tako ken Apo Dios ya isnan iib-a tako ay ipogaw.

³ Gawis no keg todi nan ik-ikkana tako et siya gedan nan men-gasingan Apo Dios ay mangisalakan ken datako.

⁴ Tay laylaydena no maisalakan am-in nan ipogaw dadapay getken nan tet-ewa ay maipanggep ken siya.

⁵ Tay es-esang nan Dios ya es-esang abes nan mabalin ay makikali ken Apo Dios pala ken datako ta mapakawan nan basbasol tako et siya si Kristo ay naiyanak ay ipogaw.

⁶ Intedna nan biyagna ay maibayad ay mangsobot ken datako ay ipogaw isnan awnit tako madosaan et nan nangikkana isdi nan nangipagtek ay laylayden Apo Dios no maisalakan am-in nan ipogaw. Inommat di isnan ostoosto ay timpo ay pinilin Apo Dios.

⁷ Isonga pinilin Jesus sak-en ta menbalinak is esay apostolisna tapno ibagbagak nan tet-ewa ay maipanggep ken siya isnan ipogaw ay baken Judio ta mamatida. Tet-ewa na, baken kampot.

⁸ Naay da pay di iyanayko isnan kayatko ay ikkanyo. Isnan am-in ay paggimongan di mamati ken Kristo et kayatko ay nan lalalaki nan mangipangpango isnan menlowalowanyo. Ngem masapol ay maid ngawi is nemnemda isnan ib-ada tay baken gawis no wada nan ligetda no menlowaloda.

⁹ Ya nan bababai et masapol ay menbadoda isnan maiyosto ay bado ken daida. Ya baken nan mang-igwaanda isnan nabanol ay batek isnan oloda ay kadawayanda weno nan menbadbadowanda is nangina ay mait-ekanda is wada isnan nemnemda.

¹⁰ Nodi nan gawis ay maikkan et siya nan masapol ay wada koma isnan nemnemda tay siya di nan maibagay isnan bababai ay mangwani en patpatgenda si Apo Dios.

¹¹⁻¹² Adiyak ipalobos nan babai ay menitdo isnan lalalaki isnan paggimonganya weno siya nan mangipango ken daida. Gag-awis no iginek nan babai ay mangdenge isnan men-it-itdo ta men-adal siya

et masapol ay adi makisongsongbat isnan lalalaki.

¹³ Tay baken nan babai ay si Eva is damo ay binoliw Apo Dios nodi nan lalaki ay si Adam.

¹⁴ Ya baken si Adam is nasogsogan nodi si Eva isongsa siya nan damo ay binmasol.

¹⁵ Siya nan gapo ay mapaligatan nan bababai ay omanak ngem badbadangan Apo Dios daida kayet ta maisalakanda no itoltoloya ay mamati ken siya. Masapol abes ay managlayadda isnan ib-ada ya nadiosan koma nan nemnemda ay mangikkan is ostoosto.

3

Nan Masapol Isnang Ogalin Di Mangipangpango Isnang Mamati

¹ Tet-ewa nan naay ay kankanan di ipogaw. Kankananda en no layden nan ipogaw ay siya nan esay mangipango isnan mamati et siya nan gawis ay maikkhan.

² Ngem nan mangipango et masapol ay maid ik-ikkana is kaoyawana isnan ibana ay ipogaw. Masapol ay es-esa nan asawana. Adina sobsoblaan nan osto nodi getkena ay mangtena isnan am-in ay ikkana ta maid ngawi is ikkana. Masapol ay malispito nan ik-ikkana. Masapol abes ay sangailiyena am-in ay omey isnan baeyda. Masapol ay getkena ay men-isolo.

³ Adi mabotboteng. Adina layden ay makisapsape weno makisongsongbat nodi naanos siya. Ya nan esay masapol ken siya et baken nan bomaknangana is nemnemnemena.

⁴ Masapol ay getkena ay mang-olnos isnan pamilyana et am-amed nan mamati ken Kristo ay ipangpangona is adina getken ay olnosen.

⁵ Tay no adina getken ay mang-olnos isnan pamilyana et am-amed nan mamati ken Kristo ay ipangpangona is adina getken ay olnosen.

⁶ Masapol ay baken kaskaslek ay mamati modatya ipapangatona nan nemnemna gapo isnan nampiliana. Tay no men-et-eteke siya danat adi ibabawi et nabananag siya ay awnit madosa ay kaneg nan nabananagan Satanas isdin men-et-etekeana id kasikasin.

⁷ Ya nan esay masapol isnan mangipangpango et masapol ay gawis siya isnan nemnem nan adi mamati ken Jesu Kristo. Tay no wada nan ilaea nan adi mamati is ngawi ken siya et madelaw siya. Tay no madelaw et nasailowan siya ken Satanas.

⁸ Nan mangbadang isnan mangipangpango et masapol ay malispitoda gedan. Masapol ay adida menkamkampot nodi ibagbagada nan tet-ewa ay wada isnan

nemnemda. Adida mabotboteng. Baken nan bomaknangana is gamgamgamanda.

⁹ Masapol ay itoltoloya ay mamati ay ostoosto isnan maipanggep ken Jesu Kristo ay inpagtek Apo Dios ay egay nagtek id kasin. Isnang mamatiyanda ken Kristo et masapol ay maid getkenda is ngawi is naitapi isnan pammataida.

¹⁰ No layden nan ipogaw ay menbalin ay bomadbadang isnan obla ay pala ken Kristo masapol ay mapaneknekan siya omona. No maid ik-ikkana is ngawi et mabalin ay bomadang isnan obla.

¹¹ Nan as-awada gedan et masapol abes ay gawis nan ik-ikkanda ta malispitoda. Adida mentaytayoktok. Masapol ay mataleka isnan am-in ay ikkanda.

¹² Nan bomadbadang et masapol abes ay es-esa nan asawana ya getkena abes ay mang-olnos ay gawis isnan an-akna ya am-in ay pamilyana.

¹³ Tay nan ipogaw ay bomadang isnan adoado obla ay pala ken Kristo et gawis nan panang-ilan nan iib-ana ken siya no ikkana ay gawis nan oblana. Ya nan esay gawis ay ommat et omam-amed nan laingna ay mangibaga isnan pammatina ken Jesu Kristo isongsa maid baina ay mangibaga.

Nan Napatepateg Ay Patpatiyan Nan Mamati Ay Maipanggep Ken Kristo

¹⁴⁻¹⁵ Sapay koma ta adi mabayabayag daket maka-ey issa, Timoteo. Ngem mensolataken sik-a id wani tapno getkem nan osto ay ikkanan mamati ken Apo Dios tay modatya mabayagak pay. Tay nan mamati ken Apo Dios et daida nan kanegna baey tay daida nan kaneg menteteen nan Dios tako ay matatago ay eng-enggana. Kanegda abes nan pegnud di toping tay daida nan mangipapapigsa ay mangibagbaga isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.

¹⁶ Napatepateg ay maid dowadowana nan patpatiyan tako ay egay naipagtek id kasin ngem id wani inpagtek Apo Dios. Napateg tay ibagbagana nan maipanggep ken Kristo. Kankanana en, "Si Kristo et ninbalin is ipogaw dat mentee isnan batawa.

Pinaneknekan nan Ispirito Santo ay siya nan Anak Apo Dios ay maid basolna. Inil-ilan nan aanghel siya.

Naibagbaga siya isnan ipogaw isnan batawa ya adoado ken daida nan mamati ken siya.

Inalan Amana siya ay mangipasagong id daya."

4

Nan It-itdon Nan Kampot Ay Ipogaw

¹ Timoteo, ibagbagan ay gawis nan Ispirito Santo en awnit wada nan mangtayinan isnan patpatiyen tako ay maipanggep ken Jesu Kristo. Awnitda soloten nan mait-itdo ay magapo isnan adi kaila ay menkamkampot ay makwani en dimonyo.

² Nan ipogaw ay mang-it-itdo isnan ibagbagan nan dimonyo et menkamkampotda. Gapo tay inmingsada ay mang-adì isnan kayat Apo Dios et adi mabalin ay getkenda nan osto ya gawis.

³ Adoadu nan it-itdoda ay baken osto. Kankananda en baken osto no omasawa nan ipogaw ya iyadida ay mangan isnan tapin di makan dapay binoliw Apo Dios dana. Isonga nan mangtek ya mangpati isnan tet-ewa et mabalin ay kanenda. Laylayden Apo Dios no dawaten tako nan intedna datakopay men-iyaman ken siya.

⁴ Tay am-in ay binoliw Apo Dios et gawisda et baken gawis no law-en tako. Ngem masapol ay men-iyaman tako ken siya.

⁵ Tay nan kalin Apo Dios ay osalen tako ay menlowalo et siya nan mangipagawis isnan makan.

Nan Osto Ay Ikkana Nan Men-obla Ken Kristo

⁶ Timoteo, no bagbagaam daida ay matati issa ta solotenda nan kinwanik et gawis nan ikkam ay men-obla pala ken Jesu Kristo. Maila ay inpasnekmo ay gawis nan patpatiyen tako ay maipanggep ken Kristo ya nan gawis ay mait-itdo ay sinolsolotmo.

⁷ Ngem addawiyam nan aped sodsodok ay maid polos maibagayana ken Apo Dios tay maid silbina. Nodi nan ikkam ay mangpateg ken Apo Dios nan nemnemnemem ya solsolotem.

⁸ Tay olay no waday paay nan mangipagigsaan tako isnan awak tako ngem amamed nan kagawisna no papigsaan tako nan mangsolsolotan tako ken Apo Dios. Tay nan maikkan ay kaneg todi et siya nan mangbadbadang ken datako isnan biyag tako id wani ya isnan biyag tako ken Apo Dios.

⁹ Tet-ewa nan kakakwanik en gawigawis no patien tako am-in dadi ay maid dowadowan nan nemnem tako.

¹⁰ Ipapati tako ay mang-ikkana isnan gawis tay taltalken tako si Apo Dios ay matatago ay eng-enggana ay mangisalakan isnan am-in ay ipogaw. Ngem nan tet-ewa ay maisalakan et nan matati ken siya.

¹¹ Ibagam am-in dana, Timoteo, ya bilinemnan ipogaw ta solsolotenda.

¹² Adim ipalobos ay maoyawka gapo isnan kaongam. Nodi sik-a koma nan menbasalan nan ib-am ay mamati. Ipailam nan gawis ay solotenda isnan kalkaliyem

ya isnan am-in ay ik-ikkam. Ipailam nan manglayayadam ken daida ya nan pammatim ken Apo Dios ya nan kamaid ngawi isnan nemnemmo.

¹³ Engganay omeyak issa itoltoloymo ay mangibasasa isnan kalin Apo Dios isnan matati isnan paggimonganda. Isolsolom ken daida nan kankanan Apo Dios ya bagbagaam daida abes ta solotenda.

¹⁴ Inted Apo Dios ken sik-a nan laingmo ay mangipangpango isnan matati. Siya na san intedna issan nangipatangan san nangipangpango ay aamam-a isnan ledengda isnan olom issan nangilowalowanda ken sik-a. Inbagan san mamadtan Apo Dios san kayat Apo Dios ay kaliyen issan nang-ikkana isdi. Isonga ipasnekmo isnan nemnemmo nan oblam.

¹⁵ Itoltoloymo ay mang-ikkana is dadi. Ikkam ay gawis ta getken am-in nan ipogaw nan mataptaptapiyan nan laingmo ay mang-ikkana isnan ipaik-ikkana Apo Dios ken sik-a.

¹⁶ Makailam nan ik-ikkam ya nan ititdom. Adim kalkalingkingan nan inbagak ay masapol ay ikkam tay no siya di nan ikkam et maisalakanka tet-ewa ya bakenka kedekeng is maisalakan nodi maitapi nan mang-id-idnge ken sik-a.

5

¹ Naay da pay di kayatko ay ikkam. Adim bogbogtaken nan am-ama mo sik-a. Nodi bagbagaam ay gawis ay kanegmo ama. Bagbagaam nan lalalaki ay naod-odi mo sik-a ay kanegmo bebsat.

² Ya bagbagaam nan in-ina ay naet-eteng mo sik-a ay kanegmo ina. Ya bagbagaam abes nan bababai ay naod-odi mo sik-a ay kanegmo bebsat. Gawisem nan nemnemmo ken daida ta maid ipap-ailam is ololay ken daida ta maid kabainam ken Apo Dios.

Bilbilin Ay Maipanggep Isnana Bababai Ay Balo

³ Timoteo, gawis no badanganyo ay matati nan bababai ay balo no tet-ewa ay maid polos paltidosda is mangbadang ken daida.

⁴ Ngem no wada nan an-ak weno aapoda et masapol ay daida nan mangbadang ken daida isnan menkatagoda tay siya nan gawis ay ikkana nan mangsolsolot ken Apo Dios. Siya di nan kayat Apo Dios ay ikkana tako ay mangsobalit isnan badangda ken datako id kasin.

⁵ Nan balo ay babai ay maeesang ay maid ipogaw is mangbadang ken siya et si Apo Dios nan taltalkena ay mangbadbadang ken siya isonga itoltoloyna ay mendawdat isnan kag-aw weno labi.

⁶ Ngem nan balo ay kedeng nan kayat nan awakna is an-anapena et kaneg natey tay maid ken siya nan biyag Apo Dios ay maid patenggana.

⁷ Isonga ibilinko ay itapim nan kinwanik ay maipanggep isnan bababai ay balo isnan tapin nan bilin ta adi madelaw nan mamati ken Apo Dios.

⁸ Tay nan mamati ay mang-adi ay mangbadang isnan paltidosna am-amed no nan pamilyana et ipap-ailan nan ik-ikkana ay maid kapaayan nan pammatina ken siya. Et ngawngawi siya mo nan adi mamati.

⁹ Siya na nan ikkanyo ay mamati isnan balo ay bababai ay maid pamilyada is mangbadang ken daida. Nan mentew-en is enempoo ya nasolok et daida nan ilistayo ay mabadangan. Masapol abes ay egay nakiid-idang.

¹⁰ Masapol abes ay waday mangpaneknek isnan gawis ay inik-ikkana ay kaneg nan gawis ay nang-ay-ayowanana isnan an-akna ya isnan in-inmey ken siya ay sangailina. Eganya saksakiten ay nang-ik-ikkana isnan naibab-aaana. Binadbadangana nan napaligatan ay ipogaw. Niinemnemnemna ay pilmi nan gawis ay ikkan isnan am-iam-in ay inik-ikkana.

¹¹ Ngem nan balo ay baken palalo ay nain-inia et adi masapol ay itapiyo daida ay mangilista. Tay no pomigsa nan kayatda et awnitda layden ay omasawa kasin dadat taynan nan oblada ay pala ken Kristo.

¹² Isonga maoyawda tay adida tongpalen nan inkalida en adida omas-asawa kasin ta men-oblada ay pala ken Kristo.

¹³ Ya nan esay baken gawis et waay awnitda adi men-obra ay gawis. Apedda om-omey ay mangtaktaktak isnan ipogaw. Dat maam-amed nan ngawi ay ik-ikkanda tay mentaytayoktokda ay mangmangwani isnan adoado ay maid silbina.

¹⁴ Isonga gag-awis no omasawa kasin nan balo ay baken palalo ay nain-inia ta men-oblada ay mangipagawis isnan biyagda ay sinbaey. No keg todi nan ikkanda et maid somya is mang-oyawan nan adi mamati ken datako ay mamati.

¹⁵ Ibagbagak nan deey ay kinwanik tay wada nan balo ay bababai ay epdas nang-sokat isnan nemnemda ay mang-ik-ikkana isnan kayat Satanas.

¹⁶ Kasinek nan kinwanik id kawni isnan badang isnan bababai ay balo. No waday balo isnan paltidosyo ay mamati ken Apo Dios et masapol ay dakayo nan mangbadang ken daida tapno mabalin ay badangan nan sinkagimongan ay mamati nan tetewa ay maid mangbadang ken daida. Tay adi mabalin ay mabadanganda am-in ay maminpingisan.

Masapol Ay Malagbo Ay Gawis Nan Mangipangpango Ay Gawis Isnan Mamati

¹⁷ Naay pay di esay itdok Timoteo. Nan ipogaw ay gawigawis nan mangipangpangowana isnan mamati et masapol ay lispitownyo ay gawis dayopay lagbowen ay osto. Am-amed nan ipogaw ay men-obbla ay pilmi ay mangibagbaga isnan kalin Apo Dios ya mangisolsolo ay gawis isnan kayatna ay kakanan ya nan osto ay maikkan.

¹⁸ Tay kankanan Apo Dios isnan naisolat ay kalina en, "Adika op-opotan nan topeki nan baka ay men-ilik isnan pagey." Kinwanina di tay olay baka et masapolna nan kanena tay siya di nan kanegna lagbo. Isonga am-amed nan ipogaw tay isnan esay naisolat ay kalin Apo Dios et kankananan abes en, "Nan makibalasa et masapol ay malagbo."

¹⁹ No waday mangdelaw isnan mangipangpango ken dakayo ay mamati adika patpatien malaksig no waday dowenno tolo ay ipogaw is mangtistigo.

²⁰ Ngem no tet-ewa ay wada nan basolina ya adina ibabawi et masapol ay masagiit isnan kad-an nan am-in ay ib-ana ay mamati tapno omegyat nan ib-an di mangipangpango ay mang-ik-ikkana isnan ngawi.

²¹ Dedengngen ya oowenan Apo Dios ya si Jesu Kristo ya nan nadiosan ay aanghelna nan ibagak ken sik-a en masapol ay patiyem nan kaibagbagak ngem masapol ay maid ipogaw is paam-amdem nodi palisowem nan nemnemmo ken daida am-in.

²²⁻²⁵ No waday piliyenyo is bomadang isnan obla ay pala ken Kristo, adiyo koma ipatang ay dagos nan ledengyo isnan olona ay mangdotok ken siya. Nodi masapol ay paneknekano onoma no gawis siya ay ipogaw. Tay no baken gawis siya dakayot dotokan et maitapi kayo isnan kangawina. Isonga baken di is ikkam nodi masapol ay nan nadiosan nan ik-ikkam. Masapol ay mapanekneknan ipogaw tay olay no wada nan ngawi ay ik-ikkana di ipogaw ay mail-ila ngem wada abes nan ik-ikkana nan tap-inia ay adi kaila. Isonga masapol ay mapaneknekanda sakayopay piliyen. Paliso isnan ik-ikkana di ipogaw ay gawis. Wada nan mail-ila id wani ya wada nan adi. Ngem awnitda magtek am-in.

Ya nan esa Timoteo, baken kedeng di danom is in-inomem. Gag-awis no anok-an dakat ominom is bassit ay basi ta agasana nan sakit nan egesmo ya nan tapin di sakitmo tay namin ado ay masaksakitka.

¹ Wada nan ibagak isnan ipogaw ay nailako ay menbaa. Olay no baa no esa ay mamati ken Jesu Kristo et ikkana ay gawis nan am-in ay ipaikkan nan apona ken siya ay mangipaila isnan lispitona. Ikkana di tapno adi madelaw si Apo Dios wенно nan mait-itdo ay magapgapo ken siya.

² No mamati nan apona abes ken Jesu Kristo et adina eeyaen. Nodi am-amedenan koma ay mang-ikkan ay gawis isnan am-in ay kayatna tay ib-ana siya ay mamati ya laylaydena.

Baken Koma Nan Kinabknang Is Ananpen Di Ipogaw

³ Timoteo, siya dana nan masapol ay itdom ay gawis ta masolot. No waday menit-itdo is adi maiyiso isnan insolsolon Jesu Kristo ay Apo tako ya adi maiyiso isnan gawis ay kayat Apo Dios ay ikkan tako et

⁴ men-et-eteke siya dapay maid getkena isnan tet-ewa. Kaneg kolang nan nemnemna tay laylaydena ay makisongsongbat isnan adi mapaaay ay kankanan nan ipogaw. Dapay nan banag nan maik-ikkan ay kaneg todi et apal, sape, solbog ya ngawi ay nemnem isnan iib-a.

⁵ Siya dadi nan banag nan ik-ikkan nan ipogaw ay maid gawis isnan nemnemda isonga maid getkenda isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios. Tay kananda en no mamatida et bomaknanga.

⁶ Tet-ewa ay wada nan kinabknang tako ay mamati ken Apo Dios ngem baken siping wенно bonag. Basta mampnek tako isnan wada ken datako et siya nan kinabknang tako.

⁷ Tay isnan naiyanakan tako et maid ginegen-an tako ya awnit maid gegen-an tako is iyey tako is magapo isnan batawa isnan mateyan tako.

⁸ Isonga no waday omanay is kanen tako ya omanay is bado tako id wani et mapnek tako koma.

⁹ Ngem nan ipogaw ay manglayad ay bomaknang et adoado nan madoldolganda. Kanegda nabitowan tay nan adoado ay adi masilbi ay an-anapenda et siya dadi nan mangsakit ken daida ay awnit mangyey ken daida isnan pagdosaan ay maid patenggana.

¹⁰ Tay nan pilmi ay manggamgaman nan ipogaw isnan kinabknang et siya nan maggapowan nan adoado ay ngawi ay ikkanda. Gapo tay an-anapenda ay pilmi nan bomaknanganda et siya di nan gapo ay tinaynan nan tapin di ipogaw nan pammataid ken Jesu Kristo. Dat nan menbanaganan et siya nan pilmi ay mensakitan nan nemnemda gapo isnan bainda isnan ngawi ay inik-ikkanda.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Timoteo

¹¹ Ngem sik-a Timoteo, ay esa ay memboblalay pala ken Apo Dios et adim solsoloten nan maik-ikkan ay kaneg da todi. Ipasnekmo isnan nemnemmo nan mang-ikkanam isnan gawis ya nemnem ay nadiosan. Itoltoloymo ay mamati. Laylaydem ay pilmi si Apo Dios ya nan iib-am ay ipogaw. Itoltoloymo ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios olay no mapaligatanka dakapay an-anosan nan mangpaligat ken sik-a.

¹² Itoltoloymo ay mamati olay naligat siya nan ostostay ay maikkan tapno ganabem nan biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. Tay inawis Apo Dios sik-a ta maagtanka isnan biyag ay deey issan nangwaniyam id kasin en mamatika ken Jesu Kristo isnan nangdedengngan nan adoado ay ipogaw.

¹³ Nan kanak ay naayda et dedenggen ya oowenan Apo Dios ay mangtatago isnan am-in ya dedenggen gedan Jesu Kristo ay pagbasalan tako isnan kamaid egypta ay nangibaga isnan tet-ewa ken Poncio Pilato.

¹⁴ Isonga ibilinko ken sik-a ta makailam nan am-in ya getkem ay maipanggep ken Kristo ta maid ngawi is mailal-aok isnan tet-ewa ta maid kaoyawan nan mait-itdo ay maipanggep ken siya. Ikkam dana engganay kasin omali nan Apo tako ay si Jesu Kristo.

¹⁵ Awnit omali isnan osto ay timpo ay piliyen Apo Dios. Kedkedeng siya is kagawisan is mentolay isnan am-in. Siya nan kangatowan ay Ali isnan am-in ay ali ya kangatowan ay Apo isnan am-in ay apo.

¹⁶ Kedkedeng siya is adi mabalin ay matey. Nan kad-anan et menpalat-a ay adi mabalin ay sag-enen di ipogaw. Maid ipogaw is nang-ilila ken siya tay adi kaila. Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya mentolay ay eng-enggana. Et matongpal koma.

¹⁷ Timoteo, ibagam isnan babaknang ta adida pangangatowan nan nemnemda. Baken nan kinabknangda koma is talkenda tay adida getken no maitoltoloy nan kinabknangda. Nodi si Apo Dios nan talkenda koma tay siya nan maid polos imotna ay mang-it-ited ken datako isnan am-in ay gawis ta ganasen tako.

¹⁸ Ibilimmo ken daida ta nan gawis nan dadama ay ik-ikkanda. Ya adida imotna nan kinabknangda

¹⁹ tay no maid imotda et kega waday idolinda id daya is awnit somagong ken daida isnan kaooodiyen ay agew. Et siya di nan mabalin ay talkenda ay tet-ewa. No keg todi nan ikkan nan babaknang et awnitda ganaben nan biyag ay tet-ewa ay wada nan silbina.

²⁰ Ibagak ken sik-a Timoteo en makailam ta maid ngawi is mailal-aok isnan maisolo solo ay maipanggep ken Kristo ay intalek Apo Dios ken sik-a ay itdom. Addawiyam nan kalkaliyen nan adi mamati ay mang-mangwani en nan kankananda kano nan tet-ewa ay silih dapay maid kadi silbin nan ibagbagada ay maipanggep ken Apo Dios tay baken tet-ewa. Nodi apedda makisong-songbat.

²¹ Nan silih ay kananda en tet-ewa ay silih et baken kadi tet-ewa tay paaddaad-dawiyena nan ipogaw ay mangsolsolot is dadi isnan tet-ewa ay pammati ken Apo Dios. Wadada nan mang-ik-ikkan isnan kaneg todì.

Kedeng di is ibagak id wani. Sapay koma ta nan badang ya layad Apo Dios di likliknaenyo.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo ken Timoteo et siya nan nangisolatana isnan adoado ay pamagbaga ken Timoteo ay kanegna innodi ya mangbadbadang ken siya isnan oblana ay pala ken Kristo. Nan kapatgan isnan naay ay solat et nan mang-it-ippear nan mamati isnan ligat. Binagbagaana si Timoteo ay mangipapigpigma ken siya tapno itoltoloyna ay mang-it-itdo isnan tetewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Binagbagaana siya gedan ta adina kalkalingkingan nan maibagbaga isnan gawis ay damag ya nan getkena maipanggep isnan inpasol Apo Dios id kasikasin tasiyay itoltoloyna ay patgen. Binagbagaana gedan tasiyay ikkana nan osto ay oblana olay no adoado nan ligat ay likliknaena ya olay gedan maaamis siya.

Inbagan Pablo ken Timoteo ay masapol ay makailana ta adi maitaptapi ay makiap-apat isnan maid polos paayna. Tay maid polos badang nan kaneg todi nodi maidena nan pammartin nan ipogaw ay mangde-denge is dana.

Inpanemnem gedan Pablo ken Timoteo nan kaneg nan ik-ikkana ya gandatna ta siya nan menbasalana.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Panangdayaw ya pamagbaga 1:3-2:13

Nan mangbagbagaan Pablo ken Timoteo 2:14-4:5

Nan inom-ommat ken Pablo 4:6-18

Nan kombos nan solat 4:19-22

Nan Login Nan Solat

¹⁻² Sak-en si Pablo ay mensolat ken sik-a Timoteo ay laylaydek ay anakko. Sak-en nan esay apostolis Jesu Kristo ay ibab-aana tay siya nan kayat Apo Dios. Inbaan Kristo sak-en ta ibagbagak isnan ipogaw nan biyag ay maid patenggana ay inkalin Apo Dios isnan ipogaw ay maitaptapi ken Jesu Kristo. Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan seg-ang ya nan badang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Men-iiyamanan Pablo Ken Apo Dios Isnan Kagawis Timoteo

³ Nenenenemnemek sik-a Timoteo isnan menlol-owalowak ken Apo Dios ay mensilsilbiyak ay mangipagasing ken siya ay

kanege din inikkan din alal-apok. Et men-iiyamanan ken siya isnan kagawis nan pammartin.

⁴ No nemnemek san nin-ayosan nan agam issan nangtaynak ken sik-a id kasi dat palalo nan iliwko ken sik-a. Olay kagaw weno labi et nemnemnemek sik-a et kayatko ay mang-ila ken sik-a tapno omamamed nan gasingko.

⁵ Nenemnemek nan pammartin ay tetet-ewa ay kaneg nan pammartin Loida ay alapom ya nan pammartin Eunice ay inam.

⁶ Isonga ibagak ken sik-a en itoltoloymo ay osalen nan laing ay inidyan Apo Dios ken sik-a ay mangipango isnan mamati ken siya. Inidiana issan nangipatan-gak isnan ledengko isnan olom issan nangilowalowak ken sik-a.

⁷ Tay nan inted Apo Dios ken datako et nan Ispirito Santo. Et baken egyat nan inyalin nan Ispirito Santo ken datako nodi inomyali siya is kabaelan tako ay mangikkan isnan kayat Apo Dios ya is layad tako ya is mangtekan tako ay mangtena isnan am-in ay ikkan tako.

⁸ Isonga adika mabab-ain ay mangipaneknek isnan maipanggep ken Jesus ay Apo tako. Ya adika omeg-egyat weno mabab-ain ay manggagayyem ken sak-en olay maibabalodak tay nan naibaldoak et gapo isnan nangibagbagaak isnan maipanggep ken siya. Nodi lak-amem nan ligat ay domatdatdateng ken datako gapo isnan mangibagbagaan tako isnan maipanggep ken Kristo tay si Apo Dios nan mangipapigsa ken sik-a.

Nan Gawigawis Ay Inikkan Apo Dios Ay Pala Ken Datako

⁹ Nan inikkan Apo Dios ken datako et insalakana datako ya kayatna ay toladen tako nan gawis ay ogalina. Ngem isnan nangisalakanan Apo Dios ken datako et baken nan kinagawis tako is gapon tay kolang pay nan kinagawis tako tay managbasol tako. Nodi insalakana datako tay siya nan gandatna gapo isnan layad ya anosna ken datako. Ninemnemna id sang-asang-adom ay awnitna ited si Jesu Kristo ay ibadangna ken datako.

¹⁰ Et natongpal nan badangna tay inmali si Jesu Kristo isnan batawa ay nangisalakan ken datako. Gapo isnan inikkan et inabakna nan tetey ya inpagtekna isnan gawis ay damag ay wada nan biyag ay maid patenggana.

¹¹ Napiliyak ay esay apostolis Kristo ay ibab-aana ta ibagbagak san deey ay gawis ay damag. Ibagbagak nan kayat Apo Dios ay maibaga ya it-itdok ay osto nan gawis ay soloten tako.

¹² Siya di nan gapo ay palpaligaten nan adi mamati sak-en. Ngem olay. Maid bainko gapo isdi tay getkek si Apo Dios ay taltalkek. Getkek abes ay kabaelana ay mang-ay-ayowan ken sak-en isnan am-in ay intalekna ay engganay omdan nan agew ay banagena datako ay ipogaw.

¹³ Timoteo, nemnemnemem nan tet-ewa ay mait-itdo ay inbagbagak ken sik-a tasiyay ik-ikkam abes ya adi makmaksayan koma nan gawis ay pammattim ya nan mangipap-alilaam isnan layadmo isnan iib-am tay siya dadi nan wada ken datako gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo.

¹⁴ Gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo ay wada ken datako et makailam nan tet-ewa ay getkem ay maipanggep ken Jesu Kristo ay naitalekken sik-a tapno maid masoksokatan.

¹⁵ Getkem ay dinokogan nan adoado ay ipogaw ay mentetee id Asia sak-en. Et naitapi da Figelo ken Hermogenes.

¹⁶⁻¹⁸ Ngem si Onesiforo et egay kababain ay nangbadbadang ken sak-en olay isnan naibabalodak. Namin ado ay pinagsasingna sak-en. Isdin inmaliyana id isnan Roma et nang-anap ay dagos danat datngan sak-en. Getkenyo met nan badanga ken sak-en id kasin id Efeso. Sapay koma ta badbadbadangan Apo Dios daida ay sinbaey. Ya maseg-ang koma si Apo Dios ken siya isnan agew ay mangbanagana isnan ipogaw.

2

Masapol Ay An-anosan Nan Mamati Nan Ligat

¹ Gapo isnan inbagbagak isnan solat ay naay, anakko, papigpigsaem pay nan pammattim tay badbadbadangan Jesu Kristo sik-a gapo isnan maitatapiyam ken siya.

² Nan sigod ay dindinggem ay it-itdok ay dingnen met laeng nan kaipoipogaw et siya dadi nan itdom isnan teken ay ipogaw ay matalek tapno daida nan mangitoltloy ay men-itdo isnan tapin di ipogaw.

³ Masapol ay adika omegyat ay manglakan isnan ligat gapo isnan mangsolsolotan ken Jesu Kristo. Toladem nan ikkan nan gawis ay soldado

⁴ tay nan ikkana et laydena ay mangik-ikkan ay gawis isnan ipaik-ikkan nan apona tapno mapnek nan apona ken siya. Isonga no wada nan ipaikkan nan apona ken siya et adi om-omey isnan teken ay obla.

⁵ Nan esay pagbasalan et nan menlomba tay adi makaganab isnan ligalo no adina patiyan nan bilin isnan lomba.

⁶ Naay pay di esa. Nan ipogaw ay kagagetan ay men-esek et siya nan men-apit omona.

⁷ Nemnemem ay gawis nan tolo ay pangngalig ay deey et badangan Jesus sik-a ta maawatam am-in.

⁸ Ipasnekmo isnan nemnemmo nan naay ay maipanggep ken Jesu Kristo. Adim kalkalingkingan nan ninbalinan is ipogaw ay nagapo isdin si Ali David. Ya adim kalkalingkingan ay kasin natago isonga wada siya id wani ay mangbadbadang isnan ipogawna. Siya dadi nan inbagbagak isnan gawis ay damag.

⁹ Mapalpaligatak ay kanega ngawi ay ipogaw gapo tay ibagbagak nan gawis ay damag ay deey. Maibabalodak ngem olay tay adi mabalin ay maibalod nan kalin Apo Dios.

¹⁰ Isonga olay no mapalpaligatak et adiyak sakiten tay kayatko ay ipagtek nan maipanggep ken Apo Dios isnan ipogaw ay pilpiliyena tapno mamatida ta maisalakanda ya matagotagoda ken Apo Dios ay eng-enggana gapo isnan inikkan Jesu Kristo.

¹¹ Tet-ewa nan naay ay makwani.
“No adi tako imotan nan biyag tako isnan mangsolsolotan tako ken siya et awnit tako matagotago ken siya ay eng-enggana.

¹² No adi tako maom-oma ay mang-an-anos isnan ligat awnit tako men-ali ay mangbadbadang ken Jesu Kristo. Ngem no isnot tako nan mangtekan tako ken siya et awnitna abes adyan datako.

¹³ Matalek ay pilmi si Kristo tay adi mabalin ay masokatan nan nemnemna ay olay no masokasokat nan nemnem tako.”

Nan Tapin Di Gawis Ay Masapol Ay Ik-ikkan Di Mamati

¹⁴ Itoltoloymo ay mangipanemnem isnan kinkinwanik isnan ipogaw ay bagbagaam ta adida kalkalingkingan. Ibilinmo ken daida isnan ngadan Apo Dios ta adida makisongsongbat isnan adi masilbi ay kankanan di ipogaw. Tay nan kaneg todi ay kali et paaddawiyyena nan ipogaw isnan mangsolsolotana ken Kristo.

¹⁵ Ipakatmo ay mang-ik-ikkan isnan kayat Apo Dios tapno men-galalasing siya ken sik-a. Tay no kaneg da tona nan ikkam et kanegmo nan ipogaw ay men-obbla ay maid kabainana isnan ik-ikkana tay ostootho nan mangibagbagaam isnan tet-ewa ay kalin Apo Dios.

¹⁶ Adika maitaptapi ay makikalkali isnan mait-itdo ay maid polos paayna ken Apo Dios. Tay nan kankanan di ipogaw ay kaneg todi et ipaaddaaddawina nan

ipogaw isnan gawis ay layden Apo Dios ay maik-ikkan.

¹⁷ Ngawi di ay kaneg nan esay sakit ay mangdonot isnan awak nan ipogaw. Nan doway ipogaw ay men-it-itdo ay kaneg todiet da Himeneo ken Fileto.

¹⁸ Dinokoganda nan tet-ewa tay kankananda en epdas et natago nan mamati gapo isnan balo ay biyagda isonga adida kasin matago no mateyda. Isonga golgolowenda nan pammartin nan tapin di ipogaw.

¹⁹ Ngem am-in ay kankanan Apo Dios et tet-etet-ewa ay adi masokasokat ay kaneg nan dakket ay bato ay maid makaiwedwed. Et kankanana ay getkena nan tet-ewa ay maitatapi ken siya. Ya kankanana abes en no kanam en esaka ay maitatapi ken siya et masapol ay adim ik-ikkan nan ngawi.

²⁰ Timoteo, nemnemem na. Isnau dakedake ay baey et wada nan nateketekay ay maos-osal. Baken kedkedeng nan nangina ay nasapo ay nagapo isnan balitok ngem wada nan nasapo ay nagapo isnan kaiw ya isnan lota. Wada nan os-osalenda isnan napateg ay maikkan ya wada nan ososalenda isnan baken napateg.

²¹ Timoteo, siya na nan kayatko ay kanan isnan pangngalig ay naay. Kaneg tako nan maos-osal. No layden tako ay kaneg tako nan maosal isnan napateg ay maikkan ay pala ken Kristo et masapol ay adi tako ik-ikkan nan ngawi. No kaneg todii nan ikkana tako et nadalos tako et mabalin ay osalen nan Apo tako datako isnan kompolmi ay gawis ay kayatna.

²² Isonga dokogam, Timoteo, nan adoado ay ngawi ay kaykayat nan bababallo. Ipasnekmo isnan nemnemmo ay mang-ik-ikkan isnan gawis ya mangipapigsa isnan pammartin ya manglayayad isnan ib-am. Ya ipos-am nan nemnemmo isnan nemnem di ib-am ay mamati ay menpabadang ken Kristo ay maid mabainanda ken siya.

²³ Kasinek nan kinwanik id kawni. Dokogam nan songbat ay maid silbina ay kankanan nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios tay getkem ay liget nan padaten-genda.

²⁴ Tay nan ipogaw ay menpabaa ken Kristo et masapol ay adi makisongsongbat nodi naanos isnan am-in ay ipogaw ya gawigawis nan men-it-itdowana. Adina layden ay men-ibab-aes isnan ngawi ay ikkan nan ipogaw ken siya.

²⁵ Nodi an-anosana ay mangpadas ay mangaosto isnan nemnem nan mang-apos ken siya ta baleng badangan Apo Dios daida ta ibabawida nan ngawi ta nan tet-ewa nan patiyenda.

²⁶ No patiyenda nan tet-ewa et malopsotda isnan kaneg biton Satanas tay siya

di nan menteteen nan adi mamati ta ipaik-ikkan Satanas ken daida nan kayatna.

3

Nan Kaneg Nan Ipogaw Ay Aginsosolot Ken Apo Dios

¹ Masapol ay maawatam na. Isnau timpo ay nganggani ay omali kasin si Kristo ay makwani en kaodiyen ay timpo et omado nan maik-ikkan ay mangpaligat isnan ipogaw ay mamati.

² Tay nan adi mamati et awnit kedeng nan awakda is nemnemnemenda. Is bomaknanganda nan pilmi ay ananapenda dadapay men-et-etek. Asiisi nan kankananda. Adida patienen nan bilin nan napowanda ya adida getken ay menyiaman. Maid polos ogalin Apo Dios is solotenda.

³ Kanegda baken ipogaw tay adida getken ay manglayad isnan an-akda wenno isnan napowanda. No waday makaligtanda et adida kalkalingkingan nan ligetda. Adida getken ay mangtena isnan ikkanda dadapay makedse ay pilmi. Kaliligideta nan gawis.

⁴ Adida matalek ay ipogaw. No waday ilaenda is kaaapalda et adida nemnemem no gawis wenno baken. Apedda ipapatay en mang-ala. Baken si Apo Dios is laydenda nodi nan kaykayatda nan kagagasingda.

⁵ Olay kankananda en mamati ken Apo Dios ngem adida polos paayen nan kabaelana ay mangipagawis ken daida. Isonga dokogam nan ipogaw ay kaneg da todii.

⁶ Wada ken daida nan om-omey isnan bab-aey ay manggayayem isnan kabaey ta waday mamati isnan it-itdoda. Ikkanka dadi tapno maawis nan bababai ay nalaka ay madologan. Siya dadi nan bababai ay nagolo nan nemnemda gapo isnan adoado ay basolda.

⁷ Dadat nalaka ay maawis isnan kompolmi ay dendengngenda ngem adida makaawat isnan tet-ewa ay mait-itdo.

⁸ Nan aginsosolot ken Kristo et kanegda din da Janes ken Jambres tay inap-aposda din si Moses id kasikasin. Nan aginsosolot et ap-aposenda abes nan tet-ewa ay magapgapo ken Apo Dios. Asiisi nan nemnemda ya baken polos tet-ewa nan pammartin.

⁹ Ngem adi mabayag dat getken am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-ikkanda ay kaneg din inommat ken Janes yas Jambres.

Itoltoloy Tako Ay Mamati Olay No Mapaligatan Tako

¹⁰ Ngem sik-a Timoteo, gawis nan mangtekam isnan kaipogawko tay nang-ililaka. Getkem nan it-itdok ya nan ik-ikkaka ya nan gandatko isnan biyagko. Getkem ay sigod nan pammartin ya nan layadko isnan

iib-ak ay ipogaw ya nan anosko olay ngan nan om-ommat ken sak-en.

¹¹ Getkem abes nan nangpaligatanda ken sak-en id Antiokia ya id Iconio ya id Listra. Ngem insalakan Apo Dios sak-en.

¹² Tet-etet-ewa ay nan am-in ay manglaysayad ay mangsolsolot isnan gawis ay ogalin Jesus gapo tay maitatapida ken siya et palpaligaten nan adi mamati daida.

¹³ Dapay nan ipogaw ay ngawi ya nan menkamkampot ay men-it-itdo et amamed omad-ado nan ngawi ay ik-ikkanda. Al-allilawenda nan ib-ada ya maitaptapida gedan ay maallilaw.

¹⁴ Ngem sik-a, Timoteo, itoltolymo ay mamati isnan am-in ay inad-adalmo ya pinatim tay gawis nan nangtekam isnan kaipoipogaw ay nangisolsolo ken sik-a.

¹⁵ Enggana isdin kaonggam et getkem nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasikasin. Siya na nan nangtekam isnan osto tapno maisalakanka gapo isnan mamatiyam ken Jesu Kristo.

¹⁶ Tay am-in nan naisolat ay kalin Apo Dios et nagapo ken siya. Isonga mapamapaay ken datako tay siya nan mangipagpagtek ken datako isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios ya nan kayatna. Ibagbagana nan ngawi ta baken di is itoltoloy tako ay ik-ikkana. Ipagpagtekna ken datako nan am-in ay ikkan tako tapno gomawgawgawis nan ogali tako.

¹⁷ Ibagbagana dadi tapno maid menkolangan tako ay mamati tapno mabalin ay ikkan tako nan gawis ay kayat Apo Dios.

4

Nan Tapin Di Inbilin Pablo Ken Timoteo

¹ Naay nan tapin di ibilinko ken sik-a Timoteo. Dedengngen Apo Dios ya si Jesu Kristo ay awnit omali ay mentolay ay mangbanag isnan ipogaw ay matatago ya natey.

² Kanak ken sik-a en ipapatim ay mangibagbaga isnan kalin Apo Dios isnan ipogaw no laydenda ay mangdenge wenno adi. Ipagtekmo nan baken gawis ay ik-ikkanda ta nemnemenda tapno ibabawida. Ibagam abes nan masapol ay ikkanda tapno gawis nan mangsolotanda ken Kristo. Adika isalsaldeng ay men-it-itdo dakapay an-an-anosan nan am-in.

³ Tay awnit domateng nan timpo ay adyan nan ipogaw ay mangdenge isnan tet-ewa ay maisolo ay magapo ken Apo Dios. Nodi laydenda no waday men-itdo ken daida is adoado ay mait-itdo ay kayatda ay denggen.

⁴ Dokoganda nan tet-ewa ay maitdo ay dindinngeda ta nan baken tet-ewa ay isistolya ay maid silbina nan patiyenda.

⁵ Ngem sik-a Timoteo, masapol ay nemnemem ay ostoosto nan am-in ay ikkam. Adika omeg-egyat isnan ligat. Itoltolymo ay om-omey ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus ta waday mamati ken siya. Itoltolymo ay mangik-ikkana isnan oblam ay pala ken Kristo engganay makwas.

⁶ Tay sak-en et nganngani ay taynak nan batawa. Ngem olay no mateyak tay maited nan biyagko ken Apo Dios tay siya nan kakwa ken sak-en.

⁷ Kinwasko nan ipaik-ikkana Apo Dios ken sak-en olay naligaligat ay kaneg gobat. Inik-ikkak ay gawis ya egayak sinok-sokatan nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo is olay teeteen.

⁸ Isonga wada nan indolin Jesus ay Apo tako ay iligalona ken sak-en gapo tay osto nan mangsolsolataken siya. Tay si Jesus nan mangbanag isnan ipogaw ay ostoosto. Bakenak kedeng is mangganab isnan ligalo isnan agew ay mangbanaganan isnan ipogaw nodi am-in ay mangkayat isnan kasin omaliyan Jesus et maitapida ay maagtang.

⁹ Ipakatmo ay omali isna ay adi mabayabayag.

¹⁰ Tay tinaynan Demas sak-en gapo tay nan wada isnan batawa nan pilmi ay nemnemnema id wani. Inmey siya id Tésalonica. Inmey abes si Cresente id Galacia ya si Tito et inmey id Dalmacia.

¹¹ Kedkedeng si Lucas is wada ken sak-en id wani. No omalika dakat dag-osen si Marcos ta mangbadang.

¹² Inpa-eyko si Tikico id Efeso.

¹³ No omalika dakat dag-osen nan obolkotko ay tinaynak id Troas ken Carpo. Itapim nan kalibloliblok ya am-amid nan solsoltako.

¹⁴ Si Alejandro ay bomebesa et adoado nan inik-ikkana ay nanggolgolo isnan it-itdo. Ngem awnit dosaen Apo Dios siya gapo isnan inik-ikkana.

¹⁵ Makailam siya tay dadama nan nang-ap-aposana isnan ibagbaga tako ay maipanggep ken Kristo.

¹⁶ Isnan damo ay nangbanaganan nan iRoma ken sak-en et maid nangbadbadang ken sak-en isnan insongsongbatko. Nangtaynan am-in nan iib-ak. Sapay koma ta adi dosaen Apo Dios daida isnan nangikkanda isdi.

¹⁷ Ngem egay nangtaytaynan si Jesu Kristo. Pinapigsana sak-en isonga inbagbagak ay gawis am-in nan maipanggep ken siya ta denggen nan adoado ay ipogaw ay baken Judio. Nangbadang si Jesus ay

nangilisi ken sak-en isnan nganngani ay pomateyanda.

¹⁸ Ya getkek ay olay sino ay ommat ay kaeegyat et badbadbadangan Jesus sak-en et olay no pateyenda sak-en tay maitapiyak ken siya isnan mentolayana id daya. Sapay koma ta madaydayyaw siya ay engenggana. Sapay koma ta matongpal.

¹⁹ Komosta ken Akila ya si asawana ay Priscila. Komosta abes ken Onesiforo ya nan am-in ay pamilyana.

²⁰ Nataynan si Erasto id Corinto et si Trofimo et tinaynak id Mileto tay masaksakit.

²¹ Ipakatmo ay omali isna sapay pinag-andap. Da Eubulo, Pudente, Lino ya si Claudia ya am-in ay mamati ay wada isna et pakomostaanda gedan dakayo issa.

²² Sapay koma ta kanayon ay wada si Kristo ken sik-a ya likliknaenyo abes nan badang ya layadna.

Kedeng dana is ibagak.

Nan Solat Pablo ken Tito

Nan Maipanggep Isnau Solat

Si Tito et baken Judio ngem mamati ken Jesu Kristo. Dat menbalin ay esay iban Pablo ay mangbadbadang ken siya isnan oblana ay mang-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ninsolat si Pablo ay men-it-itdo isnan mamati isdi.

Nan solatna et wada nan tolo ay napateg ay ibagana. Nan damo et inbagana ken Tito nan masapol ay kaneg nan ogalin nan mapili ay menpangpango isnan ipogaw isnan paggimonganda. Masapol di tay adoado nan ngawi ay ogalin di iCreta. Nan maisned et inbagana nan ikkan Tito ay mangisolo isnan aamam-a ya iinin-a ya nan katapitapina. Nan kombosna et inbagana ken Tito nan osto ay masapol ay ikkan di mamati tasiyay mapopos-a nan nemnemda ta maoolnos nan biyagda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-4

Maipanggep isnan menpangpango isnan paggimongan di mamati 1:5-16

Nan masapol ay ikkan nan aamam-a ya iinin-a ya nan tap-in di mamati 2:1-15

Nan masapol ay makailanda ta adida ik-ikkan 3:1-11

Kombos nan solat 3:12-15

Nan Login Nan Solat

¹⁻⁴ Sak-en si Pablo ay baan Apo Dios ay mensolat ken sik-a Tito ay anakko isnan pammati ay wada ken daita. Pinilin Jesu Kristo sak-en ay esay apostolisna tapno maibab-aaak ay mangbadbadang isnan ipogaw ay pinilin Apo Dios tapno mabadanganda isnan pammatida ya isnan mangtekanda isnan tet-ewa ay mait-itdo ay mangipagpagtek isnan nadiosan ay ogali. Nan maipoonan nan oblak et gapo isnan namnamaen tako ay biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. Si Apo Dios ay maid polos kampotna et inkalina nan biyag ay deey id sang-asang-adom ngem sokod id wani sanapay ilawlawag ay osto tay id wani nan osto ay timpo ay pinilina ay mangipagtekana. Inpagtekna isnan gawis ay damag ay intalekna ken sak-en ay ibagbagak tay siya nan inbilin Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.

Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay mangisalakan ken datako.

Nan Ipaoblan Pablo Ken Tito Id Creta

⁵ Tito, tinaynak sik-a id Creta tapno ikkam nan nabay-an ay maikkan ay masapol ay mas-et ya tapno menpilika is mangipangpango isnan mamati isnan am-in ay il-ili id issa. Ngem adim kalkalingkingan nan inbagak maipanggep isnan mapili.

⁶ Kinwanik en masapol ay maid ngawi is ik-ikkana is mabalin ay delawen nan tapin di ipogaw. Masapol abes ay es-esa nan asawana ya mamati nan an-akna. Masapol ay managpatida ya adida madeldelaw ay men-ik-ikkana is ol-olay.

⁷ Tay nan ipogaw ay men-obra ken Apo Dios ay mangipangpango isnan ipogawna et masapol ay maid ik-ikkana is kadkadlawana. Masapol ay baken napati. Masapol abes ay adi mabotboteng wenna agom. Adi malililit ya baken makedse.

⁸ Nodi siya na nan masapol ay kaneg nan ogalina. Managsangaili siya ya laylayena ay mang-ikkana isnan am-in ay gawis. Managtongpal am-in isnan gawis ay bilin, solsolotena nan kayat Apo Dios ay maikkan ya getkena ay mangtena isnan am-in ay ik-ikkana tapno baken nan ngawi is ikkana.

⁹ Nan esay masapol isnan ik-ikkana et nan mait-itdo ay nagapo ken Kristo di eesangena is nemnemena ta adina taytaynan. Siya nan mait-itdo ay mabalin ay talken nan ipogaw tay tet-ewa. Masapol ay nemnemena ay osto tapno mabalin ay ipapigsana nan pammatin nan iib-ana ya tapno getkena nan osto osto ay isongbatna isnan ipogaw ay mang-ap-apos isnan tet-ewa tapno mapanekekanan katetewana.

¹⁰ Tay wada nan adoado ay ipogaw id wani ay mang-ad-adi ay mangpati isnan tet-ewa. Al-allilawenda nan tapin di ipogaw isnan adi mapaaay ay kankananda. Am-amed nan Judio ay mamati ken Kristo ay nan linteg Moses nan kapatgan kayet ken daida.

¹¹ Am-in ay men-it-itdo isnan baken tet-ewa et masapol ay maipasaldengda tay golgolowenda nan nemnem nan adoado ay ipogaw ya olay am-in ay sinbaey tay it-itdoa nan baken osto ay maitdo dapay kedeng nan kalagbowanda is an-anapenda isnan men-itdowanda.

¹² Wada nan esay kailiyanda ay iCreta ay mamadtoda ay nangwani en, "Nan iCreta et menkamkampotda. Asiasi nan ogalida. Adida layden ay men-obra dadapay bokatot."

¹³⁻¹⁴ Siya di nan kinwanin nan esay kailiyanda et tet-ewa nan kinwanina. Isonga sagitem daida tapno baken nan adoado ay aped sodsodok di Judio is solsolotenda wenna nan aped bilin di ipogaw ay mang-ad-adi isnan tet-ewa ay

mait-itdo ay magapgapo ken Apo Dios. Nodi ostoosto koma nan mangtekanda isnan maipanggep ken Kristo.

¹⁵ Tay nan ipogaw ay ngawi nan nemnemna ya adi mamati isnan maipanggep ken Kristo et adoado nan ngawi ken siya isnan am-in ay binoliw Apo Dios. Isonga adoado nan law-ena tay adina getken ay mennemnem ay osto. Ngem nan ipogaw ay nadiosan nan ogalina et maid ngawi ken siya isnan am-in ay binoliw Apo Dios isonga maid lawa ken siya.

¹⁶ Nan ipogaw ay ngawi nan nemnemda et kankananda en getkenda si Apo Dios ngem maiila ay baken tet-ewa nan kankananda isnan ik-ikkanda. Adida patpatien nan bilin Apo Dios. Adida makaikkan isnan gawis tay ngawi nan nemnemda. Isonga adyan Apo Dios daida gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

2

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mamati Ay Mangsobalit Isnan Inikkan Apo Dios

¹ Ngem sik-a Tito, baken kaneg todi nan ikkam. Nodi itoltoloymo ay mang-itdo isnan osto ay maisolo ay maibagay isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.

² Ibagam isnan aamam-a tapno adida dadam-en nan inomenda. Masapol ay tenna am-in nan ik-ikkanda ta malispitoda. Bagbagaam daida ta ostoosto nan pammata ya nan manglayadanda isnan ibada ya nan mangitloyanda ay mamati olay ngan nan ommat.

³ Ya nan iinin-a et bagbagaam daida abes tapno ipailada nan pammata isnan am-in ay ik-ikkanda. Masapol ay maid ngawi is kankananda isnan ik-ikkana nan ib-ada. Adida mabotboteng nodi getkenda ay mangtena isnan inomenda. Masapol ay it-itdoda nan gawis ay maikkan

⁴ tapno maitdowan ay gawis nan inannodida tapno gawis nan layadda isnan asawada ya isnan an-akda.

⁵ Bagbagaanda daida tapno ten-enda nan am-in ay ik-ikkanda tapno maid ngawi is ik-ikkanda. Masapol ay nadalos nan nemnemda ay adida lomalaki. Masapol ay nan oblada isnan bab-aeyda nan nemnemenda. Bagbagaan nan nain-ina daida abes tapno naanosda ya managpatida isnan as-awada. No kaneg todi nan ik-ikkanda et adi madeldelaw nan mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios.

⁶ Ibagam isnan lalalaki ay binnayan tapno ten-enda abes nan am-in ay ik-ikkanda tapno gawis.

⁷ Sik-a nan menbasalanda ay mangipaila isnan gawis ay maik-ikkana. Masapol ay

mail-ila isnan it-itdom nan kinagawis nan nemnemmo.

⁸ Paostowem ay gawis nan kanam tapno adi mabalin ay madelaw tapno mabainan nan mang-ap-apos ken datako gapo tay maid somya is mangdelawanda ken datako.

⁹ Nan ipogaw ay nalakowan ay mababaa abes et bagbagaam daida tapno patpatiyenda nan apoda. Pagasingenda nan apoda isnan am-in ay ik-ikkanda. Adida songsongbatan daida

¹⁰ wенно menpidpitit isnan kowan nan apoda. Nodi ipailada ay pilmi ay matalekda tapno madaydayaw nan mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.

¹¹ Tay inpagtek Apo Dios nan badangna ya nan layadna isnan am-in ay ipogaw ta maisalakanda.

¹² Et gapo isnan mangtekan tako isnan gawis ay badangna et adalen tako ay masapol ay taynan tako nan baken gawis ay maikkan ay adi layden Apo Dios tapno soloten tako nan osto ay maibagay isnan laylayden Apo Dios.

¹³ Ikkana tako am-in dadi isnan mangsedsed-an tako isnan gawigawis ay namnamaen tako. Et siya nan kasin omaliyan Jesu Kristo ya nan kailaan nan dadama ay kinangatona. Siya nan Dios tako ay manakabalin ay mangisalakan ken datako.

¹⁴ Tay siya nan nang-ited isnan biyagna ay mangsobot ken datako ta adi tako itoltoloy ay mang-ikkana isnan ngawi. Natey siya tapno madalosan tako ay ipogawna ay mangkaykayat ay mang-ikkana isnan gawis.

¹⁵ Siya dadi am-in nan ibagbagam, Tito. Ibagam ta solotenda dakapay ipagtek nan baken gawis ay ik-ikkanda. Ipailam nan kallebbengam ay mang-ikkana is dana tapno adida kanan en maid kallebbengam ay men-itdo.

3

Nan Gawis Ay Ogalin Nan Mangsolot Ken Apo Dios

¹ Nan esay ikkam et ipanemnemmo ken daida nan inbagak id kasin ay nangwani en masapol ay patiyenda nan mentoltolay ken daida. Adida ipapangato nan nemnemda isnan ipogaw ay nangatngato mo daida. Nodi nakasaganada koma ay bomadang no wada nan gawis ay ipaikkan nan mentolay ken daida.

² Ya nan esay ibagam et adida taytayokto-ken nan ib-ada ya adida makisongsongbat nodi nan gawis nan ik-ikkanda isnan am-in ay ipogaw.

³ Tay masapol ay baken kaneg nan inik-ikkan tako id kasin nan ikkan tako id wani. Id kasin maid gintek tako is maipanggep ken Apo Dios ya nan lintegna. Isongga egay tako pinati nan bilina. Sinolsolot tako nan baken tet-ewa ay solsolo ya pinatpati tako nan kompolmi ay kagagasing tako ay ngomawiyanaan nan awak tako tayo maid kabaelan tako ay nang-adi is dadi. Tay id kasin men-inamis, men-inapal ya menliniget tako ay ipogaw.

⁴ Ngem idi inpailan Apo Dios ay mangisalakan ken datako nan layad ya anosna ken datako isnan nangibaanaa ken Jesu Kristo isnan batawa

⁵ et insalakana datako. Ngem baken nan gawis ay inik-ikkan tako is gapo na. Nodi insalakana datako gapo isnan seg-angna. Gapo isnan nangkaanan nan Ispirito Santo isnan basbasol tako et inyalin Apo Dios nan balo ay biyag ay maid patenggana ken datako.

⁶ Inyalina nan Ispirito Santona ken datako gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako. Isnan nangitedana isnan Ispiritonan et maid polos olay teeteen is inimotana.

⁷ Owen, inikkana di tapno nan badangna nan gapo ay gawis nan pangilaana ken datako ya maagtan tako isnan namnamaen tako ay biyag ay maid patenggana.

⁸ Tet-etet-ewa am-in dana.

Tito, am-in ay inbagbagak isnan solat ay naay et siya dadi nan kayatko ay ibilimo ken daida id issa Creta tapno nan gawis ay maikkan nan tongtongpalen nan mamati ken Apo Dios. Tay siya di nan gawis ya mapaaay isnan ipogaw.

⁹ Ngem adika maitaptapi isnan makisongsongbatan nan ipogaw isnan soot ay maid mangtek is songbatna tayo maid paayda. Adika maitaptapi abes isnan ik-ikkan di ipogaw ay mangtontonton isnan alal-apoda tayo maid kombosna. Ya adika makibibiyang ay makisongsongbat maipanggep isnan linteg Moses tayo maid ibadang nan songbat isnan pammati tako.

¹⁰ No waday ipogaw is tayoktok ay mangkayat ay mangsis-ian isnan nemnem di mamati et bilinem tapno isaldengna. No mamindowam ay bilinen ya adina patiyan dakat adi kadkadwaen.

¹¹ Tay getkem ay nan ipogaw ay kaneg todi nan ik-ikkana et nabalinsowek nan nemnemna ay mang-ik-ikkan isnan ngawi. Olay siya abes et getkena ay ngawi nan ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

¹² Isnan mangibaak ken Artemas weno ken Tikico id issa dakat ipakat ay omali ay mang-ila id Nicopolis tayo isdi nan

kayatko ay mentean engganay somaldeng nan pinag-andap.

¹³ Ipakatmo abes ay mangbadang ken Zenas ay abogado yas Apolos tapno waday osalenda isnan omay-ayanda ay mentidowan.

¹⁴ Ya itdowam abes nan ib-a tako ay mamati tapno omingsada ay bomadang isnan pilmi ay makasapol is badang. Tay masapol ay menpaay nan ik-ikkan tako.

¹⁵ Am-in ay ib-ak ay mangbadang ken sak-en isna et menpakomostada ken sik-a. Komosta abes isnan gagayyem tako ay mamati issa ay manglaylayad ken dakami gapo isnan pammati tako.

Sapay koma ta nan badang ya layad Apo Dios di kanayon ay liknaenyo.

Nan Solat Pablo ken Filemon

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Filemon et esay gawis ay mamati id Colosas ay kakwa isnan baa ay si Onesimo. Nan baa ay naay et linmayaw isnan apona ay si Filemon dat omey id Roma. Wada si Pablo isdi ay naibabalod et nin-asigetekda ken Onesimo isdi. Gapo ken Pablo et ninbalin si Onesimo is esay mamati. Nan solat Pablo ken Filemon et ibagbagana ken siya ta pakawanena nan baana ay ipasagong Pablo. Kayat Pablo ay dawaten Filemon siya koma ay baken kaneg baa et kedeng nodi dawatena ay kaneg besat gapo isnan pammata.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-3

Panangdayaw ken Filemon 4-7

Menpapkakaasi si Pablo ta gawis nan ikkan Filemon ken Onesimo 8-22

Kombos nan solat 23-25

Nan Login Nan Solat

¹⁻² Sak-en si Pablo ay nangisolat isnan solat ay naay isnan naibabalodak gapo isnan oblak ay pala ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a, Filemon, ay esay gayyemko ay mangbadbadang isnan oblami ay pala ken Kristo. Mensolatak abes ken Apia ay kanegmi kababaiyan yas Arkipo ay esay mentaltalabako ay pilmi pala ken Jesus. Maitapi abes am-in ay mamati ay madagdagop isnan baeyyo ay mangdayaw ken Apo Dios ya mensolo isnan kalina. Ababoloyan Timoteo ay besat tako gapo isnan pammata tako nan kankanak isnan solat ay naay.

³ Sapay koma ta kanayon ay wada ken dakayo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magappago ken Apo Dios ay Ama tako ya si Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kayat Pablo Ay Ikkан Filemon Ay Pala Ken Onesimo

⁴ Filemon, kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios isnan mangilol-owalowak ken sik-a

⁵ tay dengedengngek nan gawis ay pammata ken Jesu Kristo ya nan layadmo isnan iib-a tako ay mamati.

⁶ Ilol-owalowak sik-a tapno gapo isnan mangibagbaagaam isnan pammata isnan tap-in di ipogaw et mataptapiyan nan mangtekanyo am-in isnan am-in ay gawis ay it-it Kristo ken datako gapo tay maitatapi tako ken siya.

⁷ Besatko, gapo isnan manglaylayadam isnan iib-am ay mamati et inmam-amed

nan gasingko ya pinmigsa nan nemnemko tay inapigsam nan nemnemda.

⁸ Isonga wada nan kayatko ay ibaga ken sik-a tay getkek nan gawis ay ik-ikkam. No kayatko ay bilinen sik-a et mabalin tay wada nan kalebengak gapo ken Kristo.

⁹ Ngem gapo tay men-asilayad tako, kadya sootek no mabalin ay ikkam nan kayatko. Pangasim ta ikkam ay pala ken sak-en tay naam-amaak dakpay naibabalod gapo isnan mentaltalabakowak ken Jesu Kristo.

¹⁰ Isonga dawatek ken sik-a ta adim is-islat si Onesimo isnan somagongana ken sik-a nodi ikkam nan gawis ay pala ken siya. Inbilangko siya ay kanegko anak tay mamati siya isnan inbagak ay maipanggep ken Kristo isnan maibabalodak.

¹¹ Olay no siya nan esay baam ay maid paayna ken sik-a id kasin ngem id wani mapaay siya ay pala ken sak-en ya ken sik-a abes.

¹² Ipasagongko siya ken sik-a ngem ikakawitna nan layadko ken siya.

¹³ Kayatko koma pay ay makitetee siya isna tapno bomadang isnan kamaidmo ay mangbadang ken sak-en isnan naay ay maibabalodak gapo isnan mangibagbaagaak isnan gawis ay damag.

¹⁴ Ngem isnan nemnemko et gag-awis no sootek ken sik-a omona tapno getkek nan nemnemmo tay adiyak layden no pilitek sik-a. Nodi no waday badangmo ken sak-en et gag-awis no magapo isnan gasingmo.

Nan Nasokatan Nan Nemnem Onesimo Gapo Isnan Namatiyana Ken Kristo

¹⁵ Waay nan gapo ay tinaynan daka is sinawayan et ta maitdowan siya tapno makitee ken sik-a ay eng-enggana.

¹⁶ Tay id kasin egay mamati isonga baam et kedeng. Ngem id wani et mamati. Isonga olay no baa siya ngem gawis no ibilangmo ay besat tay mamati kayo ay dowa ken Kristo. Pilmi nan layadko ken siya ngem am-amend nan layadmo tay ninbalin ay kanegmo besat isonga inmam-amend nan badangna ken sik-a mo id kasin.

¹⁷ Isonga no tet-ewa ay ibilangmo sak-en ay ib-am ay mamati et sangailiyem siya ay kaneg nan ik-ikkam ay mangsangsangail ken sak-en.

¹⁸ No waday ngawi is inikkana ken sik-a wenno waday bayadana ken sik-a et singilem ken sak-en.

¹⁹ Tet-ewa nan kinwanik. Sak-en nan nangisolat isnan naay en awnitak bayadan. Ngem waay adi masapol ay ipanemnemko ken sik-a ay otangmo ken sak-en nan balo ay biyagmo ay nagapo ken Apo Dios.

²⁰ Isonga besatko, pangaasim ta ikkam nan kayatko gapo isnan pammatita ken Jesus ay Apota. Pagasingem sak-en tay sik-a nan esay besatko isnan mangpatpatiyanta ken Kristo.

²¹ Mensolatak ken sik-a tay getkek ay am-amed gawis nan ikkam ay pala ken Onesimo mo nan idawdawatko ay ikkam.

Nan Kombos Nan Naay Solat Pablo

²² Wada pay nan esay ibagak ken sik-a. Gawis no omisaganaka is awnitak mentean ta sapay koma ta songbatan Apo Dios nan lowaloyo ta makapasyalak ken dakayo.

²³ Komosta kayo ay kanan Epafras ay ib-ak ay naibabalod id wani gapo isnan oblana ken Kristo.

²⁴ Komosta kayo abes ay kanan da Marcos ken Aristarco, Demas yas Lucas ay mangbadbadang ken sak-en isnan obla tako ay pala ken Kristo.

²⁵ Sapay koma ta wada ken dakayo nan layad ya anos Jesu Kristo ay Apo tako.

Solat Isnán Hebreo

Nan Maipanggep Isnán Solat

Nan solat ay naay et naisolat ay pala isnan Judio ay mamati ay makwani gedan en Hebreo. Naisolat tapno maipapigpigma nan pammatida tay gapo isnan adoado ay ligat ay liniklknada et nganngani ay taynanda nan pammatida ken Jesu Kristo. Nan inikkan nan nangisolat ay mangipapigma ken daida et inpagtekna ay si Kristo nan tet-ewa ay mangipaila isnan kayat Apo Dios ay ipaila isnan ipogaw. Maid teken nodi siya et kedeng.

Isnán nangibagbagaan nan nangisolat isnan maipanggep ken Jesus et tolo nan napateg ay inpagtekna. Nan damo et Anak Apo Dios si Jesus ay maid logina wenno patenggana. Ngem isdin ninbalinana is ipogaw et sinolsolona nan masapol ay ikkana ay mangtongpal ken Amana ay olay napalpaligatan siya. Gapó tay siya nan Anak Apo Dios isonga nangatngato mo din mamadton Apo Dios ya din si Moses ya olay nan aanghel Apo Dios.

Nan maikadwa ay inpagtekna et gagawis nan inikkan Jesus mo nan inik-ikknan papadin di Judio. Isonga siya nan nangsokat ken daida ay mangitatakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios ay eng-enggana. Nan maikatlo et gapo ken Jesus et tet-ewa ay maisalakan nan ipogaw. Siya nan tet-ewa ay kaiyaligan nan napalpalti ay inted nan Judio ken Apo Dios tay napatey siya ay nang-ited isnan biyagna ay mangsobot isnan basbasol nan kaipoipogaw.

Isnán kapitulo 11 et inbagbagana nan kaneg nan gawis ay pammartin nan tapin di mamati id kasin tasiyyap papigsaena nan pammatida. Nan wada isnan kombos nan solat et pamagbaga ya nan masapol ay makail-ilanda.

Nan wada isna:

Si Kristo nan mangipaila isnan ostoosto ay kaneg Apo Dios 1:1-3

Nan kinangaton Jesus mo nan aanghel 1:4-2:18

Nan kinangaton Jesus mo da Moses ken Josue 3:1-4:13

Nan kinangaton nan kinapadin Kristo 4:14-7:28

Nan kinangaton nan nakitolagan Kristo 8:1-9:28

Nan kinangaton nan inikkan Kristo ay mangisalakan isnan ipogaw 10:1-31

Nan pateg nan pammati 11:1-12:25

Kombos nan solat 13:1-25

Inpabagan Apo Dios Isnán Anakna Nan Kayatna Ay Ipagtek Isnán Ipogaw

¹ Id kasin namin ado ay wada nan inpagtek Apo Dios isnan alal-apo tako. Natke-natken nan inikkanay ay nangipagpagtek isnan kayatna ay ipagtek ngem isnan adoado ay mamadtona nan nangipagpagtekana ta ibagada isnan kaipoipogaw.

² Ngem id wani et baken kaneg todi tay nan Anakna nan inosalna ay mangipagpagtek isnan kayatna ken datako. Siyanan nangipaboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada. Et siya gedan nan pinilina ay mangtawid isnan am-in.

³ Maiiliila ken siya nan kinangaton Apo Dios. Nan kaneg Apo Dios et siya gedan nan kaneg nan Anakna. Maid polos natek-nanda. Gapó isnan kabaelan nan olay kalina et maooolnos nan am-in ay binoliwna. Et siya gedan nan nangwaya isnan ipogaw tapno mapakawan nan basbasolda. Idi nakwas dat somaa id daya. Danat itokdo isnan makanawan Apo Dios ay kad-an di kapatgan.

Nan Kinangaton Nan Anak Apo Dios

⁴ Isonga nan Anak Apo Dios et dadama nan kinangatona mo nan aanghel. Olay nan inpangadan Apo Dios ken siya et napatpateg mo nan inpangadana isnan aanghelna.

⁵ Tay maid nangwaniyan Apo Dios isnan olay esa ay aanghelna en,
“Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam.”

Ya maid nangwaniyanana isnan aanghel en, “Sak-en nan Amam ya sik-a nan Anakko.”

⁶ Nodi kinwanin Apo Dios isdin nangibaaana isnan nangatngato ay Anakna isnan batawa en, “Dakayo ay aanghelko et dayawenyo siya.”

⁷ Nan kinwanina abes maipanggep isnan aanghelna et, “Daida nan ibab-aak ay kaneg nan dagem wenno apoy ay om-omey ay mangtongpal isnan kayatko.”

⁸ Ngem nan kinwanina isnan Anakna et, “Maid patenggan nan mentolayam, Apo Dios. Nan ik-ikkam ay mentolay et ostoosto

⁹ tay laylaydem nan gawis dakapay adyan nan ngawi. Siya di nan gapo ay dadama nan mangipagasingan Apo Dios ay Diosmo ken sik-a mo nan iib-am.”

¹⁰ Kinwanina abes en, “Isnán damodamo et sik-a Apo, nan nangboliw isnan batawa ya sik-a gedan nan nangboliw isnan daya.”

¹¹ Awnitda mamaid ngem wawawawadaka ay enggana. Daida et kanegda bado ay lomogak.

¹² Tay nan awnit ommat isnan batawa ya nan daya et kanegda nan bado ay makopin dat maidolin. Owen, tay awnitda

masokatan ay kaneg nan kasokatan nan nabayag ay bado ay adi et maosal. Ngem sik-a et adika polos menbalbaliw ya nan biyagmo et maid kombosna gedan."

¹³ Nan esa pay ay mangipaila isnan kinangatngaton nan Anak Apo Dios mo nan aanghelna et nan nangwaniyana en, "Itokdom isna isnan makanawanko engganay ipagatinko ken sik-a nan bosbosom."

Tay egayna kinwani di isnan aanghelna nodi isnan Anakna nan nangwaniyana et kedeng.

¹⁴ Isonga ngan ngen nan kapaayan nan aanghelna? Daida nan adi kaila ay mensilsilbi ken siya et ibab-aana daida ay en mangbadbadang isnan awnit maisalakan ta makiteeda ken siya.

2

Masapol Ay Idngen Nan Ipogaw Nan Inbagbagan Jesus

¹ Gapo tay nan Anak Apo Dios nan nangipagtek isnan inpagtek Apo Dios ken datako et masapol ay am-améd nan mangsolsolatan tako isnan dinnge tako tapno adi tako maiyaddawi isnan tet-ewa.

² Tay id kasiñ et nadosa isnan maibagay isnan basolna nan ipogaw ay egay nangpati isnan inbagbagan Apo Dios isnan aanghelna isdin alal-apo tako tay tet-ewa nan inbagbagada.

³ Isonga am-am-améd nan dosa tako no adi tako patiñen nan napatepateg ay naibaga ay maipanggep isnan maisalakan di ipogaw. Tay si Apo Jesus nan damodamo ay nangipagtek isnan maisalakan tako. Et nan nangdenge isnan inbagbagana et pinanekekanda nan katet-ewana ken datako.

⁴ Inpagtek gedan Apo Dios nan mangoowenana isnan inbagbagada gapo isnan adoado ay kaskasdaaw ay inpaik-ikkana ken daida ay nangibagbaga isnan gawis ay damag. Ya nan esa ay kailaana ay oowenana et intedna nan Spirito Santona isnan mamati gapo tay kayatna.

Nan Mangisalakan Ken Datako

⁵ Baken nan aanghel Apo Dios is awnit mentolayena isnan balo ay batawa ay ibagbagami.

⁶ Nodi nan ipogawna nan awnitita patolayen ay kaneg nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay wada nan ipogaw ay nangwani ken siya en,

"Ayke napateg nan ipogaw is gapo ay nemnemmem daida? Kaskasdaaw nan mangsegseg-angam ken daida ay aped ipogaw.

⁷ Id wani ipababam daida mo nan aanghel ngem sin-awayan et kedeng. Tay awnitmo ipangato ya patgepatgen daida ⁸ ya patolayen daida isnan am-in."

Isnán nakwaniyana en patolayen Apo Dios nan ipogaw isnan am-in et mamagtek ay maid polos adida itolayan. Ngem id wani et baken kaneg todi nan ililaen tako tay egay pay laeng inommat.

⁹ Ngem nan getken tako ay epdas inmat et si Jesus nan naipangato ya maday-dayaw gapo isnan inikkana ay natey ay pala isnan kaipoipogaw. Sin-awayan nan naipababaana mo nan aanghel isdin ninbalinana is ipogaw. Inommat di tapno matey siya ay pala isnan am-in ay ipogaw gapo isnan layad Apo Dios ay mangbadang ken datako.

¹⁰ Tapno mabalin ay makitee nan adoado ay anakna ken siya et inbaan Apo Dios si Jesus isnan batawa ta mapaligatan tapno menbalinena siya is ostoosto ay pangolo tako ta siya nan mangipango ken datako ay makitee ken Amana. Et ostoosto di is inikkan Apo Dios ay nangboliw ya gapo ay haboliw nan am-in.

¹¹ Si Jesus nan mangipagawis ken datako. Isonga nan Aman nan nangipagawis ya nan Aman nan pagawisena et es-esa. Siya di nan gapo ay maid bain Jesus ay mangwani en datako nan bebsatna.

¹² Getken tako ay tet-ewa ay bebsatna datako gapo isnan nangwaniyana ken Apo Dios en, "Ibagbagak nan maipanggep ken sik-a isnan bebsatko. Daydayawek sik-a isnan madagdagopanda."

¹³ Ya nan nangwaniyana en, "Talkek si Apo Dios," ya nan nangwaniyana gedan en, "Naayak ay maitatapi isnan an-ak Apo Dios ay intalekna ken sak-en," et siya dadi nan kagtekana ay ibilangna ay bebsatna datako.

¹⁴ Nan makwani en an-ak Apo Dios et datako ay ipogaw isonga ninbalin abes si Jesus is ipogaw ay kaneg tako. Inikkana di tapno abakena si Satanas ay makwani gedan en Diablo. Inabakna siya gapo isnan nateyana ay pala ken datako tay isnan nateyana kinaana nan kabaelan Satanas ay mang-eyey isnan ipogaw isnan tetey ay maid patenggana.

¹⁵ Isonga gapo isnan inikkana et winayaana nan ipogaw ta adida itoltoloy ay omegyat isnan tetey no mamatida tay engganay ginomtekda et kanegda baan nan eyatda isnan tetey.

¹⁶ Et nalaka ay magtek ay baken aanghel nan badbadangana nodi datako ay ipogaw. Kaneg todi nan kanan nan inpasolat Apo Dios en nan aap-on Abraham nan badbadangana.

¹⁷ Isonga masapol ay ninbalin siya is ostoosto ay kaneg tako ay bebsatna tapno menbalin siya is kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg ken datako ken Apo Dios ay mangsegseg-ang ken datako ya mangik-ikkan ay ostoosto isnan oblana isnan mensilsilbiyana ken Apo Dios tapno mapakawan nan basbasol.

¹⁸ Isonga id wani makabadang siya ken datako ay ostoosto isnan madologan tako tay napalpaligatan siya isnan napadpadasana abes ay madolog ngem egayna tinongpal.

3

Masapol Ay Tongtongpalen Tako Si Apo Dios Tapno Mabalin Ay Ganaben Tako Nan Itedna Ken Datako

¹ Bebsatko ay pinilin Apo Dios ay mensilsilbi ken siya ay inayagana gedan ay maitapi ken siya et nemnemnemenyo koma si Jesus. Siya nan inbaan Apo Dios ay mangipagpagtek isnan pammati tako ya mangitaktakdeg ken datako ken Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkanan nan kangatowan ay padi ken datako ay Judio.

² Isnan nang-ik-ikkanana isnan inpaoblan Apo Dios ken siya et tinontongpalna ay ostoosto nan am-in ay kaneg nan nangtongtongpalan din si Moses isnan inpaoblan Apo Dios ken siya ay nang-ayayowan isnan kanegna baey ay ipogawna.

³ Ngem napatpateg si Jesus mo si Moses ay kaneg nan kinapateg nan mensaad mo nan baey ay saadena.

⁴ Et nan am-in ay baey et adi aped mawada no maid mangsaad ngem si Apo Dios nan nangboliw isnan am-in.

⁵ Tet-ewa ay ostoosto nan nang-ik-ikkanan Moses isnan inpaoblan Apo Dios ken siya isnan ipogaw ay maiyalig ay baeyna. Siya nan baan Apo Dios ay nangibagbaga isnan awnit ipagtek Apo Dios.

⁶ Ngem si Jesus et siya nan Anak Apo Dios ay kakwa isnan baey et ostoosto gedan nan nang-ik-ikkanana isnan intalek nan Amana ken siya. Owen, datako nan kanegna baey no itoltoloy tako ay mamati olay ngan nan ommat ya no itoltoloy tako ay men-gasing isnan namnamaen tako.

⁷ Isonga ikkan tako nan kaneg nan kankanan nan Ispirito Santo ay mangwani en,

⁸ "Id wani, no dengngenyo nan kalin Apo Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen ay kaneg nan inik-ikkan din alal-apoyo id kasin ay egay nang-id-idnge. Tay isdin ninteteanda isnan pondag et pinadpadasda si Apo Dios ta ilaenda

no dosaena daida isnan bomasbasolanda."

⁹ Inbagan Apo Dios nan maipanggep ken daida isnan nangwaniyana en, "Pinadpadpadasda sak-en olay inil-ililada nan panakabalinko isnan epatpoo ay tew-en.

¹⁰ Siya di nan gapo ay linmigetak ken daida ay nangwani en ad-adyyanda ay mangtongpal isnan bilbilinko ya kankanayon ay matatida isnan baken osto.

¹¹ Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak ipalobos daida ay songgеп isnan itedko koma ken daida ay omillenganda isnan ligat."

Siya dadi nan kinwanin Apo Dios.

¹² Isonga bebsatko ay mamati, kanak en makailanyo ta maid olay esa ken dakayo is mangsolsolot isnan ngawi ay nemnem ay adi mangpati ken Apo Dios ta adiyo dokogan nan tet-ewa ay Dios.

¹³ Nodi masapol ay menbinbinadang kayo isnan pammatiyo id wani sapay makwas nan timpo ay wayayo ay mamati. Ikkanyo dana koma tapno adi komenteg nan oloyo ay adi mangtongpal ken Apo Dios gapo isnan maal-allilawanyo isnan bomasbasolanyo.

¹⁴ Masapol ay adi masoksokatan nan pammati tako ken Kristo ay pinatpati tako isnan damo tapno maitoltoloy gedan nan maitatapiyan tako ken siya isnan am-in ay inted Amana ken siya.

¹⁵ Siya di nan kankanan nan inpasolat Apo Dios id kasin ay mangwani en, "Id wani no dengngenyo nan kalin Apo Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen ay kaneg nan inik-ikkan din alal-apoyo id kasin ay egay nang-id-idnge."

¹⁶ Sinoda nan ipogaw ay nangdengdenge isnan kinkinwanin Apo Dios dadat adi tongpalen? Daida nan inboweg Moses ay nangtaynan id Egipto.

¹⁷ Et sinoda nan linmigetan Apo Dios isnan epatpoo ay tew-en? Daida nan binmasbasol ay natey isnan pondag.

¹⁸ Sino abes nan nangwaniyan Apo Dios isnan nangisapataana en adina polos ipalobos daida ay songgеп isnan ili ay omillenganda ay itedna koma ken daida? Nan deedyea ay ipogaw ay nang-adi ay mangpati ken siya.

¹⁹ Isonga getken tako ay egayda nakasgep isnan insaganan Apo Dios ken daida tay egayda pinatpati siya.

4

¹ Ngem linak-am Apo Dios datako met laeng isnan inkalinka ay insaganana ay awnit omillengan nan ipogawna. Isonga makailan tako ta maid adi makaganab ken datako.

² Tay dinnge tako gedan nan gawis ay damag ay kaneg din alal-apo tako. Ngem olay dindinngeda et maid inbadang nan dinngeda tay egayda pinatpati ay awnit matongpal.

³ Ngem datako ay mamati et awnit tako songgep isnan omillengen tako ay inbagan Apo Dios isnan nangwaniyana en,

"Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak polos ipalobos daida ay songgep isnan itedko koma ken daida ay omillenganda."

Owen, tet-ewa ay egayda nakasgep ay olay insaganan Apo Dios nan omillenganda enggana isdin nakwasan nan nangboliwana isnan batawa.

⁴ Getken tako ay naisagana tay wada nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, "Inmilleng si Apo Dios isnan maikapito ay agew isnan nakwasan nan oblana."

⁵ Isnan nangwaniyan Apo Dios en, "Adiyak ipalobos daida ay songgep isnan itedko koma ken daida ay omillenganda," et ipagtekna ay wada tet-ewa nan illeng ay kayatna ay ited isnan ipogaw.

⁶ Ngem nan damdamo ay nangdeng-denge isnan gawis ay damag et egayda pinatpati isonga egayda ginanab. Ngem wada nan awnit makaganab.

⁷ Isonga wada nan esa ay timpo ay inted Apo Dios isnan kaipoipogaw tapno mawayaanda ay mangganab isnan illeng ay itedna. Et id wani nan timpo ay kankanana ay deey. Getken tako di tay idi nallos nan adoado ay tew-en issan nangwaniyan Apo Dios isdi et wada nan impasolatna ken David ay mangwani en, "Id wani no dengnengyo nan ibagbagan Apo Dios ken dakayo et idngeyo ay adiyo sosokilen."

⁸ Isnan nangwaniyan David isdi et getken tako ay baken nan sinonggepan nan Judio id Canaan is illeng ay inkalin Apo Dios. Tay no mabalin ay ginanabda isdin nang-pangowan Josue ken daida ay songgep id Canaan et egay kasin inbagan Apo Dios isnan naodi ay agew ay wada pay laeng nan omillenganda.

⁹ Isonga getken tako ay wada pay laeng nan illeng ay awnit ganaben nan ipogaw Apo Dios. Et nan naay ay omillengen tako et gawigawis ay kaneg nan inmillengen Apo Dios isnan maikapito ay agew.

¹⁰ Tay nan am-in ay mangganab isnan ileng ay inkalin Apo Dios et omillengda ay ostoosto isnan am-in ay oblada ay kaneg nan inikkan Apo Dios isnan maikapito ay agew.

¹¹ Isonga ipakat tako ta adi tako ikkan nan kaneg nan inikkan din alal-apo tako ay adi mamati tapno ganaben tako nan deey ay illeng id daya ay kad-an Apo Dios.

¹² Masapol ay patpatien tako si Apo Dios tay nan am-in ay kankanana et kega matatago tay pilmi nan kabaelana. Maidilige nan kalina isnan mentalaladem ay ispadaya dowa nan tademna tay makatebek is adaadaem. Siya di nan kaiyaligana tay makailasin isnan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ay olay nan adi polos magtek.

¹³ Owen, isnan am-in ay binoliw Apo Dios et maid mabalin is maigago ken siya tay getkena nan am-iam-in ay maipanggep ken daida. Isonga makail-ilan tako tay siya nan masapol ay awnit tako mangibagbagaan isnan am-in ay ik-ikkan tako isnan natatagowan tako isnan batawa no banagena datako.

Si Jesus Nan Mangbadbadang Ken Datako Tay Siya Nan Mangitatakdeg Ken Datako Ken Apo Dios

¹⁴ Kaneg nan kinwanik id kawni en wada nan imney isnan kad-an Apo Dios ay mangitatakdeg ken datako ken siya. Et siya si Jesus ay Anakna. Isonga ipasnek tako isnan nemnem tako nan mangpatpatiyan tako ken siya

¹⁵ Tay nan mangitatakdeg ken datako et mabalin dadlo ay seg-angana datako isnan kinakapsot tako. Tay isdin ninbalinana is ipogaw et wada nan nangsogsogsog ken siya ay kaneg nan om-ommata ken datako ngem egayna polos tinongtongpal.

¹⁶ Isonga adi tako omegyat ay somag-en ken Apo Dios tay kayakayatna ay mangipaila isnan anos ya layadna ken datako. No menpabandang tako ken siya et seg-angana ya badangana datako isnan kinakapsot tako.

5

¹ Nan mapili is kangatowan ay padi isnan Judio ay mangitaktakdeg isnan iibana ay Judio ken Apo Dios et ipogaw tay ipogaw gedan nan itakdegana. Et siya nan mang-ik-ikkan isnan masapol ay maikkan ay mang-itet isnan masapol tapno pakawan nan basbasolda.

² Gapo tay ipogaw siya gedan ay nalaka ay bomasbasol et mabalin ay anosana nan iibana ay ipogaw ay bomasbasol gapo tay adida maawatanan osto ay ik-ikkanda.

³ Et no iboyagna nan naibon-ong ken Apo Dios tapno pakawanena nan basbasolda et masapol ay menbon-ong siya omon-onan tay managbasol met laeng siya.

⁴ Ngem isnan mapiliyan nan ipogaw ay mangitakdeg isnan iibana ay ipogaw ken Apo Dios et baken siya is mangpili isnan awakna. Nodi si Apo Dios nan mangpili ken siya ta ik-ikkanan naay ay napateg ay obla. Kaneg todi nan inommat isdin

si Aaron id kasikasin tay si Apo Dios nan nangpili ken siya.

⁵ Isonga siyang na abes ken Kristo. Egayna inpangato nan awakna ay aped nang-ala isnan napateg ay obla ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw ken Apo Dios nodi pinilin Apo Dios siya ay mang-ikkan. Kinwanin Apo Dios ken siya en,

"Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam."

⁶ Kinwanina abes isnan esa pay ay inpasolatna en,

"Ipaikkak ken sik-a nan oblan di padi ay enggana. Maitapika isnan kanganowan ay kalasin di padi ay kaneg si Melkisedec id kasikasin."

⁷ Impailan Jesus ay maibagay siya ay mang-ik-ikkan isnan oblan nan kanganowan ay padi tay isdin nganngani ay mateyana isdin kad-ana isnan naay ay batawa et dadama nan ninlowalowana ken Apo Dios ay makabael ay mangisalakan ken siya ta no mabalin koma et adi matey. Palalo ay nin-ag-aga ngem egayna inpapati nan kayatna nodi inpalobosna ay nan am-in ay layden Apo Dios nan masapol ay matongpal. Isonga dinngen Apo Dios nan lowalona.

⁸ Ngem olay no siya nan Anak Apo Dios et masapol ay napalpaligatan tapno makasolo siya isnan tet-ewa ay kayat ay kanan nan mangtongpal ken Apo Dios.

⁹ Isonga gapo tay maid polos ngawi is inik-ikkana et siya nan naibagay ay natey ay nangbayad isnan basbasol di ipogaw tapno maisalakan ay eng-enggana nan am-in ay mangpati ken siya.

¹⁰ Isonga pinilin Apo Dios siya ta siya nan mangitatakdeg ken datako ay maitatapi isnan kanganowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

Makailan Tako Ta Adi Tako Dokdokongan Nan Pammati Tako

¹¹ Adoadu pay nan kayatko ay ipagtekken dakayo ay maipanggep isnan maiyisowan Melkisedec ken Kristo ngem naligat ay mangiyispikal is dadi ken dakayo tay naligat kayo ay makaawat.

¹² Dapay gag-awis no dakayo koma nan men-it-itdo isnan iib-ayo tay nababayayag ay nait-itdowan kayo. Ngem masapolyo pay laeng di waday men-it-itdo ken dakayo isnan kalalakaan ay mait-itdo ay maipanggep isnan ipagpagtek Apo Dios ken datako. Kanegyo od nan onga ay adi pay laeng mangan nodi mensososo kayet.

¹³ Nan keg todi ay ipogaw et adina getken pay laeng ay mangilasin isnan ostoosto ya nan baken.

¹⁴ Ngem nan ipogaw ay naeteng nan nemnemna et mabalin ay maitdowan isnan naligat tay getkena ay mangilasin isnan gawis ya nan baken tay siya nan kanayon ay ik-ikkana.

6

¹ Isonga kanak ken dakayo en adi masapol ay kasikasinen tako nan nalakalaka ay mait-itdo ay maipanggep ken Kristo ay inadl tako issan damdamo tapno adalen tako abes nan mait-itdo ay pala isnan naeteng ay ipogaw. Adi masapol ay kaskaskasinen tako ay mang-adal isnan poon nan pammati tako ay kaneg nan nakwani en dokogan tako nan adi kapaay ay maik-ikkan ya patiyen tako si Apo Dios.

² Ya nan tapina ay adi masapol ay kaskasinen tako et nan maitdo ay maipanggep isnan kaosalan nan maowwasan di awak ay maiyalig isnan makak-aanan nan ngawi ken datako ya nan mangipatangan nan ipogaw isnan ledengda isnan olon nan esa ay ipogaw ay mangilowalo ken siya. Adi masapol ay kasinen tako abes nan sigod ay mait-itdo ay maipanggep isnan matagowan kasin nan ipogaw ya isnan awnit mangbanagan Apo Dios isnan am-in ay ipogaw ay adi kasokatan nan nemnemna no epdasnakwas.

³ Nodi nan ikkan tako koma et adalen tako nan mait-itdo ay pala isnan ipogaw ay naeteng nan pammatina. Et siya nan itdok ken dakayo no papigaen Apo Dios sak-en ay mang-ikkan.

⁴ Tay maid paayna no makaskaskasin nan nalakalaka ay mait-itdo tay no tet-ewa ay maawatan nan ipogaw nan gawis ay damag ya linknada nan gawigewis ay inted Apo Dios ya naitedda isnan Ispirito Santo dadat adyan ay mangitoltloy ay mamati et adi kabalin ay maipababawida ta kasinda mamati.

⁵ No tet-ewa ay getkenda nan kinagawis nan naibaga isnan gawis ay damag ya likliknaenda abes nan panakabalin ay kaneg nan awnit ipailan Apo Dios isnan kaodian ay timpo

⁶ dadat dokogan am-in dadi et aped maitoltloy nan mang-adyanda is dana. Maid polos waya ay maipababawida isnan inikkanda tay dadama ay ipababaina nan Anak Apo Dios. Kanegda ipalansa kasin siya isnan kros.

⁷ Nan kaneg da todi ay ipogaw et kanegda nan ngawi ay lota. Tay men-gasing si Apo Dios isnan gawis ay lota ay mang-is-isop isnan odan ay mang-op-op-ope tapno makatobo nan molmola. Gawis nan lota ay kaneg todi tay mapaaay isnan mang-es-esek.

⁸ Ngem no loglogam ya sibsibit et kedeng nan tomobo isnan lota et maid paayna. Isonga nganngani ay dadaelen Apo Dios nan kaneg todi tay awnitna poowan ay kaneg nan ikkana isnan mangdokog isnan pammataina.

⁹ Bebsatko ay laylaydek, olay no keg todi nan kankanan et adiyak kanan en siya nan ommat ken dakayo. Tay getkek ay ik-ikkanyo nan gawis ay kaneg nan ikkan nan maisalakan ay ipogaw isonga gawis gedan nan maited ken dakayo.

¹⁰ Tay ostoosto nan ik-ikkan Apo Dios isonga adina kalkalingkingan nan gawis ay ik-ikkanyo ya nan mangipail-ilaanyo isnan layadyo ken siya isnan mangbadbadan-ganyo isnan iib-ayo ay mamati.

¹¹ Et pilmi ay kayatko ay itoltoloyyo am-in ay men-gasing ay mang-ikkan isnan gawis engganay omali kasin si Kristo tapno matongpal nan namnamaenyo.

¹² Isonga adi kayo somadsadot nodi toladenyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay gawis nan pammataid ay mang-an-anos ay mangses-eed isnan inkalin Apo Dios. Tay daida nan awnit mangganab isnan kalina.

Nan Kankanan Apo Dios Et Tet-ewa Ay Matongpal

¹³ Din si Abraham nan esay pagbasalan nan kakakwanik. Tay id kasikasin et wada nan inkalin Apo Dios ken siya. Et insapatana ay awnitna tongpalen. Gapo tay maid nangatngato mo siya isonga nan ngadana nan inosalna ay ninsapata.

¹⁴ Kinwanina ken Abraham en, "Ibagak ken sik-a ay awnit pilmi nan badangko ken sik-a ya agtak sik-a is adoado is ap-om." Siya di nan inkalina.

¹⁵ Isonga inan-anosan Abraham ay mangses-eed isnan katongpalan nan insapatana. Et tet-ewa ay tinongpal Apo Dios.

¹⁶⁻¹⁷ Insapatan Apo Dios di tay kayatna ay ipagtek isnan ipogaw ay nangibagbagaana ay adina polos soksokatan nan nemnemna. Kaneg nan ik-ikkan di ipogaw tay no lay-denda ay mangipagtek ay tet-etet-ewa nan kankananada et mensapatada. Ngem no mensapatada et masapol ay mensapatada isnan nangatngato mo daida. Dat no siya di nan ikkanda et maid et teken is mabalin ay kanan nan tapin di ipogaw.

¹⁸ Isonga getken tako ay tet-ewa ay matongpal nan inkalin Apo Dios ken datako tay baken kedeng nan nangikaliyana nodi insapatana gedan ay tet-ewa ay tong-palena. Gapo tay kaneg todi nan inikkana et getken tako ay adina polos sokatan nan inbagana tay adi menkampot si Apo Dios. Isonga datako ay menpasalsalaknib

ken siya et adi tako mendowadowa ay mangitoltoloy ay mangpati isnan namnamaen tako.

¹⁹ San deey ay namnamaen tako et siya nan mangipapigpigsa isnan pammati tako tay tet-etet-ewa ay matongpal ay maid polos dowadowana. Taltalken tako nan awnit tako mangganaban isnan inkalin Apo Dios tay wada si Jesus isdi isnan kad-ana.

²⁰ Inmona siya mo datako ay omey isdi tapno badangana datako tapno tet-ewa ay makasgep tako. Ninbalin siya is kanganowan ay padi ay mangitaktakdeg ay enggana ken datako ken Amana. Naitapi siya isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

7

Nan Maipanggep Isdin Si Melkisedec

¹⁻² Din si Melkisedec et siya nan esay padin nan kangatowan ay si Apo Dios. Siya din ali id kasin id Salem. Nan kayat ay kanan nan ngadana et ali ay ostoosto nan ik-ikkan. Nan kayat ay kanan nan ngadan nan ilina et naolnos isonga siya abes nan ali ay mang-it-ited is talina. Isdin sinmaaan Abraham isnan esay gobat ay nang-abakana isnan epat ay ali et sinabat Melkisedec siya. Danat bindisyonan si Abraham. Dat agtan Abraham siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan hakigobatana.

³ Maid mangtek isnan alapon Melkisedec wenko no sino nan napowana. Maid naisolat abes is maipanggep isnan naiyanakanawa wenko nan nateyana. Isonga kega maid logina wenko patenggana. Et siya nan maiyisowana isnan Anak Apo Dios ay maid gedan logina wenko patenggana. Isonga maitoltoloy ay enggana nan menpadiyana ay mensilsilbi ken Apo Dios.

⁴ Mamagtek nan kinangaton Melkisedec tay olay din si Abraham et inagtana siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan hakigobatana dapay siya nan kapatgan ken datako tay siya nan poon tako ay Judio.

⁵ Ya nan esa et nan wada isnan linteg et kankananan en nan ipogaw ay ap-on Levi ay menbalin is padi et daida nan agtan nan iib-ada ay Judio is pagkasimpoon nan apapitenda olay no sinbebsatda am-in ay ap-on Abraham.

⁶ Ngem olay no baken apon Levi si Melkisedec et inagtan Abraham siya kayet is pagkasimpoon nan inalana.

Et nan esa pay ay nangipagtek isnan kinangaton Melkisedec et nan kawadan nan kalebbengana ay nangbindisyon ken Abraham olay no napateg ay ipogaw si Abraham gedan tay siya nan nangibagaan Apo Dios isnan inkalkalina.

⁷ Isonga getken tako ay tet-ewa ay nangatngato si Melkisedec mo si Abraham tay nan ipogaw ay wada nan kalebbengana ay menbindisyon et nangatngato mo nan ipogaw ay bindisyonana.

⁸ Ya nan esa et nangatngato siya mo nan ap-on Levi ay nait-itedan nan pagkasimpoon nan apit nan iib-ada tay natnateyda tay apedda ipogaw. Ngem si Melkisedec et maid naibaga is nateyana isnan inpasolat Apo Dios nodi kedeng nan natatagowana.

⁹⁻¹⁰ Olay si Levi ay esay napatepateg ay ipogaw tay nan ap-ona nan sigod ay naag-agtan is pagkasimpoon din apit et mabalin ay kanan tako en nalak-am siya ken Abraham ay nin-ited gedan ay olay egay pay laeng naiyanak tay si Abraham nan alaponia.

Gapo Tay Nasokatan Nan Damo Ay Tolag Is Balo Ay Tolag Et Nasokatan Gedan Nan Mang-ik-ikkan Isnan Oblan Nan Kangatowan

Ay Padi

¹¹ Inted Apo Dios nan lintegna ay makwani en linteg Moses isnan Judio tay wada nan ap-on Levi ay ninpadiyena ay mang-ikkan isnan kanan nan linteg ay masapol ay maikkan. Ngem nemnemenyo na. No mabalin ay menbalin tako is maibagay ay maitapi ken Apo Dios gapo isnan inik-ikkan nan papadi ay ap-on Levi et adi masapol ay wada nan teken ay padi ay baken ken Levi is magapowana. Ngem gapo tay kolang nan inik-ikkan nan immona ay kalasin di padi et masapol ay wada nan teken ay maiyiso isnan naitapiyan din si Melkisedec ay baken kaneg din si Aaron ay esay apon Levi.

¹² Et no masokat nan kalasin di padi ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw et masapol abes ay masokat nan linteg ay tongtongpalena.

¹³⁻¹⁴ Mamagtek ay nasokat nan sigod ay kalasin di padi tay si Apo Jesus ay ibagbagak isna et baken din si Levi ay sigod ay nagapgapowan di papadi is nagapowana. Nodi mamagtek ay si Juda nan alaponia id kasin et maid polos ap-ona is kabiyang ay mang-ikkan isnan oblan di padi. Owen, maid inbagan Moses is nagapo ken Juda is mabalin ay menpadi.

¹⁵ Am-amed abes ay mamagtek nan nangskatan Apo Dios isnan sigod ay tolag is balo ay tolag isnan nangpiliyana isnan teken ay padi ay wada nan maiyisowana ken Melkisedec.

¹⁶ Tay isnan nangpiliyana Apo Dios ken Jesus ay mangitaktakdeg ken datako et egayna sinolot nan sigod ay linteg di Judio ay masapol ay magapo ken Levi nan mapili.

Nodi pinilina siya gapo isnan kabaelan nan biyagna ay adi katkatey ay enggana.

¹⁷ Kaneg todi nan naibaga isnan inpasolat Apo Dios id kasin ay mangwani en,

“Sik-a nan mangitatakdeg isnan kaipoipogaw ken sak-en ay eng-enggana.

Et maitapika isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.”

¹⁸ Isonga getken tako ay kinaan Apo Dios nan sigod ay linteg ay linteg Moses tay maid kabaelana ay mangbadang isnan kaipoipogaw tapno maisalakanda.

¹⁹ Tay nan linteg ay deey et adi kabalini ay pagawisenya ay ostoosto nan ik-ikkan di ipogaw tapno makasag-endu ken Apo Dios. Et id wani gag-awis nan namnamaen tako tay wada dadlo nan somya ay somag-enan tako ken siya.

²⁰⁻²¹ Nan esa pay ay mangipagtek ay gagawis nan balo mo nan sigod et tay isnan nangpiliyana Apo Dios ken Jesus ay menpadi et ninsapata siya ay mangwani ken Jesus en,

“Isapatak ken sik-a ay sik-a nan mangitatakdeg isnan ipogaw ken sak-en ay eng-enggana. Adi polos kasoksokat nan nemnemko.”

Ngem isnan nangpiliyana isnan ap-on Levi et egay ninsapata ay mangwani en adi kabalini ay masokat.

²² San deey ay naitkenan Jesus isnan papadi ay nagapo ken Levi et siya nan esa ay mangipagtek ay tet-ewa ay gag-awis nan balo ay tolag mo nan damo.

²³⁻²⁴ Nan esa ay kinagawis nan ik-ikkan Jesus et adi katkatey siya. Isonga adi masapol ay maited nan oblanan isnan teken ay mang-ikkan. Dapay san deeyda ay papadi ay nagapo ken Levi et natnateyda isonga masapol ay adoadoda tay masokoksokatanda ay mang-ikkan isnan obla.

²⁵ Ngem gapo tay wawawawada si Jesus et kabaelana ay mangisalakan ay ostoosto isnan menpabadang ken Apo Dios gapo ken siya tay maid patenggan nan menpabadbadangana ken Apo Dios ay pala ken datako.

²⁶ Isonga kanak en si Jesus nan kagawisan ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. Siya nan kagawisan tay nadiosan ay maid polos ngawi ken siya. Pilmi nan naitkenana ken datako tay managbasol tako. In pangaton Apo Dios siya tapno siya nan kapatgan isnan am-in.

²⁷ Bakena kaneg nan tapin di kangatowan ay padi ay masapol ay inagew ay waday ibon-ongda ken Apo Dios wenne itedad omona tapno mapakawan nan basbasolda sadapay ited nan masapol ta mapakawan nan iib-ada tay si Jesus et maid basolna. Isonga nan nang-itedana isnan awakna ay

matey et omanay tapno mapakawan nan basbasol di kaipoipogaw. Maid polos teken is masapol ay maikkan.

²⁸ Isnan nangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg Moses et nan iib-ada ay aped ipogaw ay bomasbasol nan mapilpili ay mangitakdeg ken daida ken Apo Dios. Ngem isnan ninsapataan Apo Dios et pinilina nan Anakna ta siya nan mangitakdeg isnan kaipoipogaw. Et siya nan ninbalin ay maid polos kolangna ay enggana tay tinongpalna nan am-iam-in. Getken tako ay si Jesus nan sokat nan linteg Moses tay nallos nan adoadu ay tew-en isdin nang-itedana isnan damo ay linteg ken Moses.

8

Nan Kinangaton Nan Nakitolagan Kristo

¹ Nan kayatko ay ipagtek isnan am-in ay inbagbagak et wada nan ostoosto ay mangitakdeg ken datako ken Apo Dios. Itotokdona isnan kad-an di kapatgan ay makanawan Apo Dios id daya.

² Ik-ikkana nan oblan dikangatowan ay padi isnan tet-ewa ay mentetean Apo Dios ay kaiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan baey ay sinapoda ay mangpatpat-ganda ken Apo Dios. Et baken ipogaw nan nangsapo isnan naay ay kad-an Apo Dios nodi si Apo Dios ay Apo tako.

³ Nan ipogaw ay mangitakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios et siya nan napili ay men-ited is itdeda ken Apo Dios ay kaneg nan maibon-ong ya nan tapina. Isonga paliso nan mangitatakdeg ken datako id wani tay masapol ay wada nan itedna abes.

⁴ No wada si Jesus isna et baken siya is esay padin di Judio tay baken apon Levi tay daida nan epdas naibaga ay kabiyang ay men-it-ited isnan masapol ay ibilbilin nan linteg Moses.

⁵ Ngem nan obla et maiyalig et kedeng isnan tet-ewa ay wada id daya. Ipagtek nan ik-ikkanda ay wada nan tet-ewa ay kaneg todi id daya ay kaneg nan mangipagteknan alin-ew di awak ay wada nan tet-ewa ay awak. Siya di nan gapo ay inbagan Apo Dios ken Moses ay masapol ay makailana tasiyay ostoosto nan mangsapowanda isnan baey ay nangipagtekana ay wawawawada siya ken daida. Tay kinwanin Apo Dios ken siya en, "Toladenyo ay ostoosto nan am-in ay kaneg san inpailakan ken sik-a issan ninteteam issan bilig."

⁶ Ngem nan ipaik-ikkana Apo Dios ken Jesus et nangatngato mo nan oblan da Moses ay kaneg nan kinangatngaton nan balo ay tolag ay nan itatakdegan Jesus ay

pala ken datako mo nan damdamo tay gagawis nan ibagbagan Apo Dios isnan balo ay tolag.

⁷ No maid kolang nan damo et adi masapol ay sinapon Apo Dios nan balo ay tolag.

⁸ Ngem mamagtek ay wada nan kolangna tay binmasbasol kayet nan nangsolsolot. Isonga deldelawen Apo Dios daida isnan nangwaniyan en,

"Kanak en awnit omdan nan timpo ay mangsapowak isnan balo ay tolag isnan ipogawko ay magapo isdin si Israel yas Juda.

⁹ Baken paliso isnan nakitolagak isnan alal-apoda id kasin isdin nangbadangak ken daida ay komaan id Egipto tay egayda tinongtongpal nan nakitolagak ken daida. Siya di nan gapo ay binaybay-ak daida.

¹⁰ Ngem siya na nan balo ay makitolagak isnan magapo ken Israel. Kanak en awnitak ipagtek nan lintegko isnan nemnemda. Ipanemnemko ken daida ta adida polos kalkalingkingan. Awnit sak-en nan Diosda ya daida nan ipogawko.

¹¹ Adi masapol ay itdowanda nan iib-ada ay Judio ay mangwani en, 'Getkenyo koma si Apo Dios,' tay awnitda am-in getken sak-en ay menlogi isnan kababaan ay ipogaw enggana isnan kangatowan.

¹² Awnitak pakawanen nan basbasolda. Adiyak nemnemnenekas inik-ikkanda."

¹³ Issan nangibagaan Apo Dios isnan balo ay tolag et inpagtekna ay adi et maosal nan damo. Ya nan adi maos-osal et mamaid.

9

Naiyalig Nan Damo Ay Tolag Isnabalo Ay Tolag Ay Mangipagtek Isnabalo Tet-ewa

¹ Isnabalo ay nakitolagan Apo Dios isdin alal-apo tako et wada nan inbilbilina ay maipanggep isnan osto ay ikkanda ay mangdayaw ken siya. Wada abes nan baey ay inpassaad Apo Dios ken daida ta siya nan osalenda isnan mangdaydayawanda ken siya.

² Wada nan doway kowalton san baey. Nan in pangadanda isnan damo ay masgep et Nadiosan ay Kowalton. Nan mentetea et nan os-osalenda ay silaw ya nan lamisaan ay maipaypay-an di tinapay ay iboyboy-agda ken Apo Dios.

³ Wada nan menselelede ay balengbung ay manggegedwa ay mangsasalin isnan maikdawa ay kowalton. Nan ngadan nan maikdawa et Kadiosan ay Kowalton.

⁴ Nan wada isdi et nan makwani en altar ay kapop-oowan di bangbanglo ay makwani en insinso ay os-osalenda ay mangdayaw ken Apo Dios. Wada abes isdi nan kaneg baol ay mentetean nan doway

nadadapig ay bato ay naisolatan nan simpooy ay linteg Apo Dios ay nangipagpagtek isnan nakitolagana ken daida. Nan dowa pay ay wada isnan leem nan kaneg baol et nan balitok ay banga ay kad-an di manna ay makan ay inted Apo Dios id kasikasin ya nan natotobowan ay sokod din si Aaron. Nan baol ya nan kapop-oowan di insinso et napakpakanda is balitok.

⁵ Isnan oson nan baol et wada nan doway sinang aanghel ay nindedepa nan payakda. Daida nan sinyal ay wada si Apo Dios isdi. Bibilagenda nan payakda ay mangiololong isnan baol ay maiwakwaksiyan nan basan di maibon-ong tapno mapakawan nan basbasol di ipogaw. Ngem baken id wani is osto ay mangibagaak isnan maipanggep is dadi am-in.

⁶ Siya na nan inik-ikkana nan papadi ay ninsilsilbi isnan sinapoda ay baey. Inagew ay songgepda isnan damo ay kowalto ay mangtongtongpal isnan inbilin Apo Dios ken daida ay ikkanda.

⁷ Ngem isnan maikadwa ay kowalto et kedkedeng nan kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg isnan ipogaw is mabalin ay songgep ngem mamingsan et kedeng isnan makatew-en. Et masapol abes ay omey siya is basan nan kapalpali tasiyay iboyagna ken Apo Dios ay pala isnan basbasolna ya isnan basbasol di ipogaw no waday inik-ikkanda is adida getken ay basol.

⁸ Gapo isnan inik-ikkanda ay egay songsonggep isnan Kadiosan ay Kowalto et ipagpagtekknan Ispirito Santo ay issan deey ay timpo ay daan pay nan ik-ikkanda isnan damo ay kowalto et egay pay laeng inomidan nan timpo ay mawayaan di ipogaw ay songgep isnan kad-an Apo Dios.

⁹ Tay nan inik-ikkanda ay deeyda et naiyalig isnan epdas inommat id wani. Ipagpagtekkda ay adi kabalin ay makaan nan basbasol di ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan ititedna ken siya ay kaneg nan napaliti ya nan tapina pay.

¹⁰ Tay nan kaosalan am-in da todi et maipanggep isnan makan ya mainom ya isnan inik-ikkanda ay mangdaldalos isnan awakda sadapay somag-en ken Apo Dios. Ngem nan deeyda ay bilbin et maid kabaelanda ay mangdalos isnan nemnem nodi nan awakda et kedeng nan kaosalanda. Et kayat Apo Dios ay adi et maosal san deeyda ay bilin no wada nan balo ay linteg.

¹¹ Et wada id wani nan gawis ay balo ay linteg tay epdas inmali si Kristo ay mang-ikkana isnan oblan nan kangatowan ay padi. Et gag-awis nan wada id wani mo nan naik-ikkana id kasin. Tay nan mang-ikkanna Kristo isnan oblanet gag-awis

mo nan damo ay nang-ik-ikkanna nan papadi isnan oblada. Tay baken baey ay sinapon di ipogaw ya baken isnan naay ay batawa nan kad-ana.

¹² Et isnan sinonggepan Jesus isnan tetewa ay kad-an Apo Dios ay naiyaligan nan kowalto ay kananda en Kadiosan ay Kowalto et baken basan di kakalding wenco bakbaka nan inyeyna. Nodi inyeyna nan osto ay basana tay nan nateyana nan gapo ay maisalakan tako ay enggana. Namingsan nan sinonggepana et adi masapol ay ikkana kasin.

¹³ Tay nan basan nan kakalding ya bakbaka ya nan dapon di napoowan ay baka et teken nan kaosalanda. Siya dadi nan inos-osalda ay mangdalos isnan awakda gapo isnan nangkapkapposanda isnan kadodogis ay law-enda ay kaneg nan natey. Nawakwaksiyanda is basa ya dapon di napoowan ay baka tapno madalosanda sadapay makasag-en ken Apo Dios.

¹⁴ No mabalin ay nadalosanda gapo isnan basan di animal et am-amet nan kadalosan nan ipogaw gapo isnan basan Kristo. Tay gapo isnan badang nan Ispirito Santo ay maid patenggana et inted Kristo nan awakna ay maid polos danyona ta matey siya nan maited ken Apo Dios. Isonga nan basana nan mangdalos isnan kinangawi tako tapno mabalin ay mensilbi tako isnan tet-ewa ay Dios ay matatatago ay enggana. Isonga adi masapol ay ik-ikkana tako nan kaneg nan inik-ikkana nan Judio id kasin tay maid kabaelan nan inik-ikkanda ay mangkaan isnan basbasol.

¹⁵ Gapo tay kaneg todi nan kabaelan nan basan Kristo et siya nan mentetenga isnan ipogaw ya ken Apo Dios ay mangipatete-wa isnan balo ay tolag. Inikkana di tapno nan am-in ay inayagan Apo Dios et makatawidda isnan inkalina ay itedna ay maid patenggana. Mabalin ay maited dadi tay natey si Kristo ay nangsobot ken datako tapno mawayaan tako ay adi bomasbasol ay kaneg nan inik-ikkana tako isnan nangsolotan tako isnan damo ay tolag.

¹⁶⁻¹⁷ Nan esay ik-ikkana di ipogaw et siya nan esay pagbasalan ay masapol ay natey si Kristo satakopay ganaben nan ited Apo Dios. Tay kaspangaligan no mamingsan nan ipatawid nan ama isnan an-akna et adida alaen engganay matey. Isonga masapol ay mapanekeknan ay tet-ewa ay natey nan menpatawid sapay makaala nan mangganab isnan itedna.

¹⁸ Keg todi abes nan inikkana Apo Dios. Tay olay nan damo ay tolagna et adi kaosal no maid matey tay masapol ay waday maibon-ong ta maited nan basana.

¹⁹ Et siya nan inikkan Moses id kasikasin. Inbagana omona nan am-in ay bilin ay wada isnan linteg ay inted Apo Dios ken daida. Dat omala is basan di napalti ay anak di baka et tapiyana is danom. Danat alaen nan esay logam ay makwani en hisop ay nabebedbedan is men-gadangdang ay dotdot di kalmilo ay nalobid. Danat itabaw isnan basa et iwaksina isnan naisolatan nan linteg ya isnan kaipoipogaw abes.

²⁰ Danat kanan en, "Naay nan basa ay maosal tapno tomet-ewa nan nakitolagan Apo Dios ay ipaikkana ken dakayo."

²¹ Danat waksiyan abes nan baey ay nangdaydayawanda ken Apo Dios ya nan am-in ay maosal ay mentetee ay osalenda ay mangpateg ken siya.

²² Owen, isnan nangsolsolotanda isnan linteg et maid teken is mangdalos isnan kankanan nan linteg ay masapol ay madalosan no baken bisa. Tay ipagtekna ay adi kabalin ay mapakawan nan basbasol no maid matey ay mang-ited is basana.

²³ Isonga olay san deeyda ay kaiyaligan nan tet-ewa ay wada id daya et masapol ay madalosanda is basa. Ngem mabalin ay maosal nan basan di olay animal ken daida tay kaiyaliganda nan tet-ewa et kedeng. Ngem masapol ay nan kagawisan nan maosal isnan tet-ewa ay wada id daya.

²⁴ Tay egay sinonggep si Kristo isnan sinapon di ipogaw ay mangdaydayawanda ken Apo Dios nodi inmey id daya isnan osto ay kad-ana. Tay san deey ay sinapon di ipogaw et baken di is tet-etet-ewa ay mentetean Apo Dios. Nodi kaiyaligan et kedeng nan tet-ewa. Isonga id wani wada si Kristo id daya ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios.

²⁵ Nan ik-ikkan nan kangatowan ay padin di Judio et tinew-en ay masapol ay men-iyey siya is basan di napalti isnan Kadiosan ay Kowalto ay naiyalig isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios. Ngem baken tinew-en nan inikkan Kristo.

²⁶ Tay no keg todi et masapol ay mamin ado nan men-ikalowana enggana isdin naboliwan nan batawa. Ngem namingsan et kedeng nan nang-itedana isnan basana isnan nateyanay ay mangaan isnan basbasol tako tay omanay di. Inmali siya ay nang-ikkan isdi isnan osto ay timpo ay epdas pinilin Apo Dios.

²⁷ Am-in tako ay ipogaw et tet-ewa ay mamingsan nan mateyan tako. Datakot mabanag am-in isnan kaodiyany ay timpo.

²⁸ Paliso ken Kristo tay namingsan nan nang-itedana isnan biyagna. Natey siya tapno lak-amena nan basbasol di am-in ay ipogaw. Awnit omali kasin ngem baken nan kasina mateyan ay pala isnan basbasol tako is gapona. Nodi omali ay mang-ala

ken datako ay mangses-eed ken siya tapno makitetee tako ken siya ay eng-enggana.

10

Nan Kinangaton Nan Inikkan Kristo Ay Mangisalakan Isnan Ipogaw

¹ Nan masolsolot isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et kaneg alin-ew. Kanak di tay baken di is tet-ewa nodi aped alin-ew ay mangipagtek isnan gawigawis ay awnit ommat. Isonga adi kabalin ay pagawisena nan ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan mang-it-itendanda ay tinew-en isnan kanan nan linteg ay masapol ay maited ken Apo Dios.

² Tay no mabalin ay tet-ewa ay madalosan nan ipogaw isnan basbasolda gapo isnan it-itenda et adida koma itoltoloy ay men-ited. Ngem getken nan ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios ay adi kakak-akan kayet nan basolda.

³ Nodi nan basan di naibon-ong ay iboy-boyagda ken Apo Dios et ipanemnem-nemna ken daida ay wada kayet nan basbasolda.

⁴ Tay adi kabalin ay kaanen nan basan di kakalding wenna nan bakbaka nan basbasol di ipogaw.

⁵⁻⁶ Siya di nan gapo ay kinwanin Kristo ken Amana isdin nganganani ay maiyanakana isnan batawa en, "Baken nan basan di naibon-ong wenna nan tapin di mait-ited ken sik-a is kaykayatmo. Baken gedan nan kapop-oowan di animal is men-gasingam. Nodi nan kayatmo et ta menbalinak is ipogaw isonga nin-isaganaka is awakko.

⁷ Isonga kanak en, 'Naayak, Apo Dios, ay mangtongpal isnan kaykayatmo ay kaneg nan nakwani isnan esa ay inpasolatmo ay maipanggep ken sak-en.'

⁸ Nan damo ay kinwanin Kristo et baken nan napalti wenna nan tapin di it-itenda ken siya is an-anapen Apo Dios wenna men-gasingana. Adi men-gasing isnan napoowan ay animal ya nan tapina ay mait-ited ta mapakawan nan basbasolda. Kinwanina di olay siya dadi nan ik-ikkan da ay mangsolot isnan naibaga isnan linteg Moses.

⁹ Nan esay kinwanin Kristo et, "Naayak, Apo Dios, ay mangtongpal isnan kaykayatmo." Isonga getken tako ay inpasaldeng Apo Dios nan mang-it-itedan di ipogaw isnan ibonbon-ongda ya nan tapin di it-itenda tay nan nang-itedan Kristo isnan awakna nan sokatna.

¹⁰ Gapo tay tinongpal Jesu Kristo nan kayat Apo Dios et nadalosan nan basbasol tako. Tinmet-ewa di tay inted Kristo nan

awakna ay matey ay pala ken datako. Maid teken nodi kedeng di is masapol ay ommat.

¹¹ Nan papadi ay mangtongtongpal isnan patpatiyen di Judio et ik-ikkanda ay inagew nan oblada dapay madoblidobi nan ititedda ken Apo Dios. Ngem maid polos kabaelan nan it-itedda ay mangkaan isnan basbasol di ipogaw.

¹² Ngem si Kristo et es-esa nan itedna tay namingsan nan nang-itedana isnan awakna ay pala isnan basbasol di ipogaw. Idi nakwas di danat itokdo isnan makanawan Apo Dios tay nan intedna et masilbi ay eng-enggana.

¹³ Isonga wada siya id wani ay mangseseed isnan maabakan nan am-in ay bosbosona ta ipagatin Apo Dios daida ken siya.

¹⁴ Isonga kaneg nan kinwanik en gapo isnan es-esa ay intedna et pinagawisna nan ipogaw ay daldalosana tapno maid polos kadelawanda ken Apo Dios ay enggana.

¹⁵ Et panpanekneknan nan Ispirito Santo dadi gedan isnan nangwaniyan en,

¹⁶ "Kankanan Apo Dios en siya nan maki tolagak isnan ipogawko isnan omali ay timpo. Awnitko ipaisnek nan bilbilinko isnan nemnemda ta adida kalkalkalingkingan."

¹⁷ Kinwanina gedan en,

"Awnitko adi nemnemnemen kasin nan ngawi ay inik-ikkanda."

¹⁸ Isonga kanak en no mapakawan tet-ewa nan basbasol di ipogaw et adi masapol ay wada kasin nan maited ay pala isnan basbasolda.

Mabalin Ay Somag-en Tako Ken Apo Gapo Ken Kristo

¹⁹ Isonga bebsatko, gapo isnan nateyan Kristo ay pala ken datako et nawayaan tako dadlo ay songgep isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios ay naiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan damdamo ay baey ay sinappon di ipogaw ay mangdaydayawanda ken siya.

²⁰ Tay gapo isnan nang-itedana isnan awakna et sinapona nan balo ay waya ay somag-enan tako ken Apo Dios. Tay kinaana nan nangseseyat ken datako ay omei ken siya ay naiyaligan san baleng-beng isnan damdamo ay baey Apo Dios.

²¹ Isonga wada si Kristo ay kagawisan ay mangitatakdeg ken datako. Et siya gedan nan mang-ay-ayowan ken datako.

²² Isonga somag-en tako ken Apo Dios gapo tay tet-etet-ewa ay layden tako ay ikkan ya adi tako koma mendowadoua ay mamati ken siya. Somag-en tako ken siya tay nadalosan tako gapo isnan nateyan Kristo tay kinaana nan ngawi isnan nem-nem tako ya kegna inowasan nan awak tako is menlengleng ay danom.

²³ Isonga adi tako polos taytaynan nan namnama ay kankanan tako en patpatiyen tako tay matalek si Apo Dios ay nangibaga isnan namnamaen tako.

²⁴ Nemnemnemen tako koma nan mengawisan nan iib-a tako. Menbinadang tako ta nan gawis ya nan layad nan ipap-aila tako isnan iib-a tako.

²⁵ Adi tako abes somadsadot ay makidagdagop ay mangdayaw ken Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan tapina ken datako. Nodi am-amet tako papigsaen nan pammartin nan iib-a tako tay somagsagsagen nan agew ay kasin omaliyan Kristo ay Apo tako.

²⁶ Tay no getken tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo datakopay kayet ipapati ay mangitoltoloy ay bomasbasol et maid mabalin is mangkaan isnan basbasol tako.

²⁷ Nodi pilmi ay omegyat tako tay kedeng nan awnit tako mabanagan isnan kaeegyat ay apoy ay awnit mangpoo isnan mangbososo ken Apo Dios is sedsed-en tako.

²⁸ Olay nan linteg Moses et nan ipogaw ay nang-liyaw et napateyda. Sinomalyada siya omona dat no waday dowa weno adoado is ipogaw ay mangpaneknek ay tet-ewa ay iniiyawna et pinateyda siya ay egay nangseg-ang ken siya.

²⁹ Isonga am-amet nan dosan nan ipogaw ay mang-liyaw isnan Anak Apo Dios. No nemnemnemena ay maid paay nan basan Jesus ay intedna isnan nateyan tapno matongpal nan balo ay tolag Apo Dios ay nangdalos ken siya ya no iiyawana nan Ispirito Santo ay mangiyal-ali isnan gawigawis ay badang Apo Dios et bagayna no pilmi nan dosana.

³⁰ Getken tako nan kabaelan Apo Dios ay nangwani en, "Sak-en nan men-ibbaes. Awnitak dosaen nan lombeng ay madosa." Kinwanina abes en, "Sak-en nan awnit mangbanag isnan ipogawk."

³¹ Isonga kanak en pilmi ay kaeegyat no maitedka ken Apo Dios ay matatatago ay tet-ewa ta kigad siya is ikkana ken sik-a.

³² Nemnemnemyo koma san inommat isnan namatiyano. Nalawagan nan nemnemmyo isnan nangdawatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo. Isonga olay pilmi nan napalaligatanyo ngem men-gasgasing kayo kayet.

³³ No mamingsan et pilmi ay iiyawen nan adi mamati dakayo dadapay palpaligaten dakayo isnan mangilaan nan adoado ay ipogaw. Et no mamingsan abes et kaneg kayo nakilak-am isnan ngawi ay inik-ikkanda isnan iib-ayo ay mamati gapo isnan seg-angyo ken daida.

³⁴ Sinegseg-anganyo ya binabdarangan-ganyo nan naibalbalod. Et isnan nang-al-

alaan nan adi mamati isnan kompolmi ay kowayo et binaybay-anyo daida dakayopay men-gasing kayet. Egay nakak-aan nan gasingyo tay getkenyo ay wada nan am-améd gawis ay kowayo ay maid patenggana id daya.

³⁵ Isonga gapo tay siya dadi nan inik-ikkanyo id kasin et itoltoloyyo koma ay mangtalek ken Apo Dios tay dadama ay gawis nan maited ken dakayo no siya di nan ikkanyo.

³⁶ Masapol ay itoltoloyyo ay mang-ananos ay mang-itpe isnan ligat tapno tong-tongpalenyo nan kayat Apo Dios ya makaganab kayo isnan gawis ay inkalina.

³⁷ Tay kaneg nan naisolat isnan impasolat Apo Dios ay mangwani en,

"Sin-awayan dat omali nan awnit omali.
Adina bayabayagen.

³⁸ Et nan ipogaw ay gawis nan pangilaak ken daida et adi makak-aan nan gawis ay pammatida ken sak-en isnan am-in ay ik-ikkanda. Ngem no waday mamati dat mensanod et maid polos gasingko ken siya."

Siya di nan kinwanin Apo Dios.

³⁹ Ngem baken kaneg todi nan ik-ikkana tako tay baken tako kaneg nan ninsanod ay mamati ay adi maisalakan. Nodi itoltoloy tako ay mamati tapno tet-ewa ay maisalakan tako.

11

Nan Osto Ay Pammati

¹⁻³ Nan kanan tako en pammati et siya nan mamatiyan tako ay awnit matongpal tet-ewa nan namnamaen tako ay olay adi tako iilaen id wani. Olay maid tako isdi ay nangiila et mamati tako ay aped nawada nan am-in ay wada tay patpatiyan tako ay binoliw Apo Dios dadi gapo isnan kalina et kedeng. Et nan pammati ay kaneg todi nan gapo ay men-gasing si Apo Dios isnan tapin di ipogaw id kasikasin.

⁴ Kaneg din si Abel tay gapo isnan pammatina et gag-awis ken Apo Dios nan inted Abel ken siya mo nan inted Cain. Isonga gapo isnan pammatina et gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya. Isonga dinawatnan nan intedna et olay id kasikasin nan nateyan Abel et wada kayet nan ipagtekna gapo isnan pammatina.

⁵ Din si Enoc gedan nan esa ay pagbasalan. Tay gapo isnan dadama ay pammatina et egay natey. Nodi inalan Apo Dios si Enoc ta makitee ken siya. Isonga egay dinatangan nan ipogaw ay mang-an-anap ken siya. Kega aped naamas. Ngem sapay alaen Apo Dios siya et napaneknekan ay men-gasing si Apo Dios ken siya.

⁶ Ngem adi kabalin ay men-gasing si Apo Dios isnan ipogaw ay maid pammatina ken

siya. Tay nan kompolmi ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios et masapol ay mamatida ay wada siya ya patpatiyenda ay nan ik-ikkana isnan manglayad ay mangtek ken siya et gawis.

⁷ Kaneg abes din si Noah tay nan pammatina gedan nan gapo ay pinatina nan inbagan Apo Dios ken siya. Tay inbagan Apo Dios nan kaeegyat ay awnit ommat dat patiyan Noah ay olay maid inil-ilana is kaneg todi. Isonga ninsapo is bapor ay kaneg nan inbagan Apo Dios et siya nan naisalakanan Noah ya nan pamilyana isdin napsongan nan batawa. Gapo isnan pammatina et gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya dapay nan tapin di ipogaw ay egay namati et nadosada ay natey.

⁸ Nan pammatin Abraham abes nan gapo ay inidngena nan inbagan Apo Dios ken siya. Kinwanin Apo Dios en, "Taynam nan naay ay ilim ta omeyska isnan teken ay awnitak ited ken sik-a." Dat tet-ewa patiyan Abraham ay olay egayna gintek nan ili ay omayana.

⁹ Nakitee da Abraham ay kaneg sangaili isnan ili ay pinatina ay awnitna kowa tay siya nan inkalin Apo Dios ken siya. Nin-babaeyda isnan aped nasapo is kodil tay baken di is osto ay menteteanda. Gapo tay paliso nan inkalin Apo Dios ken daida et keg todi gedan nan inikkan Isaac ay anakna. Siyang na gedan nan apona ay si Jacob tay apedda nakitet-ee ay kanegda sangaili.

¹⁰ Inan-anosan Abraham ay nakitetei isnan bakenda ili tay ninamnamana nan ili ay maid patenggana ay sinaad Apo Dios id daya.

¹¹ Olay si Sara gedan ay asawan Abraham et no pay nain-ini siya ay adi makaanak ngem immanak gapo isnan pammatina. Immanak tay pinatina ay tongpalen Apo Dios nan inkalina ken siya.

¹² Isonga adoado nan ap-on Abraham ay olay dadama ay naam-ama esapay wada nan anakna. Adi kabilang nan kaad-adoda tay kanegda nan kaad-adon nan taltalaw weno nan lagan isnan benget di baybay.

¹³ Da todi ay ipogaw et nateyda sapay matongpal nan sines-eedda. Ngem olay egay matongpal isnan natatagowanda et egayda dokdokogan nan pammatida. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et kanegda iilaen tet-ewa nan awnit maited ken daida dadapay men-gasing ay mangdawat ay olay no mabayag nan matongpalana. Gintekda ay baken nan batawa is ostooosto ay ilida nodi kanegda aped sangaili isna.

¹⁴ Et nan ipogaw ay keg todi nan nem-nemda et ipagtekda ay wada nan teken pay ay an-anapenda. Et siya nan ili id daya ay tet-ewa ay kowada.

¹⁵ Egay ninemnemnem da Abraham nan ili ay tinaynanda. Tay no siya nan inikkanda et wayawayada ay somagong.

¹⁶ Ngem egayda nodi kakakakayatda nan kagawisan ay ili et siya nan kad-an Apo Dios. Isonga gapo isnan gawis ay pammataida et maid polos kabainan Apo Dios isnan nangwaniyanda en si Apo Dios nan Diosda. Mamagtek ay tet-ewa di tay wada nan ili ay insaganana ay pala ken daida.

¹⁷⁻¹⁸ Nan esa ay mangipagtek isnan gawis ay pammatin Abraham et nan inikkana ken Isaac ay anakna. Inbagan Apo Dios ken Abraham ay nan magapo ken Isaac nan matongpalan nan inkalina ay awnit omadoado nan ap-onsa. Dat isnan namingsan pinadas Apo Dios si Abraham ta maila no tet-ewa ay talkena siya. Kinwanina en masapol ay ited Abraham si Isaac ken siya. Isonga olay no kedkedeng si Isaac is anakna et ninsagana si Abraham ay mangpatey koma ken siya ay mang-ited ken Apo Dios.

¹⁹ Tay isnan nemnem Abraham et kabaelan Apo Dios ay kasin mangtago ken Isaac. Isonga olay egay inpalobos Apo Dios siya ay mangpatey isnan anakna ngem kega tet-ewa ay tinagona siya tay dandaney ay mapatey dat adi obpay.

²⁰ Et isnan naam-amaan Isaac, inkalina isnan doway ay an-akna ay da Jacob ken Esau nan awnit badang Apo Dios ken daida. Inkalina tay patpatiyena ay awnit tongpalen Apo Dios nan kinwanina ay olay egay pay laeng ommat.

²¹ Et si Jacob gedan et inbagana nan awnit badang Apo Dios isnan doway apona ay an-ak Jose isdin nganngani ay mateyana. Inbagana gapo tay pinatpatina ay awnit tongpalen Apo Dios nan epdasna inkali. Isnan nang-ikkanana isdi et ninyodong ay nangdayaw ken Apo Dios ay menkakawe isnan sokodna.

²² Kaneg abes si Jose et gapo isnan pammartin ken Apo Dios et inbagana nan awnit komaanan nan ap-on Jacob ay kangadan gedan is Israel id Egipto tay siya di nan impagtek Apo Dios ay awnit ommat. Isonga isnan nganngani ay mateyana et inbilina gedan ken daida nan masapol ay awnitda ikkan isnan ingitna.

²³ Nan napowan Moses nan esa ay gawis nan pammataida ken Apo Dios tay isdin naiyanakan Moses et egayda inmegyat ay adi mangtongpal isnan ngawi ay bilin nan alida. Isonga in-gagoda siya isnan tolo ay bowan tay menbelelegew ay onga.

²⁴ Gapo isnan pammartin Moses isnan naetengana et inadyana ay maiblang ay anak nan nangtalaken ken siya ay nan babai ay anak nan ali id Egipto.

²⁵ Nan gapo na et tay gag-awis isnan nemnemna no maitapi siya isnan ipogaw Apo Dios ay mapalpaligatan mo nan mangdokogana ken Apo Dios ta kigad siya ay mang-ikkan isnan laylaydena tay getkena ay nan biyag de ipogaw isnan batawa et sinawayan et kedeng.

²⁶ Tay ninemnemna en gag-awis no mapaligatan siya gapo isnan mangpatpatiyana isnan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay mo nan mangganabana isnan am-in ay kinabknang nan iyEgipto tay ninemnemnemna nan ligalo id daya ay maitad ken siya.

²⁷ Gapo isnan pammartin et tinaynana id Egipto ya maid egyptna isnan liget nan ali ken siya isnan nang-ikkanana isdi. Maid polos sokat nan pammartin tay kegna inila si Apo Dios ay adi kaila.

²⁸ Nan pammartin gedan nan gapo ay tinongpalna nan esay inbilin Apo Dios ken siya. Impakkana isnan alal-apo tako nan kanan tako en, 'Nan Limaosan nan Anghel.' Winaksiyanda nan segpan nan bab-aeyda is basan di napalti ay kalnilo tapno laosan nan anghel daida ay adi mangpatey isnan iyon-a ay an-akda.

²⁹ Gapo isnan pammartin din alal-apo tako gedan et nakagedangda isnan baybay ay kangadan is Gasdangdang ay kaneg maid danom. Ngem isnan nangpadasan nan iyEgipto ay manggedang ay mang-onod ken daida et nalimonda am-in.

³⁰ Nan pammataida abes nan gapo ay dinadael Apo Dios nan baked ay atataakdag ay toping ay nangliliwes isnan ili id Jerico isnan nangtongpalanda isnan kinwanin Apo Dios en liwliwesenda nan ili is pito ay agew.

³¹ Gapo isnan pammartin Rahab ay olay siya nan esay malaklakowan nan kinababaina id Jerico sapay mamati et egay naitapi isnan napateyan nan kailiyana. Napateyda tay inad-adyanda ay mangtongpal ken Apo Dios. Ngem gapo isnan nangpatiyan Rahab ay si Apo Dios nan tet-ewa ay Dios et binadangana nan Judio ay imney id Jerico ay mangsiim ay mang-ila isnan awnida ikkan ay manggobat ken daida isonga egayda pineatey siya.

³² Ay itoloyko ay mangibaga isnan kapatag nan pammartin di ipogaw? Adi omanay isnan naay ay solat no ibagak nan maipanggep ken Gideon, Barac, Samson, Jette, David, Samuel ya nan mamadton Apo Dios id kasikasian.

³³ Gapo isnan pammataida et adoado nan inik-ikkanda. Wada ken daida nan nangabal isnan nanggobgobatanda isnan natkenatken ay ili. Nintoltolay ay ostooosto nan tapina ya inil-ilada nan nangtongtongpalan Apo Dios isnan inkalkalina. Nan

tapina ken daida et inagtan Apo Dios daida is kabaelanda ay mangipasaldeng isnan kaeegyat ay animal ay layon ta adida makapatey.

³⁴ Nan tapin di inik-ikkanda et nakapatpateyda is napigsapigsa ay apoy ay nakalasatda isnan ipogaw ay mangpatey koma ken daida. Olay nakapsotda ngem inpapigpigsan Apo Dios daida. Isongga pilmi nan pigsada ay nang-abak isnan bosbosoda ay omey manggobgobat ken daida.

³⁵ Gapo isnan pammartin nan tapin di bababai et natago kasin nan natey ay anakda. Nan tap-inay napigsa nan pammatica et nan kaeegyat ay inikkanan ibada ken daida nan inkateyda. Tay gagawisken daida no mateyda mo nan mangdokoganda ken Apo Dios tay getkenda ay kasinda matago isnan gag-awis ay biyag.

³⁶ Nan tapina ken daida et naiyawda ay pilmi ya nasapsaplitta. Nan tapina abes et nakawkwalandia ya naibalbalodda.

³⁷ Wada ken daida nan nagaygayang is bato ay napatey ya naam-amas nan awakda is lagadi ya napatpateyda isispada. Kodokdo nan tapida et apedda ninbadbado is kolidi di kakalnilo wenne kakalding. Inaamis ya pinalpaligat nan ipogaw daida.

³⁸ Maid osto is ilida. Apedda nintet-ee isnan pondag wenne isnan bilig ay maid bab-aey wenne isnan lil-iyang. Gapotay kaneg todi nan pammatica et kega adi maibagay no makiteeda isnan batawa tay gag-awisda mo nan am-in ay wada isna.

³⁹ Madaydayawda gapo isnan gawigawis ay pammatica. Ngem egayda kayet dinatanganan esa ay inkalin Apo Dios ken daida.

⁴⁰ Tay wada nan gag-awis pay ay ninem-nem Apo Dios ay ikkana tay kayatna ay baken daida et kedeng is makaganab nodi kayatna ay maitapi tako gedan isnan mangtongpalana isnan esay inkalina et siya nan mangpagawisana ken datako am-in tapno maid polos ngawi is ililaena isnan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken siya.

12

Itoltoloy Tako Ay Mamati Ay Gawis

¹ Isongga gapo isnan adoado ay inbagbagak ay maipanggep isnan alal-apo tako id kasin ay mangpanpaneknek isnan kinagawis nan pammartin di ipogaw et toladen tako daida koma. Isongga lisilyan tako nan am-in ay mangseseyat ken datako ay mangsolot ay ostooto ken Apo Dios. Dokogan tako koma nan ngawi ay maikkan ay mangbab-aa ken datako. Itoltoloy tako ay adi polos maisis-iyen isnan kayat Apo Dios ay ikkana tako.

² Nemnemnemen tako ay kanayon si Jesus tay siya nan ostooto ay mangipaila isnan tet-ewa ay pammatti. Initpena nan nangilansaanda ken siya isnan kros ay maid polos lilina. Egayna polos nemnemnemen nan naipababainana tay ninem-nemna nan pilmi ay gasingna no makwas nan oblana ay mangisalakan ken datako. Et id wani wada siya ay tomotokdo isnan kad-an di kapatgan ay wada isnan makanawan nan tomotokdowan Apo Dios ay mentoltolay.

³ Nemnemnemen tako koma nan inommat ay nanglilitgan nan ngawi ay ipogaw ken siya ngem inan-anosana. Isongga adi tako maom-oma tapno adi tako taytaynan nan mamaatiyan tako.

⁴ Tay isnan mangpadpadasanyo ay mang-abak isnan ngawi ay maikkan et maid kayet napatey ken dakayo gapo isnan pammatiyo.

⁵ Ay kinalingkinganyo ngen nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangipapigsa ken dakayo ay an-akna? Kanana en, "Anakko, idngem no esten Apo Dios nan ik-ikkam. Adika menseseg-ang no sagiitena sik-a.

⁶ Tay estena nan ikkanan am-in ay laylaydena danapay dosaen nan am-in ay ibilangna ay an-akna no lombeng ay madosa."

⁷ Isongga an-anosanyo nan naligat tay itidowan Apo Dios dakayo ay kaneg nan ikkanan ama isnan an-akna. Tay maid an-ak is baybay-an nan amana ay mangikkan is ngawi nodi dosaena tapno mas-et nan ogalina.

⁸ No adi dosdosaen Apo Dios dakayo isnan ngawi ay ik-ikkanyo ay kaneg nan ikkanna isnan an-akna et baken kayo is tetewa ay an-akna.

⁹ Nan am-a tako et dinosdosada datako et lispitowen tako daida gapo isnan nang-ik-ikkanda isdi. Isongga am-amet koma nan manglispitowan tako ya mangpatiyan tako ken Apo Dios ay Ama tako id daya tay nan menbanaganan nan mangdosdosaana ken datako et matatatago tako ay enggana.

¹⁰ Dinosdosan nan am-a tako datako id kasin ngem sin-awyan tay isdin kaongongan-a tako et kedeng. Inik-ikkanda nan kananda en gawis ken datako. Ngem dosaen Apo Dios datako tay tet-ewa ay getkena ay siya nan gomawisan tako tapno menbalinena datako ay maiyiso ken siya isnan kinadalosna.

¹¹ No madosa tako et masaktan tako isongga adi tako men-gasing isnan omamatana. Ngem gawis nan menbanagana tay no maitdowan tako et gomawgawis nan ogali tako isongga natalna nan nemnem tako gedan.

¹² Isonga adi tako somadsadot ay olay naligat nan om-ommat. Papipigsaen tako nan nemnem tako.

¹³ Itoltoloy tako ay mang-ikkan isnan osto tapno isnan mang-il-ilaan nan nakapsot nan pammatida et adida maisis-iyen isnan osto ay mangsolotanda ken Kristo. Palakaenyu nan daanenda ay omey ken Apo Dios tapno adida maseseyatan.

¹⁴ Ipakatyay adi makisapsape tapno gawis nan nemnemyo isnan am-in ay ipogaw. Padasenyo abes ay mang-ikkan isnan gawigawis ay mangipaila ay maitatapi kayo ken Kristo. Tay no adi tako ikkan et adi tako makaila ken Apo Dios isnan kaodiyen ay agew.

¹⁵ Makailanyo tapno ostoo sto nan mangsolsolotanyo ken Kristo tapno tet-ewa ay ganabeno nan gawigawis ay badang Apo Dios ya makailanyo gedan tapno adi kayo baybay-an nan mang-ik-ikkan is ngawi tay no baybay-anyo daida et siya di nan menlogiyan di golo. Kanegna nan menpait ay no mailook isnan gawis et papaitena nan am-in.

¹⁶ Adiyo ikkan nan ngawi ay mangisey-seyep isnan bakenyo asawa. Adiyo abes ik-ikkan nan kaneg nan inikkan Esau ay egay nangipaay ken Apo Dios. Tay insokat Esau isnan innodina nan tawidna isnan kinainoy-ana is makan ay sinkomakana et kedeng dapay nan bilin Apo Dios et nan inoy-a nan osto ay mangtawid.

¹⁷ Getken tako ay olay sinokatana nan nemnemna issan nakwasana ta ganabena nan ipatawid amana ken siya koma et adi mabalin tay epdas naikkan. Isonga adi mabalin ay ited amana ken siya nan tawidna tay adi kabalin ay masokat nan epdasna inikkan olay pilmi ay ninbabawi. Isonga adi tako ikkan nan kaneg todi ay adi mangpaay isnan kankanan Apo Dios.

¹⁸ Itoltoloy tako ay mamati ay ostoo sto tay gag-awis nan balo ay tolag Apo Dios mo nan damdamo ay intedna isnan Judio id kasin. Tay baken et kaeegyat nan ipagpagtek Apo Dios ken datako ay kaneg nan inap-pailana ken daida. Tay adi tako iilalan nan bilig ay makwani en Sinai ay menbid-bidang. Adi menpail-ila ken datako nan napigsa ay dagem ya nan menbolilinget ay olay isnan kag-aw.

¹⁹ Adi tako dengdengnen nan napigsa ay tanggoyob ya nan napigsapigsa ay kali. Isdin nangdengnganda isnan ninkaliyan Apo Dios et ninpakpakaasida ta adi maitoloy

²⁰ tay pilmi ay inmeyyatda ken Apo Dios isnan nangwaniyana en, "No waday manggatin isnan bilig ay olay animal et masapol ay magayang is bato ay mapatey."

²¹ Gapo isnan pilmi ay kaeegyat ay ninpaila et kinwanin Moses en, "Menpay-payegpegak gapo isnan eyatko."

²² Ngem datako id wani et teken tay somagsag-en tako isnan tet-ewa ay mentetean nan tet-ewa ay Dios ay makwani en Jerusalem id daya ya nan esay ngadana et Sion. Wada isdi nan kalibolibo ay aanghel ay men-galalasing isnan mangdayawanda ken Apo Dios.

²³ Maitatapi tako isnan iib-a tako ay matati ay naisolat gedan nan ngadanda id daya tay datako am-in nan an-ak Apo Dios. Somagsag-en tako gedan isnan mamati ay epdas natey ay makitete ken Apo Dios id wani. Daida nan gawis nan pangilaan Apo Dios isdin natatagowanda. Et id wani et adida polos bomasbasol. Somagsag-en tako abes ken Apo Dios ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw

²⁴ ya ken Jesus ay nangipatongpal isnan balo ay tolag. Nan nang-itedana isnan basana isnan nateyana et gag-awis nan inpagtekna mo nan basan Abel tay kabaelan nan basan Jesus ay mangdalos isnan basbasol di ipogaw. Ngem nan basan Abel et baes nan ibagna.

²⁵ Makailan tako ta idnge tako nan kankanan Apo Dios. Tay id kasin et nadosa nan ipogaw ay egay nangpati isnan inpagbagana ken Moses. Isonga am-amend nan dosa tako no adi tako patpatiyan nan inpagbagana isnan Anakna ay nagapo id daya.

²⁶ Gapo isnan kabaelan Apo Dios et ninyegyeg nan batawa isdin nakikaliyana ken Moses id kasin ngem kinwanina en id wani et baken kedeng nan batawa is ipayegyegna nodi itapina nan daya gedan.

²⁷ Isnan nangwaniyana ay kasina ipayegyeg nan batawa et ipagtekna ay awnitna maiden nan naay ay batawa ay binoliwna id kasikasin ta sokatana is balo ay adi kabalin ay mamaid.

²⁸ Isonga dayawen tako si Apo Dios tay nan awnit maited ken datako et nan maitapiyan tako ken siya ay makitolay isnan deey ay balo ay batawa ay adi kamam-aid. Men-iyaman tako ken siya ya patgen tako siya ay ostoo sto ay mang-ik-ikkan isnan mangipagasing ken siya. Lispitowen tako siya ay osto ya adi tako kalkalingkingan nan kinangatona

²⁹ tay si Apo Dios et dadama nan kabaelana ay mendosa ay kaneg nan apoy ay mangpoo isnan am-in.

¹ Siya dana pay nan ibilinko ken dakayo ay mamati. Itoltoloyyo ay men-asilayad ay kaneg sinbebsat.

² Sangailiyenyo ay gawis nan sangaili tay id kasiñ et wadada nan nang-ikkan dat anghel obpay nan sinangailida.

³ Makiseg-ang kayo isnan naibabalod ya nan mapalpaligatan ay kanegyo likliknaen nan likliknaena.

⁴ Paayenyo ay osto nan omasawaanyo ta adiyo iseseyep nan bakenyo asawa. Tay banagen Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan is dadi olay no waday asawana wenne maid.

⁵ Adiyo gamgamgaman ay bomaknang nodi mapnek kayo isnan wada ken dakayo tay kinwanin Apo Dios en, "Adiyak polos taytaynan dakayo wenne mamaiden nan badangko ken dakayo."

⁶ Isonga adi tako mabain ay mangwani en, "Si Apo Dios nan mangbadbadang ken datako isonga maid egayat tako tay maid ipogaw is mabalin ay mangpasakit ken datako."

⁷ Adiyo kalkalingkingan din nangipangpango ken dakayo id kasiñ ay nang-it-itdo isnan kalin Apo Dios ken dakayo. Nemnemnemeyo nan gawis ay pammatiada ay egay ninbalaliw enggana ay nateyda ta siya nan toltoladenyo.

⁸ Tay si Jesu Kristo et adi menbalaliw nodi paliso ay eng-enggana.

⁹ Isonga makailanyo tapno adi masok-sokat nan nemnemyo ay mangpati isnan natkenatken ay baken tet-ewa ay maitido. Kaneg nan aped ibilbilin di ipogaw ay adi kano kankanan nan tapin di makan. Baken nan mangsolsolotan di ipogaw isnan kaneg da todi is mabadanganda. Nodi nan mangbadang isnan kaipoipogaw et nan mapapigsaan nan nemnemda gapo isnan badang Apo Dios ken daida.

¹⁰ Tay nan nang-itedan Jesus isnan awakna ay matey et siya nan mabadangan tako. Ngem no adyan nan ipogaw ay mangtaynan isnan damo ay linteg ay linteg Moses et maid ngalod lebbengda ay maitapi isnan mangbadbadang ken datako tay adyanda ay mangpati isnan tet-ewa.

¹¹ Tay nan esay ibonbon-ongda ken Apo Dios et maiyalig et kedeng isnan epdas inikkan Kristo. Tay isgep nan kangatowan ay padi nan basan nan kapalpalti isnan Kadiosan ay Kowalto tapno mapakawan nan basbasol di ipogaw. Ngem nan awakna nan naibalon-ong et iyeyda isnan ilit di ilida tapno mapoowan.

¹²⁻¹³ Et siya di nan kaiyaligan nan epdas inikkan Jesus tay nin-ikalo siya ay natey isnan ilit nan ili ta nan awakna nan mangtongpal isnan inpaikkap Apo Dios isnan Judio id kasiñ. Isonga taynan

tako nan damo ay linteg tay nan nangitedan Jesus isnan basana nan osto ay mapakawan nan basbasol di kaipoipogaw tapno madalosanda. Maitapi tako koma ken Jesus ay olay no mapalpaligatan tako isnan mang-ikkanan tako isnan naay.

¹⁴ Tay baken nan naay ay batawu is mentetean tako ay enggana. Nodi namamaen tako nan ili ay awnit tako datngan.

¹⁵ Isonga gapo isnan mamatiyan tako ken Jesus et baken et nan ibonbon-ong tako is ited tako ken Apo Dios. Nodi nan dayaw tako ken siya nan kanayon ay itited tako. Tay nan mangibagbagaan tako ay si Jesus nan Apo tako et siya nan esa ay mangdayawan tako ken Apo Dios.

¹⁶ Et nan mang-ik-ikkanan tako isnan gawis ya nan men-asibadangan tako nan ited tako ken Apo Dios ay mangipagasing ken siya.

¹⁷ Tongtongpaleno nan kankanan nan mangipangpango ken dakayo. Ayawonananda dakayo ay gawis isnan pammatiyo tay masapol ay awntida ibaga ken Apo Dios nan inik-ikkanada ay menit-itdo. No tongpaleno daida et mengasingda ay mang-ikkan isnan oblada ngem no adi, menseseg-angda ay mang-ikkan. Et no menseseg-angda gapo ken dakayo et adiyo likliknaen nan gawis nodi awnitya liknaen nan dosa.

¹⁸ Itoltoloyyo koma ay mangiolol-owalo ken dakami tay maid getkenmi is inikkanmi is ngawi ya kaykayatmi ay itoltoloy ay mang-ik-ikkan isnan gawis.

¹⁹ Et kayakayatko ay ilowaloyo ta adi mabayag daket somagong issa ken dakayo.

Kombos Nan Naay Solat

²⁰⁻²¹ Sapay koma ta gapo ken Jesu Kristo et ited Apo Dios ken datako nan masapol tako tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan kayatna ya menbalinena datako is gawis ay ipogaw ay mangipagasing ken siya. Tay siya nan Dios tako ay mang-it-itdo isnan natalna ay nemnem ya nangtago ken Jesus ay Apo tako ay mang-ay-ayowan ay gawis ken datako ay kanegna kakalnilo. Gapo isnan nateyana et nasapo nan balo ay tolag Apo Dios ay maid patenggana. Isonga day-dayawen tako siya ay eng-enggana. Sapay koma ta matongpal.

²² Bebsatko, baken andoando nan naay ay solatko ken dakayo isonga pangpangaasiyo ta anosanyo ay mangdenge isnan inbagbagak ay mangpapigsa ken dakayo.

²³ Kayatko ay getkenyo ay naipabala nan besat tako ay si Timoteo isnan pagbalodon. No omali isna ay dagos et makkey ken sak-en isnan omeyak mangpasyalan ken dakayo.

²⁴ Menpakomosta kami isnan mangipangpango ken dakayo issa ya isnan am-in ay ipogaw Apo Dios. Nan iib-a tako ay mamati ay nagapo id Italia et menpako-mostada gedan.

²⁵ Sapay koma ta wawawawada ken dakayo nan layad ya anos Apo Dios.

Nan Solat Santiago

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Santiago ay pangolon di mamatid id Jerusalem id kasikasin et pamagbagya ay naisolat ay pala isnan am-in ay mamatid ken Apo Dios ay naiwawakat isnan batawa. Inpagpagtekna ken daida nan osto ay ikan di ipogaw no kananda en mamatida. Inos-osal Santiago nan adoaday pangngalig ay mangipaawat isnan ninsolatana isnan tet-ewa ay kayatna ay ibaga tay laydena ay ostoosto nan ogalin di mamatid.

Ibagbagana nan nemnem Apo Dios maipanggep isnan kinabaknang, nan kinakodo, nan mangdoldolog isnan ipogaw, nan baken gawis ay kakananda, nan tet-ewa ay silib ya nan tapina pay.

Nan napateg isna et masapol ay mail-ila nan pammatin di ipogaw isnan ik-ikkanda ay baken kedeng nan topekda is mangmangwani.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1

Maipanggep isnan tet-ewa ay pammati ya silib 1:2-8

Maipanggep isnan kinakodo ya kinabaknang 1:9-11

Maipanggep isnan padas ya dolog 1:12-18

Masapol ay adi aped dendengnen nan ipogaw nan kalin Apo Dios nodi masapol ay tongpalenda 1:19-27

Nan kangawin di maipaam-amdan nan esay ipogaw mo nan esa 2:1-13

Masapol ay mail-ila nan pammatin nan ipogaw isnan ik-ikkanda 2:14-26

Masapol ay makailan tako nan kakanan tako 3:1-18

Masapol ay adi solsoloten nan mamatid nan ik-ikkanda di adi mamatid 4:1-5:6

Tap-in di bilbilin 5:7-20

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Santiago ay baan Apo Dios ya si Jesu Kristo ay Apo tako et naay di solatko ken dakayo ay Judio ay mamatid ken Kristo ay inmey isnan natkenatken ay ilili. Komosta kayo.

Nan Tet-ewa Ay Pammati Ya Silib

² Bebsatko, gawis no ibilangyo ay nagasat kayo olay adoaday nan ligat ay likliknaeyo

³ tay nan mang-an-anosanyo isnan ligat et siya nan mangpaneknek isnan pammatiyo engganay menbalin kayo ay makatpe.

⁴ Isonga itolok tako ay ommat nan ligat ken datako tay siya nan mataptaptapiyan

nan anos engganay maid menkolangan nan gawis ay ogali tako.

⁵ Ngem no wada ken dakayo nan kolang nan mangtekana isnan osto ay ikkana dat mendawat ken Apo Dios ta itdona nan ikan tay men-gasing siya ay mang-itid ay maid polos imotana.

⁶ Ngem no mendawat kayo et masapol ay mamatid kayo ay maid dowadowana ay idyana nan dawatenyo tay nan mendodowa et kanegna nan dalloyon isnan baybay ay itaytayaw di dagem.

⁷⁻⁸ Nan ipogaw ay kaneg todi et menbalibaliw nan nemnemna isnan am-in ay ikkana isonga adina koma kanan en itid Apo Dios nan dawatenya tay tet-ewa ay adi agtan Apo Dios siya.

Kodokdo Ya Babaknang

⁹ Men-gasing kayo koma ay kodokdo ay mamatid ken Kristo tay patpatgen Apo Dios dakayo ay olay no adi paayen nan iib-ayo dakayo.

¹⁰ Ngem dakayo ay babaknang ay mamatid ken Kristo et men-gasing kayo koma no ipapagowab nan adi mamatid dakayo tay olay no baknang ngem nan biyag et kaneg sabsabong ay sin-awayan dat may-osan et maango.

¹¹ Tay no men-alalatong et may-osan nan mola dat matekdag nan bengada isonga omasiasi nan ilada. Siya di nan kaneg nan ommat isnan baknang isnan mang-asasikasowana isnan kinabaknangna tay adi kapnek dat matey.

¹² Nan mamatid et men-gasing no anosanda ay mangitpe isnan ligat ay adi kasoksokatan nan pammata. Tay nan makatpe et ligalowan Apo Dios is biyag ay maid patenggana ay inkalina ay maited isnan manglayayad ken siya.

¹³ Ngem no wada ken dakayo nan maligligatan dat madologan et adina koma kakanan en si Apo Dios nan nangdolog ken siya. Tay si Apo Dios et adi kadolog ya adi abes mendoldolog.

¹⁴ Tay nan madologan nan ipogaw ay bomasol et maid teken nodi nan manglayadan nan awakna ay mang-ikkana isnan ngawi ay wada isnan nemnemna.

¹⁵ Tay no nemnemnenan nan ipogaw nan ngawi et adi mabayag dat bomasol. Et nan bomasbasolana nan gapo ay mai-sisiyan ken Apo Dios ay eng-enggana.

¹⁶ Isonga dakayo ay bebsatko, adi kayo kaal-allilaw ay mangwani en si Apo Dios nan mangdoldolog ken datako

¹⁷ tay kedeng nan gawis ya osto nan magapgapo ken siya. Owen, magapo dadi ken Apo Dios ay nangboliw isnan am-in ay silaw id ngato ay nan talaw, bowan ya agew. Ngem olay no menbalibaliw nan ilan

nan deeyday binoliwna et adi menbalbaliw si Apo Dios.

¹⁸ Gapo tay laydena ay ikkan et pinilina datako ay menbalin ay an-akna gapo isnan mamatiyan tako isnan tet-ewa ay mait-itdo ay inpabagana tapno datako ay mamati nan kapatgan isnan am-in ay binoliwna.

Masapol Ay Tongpalen Tako Nan Pam-agbaga

¹⁹ Nemnemnemenyo na ay bebsatko, gawgawis no mendenge tako ay adi tako aped makanali ya am-amet ay adi tako koma nalaka ay lomiget

²⁰ tay nan liget di ipogaw et maidena nan gawis ay nemnem ya maikkan ay layden Apo Dios.

²¹ Isonga masapol ay kaanen tako nan ngawi ay nemnemnemen ya ik-ikkan tako. Ipabala tako nan nemnem tako ta nan pamagbaga ay inpagtek Apo Dios ken datako nan tongpalen tako tay siya nan maisalakanan tako.

²² No kananyo en mamati kayo et adiyo koma aped dengdengnen et kedeng nan kalin Apo Dios nodi tongpalenyo ta adiyo al-allilawen nan awakyo.

²³ Tay nan mangdengdenge isnan kalin Apo Dios danat adi tongpalen et kanegna nan mensalming ay mang-ila ay nabingabingaw.

²⁴ Dat aped komaan ay mangkalingking ay nabingaw siya ay adi omeys mendaop.

²⁵ Siya di nan kaneg nan mangdengdenge isnan kalin Apo Dios danat adi tongpalen. Ngem nan mangnemnemnem ya mangtongtongpal isnan bilbilin Apo Dios et pagasingen Apo Dios isnan am-in ay ik-ikkan. Tay nan bilbilin Apo Dios et maid kolangda ya bolbosanda isnan mababaan nan ipogaw isnan ngawi.

²⁶ Nan mangwani en mamati ken Kristo dat no menkali dat ngawi et al-allilawena nan awakna. Isonga nan mangmangwaniyan en mamati et maid silbina.

²⁷ Ngem nan kanan Apo Dios ay Ama tako en nan tet-ewa ay pammati et nan mangtek ay mangbadang isnan ngoso ya nan balo isnan maligligatanda ya adina solsoloten nan ngawi ay ogalin nan adi mamati ken Kristo.

2

Paliso Nan Ikkana Tako Isnana Kodo Ya Baknang

¹ Bebsatko, no si Apo Jesu Kristo ay kangatowan nan mamatiyanoy et masapol ay maid paam-amdenyo isnan am-in ay ipogaw.

² Kaspangaligan no omeys isnan simbaanyo nan baknang ay ninsisingsing is

balitok ya ninbabado is gawigawis dat domateng abes nan kodo ay ninbabado is logak

³ dakat kanan isnan baknang en, "Aka ta itokdom isnan gawis ay tokdowan ay naay," ngem damet kanan isnan kodo abes en, "Basta itatakdegmo isnan soli isdi weno itokdom isnan dao."

⁴ Ngawika no nan kinabaknang nan ipogaw di gapo is mangipapangatowam ken daida.

⁵ Bebsatko, dengngenyu pod nan kanak. Ay adiyo getken ay adoado nan kodokdo ay pinilin Apo Dios tapno bomaknangda isnan pammatida ya isnan maitapiyanda isnan mentolayana? Siya di nan inkalina ay itedna isnan manglaylayad ken siya.

⁶ Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo isnan kodokdo dayopay ipapangato nan babaknang. Dapay daida nan mangsosowitzik ken dakayo ya mangidaldalom ken dakayo isnan menlelebbeng.

⁷ Ya daida gedan nan mangmangwani is ngawi ay mang-ap-apos ken Jesu Kristo ay Apo tako.

⁸ Gawis nari ikkanyo no tongtongpalenyo nan kapatagan ay linteg Apo Dios ay naisolat id sang-adom ay mangwani en, "Masapol ay laylaydem nan ib-am ay kaneg nan manglaydam isnan awakmo."

⁹ Ngem no kedeng nan baknang is paam-amdem et kanan nan linteg Apo Dios en nakabasolka.

¹⁰ Tay olay es-esang nan adim soloten isnan linteg et binmasolka met laeng isnan am-in.

¹¹ Tay nan nangwani en, "Adi kayo menkamolala" et siya gedan nan nangwani en, "Adi kayo menpatpatey." Isonga olay no adika menkamolala ngem no menpateyka et linakdangam nan am-in ay lintegna tay egaymo tongpalen si Apo Dios ay nangsapo isnan am-in ay linteg.

¹² Isonga masapol ay nan gawis nan kankanan ya nan ik-ikkan tako tay awnit tako met laeng mabanag gapo isnan ik-ikkan tako ay mangtongtongpal isnan bilin Kristo tay daida nan mangbolbos ken datako ta adi tako ikkan nan ngawi.

¹³ Tay nan adi maseg-ang isnan iib-ana et adi abes seg-angan Apo Dios siya isnan awnitna mangbanagan isnan ipogaw. Ngem nan managseg-ang isnan iib-ana et maid iyeegyatna no banagen Apo Dios siya.

Masapol Ay Maila Nan Pammatin Nan Ipogaw Isnana Ik-ikkanda

¹⁴ Bebsatko, no waday mangwani en mamati ken Jesu Kristo dat maid ikkana is kail-ana en mamati tet-ewa et maid

gedan silbin nan pammatica tay nan nangwaniyan en mamati et adi omanay is mangisalakan ken siya.

¹⁵ Kadya, no waday besat tako is makasapol is badona ya kanena

¹⁶ ngem dakat adi agtan siya et maid silbin nan apedmo mangmangwaniyan en, "Sapay koma ta gawis nan biyagmo. Menbadoka dakapay mangan ay gawis."

¹⁷ Isonga paliso nan aped mangwaniyan nan ipogaw en mamati ken Apo Dios tay no adi maila nan pammatica isnan ik-ikkana et maid silbin nan pammatica.

¹⁸ Ngem wada nan awnit makisongbat ay mangwani en, "Nateketeken nan ikkan tako ay mamati tay nan tap-inna et wada nan pammatica isnan nemnemda et kedeng ngem nan tap-inna et ik-ikkanda nan pammatica." Ngem nan kanak et ngan nan mabalin ay ikkam ay mangipaila isnan tetewa ay pammatica no baken nan gawis is ipailam isnan iib-am? Isonga nan mangipailaak ay tetewa ay mamatiyak et isnan gawis ay ikkak.

¹⁹ Ay kanam en tetewa ay wada nan pammatica tay patiyem ay es-esang nan Dios ay si Apo Dios? Gawis no siya nan patiyem ngem kolang kayet di is ik-ikkam tay olay nan didimonyo et getkenda abes ay wada si Apo Dios isonga menpaypayeg-pegsa gapo isnan egyatda ken siya.

²⁰ Kega maid nemnem nan ipogaw ay siya di nan nemnemnemena. Ay masapol ay paneknekay maid silbin nan pammatica no maid ikkam ay mangipaila?

²¹ Nemnemeyo din si Abraham ay alapo tako id sang-adom. Ngan nan gapo ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya? Nan gapona et tay tinongtongpalna si Apo Dios olay isnan nangpadasan Apo Dios ken siya ay mangwani en itedna ken siya nan anakna ay si Isaac ay mapatey.

²² Isonga nan inikkan Abraham nan mangipaila ay tet-ewa nan pammatica ken Apo Dios tay nan nangtongtongpalana isnan layden Apo Dios nan kailaanay maid kolang nan pammatica.

²³ Isonga natongpal din naisolat ay kalin Apo Dios id sang-adom ay kanana en, "Si Abraham et egay polos nindowadowna isnan inbagan Apo Dios. Tinongtongpalna. Isonga gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya." Isonga siya nan makwaniyana en gayyem Apo Dios si Abraham.

²⁴ Isonga getken tako ay nan mangtongpalan tako isnan kanan Apo Dios nan gapo ay gawis nan pangilaana ken datako. Tay olay no kanan tako en mamati tako ken siya et adi omanay di.

²⁵ Kaneg abes din si Rahab ay ijericoy nangipabaybayad isnan kinababaina id kasing. Olay no ngawi nan inikkana sapay

mamati et ninbalin ay gawis nan pangilaan Apo Dios ken siya tay inpaillana nan pammatica isnan nangbadangana isdin Ju-dio ay inbaan Apo Dios ay omey mangsiim ay mang-ila isnan ikakkan nan ilina.

²⁶ Isonga nan kayatko ay ipagtek isnan inbagak et no kanam en mamati ngem maid ikkam is mailaana et maid silbin nan pammatica. Kaneg awak is natey ay tinaynan di ab-abiikna.

3

Nan Kabaelan Nan Dila

¹ Bebsatko, adi masapol ay adoado nan menpangolo ay men-isolo isnan kalin Apo Dios tay am-amed nan dosan nan menisolo mo nan isolowana no adina tongpalen nan isolsolona.

² Am-in tako ay ipogaw et bomasbasol tako et am-amed isnan ikkan tako ay menkali. Isonga no waday maid basolina isnan kankanana et mamagtek ay maid polos kadelawana et matna nan am-in ay ik-ikkana ta adi bomasbasol.

³⁻⁵ Tay nan dilan di ipogaw et olay teeteen ngem dakkel nan kabaelana. Kanegna nan teeteen ay landok ay maippey isnan topek di kabayo ngem dakkel nan ibadangna tay siya di nan mangtongpalan nan kabayo isnan mangitolongan nan mensasakay. Nan kaneg gedan nan dila tako et nan landok isnan obet di bapor tay olay no teeteen et napigsa tay itolongna kayet nan dakkel ay bapor isnan layden nan mangmanmanaho olay no sab-atenan nan napigsa ay dagem. Kanegna gedan nan apoy tay olay bassit nan menlogiyana et makapoo isnan bilig.

⁶ Owen, nan dila tako et kaneg apoy tay olay teeteen et adoado nan ngawi ay mabalin ay ikkana. Palalo ay paas-asiyena nan kaipogaw tako. Tay nan magapapowan nan ngawi ay kankanan tako et ken Satanas.

⁷ Kabaelan nan ipogaw ay mangipaamo isnan am-in ay kalasin di menkiwiwi ay kaneg nan atap ay animal, nan mentay-tayaw, nan menkodkodong ya nan wada isnan baybay

⁸ ngem adida kabaelan ay isolowan nan dila tasiyaw am-in ay kankanana et osto. Kanega kedet is nakasagana ay pomatey gapo isnan ngawi ay kankanana.

⁹ Nan dila tako nan os-osalen tako ay mangdayaw ken Apo Dios ay Ama tako ngem siya gedan nan os-osalen tako ay mangiiyaw ya mang-ap-apos isnan iib-a tako dapay isdin nangboliwan Apo Dios isnan ipogaw et wada nan maisowanda ken siya.

¹⁰ Es-esa ay topek nan bomalbalaan nan mangdaydayawan tako ken Apo Dios ya

nan mang-ap-aposan tako isnan ib-a tako. Bebsat, baken koma kaneg todi nan ik-ikkan tako.

¹¹ Ayke mabalin ay bomala nan gawis ya menpait ay danom isnan es-esa ay balaan?

¹² Maid abes papaya is mangibgas is manga ya maid abes tagombaw is mangibgas is papaya. Ya nan balaan ay bombalbal-an di menpait ay danom et adi bomala nan gawis ay danom. Et siya koma nan kaneg nan dila tako ta adi menlaok nan gawis ya ngawi ay kali.

Nan Tet-ewa Ay Masilib

¹³ Ay wada ken dakayo nan masilib ya manakaawat? No wada, masapol ay ipailana nan kinasilibna isnan gawis ay ik-ikkana ay adi polos men-et-etek.

¹⁴ Ngem no palalo ay manag-apal ya naimot et adi men-et-etek ay mangwani en masilib tay baken tet-ewa.

¹⁵ Nan kaneg todi ay kinasilib et baken ken Apo Dios is kagapgapowana nodi isnan ngawi ay nemnem di ipogaw ya ken Satanas.

¹⁶ Tay no waday manag-apal ya manag-imot et wada abes nan am-in ay kalasin di ngawi ay maikkan dapay maid polos olnos.

¹⁷ Ngem no si Apo Dios nan kagapowan nan kinasilib tako et gawis nan banagna tay dokogan tako nan ngawi ay ogali ta nan gawis et kedeng nan ik-ikkan tako. Makigayyem tako, omanos tako ya adi tako ipapati nan layden tako. Managseg-ang tako isnan iib-a tako ya maid paamden tako isnan iib-a tako ya adi tako menkamkampot.

¹⁸ Tay nan ipogaw ay manglayad isnan olnos et olnosena nan nemnem nan iib-ana et nan banagna et adoado nan gawis ay omommata.

4

Si Apo Dios Nan Tongtongpalen Tako Koma

¹ Ngem sino ngen nan kagapgapowan nan mensapsapeanyo? Nan nagapowan et tay wasdin mangayat ay mang-ikkan isnan gomasingana olay getkena ay ngawi.

² Adoado nan kayatyo ay alan ngem adi kayo makaganab isonga mensaspe kayo. Olay menpatey et nakasagana kayo ay mang-ikkan. Ngem nan gapo ay adi kayo makaala isnan kayatyo et adi kayo od mendawat ken Apo Dios.

³ Ngem olay no mendawat kayo ken Apo Dios et nan ngawi ay kagagasingyo nan mang-osalanyo isnan dawdawatenyo isonga adina ited.

⁴ Ay apo kayo ay adi matalek ay mang-tongpal ken Apo Dios. Tay nan il-ilaenyo isnan batawa nan pakaam-amdenyo mo

siya. Ay adiyo getken ay no laylaydenyo nan wada isnan batawa ay gomasingan di adi mamati et adi kabalin ay gayyemenyo si Apo Dios? Isonga no siya di nan kayatyo ay ikkan et boson Apo Dios dakayo.

⁵ Adiyo kanan en baken tet-ewa nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay mangwani en, "Adi polos layden nan Ispirito Santo ay makitete ken datako no waday pakaam-amden tako mo si Apo Dios."

⁶ Ngem nan layad Apo Dios ken datako et dadama isonga badbadangana datako tapno mabalin ay osto nan mangtongtong-palan tako ken siya. Kaneg nan naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, "Nan mangipapangato isnan awakna et adyan Apo Dios ngem nan mangipabababa isnan awakna et daida nan badbadbadangan Apo Dios."

⁷ Isonga tongtongpalenyo si Apo Dios ta siya nan Apoyo. Adiyo id-idnge si Satanas tay no siya nan ikkanyo et taynana dakayo.

⁸ Si Apo Dios nan somag-enan tako koma tay no ikkan tako di et somag-en siya abes ken datako. Dakayo ay managbasol et ibabawiyo nan basbasolyo ta nan gawis di ikkanyo. Dakayo ay mendowadowa ay mangsolot ken Apo Dios et sokatanyo nan nemnemyo ta si Apo Dios nan tongpalenyo.

⁹ Masapol ay menseseg-ang kayo ya menaga kayo gapo isnan basbasolyo. Adi kayo aped men-gasgasing ay adi mangnemnem isnan basbasolyo nodi mabain kayo.

¹⁰ Ipagowabyo nan awakyo ken Apo Dios et awnitna ipangato dakayo.

Adi Tako Men-in-iniyaw

¹¹ Bebsatko ay mamati, adi kayo koma men-in-iniyaw tay nan mangiiyaw isnan iib-ana et kanegna iiyawen gedan nan bilin Apo Dios ay mangwani en masapol ay menlinlinayad tako. Isonga no men-in-iniyaw kayo et siya nan kail-ana ay adiyo patiyan nan bilin Apo Dios nodi kanegyo kankanan en baken tet-ewa nan bilina

¹² dapay kedeng siya is nagapowan nan linteg isonga kedeng siya gedan is menibanbang ay ostoosto. Kedkedeng siya is makaisalakan wenna makadosa ken datako. Isonga maid polos lebbeng tako ay mangibang isnan iib-a tako ay aped mangmangwani en, "Si todi et ngawi ay ipogaw."

Adi Layden Apo Dios Nan Men-et-etek

¹³ Dengngenyo od nan kanak, dakayo ay mangmangwani en, "Siya na nan ikkanmi id wanni wenna is wakgat. Omey kami isnan teken ay ili ta mentinda kami is esay tew-en tasiyay omad-ado nan sipingmi."

¹⁴ Ngem aykeyo gegetken di ommat is wakgat? Tay nan biyag tako et kanegna

nan liboo ay wada id wani ngem maawni dat mamaid.

¹⁵ Isonga gawgawis no nan kananyo koma et, "Kigad si Apo Dios no laydena ay matatago tako tasiyyay makaikkan tako isnan ikkan tako."

¹⁶ Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo tay men-et-etek kayo dayopay laylayden ay ibagbaga nan ik-ikkanyo.

¹⁷ Isonga adiyo kalkalingkingan na, nan ipogaw ay mangtek isnan osto ay maikkan danat adi ikkan et nakabasol.

5

Nan Awnit Ommat Isnan Agom Ay Bak-nang

¹ Dakayo abes ay babaknang, dengnengyo nan kanak. Menseseg-ang ya men-agya kaya koma gapo isnan awnityo pilmi ay mapaligatan.

²⁻³ Patpatgenyo nan kinabaknangyo ngem awnit mamaid tay nan adoado ay osalenyo et awnitda mabakas. Nan badbadoyo et awnit madonot ya nan sipingyo et mabootan ya malatiyan. Nan madadaelan nan idololinyo et siya nan kailaana ay awnit dosaen Apo Dios dakayo gapo isnan kinaagomyo. Tay kedkedeng nan bomaknanganyo is gamgammamanyo dapay id wani nan maodi ay limpo.

⁴ Getken Apo Dios ay kangatowan ay Apo ay sos-owitikenyo nan mangsamsama isnan payewyo. Dengdengngena nan mensegseg-anganda ken siya ta badangana daida tay adi omanay nan ilaglagboyo ken daida.

⁵ Ngem dakayo et nan gawis ya naganas ay biyagyo nan nemnemnemenyo et kedeng. Isonga kanegyo nan baka ay aped mangmangmangan tasiyyay lomames ngem adina getken ay nganngani ay mapalti.

⁶ Nan esa pay ay ngawi ay ik-ikkanyo et apedyo pabasbasolen nan gawis ay ipogaw dayopay patpateyen nan tap-in aken daida olay no maid basolda dapay maid ik-ikkanda ay mangsalaknib isnan awakda.

Masapol Ay Naanos Tako

⁷ Ngem dakayo ay bebsatko, masapol ay naanos kayo olay ngan di ik-ikkanda ken dakayo engganay somagong si Jesu Kristo. Nemnemeyo nan ikkan nan mannalon. An-anosanda ay mangses-eed isnan odan tasiyyay mensamada dadat mentioned. Dadat abes an-anosan ay mangses-eed engganay mabgasan nan pagey sada-pay anyien.

⁸ Isonga masapol abes ay anosanya ay mangses-eed isnan somagongan Apo Jesu Kristo. Papigsaenyo nan nemnemeyo ay mangtongpal ken siya tay nganngani nan somagongana isnan batawa.

⁹ Isonga adi kayo men-in-iniyaw tasiyyay adi dosaen Apo Dios dakayo tay nganngani nan omaliyan Jesu Kristo ay mangbanag ken datako.

¹⁰ Nemnemnemenyo bebsat, din mamadton Apo Dios ay inbab-aana ay nangibagbaga isnan bilina. Naanosda ay olay no naligligatanda. Et siya di koma nan ikkanyo.

¹¹ Din deeyda ay mamadto et kana tako en nagasatda tay nakaanosda isnan ligat ay nangtongtongpal isnan layden Apo Dios. Dinngeyo nan inommat isdin si Job id sang-adom. Dadama din ligatna ngem inan-anosana isonga idi nakwas dat gawis nan ommat ken siya tay si Apo Dios et managseg-ang ya dadama nan layadna isnan ipogaw.

¹² Nan esa ay napatepateg ay ibagak ken dakayo ay bebsat et adi kayo mensapsapata ay mang-osal isnan ngadan Apo Dios wenneo isnan kompolmi. Adi masapol di tay masapol ay matalek kayo ay kanayon ay men-ibagbaga isnan tet-ewa. Tay no osalem nan ngadan Apo Dios ay mensapata et madosaka.

Masapol Ay Menlowalo Tako

¹³ No wada ken dakayo nan maligligatan dat mendawat koma ken Apo Dios ta badangana siya. Nan men-gasing abes ken dakayo et gawis abes no dayawenda si Apo Dios.

¹⁴ Et no wada ken dakayo nan masaksakit et paayagna koma nan aap-apon di mamati ta omeida isnan baeyna ta lanaanda siya dadapay mendawat ken Apo Dios ta pagewisena siya.

¹⁵ No talkenda si Apo Dios ay mangipagawis isnan sakitna et gomawis tet-ewa. No abes nakabasol et pakawanen gedan Apo Dios siya.

¹⁶ Isonga no binmasol kayo isnan iib-ayo et masapol ay menpakawan kayo. Masapol gedan ay ilowalowanyo nan iib-ayo tasiyyay gomawis nan saksakityo. Tay nan lowalon nan mamati ay gawigawis nan ik-ikkana et pilmi nan kabaelana.

¹⁷ Kaneg din si Elias ay mamadto id kasikasin. Ipogaw siya ay kaneg tako ngem inpaspasneka ay nangilowalo ken Apo Dios ta adi omod-odan dat egay tet-ewa inmod-odan is toloy tew-en ya kagedwa.

¹⁸ Dat kasi menlowalo ta omodan dat omodan tet-ewa et tomobo nan molmola.

¹⁹⁻²⁰ Bebsatko, nemnemnemenyo ay no wada ken dakayo nan adi mangtongtongpal isnan linteg Apo Dios ngem dat wada ken dakayo nan mangbagbaga ken siya

tasiyay solotena kasin si Apo Dios et bi-nadangana siya tasiyay adi omey isnan kadosdosaan di adi mamati et olay no adoado nan basolna et pakawanen Apo Dios.

Nan Damo ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat ay nagapo ken Pedro ay esay apostolis Kristo et naipaley isnan mamati ken Jesu Kristo ay naiwakawakat isnan kailili. Nan osto ay panggep nan solatna et ta papigpigsaena daida ay maaamis ya maligligatan gapo isnan pammata. Ninsolat ken daida tasiyay ipanemnemna ken daida nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo tay gapo isnan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan awnitna somagongan et siya nan magapowan nan namnamada ay maitapi ken Apo Dios. Isongga gapo isnan mangnemnemnemanda ken Kristo et mabalin ay itpeda nan ligat tay siya di nan mapadasan nan kinatet-ewan nan pammata. Et awnitda ganaben nan biyag ay maid patenggana isnan agew ay omaliyan kasin Jesu Kristo no adida taytaynan nan pammata.

Baken kedeng nan mangbagbagaana ken daida ta adida madadanagan isnan ligat nodi ibilbilina ken daida ta gawis koma nan ik-ikkanda ay kaneg nan osto ay ikkan nan tet-ewa ay ipogaw Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Mangipanemnem isnan mangisalakanan Apo Dios isnan ipogaw 1:3-12

Pamagbaga maipanggep isnan nadiosan ay ogali 1:13-2:10

Nan masapol ay ikkan nan mamati no maligatanda 2:11-4:19

Masapol ay adi menpapangato nan mamati ya nan masapol ay ikkanda ay mensilsilbi

ken Apo Dios 5:1-11

Kombos nan solat 5:12-14

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Pedro ay mensolat ken dakayo. Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolataken ken dakayo ay mamati ay sangaili ay naiwalas id Ponto, Galacia, Capadocia, Asia ya id Bitinia.

² Ninemnem Apo Dios ay Ama tako dakayo sakayopay maiyanak et pinilina dakayo tapno patiyenyo si Jesu Kristo ya tapno mapakawan nan basbasolyo gapo isnan nangipalobosana ay matey siya. Nan Ispirito Santo nan inbadangka ken dakayo ta madiosan kayo ay ipogawna.

Sapay koma ta mataptapiyan ken dakayo nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken siya.

Nan Gawis Ay Ommat Isnan Mamati Ken Kristo

³ Dayawen tako si Apo Dios ay Aman ya Dios Jesu Kristo ay Apo tako. Dayawen tako tay gapo isnan pilmi ay seg-angna intedna ken datako nan balo ay biyag gapo isnan kasin natagowan Jesu Kristo. Isongga wada nan gawigawis ay namnamaen tako ay awnit tet-ewa matongpal.

⁴ Et siya nan mangtekan tako ay wada nan indolin Apo Dios id daya ay awnitna ipatawid ken datako. Et maid polos kadelawan nan itedna ya mentoltoloy ay eng-eggana ay adi polos kamam-aid.

⁵ Gapo isnan kabaelana, salsalakniban Apo Dios dakayo gapo tay mamati kayo ken siya. Banbantayana dakayo tapno adi kayo nalaka ay madolog engganay omdan nan maodi ay agew ay omaliyanay ay mang-ala ken dakayo tapno makitee kayo ken siya ay eng-eggana.

⁶ Isongga men-galalasing kayo olay waday adoado is kalasin di ligat is om-ommat tay nan ligat et adi maitoltoloy.

⁷ Nan gapo ay liknaenyo nan ligat et tapno mapanekekan no tet-ewa nan pammatiyo. Tay kaspangaligan olay nan balitok ay adi maitoloy ay enggana et masapol ay mapanekekan isnan apoy ta maila no tet-ewa ay balitok. Isongga gapo tay napatpateg nan pammatiyo mo nan balitok masapol ay mapanekekan abes. Et no maila nan katet-ewan nan pammatiyo et dayawen ya ipangaton Apo Dios dakayo isnan agew ay kasin omaliyan Jesu Kristo.

⁸ Egayyo ilaan siya ngem laylaydenyo siya kayet. Olay id wani et adi kaila ngem mamati kayo ken siya. Isongga men-galalasing kayo ay pilmi ay maid kak-waniyana

⁹ tay nan maisalakananyo ay makitean ken siya ay enggana nan ginanabyo gapo isnan pammatiyo.

Inbagan Apo Dios Id Kasikasin Nan Mangisalakanana Isnan Ipogaw

¹⁰ Din mamadton Apo Dios id kasikasin et egayda naawatanay osto nan inpabagan Apo Dios ken daida ay maipanggep isnan badangna ay mangisalakan ken dakayo. Isongga ninemnemnemda ya inan-anapda nan kayatna ay ibaga.

¹¹ Inan-anapda no tongona nan om-matana ya nan kagtekana. Tay egayda naawatanay nan inpabagan nan Ispiriton Kristo ken daida ay maipanggep isnan awnit mapaligatan Kristo ya nan awnitna maipangatowan.

¹² Dat ipagtek Apo Dios ken daida ay baken nan timpo ay matatagowanda is ommatana nodi nan timpo id wani nan ommatana. Et natongpal tet-ewa et siya

di nan dindinngeyo isnan ipogaw ay nanggibaga ken dakayo isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Inbagbagada gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo ay mangbadbadang ken daida ay inbaan Apo Dios. Olay nan aanghel et kayatda ay maawatan ay gawis nan maibagbaga isnan gawis ay damag ay badang Apo Dios ay mangisalakan isnan kaipoipogaw.

Nan Masapol Ay Ikkana Nan Mamati

¹³ Isonga gapo isnan gawis ay badang Apo Dios ken dakayo et isaganayo nan nemnemyo ta nan kayatna nan ikkanyo. Ten-enyo nan am-in ay ik-ikkanyo ta gawis. Ipasnekyo ay gawis isnan nemnemyo nan namnamaenyo ay ited Apo Dios ken dakayo isnan kasin omaliyan Jesu Kristo.

¹⁴ Gawis no kanegyo nan managpati ay onga ta si Apo Dios di patpatiyenyo. Adi kaya kasin solsoloten nan ngawi ay ninem-nemnemyo sakayopay getken si Apo Dios.

¹⁵ Nodi komaneg kayo koma ken siya ay maid polos basolna. Masapol ay madiosan nan ogaliyo ay kaneg ken Apo Dios ay nangayag ken dakayo ay maitapi ken siya.

¹⁶ Tay naisolat isnan kalina ay mangwani en, "Masapol ay madiosan kayo tay sak-en et maid polos basolko."

¹⁷ Et adiyo kalkalingkingan ay si Amayo ay Apo Dios ay menlol-owallowanyo et maid pakaam-amdena no men-ibanag siya nodi awnit banagena nan tonggal esay ipogaw gapo isnan tet-ewa ay inik-ikkana. Isonga masapol ay iyegyatyo siya isnan matatagowanyo.

¹⁸ Tay winayaan Apo Dios dakayo ay mangtaynan isnan maid paayna ay winawanedyo ay inpaik-ikkana nan alal-apoyo ken dakayo. Et getkenyo ay baken aped siping ay malatlatiyan di inosalna ay nangwaya ken dakayo.

¹⁹ Nodi nan biyag Kristo ay nababanolan nan insakbotna. Kanegna nan kalmilo ay maid polos danyona ay napalpalti ay nai-boyag ken Apo Dios.

²⁰ Ninemnem Apo Dios nan mangisakbotana ken Kristo sapay mawada nan batawa ngem sokod isnan naodi ay timpo sapay mawada siya isnan batawa. Inmali si Kristo isnan batawa ay mangbadang ken dakayo.

²¹ Et gapo isnan inikkana et taltalkenyu ay pilmi si Apo Dios id wani. Siya nan nangtago ken Kristo et inpangatona siya. Isonga taltalkenyu si Apo Dios ay mangbadang ken dakayo ya namnamaenyo gedan nan gawis ay awnit tako ganaben.

²² Gapo tay pinatiyo nan tet-ewa et nadalosan et nan nemnemyo. Isonga mabalin ay laydenyo ay ostoosto nan iib-ayo

ay mamati. Isonga kanak en ikkanyo ngalod.

²³ Tay wada nan balo ay biyagyo et baken nan ipogaw ay nalaka ay matey is nagapowana nodi nagapo ken Apo Dios ay adi matmatmatey. Et wada ken dakayo tay pinatiyo nan maid kombosna ay kalin Apo Dios ay mang-it-ited isnan balo ay biyag.

²⁴ Kaneg nan naibaga isnan inpasolat Apo Dios id kasikasin ay mangwani en,

"Nan ipogaw et kanegda nan logam tay nalaka ay may-osan ya nan kabegewna et kaneg nan sabsabong ay nalaka ay matey.

²⁵ Ngem nan kankanan Apo Dios et wawawawada ay enggana."

Et kanak ken dakayo en nan kalin Apo Dios et siya gedan nan gawis ay damag ay naibaga ken dakayo.

2

¹ Isonga gapo tay wada nan balo ay biyagyo et kaanenyo am-in nan ngawi. Adi kayo menkamkampot ya adiyo taytayok-token nan iib-ayo ay mangipadakes ken daida dayopay kaanen nan ngawi ay apal isnan nemnemyo.

² Kaneg kayo engnga tay kadawdawatyo nan biyag ay nagapo ken Apo Dios. Isonga masapol ay laylaydenyo ay maitdowan isnan kalin Apo Dios ay kaneg nan mangkaykayatan nan engnga isnan sosona tapno maet-et-eteng kayo isnan pammatiyo engganay makitee kayo ken siya.

³ Gawis no laydenyo ay maitdowan tay likliknaenyo nan anos ya nan layad nan Apo tako.

Naiyalig Si Kristo Isnau Katemteman Ay Bato

⁴ Somag-en kayo ken Kristo ay matatatatago ya mang-itid is biyag ay maid patenggana. Kanegna nan katemteman ay bato ay maosal is pegnad di baey. Inadyan nan kaipoipogaw ngem ken Apo Dios et siya nan kabanolan isonga siya nan pinilina.

⁵ Et dakayo abes, no somag-en kayo ken Kristo et komaneg kayo ken siya ta kanegyo abes nan temtem ay bato ay mensilbi isnan baeyna. Tay am-in ay mamati et daida nan kinabaeyna. Isonga kanegyo nan papadi ay kedeng si Apo Dios is men-ob-oblanda ay mang-it-ited isnan isagotyo ken siya et siya na nan gawis ay ik-ikkanyo. Et nan ik-ikkana Jesu Kristo ay pala ken dakayo nan gapo ay mabalin ay men-gasing si Apo Dios ay mangdawat isnan it-itedyo.

⁶ Tet-ewa nan kinwanik en kaneg Kristo nan katemteman ay bato tay naisolat is-nan kalin Apo Dios nan nangiyaligana ken Kristo ay mangmangwani en,

"Ilaenyo, ipegnadko id Sion nan napili ay nabananobanol ay bato et nan mang-pati ken siya et adi polos mabainan."

Siya di nan kinwanin Apo Dios sapay omali si Kristo isnan batawa.

⁷ Et tet-ewa di tay nabananobanol siya ken dakayo ay mamati. Ngem isnan ipogaw ay adi mamati, maid banolna ken daida. Ngem kinwanin Apo Dios en,

"Nan bato ay inadyan nan ninsaad et siya nan ninbalin is pegnад ay kapatgan isnan baey."

⁸ Kinwanina abes en,

"San bato ay deey et siya nan madisdis-mayaanda ay maolinanda."

Kinwanin Apo Dios di. Et natongpal tay naseyatanda gapo isnan adida mamatiy isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Isonga awntida madosa.

*Naitken Nan Mamati Isnan Adi Mamati
Isonga Masapol Ay Teken Abes Nan Ikkanda*

⁹ Ngem bakenyo kaneg nan mang-adi ay mangpati ken Kristo tay napili kayo ay ipogawna. Masillbi kayo ay ipogaw ay os-osalen nan Ali ay si Kristo ay kaneg nan papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios. Insiyan Apo Dios dakayo isnan adi mamati tay inalana dakayo ay ipogawna. Pinilin Apo Dios dakayo ay ipogawna ta ibagayo isnan tapin di ipogaw nan gawigawis ay ik-ikkana. Siya nan nang-ayag ken dakayo ta taynanyo nan ngawi tapno makitee kayo ken siya isnan am-in ay kagawisna. Kanegna kinaan datako isnan menbolinget et iyeyna datako isnan menpalalat-a.

¹⁰ Id kasing baken ipogaw Apo Dios dakayo ngem id wani ipogawna dakayo. Id kasing egayyo liknaen nan seg-angna ngem id wani et likliknaenyo.

¹¹ Gapo tay baken nan batawa is tet-ewa ay ili tako, ibagak ken dakayo ay gagayyemko en pangaasiyo ta adiyo ikkan nan ngawi ay kaneg din wada isnan nem-nem tako satakopy mamati. Tay nan ngawi ay maik-ikkana et daida nan boson di ipogaw tay daida nan mang-amas isnan pammatin di ipogaw.

¹² Kanayon ay ikkanyo nan gawis ta ilaen nan adi mamati. Tay no waday delawenda ken dakayo et masokatan nan nemnemda no ilaenda nan gawis ay ik-ikkanyo. Et awntida dayawen si Apo Dios isnan timpo ay gomawis nan nemnemda ay mangpati ken siya.

¹³ Nan esay masapol ay ik-ikkanyo tapno maid kadlawan nan Apo tako et

patiyenyo nan am-in ay ipogaw ay wada nan lebbengda ay magapo isnan gobilno. Olay nan kangatowan ay ali

¹⁴ weno nan ibab-aana ay menlebbeng ay mendosa is ipogaw ay adi mangpati isnan bilinda weno mangdayaw isnan ipogaw ay gawis nan ikkanda et patiyenyo daida.

¹⁵ Tay layden Apo Dios ay nan ipogaw ay adi mangtek ken siya ay baken osto nan nemnemda et maid somya is mangdelawanda ken dakayo gapo isnan gawis ay il-ilaenda ay ik-ikkanyo.

¹⁶ Tet-ewa ay nawaya kayo ay ipogaw ay mangnemnem isnan kayatyo ay ikkan isonga ipailayo nan wayayo isnan ik-ikkanyo. Ngedi baken nan ol-olay is mangosalanyo isnan wayayo. Nodi masapol ay kanayon ay ikkanyo nan gawis ay kaneg tet-ewa ay baan Apo Dios.

¹⁷ Lispitowenyo am-in nan ipogaw. Lay-denyo nan iib-ayo ay mamati. Iyeegyatyo si Apo Dios. Lispitowenyo nan ali. Keg da tona nan masapol ay ik-ikkanyo.

Si Kristo Ay Nang-anos Isnan Ligat Nan Menbasalan Tako

¹⁸ No baa kayo, patiyenyo nan apoyo ya lispitowenyo. Baken kedeng nan naanos ay apo is mang-ikkananyo is gawis nodi ikkanyo met laeng isnan makedse.

¹⁹ Tay no anosam nan mapalpaligatam ay maid gapona gapo isnan mangnemnem-mam ken Apo Dios et siya nan esay men-gasingan Apo Dios ken sik-a.

²⁰ Ngem no kanam en nan binmasolam di mang-anosam isnan dosam et baken di is gapo ay dayawen daka ken Apo Dios tay osto no madosaka gapo isnan basolmo. Ngem no anosam nan dosa isnan kagawis nan ik-ikkam et siya nan gawis isnan nem-nem Apo Dios.

²¹ Tay siya di nan kayat Apo Dios ay ikkam tay inpailan Kristo nan menbasalan tako. Tay pilmi nan napalpaligatana ay pala ken datako

²² dapay maid basolna ya maid polos kamptona.

²³ Olay ngawi nan kinkinwanida ken siya et maid ngawi is insongsongbatna. Ya isnan nangpalpaligatanda ken siya et egayna kankanan en awntina baesan. Nodi intoloyna ay mangtalek ken Apo Dios ay ostoo sto nan ikkana ay mangbanag.

²⁴ Si Jesus nan nanglak-am isnan dosa tako gapo isnan basbasol tako isonga natey siya isnan kros. Inikkana di tapno adi tako itoloy ay bomasol nodi nan gawis ay kayatna nan ikkan tako. Gapo isnan nasogasogatana et naagasan nan ngawi ken datako.

²⁵ Tay id kasin kaneg tako nan naamas ay kakalnilo tay inmaddaaddawi tako ken Apo Dios. Ngem id wani sinmag-en tako ken siya ay mang-ay-ayowan ya mangban-bantay ken datako.

3

Nan Gawis Ay Ikkан Di Sin-asawa

¹⁻² Naay abes di kayatko ay ibaga ken dakayo ay bababai ay wada nan as-awada. Masapol abes ay patpatiyenyo nan aas-awayo ay kaneg nan kinwanik isnan mang-patpatiyenyo nan ipogaw isnan menlebbeng. Tay olay no wada nan adi mamati id wani et awnit mamati nan tapina gapo isnan ililaenda ken dakayo. Olay maid ibagayo ken daida ngem awnitda mamati tay ililaenda nan gawis ay ik-ikkanyo ya nan manglislispitowanyo ken Apo Dios.

³ Baker koma nan gawis ay bado ya nan naaltiyen ay book ya nan tapin di al-alti ay os-osalen di bababai is nemnemnemeyo is mangipabgew ken dakayo.

⁴ Nodi gag-awis no nan gawis ay ogaliyo nan mangipabgew ken dakayo tay no manag-anos kayo et siya nan mangipabgew ay adi kakak-aan et siya nan na-banobanol ken Apo Dios.

⁵ Siya dadi nan inik-ikkан din nadiosan ay bababai id kasikasin ay nangtalek ken Apo Dios. Tay pinatpatida nan aas-awada.

⁶ Kaneg din si Sara id sang-adom et pinapatina si Abraham ay asawana. Inbilangna siya ay apo. Isonga no adi kayo omegyat ay mang-ikkан isnan gawis ay olay mapaligatan kayo et ap-on din si Sara dakayo.

⁷ Wada nan ibagak abes ken dakayo ay lalalaki. Isnan makiteteanyo isnan aas-awayo, ikkanyo nan getkenyo ay gawis ken daida. Ayowananyo daida ay gawis tay napigpigma kayo mo daida. Ya lispitowenyo daida tay paliso nan nanganabanyo isnan balo ay biyag ay badang Apo Dios ken dakayo. No keg todi nan ik-ikkanyo et idngen Apo Dios dakayo no menlowalo kayo ken siya.

Nan Gawis Ay Ikkан Am-in Nan Mamati

⁸ Naay da pay di ibagak ay ikkanyo am-in. Pos-aenyo nan nemnemeyo ya men-asiseg-ang kayo. Laylaydenyo nan iib-ayo ay mamati ay kaneg kayo sin-ag i ya masapol ay naanos kayo ay ipogaw dakayopay adi menpapagato.

⁹ No waday mang-ikkан is ngawi ken sik-a et adim ibaes. Olay no waday menkali is ngawi ken sik-a adim gedan songsong-batan. Nodi ilowalowam daida ta badangan Apo Dios daida. Tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkanyo tapno gawis gedan nan awnitna ited ken dakayo.

¹⁰ Kaneg nan inpasolat Apo Dios id kasikasin. Kanana en,

"No layden nan ipogaw ay gawis nan biyagna ya maitoltoloy nan gasingna et baken nan ngawi wenneo kampot is kankana.

¹¹ Masapol ay dokogana nan ngawi ta nan gawis di ik-ikkana. Ya masapol ay nan nasimpa ay biyag di kaykayatan.

¹² Tay no nan gawis di ik-ikkан nan ipogaw et kanayon ay nemnemeyo Apo Dios siya ya idngena nan lowalona. Ngem kaliligid Apo Dios nan mang-ik-ikkан isnan ngawi."

Siya di nan naisolat isnan kalin Apo Dios.

¹³ Ngem no nan gawis nan kanayon ay laydenyo ay ikkan sinoy aped makapasakit ken dakayo?

¹⁴ Ngem olay no mapaligatan kayo gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo et adi koma masaksaktan nan nemnemeyo tay pilmi nan awnit badang Apo Dios ken dakayo. Isonga adi kayo koma omegyat ya adi kayo madanagan.

¹⁵ Nodi patgenyo si Kristo ya dayawenyo siya isnan kinaapona. Kanayon ay mensagana kayo ta no waday mensoot ken dakayo maipanggep isnan mamatiyan yo ken Kristo et gawis ya osto nan songbatyo. Ngem anosanyo ya gawiseno ay mangsongbat ken daida.

¹⁶ Masapol abes ay maid ik-ikkanyo is maibabainanyo tapno no iyawen nan mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep isnan ogaliyo et daida nan mabainan.

¹⁷ Tay no ipalobos Apo Dios ay mapaligatan kayo et gag-awis mo nan mang-ikkанanyo isnan gawis di mapaligatanyo mo nan mang-ikkанanyo isnan ngawi di gapo na.

¹⁸ Tay kaneg si Kristo ay olay maid polos basolna ngem napaligatan ay natey pala ken datako ay managbasol. Et omanay nan namingsan ay nang-ikkana isdi. Inikkana di tapno waday somya is ikkan tako ay makigayyem ken Apo Dios. Pinateyda siya ngem nan ab-abiikna et egay katey.

¹⁹ Inmey nan ab-abiikna isnan pagbalodan di ab-abiik di natey tay wada nan ibagana ken daida.

²⁰ Nan deeyda ay natey ay inmayana et daida nan nang-adi ay mangpati isnan kankanan Apo Dios id kasin isdin timpon Noah dapay inan-anosan Apo Dios isnan nabayag ay mangses-eed isnan mamatiyanda. Isdin timpo ay deey sinapon Noah nan dakkel ay bapor. Et siya nan naisalakanan nan waw-ao ay ipogaw isnan napsongan nan batawa.

²¹ Kaneg nan naisalakanan da Noah isnan danom ay napsong nan kaneg nan kaiyaligan nan menpabonyagan di ipogaw. Tay siya nan kailasinana ay naisalakan tako isnan dosa gapo isnan kasin natagowan Jesu Kristo. Baken nan kadalosan nan awak isnan danom is gapo ay maisalakan tako nodi gapo isnan menpakanawan tako ken Apo Dios isnan basbasol tako tapno maid mabainan tako ken siya.

²² Nakwas nan inmayan nan ab-abiik Kristo isnan natey dat matago kisin nan awakna et sinmaa id daya. Wada id wani isnan makanawan Apo Dios ay mentean di kangatowan. Isonga siya nan apowen nan aanghel ya nan tapin di menkangangato ay wada nan kabaelanda.

4

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

¹ No nemnemen tako nan mapalpilgatan di mamati et nemnemen tako abes nan napalpilgatan Kristo isdin ninteteana isna ta toladen tako nan nemnemna ay egay nang-adi isnan ligat. Tay nan mapalpilgatan tako et siya nan mang-itdokken datako isnan kabaelan tako ay mang-adi isnan ngawi

² tapno adi tako patpatiyan nan ol-olay ay kayat nan awak tako nodi soloten tako nan laylayden Apo Dios ay maikkan.

³ Oston. Adiyo kasing ikkan nan ngawi ay inik-ikkanyo id kasing ay kaneg nan laylayden nan adi mamati ay ikkan. Tay adida ten-en nan ol-olay ay laylaydenda ay ikkan. Men-gasingda ay menboteng ya mang-ik-ikkanyo isnan ol-olay. Nan sinang didios nan dayawenda dapay iyad-adin Apo Dios di is maikkan.

⁴ Masdaawda tay adi kayo et maitaptapi isnan ngawingawi ay ik-ikkanda. Isonga oy-oyawenda dakayo.

⁵ Ngem awnit somalyaen Jesu Kristo daida tay nakasagana siya ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw ay natey wenno matatago.

⁶ Siya na nan gapo ay naibaga nan gawis ay damag isnan ipogaw sadapay natey tay olay natey nan awakda tay siya nan sigod ay ommat isnan ipogaw ngem matagotagoda ay kaneg Apo Dios no mamatida.

⁷ Naay da pay di ibagak. Gapo tay nan am-in et nganngani ay menpatengga isonga paostownyo ay gawis nan nemnemyo dakayopay ten-en nan ik-ikkanyo tapno gawis nan menlowalowanyo.

⁸ Ya nan kapatgan ay ikkanyo koma et kanayon ay men-asilayad kayo tay no

gawis nan layadyo et baken nan basbasol nan iib-ayo is nemnemnemeyo.

⁹ Men-gasing kayo koma ay mensinanggaili.

¹⁰ Ya nan laing ay inted Apo Dios isnan tonggal esa ay mamati et osalenyo ay menbinadang. Osalenyo ay gawis ay kaneg nan baa ay mangtongpal ay osto isnan ipaikikan nan apona.

¹¹ No nan laing ay men-itdo nan inted Apo Dios ken sik-a et men-itdoka ay gawis tay nan kalin Apo Dios nan ibagbagam. No nan mangbadangam isnan iib-am nan laingmo et ipalisom isnan kabaelan ay inted Apo Dios. Masapol ay osalen tako ay gawis nan laing ay wada ken datako tapno madayaw si Apo Dios gapo ken Jesu Kristo. Ostoosto no si Apo Dios nan madaydayaw ya men-ali ay eng-enggana tay siya nan kangatowan.

Adi Tako Masmasaaw No Mapaligatan Tako

¹² Gagayyemko ay laylaydek, adi kayo masmasdaaw gapo isnan mapalpilgatanyo tay baken kaskasdaaw di. Nodi masapol ay ommat tapno mapaneknekan nan pammatiyo no tet-ewa.

¹³ Isonga men-gasing kayo koma tay makiliklikna kayo isnan ligat ay kaneg nan inommat ken Kristo. Tay no keg todi et maam-amed nan gasingyo isnan mangipalaana isnan kangatona isnan kasina omaliyan.

¹⁴ Et nagasat kayo no nan mangsolsolatanyo ken Kristo di gapo na is madeldelawanyo tay siya nan mangipalaay wada ken dakayo nan kangangatowan ay Ispirito ay Ispiriton Apo Dios.

¹⁵ Ngem no mapaligatan kayo, baken koma nan mang-ik-ikkanyo isnan ngawi ay kaneg nan pomatey, mangakew wenno makibibiyang isnan maid bibiyangyo is gapo na.

¹⁶ Ngem no gapo isnan mamatiyano ken Kristo et baken di is nemnemeyo is mabainanyo. Nodi dayawenyi si Apo Dios gapo tay ipogawna dakayo.

¹⁷ Inomdan nan timpo ay ilogin Apo Dios ay mangbanag isnan kaipoipogaw. Et datako ay ipogawna nan on-onaena ay somalyaen ya banagen. No nan mamati nan menlogiyana ngan ngen nan awnit ommat isnan adi mamati ay mang-adi ay mangpati isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios? Awnit pilmi nan dosada.

¹⁸ Kaneg nan nakwani isnan naisolat ay kalin Apo Dios. Kanana en,

"No masapol ay mapaligatan nan mamati tapno adi mamaid nan pammatina ngan ngen nan kaneg nan ligat ay

lak-amen nan managbasol ay adi mangpati ken siya?"

¹⁹ Isonga no mapaligatan tako gapo tay siya nan inpalobos Apo Dios ken datako et adi tako menseseg-ang. Nodi itoltoloy tako kayet ay mang-ikkan isnan gawis ya italek tako nan biyag tako ken Apo Dios ay nangboliw ken datako tay matalek siya ay pilmi.

5

Bilin Isnan Mangipangpango Isnan Mamatí

¹ Wada nan kayatko ay ibaga ken dakayo ay mangipangpango isnan mamati issa. Wada nan lebbengko ay mangwani tay sak-en abes et esaak ay mangipangpango dakpay inil-ilan napalpaligatan Kristo. Et esaak abes ay esay awnit maitapi isnan kangaton Kristo ay awnitna ipaila.

² Siya dana nan kayatko ay ikkanyo. Men-gasing kayo koma ay mang-ayowan ay gawis isnan ipogaw ay intalek Apo Dios ken dakayo ay adi kayo mapilit. Baken koma nan mangnemnemnemanyo isnan lagboyo is manglaydanyo ay ikkan nodi laydenyo ay ikkan gapo isnan gasingyo ay mensilbi ken Apo Dios.

³ Et adiyo ipapapati nan kayatyo nodi gapo isnan gawis ay ikkanyo et dakayo nan menbasalan nan ipangpango.

⁴ No gawis nan mangipangwanyo isnan ipogaw et awnit agtan Kristo ay apon abes di mangipangpango dakayo is gawis ay ligalo ay adi maknakanmaksay. Awnitna ited isnan kasina omaliyan.

Bilin Ken Datako Am-in

⁵ Dakayo ay bibinayan ay somolsolot et wada abes nan ibagak ken dakayo. Kanak en masapol ay patiyenyo ay gawis nan itdon nan mangipangpango ken dakayo. Adiyo ipapangato nan nemnemyo. Mangkoya kayo am-in tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, "Adyan Apo Dios nan menpapangato ngem badbadangana nan mangipabababa isnan nemnemna."

⁶ Isonga menpababa kayo ken Apo Dios ay makabael isnan am-in tapno ipangatona dakayo isnan agew ay kayatna ay mangikkanan.

⁷ Talkenyo si Apo Dios ay mangbadang ken dakayo isnan am-in ay danagyo tay nemnemnemena ay kanayon dakayo ya laylaydema ay bomadang.

⁸ Makailanyo si Satanas ay boso tako. Ten-enyo nan am-in ta nan osto nan ik-ikkkanyo ta baken nan dologna is patiyenyo tay om-om-omey ay men-an-anap is dologena ta maisiyanda ken Apo Dios.

⁹ Papigsaenyo nan pammatiyo ta baken siya is patpatiyenyo. Adiyo

kalkalingkingan ay baken kayo kedeng is mangliklikna isnan ligat tay olay nan iib-ayo ay mamati isnan natkenatken ay ilili et likliknaenda gedan.

¹⁰ Ya adiyo kalkalingkingan abes ay sinkatpe nan mapalpaligatan tako isnan naay batawa. Et si Apo Dios ay kaanosan isnan am-in nan nang-awis ken dakayo ta awnit kayo makitee ken siya ay engenggana gapo tay maitatapi kayo ken Kristo. Et siya ay mismo nan mangipagawis isnan ikkanyo ya mangipapigsa ken dakayo.

¹¹ Siya nan kaostowan ay mentoltolay ay engenggana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

¹² Impasolatko nan naay ay solat ken Silas ay esay ib-a tako ay gawigawis nan mangsolsolotana ken Kristo. Aptiaptik nan solatko ngem insolatko ta ipapigsak nan nemnemyo isnan mangsolsolotanyo ken Kristo ya aboloyak ay tet-ewa nan maitido maipanggep isnan badang Apo Dios ay patpatiyenyo. Ipasnekyo isnan nemnemyo tapno adiyo kalkalingkingan.

¹³ Nan iib-ayo ay mamati ay pinilin Apo Dios abes ay wada id Babilonia et menpakomostada ken dakayo. Si Marcos abes ay kanegko anak et menpakomosta ken dakayo.

¹⁴ No men-asiila kayo et ipailayo nan menpinateganyo ya nan menlinayadanyo. Sapay koma ta natalna am-in nan nemnemyo ay maitatapi ken Kristo.

Kedeng di is ibagak.

Nan Maikadwa ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pedro et insolatna ay pala isnan adoado ay mamati. Nan napateg ay ibagan nan solatna et ta adida maaw-awis isnan baken osto ay kankanan nan agin-iitdo tay pilmi ay bomasol nan mangsolsolot ken daida. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloyda ay mamati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken Jesus ay dindinngeda ay nagapo isnan ipogaw ay tet-ewa ay nang-ila ken siya. Tay no siya di nan ik-ikkanda et adida nalaka ay maawis isnan baken tet-ewa.

Nan esa ay ibagbagana et nan songbat nan it-itdon nan mangmangwani en adi somagong kasin si Kristo. Kanana en nan mababayagan nan somagongan kasin Kristo et gapo tay adi kayat Apo Dios ay madosa nan olay sino ay ipogaw nodi kayatna ay am-in ay ipogaw et ibabawida nan basbasolda koma ta maitapida ken siya. Siya di nan gapo ay adi somagong ay dagos tay sedsed-ena nan menbabawiyanda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Nan kayat Apo Dios ay ik-ikkan di mamati 1:3-21

Nan baken osto ay mait-itdo 2:1-22

Nan kasin omaliyan Jesu Kristo 3:1-18

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Simon Pedro ay esay baan Jesu Kristo. Esangak ay pinilina ay mak-wani en apostolis ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolatak ken dakayo ay naagtan is pammati ay maid polos naitkenana isnan pammatimi. Naagtan tako gapo isnan ostoosto ay ik-ikkan Jesu Kristo ay Dios tako ay nangisalakan ken datako.

² Sapay koma ta gapo isnan mataptapiyan nan mangtekanyo ken Apo Dios yas Jesus ay Apo tako et mataptaptapiyan abes nan mangliknaanyo isnan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapago ken daida.

Nan Gawis Ay Itapi Tako Isnan Pamati Tako

³ Gapo isnan kabaelan Apo Dios et intedna nan kabaelan tako ay mang-ikkan isnan am-in ay kayatna ay maikkan. Mabalin ay ikkan tako tay getken tako siya ay nang-ayag ken datako ta maitapi tako ken siya isnan kagawisna ya isnan kangatona.

⁴ Gapo isnan kagawisna et intedna nan ganaganagwis ay mangbadbadang ken

datako ay inkalina tapno maiyiso tako ken siya ya tapno mailisi tako ay adi makiikkikan isnan ngawi ay ik-ikkan di adi matati ay magappago isnan nemnemda ay ololay.

⁵ Isonga ipakat tako ay mangitapi is dana isnan pammati tako. Nan omona et masapol ay gawis nan ogali tako. Ya nan mainsned et masapol ay osalen tako nan nemnem tako ay osto.

⁶ Nan maikatlo et ten-en tako nan ik-ikkan tako. Dat masapol ay anosan tako nan ligat. Nan maikalima et soloten tako nan ogalin Apo Dios.

⁷ No ik-ikkan tako am-in dadi et wada pay nan masapol ay maitapi. Et siya nan gawis ay nemnem isnan iib-a tako ay mamati ta menbinadang tako. Dat mabalin ay ikkan tako nan esa et siya nan manglaydan tako isnan am-in ay ipogaw.

⁸ No siya dadi nan maik-ik-ikkan et siya dadi nan gawis ay mangbadbadang ken datako ta mapaaay nan mangtekan tako ken Jesu Kristo ay Apo tako.

⁹ Ngem nan ipogaw ay adi mangitapi isnan deeyda ay inbagak et kegda nakowap tay olay mamatida ngem adoado pay laeng nan adida maawatan. Adida nemnemnan gawis ay inikkan Apo Dios ay nangkaana isnan basbasolda.

¹⁰ Isonga bebsatko, gapo isnan gawis ay badang Apo Dios, ipakat tako nan kabaelan tako ay mang-ikkan isnan gawis tapno mapaneknekan nan nangpiliyan ya nangayagan Apo Dios ken datako ay menbalin is an-akna. Tay no siya dadi nan ik-ikkan tako et adi tako dokogan nan pammati tako.

¹¹ Dat no omdan tako isnan maid patenggana ay mentolayan Apo Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako et maid mabainan tako tay men-galalasing siya ay mangdawat ken datako.

Gawis No Maidnge Nan Kankanan Pedro Tay Wada Nan Lebbengna Ay Mangibaga

¹² Isonga olay getkenyo nan tet-ewa ya pinatiyo ay gawis et itoloyko kayet ay mangipanemnem ken dakayo is dadi.

¹³ Tay isnan nemnemko siya nan gawis ay ikkak isnan kadaanko.

¹⁴ Tay getkek ay adi mabayag daket matey. Getkek di tay inpagtek Apo Jesu Kristo ken sak-en.

¹⁵ Isonga ipanemnemnemko dadi ken dakayo id wani ay timpo tapno adiyo kalkalingkingan no mamaidak.

¹⁶ Nan ibagbagami ken dakayo ay maipanggep isnan kabaelan Jesu Kristo ya nan kasina omaliyan et baken aped

sodsodok. Nodi tet-ewa tay inilami nan pilmi ay kabaelana.

¹⁷⁻¹⁸ Tay wada kami isnan bilig ay nangabatan Apo Dios ken dakami isnan nang-pailaan isnan kadios Jesus. Dinngemi nan kalin Apo Dios ay Amana ay nagapo id daya ay nangwani en, "Siya na nan laylaydek ay Anakko et pilmi nan gasingko ken siya."

¹⁹ Nan inilami et siya nan mangpaneknek isnan katet-ewan nan inbagandan mamadton Apo Dios id sang-adom. Isongga gawis no idngeyo nan kankananda tay nan inbagbagada et siya dadi nan kaneg nan silaw ay mangtanggew isnan menbolinget. Ngem awnit omdan nan timpo ay adi tako masapol nan kankananda tay awnit omali nan tet-ewa ay manglawag isnan nemnem di ipogaw.

²⁰⁻²¹ Ngem masapol ay getkenyo ay maid inbagbagan din mamadton Apo Dios is aped nagapo isnan nemnemda ya bakenda abes is aped mangibaga isnan kayatna ay kanan. Nodi kedeng nan inpabagbagan nan Ispirito Santo ken daida is inbagbagada.

2

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo Ya Nan Awnitda Madosaan

¹ Kaneg id kasin wada nan mamadto ay baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios et wada abes nan awnit men-it-itdo ken dakayo is baken tet-ewa tay men-itdoda is mangdadael ay mangsolin isnan tet-ewa. Olay si Kristo ay nangsobot ken daida et isotda siya. Gapo isnan deeyda ay ngawi ay ik-ikkanda et awnitda madosa ay pilmi ya golpi ay adida getken.

² Ngem awnit wada nan adoado ay iib-ayo ya mangsolot isnan anaanas-i ay ogalida et gapo isnan ngawi ay ikkanda et madelwan nan tet-ewa ay mait-itdo ay magapgapo ken Apo Dios.

³ Adoado nan kampot ay ibagbagan nan agin-iisolo tay nan sipingyo nan gamgamgamanda. Ngem enggana isdin damdamo et nabanannga ay madosa tay adi kaseseyep si Apo Dios nodi getkena nan am-in.

⁴ Olay nan aanghel ay binmasol id kasikasin et dinosan Apo Dios daida ay nangipaey ken daida isnan pagdosaan. Inpaeyna daida isnan adaadaem ay lengaw ay menbolinget. Wadada isdi engganay bannagen Apo Dios nan am-in. No keg todii nan inommat ken daida olay no aanghelda et am-amend nan madosaan nan aped ipogaw ay binmasol.

⁵ Nan inikkan Apo Dios isdin timpon Noah et siya nan esay mangipagtek isnan ikkana ay men-ibanag. Tay inpaodana is

pilmi engganay nalimon nan am-in isongga natey am-in nan ipogaw tay maid polos nemnemenda is maipanggep ken Apo Dios. Kedkedeng si Noah is nangkayat isnan gawis ya nangibagbaga isnan osto isongga insalakan Apo Dios siya ya nan pito pay.

⁶ Ya nan esa pay et nan inommat isnan ipogaw id Sodoma ya id Gomora. Gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda et pinoowan Apo Dios nan ilida ya nan am-in ay ipogaw ay nintetee. Et siya dana nan mangipagtek ay adyan Apo Dios nan ngawi isongga dosaena nan mang-ik-ikkana isnan ngawi.

⁷⁻⁸ Ngem wada nan esay ipogaw id Sodoma ay kangadan is Lot ay nang-ad-adi isnan ol-olay ay inik-ikkana isnan ipogaw isdi. Mensakit ay pilmi nan nemnemna gapo isnan ngawi ay inil-ilana ya dindinngena ken daida. Isongga insalakan Apo Dios siya tapno adi maitapi ken daida ay matey tay osto nan nemnemna.

⁹ Gapo isnan deeyda ay inommat id kasin et mamagtek ay getken Apo Dios ay mangikkan isnan osto tay isalsalakana nan mapalpaligatan ay ipogaw ay mangpati ken siya danapay dosaen nan adi mangpati ken siya. Awnitna dosaen isnan agew ay omnidan nan mangbanagana isnan ipogaw.

¹⁰ Am-amend nan madosaan nan mang-ik-ikkana isnan ol-olay ay kayat nan awakda ya maid lispitoda isnan menlebbeng ay nangatngato mo daida.

Nan deeyda ay agin-iisolo et ipapatida nan kompolmi ay laydenda ya maid polos bainenda. Olay nan manakabalin ay biniliw Apo Dios ay ad-ado nan kabaelanda mo nan ipogaw et adi iyegyat nan agin-iisolo daida. Nodi iiyawenda daida.

¹¹ Dapay nan nangatngato ay aanghel mo daida et adida ik-ikkana nan kaneg nan ik-ikkana nan agin-iisolo tay adida iiyawen nan olay nababa ay iib-ada ay manakabalin ay mangipadakes ken daida ken Apo Dios.

¹² Ngem san deeyda ay agin-iisolo et kanegda nan animalis ay adi mangtek ay mennemnem ay aped mang-ikkan isnan ikkanda. Es-esaa nan kaosalanda ay madapay ya mapatey. Et awnit paliso nan ommat isnan keg da todii ay ipogaw ay mang-am-ammeng ya mangmangwani isnan ngawi isnan adida maawatan

¹³ tay awnitda madosa gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

Nan deeyda ay ipogaw et nan kagagasingda et nan mang-ikkananda isnan ol-olay ay kayatda olay kagaw pay laeng. Maibabain kayo gapo isnan makikikananda ken dakayo dapay kedkedeng nan ngawi is wada isnan nemnemda. Et nan ngawi abes nan kagagasingda.

¹⁴ Adida mapnek isnan kinababailoda ya nan tapin di bomasbasolanda. Adoadoo nan ibagbagada isnan ipogaw ay baken napigsa nan pammatida tapno solotenda daida ay mang-ikkan isnan ngawi gedan. Nalaingda ay mang-ikkan isnan ol-olay ya mang-ala isnan kaykayatda tay siya di nan epdasda impaingsa. Ngem epdasda abes nabananag ay awnit madosa.

¹⁵ Tinaynanda nan tet-ewa ay mait-itdo dadat soloten nan baken tet-ewa. Toltoladenda nan kaneg nan inikkan din si Balaam ay anak Bosor ay nanggamgamgam isnan siping ay olay getkena ay ngawi nan kalagbowana.

¹⁶ Ngem din si Balaam id kasin et naislata siya gapo isnan basol ay inikkana. Inpakalin Apo Dios nan kabayon Balaam ay makitoya ken siya. Ninkali is kalin di ipogaw tapno adi itoloy Balaam ay mang-ikkan isnan ngawi. Et tet-ewa ay egayna intoltoloy.

¹⁷ Ngem nan deeyda ay ipogaw et maid paayda. Kanegda nan natdok ay balaan ya kanegda abes nan liboo ay nalaka ay itayaw di dagem. Ngem epdas naisagana ken daida nan awnitda mentean ay menbolingen.

¹⁸ Adoadoo nan ibagada ay maid polos paayna ya baken tet-ewa. Awnit dadama nan dosada tay doldologenda nan kaloglogi ay mamatilaynan isnan ngawi ay inik-ikkanda. Dadat maawis tay nan idoldologda ken daida et nan ol-olay ay kayat nan awakda ay kataytaynanda tay siya nan nalaka ay patiyan di ipogaw.

¹⁹ Kananda en, "No soloteno nan ititdomi adi kayo mabab-aa ay mang-ikkan isnan adiyo layden ay ikkan." Ngem nan kinatet-ewana et daida nan tet-ewa ay mabab-aa tay baan di dakes ay nemnem daida. Tay nan ipogaw et baan nan kompolmi ay inmapo ken siya.

²⁰ Ngem nan ipogaw ay mangtaynan isnan ngawi ay inik-ikkana gapo isnan nangtekana isnan Apo tako ay si Jesu Kristo ay mangisalakan dat kasin somagong ay mang-ikkan isnan ngawi et am-amend nan kangawina mo isnan egayna nangtekana ken Jesus.

²¹ Gag-awis nan awnitna mabanagan no adina getken nan osto ay maikkan ay layden Apo Dios mo nan nangtekana danat dokogan nan bilin Apo Dios ay naibaga ken siya.

²² No keg todi nan ommat et keg nan esay sapsapit ay mangwani en, "Nan aso et sinmagong ay nangkakan isnan inyogatna. Ya nan beteg et olay no emsem et kasin somagong ay menlabnak."

Tet-ewa Nan Awnit Somagongan Jesus

¹ Gagayyemko, naay di maikadwa ay solatko ken dakayo. Isnan doway solatko et wada nan inbagak ay mangipanemnem ken dakayo kasin isnan epdasyo gintek ay maipanggep isnan osto ay maikkan.

² Kayatko ay adiyo kalkalingkingan din inbagbagan din nadiosan ay mamadton Apo Dios ya nan bilbilin nan Apo tako ay nangisalakan ken datako. Dakami ay aapostolisna nan nangibagbaga is dadi ken dakayo.

³ Masapol ay getkenyo dana. Isnantia maodi ay timpo et omali nan ipogaw ay mangnemnemnem ay pilmi isnan kaykayat nan awakda. Ammenganda nan ipogaw ay mamatilay.

⁴ Kankananda en, "Ayke tet-ewa ay kasin somagong si Jesus ay kaneg nan inkalina? No tet-ewa di, tongona di omaliyana tapnoilaen tako? Nabayag nan nateyan nan alalapto tako ngem egay kayet omali. Siyang na met laeng nan batawa ay kaneg isdin ninlogiyana." Siya di nan kankananda.

⁵⁻⁶ Ngem ibagak ken dakayo en adida layden ay mangnemnemnem isnan mangdosaan Apo Dios isnan mang-ik-ikkana isnan ngawi ay kaneg nan inikkana ay nangdadael isnan batawa id sang-adom. Adida layden tay adyanda ay patiyan nan awnitda madosaan. Tay isnan logina et binoliw Apo Dios nan am-in ay wada id daya. Et isnan apedna kali naboliwda. Inpabalina nan danom is batawa. Ya danom abes nan inosalna ay nangposong ay nangdadael isnan batawa.

⁷ Ngem inbagan Apo Dios abes ay awnit mapoowan nan batawa. Olay nan daya et maitapi abes ay mapoowan. Ngem sokod omdan nan agew ay kakanan Apo Dios en ommatana. Et siya nan makwani en agew ay mabanag nan am-in et am-in ay maid pammatida ken siya et madadaelda.

⁸ Ngem bebsatko ay laylaydek, adiyo kalkalingkingan ay paliso nan esay agew ken Apo Dios isnan sinlibo ay tew-en ya nan sinlibo ay tew-en et paliso isnan esay agew tay kega maid agew wemento tew-en ken siya tay maid logina wemento odidina.

⁹ Isonga adi bayabayagen Apo Dios nan mangtongpalana isnan inkalina ay mangwani en awnit somagong si Jesus isnan batawa ay olay no kankanan nan tapin di ipogaw en dan mabayabayag. Ngem gapo tay adina layden ay madosa nan ipogaw ay omey isnan impilno isonga ananosana ay mangses-eed no waday mangbabawi isnan basbasolda tay laydena ay maisalakanda am-in.

¹⁰ Ngem awnit omdan tet-ewa nan agew ay omali kasin si Kristo ay kaneg nan omaliyan di mangakew tay maid makagtek isnan ommatana. Isnan ommatana et madnge nan lolon nan daya ay maomas ya aped malonag nan am-in ay mentetee isdi dapay mapoowan gedan nan batawa ya am-in ay mentetee.

¹¹ No keg da todi nan awnit ommat ngan ngen nan masapol ay ikkan tako? Masapol ay nadiosan tako ay ipogaw ay mang-ikkan ay kanayon isnan gawis.

¹²⁻¹³ Isnan mangses-eedan tako isnan agew ay deey et masapol ay ikkan tako nan am-in ay mabalin ay maikkan tapno adi mabayag nan omaliyan nan Apo tako. Adi tako omegyat isnan mapoowan nan batawa ya nan daya tay ses-eeden tako nan balo ay daya ya balo ay batawa ay inkalin Apo Dios. Isnan balo ay awnit sapowen Apo Dios et maid polos ngawi is mentee.

¹⁴ Isonga gagayyemko, ipakat tako ay mangsolut ay osto isnan ogalini Jesus tapno maid kadelawan tako isnan omaliyanan isna et datngana ay natalna nan nemnem tako.

¹⁵ Nemnemenyo nan tet-ewa ay gapo ay adi somagong ay dagos si Kristo. Adi somagong ay dagos tay kayatna ay maisalakan nan ipogaw. Inbagan abes nan layden tako ay besat ay si Pablo nan naay isnan solatna ken dakayo gapo isnan silibna ay inted Apo Dios ken siya.

¹⁶ Isnan am-in ay solatna ay mangibaagaana isna et kaneg todi nan inbagbagan. Isnan tapin di ibagbagana et wada nan naligat ay maawatan. Et siya nan al-alaeen nan adi mangtek isnan tet-ewa ay nalaka ay masokat nan nemnema. Alaenda tapno balinsowekenda nan tet-ewa ay kayatna ay kanan. Siya di nan ik-ikkanda abes isnan tapin di inpasolat Apo Dios ngem awnitda madosa ay engenggana gapo isnan ik-ikkanda ay ngawi.

¹⁷ Gagayyemko, gapo tay getkenyo ay wada nan agin-iisolo ay baken gawis nan ogalida isonga makailanyo tapno adiyo patiyen nan it-itdoda. Tay no maawis kayo isnan ik-ikkanda et mamaid ken dakayo nan tet-ewa ay patpatiyenyo.

¹⁸ Isonga baken kaneg todi nan ikkanyo nodi taptaptapiyanyo nan gawis ay ogaliyo ya nan mangtekanyo isnan maipanggep isnan Apo tako ay si Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako. Sapay koma ta madayaw siya ay eng-enggana.

Nan Damo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Juan, ay esay apostolis Jesus, et wada nan downa ay napateg ay ibagana. Ibagbagana isnan ninsolatana ay gawis koma nan ikkanda ta adida maisis-ian ken Apo Dios ya isnan Anakna ay si Jesu Kristo. Ya binagbagaana daida ta adida solsoloten nan baken osto ay maitido tay siya di nan mangisiyan ken daida ken Apo Dios. Nan naay baken tet-ewa ay it-itdoda et apedda ninemnem ay mangmangwani en ngawi nan wada isnan naay batawa. Isonga kinwanida en adi kabalin ay ninbalin si Jesus is tet-ewa ay ipogaw tay adi kabalin kano ay maitapi nan Dios isnan ngawi ay wada isnan batawa. Kakananda en adi masapol ay gawis nan ik-ikkana nan mamati wenne menlinayadda. Ngem baken kadi tet-ewa di. Isonga nan songbat Juan et ibagbagana ay tet-ewa ay ninbalin is ipogaw si Jesu Kristo id kasikasin. Ipag-pagtekna gedan ay am-in ay mamati ken Jesu Kristo ya manglayad ken Apo Dios et masapol ay gawis nan ik-ikkanda ya menlinlinayadda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-4

Nan gawis ya nan baken gawis ay kaiyaligan nan menpat-a ya nan menbolinget 1:5-2:29

Nan nateknan nan ik-ikkana nan an-ak Apo Dios isnan an-ak Satanas 3:1-24

Nan tet-ewa ya baken tet-ewa 4:1-6

Masapol ay menlinayad nan mamati 4:7-21

Nan kaneg nan pammati ay mangabak ken Satanas 5:1-21

Nan Makwani En Kali Ay Mang-itied Isnani Biyag Ay Maid Patenggana

¹ Isnani solat ay naay, ibagak ken dakayo nan makwani en Kali. Siya si Jesu Kristo ay nagapowan nan biyag ay maid patenggana. Sapay mawada nan am-in ay naboliw et sigod ay wada siya. Ibagak nan maipanggep ken siya tay inil-ilami ay gawis. Dindinngemi nan kalina ya gineng-anmi siya.

² Inil-ilami siya tay ninbalin siya is ipogaw ay nintetee isnan batawa. Siya di nan gapo ay panpaneknekanmi siya. Ibagbagami ay siya nan nawada ken Apo Dios ay Ama tako enggana id sang-asang-adom. Maid login nan biyagna, aped nawada tay siya nan Dios. Ngem ninbalin is ipogaw et inil-ilami.

³ Ibagbagak ken dakayo nan inil-ilami ya nan dindinngemi ken Jesus tapno maitapi kayo ken dakami isnan makiib-aanmi ken

Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Anakna.

⁴ Mensolatak ken dakayo abes ta maanay ay gawis nan gasing tako ta maid kolangna.

Masapol Ay Soloten Nan Ipogaw Apo Dios Nan Gawis Ay Ogali

⁵ Siya na nan dindinngemi ay maipanggep ken Apo Dios ay insolsolon Jesus ay ibagbagami ken dakayo. Si Apo Dios et kanegna nan menpalalat-a ay silaw ay maid polos menbolinget is naitapi. Kanak di tay maid polos olay teeteen is ngawi ken siya.

⁶ Isonga no waday mangwani en kinibkib-ana si Apo Dios dapay no ngawi nan ik-ikkana et menkamkampot tay adina ik-ikkana nan kaneg nan kankanagan.

⁷ Ngem no kanayon ay ik-ikkana tako nan gawis ay kaneg nan ogalin Apo Dios et gawigawis nan kagayyem tako isnan iib-a tako ay mamati. Dapay gomawgawgawis tako tay maow-owasan nan basbasol tako gapo isnan nin-ayosan nan basan Jesus ay Anak Apo Dios isnan nateyana ay pala ken datako.

⁸ No waday mangwani en maid basolna et maid polos getkena isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Al-allilawena nan awakna tay baken tet-ewa nan nemnema.

⁹ Ngem no ibaga tako ken Apo Dios en wada nan basbasol tako ya ibabawi tako et ikkana nan ostoosto ay mangpakawan isnan basbasol tako. Danapay pagawisen nan ogali tako tay matalek siya ay mangtongpal isnan inkalina ay ikkana gapo isnan nateyan Kristo ay nangsobot ken datako gapo isnan basbasol tako.

¹⁰ No waday mangwani en maid basolna dapay kanan Apo Dios en managbasol nan am-in et kanegna kanan en menkamkampot si Apo Dios. No keg todi nan kalkaliyen nan ipogaw et baken nan kalin Apo Dios is solsolotena.

2

Si Jesu Kristo Nan Makikali Ken Apo Dios Ta Pakawanena Nan Basbasol Tako

¹ Dakayo ay maibilang ay kanegko anak, mensolatak ken dakayo tay kayatko ay adi kayo bomasbasol. Ngem no waday bomasol wada si Jesu Kristo ay maid polos basolna ay makikali ken Apo Dios ta pakawanena nan nakabasol.

² Tay si Kristo nan gapo ay mabalin ay pakawanen Apo Dios nan basbasol tako tay natey siya gapo isnan basbasol tako. Baken tako kedeng is nateyana nodi isnan basbasol am-in di ipogaw.

Masapol Ay Laylayden Nan Mamati Nan Ib-ana Ay Ipogaw

³ Nan kailasinana no tet-ewa ay getken tako si Apo Dios et nan mangsolsolotan tako isnan am-in ay bilina.

⁴ Ngem nan mangwani en getkena si Apo Dios danapay adi solsoloten nan bilina et kampotan. Adina polos soloten nan tet-ewa ay panodtodon Apo Dios.

⁵⁻⁶ Ngem nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan bilin Apo Dios et daida nan manglay-layad ay ostoosto ken siya. No kanan nan ipogaw en wada siya ay kanayon ken Jesu Kristo et masapol ay solsolotenda nan ogalina ya nan inik-ikkana. No keg tona ikan tako et siya nan kagtekana ay maitatapi tako tet-ewa ken Apo Dios.

⁷ Dakayo ay laylaydek, baken balo ay bilin nan ipagtekko ken dakayo tay dinngyeo nan bilin ay mangmangwani en menlinayad tako enggana isdin ninlogiyan din namatiyanyo ken Kristo.

⁸ Ngem kanega binmalo nan bilin ay naay. Kanak di tay id wani et getken tako nan ikan tako ay mangtongpal tay il-ilaen tako ken Jesus. Isonga id wani et tongtongpalen tako gedan. Et gapo isnan nangteknan tako isna et kaneg makak-aan nan menbolinget isnan nemnem tako tay wada nan mangtatanggew ken datako ay mangipagpagtek isnan gawis.

⁹ No waday mangwani en nalawagan nan nemnemna tay si Kristo nan solsolotena danapay kaliligelget nan ib-ana ay mamati et baken tet-ewa nan kankanagan. Menbolinget kayet nan nemnemna.

¹⁰ Ngem nan manglaylayad isnan ib-ana et siya nan tet-ewa ay maitatapi ken Kristo. Kaneg mentetee isnan menpat-a. Et no wawawawada nan ipogaw isnan pat-a et baken nalaka ay bomasol.

¹¹ Ngem nan mangliligelget isnan ib-ana et kaneg mentetetee isnan menbolinget. Adina getken nan gawis. Kanegna nan ipogaw ay adi mangtek isnan dad-aanena tay kaneg kokowapen nan menbolinget siya.

¹² An-akko, nan gapo ay mensolatak ken dakayo et tay napakawan nan basbasolyo gapo isnan nateyan Kristo ay pala ken datako.

¹³ Mensolatak ken dakayo ay naam-ama tay getkenyo si Jesu Kristo ay sigod ay wada sapay mawada nan am-in ay naboliw. Nan gapo ay mensolatak ken dakayo ay egay kaam-ama tay inabakyo nan kagap-gapowan nan am-in ay ngawi ay si Satanas. Mensolatak ken dakayo am-in ay mamati ken Kristo tay getkenyo si Apo Dios ay Ama tako.

¹⁴ Mensolatak ken dakayo ay naam-ama tay getkenyo si Jesu Kristo ay maid logina. Sigod ay wada sapay mawada nan am-in ay naboliw. Mensolatak ken dakayo

ay egay kaam-ama tay napisga nan pammatiyo gapo isnan mangitoltoloyano ay mangnemnemnem isnan kalin Apo Dios. Siya di nan gapo ay inabakyo si Satanas.

Baken Koma Nan Ngawi Ay Wada Isnan Batawa Is Nemnemnem Nan Mamati

¹⁵ Wada nan esa ay ibagak ken dakayo. Baken koma nan wada isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios is laylaydenyo. Tay no kaneg todi nan ikan nan ipogaw et maid layadna ken Ama tako id daya.

¹⁶ Tay nan ngawi ay wada isnan batawa ay kaneg nan mangkaykaytan di ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya nan mangbigbigawanda isnan adoado ay il-ilaenda ya nan oman-anapanda is mait-ekanda et baken si Apo Dios is kagapgapowana nodi magapgapo isnan batawa.

¹⁷ Dapay nan batawa ya am-in ay ngawi ay laylayden nan kaipoipogaw et awnitda mamaid. Ngem nan mang-ik-ikkan isnan kayat Apo Dios et matagotagoda ken Apo Dios ay eng-enggana.

Masapol Ay Adi Patiyan Nan Mamati Nan Mang-ap-apos Ken Kristo

¹⁸ Dakayo ay maibilang ay kanegko anak, nganngani ay omdan nan timpo ay omaliyan Kristo kasin. Dindinngyeo id kasin en awnit wada nan esay omali ay mang-apos ken siya. Isonga getken tako ay nganngani ay omali tay id wani et inmadoado nan ipogaw ay mang-ap-apos ken siya.

¹⁹ Nan deeyda ay mang-ap-apos ken Kristo et naitaptapida ken datako id kasin ngem baken tet-ewa ay paliso nan pammatida isnan pammatiyo tako. Tay no tet-ewa ay mamatiya ken Kristo et egayda koma kinmaan. Ngem nan kinmaananda et siya nan kailisanina ay baken tet-ewa nan pammatida.

²⁰ Ngem bakenyo kaneg daida. Am-in kayo et getkenyo nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo tay intedna nan Espiritu Santo ken dakayo.

²¹ Isonga baken nan adiyo mangteknan isnan tet-ewa is gapo ay mensolatak ken dakayo. Nodi mensolatak tay getkenyo no tet-ewa nan mait-itdo weno baken. Ya getkenyo abes ay maid kampot is nagapo isnan tet-ewa ay mait-itdo.

²² Sino ngalod nan menkamkampot? Nan mangwani en baken si Jesus is pinilin Apo Dios ay awnit mentolay ay makwani en Kristo et siya nan menkamkampot. Siya nan mang-ap-apos ken Kristo. Adyana ay mamati ken Kristo ay Anak Apo Dios ya adyana gedan si Apo Dios ay Amana.

²³ Tay nan mang-ad-adi ken Kristo et adyana gedan si Apo Dios ay Amana. Ngem

nan mangdawat ken Kristo ya mangpagtek isnan pammatica et wada abes si Apo Dios ken siya.

²⁴ Ipasnekyo isnan nemnemyo nan am-in ay dindinngayo ay maipanggep ken Kristo enggana isdin ninlogiyen nan pammatiyo. No siya di nan ikkanyo et adi mamam-aid ken dakayo si Apo Dios yas Jesus ay Anakna.

²⁵ Et maagtak tako is biyag ay maid patenggana tay siya nan esay inkalin Kristo ken datako.

²⁶ Inbagak ken dakayo nan isololon nan ipogaw ay mangkayat ay mang-allilaw ken dakayo ay mangmangwani en baken si Jesus is Kristo

²⁷ Ngem adi masapol ay itdowak dakayo tay epdasyo gintek nan osto tay inted Kristo nan Ispirito Santo ken dakayo et siya nan mangisolsolo ken dakayo isnan osto. Isololonan am-in ay masapol ay getkenyo. Et tet-ewa am-in nan kankakanana. Isonga adi kayo maisis-iyen ken Kristo tay siya di nan esay insolon nan Ispirito Santo.

²⁸ Itoltoloyyo ay maitatapi ken Jesu Kristo tapno maid kabainanyo nodi men-gasing kayo ay mang-ila ken siya isnan kasina omaliyan.

²⁹ Getken tako ay maid ik-ikkan Kristo is ngawi. Isonga getken tako abes ay tet-ewa ay anak Apo Dios nan ipogaw ay mangtoltolad isnan ogalina.

3

Menbalinen Apo Dios Nan Mamati Is An-akna

¹ Nemnemen tako nan pilmi ay layad Apo Dios ken datako. Nan kagteknan layadna et nan nangpabalinana ken datako is an-akna. Owen, an-ak Apo Dios datako ay mamati ken Kristo. Ngem nan adi mamati et adida maawatan nan ogali tako tay adida getken nan Ama tako ay si Apo Dios.

² Dakayo ay laylaydek, id wani an-ak Apo Dios datako ngem adi tako getken nan am-in ay awnit tako menbalinan. Ngem getken tako ay isnan omaliyan kasi Kristo et wada nan maipalisowan tako ken siya tay ilaan tako ay gawis nan kanegna.

³ Isonga am-in ay ipogaw ay mangnamana is dana et adida polos layden ay mang-ikkan isnan ngawi tay maid polos ngawi is ik-ikkan Kristo.

Nan Tet-ewa Ay An-ak Apo Dios

⁴ Am-in ay maikkan ya nemnem ay baken osto isnan linteg Apo Dios et siya dadi nan basol. Isonga am-in ay bomasbasol et siya dadi nan ipogaw ay adi mangsolot isnan bilin Apo Dios.

⁵ Ngem getken tako ay inmali si Kristo isnan batawa ay matey ta mapakawan nan basol di ipogaw ngem siya et maid polos olay esa is basolna.

⁶ Isonga nan mangitoltoloy ay maitatapi ken siya et adi mabalin ay itoltoloyna ay bomasbasol. Ngem no itoltoloy nan ipogaw ay bomasbasol et adina getken si Kristo.

⁷ Dakayo ay kanegko an-ak, adi kayo madoldologan ay mangpati isnan baken tet-ewa tay siya na nan tet-ewa. Nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan gawis ay layden Apo Dios et daida nan gawigawis ay ipogaw. Kanegda si Kristo ay gawigawis nan ogalina.

⁸ Ngem nan ipogaw ay mangitoltoloy ay bomasbasol et ipogaw Satanas. Tay basol nan sigod ay ogalin Satanas enggana isdin gapgapona. Ngem inmali nan Anak Apo Dios isnan batawa tapno kaanena nan kabaelan Satanas ay mangpabasbasol isnan ipogaw.

⁹ Isonga adi mabalin ay itoltoloy nan ipogaw ay bomasbasol no tet-ewa ay anak Apo Dios daida tay awatenda nan ogalin Apo Dios. Gapo isnan nangiyaranakan Apo Dios ken daida et adi mabalin ay itoltoloya ay bomasbasol.

¹⁰ Getken tako no si Apo Dios wenno si Satanas nan kaanak isnan ipogaw tay maila isnan ik-ikkana. Baken anak Apo Dios nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi ya adi manglayad isnan iib-ana ay ipogaw.

Nan Napatepateg Ay Bilin Kristo

¹¹ Getkenyo ay masapol ay menlinayad tako tay dindinngayo na isdin ninlogiyanyo ay mamati.

¹² Baken nan ngawi ay ogalin Cain koma is soloten tako. Tay sinolotna si Satanas et pinateyna nan innodina gapo tay kaliligetna nan gawis ay ogalina.

¹³ Isonga adi tako masmasdaaw no kaliliget nan adi mamati ken Apo Dios datako tay kaneg nan ogalin Cain nan ogalida.

¹⁴ Getken tako ay adi tako madosdosa isnan impilno tay wada nan balo ay biyag ay inyalin Apo Dios ken datako. Getken tako di tay nan layad tako isnan iib-a tako nan mangipagpagtek. Ngem nan maid layadna isnan iib-ana et olay matatago siya ngem kanega natey tay nan biyag Apo Dios ay maid patenggana et maid ken siya.

¹⁵ Tay isnan nemnem Apo Dios, no kaliliget nan ipogaw nan iib-ana et kanegna nan ipogaw ay pomapatey. Et getken tako ay maiwed nan biyag Apo Dios ay maid patenggana isnan pomapatey.

¹⁶ Si Jesus et natey ta matagotago tako ay eng-enggana. Siya di nan kailaan nan

kinatet-ewan nan layadna. Isonga siya di nan gawigawis ay soloten tako ta olay no matey tako isnan mangbadangan tako isnan ib-a tako et ikkan tako no masapol.

¹⁷ Ngem nan ipogaw ay wada am-in nan masapolna danat ilaan nan esay ib-ana ay kolang nan masapolna danat adi agtan, aykena layayden si Apo Dios?

¹⁸ Dakayo ay kanegko an-ak, ipaila tako nan layad tako isnan ib-a tako isnan mangikkanan tako isnan gawis ken daida. Siya di nan kailasinan nan tet-ewa ay layad. Adi omanay no kedeng nan mangmangwaniyam en layaydem nan ib-am nodi masapol ay ipailam isnan ik-ikkam.

¹⁹ Isonga no menlinayad tako et getken tako ay tet-ewa nan mangsolsolotan tako ken Apo Dios. Et siya di nan mangipapapigsa isnan nemnem tako ta maid mabainan tako ken siya.

²⁰ No mamingsan et nemnemnemen tako ay mangwani en waay adi layden Apo Dios datako tay ngawi tako. Ngem adi tako mendowadowa koma isnan nangiyananakan Apo Dios ken datako. Tay nangatngato nan nemnemna mo nan nemnem tako. Getkena nan am-iam-in isonga getkena ay wada nan basol tako ngem layaydena kayet datako.

²¹ Isonga gagayyemko, no adi mendowadowa nan nemnem tako isnan kaanak Apo Dios ken datako et maid egyat tako ken siya.

²² Et olay no ngan nan dawaten tako ken siya, itedna tay patpatiyen tako nan bilina ya kaykayat tako ay ikkan nan mangipagasing ken siya.

²³ Et siya na nan esay napatepateg ay bilina ken datako. Kanana en mamati tako isnan Anakna ay si Jesu Kristo ya menlinayad tako ay kaneg nan inbilin Jesus ken datako abes.

²⁴ Am-in ay mangsolsolot isnan bilin Apo Dios et mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya. Getken tako ay mentetee si Apo Dios ken datako tay inyalina nan Ispirito Santona ken datako.

4

Masapol Ay Mapaneknekan Nan Maitdo Gapo Tay Adoadu Nan Agin-iisolo

¹ Gagayyemko, adi kayo aped mamatpati isnan am-in ay mait-itdo tay adoadu nan ipogaw ay agin-iisolo id wani. Isonga masapol ay paneknekanyo ay gawis no sino nan nagapowan nan isolsolon nan ipogaw no nagapow isnan Ispirito Santo wenco isnan teken.

² Ibagak ken dakayo nan mangtekanyo no nan Ispirito Santo wenco baken nan mang-it-itdo ken daida isnan it-itdoda. No

kananda en tet-ewa ay si Jesus nan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay ay makwani en Kristo ya tet-ewa ay ninbalin siya is ipogaw et siya di nan solsolo ay nagapo isnan Ispirito Santo.

³ Ngem no kananda en baken tet-ewa di, baken ken Apo Dios is nagapowan nan it-itdoda. Nodi nagapo isnan ispirito ay mang-ap-apos ken Kristo. Dindinngoyo nan omaliyana isnan batawa. Ilaenyo, inmali et, tay siya nan mang-it-itdo isnan agin-iisolo.

⁴ Dakayo ay kanegko an-ak, an-ak Apo Dios dakayo isonga inabakyu nan agin-iisolo tay napigpigsa nan Ispirito Santo ay wada ken dakayo mo nan teken ay ispirito ay mang-ap-apos ken Kristo ay wada ken daida ay baken an-ak Apo Dios.

⁵ Nan agin-iisolo et men-iiso nan nemenda isnan iib-ada ay adi mamati ken Apo Dios. Isonga ibagbagada nan kaneg nan kankanan nan adi mamati. Siya di nan gapo ay layayden nan adi mamati ken Apo Dios ay mangdengdenge ken daida.

⁶ Adida layden ay mangdengdenge isnan kankanan tako ay an-ak Apo Dios tay baken ipogaw Apo Dios daida. Ngem nan ipogaw ay mangtek ken Apo Dios et siya dadi nan manglayayden ay mangdengdenge isnan it-itdo tako. Siya nan esay kailasinana no tet-ewa ay nagapo isnan Ispirito Santo wenco isnan teken ay ispirito nan nagapowan nan it-itdon di ipogaw. Tay no nagapo isnan Ispirito Santo et adyan nan ipogaw ay adi mamati ay mangdengdenge.

Masapol Ay Menlinayad Nan Mangsolsolot Ken Kristo

⁷ Dakayo ay layaydek, menlinayad tako tay si Apo Dios nan nagapowan nan layad. Tay nan ipogaw ay manglayayden ay isnan ibana et siya nan anak Apo Dios ya getkena tet-ewa si Apo Dios.

⁸ Ngem nan maid layadna isnan iib-ana et adina getken si Apo Dios tay si Apo Dios et layad nan sigod ay ogalina.

⁹ Impailana nan layadna ken datako issan ngibaaana ken Jesu Kristo ay es-esang ay Anakna isnan batawa tapno matey ay pala ken datako tapno matagotago tako ay engganga ken siya.

¹⁰ Isonga siya na nan kagtekan nan tet-ewa ay layadna. Tay olay maid layad tako ken Apo Dios issan egay tako namatiyan ngem layaydena kayet datako. Isonga inbaana nan Anakna ta matey tasiyay mapakawan nan basbasol tako.

¹¹ Gagayyemko, no keg todi nan kapigsan nan layad Apo Dios ken datako et masapol ay menlinayad tako abes.

¹² Tet-ewa ay maid ipogaw is makaila ken Apo Dios. Ngem olay no adi kaila

no menlinayad tako et mentetee siya ken datako et gomawgawgawis nan layad tako engganay maid kolangna.

¹³ Getken tako nan mentetean tako ken Apo Dios ya nan menteteana ken datako tay inpateena nan Ispirito Santona ken datako.

¹⁴ Dakami et inil-ilami si Jesus. Siya di nan gapo ay ibagbagami en inbaan Apo Dios nan Anakna tapno isalakana am-in ay ipogaw isnan batawa tapno adida madosa isnan impilno no mamatida ken siya.

¹⁵ Isonga no mamati ya ipagtek nan ipogaw ay si Jesus nan Anak Apo Dios et mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya.

¹⁶ Getken tako ya taltalken tako nan layad Apo Dios ken datako. Managlayad si Apo Dios tay siya di nan sigod ay ogalina. Isonga nan ipogaw ay managlayad et itoltoloyna ay mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya.

¹⁷ Isonga mataptaptapiyan nan layad tako ken siya engganay ostoosto tapno maid egyat tako ken siya isnan agew ay mangbanagana ken datako ay ipogaw tay wada nan mayisowan tako ken siya isnan managlayadan tako.

¹⁸ Tay no ostoosto nan layad tako ken Apo Dios et adi mabalin ay omegyat tako ken siya. Tay nan layad ay maid kolangna et adi mabalin ay matapiyan is egyat. Isonga no omegyat nan ipogaw ken Apo Dios et siya nan kailasinana ay kolang nan layadna tay omegyat gapo isnan mangnemnemmenma isnan dosa.

¹⁹ Nan gapo ay mabalin ay managlayad tako et tay inmona nan layad Apo Dios ken datako.

²⁰ Ngem no kanan nan ipogaw en laydena si Apo Dios dapay no kalligetna nan ib-ana ay ipogaw et menkamkampot siya. Tay no maid layadna isnan iib-ana ay il-ilaena et am-amend si Apo Dios is adina layden tay adina iilan.

²¹ Dapay nan esay bilin Apo Dios ken datako et kanana en no laylaydem si Apo Dios et masapol ay laylaydem abes nan iib-am ay ipogaw.

5

Nan Kailasinan Nan Tet-ewa Ay Layad

¹ Nan ipogaw ay mamati ay si Jesus nan inbaan Apo Dios ay makwani en Kristo et daida nan an-ak Apo Dios. Ya am-in ay manglayayad isnan Ama, laylayden abes nan an-akna.

² Isonga no laylayden tako si Apo Dios ya tongtongpalen tako nan bilbilina, getken tako ay laylayden tako abes nan iib-a tako ay an-akna.

³ No tongtongpalen tako nan bilbilin Apo Dios et siya nan kailaan nan kinatet-ewan nan layad tako ken siya. Ya nan bilbilina et baken naligat ay matongpal.

⁴ Tay no anak Apo Dios sik-a, makaabakka isnan am-in ay wada isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios. Aytay dakan makaabak? Tay gapo isnan pammatim ken Jesu Kristo.

⁵ Tet-ewa di tay kedeng nan mangpati ay si Jesus nan Anak Apo Dios is makaabak is-nan am-in ay wada isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios.

Nan Mangpaneknek Ay Anak Apo Dios Si Jesus

⁶⁻⁸ Isnan inmaliyan Jesu Kristo isnan batawa et wada nan tolo ay nangipagtek ay tet-ewa ay Anak Apo Dios siya. Naila isnan ninpbonyagana ken Juan. Baken kedeng nan ninpbonyagana is nailaana ay Anak Apo Dios siya nodi naila abes isnan nateyana. Ya nan maikatlo ay nangipagtek et nan Ispirito Santo et tet-ewa am-in nan kankananana. Paliso nan inpagtekda ay tolo ay maipanggep ken siya.

⁹ Kankanan Apo Dios en Anakna si Jesus. No patiyan tako nan kankanan di ipogaw isnan mangibagaanda isnan getkenda et am-amend nan kinwanin Apo Dios is patiyan tako koma tay napatpateg nan kankananana mo nan kankananan nan ipogaw.

¹⁰ Isonga nan ipogaw ay mamati ay si Jesus nan Anak Apo Dios et likolnaena nan katet-ewan nan patpatiyena. Ngem no adi patiyan nan ipogaw nan kinwanin Apo Dios ay maipanggep isnan Anakna et kanegna kankananan en menkamkampot si Apo Dios.

¹¹ Tay kinwanin Apo Dios en intedna nan biyag ay maid patenggana ken datako ay mamati et si Jesus ay Anakna nan na-gapowana.

¹² Isonga nan ipogaw ay mentetean Jesus gapo isnan pammatina et matagotago siya ken Apo Dios ay eng-enggana. Ngem no adi mamati ken Jesus et adi makaganab isnan biyag ay naay.

¹³ Insolatko dana ken dakayo ay mamati isnan Anak Apo Dios ta ostoosto nan mangtekanyo ay ginanabyo nan biyag ay maid patenggana.

¹⁴ Ya adi tako mabain ay mendawat ken siya tay getken tako ay dengngena no nan ostoosto ay gawis ken siya nan dawaten tako.

¹⁵ Et no dengngena nan dawdawaten tako et getken tako ay awnitna ited.

Nan Tap-in Nan Gawis Ay Masolot

¹⁶ Naay pay nan esay ibagak. No ilaem nan esay ib-am ay bomasbasol dakat ilowalowan ta ited Apo Dios nan tet-ewa ay

biyag ken siya. Ilowalowam siya malaksig no ikkana nan esay basol ay mangyeey ken siya isnan dosa ay maid patenggana. Tay no siya di nan ikkana et adi kabaelan nan lowalom ay mangbadang ken siya.

¹⁷ Am-in ay maikkan ay baken gawis et basol dadi. Ngem baken nan am-in ay basol is mangyeey isnan ipogaw isnan dosa ay maid patenggana.

¹⁸ Getken tako ay nan ninbalin is an-ak Apo Dios et adida itoltoloy ay bomasbasol tay si Jesus ay Anak Apo Dios ay ninbalin is ipogaw et siya nan mang-ay-ayowan ken daida. Adi makaala si Satanas ay mangamis ken daida.

¹⁹ Ngem am-in ay ipogaw ay adi mamati ken Kristo et napigsa nan kabaelan Satanas ken daida. Ngem gawis tay gegetken tako ay ipogaw Apo Dios datako.

²⁰ Getken tako gedan ay ninbalin is ipogaw nan Anak Apo Dios et intedna ken datako nan osto ay nemnem tapno getken tako nan tet-ewa ay Dios. Maitatapi tako ken siya ya ken Jesu Kristo ay Anakna. Et si Apo Dios nan tet-ewa ay Dios ay kagapowan nan biyag ay maid patenggana.

²¹ Isonga dakayo ay kanegko an-ak, adi kayo matatpati isnan kompolmi ay baken tet-ewa ay Dios.

Nan Maikadwa ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Juan et insolatna isnan kanana en laylaydena ay in-ina ya nan an-akna. Waay nan kayatna ay kanan et nan esay madagdagopan di mamati. Nan kapatgan ay ibagbagana isnan solatna et menlinlinayada koma ya adida koma solsoloten nan kankananan nan agin-iisolo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-3

Nan kinapateg nan layad 4-6

Pamagbaga maipanggep isnan baken osto ay mait-itdo 7-11

Kombos nan solat 12-13

¹ Sak-en si Juan ay esay am-ama ay mangipangpango isnan ipogaw ay mang-solsolot ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a ay in-ina ay pinilin Apo Dios ya isnan an-akmo gedan.

Tet-ewa nan layadko ken dakayo. Et bakenak kedkedeng is manglaylayad ken dakayo nodi am-in ay ipogaw ay mangtek isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo.

² Menlinlinayad tako tay getken tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ay adi makak-aan isnan nemnem tako ay enggana.

³ Gapo tay impasnek tako isnan nemnem tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ya laylayden tako nan iib-a tako et it-ited Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Anakna ken datako nan gawigawis ay badangda. Maseg-angda ken datako dadapay paspas-ingpaen nan nemnem tako.

⁴ Men-galalasingak tay getkek nan mang-solsolatan nan tapin di an-akmo isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesus ay kaneg nan inbilin Apo Dios ay Ama tako.

⁵ Ngem wada kayet nan laydek ay kanan ken dakayo en masapol ay menlinayad tako. Baken balo ay bilin na nodi nabayag tay gintek tako isdin ninlogiyen nan namatian tako.

⁶ Siya na nan ikkan tako ta maila nan manglaydan tako isnan iib-a tako. Masapol ay tongtongpalek tako nan bilin Apo Dios. Dinngeyo id kasin nan esay bilina ay mangmangwani en menlinayad tako.

⁷ Masapol ay soloten tako ay gawis nan bilin Apo Dios tay id wani naiwalas nan adoadu ay ipogaw ay mensogsogsog ay men-it-itdo. Menkamkampotda tay kankananda en egay ninbalin si Jesu Kristo

is tet-ewa ay ipogaw isnan inmaliyana isnan batawa. Ngem daida nan mangsolsolot isnan apon nan mang-ap-apos ken Kristo.

⁸ Makailanyo ta adi makak-aan ken dakayo nan ginanabyo ay nagapo isnan oblami ay nangibagbaga ken dakayo isnan gawis ay damag. Gawis no awntyio ganaben nan am-in ay kayat Apo Dios ay ited ken dakayo.

⁹ Nan ipogaw ay mang-it-itdo is teken ay adi maiyiso isnan insolsolon Jesu Kristo et adina getken si Apo Dios. Baken siya is diosna. Ngem no solsoloten nan ipogaw nan insolsolon Kristo et mentetee siya ken Apo Dios ay Ama ya isnan Anakna abes.

¹⁰ Isonga no waday omey ken dakayo is teken nan insolsolona et adiyo ipaspasgep isnan baeyyo. Olay adiyo komkomostaen.

¹¹ Tay no ikkanyo di, kanegyo badangan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.

¹² Adoadu pay nan kayatko ay kanan ken dakayo isnan solat ay naay ngem mas gagawis samet no matotya tako. Kayatko ay pasyalen dakayo ta matotya tako ay gawis ta maanay nan gasing tako tay men-inila tako dadlo.

¹³ Inpaw-it nan an-ak nan besatmo ay babai ay pinilin Apo Dios gedan nan gawis ay pakomostada ken dakayo isnan solat ay naay. Kedengna is mabalinko ay ibaga.

Nan Maikatlo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikatlo ay solat Juan et insolatna isnan esay mangipangpango isnan mamati ay si Gayo. Daydayawena si Gayo gapo isnan gawis ay nangbadbadangana isnan mamati ya am-amet isnan nangbadbadangana isnan men-itido isnan kalin Apo Dios. Ibagbagana gedan ken siya ay masapol ay makailanda ta adida solsoloten nan ngawi ay ogalin nan am-ama ay kangadan is Diotrefes.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-4

Maidaydayaw si Gayo 5-8

Nan ngawi ay inik-ikkan Diotrefes 9-10

Nan gawis ay inik-ikkan Demetrio 11-12

Kombos nan solat 13-15

¹ Sak-en si Juan ay nagapowan nan solat ay naay. Sak-en nan esay am-ama ay mangipangpango isnan mamati ken Kristo. Mensolatak ken sik-a Gayo ay tet-ewa ay laylaydek.

² Gayyemko, getkek ay dadama nan pammattim. Isonga ilol-owalowak sik-a ta gawis nan biyagmo ya pomipigsa nan awakmo ay kaneg nan kapigsan nan pammattim.

³ Dadama nan gasingko isnan nangdengngak isnan gawigawis ay ik-ikkam. Inbagan nan iib-am ay mamati ay inmali isna nan gawis ay mangsolsolotam isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.

⁴ Maid teken is kagagawisan ay gasingko nodi nan mangdengngak ay solsoloten nan an-akko nan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo.

⁵ Ibagak ken sik-a ay gayyemko en gawigawis nan mangbadbadangam isnan iib-am ay mamati tay olay no adim getgetken daida et badbadangam daida kayet.

⁶ Inbagada isnan mamati isna nan pilmi ay layadmo ay inpailam ken daida. Gawigawis no itoltoloyo ay mang-ik-ikkan is dasa. Itedmo nan masapolda isnan enda men-itdowan. Badangam daida ay paliso isnan kayat Apo Dios ay ikkam.

⁷ Tay om-omeyda ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo et adida omala is masapolda isnan ipogaw ay adi mamati.

⁸ Isonga masapol ay datako ay mamati nan mangbadang ken daida tapno maitapi tako isnan gawis ay ikkanda ay pala ken Kristo.

⁹ Wada nan insolatko ken dakayo ay mamati issa ngem egay patiyen Diotrefes

tay adi mamati isnan kalebbengak ay men-pangpango. Nodi laydena no siya nan mangipangpango issa.

¹⁰ No omeyak issa et awnitak ibaga ken dakayo ay mamati nan am-in ay ngawi ay ik-ikkana. Ap-aposen sak-en ay mang-mangwani en ngawiyak. Baken kedeng dana is ngawi ay ik-ikkana nodi adina sangailien nan iib-a tako ay mamati ay omey isnan iliyo. Ya iyadina abes nan kailiyanyo ay mangsangaili ken daida. Danapay ipabala daida isnan simbaanyo no ikkanda na.

¹¹ Gayo ay gayyemko, adim solsoloten nan ngawi ay keg todii. Nodi solotem nan gawis tay nan mang-ik-ikkan isnan gawis et siya nan anak Apo Dios. Ngem nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et maid polos getkena isnan maipanggep ken Apo Dios.

¹² Si Demetrio pay et adoado nan mang-mangwani en gawigawis siya. Sak-en abes, ibagbagak nan kagawis nan ogalina et getkem ay maid kampot isnan kankanak. Nan esay mangpanpaneknek isnan kagawisna et nan ik-ikkana tay mamagtek issa nan gawis ay ogalina.

¹³ Adoado pay nan kayatko ay ibaga ngem gag-awis no baken isnan solat.

¹⁴ Sapay koma ta adi mabayag nan awnitak mang-ilaan ken sik-a ta esata mentoya ay gawis.

¹⁵ Sapay koma ta mentoltoloy nan nasingpa ay biyagmo. Am-in ay gagayyemmo ay omili isna et intapida nan pakomostada. Komosta abes isnan am-am-in ay gagayyem tako issa.

Nan Solat Judas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Judas ay esay besat Santiago et insolatna tasiyay bagbagana nan mamati ta makail-ilanda nan baken osto ay mait-itdo ay init-itdon nan agiaginmamati. Nan aptiaptik ay solat ay naay et palpalison nan ibagbagan nan maikadwa ay solat Pedro. Ibagbaganaya masapol ay itoltoloy tako ay mangpatpati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios. Tay siya nan ostoosto ay layden Apo Dios ay soloten di ipogaw.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-2

Nan ogali ya nan mait-itdo ya nan awnit dosan nan agin-iisolo 8-16

Pamagbaga tapno itoltoloy nan mamati ay mangsolot isnan osto 17-23

Lowalona ay menbindisyon 24-25

Nan Login Nan Solat

¹ Sak-en si Judas ay esay baan Jesu Kristo ya besat Santiago ay mensolat ken dakayo ay inayagan Apo Dios tapno mamati kayo ken Kristo. Laylayden nan Ama tako ay si Apo Dios dakayo ya bantayanaya dakayo tapno maitoloy ay gawis nan pammatiyo engganay kasin omali si Jesu Kristo.

² Sapay koma ta maam-am-amed nan mangliknaanyo isnan seg-ang, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo

³ Gagayyemko, nan pilmi ay kayatko ay ibaga koma ken dakayo isnan solat ay naay et nan maipanggep isnan maisalakanan tako am-in ay mamati ken Kristo. Ngem gapo tay wada nan agin-iisolo id wani et baken di is itoloyko ay ibaga ken dakayo. Nodi ibagak en masapol ay salaknibanya nan tet-ewa ay solsolo ay maipanggep ken Kristo ay intalek Apo Dios isnan mamati tay adi kabalain ay masokatan.

⁴ Kanak na tay wada nan ipogaw ay maid polos nemnemda ken Apo Dios ay maitaptapi ken datako. Egayda inpaila nan tet-ewa ay wada isnan nemnemda isnan naitapiyanda ken datako. Ngem sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep isnan mangpakkawan Apo Dios isnan basbasol di ipogaw tay kananda en mabalin ay ikkan nan mamati nan kompolmi ay ololay ay kayatda tay epdas napakawan nan basbasolda. Dinokoganda nan es-esa ay Apo tako ay si Jesu Kristo. Ngem epdas naisolat id sang-adom nan madosaanda.

⁵ Ipanemnemko ken dakayo nan epdasyo gintek tapno nemnemeno nan dosan nan ipogaw ay adi mangpati ken Apo Dios. Getkenyo met nan inommat id kasi ay olay insalakan Apo Dios nan am-in ay Judio isnan nangipakaanana ken daida id Egipto ngem idi wada ken daida nan adi mangpati ken siya danat dosaen daida ay mangpatey ken daida.

⁶ Ya nan aanghel gedan ay nangtaynan isnan osto ay menteteanda ya lebbengda et inbalod Apo Dios daida ay nangipaey ken daida isnan menbolinget engganay omdan nan agew ay banagena nan am-in ta madosada.

⁷ Dinosan Apo Dios gedan nan iSodoma ya iGomora ya nan ipogaw isnan tapin di ilili ay naisasag-en. Pinateyna daida gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda tay nan lalalaki ken daida et nan iib-ada ay lalalaki nan binigawanda ay asawaen. Kaneg nan nang-adyan nan aanghel ay mang-ikkan isnan osto ay lebbengda et siya nan kaneg abes nan inikkan nan iSodoma ya iGomora ay nang-adi isnan osto ay maikkan. Nan nangpoowan Apo Dios ken daida ya nan il-ilida et siya nan nangipagtek ay dosaen Apo Dios nan mang-ik-ikkan isnan ngawi.

⁸ Ngem san deeyda ay agin-iisolo et itoltoloyda kayet ay mang-ikkan isnan ngawi ay kaneg nan inik-ikkan din iSodoma. Kega maid nemnemda isnan mangpatpatiyanda isnan baken tet-ewa. Maid anyaman nan kinababailoda. Adyanda ay mangpati isnan nangatngato mo daida. Olay nan aanghel et padadangianwanen nan agin-iisolo daida.

⁹ Dapay nan kangatowan ay anghel ay si Miguel ei maid keg todi is inik-ikkana. Tay isdin ninsinopatyanda ken Satanas ay maipanggep isnan awak nan natey ay si Moses et maid kinkinwanina is ngawi ken siya. Nodi kinwanina en, "Si Apo Dios nan kigad ay mangsopla ken sik-a."

¹⁰ Ngem nan naayda ay ipogaw, awan, padadangianwenda am-in ay adida getken ya maawatan. Apedda ik-ikkan nan kompolmi ay kayatda ay kaneg nan animal. Et siya nan awnit madosaanda ay engenggana.

¹¹ Awnit mendalalagsen nan dosada tay toltoladenda nan ogalin din si Cain ay nang-adi isnan inbilin Apo Dios ken siya. Ik-ikkanda abes nan kaneg nan basol din si Balaam tay nemnemenda ay pilmi nan bomaknanganda isonga nan ol-olay nan ik-ikkanda. Adyanda ay mangpati isnan nangatngato mo daida ay kaneg nan inikkan Core id kasikasin. Isonga nabangada gedan ay kaneg Core ay madosa ay omeys isnan impilno.

¹² Nan naitapiyanda ken dakayo isnan makikikananyo isnan simbaanyo et adi maibagay. Kega nailaok nan nalogit isnan nadalos tay maid bainda ken dakayo ya ken Apo Dios. Apedda bokbokodan nan kagawisan ay makan. Maid paayda ay kaneg nan liboo ay maid itedna is odan ay itaytayaw di dagem weno kanegda nan kaiw ay adi bomgas isnan timpo ay bomgasanda. Kanegda namin doway ay natey tay nateyda isnan kamaid begasda dadat magabot et maamko.

¹³ Kegda abes nan dakkel ay dalloyon isnan baybay tay kaneg nan kailaan nan kadodogis isnan osabna et kanegna abes nan kailaan nan ngawi ay ogalida. Ya kanegda nan talaway aped menlawlaway maid osto is menteanda isonga maid ibadangda. Isonga awnit ipa-ey Apo Dios daida isnan menbolilinget tapno isdi nan menteanda ay eng-enggana.

¹⁴ Wada nan inpabagan Apo Dios id sang-adom ken Enoc ay naikapito ay pangapon din si Adam ay maipanggep isnan deeyda ay agin-iisolo. Kinwanina en, "Ilaenyo, awnit omali si Apo Dios et makkey ken siya nan kalibolibo ay aanghelna.

¹⁵ Omali ay mangbanag isnan am-in ay kaipoigaw et ipagtekna isnan nang-adi ay mangpati ken siya ay getkena nan am-in ay ngawi ay inik-ikkanda ya kinkinwanida ay nang-ap-apos ken siya isonga dosaena daida." Siya dadi nan inbagan Enoc id kasikasin.

¹⁶ Nan ipogaw ay ibagbagak isna et daida nan managlili ay menmotmotmot. Ikkanda nan ol-olay ay kaykayatda dada-pay men-et-eteke. It-it-ekda nan tapin di ipogaw tapno makaalada is kayatda ay alaen.

¹⁷ Ngem dakayo ay gagayyemko, masapol ay adiyo kalkalingkingan nan inbagbagan nan aapostolis Jesu Kristo ay Apo tako.

¹⁸ Inbagada ken dakayo en isnan maodi ay timpo et omali nan ipogaw ay mangipadadangwan isnan gawis. Ipapatida ay mang-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan awakda.

¹⁹ Nan naayda ay ipogaw et kedkedeng nan wada isnan batawa is nemnemne-menda. Maid polos ken daida nan Ispiriton Apo Dios. Masis-iyau nan nemnem di mamati gapo isnan kankanan san deeyda ay agin-iisolo.

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkana Nan Mangsolut Ken Kristo

²⁰ Ngem dakayo ay gagayyemko, baken koma dadi is ik-ikkanyo. Nodi taaptapiyano nan mangtekanyo isnan gawigawis ay patpatiyenyo ay maipanggep ken

Apo Dios. Menpabadang kayo isnan Ispirito Santo isnan menlowalowanyo tapno gawis nan lowaloyo.

²¹ Baken koma nan mangipaaddawi ken dakayo isnan layad Apo Dios is ikkanyo. Anosanyo ay mangses-eed isnan makteean tako ay eng-enggana ken Jesu Kristo ay Apo tako tay siya nan awnitna ited gapo isnan seg-angnya.

²² Maseg-ang kayo isnan mendowadownan nemnemna ta ipapigsayo nan pamatida.

²³ Isnan ipogaw ay pagistay madosa isnan dosa ay maid patenggana gapo tay adida mamati et ibagayo nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo tapno maisalakanda no matatida. Dat no matatida et kanegyo insalakan daida isnan apoy. Isnan tapin di managbasol ay adi polos mamati et masapol ay seg-angganya daida ngem adyanyo nan ngawi ay ik-ikkanda. Ya makailanyo modatya maitapi kayo ay bomasol.

Si Apo Dios Nan Kangatowan

²⁴⁻²⁵ Sapay koma ta madaway ay engenggana nan es-esang ay Dios ay si Apo Dios ay nangisalakan ken datako gapo isnan inikkan nan Apo tako ay si Jesu Kristo. Kabaiana ay mangsalsalaknib ken dakayo ta adiyo ik-ikkana nan ngawi. Et awnitna ipatakdeg dakayo ay maid kadelawanyo isnan sagangna. Isonga awnit dadama nan gasing tako. Sapay koma ta si Apo Dios nan kangatowan isnan nemnem di ipogaw. Gawis no getken nan ipogaw am-in ay siya nan manakabalin ay Alin nan am-in enggana isdin damodamo ya engenggana. Tet-etet-ewa am-in dana.

Nan Inpagtek Apo Dios ken Juan

Maipanggep Isnan Liblo

Nan inpailan Kristo ken Juan maipanggep isnan awnit ommat et naisolat isdin timpo ay napalpaligatan nan mamati gapo isnan nangsolsolotanda ken Jesus. Nan kapatagan ay layden nan nangisolat ay ibaga et ta ipapipigsana nan nemnemda ta adida kalkalingkingan nan gawis ay namnamada ta siya di nan mangbadang ken daida ay mangitoltloy ay mangsolot isnan patpatiyenda olay mapalpaligatanda.

Nan adoado ay wada isnan naay liblo et nan inpail-ilan Apo Dios ken Juan ay wada nan kaiyaliganda am-in. Waay maawatanan ipogaw isdin timpon Juan nan kayatda ay kanan ngem id wani naligaligat ay maawatan. Nadoblidobi ay naibagbaga nan naipagtek isna ngem nateketeken nan inikkana ay nangipagtek.

Olay naligat ay magtek nan am-in ay kayatna ay kanan ngem nalaka ay maawatanan kapatagan ay ipailana et siya nan awnit mangkaanan Apo Dios isnan am-in ay mangbosboso ya mang-ap-apos ken siya. Ya nan esa pay et gapo ken Kristo awnit maligalowan is gawigawis nan am-in ay mamati ken siya ay adi mangtaytaynan isnan pammatida olay ngan nan ommat ken daida. Et makiteteteeda ken Apo Dios ay eng-enggana isnan balo ay batawa ay awnitna sapowen.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-8

Nan damo ay naipaila ya nan pito ay solat isnan pito ay paggimongan di mamati 1:9-3:22

Nan nalololon ay papil ay wada nan pito ay pilkatna 4:1-8:1

Nan pito ay tanggoyob 8:2-11:19

Nan dragon ya nan dowa ay kaeegyat 12:1-13:18

Nan nateketeken ay napail-ila 14:1-15:8

Nan pito ay malakong ay liget Apo Dios 16:1-21

Nan nadadaelan id Babilonia ya nan naabakan nan am-in ay boson Apo Dios 17:1-20:10

Nan mangbanagan Apo Dios isnan am-in isnan kaodiyen ay agew 20:11-15

Nan mangpabalowan Apo Dios isnan am-in 21:1-22:5

Kombos nan solat 22:6-21

Nan Login Nan Solat

¹ Nan wada ay naisolat isnan liblo ay naay et nan inpagtek Jesu Kristo ken sak-en ay esay baana ay kangadan is Juan. Inpabagan Apo Dios ken Jesus tapno getken nan ipogawna nan nganngani ay ommat. Et siya nan inikkana tay inbaana nan esay anghelna ay mangipagtek is dana ken sak-en.

² Isonga insolatko nan am-in ay inpailana ken sak-en. Et siya dana nan osto ay kalin Apo Dios ay inpagtek Jesu Kristo ken sak-en.

³ Men-gasing nan mangibasa isnan naay ay naipagtek ay awnit ommat ta denggen nan iib-ana ya men-gasing gedan nan mangidnge isnan naisolat isna. Tay adi mabayag dat ommat dana.

⁴⁻⁶ Nan mangipaw-itak isnan solat ay naay et omeys isnan mamati ken Apo Dios ay mentetee isnan pito ay ili ay tapin di ili isnan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta likliknaenyo nan gawis ay layad ya anos ya natalna ay nem-nem ay magapgapo ken Apo Dios ya nan Ispiritora yas Jesu Kristo. Si Apo Dios et mawawawada ay maid logina wenno patenggana. Nan Ispiritor Apo Dios ay wada isnan sagangna et pito nan mangipailana isnan panakabalin Apo Dios. Si Jesu Kristo et siya nan matalek ay mangpaneknek isnan maipanggep ken Apo Dios. Siya gedan nan damo ay natago kasin ay adi katkatey et siya gedan nan Apon am-in nan apo isnan naay ay batawa. Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya mentoltolay ay enggana. Pilmi nan layadna ken datako. Sinakbotna datako isnan basbasol tako gapo isnan nateyana. Intapina datako isnan awnitna mentolayan et ninbalinen datako is mensilsilbi ken Amana ay Apo Dios ay kaneg nan ninsilsilbiyan nan padadin di Judio ken Apo Dios.

⁷ Nemnemen tako nan naay, tet-ewa ay awnit somagong si Jesus isna ay maikawit isnan liboo. Awnit ilaelan nan am-in ay ipogaw siya. Olay din nangdoy-ok ken siya isnan nateyana et awnidta gedan ilaelan. Awnit kasiáadawag am-in ay ipogaw isnan batawa gapo isnan egystda ken siya. Tet-etet-ewa na.

⁸ Nan es-esa ay manakabalin ay Dios ay wawawawada ay maid logina wenno patenggana et kankanana en, "Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada et sak-en gedan nan awnit mangkombos isnan am-in."

Nan Inpailan Jesu Kristo Ken Juan

⁹ Sak-en si Juan ay esay besatyo ay matati. Gapo isnan pammati tako et ib-ak

dakayo ay mang-an-anos isnan mapalpaligatan tako ya isnan maitapiyan tako ken Jesus isnan mentolayana. Nan inommat ken sak-en et insiyen nan adi mamati sak-en ay mangipaey ken sak-en id Patmos ay ili ay liniliwes di baybay. Inikkanda di gapo isnan nangibagbagaak isnan kankanan Apo Dios ya nan mait-itdo ay inpagtek Jesu Kristo.

¹⁰ Ngem isnan esay agew ay Domingo et kinapet nan Ispiriton Apo Dios sak-en daket dengngen nan napigsa ay kali isnan dodokogek ay kaneg tanggoyob.

¹¹ Kinwanina en, "Isolatmo nan awnitmo il-ilaen ya dendenggen ta ipa-eymo isnan mamati ay madagdagop isnan naay ay pito ay ili; id Efeso, id Esmirna, id Pergamo, id Tiatira, id Sardis, id Filadelfia ya id Laodicea."

¹² Idi ninligosak ay mang-ila isnan mangtoytoya ken sak-en daket ilaeon nan pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw.

¹³ Isnan tetengaenda et wada nan kaneg ipogaw ay ninbabado is naisasagayad ya nangisasadley is nababalitokan ay galot.

¹⁴ Nan bookna et mapolapolaw ay kaneg nan kapolawan ay kapes. Et menkililitat nan matana ay kaneg apoy.

¹⁵ Nan sikina et mensilsilangda ay kaneg natane ay gambang ay nalaslaslasasan. Nan kalina et kanega men-genggengaas is menpeyepay-as ay dakkel ay danom.

¹⁶ Et wada nan pito ay talaw isnan kanawan ay ledengna et wada gedan nan bombalbaa isnan topekna ay kaneg gamig ay dowya nan tademna ay napalipalid. Et somili nan angasna ay kaneg nan agew isnan kag-aw.

¹⁷ Isnan nang-ilaak ken siya et natokang-gak isnan sasagangena ay kanegak natey gapo isnan egyatko. Ngem danat ig-en nan makanawan ay ledengna ken sak-en ay mangwani en, "Adika omegyat tay sak-en na. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada et sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in.

¹⁸ Matatatatagowak tay olay no nateyak id kasin ngem kasinak natago et mawawawadaak ay eng-enggana. Sak-en gedan nan kalebbeng isnan mateyan di ipogaw ya isnan pagbalodan nan ababiikda ay makwani en Hades.

¹⁹ Isonga isolatmo nan am-in ay ipailak ken sik-a ay om-ommat id wani ya nan omommat is kasin.

²⁰ Nan pito ay talaw ay iilaem isnan makanawan ay ledengko ya nan pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw et ipagtekko ken sik-a nan kayatda ay kanan. Nan pito ay talaw et daida nan pito ay mangipangpango ya mangbanbantay isnan mamati issan deey ay pito ay ili. Nan

pito abes ay maig-igwaan di silaw et daida nan mamati ay madagdagop ay mangday-dayaw ken Apo Dios issan pito ay ili." Siya dana nan kalina ken sak-en.

2

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Efeso

¹ Danat ibaga nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Efeso. Et kanana en, "Sak-en ay mamanggen isnan pito ay talaw isnan makanawan ay ledengko ya wawawawada isnan tengen di pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw et siya na nan ibagak ken dakayo.

² Getkek am-in nan ik-ikkanyo. Isonga getkek ay ipakpakatyay mang-ik-ikkan isnan oblayso ay pala ken sak-en ya nan anosyo ay mangitpe isnan ligat. Getkek abes ay ad-adyanay nano ngawi ay ipogaw tay pinapaneknekanyo nan mangmangwani en apostolisda et getkenyo ay menkamkampotda.

³ Getkek gedan ay naanos kayo tay olay no mapalpaligatan kayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en et adiyo dokdokogan nan pammatiyo.

⁴ Ngem wada nan adiyak layden ay ik-ikkanyo et siya na. Naat-atikan nan layadyo ken sak-en ay baken kaneg din damdamo.

⁵ Isonga nemnemenyo pod kasin nan kaneg san layadyo isdin damo ta ibabawiyo nan ik-ikkanyo id wani ta solotenyi din inik-ikkanyo id kasin. Tay no adyanyo ay dokogan nan basbasolyo et awnitak omey dosaen dakayo ay mangkaan ken dakayo isnan lombeng ay menteanyo.

⁶ Ngem wada pay nan gawis ay ik-ikkanyo tay kaseselatyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay makwani en Nikolaita ay mangit-itdo isnan baken tet-ewa ay adiyak gedan layden.

⁷ No waday ingayo dakayot idnge pod nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangday-dayaw ken sak-en isnan il-ili. Kanana en, 'Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas siya et itedko nan kalebbengana ay mang-an isnan begas di kaiw ay mang-itde is biyag ay maiwed patenggana ay tomotobo isnan kad-an Apo Dios.'

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Esmirna

⁸ Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Esmirna. Kanana, "Sak-en ay nangwada isnan am-in ay wada ya mangkombos isnan am-in ya natey ay natago kasin et siya na nan ibagak ken dakayo.

⁹ Gegetkek nan napalpaligatanyo ya nan kakodokodoyo ngem nan katet-ewana et bakanng kayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Getkek gedan nan ngawi ay kankanan nan tap-in di Judio ay mang-apapos ken dakayo. Apedda kankanan en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda ngem nan tet-ewa et ipogaw Satanas daida tay adyanda ay mamati ken sak-en.

¹⁰ Isonga nan ibagak ken dakayo et adi kayo omegyat isnan nganngani ay mapaligatanyo. Tay nganngani ay padasen Satanas dakayo ay mangkaan koma isnan pammatiyo. Nan ikkana et awnitna ipabalon nan tap-inna ken dakayo. Mapaligatan kayo is simpoo ay agew. Ngem adiyo dokdokogan nan pammatiyo ken sak-en ay olay no siya nan ikateyyo tapno awnitak ited ken dakayo nan gon-gonayo et siya nan biyag ay maid patenggana.

¹¹ No waday ingayo et idngeyo nan ibagagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili. Nan am-in ay adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et adida maitapi ay madosa ay eng-enggana isnan makwani en maikadwa ay fetey."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Pergamo

¹² Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Pergamo. Kanana, "Sak-en ay wada nan gamigna ay dowa nan tademna ay napalid et siya na nan ibagak ken dakayo.

¹³ Gegetkek nan makiteeanyo isnan kadan nan adoado ay mangdaydayaw ken Satanas. Ngem gawis tay daan kayo ay mangpatpateg ken sak-en. Olay isdin nang-pateyan nan kailiyanyo ay baan Satanas ken Antipas ay nangipapagtek ay ostoosto ken sak-en et egayyo dinokogan nan pamatiyo.

¹⁴ Ngem wada nan bassit ay adiyak layden ay ik-ikkanyo tay wada ken dakayo nan mangsolsolot isdin initdon din si Balaam ken Balak id sang-adom. Initdon Balaam nan ikkan Balak tasiyy bomasol koma nan an-ak Israel. Isonga inawisna daida ay mangan isnan makan ay naiboyag isnan sinang didios ya mamabai ya lomalaki.

¹⁵ Kaneg abes ken dakayo tay wada nan mangsolsolot isnan ngawi ay it-itdon di Nikolaita.

¹⁶ Isonga ibabawiyono nan basbasolyo tay no adiyo, awnitak omey ay dagos ay mangdosa ken dakayo isnan kalik ay naiyalig is gamig ay bomalbala isnan topekkko.

¹⁷ No waday ingayo et idngeyo nan ibagagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken

sak-en isnan il-ili. Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas et awnitak agtan siya isnan makan ay makwani en manna ay adi maila id wani. Wasdin esa ken daida et agtak abes is polaw ay bato ay naisolatan nan balo ay ngadana ay kedeng nan mangdawat is mangtek."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Tiatira

¹⁸ Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Tiatira. Kanana, "Sak-en ay Anak Apo Dios ay menkililimat nan matana ay kaneg apoy ya mensilsileng nan sikina ay kaneg nalaslaslasan ay gambang et siya na nan ibagak ken dakayo.

¹⁹ Gegetkek nan ik-ikkanyo isonga getkek nan pammatiyo ken sak-en ya nan layadyo. Getkek gedan nan badangyo isnan iibayo ya nan anosyo isnan maligligatanyo. Getkek ay inmam-amend nan gawis ay ik-ikkanyo id wani mo isdin damo ay natiyanyo.

²⁰ Ngem wada abes nan adiyak layden ken dakayo. Aytay dayon aped baybayan nan ngawi ay ik-ikkan nan babai ay si Jezebel ay aped mangmangwani en madatlon Apo Dios siya? Tay gapo isnan itidona et aw-awisena nan mamati ken sak-en ta mamabaida ya lomalakida dadapay makikikan isnan makan ay naiboyag isnan sinang didios.

²¹ Nabayag ay sesesesed-ek di mangibabawiyana koma isnan ngawi ay ik-ikkana ngem adyana.

²² Isonga nan ikkak et awnitak agtan siya is dadama ay sakit et adi makabangon ya maitapi gedan ay masakit nan iib-ana ay nakiik-ikkan is ngawi. Siya di nan ikkak no adida dokogan nan maitaptapiyanda ken siya ay mang-ikkan is ngawi.

²³ Awnitak pateyen san deeyda ay nang-solsolot ken siya. Et siya dadi nan mangbaila isnan mamati ken sak-en isnan am-in ay ili ay gegetkek nan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ya nan layayenda. Owen, nan awnitak isobalit isnan tonggal esa ken dakayo et nan kaneg nan inik-ikkanda.

²⁴⁻²⁵ Ngem nan tap-inna ken dakayo id issa Tiatira et egayyo solsoloten san deeyday ngawi ay mait-itdo tay egayyo pay laeng solowen nan kananda en naoneg ay maititdo ay nagapo ken Satanas. Isonga ibagak ken dakayo en masapol ay itoltoloyyo ay mangpati isnan tet-ewa engganay somagongak kasin ken dakayo. Maiwed et ibagak is masapol ay ikkanyo ta adi omamamed nan ligatyo.

26-28 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas enggana isnan mateyana ay mang-an-anos ay mang-ik-ikkan isnan ipaikkak ken siya et awnitak ited ken siya nan kalebengana ay makitolay ken sak-en isnan kailili ay kaneg nan kalebengak ay inyalin Ama ken sak-en. Mentolaya ay maid makaabak dadat dosaen nan mangik-ikkan is ngawi. Et nan kaidiligan nan ikkanda ay mendosa et siya nan kaneg nan kagpakan nan banga no gepakem isnan landok. Awnitak ited abes ken daida nan gawigawis ay makwani en batakagan ay talaw isnan tan-o.

29 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

3

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Sardis

1 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Sardis. Kanana, "Sak-en ay kad-an nan Ispiriton Apo Dios ay pito nan mailaan nan panakabalina ya manggegeen isnan pito ay talaet siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek nan ik-ikkanyo. Isonga getkek gedan ay kankanan nan ipogaw en napigsa nan pammatiyo ken sak-en ngem baken kadi tet-ewa nodi kaneg kayo natey isnan kamam-aidan nan pammatiyo.

2 Isonga ilaenyo ta papigsaenyo nan daan pay laeng ay pammatiyo esapay mamaiwed. Tay inilak ay adi mapnek pay laeng si Apo Dios isnan pangilaana ken dakayo.

3 Isonga nemnemeyo pod nan naitido ken dakayo ay id-idngeyo id kasin. Ibabawiyono nan basbasolyo ta kasinyo tongpalen id wani. Tay no adiyo ikkan di et omaliyak ay mangdosa ken dakayo. Kaneg nan ikkan nan mangakew nan omaliyak ay adi kagtek no tongona nan domatngana.

4 Ngem wada nan tap-inu ken dakayo id issa Sardis ay egay kakilot nan badoda. (Nan kayatna ay kanan et adida bomasbasol.) Awnit dakayo nan maitapi ken sak-en ay menbabado is polaw tay gawis nan ikkanyo.

5 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnit menbadu is polaw et adiyak abes kaanen nan ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadan nan am-in ay matatago ken Apo Dios ay eng-enggana. Nodi awnitak kanan isman kad-an Ama ya nan aanghelna en daida nan osto ay ipogawko.

6 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati

ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Filadelfia

7 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Filadelfia. Kanana, "Sak-en ay mangtongtongpal ken Apo Dios ya tet-ewa ay matalek isnan am-in et wada nan ibagak ken dakayo. Sak-en gedan nan nangbanies isnan lebbeng din si Ali David ay mentolay isnan am-in. Et mabalin ay ikkak nan am-in ay kayatko ay ikkan ay maiwed makasopla.

8 Siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek am-in nan ik-ikkanyo. Getkek gedan ay at-atik et kedeng nan kabaelanyo ngem an-anosanyo kayet ay mang-ikkan isnan am-in ay inbagak ken dakayo ya egayyo is-isot ay papasolotko dakayo. Isonga wada nan kaneg segpan ay tinok-abak ken dakayo et maiwed makailikep.

9 Dengngenyo gedan nan naay. Nan ipogaw issa ay mangmangwani en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda et awnitak piliten daida ay omeuya ay menpalintomeng ken dakayo tasiyyat getkenda ay dakayo nan laylaydek. Tay nan tet-ewa et ipogaw Satanas daida ay menkamkampot.

10 Ngem gapo tay tongtongpalenyo nan inbagbagak ken dakayo en an-anosanyo nan am-in ay mapalpaligatanyo gapo ken sak-en et isalakanko dakayo isnan kaegyayat ay ligat ay awnit omdan isnan bataawa ay mangpaneknek isnan ogalin di am-in ay ipogaw.

11 Dandaneyak omali isonga ipapan-nekyo nan pammatiyo ken sak-en ta maid manggowad isnan awnityo ligalo ay awnitko ited.

12 Tay nan adi mangipalobos ay abaken Satanas et ipasgepko siya ay adi makakakak-aan isnan kad-an Apo Dios. Menbalinek siya ay kanega tokod isnan Templon Apo Dios ay maid makakaan. Et awnitak imalka ken siya nan ngadan Apo Dios ya nan ngadan di ilin Apo Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay awnit magapo ken Apo Dios id daya ya imalkak gedan ken siya nan balo ay ngadanko.

13 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Laodicea

14 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Laodicea. Kanana, "Sak-en ay makwani en Tet-ewa tay matalekak ya am-in ay ipagtekko ay maipanggep ken Apo Dios

et tet-etet-ewa et wada nan ibagak ken dakayo. Sak-en gedan nan nangipaboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada.

¹⁵ Kanak en gegetkek nan am-in ay ikkanyo. Isonga getkek abes ay kanegyo nan mentioneng-an ay poos di danom tay adiyo ap-aposen sak-en ngem adiyo gedan solsoloten ay osto. Gag-awis no piliyenyo no ngan nan ikkanyo no osto ay mamati kayo weno adi.

¹⁶ Ngem gapo tay kaneg nan midyo menpoos ay danom nan pammaatiyo ken sak-en et awnitak itobba dakayo.

¹⁷ Kankananyo en maid polos kolangyo isnan am-in ay masapolyo isonga kananyo en baknang kayo. Ngem adiyo getken ay nan tet-ewa et kokodokdo kayo ya kaseseg-ang kayo. Kanegyo nan ninlalabos ya kowap.

¹⁸ Isonga bagbagaak dakayo ta sak-en di omaliyano is omalaan is kaneg kapat-gan ay balitok et siya nan osto ay pammaati tasi�ay tet-ewa ay bomaknang kayo. Omala kayo koma gedan is polaw ay bado ta adi kayo menlalabos ta makaan nan bainyo. Ya omala kayo gedan is iyagasyo isnan matayo tasi�ay makaila kayo kasin.

¹⁹ Am-in ay laylaydek et bagbagaak ya dosdosaeck daida no ngawi nan ik-ikkanda tasi�ay maitdowanda. Isonga ibabawiyo nan basbasolyo ta patienyo sak-en ay osto.

²⁰ Dengngeno, itatatakdegko isnan seg-pan nan kanegyo baey ay menkogkogkog. No waday mangdenge danat tokaban et songgepak et makiobongak ken siya.

²¹ Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnitak agtan is kalebbenganda ay makitokdo ken sak-en ay maitapi isnan kinangatok ay kaneg nan naitapiyak ken Ama isnan kinangatona is-san nang-abakak ken Satanas.

²² No waday ingayo et idngeyo nan ibagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-il."

Siya dadi nan inpasolatna ken sak-en isnan ipogaw isnan pito ay ili.

4

Nan Kadadayaw Ay Mentoltolay Id Daya

¹ Nakwas pay di daket tamaangen id daya daket ilaeen nan natokaban ay eneb. Daket dengngen kasiin san kali ay dinngek issan damo ay kaneg nan kalin di tanggoyob ay mangmangwani en, "Omalika isna ta ipailak ken sik-a nan awnit ommat."

² Dat makanapet nan Ispiriton Apo Dios ken sak-en daket wada id daya. Daket ilan isdi nan tokdowan di ali ay wada nan tomotokdo.

³ Nan kaiilaana et mensilsilang ay kanega nan nangina ay bato ay makwani en haspe ya karnelia. Isnan tokdowana et liniliwes nan mensilsilang ay kaneg batikaang ay bildi ay kaneg nan bildi ay bato ay makwani en esmeralda.

⁴ Nan tokdowana pay et liniliwes nan dowampoo ya epat ay ganaganagwis ay tokdowan et tomotokdo isdi nan dowampoo ya epat ay aamam-a ay nangato nan lebbengda et menbabadoda is polaw ya menkakalogongda is balitok ay kalogong di ali.

⁵ Magappago isnan kad-an di mentolto-lay nan kimat ya nan ninkapipgsa ay kido. Isnan sagangna et wada nan pito ay mapapasgedan ay silaw et daida nan mangipaila isnan pito ay kailaan nan panakabalin di es-esa ay Ispiriton Apo Dios.

⁶ Nan esa pay ay inilak isnan sagang di tokdowana et kanega anaanawa ay salming ay mensilsileng ay kaneg nan makwani en kristal.

Isnnan sag-en nan kasolisolin nan tokdowan di ali et wada nan epat ay matatago ay winadan Apo Dios et nakikilop nan awakda is kamamatama.

⁷ Nan omona et kaneg bolog is layon nan kaiilaana. Nan maikadwa et kaneg baka. Nan maikatlo et kaneg angas di ipogaw nan angasna. Nan maikap-at et kaneg labaan ay mentaytayaw.

⁸ Am-inda et napapayakanda is sag-en-em et nakikilop nan ninsinombangil ay payakda is kamamatama. Inagew ya linabi et adida isalsaldeng ay menkankanta ay mangmangwani en,

"Maiwed polos makaiso ken Apo Dios isnan kinangatona ya nan kinaostona. Mawawawawada siya ay maid logina weno patenggana."

⁹ Menkankanta san epat ay matatago ay mangdaydayaw isnan kinapateg san mentoltolay ay mawawawada ay eng-enggana dadapay men-iiyaman ken siya. Isnnan menkankantaanda

¹⁰ et makikankanta gedan san dowampoo ya epat ay aamam-a ay mangdaydayaw gedan isnan mawawada ay eng-enggana. Isnnan mangdaydayawanda ken siya et menlobobda dadapay kaanen nan kolonada ay balitok ay kanega kalogong di ali dadaet ippey isnan sagangna ay mangwani,

¹¹ "Sik-a nan Apomi ya Diosmi. Maibagayka ay madayaw ya maipangato gapo isnan dadama ay panakabalinmo tay sik-a nan nangwada isnan am-in ay wada. Owen, gapo isnan layadmo ay nangwada isnan am-in et naboli-wda."

5

Nan Nalololon Ay Papil Ya Nan Makwani En Kalnilo Ay Wada Nan Kalebengana Ay Manglokat

¹ Nakwas di daket ilaeen nan nalololon ay papil ay gegen-an san tomotokdo ay mentolay isnan makanawan ay ledengna. San papil et nasosolatan nan ninsinombangil ya napipilkatan is pito tasiyay adi malokatan.

² Daket ilaeen abes nan napigsa ay anghel ay mangibiyad isnan kalina ay mangmangwani en, "Sino nan maibagay ay manglatlat isnan naipipilkat ay papil ay naay ta lokatana?"

³ Ngem olay id daya wenco isnan batawa wenco isnan kad-an di natey et maiwed polos olay esa is dinatngana is wada nan kalebengana ay manglokat isnan papil ta ilaeen nan naisosolat isdi.

⁴ Isonga daket men-agaaga tay maiwed polos dinatngana is makalokat isnan deey ay papil.

⁵ Ngem dat kanan nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-en, "Adika pod men-agaaga. Ilam, wada isna si Kristo ay nangadnan is Layon ay nagapo ken Juda ya apon abes din si Ali David. Siya nan nakaabak ken Satanas isonga kalebengana ay manglatlat isnan pito ay naipipilkat ay papil ta bilagena san nalololon ay papil."

⁶ Idi kinwanina di daket ilaeen ay wada nan kanega anak di kalnilo ay tomatakdeg isnan kad-an di tokdowan di ali ay linilikoh san epat ay matatago ya san dowampoo ya epat ay aamam-a. San Kalnilo et kanega napatey id kasin tay wada nan kablatna. Wada nan pito ay sakgodna ya pito abes nan matana ay mangipaila isnan panakabalin nan Ispiriton Apo Dios ay mang-il-ila isnan am-in ay om-ommat isnan batawa.

⁷ Daet omey ay mang-ala isnan nalololon ay papil isnan makanawan ay ledeng san tomotokdo ay mentolay.

⁸ Isnan nang-alaana isdi dat men-pangalokbob san epat ay matatago ya san dowampoo ya epat ay aamam-a ay kasikokotengteng isnan makwani en harpe ay mangdayaw isnan makwani en Kalnilo. Wada abes ken daida nan sag-es-a ay balitok ay malakong ay mapop-oowan di insinso. Nan kaiyaligan nan insinso et nan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios.

⁹ Dadat kantaen nan balo ay kanta ay mangwani en,

"Kedkedengka is maibagay ay mang-ala isnan nalololon ay papil ya mangkaan isnan pilkata. Tay napateyka et nan nateyam nan naisbot isnan basbol di ipogaw ta waday menbalin

is ipogaw Apo Dios isnan magapo isnan am-in ay ili ay natkenatken nan kalida ya kaiilaanda.

¹⁰ Intapim daida isnan mentoltolayan Apo Dios ya ninbalinem daida is mensilsilbiken siya ay kaneg nan inik-ikkan di papadin di Judio ya awntida mentolay isnan batawa."

¹¹ Kasinak nintamaang daket ilaeen nan kalibobilobilo ay aanghel ay nangliliwes isnan tokdowan di mentolay ya san epat ay matatago ya san dowampoo ya epat ay aamam-a.

¹² Dadat ibibiyad nan kantada ay mangmangwani en,

"Nan makwani en Kalnilo ay pinateyda et maibagay ay madayaw ya mapateg ya maipangato tay maiwed polos menkolangan nan kabaiana ya nan getkena ya nan kinagawisna."

¹³ Dinngek gedan nan kantan di amiam-in ay naboliw, nan wada id daya, isnan batawa, nan wada isnan baybay ya wada isnan kad-an di natey. Am-iam-in ay binoliw Apo Dios et menkankantada ay mangmangwani en,

"Nan tomotokdo ay mentolay ya nan makwani en Kalnilo et daida nan kapigsaan isonga madaydayawda ya mapatpatedga ya maipapangatoda ay eng-enggana."

¹⁴ Dat songbatan san epat ay matatago et kananda en, "Tet-ewa am-in sa." Dat kasin menpangalokbob san dowampoo ya epat ay aamam-a ay mangdayaw issan Kalnilo ya san Mentolay.

6

Nan Nakaanan Di Enem Ay Naipipilkat Ay Papil Issan Nalololon Ay Papil

¹ Daket ilaeen san Kalnilo ay mangkaan isnan damo ay pilkata. Isnan nangkaanana daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kido ay kalin di esa issan epat ay matatago ay mangmangwani en, "Omalika et."

² Daket ilaeen ay bomalbala nan polaw ay kabayo ay wada nan mensasakay ay nananggen is pana ay igobatna. Dat wada nan mang-ited ken siya is kalogong ay singyal di mangabak. Dat omey makigobat ay mang-abak isnan am-in ay kagobatna.

³ Dat kaanen nan Kalnilo nan maikadwa ay pilkata isnan papil daket dengngen ay kanan san maikadwa ay matatago en, "Omalika et."

⁴ Dat bomala nan men-gadangdang ay kabayo. Nan mensasakay et inagtanda is andoando ay ispada ay mangipagtek isnan panakabalinay mangipagobat isnan ipogaw isnan batawa ta menpinateyda.

⁵ Dat kaanen san Kalnilo nan maikatlo ay pilkat daket dengngen ay kanan nan maikatlo ay matatago en, "Omalika et." Daket ilaeen nan menngtit ay kabayo. Nan mensasakay et bibilalayena nan pagkilonwan.

⁶ Daket dengngen nan kali ay nagapo issan kad-an di epat ay matatago ay mangwani en, "Awnit wada nan bitil isnan batawa isonga nan lagbon di ipogaw isnan sin-agew et dowa ay salmon ay bagas et kedeng wenno sinkasalop ay ginilling ay ballogo. Ngem adiyo panginnginaen nan mantika ya basi."

⁷ Dat kaanen san Kalnilo san maikap-at ay pilkat daket dengngen ay kanan nan maikap-at ay matatago en, "Omalika et."

⁸ Daket ilaeen nan kabayo ay inmopsat. Nan ngadan nan mensasakay et Tetey et omon-onod ken siya si Hades ay pangwanida isnan kad-an di natey. Naagtanda is kalebbenganda ay mangpatey isnan pagkap-at di ipogaw isnan batawa. Nan ikateyda et nan gobat, bitil, sakit ya nan atap ay aanimalis.

⁹ Dat kaanen san Kalnilo nan maikalima ay pilkat isnan papil. Daket ilaeen nan maigigwaan di maiboyboyag ken Apo Dios ay makwani en altar et wada isnan silokna nan ab-abiiuk di kaipoipogaw ay napapatpatey gapo tay pinatpatida nan kalin Apo Dios ya gapo isnan nangipanpaneknekanda isnan tet-ewa ay maipanggep ken siya.

¹⁰ Inbobogawda ay mangwani en, "Mankabalin ay Dios, tet-ewa nan am-in ay kanam ya osto nan ik-ikkam. Isonga tongona pay di mangbanagam isnan ipogaw isnan batawa ta baesam nan nangpatey ken dakami?"

¹¹ Dadat maagtan am-in is polaw ay bado ya naibaga ken daida en omillengda pay is sin-awayan ta sed-enda nan am-in ay masapol ay mapatey ay bebsatda ay baan Apo Dios ay kaneg nan inpeseda.

¹² Daket ilaeen kasin ay kaanen san Kalnilo nan maikan-em ay pilkat. Dat manawada nan napigma ay yegyeg isnan batawa dat mabanolting nan agew ay kaneg nan menngalilit ay galot dapay gomadangdang nan bowan ay kaneg basa.

¹³ Dat matekdag nan katalatalaw isnan batawa ay kaneg nan kaapgasan nan egay kaom ay begas di molmola isnan napigma ay dagem.

¹⁴ Dat mamaid nan daya ay kaneg papil is nalolon et maaton nan am-in ay bilbilig ya olay nan bilih gedan isnan tengan di baybay.

¹⁵ Dat omegyat nan am-in ay ipogaw isnan batawa. Nan aali, nan tap-in di mentolay, nan aap-apon di sosoldado, nan babaknang, nan wada nan kabaelanda ya

nan am-in ay tap-in di ipogaw ay baa ya baken et enda nin-gago am-in isnan liliyang ya isnan natetengyaban ay batbato isnan bilbilig.

¹⁶ Dadat kasibobogaw ay mangmangwani isnan bilbilig ya isnan batbato, "Magday kayo koma ta gab-onanyo dakami ta adi mang-ila nan tomotokdo ay mentolay ya ta adimi liknaen nan liget nan makwani en Kalnilo.

¹⁷ Tay id wani nan inomdanan nan kaeggyat ay ligetda et maid polos makaitoled is mangsango isnan ligetda."

7

Nan Sin-gasot Ya Epatpoo Ya Epat Ay Libo Ay Ipogaw

¹ Nakwas di daket ilaeen nan epat ay anghel ay tomatakdeg ay nin-ang-anga isnan batawa ay mangseseyat isnan epat ay kagapowan di dagem ta maid omeiy is dagem isnan batawa ya baybay ya ta adi kaiwessawes nan kak-aiw.

² Daida nan inagtan Apo Dios is kabaelanda ay mangdadael isnan batawa ya baybay. Daket ilaeen nan esay anghel ay nagapo isnan batog di balaan di agew ay mamanggen isnan pala malkan Apo Dios ay maleleng-agam.

³ Danat ibogaw issan epat ay anghel ay mangwani en, "Awni. Adiyo saksakten nan batawa, baybay ya nan kak-aiw engganay malkaanmi nan kitkitong nan baan Apo Dios."

⁴ Daket dengngen nan kabibilang nan namalkaan nan kitongda et sin-gasot ya epat poo ya epat ay libo. Nagapoda isnan simpooy ya dowa ay an-ak din si Israel.

⁵⁻⁸ Et sagsisimpooy ya doway libo nan nagapo isnan tonggal esa ay kaapowan Israel ay da Juda, Ruben, Gad, Aser, Neftali, Manases, Simeon, Levi, Isacar, Zabulon, Jose, yas Benjamin.

⁹ Idi mentamaangak kasin daket ilaeen ay wada nan adoado ay ipogaw ay adi kabilang. Nagapoda isnan am-in ay ili isnan batawa ay nateketeken nan kalida ya kaiilaanda. Itatakdegda am-in isnan sagang nan mentolay ya nan makwani en Kalnilo et wasdin ninbadbado is polaw ay naisasagayad ya wasdin nanggegeen is lamos ay mangipaila isnan gasingda.

¹⁰ Inbibiyadda ay mangmangwani en, "Maid teken is mangsalakan ken datako nodi nan Kalnilo et kedeng yas Apo Dios ay tomotokdo ay mentolay."

¹¹ Am-in ay anghel et linikobda nan tokdowan di ali, san aamam-ya san epat ay matatago. Dadat menpangalokbob issan sagang di tokdowan ay mangdayaw ken Apo Dios.

¹² Kananda en, "Tet-ewa nan naayda. Maibagay si Apo Dios ay madaydayaw ya maipangato ay eng-enggana. Men-iyaman tako ken siya tay maid polos menkolangan nan kabaelana ya nan getkena. Tet-ewa am-in dana."

¹³ Dat sooten nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-en en, "Ay getkem no sino nan ipogaw ay naayda ay nakabado is polaw ya into nan nagapowanda?"

¹⁴ Daket kanan, "Adiyak getken, apo. Waay sik-a nan mangtek."

Danat kanan, "Da tona nan ipogaw ay mamati ay nangilasat isnan dadama ay ligat isnan batawa. Kanegda linabaan nan badoda isnan basan nan makwani en Kalnilo ta pomolaw ay maiyalig isnan naowasan nan basbasolda.

¹⁵ Isonga menteteeda id wani isnan sagang di tokdowan Apo Dios ta mensilsilbida isnan Templona ay inagew ya linabi. Et san tomotokdo ay mentolay et banbantayana daida tay wada siya ay maitatapi ken daida.

¹⁶ Isonga adida polos kasin kaow-owat ya adida kasin kaew-ewew. Adida pay mapaligatan isnan kaeegyat ay agew ya mailisida isnan pilmi ay poos di kompolmi

¹⁷ tay nan Kalnilo ay wada isnan kad-an di tokdowan di ali et siya nan mangbantay ken daida ya siya nan mangipang-pango ken daida isnan balaan di danom ay mang-itid is biyag ay maid patenggana. Et kaanen Apo Dios nan am-in ay seg-angda ta adida kasin men-ag-ag." Siya dadi nan kinwanina.

8

Nan Nakaanan Di Maikapito Issan Naipipilkat Ay Papil

¹ Idi kinaan nan makwani en Kalnilo nan maikapito ay pilkat isnan deey ay papil dat ommeng am-in ay wada id daya is waay kagedwa ay olas.

² Daket ilaan nan pito ay anghel ay tomatakdeg isnan sagang Apo Dios dadat maagtan is sin-es-a ay tanggoyob.

³ Dat domateng nan essay anghel ay nananggen is balitok ay maipaypay-an di insinso dat omey tomakdeg isnan altar. Naagtan siya is adoado ay insinso ta maitapi isnan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios danat poowan isnan balitok ay altar ay wada isnan sagang di tokdowan di alii.

⁴ Dat ngomato nan asok di insinso ay nagapo issan ginegen-an di anghel ay tomatakdeg isnan sagang Apo Dios ay maitapi isnan lol-owalon di ipogawna.

⁵ Inalan kasin san anghel san maipaypay-an di insinso danat ponoven is gabbang

isnan altar et ibkasna isnan batawa. Daet mawanada nan kaeegyat ay kimat ya napigsa ay kido dapay manayegyeg nan batawa.

Nan Inpabalan Nan Pito Ay Tanggoyob

⁶ Nakwas di dat mensagana san deeyday pito ay anghel ay mentanggoyob.

⁷ Nintanggoyob nan damo ay anghel dat omodan is dalalo ya apoy ay malalaokan is basa. Dat mapoowan nan pagkatlon nan batawa ya nan pagkatlon abes di kak-aiw ya am-in ay logam.

⁸ Idi nintanggoyob nan maikadwa ay anghel dat mawada nan kaneg dakkel ay bilig ay menbidbidang et naibkas isnan baybay. Dat menbalin nan pagkatlon di baybay is basa

⁹ isonga natey nan pagkatlon di matatago isnan baybay ya nalimon nan pagkatlon di bapbapor ya bangbangka.

¹⁰ Idi nintanggoyob nan maikatlo ay anghel dat wada nan dakkel ay talaw ay menbidbidang ay kaneg silew ay maekdag ay nagapo id daya et ompa isnan pagkatlon nan am-in ay balaan di danom ya nan ginawang.

¹¹ Menpait nan ngadan san deey ay talaw et pinmait nan pagkatlon di danom isnan batawa isonga natey nan adoado ay ipogaw ay nang-inom isnan deey ay danom.

¹² Idi nintanggoyob nan maikap-at ay anghel dat mapontaan nan pagkatlon di agew, nan pagkatlon di bowan ya nan pagkatlon di tatalaw. Isonga namaid nan pagkatlon di silawda. Et menbolinget isnan pagkatlon di kag-aw ya pagkatlon di labi.

¹³ Idi mentamaangak kasin daket ilaan nan labaan ay mentaytayaw id ngato ay mangibobogaw ay mangmangwani en, "Ay inayan tay am-amid kaeegyat nan ommat pay isnan menteteen isnan batawa no men-tanggoyob nan tolo pay ay anghel."

9

¹ Dat mentanggoyob nan maikalima ay anghel. Daket ilaan nan essay talaw ay naekdag isnan batawa. Dat maagtan siya is tolbek di eneb di lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna.

² Danat lokatan nan lengaw dat bomala nan adoado ay asok ay kaneg asok di dakedake ay apoy et salinana nan agew. Isonga binmolinget nan batawa gapo isnan kaeegyat ay asok ay nagapo isnan lengaw.

³ Dat wada nan ipabalan nan asok ay kaneg kadodododon ay maiwakat isnan batawa et naagtanda is kabaelan ay mensinget nan obetda ay kaneg gayaman.

⁴ Ngem naibilin ken daida ay adida dadaelan nan loglogam ya nan kak-aiw

nodi singtenda et kedeng nan ipogaw ay maid malkan nan kitongda ta kailasinanda isnan ipogaw Apo Dios.

⁵ Ngem egayda napalobosan ay mangpatey isnan deeyday ipogaw nodi apedda paligaten daida is limay bowan. Ya nan sakit nan singetda et kaneg nan kaeegyat ay singet di gayaman.

⁶ Issan deey ay mapalpaligatanda et kayat san deeyday ipogaw ay matey ngem adi kabalin.

⁷ Nan kaiilaan san deeyday kaneg dodon et kaneg kabayo ay nakasagana ay makigobat. Et wada nan kaneg balitok ay kolona isnan oloda. Nan angasda et kaneg angas di ipogaw.

⁸ Nan bookda et andoando ay kaneg book di babai ya kaneg bab-an di layon nan bab-ada.

⁹ Et wada isnan pegaewda nan kaneg salida ay landok. Nan kalin di paypayakda et kaneg nan gogon di adoado ay kalisa ay omey makigobat.

¹⁰ Nan singten nan obetda et kaneg nan kaeegyat ay singten di gayaman isonga nan obetda nan isingsingetda isnan ipogaw isnan oneg di limay bowan.

¹¹ Et wada nan apoda ay siya gedan nan anghel ay apo isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna. Nan ngadana isnan kalin di Judio et Abaddon ya isnan kalin di Griego et Apolion. Nan kayatna ay kakanan et mendadadael.

¹² Nakwas nan omon-onan isnan tolo ay kaeegyat ay ommat ngem wada pay nan dowa ay omon-onod.

¹³ Dat mentanggoyob nan maikan-em ay anghel daket dengngen nan kali et kaneg nagapo isnan epat ay solin di balitok ay altar isnan sagang Apo Dios.

¹⁴ Kinwanin san kali isnan maikan-em ay anghel en, "Enka palobosan nan epat ay anghel ay nanag-od isnan sag-en di dakkel ay ginawang ay Eufrates."

¹⁵ Danat omey palobosan daida tay naisaganada isnan naay ay osto ay tew-en ya bowan, agew ya olas ay enda mangpateyan isnan pagkattlon am-in di ipogaw.

¹⁶ Daket dengngen ay nan kabiblang di soldadoda ay mensasakay isnan kabayoda et dowampoo ay libo nan gropoda et sag-sisimpoo ay libo isnan esay gropo.

¹⁷ Et siya na nan kaneg di kabkabayo ya nan mensasakay ay naipaila ken saken. Nan salidan di pegaewda et tolo nan kololda. Wada nan men-gadangdang ay kaneg apoy, amarilyo ya asol ay kaneg nan asol ay batek ay makwani en sapiro. San deeyday kabayo et kaneg olon di layon nan oloda et bomalbala isnan topekda nan asok ya apoy ya nan menbidbidang ay kaneg libo.

¹⁸ Isonga dat matey nan pagkatlon di ipogaw isnan batawa gapo isnan asok, apoy ya libo ay bomalbala isnan topekda.

¹⁹ Et dowa nan kabaean san deeyda ay kabayo ay mangpatey tay nan topekda nan ipateyda ya nan ikoda abes nan osalenda ay mangpaligat isnan ipogaw tay nan ikoda et kaneg oweg.

²⁰ Ngem nan nabay-an ay ipogaw ay egay natey isnan deey ay ligat et egayda polos tinaynan nan ngawi ay ik-ikkanda ay mangpatpati isnan didimonyo ay aantio ya nan apedda sinapsapo ay balitok, gambang, landok, bato ya kaiw ay sinang didiosda. Dapay nan deeyda ay sinang didios et adida polos makaila, makadnge ya makadaan.

²¹ Egayda gedan isaldeng nan ngawi ay ik-ikkanda ay menpatpatey ya mensapsapo isnan ib-ada ay ipogaw. Itoltoloya gedan mangak-akew ya mamabai ya lomalaki.

10

Nan Banban-eg Ay Papil Ay Gegen-an Nan Anghel

¹ Nintamaangak kasin daket ilaan ay wada pay nan napigsapigsa ay anghel ay lomaylayog ay nagapo id daya. Kaneg hababadowan is liboo ya nabebedbedan is batikaang. Somili nan angasna ay kaneg agew ya nan sikina et kaneg menbidbidang is apoy.

² Gegen-ana nan banban-eg ay nabibilag ay solat. Isnan linmayogana danat igagatin nan kanawan ay sikina isnan baybay ya nan kanigid isnan lota.

³ Dat menbogaw et kaneg napigsa ay kalin di layon. Dat songbatan nan pito ay napigsa ay kido.

⁴ Daket isolat koma nan kinwanin nan kido ngem dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangmangwani, "Adim ipagpagtek nan kinwanin san pito ay kido. Adim isolat."

⁵ San anghel ay inilak ay tomatakdeg isnan baybay ya lota et inpangatona nan kanawan ay ledengna.

⁶ Dat mensapata isnan ngadan Apo Dios ay adi katkatey ay nangboliw isnan daya, nan batawa, nan baybay ya nan am-in ay mentetee ken daida. Kinwanina en, "Maiwed et maiyaw-awniyana pay laeng

⁷ tay no mentanggoyob nan maikapito ay anghel et kewesen Apo Dios nan am-in ay ninemnemna ay maikkan ay kaneg din inbagana isdin bab-aana ay mamadtona id sang-adom ngem egay naipagtek isnan tap-in di ipogaw."

⁸ Kinwanina di daket dengngen kasin san kali ay nagapo id daya ay mangwani

ken sak-en en, "Enka ta alaem san nabibiliag ay solat ay gegen-an nan anghel ay tomatakdeg isnan baybay ya isnan lota."

⁹ Isonga inmeyak isnan anghel daket ipaala san banban-eg ay papil. Danat kanan, "Alaem ta kanem. Nan tamtamna et mam-is ay kaneg dilo ngem no okmonem et awnitna pasakiten nan egesmo gapo isnan paitna."

¹⁰ Isonga inalak san banban-eg ay papil ay gegen-ana daket kanen et mam-is ay kaneg dilo. Ngem idi inokmonko dat somakit tet-ewa nan egesko.

¹¹ Dat maibaga ken sak-en nan kayat ay kanan san paitna. Kanana en, "Masapol ay kasimmo ibagbaga nan kaeegyat ay awnit ommat isnan aali ya nan ipogaw ay nagapo isnan nateketeken ay ili ay natkenatken nan kalida ya kailaanda."

11

Nan Doway Tistigos Apo Dios

¹ Nakwas di dat wada nan mangiyali is pao ay pala lokod danapay ibaga en, "Enka lokoden nan Templon Apo Dios ya naan altar dakan bilangen abes nan mangday-dayaw ken siya isnan Templona.

² Ngem adim loklokoden nan pantew di Templo tay epdas naited isnan adi mamiati ken Apo Dios ta paasiasiyenda nan ilin Apo Dios is epatpoo ya doway bowan.

³ Ngem isnan deey ay epatpoo ya doway bowan ay sinlibo ya dowanggasot ya enempoo ay agew et siya gedan nan mangibaaak isnan doway tistigosko ay mangpaneknek ken sak-en. Et sako nan baddoda ay mangipaila isnan menseseg-anganda gapo isnan om-ommat."

⁴ San deey tistigos Apo Dios et daida nan nakwani id kasin en kaneg doway kaiw ay olivo ya doway silaw isnan sagang Apo Dios ay Apo isnan batawa.

⁵ Et no waday mangpadas ay mang-ikkan is ngawi ken daida et wada nan apoy ay bomala isnan topekda ay mangpoo ken daida. Et siya nan mapateyan nan bosoda.

⁶ Wada gedan nan kabaelanda ay mangipatiyagew ta adi omod-odan isnan mangibagbagaanda isnan inbagan Apo Dios ken daida. Et wada abes nan kabaelanda ay mangipabalin isnan danom is basa. Ya wada gedan nan kabaelanda ay mangpaligat isnan kaipoipogaw is kompolmi ay ligat basta laydenda.

⁷ Idi nakwas san inbagbagan san doway tistigos Apo Dios dat bomala nan pilmi ay kaeegyat isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna et sapeena daida. Danat pateyen san doway tistigos Apo Dios tay inabakna daida.

⁸⁻⁹ Dat baybay-an nan ipogaw nan awakda is tolo ay agew ya kagedwa isnan esay kalsan nan dakkel ay ili ay nailansaan met laeng nan Apo tako isnan kros. Nan deey ay ili et nakadwaan is ngadan ay Sodoma ya Egipto tay kaneg din ngawi ay naikkan issan deeyda ay ili nan maik-ikkan gedan isnan naay ay ili. Nan kaipoipogaw isnan am-in ay nateketeken ay ili isnan batawa et boyboyaenda nan awak san doway natey dadapay iyadi ay maikaob.

¹⁰ Tay men-galalasingda gapo isnan nateyan san dowa ay mamadton Apo Dios tay dadama nan nangpalpaligatanda isnan kaipoipogaw isonga ninlalagsakda dadapay menpinakdaw.

¹¹ Ngem idi nakwas san tolo ay agew ya kagedwa dat tagowen kasi Apo Dios san dowa dadat bomangon. Isonga am-in ay nang-ila et pilmi nan egypta.

¹² Dat denggen san dowa ay mamadto nan napigsa ay kali ay nagapo id daya ay mangwani en, "Ngomato kayo isna." Dat ilaan nan mangiligel issan dowa ay makingatngatoda isnan liboo ay omeay id daya.

¹³ Dat manayegye nan batawa is napigsa et madadael nan pagkasimpoom san deey ay ili dapay wada nan natey ay pitoy libo ay ipogaw. Dat dadama nan egypta nan tap-in di ipogaw isonga dadat dayawen si Apo Dios.

¹⁴ Nakwas nan maikadwa ay kaeegyat ay ommat ngem omal-ali nan maikatlo.

Nan Kaodiy'an Ay Tanggoyob

¹⁵ Idi nintanggoyob nan maikapito ay anghel dat wada nan napigsa ay kakalikali id daya ay mangmangwani en, "Menlogi id wani et maid teken is mentolay isnan batawa no baken kedkedeng nan Apo tako ya naan inbaana ay si Kristo et daida nan mentoltolay ay eng-enggana."

¹⁶ Dat san dowampoo ya epat ay aamama ay tomotokdo isnan sagang Apo Dios et ninpangalokbobda ay mangdayaw ken Apo Dios ay mangwani en,

¹⁷ "Apo Dios ay Apomi ay manakabalin ay wawawawada et men-iyaman kami ken sik-a tay id wani inpailam nan kaskasdaaw ay panaakabalinmo et menlogi et nan mentolayam.

¹⁸ Nan mang-ap-apos ken sik-a et dadama nan ligetda ngem inomdan id wani nan timpo ay ipailam nan ligetmo gedan tay inomdan nan agew ay banagem nan am-in ay natey ta ligalowam nan bab-aam ay mamadton ya naan am-in ay ipogawmo ay mangpatpateg ken sik-a ay olay nan ninkabababa ya naan ninkangangato daka-pay dadaelen nan kaipoipogaw ay nang-ik-ikkan isnan ngawi isnan batawa."

Siya di nan kinwanida.

¹⁹ Daket ilaan ay matokaban nan Templon Apo Dios id daya et inilak gedan nan pokok ay nangipapay-anda isnan mangapanemnem nem isnan tolak Apo Dios isnan ipogawna. Dat menkimat dapay menkido is napigsa ya mendalalo dapay menyegyeg gedan nan batawa.

12

Nan Babai Ya Nan Dragon

¹ Idi nakwas di dat mawada isnan daya nan esa ay kaskasdaaw ay napateg nan kayatna ay ipaila. Wada nan babai ay ninbabado si somili ay kaneg agew danapay gagatinan nan bowan. Ninkakalogong siya is kolona ay simpooy ya doway talaw.

² Makaan-anak siya isonga men-adadawag gapo isnan sakit nan egesna.

³ Dat mawada gedan nan esay kaskasdaaw ay dakedake ay kaneg bowaya ay makwani en dragon ay men-gadangdang. Pito nan olona ya simpooy nan sakgodna et isnan am-in ay olona et nakolkolonaanda is kalogong di ali.

⁴ Nan ikona et piniktiwna nan pagkation di talaw dadat maekdag isnan batawa. Dat omey isnan sagang san babai ay makaan-anak ta alaena koma nan anakna no bomaala ta kanena.

⁵ Ngem idi inmanak dat maeyey ay dagos san anakna ay lalaki isnan kad-an Apo Dios tay siya nan awnit mentolay isnan batawa. Et maid polos makaabak ya makasopla ken siya isnan mentolayana.

⁶ Ngem san babai et linmayaw ay omey isnan pondag ay insaganan Apo Dios ay menteana ta maay-ayowanen siya isdi is sinlibo ya dowanggasot ya enempoo ay agew.

⁷ Dat id daya et men-giginobatda. Si Miguel ay esay anghel Apo Dios ya nan iibana ay anghel et ginobatda nan dragon ya nan baana ay aanghel gedan.

⁸ Ngem naabak san dragon isonga inpakaanda daida id daya tay maid kalebbenganda ay menteene pay isdi.

⁹ Isonga dadat bekasen siya ya nan aanghelna isnan batawa. San dakkel ay dragon et siya met laeng nan ninpaila ay oweg id sang-asang-adom. Nan ngadana et Satanas weno Diablo ay nang-al-allilaw isnan kaipoipogaw isnan batawa.

¹⁰ Nakwas di daket dengngen kasin nan napigsa ay kali id daya ay mangmangwani en, "Id wani nan mangisalakanan Apo Dios isnan kaipoipogawna. Id wani gedan nan mangipailaana isnan kabaelana ay mentolay. Nan pinilina ay mentolay ay si Kristo et ipailana gedan id wani nan kalebbengana

tay naabak si Satanas. Id kasin et tinmak-takdeg si Satanas isnan sagang Apo Dios ay mangisodsod isnan basol nan iib-a tako ay mamati isnan batawa ay inagew ya linabi ngem id wani et naipakaan siya id daya.

¹¹ Inabak nan iib-a tako siya gapo isnan nin-ayosan nan basan nan makwani en Kalnilo isnan nateyana ya gapo gedan isnan nangipanpaneknekanda ken Apo Dios. Kinkinwanida en olay no mateyda gapo isnan pammatida tay adida polos imotan nan biyagda.

¹² Isonga am-in kayo ay mentetee id daya et men-galalasing kayo gapo isnan naabakan Satanas. Ngem dakayo ay wada isnan batawa et kaseseg-ang kayo tay naibkas si Satanas isnan kad-anyo et dadama nan ligetna tay getkena ay sinawayan pay et kedeng nan mang-ikkanana isnan laydena." Siya di nan kinwanin nan ninkali.

¹³ Idi naibkas san dragon isnan batawa danat kedagen san babai ay inmanak is lalaki.

¹⁴ Ngem naagtan san babai is doway dadadadakke ay payak di labaan tasiyyay makatayaw siya ay omey isnan pondag ta adi makadateng san dragon ken siya ta isdi nan mang-ay-ayowanen Apo Dios ken siya is tolo ay tew-en ya kagedwa.

¹⁵ Dat pabalaen san dragon isnan topekna nan adoado ay danom tapno maiyanod san babai.

¹⁶ Ngem binadangan nan lota san babai tay nang-ak et maonog nan danom ay na-gapo isnan topek san dragon.

¹⁷ Dat dadama nan liget san dragon issan babai isonga danat omey sapeen nan tapin di an-akna. Daida nan mangtongtongpal isnan bilbilin Apo Dios ya mangpatpati gedan isnan tet-ewa ay inpagtek Jesus.

¹⁸ Dat omey san dragon isnan benget di baybay danat itakdeg isdi.

13

Nan Kaeegyat Ay Animal Ay Nagapo Isnan Baybay

¹ Daket ilaan ay aped wada nan bombalba isnan baybay ay kaeegyat. Kaneg animal ay pito nan olona ya simpooy nan sakgodna et isnan am-in ay sakgodna et nakolkolonaanda is kalogong di ali. Et isnan am-in ay olona et wada nan naisolat ay mangipadakes ken Apo Dios.

² Nan ilan san kaeegyat et kaneg tigre. Ngem nan dapana et anaanando ya mentadem nan kokona ay kaneg nan dapan di bear. Nan topekna et kaneg topek di layon ay kaeegyat nan bab-ana. Dat ited

nan dragon ken siya nan panakabalina ya lebbengna ay mentolay isnan itoltolayana.

³ Isnan esay olon san kaeegyat ay deey et wada nan dakkel ay kablat di kaeegyat ay sogat ay ikateyna koma ngem dat ob-pay gomawis. Isonga nasdanasdaaw nan kaipoipogaw isnan batawa dadat mamati ken siya

⁴ dadapay daydayawen san dragon tay siya nan nang-itet isnan kalebbengan san kaeegyat. Daydayawenda gedan san kaeegyat ay deey ay mangmangwani en, "Mai-wed polos kaneg na. Ya maid abes makaabak ken siya."

⁵ Isnan epatpoo ya doway bowan et in-palobos Apo Dios san kaeegyat ay men-apo ya mang-it-it-ek isnan awakna ay mangiiyaw ken Apo Dios.

⁶ Aped menkalkali is ngawi maipanggep ken Apo Dios ya isnan kad-ana ya nan am-in ay mentetee isdi.

⁷ Naipalobos siya gedan ay manggobat isnan ipogaw Apo Dios danat abaken daida. Naagtan siya is kalebbengana ay men-apo isnan am-in ay ipogaw isnan batawa isnan nateketeken ay ili ay nateketeken nan kalida ya kaiilaanda.

⁸ Isonga am-in ay ipogaw isnan batawa et ninbalinenda san kaeegyat ay deey is diosda malaksig nan naisolat nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay eng-enggana tay adida daydayawen siya. Esapay mawada nan batawa et nailista nan ngadngadanda isnan paglistaan ay kowan san makwani en Kalnilo ay napatey id kasin.

⁹ Denggenyo nan naay no waday ingayo.

¹⁰ Nan natodingan ay mabalod et awnitda maibalod. Ya nan natodingan ay mapatey isnan gamig et awnitda mapatey isnan gamig. Isonga masapol ay napigsa nan pammatin nan ipogaw Apo Dios ya nan kabaelanda ay mang-itpe isnan olay ngan ay ommat.

Nan Maikadwa Ay Kaeegyat Ay Animal

¹¹ Ildi nintamaangak kasin dat wada nan esa pay ay kaeegyat ay bomalbala isnan lota. Wada nan doway sakgodna ay kaneg sakgod di anak di Kalnilo ngem nan Kalina et kaeegyat ay kaneg kalin di dragon.

¹² Wada ken siya nan am-in ay panakabalina san inmon-onaa ay kaeegyat isnan mangitakdegana ken siya. Et inpatinna ay dayawen am-in ay wada isnan batawa san inmon-onaa y kaeegyat ay natey issan nasogatana dat gomawis.

¹³ Dat ipail-ilan san maikadwa nan kaskasdaaw isnan kaipoipogaw ay kaneg nan nangipalayogana isnan apoy ay nagafo id ngato.

¹⁴ Isonga inal-allilawna nan kaipoipogaw gapo isnan kaskasdaaw ay inpaik-ikkan san inmon-onaa ay kaeegyat ken siya. Dana-pay ibaga isnan kaipoipogaw en somapoda is tinagtogo is kaneg san nasogatana is gamig dapay kayet matatago ta ipailada ay patpatgenda siya.

¹⁵ Dat maagtan gedan san maikadwa ay kaeegyat is kabaelana ay mangleng-ag isnan tinagtogo ta makakali dapay makapatey isnan am-in ay adi mangdayaw ken siya.

¹⁶ Dat ipapatin san maikadwa gedan ay mamalkaan nan am-in ay ipogaw isnan kanawan ay ledengda wenne isnan kitongda. Olay nan nangato ay ipogaw ya nan nababa, nan kadangyan ya nan kodokdo, nan baa ya nan baken et masapol ay mamalkaanda.

¹⁷ Isonga maid polos ipogaw is men-ilako ya lomako no adida omona mamalkaan is ngadan san inmon-onaa ay kaeegyat wenne nan nomilo ay mangipagtek isnan ngadana.

¹⁸ Masapol ay masilib kayo sakayopay makamegas isnan ngadana. Ngem dakayo ay nalaing et mabalin ay makaibaga kayo isnan ipagtek nan nomilona ay 666 tay siya nan mangipagtek isnan ngadana.

14

Nan Kalnilo Ya Nan Insalakana Ay 144,000

¹ Nintamaangak kasin daket ilaeen ay tomatatakdeg nan makwani en Kalnilo isnan bilig ay Sion. Et makitatakdeg ken siya nan sin-gasot ya epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw ay naisosolat isnan kitkitongda nan ngadana ya si Amana.

² Daket denggen nan kali ay nagapo id daya ay kaneg napigsa ay genggaas di danom ya kaneg kido. Et kaneg gedan kalin di adoado ay kotengteng.

³ Tomatakdeg san sin-gasot ya epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw ay mangsasagang issan tokdowan di ali ya nan epat ay matatago ya nan dowampoo ya epat ay aamam-a. Kankantaenda nan balo ay kanta ay maid teken is makagtek nodi daida et kedeng tay daida nan nasbot isnan batawa.

⁴ Nan naayday ipogaw et nadalosda ay maid nadnadlawanda ken Apo Dios. Mak-makkeyda isnan Kalnilo olay intoy omay-ayana. Et daida nan damo ay naited ken Apo Dios ya isnan Kalnilo ay iib-an nan nasbot ay kaneg nan damdadadamdo ay maani ay nabgasan ay pagey.

⁵ Egayda polos ninkamkampot ya mai-wed naipabasbasolanda.

Nan Inpadngen Nan Tolo Ay Anghel

⁶ Nakwas di daket ilaeen nan esay anghel ay mentaytayaw id ngato ay wada nan gawis ay damag ay ibagbagana. Nan gawis ay ibagbagana isnan kaipoipogaw isnan batawa ay mentetee isnan nateketeken ay ili ay nateketeken nan kalida et adi masokatan ay eng-enggana.

⁷ Inbibiyadna nan kalina ay mangmangwani en, "Patgenyo ay ostoosto si Apo Dios dakayopay dayawen siya isnan kinangatona tay omal-ali nan timpo ay mangbanganan isnan am-in ay ipogaw. Daydayawen ya patpatgenyo siya ay nangboliw isnan am-in ay wada, ay nan daya, nan batawa, nan baybay ya nan bomabalbalaan nan dandanom."

⁸ Dat wada nan maikadwa ay anghel ay mangmangwani en, "Nadadael nan Babilonia ay madamdamag ay ili gapo isnan kinangawin di ipogaw isdi tay inaw-awisda nan tap-in di ipogaw isnan batawa ta taynanda nan tet-ewa ay Dios ta ik-ikkanda nan ol-olay ay mangsolsolot isnan sinang didios."

⁹ Dat wada nan maikatlo ay anghel ay mangibibiyad ay mangmangwani en, "Nan mangdaydayaw issan kaeegyat ya nan tinagtagona ya namalkaan nan kitongda wenno nan ledengda isnan malkana

¹⁰ et awnitda liknaen nan pilmi ay liget Apo Dios. Epdas nakasagana siya ay mangdosa ken daida ay maid polos seg-angna. Awnidta mapalpaligatan isnan apoy ya menbidbidang ay libo dapay ilaeen nan aanghel Apo Dios ya nan makwani en Kalnilo.

¹¹ Adi katkatey nan apoy ay mangpaligat ken daida ay eng-enggana. Aped men-as-as-asok. Isonga wadada isdi ay inagew ya linabi ay adi makalaway tay daida nan nangdaydayaw isnan nang-ap-apos ken Apo Dios ya nan tinagtago ay kanegna dadapay namalkaan is ngadana."

¹² Isonga gapo tay keg todi nan awnit ommat isnan adi mamati et dakayo ay mati ken Jesu Kristo ay ipogaw Apo Dios ya mangtongtongpal isnan bilina et am-amend ay masapol ay itpeyo ay adi mangdokdokog isnan pammatiyo.

¹³ Daket kasin denggen nan kali ay nagapo id daya ay mangmangwani en, "Isolatmo na. Menlogi id wani et nagasat nan mamati no mateyda."

Dat songbatan nan Ispirito Santo ay mangwani en, "Tet-ewa ay men-gasingda tay siya nan omillenganda isnan naligit ay obladta tay siya di gedan nan manggonodanda isnan gawis ay inik-ikkanda."

Nan Maapitan Di Adi Mamati Isnan Batawa

¹⁴ Idi nintamaangak kasin daket ilaeen nan polaw ay liboo. Et wada nan tomotoko isdi ay kaneg ipogaw ay nakokolon-an is balitok nan olona ya gegen-ana nan mentalaladem ay kompay.

¹⁵ Dat wada nan esa ay anghel ay bomala isnan Templo id daya ay mangibobogaw ay mangwani isnan tomotoko isnan liboo en, "Enka ta men-gapaska tay id wani nan kaaniyan nan tap-in di ipogaw isnan batawa ay kaneg payew ay nabgasan nan pagey."

¹⁶ Isonga dat omeay men-gapas dat menkalpas nan ani.

¹⁷ Daket ilaeen nan esa pay ay anghel ay bomala isnan Tempon Apo Dios id daya ay manggegeen gedan is mentalaladem ay kompay.

¹⁸ Dat bomala kasin nan esa pay ay anghel ay kabiyang is apoy isnan altar. Danat bogawan san maikadwa ay anghel ay manggegeen is kompay et kanana en, "Enka bolases nan obas isnan batawa. Kompayem nan nasabsablod ay begasda isnan ot-oteda tay naomda et."

¹⁹ Isonga danat iwasawas nan kompay et maala am-in nan begas di obas danat ibkas isnan dakkel ay paggilingan ta maset-set nan danomda. Ngem nan kayatna ay kanan et nan awnit ommat isnan ipogaw ay adi mamati isnan pilmi ay mangdosaan Apo Dios ken daida.

²⁰ Et nin-ayos nan adoado ay basa is nasolok is tolong gasot ay kilometro ya nasolok is esay metro ya kagedwa nan kaadaema ay naiyaligan nan nasetsetan nan danom di obas isnan nagilinganda isnan lit di ili.

15

Nan Pito Ay Anghel Ay Mangiwalas Isnan Pito Ay Ligligat

¹ Nakwas pay di daket ilaeen id daya nan esa pay ay kaskasdaaw ay mangipaila isnan awnit ommat. Wada nan pito ay anghel ay pito nan kabaelandia ay mangpaligat isnan ipogaw. Et nan naayda nan kaodiyau ay ligat tay siya nan kaodiyau di ikkan Apo Dios ay mangipailaana isnan ligetna.

² Inilak gedan nan anaanawa ay kaneg salming nan kail-ana ngem menbidbidang. Wada nan mentatakdeg isdi et daida nan nang-abak isnan kaeegyat ay nang-ap-apos ken Apo Dios ya nan tinagtago ay kanegna tay egayda pinatpati siya. Daida nan egay namalkaan is ngadana wenno nan nomilon di ngadana. Kasida gegeen is kotengteng ay inted Apo Dios

³ et kankantaenda nan kantan Moses ay esay baan Apo Dios id kasin ay kantan

gedan nan makwani en Kalnilo. Siya na nan kankantaenda.

"Apo Dios ay manakabalin isnan am-in ay wada,

kaskasdaaw ya kadadayaw nan ik-ikkam.
Sik-a nan Apon di am-in ay ili,
et ostoosto ya gawigawis nan am-in ay ik-ikkam.

⁴ Maid polos adi mangpateg ken sik-a, Apo. Maid polos gedan mang-adi ay mangipagtek isnan kinangatom

tay sik-a et kedeng nan kasasantowan.

Isonga awnit omali nan ipogaw isnan am-in ay ili ay mangdayaw ken sik-a tay inil-ilada am-in nan ostoosto ay ik-ikkam."

⁵ Idi nakakantada daket ilaan ay natokaban nan kasasantowan ay kowalto isnan Templon Apo Dios ay kananda en osto ay teana.

⁶ Dat bomala san pito ay anghel ay awnit mang-idya is pito ay ligat isnan batawa. Ninbabadoda is nadilos ay menpolololaw ya nabebedbedan nan pegaewda is nabalitokan ay galot.

⁷ Idi binimalada dat ited nan esa issan epat ay matatago nan sag-es-ay malakong ay balitok ay nanapno is liget Apo Dios ay matatatago ay eng-enggana.

⁸ Dat mapno nan Templon Apo Dios is asok ay mangipaila isnan panakabalina ya nan kinangatona. Isonga maid makasgep isdi engganay makwas nan pito ay ligat ay ikkan nan pito ay anghel.

16

Nan Maikolbowan Nan Liget Apo Dios Ay Wada Isn Pito Ay Malakong

¹ Idi maaw-awni daket dengngen nan napigsay ay kali ay nagapo isnan Templon ay kankanaana isnan pito ay anghel en, "Enkayo ta ikolboyo isnan batawa nan liget Apo Dios ay wada isnan pito ay malakong."

² Isonga dat omey nan omon-onay ay anghel ay mangikolbo isnan wada isnan malakongna isnan batawa. Dat magad-dil nan am-in ay ipogaw ay namalkaan is ngadan san kaeegyat ya nan nganday-dayaw isnan tinagtagona et dadama nan sakit nan gaddilda.

³ Nakwas pay di dat omey nan maikadwa ay anghel et ikolbona isnan baybay nan wada isnan malakongna. Dat menbalin nan danom is kaneg basan di natey dat matey am-in ay mentetee isnan baybay.

⁴ Nakwas pay di dat omey nan maikatlo ay anghel et ikolbona isnan kaginaginawang ya menbalbalaan di danom nan wada isnan malakongna dat menbalin nan danom is basa.

⁵ Daket dengngen ay kanan nan anghel ay mangbanbantay isnan danom en, "Apo Dios ay maid kaneg di kagawismo ay wawawawada et ostoosto nan ikkam ay mendosa

⁶ tay nan dosdosaem et inwaswasitda nan basan nan ipogawmo ya nan madamtom isnan nangpateyanda ken daida isonga basa nan itedmo ken daida ay inomenda. Et siya di nan maibagay ay maikkan ken daida."

⁷ Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan altar ay mangwani en, "Apo Dios ay manakabalin, tet-ewa ay tongpalem nan kalim ay mendosa ya ostoosto nan mangikkanan."

⁸ Nakwas pay di dat omey nan maikapat ay anghel et ikolbona isnan agew nan wada isnan malakongna et dadama nan poos isonga kinan di agew nan kollop di ipogaw.

⁹ Maatoatonganda isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo Dios ay nagapowan nan naayday ligat. Ngem adida kayet ibabawi nan basbasolda ta siya nan dayawenda koma isnan panakabalina.

¹⁰ Nakwas pay di dat omey nan maikalima ay anghel et ikolbona nan wada isnan malakongna isnan mentoltolayan nan kaeegyat ay nagapo isnan baybay. Dat bomolinget nan il-ili ay mentolayana. Nan ipogaw isdi et gegetlaenda nan dilada gapo isnan sakit di gaddilda

¹¹ dadapay menkalkali is ngawi ken Apo Dios id daya gapo isnan ligatda ya sakitda. Ngem adida kayet balbalawan nan ngawi ay ik-ikkanda.

¹² Nakwas pay di dat omey nan maikem ay anghel et ikolbona nan wada isnan malakongna isnan dakkel ay ginawang ay Eufrates dat matdok nan danom et makagedang nan mentololay ya nan sosoldado isnan il-ili isnan makinlagod.

¹³ Daket ilaan gedan nan tolo ay anaanas-i ay dimonyo ay kaneg bakbak nan kaiilaanda. Binmala nan esa isnan topek di dragon, nan esa et isnan topek di kaeegyat ay nagapo isnan baybay ya nan maikatlo et binmala isnan topek di menkamkampot ay mamadto.

¹⁴ Nan deeyday toloy dimonyo et mabalin ay ikkanda nan kaskasdaaw. Omonomeyda isnan am-in ay kad-an di mentolay isnan batawa ay mangipadagop ken daida ta mentololaga ay manggobat ken Apo Dios ay manakabalin isnan makwani en kapatpatan ay agewna.

¹⁵⁻¹⁶ Dadat dagopen nan al-ali ya nan sosoldadoda isnan kadagdagopanda ay kanan nan Judio en Armagedon.

Ngem kankanan Jesu Kristo en, "Denggenyo na. Awnit omali isnan

adiyo getken ay timpo ay kaneg nan ikkan nan mangakew. Nagasat nan nakasagana ay mangses-eed ken sak-en ay adi kaseseyep nodi menbabado tasiyay adi kabain isnan omaliyak."

¹⁷ Nakwas pay di dat omeiy gedan nan maikapito ay anghel et ikolbona isnan dagem nan wada isnan malakongna. Dat wada nan napigsa ay kali ay nagapo isnan tokdowan di ali isnan Templo ay mangwani en, "Kedeng. Nakwas."

¹⁸ Dat mawanada nan kaeegyat ay kimat ya napigsa ay kido dapay menyegyeg nan batawa is napigsapigsa. Maiwed kaneg ton a yegyeg engganay nawada nan ipogaw isnan batawa tay nan naay nan kapipigsaan ay yegyeg.

¹⁹ Nan madamdamag ay ili ay Babilonia et napagkatlo ay nang-ak isonga nadadael et nadadael gedan nan am-in ay dadakkel ay ili isnan batawa. Isonga tet-ewa ay egay kalingkingan Apo Dios ay mangdosa isnan iBabilonia ay nangipainom ken daida isnan simmoka ay tapey ay naiyaligan nan ligetna.

²⁰ Nan am-in ay ili ay liniliwes di bay-bay et nalimonda ya nan bilbilig abes et namaidda.

²¹ Dat mendalalo is dadadadakke. Nan tap-in et limampoo ay kilo nan kadagsena. Pinontaanda nan ipogaw isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo Dios gapo isnan naay dadama ay kaeegyat ay ligat.

17

Nan Madamdamag Ay Babai Ay Lomalaiki

¹ Idi nakwas di dat omali nan esa issan pito ay anghel ay wada nan malakongda danat kanan, "Aka ta ipailak ken sik-a nan awnit dosan di babai ay madamdamag nan kangawina isnan lomalakiyana. Itotok-dona ay mentolay isnan ili ay kad-an di kaginaginawang.

² Nan mentolay isnan naay ay batawa et nakiseyseyepda am-in ken siya. Ya nan kaipoipogaw gedan ay mentetee isnan batawa et kanegda mabotboteng isnan mangsolsolotanda isnan ngawi ay lomalaikiyana."

³ Dat kapten nan Ispirito Santo sak-en dat mangyey san anghel isnan pondag. Daket ilaelan nan babai ay mensasakay isnan kaeegyat ay men-gadangdang ay animal ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna. Nan awak san animal et nasolasaolitan is kali ay mangipadakes ken Apo Dios.

⁴ Nan badon san babai et men-gadangdang ya asol ay kaneg badon di ali dapay naaltialtiyan siya is ado ay balitok ya nangina ay bato ya batek. Wada

nan balitok ay apag ay gegen-ana ngem nanapno isnan kadodogis ya ngawi ay ikikkana.

⁵ Et naisosolat isnan naibebedbed isnan kitongna nan ngadana ay wada nan maiyaligana. Kanana en, "Babilonia ay madamdamag Inan di am-in ay lomalaki Ya poon di am-in ay kababain ay maik-ikkan isnan batawa."

⁶ Daket ilaelen ay naboteng san babai. Nan nabotengana et nan gasingna isnan ninayosan nan basan di adoado ay ipogaw Apo Dios ay pineatelya gapo isnan pammatida ken Jesus.

Nasdanasdaawak issan nang-ilaak issan babai

⁷ ngem dat kanan san anghel en, "Dakan aped masdaaw? Ibagak ken sik-a no ngan nan kayat ay kanan san babai ya nan animal ay sasakayana ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna.

⁸ San animal ay inilam et maiyalig isnan esa ay wada id kasin. Id wani et maiwed siya ngem adi isnan madandan daet bomala siya isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna ngem dat maiyey isnan madosaana ay maid patenggana. Masdamasdaaw nan ipogaw isnan batawa isnan mang-ilaanda ken siya tay natatago siya id kasin dat mamaid dat aped mawada kasin. Nan masmasdaaw et daida nan ipogaw ay egay kaisolat nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay engenggana ay naisolat esapay masapo nan batawa."

⁹ Dat itoloy nan anghel ay mangwani en, "Masapol ay masilib nan ipogaw sadapay maawatan nan naay. Nan kayat ay kanan nan pito ay olo et pito ay bilig ay menteteen san babai. Nan kayatna ay kanan gedan et pito ay ali.

¹⁰ Ngem san pito ay ali et epdas nakaan nan lima ken daida. Mentoltolay nan esa id wani ya wada pay nan esa ay awnit omali ay mentolay ngem sin-awayan et kedeng.

¹¹ San deey ay wada id kasin ay maid id wani et siya gedan nan esa issan pito ay ali et no bomala siya kasin dat siya nan maikawao ay ali ngem awnit maiyey isnan madosaana.

¹² Nan simpoo ay sakgod ay inilam et daida nan simpoo ay ali ay egay pay laeng mentolay ngem awnitda maagtang is lebbengda ay makitolay issan kanega kaeegyat ay animal ngem is sin-awayan et kedeng.

¹³ Gapo tay es-esa nan gandatda isonga itedda nan kalebbenganda ya nan pigsada issan kaeegyat ay binmala isnan baybay.

¹⁴ Dadat gobaten nan Kalnilo ngem nan Kalnilo ya nan matalek ay pinilina ay

mangsolot ken siya et abakenda daida. Tay siya met laeng nan Apon di am-in ay apo ya siya gedan nan Alin di am-in ay ali."

¹⁵ Intoltoloy san anghel ay mangwani ken sak-en en, "San kaginaginawang ay inilam isnan sag-en san ngawi ay babai et daida nan mangipagtek isnan kaipo-pogaw isnan nateketeken ay ili isnan batawa ay menkali is nateketeken ay kali ya nateketeken nan kaiilaanda.

¹⁶ Ngem san animal ya san simpoo ay ali ay kayat ay kanan san simpoo ay sak-god et awnitda kaseselat san babai isonga alaenda am-in ay kowana engganay maid mabay-an ay olay nan badona. Kegda isda nan begasna isnan mangdadaelanda ken siya dadapay poowan.

¹⁷⁻¹⁸ San babai ay deey et siya nan kaiyaligan nan dakkel ay ili ay kalebengg isnan am-in ay ali isnan batawa. Nan gapo ay ommat am-in nan naay et tay si Apo Dios nan nangipanemnem ken daida ay itedda nan kalebenganda issan kaeegyat ta mentolay siya engganay matongpal am-in nan kinwanin Apo Dios."

18

Nan Nadadaelan Nan Ili Id Babilonia

¹ Nakwas di daket ilaelan nan esa pay ay anghel ay lomaylayog ay magapo id daya. Napigas nan kalebenganda et sisilangana nan batawa isnan kinangatona.

² Inbibiyadna ay mangwani en, "Nadadael et id wani. Nadadael nan ili ay Babilonia ay madamdamag isnan batawa. Id wani et siya nan menteteen di nateketeken ay kalasin di makedse ya isdi gedan nan menteteen nan kadodogis ay koykoyat.

³ Nadadael tay nan kababain nan inpaik-ikkana isnan kaipo-pogaw isnan natkenatken ay ilili isnan batawa. Nan mentolay isnan naay ay batawa et kanegda nakiseyseyep am-in ken siya isnan naitapiyanda ken siya ay mangdokog ken Apo Dios. Nan men-ilaklako isnan batawa et bimmaknangda gapo isnan adoado ay laylayden san babai ay laklakowan."

⁴ Kinwanina di daket dengngen nan esa pay ay kali ay nagapo id daya ay mangmangwani en, "Dakayo ay ipogawko, ko-maan kayo isnan sana ay ili. Lomayaw kayo ta adi kayo maitapi isnan bomasbasolana ya ta adi kayo maitapi gedan isnan kadosaana.

⁵ Tay nan kaad-adon nan basbasolna et kaneg nababantoog enggana id daya. Et adi kalkalingkingan Apo Dios nan ngawi ay ik-ikkana.

⁶ Isnan inik-ikkana ay nangpalpaligat isnan ipogaw et id wani maibaes abes ken siya ngem am-amet tay madobli. Nan tasana ay pinona isnan simmoka ay tapey ay inpainomna isnan ipogaw et awnit abes madobli nan sokan nan maipainom ken siya ay naiyaligan nan pilmi ay liget Apo Dios.

⁷ Nan kaad-adon nan apedna is laylayden ay al-alaen ya nan mangipapangatowana isnan awakna et siya gedan nan kaad-adon nan ligat ay awnit maikkan ken siya. Tay kankanan san ngawi ay babai ay naiyaligan san ili en, "Sak-en nan mentolay et maid polos kolangko. Bakenak kaneg nan balo tay maid polos gapona is menseseg-angak."

⁸ Isonga gapo tay kaneg todi nan nemnema et awnit mawanada isnan sin-agew nan nateketeken ay ligatna. Awnit omdan nan adoado ay sakit, dadama ya seg-angga ya bitil dapay mapoowan tay si Apo Dios ay mangbanag ken siya et pilmi nan kabaelana." Siya di nan kinwanin san kali ay nagapo id daya.

⁹ Isonga am-in ay mentolay isnan naay batawa ay naitaptapi issan babai issan ngawi ay inik-ikkana ya nanggan-ganas ay nang-os-osal isnan laklakowana et dadama nan agada ya seg-angda isnan nangilaanda issan asok isnan kapop-oowan san ili ay naiyalig is ngawi ay babai.

¹⁰ Ngem inmaddawida tay omegyatda ay maitapi. Isonga kasida kakakwani en, "Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay ili ay Babilonia. Kaseseg-ang siya tay olay no dakkel ya napateg ngem siasiawayan nan mamaidana tay golpi nan kabanagana."

¹¹ Olay gedan nan men-ilaklako isnan am-in ay ili et dadama nan agada ya seg-angda tay maid et manglako isnan ilaklakoda.

¹² Owen maid polos manglako isnan balitokda, pilak ya nan nangina ay bato ay nasapo is batek ya perlas ay maosal is oway. Maid gedan manglako isnan nangina ay galot ay gadangdang, asol ya nan tapin di napintas ay kolol ya nan sida ay galot. Ya nan abes ganaganagwis ay menbangko ay kaiw ya nan kompolmi ay nasapo ay nagapo isnan saong di lipanti, nan nangina ay kaiw, gambang, landok ya nan napintas ay bato.

¹³ Maid gedan manglako isnan lakoda ay nangina ay lana ay menbangko, nan insinso ya nan mira ya frankinsice. Ya nan abes lakoda ay mainom, lana, alina ya bagas. Ya nan abes baka, kalnilo, kabayo ya kalisa. Ya maid abes manglako isnan ilaklakoda ay ipogaw ay menbalinenda is baa.

¹⁴ Am-in ay men-ilaklako et kankananda en, "Sayang nan ili ay deey tay madadael

am-in nan gawis ay laylaydena. Isonga am-in ay kinabaknangna ya kaidaydayawana et namaid et adi mabalin ay mawada kasin."

¹⁵ Siya di nan kankanan nan binmaknang ay men-ilaklako issan deey ay ili. Ngem adyanda ay somag-en ta adida maitapi isnan ligatna. Ngem men-ag-agada ya menseseg-angda ay mangmangwani en,

¹⁶ "Kaseseg-ang san napateg ay ili tay id kasin et menbabado nan ipogaw isdi isnan nangina ay gadangdang ya asol ay galot ya men-oosalda is ado ay balitok ya nan nangina ay bato ya batek.

¹⁷ Ngem siasiawyan nan namaidanda am-in."

Am-inda gedan ay mentetee isnan bap-bapor ay nan men-ob-obla ya nan aapoda ya nan menlologan ay omey men-ilaklako ya am-in ay nan baybay nan mang-alaanda is katagowanda et inmaaddawida

¹⁸ ay mangiila isnan asok ay nagapo issan deey ay ili dadapay menbogbogaw ay mangmangwani en, "Kedeng. Maid et teken is kaneg san deey ay napateg ay ili."

¹⁹ Dadat pay-an is dapo nan oloda gapo issan sakit di nemnemda et kasida aaga ay menseseg-ang dadapay kankanan en, "Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay napateg ay ili. Kaseseg-ang siya tay nan kinabaknangna nan inbaknang abes nan am-in ay wada nan baporna. Ngem sayang tay nagolpi ay namaid am-in nan wada isdi." Kinwanida di.

²⁰ Ngem dakayo ay wada id daya et men-galalasing kayo gapo isnan nadosaana. Ya dakayo abes ay ipogaw Apo Dios ya nan apostolisna ya nan mamadtona et men-gasing kayo tay binanag Apo Dios san deey ay ili ay nangibaes isnan ngawi ay inikikkana ken dakayo.

²¹ Idi naipaila di ken sak-en dat mawada nan napigsa ay anghel ay lomak-ey is dakkel ay bato ay kaneg losongan danat ibkas isnan baybay. Danat kanan,

"Kaneg todi nan awnit ommat isnan madamdamag ay ili ay Babilonia. Awnit madadael ya mamaid et adi polos kail-ila kasin.

²² Isonga adi kasin madmadnge isnan deey ay ili nan menkankanta ya nan kalin di kotengteng, nan kalaleng ya nan tanggoyob. Et awnit maid kasin oblantisna ya maid pay madnge is menbaybayo.

²³ Maid gedan awnit membidbidang is silaw isdi ya maid madmadnge pay is kalin di makibabayas. Siya dedi nan dosan di Babilonia tay nan nin-ilaklako issan deey ay ili et nin-et-eteke daida nan kababaknangan isnan batawa. Ya nan esa et inal-allilawna nan am-in ay ipogaw isnan batawa isnan kampotna."

²⁴ Madosa gedan nan ili ay Babilonia tay siya nan nangpatey isnan mamadton Apo Dios ya nan tapin di ipogawna. Owen tay nail-ila isdi nan basan nan am-in ay matmi ay napatpatey isnan naay ay batawa.

19

Nan Gasing Di Mentetee Id Daya

¹ Nakwas di daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kalin di adoado ay ipogaw id daya ay mangmangwani en,

"Madaydayaw si Apo Dios. Owen, dayawen tako ya patgen tako siya isnan panakabalina ya nan mangisalsalakanana ken datako.

² Ostoosto ya tet-ewa nan ikkana ay mangbanag isnan ipogaw tay dinosana san mendindinamag ay babai ay nang-awis isnan kaipoipogaw ay maitapi isnan ngawi ay ik-ikkana. Inbaes Apo Dios issan ngawi ay babai nan nangpatpateyana isnan baan Apo Dios."

³ Kasinda inbibiyad nan kalida ay mangmangwani en,

"Madaydayaw si Apo Dios. Men-as-as-asok ay enggana san deey ay ili tay mapop-oowan ay madosdosa."

⁴ Dat nan dowampoo ya epat ay aamama-ya nan epat ay matatago et nimpangalokbobda ay mangdayaw isnan tomotokdo ay mentolay ay si Apo Dios. Dadapay kankanan en,

"Tet-etet-ewa dadi. Madaydayaw si Apo Dios."

⁵ Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan kad-an di tokdowan di mentolay ay mangwani en,

"Daydayawenyo nan Dios tako. Am-in kayo ay ipogawna et daydayawenyo siya. Dakay ay mangpatpateg ken siya olay no nangato kayo wenna nababa kayo et daydayawenyo siya."

⁶ Dinngek gedan nan kalin di adoado ay ipogaw ay kaneg nan gengaas di menpeyepay-as ay dakkel ay danom ya kaneg gedan napigsa ay kido. Kankananda en,

"Daydayawen tako am-in nan Apo tako tay si Apo Dios ay manakabalin et siya et kedeng nan mentolay isnan am-in.

⁷ Men-galalasing tako datakopay daydayawen si Apo Dios isnan kangatongatona. Tay id wani nan mang-alaan nan makwani en Kalnilo isnan ipogawna tay naisaganada ay makitee ken siya ay naiyalig isnan makikasal

⁸ ay naagtan is bado ay menpolololaw." Nan kaiyaligan nan deey menpolololaw ay galot et nan gawis ay ik-ikkan nan ipogaw Apo Dios.

⁹ Kinwanin nan anghel ken sak-en en, "Isolatmo na. Kanam en, 'Nagasar nan naayagan ay maitapi isnan naiyaligan nan nakiasawaan nan makwani en Kalnilo.' "

¹⁰ Daket menpalintomeng ay mangdayaw koma issan deey ay anghel ngem danat kanan en, "Adim ikkan sa. Masapol ay kedekedeng si Apo Dios is daydayawem tay esaak ay baan Apo Dios gedan ay kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mangsolsolot isnan tet-ewa ay mait-itdo ay inpagtek Jesus. Tay nan inpagtekna nan nagapowan nan am-in ay inbagbagan nan mamaadtun Apo Dios."

Nan Mangabakan Nan Mensasakay Isn'an Polaw Ay Kabayo Isn'an Bosona

¹¹ Maaw-awni pay daket ilaeen ay menlokat nan daya dat bomala nan polaw ay kabayo. Et wada nan mensasakay ay kangadan is Matalek ya Tet-ewa tay nan ikikkana ay menbanag et ostoosto ya nalin-teg nan ikkana ay manggobat isnan mang-apos ken siya.

¹² Menkililimat nan matana ay kaneg apoy ya nan olona et wada nan adoadu ay kolona. Wada gedan nan ngadan ay naisosolat isnan awakna ay maid polos mangtek isnan kayatna ay kanan nodi siya et kedeng.

¹³ Nabasabasaan nan badona. Nan inpagdanda ken siya et Kalin Apo Dios.

¹⁴ Nan wada id daya et omon-onodda ken siya ay kanegda sosoldado ay mang-on-onod isnan apoda. Nakabadoda am-in is polaw ay maid polos kilotna ya nakasakayda is polaw ay kabayo.

¹⁵ San makwani en Kalin Apo Dios et wada nan bomalbala isnan topekna ay kanega mentalaladem ay gamig et siya nan osalena ay mang-abak isnan ipogaw isnan am-in ay ili ay adi mamati ken siya. Isnan mentolayana et adi kabalain ay adi matong-pal nan am-in ay kankanagan. Dosaena nan masapol ay madosa ay mangipaila isnan pilmi ay liget Apo Dios ay manakabalin. Kaneg nan ikkan nan ipogaw ay manggespes isnan obas ta bomala nan danomna et siya nan kaneg nan awnitna ikkan ken daida.

¹⁶ Nan naisosolat isnan badona ya isnan opona et nan ngadana ay mangwani en Alin di am-in ay ali ya Apon di am-in ay apo.

¹⁷ Idi mentamaangak kasin daket ilaeen nan esay anghel ay tomatakdeg isnan agew. Bogbogawana nan am-in ay koyat ay mentaytayaw id tag-ey ay mangmangwani en, "Madagop kayo ay nateketeken ay koyat ta isdayo nan adoadu ay patpateyen Apo Dios.

¹⁸ Akayo ta isdayo nan aw-awak di mentotolay ya nan sosoldado ya nan aap-apoda. Dakayot isda gedan nan awak di kakabayo ya nan mensasakay. Omali kayo ta isdayo nan awak nan am-in ay ipogaw ay nang-adi ken Apo Dios ay nangato ya nan nababa, nan baa ya nan baken baa."

¹⁹ Nakwas di daket ilaeen ay madagop san kaeegyat ay binmala issan baybay, nan mentoltolay ya nan sosoldadoda ta enda gobaten san mensasakay isnan polaw ay kabayo ya nan sosoldadona.

²⁰ Ngem dadat depapen san kaeegyat dadapay depapen san menkamkampot ay mamadto ay nangipailila isnan kaskasdaaw isnan nangitaktakdegana isnan apona. San deeyday kaskasdaaw ay inpail-ilana et siya nan inyal-allilawna isnan kaipoipogaw ay namalkaan isnan malkan di kaeegyat ya nangdaydayaw issan tinagtagona. Issan nadappan san dowa et naibksa isnan menbidbidang ay apoy ay kaneg naililibowan.

²¹ Am-in abes ay soldadoda et napateyda isnan gamig ay bomalbala isnan topek di mensasakay isnan kabayo. Et nabsog nan am-in ay koykoyat isnan inisdada ay aw-awak di natey.

20

Nan Naibalodan Satanas Is Sinlibo Ay Tew-en

¹ Nakwas di daket ilaeen kasin nan esay anghel ay lomaylayog ay nagapo id daya ay manggegeen isnan dakkil ay kawal ya nan tolbek di eneb di lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna.

²⁻³ Danat depapen san dragon ay si Satanas ay nan esay ngadana et Diablo. Siya gedan nan ninbalin is oweg ay ninpaila ken Eva id sang-asang-adom. Kinawalan san anghel siya danat ibkas issan lengaw danat itolbek ta adi makaillilaw isnan nateketeken ay ili is esay libo ay tew-en. Ngem no makwas nan sinlibo ay tew-en et masapol ay maipalobos si Satanas kasin ngem sin-awayan et kedeng.

⁴ Nakwas di daket ilaeen ay wada nan kasitotoko isnan tokdowan di ali et naagtanda abes is kalebbengan ay menbanag. Daida nan napatpatey gapo isnan nangi-pagpagtekanda isnan maipanggep ken Jesus ya nan kalin Apo Dios. Inadyanda ay mangdayaw issan kaeegyat ay nang-ap-apos ken Apo Dios ya san tinagtogo ay kanegna ya egayda gedan inpamalka nan kitonga ya ledengda isnan malkana. Natagoda kasin et makitolayda ken Kristo is esay libo ay tew-en.

⁵ Siya di nan omona ay katagowan kasin di ipogaw. Ngem nan tap-in a et sokod

makwas san sinlibo ay tew-en sadapay matago kasi abes.

⁶ Nan maitapi isnan omona ay katagowan di natey et nagasatda ya dadama nan gasingda tay adida polos liknaen nan ligat ay makwani en maikadwa ay tetey. Nodi menbalinda is kaneg papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios yas Jesu Kristo dadapay makitolay ken Kristo is sinlibo ay tew-en.

Nan Naabakan Satanas Ya Nan Naibkasana Isnan Apoy

⁷ Ngem no makwas san sinlibo ay tew-en dat maipalobos si Satanas isnan naibalodana.

⁸ Dat omey ay mang-al-allilaw isnan ipogaw isnan nateketeken ay ili isnan batawa. Et nan maallilaw et nan mang-apapos ken Apo Dios et daida nan makwani en Gog ya Magog. Dat dagopen Satanas daida am-in ta maitapida ken siya ay omey makigobat. Et adoadoda ay kaneg nan lan isnan benget di baybay ay adi kabilang.

⁹ Dadat maiwakawakat ay mangliwes isnan ili ay laylayden Apo Dios ay kad-an di ipogawna. Ngem dat wada nan apoy ay lomayog ay magapo id daya ay mangpoo ken daida am-in.

¹⁰ Et si Satanas pay ay nang-al-allilaw ken daida et maibkas isnan apoy ay kaneg libo ay menbidbidang ay epdas naibkasnan gedan san deey ay kaeegyat ya nan menkamkampot ay mamadtona. Et maid polos patenggan nan mapalpaligatanda.

Nan Kaodiyan Ay Menbanagan Apo Dios

¹¹ Nakwas di daket ilaeen nan dakedake ay masisilangan is polaw ay tokdowan di ali ya nan tomototokdo. Gapo tay wada siya isdi et namanaid nan naay ay batawa ya nan daya et adida mail-ila kasiin.

¹²⁻¹³ Daket ilaeen nan natnatey ay tomatakdeg isnan sagang nan mentolay. Nan nangato ya nan nababa et wadada. Owen, nan am-in ay wada id Hades ay kad-an di natey ya olay nan natnatey isnan baybay et nadagopda ta wasdin esa ken daida et mabanag gapo isnan inik-ikkana isnan natatagowana. Dat wada nan mangbilag isnan deeyday liblo ay naisolsolatan nan am-in ay inik-ikkana di ipogaw. Dat mabilag abes nan esa pay ay liblo ay kailislistaan di ngadan di ipogaw ay matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana. Dat banagen Apo Dios nan kaipoigaw gapo isnan naisolat ay inik-ikkanda isnan natatagowanda.

¹⁴⁻¹⁵ Dat iwasit Apo Dios san am-in ay natey ay nagapo id Hades ay kad-an di natey. Inbekasna daida isnan anaanawa ay menbidbidang ay apoy. Isongsa am-in

ay ipogaw ay egay naisolat nan ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadngadan di matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana et maiwasitda isnan deey ay menbidbidang. Et siya di nan makwani en maikadwa ay tetey.

21

Nan Balo Ay Daya Ya Nan Balo Ay Batawa

¹ Idi nakwas di daket ilaeen ay wada nan balo ay daya ya balo ay batawa tay nan inmon-onaa ay daya ya batawa ya nan baybay et namaidda.

² Daket ilaeen gedan nan ilin Apo Dios ay lomaylayog ay nagapo ken siya id daya. Siya nan ili ay makwani en balo ay Jerusalem et menbelelejew ay kaneg nan napintaptas ay babai ay menbabado is gawis ay nakasagana isnan omayan nan mang-asawa ken siya.

³ Daket dengngen nan napigsa ay kali ay nagapo isnan tokdowan di mentolay ay mangwani en, "Id wani et makitetee si Apo Dios isnan ipogaw. Iib-aana daida et daida nan ipogawna. Owen, siya ay mismo nan makitetee ken daida et siya nan Diosda.

⁴ Awnitna kaanen nan am-in ay gapo ay men-ag-agaanda. Awnit maid et matmatey ya maid menseseg-anganda ya maligligatanda tay am-in ay inom-ommat id kasin et namaidda."

⁵ Dat kanan nan tomotokdo isnan tokdowan di ali en, "Id wani et ipabalok am-in ay wada." Kinwanina gedan ken sak-en en, "Isolatmo nan naayda ay kanak tay tet-ewa ay awnit ommat."

⁶ Danat kanan abes, "Nakwas et tay kinwasko am-in. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in. Nan maewew et agtak siya is kalebbengana ay ominom isnan danom ay adi kalakowan ay magapo isnan balaan ay mang-ited is biyag ay maid patenggana.

⁷ Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et sak-en nan Diosda ya menbalinek daida is an-akko.

⁸ Ngem nan mang-ik-ikkana is ngawi et kaeegyat nan awnit ommat ken daida tay am-in ay mangsolot ken Satanas ay kaneg nan adi matalek ya nan mangdokog isnan pammatida gapo isnan egyatda isnan ligat ya nan makiseyseyep isnan bakenda asawa ya mang-ik-ikkana isnan tap-in di asiasi ay kaneg todii ya nan menpatey is ipogaw, nan mentala ya men-ap-apos, nan mangpatpati is sinang didios ya am-in ay menkamkampot et awnitda mentetetetee isnan anaanawa ay menbidbidangan nan

apoy ay kaneg nalilibowan ay makwani en maikadwa ay tetey."

Nan Balo Ay Jerusalem Ay Nagapo Id Daya

⁹ Nalpas nan nangwaniyana isdi dat omali nan esa issan deeyday pito ay anghel ay wada nan pito ay malakongda ay kad-an di pito ay kaodiyen ay ligat et kanana, "Aka ta ipailak ken sik-a nan asawan nan Kalnilo ay maiyalig isnan maitapiyana isnan kaipoipogawa."

¹⁰ Dat kapten nan Ispiriton Apo Dios sak-en kasin dat mangyey san anghel isnan toktok di andoando ay bilig. Danat ipaila ken sak-en nan ilin Apo Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay maid polos ngawi is mentetee. Lomaylayog san ili ay nagapo ken Apo Dios

¹¹ et mensilsilang tay wada si Apo Dios isdi. Nan silangna et kaneg menbelelegew ay silang di nangina ay bato ay makwani en haspe.

¹² Nan baked san deey ay ili et andoando ya wada nan simpoo ya doway segpana et tonggal esay segpan et wada nan esay anghel ay mangbarbantay. Tonggal esay segpan et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway an-ak din si Israel ay daida nan poon di am-in ay Judio.

¹³ Sagtotlo nan segpan isnan epat ay igid, ay makindaya, makinalod, makin-amanan ya makin-abagatan.

¹⁴ San toping ay baked et wada abes nan simpoo ya doway ay pegnadna et tonggal esay pegnad et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway apostolis nan makwani en Kalnilo.

¹⁵ San anghel ay ninkali ken sak-en et gegen-ana nan pala lokod ay balitok ta lokodena san ili ya nan bakedna ya segpana.

¹⁶ Et san deey ay ili et palipaliso nan kaan-andona, nan kaan-anawana ya nan kaat-atakdagna. Tay linokod san anghel et doway libo ya epat gasot ay kilometro nan kaan-andona et siya abes nan kaan-anawana ya nan kaat-atakdagna.

¹⁷ Linokod gedan san anghel nan baked et nganngani ay pitompooy ay metros nan kaat-atakdagna. Nan metros ay lokod ay inosal san anghel et paliso isnan metros ay iloklokod di ipogaw.

¹⁸ San ili et nasapo is natatanig ay balitok et mensisilang ay kaneg salming ya nan bakedna et nasapo is nangina ay bato ay makwani en haspe.

¹⁹ Nan simpoo ya doway pegnad di baked et naal-altyienda isnan nateketeken ay nangina ay menkimkimat ay bato ay naayda. Nan omona ay pegnad et naal-tyian is haspe, nan maikadwa

et naal-tyian isnan bato ay makwani en sapiro, nan maikatlo et naal-tyian is kaledonia, nan maikap-at et naal-tyian is esmer-alda.

²⁰ Nan maikalima pay et naal-tyian is sardonika, nan maikan-em et naal-tyian is karnelia, nan maikapito et naal-tyian is krisolito, nan maikawao et naal-tyian is berilo, nan maikasiyam et topasio, nan maikasimpoo et krisoprasio, nan maikasimpoo ya esa et hasinto ya nan maikasimpoo ya dowa et amatista nan altina.

²¹ Tonggal esa isnan simpoo ya dowa ay segpan et sin-es-a ay perlas nan nasapo ya nan kalsa issan deey ay ili et natatanig ay balitok nan nasapo et mensilsilang ay kaneg salming.

Nan Kanegna Isnan Balo Ay Jerusalem

²² Maid inilak is templo weno simbaan issan deey ay ili tay nan kinatemplona et si Apo Dios ay manakabalin ya san Kalnilo.

²³ Nan ili gedan ay deey et adina masapol nan silaw di agew ya bowan tay menpat-a gapo isnan silang Apo Dios ya san Kalnilo.

²⁴⁻²⁶ Am-in nan ipogaw isnan batawu et matanggewanda isnan silawna. Ya am-in ay mentolay et iyeyda nan kinabaknangda isnan deey ay ili ay mangipaila isnan layadda. Owen, am-in nan kinabaknang ya kinadayaw isnan nateketeken ay ili et maeyey isnan deey ay ili. Nan deeyday segpan issan deey ay ili et adida kailiklikep nodi matototokaban ay eng-enggana tay adi kalablablabi isdi.

²⁷ Ya adi polos gedan makasgep isdi nan baken nadalos isnan pangilan Apo Dios ay kaneg nan menkamkampot ya nan mang-ik-ikkan is kababain tay kedekeng nan naisolat nan ngadanda isnan liblon di Kalnilo ay nailistaan di matatago ay enggana nan mabalin ay songgep.

22

¹ Nakwas pay di dat ipailan san anghel nan ginawang ay kad-an di danom ay mang-itid is biyag. Menlengleng nan danomna ay magapgapo isnan tokdowan di mentolay ya nan Kalnilo.

² Men-ay-ayos isnan tengen di kalsa isnan deey ay ili. Isnan sinombangil nan ginawang et wada nan kak-aiw ay mang-itid is biyag. Binowan ay bomgasda isonga mamin simpoo ya doway ay bomgas isnan esay tew-en. Ya nan toboda et daida nan iyag-agas di kaipoipogaw.

³ Isnan deey ay ili et maiwed polos ngawi isnan pangilan Apo Dios. Tay siya di nan osto ay kad-an Apo Dios ya nan Kalnilo ay mentolay et am-in ay baan Apo Dios et daydayawenda siya.

⁴ Iilaenda nan angasna dapay maisolat nan ngadana isnan kitongda.

⁵ Adi polos kalablabi isdi isonga adida masapol nan silaw wenco silang di agew tay si Apo Dios nan silawda. Et makitoltolayda ken siya ay eng-enggana.

Nan Somagongan Jesus

⁶ Nakwas di dat kanan san anghel, "Tetewa am-in nan naibaga ken sik-a tay awnit matongpal tet-ewa. Et nan Apo tako ay si Apo Dios ay mang-it-ited isnan Ispiritonan isnan mamadtona et siya gedan nan nangibaa ken sak-en ay anghelna ta ipagtekko ken dakayo am-in ay baana nan masapol ay ommat. Et isnan adi kabayag dat tet-ewa ay ommat."

⁷ Naay nan kalin Jesus. Kanana en, "Dengngeno nan kanak. Adi mabayag et somagongak ken dakayo. Et nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo et awnitda men-galalasing."

⁸ Sak-en si Juan ay nangdengdenge ya nang-il-ila isnan naayda. Idi nakwas ay dinngek ya inilak am-in dana daket menpalintomeng koma isnan sagang san anghel ay nangipail-ila ken sak-en isnan deeyda ta dayawek koma siya.

⁹ Ngem danat kanan, "Adim ikkan sa. Tay masapol ay kedkedeng si Apo Dios is daydayawem tay esangak ay baaa Apo Dios ay kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mamadton Apo Dios ya nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo."

¹⁰ Intoloyna ay mangwani en, "Adim igagogo nodi ipagtekmo nan inpagtekko ken sik-a ya wada isnan naay ay liblo tay ngangnagi oy ommat dana.

¹¹ Tay no menlogi dana ay ommat et nan mang-ik-ikkan is ngawi et itoltoloyna ay mang-ikkan is ngawi ya nan mang-ik-ikkan is kababain et itoltoloyna ay mang-ikkan is kababain. Ngem nan gawis ay ipogaw ya nan nadiosan et itoltoloyda ay mang-ikkan is gawis tay daida nan ipogaw Apo Dios ay mang-ikkan isnan laydena."

¹² Kinwanin Jesus, "Dengngeno. Adi mabayag et somagongak ken dakayo ya ikawitko nan iligalok isnan ipogaw et nan inik-ikkan nan wasdin esa ken daida et siya nan kaneg nan ganabena.

¹³ Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in."

¹⁴ Awnit dadama nan gasing nan mangdalos isnan badoda ay naiyalig isnan maowasan di basol tay daida nan wada nan kalebenganda ay songgep isnan segpan nan deey ay ili ya wada gedan nan kalebenganda ay mangan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag.

¹⁵ Ngem adi mabalim ay songgep isdi nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg nan mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya bomabai ya lomalaki, nan mentala, nan menpat-patey is ipogaw, nan mangpatpateg is sinang didios, nan men-al-allilaw ya nan menkamkampot. Am-in nan mang-ik-ikkan is dana et adida makasgep.

¹⁶ Dat menkali si Jesus kasi ay mangwani en, "Sak-en si Jesus ay nangibaa isnan anghelko ta ena ibaga nan naayda ken sik-a tasiyyipagtekmo gedan isnan mamiati ken sak-en ay madagdagop isnan nateketeken ay ili. Sak-en nan tet-ewa ay Apon din si David ya sak-en gedan nan makwani en batakagan."

¹⁷ "Omali kayo am-in ta maitapi kayo," kanan nan Ispiriton Apo Dios ya nan ipogawna ay kaiyaligan di awnit asawaen nan Kalnilo.

"Owen, omali kayo," kanan nan mangdengne isnan naayda. Am-in kayo ay mangkayat et ay-ayaganda dakayo ta am-in kayo ay maew-ewew et omali kayo koma ta dawatenyo ay ominom isnan danom ay maid bayadna ay mang-ited is biyag.

¹⁸ Sak-en si Juan ay mangwani en am-in kayo ay nangdengne isnan inpagtekko isnan naay ay liblo et makailanyo ta adiyo taptapiyanan insolatko tay no wada nan mangtaptapi et tapyian abes Apo Dios nan dosana ay kaneg nan ligat ay nakwani isnan naay ay liblo.

¹⁹ No wada gedan di mangkesay isnan naisolat isnan naay ay liblo et kaanen abes Apo Dios nan kalebenganda ay mangkakan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag ya nan kalebenganda ay songgep isnan ilin Apo Dios ay naibaga isnan naay ay liblo.

²⁰ Nan nangipagtek isnan naayda et kankanana en, "Tet-ewa ay ngangnagi nan somagongak." Isonga sinongbatak en, "Owen, omalika Apo Jesus."

²¹ Sapay koma ta wada nan badang ya anos Apo Jesus ken datako am-in.